Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Sermones parati de tempore et de sanctis.

https://hdl.handle.net/20.500.14918/461740

Sermones parati de
tempore et de sanctis

Fol. 8, 29, 63, 65, 66 en 108 (blanks) ontbreken.

Sermo I

Paratus de tempore, cōtinēs euangeliorū de tēpore expositōes necnō de tempore epistolarū ser/mones, incipit feliciter.

PAratus est iudicare viuos et mor/tuos. i. Pe. iiij. In ꝟbis istis describit vltim⁹ ad uent⁹ dñi. s. ad iudiciuz ad qō dñs est parat⁹, sic̄ dns Petr⁹ in ꝟbis ꝓlitis attestat. ℣ Sciendū aūt ꝙ q̄druplex est aduent⁹ dñi. s. i mūdum. in aiaz. in mortē. ad iudiciū. Et ad quē liber boz dñs est paratus veire vt scripturaꝝ testionio ꝓbabat. ℣ Parat⁹ fuit ad primuz Osee. vi. Preparat⁹ ē egressus ei⁹. s. filij dei. et veiet nobis. i. ad nraz vtilitatē z salutē. Istō etiā ostensū est Isa. vi. vbi ait pater ad filium z ad spir tum sanctū qñ tractauerūt de nra redemptōe. Quē mittā z q̄s ibit nobis? Et ait filius. Ecce ego. Ilo. parat⁹ sū. mitte me. Et sic filius dei veniēs i mundū patus fuit ad oia supplicia z ad mortē vt liberaret nos. et b̄ ptz i mr̄is argumēteris. ℣ Prio qz hierosolymā a/scēdit vbi se crucifigendū ꝑdixit. Mat. xx. Ecce ascēdim⁹ hierosolymā z filius hois trade tur ꝓncipibus sacerdotuz z scribis z ꝺdēnabūt eū morte. et tradēt eū gētibus ad illudēdū z flagellandū z crucifigendū. Secō qz ortū intra uit vbi iudā cū suis cohortibus ventuz ee ꝑsci uit. Tercio qz inimicis suis obuiā iuit dicens. Quē q̄r ts? Et rnderūt. Jesuz nazarenū. Jpe ait. Ego sum. q. d. Ego patus suz mori. Sophonie. i. Parauit dñs hostiā salutarē. i. se/ipm ꝓ nob offerēdo. Aphe. v. Dilexit nos. z tradidit seipm ꝓ nobis oblatōz z hostiā deo i odorē suauitatis. Et qz parat⁹ fuit ꝓ nob mori debem⁹ et nos pati eē ꝓ ipo mori. vt cū Paulo dicam⁹ Act. xxi. Ego nō solū alligari sz eti am mori paratus sum ꝓ noīe dñi. Et cū Petro Luc. xxij. Dñe paratus sum tecū in carcerē z in mortē ire. Et q̄uis petr⁹ se paratū ꝓmisit. tñ fragilitas hūana nō ꝓmisit. Unz si nos fragiles sum⁹ ad moriendū. ꝓparem⁹ tñ vngenta cū mulieribus ad vngendū. Luc. xxiij. Reuertēres mr̄ieres de sepulcro parauerūt vngenta et aromata. Ilo. Inspecta dñi sepultura reuertēres parāt aromata z vngēta. qz recta z audita z recordata passiōe dñi ad opa ꝟtutū in ꝟbis declarūt se uertūt. Bern. Tres mr̄ieres sūt. mens lingua z manus. Parat mēs aromata sua añ oia ꝑassionis affectū. deinde rectitudis zelū. et iter hec ꝺ secretōis spm̄. Para ret z lingua aromata sua q̄ sūt modestia i increpādo. copia in exhortādo. efficacia i suadēdo. Paret z manꝰ aromata sua ꝓniam i carne. miscōiaz in ope. patiaz in ꝑsecutōe. ℣ Paratus est etiā dñs ad scōm aduentū. s. in aiaz. Aug⁹. Sp de⁹ se ꝓtē exhibet. sp se patū offert si te patū inuenerit. Et h̄ est qō dr Apoc. iij. Ego sto ad hostiū z pulso. si qs audierit vocē meā z aperuerit mihi ianuā intrabo ad cenabo cū illo z ipe mecū. Ecce dñs ꝓtus ē intrare. sz tuū est aiaz ꝑparare. pū. xvi. Pois ē animā ꝑpare. Est aūt patus intrare ad cenandū sz tuū est ꝙuiuiū ꝑparare. Istud est figuratū i regia Hester q̄ ꝑpauit regi assuero ꝙuiuiū et inuitauit eū dicēs. Hester. v. Obsecro te dñe vt venias ad me hodie ad ꝙuiuiū qō parau. Rex aūt statim patus fuit z veir. dixitq; rex postq; vinū biberat abūdāter. Quid petisz dabit tibi ꝓ q̄ re postulas. et si dimidiā ptē regni mei petierz ipetrabis. Hester interꝑtat ꝑ parata i tpe. et ꝛ significat aiaz sanctā q oī tpe dz esse para ad suscipiendū deū. Aug⁹. Felix q̄ q̄tidie mundat cor suū vt suscipiat b̄ratorē deū. vt posset dicere cū ps. Paratū cor meū de⁹. paratū cor meū. Per regē assuerū q̄ interꝑetat b̄titudo fcat deus q̄ est rex eterne b̄titudinis. Huic debem⁹ ꝓ ꝟritione ꝓfessionē z satisfactōz nos ꝑpare. Ista faciūt optimū ꝙuiuiū in aia. puer. xv. Secura mēs q̄si iuge cōuiuiū. Preparato tl̄i ꝙuiuio i corde debem⁹ eū ꝑ deuotā orōz inuitare. Jpe em̄ parat⁹ est nos exaudire. ps. Preparatōz cordis eoz audiuit auris tua. Et cū inebriat⁹ fuit vino cōpunctōis z deuotōis dabit nobis quicq̄d petierim⁹. ñ tm̄ dimidiā ptē regni sz totū regnū suū. i. se ꝑm. ℣ Parat⁹ est etiā dñs ad terciū aduentū. s. in mortē. vñ ps. Gladiū suū vibrauit arcū suū tetēdit. et ꝑauit illū. et in eo parauit vasa mortis. i. instrumēta mortis. Gladi⁹ em̄ vibrat⁹ et arcus tēsus sūt parati instra mortis. q̄ ꝑparauit ꝫ nos dñs. nā q̄ vibrat gladiū patus ē secare. et q̄ tēdit arcū parat⁹ ē sagittare. Gladi⁹ aūt vibrari solet ꝫ illos q̄ ꝓpe sunt id est ꝫ senes debiles z infirmos q̄ vident mori ꝓpinq̄. Et arc⁹ tēdi solet ꝫ illos q̄ remoti sūt id ē iuuenes sanos z robustos q̄ putāt se lōge eē a morte. sz nō sūt nimis securi. qz arcos dñi remotissimos ira patus est occidere sicut ꝓinquos. Ber. Moris ñ miserek inopie. nō diuitias reuerek. nō generi cuilibet. nō moribus. nō ipi deniq; pcit eratu. Ubiq; senibus est ī ianuis iuuenibus ī insidijs. Senec. Iuuenes cito mori possibile est. senes aūt diu viuere ipossibile est. Aduētus ille nō solū parat⁹ est sz etiā icertus. Eccs. ix. Nescit hō finē suū. Ber. Certū est ꝙ morier sz incertū qñ vl vbi vel quō. qm mors vbiq; te expectat. ru q̄s si sapies fueris vbiq; eā expectabis. Mat. xxiiij. Estote parati qz quādo non putatis filius hois venier. ℣ Paratus est etiā dñs ad quartū aduentū

A

ſ. iudiciū. i. Pe. iij. Paratus est iudicare viuos z mortuos. ps. Parauit in iudicio thronū suū. z ipe orbē terre iudicabit i eqtate. Bñ dic in eqtate. qz eq iudicabit pauperē z diuitem. magnū z puū. Apoc. xx. Vidi mortuos magnos z pusillos stātes i ꝛspectu throni. et libri apti sūt. i. ꝛscie. et iudicati sūt mortui ex his q̄ scripta erāt i libris ſm opa ipoꝝ. tūc et nos debem⁹ pari eē. Judith. xvj. Sitis parati q̄n ꝙ hora audieritis sonū tube. Mat. xxiiij. Mittet angelos cū tuba z voce magna. z cōgregabit electos. Glo. Cū reprobis a q̄tuor vētis celi. i. a q̄tuor finib⁹ mūdi. ſ. oriēte. occidēte. aq̄lone. et austro. Canet em̄ tuba z mortui resurgēt. Crisо. O q̄ magna erit vox illi⁹ tube z terribilis cui oīa obediūt elemēta. q̄ petras scindit. inferos frāgit. monumēta aperit. vincula mortis dissoluit. et vniuersos mortuos resurgere facit. et ad iudiciū venire ꝙpellit. Adeo terribilis erit pcōrib⁹ reprobis ista vox tube sic dicit Aug. ꝙ mallēt oīa tormēta īferni sustinere magis q̄ istā vocē audire. Tūc dicēt mōtib⁹. cadite sup nos et collib⁹ cooperite nos. Bti q̄ d̄pati sūt i tali aduētu. et cū spōso ad nuptias pūt introire. Hre. O si palato cordis sape q̄s possit q̄d admiratōis hz q̄ dicit. Ecce spōsus venit. q̄d dulcedis intrauerūt cuz eo ad nuptias. et q̄d amaritudis. et clausa ē ianua. Que aūt z quāta spōsus ist⁹ i ꝙtuitu suo ꝓparat. nulla lingua sufficit enarrare. i. ad Corinth. ij. Oculꝰ nō vidit nec auris audiuit. nec in cor hois ascēdit q̄ ꝓparauit deꝰ diligētib⁹ se. Aug. Reuera q̄ ꝓparauit diligētib⁹ se. fide ñ capit. spe ñ attingit. caritate ñ ꝙprehēdit. desideria z vota trālgredit. acq̄ri pt. estimari nō pt. Ergo nos paremꝰ p bona opa vt pcipere mereamur tāta gaudia nob ꝓparata. Ecc. xviij. Ad iudiciū para iustitiā. i. bona opa. Sicut em̄ bona opa ꝓparata sūt bonis. ſ. eterna gaudia. sic z mala ꝓpata sūt eterna supplicia. Eccl xxvi. Qui trālgredit ad petā a iustitia. deꝰ parabit cū ad rompheā. Rompheа est vltā sententia q̄n dicet dns. Ite maledicti i ignē eter. q̄ paratꝰ est diabo. et ange. eiꝰ. puer. xix. Parata sunt derisorib⁹ iudicia. et mallei pcutientes stultoꝝ corpa. Mallei pcutientes sūt dura tormēta infernaliū diuersa genera. q̄b mallea bunt stultoꝝ corpa z aīe. i. pctōres. q̄ pctōres stulti dicunt. qz p breui delectatōe vendiderūt eterna gaudia. et subierunt eterna supplicia. Eccs. i. Stultoꝝ infinitus est nūs. Esa. xxx. Preparata ē ab heri tophet a rege ꝓparata. dilatata z pfunda. nutrimentū eiꝰ ignis z ligna multa flatus eī dñi sicut torrēs sulphur succendēs eā. Tophet est vallis pfunda. et p mīk b ꝙ inferno. q̄ paratꝰ est pctōrib⁹ ab heri. i. ab illa die q̄ tm̄ hūt heri. ſ. feria scōa. q̄ tm̄ habuit heri. ſ. dñicum die z nō nudiustertiꝰ. Tūc em̄ angelus cecidit et infernus factus fuit. Rogemus dñm nr̄m ihesum xp̄m tc̄.

De eodem. Sermo. II.

Reparа te in occursum dei tui. Amos. iiij. In ꝙbis ꝓpositis hortat nos ꝓpheta vt ꝓparemus nos ad aduentū dñi nr̄i ihesu xp̄i. ſ. in carnē. in mente. in aīam. et i iudiciū. Ad hūc q̄druplicē aduentū debemꝰ nos q̄druplicit̄ ꝓparare. Ad primū aduentū ſcz i carnē debemꝰ nos ꝓparare p gratiarū actionē. Ad secundū aduētū ſcz in mentē debemꝰ nos ꝓparare p cordis purificatōz. Ad tertiū ſcz in mortē p bonoꝝ operum cōgregationē. Ad quartū ſcz ad iudiciū p pnie sarti factionē. ¶ Primus ergo aduentus fuit q̄n filius dei de celo descēdit z humanā naturā de maria virgine assumpsit vt nos saluaret z a prāte diaboli liberaret. De isto aduentu dixerat ꝓpheta Esaias. Dñs ipe veniet et saluabit nos. Esa. xxxv. Et quare nō misit angelū vel aliquē sanctū virū. sed ipe venire voluit. Certe qz genꝰ humanū ꝓter peccatus primoꝝ parentū in tale captiuitatē z ptātem diaboli deuenerat q̄ nullus angeloꝝ in celo. nec aliqs sctoꝝ in mūdo sufficies fuit ad liberandū genꝰ humanū. Ideo necessariū fuit vt ipe veniret deus si genꝰ humanū redimi deberet. Cōsiliū ergo inierūt p̄r et filꝰ z spūs sanctꝰ q̄s eoꝝ in mundū descēderet z genꝰ humanū liberaret. sicut dr Esa. vi. Et dixit pater ad filium z spm̄ sanctū. Quē mittā z q̄s ibit ex nobis? Et ait filꝰ. Ecce ego sum p̄sto. mitte me. Et sic filꝰ dei venit in mundū z genꝰ humanū liberauit. et primꝰ naturā humanā assumpsit. Iste primus aduētus añ multos annos iam p̄terijt. sed eius memoria singulis annis agitur ab ecclesia. scz in natiuitate xp̄i. Ad hūc ergo aduentū debemꝰ nos ꝓparare p laudem gratiarū actōnes. qz licet debeam⁹ oī tpe deo gratias agere. tm̄ p cipue isto tpe debemus recolere eius incarnatiōne p quā liberauit nos. et sibi de hoc gratias agere tenemur. vt habet Apoc. xi. Gratias agim⁹ tibi oipotens deus. qz accepisti virtutē tuā magnā ad liberandū nos. Unde mater nostra sancta ecclesia in nocte natiuitatis xp̄i cantat canticuz laudis in gratiarū actionē dicēs. Grates nūc oēs reddam⁹ dño tc̄. Inde etiā est illud q̄ cū cantat in simbolo. Et incarnatus est de spiritu sancto ex maria virgine z homo factus est. tunc inclinat pfunde in gratiarū actionē q̄ nobis homo fieri voluit. ¶ Quidā monachꝰ quadā vice steterit in choro cum ꝑdictū verbuz cantaret. et cū alijs fratrib⁹ nō inclinauit. statim affuit diabolus et dedit ei alapā dicens. Monache ingrate quō stas sic erecto collo cur

nō inclinas cum alīs. Nō audis qm̄ ꝓpter te deus fact⁹ est hō. Et si ꝓpter me tm̄ fecisset ego sibi impetuū inclinarē. Sic ptz de ꝑmo aduentu dñi. ℣ Secund⁹ aduēt⁹ .i. in mentez fit ḡtidie oī hora q̄ dñs spūaliter veīt ad aīaz cuiuslibet sancti hoīs ad habitandū i ea. De hoc dr Zach. ix. Letare filia syon. qz ecce ego vento z habitabo in medio tui. Filia syon dr aīa sancta z cōtemplatiua in q̄ hītat de⁹ per gratiā suā. Qualis aūt dr esse hō ad cui⁹ animam venire dz ostēdit Jo. xiiij. vbi dr. Si q̄s diligit me sermonē meū seruabit. et pr̄ meus diliget eū. et ad eū veniem⁹ z mansionē apud eū faciem⁹. Ad hūc aduentū debem⁹ nos ꝑparare p cordis purificatōz. Ecci. ij. Qui timent dñm .i. diligūt deū patrē ꝑparabūt corda sua. et in ꝓspectu suo .i. in aduētu ei⁹ sanctificabūt aīas suas .i. mundabunt. Sanctus ei idē est q̄ mund⁹. Aug. Felix q̄ mūdat cor suum ḡtidie vt suscipiat habitatorē deū. Hre. Peniate frēs charissimi q̄sta sit ista solēnitas hōei cordis hospitio aduentū dei. Certe si domū vestrā quisq̄ diues vel ꝑpotēs amicus intraret cū oī festinātia dom⁹ mundarek ne q̄d forsitan esset qđ oculos amici intrātis offenderet. Iergat ḡ sordes prauī opis q̄ deo ꝑparat domū mētis. Nec aūt purificatio cordis dz fieri per purā ꝓfessionē. Ber. Ama cordis munditiā ob quā a deo amaris. ama ꝓfessionē p quā mūdaris. Reuera vbi frequēs ꝓfessio ibi decor z pulcritudo. Qr cōfessio mūdat hoīem ptz p exemplū. Quadā vice dū hoīes irēt ad ꝓfessionē diabolus stans ante eccleſiā et vidēs hoīes intrātes immūdos tāq̄z lepros. et exeuntes splēdidos sicut sol. Assumpta aūt diabol⁹ specie hūana posuit se añ sacerdotē z ꝓfitebat pctā sua. Sacerdos aūt audiens pctā sua esse inhumana. ait. Tu vtiq̄z diabol⁹ es z nō homo. Et rñdit. immo diabolus sum. Cui sacerdos. Ad qđ huc venisti. Ait illi. vt mūder sicut z ceteri q̄ ad te venīt tanq̄z leprosi z recesserūt mūdi. Cui sacerdos Doles de pctis tuis. Cui demō. Doleo q̄ nō plura cōmisi. et sic euanuit. ℣ Tercius aduētus dñi est in mortē vniuscuiusq̄ hoīs. q̄n venit z sumit nos de ista vita. Et iste aduentus est valde incert⁹. Apoc. iij. Veniā ad te tanq̄z fur z nescies q̄ hora veniā ad te. Glo. Fur venit q̄n minime sperak. sic dñs venit cū morte q̄n minime putak. Un monet nos dñs mat. xxiiij. Vigilate ergo qz nescitis q̄ hora z̄c. Illud aūt scitote q̄m si sciret paterfamilias q̄ hora fur veniret vigilaret vtiq̄z z nō sineret pfodi domū suā. Ideo et vos estote parati. qz q hora nō putatis filius hoīs venturus est. Ad istū aduentū debem⁹ nos ꝑparare p bonoꝝ operū congregationē. qz quicqđ tunc in promptu habem⁹ nobiscū deferem⁹. et postea nihil cōgregare poterimus. Prouer. vi. Vade ad formicā o piger z cōsidera vias eius. .i. operatōnes. que cum nō habeat ducē q̄ ei ꝑbeat exemplum. nec ꝑceptorē. nec principē. ꝑparat tm̄ sibi in estate cibum z congregat in messe qđ comedat in hieme. Glo. Sic et tu homo debes tibi ꝑparare in p̄nti vita fructus bonoꝝ operū vnde viuas in futuro qm̄ operari non potes. Exemplū. In quadā ciuitate fuit talis consuetudo q̄ singulis annis elegerūt sibi regē. et illum nudū post annū in exiliū remiserūt. Qđ attendēs ille rex misit isto anno quādo potestatē habuit tm̄ q̄ cū illuc missus fuisset abunde inueniret. Ciuitas illa mundū designat de qua oēs hoīes nudi exeunt et nihil secū deferunt nisi bona opera que ꝑmiserunt. Qui ergo multa ꝑmittunt multa inueniūt. ℣ Quartus aduentus est ad iudiciū extremū. qm̄ venīet iudicare oēs gentes. De hoc dr Act. x. Et hic qui assumptus est a vobis in celū sic veniet ad iudiciū manifeste quemadmodū vidistis eum ascendentē in celū. Un ps. Deus manifeste veniet Deꝰ. xxi. Tunc videbūt filium hoīs venientē cum ptāte magna. Boni videbūt eū letanter z mali doleter. Aug. Mallēt reprobi oēm tormentū inferni sustinere q̄z faciem districti iudicis videre. Apoc. vi. Tunc dicent montib⁹. cadite sup nos. et petris z̄c. Quid tunc facturus sit dr Johel. iij. Cōgregabo oēs gentes z deducā eas in vallē Josaphat. et ibi disceptabo cum eis. .i. rationē exigam ab eis de oībus pctis. cogitatōib⁹. locutionib⁹. bonis acceptis z bonis cōmissis. Ad istū aduentū debemus nos ꝑparare p penitētie satisfactiōz qz mō est tps satisfaciēdi z gratias agendi. et gratiā inueniēdi. qđ tunc non erit. Apoc. x. Angelus leuauit manū suā ad celū et iurauit p viuentē in secula seculoꝝ z̄c. qz tempus nō erit amplius. .i. penitēdi z gratiā inueniēdi. Criso. In isto die nō erit pnie loc⁹. nec satisfactōis tps. ex angustia omniū reruz nihil manet nisi luctus. Ergo debemus nos mō ꝑparare et rōem reddere cora sacerdote. z p pctis satisfacere. ne tps amittamus qđ nobis ad pniam tribuit. qz nūq̄z recuperare poterim⁹. Exemplū q̄ aīe damnate sup oīa deplorāt tempus datū ad penitentiā q̄ istud neglexerūt. Accidit q̄ quidā vir sanctus existēs in orōnibus nocte audiuit vocem miserabiliter lamentantē. Et ille fusis lachrymis rogauit dñm vt ei ostenderet quid fletus iste significaret. Et ecce apropinquāte ista voce ad eum loquebak cum eo. Cūq̄ quereret quis esset. Respōdit. Ego sum aīa vnius peccatoris q̄ damnationē plangens. sed super oīa alia me mouet ad flendū z alios dāmatos q̄ recordemur gratie saluatoris nobis exhibite. et maxime q̄ tempus penitendi nobis a deo

datum neglexímus et nō satisfecímus. Po/tuissemus eīm in vna hora tanrā pniam fecis/se q eternaliter saluari fuissemus. Rogemus dominū rc̄.

Be eodē. Sermo. III. De epla.

Hora est iam nos de somno surgere. Rom. xiij. In verbis ꝓpositis hortaf nos apls surgere a duplici somno. s. nature r culpe. Somn⁹ nature reꝓhensibilis est dnḡ modis. Prīo qñ hō nimis dormit. et hoc cōtingit ex pigricia. Iqō ꝺr puer. xxiiij. Usqz quo piger dormis qñ de somno surges. Ubi sequit. et veīet tibi qsi cursor egestas tua. r mēdicitas qsi vir armatus. Bern. Caue inqz serue cū potes. nō sit somn⁹ tuus reḡes lassa sz sepultura corpis suffocati. Uñ poeta. Plus vigila sp ne somno rc̄. Exemplū de dauid q post somnū meridianū lapsus est in pcm cū bersabee. qō nō fecisset sijī expeditōe cum suis fuisset. Nota historiā. ij. Regū. xi. Scdo qñ hō dormit extra horaz debitā. Nā dic Eccēs. iij. Oīa tps habēt. Est eīm tpus dormiēdi. et tēpus vigilādi. Sicut ísti q volūt in nocte tabernas frequētare. choreas ducere. post pcā sua ambulare. et qñ esset frequētanda eccīa volūt dormire. De talibus dicit Job. xvij. Nocte verterūt in diem. Aug⁹. Undecēs est xp̄iano si radius solis ī lecto suo ipm inueniat. Exemplū habemus in Samsone. q noctibꝫ ibat ad ꝓcubinas suas. et de die dormiēs super genua dalile ꝓcubine sue. et abrasis crinibꝫ vires amisit et excecat⁹ est. Nota historiā Judicū. xiij. Tercio qñ hō tpe orōis dormit. Et ꝓtra illos ꝺr. ī. Petrj. Fratres sobrj estote r vigilate in orōnibꝫ vrīs. Sed heu multi sunt tā repidi in orōibꝫ suis q de facili obdormiūt. et hoc ꝓtingit iō. qz nō sunt accensi ígni diuini amoris. Sic obdormierūt symō r alij discipuli. qñ dixit eis dñs. Vigilate r orate rc̄. et cū rediret inuenit eos dormiētes. Luc. xxij. Quarto cum alichs dormit in lcōe vel ꝓmone. Eccī. xxij. Cū dormiente loquit qui narrat stulto sapīam. Glo. Stultus est q dormit cū audit sapientiā loq. Sed sunt quidā stulti q sī ꝓtotū diē nō dormissent. qñ debēt audire aliq bona tunc dormire incipiūt. Bern. Quantū ad debitū cōtinuj pfectus nihil ita deperit de vita mea. qḡ de somno deputaf. Exemplū ꝺ dormientibꝫ infra sermonē possum⁹ accipe de quodā adolescente q infra pdicationē beati pauli obdormiuit. et cadēs de tercio cenaculo mortuus est Quinto quādo homo ex nimia repletōe et ebrietate indecēter iacendo dormit sicut porc⁹ nesciēs vtrū tectus sit vel nō vel vbi se ponat. iste somnus ꝺr brutalis. Bern. Somn⁹ brutalis abominādus est seruis dei. Sic dormiuit noe q inebriatus dormiēs nudat⁹ est. Ubi dicit glo. Nudatio femor sequit ebrietatē sic libido satietatē. sic ptz de somno nature. Ab isto somno nature reꝓhensibili hortaf nos apostolus surgere. Et marie in isto deuoto rē/pore debem⁹ somnū r ebrietatē temperare r surgere mane ad orōes. frequētare eccīas. audire sermones. et sic debem⁹ aduentū dei expectare. vñ Job. viij. Si diluculo surrexeris et ad deū deprecatus fueris statim vigilabit ad te. et pacatū reddet hītaculū tuū. Ideo dicit dñs puer. viij. Qui mane vigilāt inueniēt me licz eīm oī hora possit adorari. nō hora matutina magis ídonea est ꝓpter sobrietatē. et hoc qō obꝺicit dñs obdormiēti talem horā. Job xxxviij. Tibi eras cū me laudarēt simul astra matutina. ī. viri cōtemplatiui q ista hora peculiꝫ laudāt deū. Uñ ps. Media nocte surgebam ad cōfitendū tibi. ī. ad laudandū te. et ꝓpter hoc ipsa hora recipit ꝯsolatio diuina. qz tūc hoīes sunt magis sobrij et deuoti. Uñ dicit Job. vij. Uisitas eū diluculo et subito. ī. mane. Istud figuratū est Exo. xvi. vbi dicit q filij israel collegerūt manna hora matutina. ad significandū q tunc dulcedo spūssancti collegenda est. Secūdo hortaf nos apls surgere a somno culpe. ī. peccati. homo eīm existens in mortali pcō ꝺr dormire. et hoc ꝓpter multa. Primo sicut homo dormiēs cecus est nō vidēs neqz ꝯgnoscēs damnū incurrit. sic hō q peccatū. Sap. ij. Excecauit eos malicia eorum. Magnū damnū incurrit homo q peccatū. Primo q oīa bona sua q ante fecerat amittit. Ite gratiā dei et regnū celor amittit. r eterna supplicia merek. et facit se seruū diaboli. Ista oīa nō videt. ideo bñ ꝺr dormire. Secō sicut homo dormiēs nō pōt se defendere ab hostibus suis. sic nec petr. Homo eīm hz tres hostes q semp insidiantkei. s. diabolus caro. mūdus. De primo ei ꝺr. ī. Pe. v. Fratres sobrj estote r vigilate in orōnibꝫ vrīs. qz diabolus aduersarius vester tanqz leo rugiēs circuit querēs quē deuoret. De secūdo sz carne dicit apls ad Gal. v. Caro eīm ꝯcupiscit aduersus spiritū. Isti duo hostes frequēter insidiantur petri dormiēti vt eū occidāt. Et isti duo figurati sunt ꝑ duos latrones. s. baona r rechab q hysboseth dormientē occiderunt. Nota hystoriā. ij. Reg. iiij. Hysboseth interꝑetat⁹ cōfusionis. et f̄cat peccatorē q cōfundek in die iudicij. Dicit. xx. Cōfundek cōfusione vehemēti. qz nō intelligunt obꝓbriū sempiternū. qō nulla oblīuione delebit. Istū iuentūt duo latrones. ī. diabolus r caro dormientē in meridie. ī. in hac vita qñ esset bene operandū. qz venit nox in qua nemo opari pōt. Qui ergo in isto meridie dormit occidetur ab inimicis

morte eterna. Tercius inimicus est mundus q̄ hic insidiat hoī. et facit eū dormire i delitijs diuitijs. dignitatibꝫ. ꝛcupiscētijs illicitis. qz sicut dz. i. Jo. ij. Omne qđ est i mūdo aut ē cō/cupiscētia carnis. aut oculoꝝ. aut superbia vite. Isti q̄ sic dormiūt i luxuria auaricia ꝛ superbia adeo fortiter dormiūt q̄ vix aut nūq̄ aī mor/tē excitant. et vt frequētius i somno occidunt ab inimico. Un figurati sūt p Sysarā quē Ja/bel accepit amicabiliter ipo nesciēte q̄ inimi/cus eius esset. ꝛ dedit ei lac bibere. vt grauius obdormiret. et texit eū pallio. Cū aūt dormi/ret accepit clauū ꝛ malleū ꝛ p tēpora trāsfixit eū in terrā. Nota historiā Judic. iiij. c. Jabel em̄ interpretat vanitas. ꝛ sic est mundū. nam cūcta q̄ sub celo sūt vanitas sūt. sic dz Eccs. i. Dic quinat pctōribꝫ lac. i. delicias. diuitias. et honores q̄ dulcia sunt sic lac. et opit eū pal/lio. i. spe lōgioris vite. Sed cū dormierit. i. se/cruꝝ se credit pforat tēpora eiꝰ clauo mortis. Et lō qz incerta est mors oī tpe vigilare debe/mus. Mar. xxiiij. Vigilate qz nescitis q̄ ho/ra dñs vr ven. sit. Sene. Certū est q̄ morier, sed nescis quō vbi ꝛ qñ. Tercio dz pctōr dor/mire rōne somnū. qz aliq̄ dormiēs somniat q̄ comedat vel bibat. sz cū euigilauerit esurit. sicut dz i Esa. Aut aliq̄ somniat q̄ diues sit. sed cū euigilauerit nihil inuenit. Sic ꝛingit amaroribꝫ huiꝰ seculi q̄ putāt q̄ ista tpalia e/suriem ꝛ sitim deponere possint. sed in futuro cū euigilauerint vacui erūt ꝛ esurient. Un ps. Dormitauerūt somnū suū et nihil inuenerūt oēs viri diuitiarū i manibꝫ suis. Nā oīa q̄ in hoc mūdo sunt vnā aīam replere nō possent. Somniat etiā se esse diuites q̄ putāt ista tpa/lia gmanētia. sed cū dormierint somno mor/tis nihil inuenīūt. Job. xx vū. Diues cū dor/mierit nihil secū afferet. aperiet oculos et nihil inuenier. Ideo dz puer. xx. Noli dilīgere som/num ne re egestas oppримat. Istud figuratuz est in rege Nabuchodonosor. qui dormiēs in stratu suo vidit i somnūs arborē cuius altitu/do extendebat se ad celū. et latitudo p mōm. et sub ea bitabāt bestie terre. et in ea volucres celi nidificabāt. et esca vniuersoꝝ in ea. Per quā significat q̄ sub prāte eiꝰ erāt vniuersi ho/mines. et sequit. Uenit angelꝰ de celo dicens. Succidite arborē illā ꝛ cū bestijs terre erit ha/bitatio eiꝰ. Sic ꝛingit diuitibꝫ ꝛ potētibus huiꝰ seculi q̄ alijs dñari volūt. mō somniādo videt eis q̄ sint potētes. ꝛ in futuro succindē/tur sic infructuosa arboꝝ in ignē mittent. Et tunc erit bitatio eoꝝ cū bestijs. i. demonibꝫ. Nota historiā Dañ. iiij. Quarto pctōr dicit dormire. qz sicut hō somniat q̄ laborat ꝛ tū ni/hil lucrat. sic peccator existēs in pctō mortali nihil lucrat q̄ntū ad vitā eternā. Eccl. xxxiij. Dona iniquoꝝ non approbat deꝰ. Sze. Qui in charitate nō est omne bonuz amittit. Sic pz quō vita pctōris cōparat somno. Ad quo somno monet nos apl's surgere. et hoc dz fie/ri p mali declinatiōz ꝛ boni operationē. vñ ps. Declina a malo ꝛ fac bonū. ad Ephe. v. Surge q̄ dormis ꝛ exurge a mortuis. et illumina/bit te xps. Hō dicit peccatorē surgere debere a mortuis. qz cora deo mortuꝰ est in aīa. Ro/gemus dñm ꝛc.

De euangelio Sermo. IIII.

Cum appropin/quaret ihesus hierosolymis ꝛ venis/set bethphage. Mat. xxi. Euangeliū istud de/seruit duabꝫ dñicis. s. dñice in ramis palma/rū q̄ntū ad sensum ꝛ factū historicū. et prime dñice aduentꝰ q̄ntū ad sensum ꝛ factū allego/ricū. Nā p hūc aduentū xpi in hierl'm fcak al/legorice aduētus xpi in carnē. Appropinquit em̄ dñs spūaliter hierosolymis qđ interpretat visio pacis. q̄n intrauit ecclesiā in q̄ est visio pacis. quā intrauit et visitauit p ꝛfessionem. Sibi eā reconciliauit qđ fcak p hoc q̄ hi et im̄ veniēs p bethphage trāsiuit. qđ intelligit do/mus buccer fcat ꝛfessionē. Ad lrām. Bethpha/gevicus erat sacerdotū situs i latere mōtis o/liueti vnū miliare distās a hierl'm. vbi sacer/dotes tēpli hēbant pecora sua. Uenit aūt ihesus p lo in bethaniā sabbato. s. añ palmaꝝ. Et fa/ctum est ei q̄uiuiū in domo symonis leprosi. et martha ei mīstrabat. In crastinū exiuit be/thaniā volēs ire in hierl'm. et cū approp̄inq̄/set hierosolymis ꝛ venisset vsq̄ bethphage ad montē oliueti. tūc misit duos discipulos suos scz petrū ꝛ philippū. dicēs eis. Ite in castellū id est in hierl'm. qđ despectiuē er indignatōe castellū dixit. qđ ꝛra vos est. i. cora vobis. et inuenietis asinā alligatā ꝛ pullū cū ea soluite/ adducite mihi. si qs vobis aliqđ dixerit. i. cō/trad ixerit. dicite. qz dñs h's opus hz. et cōse/stim dimittet vos. Asina ista fuit cōis oībus et iō dz subiugalis qz oī dño exposita. Doc to tum factū est vt impleret qđ dictū est p Za/cha. pphetā dicentē. ix. c. Dicite filie syon. i. ci/uitati hierl'm. q̄ dz filia syon a mōte syon sup quē cōstructa est. Ecce rex tuꝰ venit tibi. i. ad salutē tuā si intellexeris. sinaūt ꝛra te veniet. Uenit inq̄ mansuetꝰ vt nō ꝓpter potentiā ti/meak. sed vt ꝓpter mansuetudinē amek. sedēs super asinā ꝛ subiugalē asine. Euntes discipu/li fecerūt sicut p̄ceperat eis ihesus. ꝛ adduxerūt asinā et pullū. et imposuerunt eis vestimenta sua. et eum supsedere fecerūt. Primo sedit su/per pullum. deinde sup asinā. et hoc ꝓpter my/sterū. Per asinā intelligit gentilis. per pullū populus iudaicus. Primo venit ad iudeos. et qz eū nō receperūt transiuit ad gentes. Plu

rima aūt turba sequebaf eum et strauerūt vestimenta sua in via. Alij scindebāt ramos de arboribus et sternebant in via. Turba aūt q̄ p̄cedebat et que sequebaf clamabant dicētes. Osanna filio dō. i. salua nos obsecram⁹. q. d. O iesu fili dauid tu es q̄ ad saluandū nos venisti. bñdict⁹ sit q̄ venit in noīe dñi. s. dei patris. vel venit in honorem patris.

¶ De eodem Sermo. V.

Benedictus q̄ venit in noīe domini. Mat. xxi. Benedictus sit iesus xp̄s filius dei viui qui veīt in hunc mundū ad p̄ceptum dei patris. In hac dñica agitur de aduentu dei in carnē sez qñ venit in hunc mundū carnē assumens. Sciendum q̄ xp̄s venit in hūc mundū ꝓpter multa.

¶ Primo vt q̄reret hominē qui pierat. Lu. xix. Venit filius homīs q̄rere z saluū facere quod pierat. i. genus humanū. Homo perīt qñ de maxima felicitate in vallem hui⁹ miserie cecidit. Aug⁹. Homo cecidit miserabiliter. deus venit misericorditer. Vide o homo q̄ta sit felicitas in paradiso celesti. vbi nullus tr̄ statur. nullus infirmaf. nullus morif. Vide q̄ta sit miseria in mūdo vbi sumus in exilio. et quasi in carcere tenebroso. vbi timor. vbi dolor vbi tribulamur infirmamur z morimur. sed veīt filius dei de sinu patris in exilū hui⁹ mundi factus exul p nobis et pegrin⁹. Hiere. xlj. Reliqui domū meam dimisi hereditatē meam. Bern̄. Singularis ista maiestas hūiliari voluit vt exaltaremur. exulari vt repatriaremur seruire vt regnarem⁹. et vsq̄ ad vilissima opa humiliatus est. vt nos sup oīa bona cōstitueret. Q̄ aūt filius dei venerit in hunc mundū q̄rere peccatorē. vt p̄z in pabola de oue pdita Luc. xv. Reḡre dñica tercia post festū trinitatis.

¶ Secūdo veīt vt peccatorē a p̄cīs revocaret. Mat. ix. c. Nō veni vocare iustos sz pctōres ad pnīam. Vñ dic̄ dñs Can̄. vi. Revertere revertere sunamitis. revertere revertere vt intueamur te. Sunamitis interpretat captiua. et ꝓcat aīam peccatricē a diabolo captiuam. quā deus ad se vocās dicit. Reuertere. Dicit ei q̄ter reuertere ꝓpter q̄tuor rōes. Primo ꝓpter meū desiderū z amorē. q̄ desidero ex toto corde vt ad me reuertaris. q̄ delicie mee sunt esse cuz filijs hoīm. puer. viij. Tantū enī desiderat z affectat deus pniam pctōris q̄ p pter hoc de celo ad terrā descēdit z mortē sustinuit. Reuertere scōo ꝓpter desiderū sctōz angelorz. q̄ magnū est gaudiū angel' dei sup vno pctōre pniaz agēte. Lu. xv. Orige. dicit Deo z angel' occasionē leticie dam⁹. cū in terra ambulātes quer̄atōz hēm⁹ i celis. Bern̄. Lachryme pctōz delicie sūt angl'oz. Reuertere tercio ꝓpter ꝓfusionē demonū. Hze. Aerlo/ribus p̄cīs affligere dem̄oes nō possum⁹ q̄s ex pctā nr̄a penitēdo reḡ fidēdo emēdam⁹. Vñ legī q̄ mḡro wilhelmo viro sctō i oratore p̄nocranti apparuit demō. cui dixit. Adiuro te p nomē dei vt dicas mihi q̄d sit maius ip̄edimentū tuū in aīabꝰ. Rñdit demon. Pnia et ꝓfessio. Quarto reuertere ꝓpter ꝓpriā tuā salutē z vtilitatē. Pctōri nihil vtilius est q̄s sua ꝓuersio. Nō em̄ esset sibi licita vtile q̄ tor missa cantare/tur p eo quot sūt stelle in celo. nec tm̄ valet intercessio btē virginis z oīm sanctorz sic pnia.

¶ Tercio venit vt nobis seruiat. Matb. xx. Filius hoīs nō venit mīstrari sed ministrare Phil'. ij. Extraniauit semetipm formaz serui accipiēs. Magna dignitas esset hoī q̄ angeli ei seruirēt. maior si deus ei seruit. Vñ iacob seruiuit p rachel. xiij. annis in estu z frigore. labore. et videbaf sibi dies pauci pre amoris magnitudine. Hēn. xxix. Sed christus seruiuit p aīa hoīs triginta tribus annis in maxima paupertate fame z siti. et sustinuit p eo multa obprobria. et tandē morte. Hec ōia voluntarie sustinuit pre amoris magnitudine quē habuit ad animā hoīs. Jo. xv. Maiorē hac dilectōe nemo hz vt aīam suā ponat quis p amicis suis. Noli ergo o homo subtrahere seruo tuo xp̄o mercedē suā p q̄ seruiuit. i. aīaz tuam vel aīam ꝓximi tui malo ꝓsilio vel exemplo. q̄ q̄ hoc facit reus est sanguinis xp̄i quē effudit in cruce. Vñ dr Eccl. xxxiij. Qui effundit sanguinē et q̄ fraudē facit mercēnario fratres sunt. Bern̄. Si dñs ꝓpriū sanguinem dedit in p̄ciū redemptōis animaz. nō tibi videtur grauiorē ab eo sustinere p̄cussionē q̄ suggestione mala. exemplo pnitioso. scandali occasione auertit ab eo aīas quas redemit q̄s ab eo q̄ sanguinē fudit illi⁹.

¶ Quarto venit vt nos eternaliter saluaret. Esa. xxxv. Deus ipe veniet z saluabit nos. Hinc est q̄ Gabriel cū annūciauit btē marie virgini aduentū suū ait Ecce cōcipies z paries filiū et vocabit nomē eius iesus. qd interpretat saluator. Ipse enim saluū faciet ꝓp̄m suū a peccatis eoz.

¶ Dñica scḋa aduentus. Ser. VI.

Quecūq̄ scripta sunt ad nostram doctrinā scripta sunt. vt per patientiā z ꝓsolationē scripturarū spem habeam⁹. Ro. xv. In ꝓpositis verbis hortaf nos ap̄s vt libēter sacram scripturā legere et audire studeamus. q̄ quicquid scribif ad nostrā doctrinā scribif. vt discamus q̄ per patientiā. i. passiones z tribulationes debemus intrare in regnū celorum. sicut dr Act. xiij. Per m̄tas tribulatōes oportet nos intrare in regnū celorum. vt discamus etiā ꝓsolationē quā ꝓmittit his

q̄ patiēter sustinēt. Mat. v. Bti q̄ psecutōez
patiunt ꝓpter iustitiam qm̄ ipsoꝝ est reg. ce.
¶ Sciendū aūt q̄ tria sūt scripta in sacra scri
ptura q̄ si freq̄nter hꝫemus in mente facerent
nobis oēs tribulatōes dulces ꝛ leues ad susti
nendū. Primū mēoria passiōis xpi. Heb. xij.
Recogitate eū q̄ talē aduersus semetipm su
stinuit a pctōribꝫ ꝯdictionē vt nō fatigemini
animis vris deficientes. q. d. Recogitate q̄lia
xps passus est p vobis a iudeis ꝛ paganis. ꝛ
tūc nō erit vob gue si aliq̄d ꝯtigerit vos pati
ꝓpter xpm. Ber. Nil dulcius in tribulatione
q̄ passionē xpi cogitare. Quā aspitatē formi
dabit ꝗuis si mēti ei⁹ occurrat q̄ filꝫ dei pas
sione sit redēptus. Si ei passionē xpi sp recoꝛ
daremur ita sagitta dilectiōis vulneraremur
q̄ ꝓpter eū oēm tribulationē dulciter patere
mur. Istud figuratū est Exo. xv. vbi dr. q̄ fi
lij isr̄ł uenerūt aquā in deserto quā p amari
tudie bibere nō potuerūt. ꝛ oñdit dñs moysi
lignū quoddā qđ naturaliꝫ fuit amarꝫ. qđ cū
misisset in amaras aq̄s dulcorate sunt. Per
amaras aq̄s ꝟcak tribulatio pñtis vite. s. pau
peras. ꝑcussio. ꝛ oē quicq̄d patimur. qđ nob
valde amarꝫ ē ad patiendū. ꝟ si imiseri mus li
gnū crucꝭ amarissimū. i. amarissimā ei⁹ passi
onē cogitaverimus. tūc erit nob totuꝫ dulce.
Ber. Si passio xpi ad mēoriā reuocek. nihil
adeo durꝫ est qđ nō equo aīo tolerek. Exem
plū habemus. Quidā iuuenis religioni se de
derat. ꝛ in pmo anno maxias tribulatiōes su
stinuit. videbak em̄ sibi gue ꝛ se sustinere non
posse. Recordabak em̄ bonoꝝ ferculoꝝ q̄ in
seculo edebat ꝛ bēbat. ꝛ cibos fratꝝ ita nō ēē.
ꝛ videbak sibi durus vestitus fratꝝ. Recor
dabak etiaz carniū ꝛ balneoꝝ. ꝛ videbak sibi
gue q̄ talibꝫ carere debuit. Tandē ēceptatione
victus birū deposuit ꝛ mōasteriū eruit. Cū
solus p viā ꝛgeret vidit occurrentē sibi hoiez
nudū bñtem vulnera cruentata in manibꝫ ꝛ
pedibꝫ in latere. ꝛ in capite ꝟpineā coꝛonā de
q̄ fluebat sanguis in faciē. Quo viso territus
conabak aufugere. Sed subtracta sibi currē
di gra cogebak stare ꝛ audire dicentē. Intue
re vulnera filī charissime sanguine ꝑfusa. ꝛ
dcōd insipidū vel amarꝫ gustaueris intinge
illis ꝛ dulce tibi erit. Ego sum xps iesus q̄
ꝓpte moꝛtē sustinui. statī iste ꝓfectus redꝭt
ꝛ oēm austeritatē ordinis leuiter sustinuit.
¶ Secundū qđ facit nob tribulationes dul
ces ꝛ leues ē ꝯsideratio pene inferni. Un̄ ꝑ
Cōuersanē pctōres in infernū. s. p meditatio
nē ꝯsiderationē penaꝝ. Si em̄ pctoꝛ vellet
ꝯsiderare illā boꝛribilē penā quā dānati sine
fine sustinebūt. tunc leuis fieret sibi oīs pe
na quā hic sustineret p pctis suis. Pena illa
adeo grauis est q̄ nō pōt coꝛde ꝯprehendi nec
lingua explicari. Aug. dicit q̄ oīs pena q̄ vn
q̄z fuit in mūdo nō pōt mīme pene purgatoꝛij
ꝯpari. ꝺd tūc de pena inferni q̄ incōparabiliter
maioꝛ est. qꝛ ipsa est ꝑpetua ꝛ sine fine ꝑmanē
sura. Qm̄ em̄ dānati fuerint in inferno tot mi
lib annoꝝ q̄t sūt stelle in celo. gutte in aquis
marꝭ. arena in terris. pulueres in sole. adhuc
nō erit finis. ꝛ vt breuiter dicā q̄m fuerint ī in
ferno tot milib ānoꝝ q̄t oēs hoies q̄ vnq̄z fu
erūt vel erūt potuerīt nūerare vel cogitare. nec
adhuc erit finis. Certe si hō vellet freq̄nter
ista cogitare. tunc leuis fieret sibi oīs tribula
tio ꝛ pena pñtis vite. Istud figuratū est. iij.
Reg. ij. vbi dr. q̄ helisseus venit hiericho vbi
erat terra bona. ꝟ aq̄ pessima ꝛ salsa. Cūq̄ ro
gassent eū viri hiericho vt dulcoraret aquā.
accepit sal ꝛ misit in aquā salsam ꝛ ꝯtinuo fa
cta est dulcis. Per aquā salsam ꝛ amarā ꝟcak
tribulatio pñtis vite q̄ nob amara ē. Per sal
q̄ multo amarius ē q̄z salsa aq̄ ꝟcak pena in
ferni q̄ millesies ꝛ infinities maioꝝ ē q̄z tribu
latio huiꝰ mōi. Certe illas dēmus mittere in
aq̄s tribulatiōis nr̄e ꝛ erit nob dulc̄. Exēplū
Cū q̄dā nobilis ordinē intrassꝫ ꝛ videret sibi
ordo nimis austerus cogitare cepit de exitu.
Et ecce a ꝑparuit ei diabolꝰ in spē simee ꝟbe
rans eū cū flagello vsq̄z ad moꝛtē. Cū labora
ret in extremis visum est ei vt btūs bñdictus
educeret eū de coꝛpe ad locū supplicioꝝ. vbi
vidit deporꝛtare vnū magnū ꝓncipē ardentē.
ꝛ in cathedra ignea residentē. ꝛ añ eū formo
se mīres stabāt ꝛ faces igneas p os ei⁹ introꝛ
q̄bant. Et dixit btūs bñdictus. Hic fuit ꝓn
ceps luxuriosus ꝛ potens. Post hunc vidit
aliū q̄ demones exoꝛbitant ꝛ cū sale aspge
bant. ꝛ vncis ferreis eū fricabāt. Et dixit bñ
dictus. Iste fuit crudeł dñatoꝛ. exactoꝛ ꝛ pau
peꝝ oꝑpressoꝛ. Post hec vidit alium in equo
igneo eq̄tantē. cappa ignea indutū ꝛ capram
igneā sup hūeros poꝛtantē. Et ait bñdictus.
Iste fuit fur ꝛ raptoꝛ. ꝛ cuidā vidue abstulit
capām. ꝛ cuidā monacho cappā. Et cū ipse in
firmaret habitū monachi accepit ꝛ nō ꝑseue
rauit. Deinde vidit aliū ꝛ ꝑles alios diuerſ
penis toꝛqueri ꝑm exigentiā meritoꝝ. Vidit
ꝛ igneā rotā in q̄ iudas cū traditoꝛibꝫ volue
bꝰ cruciabak. Deinde euigilans oēm austeri
tatē ordinis dulciter acceptauit. ¶ Tercīū qđ
facit pñtes tribulationes dulces ꝛ leues ē ꝯsi
deratio pmij eterni. Si ergo hō vellet cogita
re istud magnū ꝑmiū qđ dñs daturus est oī
bus q̄ psecutionē patiunt ꝓpter iusticiaz. tunc
aduersa sustineret dulciter. Aug⁹. Ubi mer
ces eterna tribuit. breue ꝛ leue videbit quod
in tribulatione seculi gue videt. Tribulatio
em̄ est cū fine. merces sine fine. Ber. Nō sūt
ꝯdigne passiones huiꝰ tpis ad ptēritā culpaz
q̄ remittit. ad pñtis ꝯsolatiōis gram̄ q̄ emit.
ad futurā gl̄iam q̄ ꝑmittit. Hiero. ad eusto

chīū. Ut tibi ꝓpares patriaz egredere paulisp de b̄ cope mortalz. z depinge tibi ante oc'os mentʒ mercedem eterne retributiōis. quā nec oc'us vidit nec auris audiuit ꝛc. z durioz eris saxo z adamāte. z sustinebꝭ queꝫ aduersa bemuole z letāter. Istud figuratū ē. iij. Pe. iij. vbi dr ꝙ filij ꝓphaz coterāt pulmentū de herbis collectis. qđ cū coctū essz z gustarēt amarissimū erat z clamabār. Mors in olla ꝛc. Et accipiēs helyseus modicū farine misit in ollā z dulcoratū ē. Per pulmētū amaz fcak tribulatio pītis vite q̄ valde amara videt gustantibꝫ. Iz si īmiserimus farinā statim dulcis erit. Per farinā q̄ medulla est tritici z dulcis fcak gaudiū vite eterne. Qz sicut farinā nēo nūe/rare pōt. sic gaudiū eternum nullū coꝛ estimare pt. Añ Gre. Merces scōꝝ q̄ ꝓmittit inl'ta ē z magna p̄ciosa z diuturna. z adeo magꝫ ꝙ neḋ estimari. adeo multa ꝙ neḋ nūerari. adeo diuturna ꝙ neḋ termīari. adeo p̄ciosa ꝙ neḋ ꝙpari. Aug. Reuera q̄ dr ꝓparauit dīligentibꝫ se fide nō capit. spe nō attingit. charitate nō ꝙphenditur. desideria z vota trāsgredit. acḋrī pōt. estimari nō pōt. Bern. Ibi erit reḋes a laboribꝫ. pax ab hostibꝫ. amēitas a nouitate. societas de eternitate. suauitas arḋ dulcedo de dei visione. z ḋs illic vebemēter nō desideret habitare. z ḋs nō veller libenter ꝓ tali felicitate aduersa sustinere. Exēplū Virgo q̄dā obsessa fuit a demonio ꝙ dabat ad oīa interrogata rnsum. Q̄ cū q̄sitū fuisset de gaudio celesti. rndit. Gaudiū celeste est inexplicabile. sz de ipso modicū dicā. Per exemplū ponak ꝙ sit mons valde altus z magnus. z circū q̄ḋ circūitus sit cāpus planus. z centū milia leucaz plenus tritico seminat' z q̄libet spica bēat pulcritudinē sol'. z stet bō in montis cacumine vt oīm illoz splendoꝛez possit videre. ex illo nō posset tantū gaudium accipe q̄tū de mīmo gaudio z mīma claritate celi. z q̄siuit iterato. Velles ne libenter illic esse. rndit. Si possibile essz ꝙ possem illuc venire si esset colūna erecta a terra vsḋ ad celuz acutissimis nouacul' circūfabricata illā vellez ascendere z descendere vsḋ ad diez iudicij ꝓ minimo gaudio celi. Rogemus ꝛc.

De eodē Sermo. VII. De euā.

Cum signa in sole z luna ꝛc. Luce. xxi. In hac dñica agit de aduētu dei ad iudiciū. Ar p̄dicunt in hoc euāgelio signa z angustie illius tpis. Dicit ḡ. Arūt signa in sole z luna q̄ sīḡ fm Mattheū euidētius exp̄mūt. Tūc in quā sol obscurabit. z luna nō dabit lumen suū. z stelle cadent ō celo. i. q̄ bīt sīlitudinē stellaz fm vulgi opinionē que tūc maxīe cadent ad terrorē pctōz. Joel. ij. Sol ꝛuertet in tenebras. et luna in sanguinē añq̄z veniet dies dñi magn' z terribil'. Apoc. vi. Terremotus factus est magnus. sol niger factus est sīē saccus cilicinus. z luna facta est sīē sanguis. stelle celi ceciderūt sup terrā. Sīḡ ista fcāt irā dei in pctōres. Sequit. In terris p̄ssura gentiū erit. s. de ꝛcursu mīt oz q̄ fugient terremotū. maxīe de marinis locis z insul' ꝓ fusione sonitus marini z fluctuū ex tremore b̄ audientes hoīes ꝛcurrent p̄ssurā facientes. arescentibꝫ. i. hoīes arescēt. i. pallescent p timore z expectatiōe maloz. s. q̄ supuenīēt vnīūso orbi. s. tpe iudicij q̄n erit tanta terribilitas q̄nta nō erat ab initio mūdi. Ia frutes celoz mouebūt. i. angeli ad modū trementiū se bēbūt. vl' mouebūt. i. admirabūt de tali tribulatiōe. tūc videbūt trā fideles q̄z infideles filiū hoīs. i. xp̄m. qz filius iudicabit nō p̄r. venientē ad iudiciū. in nube. i. in aere vbi stant iudicabit bōs secū sīḡ victorie sue. crucē. clauos. lanceā z coronā. sīē dicit Crisp. Veniētē inḋt cū p̄tate magā z maiestate qz nulla erit resistēdi fortus. seḋt. Vnis aūt signis q̄ p̄dixim⁹ in sole luna z stell' terremotu fieri incipiētibꝫ. i. cū incipiēt fieri. leuate capita vīa. i. erbilarate corda vīa vos q̄ me sequti estis. tūc ap̄propinq̄bit redēptio vīa. i. regnū dei. z liberabimī ab oībꝫ angustijs vīis. Et dixit illis sīlitudinē in q̄ illos sub exemplo arboris docz cogīscere ꝓximationē buⁱ⁹ seculi z aduentū regni dei z dic. Videte ficulneā z oēs arbores cū iā p̄ducunt ex se fructū. ꝙe est estas. q. d. Sicut ex fructibꝫ arboris cogīscit venire estas ita ex ruina mūdi sive ex ꝓximatiōe seculi cogīscit aduenire regnū dei. qđ ꝙpatiōe electi cogīscit aduenire regnū dei. qđ ꝙpat estati. Ar bñ. qz tunc nemora nīa z dies vite eterne sol' claritate fulgescūt. Seḋt. Amē dico vob ꝙ nō p̄teribit generatio hec. i. nō ꝓsūmabīt genus hūanū donec fiāt hec oīa sīḡ q̄ p̄dicta sūt. Celum sidereū nō empireū z terra trāsibūt. i. deposita p̄ore forma inouabūt ꝙ manēre tñ ea dē substātia. Verba aūt mea nō trā sibūt. qz vnḋ implebunt q̄ dixi.

De eodem. Sermo. V

Cum signa in sole ꝛc. Au. xxi. In p̄cedenti dñica pegit mr nra sctā eccl'ia aduentū xp̄i in carnem oñdens charitatez dei ad nos. ꝙ ꝙ nīa salute factus est hō vt sic pctōrē trahat ad eū p emorē. In ista dñica pagit aduētū xp̄i in iudicio q̄ adeo terribil' ē ꝙ pauebūt oēs creature ḋbo pctōrē quē nō potuit trahere p amorē saltem trahat p timorē. Sciendū aūt ꝙ iudiciū ex tremū pauendū z timendū est p̄ mīta. Iste modo p̄ terribilia sīḡ p̄cedētia iudiciū. de ḋbo dictū est in expositiōe euāgelij illi⁹. Arūt sīḡ

Preter ista scribit Piero. qndecim alia sig̃ q̃ dic̃ se in anal̃ib̃ hebreoꝝ iueniſſe. ſz vr̃ ꝯtinue futura ſint vel interpolatim nō exp̃ſſit. Pria em̃ die eriget se mare q̃draginta cubitis sup altitudinē oīm montiū. stans q̃ſi murus. ⁊ ꝺ̄ erit cū tā horribili strepitu q̃ oēs pauebūt sic̃ ꝺ̄ Au. xpi. In terris erit p̃ſura gẽtiū. ſ. et cō/ cursu mitꝝ p̃ ꝯfuſiõe maris ⁊ fluctuū. Scꝺa die em̃ descẽdet q̃ vix videri p̃t. Hoc erit sil̃r cū mag̃ strepitu q̃ oīs pauebūt ⁊ ꝯturbenk. Tercia die belue marine a p̃parebūt sup ma/ re ⁊ dabūt mugitus horribiles vsq̃ ad celuꝫ Ꝺ̄ audiẽres boies mirabil̃r horrebūt ⁊ mu gitus eoꝝ solus ꝺ̄ intelliget Quarta die ar/ debit mare ⁊ omnis aq̃ horribil̃r q̃ homines ex hoc pauebunt. Quinta die omnes arbo/ res ⁊ herbe dabūt roꝛẽ sanguineū ⁊ sudabūt sanguinẽ p̃ timore iudicis aduenientis. Eodẽ die oēs aues ꝯgregabūt in vno cāpo. ⁊ vnū/ q̃ꝺq̃ genus in ordine suo nō comedẽtes nec bibẽtes ſz iudiciū aduenientis iudicẽ formidā tes. Sexta die etiã timẽt volucres. quid faciet miser petor. Septa die ruent oīa edificia p totum mundū cū maxio strepitu. ⁊ surgẽt flãma ignea ab occasu sol̃ ꝺ̄ facie firmamẽti vsq̃ ad ortuꝫ ꝯcurrẽtia. Octaua die oēs lapides collidenk in q̃tuor p̃tes. ⁊ vnaq̃q̃ ps collidet aliã ptẽ. ⁊ ꝺ̄ erit cū horribili sono. quẽ sonū sol⁹ ꝺ̄ in telliget. Nona die erit general terremotus adeo magn⁹ q̃ nullus stare p̃t sup pedes suos q̃n ad terrã p̃sternak. Nona die oēs montes ⁊ colles in puluerẽ redigenk. ⁊ terra eq̃bik. et boies p̃ timore cauernas terre intrabūt. Decima die exibūt boies de cauernis. ⁊ ibūt velut amẽtes nec poterūt mutuo sibi loqui. Unde cima die apienk sepulcra ab ortu sol̃ vsq̃ ad occasum. ⁊ surgẽt oīa ossa mortuoꝝ nuda si/ ne carnib̃. ⁊ stabūt acsi sint sup sepulcra sua vt nihil sit sup terrã ⁊ sub terra q̃ nō videak aduentū iudicis formidare. Duodecia die ca/ dent stelle de celo. ⁊ eodẽ die oīa alia ꝯsueni ent ad cāpos. ⁊ p̃ timore horribil̃r mugebūt nō comedentia neq̃ bibẽtia. Decimatercia die morient viuentes ⁊ resurgent cū mortuis. Decimaq̃rta die ardebit celuꝫ ⁊ terra ⁊ oīa q̃ in eis sunt. Decimaq̃nta die fiet nouū celū ⁊ terra. ⁊ oēs boies resurgẽt. Scꝺo timẽdū ẽ iudiciū p̃ter tribulationes ⁊ mala q̃ p̃cedent diẽ iudicii tpe antixp̃i. qr tũc erit tribulatio tã ta q̃nta vnq̃ fuit ab initio mũdi. cui⁹ ortũ p̃se cutionẽ ⁊ mortẽ breuit explanabo. Antixp̃s nascet in babilone de tribu dan. ⁊ circũcidet se dicẽs se esse xp̃m in lege p̃missuꝫ. ⁊ iõ iudei ei spẽaꝫ adherebūt. Angelus bonus p̃mo da bit ei ad custoꝺiẽdũ. ſz q̃n ita obstinabitur in peciis q̃ dicit se esse deũ. tũc deseret eũ angel⁹. ⁊ diabolus intrabit eũ. Luxuriosus erit ⁊ ypo crita simulans sc̃itatẽ. adeo erit sup̃bus ⁊ p̃sũ/ ptuosus q̃ imaginẽ suã faciet adorari. ⁊ oēs suos in dextra ⁊ fronte sig̃ri. Iudei ꝺ̄sitc bunk eũ xp̃m filiũ dei ⁊ hoiem. tẽplũ dei reedifica/ būt. ⁊ ibi eũ tãq̃ deũ adorabũt dicẽtes ante eũ nullũ fuisse xp̃ianũ. ſz oēs antixp̃os. Qua tuoꝝ modis decipiet hoies. Prio p̃ callidaz p̃suasionẽ. p̃dicabit em̃ legẽ nouã callidã esse vel p̃uã ⁊ iniustã. ⁊ mittet p̃dicatores suos p totũ mũdũ q̃ sacrã scripturã false exponent. ⁊ simulabũt se iustos ⁊ multos decipiẽt. Scꝺo p falsa miracula q̃ p magicã artẽ faciet. qr fa/ ciet imagines loq̃ ⁊ futura p̃dicere. ignẽ de ce lo descẽdere. diabolũ in spẽ ignis faciet descẽ dere sup discipulos suos. ⁊ loqui varijs lin/ guis. simulabit se mortuũ. ⁊ facier se ferri a ꝺ̄ monitꝝ p aera q̃ſi celuꝫ ascẽderit ⁊ reuertet̃ et putabitur a mortuis resurrexisse. facietq̃ ar/ boꝛes subito florere ⁊ arescere. mare turbari. mortuos resurgere. Tercio decipiet p magicã artẽ. Tercio decipiet p mũera. Ipse em̃ iue niet oēs thesauros absconditos p q̃s ad seq̃n dũ se inclinabit p̃l̃os. Quarto ꝯpellet per minas ⁊ tormẽta quos aliter vincere nō p̃ot. Tãta em̃ erit tribulatio ⁊ p̃secutio xp̃ianoꝝ q̃ lis vnq̃ fuit q̃ in erroꝛẽ ducũt. Etiã si fieri p̃t electi fideles tãq̃ excõicati bẽbunk. eis nō vẽ dek nec ab eis emek nisi q̃ bñt signũ antixp̃i. Demones q̃ nũc ligati sũt ne noceant tũc sol uenk. Trẽbit secũ magnos p̃ncipes. reges mul̃ tos. exhibebit cũcta q̃ in p̃cedentib̃ martyri/ bus impleta sunt tormẽta. ⁊ maxime in terra sctã. Et tũc gog ⁊ magog. i. decẽ tribꝫ. q̃ vul/ gariter dicunk rufi iudei. q̃ inclusi sunt inter montes caspios. nũ ita sunt inclusi q̃n tandẽ exirẽt si p̃mitterenk a regina amazonũ. sub cu ius regno ⁊ dñio viuũt. tũc exibũt ⁊ venient in hierl̃m. ⁊ sequenk suũ messiam. ſ. antixp̃m.

Post hec venient Helyas ⁊ Enoch. ⁊ p̃dica/ bũt tribꝫ annis amicti saccis. ⁊ ꝺuertet iude os ⁊ xp̃ianos q̃ adhesẽrũt antixp̃o. ⁊ occidet eos antixp̃s. ⁊ iacebũt corpa coꝝ in hierl̃m i plateis tribꝫ diebꝫ ⁊ dimidio. ⁊ nullus audc/ bit eos sepelire p̃ter metũ antixp̃i. Post tres dies ⁊ dimidiũ resurgent. ⁊ occisores eoꝝ au dient vocẽ talem. Helias ⁊ Enoch ascendite huc. ⁊ ascendẽt in celũ in nube. Antixp̃s autẽ q̃ndecim ꝺ̄ diebꝫ regnabit post mortem eoꝝ. ⁊ ponet soliũ suũ in monte oliueti sub papilio ne. ⁊ veniet michael ⁊ occidet eũ ibi. Regna bit aũt tribꝫ annis tm̃. Et nisi abbreuiati fu/ issent dies eius nō fieret salua oīs caro. sic̃ ꝺ̄. Mat. xxiiij. Interfecto aũt antixp̃o nō statiz veniet dñs ad iudiciũ. ſz ꝯcedũt q̃draginta dies. Et q̃tũ spaciũ sit vsq̃ ad finẽ mũdi ne/ mo scit. Ministri autẽ antixp̃i post mortem suã gaudebũt ducentes vxores ⁊ dicentes. q̃ vis p̃ceps nr̃ mortu⁹ ẽ. tñ hẽmus securitatẽ viuendi. Ut cũ hec dixerint statim eis supue

niet interitus. Judei aūt puertēt ꝛ sctā eccīa vsq; ad finem mūdi pacifice ꝓcesser. qz tunc fraudulentia diaboli penitus deficiet.

De eodem Sermo. IX

Qdebūt filiū hoīs venientē cuz ptāte magā Glo. Mali videbūt vñ ꝓfundent. boni videbunt vñ letent. Lu. xxi. In ista dñica agit de aduētu dñi in iudiciū. Pro iuitat nos ad amorē qz in eo xps ē nob sil'is p carnis assumptionē Ecci. xiij. Omne aīal diligit sibi sil'e. Scdo incutit nob terorē ꝑpter opez nrōz excussionē. Unde ps. A iudicijs em tuis timui. Hec duo nob maxie sūt necessaria. Per amorē ei ꝓficimus in bono. Job. xiij. Qui diligit me mādata mea seruabit. Et p timorē retrahim̄ur a malo. Ecci. i. Timor dñi expellit peccatum. Sciendū aūt q multa ꝓtinget in iudicio. q si pctōr cogitauerit sedule traheret eū ab erroze male vite. Primū terribilē aspectū irati iudicis videre. De q aug. Pallent repro/bi sustinere oē tormentū q facē irati iudicis videre. Malach. iij. Quis em stabit ad videndū eū. ipse em q'si ignis ꝓflans ꝛ q'uis ad portandū. Esa. xxx. Ardens furor ei' ꝛ q'uis ad portādū. Apoc. vi. Tūc dicent montib ꝛ petris, cadite sup nos ꝛ abscondite nos a facie sedentis sup thronū. ꝛ ab ira agni. i. iudicis q nūc māsuetus ē vt agnus. ꝛ tūc fremēs erit vt leo. Amos. iij. Quasi leo rugiet. q's nō timebit. Qua borribil' ꝛ timēdus erit aspectus iudicis pctōrib p p hī Job. xiij. Quis mihi hī tribuat vt in inferno ꝓtegas me ꝛc. Hiero. Siue comedā siue bibā siue aliq̄d aliud faciam sp insonare videt auribus meis ista vox tube terribil'. Surgite mortui vēite ad iudiciū Ber. Ue mihi misero cū venerit ista dies iudicij. ꝛ aperti erūt libri in q̄bus oēs actiones mee ꝛ cogitationes pūte dño recitabūt. Tūc dimisso capite p confusione ꝓscie stabo trepidus ꝛ anxius. vtpote cōmemorans cōmissa scelera mea. cū dr̄o me. Ecce hō ꝛ opa eius. Legit em in vitas patrū q abbas Amon dixit cuidam fratri q̄renti ab eo p'monē edificationis. Uade ꝛ fac talē cogitationē q̄lem faciūtisti q sūt in carcere. Isti em interrogāt vbi est iudex ꝛ q̄n venit. Et in ista expectatione penaz suaz plorant ꝛ cruciant. Sic dr̄ hō aīam suā obiurgare dicens. Ue mihi q̄n debeo stare añ tribunal xpi ꝛ actuū meoz reddere rōnem. Et dum sic meditatus fuero potero saluus fieri. Scdm ē exprobatio xpi qua faciet pctōribus. Obijciet em eis oīa bñficia q eis impendit. ꝛ ꝑmo bñficiū passionis sue. s. crucē. lanceā. clauos. coronā. ꝛ cicatrices vulnerū q in corpe suo hēbit. Unde Aug. Dñs cicatrices suas iō seruabit vt in iudicio hostib suis exprobret ꝛ vt ꝓuincēs eos dicat. Ecce hoiem qui crucifixistis. ecce deū ꝛ hoiem cui credere noluistis. Uidete vulnera q̄ infixistis. agnscite latus q̄ ꝑforastis. ꝛ sp vob aptū fuit ꝛ intrare noluistis. Crisp. Xpus exprobrabit in iudicio dicens. Ego ꝓpt vos hō factus sū. ꝓpter vos alligatus. illusus. cesus ꝛ crucifixus sum. vbi est tāta ꝛ iniuria mea ꝛ fructus. Ecce pciuz sanguis mei quē dedi in redēptionē aīaz vra rū. vbi ē fuitus mea quā mihi p pcio sanguis mei reddidistis. Ego sup gl'az meā vos habui cū essem ōs: factus sū hō. ꝛ vilior ē oīb reby me fecistis. Tā oēm rē vilissimā terre amplius dilexistis q̄ iusticiā meā ꝛ fidē. Tūc incipient deflere tm̄ bñficiuz neglectum. Zach. xij. Aspiciēt ad me quē ꝓfixerūt ꝛ plangent sup se planctū q̄si vnigeniti. Crisp. Plangēt se in dei vidētes viuentē ꝛ vnificātē quē q̄n hoies mortuū estimabāt ꝓuiciātes corpi vulnera/ro. scelus suū negare nō poterūt. Plangēt ꝛ gentiles. qz vanis disputationib pboz decepti. irrōnabilē stultriciaz putauerūt esse colere deū crucifixū. Plangent se xpiani pctōres q magis dilexerūt mūdū q̄ xpm. Plangēt se beretici q puz hoiem crucifixerūt. i. crucifixum putauerūt. Plangēt se oēs trib terre q̄bus nec resistēdi vtus ē nec fugiēdi facultas a facie eius. nec pnie locus. nec satisfactionis tps ꝛ exanguia oīm rez nihil eis manet nisi luctus. Terciū est inflexibilitas iudicis. qz si bta ꝛgo maria ꝛ oēs sci rogarēt p vno pctore nō exaudiret eos. etiā si possibile esset q̄ sanguineas lacrimas emitterēt. Prou. xvi. Zelus ꝛ furor viri. i. iudicis xpi nō peet in die vindicte. nec acq̄escet cuiusq̄ pcib. nec suscipiet p redēptione dona plima. Crisp. Tūc nec diuitie diuitib. nec gentes p filijs mercedē. nec angeli sic solebāt p hoib facier verbū. qz natura iudicij nō recipit miam. Prou. xi. Non pderūt diuitie in die vltionis. Bern. Ueniet dies iudicij vbi plus valebūt pura corda q̄ astuta ꝛba. ꝛ sci'a bona q̄ marsupia plena. q̄quidē iudex ille nō fallit ꝛbis. nō flectitur donis. Hiero. Quāti illic elingues ꝛ muti sed liciores loq̄cib erūt. q̄nti pastores pbis. q̄nti rustici oratoribus. q̄nti eberes arguūs pfe/renti erunt ciceronis. Quartū ē denudario oīm pctōz. Ecci. xi. In fine hoīs denudario opez illius. Crisp. Aderit dies illa in q facta nostra q̄si in tabula q̄dā depicta demonstrabunt. Mat. x. Nihil opertū q̄d nō reuelet ꝛ occultū q̄d nō sciet. Ber. Dō nūc ꝓfiteri erubescimus tūc oīb manifestabit. Isai. xlij. Tūc reuelabo pudenda tua in facie tua ꝛ ostendā gentib turpitudinem tuam. i. Coz. iij. Ueniet dñs q illūinabit abscōdita tenebraz. ꝛ manifestabit ꝛsilia cordiū. Dan. vij. Judicium sedit

z libri aperti sunt in qbꝫ scripta sunt opa hoim z fm hꝫ iudicabit Apoc. xx. Judicati sūt mor tui ex his q̄ scripta erāt in libris fm opa illoꝝ ¶ Quintū ē defectus oīs auxilij. qz nō audebit nec angelus nec aliqs sctūs orare p aliq̄ dānato. imo xps q̄ rātū dilexit hoīem q̄ dedit semetipm p eo tūc gaudebit de dānatiōe eoꝝ. Prou. i. Ego q̄z in interitu vro ridebo. Bti etiā q̄ morti p salute hoiz se exposuerūt letabunt. qm̄ videbūt ꝓtūeliā dei vindicari. Ps. Letabit⁹ iustus cū viderit vindictaz Tūc nō ꝓpatient sancti reprobor miserijs. Greg. Sctōr aīe z si in nature sue bonitate miam hnt tā tūc auctoris sue iusticie ꝓtūcte tāta rectitudine ꝓstringent. vt nlla ad repro bos ꝓpassione moueant. Aug. Si scirē pīez meū esse in inferno non plus p eo orarez q̄ꝫ p diabolo. ¶ Sextū ē redditio rōnis oīm q̄ cō misimus z omissimus. de hꝫ iuenies dñica. ix. post trinitat. in ser. Redde rōem. Septi mū ē accusatio horribil qua accusab pctōr de multis. De isto iuenies sabbato aī Letare. Dec mlr dephensa est. ¶ Octauū z vltimū ē terribilis sntia quā dabit iudex sup dānatos. Zach. ix. Exibit vt fulgur gladius eius. i. vl tima sntia. qm̄ dicz. Ite maledicti ꝛc. Illa vox adeo terribil erit dānatz q̄ vellent si fieri pos set q̄ nūq̄ essent nati. De hꝫ dicit Aug. super illud Job. xviij. Ego sus. Una vox turbata. odiꝫ ferocē armis terribilē sine vllo relo per cussit. repulit. strauit ꝓtute latētis dīnitatis. Quid iudicaturus facier q̄ iudicādus hec fec dd regnaturus porerit q̄ moriturus hec potu it. Si illa gutta melliflua tāte ꝓtutis fuit q̄ nulli aduersarioꝝ suoꝝ sup̄ pedes stare potu it. qs poterit audire illud horribile ꝓbū. Dis cedite a me maledicti in ignem eternū. O q̄ꝫ amarꝫ erit ab illo discedere cui sup oīa dele ctabile ē adherere. Ego multū emarior ge hennā dico a deo remouerit z ab illa delectabi li dei visiōe. Ad quā nos ꝓducat ihs xps ꝛc.

Dñica tercia aduentus d ñi Sermo. X

Dolite ante tpus iudicare q̄ aduscq̄ veniat q̄ z illūinabit abscondita tenebraꝝ z mānifestabit ꝓsilia cordiū. i. Coz. iij. In ꝓbis istis apl's tangit duplex iudiciū. s. male suspitionis. ibi. Nolite ergo iudicare. z iudiciū extreme examinatiōis. ibi. q̄ aduscq̄ veniat dñs ꝛc. Dicit g̃. iu dicare. i. de incert suspicari. qz hūanū sepe fal lit iudiciū aī tpus extremi iudicij. s. q̄ aduscq̄ veniat dñs ad iudiciū. q̄ z illūinabit. i. in lūi ne ꝓducet abscondita tenebraꝝ. i. opa multa z manifestabit ꝓsilia cordiū. i. cogitatiōes. et a ꝓparebit q̄ intentione mō oīa fiūt. ¶ Scien dū aūt q̄ iudiciū male suspitionis vitandus est ꝓpter tria. ¶ Primo ꝓpter dñi ꝓceptū qō di stricte ꝓhibet dñs z etiā sctī. Luc. vi. Nolite iudicare z nō iudicabimī. Beda. In hꝫ loco nihil aliud ꝓcipi estimo nisi vt ea facta q̄ du bia sunt q̄ aīo fiāt in meliorē ptē interpremur. De aptis aūt mal' q̄ bono aīo fieri nō pñt. sic furta. homicidia. z sil'ia ꝓmittit nob iudicare sed tñ cū mia. Nescimus em̄ q̄lis futurus ē q̄ nūc mal' pcet z ecōuerso. Hoc mō iudicauit symon maīā magdalenā dicēs intra se. Hic si esset ꝓpha sciret vtiq̄ q̄ z q̄lis esset q̄ tāgit eū qz peccatrix ē. Judicabat eaz peccatricē cū tñ cordis eiꝰ ꝓpūctionē ignoraret. z iō arguit eum dñs Lu. vij. Ber. Noli aliene vite curiosus explorator esse vel temerarius iudex. qō si ꝓ priū ab eo actū esse reprehendas. nec sic iudices ꝓximū. magis aūt excusa intentionē si opus nō pōt excusari. puta ignorantiā. vel casu esse factū q̄ sic dissimulatiōem res excusat dicito apud temetipm. O q̄ꝫ vehemens fuit nimis tēptatio illa. q̄d de me feciss si accepiss ī me sil'r ptātē. ¶ Scōo dēmus vitare iudiciū suspi tionis ꝓpter dubiū z incertitudinē. Sepe em̄ fallit iudiciū. nullus em̄ pōt intentiōes cordis scire nisi dñs. i. Re. xvi. Hō videt ea q̄ apparent in facie. dñs aūt intuet corda. imo hō nō pt semetipm iudicare. quō vult tūc alterius cor iudicare. Hā dic aug. q̄ petrus nesciebat q̄d in ipso erat q̄n dicebat. Et si oportuerit me mori tecū nō te negabo. Decept⁹ fuit in iudi cio suppsi⁹. q̄uis etiā fuit ꝓmunit⁹ a dño. iō dic apl's. i. Cor. iij. Sz neq̄ meipm iudico i. iudicare valeo. qz tñ meipz meli⁹ cogsco q̄ꝫ aliqs ali⁹ hō. nihil mihi ꝓscius sū. i. in nulla re remordet me ꝓscia mea. Sz nō in hꝫ iustific atus sū. i. ꝓpt hꝫ me iustū iudicare nō audeo. qz forte hēo aliqd occultū qd ego ignoro. z de⁹ scit. Et iō dic ꝓpha. Ab occultis meis mūda me dñe. Prou. xx. Quis pt dicere mūdū est cor meū. pur⁹ sū a pctō. Aug. Cū g̃ de se q̄sq̄ aut penitus nēo vir posset ꝓferre verā sntiam quō pt de alio iudicare. ¶ Tercio vitādū ē iu diciū suspitiōis qz magnū pctm̄ ē. Aug. De occultis alieni cordis temere iudicare pctm̄ est. Sciēdū aūt q̄ aliq̄n pctm̄ mortale ē. aliq̄n veniale. aliq̄n nullū. fm q̄ ex diuersis pce dit. Hugo dic q̄ iudiciū male suspitiōis aliq̄ pcedit ex inata fragilitate. qz natural'r hō pnior ē ad malū q̄ꝫ ad bonū. Si tale iudiciū fit sine ꝓsensu rōis veniale ē. si cū ꝓsensu mor tale ē. ita tñ si mortale ē illud qō iudicat. z ex leuib⁹ signis. verbi gra. Si hō videret duos colloq̄ntes sil'. z ex fragilitate ꝓciper suspitiōz mali z cū hꝫ dubitaret. tūc rō n ꝓsentiret. Si aūt diffinitiē z firmit crederet q̄ malū tractarēt tūc ꝓsentiret rō. Aug. dic. Si suspitiones vitare nō possum⁹ qz hoies fragiles sum⁹. iudicia tñ

i. diffinitiuas sñias ꝛrinere dēmus. Aliqñ cō tingit ex mera malicia ſm Aug̃ū. vt qñ hō ex ſeipſo malus ē ex hoc q̄ ſcius ē ſue malicie facil'r de alijs malū ſuſpicat. ſm illō Eccl'. x. In via ſtultus ābulans cū ipe ſit inſipiēs oēs ſtultos eſtimat. Exēplū hēmus in ſymōe mago in actib' ap'lor. q̄ cū eſſet magus t mirabilia p artē magicā faceret. ſuſpicabat q̄ ap'li etiā miracula p iſtam artem facerēt. t veniēs ad eos voluit illā artē ab eis pecūia ꝓcurare. Aliqñ fit ex iuidia t ex inimicicia. qñ hō iuidet alteri diſplicz ei quicq̄d agit. t ex facili ſuſpicat malū. ex eo q̄ ſp interpꝛat in peiorē ptē q̄cq̄d videt vl audit de eo. Exēplū de iudeis q̄ inuidebāt xp̃o. t iō ſuſpicabant q̄ ſig̃ fua in beelzebub ꝓncipe demoniorū faceret. Aliqñ ꝓtingit ex ꝓſideratione defectus aliorū. qñ. ſ. alicui plus reſpicit defectus aliorū q̄z ꝓpios t iudicat ſe meliorē alijs t alios viliores ſe. Sic iudicauit phariſeus publicanū. qñ dixit Hēras tibi ago dñe. q̄ nō ſum ſic ceteri hoīm raptores iniuſti adulteri ꝛc. Lu. xviij. Cōtra q̄s dicit dñs Mat. vij. Quid vides feſtucaz in oc'o frīs tui. t trabē in oc'o tuo nō vides. Ro. ij. Inexcuſabil' es o hō q̄ iudicas. In q̄ em̄ alterz iudicas teip̃m ꝯdēnas. Aliqñ ei cō tingit ex ſuꝑbia t ꝓceptiōe ꝓximi. Suꝑbi em̄ eo q̄ ꝓtēnit paupem iudicat eū viliorē diuite t diuitē meliorē. De q̄ Jaco. ij. Si introierit vir ꝓuētū vēm anulū aureū bñs cū veſte candida. introeat autē t paup in ſordido habitu t intēdatis in eū q̄ indutus ē veſte p̄clara t dixeritis. Tu ſede hic bñ. paupi aūt dicatis. Tu ſta illic aut ſede ſub ſcabello pedū meorū. nōne iudicaſ apud voſmetipos. t facti eſtis iudices cogitationū iniq̄z. Tales em̄ ſil'es ſūt mimo vel cantori q̄ iudicat illū meliorē eſſe q̄ melioribꝫ veſtib' ē indutus. t illū peiorē q̄ vilioribꝫ ē indut⁹. Nō ſic iudicat ſūm⁹ t ſup̄mus iudex. ſ. dñs. Ait hō ptz in diuite t lazaro. Lazarz paupem t nudū iudicauit diuite meliorē. Exēplū legit de q̄dā rege deuoto qui multū reuerētet ſolebat ſalutare paupes. De q̄ cū mirarenf ꝓncipes ſui. rogauerūt fratrez ſuū vt ab eo q̄reret cām huius. Quo facto accepit rex ciſtā vnā deauratā replens eā oſſibꝫ mortuorū. aliaz vilē bitumine t pice linitā. t replenit auro t gēmis. Et vocatis ꝓncipibꝫ dixit vt iudicarent q̄ eſſet melior. t iudicauerūt deauratā eſſe meliorē. Qua apta inuenerūt plenā eſſe oſſibꝫ mortuorū vilibꝫ. t aliam plenā auro t gēmis. t ait rex ad eos. Erratis iudicando qō deforis eſt. ds autē intuet cor. Sepe ei induti veſtibꝫ p̄ciosis pleni ſūt oī malicia. t q̄ vilibꝫ veſtibꝫ iduūt ſepe redolēt ꝓtutib'. Iō nolite ſm viſuz oc'orū iudicare. Aliqñ ꝓngit ex auaricia. Sen. Auarus videt regē eſtimat pdonē. videt pauperē eſtimat furē. Job. xv. Cū pax ſit ille inſidias ſp ſuſpicatur. Eccl's. ij. Cūcti dies diuitis pleni ſūt laboribꝫ t erūnis. nec p noctē mētē reqeſcit. Auguſtinus. Diuitias iueniſti t requiē pdidiſti. die ſolicitus t nocte pauidus ſp egenus. Legit q̄dam⁹ daz pbus mortuis parētibꝫ magnū theſauꝝ ō primonio ē ꝓſecut⁹. t ſtatim p ſolicitudinē nec dormire nec pbie opam dare poterat. rādē rotū theſauꝝ in vnā maſſam redegit. Dō videns fur q̄dā tota nocte ei inſidiabat t ſibi auferre conabat. t ponēs maſſam ſub caput ſuū dormire nō potuit. Fur aūt putās eū dormire cepit trahere maſſam. t pbus cepit clamare. trahe viriliter. t tunc tu t ego dormire poſſumus. Fur aūt auꝝ abſtulit. t tunc pbus quieuit. Aliqñ aūt ꝓngit ex longa expientia. ſicut dicit pbus in. ij. metheororū. q̄ ſenes ſunt maxime ſuſpicioſi. q̄ multotiens experti ſunt alioꝝ defectus qñ aliquid vident vel audiūt qō eis diſplicet. t de facili ſuſpicātur malū. quia timent q̄ forte ꝓngat in iſto caſu ſicut pbus multotiēs expti ſunt. Exemplū in ſene Tobia. qui cū eſſet cecus audiuit balatū hedi quē ei vxor ſua adduxerat t ſuſpicabatur dicens. Eſt ne furtū. videte ne forte alicuius ſit iſtud. Excuſat q̄ timuit de malo.

Feria quarta quatuor tempor

Sermo. XI.

Cum audiſſet ioh̄anes in vinculis opa xp̃i. Cūq̄z iohannes baptiſta eſſet incarceratus ab Herode. t ſciret ſe moriturū. t ire ad inferos. dubitauit vtrū xp̃s p ſe vel p alium vellet liberare ſcōs de inferno. iō miſit diſcipulos ſuos ad eū di. Tu es q̄ venturus es. q̄ſi di. Libenter ſcirem exquo iturus ſum ad inferos q̄d poſſez illuc nūciare. iſta eſt expoſitio Hyr. Vel etiā aliter exponi t magis ſr̄aliter. t eſt ſenſus. Johānes p̄dicauerat de ieſu q̄ ipſe eſſet xp̃s quē pphete p̄dixerant. diſcipuli aūt iohis nō plene crediderūt. ideo miſit eos ad ih̄m vt ſignaret eius t miracula viderent t p̄dicationē eius audirent. t ſic creduli fierent. dic. Cū aūt iohes exp̃s in vinculis herodis opa xp̃i. i. miracula t doctrinam audiſſet. miſit duos de diſcipulis ſuis q̄ plene nō crediderunt eū eſſe xp̃m. t ait illi. i. ieſu p diſcipulos. Tu es q̄ venturus es. i. quem pphete futurū p̄dixerūt. an alium expectamus. Cūq̄z diſcipuli ſic dixiſſent ad ieſum. Rñdens ieſus dixit eis. Euntes dicite iohanni que audiſtis t vidiſtis. q̄ſi di. opera mea q̄ vidiſtis. t verba ſiue doctrinā q̄ audiſtis teſtāf me eſſe xp̃m. Nā ego facio iſta opa q̄ pphe de xp̃o p̄dixerūt. ceci vidēt. claudi ābulant. ſurdi audiūt. leproſi mūdanf. mortui reſurgūt. Nec pbauerat Elyas. de xp̃o. xxxiij. c.

Dñs ipse veniet ⁊ saluabit nos. tunc aperient oculi cecor ⁊ aures surdor parebunt. tūc saliet sicut cervus claudus ⁊ aperte erūt lingue mutor. Sequit. Pauperes euāgelizant acti ue. i. euāgelizant ⁊ p̄dicant qđ ante nescierūt ⁊ beatus q̄ nō fuerit scandalizatus in me. i. beatus q̄ nō dubitauerit me esse xp̄m filiū dei ⁊ hoīs sicut vos dubitat. Illis aūt. i. discipul' iobis abeūtibus cepit iesus dicere de iobe ad turbas ꝫ mendans eū. s. de animi stabilitate de vestiū asperitate. de officiū dignitate. Primo cōmendat eū de animi stabilitate dicens Quid existis. i. exiuistis in desertū videre. q̄si di. Cū iobes esset in deserto olim multi an nis. vos existis in desertū vt cū videret. qđ volebatis videre. volebatis videre arundinē vento agitatam. q̄si di. putabat q̄ iobes erat mobilis ⁊ instabilis vt arundo q̄ ad oēm vētum mouet. nō sic iobes fuit arūdo. qr nulla aduersitas. nulla penuria poterat eū flectere vel mouere de animi stabilitate. Deinde cōmendat eū de vestiū aspitate. Vñ sequitur. Quid ḡ existis videre hoīem delicatū molli bus vestitū. s. vestitv. q̄si d. Iobes nō fuit delicatus in vestitv mollitv. ꝫ habuit duꝛ ve stimentū de pilis camelor sicut solitarius in deserto hre poterat. Qui mollitv vestiunt in domibv regū sunt. Gre. Nemo existimet in cultu aḡ studio p̄ciosa ꝫ vestiū pctm̄ deesse qr si ꝫ culpa nō esset nullo mō dñs iobem de vestimēti sui aspitate laudasset. Aug. In oī bus cultibv nō vsus reꝛ ꝫ libido vtentis culpanda ē. Tercio cōmendat eū in officiū sui dignitate. qr nūcius xp̄i erat. Vñ dic. Quid existis videre. volebatis videre ꝓpham. Hic est em̄ de q̄ legit ⁊ scr̄ps est Malach. iij. ꝓbū patris ad filiū. Ecce mitto angelū. i. nūciū meū iobem añ faciē tuā. i. añ manifestationē tuaꝫ in hūanitate. q̄ ꝓparabit viā añ te pnūciādo adventū tuū ⁊ p̄dicando pniam. Et ī iobes nō solū est ꝓpha. ꝫ etiā quē alīj ꝓphe p̄dixerūt ventur ipse digito demonstrauit.

De euangelio. Sermo. XII

Ecce mitto angelum meū añ faciē tuaꝫ. Malach. iij. Verba ista sant patris ad filiū volēs eū mūdo q̄ incarnationē manifestare. In q̄bv verb pmittit nob celestis pater se missurꝛ ⁊ ostensurū beatā faciē suā in missione filij sui. qr pr est in filio ⁊ filius in pr̄e. Hanc benedictā faciē sancti pres multū eū mag̃ gaudio⁊ desiderio desideraueri. Vñ ait moyses exo. xxxiij. Pone si igeni graz i ospectu tuo ostende mihi faciē tuā ps. Ostende nob faciē tuā ⁊ salui erim⁹. Merito aūt desiderabant faciē illā. qr sup oīa desiderabilis ē. Et ꝫ ꝓpter tria. Primo qr ista facies nos oīs saluos fecit. Secūdo qr multū desiderabil' ⁊ pulcra ad videndū fuit. Tercio qr in ea totū gaudiū celi ꝯsistit. Primo facies benedicta dñi nr̄i iesu xp̄i nos oēs saluos fec in b̄ q̄ tantas ꝯtūelias ⁊ oppꝛobria p nob sustinuit. ps. Vnde nob faciē tuā ⁊ salerim⁹. Si em̄ nob ista facies nō essz missa ⁊ oīa nūqz fuissem⁹ saluati. Vlā ꝓpr̄na pctā auerterat pr̄ nr̄ celest faciē suā a nob. sicut ꝛ Isa. lix. Iniqtates vr̄e diuiserūt inter vos et deū vr̄m. ⁊ pctā vr̄a abscondert faciē eius a vob. Istud figurat. ij. Regū. xiiij. vbi ait rex dicendo ad absalon q̄ interfecerat frēm suuz amon. Reuertat in domū suā ⁊ faciē meā nō videat. Absalō interp̄tat amaricatio siue ira p̄ris. ⁊ fcat p̄mū hoīem q̄ trāsgrediendo mādatū p̄rem suū celestē ad iracūdiā ꝓuocauit. Iste interfecit frēm suū. i. aīam suā qñ mortaliter peccauit. ⁊ iō deiectus est de padiso a facie dñi cū tota posteritate sua pluscz q̄nqz milib annoꝛ. ⁊ eiectus ē in talē dānationē q̄ nō poterat saluus fieri si nō videret faciē xp̄i. Iō isti p̄res clamauerūt ad dñm vt miserek eoꝛ ⁊ mīrteret eis suā faciē dicētes. Illūinet vultum suū sup nos ⁊ misereat nr̄i. q̄si d. O dñe ds miserere nob sedentib⁹ in tenebr̄is. ⁊ mitte nob faciē tuā ad illūinandū nos. Sic clamabant scī in limbo. clamabāt etiā sīl' exūtes in b̄ seculo. iij. Regū. v. Vnūla terra desiderabat videre faciē regis salomonis. Salomon interp̄tat pacificus. ⁊ fcat xp̄m q̄ pacem facere potuit inter deum ⁊ hoīem. ⁊ ideo eū desiderabant. Vñ ps. Vnde nob faciē tuā Iandē mia mot⁹ pr̄ celestis dixit filio Malach. iij. Ecce mitto angelū ꝛc̄. q̄si di. missur⁹ te sum ad terrā. vt facias hoīez saluū. ⁊ p̄mitto nūciū meū. s. iobem baptistā q̄ pnūciet ventuꝛ ⁊ hoīem saluatuꝛ. Vñ ds. iij. Regū. viij. Conuertit rex faciē suā. ⁊ bñdixit oī eccie Q̄ qfelix rumor ⁊ delectabilis ad audiendū q̄ sīa maledictionis ꝯuertit in donū bñdictiōis. Cū aūt venisset facies illa bñdicta sustinuit ꝓ nob mltas ꝯtūelias ⁊ supplicia vt r̄a deleret pctā. Mat. xxvi. Expuerūt in faciē ei⁹ ⁊ velauerūt ⁊ palmis in faciē eius miserūt. Treñ. iij. Dedit percutienti se maxillam Vñ ait Isa. l. Faciē meā nō auerti ab increpantib⁹ ⁊ ospuētib⁹ in me. Bern̄. Facies illa pulcerrima in quā desiderāt angeli ꝓspicere et multis pcussiōib⁹ ⁊ sputz deformissima facta fuit. ita vt leprōso sīl' videret. Isa. liij. Nos reputauimus eū q̄si leprōsum ⁊ vidimus eū q̄si nō bñtem spēm neqz decorē. aspectus in eo nō erat. q̄si absconditus est vultus eius. Glo. Absconditus erat sputo iudeoꝛ ⁊ sanguine suo de spinea corona fluente sīml mixto. oīa ista ꝓpter salutē nostrā sustinuit Vñ ps. ait nobis. Respice in faciem christi

Feria quarta quatuor tēporū

tui. Benī. O hō respice faciē xpī tui. vide eū dorso flagellatū. latere sautiatū. caput ꝓbib⁹ punitū. manib⁹ ꝛ pedib⁹ ꝓfossum. Reuolue a latere ad latus. a capite vsq; ad pedes. ꝛ inuenies vbiq; dolorem. vbiq; cruorē. respice igit in faciē xpī tui. Sic ptz quō faciē istā scī patres desiderabāt. q; oēs saluos fecit. ℣ Secūdo desiderabāt. q; mlt̄ pulcer ꝛ desidera/bilis ad videndū fuit. Ipe em̄ xp̄us ad lrām fuit pulcerrim⁹ hoim. ps. Speciosus forma p̄ filijs hois. Vñ legit Auc. ij. Cū puer iesus pñtatus in templū. ꝛ symeon eū vidisset. tāto gaudio de eius pulcritudine repletus fuit ꝙ amplius viuere nō curauit. sed dixit. Nūc dimittis fuū tuū dñe ꝛc. Ben. xlvi. Nunc let⁹ moriar q; vidi faciē tuā. Et nō imerito pul/cer erat. habuit em̄ pulcrū patrē ꝛ pulcrā matrem. q; oīm e sile generat sibi sile. Pater eius ds est q; adeo pulcer est ꝙ angeli a xpe cratio/nis sue nūq; auerterūt oculos a facie sua q̄cūq; etiā mitterent. sicut dr Mat. xviij. Angeli eor sp vident faciē patris mei q; in celis est De hac pulcritudie patris celestis dr Sap. xiij. vbi loquit de pulcritudie creaturar q; delectant gentiles ꝛ putauerūt eas esse deos. dicēs. Sciāt q̄to his dñator eor speciosior est. speciei em̄ generator hec oīa ꝓstituit. sz ex b ꝙ spēi generator ē: merito genuit filiū spe/ciosum. Mater eius etiā pulcerrima ꝓgo fuit. Hester. ij. Erat em̄ formosa valde ꝛ incredibili pulcritudine oīm oculis grīosa ꝛ amabilis videbat. Ber. Nanc fecisti dñe ad imaginē bonitat; tue oīdens in ea vt artifex magisterijū pietat; tue. Et q̄uis pulcerrima virgo fuit tm̄ nūq; ab aliquo ꝛcupiscī potuit. q̄m intim̄ repleta fuit gra spūssancti ꝙ effudit se in oēs aspiciētes. sicut radius a sole extinguit in eis oēs libidinosas cogitatōes. Dicit epiphanius. Quotiens ioseph in mariā aspiciebat. splendorē a facie eius in modū radij solis exire videbat. sicut a facie moysi q̄n de monte synai descendit. vbi cū dño locutus fuerat. Tā te pulcritudinis fuit maria ꝙ apli rogabant sctm̄ Lucā q; fuit pictor ꝙ in mē oriā postero rū vultū eius aliq; colore figurarer. Ille imaginē figurabat rudib⁹ notis. ꝛ seqnti die angelo orante pulcerrimā inuenit ꝛ pulcris colorib⁹ pfectā: q; adhuc rome dr esse. Erq; pr ꝛ mr adeo pulcri fuerant. merito genuerūt filiū pulcrū. Legit in aliquib⁹ libris ꝙ cū xp̄s p/dicando terrā circūiret. q̄dam vice vidit eū q; daz magnus mgr ꝛ pbus. ꝛ mirans faciei e⁹ pulcritudinē. ait. Quicq; vnq; legi de nobilitate ꝛplexionū inuento in isto hoīe. Si aliquis deor hūanā formā debuisset assumsisse. non posset nobiliorē ꝛ pulciorem elegisse. Tercio facies ista bñdicta desiderabil est in aspectu. q; totū gaudiū celi ꝛsistit in ea. Ber

Eterna erit oīm solēnitas deū facie ad faciem intueri. i. eius visione sine defectu ꝓfrui. Job xxxij. Videbit faciē in iubilo. i. tl̄i gaudio q̄ explicari nō pōt lingua. Jō horat nos ꝓpha dicens. Querite faciē eius semp. Inueniunt em̄ in ista pulcritudine faciei tria. Primum inimicicia ꝛ q; ad p̄em reconciliatio. Secūm oīm dolor nr ꝛ alleuiatio. Tercium eterne vite perpetuatio. ꝓpter ista tria ꝓpat ds pulcerrimis viris trib⁹ q; legunt in sacra scriptura. s. Absaloni. moysi. ꝛ ioseph. Primo dico q; faciē istā pulcerrimā sacra ē reconciliatio int p̄em celestē ꝛ pctōrem. Ar iō figuratus est q; pulcrū absalonē. de q; dr. ij. Regū. xiiij. Poro sicut absalon vir nō erat pulcer in oīm isr ꝛ decorus nimis. a vestigio pedis vsq; ad v/ticē nō erat in eo vlla macula. Absalon interpat pax p̄is. ꝛ fcat iesum xp̄m q; fecit pacem inter nos ꝛ celestē patrē. q; cū p nob mortem sustinuit. nos patri reconciliauit. sic dicit ap̄s Ro. v. Reconciliati sumus deo p mortē filij eius. ꝛ inter oēs filios isr. b est inter oīm⁹ angelos videntes deū nō est aliq; adeo pulcer ꝛ decorus. sive angeli. sive archāgeli. sive cherubin ꝛc. sicut xp̄us. Nec mir. sicut em̄ luna splendorē a sole recipit. sic angeli cū oīb⁹ creaturis rōnalibus esse ꝛ pulcrū esse ꝛ sp esse receperūt a xp̄o dei filio. q; a vestigio hūanitat; ad ꝟticē diuinitat; nulla macula q̄s in eo inueniet. q; ipse est candor lucis eterne ꝛ speculum sine macula diuine maiestatis etistit. sic dr Sap. vij. Ibi q; pax ꝓpetua est. Tūc nullus timor a demone sive inferno inerit nob. is pulcritudo pacis cū xp̄o in oīb⁹ sanctis erit in eternū. Isa. xxxij. Sedebit ꝓpl⁹ meus in pulcritudine pacis ꝛ in reqe opulenta in tabernaculis fiducie. ℣ Secūdo inuenit in facie ista bñdicta oīm dolor ꝛ penar ꝛ tribulationū leuiatio. Jō figurat q; pulcrū vir moysen. De quo dicit Josephus ꝙ tante pulcritudis erat ꝙ nullus adeo seuerus fuit q; ei⁹ aspectui nō adhereret. multiq; dū eū p platea ferri cernerent. occupationes q̄s habebant deseruerent. Moyses interpat liniens. ꝛ fcat xp̄m. q; dū ꝓstiterit nobis faciei sue aspectū delectabiles oēm quēcūq; ppessi sumus in hac vita delectu luctū ꝛ dolorem. Spiq; eo viso oīs seueritas animi in mansuetudinē vtit. ꝛ oēs occupationes q̄s in mūdo. vnq; sensimus in nostrā gerem ꝛ in dei vacatione mutabunt. ꝛ oīm⁹ q̄s passi sumus tribulationes obliuioni tradent. Dicit em̄ Fulgentius ꝙ si aīa esset in oīb⁹ penis inferni. ꝛ videre posset hāc delectabilem faciē nulla sentiret penā. ℣ Tercio inuenit in hac bñdicta facie vite eterne ꝓpetuatio. Jō figurat p pulcr vir Joseph. de q; Ben. xlix. c. Joseph filius accrescens ꝛ decorus aspectu filie. i. puelle ꝟgines ꝛ mlres discurrerūt sup

murū. s. qñ ducebat ꝙ egyptū vt videret eius pulcritudinē. Joseph iterpretat apositio. qz de lectabilē eius faciē nob. in eterna vita manifestat. indesinēter. et immoztalitatē z eternitatem nobis apponit z accrescit. Interpretat eī accrescēs. puer. xvi. In hilaritate vultus vita regis. Glo. Quia ḧcūqz hilarē vultū xpi videre merebit. ipi in eternū cū ipo viuere dabit. Tunc vtiqz sup murū ad videndū eū discurrunt qñ aie sēe iocūditate replete et īmoztalitatis stabilitate būanitatē z diuinitatē eius ꝓpetuet delectabilit ꝛtemplant. Aterna eī vita ꝓsistit in ꝛgnitiōe būanitatis z diuinitat. Jo. xvij. Hec est vita eterna vt cognoscāt te solū deum et quē misisti iesum xpm. Esa. lx. Tūc videbis et afflues z mirabit z dilatabit coz tuū p gaudio. De ista facie dic Crisō. q oēs pene nō pñt cōpari illi pene quā hñt dānati ex hoc q ista facie nō debēt videre. et melꝰ esset aīam eē in inferno et faciē illā videre q̄ in celo z nō videre. Istud bñ figuratū est in Absalon. ij. Re. xiij. Qui cū missus esset bitare in hierlm. et regis vñ faciē nō debuit videre. ait ad Joab. Obsecro ḡ vt videā faciē regī. Quid enī mihi ꝓdest bitare in hierusalē exquo faciē regis nō debeo videre.

Vñica quarta aduentus dñi Sermo XIII. de epla

Gaudete in domino. ad Phil. iij. Cūm instat leta festiuitas natiuitatis xpi qñ gaudiū fuit factū angelis z boīb⁹. iō bortat nos apl's ad gaudendum. Ex qz gaudiū multiplex est. specificat de q̄ sit gaudendū z dicit. q gaudere debem⁹ in nulla alia creatura q̄ in solo deo. Dūt aūt ꝺdā q gaudēt in pctis. quidā vero in delitijs mūdanis. De ꝓmis scz q letant in peccatis ḋz puer. ij. Letant cū malefecerint z exultāt i rebus pessimis. qō idē est ac si bō gauderet in h̄ q cecidisset in lutū. Peccatū enī immundissimū lutū est. Bern. Nō ita feret canis putridus in ꝛspectu boīm. sic pctōr in ꝛspectu dei et angelo. ḡ stultuz est gaudere in pctis. De isto luto dicit ps. Extripe me de luto vt nō infigar. Item gaudiū pctōr sile est ac si piscis gauderet q hamū inuenisset. Aug. Gaudet piscis cū hamū inuenit z escā deuozat. sed cū pisca toz eū trahet tozqbit viscera eius. Sic pctōr gaudet de peccati delectatōe nec scīes q sequit eterna pena. Piscator etiā pisci escā ostendit et sub esca hamū abscōdit. Sic diabol⁹ oñdit pctōi delectatōz pctī sub ea abscōdit eternā penā inferni. Atq̄ peccatū adeo piculosum ē iō faruū est i eo gaudere. Item gaudiū pctōris est ac si aliqs gauderet de hoc q funiculū haberet in collo q̄ ḋz suspēdi. puer. v. Iniqtates sue capiūt impiū z funib⁹ peccatoꝝ suoꝝ cōstringit. Item legit in vitaspatrū. q angel⁹ dixit cuidā solitario. Veni ostendā tibi fatuitates boīm. et oñdit tres viros. Primus faciebat onus de lignis. sed cū p grauedie leuare nō potuit. plura ligna supaddidit. Secūd⁹ hauriebat aquā de puteo cū magno labore. et cū hausisset effundebat i terrā. Tertius portabat trabē in humer. et debuit itrare ostiū. et ponebat trabē p transuersum z ipediebat sibi p̄m q intrare nō poterat. Et ait angel⁹. Hec fatuitate laborāt pctōres. postq̄ peccauerūt gaudēt et gloriant de pctō. et sic addunt pctīs pctō et grauāt on⁹ sibi ꝓpis. Et bona opa sua q̄ cū labore accumulauerūt p pctīs amittūt. et p inobediētiā ostiū regni celestis sibi p̄cludunt. Quidā aūt gaudēt i delicijs mūdanis. et hoc est valde malū ꝓpter tria. Primo qz gaudiū huius mōi incertū z breue est Job. xx. Gaudium hypocrite. i. mali xpiani ad īstar puncti. Idē xxi. Tenēt tympanū z cytharā z gaudēt ad sonitū organi. ducūt i bonis dies suos z i puncto ad inferna descendūt. Quid ꝓfuit Salomoni oē gaudiū. oēs delicie sue. De ipo legit q̄ tātis delicijs affluebat z tñ mortu⁹ est. habuit seraginta reginas z octuaginta ꝛcubinas familiā aūt multā nimis. Legit etiā Luc. xij de diuite d̄ dixit aīe sue. Epulare comede bibe. hēs mlta bona ad ānos plimos. z dixit ei dñs. Stulte hac nocte reperēt a te aīaz tuā demōes. et sic fcm fuit. Vñ dicūt dānati. Sap. v. Quid ꝓfuit nob superbia z diuitiarū iactantia q̄d ꝓtulit nob. trāsierūt oīa illa velut umbra. Secō fugiendū est gaudiū hui⁹ mōi. z qz ex ore dei maledictū est Luc. vi. Ve vobis diuitibꝫ q̄ hētis h̄ ꝛsolatōz vram. Crisō. Hec dictio ve ḋr i scriptur⁹ de his q̄ nō euadēt supplicia. i. de morte eterna. Item Lu. vi. Ve vob q̄ nūc rideti qm plorabitis z flebitis. De istis ḋr Apoc. xviij. Quātū gl'ificauit se z i delicijs fuit. tm̄ date sibi luctū z tormentū. Legit q̄dā delicat⁹ itrauit ordinē cisterciēn. q religiōz mūdanoꝝ tēptari cepit de exitu aie. Igit i infernū ꝓducit. vbi vidit demones aīaz diuitis magō gaudio portari. et ait lucifer. Accipite eū z gliose sic cōsuet⁹ est sup cathedrā collocate. et posuerūt sup cathedraz ferreā ardentē. et ait lucifer. Ꝓmitte sibi sic soliti es. ac illi statim ereū liquozē candentē i os eius infuderūt. q̄ infuso p oīa mēbra el⁹ effudit. et ait lucifer. Adducāt iocularores q̄ eum letū faciāt. z venerūt statim duo demones cū rubis ardēt bus. et apposuerūt auribus suis flantes q scintille p os et nares z oculos euolabāt et ait lucifer. Ponat i lectū delicatū. et adducant sibi mlieres. statim piecerūt eū sup lectū ardentē sulphure z pice repletū. et veniebant impētes igniti z stringebāt collū amplexātes

et buſe eius p oscula corrodebant. Visvi/
sis redijt ad corp⁹. et vitā austerā postea du/
xit. et oīa gaudia mūdi ꝓtēpsit z ad eterna gau
dia puenit. Mercio fugiendū ē gaudiū mū
di. qz aufert oē gaudiū spūale. Ber. delicata ē
dīna ꝛ solatio q nō dabit admittētibꝫ alienaz.
mr nō lactat filiū qñ comedit alia cibaria. sic
de⁹ ñ dabit hoī spūale gaudiū q̄diu ōlectat i
gaudijs h⁹ mūdi. Istō figuratū ē. Exo. xvi. vbi
dr. q̄diu filij israel hēbant farinā quā tulerāt
de egipto ñ dedit eis dñs mānā. Et cū venis
sent i terrā ꝓmissaz z comedissent de fructibꝫ
illi⁹ terre defecit eis mānā. Explū. Nobi
lis q̄dā itrauit ordinē cisterciēn. sub tali cōdi
tione q si liceret sibi carnes comedere. Cūq
alij frēs comederēt pulmēta z ipe cibaria deli/
cata. vidit pulcerrimā dñaz refectoriū intran
tē. quā seqbat pulcerrim⁹ puer ferēs in manu
sua pixidē. et accepit de pixide z dedit i pulmē
tū singlor fratrū. ipm aūt ptrāsiuit. De q cū
multū turbaret z fleret. nocte apparuit ei brā
ꝛgo cū filio suo dicēs. Ecce ego et fili⁹ meus
mīstrauim⁹ fribꝫ tuis q ꝓtēnūt delicata ciba
ria ō celesti dulcedīe. Etiā tibi mīstrabim⁹ si
tl'ia ꝓtēpseris. z sic fcm ē. Iccirco nō est gaudē
dū i hui⁹ mūdi delirijs. sed solū i dño sic docet
apl's. qz i eo tale gaudiū inuenit qđ lingua ex/
plicare z loq nō pōt. ps. Gustate z videte qm
suauis est dñs. Quicūq g gaudiū sel' gustaue
rit. illi nulla mūdi gaudia postea saplūt. sic ille
q mel comedit postea ei ali⁹ cibꝫ nō sapit. vñ
ait Eccl. xxiij. Spūs me⁹ sup mel dulc. De
ista dulcedīe dic Aug⁹. Introducis aliqñ in
affectū mēris interiorē nescio i quā dulcedinē
q̄ si p ficiar i me nescio qđ aliō sit nisi vita eter
na. Dicit etiā Hugo i psona aīe. Quid ē illō
dulce qđ i dei recordatōe aliqñ me tāgere so/
let. et tā vehemēter tāq̄ suauiter afficere. vt tā
tota a meipa aliener. et nescio q abstrahi inci
piā. subito ei innouor. et bñ mihi ē icipit vl/
tra q̄ dicere sufficiā. Exultat anim⁹. cor illu/
minat. desideria iocundant. in obliuionē veīt
oīm ꝓteritoꝝ dolorꝝ ꝓpessio. et nescio vbi sū.
Ber. Si vna gutta efne dulcedis tm inebri/
at q hō vbi sit nesciat. qđ erit i reg celoꝝ vbi
fons totius dulcedis effluens videt sine fine.
Rogem⁹ dñm iesum xpm vt ad illu fontē ꝛc.

De eodem Sermo. XIIII

Miserūt iudei ab
hierosolymis ꝛc. Joh. i. Nota q qꝛ/
dā putabāt iohez eē xpm ꝓmissuz i lege. Alij
putabāt helīā eē xpm q trāslat⁹ ē i paradisū et
credit rauersur⁹ quē tūc putabāt redisse. Alij
putabant q aliqs resurrexisset a mortuis. vñ
oēs ꝛfluebāt ad eū z baptisabāt ab eo. erāt
bez pharisei. Inter ceteros q̄dā die veīt ad eū
iesus. tūc iohes phibuit de eo testimoniū di/
cēs. Ecce agn⁹ dei ecce q tollit pcā mūdi. Qō
audiētes pharisei sciētes eū eē de parētela Jo
seph. putabāt ei eū esse filiū carpētarij z de vil/
li castello nazareth. Scieres aūt q iohes ba/
ptista essz de nobili parētela. qz filij sacerdotū
et de honesta ciuitate hierlm. indignati sūt q
tā vilis deberet eis ꝓponi. volebāt magis io/
hannē sibi ꝓponi vt flecterēt eū a testimonio
xpi. miserūt sacerdotes z scribas vt p blādicī
as eū abstraherēt a testimonio xpi. Cūq dr. mise
rūt iudei ab hierosolymis sacerdotes z leuitas
trās iordanē i bethaniā vbi tūc baptisabat vt
interrogarēt eū dicētes. Tu qs es. et ꝛfessus
est publice z nō negauit veritatē. z ꝛfessus est
qz nō sum ego xp̄s. et interrogauerūt eū. Quis
ḡ. Helyas? es tu? et dixit. nō sū. Hic negatio/
nes se esse helyā. sz alio loco dr. si vultis scire
hānes se esse helyas. hoc soluit sic. De iohe dr
iohes ipe est helyas. hoc soluit sic. De iohe dr
Auē. i. Ipe ꝓibit anā illū in spū z virtute helye
qz sic helyas aduentū xpi ad iudiciū ꝓiudica/
bit. sic iohes ꝓmū aduētū ꝓuenit. Johes ḡ in
spū erat helyas z ñ in carne. Qō ḡ dns faret ō
spū. h⁹ iohes negat de carne. Dixerūtq. Pro
pheta es tu. Et rñdit. nō sū simplex ꝓpheta sz
plusq̄ ꝓpheta. qz ñ ꝓnūcio futurū sz ostendo pn
tem. Dixerūt ḡ Quis es vt rnsum dem⁹ his q
nos miserūt. qđ dicis de teipō. ait. Ego vox
clamātis i deserto. i. i h⁹ mōdo. Quid clamabat.
Dirigite viā. i. ꝓpate vos vt de⁹ hēat viā ves/
nlendi ad vos. si ē dic esaias Esa. xl. sic ipe diu
dixit. Et q missi erāt ex phariseis interroga/
uerūt eū. Quid ḡ baptisas. si tu nā es xp̄s. ne
qz helyas. neqz ꝓpheta. Rñdit iohes di. Ego
baptiso i aq tm z nō i spū. qz nō possuz dimit
tere pcā. sz tm baptiso corpa vra i signū futu
ri baptismi qđ erit p xp̄m q baptisabit vos i
spū. qz ipe hz ptātē dimittēdi pcā. ille iā iter
vos est. et iter vos quersat z vos nō agnoscit
eū. vñ seqt. Medi⁹ aūt vrm stetit. i. inter vos
stetit. Ad lras. Xp̄s stetit iter eos quē vos ne/
scitis. i. nō agnoscit vera cognitōe. vel medi⁹
eoꝝ erat. i. in cordibꝫ eoꝝ sz qñ legebāt de eo
in scripturis. sz tm eū nō ꝛgnoscebāt. eo q sēpu
ras nō intelligebāt. Ipe ē q post me venit⁹ est
q añ me fact⁹ ē. q. d. añ posit⁹ est mihi. p⁹ me
q̄ veīt. qz postmodū nat⁹. añ me aūt fact⁹ est.
s. in dīna dispositōe q̄ ego i natura fact⁹. Cu/
ius ñ sum dign⁹ vt soluā corrigiā calciamēti
ei⁹. qđ ē mīmū z ifimū fuitiū. Hec in bethā/
nia fcā sūt trās iordanē vbi erat ihs baptisans

De eodem Sermo. XV

Dirigite viam do
mini. sic dicit Esaias ꝓpheta Joh. i.
In hac dñica agit de aduētu dñi in mente si/
ue in aīaz. Jo ꝓtrahit nos Johānes baptista

et etiã ꝓpheta. ¶ Isaias. xl. vt nos ad talẽ aduen
tum ꝑparem⁹ dicẽs. Dirigite viã dñi. i. ꝑpa/
rate vos vt dñs inueniat viã veniẽdi ad vos
¶ Sciẽdũ aũt ꝙ ad aduẽtũ dñi in mentẽ sũt
tria necessaria. Primũ est vt desiderek. Scõz
vt hospitiũ ꝑparek. Terciũ vt inuitek. Debe/
mus ei eũ desiderare ꝑ feruentẽ dilectõz. ho/
spitiũ ꝑparare ꝑ cordis purificatõz. inuitare
ꝑ deuotã oꝛõez. ¶ Primo dico ꝙ debem⁹ eũz
desiderare ꝑ feruentẽ dilectõz. Nõ ei põt diu
abesse vbi sic desiderat. Aggei. ij. Veniet desi
derat⁹ cũctis gentib⁹. i. oĩ hoĩ ꝙ ei⁹ aduentuz
ꝛamoꝛe desiderat. siue sit paup siue sit diues
siue infirm⁹ siue san⁹. siue nobilis siue ignobi
lis. qz nõ est ꝑsonarũ acceptoꝛ de⁹. sz in oĩ gen
te ꝙ diligit eũ acceptus est illi. sic ꝺꝛ Jo. xiiij.
Si ꝙs diligit me ser. meũ seruabit. i. mãdata
mea. et ꝑ me⁹ diliget eũ. et ad eũ veniem⁹ et
mansionẽ apud eũ faciem⁹. s. pater me⁹ ꝛ ego
et spũssanctus in aĩa sua. ¶ Desiderem⁹ ġ aduẽ/
tum ei⁹ ex toto coꝛde nr̃o. et ex tota aĩa. et ipe
sine dubio veniet ad nos. puer. x. Desiderium
suũ dabit iustis. vñ ps. Desidertũ pauperũ. i.
humiliũ exaudiuit dñs. Istud figuratum est
Lu. xix. ꝙ cũ veniret dñs hiericho. zache⁹ eũ
toto coꝛde desiderauit videre. ꝛ qz statura par
uus erat. et cũ ꝑ turba nõ posset eũ accedere. ꝑ
cucurrit ꝛ ascẽdit ī arboꝛem vt videret illũ ꝑ/
transeuntẽ. Qui⁹ desideriũ vides dñs venit ad
eũ dicẽs. Zachee festinãs descẽde qz hodie in
domo ꝛt. q. d. Desideriũ tuũ cogit me vt ho/
die in domo tua oporteat me manere. et intra/
uit in domũ suã ꝛ saluuz fecit eũ in aĩa. Si ġ
volum⁹ vt dñs veniat in domũ nr̃az. debem⁹
cũ zacheo rãꝯ pusilli. i. hũiles eẽ. qz hũilibus
dat de⁹ gratiã. sic ꝺꝛ Jaco. iiij. Sicut aq̃ dese
ndit montes ꝛ fluit ad valles. sic grã spũssancti
deserit superbos ꝛ fluit ad coꝛda hũiliũ. Vñ ꝺꝛ
Eccl. iij. Quãto maioꝛ es tãto te hũlia ī oĩ/
bus. et inuenies gratiã coꝛã altissimo. Debe/
mus etiã cũ zacheo ascẽdere arboꝛẽ. i. crucẽ ꝑ
passionis xpi memoriã q̃ marie acredit desi/
deriũ nr̃m ad dei dilectõz. Bern. Sup oĩa te
mihi reddit amabilẽ bone iesu calix quẽ bibi/
sti op⁹ nr̃e redẽptõis. ꝙs nõ reparek ad spem.
ꝙs nõ accenderek ad dei dilectiõz ꝙ videret in
cruce coꝛpis ei⁹ dispositõz. Habet ei caput in
clinatũ ad osculandũ. brachia extẽsa ad am/
plerandũ. manus ꝓforatas ad largiendũ. pe/
des affixos ad nobiscũ manendũ. latꝰ apertũ
ad diligendũ. totũ coꝛp⁹ extensum ad se totũ
nob⁹ impartiendũ. Acce hõ ꝟ mõ dẽs arboꝛẽ
crucis ascẽdere ꝛ videre iesum. ꝙ sic ascẽdit et
eũ desiderat sine dubio inueniet eũ. ¶ Secõ
debem⁹ ei hospitiũ ꝑparare ꝑ cordis purifi/
cationẽ. Hze. Pensate frẽs charissimi quãta
sit ista solẽnitas hẽre in cordis hospititio aduẽ
tum dei. Certe si ꝙsꝫ diues vel ꝑpotens do/
mum nostrã intrare deberet. oĩ festinãtia do/
mus nr̃a mundaret. ne quid fortassis esset qõ
oculos amici intrãtis ipediret vel offenderet.
Aergat ġ sordes prauit⁹ opis ꝙ ꝑpat deo do/
mũ mẽt⁹. Hec aũt purificatio vel mundifica
tio ꝺꝛ fieri ꝑ verã ꝓfessionẽ. Ber. Ubi frequẽs
cõfessio ibi decoꝛ ꝛ pulcritudo. Istud figura/
tũ est in decẽ leprosis Luc. xvij. ꝙb ait dñs.
Ite ostẽdite vos sacerdotib⁹. Et factũ est dũ
irẽt mũdati sũt. Per decẽ leprosos ꝓcauk de/
cẽ ꝓceptoꝛ trãsgressoꝛes ꝙ leprosi sũt coꝛã ꝺo
Sicẽ ei leprosus sepaꝛa ꝓsoꝛtio hoĩm. sic pec/
catoꝛes ꝓpter ĩmundiciã pctoꝛ sepauk a ꝓsoꝛ
tio deiꝛ ãgeloꝝ. Si aũt volũt mũdari dñi se
oñdere sacerdotib⁹. et tũc virt⁹ ꝓfessionis tã/
ta est ꝙ puscꝫ quemãt ad sacerdotes mũdauk.
sicꝫ ī his decẽ leprosis. dũ irẽt mũdati sunt
vt testak ps. Dixi ꝓfitebor aduersum me iniu
sticiã meaz dño. et tu remisisti ꝛc. Et qõ dicit
spõsa Can. v. Pessulũ ostij mei aperui dilecto
meo. et ecce declinauerat. i. deint⁹ inclinaue/
rat. Glo. Est ũ firmak pessulo q̃diu mentẽ ñ
aperit ꝓfessio. Pessulũ aũt ostij hõ tollit qñ ꝑ/
positũ ꝓfitẽdi assumserit. et ī ipo ꝙposito cõ/
fitẽdi ꝛps declinat. i. deint⁹ inclinat. qz para/
tus ẽ vt introeat. Si ġ pctã tua hũiliter cõfes/
sus fuerꝫ dñs domũ tuã intrabit. Exemplũ in
Jairo archisinagogo. Mar. ix. ꝙ accessit ad ie
sum dicẽs. Dñe filia mea mõ defuncta est sed
veni in domũ meã ꝛ pone manũ tuã sup eã ꝛ
viuet. Et surgẽs iesus seq̃bak eũ ꝛ intrauit do
mũ ei⁹ ꝛ sanauit filiã ei⁹. Puella mortua est
aĩa ī pctõ mortali existẽs. Aug. Sicẽ vita coꝛ
poris est aĩa. sic vita aĩe est de⁹. qz si aĩa desit
coꝛpi mortĩ coꝛp⁹. sic aĩa mortiek si deserit eaz
de⁹ qõ fit ꝑ pctm̃ mortale. Debet aũt pctoꝛ ac
cedere ad iesum. i. ad ꝓfessoꝛẽ ꝙ sederloco dei.
et dicere ei. Dñe filia mea mortua ẽ. i. aĩa mea
s. in pctis. sz veni in domũ meã ꝛ viuet. Sta
tim dñs parus est velre. surrexit ei statim ꝛ se
quebak eũ ꝛ sanabat filiã ei⁹. ¶ Tercio debe/
mus eũ ĩuitare ꝑ deuotã oꝛõz. Exo. xx. In oĩ
loco vbi mẽoria erit nois mei veniã ad te. Sz
hec oꝛõ ꝺꝛ eẽ deuota alꝫ nõ hz efficaciã. Isiõ.
Nõge est a deo anim⁹ ꝙ in oꝛõe secularib⁹ ne/
gocijs est occupat⁹. Qz oꝛõ deũ veire ꝓpellit
figuratũ est. ij. Esdre. iij. vbi ꝺꝛ. ꝙ Darius rex
fecit cenã oĩb⁹ ꝓncipib⁹. s. cxxvij. ꝓuinciarũ. ꝛ
ea nocte expgefact⁹ posuit trib⁹ cubicularijs
suis ꝙstionẽ. ꝙd fortⁱ esset ī mꝺo. ꝓmittẽs eis
munera ꝙ sapiẽt⁹ rñderet. In crastinũ vene/
rũt illi coꝛã rege ꝛ hospitib⁹ suis. Et dixit pri
mus regẽ ee fortioꝛẽ. qz hõ ꝑest oĩb⁹ creaturis
et rer ꝑest hoĩ. et ad nutũ ei⁹ oĩa fiũt. quẽ vult
interficit. quẽ vult viuere ꝓmittit. Secundus
dixit vinũ esse fort⁹. qz rex nõ ꝑest hoĩb⁹ nisi
sapĩa ꝛ animi fortitudie. et vinũ facit regẽ fa/
tuũm. ġ fortius est. Tercius noie zoꝛobabel

dixit mlieres esse sup ista duo. Nã reges z vi/ ni plantatores de mulieribꝫ nascunt z etiã ab eis capiunt. et p mulieribꝫ res corpa et oĩa q̃ hũt exponũt piculo. Moraliter iste rex deus est q̃ est rex regũ z dñs dñantiũ. cui⁹ potentie null⁹ resistere pt. quẽ vult interficit. quẽ vult viuere pmittit. q̃tumcũq; potẽs tũ vincit eũ vinũ. i. hũilitas btẽ marie virgis z lachrymę fideliũ. Maria deo i ỹginitate placuit tñ ex hũilitate deũ ꝛcepit. Ecce quõ vinũ hũilitat⁹ marie istũ fortẽ regẽ vicit z ad se traxit. Quõ aũt na scit vinũ nisi plantet. et vñ vini planta tores nisi a mlere. Per mulierẽ aũt designat deuota orõ. Vñ hũit brã ỹgo maria vinũ hu militat⁹ nisi ex deuotõe orõis z ꝛcemplatõis q̃bus a puericia sua sp intenta fuit. Nã sic di cit Piero. A puericia sua cũ esset triũ annorũ in tẽplo ab orõibꝫ z ꝛcemplatõibꝫ nũq; vaca uit. q̃bꝫ hũilitatẽ et alias virtutes q̃bus plena fuit hausit. Et ista deuota orõ signata est per mulierẽ, ꝓter quã dei fili⁹ patriã suã d'misit z ad eã in hũc mõm veit. Vñ ipa dicit Can. i. Cũ esset rex ī accubitu suo. i. fili⁹ in sinu pris. nardus mea. i. deuota orõ mea dedit odorem suũ. Ber. Odor bonus q̃ de hac valle ploza/ tionis ascẽdit ad ipm q̃ regis accubitũ grata suauitate resplsit. et filiũ dei de celo ad terrã at traxit. Sic ptr de ỹtute orõis quõ deũ attra/ hit Si q̃ volum⁹ q̃ deus velit ad nos venire debem⁹ eũ p deuotã orõz inuocare.

In die natiuitatis domini
Sermo XVI

Parvulus natus est nobis. et filius dat⁹ est nob. Esa. ꝛ. In verbis ꝓpositis possum⁹ duo notare. sc̃z filiũ hũilitatẽ. et pris liberalitatẽ. Primũ ibi. puulus nat⁹ est nob. Scõm ibi. et fili⁹ datus est nob. Circa primũ sciendũ q̃ xps mult̃ modis ondit hũilitatẽ suã in hũanitate sua. Prio in hꝫ q̃ pauperẽ humilẽ matrẽ deli̅ nascerek elegit. Potuisset ei ditissimã reginã mũdi elegisse. sz voluit pauperẽ hãe matrẽ vt nob oñderet pfecte hũilitatis exemplũ Lu. i. Respexit hũilitatẽ ancille sue. Que adeo pau pcula fuit vt dic Piero. q̃ p acũ et colũ victũ suũ ach̃siuit. sic dicit Crisо. q̃ vix vnã tunicã habuit. sup illũ locũ Mat. ỹ. Inuenert pue/ rũ cũ maria zc̃. nõ in lecto aurato recumbentẽ non diademate coronatam. sed vix vnã tuni/ cam habentem. non ad ornamentũ corporis sed ad tegumentũ nuditatis. qualem habere poterat carpẽtarỹ vxor pegre ꝛstituta. Se cũdo q̃ voluit hãe hũilem domũ in q̃ nascere tur. s. diuersoriũ q̃d erat dom⁹ cõis. p quã pu blica via trãsibat. Beda. Nascit xps nõ ī pa rentũ domo. sed diuersorio z cõi via. q̃ p in/ carnatõnis mysteriuz factus est via qua nos ad patriam vbi veritate z via perfruimur ad duceret. Grego. Nascit xps in diuersorio vt nobis mansionẽ faceret ī celo. Mercio q̃ vo luit hãe hũilẽ lectũ. s. psepiũ. Luc. ỹ. Reclina uit eũ in psepio. nõ in lecto aureo. Beda. Du/ ri psepis angustia ꝛtinet cui celũ sedes est. vt nos p celestia gaudia ditaret. q̃ panis est an/ gelorz psepi reclinat vt pabulũ iumentorz. vt nos q̃si sua aialia carnis sui frumẽto reficiat. Bre. O q̃ ammirabilẽ coartarõz et pegrina/ tionẽ subiit. q̃ ꝛtinet orbẽ ab ilicio captat pe/ nuriã z eã in semetipo decorat. Nimirũ si vo luisset veire poterat mouẽdo celũ. cõcutiendo terrã. emittẽdo fulmia. Nõ aũt sic pcessit. Nõ eũ pdere venerat sz saluare. Volebat ab ipis primordijs hũanã ꝛculcare superbiã atq; ela/ tionẽ. ĩõ a supbis inueniri nõ pot. Quarto q̃ hũile indumentũ hũit. vilibꝫ ei pannis fuꝫ it inuolut⁹. Luc. ỹ. Pannis eũ inuoluit. ñ se/ rico vel byssо vel purpura. Beda. Qui totuz mõm vario vestit ornatu pannis vilibꝫ inuol/ uitur vt nos stolã primã accipe valeamus. p quẽ oĩa facta sũt. man⁹ pedesq; astringunt. vt manus nr̃e ad bonũ opus exerceant. et pedes nr̃i ad viã pacis dirigant. Cũ angel⁹ dñi q̃ nũciauit pastoribꝫ xpm natũ ait. Hoc signuz vobis. Inueniet infantẽ pannis inuolutum. Aug. Signũ salutis est fidelibꝫ hũilitas sal/ uatoris q̃ est oppositа supbie. p quã moz su peratur. Nam p supbiã saluti amisim⁹. ĩõ ne cesse est vt p humilitatẽ redeam⁹. Quinto q̃ humilibꝫ. s. pastoribꝫ natiuitatẽ suã nũcia uit. Lu. ỹ. Erãt pastores in eadẽ regione vigi/ lantes z custodientes vigilias noct⁹ sup gregẽ suũ. et ecce angel⁹ dñi stetit iuxta illos z dixit Annũcio vob gaudiũ magnũ q̃ nat⁹ est vo bis saluato⁹ mũdi. Bla. Natiuitas xpi pmo nunciak pastoribꝫ. q̃ pauperes erãt. Nã ꝓpter pauperes venit ī hũc mundũ. z ipoz est regnũ celorz. Mat. v. ps. Propter miseriã inopuz et gemitũ pauperũ nũc exurgã dic dns. Esa. lxi. Ad euangelizandũ pauꝑibꝫ misit me vo minus. Beda. q̃ multa hodie gẽmis et auro fulgẽt altaria. quãtis vbiq; pallijs et auri/ gis pieres adornank. Putas q̃ ad hoc diuer/ tent angeli. et ad pannosos hoies declinabũt. Si ita est cur pastoribꝫ ouiũ magis apparuere q̃ terre regibꝫ z q̃ tẽpli sacerdotibꝫ. Ser/ to q̃ subdit⁹ erat et subdit⁹ eẽ voluit suis pa/ rentibꝫ. Lu. ỹ. Descẽdit cũ eis z veit nazareth et erat subdit⁹ eis. Ber. Quis q̃bus de⁹ ho/ minibꝫ. In q̃ ofundenk q̃dẽ q̃ obedire parẽti/ bus suis nolunt. et marie claustrales q̃ platis suis dedignank obedire. Ambro. Subditio iesu q̃ subdit⁹ erat parentibꝫ suis nõ erat neces/ sitatis sed hũilitatis. et ideo magis ꝛmenda/ bilis. In hoc docemur q̃ parentibꝫ debeam⁹

nō solū reuerentiā sed etiā obedientiā exhibe/re. ¶Septīo qz hūilē familiā elegit. s. piscaro res paupes. Mat. iiij. Ambulās iesus iuxta mare galilee vidit duos frēs petrū et andreā ꝛc. Et ꝓcedēs vocauit alios duos de naui. s. iacobū et iohem. Unde Aug⁹. Nō elegit reges aut senatores ꝑphas ꝛ oratores. sed elegit ple beios paupes. idoctos piscatores. faciēs cos philosophos et ꝑdicatores. ¶Octauo qz io bānī se subdidit quādo ab eo baptisari voluit Mat. iij. Ueīt iesus ad iohannē vt ab eo ba/ptisaret. iohes aūt ꝓhibebat eū dicēs. Ego a te debeo baptisari ꝛ tu venis ad me. Rndit ie sus. Sine mō. i. ꝓmitte īpleri id ad qđ ꝓueni ad te. Sic eī decet nos. i. te et me īplere omnē iusticiā. i. ꝑfectā hūilitatē. ¶Nota tres sunt gradus hūilitat. Primus est se subdere ma/iori et nō ꝑferre equali. et hic vocat sufficiēs. Secund⁹ est se subdere eqli ꝛ nō ꝑferre mino ri. hic ꝛ abundās. Terci⁹ ē se subdere mino/ri. in q̄ est oīs iusticia. hic ꝛ supabundans. et hunc īpleuit xp̄s. Unde dic. Sic decet nos im plere oēm iusticiā. i. supmū gradū hūilitatis. ¶Nono qz rex ee noluit. Jo. vi. ꝛ. ꝙ cū sa/tiasset q̄nq; milib hoīm de q̄nq; panib ꝛ du obus piscib. volebat eū ꝓl's facere regez. qz dicebat ꝙ sub tali rege nō oporteret eos pati aliquē defectū. Qđ cū ognouisset iesus fugit i montē sol⁹. Bern. Hūilitas est ꝓtempt⁹ ꝓ/ꝓie excellētie. sic fecit xp̄s. Unde Criso. Xp̄s fu/git cā eū regē facere vellēt. erudiēs nos huma nas ꝓtemnere dignitates. et in h̄ seculo hūi/liari vt in futuro possim⁹ exaltari. ¶Decio in discipulo⁹ pedū ablutōe. Jo. xiij. Cūq; lauis set pedes discipl'o⁹ et terssisset. alt. Scitis q̄d fecerim vobis. vos voca⁹ me mḡr ꝛ dñe. Si ego laui pedes vr̄os dñs et magist⁹ ꝛ vos de betis alter alter⁹ lauare pedes. Exemplū em dedi vobis. vt quēadmodū feci vobis ita et vos faciatis. unde Criso. Ubi sūt q̄ despiciunt cōseruos suos. vbi sūt q̄ honores expetūt. ꝓ/ditoris sui dñs pedes lauit. tu ꝙ lutū. puluis et cinis teipm extollis. Unde Aug. Qui ad pe/dem lauādos inclinat hūilitas ei⁹ i corde exci tat. Undecimo in h̄ q̄ asinare voluit ꝛ eā exta re. Mat. xxi. Crisō. Cognosce hō hūilitatē ve nientis. Considera spēm aduent⁹ eius. nō ascēdit sup feruidū equū q̄ gl'ia iactātie corp⁹ hz reple tū. nō hz i circūitu splendētes gladios aut ce/tera armor⁹ ornamēta. Sz q̄d. Ramos fron dētes testimoniū pietatis. sedēs sup asinā. a/miea pacis ꝛ trāq̄llitatis. ¶Duodecimo i h̄ ꝙ mortē ꝓ nob sustinuit. ad Phil'. ij. Hūilia uit seipm formā serui accipiēs fact⁹ obediēs vs q; ad mortē. Aug. O q̄nta hūilitas xp̄i. humi/liauit se vsq; ad incarnatōz. vsq; ad mortali/tatis hūane ꝑticipationē. vsq; ad diaboli tē/ptationē. vsq; ad populi irrisionē vsq; ad spu ta ꝛ vincula. alapas ꝛ flagella vsq; ad mortē. ꝛ si nimis parū est h̄ tūc aliq̄d ō genere mort̄ est addendū. mortē aūt crucis q̄ ignominio/sior erat. Unde Ber. Quāto se minorē fecī hu/manitate. tāto maiorē exhibuit i bonitate. et q̄nto ꝓ me vilior. tāto mihi charior. sic ꝑz de hūilitate filij. De liberalitate p̄is req̄re alibi

Textualis expositio.

Exijt edictū a ce/sare augusto vt describeret vniuer/sus orbis. qđ hyperbolice dictuz est. i. ꝓ maiori ꝑte vniuersus orbis. Nec descriptio ꝑmo fcā est a p̄side syrie cirino q̄ missus fuit in syriā et iudeā vt ibi ꝑmo inciperet describere. qz ibi ꝛ esse medij terre. et ibāt oēs iudei vt ꝓfiterent singuli in ciuitatē suā. s. de q̄libet oriundus erat. Ascēdit aūt ꝛ ioseph a galilea de ciuitate nazareth i iudeā ciuitatē dauid q̄ vocat bethleem. eo q̄ esset de domo⁹ familia dauid. vt ꝓfiteret cū maria vxore sua p̄gnante. Factū est aūt cū esset ibi īpleti sūt dies vt pareret. et pe perit filiū suū primogenitū. Unde Beda. Nō post quē aliū sz ꝑter hūc nullū. et pānis eū in/uoluit. et reclinauit eū in p̄sepio. qz nō erat ei locus alius nisi in diuersorio. Diuersoriū di/cebat. qz cōis domus erat ꝛ diuersi ibi ꝓuente bant. Erat aūt platea cōis inter duos dom⁹ hūs introitū ꝛ exitū ad vtrūq; vicū. desup co opertū. vbi festiuis diebꝫ ciues ꝓuenāt ad colloquendū. et ibi fuit factū p̄sepe ꝓ paupez necessitate. q̄ venientes de vill'a alia hospitia ha bere nō poterāt. Hāc intrauerūt maria et io/seph eo ꝙ paupes erāt ꝛ alia hospitia occupa ta essent. Adduxerūt aūt bouē et asinū. vt bo uē venderēt ꝛ inde darēt tributa. et asino btā virgo grauida veheret. Ista aī alia cognoue/rūt creatorē suū flexis genib⁹. sm illud. Cog/nouit bos possessorē suū. ꝛ asin⁹ p̄sepe dñi sui Et pastores erāt i eadē regione vigilātes ꝛ cu stodientes vigilias noctū sup gregē suū. Et ec/ce angelus dñi stetit iuxta illos. et claritas dei circūfulsit illos. et timuerūt timore magno ꝓ pter incōsuetā angeli apparitōz ꝛ subitā clari tatē. et dixit illis. Nolite timere sz gaudete. euā gelizo vob. i. annūcio vobis gaudiū magnuz qz nat⁹ est nob. i. angel'z hoīb⁹ pter. qz ex sal uatōe hoīm creuit gaudiū angelorū. hodie sal uator mūdi q̄ est xp̄s. in ciuitate dauidi i beth/leem. Et h̄ vob signū. inuenietis infantē pan nis inuolutū. et positū in p̄sepio. Et subito fa/cta est cū angl'o multitudo militie celestis lau dantiū ꝛ dicentiū. Gl'ia i altissimis deo.

De eodem Sermo. XVII

Inuenietis infā/tem pānis inuolutū ꝛ positū i p̄sepio

In nativitate domini

Luc.ij. O q̃ leta annũciatio et omni accepta/
tõne digna. Añ incarnatõz nẽo eũ iuenire po
tuit. licet eũ cuz magno desiderio sancti pẽs
q̃rerẽt. Cesset nũc q̃rela illi⁹ sancte aĩe q̃ dice/
bat Can.iij. Quesiui illũ z nõ inueni. Ez ecce
nũc ab angelo pmittit inueniri. ¶ Sciendũ
aũt q inueni⁹ est a trib⁹ generib⁹ hoim z tri
bus locis. Prio inuenit a pastoribꝫ. et hoc i
psepio. Scdo a regib⁹. et hoc i templo. ¶ Primo inueni
tur a pastoribꝫ. q pastores signant hũiles et
simplices. q̃ querũt dñm i simplicitate cordis
sui illi inuenier eũ. vñ Sap.i. In simplicita/
te cordis q̃rite illum. qm̃ inuenitur ab his qui
nõ tẽptant illum. Apparet aũt his q̃ fidẽ ha/
bẽt i illũ. Glo. Simplicitas est puritas intẽ/
tionis z innocẽtia optis. qñ nulla duplicitas
est interi⁹ sz totaliter cor quertit in deũ. nec re
flectit in suũ cõmodũ. vel fauorẽ hoim. Jõ di
cit dñs Mathei.xxiij. Ci q̃sieritis me i toto cor
de vro inueniar a vobis. In toto corde. i. sim
plici mente z nõ duplici. q̃ cũ q̃rit eũ duplici
corde nõ inuenies eũ. sic herodes q̃ simulabat
se velle q̃rere puerũ z adorare eũ. et tñ intẽdit
eũ interficere. et iõ nõ inuenit eũ. Iz multa milia
puerorũ acciperet ꝓter hoc vt occideret. Pasto
res aũt q̃rentes eũ corde simplici inuenerunt
eũ in psepio. Lu.ij. Inuenietis aũt eũ. i. puc/
rũ pãnis inuolutũ positũ in psepio. In q̃bus
verbis tangunt tria. Primũ est q̃ inuenerũt
puerũ. in q̃ significat pueriles puritas. Secũ/
dũ est q̃ inuenerũt eũ pãnis inuolutũ. in q̃ si
gnificat volũtaria pauptas. Terciũ est q̃ in/
uenerũt eũ in psepio. in q̃ hũilitas fcat. Hec
tria dz hõ hẽe q̃ deũ vult inuenire. ¶ Prio pu/
ritatẽ siue castitatẽ. qz mũdi z casti dñt esse q̃
deũ volũt inuenire. Vñ ps. In terra deserta
inuia z inaquosa. i. sine hũore carnaliũ delicia
rũ. sic in sctõ. i. i mũdo desiderio apparui tibi.
q̃si di. Si q̃sieris me mũdo z casto corde i sctõ
desiderio tũc apparebo tibi. et sic me inuenies.
¶ Scdo dz hẽe voluntariã pauptatẽ q̃ xp̃m
vult inuenire. qõ significat p hoc q̃ inuene/
runt eum panniculis pauplib⁹ inuolutũ. Vñ
Beñ. Xp̃s pauperẽ matrẽ elegit q̃ vir hẽbat
pãnos ad iuoluendũ eũ. et cũ tãta esset necessi
tas. nullã audet angel⁹ facere pelliũ mentõz.
Nã tale est iudiciũ mũdi. Aut q̃ mũd⁹ fallit.
aut iste errat. Sz diuinã puidentiã impossi/
bile ẽ errare. q̃ mund⁹ fallit. Si ergo deũ vis
inuenire dẽs eũ q̃rere in volũtaria pauptate.
qõ est ꝫ auaros q̃ q̃rũt bona tpalia in q̃bꝫ nõ
inuenit dñs. Ozee.v. In gregib⁹ suis z in ar/
mento surgẽt ad q̃rendũ dñm z nõ inuenient
ablatus est ab eis. ¶ Terciodz hẽe hũilitatẽ
qõ fcat p hoc q̃ inuenerũt eũ in psepio. z nõ
in lecto aureo. Ozee. O q̃ admirabilis hũili/
tas. q̃ totum cõtinet orbẽ i psepio reclinat. ab
initio hũilitatẽ captat et in fine decorat. Ni
mirũ si voluisset ven esse potuisset moucdo ce/
lum. cõcutiendo terrã. emittẽdo fulmina. nõ
aũt sic pcessit. nõ ei pdere sz saluare venit. vo
lebat ab ipis primordijs hũanã cõculcare su/
perbiã. iõ a superbis inueniri nõ potuit. De
istis trib⁹ dz Job.xxviij. Sapia ꝫo vbi inue
nitur. Nec inuenit in terra suauiter viuentiũ.
id ẽ in luxuriosis cordib⁹. Abyssus dic nõ est
in me. Abyssus dz ab a q̃ est sine z basis fun
damentũ. et fcat auaritiã q̃ est sine fundamẽ
to. Eccl.xliij. Insatiabilis est oculus cupidi.
et mare loquit. nõ est i me. Mare faciliter tu
met z ascẽdit. et fcat superbiã. In superbis nõ in
uenit dñs. qz ibi libẽter hospitat diabol⁹ rex
superbie. Scdo inuen⁹ est a regib⁹. Per reges
q̃ eũ p lõga terrarũ spacia q̃sierunt fcant vere
diligẽtes. Vere magna dilectio fuit q̃ eũ per
tãta terrarũ spacia q̃sierũt. Nota hoc totũ euã
geliũ de die ephie. Cũ natus esset iesus. Item
magna dilectio erat q̃ eũ cozã herode reges
asserebãt q̃ tũc mortẽ ñ timebãt. Joh.xv. Ne
mo maiorẽ dilectõz hẽe pt q̃z vt animam ꝑ. In/
uenerũt eũ eum in diuersorio z in via cõi. qz
oibus cõis est et ab oĩb⁹ cõiter inueniri pote/
rit. qz nõ est acceptor psonarũ de⁹. sz in oi gẽ/
te q̃ diligit eũ accept⁹ est illi. siue sit pauper si/
ue diues. siue infirmus siue leprosus. ¶ Tercia
ista inuentõz tria nota. Prio qz inuenerũt eũ
p stellã. Scdo inuenerũt eũ cũ maria matre ei⁹.
Tercio inuenerũt eũ cũ muneribꝫ. Per stel/
lam designat nobis dei gra sine q̃ nõ inuenit
xp̃s. qz ipe dicit Jo.xv. Sine me nihil pote/
stis facere. i. sine gra mea. Si aũt gratz nõ ha/
bemus recurram⁹ ad mariã eius matrẽ q̃ ple
na est gratia. qz cum illa eũ inuenies sicut isti
reges. Beñ. Virgo hec regia via est p quã xp̃s venit ad nos. Studeamus q̃
p ipam venire ad gratiã dei p quã accessum ha
beamus ad filiũ. O benedicta inuentrix gra.
genetrix vite. mater salutis eterne. p te nos su
scipiat q̃ p te datus ẽ nobis. Per mũera aũt
p q̃ ipm inuenire debem⁹ signant bona opa q̃
vult sibi offerri. Exo.xxiij. Nõ apparebis i cõ
spectu meo vacuus. Fuerũt tria mũera. s. au
rum thus z mirra. Aurz est dilectio. thus ozo
mirra carnis castigatio. Require de singul⁹.
Tercio inuẽtus est a parẽtib⁹ Lu.ij. Cũ face⁹
esset iesus annoz duodecim. Istud totũ euã/
gelium recte in dñica infra octauas ephie. Cũ/
q̃ inuenissent eũ ait mater. Ego z pater tuus
dolẽtes. Per
s. ioseph pr̃ puratiu⁹ q̃rebam⁹ te dolẽtes. Per
istos duos q̃ dolẽtes q̃rebant iesum signat q̃
cũ dolore cordis q̃rere debem⁹ deũ aũt pecca
do amisim⁹ z nõ cũ gaudio. Ber. O bone ie
su quõ te cũ gaudio inuenia tc. Inuenerũt aũt
eũ in tẽplo. nõ i lecto. nõ in foro. nõ in ludo. qz
ibi nõ inuenit. Can.iij. Surgã. s. a lecto acci/

die ⁊ deliciarū. et circūibo diligēter. et inuesti/gabo quē diligit aīa mea. Job. xxviij. Nō in/uenit in terra suauiter viuētū. Inuenerūt eū in medio doctor.ī. pdicator. Nam pctōres libenter debent audire verbū dei. q⁹ ibi pos/sunt deū inuenire. Prouerb. ij. Si sapiaz in uocaueris, ⁊ inclinaueris cor tuū prudentie. s. audiendo ẏbū dei. scīam dei inuentes. ī. deū vel dei cognitionē. Inuenerūt eū etiam post triduū. p qō ꝑcant tres ptes penitentie. s. otrī tio. ꝓfessio. ⁊ satisfactio. post illa tria inuenit deus. Quicūq; ḡ peccator peccando grāz dei amisit. querat eū cū dolore. ⁊ maxime isto tpe quo ds puer factus est q⁹ pueri facilius pcōr possunt inclinari. Istud ptz p exemplū. Mo nialis q̄dam exiens ordinē seducta a iuuene. p ꝓcessum tpis iuuenis eā deseruit ⁊ facta est publica meretrix. Post multos ẏo annos ce pit statū suū recogīcere in quo aīa fuit. ⁊ illuz miserū statum in quo tunc erat. Cūq; ḡ cogi taret ds districto dei iudicio in quo redditura esset rōem de oīi tpe vite sue. de oī ẏbo. de oīi cogitatione. ⁊ de oī ope desperauit dicens Peccata mea sunt sup numez arene maris. amō ego rōem reddā corazz tā districto iudice Cūq; aūt esset in eccl'ia in q̄dā festiuitate xp̄i. ⁊ audiret p̄dicare q⁹ ille districtus iudex esset puulus factus ꝓter salutē pctōr cepit intra se cogitare dicēs. O si possem ego misera gr̄iā corā isto puero inuenire. Et oīb⁹ egressis post p̄mā missam ipsa sola remansit imaginē bea te ẏginis marie cū magnis lacrimis rogans ⁊ dicens. O bñdicte puer iesu xp̄e q̄ p salute peccator veniſti in hunc mūdū ⁊ puer factꝰ es. ꝓter pctōres passus ⁊ crucifixus dep̄cor te p dilectionē illā qua dilexisti ge nus hūanuz q̄n in hunc mūdū venire dignatꝰ es. ⁊ p bñdi ctam infantiā tuā. ⁊ p bñdictā ẏginē mariaz q̄ te in hac nocte pura ẏgo peperit ⁊ mundo edidit q̄nus miserearis mihi misere pecca/trici. Et ecce vox pueri audita est dicētis. O filia mea dilecta dimissa sunt tibi oīa peccata tua. vade in pace ⁊ ampli⁹ noli peccare. Ro/gemus dīm iesum xp̄m vt dimittat nobis si/cut ille mulieri oīa pcā nr̄a.

De eodem. Sermo. XVIII

Apparuit beni/gnitas ⁊ hūanitas saluatoris no/stri dei nō ex op̄ib⁹ iusticie q̄ fecimus nos. sed sm̄ suaz miam saluos nos fecit. ad Titū. iij. q.d. Saluator nr̄ ds oīdit nobis suā miam largā in b̄ q⁹ p nob factus est hō. Nam fecit nos saluos ꝓter suā miam. nō ꝓter nr̄a mer ta. q⁹ nūq; meruimus. In ẏbis istis ꝓponit nobis paulus miam dei quā p hūanitatē suā nobis exhibuit. instruens nos vt eriā dēam⁹ p̄mis nr̄is mie opa exhibere. Sciendum aūt q⁹ ceptē sunt opa mie q̄ tenemur p̄mis nr̄is q̄ nobis xp̄s exhibuit. Primū ē esurie tem cibare. Misereamie. viij. Mittite ptez eis q̄ nō ꝓpauerunt sibi. Istud opus mie exhibuit nob misericors ds. q̄ cibauit nos ⁊ cibat oīm tpe p gr̄am suā. nō tm̄ cibo materiali sz etiaz spūali. ī. corpe suo bñdicto. quē sacerdos sin/gul' dieb⁹ offert in altari p nob miser' pctōrib⁹ quē recipit sacerdos nō p se solo sed p oī pl'o xp̄iano Un̄ ait dn̄s in cena q̄n accepit panē ⁊ fregit ⁊ bñdixit dicens. Accipite ⁊ māducate hoc est corpus meū ⁊c. O bñdicte iesu xp̄e cō cede nob vt nūq; ex hoc seculo sepemur nisi pri us tuo bñdicto corpe cibemur. Scom est sitientē potare. Proūb. xxv. Si esurierit inimicus tuus ciba illū. si sitit potū da illi. Istō opus mie exhibuit nob ds. q⁹ cū adhuc esse/mus eius inimici venit de celo ⁊ refocillauit nos miseros sanguīe suo quē p nob in cruce effudit. ⁊ adhuc dat nob bñdictū sanguinem suū in potū in altari. quez sacerdos in perso/na totius eccl'ie ⁊ pl'i fidelis sumit. Istū po/tū ꝑmo ꝓpinauit q̄n accipiens calicē bñdixit ⁊ dedit discipulis suis dicens. Accipite ⁊ bi/bite ex hoc oēs. hic est enī calix sagnuis mei q̄ p multis effundet in remissionē oīm peccato rū. effusus aūt fuit in cruce q̄n ds manib⁹ ⁊ pe dibus effluebat. Un̄ Ber. Bibe de calice dn̄i bibe nunc o aīa mea. Ingredere ⁊ bibe apta sunt tibi cellaria. Pocula sunt vulnera vnd nō stillat vinū sed fluit abūdanter. bibe. ine/briare. lauare. Bibe ne penas horreas. Ine/briare ne mūdū diligas. Lauare ne sordeas fere as. Terciū est nudū vestire. Esa. lviij. Cuz videris nudū operi eū. Istud opus mie exhi buit nob xp̄s. Nos ante nudi eramus ⁊ oīm gr̄a nudati. q̄n ꝑmā vestē innocentie in padi so peccando amisimus. Sed misericors de⁹ descendit p nob nascens vilib⁹ pānis ē indu tus sic dic̄ Ber. vt nos stola īnocētie reindue ret. in cruce moriēs p nob est nudatus vt sto la eterne iocūditatis nos vestirer. Uestis aūt ista q̄ vult nos in eternitate vestire ē q̄drip/tita. Prima ps ē iuuētus sine senio. Secūda ps ē gaudiū sine tristicia. Tercia securitas si ne pauore. Quarta vita sine morte. Quar/tū ē hospites colligere. Matth. xxv. Hospes eram ⁊ collegistis me. Istud opus mie exhibu it nob miseris pctōrib⁹ ds. nos enī eram⁹ ho/spites ⁊ exules. q⁹ electi fuimus de paradiso ꝓp pctā nr̄a in exiliū hui⁹ mōi ⁊ nusq; potuim⁹ inuenire requiē in b̄ mūdo. ⁊ q̄n exiuimus de b̄ exilio venimus in aliud q̄d erat gurgus b̄ est ad limbū inferni. ⁊ sic sp eram⁹ exules q̄cūq; diuertebam⁹ nos. Un̄ ps. Heu mihi q⁹ inco lat⁹ me⁹ plōgat⁹ ē. Tādē respexit miſicors ds nos ⁊ descēdit d celo i b̄ exiliū. ⁊ fact⁹ ē p nob

paup ꝛ exul hō vt nos reduceret ad suū hos/
piciū. Unde ait discipulis anteq̄ ascenderet
Joh. xiiij. Uado parare vob̄ locū. In domo pa
tris mei mansiones multe sunt. Aug. in pso/
na xp̄i. Cū esses longe in exilio ego veni vt re
ducerē te. triginta trib̄ annis q̄siui te. ꝛ ne lu
poꝝ oze lacereris collegi te. in humeris meis
portaui te. p̄i meo reddidi te. laborauī. sudaui
sanguinē fudi. vitā meā morti exposui. vt te
mihi ꝯiugerem. ꝛ in eternā vitaꝫ reducerem.

Quintū est infirmos visitare. vñ Eccī. vij
Non te pigeat visitare infirmos. ex h̄ enī in
dilectione dei firmaberi?. Istud opus mīe ex/
hibuit nobis misericoꝛs ōs. Nos enī aī ad/
uentū dñi eramus ḡuati diuersis infirmitati
bus. eramꝰ ceci. claudi. leprosi. Adeo ceci era
mus vt hūdictā faciē xp̄i videre nō potuimꝰ
p̄usq̄ hō fieret. Adeo claudi eramus q̄ nihil
boni facere potuimus q̄ possemus ad regnū
celoꝝ peruenire. Leprosi eramus. qz sicut le/
prosus sepat a ꝯsortio hoīm. ita sepati eramꝰ
a ꝯsortio dei ꝛ angeloꝝ. Cū igit̄ tantis infir/
mitatib̄ ḡuati essemus. ꝛ nemo nos saluare
posset. venit misericoꝛs ōs de celo in hūc mū
dū ꝛ viuificauit nos. ꝛ vulneratus ē p nobis
vt nos sanaret. oculi eius velati sūt vt nos il
luminaret. tāq̄ lepꝛosus ꝯsputus ē vt nos a
peccatis mūdaret. Unde Aug⁹. Magnus ad
nos venit medicus qz magnus vbiq̄ iacebat
egrotus. De p̄cio sanguine suo nob̄ medica/
men ꝯfecit. Ber. Agnosce o hō q̄ ḡuia fuerit
aīe tue vulnera p quib̄ necesse fuit xp̄m dñm
crucifigi. si nō fuissent ad mortē sempiternaꝫ
nūq̄ p eoꝝ remedio moꝛeret xp̄s. Sextū ē
captiuos liberare ꝛ visitare. Heb. xiij. Me/
mētote inq̄t paulus vinctoꝝ. Istud opus mi
sericordie exhibuit nobis ōs. eramus enī ca/
ptiui in carcere dyaboli fere q̄nq̄ milib̄ ānoꝝ
rū ita q̄ nullꝰ nec patriarcha nec p̄pha potuit
nos liberare. oēs q̄ntūcūq̄ scī ad istū carce/
rem descenderūt. Tandē misericoꝛs ōs mi/
serꝰ nr̄i venit in hūc mūdū ꝛ p nob captus
ꝛ ligatus est vt nos a captiuitate diaboli libe
raret. Unde Bre. O inestimabil̄ dilectio chari
tatis vt fuū redimeres filiū tradidisti in ca/
ptiuitatē. Septimū est sepelire mortuos.
Eccī. vij. Mortuo ne p̄hibeas gr̄am. i. non
subtrahas miam. Glo. ad elemosynā pau/
rū p̄tinet sepultura mortuoꝝ. Istud opus mi
sericordie exhibuit nob̄ xp̄s q̄ p nobis mortu
us est ꝛ sepultus. Unde Ber. Uide o homo q̄
amore dilexit te xp̄us. p te mortuus ē vt te a
mortuis suscitaret. p te sepultus ē vt in te vi/
cia sepeliret. Rogemus dñm iesum ꝛc.

Textualis expositio.

Factum est vt dis/
cesserūt ab eis angeli in celū. pastoꝛes loque/
bant ad inuicē. Transeamus vsq̄ bethleem
ꝛ videamus h̄ verbū q̄d factū ē. i. rē q̄ facta ē.
vel p̄bū dei q̄d incarnatū ē. q̄d dñs. i. tota tri
nitas fecit. i. incarnari instituit. ꝛ venerūt fe/
stinātes ꝛ inuenerūt mariā ꝛ ioseph. ꝛ infan
tē positū in p̄sepio. Uidētes aūt cognouerūt illd
q̄d dictū erat de p̄bo. i. filio dei esse dictū. ꝛ ē
sn̄ia talis. Uidentes circa puerꝫ implera que
dicta erāt illis ab angelis cognouerūt puerꝫ esse
filiū dei. ꝛ oēs q̄ audierūt mirati sūt. Maria
aūt ꝯseruabat oīa p̄ba hec ꝯferens ea in corde
suo q̄cūq̄ retulerat ei ag̃el⁹. q̄cūq̄ audiuit a pa
storib̄ ꝯferēs ea in corde suo. Et reuersi sunt
pastoꝛes ad gregē suū gl̄ificātes corde ꝛ laus/
dantes oꝛe deū in oīb̄ q̄ audierāt ab angel⁹ ꝛ
viderāt, sicut dictū
est ab angelis ad illos. Glo. In h̄ gl̄ificauerūt
q̄ nō aliter inuenerūt q̄m angeli ad ipsos dixe
rūt. ꝛ sic xp̄m laudauerūt.

De eodem Sermo. XIX.

Videamus h̄ ver/
bū q̄d factū ē q̄d fec̄ dñs ꝛ ondit no
bis Lu. ij. Videam⁹ frēs charissimi h̄ p̄bū. i.
filiū dei. q̄ facꝰ ē p nob̄ hō oculi mēris. Scie
dū aūt q̄ filiū dei dēm⁹ videre oculi īfirmis
sub duplici spē in hac vita. s. sub spē būili in
p̄sepio iacentē. sub spē miserabili in cruce pē/
dentē. In futura aūt vita etiā videbīt sub du/
plici spē. mali videbūt eū in spē horribili in
dicio p̄sidērē. boni in spē delectabili in celo re
gnantē. P̄cio dēmus eū videre sub spē būili
in p̄sepio iacentē recolēdo quō se oīporēs ōs
p nob̄ būiliauit. Uere magꝫ būiliras est q̄ ōs
īmoꝛtal⁹ p nob̄ factus ē moꝛtal⁹. Ille magnus
ꝛ incōp̄rehensibil⁹ ōs quē totus nō capit orb⁹
ꝛ quē celi cape nō poterāt in vili p̄sepio ꝯclu/
dī tumꝫ. ꝛ puo lacte pastus ē q̄ pascit oēs
creaturas. Unde Bed. Uili p̄sepis angustia co
tinet ꝛc. Nota q̄ q̄nq̄ modis filiꝰ dei būili
auit se in natiuitate. P̄cio qz pauperē matrē
elegit. Secō qz vilē domū elegit in q̄ nasci
voluit. Tercio qz vilē lectū habuit. Quarto
qz vile indumētū habuit. Quinto qz vilib⁹. i.
pastoꝛib⁹ p̄mo nūciari voluit. De isto iueni/
es in ymone. Paruulus natus ē nob̄ Secō
dēmus eū videre in spē miserabili pendentē
in cruce. Treñ. i. O vos oēs q̄ trāsitis p viā
ꝛc. Unde Ber. in p̄sona xp̄i. Uide o hō q̄d p te
patioꝛ. si ē doloꝛ sicut q̄ crucioꝛ. ad te clamo q̄
p te moꝛioꝛ. vide penas quib̄ afficioꝛ. vide
clauos q̄b̄ ꝯfodioꝛ. cū sit tantus doloꝛ inte/
rioꝛ ꝛ exterioꝛ. planct⁹ ē gu̇ioꝛ cū reingū ex/
perioꝛ. Unde leo p̄p. O is creatura ꝑtū creā/
toꝛi suo patiēti. sol obscurat. fra mouet. petre
scindunt. sepulcra ap̄iunt. moꝛtui egrediunt

pelũ templi scindit. miser hõ nõ compatit p
q̃ solus ds patit. Vide g̃ o hõ creaturaꝝ com
passionẽ ꝺ puocat te ad ꝓpatiendũ z sil'ia to/
lerandũ. Añ btus Ber. Vult benignus dux
deuoti militẽ, vultũ z oc'los in sua sustolli vul
nera. vt illius ex ꝺ animũ erigat. z suo exẽplo
ad tolerandũ reddat fortiorẽ. Jtẽ vide eꝰ ca/
put inclinatũ. ꝺ puocat te ad hũilitatẽ. Unde
aug. Hũiliauit se xps ꝓncep tuꝰ z tu supbis.
caput hũile assit. mẽbꝝ supbum absit. videa
mus manus pforatas. ꝺ puocat te ad largita
tẽ. latus aptũ. ꝺ puocat te ad charitatẽ. vide
totũ corpus eius. z nihil iuenies in eo nisi sig̃
perfectissime charitatis. ꝺ te puocat ad spem.
Ber. Quis nõ rapet ad spem q̃ eius corpus
attendit. Haber caput inclinatũ ad oscular
dũ. brachia extensa ad amplexandũ. manus
pforatas ad largiendũ. latus aptũ ad diligẽ/
dũ. pedes affixos ad nobiscũ cõmanendũ. to
tũ corpus extensuꝝ ad se totũ nob impriendũ
Istis septẽ modis dẽmus eũ videre oculi men
tis in hac vita. Scdo in futura vita videbit
duobꝰ modis. mali in specie terribili in iudi
cio psidentẽ. De ista visione dic aug. Mali/
lent reꝓbi oẽ torimentũ sustinere q̃ facie ira
ti iudicis videre. Malach. iij. Quis stabit ad
videndũ eũ. Ipse ei q̃si ignis ꝓflãs. Esa. xxx.
Ardẽs furoꝛ eiꝰ z gũis ad portandũ. Apoc.
vi. Tũc dicẽt mõtibꝰ z petris cadite sup nos
z cooplite nos a facie sedentis sup thronũ. z a
facie agni. i. iudicis. q̃ nũc est vt agnus man/
suetus z erit vt furens leo. Amos. iij. Quasi
leo rugiet. q̃s ñ timebit. Ista visio figurata ẽ
Apoc. i. vbi Iohes vidit filiũ hois. i. xpm. z ex
ore sedentis in throno exibat gladius ex vtra/
q̃ pte acutus. Per gladiũ istũ ꝼcat vltia sen
tentia q̃ dabit ꝺ pctõres. de qua ꝺr Zach. ix.
Exibit vt fulgur gladius eius. i. vltima snia
q̃ dicet. Ite maledicti zc. Et tiaz gladius iste
ex vtraq̃ pte scindens ẽ. q̃ scindet corpus z
aiam. q̃ tũc ardebit ꝑpetue aia cũ corpe. Bo
ni aũt videbũt eũ in specie delectabili in celo
regnãte. Uñ Esa. xxxiij. Regẽ in decore suo
videbũt. Job. xxxiij. Videbis facie eius in iu
bilo. Ista visio figurata ẽ in regia saba q̃ vẽit
in hierl'm videre regẽ salomonẽ. iij. Regũ. x.
q̃ cũ multa z mira audisset in terra sua de gl'a
z sapia salomonis venit in hierl'm cũ camel'
portãtibꝰ aromata z auꝝ z lapides pciosos.
z obtulit regi. Et videns sapiam salomonis
z domũ quã edificauerat. z cibos mẽse illius
z habitacla fuoꝝ. z ordiationẽ mistrantiũ z
vestes eoꝝ z pincernas. z holocausta q̃ offe/
rebant nõ hẽbat vltra spm. ẽ. Paral. ix. Pre
stupore nõ erat in ea spũs. Glo. Consideran
do sapiam eius nõ hẽbat audaciã tẽptãdi vl
terius. Generat aũt tẽptare eũ in enigmati/
bus. exposuit aũt ei salomon oia q̃ ꝓposuerat
nec quicq̃ fuit qđ ei nõ ꝓspicuũ fecerat. Quo
audito nõ hẽbat vltra spm. i. audaciã interro
gandi. Egressꝰq̃ ad regẽ. Verus ẽ sermo quẽ au
diui in terra mea sup sermonibꝰ tuis z sup sapia
tua. z nõ credebã narrantibꝰ mihi donec ipsa
veni z vidi oculis meis z ꝓbaui q̃ media ps
mihi nũciata nõ fuit. Maiοr est sapia tua et
opa tua q̃s rumoꝛ quẽ audiui. Beati viri tui
q̃ stant coram te z audiũt sapiam tuã. Rex salo
mon interptat pacificus z fcat regẽ xpm qui
pacẽ fecit inter deũ z hoiem. de cuiꝰ gl'ia z di
gnitate nũc multa ꝓdicant. Regina saba est
aia scta q̃ regnũ suũ bñ regit. i. corpus z sen/
sus interiores. Hec veniet post hanc vitã in
celestẽ hierl'm videre regẽ. i. xpm de q̃ tãta au
diuit. Esa. xxxiij. Oculi tui videbũt ciuitatẽ
hierl'm. Et iterũ Esa. xxxiij. Regẽ in decoꝛe
suo videbũt oes scte aie. Debet aũt venire re
gina saba. i. aia sta cũ muneribꝰ. s. aromatibꝰ
auro z lapidibꝰ pc. of. Per aromata bñ redo
lentia fcat deuota oꝛo q̃ redoleꝛ i ꝺspcũ dñi
vñ ps. Dirigat dñe oꝛo mea sic̃ incen. i ꝺspcũ
tuo. Per auꝝ qđ est optimũ metallũ fcatur
charitas q̃ est maxima ꝛrtutũ. Per lapides p
ciosos fcant opa mie. Ista dẽmus nobiscuꝝ
portare qñ iturꝰ sumus ad regẽ salomonez. i.
xpm. Apoc. xxiij. Opa eiꝰ illoꝝ sequũt illos.
Hiero. Sola misericoꝛdia comes es defun/
ctoꝝ. Sed ille rex mie regine sabe. i. anie sctẽ
pl'a bona redonauit. dedit eã oia q̃ voluit et
petiuit. p qđ fcat q̃ oia bona opa nra modi
ca sunt respectu pmũ qđ deus redditurus est
nob. Et totũ illud qđ hic patimur. z qđ boni
facimus est respectu pmũ celestis quasi vna
gutta a que respectu totius maris. Tũc pt di
cere regina saba. i. aia sta. maioꝛ est gl'ia tua
q̃s rumoꝛ quẽ audiui in seculo. z ꝓbaui q̃ me
dia ps. imo milesima ps mihi nũciata a p/
dicatoribꝰ nõ fuit. Gz inter oia mirabat ve/
stes mistrãtiũ z pincernaꝝ. z dapiferoꝝ z ali
oꝝ. q̃ quicq̃ fm sua officia erãt vestiti. vt in
tanta multitudine famulantiũ q̃is poterat
cognosci cuiꝰ officiũ erat. Per has vestes fcã
tur iste mirabiles z pciose vestes q̃bꝰ vestiũt
aie in regno celoꝝ. q̃ sunt q̃dripartite. Pri/
ma pars est iuuẽtus sine senio. Secũda gau
diũ sine tristicia Tercia securitas sine pauoꝛe
Quarta vita sine moꝛte. Rogemus dñm zc.

De eodem. Sermo. XX.

Gaudete z lauda
te sil'deserta hierl'm. q̃ ꝺsolatus est
dñs ꝓpl'm suũ. Esa. lij. Defta hierl'm sũt aie
scte q̃ defuerũt gaudia huiꝰ mõi. Illas ho/
tat ꝓpha ad gaudẽdũ. Scdo põit gaudiũ rõez
Primũ ibi. gaudete. scdz ibi. q̃ ꝺsolatꝰ ẽ dñs
Circa ꝓmũ sciẽdũ q̃ gaudere dẽmus in dño

z nō in alio. Rechre dñica q̄rta in aduentu. in ꝑmōe Gaudete. Circa secūdū sciēdū q̄ dñs ysolak tria genera hoīm. Primi sunt p pctis suis lugētes. Mat. v. Beati q̄ lugēt q̄m ipsi ysolabūt. Glo. Bti q̄ lugent p pctis suis. vl alioz. Un Ber. Luc⁹ eoz q̄ pseuerantiā nō hñt nō merēt ysolatiōez. Alios inq̄t lugētes video. sz si de corde pcederent lacrime nō taz facile ilico soluerent in risum. Tūc autē cum abūdātius ociosa z scurrilia ꝺba pfluant q̄z ꝺus lacrime. lacrimas ꝺmōi de his esse nō arbitror q̄by ysolatio diuina ꝑmittit. q̄nq̄ dē post illas tā facile ysolatio vilis admittit. de licata ē eīm dīna ysolatio q̄ nō dabit admittē tib⁹ alienā. Quicūq; ār vlt a dño ysolari. dz ī luctu p pctis suis pseuerare. Ysolak aūt dñs lugētes p pctis b mō. q̄ misericordit eis pctā dimittit. Ecci. xvij. O q̄m magna mia dei z p piciatio illius ysuertentib⁹ ad se. Ecci. ij. Pius z misericors ē ꝺs. z in tribulatiōib⁹ remittet pctā. i. in luctu p pctis. Dimittit aūt trib⁹ modis. s. libēter. latēter. z frequēter. De ꝑmis duob⁹ modis ptz in filio pdigo. cui pr occurrit. z eū in amplexu z in osculo z ornatu z cōuiuio recepit Lu. xv. De tercio dic aug. Nec crimis q̄ntitas nec hore extremitas. nec tpis breuitas quēq; excludit a venia vbi fuerit pfecte volūtatis ꝑmutatio. O q̄z magꝫ ysolatio ē ista pctōrib⁹. Et ēplū in latrone q̄ in cruce dixit. Dñe memēto mei rē. Etiā legit in vitasparz q̄ q̄dā latro venit ad heremitā mltū de pctis suis dolēs. rogans eū vt ipm ad suā societatē sumeret. ille noluit sz despexit eū in corde suo. eo q̄ oīb⁹ diebus vite sue magnus pctōr fuisset. Cū aūt latro in eodē heremo cellā facere voluisset. z arborē pscinderet. arbore pcisa cito corruit z ipm oppssit. Statim vidit heremita angelos venientes z aiam ei⁹ sine purgatorio ad celū ducētes. Iste licz nihil boni fecerat. sola tū voluntas ipm saluauit. Ecce magꝫ ysolatio pctōrib⁹. Bre. Qui multos sanatos in suis infirmitatib⁹ videm⁹. q̄d aliud q̄z mie pignus tenemus. Scdo ysolatur hūiles z abiectos exaltatione eis in futuro ꝑmittēdo. Lu. xviij. Qui se hūiliat exaltabit⁹ a ꝺo in futuro seculo. nō dicit de hac exaltatione q̄ fit in hac vita. q̄z aliter exaltat mōs z aliter ꝺs. Mūdi exaltatio ē sic ventus. vētus eīm eleuat illa q̄ nullius sūt valoris. sicut paleas pulueres z sīlia. z dimittit ea q̄ sūt pōderosa z pciosa. s. auz z argentū z lapides pciosos. sic mūdus exaltat eos q̄ apd deū nullius sunt valoris. z ꝑcit eos postea in eternā dānatione. Un ps. Vidi impiū exaltatū z trāsiui. z ecce nō erat iuenrus locus ei⁹. Exēplū de diuite epulone q̄ exaltatus fuit in hoc mōdo. z postea sepultus ē in inferno. Dñs aūt q̄ mūdus depmit in futuro eleuabit. Job. v

Posuit hūiles in sublime. Un. i. Pe. v. Humiliamī sub potenti manu dei. vt vos exaltz in tpe visitatiōis. i. in die iudicij q̄n dicz. Ite benedicti ꝑis m. rē. Tertio ysolak dñs increpando vel saltē mitigando. ij. Cor. i. Benedictus ds q̄ ysolak nos in oī tribulatione nra. Un Bern. Quātūcūq; seuiat tribulatio nō putes te derelictū a deo. sz memineris scptuz esse psalmiste. Cū ipo sū in tribulatione. Exēplū in bto stephano cui lapides roꝛrētis dulces erāt. q̄z vidit celos aptos. z ihm stantē rē. Act. vij. Et in Laurencio q̄ dixit. Uidet mihi q̄ sup roseos flores incedā. q̄n sup ardentes prunas nudis pedib⁹ ambulauit. z in multis alijs sanctis. Istud figuratū est Dan. iij. vbi Nabuchodonosoꝛ rex vidit in fornace ignis cū trib⁹ puerꝫ angelū silem filio dei. Hora hystoriā ibidem. Quarto ysolak dñs gaudia mūdana fugientes z ad spūalia anhelantes. Istud figuratū est Exo. xvi. vbi ꝺz. q̄diu fili⁹ isrl habuerūt farinā quā tulerāt de egypto nō est eis datū māna. z cū venirēt ad terrā promissam z comederēt de fructib⁹ illius rerre. i. promissionis. ablatū est eis māna. Quicūq; ergo vult recipe ysolationē diuinā. i. aliquā spūalem dulcedinē ꝺz vitare ysolationē mūdanā sp intentus esse diuinis. z celestib⁹. Exēplū Quedā dña deuota delicias seculi fugiēs frequēter se oꝛonib⁹ z deuotionib⁹ mācipauit. z spāliter circa infantiā xpi afficiebat. z sepe rogauit dñm vt sibi oñdere dignet faciem pueri cie sue. z ecce in q̄dā festo natiuitatis xpi ipsa sola in eccl'ia orante astitit puer pulcerrimus arridens ei. Ipsa aūt nesciente eēs esset. ꝙsiuit puer ab ea si sciret aue maria. Illa rndit. Ita scio. Rndit puer. dic mihi. z fecit. At cū dña dicerer. Benedictus fructus ventris tui. Dixit puer. Ego sum ille fructus. z euanuit. Et illa iubilando clamauit. Reuertere puer charissime. redi dulcissime. p triginta dies nō cessans clamare. Et ecce tricesima die venit hus dicens. Veni ad me dilecta mea. q̄z delicias seculi fugisti z in me delectata fuisti. vtere deliciis q̄s tibi pparaui. Illa statim expirans cū eo migrauit in celum.

Textualis exposito.

IN pncipio erat ꝺbū. Glo. In pncipio filius erat. Sz q̄rit⁹ quare posuerit sub noīe pncipij z nō sub noīe pris vel dei. Ad b dicendū ꝑm Aug. q̄z pr in rone dei pris ignorus erat. Un Johes cū debuit oñdere filiū esse deū eternū in substantia cū eo q̄ est pr li posuisset pres nō fuisset intellect⁹. q̄z nomē di icognitū erat miris. nomē pncipij oīb⁹ erat notū. vel sic. In pncipio

Sermo XX

erat verbū i. filius vnius erat substantie cuz eo q̄ dr esse p̄ncipiū distinctus ab illo psonal'r Uel sic. In p̄ncipio erat x̄bū. i. x̄bū erat idez p̄ncipiū cū p̄re. Et x̄bū erat apud deū. sic ꝓtinuat Crisᵏ. q̄ dixerat. In p̄ncipio erat x̄buz. ne crederet aliq̄s q̄ b̄ dixisset de x̄bo platiuo qđ trāsit & nō manet. sz tm̄ ab aliq̄ pcedit. sic̄ adiūrit. Et x̄bū erat apud deū. i. coeternū et coeq̄le ipsi. & ds erat x̄bū. Nā si x̄bū est eq̄le do & coeternū: cū nulla creatura possit ad tanta excellentiā elevari vt sit deo coeq̄lis & coeterna nisi sit ds. Seqūt. q̄ x̄bū erat ds & deus erat x̄bū b̄ x̄bū erat in p̄ncipio. i. idē p̄ncipiū de p̄ncipio cū p̄re q̄ est p̄ncipiū sine p̄ncipio. apud deū p equalitatē & distinctionē psonalem. Omnia visibilia & inuisibilia p ipm̄ x̄bū facta sunt. & sine ipso factū ē nihil. qđ ē oē factibile aliq̄n factuz in exñtia. In ipso vita erat. i. in x̄bo qđ ē in vita. erat vita. Uel sic. Qđ factū ē in ipso x̄bo. s. incarnatio. passio. resurrectio & cetera hmōi. vita erat. i. cā vite nob. Seqūtur Et vita. i. xp̄s vita hoim̄ erat lux hoim̄ cum hoim̄ naturā sibi in vnitate psone vniuit. vt infirmus oc'us hoim̄ radios fulgoris sui sustinere possz. Añ incarnationē eē lux erat. sin se & in angelor oculos & nō hoim̄ q̄ ñ poterāt solē in rota intueri. Et iō sol nube se induit. & sic factus ē lux. vñ p̄s. Exortū ē i tenebris lumē rect̄. corde: misericors & miserator & iust⁹ dñs Esa. ix. Pp'l's q̄ ambulat in tenebris vidit lucē magnā habitantib⁹ in regione vmbre mortis lux orta ē eis. Et nota q̄ dicit. lux hoim̄. & nō lux iudeoz. q̄z p x̄bi incarnationē ds noⁱ⁹ factus ē oib⁹. q̄ noⁱ⁹ tm̄ erat iudeis. q̄z lex moy⁹si q̄liq̄ lumē erat q̄si clausa erat itra limites iudee. sz trāsfusa ē in oēs gētes p xp̄m. Et lux in tenebris lucz. i. in medio errorᵗ. fuit ei tpe incarnatiōis caligo idolatrie & infidelitatis q̄ nisi erant p sectas errorꝝ. Esa. liij. Acce nos oēs q̄si oues erauimus vnusq̄sq̄ in viā suaz & dñs posuit in eo iniq̄tatē oim̄ nr̄m. Et tenebre eā nō ꝓhenderūt. i. iudei tenebrosi istaz lucē nō receperūt. q̄z nō sūt illuminati. & b̄ nō est p defectū lucis sz ꝓpter viciū eoz q̄ noluerūt oc'os aperire ad lucē. Uñ Crisᵏ. Sic̄ solari radio nō est frui nisi apientē oc'os. ita nec hac claritate pticipare nisi vehementer expādentes oculū. ne claudas ianuā huic luci & multa fruer' voluptate. seqūt. Fuit hō missus a deo cui nomē erat iohes. Hic venit in testionīū. i. ad testionū phibendū. vt testionū phiberet de lūine. i. xp̄o nato ds ex virgine. sic̄ radius nascit de sole sine aliq̄ ei⁹ corruptiōe vl' diminutiōe. vt oēs crederēt in xp̄m p illū. s. iohem & testificā/ nū p̄ se sz ꝓpter iudeos q̄ splendorē nō possent ferre si immediate & nude venisset ad eos. Jō signāt dic̄ de lūine & nō de luce. Differūt ei lux & lumē sic fons & riuus. Lux eñ ē in p̄ria natura. Actus lucis. i. diffusio ē in aliq̄ susce ptibili. & ob h̄ vt notet necessitas testionis ex pte suscipientis & nō ex pte lucis dixit de lūine nō de luce. Et q̄z apud hoīes indignioz iudicat ille q̄ testionū phibet q̄m ille p q̄ phibet. subdit. At nō erat ille. s. iohes testificans lux. sed vt testimoniū phiberet de lumine. q̄si dic. Lucifer nō est sol. sz testimoniū phibet soli. ita iohes nō erat lux. sed iō venit vt testimoniū phiberet de lumine. i. de incarnata diuinitate. Diuinitas in se lux ē. diuinitas in carne lumen est. sed q̄z lumen nō est lux sz a luce. ne crederet aliq̄s q̄ ita xp̄s esset a deo q̄si non ds. iō sequit. Erat lux vera. i. natural' & imutabilis. nō p pticipationē sed p essentiā. Per h̄ q̄ dr lux. notat q̄ ē imutabilis fons totius luminis. Per h̄ aūt q̄ dr ꝓa. notat q̄ sit imutabilis & nō p pticipationē sz oīa illuminans Uñ sequit. Que illuminat q̄druplici lumie. s. nature. gre. doctrine. & miraculoz. oēm hominē venientē in hūc mūdū. Sed q̄rit. q̄m si ipse illuminat oēm hoīem. quō tot sunt nō illuminati. Solutio. q̄ntū ad eū pertinet oēm hoīem illuminat. Si aut̄ q̄dam claudentes oculos mentis sue lucis hui⁹ radios suscipe noluerint. nō a lucis natura obtenebratio est illis. sz a malicia sua. sicut ab introitu oīm⁹ apto & nullo ꝓhibente q̄ volūtaris remanserit ꝓ ꝓpria malicia perit. Aliter aug. rñdet dicens. Ipse illuminat oēm hoīem. i. nullus illuminat nisi p ipm̄. & ponit exemplū. Sicut si in aliq̄ ciuitate posset solus vnus mgr̄ ciuitatis esse. nō q̄ oēs doceant. sz oīs q̄ docent p ipm̄ docent. Seqūt. In mōdo erat. Uñ aug. Lux q̄ illūinat oēm hoīem veniente in hūc mūdū huc veniet p carnē. q̄z cū hic esset p diuinitatē a stultis & cecis & iniq̄s videri nō pt. de quib⁹ supᵃ dictū est. Et tenebre eū nō coḡ/ uerūt. & iō dr In mūdo erat. Erat aūt in mūdo essentia diuinitatis tanq̄z regens & ꝓtinēs qđ creauit. & mūdus. i. vniuersitas creature. p ipm̄ factus ē q̄si p sapiam & artem artificis. i. patris nostri. Uñ ps. Oīa in sapientia fecisti. At mūdus. i. amator mūdi eū nō cognouit. s. p approbationē. q̄z seruiuit creature p̄ꝰ q̄z creatori. Sequit. In ꝓpria venit. i. mūdū qui suus dr. vtpote ab eo factus. vel inter iudeos q̄ sui erant ꝓpriū vt p̄ꝰ peculiaris. Vl' in naturā hūanā quā ꝑdidit & sibi vniuit vt omnes sanaret. & sui. i. quicq̄ hoīes ab eo conditi. vel ꝑcipue iudei cognati eius. eū. s. conditorem suum nō receperūt. s. p fidem & obedientiam. & creditur q̄ nulli receperunt eum. Ideo subdit. Quotquot autem siue iudeus siue gentilis siue paganus siue seruus siue liber siue pauꝑ siue diues siue masc'us siue femina

siue puer siue senex. receperūt eum p fidem ⁊ obedientiā. dedit eis eq̄r sine acceptione pso
nax. filios dei fieri p grām adoptois. Ex h
ptz q̄ natural̄r est filius dei factus ē natura
liter fili⁹ hois. vt sua ptāre filios hoim etiaz
faceret filios dei. Unde Gal. iij. c. Vos oēs
estis filij dei p fidem in xp̄o iesu. Sed q̄ pñt
amittere ius filiationis ⁊ hereditatis. iō dicit.
Dedit eis ptātē filios dei fieri. Nō dicit. fecit
eos filios dei. Et oñdēdo illud hortamur ad
studiū bōe vite. Sz q̄ri possz. q̄b data ē ptās
Iō subdit. His q̄ credūt in noīe eius. i. in re
noīs eius. Et cui⁹ noīs. Glo. Emanuel q̄d ē
nobiscū ds. q. d. His q̄ credūt xp̄m esse verū
deū ⁊ vez hoiem data ē hec ptās. Et licz sint
multi articuli q̄s credere oportz. iste tñ spāl̄r fa
cit filios dei. Cōgruū em̄ ē vt q̄ credūt filiuz
dei esse filiū hois. vt p̄ter dignitatē sue natu/
re quā in illo adorāt fiāt filij dei. Et quō hec
generatio distet a carnali ostendit euāgelista
subiūgens. Qui nō ex sanguinib⁹. q. d. Hi fi
lij dei nō generant sicut filij hoim ex cōmixtio
ne sanguinis. s. viri ⁊ mlris ꝓcupiscētia vtri
usq̄z mouētē. dic. Qui. i. filij dei nō ex sangui
nib⁹ maris ⁊ femine. neq̄z ex volūtate carnis.
i. ꝓcupia mlris carnē quā suā poluit. q̄ de vi
ro facta est. ⁊ adā de cua dixit. Hoc nunc os
ex ossib⁹ meis. ⁊ caro de carne mea. Sequit.
neq̄z ex volūtate viri. i. ꝓcupia viri. sed ex dō
nati sunt. Et ꝟbū caro factū ē. Aug. dicit q̄
oēs q̄ receperūt eū dedit eis ptātē vt filij dei
fiāt. ⁊ q̄ ex deo nati sunt. ne vob̄ incredibi/
le videret q̄si securitatē faciens ait. deū ex ho
mine nasci. q̄si di. Quid miraris hoīes ex dō
nasci. attende deū ex hoīe natū. Unde ait. Ver
bū caro factū est. i. filius dei factus est filius
hois vt filios hoim faciat dei filios ex vnio
ne dīnitatis ⁊ hūanitatis in vna ꝑsona. Et ha
bitabit in nob. i. in nr̄a natura. vel inter nos.
Baruch. iij. In terris visus ē ⁊ cū hoib⁹ cōꝫ/
satus ē. Et vidimus gl̄iam ei⁹ p vocē lapsaz
de celo. ⁊ p miracula cognouimus eū filiuz dei.
Unde addit. gl̄iam q̄si vnigeniti a p̄re. i. q̄lē de
cet vnigenitū p̄tis. ⁊ vidimus eū. i. cognim⁹
plenū gra ⁊ ꝟitate. i. oīs gr̄e fōtē ⁊ oīs bōitatis

De eodem. Sermo. XXI

Lux in tenebris lu
cet. ⁊ tenebre eā nō ꝓphēderūt. Joh.
i. c. In ꝟbis ꝓpositis notant duo. Primū ē
saluatoris nostri circa nos pctōres benigni/
tas. Secūdū est pctōz circa dei benignitatē
tarditas. Primū ibi. Lux in tenebris lucet.
Hcōm ibi. ⁊ tenebre eā nō ꝓphenderūt. Cir
ca p̄mū ē sciendū q̄ p lucē intelligit xp̄s. q̄ ait
Jobis. viij. Ego sum lux mūdi. Comparat
sūt luci ꝓpter similitudines mlras q̄s hz cū luce
Primo q̄ sic lux tenebras fugat ⁊ domū illu
minat. sic xp̄s luce gr̄e sue fugat tenebras pec
catoz ⁊ illūinat domū mētis. i. aiam. Jo. viij
Ego lux in mūdū veni. vt oīs q̄ credit in me
illūinet̄ p me. ⁊ in tenebris nō maneat. Ro.
xiij. Abiciamus ḡ opa tenebraz. i. pctā q̄ duc/
cūt ad tenebras ⁊ induamur arma lucis. i. bo
na opa q̄ ducūt ad lucē verā. s. ad xp̄m. vt in
dīe iudicij honeste ābulemus. Unde dns Job.
xiij. Qui seq̄t me nō ābulat in tene. sz hēbit
lumē vite. Sz heu q̄dā sunt q̄ magis diligūt
tenebras. Joh. iij. Lux venit in mūdū. ⁊ dile
cert hoīes magis tenebras q̄z lucē. Erāt ei opa
eoz mala. ⁊ q̄ male agit odit lucē ne arguant
opa ei⁹. ⁊ nō venit ad lucē. Sūt aūt tria gene
ra hoim q̄ lucē videre nō pñt. Peccata p tria ge/
nera aliū q̄ lucē videre nō pñt. i. noctua. ve
spertilio. ⁊ talpa. Noctua hz nimis de humo
ribus in cerebro. vt dicit Rabanus. ⁊ illi hūo
res fluūt ad oculos eius ex pñtia ⁊ fetore lucis
⁊ impediūt visū eius ne lucē videat. Verb̄ fcāt
luxuriosi q̄ excecant p libidinē suā ne vez lu/
men. i. deū. agnoscāt. Sic excecati fuerūt duo
senes q̄ in susannā exarserūt. de q̄b dr̄ Dan
xiij. Exarserūt in ꝓcupia ei⁹ ⁊ declinauerunt
oculos suos vt nō viderēt celū. neq̄z recorda/
rent iudicioz iustoz. Nota hystoriā ibidem
Per vespertilionē fcāt superbi. Vespertilio mus
ē ⁊ q̄drupes aial vt alia aialia ⁊ sup alios mu
res se extollit volando. sic superbi cuz sint hō sicē
alius hō. ⁊ sit de eadē terra factus ⁊ ad eandē
terrā rediturus. tñ vult se extollere sup alios
nō videns fragilitatē suā. nec agnoscens poten/
tiā diuinā opponit se deo. Unde Greg. Cū oīa
vicia fugiāt deū sola superbia opponit se deo. ⁊
h̄ est maior cecitas q̄ superbi nō cognoscit deū. ⁊ ei
se opponit. nō aduertēs q̄ ipm ad nihilū redi/
gere possit q̄n vult. Sic excecatus fuit sennache
rib q̄ obsedit hierl̄m ⁊ dixit q̄ ds deoz n̄
esset ira potens q̄ posset eos liberare de manu
sua. Et adez nocte pcussit dns de exercitu suo.
lxxv. milia viroz. ⁊ ipse reuersus est in terrā
suā. cū orare in tēplo dei sui bestath pcussus
est a filijs suis. ij. Paral. xxxij. Per talpā in
telligunt auari q̄ diligūt terrena. Talpa enī
habitat in terra ⁊ nō venit ad lucē. hz enī ocu
los sub cute ⁊ nō vider. sic auar⁹ totū studiū
suū ponit ad ista terrena ⁊ hz oculos sub cute
q̄ ista talia ⁊ terrena respicit ⁊ nō supiora.
Istud aūt figuratū ē Job. ij. vbi dr̄. q̄ ster/
cora byrundinū ceciderūt sup oculos thobie
⁊ cecus factus ē. Per thobiā q̄ instituat ꝓ/
ctus ad luctū fcāt auarus q̄ sustineat ꝓpter
luctū in pñti vita p̄ntinuā curā. in futura ꝓ/
dānationē ꝓpetuā. Per stercora byrūdinum
fcant bona talia. Lux illō Phil. iij. Oia ar
bitroz vt stercora vt xp̄m lucrifaciā. Ista sic
replent oculos auari interiores q̄ nō videt deū

creatorē suū. nec cogitat se moriturū. Sic cogitauit ille diues q̄ execratus fuit intrm̄ q̄ dixit aie sue. Lu. xij. c. Alia mea bēs ml̄ta bona posita i annos pl̄imos. requiesce. comede bibe ⁊c. et dixit et dñs. Stulte hac noc. demões repetiaz tuā a te. q̄ congregasti cui⁹ sūt vel erūt. Et factū est ita. Ecce ergo tū auaricia excecat hoiem q̄ nō cognoscit mortē nec fragilitatē suā. Exemplū legit̄ de q̄dā vsurario q̄ cū iaceret i agone. et sacerdos eū iungeret oñdit sibi signū crucis. q̄rēs si cognosceret imaginē dñi nr̄i ie su xp̄i p se crucifixi. Rñdit. nō cognosco illū ligneū iesum. sz istū argēteū quē i cista teneo p vadio repositū. et sic i tali cecitate miserabiliter mortuus est. ⁊ dānat⁹ eternaliter. ℣ Scdo xp̄s ꝑ̄ luci p aliā similitudinē. Aux statim cū apit fenestra vel ostiū domū subintrat ⁊ illuminat eā. sic dñs statim cū apit dom⁹ ꝓscie p ꝓfessionē intrat ⁊ illuminat eā. Apoc. iij. Ego sto ad ostiū ⁊ pul. si q̄s ape. intrabo ad il. et cenabo cū illo. Et h̄ est qđ dic̄ spōsa Cañ. v. Pessulū ostij mei aperui dilecto meo. et ecce declinauerat se. i. deint⁹ inclinauerat. q̄si expectās aperui sibi. q̄ paratus erat intrare. ipe sp paratus est nobiscū ee. sz nō sumus parati ipm recipere. q̄ ipe dic̄. pu. viij. Delicie mee ee cū filijs hoim. Uñ de illis Cañ. ij. Capite nobis vulpes. i. pcōz nr̄oz. q̄ pcā nr̄a sūt pietes inter deum ⁊ nos. ⁊ diuidūt nos a deo. sic dr̄ Esa. lix. Pedes iniquitates vre diuiserūt inter deū ⁊ vos Retro huc parietē stat dñs respiciens p fenestras aspiciēs p cācellos. Per fenestras scām magna pcā. p cancellos pua. p hec respicit si aliquā apturā poterit inuenire p quā intret. qui aūt dño pulsante nō apuerit. in futuro pulsabit ⁊ nō apiet ei Luc. xiij. Cū intrauerit pr̄familiaz ⁊ clauserit ostiū. incipietis foris stare ⁊ clamare. Dñe dñe api nobis. Et rñdebit. Nescio vos. ℣ Tercio xp̄s ꝓparat luci. q̄ lux cōmunis est oib. Act. x. Nō est acceptor ps̄onarū d⁹. sive sit paup sive diues ⁊c. Quicūq; eū inuocauerit ipe patus est. lumen gr̄e sue sibi imp̄tiri. Mat. v. Solē suū oriri facit sup bonos ⁊ sup malos. et pluit sup iustos ⁊ iniustos gratiā suā ⁊ misericordiā. Nullū peccatorem spernit cōtumcū q̄z feridū. Legit̄ q̄ q̄dā mulier q̄ mltis annis publica meretrix fuerat q̄dā die vidit deportari corp⁹ xp̄i in pixide. et cepit cogitare. heu me misera quō ausa sū stare in ꝓspectu illi⁹ q̄ oīa pcā videt. quē tm̄ offendi. q̄ tantū ꝑ me sustinuit. Lande cogitabat q̄ q̄dā audierat p̄dicare q̄ de⁹ esset oīb⁹ cōis exō in diuersorio i via nasci voluit vt oībus se cōem exhiberet. ⁊ iō i cāpo crucifigi ⁊ mori voluit. q̄ ipe est flos campi. et ab oībus capi p̄t. et hec cogitās ꝓpuncta est. cucurrit cum lachrymis ad sacerdotē. et cecidit in luctū añ pedes eius ⁊ ait. Dñe Jesu xp̄e q̄ q̄ salutē pcātōz natus es de maria virgine [illegible] misserere mei peccatrici sm̄ magnā miam. Et rñdit vox de pixide. vade filia dimissa sūt tibi oīa pcā tua. et ampli⁹ noli peccare. et tibi factū est. Adhuc sunt alie cause q̄re xp̄s cōparatur luci. Redre sabbato añ dñicaz Judica.

Dñica infra octauas natiuitatis

Sermo XXII.

Quoniā estis filij dei misit deus spiritū filij sui in corda vra. ad Gal. iiij. In ꝟbis istis notāt duo. Primū est hoīs dignitas. ibi. Quoniam estis filij dei. Scdm est dei liberalitas. ibi. misit deus. Dignitas ptz in hoc q̄ hō pōt fieri filius dei si vult. Sciendū aūt q̄ multa sūt q̄ faciūt hominē filiū dei. ℣ Primū est fides. Joh. i. Dedit eis ptātem filios dei fieri his q̄ credūt in noīe eius. ad Gal. iij. Oēs filij dei estis p fidē in xp̄o ie su. Si aūt filij dei sumus ⁊ heredes. Qui aūt nō credūt in eū. sicut iudei ⁊ pagani sunt filij diaboli. et possidebūt hereditatē patris sui qñ dicet eis. Ite maledicti i ig. eter. ⁊c Filij aūt dei sūt q̄ credūt eū fcm̄ ee filiū hoīs. Sic nos possem⁹ fieri filij dei. et possem⁹ hereditatē celestē possidere qñ dicet nobis. Venite bñdicti ⁊c. ℣ Secundū qđ facit hoiem filiū dei est mia. Ipe em̄ est p̄ misericordiaz sic dicit ap̄ls. ij. Corint. i. Benedict⁹ deus et p̄ dñi nr̄i ie su xp̄i pater misericordiaz. Et iō filij eius debēt esse misericordes. Uñ Lu. vi. Estote misericordes sic et p̄ vester miser. est. Eccl. iiij. Esto pupillis misericors vt p̄. et pro viro mr̄i illoz. et eris tu altissimi filius. et tunc inuenies miam coram p̄ze celesti. Mat. v. Bti misericordes qm̄ ipi miaz ꝓsequent. Sed im misericordes nō inuenīet miam apud p̄z celestē. Uñ dixit diues i penis exñs. Pr̄ abraā miſere mei. et rñdit ei. Fili recordare q̄ accepisti bona i vita tua. q. d. Nō vocas me p̄z sz nō potes me⁹ mō ee filius. Sz recordare q̄ filius ee potuisses si miaz paupi lazaro exhibuisses. ℣ Terciū qđ facit hoiem filiū dei est turbatio. puer. iij. Quē diligit d⁹ corrigit. et q̄si p̄ in filio cōplacet sibi. Deb. xij. Quē diligit dñs castigat. flagellat et oēm filiū quē recipit. Uñ Aug⁹. Si excepti⁹ es a passione flagellū. exceptus eris a nūo filioz. Noli g̃ in inicio sensu esse ⁊ puerili vt dicas. Plus amat pater me⁹ fratrē meū cui pmittit facere quicqd vult q̄z me. q̄ si me semel mouere ꝓtra ei⁹ iussionē statim flagellū inuenirē. sed potius gaudeas flagellis. q̄ tibi seruat hereditas. illis ad tempus parcit q̄s ineternū damnabit. Nō time ergo flagellari sz exhereditari. Unde Sre. Nisi correctis deus hereditatē dare dispone ret. erudire eos p molestias nō curaret. puer.

Filiū. Qui parcit virge odit filiū. Qui aūt diligit illum instanter erudit. Apoc. iij. Ego qs amo arguo t castigo. Deus filios suos nō parcit qbus seruat hereditatē. Sed qbus hereditas non debet. illis parcit. illi psperant. Bre. Ideo em dns qbusdā pcit vt imperpetuū feriat Ideo hic ferit nō pcendo vt imperpetuū pereat. Nō ogeramur gō verbere dū habeam eterna pmia in retributōz. Legit de qdā scō patre q singulis annis ogsueuit infirmari. turbatus est i vno anno dū nō infirmaret. et dixit. modo deus oblitus est mei. qz nō visitat me sic cōsuetus fuit. Et rogauit dnm vt visitaret eū. et iterū egrotauit. ¶ Quartū est dilectio inimicoz. Mat. v. Diligite inimicos vestros. bñfacite his q vos oderūt. orate p psequentib⁹ t calumniātib⁹ vos vt sitis filij patris vr̄i q in celis est. q solē suū oziri facit sup bonos t malos. et sup amicos t iimicos. Et ideo ōz. i. Jo. iij. In hoc manifestati sunt filij dei et filij diaboli. Dīs q nō diligit fratrē suū et deo nō est. i. Jo. iiij. Qui aūt diligit fratrē suū ex deo nat⁹ est. Deus em tm dilexit inimicos suos q pter eos sustinuit mortē in cruce et p eis eroabat patrē dicēs. Pater ignosce illis qz nesciūt qd faciunt. ¶ Quintū est pax. vñ Mat. v. Bti pacifici qm filij dei vocabūtur. Ideo dixit dns ad dauid. i. Paral. xxij. Filius q nascet tibi erit vir quietissim⁹ t pacificus vocabit. Ipe erit mihi in filiū. et ego ero illi in patrē. Qñ em filius silis est pri. boc p uocat patrē ad dilectionē filij. Cū aūt deus sit pacific⁹ diligit filios pacificos. Pacifici aūt nō pnt esse q in mortalib⁹ pctis sunt. qz vbi ē lesa oscia ibi nō est pax. Esa. lvij. Nō est pax impijs dicit dns. et vbi nō est pax ibi nō habitat dns. qz in pace factus est locus ei⁹. Vñ apls. ij. Coz. xiij. Pacē habete t deus pacis t dilectōis erit vobiscū. ¶ Sextū est castitas siue mundicia. Vñ apls. ij. ad Corint. vi. Im mundū ne tetigeritis t ego recipiā vos. et ero vobis in patrē. et vos eritis mihi i filios t filias dicit oipotens dns. Dns em cū sit mundus nō vult hre immūdos filios. Vñ monet nos apls Ephe. v. Estote imitatores dei sic filij charissimi. Vñ dns Johannē euangelistā matri sue filiū assignauit pter castitatē suā qñ dixit. Mulier ecce filius tuus.

Textualis expositio

Grant pater iesu scz Joseph pater putatiuus. et mater eius mirāte sup his q dicebant de eo. s. ab angelis t pastoribus. et a symeo ne. t bñdixit illis symeon. t hoc fuit factū quādo obtulerūt puerum in templū qdragesima die scz in die purificatōis, tunc benedixit illis symeon. scz maria et ioseph. Et dixit ad Mariā matrē eius. Erat aūt pheria qdā dixit. Ecce posit⁹ est hic s. xps in ruinā infidelium. et in resurrectōz multoz in israel credentiū. Vel sic. in ruinā stantium. i. stare putantiū. sic scribarū t phariseorū. et resurrectōz cadentiū. i. se cecidisse cognoscentiū. Mat. ix. Nō veni vocare iustos. i. illos q se iustos reputāt. sz pctōres. i. illos q se pctōres recognoscūt. Sequit. et in signū cui cōtradicet Positus est iste xps in signū federis et recōciliationis inter deū t hoiem. Esa. vij. Dns ipe dabit vobis signū. Ecce vgo ocipiet t pariet filiū. Huic signo ocradicūt oēs increduli. s. iudei pagani et heretici. Deinde pheranit de passione dicēs. Et tuā ipi⁹ aiam ptransibit gladius. q. d. Gladius ipius. i. dolor ip⁹ passionis quā oculis tuis videbis. ptrāsibit aiaz tuā. Nō ei potuit tā dilectū filiū crucifigi videre sine mag cordis dolore. Vñ ōz. dolores qs effugit maria filiū suū pientes hos sustinuit ipm morti vidēs. Deinde sub dit cāz ipi⁹ passiōis dicēs. vt reuelet ex multoz cordibus cogitatōes. Crucifixo ei dño peccatores inic iudeoz cogitatōes. q vsqz buclature runt i cordib⁹ ipoz. Ante incarnatōz em xpi oēs messiā expectauerūt. sed ipo nato q daz ei adheserūt. qdā respuer. et ita pue cogitatōes eoz reuelate sunt in passione xpi. Vel sic. positus est hic. s. xps. i. ad hoc venit vt reuelent ex multis cordib⁹ cogitatōes antiqueoz patrū q latebāt in sacris scripturis. qz qd expectabant tūc manifestatū fuit. Sequit. Et erat ibi Anna pheti[illegible] filia phanuel de tribu Aser. et vna erat cū viro suo annis septē a virginitate sua Dec pcesserat in dieb⁹ suis. i. pfecte etatis fuerat. et vixerat cū viro suo annis septē a virginitate sua. i. a tpe virginitat[illegible] amisse. Et hec vidua erat ad annos octogintaqtuoz. q nō discedebat de tēplo. i. circa templū frequēs erat. Nō est intelligendū q ip̄ in tēplo fuit sed frequenter. ieiunijs t oronib⁹ seruiēs die ac nocte. nō q in tēplo dormiret. sz seruiebat die ac nocte. i. assidue. Et hec pheti[illegible] anna ipa hora supuenit. qñ scz maria t ioseph pueru ob tulerūt in tēplo. superueniēs inq̄ ofitebat domino. i. laudabat dnm. et loqbat de illo oib⁹ q expectabāt redemptionē israel. nō solū tpalem a tyranide herodis. sed etiā spirituale a tyranide diaboli. Et vt pfecerāt oia fm legem dni offerentes. s. pueru. et supple ad admonitionē angeli fugerūt in egyptū. fm aliū euangelistā. vbi septē annis mansērūt. et tandem moriri p angelū reuersi sunt in nazareth ciuitatē. De hac fuga Lucas pter mittit sz matheus plenius poīt. Puer aūt crescebat corpe. natura diuina sapiaz pticā reuelabat. ofortabat inq̄ plenius sapiā. et gra dei erat in illo.

De eodem Sermo. XXIII.

Positus est hic id est xps in ruinā. et i signū cui ⁊tradi cet. Luc. ij. De isto signo predixerat Esa. vij. Dns ipe dabit vob signū. Ecce ꝙgo ꝯcipiet et pariet filiū. Iste xps est filius nobis datus p signo. Possum⁹ aūt in isto filio multiplex accipere signū. Primū est būilitas in incarnatione. Secundū ptās in miraculoꝝ operatōe. Tercīū charitas i passione. Quartū seueritas in iudicij districtōe. De ꝓmo signo būilitatis dixit angelus ad pastores nato dño Luc. ij. Annūcio vobis gaudiū magnū qđ erit vniuerso mōdo. qz natus ē hodie saluator q̄ est xps dns in ciuitate dauid. et hoc vobis signū. inuenietis infantē pānis inuolutū ⁊ i ꝓsepio positū. Vere ꝟ fuit magnū signū pfectē būilitat⁹ q̄ ille q̄ est rex celi ⁊ terre sic se exinanire voluit vt infans fieret. Un apls ad Phil. ij. Exinanīuit semetipm formā serui accipēs. Item magnū signū būilitatis fuit q̄ tā humilē matrē. tā humilē domū. tā humile lectū. tā būiles discipulos eligere voluit. de q̄bus inuenies i natiuitate dñi in ꝓmo sermōe. Paruul⁹ ⁊c. Un Aug. Erubescas ḡo hō q̄ superbus es. qz būilis factus est deus. Idē. Signū saluatis est fidelibus būilitas saluatoris q̄ oppositā est iupbie. Nā p iupbiā salutē amisim⁹. iō necesse est vt p humilitatē recuperemus. Scōo debemus cōsiderare in xpo signū diuine potētie. et hoc in miraculoꝝ operatōe. De hoc signo dr Jo. vi. qñ dns de quinq; panibz ⁊ duobz piscibz satiauit q̄nq; milia hoim. Illi ḡ hoīes cuz vidissent signū qđ fecerat dicebāt. cognoscētes q̄ hoc potentiā suā. Hic est vere ꝓpheta q̄ venturus est i mundū. Itē magnū signū fecit qñ in nuptijs aquā in vinū mutauit. Jo. ij. Hoc inicij signoꝝ ihs fec. et manifestauit gl̄iaz suā id ē diuinitat⁹ sue potentiā. Itē magnū signū potētie fuit q̄ oēs inimicos suos vnico verbo ꝓstrauit dicēs. Ego sum. Istud terribile signū est oībus inimicis suis. i. pcōribz. un Aug⁹. Si illa gutta melliflua tāte ꝓtulit est. scz ego sum. q̄ nullⁿ aduersariorū suorū supra pedes suos stare potuit. qđs p audire illud terribile verbū. Discedite a me maledicti in ignē eternū. Nec signa potētie dei deberēt timere oēs pcōres. Un ps. Turbabunt gētes ⁊ timebunt q̄ inhabitāt terrā. i. terreni pcōres a signis tuis. Tercio inuenim⁹ in xpo signuz pfecte charitatis. qđ ostēdit nobis i sua passione. De hoc signo Mat. xij. dicit. Un iudeis q̄rentibz signū de celo. xps ait. Generatio mala ⁊ adultera signū q̄rit. ⁊ nō dabit ei aliud signum nisi signū Jone ꝓphete. Sicut em Jonas fuit in ventre ceti tribus diebz et tribus noctibus. ita erit filius hoīs. i. xps in corde terre. i. in sepulcro mortuus p salute hoim sic Jonas in mari p salute peccantiū. Tota hystoriā. q. d. In hoc accipite signū pfecte charitatis q̄ ego p vobis mori volo. un Jo. xv. Maiorē charitatē nēo habet vt aiam ⁊c. Un Ber. O bone ihesu tu maiorē charitatē habuisti qz nō solum p amicis sed etiā p inimicis. i. pcōribz aiam. i. vitā posuisti. Un apl⁹ ad Ro. v. Cū adhuc inimici eius essem⁹ reconciliati sum⁹ deo p mortē filij ei⁹. De isto dr Ben. ix. Ponā arcū meū in nubibz celi. i. filiū meū ponā in altitudinē crucis. et erit signū federis id est charitat⁹ et pacis inter me ⁊ terrā. i. homines in terra viuētes. Istud signū charitat⁹ debemus sp hre añ oculos ⁊ debemus studere in hoc vt habeam⁹ pacē et charitatē cū deo et pximo nro Un Esa. xi. Leuabit dns signū id est filiū suū leuabit in cruce i signū charitatis ⁊ pacis. et ꝯgregabit dispsos. i. illos q̄ dispersi sunt in cordibz suis p irā. p inuidiam. p rancorē. q. d. Si dispsa sunt corda vra p iraz vel inuidiā vel rancorē. respicite signū charitatis qđ dns i cruce nobis ostēdit. q̄ p inimicis suis passus est. et p eis patrē exorauit. Et cōgregate corda vra p mutuā charitatē. Quarto debemus ꝯsiderare in xpo signum seueritatis. qđ ostēdet i iudicio Auc. xxi. Erūt signa in sole ⁊ luna ⁊c. sol obscurabit⁹ ⁊ luna nō dabit lumē suū. stelle de celo cadēt. i. a sub. q̄ hūt similitudinē stellarū. q̄ fm vulgi opinionez stelle dicunt. et virtutes celoꝝ mouebunt. id ē tā seuerus erit iudex iste q̄ si possibile esset etiam angeli cōtremiscent de aduētu ei⁹. Apoc. vi. Terremotus factus est magnus. sol factus est niger sicut saccus cilicinus. et luna facta tota sic sanguis. et stelle de celo. i. a sub cecidērūt q̄ tūc maxime dns faciet mutari ⁊ cadere ad terrorē peccatorū. Mat. xxiiij. Et videbūt signū filij dei viui. i. xpm cū signis q̄n q; vulnerū. i. cicatricibz. Un Aug. Ideo cicatrices seruauit in iudicio hostibz suis exprobret et vt cōuincēs eos dicat. Ecce hoīem quē crucifixist⁹. ecce deū ⁊ hoīez quē credere noluistis. videte vulnera q̄ infixistis. agnoscite latus qđ pupigistis. et ꝓter vos apertū est nec intrare voluistis. Apoc. vi. Tunc dicēt montibus. cadite sup nos. De ista materia satis inuenies dñica scōa in aduentu in sermone. Ui debūt filiū ⁊c. Istud signū debet hō frequenter ante cordis oculos habere. Un Bre. Illū diem fratres ante oculos ponite. et quicquid graue cernit parua mitigat cōparatione. Un Piero. Siue comedā siue bibā siue aliquid aliud faciam. semp videtur auribus meis insonare illa vox tube terribilis. Surgite mortui venite ad iudiciū ⁊c.

In circumcisione dñi.
Sermo XXIIII

Apparuit benignitas et hūanitas saluatoꝛ nr̄i dei. nō ex operib⁹ iusticie q̄ fecimus nos. sz ꝑm suā mīaz saluos nos fecit. ad Titū. iij. In ꝓbis ꝓpositis oñdit nobis apl's largā dei misericordiā erga nos miseros peccatoꝛes. q̄ nos saluos fecit nō ꝓpter nr̄a merita. sz ꝓpter largissimā suā misericordiaz. Sciendum aūt ꝙ dñs ostēdit suā misericordiā circa peccatoꝛē multis modis. Primo i hoc ꝙ se statim nō vindicat eū hō peccat. Treñ. iij. Misericordie dñi multe. qz nō sumus cōsumpti. qz nō defecerūt miserationes ei⁹. sz misericorditer expectat peccatoꝛē vt cōuertat et agat pniam. Ezech. xviij. Viuo ego dicit dñs. nolo mortē pctoꝛis sz vt magis cōuertat vt viuat. ꝓpter q̄ ꝓbeta admirans dixit. Ezech. xviij. Et qre morieminī domus israel. cōuertiminī z viuite. q.d. Cū de⁹ expectet vos z paratus sit vobis misereri z vitā eternā tribuere q̄re vultis mori. Un̄ Aug. Erubescat hūana pigricia. plus vult de⁹ misereri q̄z vos ꝓ misericordia laborare. Un̄ Bern̄. Misericordia tua dñe sup me q̄ nō poterit explicari sermōe. q̄z benigna. q̄z liberalis. q̄z gratuita. ego peccaui z tu dissimulabas. ego nō ꝛtinebā a sceleribꝫ. et tu ꝛtinebas a verbeꝛib⁹. ꝓlongabaz multo rpe iniq̄tatē meā. et tu ꝓlongabas pietatē tuā. Et nō solū expectat sz etiā ad se benigne reuocat z mūera ꝓmittit. Mat. xi. Venite ad me oēs q̄ laboratis z onerati estis. s. onere pctoꝝ. et ego reficiā vos. s. celesti gaudio. Un̄ Aug. Magna dei mīa auersos benigne reuocat. et q̄ ferire nos potuit vt reuertamur munera ꝓmittit. et si ꝓ ꝓmissa reuocare nō poterit ꝓ minas attrahit. Ezech. xviij. Cōuertiminī z agite pniam. et nō erit vobis in ruinā iniq̄tas vr̄a. q.d. Alioꝛn erit vobis iniq̄tas vr̄a in eternā damnatiōz. Si ꝙ reuocat⁹ ad mīaz venire negleꝛeris dolet deus ꝙ te ꝛdemnare dz. Un̄ Esa. i. Heu ego ꝛsolaboꝛ sup hostib⁹ meis z vindicaboꝛ de inimicis. Crisо. Deus inuitus ꝓpellit cū magno doloꝛe pctōres ꝛdemnare. nō em̄ sic dolet ꝙ ab eis offenditur. sed q̄si violēter cogit ꝓdere q̄ oēs cupit saluare. Sicut rex benignus audiens etimios sas psonas. lege q̄dē cōpellēte dat ipse mortē sniam. et tm̄ mīa mitigāte sup eas lacꝛymas emittit. et vult eas adiuuāre sz nō ꝑt ꝛtradicēre sibi iust'cia. Un̄ Grē. Tam lōgo rpe ꝛmītur irā. et tā misericorditer expectat. qz ne pctoꝛes punire dēat rogari vult ipe q̄ iudicat. Dñs facit sicut homo quidā de q̄ legit ꝙ erat patiētissim⁹ et nūq̄z iratus visus fuit. cui nūq̄z poterāt tanta mala inferri quin patiēter sustinuit. Fama sonuit de eo ꝙ totā terrā q̄ nō poterat ad iracundiā ꝓuocari. Juuenis q̄dā lasciuus z dissolutus volēs eum ꝓbare. accessit ad eū vbi sedebat poꝛtās secū saccū plenū pilis. stans añ eū ꝓiecit eū cū pila vna in faciē suā. qō cū ipe patiēter sustinuit ꝓiecit scdam z terciā. et ꝙ ꝛsequēs oēs alias. ac ille tacuit. Juuenis aūt abīt afferēs fabas. et iterū in eū ꝓiecere cepit. At ille ait. Fili rogo te vt cesses ꝓicere me. Si aliq̄d de me volueris pete et dabo tibi. Ille vero abīt afferēs lapides quos. et ꝓiecit in eū ter. Senex vero euaginās gladiuz vibrauit eū dicēs. Fili si nō cessaueris gladius iste scindet te ꝓ mediū. Juuenis aūt afferens magnos lapides z lutū et ꝓiecit in eū. Cumq̄ oīno nō cessaret neq̄z ꝓ pces. neq̄z ꝓ minas iurer exit senex dicēs. Deu ꝙ cogoꝛ te interimere. et interfecit eū gladio. sic etiā pcōz facit. Primo in deū ꝓiecit qua pctā. s. inutiles cogitatiōnes. ociosa verba. z qz de⁹ nō statim vindicat ꝓiecit in eū magna. i. mala opa. Et tandē ꝛsuetudinē facere mala q̄d est grauius. et deus patiēter expectat sperās eum cōuerti. Reuocat eū ad se ꝓ ꝓdicatoꝛes. largit̄ munera. s. sanitatē coꝛpis et bona tpalia z bona naturalia. ꝓmittit maiora. s. vitaz eternā. minat̄ penā eternā. postea flagellat ꝓ infirmitates z aduersitates. Cū ꝙo viderit eū nolle melioꝛe fieri interficit eū. Itē ptz mīa dei in h̄ ꝙ nullū peccatoꝛē q̄ztumcūq̄z fetidū cōremut. Un̄ Aug. Quecūq̄z necessitas cogit peccatoꝛē ad pniam. nec criminis quātitas. nec tpis bꝛuitas. nec vite enoꝛmitas. nec hoꝛe extremitas. quēq̄z excludit a venia si fuerit pfecte voluntat̄ ꝓmutatio. Un̄ Bern̄. Nō abboꝛruisti penitentē latronē. nō lachrymantē peccatricē. non chananeā supplicantē. nō ꝛsulterio dephensam. nō sedentē in theolonio. nec supplicantez publicanū. nec discipulū te negantē. nec ipos crucifixoꝛes tuos. Un̄ Aug. Qui multos sanatos videm⁹ quid aliud q̄z misericordie pignus tenem⁹. Nullus ergo desperet de misericordia dñi q̄ztumcūq̄z etiā peccauerit. Legitur ꝙ quidā latro oībus diebꝫ suis latrocinia exercuerat. et nūq̄z aliq̄d boni fecerat. Quadā die transibāt duo frēs heremū in q̄ latitabat latro. et ipe videns eos cōpunctus est. cucurrit post eos et clamabat vt starent dignarentē. Illi vero timētes ne eos decipere vellet velocius cucurrerūt. Ipe vero currēs post eos. clamabat vt ei⁹ cōfessionē dignarentē audire. illi magis currētes eum timebāt. latro vero citi⁹ currens cecidit de rupe. et cōfracto collo expiravit. Illi vero frēs viderūt angelos venientes et aiam ei⁹ sine purgatoꝛio ad celū deducētes. Itē ptz misericordia dei in hoc ꝙ totaliter dimittit vt nō

iam damnet vlciscendo. nec cōfundat improperādo. sic em̄ alicḳ sunt cōdonantes iniuriā vt nō vlciscank. sepius tñ improperāt. Sunt et alij ḳ licet sileāt manēt tñ z alta mēte reposita rancorē tenēt in aīo. lōge ab his benignitas diuine nature. ignoscit plenarie. nō ponit vlciscēdo. nec improperat ꝓfundendo. nec recordak corde retinēdo. Ezech. xviij. Si autē impius egerit pniam de oībus iniqtatib⁹ suis oīm iniquitatū suarū qs operat⁹ est nō recordabor. Ih̄ū btūs Bern. O qlis et quanta est ista misēcōdia dei q̄ sic ex toto dimittit vt pecca torē cōuersum nō minus diligat qz illū ḳ nūqz maculā ꝓtraxit aliquā. Exemplū i filio prodigo quē post reuersionē pr tantū dilexit qn̄ cum aliū ḳ nūqz recesserat. Itē in petro quem post trinā negatōz ꝓncipē apl'oz ꝓstituit. Itē in btā maria magdalena. cui postea tā familiaris fuit. et in multis alijs ꝛc.

Textualis expositio

Postq̄ cōsumma

ti sunt dies octo a natiuitate vt circūcideret puer. vocatū est nomē eius ihesus qđ interpretat saluator. natus em̄ fuit ad salutē nostrā. Orige. Nomē ihesu nomen gl'iosum. oīqz cultu dignissimū. nomē qđ est sup oīe nomē nō debuit primū ab hoīe noiari nec ab hoīe ꝓferri in mundū sed ab angelo. Vñ sequit. qđ vocatū est ab angelo priusqz in vtero cōcipereţur. s. a maria virgine.

De eodem Sermo. XXV

Vment filij isra

el de sanguīe agni. et ponēt in supliminarijs domoz. Erit aūt sanguis vob⁹ in signū in edibus in ḳbus eritis. z videbo sanguinē et trāsibo vos. nec erit in vobis plaga disp̄dōis cū percussero terrā egipti. Exo. xij. Nota sensum istius hist'orie. Legit in Exo. iij. ꝙ filij isr fuerāt captiui i egipto sub ptāte pharaonis annis multis et erāt i magna afflictōe. et clamauerūt ad dñm vt mitteret eis liberatorē. Dñs aūt miserat⁹ eoz misit ad moisen dicēs. Vidi afflictōz pp̄li mei z audiui clamorē eoz. z veni vt liberē eos de manu pharaonis et ducā eos in terrā lacte et melle fluentē. Nolo aūt ꝓius pharaonē plagare z totā terram egypti. Sz vos filij israel debetis accipe sanguinē cuiusdā agni z signare cū eo ostia domorū vestrarū. Et cū venero z plagauero terrā egipti quācūqz domū inuenero signatam sanguine illo nō plagabo. Per filios israel ḳ genus humanū qđ erat in ptāte diaboli regis egypti. i. tenebrarū. fere quinqz milib⁹ annoz nullū liberari potuit. Et clamabāt anticḳ pces ad dñm vt mitteret eis liberatorē. Tandem mia motus misericoz dñs descēdit z liberauit eos de ptāte diaboli. Per sanguinez agni imaculati intelligit sanguis ihesu xp̄i. vñ 1. Pe. i. Nō corruptibilib⁹ auro z argento redempti estis. sz pciosо sanguīe agni immaculati z incōtaminati ihesu xp̄i. Hic est agn⁹ ille quē ꝓpheta Esa. xvi. diu desiderauit dicens. Amittte agnū dñe dñatorē terre. Hic est etiaz agn⁹ ille quē iohes baptista tā venisse demōstrauit dicēs. Ecce agn⁹ dei ḳ tollit pcā mundi. Agnus ille hodie sanguinē suū p nobis fudit vt nos introduceret in terrā fluentē lac et mel. i. in eterna gaudia celoz. ¶ Sciendum aūt ꝙ ille agnus benedict⁹ sanguinē suū p nobis fudit septē vicib⁹ vt nos lauaret a septem pcīs mortalib⁹ ḳbus eū heu sepe offendim⁹. ¶ Primū fudit in circumcisione sua, hoc fec ꝓtra primū pcm̄ mortale. s. ꝓtra superbiā. Nā prim⁹ hō erexit se ꝓtra deū p superbiā cupiēs se assimilare deo. Et xp̄us assimilauit se pcatorі qn̄ hūiliauit se intm̄ ꝙ circūcidi voluit tanqz pcatoz. nō ꝙ aliqđ pcm̄ assumeret. sed signum pcatoris. i. circumcisionē. Circumcisio ei instituta fuit ꝓtra originale pcm̄. sicut mō baptismus. nisi ꝙ circūcisio regnū nō aperuit. sz ad sinū abrae aīas trāsmisit vbi redemptōz expectabāt. Xp̄s aūt nō habuit originale pcm̄. qz cōcept⁹ fuit z natus sine pcō. et iō circumcisione no ind' guit. sed tñ vt ꝓ nra superbia satisfaceret. iō se in circumcisione hūiliauit et sanguinē suū fudit. ¶ Secdo fudit sanguinē suuz in orōne. Nā dicit Luc. xxij. Cū appropinḡret hora passiōis sue air discip'lis suis. Sedete hic donec vadaz z orem. Et recessit ab eis q̄stum est iactus lapidis. et flexis genib⁹ orabat patrē suū dicēs. Pater si fieri pt transeat a me calix iste. verūtm̄ nō sicut ego volo sz sicut tu vis. z factus est sudor eius sicut gutte sanguinis decurrētis in terrā. Hunc sanguinē fudit cōtra secundū pcm̄ mortale. s. accidiā. q̄ sepe deū offendim⁹. Ipe em̄ orabat nō vt orōe indigeret sed vt nobis formā orandi darz. sicut dicit glo. ¶ Tercio fudit sanguinē suū in flagellatōe qn̄ eum nudū ad statuā ligauerūt. et cum virgis z flagellis tm̄ percusserūt ꝙ a planta pedis vsqz ad verticē nihil integrū in eo remansit. Hunc sanguinē fudit ꝓtra tercū pcatū mortale. s. luxuriā. Nā ipe carnē suā tm̄ castigauit ꝙ de oībus membris suis fudit sanguinē. hoc est ꝓtra voluptuosos ḳ oīa sua desideria carnis volūt adimplere. z corpus suuz in nullo castigare. ¶ Quarto fudit sanguinē suū in coronatōe. Nā postqz flagellauerūt eū induerunt eū veste coccinea. i. rubea tāqz regi p derisione. et ponētes eum sup cathedrā imposuerūt ei coronā spineā. et percutiebant caput eius arundine. ita ꝙ ille acutissime spine

benedictū caput eius penetrabant. et sanguis eius fluebat in faciē ei⁹ mixto sputo qō expue bant in faciē eius. ita ꝙ facies ei⁹ bñdicta vi/ debat tāq̄ esset leprosa. et infatuabāt eum fle ctentes genua ꝛ dicētes. Aue rex iudeoꝝ. ꝛ ad oīa illa nihil rñdit sed patiēter sustinuit. Un̄ dr Piere. xi. Quasi agnus māsuetus q̄ portatur ad victimā. Esa. liij. Quasi agn⁹ coā tō/ dente se obmutuit. Hūc sanguinē fudit cōtra quartū pctm̄ mortale q̄ deū sepe offendim⁹. scz cōtra irā. Ipe em̄ cū sibi malediceret nō re maledixit. cū ꝓcuteret ñ repcussit. qō est ꝛtra iracundos. q̄ se statim vindicare volūt. et ni/ hil sustinere pñt si irascant. Quīto fudit san guinē suū in manū pforatōe. qñ. s. ille man⁹ bñdicte clauis ferreis sunt affixe cruci ꝛ fuerūt pfozate. in q̄bus maximā penā sustinuit et ex q̄bus multū sanguinē effudit. ex eo ꝙ in ma/ nibꝫ multe vene ꝛueniūt. Hūc sanguinē fudit cōtra quintū pctm̄ mortale. s. auariciā q̄ deuz offendim⁹. Un̄ Bern̄. Uide o homo speciē ie su xp̄i in cruce pendētis. Manus hz pfozatas in signū sue maxīe largitatis. qz parat⁹ est da re quicq̄d petierim⁹. qō est cōtra auaros q̄ sp hñt manus patas ad recipiendū ꝛ nō ad dan dum. Et sicut adā extēdit manū ad mandatū frangendū. sic xp̄s extēdit manū ad pfozandū. Sexto fudit sanguinē suū in pedū affixio/ nē. qñ benedicti pedes ei⁹ clauis ferreis cruci sunt affixi. in q̄ etiā maximā penā sustinuit ꝛ multū sanguinis effudit. ex eo ꝙ ibi multeve ne ꝛ nerui ꝛcurrūt. Hūc sanguinē fudit cōtra sextū mortale pctm̄. s. gulā. Adā em̄ pedibus iuit ad arborē vbi gulā ꝛmisit. ꝓ q̄ fueramus oēs maledicti. ꝛ xp̄s pedes suos cruci affigi fe cit vt ꝓ nr̄o pctō qō ꝓ gulā cōmisim⁹ satisfa/ ceret ꝛa maledictōe qua ꝓ eā incurrim⁹ libe/ raret. Qō est ꝛtra pctōres quoꝝ pedes para/ ti sunt ad gulā. s. ad tabernas. comesatōes. et alia pcta. Prouer. i. Pedes eoꝝ ad malum currūt. Septimo ꝛ vltimo sanguinē suuz fudit in lateris apertōe. qñ. s. longin⁹ latus ei⁹ pfozauit. et ꝛtinuo exiuit sanguis ꝛaq̄. Hunc sanguinē fudit ꝛtra septimū pctm̄ mortale q̄ deū offendim⁹. s. invidiā. Ber. Uide xp̄m in cruce pendentē. hz em̄ latus aptū in signū pfe ctе charitat̄. Uer e ei iccirco de corde suo san/ guinē fudit vt oñderet ꝙ ex toto corde suo nos diligeret. et parat⁹ est oēm vindictā de corde suo dimittere si veniā postulauerim⁹. Et hoc bñ ostēdit in longino q̄ cum cecus esset a casu oculos suos sanguine xp̄i tetigit. et statim illu minatus est. Istud est ꝛtra invidos q̄ nō dili gunt ꝓximos suos. Die pcz quō iste agn⁹ scz filius dei iesus xp̄s ꝓ nobis sanguinē suuz fu dit vt nos a pctе diaboli liberaret. Isto san/ guine debem⁹ signare ostiū cordis nostri. vt ingredientes ꝛ egredientes semꝑ videam⁹ pas sionē xp̄i. et etiā frequenti memoria habeam⁹ cogitādo ꝙ ꝑ morte suā ꝛ sanguinē suū libera ti sumus a pctе diaboli. Et reducti in here/ ditatē nostrā de qua electi eramus. Exemplū possumus accipere de quadā virgine de qua legit. ꝙ quidā rex eiecit eā violēter de hered/ tate parentū suoꝝ. q̄ cum nullū inueniret de/ fensozē siue adiutozē in terra sua. cōtigit ꝙ da/ dam iuuenis venit de alienis ptibus. et inuit. ꝑ ea bellū. tali pacto ꝙ si ipe in bello mozere ꝛ ꝙ ipa deberet arma sua cruentata ꝛ vestes in cubiculū suū reponere. vt illis visis semꝑ ha beret memoriā fidelitatis sue quā sibi exhibe bat. et qñ amici eius instarēt ꝙ duceret virū deberet dicere. ego volo me de hoc deliberare et tūc deberet intrare cubiculū et inspicere ar/ ma ci cruentata ꝛ recozdari fidelitat̄ sue ꝙ ea mozt̄uus esset. Accidit aūt ꝙ ille rādiu bella/ uit ꝙ istā hereditatē recuperauit. et ille in bel/ lo mozt̄uus est. Ipa aūt fecit qō ꝑmiserat. Et cū amici eius instarēt vt nuberet ipa intrabat cubiculū. et vidēs arma cruentata oīno nube re recusabat. Per istā puellā genus humanū designat qō ex hereditate sua expulsuz fuit de paradiso ꝑ deceptionē diaboli. et in toto mū/ do nō inuenit adiutoriū. tūc venit quidā iu/ uenis de alienis ptibus. i. xp̄s de celis. ꝛ mozt̄ui se exposuit. et ꝑ morte suā hereditatē nr̄am recupauit. Nos ergo arma sua cruentata in cubiculo cozdis nr̄i sp habere debem⁹. et fide litatis nobis exhibite nunq̄ obliuisci. et cum hoc uullū alium sibi ꝓponere. Qō nobis prest are dignet rex angeloꝝ iesus christus dñs noster.

In epiphania domini Sermo XXVI

Factum est autez vt baptisaret oīs populus. et iesu baptisato et orante apertū est celum. et descen/ dit spiritussanctus corporali specie sicut co/ lumba super ipm. et vox de celo facta est. Tu es filius meus dilectus. in te cōplacuit mihi. et ipe iesus erat incipiens annoꝝ quasi erigin/ ta. vt putabat filius Joseph. Luc. iij. Ira le/ crum est in hac nocte. Sciendu autem ꝙ in hac nocte vel die duplex festum pagit mā/ ter nostra. s. sancta ecclesia. Primū est festum adorationis quando magi cum adorauerūt et munera obtulerunt. Secundū autem est fe/ stum baptisationis quando eum Johannes baptisauit. Cū enī esset iesus tredecim dierū venerūt magi ꝛ adorauerūt eū. et obtulerunt ei munera. Ladē die trāsact̄ vigintinouē anoꝝ ꝛ tredecim nis cū esset iesus vigintinouē anoꝝ ꝛ tredecim dieꝝ baptisatus est a Iohe. Propter istud di

plex festum legit hodie duplex euangelium. vnū in nocte tm̄ in locis ꝓuētualibꝫ. aliud in die in singulis eccleſijs. Primū qđ in nocte legit est de baptismo xp̄i quō eū iohes baptizauit. Secūdū qđ legit in die describit btūs Matheus. in q̄ legit quō magi eū adorauerūt. Circa p̄mū sciendū q̄ lucas dicit q̄ iohānes fuit in deserto vsq; ad triceſimū annū etatis sue. z tūc facta est ad eū vox dn̄i dicēs. q̄ iret z p̄dicaret baptismū pn̄ie. z baptizaret. Et venit iohes circa iordanē z cepit p̄dicare z baptizare. Factū est aūt vt baptizaret oīs plus a iohe. Venit etiā ihs ad eū vt baptizaret ab eo. Johes phibuit eū. i. hūiliauit se di. Ego debeo a te baptizari. z tu vēis ad me vt te baptizem. Rndit ihs. Sine mō. i. pmitte impleri id qđ veni. sic em̄ decet nos. i. me z te implere oēm iusticiā. i. pfectam hūilitatē. Tunc baptizauit eū iohes in iordane. et venit spūssanctus in specie columbe sup eum z vox patris audita ē. Tu es filius meus dilectus. in te mihi ꝓplacuit. Nūc aūt videre dēmus quare spūssanctus voluit accipe spēm columbe. Sciendū q̄ ꝓter h̄ q̄ oēs q̄ volūt accipe spm̄ sanctū debent h̄re spēm columbe. Habere aūt colūba septē ꝓprietates q̄s spūalit er debemus habere si volumus septem dona spūssancti accipe. Prima ꝓprietas est q̄ gemitū hz ꝑ cantu. Non em̄ solet lr̄āter cantare sicut alie aues sed gemere. In h̄ dāt intelligi q̄ oīs q̄ volunt spm̄ sanctū accipe debent fugere gaudia z delicias huius seculi et semp in gemitu esse. Esa. lix. Quasi colūbe meditantes gememus. Isiō. Quādiu sumus in h̄ seculo semp gemere z flere debemus. reminiscentes q̄ grauia sunt mala q̄ cōmisim⁹ q̄ dulcia gaudia celi q̄ amisimus. q̄ horribilia tormenta inferni q̄ meruimus. Un̄ Bern̄. In oīb⁹ opib⁹ tuis o hō mēorare nouissima tua. mortis horroꝛē. tremēdū iudiciū. gehenne penā. pn̄tis vite miseriā z fragilitatē ꝓpriā. Si in hmōi meditatiōib⁹ pseueras nō facies dn̄s sine ꝛsolatione te esse. z ꝛsplebit oīno in te qđ pollicet veritas dicens. Beati q̄ lugent q̄ oīm ipsi ꝛsolabunt. Et talib⁹ gemitib⁹ z meditatiōnib⁹ acq̄rit p̄mū donū spūssti. qđ fm Aug. ꝛ fuga mali. i. peccati. h̄ fit q̄n hō incipit deū q̄si p̄rem timere ex caritate z cauet ne offendat eū in aliquo pctō. Un̄ pverb. xvi. Sapiens timet z declinat a malo. Istud dō Actū. i. Qui sine timore est nō poterit iustificari. i. saluari. Scda ꝓprietas colūbe est q̄ alienos pullos pascit q̄n videt eos derelictos a gentib⁹ suis. q̄z. i. pentes occisi sunt vel capti vel mortui. In hoc dat nobis doctrina q̄ oīs q̄ volūt accipe spm̄ sanctū debent libenter pascere pauperes pupillos z peregrinos z derelictos z eoꝝ necessitatib⁹ subuenire. Per hoc acquirit secundū donū spūssancti. s. pietas. Istud donū ꝓuocat in homine cordis cō passionem. vt si videat homo ꝓximū suū turbarum q̄ cum eo turbet p̄ cordis compassionem. z si viderit flentem secum ploret. Sicut christus fecit quādo mariā magdalenam flentē vidit. Et si viderit aliquez in corpore afflictum ipse ex toto corde doleat. Istud dō nū est nobis valde necessariū. quia miserico⁊ des misericordiam ꝓsequent. Tercia ꝓprietas colūbe est simplicitas. est em̄ animal simplex sine felle z sine dolo. sic debent homines esse q̄ volunt accipere spm̄ sanctū. Mathei. x. Estote simplices sicut columbe. quia sicut dr̄ Prouerb. iij. Cum simplicib⁹ sermocinatio eius. Ideo dicit Sap̄. i. In simplicitate cordis querite illū. Mat. vi. Si oculus tu⁹ simplex fuerit totū corp⁹ tuū erit lucidū. i. si intentio tua simplex fuerit z sine dolo. oīa opera tua bona sunt. Per hoc acquirit tercū donū spūssancti. scz donū scientie. Actus hui⁹ doni est docere hominē recte cōuersari in medio nationis prauе z peruerse. Unde aug⁹. Scientia est cognitio humanaꝝ z diuinarū rer. q̄. s. homo sciat discernere inter bonū z malum inter diuinū z humanū. z sciat fm hoc in mūdo cōuersari q̄ deum nō offendat. z tamen cū hoc irrep̄hensibilē se ostendat. Un̄ aplus ad Ro. xij. Prouidentes bona nō tm̄ coram dō sed etiam coram hominib⁹. Quarta ꝓprietas columbe est q̄ libenter solet esse in cauernis petraꝝ. Per hoc significat q̄ qui volunt spm̄ sanctū accipe debent libenter habitare p meditationem in foraminib⁹ petre. i. in vulneribꝫ xp̄i. Petra em̄ erat xp̄s fm aplm. Un̄ dicit xp̄s aie sancte Can. ij. Veni amica mea colūba mea in foraminib⁹ petre. q̄si di. Pone meditationes tuas in vulneribꝫ meis cogitando qualia ꝓpter te passus sum. Un̄ ber̄. Ubi ducā firmā requiē nisi in vulneribꝫ xp̄i. Tanto illic securior habito quāto ille potentior est ad saluandū. Per istud acquirit quartū donū spūssancti. scz donū fortitudinis qđ facit hoīem fortem ad sustinendum aduersa. Un̄ Bern̄. Vult benignus dux deuoti militis vultū z oculos in sua sustolli vulnera. vt illius ex hoc animū erigat. z suo exemplo ad tolerandū reddat fortiorem. Un̄ Brego. Si passio xp̄i ad memoriā reducit nihil adeo durū est quod nō equo animo toleret. Quinta ꝓprietas colūbe est q̄ meliora grana solet eligere z viliora abiicere. Per hoc significat q̄ omnes qui volunt accipere spm̄ sanctum debent meliores doctrinas eligere. Debent em̄ singulorꝝ doctrinas audire z conuersationes videre. z ex omnibus illis optimū ad imitandum eligere. Et exinde acquirit donū q̄nt⁹

quod est donū ꝓsilij. Describit enī sic ꝓsilius Consiliū est examinata seu cogitata rō alicuius faciendi vel nō faciendi. Ūñ Eccī. xxx vñ Aor boni ꝓsilij statue recuz. Diuersi diuersa docent z suadent. q de his oīnib; bō melius eligere sciat ꝫ est donū ꝓsilij. Unō Eccī. vi. Consiliarius sit tibi vnus de mille. q̄si. di. de mille doctoribz elige vnū quē seqris. s. xpm. Job. iij. Oīm tpe ꝓsilia tua in xpo maneāt

¶ Sexta ꝓprietas colūbe est q̄ soler iuxta aq̄s sedere. vt visa vmbra accipitris in aq̄ effugiat Et p aq̄s fcak sacra scriptura. iuxta quaz sedere dēmus. libenter audiendo z legendo eā vt in ea videre possimus accipitris vmbrā. i. diaboli conātus aīam accipe. Umbra aūt diaboli est pctm̄. qz vbicūq; videt vmbra accipitris nō longe est accipiter. Sic vbicūq; est pctm̄ adest diabolus. Et istā vmbrā in scripturis cogscere possumus. s. q̄d sit pctm̄. Et iō liben ter dēmus apud eā sicut colūba residere. Jō xps dicit de aīa scā. Cañ. v. Oculi ei⁹ sc̄ colū be sup riuos aq̄z. Per ꝫ acq̄rit sertū donuz spūssancti. s. donū intellectus. ꝫ ē q bō p ista terrena q̄ videt sciat intelligere celestia q̄ non videt. vt. s. p creaturas q̄s videt intelligat creatorem quē nō videt. Ro. i. Inuisibilia dei a creatura mūdi p ea q̄ facta sunt intellecta conspiciunt. Uerbi gra. Si videt bō aliquā claritatē in aliqua creatura. s. sole. luna vel stella. p ꝫ pōt intelligere q creator ei⁹ multo claricr sit. Si videt pulcritudinē in flore. p ꝫ potest intelligere q creator eius sit pulcrior. Si videt sapiam in fpente vel etiā in formica. p ꝫ pōt intelligere q creator ei⁹ sit sapientior. z sic de alīs. Sap. xiij. A magnitudine spēi z creature cogscibil'r pōt creator earū videri. Job. xij. Interroga iumenta z docebunt te. z volatilia celi z indicabūt tibi. loq̄re terre z rñ debit tibi z narrabūt ea pisces maris. Hoc g̃ est donū intellectus q homo p ista que videt possit intelligere creatorē suū quē nō videt. Ūñ pś. Nolite fieri sicut equus z mulus in q̄bz nō est intellectus. ¶ Septima ꝓprietas columbe est. q qñ quiescere vult volat ad nidū suū vel fenestrā z nusq̄ alibi requiescit. sicut ptz in columba Noe q emissa nō inuenit vbi q̄escceret pes eius. sed reuersa ē ad fenestrā arche. Ūñ in transmarinis ptibz qñ obsessa est aliqua ciuitas a saracenis habent colūbas alias ciuitatū q̄bz alligant lrās z faciunt eas volare. z iste nunq̄z req̄escunt donec ad fenestras suas reuertunt. Per hoc fcak q illi qui volūt accipe spīm scm̄ nō debent req̄em q̄re in istis rebz transitorijs. sed debent volare p meditatiōes suas ad nidum suū vñ venerūt. i. ꝓplationē rez celestiū z in deū q̄ venerūt z ad quē creati sūt. ibi inuenīt req̄em z nusq̄ alibi. Unde pś. Quis dabit mihi pennas sicut colūbe z volabo z req̄escā. Jō dr de ꝓplatiuis. Esa. lx. Qui sunt isti q vt nubes volant z quasi colūbe ad fenestras suas. Per ꝫ acquirit septimū donū spūssancti. s. donū sapientie. i. sapide scie. q̄. s. bō ex ꝓplatione supnoz incipit bñe celestem dulcedinē z sapere. Unī Jsiō. Sapia tm̄ modo eterna ꝓplatur z in istis iocundat. Istud donū sapientie habuit brūs Aug. q̄ dicebat. Introduc me aliq̄n in affectū multū inusitatū introitus ne scio in quā dulcedinē q̄ si pficiat in me nescio q̄d sit aliud vita eterna si illa nō est. Exemplus de duabz begutis ꝓplatiuis q̄ sole sedebāt in q̄daz casa in carnispriuio z assabant pullū Et incipientes de deo loqui tā dulciter ꝓsalabant q nec esurierūt nec sitierūt nec calq̄d senserūt. sed in q̄dam iubilo sederūt p totā q̄dragesimā vsq; ad festū pasce. rūc a casu venit q̄dam z intrauit casam dicēs. vt q̄d sedetis hic incluse Rñderūt carnispriuiū ē. volumus fugere secli vanitates que pcipue isto tpe fiūt. Ille dixit. Erratis. exite quia festum pasce est.

De eodem Sermo. XXVII

Cum natus esset ihesus in bethleem iude. ꝫ dicit ad differentiā alterius bethleem q̄ est in galilea. In diebus Herodis regis. ecce magi venerunt ab oriente. i. ab illa plaga vel regione mūdi q̄ est in dee ad orientē. Venerūt inq̄ht hierlimaz dicentes. Ubi est q̄ nat⁹ est rex iudeoz. Nota q̄ isti fuerūt reges z cū ꝫ phi nati de genere Balaam q̄ ꝓphauerat de stella z ꝺ ortu salvatoris. Isti g̃ de genere Balaam expectabāt stellam futurā. z elegerūt aliquos ex se q̄ ascenderūt q̄ndam montē z ibi orantes rogauerūt dñm vt eis istam stellā oñdere dignaret. Et sicut dicit Crisp. In die natiuitat̄ xpi cū essent isti tres in eodem monte orantes. viderūt q̄ndam nouā stellam q̄ nō erat in firmamēto cū alīs stellis. sz modicū distabat a terra. z apparuit puer pulcerrimus in medio stelle. in cuius capite crux splendida fuit visa. z audierūt vocem dicentem. Ite velocius in terraz iuda. et ibi inuenietis nouū regem natum. illi offerte munera vestra. Et tunc illi ꝓtinuo cū comitatu magno in ꝺromedarijs infra tredecim dies illuc venerūt. Si querit quō in tā breui ēs illuc venire potuerūt. Dicendum q̄ille puer quē querebant cos illuc bñ ꝓducere poterat. z forte dicak. Alicz ab oriente venerunt. nō rñ de longinquis ptibz. sz ab oriente. i. ab illa plaga mūdi q̄ est iudee ad orientē. Sz qz ignorabant locū natiuitatis xpi ꝓcesserūt ad potentiorē ciuitatem hierlm. s. iudee. vbi erat sedes regni. putantes q tam gloriosus nō ni

si in gloriosa ciuitate nasci deberet. Cuz ergo venissent hierlim ā interrogauerunt dicētes. Ubi est q̄ natus est rex iudeoz. Uidimus ei stellam eius in oriēte. z venimus adorare euz Audiens aūt rex herodes turbatus est. Ti/muit em̄ ne aliqs de regio genere natus essz q̄ ejiceret eū de regno. Ipse em̄ nō fuit de regio genere sed alienigena. Et oīs hierosolima turbata est cū eo. i. simulauerūt turbationē p̄ter fauorē herodis. potius em̄ gauderent q̄ de genere eoz rex nasceret. Et congregans he/rodes oēs scribas sciscitabat ab eis vbi xp̄s nasceret z vbi p̄dixissent. At illi dixerūt. In bethleem iude. Sic ei scri/ptū est p̄ ꝓphām Micheā. v. c. Et tu bethleē in terra iuda nequaq̄ es minima in p̄ncipib iuda. Ex te em̄ exiet dux q̄ regat p̄lm meum israel. Tūc Herodes clam vocatis magis di/ligēter didicit ab eis tp̄s stelle q̄ apparuit eis Et mittens illos ire in bethleem dixit. Ite in/terrogate de puero diligenter. z cū inueneritis eū renūciate mihi vt z ego veniēs adorē eum Nocnō intendebat sz volebat eum occidere Hi cū audissent herodē abierūt. Et ecce stel/la quā viderant in oriēte añcedebat eos vsq̄ dū veniēs staret sup̄ diū sozioū vbi iacebat pu/er. Uidentes aūt stellā gauisi sūt gaudio ma/gno valde. Et intrātes domū. i. diuersoziuz inuenerūt puez cū maria mr̄e eius. Uñ Crisz Non dia/demate cozonatū xp̄m. vt añ habitū ē z pcidentes adorauerūt eū. Uiderūt ei hoiez z adorauerūt deū. Et aptis thesaurz suis ob/tulerūt ei munera aur thus z mirrā. Chal/dei em̄ hmōi munera offerre cōsueuerūt. Uñ Per. Aur obtulerūt ꝑginī ꝓpter inopie sub/lationē. Thus ꝛ stabuli ferorē. Mirrā p̄ ꝓpter pueri ꝓsolationē. Uel fortē p mysterio fa/cti ē. Aur ingz obtulerūt ad tributū. Thus ad sacrificiū. Mirrha ad sepulturā mortuoz ptinet. In auro oñdit regis potentia In thu/re sacerdotiū. In mirrha ei⁹ sepultura. Et rūso accepto ꝑ somnis ne rediret ad herodē. p aliā viā reūsi sunt in regionē suā ig̃rante herode.

Eodem. Sermo. XXVIII.

Ubi est q̄ natus ē rex iudeoz. Matthei. ij. Uerba sunt magoz. Rex ille quē magi q̄rūt rex est celi et terre z oīm q̄ in eis sunt. Iste hz testimoniuz in natiuitate sua q̄ rex erat sic hic pz. z etiā in morte sua q̄n pilatus scripsit sup̄ crucē. Jesus nazarenus rex iudeoz. In isto rege notantur tria. Primū q̄ potēs est. z ideo metuēdus. Se/cūdū q̄ iustus ē. z ideo honorandus. Tertiū q̄ est liberalis z ideo diligēdus. Ista tria dez hr̄e regē. s. potentiā iusticiā z liberalitatē. Rex ille potens ē ꝑ m diuinitatē suā. z ideo metuēd⁹ est. Hiere. x. Quis nō timebit te o rex gentiū q. d. Totus mund⁹ merito dz te timere. q̄ tu es rex oīm celestiū terrestriū z infernoz. Po/tentia hui⁹ regis ptz in lucifero q̄ se ei o ꝓposu/it quē ipse cū oīb suis in infernū piecit. de q̄ nūq̄z imꝑpetuū liberabunt. sic p̄scient q̄ se ei o ꝓponūt. Si em̄ angelis nō pepcit nec nob pcit. Istam potentiā hui⁹ regis dēmus fre/quenter ante oculos hr̄e z humiliare nos to/raz eo. i. Petri. v. Humiliamini sub potenti manu dei. Secūdo rex iste iustus est z distri/ctus in iudicādo. Uñ ps. Justus es dñe z re/ctū iudiciū tuū. Et iō debemus eū honorare. scz ꝑceptis eius obediendo. Magna em̄ re/uerentia est regi q̄ subditi eius mādata fuāt z magā irreuerentia q̄n ei⁹ mandata ꝓtemnūt Adeo distrīctus z iustus est iste rex q̄ trans/gressores mandatoz suoz nō permittit im/punitos. aut hic aut in futuro. Istud ptz ꝑ exempla in illis q̄ decē ꝑcepta trāsgrediuntur.

Primū ꝑceptū siue mandatū est. Nō ado/rabis deos alienos. Cōtra hoc peccauerūt filij israel q̄ vitulū adorauerūt. ꝓpter qđ de ipsis p manū moysi dñs viginti tria milia interfe/cit. Exo. xxxij. Item adorauerunt Beelphegoz idolū madian. itaq̄ occidit de eis viginti q̄/tuor milia. Nūe. xxv. Item ꝓtra hoc peccauit Ochozias qn̄ misit nūcios ad beelzebub deū accaron vt ꝓsuleret euz de infirmitate sua qn̄ iacuit in lecto sup̄ quē ascenderat z de q̄ non descendit sed mortuus est. iiij. Regū. i. Nota hystorias. Sic adhuc peccant oēs illi q̄ in in/firmitatib suis ꝓsulūt antiqs vetulas z ali/as trufas. et ibi sepe ꝓtigit sic ꝓtigit ochozie. q̄ nō posuit spē suā in deū iō p̄misit eū mori.

Secūm ꝑceptū est. Non assumes nomen dei tui in vanū. i. nō blasphemes nomen dei tui. Cōtra hoc peccauit Sennacherib rex syrie. qui blasphemauit nomen dei dicens q̄ deus nō/ posset liberare filios israel de manu sua ꝓpter qđ occidit dñs de p̄lo suo vna nocte centuz octuaginta q̄nq̄ milia viroz z sibi pepcit ad tempus vt ageret penitentiā si vellet. sed cuz nō emendaret se sed adoraret in templo deuz suū nesrach. filij sui sarasar z adramelech in/terfecerūt eū. Nota hystoriaz. iiij. Regū. xix. Exemplū. In bononie ꝓtib duo socij z ꝓpa/tres in ꝓuinio discūbebāt. quib oblatus est gallus quē vn⁹ illoz accepto cultello vt mo/ris est diuisit in frustra. z pip cū liquore vini supfudit. Quo facto aliquāt. pfecto cōparer sic ꝓplicuisti gallū hunc vt etiam sanctus pe/trus si vellet reintergrare nequiret. Et mox z subito retulit alter. z si etiā xp̄s imꝑaret im/perpetuū nō resurgeret. Ad hanc vocē gall⁹ viuus z plumis cooptus resilit. alas pcussit z cātauit. totūq̄ liq̄ē pipis sup illos dispsit. z stati illi blasphemi lep̄ pcussi sunt. q̄ plaga

posteris eoꝝ inhesit. Quidã etiã miles du/
rit in ꝯsuetudinẽ iurare ꝑ oc'os dei. q̃dã die
dũ in ludo scacoꝝ sic iuraret. cõtinuo ambo
oculi eiꝰ ceciderũt ei de capite sup asserẽ ꝛ ce/
cus ꝑmãsit. ¶ Tercių ꝓceptũ ẽ. Sabbata sci
fices. Cõtra ꝫ peccauit salphaach q̃ collegit
ligna in sabbato. ꝓpter qõ ꝓcepit eũ dñs lapi
dari. Nu. xv. Nota hystoriã. Legit ꝙ q̃daꝫ
rusticus ꝓuignũ arare coegit in festo btẽ ma/
rie magõ. ꝛ cũ ꝫ inuitus puer faceret. ecce ful
men statim de celo cecidit ꝛ boues extinxit. et
illũ q̃ ꝫ mãdauerat incepit cremare. tandẽ fu
git eccl'iam btẽ marie magõ. veniã petens. ꝛ
sanatus ẽ. ¶ Quartũ est. Honora patrẽ ꝛ ma
trẽ. Contra ꝫ peccauit cham q̃ derisit patrez
suũ. ꝓpter qõ maledictionẽ incurrit ipe ꝛ po/
steritas eiꝰ. Jrẽ absalon q̃ inhonorauit patrẽ
suũ. ꝓpter qõ perijt in aĩa. ij. Regũ. xviij. Extẽ
plũ. Puella q̃dã ꝯsueuerat matrẽ suam sepe
turbare. ꝛ noluit eã placare. Cũq; in extremis
ꝯsiterek. ꝯsuluit ei sacerdos vt veniã a mre po
stolaret. qõ illa renuit. ꝛ nocte mortua ẽ. No
cte illa cũ esset sacerdos in eccĩa in oꝛonibꝰ su
is audiuit vocẽ mi fabil'r clamãtẽ Qwy owe
heu ꝙ nata suꝝ in mõo. cũc adiurauit eã sacer
dos ꝙ diceret sibi q̃d essꝫ. Rñdit. Ego sũ aĩa
illius ꝙginis. ꝛ qz matrẽ meã sepe turbaui et
plagaui eternal'r dãnata sũ Quintũ ꝓceptũ
est. Nõ occidas. Cõtra ꝫ peccauit Cayn q̃ fra
trẽ suũ occidit. ꝛ eternal'r maledict9 ẽ Gen. iiij
Jrẽ achab ꝛ iesabel q̃ ꝓpter veniã inrerfecerũt
naboth ꝛ sanguis eoꝝ miserabil'r in eodẽ lo/
co est fusus. Nota hystoriam. iij. Regũ. xxi.
¶ Sextũ ẽ. Nõ mechaberis. ꝓpter ꝫ dñs fere
torũ mũdũ deleuerat ꝑ diluuiũ ꝑf octo aĩas
q̃ in archa sunt saluate. Gen. vij. Jrẽ q̃nq; ci/
uitates sodomoꝝ Sodoma. gomorra. Se/
bais. Sela. Segoꝝ pierũt. Gen. xix. Arẽplũ
Juuenis q̃dã luxuriosus volebat q̃dã nocte
ire ad ꝯcubinã suã. ꝛ cũ veniret ad q̃ndã pon
tẽ iuenit eũ fractũ. ꝛ statim affuit vnus in eq̃
nigro dicẽs. Ascende post me sup equũ ꝛ ego
traducã te. Cũ ipse ascendisset ꝑcipitauit euz
ad aquã. ꝛ submersit. erat aũt dyabol9 ¶ Se
ptimũ ꝓceptũ siue mandatũ ẽ. Nõ facies fur
tũ. Cõtra ꝫ peccauit Achan q̃ furatus ẽ pal/
liũ coccineũ ꝛ regulã aureã. Cum aũt capek
Jericho. ꝓcepit eũ dñs lapidari. Nota hy/
storiã Josue. vij. ¶ Octauũ est. Nõ falsuz te/
stimoniũ facies. Cõtra ꝫ peccauerũt duo sa/
cerdotes q̃ accusabant susannã ꝓf qõ occisi
sunt. Nota hystoriã. Dan. xiij. ¶ Nonũ est.
Nõ ꝯcupisces vxorẽ primi tui. Cõtra ꝫ pec
cauit abimelech q̃ astulit abrae vxorẽ suam.
ꝓpter qõ plagauit eũ dñs ꝛ domũ eiꝰ. Cõclu
serat eĩm dñs oĩm vuluã abimelech. Nota hi
storiã Gen. xx. ¶ Decimũ ẽ. Nõ desiderabis
res alienas ꝛ oĩm rẽ ĩmobilẽ. i. oĩne qõ est ꝓri
mi tui. Cõtra ꝫ peccauit Heliodorus q̃ volu
luit spoliare tẽplũ in hierl'm ꝛ auferre q̃ sua ñ
erãt. ꝓpter qõ plagauit eũ dñs. Venit cũ q̃dã
iuuenis armis aureis armatus sedẽs in equo
terribili valde ꝛ equus ꝑozes calces cũ impe
tu elisit heliodozo. ꝛ ꝑcussit eũ ad terrã. ꝛ ap/
ꝓpinquerũt alij duo iuuenes decozi valde
q̃ flagellauerũt eũ multꝫ plagis ꝛ mozruũ re/
liquerũt. Orãte aũt Onia sũmo pontifice re
uixit. Nota hysto. ij. Mach. iij. Acce q̃ iustꝰ
ꝛ discretus ẽ iste iudex. q̃ dẽmus eũ adorare ꝛ
ꝑcepta eiꝰ seruare. Tercio rex iste ẽ liberalis. ꝏ
dẽmus eũ diligere. Certe magn liberalitas essz
q̃ rex daret pauꝑi decẽ talenta argẽti. ſz rex il
le vult dare hoi petenti decẽ milia talentoꝝ.
Hoc ꝑmittit Mat. xviij. Sile ẽ regnũ celoꝝ
rũ. i. filius dei iesus xꝑs. hoi regi q̃ vult rõem
ponere cũ seruis suis. ꝛ oblatus ẽ ei vnꝰ q̃ debe
bat ei decẽ milia talentoꝝ cũ aũt nõ haberet vnõ
redderet. iussit eũ venũdari vxorez ꝛ filios et
oĩa q̃ habebat ꝛ reddere sibi. Procidẽs aũt ꝑꝰ
ille ꝛ dixit. patiẽtiã habe in me ꝛ oĩa reddã ti
bi. miſtus aũt dñs seruꝰ illius dimisit illũ ꝛ oẽ
debitũ dimisit illi. Rex ille ẽ ihs xꝑs Apoc.
xix. Rex regũ ꝛ dñs dñantiũ q̃ vult rõem po
nere cũ seruis suis de oĩbꝰ q̃ fecimus. s. cogitati
one. locutione. operatiõe. omissione. Per decez
milia talẽta q̃ dimisit suo peteri fcank decem.
ꝓceptoꝝ trãsgressores. q̃ oĩa vult nob dimit/
tere si veniã postulauerimus. Un Ber. Ex/
cedit pietas iesu oĩm criminũ nroꝝ q̃litates
q̃ntitatẽ ꝛ ĩmensitatẽ. Acce q̃ liberalis ẽ iste
idcirco dẽmus eũ diligere. ꝛ si dilexerimꝰ eus
ꝑfecta charitate oĩa ꝑcta nra dimittit. Un. i.
Pet. iiij Charitas operit multitudinẽ peccato
rum. q̃ntacũq; etiã fuerint.

Dñica infra octauas epiphanie

Sermo. XXIX

Robetis que sit
volũtas dei bona bñplacẽa ꝛ ꝑfecta
Ro. xij. ¶ In ꝙbis ꝓpositis faci. ꝏplus duo.
Prio hortaꝫ nos ad faciẽdũ di volũtatẽ. scdo
ondit volũtatꝫ di q̃litatẽ. Primũ ibi. ꝓbetis
q̃ sit volũtas dei vt sciatꝫ ea adꝑplere. Scdm
ibi. bona bñplacẽs ꝛ ꝑfecta. Bona ẽ. qz docet
declinare malũ. bñplacens est qz docz facere
bonũ. ꝑfecta qz ducit ad regnũ celoꝝ. Sci/
endũ aũt ꝙ volũtas dei ẽ multiplex. Prima
volũtas dei est vt mũdemur a pctis nostris.
i. Tessal. iiij. Hec est volũtas dei sctificatio
vra. i. mũdatio. Jstud figuratũ est Mat. viij
vbi dicit. ꝙ q̃dam leprosus venit ad iesum
dicens. Dñe si vis pores me mũdare. ꝛ statiz
rñdit. Volo mũdare. i. sis mũdus. Per lepro
sum fcak peccatoz q̃ ĩmũdus ẽ in ꝯspectu dei
magis q̃ aliquis leprosus in ꝯspectu hoĩm.

Sermo XIX

Hic si vult mūdari dz venire a ihm p cordis ꝓritionē dicēs cū ps. A pctis meis mūda me dñe. t volūtas dei pata est dicens. volo mūdare. i. sis mundus. i. dimitto tibi t lauo te ab oī delicto tuo. Ezech. xviij. Nolo mor/ tē pctōris. sz volo magis vt ꝓuertat p mūdi/ cīā. t viuat eternal'r. Tantū placz deo mūdi cia q nō vult habitare nisi in mundo corde. Vñ Ber. Balsamus t gra dei vas puz recī rūt. Vñ aplus. i. Thes. iiij. Sciat vnusqsqz vas suū possidere in mūdicia. vas. i. corpus. Deut. xxiij. Sint castra tua mūda. t nihil ap pareat in eis fedtatis ne derelinquā te. Itez ēm placz do mūdicia q dñs mūdū hoiez ami cū suū appellat. Prou. xxij. Qui diligit cor/ dis mūdicīā hz amicū regē. s. xpm. Itē tantū placz do mūdicia q solū mūdi deū videbūt. Mat. v. Bri mūdo corde qm ipsi deū vide/ būt. Vñ Heb. xij. Sequmini sanctimoniā. i. mundicīā sine q deū nemo videbit. Dēmus aūt mundicīā acqrere duob modis. s. p ꝓbi dei auditionē. t p purā ꝓfessionē. De pmo. s. verbo dei dz Job. xv. Jā vos mūdi estis ppt sm onē quē audistis. Sepe em ꝓtigit q pctōr audit vnū ꝓbū in sm one de q capit tātā ꝓtri tionem q si hret mille pctā mortalia dñs di mitteret sibi oīa. Exemplū. Paulus heremi ta vidit hoies intrātes eccīam inter qs vidit vnū nigz t tenebrosum vt carbonē. t duo de mones ducebāt eū carbenatū gaudētes t sal tantes. t angeli seqbant tristes t flētes. Cūqz verteret se ad oronē t ad fletū p eo q viderat eū sic carbenatū. surgens ab oratione vidit eum clarz t pulcrū t solutū. t angelos circa eū le/ tantes. t demones remotos confusos t flentes ꝓbo dei. Itritus in eccīa mūdatus erat ab oī pctō. Sēdo mūdamur p ꝓfessiōz. Vñ ber. ad qndā ꝑginē. Ama mūdicīā ob qua ā ama ris. ama ꝓfessionē p quā mundaris. Reuera vbi frequens ꝓfessio ibi pulcritudo. Istud fi guratū est in decē leprosis qbz dixit dñs. Ite ostendite vos sacerdotibz. t factū est dum irent mūdati sunt. Tanta ē ꝑtus ꝓfessionis qñ hō ꝓcipit ꝓpositū ꝓfitendi. pulsqz veniat ad sacer dotē mundat. t absoluit ab omni peccato. ita vt si in tali ꝓposito moreret oīno saluaret. Qz aūt ꝓfessio mūdat patz p quoddā exemplū. Quidā sanctus eps stetit t vidit multos ho mines intrantes eccīam. inter quos qdā ba bebant sanguinolentas facies. qdam nigras qdam splēdidas. Deinde vidit duas meretri ces intrantes hītes nigerrimas facies t san guine mixtas toto corpore difformes. Post modicū eps vidit illas reuertētes sicut solem splendidas. t rogauit dñm vt digret sibi vi/ sionē illā reuelare. t ecce apparuit ei angelus dicēs. Ite due mres mlris ānis meretrices publice fuerūt. t intrātes eccīam ꝓfesse sunt t mūdate ab oibz pctis. Qui sanguinolētas facies hēbant isti sunt detractores vaniloqa t risus amantes t vanitates seculi. Qui aūt nigras facies hīt isti sunt falsarij traditores t vsurarij. Et recedente angelo intrauit eps. t retulit ꝓpho. Ista monent nos q oīs ꝓfite ri debemus. t cū ꝓfessi fuerimus oīm nrm fa cies mūdate sunt. Debemus g libenter ꝓfite ri t audire ꝓbū dei vt mūdemur a pctis no/ stris. qz hec est volūtas dei. Secūda volū/ tas dei est vt simus misericordes. Mat. ix. Misericordiā volo t nō sacrificiū. i. plus vo miam qz aliqō sacrificiū sine mia. Prou. xxi Facere miam plus placz deo qz victime. De bemus aūt in tribz ee misericordes. in elemo synaz largitione. in primoz ꝓpassione. in in iuriaz dimissione. De pmo Jacob. vij. Mi/ sericordiā t miserationes facite vnusqsqz cū ꝓximo suo. Prou. xxi. Qui obturat aurē su am ad clamorē pauꝑis ipse clamabit. t nō ex audiet. Exemplū de diuite epulone Lu. xvi. Grego. Qui micā panis lazaro nō dedit in mūdo miam queliuit in inferno. nec obtinuit De secundo. s. cordis ꝓpassione dz in Job. q oīa sua pdiderat t nō hēbat vñ pauperi sub/ ueniret. hēbat ꝓpassionē secuz t flebat. Job. xxx. Flebam gndam sup eū q afflictus erat t ꝓpatiebat ei aīa mea. De q ꝓmendauit eum dñs Job. ij. dicens. Nunqd ꝓsideraſti seruū meū Job q nō sit sīlis ei in terra. Gre. Plus est ꝓpassio qz donū datū. nūqz vere ꝓpatitur q qō necessariū ꝓspexerit ꝓximo negat. q em. de corde ꝓpatit pauperi de seipso dat. t nō de suis bonis. Vñ gre. Qui exteriora largit rez extra seipm pbet. Qui aūt fletū aut ꝓpassio/ nem tribuit ꝓximo suo aliquid de seipso dat. De tercio. s. de iniuriaz dimissione dz Luce. vi. Dimittite t dimittemini. Eccli. xxviij. Re linque ꝓximo nocenti te. t deꝑcanti tibi pctā soluent. Vñ Aug⁹. Multa sunt genera ele/ mosynaz q cū facimus iuuant vt peccata no bis dimittant. sed inter ea nihil eo maius qz cuz ex corde dimittimus quod in nos quisqz peccauit. Quare nō dimittat quis fratri suo paz. vt ei dimittat dñs totū. Quantū autez displicet deo nō dimittere patet in seruo neqz Mat. xviij. Quantū ꝯo placz dimittere ptz in quodā exemplo. Duo milites erāt frēs car nales quoz vnus lusit cū fuo suo in scacario t iactabant inuicē verba iocosa vt moris est. tandem seruus amisso ludo ex ira cū dño suo ꝓtendere cepit t eum interfecit. clamoqz recessit Tandem penitentia ductus papam adiit scē lus illud ꝓfitebat. cui cū ꝑꝑ penitentiā iniun xisset āmonuit eum vt si fieri posset q fratres occisi placaret. Abiit ille t iniunctam penitē tiam p posse peregit. Post longū tpus venit

ad locū istū vbi frater occisi morabat. z a nemine ē agnitus. In die aūt pasceues accedēs ad eū: pcidens añ pedes eius dixit. Ego sum fuus ille q̄ frēm tuū occidit. pce mihi ꝓpter illū q̄ hodie ꝓ nob ē occisus. Cūq; fui vellent eū occidere ipse miles eleuās fuū ō terra oscula bat eū. z delictū sibi dimisit. Cūq; miles ille eccl'iam intraret. z crucifixū sicut moris est illa die adorare vellet Crux illi assurrexit z accedens blande ap̄lexabat z osulabat eū dicēs qz hodie ꝓpter me illi q̄ in te deliq̄rat dimissi/ sti. ego dimitto tibi q̄cq̄d in me vnq̄ deliquisti. z vitā eternā dabo tibi. Rogem⁹ dñm ⁊c.

Textualis expositio

Quom iesus essz an nozꝫ duodecim ascendētib⁹ pentib⁹ ei⁹. s. Maria z ioseph p̄r putatiuo in hier'm fm ꝯsuetudinē diei festi. s. pasce. Per ānos ꝯsueuerūt oēs iudei in hier'm venire. s. in pasca pentecosten z senophegia q̄ō est loifrote Cōsūmatisq; diebꝫ sep̄tē q̄bꝫ pcelebrabat istō festū. cū redirent maria z ioseph remānsit puer ieſus in hier'm. nō ꝓpter negligentiā sz per diuinā puidentiā. z nō cognouerūt pentes eius i. nō aduerterūt q̄ remaneret. Cōsuetudo em fuit sic dicit Beda. q̄ cū iudei ibant in hier'm ad festa. ibant viri in vna turba z femine in alia. z pueri in vtraq; ire poterāt. z ita sil'r domi sepati redibant. Putabat aūt maria q̄ ieſus esset in turba viroꝝ. z ioseph ecōuerso putabat q̄ esset in turba mˀlieꝝ. Vñ sequit. Estimantes eū esse in comitatu. i. in turba venerūt iter vnius diei de hier'm. s. eodē die quo egressi sunt de hier'm. z q̄rebant eū. s. secūda die inter cognatos z notos. i. vicinos. z non ꝛuenientes eū reuersi sunt in hier'm. s. tercia die. q̄rentes eū. z factū ē post triduū ꝛuenert eū in tēplo. Ecce deuotio q̄ valet ad sapiam. sedētē. ecce hūilitas. qz vbi hūilitas ibi sapia Vñ in medio. In medio etem attētio. ō sedebat in medio vt melius audiret z intelligeret. nō q̄ doctrina indigeret. sz q̄ nob⁹ bonuz exemplū docendi z aduertēdi daret. doctoꝝ: ecce discretio. Ecci. vi. In medio doctoꝝ sta z sapiam eoꝝ et corde ꝯiuge. vt oēm narrationē dei possis audire z interrogare. Ecce discipline rectus ordo. Primo audire. deinde audita discutere z interrogare. Ecci. xxxij. Audi tacens. z ꝓ reuerētia accedet tibi bona gra. Stupebant aūt oēs q̄ eū audiebant sup ꝓudentia z rñsis eius interrogando z oppo nendo. rñdendo z soluendo. Iobes. Nunq; sic locutus est hō. z vidētes. s. maria z ioseph āmirati sunt. Et dixit mr̄ ad illū. Fili q̄d feci sti nob sic vt remaneres nob ignarantib⁹. Ecce alloquit dulcit z dixit sibi vt pz. qz nō fuit increpatio de eius absentia. Dic q̄ o fili mi dilecte. q̄d. i. ꝓpter q̄d. Sciebat em̄ q̄ ieſus non sine cā remānsit. q. d. nos nō fecimus. qz nō fuit nr̄a negligentia sz tua volūtas z puidentia Ecce ego z pr̄ tuus. s. ioseph pr̄ putatiu⁹ dolentes q̄rebamus te. i. cuz magno dolore. Instruimur q̄ nos q̄ peccādo deū amisim⁹ eū cū dolore cordis q̄rere debemus nō cū gaudio. Vñ Ber. Quō te ꝛuenia o bone ieſu quē mr̄ tua vix dolens ꝛuenit. Et ait ad illos ihs. q̄d est q̄ me q̄rebatis. s. inter cognatos et gnes mee mr̄is. cū potius debuerei⁹ me q̄rere in domo pr̄is mei. i. in tēplo. nec ē increpatio. Vñ Beda. Nō q̄ eū q̄si filiū q̄rūt. sz q̄s ei⁹ verus pr̄ sit insinuat. Vñ sequit. Nesciebatis q̄ in his q̄ pr̄is mei sūt. s. dei. qz nō habeo aliū patrem. optz me esse filius em̄ sum in p̄rate pr̄is mei. sic intelligendū est de his locis z in tēplo z in opib⁹. In h̄ docuit spūalia tpalib⁹ debere ꝓponi. Seq̄t. Et ipsi maria z ioseph nō intellexert. qz nō poterāt adhuc plene capere mysteria. nō intellexerūt inq; verba q̄ locutus ē ad eos. i. q̄d vellet ꝛuere q̄ sicut ad p̄em sic ad ip̄m ptinet templi z spūaliū gubernatio. quia q̄z est vna maiestas. hoꝝ ē vna sedes z vna domus nō solū materialis sz etiā spūal. Job. xvij. Oia mea tua sunt. z tua mea sunt. Sequit. z descēdit cuz eis. z venit nazareth. Glo. qz ds z hō erat nūc excelsa deitatis. nūc infima pfert hūilitatis z pietatis. z ō cōmendabilis. Ar in h̄ docemur q̄ nō solū pentib⁹ reuerentiā sz etiā obedientiā dēmus eph̄be/ re. Exo. xx. Honora p̄rem tuū z matrē tuam. Seq̄t. Et mr̄ ei⁹ ꝯseruabat oīa ꝛba hec ꝓficiens ea in corde suo. nō solū ꝛba sz etiā facta vt postea euangelistas de his informaret. et ieſus pficiebat etate. Glo. Iuxta naturā hoīs ō infantia ad iuuentutem ꝓcedendo. z sapiam q̄ plenus erat paulatim augendo. z gra. gr̄iosus erat apud deū z hoīes. Vel sic. ꝓficiebat etate q̄ ad crementū corpis. z sapia q̄ ad intellectū. z gra q̄ ad aīe affectū. apud deū i. ad honorē dei. z hoīes. i. ad vtilitatē hoīm q̄ in terra habitant.

De eodem. Sermo. xxx

Dolentes q̄rebamus te. Lu. ij. Quāto res q̄ptiosior hec si nō ꝛuenit tāto magis augmentat dolorē. z iō cū btā ꝙgo maria q̄siuisset puerum ihm z nō ꝛuenisset eū. nō est mirū q̄n doluit. In h̄ oñdit q̄ illi q̄ ꝓdiderūt ihm peccādo q̄rere debent eū lacrimabil'r z ꝓseueranter. Sz multi sunt q̄ querūt z nō ꝛuenūt eū. q̄ nesciūt quō q̄ñ z vbi debent eū q̄rere. Sup h̄ vocandū q̄ tria sunt necessaria ad h̄. s. vt sciam⁹ quō sit querendus. z q̄ñ z vbi. Circa p̄mū notā

q̄ tribus modis est querendus. s. doleter. diligenter. et pseueranter. ¶ Primo debem⁹ eū q̄rere doleter sic̄ mater q̄rit dolenter filiū dilectū quē amisit. Sic cū lachrymis z amaritudine cordis q̄rere debem⁹ deū quē peccando amisim⁹. nō cū gaudio. vñ Bern. O bone ie su quō re cū gaudio inuenia quē mater tua vix dolēs inuenit. Videm⁹ q̄ hō cū pdit filiū cōi moztis iudicio necessario eū morituꝝ lachrymabiliter dolet eū sp. Sic iacob doluit incōsolabiliter de morte Joseph. Gen. xxxvij. Et sic senex Thobias cuz Anna vxore doluit de absentia filij sui. Thob. x. Immo miłti dolēt de ammissione rei tpalis lz vniuersalis sit. q̄z/to magis dolere dñt q̄ saluatorē suū peccādo amiserūt. et cū magnis lachrymis q̄rere dñt. Sic q̄siuit eū maria magdalena. cū audisset eū esse in domo symonis venit z piecit se flendo añ pedes eius z inuenit remissionē pctōz Silr petr⁹ cū negasset saluatorē suū egressus fleuit amare. et inuenit gratiā. ¶ Scdo debemus q̄rere deū diligēter z nō tepide. lz cū magno amore z magna diligētia. si em̄ hō ita diligēter q̄reret deū sicut dragmā pditā sine dubio inueniret eū. Deut. xiij. Si q̄sier⁹ dñm deum tuū ex toto corde inuenies eum. Luc. xv. Aut mulier hns dragmas decē ꝛc. Si q̄ mulier tā diligēter q̄rit dragmā vnā cū tñ adhuc hēat nouē. quō tūc nos q̄ tm̄ habem⁹ vnū solum deū si eundē pdimus cū magna diligentia q̄rere debem⁹. q̄ etiā pmittit se inueniendū Mat. vij. Querite z inuenietis. ois em̄ q̄ q̄rit. s. me diligēter inueniet me. ¶ Tercio debem⁹ eū q̄rere pseueranter. i. omni tpe. Unꝰ ps. Querite faciē eius sp. q̄z semp indigem⁹. q̄ sp q̄rere debem⁹. Sz multi sunt q̄ nolūt deū q̄rere in psperitate. sz tm̄ in aduersitate. et p tā/to immittit eis sepe tribulatōes z aduersitates z infirmitates et hmōi. vt q̄ eū in psperitate q̄rere nolebāt saltē cōpulsi necessitate q̄rant eū. Istud figuratū est in Joab q̄ Absalon q̄rere nolebat nisi prius succēderet eius segetes. Nota hist̄oziā. ij. Re. xiij. At filius pdigus noluit redire ad patrē nisi cogēte inopia. Lu. xv. c. Unꝰ Esa. xxi. Ueit mane z nox. Si vultis q̄rere q̄rite. querti mini z venite. q. d. Si vultis q̄rere q̄rite. nō solū in nocte aduersitatis. sed etiā mane. i. in diebus psperitatis. ¶ Secūdo videndū est tps q̄n q̄rend⁹ est dñs. multi q̄rūt z nō inuenīūt. q̄z nō querūt tpe ogruo et debito. Tēpus ogruū z debitū est vita pñs quicūq; in hac vita q̄rit dñm inueniet eū. i. fu/tura frustra q̄rit q̄z nō inueniet. Unꝰ Esa. lv. Querite dñm dū inueniri pt. i. dum viuis in hac vita. q̄z post hāc vitā inueniri nō pt. Unꝰ Grīs. Cū thalam⁹ fuerit clausus z intrauerit rex videre discumbentes. tūc malis erit desperatio. q̄z amplius nō est locus vel tps inueniē/di gratiā. Unꝰ apls. ij. Thoz. vi. Ecce nūc tēpus acceptabile. ecce nūc dies salutis. q̄z nūc est tps inueniēdi miam. Auc. xiij. Cōtendite intrare p angustā portā. dico em̄ vob q̄ multi q̄runt intrare z nō poterūt. sicut fatue virgines q̄bus dr. Amē dico vobis nescio vos. q. d. Nō intromittā vos mō. q̄z nō intromisistī me cū ad ostiū vestrū pulsarē. mō stat dñs ad ostiū nr̄m z pulsat. nō oportet eū lōge q̄rere. Apoc. iij. Ego sto ad ostiū z pulso. Aperi q̄ ei cito vt nō declines a te. si recederet nō poteris eū inuenire. Cū spōsa dicit Can. v. Uox pulsantis dilecti mei aperi mihi sozor mea. amica mea. spoliaui me tunica mea z nō crā parata. et paulopost. Surrexi vt aperirem dilecto meo. et ille declinauerat atq; trāsierat. q̄siui illum z nō inueni. vocaui z ñ rndit mihi. Nec mirū. Ad ostiū em̄ tuū pulsauerat z tu noluisti a pire et. ¶ Tercio debem⁹ attēdere locuz. multi em̄ q̄runt dñm z nō inuenīūt. q̄z nō q̄runt eū in loco vbi est q̄rendus. Tria aūt genera hoim nō inuenīūt eū. scz auari. superbi. et luxuriosi. Unꝰ dr Job. xxviij. Ubi inuenit sapiētia scz increata. et vbi est locus intelligētie eius. Mare dicit. nō est in me. Abissus loq̄t. nō est mecū. nō inuenit in terra suauiter viuentium. Sapia. s. increata. i. deus nō inuenit in mari. Mare facilius tumet et ascēdit. et sepe superbos q̄ se extollūt in cordibus. in illis nō inuenitur dñs. q̄z cū talibus libēter hospitat diabolus. Per abissum sepe auaricia q̄ est sine base id est fundamēto. q̄z auar⁹ nō implebit pecunia. et in talibus nō inuenit dñs. Nec etiā inuenitur in terra suauiter viuentiū. i. in cordibus luxuriosoz. q̄ viuūt sm̄ cordis sui desideria. Unꝰ dr Can. iij. c. In lectulo meo q̄siui quē diligit aīa mea. id ē deū. quē merito diligere debeō. et nō inueni. i. in lecto voluptatis. sz inuenit in psepio pānis vilibus inuolutus. Lu. ij. Inuenietis infantē pānis ꝛc. In q̄ notat humilitas. q̄z i cordibus hūliū inuenit dñs. Inuenit etiā in tēplo. nā mater eius maria et ioseph inuenerūt eū in tēplo. Per tēplū q̄ dom⁹ orōnis dr. sepe q̄ deus inuenit in deuotōe orōis p internā dulcedinē. Unꝰ Hugo i ps/na aīe. Quid est illud dulce q̄ in recordatiōe dei aliq̄n me tangere solet. et tā vehementer. tāq; suauiter afficere solet. vt iā tota a meipsa alienet z nescio q̄ abstrahi incipiā. subito ei innouor et bñ mihi eē incipit vltra q̄z dicere sufficiā. Nunq̄d ille est dilect⁹ meus. q̄so dic mihi vt si denuo venerit obsecrem eum ne recedat sed semp mecum pmaneat. Et rndet Hugo. Uere est dilectus tuus q̄ visitauit te. veīt non vt totū se infundat. sed vt gustandum se pbeat. et vt ad affectū trahat. et in futuro seti bi imperpetuū dabit possidendū.

Dñica post octauas epiphanie
Sermo XXXI

Cantate domino id est canticis laudate dñm. qz mirabilia fecit. annũciate hĩ in vniuersa terra. Esa. xij. c. Verba ꝓposita sunt scripta in epla hodierna. in qbus facit ꝓpheta duo. Primo hortatur nos ad laudandũ deũ ꝓpter mirabilia q. ꝓpter nostrã salutẽ operatus est dicẽs. Cantate dño qz miribilia fecit. Scõo hortat nos ad ꝑdicandũ siue annũciandũ pplis mirabilia ei. Vñ subdit. annũciate h. Qua ꝓpter ad laudẽ z honorẽ dei intẽdo vob aliq de mirabilib ei ꝑdicare. sed prius auxiliũ eius implorem⁹.

Sciendũ mirabilia dei nobis exhibita sunt infinita. inter q sunt duo q sup oĩa sunt mirabilissima. Primũ est dei incarnatio. Secundum est corpis ei⁹ cõsecratio. Circa primũ nota q incarnatio dei fuit mirabil' ꝓpter duo. Primo qz mirabilib signis añq fieret fuit ꝑfigurata. Scõo fuit mirabilib signis manifestata. Circa primũ nota q incarnatio xpi fuit mirabilib signis lõgo tpe añ ꝑfigurata. Primo p virgã q floruit sub aaron. Scõo p vellus qđ maduit sub gedeon. Tercio p portam quã vidit Ezechiel. Quarto p montem quẽ exposuit daniel. De ꝑmo. s. virga aaron legit Nume. xvi. vbi dr q Chore Dathan et Abyron ꝓdederunt p eẽatu ꝓtra aaron. Recipe eo cũ ducẽtis quinquagĩta cõplicib suis pietrunt. et terra apta est sub pedib dathan z abyron. et deglutiuit eos. tũc iratus plus voluit moisen z aaron lapidare. venit ignis de celo z obsumpsit de pplo suo qttuordecim milia. Si aaron arripiẽs thuribulũ cucurrit inter viuos z mortuos. et stans p pplo depcarus est. et plaga cessauit. Tunc moises accepit virgas duodecim z scripsit in eas duodecim noĩa. rogãs dñm vt daret eis signũ vt sciret quẽ vellet habere ĩ epm. Nadẽ nocte virga aaron in q erat nomen ei⁹ scriptum floruit z amigdala tulit. Per istud incarnatio est ꝑfigurata. p virgaz aarõ q sola inter oẽs florauit scat Maria quã dñs solã inter oẽs virgines in matrẽ elegit. p hoc q ꝓtra naturã florauit significat q maria cõtra cõem cursum nature sine viro cõcepit. p hoc q amigdala tulit qđ cib dulcis est scat q maria protulit nobis celestẽ cibũ. s. xpm qui noster cib factus est dulcissim⁹. Jo. vi. Ego sum panis viuus q de celo descẽdi. Si qs mãducauerit ex hoc pane viuet in eternũ zc. De scõo signo. s. vellere gedeonis legit Judic. vi. Gedeon fuit iudex z dux sup filios israel. qui cũ deberet pugnare cũ qttuor reges. s. Oreb Zeb Zebee z Salmana. dixit ad dñm. Si saluũ facies p manũ meam populũ israel sicut locut⁹ es pona vellus hoc lane in terra istros in solo vellere fuit z in oi terra siccitas sciam q p manũ meã sicut locut⁹ es liberabis pplm israel. factũq est ita. Per istud significatur incarnatio dei. sicut em ros repleuit totum vellus solũ. et tota terra sicca pmãsit. sic maria virgo sola in toto mũdo replet rore celesti. i. filio dei. et sicut vell⁹ cepit rorẽ sine detrimento. sic maria filiũ dei. vñ ps. Descendet sicut pluuia in vell⁹. Tercio signo. s. porta ezechielis nota. Cũ ezechiel esset in captiuitate babilonis z cogitaret de tẽplo qđ fuit hierosolymis z dispositõe eius. tũc oñdit ei dñs spũale templũ qđ erat fere p oĩa sile tẽplo Salomonis. in q tẽplo cũ vidisset multa mirabilia. inter cetera vidit vnã portã clausam. z dictum est ei ab angelo. Hec porta clausa erit. z vir nõ transibit p eã. et erit clausa in sempiternum. Per hoc etiã significat incarnatio xpi. qz sicut dñs trãsiuit p portã clausam. ita xps natus est de maria virgie ipa in ptu virgo p manente. Nõ esset mirũ si hõ trãsiret p portam apertã. sed si trãsiret p clausaz portã hoc esset valde mirabile. Talis est differẽtia inter mulierẽ pregnantẽ z beatã virginẽ Mariã. Sicut em lumẽ solis trãsit p vitreã fenestrãm clausam sine eius fractõe. sic xps natus est de maria virgine ipa incorrupta pmanẽte. De quarto signo. s. mõte danielis legit Dan. ij. c. Nabuchodonosor rex babilonis vidit somnium horribile. et pterritus de visione cuigilauit. et oblitus qđ viderat. Cõuocatis oĩb magis suis cõminabat eis mortẽ si nõ dicerent ei somniũ et interpretationẽ ei⁹. q dixerũt. non est sub celo q posset hĩ facere. sed dic nobis somniũ z dicem⁹ tibi interpretatiõz. Tũc precipit rex oẽs sapientes interfici. Et ingressus est daniel q erat ibi captiuus. rogauit inducias p vnã noctẽ a rege. Et nocte cũ esset in otib⁹ reuelatũ est ei misteriũ. et ingressus ad regem ait. Tu videbas corã te statuã grandẽ. i. imaginẽ. cuius caput z collũ erat de auro. pectus et brachia ex argẽto. venter z femora ex ere. tibie aũt ferree. pedũ quedã ps ferrea. quedã ps fictilis. i. terrea. Post hec videbas montẽ magnũ de q mõte lapis abscisus est sine manib Lapis ille percussit statuã in pedib et cõtriuit eã. Per istud iterũ scat incarnatio xpi. Per imaginẽ quã vidit rex significat pñs seculum. In imagine illa erat triplex materia. Prima pciosissima. s. aurum z argentũ. Secda fortissima. s. es z ferrũ. Tercia vilissima. s. lutũ. Per istã triplicẽ materiã significant tria q erant in mũdo. Per pciosum. s. aurũ z argentũ significat auaricia. Per fortẽ materiã scat superbia. Per vilem. s. lutũ significat luxuria. Ista tria sunt qbus totus mundus repletus est. Vñ dr i. Jo. b. ij. Omne qđ est in mũdo aut est cõcu-

piscentia carnis. aut oculoꝝ. aut superbia vite. sic ptz de statua. ¶ Post hec abscisus est lapis sine manibꝫ. i. xps natus est de maria virgine sine viro. ⁊ lapis ille destruxit imaginē illā. i. mūdi vanitatē p doctrinā ⁊ exempla. In hꝫ q̄ factꝰ est puer destruxit superbiā. In hoc q̄ factꝰ est pauꝑ destruxit auaritiā. In hoc q̄ de virgine nasci voluit destruxit luxuriā. Vñ in nocte nativitatis oēs sodomite p totū mundum mortui sunt. ¶ Circa secundū nota q̄ nativitas sua manifestata fuit q̄ttuoꝝ mirabilibꝫ signis. ¶ Primū i vineis engaddi q̄ balsamū pferūt. q in eadē nocte cū xps natus est floruerūt. et fructū ptulerūt ⁊ liquorē dederūt. Per hoc q̄ floruerūt ꝟcak q̄ ille natꝰ esset quē Ysaias ꝓtra naturā de btā virgine ꝓphetauerat nasciturū. Per hoc q̄ liquorē balsami dederūt significak q̄ ille natꝰ esset ā p virgā aaron florē rem fuerat ꝑfiguratus. Per hoc q̄ fructū cōtra naturā ptulerūt ꝟcak q̄ ille natus esꝫ qui balsamo sanguinis sui mōm de eterna ꝛmorte esset redemptur⁹. ¶ Secundū signū fuit i rē plo pacis qđ rome corruit. q̄ tpe illo q̄n xps nasci voluit p totū mundū pax fuit. de q̄ multum gauisi romani templū pacis cōstruxerūt pulcerrimū. et posuerunt in illud imaginē romuli ā primo romā ꝛstruxerat. Et q̄sierūt ab idolo apollinis q̄diu templū istud stare posset. Qui rndit. Quousq; virgo pareret. At illi dixerūt. Ergo in eternū stabit. Impossibile em̄ putabāt q̄ ꝟgo pareret. et iō scripserūt super ostiū tēpli. Templū pacis in eternū. Ꝛ in illa nocte q̄ virgo peperit templū corruit. sic peperisse virginē nūciauit. ¶ Tertiū signū fuit qđ Sibilla oīdit imperatori. Cū em̄ Octauianus augustus p totū mundū fecisset pacē vouebāt eū romani p deo colere. tūc imperator q̄si ut ab illa ꝓphetissa si esset aliq̄s maior eo aliquādo nasceretur⁹. At illa in die natiuitatis dñi oīdit ei circulū aureū circa solē. et i medio circuli virginē pulcerrimā puerū in brachio tenentē. ⁊ dixit sibilla cesari. Hic puer maior rerit. Tūc rex p̄cepit ne de cetero deꝰ vocarek. Quartū signū est sic dicit Crisꝰ. Cū tres magi in oriēte essent in q̄dā mōte ⁊ orarēt vt stella de q̄ ꝓphetauerat. Balaā eis oīderek. apparuit q̄dā stella in aere in q̄ apparuit forma pulcerrimi pueri. q̄ puer habuit in capite crucem splendidā. et audierūt vocē dicentē. Ite velociter in iudeā. ibi inuenietis nouū regē iudeoꝝ natū. Qui statim pgētes tredecimo die venerūt in bieri⁹m dicēres. Ubi est q̄ natus est rex iudeoꝝ. Vidimꝰ em̄ stellā ⁊c. De isto require in epiphania dñi.

Textualis expositio

Venit iesus ad iohannē a galilea in iordanem vt baptisaretꝫ ab eo Crisꝰ. Vñ q̄ ipe peccōꝝ remissionē reciperet p baptismū. sꝫ vt sanctificatas aq̄s relinq̄ret p modum baptisandi. Aug⁹. Ideo baptisari voluit. q̄ voluit facere qđ alijs baptisandis imperabat faciendū. Dicit. Ideo aūt baptisari voluit in baptismate suo vt baptisma ꝛfirmaret. Johānes aūt ꝓhibuit eū p hūilitatem dicēs. Ego debeo a te baptisari ⁊ tu venis ad me. Rndens iesus dixit ei. Sine mō. i. ꝑmitte impleri id ad qđ veni. sic em̄ decet nos. i. te et me implere oēm iusticiā. i. pfectā hūilitatē tūc dimisit eū. i. ascensum ꝓbuit vt baptisaret eū. baptisatꝰ aūt iesus cōfestim ascēdit de aq̄ Rabanꝰ. Quia q̄ nobis dñs sui corpis intinctu baptismi lauacruꝫ dedicauit. vt nob post acceptū baptisma celi aditū patere ⁊ spiritū sanctū dari demōstraret. Vñ sequit. Et ecce celi aperti sunt et vidit spiritū sanctū sic columbā descendentē ⁊ venientē supra se. Et ecce vox de celo dicēs. Hic est filius me⁹ dilectꝰ in q̄ mihi bñ cōplacui. i. placitū meū ꝛstitui vt p eū placitū implerē. i. hoīem liberarē. ipm audire.

De eodem Sermo. XXXII

Sic nos decet implere oēm iusticiā. Mat. iij. Glosa. id est pfectā humilitatē. Sup isto verbo dicit glo. q̄ triplex est hūilitas. scꝫ sufficiens. abundans. et superabundans. Hūilitas sufficiēs est subdere se maiori ⁊ nō ꝑferre se equali. Habundans est subdere se eq̄li et nō ꝑferre se minori. Superabundās est subdere se minori. Hāc habuit xps q̄n subdidit se iohānī i baptismo. In hoc euāgelio hortaꝛ nos exēplo suo dñs ad pfectā hūilitatē q̄ maxie est nobis necessaria ad salutē. q̄ ꝛ. Luc. xiij. Vis q̄ se humiliat in hoc seculo exaltabit in futuro. et econtra. ¶ Sciendū aūt q̄ multa sunt q̄ ꝑmt nos ad hūilitatez puocare. Primū est exemplū hūilitatis xpi. Vñ Aug. Humiliauit se xps ꝓceps tuus ⁊ tu superbis. caput hūile assit. membrū superbū abscit. Vñ Bern. Intolerabilis prudentie est vt vbi se maiestatis dñs exinaniuit inflectur vermiculꝰ et rumescat. Fuit aūt xps hūilis i ingressu ⁊ egressu. Vñ Aug. O q̄nta humilitas xpi. humiliauit se vsq; ad incarnatiōꝝ. vsq; ad mortalitatꝫ hūane pticipationē. vsq; ad diaboli temptationē. vsq; ad ꝓpli derisionē. vsq; sputa. ad vincula. alapas. et flagella. vsq; ad mortē. Et si nimis parū est. de genere mortis aliq̄d est addendū. mortē aūt nō quālibet sed crucis q̄ ignominiosior est. Ecce habes hūilitatis exemplū. superbie medicamentū. Quid q̄ intumescis o hō. o pellis morticina q̄ tendis. o fomes fetida q̄d inflaris. Vñ Bern. Quid magis admirandū. q̄d magis detestandum.

qđ grauiꝰ puniendũ q̄ꝫ q̄ vides dei filiũ i regno celoꝝ summũ nouissimũ factũ in regno hoĩm. apponat adhuc hõ se magnificare sup terrã. Aug. Medicina tumoris est hũilitas saluatoris. Erubescat hõ esse sup bꝫ q̄ hũilis factꝰ est deus. De hũilitate xpi reḡre de natiui tate xpi. in ꝫmone. Paruulꝰ natus est nobis et filius datꝰ est nob ꝛc. vt supra. ¶ Scõo pt nos ad hũilitatẽ ꝓuocare ꝯsideratio ꝓprie fragilitatis. Ber. Ad exercitiũ hũilitatis ꝓdest assidua memoria ꝓprie fragilitat'. Aug. Humanitas est ex intuitu ꝓprie ꝯditõis ꝛ sui ꝯditoris voluntaria mẽtis inclinatio vt dic Ber. Vide o hõ vñ veneris et erubesce. vbi sis ꝛ ingemisce. q̄ vadis ꝛ cõtremisce. Item attende qđ fuisti ante ortuꝫ. et qđ es ab ortu vsq̄ ad occasum. et qđ eris post hanc vitã. pfecto eĩ scis q̄ nõ eras. postea de vili materia es factꝰ menstruali sanguine nutritꝰ. vilissimo panno inuolutꝰ. Attẽde ad quẽ finẽ tendas cinis es et in cinerẽ ibis. Nõ attendes abraam dixit. Gen. xviij. Loquar ad dñm meũ cũ sim cinis ꝛ puluis. Jõ imponit nobis cinis vt attẽdamus finẽ nr̃m ꝛ fragilitatẽ nostrã vt humiliemur. Vñ Ber. ad Eugeniũ papã. Salubris copula est vt cogitãs te summũ pontificem attendas pter te vilissimũ cinerẽ nõ fuisse sed esse. Legit de rege Crisci in speculo historiali. Cũ videret coã se exercitũ innumerabilẽ attendẽs q̄ totꝰ ille exercitus infra centuꝫ annos ꝙuertendꝰ esset i puluerẽ vilẽ dixit. Rẽgem tanti ꝛ tã magni exercitꝰ me vocãt homines. ego vero fateoꝫ me esse vilẽ regẽ sup vilissimũ puluerem. Vñ Ber. dicit. O homo attende quis te fecit. de quo te fecit. qualem te fecit. Deus est qui te fecit vt eum timeas. de terrã fecit te vt nõ supbias. Et ad imaginẽ suam te fecit vt eũ diligas. Ad qđ eĩ fecit te nisi vt ad finẽ debitũ tendas. eterna q̄ras. et eã ducã spernas. Pauo visis pulcris pennis superbit. extẽdit caudã vt rotã. ſꝫ visis vilibus pedibꝫ deponit caudã. Sic hõ visa sua vilitate ꝛ fragilitate hũiliat intra seipm. Bre. Quãto magis qs̄ seipm videt. tãto minꝰ sibi ꝑplacet. et quãto maioris gr̃e lumen sibi recipit. tãto ampliꝰ q̄ de se plangere debeat agnoscit. ¶ Tercio pt nos ad humilitatẽ ꝓuocare memoria mortis. Eccl. vij. In oĩbꝫ operibꝫ tuis memorare nouissima tua. et in eternũ nõ peccabis. Ber. Nouissima hoĩs cinis ꝛ vermis. Vñ antiq̄ prẽs hũiliauerũt se. ꝛ posuerũt cinerẽ sup cinerẽ. i. sup caput imperatoris quondaꝫ q̄ prima dies coronatõis ferẽs latomꝰ diuersa genera marmorũ dixit. Videat dñs imperatoꝫ de quo genere marmoris velit sibi fieri sepulcrũ. hoc f ebat vt p memoriã mortis hũiliaret. Legit eĩ q̄ Johannes patriarcha fecit sibi sepulcrũ imperfectũ. et in magnis festiuitatibꝫ cũ esset in loco honoris cõstituerat sibi quendã qui diceret ei. dñe imperfectũ est sepulcrũ tuũ iube illud pfici. qr nescis qua hora mors venit. ¶ Quarto pt nos ad humilitatẽ ꝓuocare cohabitatio hominũ humiliũ ꝛ pauperũ ꝛ coꝝ ꝙuersatio. Legit eĩ Eccl. xij. Qui cõmunicat superbo induet superbiã. et ꝓtra q̄ ꝓmunicat humilibꝫ addicet humilitatẽ. Item. ps. Cũ sancto sanctus eris. Vñ legit q̄ odo epus parisiensis semp despectos pauperes ante se posuit in mensa ꝛ alios a latere. Rẽpositus aũt quõ istos despectos sic posset tolerare. Rñdit q̄ quidã nobilis rex hoc ipꝫ docuerat. s. Job dicẽs. Visitãs speciẽ tuam nõ peccabis. Quinto pt hominẽ ad humilitatẽ ꝓuocare multiplex vtilitas hũilitatis. Require infra post festum trinitatis. in sermone. Duo militamini.

De eodem Sermo. XXXIII.

Flete cum flentibus. Ro. xij. In hac epla hortatur nos ad mlta. inter cetera hortat nos ad flendũ. Sciendũ aũt q̄ flere debemꝰ multipliciter. Primo debemꝰ flere pcãs nr̃as. Vñ Isid. Esto tam ꝓnus ad lamẽta sicut fuisti ad pcã. grauia eĩ peccata grauia desiderant lamenta. ps. Exitus aquarũ deduxerũt oculi mei. qr nõ custodierũt legẽ tuã. Hoc mõ fleuit sanctus petrꝰ q̄ dñm negauerat. Matt. xxvi. Egressus foras fleuit amare. Piero. Petrum ter dñm negantẽ amare lachryme in lecto cum suũ restituerũt. Ambro. O Petre doceme qđ pfuerunt tibi lachryme tue. Iz docuisti ilico. Nã si lapsus es anteq̄ fleres postq̄ fleuisti electus es vt alios regeres. Bre. O petre lachryme tue culpas abluunt. gratiã restituunt. et maiora ꝓmittunt. Hoc mõ fleuit etiam maria magdalena. et dimissa sunt ei pcã multa. Aug. Sciat se culpabiliter durũ qui deflet damnũ ꝛpale vel mortẽ amici. et dolorem peccati lachrymis nõ ostẽdit. Sed fleat iste dz fieri cũ ꝓposito ammodo nõ peccandi. Piero. Qui est petõr peccata sua deplangat. et ammodo peccare caueat. Bre. Qui eĩ peccata sua plangit nec tñ desinit pene grauiori se subiicit. Ber. Luctus eoꝝ q̄ ꝑseuerantiã nõ habẽt nõ merẽt cõsolationẽ. alios inde lugentes video. Iz si de corde lachryme procedant nõ tam facile licet solnerenꝰ in risum. Sed autem cũ abundantiꝰ ociosa ꝛ scurrilia verba ꝓfluãt ꝓꝰ q̄ꝫ lachryme. lachrymas hoĩ ꝏ hoc esse nõ arbitroꝫ quibꝫ cõsolatio diuina ꝓmittitur. quãdoquidẽ post illas tam faciliter cõsolatio vilis admittit. Delicata est eĩ diuina ꝏsolatio nõ dabitur admittentibꝫ aliena. De

bemus ergo pseueranter deflere pctā nostra. Hunc flerū docuit nos xps p hoc q in cruce fleuit. sicut dicit Hebre. v. Crux em̄ designat statū penitētie. ¶ Scdō debemus flere p peccatis alienis vel alioz. Eccl. xxvij. Sup mortuum ploza. deficit em̄ lux eius. sup fatuū ploza deficit em̄ sensu. Per mortuū z fatuū ficatur peccroz q̄ p peccatū seip̄m interficit in aīa De hoc debemus flere nō gaudere. Piere. ix. Quis dabit capiti meo aquaz et oculis meis fontē lachrymarū z plorabo die ac nocte interfectos pp̄li mei. Eccl. xxviij. Fili in mortuum. s. in aīa pduc lachrymas. et quasi dura passus incipe lachrymare. i. ploza eū q̄ mortē in aīa ac si mortē passus esset in corpe. et multo plus. Bern. Nūq̄ sunt viscera in te pietatis q̄ plangis corpus a q̄ recessit aīa z nō plāgis aīam a q̄ recessit deus. Sed heu multi deflent magis mortē corpis q̄z aīe. Cōtra q̄s dr Piere. xxij. Nolite flere mortuū in corpe ne, q̄ lugeatis sup eū fletu. Plangite eū q̄ egreditur. s. de eccīa. i. qui peccādo egredit de cōmunione oīm sanctoz. et a pticipatione oīm bonoz q̄ fiunt in eccl̄ia. Sic fleuit samuel super saul qñ peccauit per inobedientiā. et dñs eiecit eū de regno. i. Re. xv. Hunc flerū docuit nos dñs qñ fleuit sup lazarū mortuū. Jo. xi. Lazarus em̄ mortuus et fetens significat peccatorē in mortali pctō existentē. ¶ Tertio debem⁹ flere miseriā pximoz pctoz p cō passionē. Ro. xij. Flere cum flentib⁹ debetis. Job. xxx. Flebā quondā sup eo q̄ afflict⁹ erat et aīa mea ꝓpatiebat pauperi. Eccl. vij. Nō desis plorantib⁹ in ꝯsolatōne. et cū lugentib⁹ ābula. Piere. xiij. Plorās plorabit aīa mea. et oculꝰ meus deducet lachrymas. q̄z captꝰ ē grex dñi mei. Hoc mō fleuerūt cū Job amici eius. Job. ij. Uidētes dolorē iob posuer̄t pulueres sup caput suū. et sederūt cuz eo in terra et fleuerūt. Hunc flerū docuit nos xps cū deflet destructōz hierl'm. Luc. xix. Uidēs iesus ciuitatē fleuit sup eā. Jrē fleuit qñ vidit mariam magdalenā flentē. Jo. xi. Et lachrymatus est iesus. Bre. dicit. Plus est cōpassio q̄z donū exterioza largiēs. rem em̄ extrā seip̄m p̄ber. Qui aūt flerū et tribulatiōz tribuit ꝓxio aliq̄d de seipo dat. ¶ Quarto flere debemus ꝓdilectōe patrie siue desiderio visionis diui, ne. ps. Sup flumina babilonis illic sedimus et flebim⁹. Greg. Cōtemplek mens q̄ sunt illi angeloz chori. q̄ societas sanctoz spirituū. q̄ maiestas eterne visionis dei. et amplius plāgit. q̄z bonis parentib⁹ deest quam ipa flebat prius qñ mala eterna metuebat. Irriguū ap, pe supꝰ accidit aīa. cū ipa se lasciuꝰ celestis regni desiderio affligit. Irriguū ꝯo inferius accipit aīa cum inferni supplicia metuendo p tumescit. Legit de sancto Arsenio q̄ semper sudariū ferebat ꝓpter fluenta lachrymarū ex desiderio saluatoris. Similiter et petrus. vñ Dauid. Fuerunt mihi lachryme mee panes die ac nocte dū dicit mihi q̄tidie vbi est deus tuus. Aug. Da mihi dñe in ō exilio panē lachrymarū quē esurio sup copiā deliciaz. Ere go. Luctu suo aīa pascit cū ad supna gaudia flendo subleuat. et intus quidē doloris sui gemitū tolerat. sed eo refectōis pabulū pcipit q̄ vis amoris p lachrymas emanat. ¶ Quinto debem⁹ flere ex deuotōe. qñ. s. aīa ex dulcedine dei experta deflet absentiā sponsi sui xp̄i. Aug. Quāto q̄z sanctior z sanctis desideriis plenior. tāto eius in oroōe fletus vberior. Impatiēs em̄ amoz est. nec lachrymis medet⁹ fit nisi amore dei qō amat. Exemplū. Dña q̄ dam deuota delicias seculares fugiēs toto desiderio ad supna anhelabat. et ꝑcipue circa infantiā xp̄i multū afficiebat. et frequēter rogabat dñm vt ostēderet sibi facie puericie sue. et ecce in quadā festiuitate natalis dñi ipsa sola existēte in oroīb⁹ et flente ex desiderio saluatoris. apparuit quidā puer pulcerrim⁹ arridēs ei. ipa aūt nesciēte q̄s esset. q̄siuit puer ab ea si sciret aue maria. Illa rndit. scio. Cui puer. dic mihi. et fecit. Et cū diceret. Et benedict⁹ fructus ventris tui. dixit puer. Ego sum ille. et euanuit. Illa ꝯo lachrymādo clamauit. Reuertere puer charissime p triginta dies nō cessans clamare z flere. Et ecce trecesima die venit dicēs. Veni ad me dilecta mea. q̄ delicias seculi fugisti z in me delectata fuisti. veni z p, cipe delicias q̄s tibi ꝑparaui. et illa statim expirans migrauit ad christum. ad quē nos p, ducat zc.

Textualis expositio.

Nuptie facte sunt in chana galilee. Jo. ij. Quidā dicūt q̄ sponsus illarū nuptiarū fuit iohānes euangelista. sed nō est ꝓbabile. q̄z nuptie iste facte sunt post vocationē apl'oz q̄bus interfuit iohannes. Unde nō est credibile q̄ postea recesserit vt vellet vxorē ducere q̄ hucusq̄z virginitatē seruauerat. In chana galilee. Chana est nomen ville in q̄ facte sunt nuptie in ꝓuincia galilee. et erat mater iesu ibi vocata ad nuptias Vocatus est aūt iesus z discipuli ei⁹. forte iō vocati sunt. q̄z ꝯsanguinitate ꝯiuncti erāt. et deficiēte vino in isto ꝯuiuio. qō fuit signū paupertatis. dicit mater iesu ad eū. vinū nō habēt sponsus z spōsa. et hoc fuit signū q̄ alter cōiugum erat de parentela marie. vel forte ambo. q̄z aliter nō dixisset de defectu vini. et dicit ei. id est matri iesus nō offensus nec arguēs matrē. Bratū em̄ ei fuit q̄ ꝯpassa erat paupari eorum. s. vt ostēderet se esse filiū dei et pte pris

et ex eius potestate se signa facturū non ex pte matris. Ūñ sequit. Quid tibi ⁊ mihi est mulier. cōmune scz. q. d. Quid habeo de tevnde possim istud miraculū facere. Miracula q̄ facio illa nō facio p̄ humanitatē quā a te habeo sed p̄ deitatē quā hēo a p̄re meo celesti. p̄ cuz em̄ possem dare vinū ex aqua factū. nō aūt ex pte tua. sed ex pte tua daturus sum vinū sanguinis mei in cruce. sed nō modo. Ūñ sequit. Nondū venit hora mea. i. tempus vel oportunitas vt dem vinū sanguis mei qō ex te habeo. a te habeo carnē que puniet in cruce sicut vinū in torcular. et tunc fluet vinū sanguis mei. Sequit. Dicit mater eius ministris. i. seruitoribus cōiuij. quodcūq̄ dixerit vobis filius me⁹ hō facite. q̄si di. Licet negare videat tñ facier. nouerat em̄ eū mater pium et misericordem. Erāt aūt ibi. s. in domo cōiuij lapidee idrie ser posite. i. vasa aquatica fm̄ ꝯsuetudinem iudeoz ad purificationē. Habuerūt em̄ cōsuetudinē iudei fm̄ traditōes phariseoz vt sepe manus lauarēt quotiēscūq̄ rem aliquaz ꝯtingerent. p̄ hoc putabāt se pharisei sanctos et mūdos. plus reputātes exteriorē mundiciā q̄z interiorē. Quelibet idria capiebat metretas binas vel trinas. Sequit. Dixit eis. i. ministris iesus rogat⁹ a matre. implete idrias aqua. et impleuerūt eas vsq̄ ad summū. et dicit eis iesus. Haurite ⁊ ferte architriclino. Architriclinus dicit maior inter cōuiuantes in triclinio. Triclinū aūt dicit dom⁹ habens ordines mensarū sicut refectoria fratrū. et tulerunt architriclino. Cū aūt gustasset architriclinus aquā vinū factū. i. vinū factū ex aqua. et nō sciebat vnde esset vinū istud. ministri aūt sciebāt q̄ hauserāt aquā. vocat sponsum architriclinus admirās vini bonitatē. qō fm̄ communē ꝯsuetudinē primo debuit ꝓponi. ⁊ dicit ei. s. sponso. Oīs homo faciēs ꝯuiuiū ī principio cōuiuij vinū bonū ꝓponat. et ponere solet ad mensam ad bibendū inuitatis. et cum inebriati fuerint ꝓponit illud vinū qō deterius est. i. qō minus bonū est. tu aūt seruasti vinū bonū vsq̄ adhuc. i. vsq̄ ad finez ꝯuiuij contra generalē ꝯsuetudinē terre. Ex hoc ptz q̄ optimū vinū fuit qō fecerat. Ūñ dicit Crisso. Generale est oībus miraculis xp̄i q̄ ad aliud terminant q̄z natura ponit. Hoc initium signoz fecit iesus in chana galilee. Primum ibi. Alibi em̄ multa signa prius fecerat. ⁊ manifestauit gloriā suā. i. deitatis sue potentiā. et crediderūt in eū discipuli ei⁹. nō tūc primo sed tunc amplius.

¶ Dñica prima post festū epipha. Sermo XXXIIII.

Nuptie facte sunt in chana galilee. Jo. ij. Duplices dicit nuptie. s. carnales ⁊ spūales. Carnales sūt inter virū et mulierē. Spūales īter deū ⁊ aiaz De carnalibz nuptijs dicit in euangelio hodierno. In q̄bus nuptijs duo sunt ꝯsideranda. scz nuptiarū dignitas. et nubentiū qualitas. Dignitas nuptiarū p̄mo cōsistit in autoritate ꝯstituētis. s. dei. Deus em̄ instituit ordinē matrimonij. alios ordines instituit papa. Sic cut q̄ reprehensibilis esset et excōicandus q̄ ordinem cōstitutū a papa violaret. ita multo magis reprehensibilis est q̄ ordinē quē deus instituit violat. In alijs ordinibz dat annus probationis. sed istuz ordinē vult deus inseparabiliter obseruari. Itē ptz dignitas mr̄imonij in q̄ in sacro loco ꝯstitutū est. s. in paradiso. erī sacro tpe. s. ante pcm̄. Itē in hoc q̄ dñs mr̄imonium p̄sonaliter honorauit p̄ p̄tiam suam ⁊ mr̄is sue ⁊ discipulorz suorz. Circa scdm. s. qlitatē nubentiū requirunt tria. s. q̄ ibi sit intentio recta. dilectio vera. et discretio pfecta. Primo requirit q̄ sit ibi recta intētio. s. q̄ vir nō sumat vxorē ⁊ vxor virū. ꝓpter pecuniā vel ꝓpter libidinē. sed ꝓpter plem̄ procreandā. et ꝓpter pcm̄ incōtinētie vitandū. Primo dico cōiugū copula nō debet fieri ꝓpter pecuniā. qtales magis viderent matrimoniū ꝓtrahere ꝓpter auariciā q̄z ꝓpter deū. Illi nō vocāt deū ad suas nuptias ⁊ beatā virginē mariā. ſ̄ potius mammonā et diabolū principem auarorum. ¶ Exemplum. Fuit quidā philosophus habens filiā quam duo ducere conabāt. vnus corū diues erat et fatuus. alter pauper et sapiēs. Et ait philosophus. Malo dare filiā meam viro indigenti pecuniā q̄z pecunie indigenti viro. ¶ Nota q̄ multa mala cōtingūt ex hoc q̄ aliqui ꝓpter pecuniā filios suas dant viris antiquis. Item cōiugiz nō debet fieri ꝓpter libidinē exercendaz sed ꝓpter plem̄ procreandā. De hoc dixit angelus ad thobiam Thob. vi. reddens rationē quare diabolus interfecisset septē viros qui Sarā filiā raguelis duxerāt. Vi nāq̄ qui ita cōiugiū suscipiunt vt deum a mente excludant ⁊ sue libidini ita vacent sicut equus ⁊ mulus in quibus nō est intellectus habet diabolus potestatē super eos. Tu vero cum susceperis eam ingredere cubiculū tuum per tres dies cōtinens esto ab ea. Et nihil aliud q̄z orationibus vacabis cum ea. transacta autem nocte tercia accipies virginē cum timore dñi. amore filiorum magis q̄z libidine ductus. vt benedictionē in filijs cōsequaris. Legitur de sancto Paphnucio qui omnibus diebus vite sue austeram vitam duxerat. orauit dominū vt dignaret sibi ostendere cui sanctorū similis esset in merito.

Et responsum est ei q̄ similis esset cuidaz domino proxime ville ostendens ei villam. Ille abijt z venit in domū illius dñi. z quesiuit ab eo secrete dicens. Rogo domine vt statuz vite vestre mihi dignemini reuelare. quia revelatum est mihi a dño q̄ ego ero vobis similis in meritis. Qui respondit. Pater bone vxorem meā duxi nō causa libidinis. sed causa plis ad cultū dei. z nūq̄z eam cognoui nisi tali ītentione. Ecce in b̄ p̄z q̄ntā mercedē poruerūt meren mīrimoniū recte seruantes. Debent etiā pentes filios ad cultū dei instrui ec̄ā ad hoc sunt p̄creati. Dicit Gre. q̄ q̄daz habuit filium circa q̄nq̄z annos. z valde dilligenter docuit eū male loqui z nomē dei blasphemare z q̄n ei aliq̄d mali obstetit deo maledixit. q̄dam die dū p̄ eū tenuit in brachijs z puer male loqueret sicut solitus fuit. vidit demones venientes. z clamauit. O pater ecce mauri boues veniūt q̄ me volūt tollere. Dō cū dixisset arripuit euz diabolus de brachijs patris z cū corpe z aīa deduxit. Secūdo requirit in ꝯiugio fa z mutua dilectio. in cuius signū sponsus in desponsatione osculat sponsam in aliquib⁹ terris. quia osculū est signuz dilectionis. Item anulus q̄ dat ponit in digitum illum a quo p̄cedit vena ad cor. ad designādū q̄ ex toro corde se mutuo diligere debent. Un legit Tob. x. q̄ Raguel z anna douerūt filiaz suā q̄n recessit ab eis cū viro suo q̄ deberet diligere maritū suū plusq̄z patrem z matrē. z sibi plus obedire. Exēplū in Michol que plus dilexit virū suū dauid q̄z patrez suū saul. q̄n em̄ saul psequebat dauid z posuit satellites aī domū ei⁹ nocte. vt mane egredient interficerēt dauid. Micol deposuit eū p̄ fenestram z posuit statuā sup lectum eius z pellem caprinā ad caput eius. z operuit eum vestimentis. z sic decepit patrem suū. Nota hystoriā. i. Regū. xix. Similiter viri debent diligere vxores suas. in signū huius mulier de carne z osse viri facta est. Un adam euigilans dixit. Hoc nunc os ex ossibꝫ meis z caro de carne mea. Propter hoc homo. i. vir relinquet patrē z matrē z adherebit vxori sue. z erūt duo in carne vna. Eccī. vij. Mulier si tibi est sit tibi q̄si aīa tua. Exemplum in Rachel. p qua fuit iacob q̄tuordecim annis. z videbant⁹ sibi dies pauci p amoris magnitudine. vt dr Ben. xxix. Sed heu multi nō diligunt vxores suas. sed potius ꝯtendūt cū eis. Cum tamen apls dicat ad Eph. v. Viri diligite vxores vestras z nolite amari eē ad eas. Item Prou. v. Lerare cū muliere tua adolescentule. Nō dicit ꝯtende. Sed multi reputant vxores suas quasi ancillas suas. cum tñ dñs volens mulierē facere dixit. Faciamus ei adiutoriū simile sibi. nō ancillaz. z ideo nō fecit eā de pede ne esset ei⁹ ancilla. nec de capite vt nō esset eius dña. sed de latere vt esset ei⁹ socia. Certe viri merito deberēt honorare mulieres. Nā dr Prou. xij. Mulier diligēs corona est viro suo. z Eccī. xxvi. Sicut sol oriens in mūdo. sic mulieris bone spēs in ornamentū dom⁹ eius. Eccī. xxv. Btūs q̄ habitat cū muliere sensata. Merito dēmus honorare sexū mulebrē q̄m dñs honorauit eū. Nam oēm carnis sue substātiā sumpsit a mliere. nō a viro. Hester. vi. Merito honorabit quez rex voluerit honorare. Un mlieres h̄n illud ꝑuilegiū q̄ ipse portare poterūt auz z sericū z varij opus. qđ nō oēs viri. Tercio requirit in ꝯiugio discretio q̄ hō sit discret⁹ z discerne sciat tp̄us z modū locū z mensurā. De tēpe dicit Eccs. iij. Tp̄us amplexandi z tp̄s ab amplexibꝫ abstinendi. Aug. dicit. q̄ xp̄iani debent q̄nq̄z ꝯuenire cū vxoribꝫ. q̄nq̄z nō. In diebꝫ p̄cessionis z ieiunioz est abstinēdū vt facilius possit impetrari qđ postulat. Itez tpe q̄n vxor grauida ē. Itē tpe menstrui. Un Leuit. xviij. Ad mlrem q̄ patet menstruum nō accedas. Dicit Piero. q̄ tunc ꝯcipiuntur mēbris dānati. ceci. claudi. leprosi. z infirmi. Itē q̄ndus est debitus modus. Piero. Nō inqt viri ab alienis mulieribꝫ tm̄ abstineant sed etiā in suis tp̄s z modū obſuent. Hō nō dz bestialiter cōgiscere vxorē suā. Itē locus. nō in loco sacro vel publico. Itez mēsura. ne faciat cū conatu vltra mēsurā q̄z possit. Dicit q̄dā glo. sup epl'am. i. Coz. vij. Omīs vehemens amator p̄prie vxoris adulter ē. Bē intelligendū q̄n ꝯcupia adeo magna est z īmoderata q̄ etiā cōgiscere eā ac si nō esset sua. Itē dz esse discretus in reddēdo debitū. Si em̄ mlr esset verecūda nec auderet petere debitū. ipse vir dz sibi exhibere ne nimis stimulet z in peccatū cadat. in b̄ casu merek vitā eternā.

Bñica secūda post festū epiphanie
Sermo XXXV

Nolli malū p malo reddētes. Ro. xij. In verbis istis docz nos apls vindictā i corde nō tenere. sz ex ēplo xp̄i. p malo reddere bonū. z nō ecōuerso. Nota q̄ dicit z hi bōi nō sūt. Quidā reddūt mala p bonis. z hi pessimi sunt. Quidā reddunt bona p bonis. z hi nec mali sunt. Quidā reddunt bona p malis. z hi optimi sunt. ¶ Primo dico q̄ q̄dam reddunt mala p̄o malis. z hi boni nō sunt. sicut dicit Ben. Sed hi boni nō sunt z regnū celoz nō imperabūt quo nō pueniūt nisi boni. Sic fecit Absalon qui interfecit Amnon. eo q̄ sororem suam Thamar violauerat. z quesiuit euz Dauid ob hoc

Dominica scda post festū ephie

occidere ⁊ expulit eū de hierlm. q̄ fugiens latuit in Jessur apud Tholomel regem Jessur triby annis. Nota hystoriā. ij. Regū. xiij. Sicut displicuit dauid q̄ absalon vindicauerat seipm. sic displicz deo si vindicamus nosmet ipsos malū p malo reddentes. Unō ait dñs Luc. vi. Diligite inimicos vestros ⁊ bñfacite his q̄ vos oderūt. ⁊ orate p persequētibo et calūniantibus vos vt sitis filij patris vestri q̄ in celis ē. q̄ solem suū oriri facit sup bonos ⁊ malos ⁊ pluit sup iustos ⁊ iniustos. Sed diceret aliquis. p furto ⁊ rapina nullus interficerek si nō debemus malum p malo reddere Rndek. Juri licz qō tibi nō licz. Si em̄ p re tibi ablata quisq̄ tuato iuris ordine fuerit occisus. nō tu sed ius occidit eum. Si aūt iuris ordine ptermisso quēcūq̄ occideris homicidij reus eris. Noli ergo malū p malo reddere sz deo tua vindictam. Ro. v. Da mihi vindictam ⁊ ego retribuā. Exemplū de q̄dam milite q̄ dimisit seruo suo q̄ occidit fratrem suū. ꝓ q̄ qō crux xpi honorauit eū. Require dñica infra octauas ephie. in sermone Probetis.

Item q̄dam reddūt malū p bonis. ⁊ hi pessimi sunt. sicut iudas ⁊ iudei. Unū ps. Retribuebāt mihi mala p bonis. hoc nūq̄ licuit fieri nec vnq̄ licebit. imo in veteri testamento qñ licitū fuit odire inimicos. sicut ꝛ Math v. Audistis q̄ dictum est antiquis. Diliges primū tuū ⁊ odio hēbis inimicū tuū. tñ nūq̄ licitū fuit facere malū p bono. imo etiam inter delibus cauendū est. Exemplū de Raab meretrice que ꝓpter acceptionē explorato⁹ cū ꝛ bus suis ab excidio liberata est ⁊ ꝓ lo dei adiuncta est. Nota hystoriā Josue. ij. Unā apostolus Heb. xi. Fide. i. ꝓpter fidelitatem suaz Raab meretrix nō perijt. Exemplū. Miles cū vidisset q̄ndam latronē duci ad suspendiū misericordia motus rogauit vt eruerenk oculi eius ⁊ in domo sua penitētiā ageret. ⁊ sic factū est. ⁊ tenuit eū multis annis tradens ei claues oim rez suaz. Quadā nocte pascē cū milites iuit ad matutinas. ⁊ vxor eius infirma in lecto maneret. venit puus cecus interficiēs eā succendit castz ⁊ arripiens filiū militis ascēdit turrim. Qō intelligens miles turbatus ē valde. Et clamauit ille de turri. Ista est merces vestra. qz liberastis me de patibulo. ⁊ certe nisi vobisipsi oculos eruatis istū filium interficiā. At ille miles simulauit ac si oculi essent sibi eruti. ⁊ dixit cecus. qualē dolorē sustinuistis in eruitione oculoz. ait miles. magnū. Ait latro. adhuc habetis oculos. Et miles plus diligēs filiū q̄z oculos: fecit sibi erui oculos. Et q̄siuit latro sicut pus. q̄ rndit q̄ sibi visum fuit q̄ sibi coz extraherek a corpore. Nunc scio inquit latro q̄ oculos pdidistis. sed istū filiū nō rebēbitis ⁊ statim pcipitauit seipm cū infante. Ecce q̄z infideliter fecit dño suo. Sed multo infidelius ⁊ peius facit peccz caroz xpo dño q̄ nos sua morte ⁊ sanguine suo liberauit de eterna dānatione. q̄ petroz q̄nquz in se est xpm crucifigit cū mortal⁹ peccat ⁊ se ipm i infernū pcipitat. Heb. vi. Rursus crucifigentes sibimetipsis filiū dei. O q̄nta iniquitas fuit q̄ p nob aiam suam posuit. quas fidelitatē nūq̄ obliuisci debemus. Eccl. xxix Gratiā ⁊ fidelitatē fideiussoris tui ne obliuiscaris. dedit em̄ p te aiam suam. Fideiussoz ille xpc est. q̄ p nobis morti se exposuit vt nos ab eterna morte liberaret. quotiens q̄ mortaliter peccamus passionē eius renouamus. et malū p bono sibi reddim⁹. Tercij sūt q̄ reddūt bona p bonis. ⁊ hi mali nō sunt. istud est q̄dam curialitas ⁊ honestas sz nō meritoriū. Sic fecit rex assuerus mardocheo q̄ nūciauit regi p duo ianitores palacij sui. s. bachata et taga volebāt eū interficere. ꝓpter q̄ exaltauit eū rex. Hester. v. Et licz istud est curiale ⁊ honestū tñ nō est meritoriū. Mat. v. Si em̄ diligitis eos q̄ vos diligūt quā mercedem habebitis. q. d. nullā. ⁊ si bñfeceritis eis q̄ benefecerūt vobis quā mercedem hēbitis in celo. Nonne ⁊ hoc publicani faciūt. hoc est naturale. imo animalia irrationalia plus diligūt illos qui benefaciunt sibi. sicut pater in carnibus. Unā glo. Amare amantē naturale ē. inimicū aūt amare charitatis est. Mat. v. Et si salutaueritis fratres vestros tm̄. q̄d amplius faciatis. nōne ethnici hoc faciunt. i. gentiles. Q naturale sit diligere bñfacere ptz in leone. Quodā tpe cum xpiani transirent ad terram sanctam ad bellum antiochenū. miles q̄dam vidit leonem fatigari a serpente. ⁊ accedens adiuuit leonē. qui ꝓpter beneficium tori eperitui in fame constituto faraz adducebat magnam multitudinem. ⁊ tantū dilexit suū militem vt cum naulgare deberent. ⁊ naute nollent eū secū recipere aliq̄diu natans p ipm submersus est. Si tantā fidelitatē habz aīal brutū a natura. multomagis homo rationalis debet vltra ꝓgredi ad pfectam dilectionē ⁊ nō solū amare amicos ⁊ benefactores sz etiam inimicos. Quarti sunt qui reddūt bonum p malis. ⁊ hi optimi sunt. ⁊ sequūt christum tanq̄z patrem qui dilexit nos cū adhuc essemus inimici eius q̄ ꝓpter nos mortem sustinuit. Eph. ij. Propter nimiā charitatem qua dilexit nos christus cum adhuc inimici eius essemus ⁊ mortui essemus in peccatis vificauit nos. p nobis turpissimā morte patiens. Item bona p malis tribuit qui p crucifixoribus suis orauit. Lu. vi. Diligite inimicos vestros ⁊ benefacite eis ⁊c.

Textualis expositio

Sermo XXXVI

Cum descendisset ihesus de monte. Mat. viij. Mystice in descensu de monte notat humilitas incarnationis eius. q̄ descēdit de monte. i. de celo in vallē hui⁹ miserie. z secute sunt eū turbe mlte. i. multitudo miaꝝ suoꝝ q̄ꝝ nō est nūerus z ecce leprosus veniēs adorabat eū. Lepra ē pctm aiaꝝ nraꝝ. Jō descendit de celo vt lepram aiaꝝ nraꝝ sanguine suo mundaret dicens. Si vis dñe potes me mūdare. z extendens ihesus manū tetigit eū dicēs. Volo mundare. z ꝓtinus mūdatus ē a lepra eius. Cum eñ ihs extenderet manū in cruce hō mundatus est a lepra peccati. Ipse pctā nostra abstulit in cruce q̄ passionē. Et ait illi ihesus. Vide nemini dixeris. Ad lrām. hō dixit leproso curato vt nos doceret fugere vanā gl'iam. ꝓter qđ sequit. vade oñde te sacerdoti. p̄ hō innuit q̄ nō sufficit passio xp̄i ad salutē nisi seq̄t̄ confessio. Nisi volumus salui fieri debemus nos oñdere sacerdotib⁹ p confessionem. Sequit. et offer munus tuū. qđ ꝑcepit moyses in testiōnū illis vt sciant te sanatū. z postea nō expellant te. Fuit eñ ꝑceptū in lege vt mundati a lepra offerrent sacerdotib⁹ munera. Sequit. Cū aūt introisset capharnaū accessit ad eū centurio rogans eū dicens. Dñe puer meus. i. famulus meus iacet in domo paliticus z male torquet. Videns aūt ihs fidelitatē centurionis q̄ p suo suo tā sollicitus fuit ꝓmisit se eū sanaturꝝ. Ui seq̄t. z ait illi ihesus. veniā z curabo eū. Ecce benignitas saluatoris que parata est omi petenti. Et rñdens centurio ait. Dñe nō sum dignus vt intres sub tectum meum. sed tm̄ dic verbo z sanabitur puer meus Credebat enim q̄ licet absens esset corpore. tamen ꝑsens erat deitate. z q̄ omi infirmitati ꝑcipere posset. Uñ sequit. Nam z ego hō sum sub potestate dñi mei cōstitutus habens etiam milites sub me qui sub potestate mea ordinati sunt. z dico huic. vade z vadit. z alij. veni z venit. z seruo meo dico. fac hoc z facit. Qui di. Si ego q̄ sub potestate alterius constitutus sum. meis ꝑcipere possum. z obediunt injūcti. multo magis tu q̄ sub nullius potestate ordinatus es. z dñs es oim creaturaꝝ potes ꝑcipere infirmitati q̄ recedat z obediet tibi. Audiens aūt ihesus miratus est tantam fidem z sequentibus se dixit. Amen dico vobis. q̄ multi veniūt ab oriente z occidente. z recumbent. i. letent cum Abraam Isaac z Jacob in regno celoꝝ. filij aūt regni. id est iudei ejicientur in tenebras exteriores. id est in infernum. ibi erit fletus z stridor dentiū. Et dixit ihesus Centurioni. Vade z sicut credidisti fiat tibi. Et sanatus est puer ex illa hora.

De eodem Sermo XXXVI

Extendens ihesus manū tetigit eū. s. leprosum. Mat. viij. In hijs istis notant duo. Primū est magna misericordia saluatoris. Secundum misera conditio peccatoris. Primū ꝓz in hō q̄ leproso manū suam extendit. Secundum in hoc q̄ peccator leproso comparat. Circa primū nota q̄ saluator extendit manū suā in cruce multis modis. ¶ Primo extendit manū suam cruentatā ad reuocandū peccatores. Dñs facit sicut nobiles qui volentes reuocare aues suas errantes ostendūt eis carnes cruentatas vt eas sic alliciant z reuocēt. Sic deus volens peccatorē errantē reuocare ostendit in cruce manus cruentatas. quasi diceret. Vide manus meas sanguineas. z cogita q̄ꝝ lia ꝓter te passus sum. z reuertere ad me vt amara passio mea in te nō amittat nec ānullet Heu multi sunt sicut aues ingurgitate z saturate. q̄ ad reclamatiōes nolūt redire. Unde ꝓquerit dñs Ꝓroū. i. Extendi manū meam nec erat q̄ aspiceret. despexistis oīe cōsiliū meū. ego q̄ in interitu vestro ridebo. ¶ Secūdo extendit dñs manꝰ suas extensas in cruce ad suscipiendū pctōrē reuertentē. Esa. lxv. Extēdi manus meas ad ꝓlm incredulū qui ambulat in vía nō recta post cogitatiōes suas. expandi eñ vt reciperē eos q̄ redire vellēt. Exemplū in filio ꝓdigo cui occurrit p̄ z amplexabat eū benigne suscipiēs. Au. xv. Istō figuratū est Heñ. viij. vbi dr. q̄ cū nō inueniret colūba vbi reqesceret pes eius reuersa ē ad archā. z extēdens noe manū suā intulit eā in archam. Per colūbā q̄ nusq̄ inuenit requiez in mūdo ꝓcat aīa q̄ nusq̄ inueniret requiē nisi in xp̄o. Si aliqñ egredit archā. i. ecclīam p pctm. qđ sepat aīam ab eccīa. i. cōione oīm fidelīū. tūc nusq̄ inueniret requiem nisi in xp̄o Debemus redire ad archā p pniam. tunc noe. i. xp̄us paratus est recipere eā ad gr̄ām suam Uñ dñs dicit anīe peccatrici. Diere. iij. Tu aūt fornicata es cū mlt̄is amatorib⁹ tñ reūtere z ego suscipiā te. ¶ Tercio extēdit in cruce manus ꝓforatas ad largiendū petentib⁹ quicqđ petierint. vñ Ber. Quis nō reparet ad spem z impetrādi fiduciā q̄ viderit corpis xp̄i dispositionē in cruce. Habet eñ caput inclinatū ad osculandū. brachia extensa ad amplexandū. manus ꝓforatas ad largiendū. Unō ps. Dixi dña. deus meus es tu in mānib⁹ tuis sortes mee. Vide q̄ o hō bas manus z ne despere. q̄ quicqđ petieris impetrabis. Uñ dñs Joh. xvi. Petite z accipietis. De hac manu dr Matth. ix. Uenit q̄dam ad ihesum dicens. Dñe filia mea defuncta est. veni z pone manū sup illā z viuet. Et venit ihesus z restituit ei vitam. Si q̄ filia tua. i. aīa tua mortua est

in peccatis.respice illaz manū largā in cruce pfozatā z imploza eius largitatē.ipse sine dubio dabit tibi.i.aīe tue vitā eternā. Quarto dñs in cruce extendit manū eleuatā z erectā ad pcuciendū peccatozē si nō fuerit ꝯuersus ad eū. Unde ōz de filiis israel qñ peccauerūt in ps. Eleuauit manū suā sup eos vt psterneret eos in deserto. Exo.iij. Extendā manū meā z pcutiam egyptū.i.peccatozē tenebrosum. Dec est manus dñi q̄ pcussit de exercitu sennacherib vna nocte.clxxxv.milia viroz. Nota hystoriā.iiij. Regū.xviij. Unde ḡ o pctōr hanc manum eleuatā ad pcutiendū z ptimescē. Quinto extendit dñs manus in cruce depēdētes.z ꝑ ad sustinendū siue deportādū pctōrē q̄ diu est in pctis ne cadat in ꝓfundū inferni. Solet em aliquādo xp̄s depingi cuz manu dextera dependente in terrā ad deportandū pctōrem. Unde ps. Cū ceciderit nō collidet.qz dñs supponit manū suā. Istud figuratū est Mar.xiiij.vbi ōz q̄ cū petrus ambularet sup mare ad dñm z inciperet mergi eo q̄ dubitaret.extendens iesus manū apphendit eum dicens. Modice fidei quare dubitasti. Per pez ambulantē fcaz peccatoz q̄ ambulat sup mare huius mūdi qō plenū est periculis.hic statim cū peccat merito caderet in ꝓfundū inferni si deus eum manu misericoꝛdie sue nō sustentaret. Areñ.iij. Misericoꝛdie dñi qz nō sumus ꝯsumpti.qz nō defecerūt miserationes eius. Sexto ostendit dñs in cruce manū aptā ad reficiendum nos sua gratia z bñdictione. Unde ps. Aperis tu manuz tuā z imples oīe aīal bñdictiōe. Glo. Manū.i.benignitatē potentie tue.qz oīa in eius potestate sunt.z imples omne aial.scz rōnale qō potest bñdici bñdictione.i.gra tua. Prouerb.xxvi. Manū suā aperit inopi.i. peccatori.qz inops z paup est ab oīni gra. Manuz suā aperuit in cruce z adhuc aperit oīni tēpe si pati sumus gram accipe.hois em est ꝑparare coz ad recipiendā gram.z tunc patus ē ds infundere gram.sicut ōz Prou.xvi. Unde ḡ manū dñi in cruce aptam z ꝑparata te ad gtiā recipiendā. Istud figuratū ē Ezech.ij. vbi dixit dñs ad Ezechielē. Aperi os tuū z comede quodcūq̄ tibi do.z aperuit ei manū in q̄ erat liber inuolutus. Ad lrām.fuit cedula cōuoluta sicut rotulus.z dixit dñs. Fili hominis comede volumē istud.z cū comedisset factuz est in ore suo sicut mel dulce. Per manū istā fcaz benignitas dei.p libz istuz fcaz gra dei q̄ dabat hoiem.sed liber iste fuit clausus in manu.q̄ ō fcaz q̄ intim dulcedo celestis inclusa ē q̄ nulla lingua explicare potest. z ideo ꝯpaz melli. Unde sequit.qō factuz est in ore ei⁹ sicut mel dulce. Sed añq̄ daret ei libz dixit.aperi os tuū z implebo illud.i.ꝑpara coz tuū ad recipiendam gram.z ego paratus sum tibi infundere eam.

Dñica tercia post festū epiphanie.

Sermo. XXXVII.

Non falsum testimoniū dices. Ro.xiij. In epla beati dñice nos docet apl's pcepta dñi instruens vt ea obseruemus.inter que octauū est istud. Non falsum testimoniū dices. In q̄ phibet oīne mendaciū. Mendaciū fm aug.est falsa significatio vocis cum intentione fallendi. Debemus aūt mendaciū vitare ꝓpter multa. Primo qz sacra scriptura phibet in diuersis locis. Eccl.vij. Noli velle mentiri omne mendaciū.assiduitas em eius non est bona. Secūdo dēmus vitare mendaciū.qz pcīm est diabolicū.z oēs excogitantes mendaciū efficiūtur diaboli. Primū em mendaciū excogitauit diabolus in paradiso qñ dixit. Nequaq̄ moriemini sed eritis sicut dij. Gen.iij. Nota hystoriā. Unde ait dñs de diabolo Johis.viij. Vos ex pre diabolo estis. Cū loquit mendaciū ex ꝓpr̄ijs loquit.qz mendax est z pr̄ eius. s. mendaciū.z hō mendax filius ē diaboli q̄ntū ad imitationē. Joh. viij. Vos ex pre diabolo estis z desideria eius vultis facere.i.mentiri. Tercio qz mendaciū est quoddā venenū qō occidit aīaz. Sap.i. Os qō mentit necat aīam. Unde dixit dauid ad adolescentem q̄ mentiebat se interfecisse saul. Os em nūc loquitur est ꝺ te.z statim iussit eū interfici. Nota hystoriā.ij. Regū.i. Quarto dēmus vitare mendaciū ꝓpter vilitatē eius. Vilius em est re mendaciū ꝓpter turpius est mentiri q̄z furari. Eccl.xx. Pono est fur q̄z assiduitas viri mendacis.i. viri qui hz in ꝺsuetudine mentiri.z tñ ambo pditionez hereditabūt ideo peior videt hō mendax q̄z fur.qz fur nocet hoi in rebz exteriozibz.sz mendax nocet ei in aīa sz qñ facit eū falsum credere.etiā in fama z honoze q̄ hō plus diligit q̄z res tpales.z iō bñ ōz pcīm diabolicū. qz hoc aīam famā z honorē tollit.z ideo ipse ꝓpaz regi sodomoz q̄ dixit ad Abzaam Gen.xiij. Da mihi aīas cetera tolle tibi. Unde oēs mendaces ō sunt familia ei⁹. Prou.xxix. Primus ceps q̄ libenter audit ꝓba mendacij oēs ministros hz ipios. Quinto dēmus vitare mendaciū.qz dñs illud odit multū. Prouer. vi. Sex sunt que odit dñs.z septimū detestatur anima eius.oculos sublimes.linguā mendacem.manus effundentes innoxiū sanguinez coz machinās cogitationes pessimas. pedes veloces ad currendū in malū.pferentē mendacia.testem fallacem. z eū q̄ seminat inter fratres discoꝛdiā. Q̄ deus multū odiat mendaciū ptz in boc q̄ dñs sepe mēdaces arcitra

punit. Exemplū in saphira t ananía Act. v. Nota hystoriā. Post missionē spūssancti augebat numerus credentiū. multi eīm vendit oīm bo posuerūt pciū ante pedes apostolo. Ananias t saphira vendito agro ptem pciū pītauerūt apl'is. t ptem reseruabant. Petr' aūt sciens h in spū dixit ananie. Dic si tanti agrū vendidisti pciū. q cū diceret sic. dicit petrus. Cur tēptauit sathanas cor tuū t menti audes. t statim cecidit t expirauit. cū alla tū esset corpus viri venit mulier t sibi sil'e ꝟti git. Ex h ptz quō deo displiceat ꝓuitatē nō seruare. Idē ꝑz in duob senioribꝫ q mendaciū dixerūt de susanna. Nota hystoriā Dañ. xiij Artiā vult ds q infideli nō mentiat sed veritas sibi fuer. qđ ptz in Josue q fregit fed' qđ ꝓmissum fuit gabaonitis. Nota hystoriam Josue. ix. t quō eū dñs ꝓterea puniuit ptz. ij. Regū. xiij. Sexto dēmus vitare mendaciū ꝓter penā eternam inferni q sequit. Prouū. xix. Testis falsus nō impunitus erit. t q loquitur mendacia nō effugiet. Apoc. xxi. Oīm autē mendacibꝫ ps illa erit in stagno. ar. ig. t sul. Prouū. xx. Suauis est hoī panis mendacij. t postea implebit os eius calculo. Calculus est lapis ignitus. Vñ dines ille q in mendacijs multū peccauerat in lingua plus cruciabat patens guttā aque ad refrigerādā linguā suā. Vñ salomon Prouū. xxx. Vanitatem t mēdacia longe fac a me dñe. Quale pctm sit mendaciū require in sūma viciorū ꝛc.

De eodem. Sermo. XXXVIII.

Ascendente iesu in nauiculā secuti sunt eū discipuli eius. t ecce motus magnus factus est in mari. ita vt nauicula operiret fluctibꝫ. ipe aūt dormiebat. t accesserūt ad eū discipuli ei' t suscitauerūt eū dicentes. Dñe salua nos ꝑimus. Et dixit eis ihs. Quid timidi estis modice fidei qre dubitastis. sl potentē me supra terrā esse cognouistis. qre nō creditis q in mari potens sum. Tunc surgens imperauit ventis t mari facta est tranquillitas magna. Ascendente iesu in naviculā secuti sunt eū discipuli eius. Matth. viij. In verbis istis possumus duo notare. Primū ē xpi circa nos maxima charitas. ibi Ascendente iesu in naviculā. Scōm ē discipulorū circa xpm fidelitas. ibi. secuti sūt eū ꝛc. ¶ Circa ꝓmū nota q xps volens oīa redimere suā ꝓpriā charitatē q nos dilexit venit ad mare huius mūdi t nauē istā fecit crux xpi in q mortē sustinuit ꝓ ꝓpter nostrā salutē. quā ipse ascendit volūtarie nō coactus. Esa. liij. Oblatus ē q ipe voluit Cōgat aūt crux xpi naui ꝓpter q tuor. ¶ Primo ꝓpter dispositōis siltitudinē. Nauis eīm in ꝓncipio sui capitis est stricta t sil'r in pedibꝫ t in medio lata. sic crux xpi in ꝓncipio t in capite adeo stricta erat q nō habuit tm vbi caput suū reclinaret. Crux eīm dispositā erat sic thau. t desup nō habuit lignū in quo xps caput reclinare posset. qđ ꝛquerit. Matth. viij. Vulpes foueas hnt volucres celi nidos. t filius marie nō hz vbi caput suū bñdictū reclinet. Per vulpes q hnt gressum suauē: t suauē pellem fcant delicati q maxie querūt cōmodū corpis sui. Item hnt foueas in terra. qr non qrūt nisi terrenū cōmodū nō attendētes futurū incōmodū. Per volucres celi intelligunt superbi q corde in nubibꝫ volant super alios se extollendo. q vadūt erecto collo. nō attendētes q xps habuit caput inclinatū. qr nō habuit vbi caput reclinaret. Vñ Ber. Christus hūil'r passus. ve delicatis. Exemplū. Ducissa q̄dā tā delicate carnē suā tenens vt cōibꝫ aquis manus lauare nollet. sz aquā de roze celi colligi fecit. lectū suū aromatibꝫ redolere faciebat. nō recolens q xps tam dura passus fuisset. Quapropter dñs carnē ipius tm afflixit q totū corpus eius putruit t caro paulatī in frusta cecidit. t totā domū intolerabili fetore repleuit. ita q nulla ancillarū nec aliqs suoꝝ. nec q̄sq̄ ad eā accedere posset. t sic miserabil'r mortua est. Attendant h q nimis delicate nutriūt carnē suā. attendentes q xps nō habuit vbi caput suū reclinaret. Beda. Vita passiōe xpi qs tā deliciosus q nō castiget carnē. qs tā superbꝫ q se nō hūiliat. Respiciat superbꝫ t videat hūilitatē xpi. respiciat carni dolitus t videat amaritudinē xpi. ¶ Item secūdo nauis in medio est lata. sic crux xpi in medio ē lata. qr extensis manibꝫ pendebat in cruce. Esa. xxv. Extendit manus suas sic natans. Q̄ꝫlata erat nauis ista in q̄ adeo extēte erāt manus q oēs vene eius dinūerari poterant. dicit eīm Aug. q crucifixores q fecerāt foramina in cruce. q̄ vna manus erat infixa ꝑpe nimiā distantiā foraminū alia manus nō poterat extēdi ad aliud foramē. t ne opteret eos aliud foramē facere traxerūt aliā manū cū funibꝫ ad aliud foramē. t intm ipm extēderunt q oīa ossa ei' nūerari potuerūt. Hoc videt tā gere ps. cū dic. Foderūt man' meas t pedes meos dinūerauerūt oīa ossa mea. q. d. In fossione manuū t pedū tm me extenderūt q oīa ossa mea nūerari potuert. Vñ ber. O amantissime iuuenis qd cōmisisti vt talia pateret. qđ scelus tuū. q culpa tua. q cā tue mortis. q occasio occisiōis tue. ego sum cā tue mortis. occasio occisiōis tue illicita cupīa traxit adā ad arborem. te xpe ꝓfecta charitas traxit ad mortem. ¶ Item tercio nauis est stricta in fine. Fuit etiam crux xpi adeo stricta q vnus pes sup alium affigeret. dicunt tm tres claui fuisse.

duob⁹ eīm affixe manus ⁊ vno affixi fuerunt pedes ambo. ⁊ b̄ fuit penosius q̄z si duo fuissent claui. O q̄z artus erat finis istius nauis q̄n in fine vite sue ex nimia amaritudine clamauit. ds ds me⁹ vt q̄d me dereliq̄sti. Bern̄. Defuit xp̄o in cruce terra. pedi lignum. capiti amict⁹. lateri amicus ꝓsolatiōis. ¶ Scdo cō pat crux xp̄i naui ꝓter potus amaritudinem Solet eīm in naui transeūti mare esse cibꝫ durus ⁊ potus amarus. sic xp̄s in naui cruc⁹ habuit cibū ⁊ potū amarissimū. Un̄ ps. Dederūt in escā meā fel ⁊ in siti mea potauerūt me aceto. ꝓter amaritudinē felli ꝓpat. Dicūt ei euāgaliste cū diceret. Sitio. iposuerūt spongiā arūdini. ⁊ dederūt ei acetū felle mixtum. Sup isto ẏbo dicit brūs Ber̄. Quid sit? dñe q̄d sitis ergo. ne plus cruciat sitis q̄z crux. de cruce siles ⁊ de siti clamas. q̄d ergo sitis. Ue strā inq̄d sitio saluti. vestꝫ gaudiū plus aiaꝫ vestraꝫ q̄z corpis mei cruciat⁹ me tenet. Un̄ Ber̄. Aia p̄ciosa nō auro vel opib⁹ redēpta sz sanguine agni imaculati. ꝓpt̄e fons vite aceto potat. Attēde q̄ntū vales q̄ntū ꝓ te datus sit. ne te tradas in pditionē. Jstū potū quem xp̄s in cruce bibit dēmus attendere vt etiam aliqua pariamur. Un̄ Ber̄. Non ē cibꝫ adeo aridus q̄ nō efficiat sapidus si illius aceti q̄ dño ꝓpinatū est odimento fuerit temperatus. ¶ Tercio crux xp̄i ꝓpat naui ꝓter penarum multitudinē. sicut eīm naues transeuntes mare mlt̄as sust nēt tribulatiōes. sic xp̄s in cruce sustinuit multas angustias ⁊ tribulatiōes. dura ẏba. duriora vulnera. durissima mortis supplicia. Treñ. i. O vos omēs q̄ transitis p viā attēdite ⁊ videte. Vere multa sustinuit i naui cruc⁹. pariebat ei in oīb⁹ sensib⁹. In visu eo q̄ vidit metrē suā amarissime turbatam. Un̄ Ber̄. O Bone iesu q̄z guiter foderis ex terius in corpe. sz mlto acrius interius in corde ex cōpassione mris tecū oīa ptipantis. Item in auditu q̄z audiuit eoꝝ plasphemias dicentiū. Vach q̄ destruit templū dei ⁊ in triduo reedificat illud. Alios saluos fec̄ seipm saluare nō pōt. Jtē in odoratu. q̄z crucifixus erat in loco caluarie vbi malefici occidebant ⁊ iō fuerit ibi cadauera ⁊ ossa mortuoꝝ quoꝝ fetore cruciabat. Jtē in gustu q̄z ꝓpinauerūt sibi acetū felle mixtū sicut dictū est. Item in tactu q̄z a planta pedis vsq̄z ad verticē capitis nō erat in eo sanitas. Ecce q̄ntas tribulatiōes xp̄s in naui cruc⁹ est ꝓpessus. ¶ Quarto crux xp̄i ꝓpat naui. q̄z nauis trāsit de vna terra in aliā. sic cruce. i. tribulatiōibꝫ ⁊ angustijs trāsit ꝺ pñti miseria ad vitā eternā. Act. xiij. Per mlt̄as tribulatiōes oportz nos intrare in regnū celoꝝ. Lu. vlt. Oportuit xp̄m pati ⁊ ita intrare in gl̄iam p̄ris. Igit̄ si ipse hinc sine flagello nō exijt q̄ sine pcto huc venit ⁊ sine pcto ꝓmāsit quō flagellis digni nō essent q̄ cū pcto venerūt ⁊ viuendo plus peccauerūt. Un̄ Hiero. Quis sctoꝝ sine tribulatione coronatus ē. q. d. nullus. Un̄ ꝺ in euāgelio hodierno. secuti sunt eū discipuli in naui. q̄ oēs tribulationes ⁊ penas sunt ꝓpessi ꝓpter xp̄m. ⁊ exemplo illoꝝ oportet nos pati si volumus ad regnū celoꝝ puenire. i. Pet. ij. Xp̄us passus est ꝓ nob⁹ vobis relinquens exemplū vt sequmini vestigia eius. Exemplū patiendi ꝓpter deū possumus accipere in quodā paganoꝝ ꝓncipe qui nouiter ꝺuersus ⁊ baptisatus est. ⁊ in ꝺflictura ꝺtra paganos guiter vulneratus est. Cūq̄ timerent xp̄iani ne ꝓpter b̄ vacillaret. ꝺsolabāt eū dicentes. gr̄as agas ꝺo ꝓ cuius honore tu es vulneratus. Rñdit. tali ꝺsolatione nō indigeo. sz doleo magis q̄ nō habeo nisi q̄uor vulnera ꝓpter iesum q̄ ꝓpter me multa vulnera sustinuit. etiā infinita.

Dñica quarta post festū epiphanie

Sermo. XXXIX.

Super oia charitate hñtes. qđ ē vinculū pfectionis. Col. iij. ¶ In ẏbis istis hortat nos aplus ad charitatē q̄ est mr̄ oīm virtutū ⁊ bonoꝝ. Un̄ Ambr. Charitas est mr̄ oīm ẏrtutū q̄ oēs informat sine q̄ nulla ē vera ẏrtus. ¶ Sciendū aūt q̄ charitas nobis necessaria ē ꝓpter mlta. quia sine charitate nulla opa sunt meritoria. Un̄ Greg. Dñe mādatū ⁊ quietā ꝑcipit in sola charitate solidat. Sicut eīm multi rami arboꝝ ex vna radice ꝓcedūt. sic multe virtutes ex vna charitate generant. ⁊ nō habēt alię quid viriditatis rami boni operis si nō maneriti bonū opus sine charitate. i. Coꝝ. xiij. Si habuero ꝓphetiā. i. futuroꝝ reuelationes sine cognitionē. charitatē aūt nō habuero nichil mihi pdest. Talis aūt fuit Balaam q̄ mr̄ tis milib⁹ annoꝝ ante incarnationē xp̄i ꝓphetauerat de eo. Nūeri. xxiij. Orietur stella ex iacob ⁊c. ⁊ tm̄ dānatus est. quia charitatem nō habuit. Similiter saul q̄ legitur ꝓpheasse. i. Regū. x. Et Caypbas Joh. xi. Collegerunt pontifices ⁊ pharisei ⁊c. Et si nouerim oīa sacramysteria. i. Coꝝ. xiij. id est si nouerim oīa secreta vtriusq̄ testamenti. que humanus intellectus cape nō pōt spūali gratia sicut apli habuerūt. charitatē aūt si non habuero nichil mihi pdest. sicut iudas q̄z diu fuit apls. quia eis dictū est Mat. xij. Vobis datū est nosse mysteria dei. Sed q̄ iudas in charitate non ꝓmansit nichil sibi pfuit. Jta etiaꝫ diabolus secreta nouit. Azech. xxviij. Oīe secretū nō est absconditum a te. Ar si habuero omnē scientiam quā būana mēs potest ꝓprehendere

charitatē aūt nō habuero nihil mihi pdest. sic/cut scribe et pharisei de q̄bus dr Luc. xi. Ue vob̄ legisperitis q̄ tulistis clauē scie ipi non introistis. et eos q̄ introibāt phibuistis. Un Aug. cū audisset vitā Anthonij ait. Deu in/docti rapiūt celū. et nos cū scia nr̄a ī infernuz dimergimur. Si em̄ scia aliquē beatū faceret multi demones bti essent. Et si habuero oēm fidē. i. pfectā de oibus q̄ oportet credere. fidez dico ita firmā z pfectā vt mōtes transferā. i. trasferri a deo impetrē. Mat. xxi. Si fidem habuerit z nō hesitauerit. si dixeritis monti huic. tolle te z mitte te in mare ita fiet. charitatē aūt ñ habeā nihil sum. nihil mihi pdest ad vitā eternā acquirendā. Sic fuit Alexander magnus q̄ hūit tantā fidē ad deū cū vellet in/ducere iudeos inter montes caspios. rogauit dñm celi vt mōtes se eleuarēt z se inuicē ꝓiū/gerēt. ita vt fieret loc⁹ immeabilis vt dic̄ Jo/sephus in hist. tñ nihil pfuit sibi quin sit damnat⁹. qz charitatē nō habuit. Uel fm aliā glo. Per mōtes intelligunt demōes. et ē sen/sus. Si hūero tantā fidē vt demones de ob/sessis corpib̄ eiciā. charitatē aūt nō habuero nihil mihi pdest. Sic fuerūt exorciste iudeo/rū q̄ pter quasdā ꝓiuratōes eiecerūt demōes de q̄bus dr Luc. xi. Si ego eiicio ī beelzebub demonia. filij vr̄i in q̄ eiciūt. Et si distribue/ro oēs facultates meas in cibos pauperū q̄ō ē maxia benignitas z liberalitas. charitatē nō hūero nihil mihi pdest. Sicut multi phi qui adeo benigni z liberales fuerūt q̄ nullū egen tem videre poterāt q̄n eis in mentib̄ suis sub uenerē. Sicut socrates phs z ceteri. Nihil tñ pfuit eis ad vitā eternā. qz charitatē pfectam nō habuerūt. Et si tradidero corpus meū nō tñ mea bona. ita vt ardeā. q. d. Et si castiga/uero corpus meū tñ vt meipm occiderē. cha/ritatē aūt nō habeā nihil mihi pdest. sicut ali/qui pagani q̄ semetipos occidūt putātes sic placere dīs suis. et saraceni q̄ corp⁹ suū mise/rabiliter affligūt ieiunijs. virgis. flagellis. Et pharisei q̄ alligabāt spinas ad fimbrias que tos pungerēt. nihil tñ ipis pfuit. qz charitatē nō habuerūt. Ire dicit apl's. i. Chor. xiij. Si linguis hoim loqr z angelorū. charitatē non habeā. fact⁹ sum sic es sonās z cimbalū tinni/ens. In h̄ videt tāgere pdicatores. i. doctores sine charitate existētes. q̄ alijs pſunt z sibi ꝑpis nihil. q. d. Si fūo ita facund⁹ et ita eloquens q̄ loqr linguis hoim. i. secularij. et angelorū id est spiritualiū. charitatē nō habeā. sil'is suz/ni sonanti. qō alijs sonat z se ꝑpm ꝓsumit. et cimbalo tinnienti. qō alios delectari facit ex sua dulcedine z se pati ꝓsumit. Sic q̄ pdicat alijs vtilia z loquit delectabilia z dulcia abs/q̄ charitate. sibi nihil valet ad eternā vitam. Aug. Si in te intrat sapia salomonis. fortj/tudo samsonis. pulcritudo absalōis. agilitas azaelis. diuitie cresi. prās octauiani. inuicta gloria alexandri. diuturnitas enoch. et si cha/ritatē nō habuer̄ nihil pficies. Si fūis paup et languid⁹ oibus diebꝫ vite tue sic lazarus q̄ iacebāt ad ianuā diuitis vlceribꝫ plenis. cu/piens saturari de micis q̄ cadebāt de mēsa diui/tis. charitatē aūt nō habuer̄ nihil tibi pdest. Job legit hūisse septē milia ouiū. tria milia camelorū. quingenta iuga boum. q̄n gēros a/sinos. et multā familiam nimis q̄ oia pdidit. insup plagatus fuit in corpe. q̄ a plāta pedis vsq̄ ad verticē nō erat in eo sanitas. et sedens in sterquilinijs testa sanie radebat. hoc totum sine charitate ñ pfuisset. Un Aug. Sine cha/ritate hec pñt hz. s̄z nō sine charitate pdesse.

Textualis expositio.

Simile est regnuz celorū hoī q̄ seminauit semē bonū in agro suo. Matḥ. xiij. Homo iste de⁹ est. ager mund⁹ est. semē sunt sci hoīes. Cū aūt dormi/rent hoīes. i. cū apli dormitōz acceperāt. z ec/clesiarū plāti negligēter agerēt. veit inimicus hō. i. diabol⁹. et sup seminauit zizaniā. i. here/ticos z falsos doctores ī medio tritici. z abīt z abscōdit se. Un ps. Insidiat in abscondito q̄si leo in spelūca sua. Cū aūt creuisset herba. i. semen qō seminauerat a ꝑparuit herba z zizā/nia. Per herbā intelligit scia siue sacrasc ptu/ra. Un ps. Qui dat herbā id est sciam seru/rum hoīm. i. seruis suis hoībus. q. d. Cū creui/sset sacra scia p doctores z pdicatores. tūc ap/paruit zizania. i. hereticoz falsa doctrina. Ac/cedētes aūt serui pfamilias. i. angeli dei di/xerūt ei. nōne semē bonū seminasti ī agro tuo id est in eccia. i. in apl'os z xpianos. Un g̃ hz zizaniā. i. hereticos. et est q̄rendū vñ mali sic orti sunt. z ait illis dns. inimicus hō. i. diabo/lus fecit hoc. q̄ est inimic⁹ hūani generis. Ser/ui aūt pfamilias. i. angli dixerūt ei. vis im⁹ et colligim⁹ ea. Et rndit. nō. Dat em̄ eis loc⁹ pnie. qz fieri pt q̄ ille q̄ hodie malus est ī bre/ui p gratiā dei pt fieri bonus. ne forte colligē/tes zizania eradicet triticū. i. aliquē maluz q̄ in futuro pt fieri bon⁹ simul occidat cū pma/nente malo. sinite vtraq̄ crescere vsq̄ ad mes/sem. i. ad die iudicij. z in tpe messis. i. in die iu/dicij dicā messorib̄. i. angelis. Colligite pri/mū zizania et alligate ea ī fasciculos ad cōbū/rendū eternaliter. s. malos. Triticū aūt. i. bo/nos congregate ī horreū meū. i. in regnū celorū eternaliter. Uel aliter. Homo ille xps est q̄ se/men bonū rc. Semen. i. verbū dei p pdicato/res in agro suo. i. in corde fideliū seminatum. Cū dormirēt hoīes p negligentiā et accidiā venit inimic⁹ humani generis. s. diabol⁹. qui

insidiatur hominī in omni loco. oī hora. ꝛ superseminauit zizania. i. mala opa vel mala dē sideria q̄ impedirūt ne bonū semē qđ ꝯbo dei seminatū fuerit fructū faciat ī hoīe. ¶ Nolite ḡ dormire ī somno accidie. puer. vi. Usq; dū piger dormis qn̄ ò somno surges. i. Pe. v. Fratres sobrij estote. qz aduersarius vr diabol⁹ q̄si leo circūit rugiēs quērēs qnē deuoret. cui resistite. rc̄.

¶ De eodem Sermo. XL.

Colligite primum zizania. et alligate ea ī fasciculos ad cōburendū. triticū aūt congregate in horreū meum. Mat. xiij. In ꝯbis istis describunt duo s. pena damnādor. et pmiū saluādor. Primū ibi. Colligite. Secundū ibi. Triticum. ¶ Circa primū nota q̄ pena damnator est multiplex. Pria pena est ignis. Esa. vl. Ignis eor nō extinguet. i. inextinguibilis est. qz si totū mare supfunderet ñ extingueret. Apo. xx. Qui nō est inuent⁹ ī libro vite script⁹. missus est in stagnū ignis. hoc erit ī die iudicij qn̄ dicet. Ite maledicti in ig. eter. Mat. xxv. Dz ab isto igne nō eq̄liter ꝯburunt dānati. sz pm qđ magis ꝛ min⁹ peccauerūt. sicut a nro igne materiali aliter vrit palea aliter lignū. De igne purgatorij dic̄ Aug. qđ excedit oēm penaz q̄ vnq̄ excogitata fuit in hoc seculo. Et tanta est differētia inter ignē purgatorij ꝛ ignē iferni sic̄ est inter ignē materialē ꝛ ignē depictū. Sed tm̄ ignis inferni milliesies grauior ē igne purgatorij. Un̄ exemplū. Homo qdā grauiter decumbēs rogauit deū vt eū de mōdo tolleret. Cūq; sepi⁹ petijsset astitit ei angel⁹ dicēs. Missus sum ad petitōz tuā implendā. Elige aut duobꝰ diebꝰ eē in purgatorio. aut duobus annis sic infirmari. Et ille gauisus elegit primū. et mortuus est ꝛ deduct⁹ in ignē purgatorij. Post vnā horā diei illi⁹ venit angel⁹ dei quē videns dixit. Quis es tu. Ait. Ego sum angelus dei q̄ apparui tibi ī seculo. Ait ille. Absit tu nō es angel⁹. angeli nō mentiunt tu aūt mētit⁹ es. pmisisti ei mihi q̄ tm̄ duobꝰ diebꝰ deberē esse ī purgatorio. ego aūt hic fui innū e rabilibꝰ ānis. Ecce si tāta est pena ignis purgatorij q̄ vna hora videbat sibi infiniti anni ꝯtum tūc putas esse penā inferni. attendāt ꝰ pctōres. ¶ Scda pena est frig⁹. Un̄ Job. xx/ iij. Transibūt ab aqs niuiū ad calorē nimiū Mat. viij. Ibi erit fletus ꝛ stridor dentium. Fletus erit ibi de fumo ignis. et stridor dentium de nimio frigore. ¶ Tercia pena est vermis viuacissim⁹. vñ Esa. vl. Uermis eorum nō morietur. Uermis ille nō est corpalis vel materialis. qz nullū aīal ibi remanebit pter hominē. Sed vermis iste, est remorsus ꝛscie remordēs aiaz. Aug. In iferno si sit stimul⁹ penitudinis. i. remorsus ꝛscie. nulla tñ erit correctio volūtatis. Esa. xiij. Torsiones interni⁹ et dolores externi⁹ sustinebūt. et q̄si pturiēs dolebunt. Exemplū de qdā religioso q̄ audiuit aīam deplāgentē damnatoz suā. Requre ī sermone scda. Prepara te. ¶ Quarta pena ē fetor. s. sulphuris. vñ ps. Ignis grādo nix glacies spūs procellarū ps calicis eor. Apoc. xxi. Pars illor erit in stagno ardēti in igne ꝛ sulphure. Un̄ Ber. dicit q̄ nūq; fetuit vnus putridus canis ī ꝛspectu hoīm sic̄ pctōr in ꝛspectu angeloz. Deu q̄lis erit ibi fetor vbi tot congregabunt pctōres. Pctōr sil⁹ est putridus quo. quod q̄diu integrum est nō fetet. sed q̄n frangitur tūc exalat fetor eius. sic peccator q̄diu viuit in hoc seculo non fetet. sed q̄n venerit ī infernū sentiet fetor ei⁹. ¶ Quinta pena est fames ꝛ sitis. Esa. lxv. Serui mei comedent ꝛ vos esurietis. serui mei bibēt ꝛ vos sitietis. Ibi erit tanta inopia q̄ nec vnā guttā aq̄ hīe poterūt. vt pz ī diuite epulone. Luc. xvi. Un̄ Bre. Diues ille guttā aq̄ petijt q̄ prius micā panis lazaro negauit. ¶ Sexta pena est fletus. Mat. viij. Ibi erit flet⁹ ꝛ stridor dentium. Fletus ille nō est corpalis sz spūalis. i. dolor interior. qz dānati non hīnt lachrymas materiales. perfletū igit̄ intelligit dolor. Dicit ro. Tāta erit ī inferno vis doloris q̄ mēs ad aliud dirigi nō pt nisi ad qđ vis doloris ꝯpellit. Sed si singulis diebꝰ qbus erūt damnati ín inferno vnā guttā lachryme emitterēt materialē plures exirēt aq̄ q̄ capcessum tpis. q̄ oīa vasa huius mōdi capere possent. imo plus q̄ oīa maria aqs ꝯtineāt. ¶ Septima pena est tenebrositas. Mat. xxij. Ligatis manibꝰ ꝛ pedibus mittite eū in tenebras exteriores. Un̄ Bre. Ignis infernalis crematione hz sz lumē nō hz. erit tñ in inferno aliqđ occulti luminis q̄ dānati videre possint vñ doleāt nō vñ letēt. Uidēt em̄ vsq; ad die⁹ iudicij gliaz beator q̄ augmētat dolor eor. ¶ Octava pēa ē horror tā loci q̄ demonū Job. x. Ibi sempiternus horror inhabitat. Idē Job. xx. Uadet ꝛ venient sup eū horribiles. oēs tenebre ablcōdite sunt in oculis eius. ¶ Exemplū. Legit quandam sanctā feminā habuisse filiū in ordie cisterciensi. q̄ rēptat⁹ dixit matri q̄ ñ posset austeritatē ordis sustinere. Cui mr̄. Et quō pores penas īferni sustinere si apostataueris. Cui ille. Ora p me deū vt modicū possim experiri de penis inferni. Et horāte illa audiuit filiū horribilem horror clamorē. et videbat illi q̄ oē torment⁹ huius mūdi nō posset horrori illi ꝯpari quē habuit ex illo sonitu. et cū p timore deficeret cōforrauit eū mr̄ sua ꝛ sonit⁹ cessauit. et ille ī ordine pseuerauit. Si talē horrorē hūit ex modico auditu. qlē tūc hēbit de vilu qñ videbit

vt innumerabiles demões horribilissimos. Nona pena est q̄ mori non pñt. Apoc ix. Desiderabūt morte & mors fugiet ab eis. Aug. Quare in inferno mors optat & nō iuenit q̄ dū vita in hō seculo offert & nolūt agere penitentiā. in inferno morte q̄rēt nec poterūt inuenire. Hre. Sit miseris mors sine morte. finis sine fine. defect⁹ sine defectu. q̄ mors sp̄ viuit et finis semp̄ incipit. et defect⁹ deficere nescit. mors punit & nō extinguit. Aug Dolor pmanet vt afflictat & natura pdurat vt sentiat. q̄ vtrūq; nō deficit ne pena deficiat. Job. xx. Luet q̄ fecit oīa nec tñ ꝯsumet. Glo. vt sine fine cruciet. Nō em̄ fuerūt in inferno tot milia hominū q̄t sunt stelle in celo. gutte in mari. arene in terra. pulueres in aere. et q̄rū possent oēs homines numerare in mōdo vel cogitare adhuc nō esset finis. Attendāt hō pctōres q̄ nolūt hic breuē penā sustinere nec agere pniam. Decia pena est defect⁹ oīs spei & ꝯsolatōis. vñ Bed. Quid erit cū viderit se ista miseranda ꝯditio oīs spe & ꝯsolatōe nudatā in illas tenebras exteriores cōcuti. et ab illa btōr ecclia pp̄etua excogitatōe excludi. Ita ei priuant ꝯsolatōe oī q̄ bti nō cōpatient̄ eis. sz gaudebūt de eorum damnatōe. Vñ ps. Letabit̄ iustus cū viderit vindictā. Hre. Btōr aie & si in nature bonitate mīaz hāt. tūc tñ auctoris sui iustitie cōsiunctā rectitudīe ꝯstringunt̄ vt nulla ad reprobos ꝯpassione mouean̄t.

¶ Dominica septuagesime.

Sermo XLI.

SIc currite vt cō prehendatis. i. ad Chor. ix. Per cursum istū intelligit̄ vita pñs. Aug. Quid est aliud vita nr̄a nisi q̄dā cursus ad mortē. Velimus aūt siue nolimus q̄libet die vnā dietam facim⁹ ad mortē. Vñ Job. ix. Dies mei velociores sūt cursore. Arq̄ ergo vita nr̄a q̄dā cursus est ad mortē. iō docz nos apl's quō debeamus currere dicēs. Sic currite vt ꝯprehendatis illū post quē curritis. q. d. Sic viuite in hac vita vt ꝯprehēdatis vitā eternā ad quā creati estis. ¶ Si aūt currere volum⁹ vt ꝯprehendam⁹ debem⁹ q̄tuor modis currere. Primo celeriter siue festināter. Bed. Vita breuis ē via longa. si vis ad metā puenire incipe celeriter currere et trāsire. Ad hoc aūt vt celeriter curramus sūt duo nobis necessaria. Prīo vt sim⁹ interi⁹ vacui. Secō vt sim⁹ errerius exonerati. ¶ Prīo dico vt sim⁹ interi⁹ vacui a peccatoz sordibz. Qui g̃ est repletꝰ pctōr sarcinis abiciat ea. q̄ nimis grauē faciunt boiem ad cursum. Vñ ps. Sicut onꝰ graue grauate sunt sup̄ me. De grauedīe pcti dic Hre. Peccatum quod p̄ penitentiā non delet mox suo pondere ad aliud trahit. Sicut pt̄z i dauid q̄ de accidia siue de ocio cecidit in ꝯcupiscentiā. de ꝯcupia in adulteriū. de adulterio i homicidiū. Itē debem⁹ fortis cē exonerati bonis tpalibus vt possim⁹ eo veloci⁹ currere post xp̄m Vñ petr⁹. Ecce nos reliquim⁹ oīa et secuti sumus te. Mat. xix. Vñ Bern. Bñ petre ñ ad insipientiā tibi. nō em̄ potes eū seq̄ oneratus Exemplū i adolescēte q̄ oīa mādata fuuerat & abrenūciatio tpaliū retraxit eū a deo. mat. xix. Exēplū i currētibz q̄ discalciāt se vt velocius currāt. Videam⁹ etiā exemplū i simeis q̄ sine calceis cuadūt. & cū calceis capiūt. Propterea ait apl's Heb. xij. Deponētes oē pondus malitie. s. rerū tpaliū & circumstātias. et sine pctō p̄ pniam curram⁹. Istud figuratuz est i helisco. iij. Re. xix. Qui cū araret relictis bobz cucurrit post heliā. Helise⁹ interp̄retat saluator. & fcat hoīez volentē saluare aiaz suā. hic dz relinq̄re res tpales & currere post heliā id est xp̄m. ¶ Secō debem⁹ currere directe. Isa. xl. Rectas facite semitas dei vr̄i. q. d. dū vultis currere ad deū currite semitas dirigentes vos ad ꝑfuturēs. Vñ ps. Ibūt de ꝑtute in virtutē & videbit̄ ab eis de⁹ deoz i syon. i. i diuina speculatōne. Istas semitas dirigētes ad deū debem⁹ currere & dimittere cōes vias q̄s maloꝝ ps ꝑsequi ābulat. s. vias pctōr̄ q̄ valde late sunt. et mlti ambulāt p eas. sz via dirigens ad deū arta est & pauci ābulāt p eā. Mat. vij. Istud figuratū est i cursu azaelis q̄ cursoz dz fuisse velocissim⁹ q̄si vn⁹ de capreis. ij. Re. ij. Iste cucurrit malū cursum. et ad malū finē p̄duxit. Cucurrit em̄ post abner volēs eū interficere. Abner aūt fugiēs rogauit eū vt cessaret psequi eū. alioq̄n p̄fozaret eū. Cū q̄ nolle cessare abner ꝓsequi eū hasta p̄fozauit eū. & mortuus est. Per azael intelligit̄ pctōr q̄ currēdo de pctō i pctm̄ videt̄ p̄sequi abner. i. xp̄m. Act. ix. Saule saule q̄d me p̄seq̄ris. sed dñs rogauit eū sepe vt cessaret a cursu malo. et hō p̄dicatōes. et p̄ internā inspiratōz. sz q̄n videt q̄ nō vult cessare. ꝓcurit ad eū hastā districte iusticie. et p̄fodit eū eternaliter. ¶ Tercio debem⁹ currere discrete & prudēter. debem⁹ ei vna die sic currere q̄ alio die cē currere possum⁹. Quidā em̄ sic indiscrete currūt vno tpe. et postq̄ sic cucurrerūt alio tpe currere nō pñt. Sic illi q̄ nimis indiscrete volūt viuere. et castigāt se ieiunijs & vigilijs q̄ p̄cedēte die nō pñt deo ꝓfuire. q̄ quidē indiscrete currūt sic q̄ longe añ tps cursū vite cōplēt q̄n seipos indiscrete debilitāt & ꝯsumūt. Cōtra t's dz ad Ro. xij. Rōnabile sit obsequiū vr̄m. De talibz dz p̄u. xix. Qui nimis festinus est pedibz offendit. i. leditur se. Glo. Ille ex festinatōne se offendit q̄ ex indiscreta corpis maceratōe infirmitatē accipit. Nō bz callidus hostis effectū machina/

mentū ad tollendā de corpe delectatiōz. q̄s si efficere posset vt incaute z sine rōne ambulet. iste indiscret⁹ cursus figurat⁹ ē. i. Macha. vi. Q̄ q̄s antioch⁹ veniret ꝯ filios isrl ad pugnā cū multis elephantib⁹. Eleazar vidēs vnum elephantē eminēciorē pfodit eū in vmbilico. et scadēs elephas oppssit eū z mortu⁹ est. Eleazar f̄cat hoiem indiscrete currentē. cū elephantē. i. corpus suū indiscrete occidit añ tps suū. ipe sub elephāte cadit. i. aiaz cū corpe interfi/cit. qz moztaliter peccat. Caro em̄ ita domā/dā ē vt nō supbiat. ita nutrieda vt nō ire reat.

Quarto debem⁹ currere pseuerāter. nō em̄ cessare debem⁹ a bono donec pueniam⁹ ad finem. et a ꝓzehēdam⁹ istō post qō currim⁹. i. vitā eternā. Vñ apls. i. ad Choz. ix. Sic currite vt appēdam⁹. Mat. x. Qui pseuerauerit vsq̄z in finē hic sal. erit. Hiero. Nō ei incepisse z pfecisse virtuz ē. Remig⁹. Nec ichoantib⁹ z pseuerātib⁹ p̄miū tribuit. Vñ Bre. Incassum q̄ pe currit si ceptū iter añ terminū deserat. apls. ij. Thimo. iiij. Cursum ꝯsummaui. fidē f̄uaui. iō reposita est mihi coz̄ona iusticie. Et xp̄s dicebat ī fine vite sue. Jo. xvij Opus ꝯsummaui qō dedisti mihi vt faciā. et xp̄s dixit ī hora mortis. Cōsummatū est. Nichil ei pdest cursus bone vite nisi ꝯsummet bono fine. Nā si hō centū annis bonā vitaz haberet z ī fine retroiret eternaliter damnaret. De q̄ legit exemplū in vitas patrū. Quidā latro venit ad quendā heremitā multū de pctis suis ꝓterēs. quē cū despexisset z in societatem suā sumere nollet. et latro sibi heremitariū facere vellet arborē pscidit. et pscisa cito corruit et oppssit eū. heremita aūt vidit q̄ āgeli aiaz ei⁹ ad paradisum deferebāt. et indignans ait q̄ plus ꝯsolatōis de⁹ fecisset latroni q̄s sibi q̄ viginti annis deo f̄uiuisset z nūq̄z p angelos cōsolatus fuisset. et ex h̄ decreuit port⁹ esse latro q̄s heremita. et captus in latrocinio mox suspensus z damnatus fuit.

De eodem Sermo. XLII.

Similē est regnū celoz hoī p̄familias q exiit primo mane ꝯducere operarios in vineā suā. Mat. xx Bre. P̄familias de⁹ p̄ est. q̄ habet vineā. i. vniuersam ecclesiā. Hec vinea tot de se ptulit palmites. q̄t sanctos ptulit a iusto Abel vsq̄z ad vltimū electū q̄ ī fine mūdi nascitur⁹ ē. Ad erudiendū aūt dñs plebē suā q̄si ad excolendā vineā suā nullo tpe destitit operarios mittere. qz prius p̄p̄hes. postea p doctores. deinde p ꝓpheras. ad extremū p apl̄os q̄si p operarios in vinee cultura laborauit. Sequit. Qui exiit primo mane ꝯducere operarios in vineā suaz. Mane fuit ab Adā vsq̄z ad noe. Cōuentione aūt facta ex denario diurno. misit eos in vineam suā. Denarius hz imaginē. p quā f̄cat retributio laboris. Et egressus circa horā tercia vidit alios stātes in foro ociosos z. Hora tercia fuit ab noe vsq̄z ad abraam. et dixit. Ite z vos in vineā meā z qō iustū fuit dabo vob. Illi aūt abierūt. Iterū aūt exiit circa sexta z nonā horā. et sic fecit. Sexta hora fuit ab abraā vsq̄z ad moisen. Nona hora a moise vsq̄z ad mortē xp̄i. Circa vndecimā ꝯo exiit et alios inuenit ī foro stātes ociosos. Undecima hora est ab aduētu xp̄i vsq̄z ad die iudicij. Vocat hora tercia sexta ille hebraicus ppls. Ad vndecimā aūt gentiles vocant. Unde sequit. Et dicit illis. Quid hic statis tota die id est ab initio mūdi vsq̄z nūc ociosi. dixerūt. qz nemo nos cōduxit. nemo nobis viā vite p̄dicauit. Nullus ad eos ꝓpheta vel p̄triarcha venerat añ xp̄m. Dicit q̄ eis. Ite z vos ī vineā meā. Cū aūt sero factuz esset. i. cū dies totius mūdi ad vesperā declinasset. dixit dñs vinee pcuratori suo. p̄ filio. et filius spūisancto. qz p̄ operat⁹ p filiū. et filij⁹ p spiritūsanctū. vel p curatori. i. alicui angeloz. voca operarios et redde illis mercedē suā. incipies a nouissimis Ā nouissimis incipit. qz q̄ in aduētu suo vocati ad regnū sine aliq̄ tarditate venerūt. ceteri erūt his qui ab initio mundi inceperunt. Dēs quidē idē celū hñt sed stella differt i claritate a stella. Cū q̄ veniss̄ent qui circa vndecimā horā venerat. s. gētiles. acceperūt z ipi singulos denarios. i. eandē ꝯformitatē cū his q̄ ab initio mūdi sunt vocati. Uenientes aūt p̄mi arbitrati sunt q̄ plus esset acceptur⁹i. Accepūt z ipi singulos denarios. i. singuli acceperūt vnū denariū tm̄ sicut alij. i. eandē bītudinē. tñ q̄ plus merebit in terris plus p̄miū hēbit in celis. Sicut oēs stelle sunt ī vno z eodem firmamēto. tamē vna lucidior est altera. Sequit. Et accipientes murmurabāt aduersus patrē familias dicētes. Hi nouissimi vnā horā fecerūt aliq̄d z sil̄es nobis eos fecisti q̄ portauim⁹ pōdus diei z estus. vñ Bre. Queri p̄t quō murmurare dicunt q̄ ad regnū celorum vocant. Celoz em̄ regnū nullus accipit q̄ murmurat. nihilomin⁹ q̄ accipit murmurare p̄t. Crisō. Nō oportet oīa q̄ in parabol̄ sunt fm̄ totū qō dicit inuestigare. sed intentōz p̄pter quā posita sunt intelligere. et nihil vltra scrutari. Nō g̃ inducit h̄ vt oñdat ibi aliqs eē inuidie morsos. sed ostēdit hos tāto portiōs esse honore q̄ ad inuidiā alios poterit generare si inuidia inter eos esset. Et p̄t locus ille intelligi sicut ille in euāgelio de diuite z lazaro. vbi dr. Hi q̄ volūt ad nos venire nō p̄nt. sic em̄ illi q̄ nihil volūt nisi q̄ p̄nt transire. sic nec isti murmurāt nec inuident q̄ eternā felicitatē acceperūt. sed sicut istud ꝯditionaliter intel/

Sermo XLIII

tentia sua. ⁊ deus mutauit eū in bestiā donec cognosceret se hoīa esse. ⁊c. Dan. iiij. Nota hystoriā. Requre dñ ica q̄rta post trinitat. in fmane. Non sunt ꝺdigne. Quidā aūt gl'iant in diuitijs ⁊ bē fatnū ⁊ tidē ac si hō gl'iarē ꝺ hō q̄ hret funē in collo q̄ deberet suspēdi. i. Timo. vi. Qui volūt diuites fieri incidūt in laqueū ⁊ in temptationē diaboli. ⁊ in desideria multa ⁊ nociua q̄ mergūt hoīes in interitum Un Viere. ix. Non gl'iet diues in diuitijs suis. Eccl. x. Qui gl'iat de substantia sua vereatur ne deueniat in paupratē. Lu. xij. legit de quodā diuite q̄ gl'iabat q̄ tot fructus haberz q̄ nō posset locare. ⁊ ꝓpōebat destruere horrea sua ⁊ m aiora facere. ⁊ dixit aīe sue. Aia tū habes multa bona ꝺstituta in annos plimos. requiesce. comede. bibe. epulare. ⁊ dixit ei dñs. Stulte hac nocte repetent a te dyaboli aiam tuā. que ꝺgregasti cuius erūt. Et sic factū est Un dicūt damnati Sap. v. Quid ꝓfuit nobis superbia ⁊ diuitiaz iactantia q̄d ꝺtulit nobis. Transierūt sicut vmbra. Un habemus exemplū. Quidā milites venerūt ad domuz cuiusdā diuitis vt pecuniā mutuarēt. ⁊ videres gl'az eoꝝ libros ⁊ vxorē eoꝝ ꝺmēdabāt mlrū. Rn dit diues militibꝫ. Si deus mihi diceret. dimitte q̄ habes ⁊ intra paradisum. ego nolle facere. Cūq; dicti milites reuersi fuerāt in hospicia sua sequēti mane audierāt pulsare cāpanas ⁊ dicebāt q̄ ille diues ista nocte subitanea morte perūsset. Et dixerunt milites. oīa vsq; unicuiq; ꝺdidit q̄m ꝓ gl'ia sua sprevit paradisuz Quidā gl'iant in pulcritudine corꝑis sui. ⁊ b est magna stultitia. q̄z instabilis est ⁊ nō diurat. Hodie cm̄ aliq̄s est pulcer ⁊ cras morit. ⁊ despectissimus efficit ad videndū. Und ꝺpax Flozi. Esa. xl. Omis caro fenū. i. oīs hō sicis est feno. ⁊ oīs gl'ia eius. i. pulcritudo in q̄ gl'iat quasi flos feni. arescit fenuz ⁊ decidit flos. Fenū q̄d hodie viret ⁊ flozem pulcerrimū habet cras pscindit ⁊ arescit ⁊ in nihiluz redigit. sic caro hoīs que pulcra apparet hodie post modicū cū hō nō sperat morit ⁊ in nihilū redigit. Un Ber. Quid gl'iaris in pulcritudine o hō. attende q̄d fuisti in vtero mris deiī in q̄nis miserijs vixisti. ad vltimū cibus vermiū facturus es. Aug. Si de pulcritudine gl'iaris pulcri oz est cauda pauonis q̄z facies tua quā depingis. Legit. iiij. Regū. ix. q̄ Iesabel sterit in turri vt ostenderet pulcritudinē suā. ⁊ depinxit oculos suos stibio ⁊ ornauit caput suū. q̄re ꝓcipitata est. ⁊ sanguis eius aspsus est in pietes. ⁊ est ꝺculcata eq̄z vngulibus. Quidā gl'iant in sapia mūdana. q̄d etiā stultū est. i. Coz. iij. Sapia huius mūdi stultitia est apud deū. Tales sunt sil'es ligno putrido quod in nocte lucet ⁊ nō in die. Sic sapientes huius mūdi q̄diu sunt in seculo videntur sapiētes. sz in futuro apparebit q̄ fatui fuerūt. Un dz Viere. i. Nō gl'iat sapiēs in sapia sua b est in sapia mūdana. q̄ hō sapiēs est ad malū. Dicē. iiij. Sapiētes sūt vt faciāt mala bñ aūt facere nesciērūt. Jac. iij. Non est ista sapia desursū sz terrena ⁊ dyabolica. Ista sapia fuit achitofel. cui ꝺsiliuz fuit in isr q̄si ꝺsulerēt deū. ⁊ tñ mala morte interiit. Cū aūt dedisset absalon ꝺsiliū vt occideret ꝑem ⁊ regnaret ꝓ eo. ⁊ pr nutu dei euasisset. abūt achitofel ⁊ seipm suspēdit. ij. Reg. xvij. Esa. xxix Peribit sapia a sapientibꝫ. In oibꝫ istis nō est gl'iandū. In q̄bꝫ aūt gl'iandū sit ostendit apls. ij. Coz. xij. dicens. Si gl'iari oporter q̄ infirmitatis mee sunt gl'iabor.

Textualis expositio

Cum turba plurima ꝺueniret ⁊ de ciuitat. bꝫ ꝓperaret ad ihesuz dixit ꝑ sil'itudinē. Exiit q̄ seminat seminare semen suū. Luc. viij. Qui seminat. i. hz officiū seminādi. s. fili dei exiit ō sinu ꝑis in mūdū semiare. i. ad seminādū. semē suū. i. euangeliū vl verbū dei. Et dū semiauit aliū semen cecidit secus viā ⁊ ꝺculcatū ē. ⁊ volucres celi comederūt illud. ⁊ aliud cecidit supra petrā. ⁊ natū ad hozā ⁊ post statī aruit. q̄z nō habebat humorē. ⁊ aliud cecidit inter spinas ⁊ sil'exortе spine suffocauerūt illud. ⁊ aliud cecidit in terrā bonā ⁊ ortū fecit fructū centuplū. Hec dicens clamabat. Qui hz aures audiēdi audiat. hec infra. Parci. iiij. Et cū intrasset domū cū discipul' suis ⁊ esset solus interrogauerūt eū discipuli ei q̄ esset hec pabola. Quibꝫ dixit ipse. vob datū est. s. a patre meo nosse mysteriū regni dei. i. intelligere occulta mysteria sacre scripture. Ceteris aūt in pabol' vt videntes fozis hūanitatē. nō videāt intus diuinitatē. vel videntes fozis miracula nō videant intus ꝓtutē operantē. ⁊ audiētes fozis ꝙbū intelligāt intus spūalē intellectū. Est aūt hec pabola. Semen ē ꝙbū dei. q̄d aūt cecidit secus viā hi sunt q̄ audiūt sine intellectu ⁊ deuotione. Deinde post q̄z audierint venit diabolus ꝑ malas suggestiones ⁊ tollit verbum de corde coꝝ ne credentes salui fiant. Nam q̄d sup petrā sūt illi q̄ ꝙbū dei suscipiūt. sicut semen sup petrā cadit ⁊ natū ad hozā arescit q̄z nō hz hūorē. hi sūt q̄ cū audierint ꝙbū dei ⁊ cū gaudio susceperit illō. i. cū deuotōe aliq̄ sz deuotio illa nō diu durat. ⁊ hi radicē nō hnt q̄z ad tps credūt ꝺo ⁊ adherēt ei. ⁊ in tpe temptatōis ⁊ tribulatōis recedūt a ꝺo. q̄z aduenīte aliq̄ tribulatiōe bonā vitā inceptā derelinquūt. q̄d ār semē inter spinas cecidit hi sūt auditū q̄ audiūt ꝙbū ꝺi. ⁊ a sollicitudinibꝫ ⁊ diuitijs ⁊ voluptatibꝫ vite a ꝑdicationibꝫ cūtes suffo

cant & nō referūt fructū. Diuitias vocat spi/nas q̄ sicut spine ledūt corpus. ita diuitie le/dūt aīam in hac vita p̄ ītinuā curā. in futura p̄ eternā penā. Qđ aūt semen cecidit in terrā bonā & fecit fructū centuplū. hi sunt deuoti q̄ in corde bono & optimo audiūt v̄bum dei. & fructū afferūt in patientia. ígit terra bona fru/ctū p̄ patiam reddit. q̄ nulla sunt bona q̄ agi/mus si nō eque. ꝓmoꝝ mala toleramus.

De eodem. Sermo XLV

Hec dicēs clama/bat Ihesus. Lu. viij. Sciendū q̄ legit in sacra scptura de triplici clamore dñi. Cla/mauit viuens. clamauit morīēs. clamabit ad iudiciū veniēs. Clamauit viuēs ꝑter tria vt pcā relinq̄mus. tpalia ꝓtēnamus. & celestia a ꝑetamus. ¶ Pro clamauit vt pcā relinq̄/mus. & hoc figuratū ē in clamore illo q̄n lazarū a morte suscitauit. Johis. xi. Clamauit voce magā. Lazare veni foras. Per lazaꝝ mortuū fcat pcōr mortuus in aīa. Aug. Sicut vita corp⁹ est aīa. ita vita aīe est ds. Sic q̄ morit corp⁹ q̄n sepat ab aīa. ita morit aīa q̄n sepat a deo. qđ fit p̄ pctm Esa. lix. Pcā vra diui/serūt inter vos & deū vrm. Jrez sicut mortu⁹ nō pōt operari. sic pcōr nō pōt facere opa viua q̄diu est in pcō mortali. Un aug. Qui ī cha/ritate nō est oē bonū amittit. intellige q̄ntuz ad eternā remūerationē. Ad istū pcōrē mor/tuū in aīa clamat dñs vt resurgat p̄ pniaz. Et ōr ibi q̄ cū lacrimis in turbatiōe spūs clama/uit dñs lazaꝝ de monumēto exire p̄cipiens. in q̄ docet nos dñs q̄ flere & turbari debem⁹ p̄ pctis nr̄is q̄bꝫ deū offendimus p̄ ꝓtritiōez & clamare p̄ ꝓfessionē. Judith. vij. Cūq̄ Ho/lofernes impugnaret filios isrl'. & diceret pon/tifex q̄ ꝑter pctā sustinerēt talia. factus ē fle/tus magnus & vlulat⁹. & p̄ multas horas cla/mauerūt dicētes. peccauimus iniuste egim⁹. Sz tu q̄ pius es miserere nobis. Et respexit dñs clamorē & fletum eoz. & liberauit eos de manu holofernis. Sic & nos clamare debe/mus ꝓfitendo pcā nr̄a. & dñs liberabit nos de manu diaboli. De isto clamore legit Jo/ne. iij. Cunq̄ niniuite peccassent ꝺ deū misit dñs Jonā &c. ¶ Secūdo clamauit dñs vt ista tpalia ꝓtēnamus. Lu. vij. Ihs hec dicēs cla/mauit. Quidā seminauit semen suū. & vnuz semen cecidit inter spinas & spine simł exorte suffocauerūt semen & nō fecit fructū. qđ post ea exposuit dñs q̄ semen v̄bū dei ē. p̄ spinas diuitie designant q̄ impediūt ne verbū dei fa/ciat fructū in cordibꝫ diuitū. Cūq̄ hoc dice/ret ihesus clamabat voce magna vt eo magis boīes attenderēt. & ideo cōparauit eas spinis vt ꝓtēnendas demonstraret. Sicut em̄ spine pungūt carnē. ita diuitie aīam. q̄ diuitie cuz magno labore & cura acquirunt. & sollicitu/dine custodiunt. Un Bre. Nihil laboriosi⁹ q̄z terrenis desideriis estuare. nihil q̄etius q̄z in ꝺ mūdo nihil a ꝑetere. Multa tormenta patit diues auarus. q̄ sp timet amittere bona sua Job. xv. Cuz pax sit & securitas insidias suspicat. Un Sen. Auarus vidit regē & esti/mat p̄donem. vidit pauperē & estimat furem. Eccēs. v. Saturitas diuitis nō sinit eū dormi/re. Aug. Diuitias iueniſti & reqem p̄didisti. die solicitus. nocte pauidus. sp egenus. Exē/plū de q̄dam pbo. Reqre post festū trinitat⁹ in ſmone Mortuus est diues. ¶ Tercio clam/mauit dñs vt celestia a ꝑetamus. Joh. vij. Grabat ihesus & clamabat. Si q̄s sitit veniat ad me & bibat. si q̄s desiderat vitā eternā ve/niat ad me. q̄ ego sum via ꝟitas & vita. & bi/bat de fonte viuo. Un ps. Sitiuit aīa mea ad deū fontē viuū. Aug. Sitiuit aīa mea ve/veniſti ad ipm & bibis de rorente ipsius q̄n/tū vis. quō vis. q̄diu vis. sp satiatus. sp bi/bis. q̄ sp delectat te bibere. nec vnq̄ fastidis ¶ Nūq̄ inuenire p̄t aīa sarietatē nisi in aspectu diuine facie. Un ps. Satiabor cū apparue/rit gl'ia tua. Ber. Eterna erit oīm solennitas deū facie ad faciē intueri. eius dulcedine sine fastidio satiari. eius visiōe sine defectu ꝑfrui. Un Anſ. Quid desideras aīa. q̄d amas ca/ro mea. Ibi erit q̄cq̄d amatis q̄cq̄d desidera/tis. ibi erūt bona aīe & corp⁹. q̄lia nec oculus vidit. nec auris audiuit. nec cor hois cogita/uit. ideo clamat dñs vt talia a ꝑetamus. Ad mat etiā dñs quodāmodo p̄ os paupis. Cla/mor⁹ clamorē obturāt multi aures suas. Pro uerb. xxi. Qui obturat aures suas ad clamo/rē paupis ipse clamabit & nō exaudiet. Istud ptz in diuite epulone q̄ nō audiuit lazarū vt ei micā panis dedisset. postea petijt gutta aq̄ & nō est exauditus. ¶ Secūdo clamauit mori/ens. Mat. xxvij. Jesus clamauit voce magā emisit spm̄. Quid aūt clamauit exposit. Luce xxiij. Clamauit voce magā. In man⁹ tuas dñe cō. spi. meū Un Ber. Ascendit xps in altum vt lōgius exaudiret. fortiter clamauit vt nul/lus excusaret. Clamori lacrimas addidit vt bō ꝓpateret. Un Hiero. Oēm̄is creatura cō patit creatori suo morienti. sol obscurat. terra mouet. petre scindunt. velū templi diuidit. se pulcra apiunt. mortui resurgūt. miser hō nō ꝓpatit p̄ q̄ solo xps patit. ¶ Tercio clamabit ad iudiciū veniēs. Esa. xlij. Dñs sicut leo for/tis egredi. sicut vir pliator suscitabit zelum vociferabit & clamabit sup inimicos suos cō fortabit. Glo. tam excelsa & horribili voce ꝰ reprobos clamabit vt cardines celi & fūdam/ta terre q̄tiāt. Hūc clamorē audiēt mortui & resurgēt. i. Cor. xv. Canet em̄ tuba & mor/

tui resurgent. Ūñ Hiero. Sive comedam sive bibā sive aliq̄d aliud faciā sp videt in auribus meis sonare illa vox tube. surgite mortui venite ad iudiciū. q̄z terribilis erit vox ista malis ꝺ⁊ Apoc. vi. Tunc dicent montib⁹ cadite sup nos. ⁊ petris abscondite nos a facie sedētis super thronū. Matth. xxv. Ite maledicti. Qui alios clamores dñi audire noluerūt tūc audiēt illū tercium sive velint sive nolint. Ūñ aug. Si illa melliflua gutta ego sum tāte virtutis fuit q̄ nullus aduersarioꝝ supra pedes stare potuit. q̄s poterit audire illud horribile vbū. Ite maledicti in ignem eternū.

Ūñica in quadrages. Ser. XLVI

Caritas patiens est. benigna ē. i. Lor. xiij. In verbis positis oñdit ap'us duo q̄ sunt nob necessaria si volumus caritatē ꝺare. s. patientia in aduersis. ⁊ mia in primis. Primū tangit cū dicit. Caritas patiēs ē. q. ꝺ. Qui caritatē vult hre ad deū ꝺz esse patiens in aduersis. ⁊ benignus ⁊ misericors in p̄ximoꝝ necessitatib⁹. qō tangit cū dicit. benigna est. Circa primū nota q̄ patientiā diligere debemus p̄pter eius multiplicē vtilitatē. Primū ē q̄ patientia facit hoiem martyrē. Ūñ Greg. Sine ferro vel flāmis martires esse possumus si patientiā ꝑfecte in aīo obtuamus. vt cantat ō bto martino. O scrissima aīa quā si gladius p̄secutoris nō accepit tñ palmā martyrij non amisit. Ꝺe ſeto iobe euāge. dicit hiero. Licet p̄secutoꝝ sanguinē suū nō effuderit tñ martyriū in aīa habuit. q̄z patiēs in tribulatōib⁹ fuit ⁊ volūtatē patiendi habuit. Ꝑ agis meliꝰ ꝺz volūtatē patiēdi q̄z q̄ iustus patit. q̄z ille nō ꝺz meritū. i. Pet. iij. Nemo vrm patiat q̄si homicida aut fur aut maledictus aut alienoꝝ appetitor. Ūñ Tullius. Patientia est honestatis aut vtilitatis cā. rez arduaꝝ ⁊ tribulationū voluntaria ac diuturna ꝓpessio Causa honestat⁹ ē ꝓpessio cū q̄s ꝓpter fidem x̄pi potius eligit mori q̄z cā negando viuere. Utilitatis ꝙo causa cū q̄s ꝓ salute gregis eligit mori. Voluntaria ꝺicitur. q̄z q̄ sine inuitus patit nō ꝺz meritū. Secūꝺ est q̄ patientia hoiem filiū dei facit. Prou. iij. Quē diligit ꝺs corripit ⁊ q̄si pater in filio sic cōplacet sibi. Aug. Si exceptus es. Regre in sei. Ūñ filij dei estis in tercio mēbro. Ūñ gre. Ele. et q̄z timent ne vltio q̄ suspendit in fine gutt⁹ fuet. ferirī p̄na correctiōe desiderāt ⁊ dolore vulnꝰ medicinā salut⁹ putāt. Ꝺaudere ꝺz infirmus q̄n videt celestē medicū se intromittere de eius cura. ⁊ in h̄ sperare salutē. Greg. Desperat⁹ egris q̄cūq̄ poposcerint medici ꝺa ñ p̄cipiūt ⁊ eis q̄ reduci p̄nt ad salutē q̄ q̄ ꝓpe/ tūt ꝺari ꝺicūt. Sic ē ꝺe ꝺānandis cū eis in oīb⁹ hñ p̄sperat. ⁊ saluāꝺi tribulationē patiūtur. Aug. Dic vre hic seca ne in eternū peas Exēplū legit ꝺe q̄ꝺā sero p̄e quē singulis annis visitauit ꝺñs p̄ infū mittatē. ſz vno anno eū nō visitauit. turbatus ē ⁊ dixit. Nō ꝺñs oblitus ē mei. Terciū ē q̄ patia facit hoiem inuincibilē. Nobile vincendi genus ē patia. vicit q̄ patit vinci. Si vis vicere disce pati. ꝙz verus eīm patiens a toto mōꝺo nō vinceretur. Per patiam nāq̄z vincit tormēta illata. Diabol⁹ tēptamēta. ⁊ seipm. Bre. Trib⁹ modis ꝓtus patiētie exerceri solet. Alia nāq̄z sunt q̄ a deo. alia q̄ ab aduersario. alia q̄ a ꝓximo sustinemus. A ꝓximo nāq̄z p̄secutiōes ⁊ ꝺāna ⁊ cōtumelias. ab antiq̄ aduersario tēptamenta. a deo flagella toleramus. Q̄ p patientiā vicit hō tormenta ꝺicit Aug. Nihil fortius hoie hñte charitatē. Charitas p patiam oīa vincit Exemplū in bto Uincētio q̄ ꝺixit ad ꝺacū Uidebis me plus posse q̄ tor q̄ ipse q̄ torques. Ut cū patient tormenta sustinuit Daci⁹ ꝺ videt se victū fatebat. Ite patia vincit ꝺiabolū. q̄z cū ꝺñs ꝺedisset ꝺiabolo p̄tatē tēptandi ⁊ flagellandi btm Job. q̄uis accepisset sibi oīa bona. oēs liberos ⁊ sanitatē corporis. tñ ꝺiabolus eū nō poterat supare. ſz beatus Job eū p patiam vicit. q̄z in oīb⁹ his nō peccauit labijs suis. neq̄z stultū q̄ꝺ ꝓra deuz locutus ē p impatiam. ſz ꝺixit. ꝺñs ꝺedit ꝺñs abstulit. sicut ꝺño placuit ita factū est. sit ꝙ nomen ꝺñi bñꝺictū. Legit q̄ q̄ꝺam demoniaca venit ad q̄ndā sctm vir ⁊ ꝺedit ei alapā. ⁊ ille patient accipiēs p̄buit ei aliā ꝑm mandatū ꝺñi. Tunc demon cepit clamare. o violentia mādanti me pellit hinc. ⁊ statim demon exiuit. q̄z p patiam eū vicerat. Quartū ē q̄ hō p patiam x̄pm imitat. i. Pet. ij. Xp̄s passus ē p nobis vobis relinquēs exemplū vt sequamini vestigia eius. Uult x̄ps vt aliqua patiamur sicut ⁊ ipse passus est. Ūñ legit Lu. vlt. Cū ipe comedisset ꝺe pisce assō ꝺedit reliq̄as discipulis suis. Aug. Piscis assus ē x̄ps passus. p̄s. Quid retribuā ꝺño p oīb⁹ his q̄ retribuit mihi. Calicē salutar⁹ accipiā. i. passiōes ⁊ tribulatōes patienter sufferā. Ut talib⁹ q̄ ꝓpter eū nihil sustinere volūt exprobrabit in ꝺie iudicij passionē suā quā ꝓpter eos sustinuit. ⁊ p q̄ nihil sibi reddiderunt. Ūñ Crisſ. Christus exprobrabit in iudicio peccatorib⁹. Require ꝺñica secūꝺa in aduentu.

Textualis expositio

Assumpsit iesus duodecim discip'os suos. ⁊ ait illis Ecce ascēdimus hierlimā ⁊ ꝙsummabūt oīa q̄ scripta sūt ꝺe filio hoīs. i. marie

tribulatio. 9

Tradek eĩm gentibꝫ ad illudendũ flagellãdũ ⁊ crucifigendũ. ⁊ tercia die resurget. Et nihil ipsi hoꝝ intellexerũt. ⁊ erat ꝑbũ absconditum ab eis ⁊ nõ intelligebãt q̃ dicebãt. Factũ est aũt cũ approp̃inqret iericho. cecus q̃dã sedebat secus viã mẽdicans. Et cũ audisset turbã prereuntẽ interrogabat q̃d hoc esset. Dixerũt ei q̃ ihs nazarenus trãsiret. ⁊ clamauit nõ im clamore exteriori sz etiã interiori dicens. Fili dauid miserere mei. Sciebat eĩm ex lege q̃ de pgenie dauid xp̃s nasceret. ideo vocauit eũ filiũ dauid. Et q̃ ꝓibant increpabãt eũ vt taceret. Ipse ẽo multomagꝭ clamabat miserere mei. In q̃ dat intelligi q̃ ꝗnto pla occurrũt impedimenta rãtomagis clamãdum est ad dñm. Stans aũt ihesus iussit eũ adduci ad se. Et cũ approp̃inqret interrogabat eũ dñs q̃d vis vt faciã tibi. At ille dixit. dñe vt videã. Et dixit ihs. Respice. fides tua te saluũ fecit. ⁊ ꝛfestim vidit ⁊ seqbat eũ. magnificãs eũ. ⁊ oĩs plebs vt vidit dedit laudem deo.

De euãgelio. ¶ Sermo. XLVII

STans aũt ihesus iussit eũ duci ad se. Lu. xviij. In verbis istis notant duo. Primũ est dei erga peccatores misericordia. Scõm pctoris gre cõfidentia. Primũ ibi. Stãs aũt ihs. secundũ ibi. Jussit eũ duci ad se. ¶ Circa pmũ nota q̃ trib modis stat dñs. Stat ꝫ pctorẽ. iuxt peccatorẽ. ⁊ p pctore. Primo stat ꝫ pctorẽ pctm ei⁹ impediendo. quia q̃nqz impedit pctorẽ q̃ nõ pot tãta pcã cõmittere q̃nta libenter vellet si pmitteret. Istud figuratũ est Nũe. xxij. vbi dr q̃ cũ Balaam pgeret in asina ad maledicendũ pplm dñi. stetit angelus euaginato gladio ꝫ eũ. ⁊ nõ pmisit eũ facere illd pctm q̃d i aĩa ꝛcepat. Asina aũt vidit angelũ euagiato gladio ⁊ nõ ꝓba. ⁊ declinauit de via. ⁊ iratus ꝓba ꝑbis reduxit asinã ad viã. postea stetit angelus inter duas sepes vineaꝝ. ⁊ timens asina declinauit ad parietẽ sepis ⁊ attriuit pedẽ ꝓbe. ⁊ ꝓba pcussit eã. Tercio stetit angelus in angusto loco vbi nec ad dexteraz nec ad sinistrã declinare poterat. ⁊ timẽs asina cecidit sub pedib ꝓbe. quã cũ tercio pcuteret dicẽs. Utinã hrem gladiũ occiderem te. Rñdit asina. Cur pcusisti me trib vicibus. Protinus aperuit dñs oculos ꝓbe ⁊ vidit angelũ stantẽ. ⁊ dixit angelus. Peruersa est via tua ⁊ mala. ⁊ nisi asina declinasset occidissem te. Sic impediuit eũ ne pctm illud cõmitteret. Sic adhuc sepe dñs impedit asinã. i. corpus. ne ꝓba. i. aniã. malũ q̃d ꝛcepit pficiat. Aliq̃n ipedit p infirmitatẽ. aliq̃n p tribulationẽ. Exemplũ in rege Abimelech q̃ abstulerat abrae vxorẽ suã. ⁊ ipediuit eũ dñs p infirmitatẽ ne eã tãgeret. Nota hystoriã. Ecñ. xx. Legit in legenda scti thome cantuariensis q̃ cũ q̃dã ad sepulcr eius veniret ⁊ sanitatez corpis impetrasset. cogitare cepit si forte lanitas expediret aĩe sue. reuersus ad sepulcrũ rogauit vt si nõ expediret ei sanitas corpis q̃ tũ crediret infirmitas. ⁊ statim redijt infirmitas. ¶ Scõo stat dñs iuxta pctorẽ expectans si reuerti velit. patus est eũ recipe. Istud figuratũ est in ecco isto de q̃ dr q̃ dñs stetit ⁊ expectabat eũ ⁊ q̃siuit q̃d vellet. ⁊ cũ peteret illuminari statim dñs patus fuit ⁊ illũinauit eũ. Per cecũ ꝓcat pctorẽ quem excecat malicia sua. sicut dr Sap. ij. Excecauit eĩm eos malicia eoꝝ q̃ ita excecatus ẽ q̃ nõ videt dãnũ pccati. nec eternã mortẽ. nec cogitat cregrationẽ nec ꝑniã fragilitatẽ. sz benignus dñs nr ihs xp̃s stat oĩ tpe iuxta eũ ⁊ patus ẽ eũ recipe ad grãm suã. de q̃ dicit spõsa Can. ij. En ipe stat post parietẽ nostrũ. i. retro parietẽ respiciens p fenestras. pspiciẽs p cancellos. Per parietem ꝓcat pctm q̃ sepat boiez a deo. Isa. lix. Peccata vra diuiserũt inter vos ⁊ deũ vrm. Retro illũ stat dns respiciẽs p fenestras ⁊ cancellos. Per fenestras ꝓcant pcã mag. p cancellos pua. Oĩa ista impediũt ne dñs intrare possit ad cor hoĩs. Et q̃ mõ dño stãte ⁊ pulsante nõ aperiũt. in futuro stabũt ⁊ pulsabũt nec aperiet eis. Lu. xiij. Cũ intrauerit pfamilias ⁊ clauserit ostiũ tunc incipietis foris stare ⁊ pulsare dicẽtes. Dñe dñe aperi nob. Et rñdebit. Nescio vos. sicut patz in patris ꝓximbir. Mat. xxv. Tercio stat dñs p pctorẽ coram pte tanq̃ aduocatus interpellãdo. Istud figuratum est. ij. Esd. ix. vbi dr. Stetit esdras scriba sup gdũ ligneũ quẽ fecerat adloq̃ndus Esdras interꝓtat mia dñi. ⁊ ꝓcat xp̃z quẽ misericors pr ⁊ dñs nob misit. Unde q̃ Ber. Pater misit in mũdũ saccũ plenũ mia. i. xp̃m. q̃ mia in corruptione sacci. i. in vulneratione sui corpis a paruit. q̃n ex oĩ pte sanguis mie distillauit. Vide igit Esdras. i. xp̃s stetit sup gradũ ligneũ quẽ fecerat ad loq̃ndũ. i. p nob ⁊ nostris peccat deo pri reconciliando. q̃n dixit. Pater dimitte illis q̃ nesciũt q̃d faciunt. Ecce q̃z sapienter allegat p nobis sicut sapiens aduocatus. Primo alloq̃t iudicem blandis ꝓbis ⁊ dulcib vt animũ suũ mitiget. Sic ille aduocatus xp̃s ꝓmo alloquit eũ vocans ipm prem. q. d. Et q̃ pr meus es. ⁊ ego filius tuus sum tibi obediens vsq̃ ad mortẽ. nõ potes filio tuo negare petitionẽ suã. Dimitte q̃ eis peccata sua quia p eis satisfeci. Isa. xl vi. Ago feci ⁊ ego ferã. q. d. Ago traho ad me factũ hoĩs. q̃ ego feci ⁊ facio p eis emendã q̃ hõ p se satisfacere nõ pt. nõ solũ tũc led etiã adhuc aduocatus nr est in celo. i. ꝓb. ij. Si q̃s peccauerit aduocatũ habemus apũ patrẽ

Sermo XLVIII

ieſum xp̃m iuſtum. ⁊ ipſe eſt ꝓpciatio ꝓ pec/catis noſtris. Vñ. Ber. Secuꝝ acceſſum ha/bes ad deū o homo. habes filium ante patrē. ante filū habes matrē. Mater oſtendit filio pectus ⁊ vbera. filius aũtē patri cicatrices et vulnera. nō poteſt ibi eſſe aliqua repulſa vbi tot ꝯcurrũt charitatis inſignia.

In capite ieiunij. Ser. XLVIII

Theſaurizate vo/bis theſauꝝ in celo. Mat. vi. Nota ꝙ quadrupex eſt theſaurus. ſ. terrene pecunie redẽptionis hũane. operationis ſ̃truoſe. ⁊ ce/leſtis patrie. Primus eſt ꝓtẽnendus. ſecũdꝰ diligendus. tercius ꝯgregandus. q̃rtus deſi/derandus. ¶ De ꝓmo theſauro. ſ. terrene pe/cunie dr Eccl. xxxi. Beatus diues q̃ inuẽtus eſt ſine macula. ⁊ q̃ poſt aurũ nõ abĳt. ſ. a deo nec ſperauit in theſauris pecunie. quis ẽ hic ⁊ laudabimus eũ. Notabiliter dr nec ſpera/uit in theſauris pecunie. nõ em̃ ẽ ponẽda ſpes in theſauro pecũie terrene ſz eſt ꝓtẽnẽdus ꝓpt quatuor. Primo qr deſiderũ hominis ſa/tiare nõ poteſt. Prouerb. xv. Melius eſt pa/ũ cũ timore dñi q̃ theſauri multi ⁊ inſatia/biles. ſ. nõ ſatiare valentes aĩam hois. Ber. Anima ſolius dei capax terrenis occupari po/teſt. impleri nõ poterit. Aug. Cũ aĩa ad ꝓ/plandũ deũ ſit creata. iure ei nõ ſufficit in eo q̃ dñs nõ eſt. Vñ cũ orbis terraꝝ ſit aĩ ho/mine reſpectu dei quaſi vna gutta reſpectu to/tius maris nõ ſufficit implere aĩam hominiſ Vñ Alexander magnus cũ totũ mũdũ circũ ĳret. ⁊ oĩa regna ſibi ſubiugaret. queſitũ fu/it pb eo q̃ ꝓtentus eſſet. Reſpondit ſi vnus hõ totũ mundũ hr̃et adhuc ſibi nõ ſufficeret. Ergo nõ dem̃us q̃rere ſufficientiã in theſau/ro pecunie. ſed in deo. qr dicit apl̃us. ĳ. Cor ĳĳ. Sufficientia nr̃a ex deo eſt. Amb. Oĩb oĩa eſt dns. ſi eſuris cib eſt. ſi ſitis potus eſt. ſi indiges curari medicus eſt. ſi auxilio virtus ẽ ſi tenebras fugis lux ẽ. ſi morte vita ẽ. Aug. Si inheſero tibi ex oĩmi mẽoria nuſq̃ ẽ labor ⁊ dolor. ⁊ viua ẽ vita mea plena in te. q̃ aũt plenus tui nõ ſum oneri mihi ſum. q̃m tu im/plens ſubleuas eã. Hic q̃ ptz q̃ theſaurus pe/cunie nõ ſatiat. ſ. eſt ꝓtẽnendus. Sc̃o ꝓtẽ/nendus ẽ theſaurus pecunie. qr incertus ẽ. ci/to em̃ amittit. Mat. vi. Nolite vob theſau/rizare theſauros in terra. vbi erugo ⁊ tinea de/molit ⁊ ꝙsumit vbi fures effodiũt ⁊ furant. ¶ Theſaurizate vobis theſauros in celo vbi ne q̃ erugo nec tinea demolit. ⁊ vbi fures non effodiũt nec furãt. De incertitudie hr̃ theſau/ri dr ps. Theſaurizant ⁊ ignorãt cui ꝯgrega/bũtea. Sic videm̃ freq̃nter q̃ m̃lti cũ mario dolore ⁊ ſolicitudie ꝯgregãt theſauros. ⁊ cuꝝ minus putãt moriũt. ⁊ alĩ poſſident ipſos q̃ nũq̃ ſcĩ q̃ret dicũt. vt dixit dñs diuiti auaro q̃ ampliare volebat horrea ſua. vt hr̃ Lu. xĩ Bre. Eadẽ nocte ſublatus eſt q̃ m̃lta rpa fuit p̃ſtolatus. vt q̃ in longũ ſibi ſubſidia colligẽ/do. pſpiceret. nec ſubſequẽtẽ diẽ vel vnũ q̃dez mane videret. Cõtẽnẽdus ẽ g̃ theſaurus pe/cunie qr incertus eſt ⁊ hoiem incertũ reddit. ¶ Tercio ꝓtẽnẽdus ẽ qr hoiem a deo trahit ⁊ pecuniã p̃ ho colere facit. aug. Quicqd hoiez a deo trahit hr̃ hs ei⁹ eſt. ⁊ hr̃ facit theſauꝝ Mat. vi. Vbi eſt theſaurus tu⁹ ibi ⁊ cor tuũ. Tot g̃ hõ hr̃ deos q̃t hr̃ res a deo retrahentes. Oſee xx. Iſrael ſm̃ m̃ltitudinẽ fructus ſui m̃ltipli/cauit ſibi altaria. ⁊ iuxt̃ vbertatẽ terre ſue exu/berauit ſimulacra. Qui g̃ cor ſuũ freq̃nter po/nit in theſauro ipm̃ p deo colit. Exẽplũ de il/lo diuite in cui⁹ corpe nõ eſt inuentũ cor. Re/ q̃re in ſm̃one Abrae facte ſũt. ¶ Quarto ꝓtẽ/nẽdus eſt qr ira dei. puocat. Jac. v. Theſauri/ſaſ vob irã in nouiſſimis diebꝫ. ſu ꝑple vos auari. aug. Neſcĩ miſer cũ theſauro pecũie ire piter ⁊ cumulari. Vnd dicit dñs Zach. i. Ira mag̃ ira ſco ego ſup gẽtes opulentas. hr̃ faciet in nouiſſimo. tunc nõ ꝑderũt theſauri pecu/niaꝝ. Prou. x. Non ꝑderũt theſauri impie/tatis. i. theſauri q̃ mõ ꝑ ipietatẽ ſiue ĩ miam ꝯgregank in die iudicĳ. qr dr Prou. vi. Zel⁹ ⁊ furor viri. i. xp̃i. nõ parcet in die iudicĳ. nec acq̃ſcet cuiuſq̃ ꝓcibꝫ. nec recipiet ꝓ redẽpti oe dona pl̃ima. Ber. Veniet dies illa in q̃ plus valebit ꝙſcia bona q̃ marſupia plena. q̃n di/cet. Ite maledicti in ignẽ eternũ. ¶ Scõs the/ſaurus. ſ. redẽptionis hũane ẽ theſaurus ille q̃ genus hũanũ redẽptũ fuit de diabolica po/teſtate vel captiuitate. ſ. ꝓcio ſanguis dñi nr̃i ieſu xp̃i. De iſto theſauro dictum ẽ. i. Pet. i. Non corruptibilib auro ⁊ argento redempti eſtis. ſz ꝓcioſo ſanguine agni ĩmaculati ⁊ in/cõtaminati ieſu xp̃i. De iſto theſauro dictũ ẽ Nu. xx. vbi orauit Moyſes dicens. Exaudi dñe clmorẽ ꝓpl̃i tui⁹. ⁊ apr̃i eis theſaurꝝ tuuꝫ fontẽ aq̃ viue. Ad ꝓceptũ dñi ꝑcuſſit. Moy/ſes petrã bis. ⁊ egreſſe ſunt aque largiſſime. Per clamorẽ ꝓpl̃i intelligit amor ⁊ deſideriũ antiq̃ꝝ parꝝ q̃ deſiderabãt aduentũ xp̃i ieſu in carne. Per petraꝫ fcaꝫ caro xp̃i ſicut dr. i. Cor. x. Petra aũt erat xp̃s. Hec petra ꝑcuſ/ſa fuit bis. ſ. flagellatiõe ⁊ crucifixiõe. ⁊ egreſ/ſus ẽ theſaurus aque viue. i. theſaurus ꝓcioſi ſanguis ieſu xp̃i ita largiſſime q̃ꝑ oĩs ꝑtes corpis emanauit quãdo xp̃us nos liberauit. Suffeciſſet aũt ad redemptionẽ generis hũa/ni minutiſſima gutta ſanguinis ieſu xp̃i. ſed data eſt copia vt ex abundantia beneficĳ. cĳ vir/tus innoteſceret diligentis. Iſte ergo eſt theſaurus aque viue quẽ antiqui pr̃es q̃rebant ⁊ deſiderabãt ⁊ ſibi dari petebãt. Cadẽ mi/

dei filius venit in hūc mūdū. z latus suū lancea aperiri faciens. de corde suo thesaurū protulit q̄ hoiem redemit. Unde Luc. vi. Bonus hō. i. xp̄s de bono thesauro cordis sui pfert bonum. i. p̄cia nre redēptionis. Quod cū scrī p̄res in limbo intellexissent. vehementer gauisi sunt sicut q̄ thesaurū magnū inuenissent. Job. iij. Quasi effodientes thesaurū gaudent vehemēter cū inuenerint sepulcrū. Thesaurus iste. s. p̄cios̄i sanguis iesu xp̄i sp est in archa recōdendus p̄ p̄tinuā passionis xp̄i mēoriā. Mat. vi. Ubi est thesaurus tuus ibi ē z cor tuū. q. di. Thesaurus iesu xp̄i q̄ redēptus es q̄ride dz esse in corde tuo. Ber. Memor ero q̄diu vixero laborū q̄s protulit xp̄s in p̄dicando. fatigationū in discurrendo. vigiliarū in orando. tēptationū in ieiunando. lacrimarū in p̄patiendo. insidiarū in colloq̄ndo. postremo tormentorū sputorū. collaphorū. subsannationū. exprobrationū. z clamorū. Ber. Quotidiana debz esse hoīs lectio dñice passionis recordatio.

¶ Tercius est thesaurus oprationis fructuose. Tob. xij. Bona est oro cū ieiunio z elemosyna magis q̄z thesauros auri p̄dere. Iste thesaurus est p̄rius thesauro pecunie. q. ille acq̄rit p̄ tpaliū acq̄sitionē. iste p̄ tpaliū largitionem Unde Mat. xix. Si vis pfectus esse vade oia q̄ habes z da paup̄ibus z hēbis thesaurū in celo. Iterū illen̄ō p̄derit in die necessitatis. s. in iudicio. Iste aūt p̄derit multū. Tob. iiij. Quō potueris ita esto misericors. si multū fuerit tibi abūdanter tribue. si exiguū tibi fuerit exiguū libenter impartiri stude. Premiū em̄ bonū thesaurisas in die necessitatis. q̄m elemosyna ab oī pctō z a morte liberat z nō patiet aīaz ire in tenebras exteriores. Q̄ fiet in die iudicij q̄ mali ibūt in tenebras exteriores. z boni recipient mercedem p̄m laborē eorū. Tūc thesaurus bonor̄ opez placabit irā iudicis. Istud bn̄ figuratū est Dier. xli. vbi dr. q. cū Ismael occidere veller decē viros. dixerunt. Noli nos occidere. hēmus em̄ thesauros absconditos in agro frumenti ordei olei z mell. Per frumētū sic triticū q̄d est gnū nobilissimū. designat charitas que est maxia virtutū. Per ordeū quod est aspez signat pnīs. sed p oleū signat mia. z p mel signat oro devota. Ista debent esse abscondita in agro cordis p̄ būilitatē ne amittant p̄ vanā gl̄iam. Greg. Maligni spūs iter nr̄m q̄si latrūculi obsidēt deprādari aūt desiderat q̄ thesaurū in via publica portat. Istud figuratū est in rege Ezechia q̄ audīt nūcios babilonis thesauros domus dñi. Et to postea babilonij veniebant z oia abstulerūt. Nota hystoriā Esa. xxxix. ¶ Quartus thesaurus est celestis patrie. Math. xiij. Sile est regnū celor̄ thesauro abscondito in agro. Glo. Ager est bona p̄uersatio in q̄ thesaurus celestis abscondit donec vita finita recipiat. sic cui liber fideli p̄mittit. Deut. xxviij. Aperiet dñs ds tuus thesaurū suū optimū celū Iste thesaurus ē desiderandus. q. infinitus. Sap. vij. Infinitus est thesaurus hoīb⁹ in q̄ vsi sunt p̄tices facti sunt amicicie dei. Iterū q. est secur⁹. q. iamissibil'. Mat. vi. Thesaurizate vob thesauros i celo vbi nec erugo nec tinea dēmolit. z vbi fures nō effodiūt nec furāt Et q. dictū q̄ thesaur⁹ pecunie trahit hoiez a dō. z pecuniā p deo colere facit. q̄ p̄tinenda est thesaurus iste. Aug. Quicūq̄ hoiem a dō trahit dūs eius est. q̄ q̄ cor suū ponit frequēter in thesauro ip̄m p deo colit. Exemplū legit. In ciuitate parisiensi q̄dam dives mortuus debuit p̄dirī. z extractis visceribus nō inuenerūt cor illius. z stupefacti q̄sierūt a q̄dā mgro si eriā hō posset viuere sine corde. Rndit q̄ n̄ Sed q. scriptū est. vbi est thesaurus tuus ibi est z cor tuū. q̄rite iux pecuniā suā z forte inuenietis. z sic factū ē. Ergo thesaurizate vob thesauros in celo. Ad q̄ p̄ducat nos ē.

¶ Feria sexta post cinerum.

Sermo. XLIX

Estote perfecti sicut z pr̄ vr̄ celestis pfectus ē. Math. v. Nota dūs pater nr̄ est p̄pter q̄tuor rōnes. Primo rōne creationis. scdo rōne miserationis. tercio rōne p̄curationis. q̄rto rōne hereditarie p̄missionis. ¶ Primo dūs dr̄ p̄r̄oe creationis. q. nos fecit z creauit. Deut. xxxij. Nōne ipse pr̄ tuus q̄ possedit z fecit z creauit te. Glo. Fecit corpus. creauit aīam. possidet totū. ergo merito eū diligere debemus sicut filii patrē. Ber. Si naturaliter filius amat patrē carnalē a q̄ p̄te corpis assumpsit. q̄ quāgis dz amare p̄rem celestem q̄ corpus z aīam ex nihilo fecit. Si oct'o vel manu careres multum eū amares q̄ ea tibi daret. q̄nto plus ergo diligendus est ille pr̄ q̄ oīa mēbra z vitā z aīam donauit nobilissimā. Bern. O hō cogita q̄lem te fecit. nēpe p̄m corpus egregiam formā p̄m aīam imaginē creatoris insignem rationis p̄tipem. beatitudinis capacē. Iz tu miser p̄tor deū q̄ te genuit dereliquisti. z obliuiscuses dei creatoris tui. tū ipe dicit reuertere. z ego suscipiam te. ¶ Secūdo deus est pater noster rōne miserationis. sicut em̄ pr̄ miseret nostri. p̄s. Quō miserek pr̄ filios miserē est dūs timentibus se. q̄m ipse cognouit figmētum nostrū. i. fragilitatē z p̄nitarem ad peccā dū. Istud figuratū est in filio p̄digo q̄ pater reuertētē benigne suscepit. z miseri⁹ ordinatus cecidit sup collum eius z osculatus ē eū. Per filiū istū q̄ bona sua suscepta male cō sumpsit p̄cā peccator̄ q̄ bona temp̄alia a deo

ſibi tradita.ſ.vires ſenſus ⁊ fortitudinē et ſa/
nitatē et tps in ſeruitio mūdi et diaboli ꝫ ſum
pſit.tñ ſi ad patrē ſuū celeſtē p pñiaz redierit
miſerebit ſui.et eū ſuſcipiet.et eū tñ diligit ſi
cut aliū filiū q̄ nūq̄z ab eo receſſit.Bern.O q̄
ōlis et quāta eſt miſcōia dei.Reqre ſupra in
ſermōe.Apparuit benignitas ⁊ē.ſicut patuit
in petro quē poſt ꝟuerſionē intīm dilexit ſicut
alios apl̄os. īmo plus. qz eū p̄incipē apl̄oz
fecit.et in paulo.cui poſt ꝟuerſionē plura ſe/
creta reuelauit q̄z alīs apl̄is et innumerabili
magnitudīe. Tercio dō eſt pr̄ noſter rōne
ꝓcuratōis.qz ſicut pr̄ ꝓcurat filīs ſuis neceſſi
tatē.ſic pr̄ celeſtis ꝓcurat vel puider nobis ne
ceſſaria.Mat.vi.Nolite ſolliciti eē dicentes.
q̄d manducabim⁹ aut q̄d bibem⁹.aut q̄ ope/
riemur.ſcit em̄ pr̄ veſter celeſtis qz his oīb⁹
indigetis. Reſpicite volatilia celi q̄ nō ſemi/
nant neq̄z metūt.nō ꝟgregāt ī horrea.et tñ pr̄
veſter celeſtis paſcit illa.q̄to magis paſcet vos.
Cōſiderate lilia agri quō creſcūt.Salomō in
gloria ſua nō eſt veſtit⁹ ſicut vnū ex iſtis.Si
ergo deus fenū vel liliū ſic veſtit.q̄to magis
vos ſi eū dilexeritis ſicut patrē vr̄m celeſtē.ſi
crediderit⁹ ei. Adhuc em̄ eſt idē deus q̄ iude
os q̄draginta annis ī deſerto pane celeſti pauit
et potū de petra dedit.et ita ī veſtitu puidit.
qr p.xl.annos veſtimēta eoz nō ſunt attrita
nec ꝟſumpta.ſic ōr Deut.viij. Qui eos ita cu
ſtodiuit q̄ nō erat in tribubꝫ eoz infirm⁹ Si
ſic puidit iudeis multo magis xp̄ianis ne
ceſſaria ꝓcurabit. Mto maiora dat de⁹ chri
ſtianis q̄z iudeis. Dedit em̄ illis māna ad e/
dendū.xp̄ianis aūt dat carnē ſuā ad mandu/
candū. Illis dedit aquā de petra ad bibendū
iſtis ꝓpinat ſanguinē ſuū quē de latere ſuo fu/
dit. Illis dedit terrā p̄miſſionis. iſtis dat re
gnū celoz. Quarto xp̄s deus pr̄ noſter eſt
rōne hereditarie ꝓmiſſionis.ſic em̄ pr̄ dat fi/
līs ſuis hereditatē ſuā ſic deus dat ⁊ ꝓmittit
nobis hereditatē ſuā.ſ.regnū celoz. Luc.xij.
Nolite timere puſillus grex.q̄m cōplacuit pa
tri vr̄o vobis dare regnū. Puſilli ſunt hūiles
oēs quoz hereditas eſt regnuz celoz. Mat.
v. Bti pauperes ſpū.i. hūiles q̄m ipoz eſt re/
gnū celoz. Iſtud figuratū eſt ī filīs iſay.q̄ mi
nimus fuerat.ſ. dauid vnctus fuit ī regē.ſicut
patet.i. Re.xvi. Nō em̄ magnis p̄ clarione ſed
quis p̄ humilitatē dabit regnū celoz.ad q̄ ⁊ē.

Finica Inuocauit. Sermo. L.

Ecce nunc tps ac

ceptabile.ecce nūc dies ſalutis.ij.Cho
rinth.vi.Dicit etiā Eccl.xxxix. Oīa em̄ ī tē/
poze ſuo q̄renti. Nā q̄libet res in tpe q̄ magis
valet eligēda eſt et q̄renda. Ideo apl̄s volens
nos exhortari ad pñiam.ꝓponit nobis opor/
tunitatē tp̄is ad pñiam agendā vt ſic nos al/
liciat ad penitendū dicens. Ecce nūc tps ⁊ē.
qz poſt hanc vitā nō erit tps penitēdi. No
ta tria ſunt q̄ nos debent ad pñiam ꝓuocare.
Tp̄is oportunitas.nr̄a neceſſitas.et pñie vti
litas. De p̄mo ōr in ꝟbo ꝓpoſito. Ecce nūc tē
pus acceptabile.i. ꝟueniēs eſt tps p̄ntis vite
ad pñiam.et poſt hāc vitā nō erit tps penitē/
di. ꝓterea iurauit angel⁹ p viuentē deū q̄ p⁹
hoc tps nō erit ampli⁹ tps penitētiā agendi.
Apoc.x. Ber. Neq̄z venia inueniēt q̄ nunc
tps aptū perdūt. Criſ. Omni rei magꝫ opor
tet ꝓcere q̄z tpi. Aurū ſi pdideriz recuparе po/
tes. Si ꝟo tps pdideris nūq̄z reſumes. Age
ergo miſer pctōr nūc pñiam qz neſcis ſi cras
viues. Apoc.ij. Age pñiaz. ſi q̄ min⁹ veniā
tibi cito. Ber. Penitētī veniā ſpopōdit. vi/
uēdi craſtinū nō ſpopondit. Exemplū de aīa
q̄ plāxit tps pditū. Reqre ſupra in ſer. Prepa/
rate. in fine. Scōo dz nos ad pñiam ꝓuo/
care nr̄a maxīa neceſſitas. qz oēs peccauim⁹ ⁊
egemus pnia ſi volum⁹ ſalui fieri. Luc.xiij.
Niſi pniam egeritis oēs ſil' pibitis. Apo.ij.
Memōro vñ excideris ⁊ age pniam. alioqn
pibis. Naz ſi hō oīa bona feciſſet q̄ hō facere
p̄t.et ſi in vno pctō abſq̄z pnīa mortuus fuerit
ſine dubio damnabit. Exemplū. Erat pa
triſſus q̄dā ciuis hīs filiū tenēs ſibi magiſtrū
q̄ eū informaret. Cūq̄z infirmaret puer vocat
ſacerdos ꝟſiteꝫ et mozit. Magiſter pueri ro/
gauit deū vt ſibi de ſtatu pueri reuelaret. Et
cū eſſet ī oꝛōe apparuit puer lachrymabiliter
dicēs ſe eternaliter damnatū. Stupefact⁹ ille
q̄ſiuit cām ſue damnatōis cū tñeſſet cōfeſſus.
Rñdit puer. Poſt ꝟfeſſionē venit cogitatio
talis in mentē meā q̄ dolui q̄ bona p̄tis mei
deberē relinq̄re ⁊ delicias ſeculi.et in tali cogi
tatōe mortuus ⁊ damnat⁹ ſum. Tercio dz
nos ad pñiaz ꝓuocare multiplex eius vtilitas
Prima eſt q̄ p pñiaz ꝺelent̄ pctā. Eze.xviij.
Si impius egerit pñiaz ab oīb⁹ iniq̄tatibus
ſuis vita viuet ⁊ ñ morieꝫ. oīm iniquitatū q̄s
opatus eſt nō recordabor. Act.iij. Penitemī
et cōuertimini vt deleant̄ pctā vr̄a. Exemplū
Erat q̄dā demoniac⁹ q̄ oīa hoīm pctā de q̄/
bus interrogabat reuelabat. Cūq̄z interroga/
tus fuiſſet de q̄da milite rñdit. Oīa pctā ſua
ſcripta hēo in libro meo. Tūc dñs ſuus q̄ ha
buit eū ſuſpectū de adulterio cū vxore ſua. du
xit eū ad illū demoniacū. Cū aut̄ eſſet in via
egit pñiam dolēs ſe peccaſſe. Et cū nō poſſet
hīe cōfeſſorē cōfitebat laico. Et venientes ad
demoniacū q̄ſiuit p̄nceps de illo milite Cūq̄z
ille libru ſuū aperiret clamauit. Heu heu oīa
deleta ſunt. vnū peccatū nō inuenio illi⁹ mili
tis. hert oīa ſcripta. Scōo pnīa ſententiā cō/
tra peccatorē latā mutat. Hiere.xviij. Si pe
nitentiā egerit gens illa a malo ſuo q̄ locut⁹

sum aduersus eam. agã et ego pniam sup ma/
lo qđ cogitaui vt facerẽ ei. Exemplũ in nini/
uitis ꝓtra qs dñs dederat sniam ꝑ os Jone
ꝓphete dicẽs. Adhuc q̃dragĩta dies et nini/
ue subuertet. Et surrexit rex de solio. et indu/
tus est sacco. et sedit in cinere. et clamauit dicẽs
Hoies z iumẽta nõ gustẽt quicq̃ nec pascant
et ꝙuertat vir a via sua mala. Quis scit si cõ/
uertat z ignoscat deus et reuertat a furore ire
sue. et nõ pibimus. Et vidit deus opa eoꝝ qz
cõuersi sunt. et misertus est deus sup malicĩa
quã locutus est vt faceret eis z nõ fecit. Nota
historiã Jone. iij. ¶ Tercio ꝑ pniaz bona ꝑ/
dita restaurant. Un legit Gen. xl. Tres ad/
huc sunt dies ꝑ qs recordabit Pharao mini
sterij tui. et restituet te in gradũ pristinũ. Tres
dies sunt tres ptes pnie. s. cõtritio. cõfessio. et
satisfactio. Per hos restituet rex pharao. id ẽ
xps in gradũ pristinũ ipm hoiez. Hoc est qđ
dixit pr ad seruos. hoc est xps ad angelos de
filio ꝑdigo penitẽti. Cito ꝓferte stolã primã z
induite illã. i. restituite ei innocentiã z statuz
pristinũ. et date anulũ in manu ei⁹. i. bona opa
q̃ ꝑdiderat reddite ei. no. pabo. Un. xv. Ber.
¶ Mirabil' bonitas dei q̃ sic ignoscit reo ꝙ nec
penitentẽ damnat vlciscẽdo. nec ꝓfundit im/
ꝓperando. nec minus diligit imputando.
¶ Quarto ꝑ pniam bõ regnũ celoꝝ acquirit
Mat. iij. Pniam agite et appro. reg. celo. Si
rex faceret clamare ꝙ quicũq̃ parisi⁹ veniret
mille marcas acciper. certe multi illuc ardẽter
currerẽt. Sed rex celestis clamat regnũ celoꝝ
dare ꝑ pnĩa. sed pauci curãt nec currũt. Sed
quidã sunt sicut simea. q̃ gustata sup ꝙre nu/
cis cortice. statim nucẽ ꝓiicit. qz ad dulcedinẽ
nuclei nõ puenit. Sic pctõr pniam suã ꝓter
aliquã difficultatẽ ꝓiicit. qz ad dulcedinẽ spi/
ritualis ꝙsolatõis nõ puenit. Gre. Si multũ
appetis qđ te mulcet. prius bibito qđ dolet.
Exẽplũ. Jouinian⁹ habuit i palacio suo duo
dolia vini. in vno fuit dulce vinũ et in alio a/
marũ. Quicũq̃ voluit bibere dulce vinũ o/
portebat prius gustare amarũ. Sic quicũq̃
vult bibere in regno celoꝝ de fonte eterne cla
ritatis z iocũditatis. oportet eũ primo bibe/
re et gustare de amaritudĩe pnie. Hã xps sic
ꝑsonaliter venit ad regnũ celoꝝ q̃ grauẽ peni
tentiã fecit oĩbus diebꝫ vite sue. nõ ꝑ suis sed
ꝑ nr̃is pctis. Hern. Age pniam hoc tibi ꝓdi
cat stabulũ. hoc tibi ꝓsepe clamat. hoc tibi mẽ
bra infantilia loquũt. hoc lachryme z vagit⁹
euãgelizant. Luc. vlti. Oportebat xpm pati
z ita intrare in gloriã suã. q̃to magis nos pec
catores. Roꝛemus.

Textualis exposítio.

Ductus est iesus ĩ
desertũ a spirita vt temptaret a diabolo. Ad
lram. Desertũ est illud spaciũ inter hierim et
hiericho vbi ille incidit in latrones. illuc du/
xit eũ spũssanctus statim qñ fuit baptisat⁹. et
cũ ieiunasset. xl. diebꝫ z xl. noctibus postea e/
surijt. et accedẽs temptator. i. diabol⁹ dixit ei.
Si filius dei es dic vt lapides isti panes fi/
ant. Diabol⁹ solet tẽptare hoies illo vicio ad
qđ homo magis est inclinat⁹. Et iõ cũ vide/
ret hoiem esurientẽ eũ tẽptauit vicio gule. q̃
rñdit ei. Scriptũ est Deutro. viij. Nõ i solo
pane viuit hõ sed in omni ꝙbo qđ ꝓcedit de
ore dei. Intentio moisi in hoc fuit ꝙ iudei cre
debãt ꝙ deus nõ posset eos satiare nisi i pane
materiali. sz moises dicit ꝙ solo ꝙbo deus ꝑt
eos satiare. Raban⁹ dicit ꝙ sicut corpus hũa
num nõ ꝑt viuere sine terreno cibo. ita aĩa nõ
ꝑt viuere sine dei verbo. Procedere autẽ ꝙbũ
de ore dei ꝺr cũ voluntatẽ suã scripture testi/
monio reuelat. Et qz nõ potuit eũ vincere ꝙ
gulã. tẽptauit eũ ꝑ vanã gl̃iaz. Un seq̃t. Tũc
assumpsit eũ diabol⁹ et duxit eũ in sanctã ciui
tatẽ. i. hierusalẽ. et statuit eũ sup pinnaculũ tẽ
pli. Pinnaculuz erat sedes doctoꝝ sup tẽplũ
de q̃ docebãt ꝓlm. et hoc sepe cũ vana gl̃ia.
et dixit ei. Si filius dei es mitte te deorsum.
Scriptũ est em̃. qz angelis suis mãdauit de
te vt custodiant te in oĩbus vĩs tuis. ne forte
offendas ad lapidẽ pedẽ tuũ. Hoc male expo
suit diabolus. Nã hoc nõ est scriptũ de xpo sz
de q̃libet iusto. xps nõ indiget custodia ange
lorũ. sed ipi angeli debẽt custodire hoiem ne
offendat pedẽ. i. affectionẽ suã ad lapidẽ. id ẽ
pctm̃. Ait illi rursum iesus. scriptũ est Deut.
vi. Nõ temptabis dñm deũ tuũ. in hoc em̃ ꝙ
pũciã me sponte de tẽplo cũ bene possem per
gradus descẽdere temptarẽ deũ. Tẽptare em̃
deũ est ꝙ homo sine causa dat se piculo vt vi/
deat si deus vellet eum eripere. Deinde cepit
eum temptare de auaricia. Iterum assumpsit eũ
in montẽ excelsum valde. et ostẽdit ei oĩa re/
gna mundi z gloriã eius. Nõ ostẽdit ei ad o/
culũ oĩa regna mundi. qz ꝑm humanitatẽ su/
am xps nõ potuit longius videre q̃ alius ho
mo. Sed exposuit sibi oĩa regna dicẽs. Ver/
sus illã plagam est grecia. illac est roma. illas
alexandria. illac india. ibi abundat auruz ibi
vinũ ꝛc. Et dixit ei. Hec oĩa tibi dabo si cad/
dens adorueris me. Dixit ei iesus. Uade sa/
thanas. scriptũ est Deutro. vi. Dñm deũ tuũ
adorabis et illi soli seruies. q. d. Ego sum ho
mo. tu nõ es deus. ergo non debeo te adorare
sed deum meũ. Et nota ꝙ diabolus sumpse/
rat speciẽ hoĩs qñ temptauit eum et qñ duxit
eum. Et reliquit eum diabolus et accesserunt
angeli et ministrabãt ei.

¶ Be eodem Sermo. XLII.

Sermo LI

Ductus est iesus ī
desertū a spū vt temptaret a diabolo
Mat. iiij. In ꝓncipio q̄dragesime legit quō
deus fuerat tēptatus. et b̄ ꝓter duo. Primo
ad inuendū q̄ tūc magis tēptat diabol⁹ ho
mines cū inciplūt deo fuire z sibi ꝓtradicere.
Ecci. ij. Fili accedēs ad seruitutē dei sta in iu
sticia z timore. et animā tuā ꝑpara ad tēpta
tionē. Hre. Hostis nr̄ q̄to magis sibi cōtra
bellare ꝑspicit. tāto magis ipugnare ꝓtendit.
Illos em̄ pulsare negligit q̄s quieto iure pos
sidere se sentit. Exemplū de q̄dā q̄ vidit supra
domū cuiusdā heremite multos demones tē.
Reḡre dñica. Induite vos. Itē legit de tem
ptatōe dei ad inuendū q̄ nullus sine tempta
tione viuere p̄t. exā q̄s tēptari voluit. Ber.
Nusq̄ est securitas fi es neq̄ in celo. neq̄ ī pa
radiso. multo min⁹ in mūdo. In celo nāq̄ ce
cidit angel⁹ a pītia diuinitat. in paradiso adā
de loco voluptatis. in mundo iudas de scola
saluatoris. Aug⁹. Premonitos vos esse vo
lo neminē sup̄ terrā absq̄ temptatōe victurū.
vt cū forte tollit aliq̄ tēptatio alia secur⁹ expe
ctet. Exemplū. Quedā ꝛgo religiosa multus
temptabat a spū fornicatōis. et orauit dñm
vt liberaret ab illa temptatōe. et sic factū est.
et statim cepit eā diabol⁹ tēptare in fide chri
stiana. Tūc iterū rogauit deū inde liberari. et
venit ad eā angelus dicēs. Putas q̄ possis vi
uere in h̄ mūdo sine temptatōe. necesse est vt
alterā istarū habeas. Et elegit ꝛgo tempta
tionē primā tāq̄ humanā. refutans secundā
tāq̄ diabolicā. Sciendū q̄ temptatōi dia
boli resistere debem⁹ multis modis. Primo
q̄ deuotā orōz. Mat. xxv. Vigilate z orate ne
intretis ī temptatōz. Aug. Ideo p̄munit iusti
vt pressi clamēt. s. in eccia. et clamates exaudi
antur. exauditi glorificent deū. Isid. Hoc est
remediū eoz q̄ vicioz temptamētis estuant.
vt q̄ties tanguntur vicio totiēs se ad orōz sub
dant. q̄ frequēs orō vicioz impugnatiōz ex
tinguit. Istud figuratū est Exo. xvij. vbi dr.
q̄ cū filij israel impugnarēt ꝑ Amalech. mo
ses ascēdit montem z orauit. Cumq̄ eleuasset
manus ad deū vincebat israel. cū aūt paululū
remittebat vincebat Amalech. Quo ꝓperto
Aaron z hur q̄ cū eo erāt sup̄posuerūt ei lapi
dem. et ex vtraq̄ pte manus ei⁹ sustentabant
aaron z hur. q̄ grandeu⁹ erat. Exemplū.
Quedā puella alexandrina noīe ob amorē ser
uande castitatis cuidā cellule se inclusit p de
cem annos. p̄ foramen nutrimentū accipiēs.
nullū videre potuit hoīem. Ad quā venit brā
melanta q̄rens quō se a temptatōe diaboli de
fendere posset. Illa rñdit. A ꝓncipio diei va
do opus faciens ex lino. postea p scr̄os p̄iar
chas ꝓpheras. apl̄os. martyres. virgines cogi
tādo discurro. certis h̄oris cibum sumo. Ap
propinquāte vespe cum magna quiete dñm
glorifico. et finē vite mee cū bona spe patien
ter expecto. Scōo resistere debem⁹ diaboli
ce temptatōi p ieiuniū. Mat. xvij. Hoc gen⁹
demōioz n̄ ejcit nisi i orōe z ieiunio. i. De. v
Frēs sobrij estote et vigilate. q̄ aduer. vr̄ dia
bolus tāq̄ leo rugit. circuit q̄rens quē deuoret.
cui resistite fortiter. Si q̄ inuenerit hoiez pin
guem et ebriū z gulosum citi⁹ capit eū q̄z so
briū et ieiunū. Istud figuratū est in Judith q̄
post ieiuniū amputauit caput holoferni. No
ta historiaz Judith. xiij. Per holofernē ꝓcat
diabol⁹. cui debem⁹ amputare caput. i. pote
statē temptādi. z hoc p ieiunū. Legit q̄ q̄dā
noīe Nicolaus veīt ad sanctū Andreā dicēs
Dñe septuaginta annis libidini carnis fui
et q̄tienscūq̄ abstinere ꝓpono tēptatio vincit
me. Nūc aūt rogo vt ores deū p me. Dō au
diens sanct⁹ andreas miser⁹ est eius. fecit et
orauit p eo dicēs. Nō comedā donec sciam q̄
dñs miserebit istius senis. et cū quinq̄ dieb⁹
ieiunasset veīt ad eū vox dicēs. Exauditus es
p̄ sene. Sed sicut te ieiunijs afflixisti. ita se se
ner affligat. et cū ieiunaret liberat⁹ est a tem
ptatōe. Tercio debem⁹ resistere diabolo p
cōfessionē. Sicut em̄ latrones se alienāt ab il
lis q̄ reuelāt secreta eoz. sic diabol⁹ alienat se
ab ill' q̄ reuelāt ī cōfessione secreta sua. Ecci. xx
vij. Si denudaueris archana ei⁹ nō p̄sequet
post eū. Sicut em̄ hō qui p̄dit amicū suū. sic
et q̄ p̄dit amiciciā p̄mi sui. Hiero. Reuela
ta traditōe cōfusus recedit inimicus. Exem
plum. Cū quedā dña aī altare oraret z lachry
mis se multū cruciaret. vidit q̄dā sanct⁹ dia
bolū sup̄ caput eius saltantē z gaudentē. z ad
iurauit eū vt sibi diceret cām leticie. Qui di
cebat. Gaudeo de hoc q̄ hec mulier cū tantis
lachrymis vadit ad infernum. hz em̄ occultū
petm̄ q̄d ꝑ verecundia nō audet confiteri. et pu
tat se cū lachrymis saluari. tūc ammonuit eā
sacerdos vt confiteret. d cēs q̄d vidisset. et cum
cōfessa fuisset vidit sacerdos diabolū cōfusuz
et tristē recedere. Quarto debem⁹ resistere
diabolo z temptatōib⁹ suis p confidentiā siue p
spem in deū. ij. Paral. xx. Cōfidenter stare et
videbitis auxiliū dñi sup vos. Nume. xiij.
Dñs vobiscū nolite timere. Aug⁹. Magna
cōsolatio mēbris ex capite. Debet cōsiderare
q̄ temptat q̄ sibi subueniat q̄ p experientiā tē
ptationē nō ignorat. Deb. iiij. Nō habem⁹
pontificē q̄ nō possit cōpati infirmitatib⁹ no
stris. temptatū aūt per oia p similitudine absq̄
pctō. Qui diabolū vicit in se paratus est euz
vincere i mēbris. i. Chor. x. Fidelis deus q̄ nō
patiet vos temptari supra id q̄ potestis. sed
faciet etiā cū temptatōe puentū vt possitis su
stinere. Unde dixit angelus. Josue. i. Cōfor

tare ⁊ esto robust⁹. noli timere q⁹ tecū est dñs
Exemplum. Quidā diabolus occurrit beato
martino querēs quo tenderet. Rñdit. quo/
cūq; me dñs direxerit illuc tēdo. Cui demon.
Quocūq; ieris diabol⁹ tibi insidiabit. Rñdit
martin⁹. Dñs mihi adiutor nō timebo. Qō
audiēs ille statim euanuit. ¶ Quinto debe/
mus resistere tēptationib⁹ diaboli p hūilitatē
Debem⁹ em̄ caput superbie diabolo terere. sic
dicit dñs Ben̄. ij. Ipa cōteret caput tuū. i. su/
perbiā tuā p calcaneū suū. i. hūilitatē suā. ⁊ tu
insidiaberis calcaneo ei⁹. i. hūiliari ei⁹. Das
inimicicias ponā inter te ⁊ mulierē et semen
ei⁹ et semē tuū. Vñ legit⁹ q⁹ beat⁹ Anthonius
vidit laqos inimici sup terrā extēsos. et suspi/
rans dixit. Heu q̄s hos laqos pertrāsire. ⁊ au
diuit vocē dicentē sibi. Humilitas sola per/
transeat. Rogemus tē.

¶ Feria quarta post Jnuocauit. Sermo .·. LII.

QVicunq; fecerit voluntatē p̄ris mei q̄ in celis est ipse
meus frater soror ⁊ mater est. Mat. xij. In
verbis istis dñs duo facit. Primo hortat nos
ad faciendū p̄ris sui voluntatē. Secdo declā/
rat facientiū vtilitatē. Primū ibi. Quicūq;
fecerit voluntatē p̄ris. Secundū ibi. ipe me⁹
frater ⁊c. ¶ Circa primū nota q⁹ volūtas dei
cōsistit in tribꝰ. s. vt a mala vita ad deū quer/
tamur. vt in bona vita fortiter exerceamur. et
vt i bona vita finaliter pleuerem⁹. Primo
volūtas dei cōsistit in h vt a mala vita ad de/
um cōuertamur. Eze. xviij. Nunq̄d volūta/
tis mee est mors impij dicit dñs. Nolo mortē
pctōris sz magis vt cōuertat⁹ et viuat. q. d. No
lo mortē pctōris sz magis vt quertat⁹ ad me⁹
viuat eternaliter. Et iō peccatorē nō statim p
cutit cum peccat. sed misericorditer expectat.
Treñ. iij. Miscdie dñi q⁹ nō sum⁹ cōsumpti
supple statim cū peccauim⁹. q⁹ nō defecerunt
miserationes eius. Aug. Erubescat hūana pi/
gricia. vult ille plus misereri q̄s nos a mīa libe
rari. Tardi⁹ siquidē videt ei eē pctōri veniaz
dare q̄s ipi pctōri accipere. plus cruciat eū cō/
passio miseri q̄s ipm miserū passio sua. Dissi/
mulat q̄ deus pcā hoīm̄ pter pniam. q⁹ vo/
lūtas sua est vt quertant⁹ ⁊ viuāt. ⁊ iō expectat
Bre. Quisq; viuit ⁊ delinq̄t. iccirco misera/
tio diuina eū tolerat vt ab iniq̄tate se pcscat
Ben̄. Miseratio tua dñe sup nos. Require
in f̄mone. Apparuit benig. ¶ Secdo volun/
tas dei cōsistit in h vt in bona vita fortiter exer
citemur. i. pe. ij. Sic est volūtas dei vt bñ/
facientes obmutescere faciat⁹ imprudentiū ho
minū ignorantiā. s. vt bona opa faciēdo p̄fi/
ciatis. Jsta em̄ duo sibijnuicē comitari debēt
sz vt malū relinquamus et bonū faciamus.
¶ Tercio volūtas dei cōsistit in h vt in bona
vita quā inchoam⁹ pseueremus. Jo. vi. Nec
est volūtas ei⁹ q̄ misit me p̄ris vt oē q̄d dedit
mihi nō pdā ex eo. Sola pseuerātia facit vt nō
perdat⁹ hō. q⁹ vt dr Mat. xxiij. Qui pseuera
uerit vsq; i fi. hic sal. erit. Prouero. Nō em̄ incep/
pisse sz pfecisse virtutis est. Remig⁹. Nō in/
chonantibꝰ sz pseuerātibꝰ p̄miū tribuit. Jsid.
Tūc placet deo nra quersatio q̄n bonū q̄d in/
choam⁹. fine pseuerāti impleam⁹. ¶ Circa se
cundū nota q⁹ triplicē vtilitatē psequit q̄ facit
voluntatē dei. Prio in orōibꝰ exaudit. Se/
cūdo amicicie dei ciungit. Tercio regnū ce/
lorū merct. De p̄mo Jo. ix. Scim⁹ q̄n pecca
tores nō exaudit deus. sz si q̄s dei cultor est. et
voluntatē ei⁹ facit hūc exaudit. ij. machab. i.
Det vobis cor oībus vt colatis eū ⁊ faciatis
eius voluntatē. Et sequit statim. Exaudiet
orōes vras ⁊ recōciliet vobis. Si q̄ feccrim⁹
eius voluntatē ad eū quertendo. ipe exaudiet
orōes nras culpā remittēdo. sicptz in filio p̄
digo. q̄ cū reuerteret ad patrē suū recōciliatus
est sibi ⁊ exaudiuit orōem suā ⁊ plus ei dedit
q̄ petiuit. Rogauit em̄ vt acciperet eū in mer/
cennariū. et ipe recepit eū in filiū. ¶ Secdo q̄
fecerit voluntatē dei ei⁹ amicicie cōiungitur.
Mat. xij. Quicūq; fecerit voluntatē p̄ris mei
q̄ in celis est ille me⁹ frater soror ⁊ mr̄ est. O
q̄ magnū est q⁹ xp̄s vocat hoīes frēs. Heb. ij
Nō cōfundit frēs eos vocare. illos. s. q̄ volun
tatē eius faciūt. Secure g̃ possumus accedere
ad xp̄m tāq; ad fratrē nostrū. Ben̄. Intre/
pidas accedere ad xp̄m. frater em̄ tuus ⁊ caro
tua est. Jdeo bñ figurat⁹ est p Joseph. quē fra
tres sui vendiderūt. et tñ ipe postea miserus
eoz benigne recepit. et deosculās eos fleuit su
pra singulos. maxime tñ sup minimū suū fra
trem. Joseph idē est q̄ saluator. et sc̄at xp̄m
saluatorē mundi. cuius frēs sunt oēs xp̄iani.
Hi frēs toties eū vendūt q̄tiens p aliq̄ re/
porali vel pctō eū relinquūt. et peius eū vend
dunt q̄q; Joseph frēs eius vendiderūt. Illi vē
diderūt ioseph p triginta argenteis. isti ven/
dūt xp̄m p vilissimis temptatōibꝰ ⁊ delecta/
tionibꝰ. Ipi Joseph vendiderūt et bedū p eo
occiderūt. isti aūt rursus xp̄m crucifigūt. sic
dicit ap̄ls Hebre. vi. Rursum crucifigētes fi
lium dei. Xp̄s tñ pctōres reuertētes benigne
recipit tāq; frēs charissimos. Per hoc q⁹ Jo/
seph maxime sup minimū fratrē suū miser⁹
fuerit sc̄at q⁹ xp̄s mariō pctōri altq̄n maxime
miserct. minim⁹ em̄ xp̄i frater est maxim⁹ pec
cator. Ro. v. Ubi aūt abundauit delictū sup
perabundauit ⁊ gra. Exemplū in bt̄o Petro
et bt̄a maria magdalena. ¶ Tercio q̄ volun/
tatē dei faciūt regnuz celoz promerent. Mat.
vij. Nō oīs qui dicit mihi dñe dñe intrat in

regnū celorum. sed qui facit voluntatē patris mei q̄ in celis est ipe intrabit in regnū celorū. Un dicat vnusq̄sq; cū ps. Doce me facere voluntatē tuā q̄r de⁹ meus es tu. Spūs tu⁹ bonus deducet me in terrā recctam. id est vitam eternā. Quā tc.

¶ Feria sexta post Jnuocauit.

Sermo. LIII.

Dirge tolle grabatū tuū. i. lectū tuum t ambula. Jo. v. Nota q̄ surgere debemus ad q̄ttuor. scz ad deserendū pctm. ad operandū bonum. ad pugnandū ꝯtra diabolū. et ad veniendū ad iudiciū. ¶ Primo debem⁹ surgere a pctō vt pctm deseram⁹. Ephe. v. Surge qui dormis. supple pctōr. et exurge a mortuis. et illuminabit te xp̄s. Notabiliter dic exurge a mortuis. Qui em dormit i pctis mortuus est i aīa q̄r pctm occidit aīam. Sap̄. xvi. Hō aūt occidit q̄dē p malicia aīaz suā. Si autē vult hō resurgere a pctō dns patus est p gratiā suam illuminare tpm. ī hō dicit. et illumiabit te xp̄s. Anſ. Nō ideo hō gratiā nō hz q̄r de⁹ nō dat. sed q̄r hō nō est parat⁹ accipe. de⁹ em sp̄ paratus est dare. Prouer. xvi. Hois est aīaz p̄parare. Istud figuratū est Act. xij. vbi dr. q̄ petrus dormiebat i carcere vinct⁹ cathenis duabus. et angel⁹ dn̄i excitauit eū dicens. Surge velociter. Per petrū dormientē in carcere signifikat pctōr dormiēs in pctō mortali. Iste vinct⁹ est cathenis duab⁹. Pria cathena sunt ꝓria pcta. puer. v. Iniq̄tates sue capiūt impium t funiculo pctōr suoruz ꝯstringet. Scōa cathena est ptās diaboli cui se subiecit. et cui⁹ fuus fact⁹ est. Jo. viij. Qui facit pctm seruus est pcti. ij. Pe. ij. A quo q̄s superatus est ei⁹ seruus est. Sicut ei fuus nō p̄t facere nisi q̄d vult dns ei⁹. ita hō pctōr nō p̄t facere q̄d vult sz q̄d dns ei⁹. s. diabol⁹ vult. Crisp. Anq̄ peccam⁹ liberi sum⁹. sed si semel o pibꝫ diaboli nos obligauerim⁹. iā nra ꝓture euadere nō possum⁹. sed cū dei adiutorio. Aug⁹. Uelle meū tenebat inimic⁹ et cathenā mihi fecerat. et me cōstrinxerat. q̄ppe ex volūtate puersa facta est libido. et dū seruit libidini facta est ꝯsuetudo. et dū nō resistit facta est necessitas. et iō angelus dn̄i excitauit petrū dicēs. Surge velociter. anq̄ pctm in ꝯsuetudinē t necessitatē p duc atur. Ita aūt resurrectio fit p cōfessionē. t sic soluit pctōr a cathenis t vinculis diaboli. Exemplū in btō paulo primo beremita. q̄ vidit quendā peccatorē vinctū duci a demonibus. Redre supra in ser. Probetis. ¶ Scōo debemus surgere a pigricia vt bona opemur. Jo. v. Surge tolle grabatū tuū t ambula. q. d. O piger homo surge a lecto pigricie. t tolle lectū tuum. i. desere pigriciaz. et ambula de virtute in virtutē. vñ Prouer. vi. Usq̄q̄ piger dormis q̄n cōsurges e somno tuo. Et ite. puer. vi. Uade ad formicā o piger. et disce ac cōsidera vias ei⁹ et sapiaz. cū em nō habeat p̄ceptorē q̄ doceat eā ꝙbo. nec principē. i. rōem. tn̄ p̄parat cibū in estate quē comedat i hyeme Dō est estas i vita ista. quicq̄d mō ꝯgregamus i futura vita inueniem⁹. Item si ꝯsiderare vellem⁹ q̄ p oī tpe rōem debem⁹ reddere libē ter operaremur bonū. Ser. Oīe tps tibi impensum. Redre i ser. Quid hic statis tc. circa finē. Item si cogitare vellet hō q̄ttū eū sustinere oportebit. p pctis ꝯmissis. libēter opare⁹ in vita ista bonū. s. q̄ p q̄libet pctō mortali deberet agere septennē pniaz. Ber. O si videres q̄z multa debeas agere cognosceres q̄ nihil ē q̄d agis. Libēter q̄ surgere debem⁹ ad operā. dū p pctis ꝯmissis pniam vt ꝓueniamus ad eternā patriā. et ꝺ figuratū est. ij. Re. xix. vbi angel⁹ tetigit Helyā dormientē dicēs. Surge comede. grādis em tibi restat via. t ecce ad caput ei⁹ subcinericij panis t vas aq̄. et cū comedisset ābulauit in fortitudie cibi illi⁹ vsq̄ ad montē dei oreb. Per helyā dormientē signifikat accidiosus q̄ dz surgere a pigricia sua et comedere panē subcinericiū. i. artā pniam sumere t bibere aquā lachrymarū. et sic ꝓuenire poterit ad montē dn̄i. i. ad regnū celorū. Ber. Nolite negligere. nolite tardare. ad celestia festinātes. grandis em vobis restat via. ¶ Tercio debem⁹ surgere pati et armati vt cōtra diabolū pugnemus. Esa. xxi. Surgite principes t arripite clipeos. Principes sunt hoīes qui dñant vicijs t ꝯcupiscētijs carnis sue. Isti debēt surgere ꝯtra hostes suos et accipere armaturā dei. s. bona opera vt possint stare aduersus insidias diaboli. q̄r nō est nob colluctatio aduersus carnē t sanguinē. i. hoīes tm̄. sed aduersus p̄ncipes tenebrarū. i. demones q̄ insidiant nobis vbiq̄. Leo papa. Non desinit hostis vbiq̄ deceptōis laqos ꝓtendere. et quō fidē credentiū corrūpat instare. Nouit em cui adhibeat estus cupiditatis. cui illecebras gule. cui imponat inciramēta luxurie. cui infundat virus inuidie. oīm discutit consuetudies. ventilat curas. ꝯsiderat affectus. et inq̄rit causas nocendi. vbi q̄ecq̄z viderit studiosius occupari. Un bene figurat⁹ est p Goliath q̄ filios israel impugnauit. ꝯtra quē pces sit Dauid cū baculo et q̄nq̄z lapidib⁹. et vicit eū amputās sibi caput. Dauid interp̄tat manu fortis. et significat quelibet xp̄ianū q̄ dz pugnare ꝯtra goliā. i. diabolū cū baculo scē crucis. et quinq̄z lapidib⁹. i. vulneribꝫ ihesu xp̄i ea iugiter in corde meditādo. ¶ Quarto debemus surgere vt ad iudiciuz veniamus. Joel. iij. Cōsurgant gentes et ascendant in vallem

iosaphat. qz ibi iudicabūt in aere. Mali aūt remanebūt in terra quā dilexerūt. De ista resurrectōe dicit Hiero. Siue comedā siue bibam. Rehre i ser. Videbūt filiū hois. Mat. xxv. Media nocte clamor factus est. ecce spōsus venit. tūc surreterūt oēs virgines/ille. id ē oēs boni et mali surgent. Sequit. Et q̄ parate erant intrauerūt cum eo ad nuptias. s. eternas. Quas nobis p̄stare dignet ꝛc̄.

¶ Dñica scda scz Reminiscere

¶ Sermo .LIIII.

Hec est voluntas

dei sanctificatio vestra. i. Thes. iiij. Queritā sapiēte Sap. ix. Quis poterit cogitare q̄d velit deus. Huic q̄stioni rñdit. Paulus q̄ raptus est vsq; ad tercīū celū ibi audiuit archana q̄ nō licēt hoī loqui. Dicit eñ. q̄ voluntas dei est scificatio vra. i. mūdicia. ¶ Pñt aūt hec tria notari. Primū a q̄bus mundari debem⁹. Scdm q̄re mūdari debem⁹. Tercium p q̄d mūdari debem⁹. ¶ Circa primū nota q̄ mūdari debem⁹ a pcto. Hiere. iij. Lava a malicia cor tuū. Nā malicia maculat aiam sic īmūdicia corp⁹. Hiere. ij. Macula/ta es in iniq̄tate tua. ps. Corrupti sunt ꝛ abominabiles facti sunt in iniq̄tatib⁹ suis. Mat. xv. De corde exeunt cogitatiōes male. vt homicidia. detractōes. adulteria. hec sunt q̄ coinquināt hoiem. Ber. Mūq̄ fetet vnus putridus canis in ꝛspectu hoīm sicut pctōr i ꝛspectu dei ꝛ angelo⁹. Exemplū in vita patrū de angelis q̄ obturauerūt nares in ꝛspectu cuiusdam luxurioſi. Rehre in ser. Nō sum⁹ ꝛ cupi. Ab ista ḡ īmūdicia scificari ꝛ lauari debem⁹ qō figurarū est. iiij. Re. v. vbi p̄cepit heliseus naaman leproso dicēs. Lauare septies i iordane ꝛ mūdaberis. Per leprā scā immundicia pcī. p̄ septennē lotionē significat q̄ hō lauari dz a septez pctis mortalib⁹. de q̄bus oīa alia oriunt. // Circa scdm nota q̄ lauari siue mūdari debem⁹ ꝑter tria. Primo qz xps nos sanguine suo lauit. Apoc. i. Dilexit nos et lauit nos in sang. suo a pec. nr̄is. qz ḡ tā p̄cioso sanguine et liq̄re lori sum⁹ merito nos mundos fuare debem⁹. Ber. Mittit filius dei altissimi. fili⁹ virginis iubet occidi vt vulnera nr̄a p̄cioso sanguis sui balsamo mederet. In veteri testamēto p̄ceptū fuit q̄ tangebat mortuū immund⁹ habebat septē diebꝰ a cōsortio hoīm. ꝛ septimo die aspgebat a sacerdote sanguine hircoꝝ vel thauroꝝ. et tūc mund⁹ habebat. Sed vt xps nos mūdificaret. nō lauit nos sanguine hircoꝝ aut thauroꝝ. sed ꝑprio sanguine. ad Titū. ij. Dedit semetipm p nobis vt nos redimeret ab oi iniquitate. et mūdaret sibi populū acceptabilē. Scdo debem⁹ mūdari vt deo seruire deceter possimus. Ipe vero nō vult habere nisi mūdos in suo seruitio cū ipe p̄sonaliter sit mund⁹. Eccl. x. Secundū iudiciū populi sic ꝛ ministri eius. Unū dixit leuit⁹ q̄ sibi ministrabāt de tēplo Leuit. xix. Sanctificamini ꝛ sancti estote. i. mundi. qm̄ ego sanct⁹ sum. i. mūdus. ps. Ambulans in via īmaculata hic mihi ministrabat. q̄ nō vult īmūdos hre i fruitio suo p̄z in Oza. q̄ cū tenere vellet archā dei cū declinaret de curru cecidit ꝛ expirauit. qz ea nocte cū muliere sua dormierat. Nota histo. ij. Reg. vi. ¶ Tercio mūdari debem⁹ vt dñs in nobis hitare possit aia eñ est templū dei. qō nisi mundus fuerit nō in eo habitabit. Nescitis qz templum dei estis vos et spūssanctus habitat in vobis. i. Chor. iij. Si q̄s autē templū dei violauerit dispdet illū deus. Ber. Balsamus est gratia dei q̄ vas purū rehrit. si ergo est in aliq̄ macula tū dz mundari. Hre. Pensate frēs charissimi. Rehre in sermone. Prepara te in occur. ¶ Circa tercīū sciendū q̄ mundari debemus multis modis. Primo p lachrymas ꝟtritionis. Aug. Penitens quicq̄d sordis post baptismi purificatōꝝ ꝟtraxit oportet vt lauet lachrymis ꝟtritionis si vult introire i regnū celoꝝ. Unā aqua lachrymarū figurata est p mare eneū in q̄ ingressuri in templū manus et pedes lauabāt. sic ingressuri in templū. i. regnum celoꝝ debēt lachrymis lauare manus id est bonas operatōes. et pedes. i. affectōes Isid. Qualis fuit tibi ad peccandū intētio. talis sit ad penitendū deuotio. Aug. Si totus vertat in fletū vt nō sint gutte lachrymarū. sz abundātia fluminis. digne tū nō potero deflere. cū tanta sint mala mea vt oēm dolorē suam mutant magnitudine. Ber. Exite lachryme exite. aperiant cataracte miseri capitis mei. et erumpāt gutte lachrymarū sicut fluuia si forte sufficiāt abluere maculas q̄bus irā dei merui. Aug⁹. Ista aq̄ lauit se petrus q̄n̄ post trinā negationē exīit foras ꝛ fleuit amare. et dominus dimisit sibi. Amb. O petre doce me. Rehre in ser. Flere cū flen. Hre. O petre. ibidem. Ista aq̄ lauit se maria magdalena et ab oībus pctis suis mūdata est. Aug. Scies se culpabiliter dutū. ibidē. ¶ Scdo debem⁹ mūdari p elemosynarū largitionē. Luc. xi. Date elemosynā ꝛ oīa mūda erūt vobis. Thob. xij Elemosyna est q̄ a morte liberat. Eripa est q̄ purgat pctm̄. Un̄ dixit Daniel ad Nabuchodonosor. Peccata tua elemosynis redime. et iniq̄tates tuas misericordijs pauperū. forsitan ignoscet deus delictis tuis. Dan. iiij. Augus. Misericordie medicīa tollit pcā. Exemplū. Petrus thelonari⁹ iustus videre potuit pauperes. nec elemosynā vnq̄ dabat. Quadā die dū pauper sedētes ad solē rogarent p elēosyna

dixerũt intra se. Si aliqs ab eo vñq̃ accepit elemosynã. t cũ oẽs dixerũt. nõ. vn⁹ ait. Ego vadã t mihi dabit. et veniẽs ad eũ maximas instãtias sibi fecit. Cũq̃ multotiẽs recusaret pauꝑ ñ cessauit rogare. Tandẽ cũ nimis importunus fieret ille indignat⁹ arrepto pane iacentem in pauperẽ. quẽ accipiẽs pauꝑ recessit t comedit. Post paucos dies cepit egrotari pe trus vsq̃ ad mortẽ. et videbat sibi q̃dã nocte q̃ debebat rõem reddere coꝛã deo t oĩbꝫ sctis et oĩa opa ei⁹ inuẽta sunt mala. Volẽtes autẽ eũ rapere demones. ostẽdũt ei elemosynã quã nõ volũtarie dederat. scz panis quẽ iacentem inuenerat in pauperẽ. et intercedẽtibꝫ sctis missus est redire ad vitã. et euigilãs ait. O si vnus panis quẽ nõ volũtarie dedi tm̃ mihi pfuit q̃ntũ pfunt his q̃ volũtarie suas elemosynas largiũt et statim oĩa bona sua dedit pauꝑibꝫ. rogans seruũ suũ vt eũ occulte ad alienã puinciã duceret t ipm̃ venderet t pauꝑibus p̃ciũ erogaret Tercio debem⁹ mũdari p confessionẽ. Quarto p ꝓdicationẽ. De istis duobꝫ requirẽ in sermone prophetis. Rogemus tc̃.

De eodem Sermo. LV.

Mulier chananea

a finibꝫ illis egressa clamabat Mat. xv. Per mulierẽ illã q̃ clamabat in necessitate posita ad deum docemur quãdo in necessitate sum⁹ ad dñm clamare debem⁹. Est aũt quadruplex necessitas q̃ solet hoĩes ad clamandũ ꝓuocare. Prima est necessitas aq̃. scda ignis. tercia gladij euaginati. quarta bestie ferocis. Primo solent clamare qui sunt in necessitate maris. p hoc fcant hoĩes q̃ adhuc fluctuant i pericloso mari huius mũdi. qõ multo periculosius est q̃ verũ mare ẽ. q̃ i vero mari de decem nauibꝫ vix perit vna nauis. In mari vo huius mõdi vix inter decẽ saluat vna aĩa. Verũ. Pericula huius mũdi. pbat trãseuntiũ raritas et peuntiũ multitudo. Aug. Amas seculum. absorbet te. amatores suos vorare nouit. ber. Heu mihi q̃ vndiq̃ mihi bella. vndiq̃ mihi tela. vndiq̃ mihi tẽptamẽta. vndiq̃ mihi pericula. q̃cũq̃ me vertã nulla securitas. et que mulcẽt et q̃ molestant timeo. et esuries t refectio. et somn⁹ et vigilie. et labor t requies militant ꝓtra me. Nõ min⁹ suspectus est locus q̃q̃ ira. Et q̃ ergo tãta sunt pericula i mari huius mũdi necesse habem⁹ clamare ad dñm. sic legit dõ petro Mat. xiiij. Cuꝫ sup mare ãbularet ad iesum et ꝓpter dubitatoꝫ incipet mergi clamauit voce magna dicẽs. Dñe saluũ me fac. Et certe mlto periculosi⁹ est illud mare q̃ submergit aĩa q̃q̃ q̃ submergit corpus. Jo magis est hic clamandũ. Un btus Aug. Ut libere/mur ne forte in pssuris ꝓsentiam⁹ iniqtati vt irrecupabiliter absorbeamur. paratus est cũ clamore nostrũ exaudire. Dicit. xxxiij. Clama ad me et ego exaudiã te. ps. Ad dñm cuꝫ tribularer clamaui t exaudiuit me. Exemplũ Duo scolares socij renunciãtes seculo claustrũ ingressi sunt. scz diabol⁹ tẽptauit vnũ vehemẽter vt ad seculũ rediret. q̃ temptatoꝛi nõ valẽs resistere. cepit sociũ suũ incitare vt secũ ad seculũ rediret. ipe aũt horabat ipm̃ vt in claustro maneret. et ipe nullo mõ ꝓsentiens dixit. venias tu mecũ cõduces me. q̃ ait. Eam⁹ prius et salutem⁹ beatã virginẽ. Cũq̃ venissent añ altare soci⁹ ille cepit cũ lachrymis orare p illo vt tẽptatio eũ nõ superaret. et cũ diuti⁹ oraret ille q̃si in extasim rapt⁹ vidit btam̃ virginẽ lachrymas illi⁹ cũ pallio suscipientẽ t filio suo ostendentẽ t dicentẽ. O fili q̃ sp paratus es exaudire clamãtes ad te. respice has lachrymas t audi clamorẽ serui tui. Cui fili⁹. O mr̃ ob ꝛuerẽtiã tuiꝛ clamorẽ fui mei ille liberabil⁹ a temptatõe. et visio disparuit. Ille aũt q̃si de somno euigilãs sociũ adhuc flentẽ t orantẽ inuenit. et dixit ei ꝓcidẽs añ pedes eius. hodie orõibꝫ tuis t meritis btẽ virgis liberat⁹ sum ab oĩ temptatõe. Redeam⁹ iõ et deo et beate virgini seruiam⁹. Scõo solẽt homies clamare qñ sunt i necessitate ignis. Per q̃s fcantur illi q̃ temptatões ab igne patiunt⁹ male cõcupiscentie. qui ignis multos cõbussit. etiam valde electos. sicut Dauid t Salomonẽ. Unde Joel. i. Ad te domine clamabo. qz ignis scz male ꝓcupiscẽtie ꝓmedit speciosa deserti. i. viros valde pfectos ꝓsumpsit in b mõdo. et flãma scz luxurie succendit oĩa ligna regionis. i. oẽs hoĩes. qz vix est aliqs in mõdo q̃ nõ tẽptet a mala ꝓcupia. iõ necesse habem⁹ clamare ad dñm orõibꝫ nr̃is deuotis t lachrymis hũc extinguere ignẽ. Isiõ. Dei fuus q̃liens tãgit aliquo vicio. totiẽs orõi se subdat. qz frequs orõ impugnatoꝛ vicioꝝ extinguit. Aug. Ideo p munt iusti vt pssi clamẽt t clamãtes exaudiantur. et exauditi deũ glorificẽt. Exemplũ Quidã temptabat vehemẽter a spũ fornicationis. et cũ ampli⁹ resistere nõ posset ꝓsternebat se añ crucifixũ. et cũ lachrymis clamabat ad dñm. Dñe coronã coꝛpis a te hẽo sed ampli⁹ me defendere ñ valeo. scz pero vt mihi gra tua subueniat. Nũc reddo tibi coronã quã a te hẽo. defende eã. Et cũ clamaret statim oĩs tẽptacio cessauit. et ipe in castitate ꝓseuerauit.

Tercio solẽt hoĩes clamare qñ vidẽt gladium euaginatũ ad occidẽdũ. Per gladiũ istuz fcat vltima sñia districti iudicis q̃ de⁹ vult se vindicare de oĩbꝫ inimicis suis. De q̃ oꝛ Eze. xxi. Exacut⁹ est gladi⁹ dñi t limatus. i. purgatus t splẽdid⁹ fact⁹ vt sit i manu interficiẽtis. i. xpi iudicis. q̃ dabit sñiam vltimã ꝺ pctoꝛes. Iste gladi⁹ adeo est acutus q̃ nõ solũ aĩaz

sed etiã corpus interficit. qz ambo post diem iudicũ eternaliter crucian̄. Ideo limar⁹. i. splendid⁹ est q ab omnibus videri pt. et est in manu interficientis vt pmptus sit ad interficiendũ. Deut. xxxij. Si acuero vt fulgur gladium meũ. et arripuerit iudiciũ manꝰ mea reddam vltionẽ hostibꝫ meis et his q oderũt me retribuã. Iste gladiꝰ figuratus est Apoc. i. c. vbi vidit Johes dñm sedentẽ. et exeuntẽ pcedebat gladiꝰ ex vtraq; pte acutus. p quẽ scat vltima snīa dei qñ dicet. Ite maledicti in igneter. Istũ gladiũ semp debemꝰ hre añ oculis cogitãdo snīam districti iudicis vt peccatũ fugiamꝰ. Job. xix. Fugite a facie gladij. mõ pniaz agẽdo. qz vltor iniquitatis est gladius id ẽ vindicabit oĩa pcta q nõ fuerũt p pniam delera. ps. Nisi cõuersi fuerit gladiũ suũ vibrabit. i. dabit ptra vos snīam si nõ egerit pniaz in hac vita. Esa. i. Si volueritis et audieritis me bona terre comedetis. i. bonis eternis fruemini. Si aũt nolueritis et ad iracundiã me puocaueritis gladiꝰ deuorabit vos. i. eternaliter dãnabit. Dicamus g cũ pheta dauid. De gladio maligno eripe me. Si g volumꝰ effugere gladiũ istũ debemꝰ clamare ad dñm. p purã cõfessionẽ pctã nra sacerdoti q vicem hz dei manifestare. Sicut dauid qñ peccauerat et viderat angelũ dei stantẽ cuaginato gladio clamauit ad dñm cõfitendo pctũ suũ dicens. Ego sum pctor. iniq egi. et statim dñs misertus est eius. Nota hystoriã. ij. Re. xxiij. Recte in dñica post festũ trinitatis. in ser. Oes vna nimes. Exemplũ. Erat quidã miles valde lasciuus iuuenis et dissolutꝰ. nõ timẽs deũ nec volens cõfiteri. Cũ vxor eiꝰ moneret eũ vt cõfiteretur. oĩno renuit. Cũq; illa deuote oraret dominũ vt illũ illumiare dignaret. qdã nocte ille rapiꝫ et ad iudiciũ ducit. vbi vidit districtũ iudicẽ sedẽtẽ in aere. gladiũ ex vtraq; pte acutũ hñtẽ. et accusabãt eũ angeli q cõfiteri nollet. Cũq; veller iudex sup eũ snīam dare. Dixerũt angeli. vxor eiꝰ deuota et casta. p eo pces et lachrymas fudit. et misertꝰ eiꝰ iudex remisit eũ ad vitã vt statũ suũ emẽdaret. De mane cũ ille euigilaret inuentꝰ est canus in capillis. et lõgam hñs barbã. et rectas q sibi ptigerat vel acciderat cõfessus est. et q diu vixit pseuerauit in pnīa. Quarto solẽt hoies clamare qñ vident bestiã ferocẽ se deuorare volentẽ. Bestia ista est diabolꝰ. i. pe. v. Aduersarius vester diabolus tc.

Feria quarta post Reminiscere

Sermo LVI

Filius homis nõ venit ministrari sed mīstrare. et dare aiam suã in redemptionẽ p multis. Mat. xx.

Istis verbis ostendit quare filius dei venerat in mundũ. Circa qõ sciendũ q xpus venerat in mõm qttuor modis. Primo tacꝫ seruꝰ vt nobis ministraret. Secõ tanq; medicꝰ vt nos sanaret. Tercio tacꝫ pacifice vt nos deo pri reconciliaret. Quarto tacꝫ saluator vt nos oes saluaret. De pmo dr Mat. xx. Filiꝰ hois nõ venit ministrari sz ministrare. venit hũiliter nõ vt dñs sz vt paup seruꝰ. vñ apls Phil. ij. Exinaniuit semetipm formã. fui accipiens. Et nõ solum seruꝰ seruoꝝ vt papa. sz vt fuus seruorũ diaboli. i. pctoꝝ. seruiens p pctis coꝝ. Vñ dr Esa. xlij. Seruire me fecisti i pctis tuis. et pbuisti mihi laborez in iniq̃tatibꝫ tuis. Ego graues labores habui triginta trib; annis in fuitio. in discurrẽdo. in pdicãdo. in orãdo. in vigilãdo. ad vltimũ vitã exponẽdo. et hoc totũ fecit p precio aie nre. Ue gillis q tã fideli seruo pciũ detraxerũt et detraxerint. i. aias suas ñ pntauerint. Tales sũt sil'es illis q sanguinẽ suũ in cruce effuderũt. Eccl. xxxiij. Qui effudit sanguinẽ et q fraudẽ facit mercennario. frẽs sunt. i. pari pena digni sunt. Quid erit de illis q nõ tm aiam priã sz etiã malo filio et exẽplo deo mil'tas aias auferũt. Ber. Si dñs priã aiam dedit in redemptoꝝ aiaꝝ. nõ videtur mihi ab eo grauiorẽ sustinere plecturꝝ qui suggestione mala. exẽplo pnitioso. scãdali occasione auertit ab eo aias qs suo sanguine redemit q ab illo qui sanguinẽ illũ fudit. Secundo venit tanq; medicus vt nos sanaret. Esa. xxxv. Dominꝰ ipe veniet et saluabit nos. Tunc aperient oculi cecoꝝ. et aures surdorũ patebunt. tunc saliet sicut ceruus claudus. et aperta erit lingua mutoꝝ. oĩa ista ad litteraz facit christus. Spiritualiter aũt p infirmitates hmõi significat peccatũ. Peccatoꝝ enĩ dicitur cecus. Sap. ij. Excecauit eos malicia eorum. ita excecat peccatoꝝ p peccatũ q lumen nõ cognoscit. i. deum. nec damnuz peccati. i. eternã damnatoꝝ. Vñ dicũt damnati. Sap. v. Errauimus a via veritatis et lumen iustitie nõ luxit nobis. et sol intelligẽtie nõ est oriꝰ tus nobis. Itẽ surdus est peccatoꝝ. qm nõ audit xpm ad ostiũ pulsantẽ. nec pdicatoꝝ pdicantẽ et clamantẽ. De q̃b ps. Furoꝝ illis fm similitudinẽ serpẽtis sic aspidis surde obturantis aures suas. q nõ exaudiet vocẽ incantãtium. Glo. dicit. serpẽtes ne vocẽ incantãtis audiat vnã aurẽ terra. aliam obturat cauda. Sic peccatoꝝ vnã aurem obturat terra. i. terreno rũ amore. aliaz cauda. i. spe longioris vite. Item muti sunt peccatores. qz deo dignas laudes dicere non possunt. Eccli. xv. Non est speciosa laus in ore peccatoris id est nõ est deo accepta. Itẽ claudi sunt pctores. qz in via dei nõ recte ambulauerũt vl ambulant. Proverbio. i. Pedes eorum ad malum currunt.

Ab oĩb ĩstis infirmitatib sanat dñs aĩas q̃ volũt suscipe eius medicinã. Aug. Quãtũ in medico est venit sanare egrotũ. ꝫ ipse egrotus se pimit q̃ pcepta medici seruare nõ vult. Xps medicus cecos illũminauit qñ pẽm suũ mãifestauit. Uñ ait. Pater mãifestaui nomẽ tuũ hoĩb. Aures aperuit qñ in pdicatiõe clamauit. Qui hꝫ aures audiendi audiat. Claudos sicut ceruos salire fecit qñ terrena ꝺtẽne/re ⁊ celestia appetere docuit. Ceruus em̃ deserit valles ⁊ scandit montes. sic ⁊ nos inferiora relinq̃mus ⁊ superiora appetamus. Itẽ cervus qñ venit ad spinosa ⁊ luturosa loca trãsilit sicut xps spinas. i. diuitias. ⁊ lutũ. i. luxurias nos transilire docuit. Linguã aperit qñ penitentiã agere ꝺfiteri ⁊ orare nos informauit.

¶ Tercio venit filius dei in mũdũ tanq̃ pacificus mediator vt nos pri reconciliaret Deb. ꝫ. Descendẽs filius dei in mũdũ ait pri. Holocaustomata ⁊ pcõ tibi nõ placuerũt. tũc dixi. ecce venio. Deus pater offensus fuit ab hoĩb intantũ vt nullus q̃ntũcũq̃ sctũs ad regnũ celoꝝ pmitterek. Uñ pres antiq̃ offerebant oues ⁊ boues ⁊ sacrificia multa vt deus placarent ꝫ paꝝ pfuit. Uñ cõpariens filius dei misero hoĩ ait. Pr̃ erquo holocausta hoĩs tibi nõ placent. o pr ecce venio. Hlo. ad me/ipm offerendũ. Et cũ seipm in cruce obtulisꝫ p sanguinẽ suũ reconciliati sumus deo. Sicut em̃ q̃ndam in aliquib terris reconciliatio fiebat p effusionẽ sanguis alicuius aĩalis sic fiebat reconciliatio inter deũ ⁊ hoĩem p effusionẽ sanguinis xpi. Uñ Ro. v. Cũ inimici essem⁹ reconsumus deo pri p mor. filij eius. ¶ Quare venit xps in mundũ tanq̃ saluator vt nos saluaret. Lu. xi. Filius hois nõ venit aĩas p/dere sed sal. Esa. xxxv. Deus ipse veniet ⁊ salvabit nos. Aug. Xps venit saluator pditis. redemptor venditis. Uñ ait angelus ad mariã. Ecce ꝺcipies ⁊ paries fi. ⁊ vo. no. eius ihs qđ interptat saluator. Ipse em̃ saluum faciet po. suũ a pec. e. Aug. Quid est ihs nisi salvator. pter tẽpm iesu esto mihi ihs. Et vt nos saluaret nõ angelũ misit sed ipsemet venit. qz nullus angelus suffecisset ad pciũ redẽptiõis Preciũ em̃ redẽptionis debuit esse equalens vel pciosius oĩb redimẽdis. Nulla aũt creatura adeo pciosa fuit. q̃ solus deus redimere debuit. q̃ plus oĩb pciosior fuit. Jõ dr Esa. xxxv. Deus ipse veniet ⁊ saluabit nos. saluabit nos redimendo nõ auro vel argento sed p pzio sanguine vt ostenderet q̃ntũ nos dilexit. Bern. Suffecisset ad redẽptionẽ generis hũani minutissima gutta sanguinis iesu xpi. sed data est copia vt ex inundatione beneficij virtus ĩnoresceret diligentis. Rogemus ⁊c.

¶ Feria sexta post Reminiscere.

Sermo. LVII

Homo q̃dam erat pr̃familias q̃ plantauit vineã ⁊ sepẽ circũdedit eam. ⁊ fodit in ea torcular. ⁊ edificauit in ea turrim, ⁊ locauit eam agricolis. et pegre pfectus est. Mat. xxi. Paterfamilias deus est. ¶ Nota q̃ triplex est vinea. s. iudea. sancta eccl'ia. fidelis aĩa. De pma dicit Esa. v. Vinea dñi exercituũ domus isr'l est Hanc plantauit vineã qñ iudeos de egypto liberauit ⁊ in terrã pmissionis eduxit. ps. Vineam de egypto transtulisti. eiecisti gentes. supplẽ ꝺ tra pmissa. ⁊ plãtasti eã supple in iudea. circũ dedit eã sepẽ. i. custodiã ãgelor. ⁊ multa bñficia vinitoribus. i. iudeis pstitit. Ipsi ecõtra nũcios suos. i. pphas suos male tractauerũt. ⁊ tãdem cũ veniret filius dei de vinea eũ eiecerũt ⁊ occiderunt. Uñ ꝺquerit dñs in die pasceue pos eccl'ie dicens. Populo meus q̃d feci tibi aut in q̃ ꝺtristaui te. rñde mihi. Ego eduxi te de terra egypti ⁊ mãna cibaui te. ⁊ introduxi te in terrã satis bonã. Quid vltra debui facere tibi ⁊ nõ feci. Ego q̃dem plantaui te vineã meaꝝ speciosissimã. ⁊ tu facta es mihi nimis amara. aceto nãq̃ felle mixto sitim meã potasti. ⁊ lancea latus perforasti saluatoris tui. Vinea ista. s. iudea pter peccata sua ꝺstructa est ⁊ in eternũ nõ replantabit. ⁊ ideo dicta de ea sufficiunt. ¶ Scõo mater eccl'ia dicit vinea dei. de hac vinea ꝺr Mat. xx. Sile est regnũ celoꝝ patrifamilias qui exiit pmo mane ꝺducere oparios in vineã suã. Bre. Paterfamilias ꝺditor noster est. q̃ hꝫ vineã. i. vniuersalem eccl'iam. q̃ ab abel iusto vsq̃ ad vltimũ electũ q̃ in fine mõi nasciturus ẽ quot sanctos ptulit quasi tot palmites misit. In ista vinea xpus vitis esse voluit ⁊ nos eius palmites sumus. A xpo em̃ dicimur xpiani. Jobis. xv. Ego sum vitꝭ vos palmites. Secũdo vinea ista figurata erat Hen. ix. vbi ꝺr q̃ Noe plantauit vineam. bibitq̃ vinũ ⁊ inebriatus est ⁊ ꝺormiuit. nudatus est ⁊ illusus est a filio suo Cham. Per noe figurat xpus qui plantauit vineam. i. ecclesiam. de cuius vino. i. feruenti amore inebriat⁹ est tantũ q̃ morti se exposuit p amore nostri. ⁊ nudatus est in flagellatione ⁊ in cruce. ⁊ illusus est a filio suo. i. pplo israelitico. In hac vinea aliqui incipiũt laborare hora pma. sicut illi q̃ in puericia deo seruire incipiũt. Alij hora tercia. sicut illi qui in iuuentute. Alij hora sexta sicut illi qui in virili etate. Alij hora nona sicut illi qui in senecute. Alij circa horã vndecimã sicut illi q̃ in decrepita etate deo ꝺuire incipiũt. ⁊ oĩs debũt eundem denariũ. s. regnũ celoꝝ. Sed sicut stella differt a stella in claritate. sic sancti

differũt in remuneratione. Quilibet eñ recipiet mercedẽ fm laborẽ suũ. q magis laborauerint magis recipient. Jõr Mat. xx. Cuz sero factũ esset. i. cũ dies tot⁹ mũdi ad vesperam declinasset. vel cũ dies mortis vniuscuiuscz venisset. dixit dñs vinee pcuratori suo. i. pr̃ filio vel alicui angelor. Voca operarios et redde illis mercedẽ suã. s. fm laborem suum. Tercio fidelis ania est vinee dei. Piere. ij. Ego plantaui te vineã meã electã. q. d. O fidelis aĩa ego te plantaui. z vt mihi sis vinea ego te elegi. Extraxit eñ ds hoiem sup oẽs creaturas. z elegit inter oẽs. z ad sil̃itudinem z ad imaginẽ suã eũ formauit. Istam vineã aĩe locauit agricolis z cõmisit vnicuiqz aĩaz suã colendã z custodiendã vt fructus bonor opez ferat. Debet ḡ vineã suam custodire ne fures vel latrones vel bestie intrent. z ꝺ debz fieri p custodiã q̃nqz sensuũ. Debet eñ hõ custodire oculos suos ne mala videant q̃ cor cõcupiscere põt. Esa. xxxiij. Qui claudit oculos suos ne videat malũ iste in excelsis habitat. Eccl. ix. Auerte faciẽ tuam a muliere ꝓpta. z nõ circũspicias spẽm illius. ꝓpt spẽm eñ mulieris pierũt multi. z ex ꝺ ꝓcupiscentia quasi ignis exardescit. Hac custodia caruit dauid q̃ bersabee vidit z ꝓcupiuit. Nota hystoriaz h̃. Regũ. xi. Silr z sacerdotes q̃ susannã cõtẽplabant z spẽs decepit eos. Dañ. xiij. Itez aures ne audiant malũ z detractiones. Eccl. xxviij. Sepi aures tuas spinis. z audire noli linguã mendacẽ. i. detrahentẽ. Ber. Qui detrahẽtẽ libẽter audit sil̃is erit illi. Eccl. xxviij Speras auribꝫ tuis facito. Hac custodia caruit eua. q̃ audiuit vocem serpentis z ꝓsensit. Itẽ os suũ ne loquat malũ. Prou. xiij. Qui custodit os suũ custodit aĩam suã. z qz mors z vita in manibꝫ lingue. i. pr̃te lingue. Hac custodia caruit adolescens qui mentiebat se saul occidisse. Et dixit ei dauid. Os tuũ locutũ est ꝓ te. z iussit eũ occidi. h̃. Regũ. i. Item pedes suos ne ambulent q̃ nõ debent. Eccls. iij. Custodi pedem tuũ ingrediens domum dei. q. d. Si vis ingredi domũ dei. i. regnum celor debes custodire pedem tuũ a via mala Uñ ps. Ab oĩ via mala ꝓhibui pedes meos vt custodiã mandata tua. Hac custodia caruit Dyna q̃ ingressa est incaute tẽtorũ prĩs sui. z ideo o ꝓpressa fuit a sychen. si domi mã sisset nõ sibi ꝺ accidisset. Ben. xxxiij. Itẽ manus suas ab illicitis tactibꝫ. Esa. lvi. Btus vir custodiẽs man⁹ suas ne faciat oñe malũ Hac custodia caruit achan q̃ furabat ꝺ anathemate hiericho clamidem pciosaz z aureã regulã z lapidatus est Josue. vij. Itẽ cor suũ ab imundis cogitationibꝫ z malis ꝓcupiscẽtijs. Prou ꝺ. iij. Omi custodia custodi cor tuũ. quia ab ipo vita ꝓcedit. Hac custodia caruit ille sacerdos cui dixit dauiel. Cõcupiscentia tua subuertit cor tuũ. Dañ. xiij. Und⁹ ps. Cor mundũ crea in me ds. Uñ hõ sic adhibz custodiã ad vineã suã. tunc deus etiã adhibz angelor custodiã. ps. Angelis suis ds mandauit de te vt cu. tẽ. Ber. O q̃ pius z bonus ds es dñe q̃ nõ es ꝓtentus nr̃or fragilitate mulor. sed ipsis hoĩm custodꝫ angelor custodiã a ꝓponis. Piero. Nõ pt esse tuta oĩs caro nisi scor ãgelor custodia mũiret. In hac vinea dz esse torcular. Mat. xxi. Et fodit in ea torcular. p torcl'ar f̃cam passio dñi nr̃i iesu xp̃i qz sicut in torculari vinũ de vua exꝑmit. ita in torculari cruc⁹ vinũ sanguis iesu xp̃i de oĩbus mẽbris est exꝑssum. Uñ ipse dicit Esa. lxiij. Torcular calcaui solus. Istud torcular dz esse in vinea aĩe p ꝓtinuã mẽoriã. z sic aĩa inebriabit̃ illo vino sanguinis iesu xp̃i q̃ nõ sentit oñs tribulationes põtis vite. Uñ dic̃ btus Ber. Nil dulcius in tribulatiõe q̃ passionẽ xp̃i cogitare. Nõ eñ sentit sua q̃ xp̃i denotere recogitat vulnera. Exemplũ. Cũ q̃daz martyr diuersis penis vulnerarer̃ vel torqueret. z ille patienter pateret. Dixit tyrannus. Quenã est causa vt tantas penas tã patiẽter sustinere potes. Rñdit ille. Crux xp̃i quaz in corde porto oñia tormenta facit dulcia. Cui ille. Doc in te faciã exp̃iri. z iussit eũ scindi p medium z cor extrahi z in frusta diuidi. Quo facto in quolibet frusto inuentũ est signũ sancte crucis. Rogemus dñm tẽ.

¶ Dñica tercia. s. Oculi.

Sermo. LVIII.

Abbulate in dile ctione sicut xp̃s nos dilexit. z dedit seip̃m p nobis. Eph. v. In verbis istis ꝓponit nobis apl's dilectionẽ dei quã habuit ad nos vt eũ in ꝺ imitemur. q̃ tantũ dilexit nos vt aĩam suam daret p nobis. Joh. xv. Maiorem hac dilectionẽ nemo hz vt aĩam suam ponat q̃s p amicis suis. Notandũ q̃ dñs dicit semetip̃m siue vitã suã p nob q̃uor modis. Primo in p̃ciũ redẽptiõis. Secꝺo in signũ dilectionis. Tercio in monimẽtũ recordatiõis q̃rto in exemplũ imitationis. ¶ Primo dico dedit vitã suã p nobis in p̃cium redemptionis Mat. xx. Filius hoĩs nõ venit ministrari s̃ ministrare. z aĩam suã dare in redẽptionẽ p multis. O q̃ta dignatio est ministrat⁹ fuit nobis cui ministrãt angeli. O q̃ iuste fuit nobis trigitatribꝫ ãnis in fame z siti z estu z labore. in ꝑdicatiõibꝫ z multis ꝑsecutiõibꝫ z tribulatiõibꝫ q̃s p nob sustinuit. z tãdẽ vitã suã in nr̃o fuitio ꝓsupsit. Et q̃re fuit nob tã iuste certe p anima nostra sicut Jacob p rachel. nõ ergo debemus sibi subtrahere p̃cium suum p

quo fuiuit. s. aiam nostram. Eccl. vij. Melle/das fuum in veritate opantem neq; mercen narū dantē aiam suam. Qui aūt deo merce dem suā p qua vsq; ad effusionem sanguinē fuiuit abstrabit. similis est illis qui eius san guinem effuderūt in cruce. Eccl. xxxiiij. Qui effudit sanguinē. Redre sup in sermone. Filius bois. Secūdo dedit semetipm p nobis in signum dilectionis Joh. xv. Maiorem cha ritatem nemo habet vt aniam suam. i. vitam suam ponat quis pro amicis suis. Si enim incipiente te mergi amicus tuus se precipitaret vt te liberarer magna esset dilectio. Sic xps fecit p nobis. qō figuratū est in Jona q̄ p sa/lute alioz se precipitari fecit. Nota hystoziam Jone. ij. Jonas interpraī colūba z erat xpm sup quē a spāruit spūssanctus in specie colū/be. Per mare signaī mūdus ꝓpter diuersa pe ricula. In isto mari fuimus aū incarnationē dñi in magna necessitate. ita q̄ oēs q̄ntūcū/q; sancti semp descenderūt in infernū. Sz ve nit xpus filius dei viui. z dedit semetipm in morte vt nos a morte liberaret. vñ dicit ipse. Sicut Jonas fuit in ventre ceti tribz diebz et tribz noctibz. ita erit filius bois in corde ter/re. Aug⁹. Vide o hō q̄ amore te dilexit deus vt vestigia eius imiteris. p te factus est pau/per in mūdo vt te ditaret in celo. p te captus est vt te a captiuitate liberaret diaboli. p te li gatus est vt te a pcōz vinculo absolueret. p te flagellis cesus vt te ab eternis flagellis eruerz p te iudicatus ē vt te ab eterno iudicio eterne dānationis liberaret. p te spinea corona coro natus est vt te eternali corona ret in celis. p te vulneratus vt vlunera tua sanaret. p te mor/tuus ē vt te ab eterna morte suscitaret surrexit vt a pcīs surgas. ascendit vt post eū ascēdas Celo dedit vitā suā p nobis in monimē tum recordatiōis vt nūq; obliuiscamur sui. Eccl. xxix. Gratiā fideiussoris tui ne obliui/scaris. Dedit em̄ p te aiam suam. i. vitam. Fi/deiussor iste est xpus. totus mūdus q̄ sniam paris dānatus fuit ad eternā morte p pcm̄ pmoz Pentū. z cū nullus esset in mundo q̄ ei subuenire posset ꝓpatiens ei filius dei venit in mūdū fideiussit p eo. Potest tū hō p tam magna re fideiubere q̄ oportet eū q̄nq; rekn qre domū. q̄nq; hereditatē. q̄nq; vitā suā. sic z xps fideiussor noster fecit. Hiere. xij. Relicq domū meā. dimisi hereditatē meā. dedi dile ctam aiam meā in manus inimicoz meoz. Domus est celū. hereditas est synagoga. ista oīa reliquit p nobis. in sup vitam exposuit Jhūs fideiussoris nunq; obliuisci debemus Exēplū de puella q̄ fuit exhereditata. Redre sup in sermōe. Sument filiū isrl. in vltimo mē bzo Quarto dedit p nobis vitā suā in exē plū imitatōis. i. Joh. iij. Ille p nob aiam suā posuit z nos debemus p fratribz aīas pone/re. si aias debemus p fratribz ponere. multo magis res. Hre. Qui tpe tranq̄llitatis nō dat tunicā ꝓximo suo. quō in psecutione daturus est aiam suā. Non solum aūt p fratribz. imo plus debemus vitā nostrā ponere p xpo q̄ p nobis suā vitam posuit. sicut petrus q̄ dixit. Joh. xiij. Aiam meā pono p te Qui licz deū postea negauerat. tū gallo cantāte fleuit z pe nituit. Q̄t sunt q̄ deū q̄tidie negant. si non ore tū ope. ad Tytū. i. Confitent se nosse deū factis tū negant. Et nō ter sicut Petrus. imo centies vel millesies aliqui peccando negant xpm. z nō bis imo multotiens gallū cantare audiāt z tū cum petro nō flent neq; penitent. Gallus est pdicator. Job. xxxviij. Quis de/dit gallo intelligentiā. q. d. deus. Nōne xps deus noster mittens discipulos ad pdicādū dixit. Nō em̄ vos estis q̄ loquimini. sz spūs patris vestri q̄ loquit in vobis.

Textualis expositio

Erat iesus eijciēs demoniū. z illud erat mutū. Lu. xi. Sz q̄ erat cecus. z sic erat mutus z cecus z de moniacus homo ille. Et cū eiecisset demoniū locutus est mutus visum auditūq; recepit. z āmirate sunt turbe. Quida aūt ex eis dixer̄t s. pharisei z scribe hostes xpi ex inuidia. In beelzebub pncipe demoniorz eijcit demonia Beelzebub erat deus accaron qō interptatur vir vel dñs muscaz. Nam in templo eor̄ imolabant multa pecora. z ꝓpter sanguinē eoz fu erūt ibi multe muscē in tēplo eius. iō iudei in derisionē gentiliū vocabant eū beelzebub. i. deū muscaz. Et alij tēptātes eū signū quere bant ab eo de celo. q̄ istis signis ꝺdicere nō poterant quia manifesta erant. Rogabāt eū vt ostēderet eis aliqd signū de celo sicut Helyas q̄ fecit sgnz. s. ignem. z samuel q̄ petiuit voces de celo z pluuiā. i. Regū. xij. Si talia iesus fecisset volebant eū calūniasse z dixisse. q̄ ex naturalibz causis accidisset nō ex sua po tentia. iō nō dedit eis signū. Ipe aūt vt vidit cogitatiōes eoz dixit. Oīs regnū in se diui sum desolabit. s. vbi pncipes z habitātes nō ꝓcordant. z domus sup domū cadet. i. fami/lia vnius domus destruet aliā. z sic regnum illud pdet z desolabit p discordiā inhabitantiū Si g̃ vnus demon ꝛriaret alteri z expelleret eū quō posset subsistere. Vñ sequit. Si g̃ sathanas in seipso diuisus est quō stabit regnū ei⁹ q. d. nō potest psistere. ptz g̃ q̄ nō est verū q̄ dicit̄ me eijcere demoniū in beelzebub Post ea excusat se alio modo. iudei habebant inter se aliqs q̄ p ꝺiurationes z p inuocationē noīs dñi eijciebāt demones. Ipsū xpo nō attribu-

erunt. Ñ sequit. Quia dicitis in beelzebub me eĩcere demonia. filĩ vestri. i. exorciste in q̃ eĩciũt. q. d. Si ꝟ q̃ ipi faciũt attribuitis deo. quare ꝟ attribuitis diabolo q̃ ego sic facio. vel filios vocauit apl'os q̃ fuerũt iudei z demones eĩciebant z eis nõ inuertebant. sz tm̃ ꝓpter ꝟ ex inuidia. Sequit. Ideo ipsi iudices vestri erunt. i. dabũt sniam sup vos in futuro. qz ipsi scĩũt nequiciã z inuidiã vestrã Cũ fortis armatus custodit atriũ suũ. i. domũ suã in pace sunt oĩa q̃ possidet. Si autez fortior eo supueniens vicerit eũ. vniuersa arma eius auferet in q̃bꝫ confidebat z spolia eius distribuet. q. d. diabolus q̃si fortis z armat⁹ possedit mũdũ vsq; nũc. nũc aũt veni ego qui multo fortior sum ipso. z auferã sibi oĩa arma sua. i. oẽm potestatẽ. z spolia eius distribuã. i. pctõres q̃s spoliatus est reddã gr̃e dei pr̃is mei. z ꝟ ideo faciã qz mihi est ꝟrius. Et sequit. Qui nõ est mecũ ꝟ me est. q. d. ego volo vos offerre deo. sathanas aũt ꝟrariũ vult quõ q̃ dicitis q̃ ego p eũ eĩciam demonia cũ ipse sit mihi ꝟrarius. Sequit. Et q̃ nõ colligit mecũ dispergit. q. d. ego veni in mũdũ vt colligã dispersos z ipse conat dispgere colectos. Et qz sic ꝟrius est mihi patz q̃ nõ p eus eĩciã demonia. Sequit. Cũ imundus spũs exit ab hoĩe ambulat p loca inaquosa. i. non aquosa sz arida. q̃rens requiem z nõ inueniens requiem. i. mansionẽ dicit. reuertar in domum meã vñ exiui. q. d. q̃dam cũ vos iudei essetz in egypto. obsessi eratis vno demone. qz adorastis ydolũ egipti. sz ab illo libati fuistis per Moysen z aaron. nũc aũt reuersus ẽ ad vos cũ alĩs spiritibꝫ septẽ peiorib. qz nunc facti estis peiores q̃z fuistis. Sequit. Et cũ venerit inuenit eã scobis mũdatã. i. bonis phariseoz traditionib. scobabant em̃ illud qõ forz erat sed nõ qõ intus. Sepe em̃ manus lauabant z raro ꝟsciam. z multa talia in traditionibꝫ suis posuerant. z ꝓpter ꝟ peiora sustinebant q̃z añ sustinuerãt. Maiorẽ em̃ miseriaz sustinuerũt sub tyto z vespasiano q̃z sub pharaone. Ñ sequit. Et fiũt nouissima hoĩs illi⁹ peiora prib. Factuz est aũt cũ hec diceret. s. hec q̃ dicta sunt. extollens vocẽ q̃dam mlier de turba dixit illi. Beatus venter q̃ te portauit z vbera que suxisti. Ita dicebat Marcella q̃ erat ancilla marthe. z nõ potuit sustinere blasphemias deo illatas. sed in ꝟfusionẽ iudeoz ꝟmẽdabat dñm ihm z matrẽ eius. At ille dixit ei. Qnimo. Beati q̃ audiũt verbuz dei z custodiũt illud. Crisp. Non fuit ꝟ rñsuz repudians matrẽ. sz oñdens q̃ nihil ei pfuisset partus: nisi valde beata z fidelis fuisset. Beda. Eadem aũt dei genitrix z inde q̃dem beata. quia verbi dei ministra est facta tẽporalis. sed multo beatior. quia eiusdem semp amande custos manebat eternaliter.

De eodem. Sermo. LIX

Erat iesus eĩciẽs demoniũ. z illud erat mutũ. i. homo erat demoniac⁹ z mutus. Lu. xi. z fm Mar. erat cecus. At cũ eiecisset ihs demoniũ locut⁹ est mutus. z cecus visum recepit. Piero. dic q̃ dñs fecit tria in illo hoĩe. mutus loquit. cecus videt. z obsessus a demonio liberat. Ista tria signa facit q̃tidie dñs in pctõre q̃ p istum infirmũ hoĩem designat. Peccator em̃ mutus est. cecus est. z obsessus est. ¶ Primo mutus est. quia q̃diu est in peccato mortali non potest aliquam laudem dicere que sit deo accepta. Eccli. xv. Non est speciosa laus in ore pctõris. i. deo nõ est accepta. Ideo mutus est pctõr qz nõ pt orare. ita q̃ deus audiat q̃diu est in pctõ mortali. Joh. ix. Scimus pctõres nõ audit ds. ps. Iniq̃tatem si aspexi in corde meo nõ exaudiet dñs. Ore. Ñ is q̃ displicez ad intercedendũ mittit. irati animus ad deteriora puocat. Hanc mutationẽ facit diabol⁹ in hoĩe. Diabolus em̃ facit sicut lupus. Lupus capit ouẽ p guttur ne emittat voces. nõ p pedes z cẽ. Sic diabolus ꝓmittit hoĩes ire ad eccl'iam. dare elemosinas. qz scit eis talia non pdesse añ ꝟfessionẽ. qz ds Eccli. xxxiij. Donis iniq̃z nõ approbat dñs nec respicit in oblationẽ ipioz. nec in multitudine sacrificioz suo rũ ꝓpciabit pctis eoz. Ore. Quicq̃d in sacrificio di ex scelere offertur omipotentis nõ placat iram sed irritat. Doc sciens diabolus permittit hoĩes elemosynas dare z offerre sz impedit ne hõ ꝟfiteat tenendo eũ p guttur sicut lupus ouẽ. Exemplũ. Quedã dña obsessa venit ad ꝟfessionem z libenter fuisset ꝟfessa. sed diabolus tenebat linguã eius q̃ non posset loqui. Et inuebat sacerdoti per manus q̃ nõ posset loqui. Et ait sacerdos. Exq̃ loqui non pores ozei: saltẽ coz de loq̃ris intra temetipsam dolens de pctis tuis. Qõ cũ illa feciss̃ statim ex eius ore rana exiliuit z euanuit. z tũc illa cepit peccata sua ex ore ꝟfiteri. Ñ aũt peccatoz p ꝟfessionẽ loqui incipit. postea ozo eius z laus z bona opa deo sunt accepta. Ñ dat⁹ uid postq̃z ꝟfessus fuit peccatuz suũ z egisset penitentiã dixit. Dirupisti dñe vincula mea. quia dedisti mihi gratiã ꝟfitẽdi peccata mea. modo sacrificabo tibi hostiam laudis. Quia modo tibi sunt accepta sacrificia mea et elemosyne z laudes que ante ꝟfessionem fuerũt tibi ingrata. At nomen dñi invocabo ozionibus meis q̃ modo audis quas añ ꝟfessionẽ nõ exaudisti. Circa secũdũ notãdũ q̃ hõ iste etiã cecus fuit. z Feat pctõres q̃ ceci sũt p peccatũ. Sap. ij. Excecauit eos malicia eoz. et

nescierūt sacramēta dei. Glo. i. penā. z gl'iam Adeo eīm hō excecat p pctm q nō videt penā eternā quā meruit. quā merito videre deberz ocul' cordis ipsaz sepe cogitādo. ps. Cōuertāt pctōres in infernū. interioribz oculis videdo penam eternā. De q Piere. i. Quid tu vides hieremia. Rndit. Ollam video succensam. Per ollam succensam fcat pctōz pena. s. infernī in q coquūt pctōres. Si pctōr illam fre quēter añ oculos hēt fortitan se a pctō absti/nere. Exemplū. Duo fratres temptati vt ad seculū redirēt dixerūt. z cū recessissent z eēnt in vīs dixerūt ad inuicem. Ecce nos miseri p modica delectatione seculi habebimus ppe/tua tormēta inferni. z sic redierūt ad heremū. Gs eēlis corpulētie pres incluserūt in eēlib' locis. z dabant eis equalē victuz. p annū eos cōsiderantes inuenerūt vnū macellentissimū z pallidū. Qui rogatus dixit q hō ideo esset. qz sp cogitasset de penis inferni quas meruerat. Et alius erat pulcer z corpulentus. z dixit q sp esset iō qz sepe cogitasset de mia dei. z in hac sp delectabat. Et iudcauerūt pres equalē eoz pniam ad deū. Hanc autē penā inferni pctōr nō videt. iō cecus est. nec videt dei miam et eū q parcit ei de die in die vt conuertat. Nec vi/det gl'iam futuraz quā promisit dūs oib' q se a pctīs abstinendo deo fideliter fuiunt. Sed quō vīsuz recipe debeat docet in Tobia qui vngit oculos suos felle. Per amaritudinem fellis fcat amaritudo quā debet habere pecca/tor p peccatis suis. Hern. Nequaq sum pe/nitens si nō illecebras oīs delectationis post posuero. si nō in amaritudie mētis z afflictio/ne corpis satisfacio. Isid. Ille pniam digne agit q reatū suū satisfactiōe legitima plangit dēnando se. i. deflendo que gessit. tāto deplo/rando pfundus q̄nto extitit in pctō pcliuius Circa tercū nota q hō iste fuit demoniac⁹ sic z peccator. qz quor pctā mortalia pctōr cō/misit tor pz demones in aīa sua. Et iō maria magdalena dicebat obsessa septē demonib'. qz septē pctis mortalib' fuit implicata. Nūc q̄dam inueniūt centū vel mille demonib' ob/sessi quibus esset minus si vno essent obsessi. Quid ḡrit de illis q tot obsessi sunt demo/nib' quō saluabūt. Optime ne desperent. fa/ciant sicut btā maria magdalena fecit z inue/nient ḡiā z miam apud deū sicut ipsa. q̄n cū tota fiducia cucurrit ad xp̄z. z ipe dimisit sibi oīa pcta sua. Ber. O hō ne desperes te muta/ri posse in melius. Si eīm tm potuit diabolus vt te de excelsis virtutū. piecit in pfundū vi/cioz. q̄nto magis poterit te deus ad sūmū bo/nū reuocare. z nō solū ad id restituere qđ fui/sti. sz multo beatiorē q̄ pus videberis effice/re. Aug. Nemo de pietate dī diffidat. qz ma/ior est eius mia q̄ nra miseria. Tardius sic/dem ei videt esse peccatori veniā dare q̄ ipsi pctōri accipe. Sic festinat pctōrē absoluere a tormeto cie. quasi plus cruciet eū passio miseri q̄ ipm miserz passio sui. Gre. Nullum pctōrē pitenit q pctores redimere venit. Ber. Non abhorruisti penitentē latronē. nō lacri/mantē peccatricē. nō chananeā su pplicantem nō in adulterio depbensam nō sedentem in thelonio. nō su pplicantē publicanū. nō disci/pulū te negantem. nec ipos crucifixores tuos Gre. Qui multos senatos videmus qđ alio q̄ mie pignus tenemus. Exemplū de milite q corpus xp̄i osculauit. Redre in ser. Proci/dens añ fuus ille. Rogemus te.

Feria quarta post oculi. Ser. LX

Honora patrē tu/um z matrē tuā. Math. xv. Verba ista lecta sunt in euāgelio hodierno. z scripta sūt Exo. xx. ¶ Sciendū aūt q pentes debe/mus honorare duob' modis. s. reuerentiā ex/hibendo z necessaria ministrādo. Primo de/bemus honorare pentes reuerētiā debitā ex/hibendo z futurū. Eccl. iij. Qui timet deū ho/norat pentes z qsi dñis fuiet his q se genuer/t in substantia ope z oī patiētia. Sic honora/uit xp̄s pentes suos qui erat subditus illis. i. obediens. Lu. ij. Descenditq cū eis. z subdi/tus erat illis. Qui aūt pcīū fecerit illi veniet maledictio dei. De tali dr Exo. xxi. Qui ma/ledixerit patri aut matri morte moriet/ supple eterna. Sicut pt in absalon q offendit pīez suū z mala morte interīt. ij. Regū. xviij. Ex/emplū. Quedā puella solebat patrē suū sepe turbare. Redre in ser. Ubi est q natus ē. Ad/tendant hō q pentes turbare solent. Tob. iiij. Honorē hēbis mām tue q̄diu vixerī. memētō q z q̄nta pp̄ te sustinuit. Gz multi sunt sic ca/nis. Canis cū magā sollicitudie nutrit catulū suū. sz q̄n catulus senescit mordet se cū mre. p/osse sicut cū alieno cane. Sic milti cū magna diligentia nutriūt a pentib'. sed q̄n senescunt tunc p modica re ptendunt cum eis sicut cuz alienis. sicut p vno lecto vel p olla vel p vase vel p psimili re. Tales attendant quod dici/tur Eccl. iij. Maledictus a deo q exasperat patrem vel matrem suā. ¶ Secundo debe/mus honorare pentes eis necessaria minīstrā/do. Eccl. vij. Honora patrem tuū z gemitus matris tue ne obliuiscaris. memento q̄m nisi per illos natus nō fuisset. z retribue illis quō z illi tibi. Glo. Ut sicut illi te nutrierunt. ita tu nutrias eos cū indigēt si potes. Sic hono/rauit xp̄s mrez. qz q̄diu vixit curā ei⁹ habuit z cū morere charissimo suo ioh̄i p̄misit. Exē/plū possumus accipe in aīalib' Job xij. In/troga iumēta z docebūt te. volatilia celi z indi

cabūt tibi. Exemplum legit de gruibꝫ. q̄ qñ sunt in mutatione pennarꝫ z volare nō pñt. iuuenes eoꝝ adducūt eis victū. Sic debent filij̄ sentibꝫ suis pentibꝫ facere Sed heu multi nō faciūt sicut grus. sed sicut vult. q̄ pentes suos ad tp̄us nutrit. sz qñ videt q̄ multū comedūt. mortibꝫ eos p̄mit. Sic multi ad modicū tp̄z nutriūt pentes suos. sed statim incipiūt hr̄e tediū z op̄rāt eis mortē. Exemplū. Quidā hō desponsauit duos filios z vnā filiam. z dedit eis fere totū qō habuit. Quodā tp̄e p̄rexit ad domū filij̄ sentioris q̄ benigne recepit eū. sed post mensem vnū cepit hr̄e tediū dicens. Pater qñ vultis visitare aliū filium Ipse aūt aduertens q̄ tediū sui hr̄et. perrexit ad aliū filiū. z ille fec̄ sicut p̄mus. Postea venit ad filiam. z ꝛrigit sibi simile. Ille aūt multū dolens redūt ad domū. z ꝓparauit fortem cistam cū tribꝫ seris. z repleuit eā terra z lapid bꝫ. z vocat illis tribꝫ pueris suis dixit. Nouerit̄is me hr̄e vnā cistam quā nescitis. accipite claues z post mortē meam aperite z diuidite inter vos q̄cq̄d in ea īuenerit̄is. Illi gauisi p̄mittebāt patri q̄cq̄d volebat. Eo mortuo ꝓuocatis amicis aperuerūt cistam z inuenerūt terrā z lapides z litterā in qua erat scriptum. Fatuus est q̄ dat tantū filijs q̄ ipsum mendicare oporet. Ꝟ comperi in filijs meis. Ꝟō audientes illi ꝓfuse recesserunt. Non sic est faciendū. sed pentibꝫ est subueniendū. nō solum in hac vita. sed etiā in futura vita parentibꝫ est subueniendū. qñ ad talē etatē puenerūt q̄ seipsos iuuare nō poterunt. Ecc. iij. Elemosina patris tui nō erit in obliuione et p pctō matris restituet tibi bonū. Pro pcco matris vocat elemosina q̄ dat p delectione pctōrꝫ matris. q. d. Non debes obliuisci patris tui z matris post mortē. sed debes p peccatis eoꝝ elemosynā dare. Si em̄ hō diligit pentes in vita. debet etiā diligere post mortē qñ magis indigent. Exemplū in rege Nyno q̄ habuit patrē noīe Belū quē multū dilexit in vita sua. z post mortē libenter ei subuenisset. z edificauit sibi pulcerrimū palacium ponēs in eo imaginē patris sui de auro factam. z posuit coram eo mensam sup quam obtulit singulis diebꝫ optima fercula. z fecit ea ibi comedi. putans sic ibi patri subuenire iuxta morē gentilitū. Si talē fidelitatē habuit gentilis q̄ nihil de deo sciuit. multo magis debet xp̄ianus pentibꝫ suis subuenire. Sed heu multi sunt q̄ nō faciūt sicut ille Nynus. sed sic Evilmerodach rex babylonis q̄ timens ne p̄ sui de morte resurgeret. corpus patris sui sumptū de sepulcro secuit z diuidebat in tricentas partes z dedit tricentis vulturibꝫ ad deuorandū dicens. modo sum securus q̄ nō resurget pat me⁹ nisi isti vultures piter ꝓgregent. Evilmerodach interp̄tat insipiens. z fecat illos q̄ insipienter patris sui hereditatē ꝓsumūt z sibi nō subueniūt. sed pascūt inde vultures. i. demones. qñ in ꝟicio diaboli z mala societate illa bona ꝓsumūt. p quibꝫ aliq̄n patres eorū vitam exposuerūt. Quantū aūt deo displicz q̄ filij̄ parentibꝫ nō subueniūt ptz p exemplū Vir q̄dam dedit filio suo vxorem tradens ei oīa bona tali ꝓditione q̄ eū q̄diu viueret nutriret. Cūq̄z eū p aliq̄ tp̄s nutriuisset. cepit de die in die expēsas z cibaria sibi subtrahere z ad vltimū dedit sibi cibū fuor. Quadā die cū veniret pat fessus de agro. filius z vxor eī eū videntes pullū quē aſſauerant abscondert in capsam quousq̄z recederet. Cunq̄z pater recessisset z filiꝰ pullū de capsa accipe vellet rana magna exiliuit z in facie eius vngulas per circuitum validissime fixit. Cūq̄z vellet eam remouere z nō posset. vocatus est faber vt eā cum forfice detraheret. Ait rana in fabr̄ ita horribiliter respexit. q̄ p timorē in terram cecidit dicens. Non est rana sed diabolus. ego nō accedam. sed ille miserabiliter expirauit.

Rogemus dñm.

Feria sexta ante Letare.

Sermo LXI

Qui biberit aquā

aquā ego do nō sitiet in eternū. Joh. iij. Nota q̄ dñs dat multiplicē aquā. Vna est sacri baptismatis. illa est nobis multū necessaria. q. sine ea nemo pōt intrare in regnū celoꝝ. Hāc aquā dedit nobis xp̄s qñ in aq̄s iordanis baptisatus est. z aq̄s virtutez dedit vt celū nobis aprire possent. Joh. iij. Nisi q̄s renatus fuerit ex aq̄ z spū̄sancto ꝛc. Unde ꝛ. Mat. iij. Ascendit ihesus de aqua z ecce aperti sunt celi. Glo. Dū xp̄s aq̄s iordanis subiit. virtutē vt hoīem ab oīb̄ peccatis mūdū faceret Ꝟō figuratū fuit. iiij. Regū. v. vbi Heliseus dixit ad Naaman leprosum. vade z lauare septies in iordane z mūdaberis. Et sic factus est. Per septuplicē lotionē norat q̄ hō a septē peccatis mortalibꝫ in baptismo mūdat. Si aūt imediate decederet sic statim ad celū euolaret. Iſta aqua etiā figurata fuit. iij. Regū. vij. vbi dicit. q̄ in templo stabant duodecim boues respicientes ad orientem z occidentem ad meridiem z ad aquilonē. z portabant mare eneum. i. lauatoriū cum aqua in quo sacerdotes ingredientes templū se lauabant. Per mare eneū fec̄ aqua baptismi qua scelus lauare debemus. Per duodeciz boues q̄ aquā portabant significanf duodecim apli qui baptismū p quatuor mūdi partes p̄dicabant. q̄ bus dictū est. Ite in mūdū vniuersum bapti

Sermo LXI

sanctes eos in nõie patris z filij. z spũssancti. Ista em̃ forma verboz diligenter est obser/uanda. Si aliqs mutat ordinem verboz. vt ego baptiso te in nõie filij z pris z spũssancti. non est baptismus. vel si aliqd interponat. vt ego te baptiso i nõie patris affer aquã z filij z spũssancti. nõ est baptisatus. Nec baptisatio si fieret in aliquo alio liquore q̃z in aqua. s. in vino. in cerusia ꝛc. nõ est baptismus. ℣ Secũdo dedit nobis aquã sue sctẽ doctrine z in structionis. Eccl. xv. Aqua sapie salutaris potauit illum. s. hoiem ihm xpm. De ista dr Apoc. xxij. Ostendit mihi fluuiũ aque vite splendidũ tãq̃ cristallũ pcedentẽ de sede dei z agni. Per fluuiũ istũ signat sacra scriptura de q̃ fluit aq̃ viua. z ista est doctrina q̃ hoiez ad vitaz eternã pducit. Joh. iiij. Qui biberit aquã quã ego do. s. aquã sacre scripture. fiet i eo fons aque salientis in vitã eternã. Et bene sacra scriptura pparat fluuio siue fluenti aq̃. q̃z ad modũ fluuij doctrina sacra fluit de pri mo fonte. i. de dõo in apl'os. de apl'is in succes sores coz. s. pdicãtes. ỏ pdicatoribꝫ in audiẽ tes. z audientes mũdificat z fecũdat. Joh. xv. Jã vos mũdi estis ꝓpt sm̃onẽ quẽ locutus sum vob. Exemplũ ỏ beato paulo pmo heremita Redre sm̃one Probetis. dñica infra octa/uas epphie dñi. ℣ Tercio dedit nob xps aquã sui lateris. Joh. xix. Unus militũ lancea latꝰ eius aquit. z protinuo exiuit sanguis z aq̃. Istõ figuratũ fuit Ezech. xlvij. vbi ezechieli ostendi tum est templũ. z ecce aque redũdãtes ex late re dextro tẽpli exibant. z oẽs ad qs quenit aq̃ ista salui facti sunt. Per templũ istud ꝓcatur corpus xpi Joh. ij. Soluite tẽplũ hoc z in tribꝰ diebꝰ excitabo illud. Hoc aũt dicebat de tem plo corpis sui. Corpus em̃ xpi solutũ fuit in morte. z post mortẽ resuscitatũ fuit in resur/rectione. De cuius latere dextro aqua saluber rima pfluxit. z oẽs ad qs quenit aq̃ ista salui facti sunt. z hoc est qõ cantr ecclia tẽpe paschali. Vidi aquã egredientẽ de tẽpio ꝛc. Hãc aquã antiq̃ pres sibi dari petebãt. Unde moyses di/cebat. Nu. xx. Exaudi dñe clamorẽ pl'i tui. z aperi eis thesauz tuũ fontẽ aque viue. z cuz moyses ad pceptũ dñi petrã bis pcussit cũ hy/ga. egresse sunt aque largissime. ita vt ois po/pulus biberet z iumẽta. Per petrã designat xps i. Coz. x. Petra aũt erat xps. Hec bis pcussa fuit. s. in flagellatione z crucifixione. z egres/se sunt aque tã de oculis q̃z de latere. ita largis/sime q̃ totus mũdus ẽ in eis ablut. ℣ Quar to dat dñs suis suis aquã gre salutaris Joh. iiij. dicit dñs ad mulierẽ chananeã. Si scires donũ dei z qs est q̃ dicit tibi. da mihi bibere. tu forsan petisses ab eo z dedisset tibi aquam viuã. i. grãz suã viuificantẽ. Deus em̃ ẽ fons viuus. sicut dicit ps. Sitiuit aia mea ad deũ fontẽ viuũ. Ber. Deus est oĩa in oĩbꝰ. si esuris cibꝰ est. si sitis fons ẽ. De fonte isto de/bemus petere aquã viuã cũ muliere dicendo Da mihi hanc aquam viuam vt non sitiam in eternũ. Dñs patus est dare. Apoc. xxi. Si tienti dabo de fonte aque viue gtis. Sicut eĩ aqua naturalis cõis est oĩbꝰ transeũtibꝰ. ita deus dat cõiter aquã gratie sue oĩbꝰ desi derantibꝰ tã pauperibꝰ q̃z diuitibꝰ. Unde dr Esa lv. Oĩs sitientes venite ad aquas dicit dñs. nõ vllũ excipit nisi q̃ est indispositus ad reci piendũ. Anf. Nõ ideo hõ grãm nõ hz qz ds nõ dat. sed qz hõ nõ ẽ patus recipe ꝛc. Prou. xvi. Hois est ppare aiaz. Debet aũt pparare se p hũilitatẽ cordis sui. sicut em̃ aqua deserit mõtes z fluit ad valles. sic gratia dei deserit superbos z fluit ad hũiles. Unde dr Jac. iiij. Qz superbis resistit deus. humilibꝰ aũt dat grãm. Unde ps. Inter mediũ montiũ ptransibũt aq̃. Dicit aũt pl'aliter aque ꝓpter septuplicẽ gra/tiam spũssancti. Nec aqua gre diuine sanat i aĩa oĩs infirmitates. Qõ figuratũ est Joh. v. Erat aũt hierl'imis pbatica piscina q̃nq̃ porticus habens. In his iacebat multitudo maxima languentium. cecoz um. claudoz. aridoz. expectãtiũ aque motũ. Ibi dicit glo. Ceci sunt q̃ nõ habent lumẽ fidei. Claudi sũt q̃ nõ vadunt quo bene possunt opari. Aridi qui q̃cq̃d agunt sine pinguedine charitatis fa ciũt. Hi expectant aque motũ in qua fiebat sa nitas p angelũ. Aque motio grãz spũssancti significat. quia omnes infirmitates sanare po test. z ideo cuz magno desiderio debemus ex/pectare. Joh. xij. Si ꝓtinuerit aquas. s. gratie omnia siccabunt. si aũt amiserit eas subuer/tet terram. i. onme terrenũ qõ est in homine. Nec piscina habet q̃nq̃ porticus. p qõ nota tur q̃ aque gratie diuine acquirunt maxime p quinq̃ vulneꝛ xpi recordationem. Exem/plũ de quodã temptato qui ante imaginẽ cru cifixi gratiam inuenit z temptationes supa/uit. Require in dñica. xviij. in sm̃one. Gratias ago deo meo. ℣ Quinto dat dñs aquaz ꝓtrite lacrimationis. Felix em̃ est cui dat hec aqua ad deflendum peccata. Hiere. ix. Quis dabit capiti meo aquã. z oculis meis fontez lacrimaz z plorabo die ac nocte. Aug⁹. Si totus vertar in fletum. Require supza in ser mone. Nec est voluntas dei. Bern. Exite la/crime. Ibi dicit. hanc aquam dedit dñs pe/tro quando post trinam negatiõem respexit eum. ipse foras exiuit z fleuit amare. Quem effectum habet aqua hec. Require dñica. x. in sm̃one. Videns iesus ciuitatem.

Dñica Letare. Sermo. LXII

Ala q̃ sursum est

Dominica Letare

hierl'm libera est q̄ est mater nr̄a. ad Gal'. iiij. ℣ Per ciuitatē istā hierl'm quā cōmendat nob apl'us p̄cak regnū celoz. qđ cōmendak a q̄tu/oz ꝺditionib⁹. ℣ Primo a situs abilitate. qz in alto sita est. cū dicit. q̄ sursum ē. Secūdo mō a pacis tranq̄llitate. iō vocak hierl'm. i. visio pacis. Tercio mō a tributi libertate. Unde dic libera ē. Quarto mō a ciuiū caritate. Unde dic q̄ est mater nr̄a. qz ibi diligūr seoēs sicut filij vnius matris. ℣ Primo mō cōmendak in b̄ q̄ in alto loco sita est. s. in celo empireo. Ecci. xx iiij. Ego in altissimis habito z thronus meus in colūna nubis. ℣ Notandū aūt q̄ in ciuitate q̄ in alto est posita solent iueniri q̄tuoz cōmē dabilia. ℣ Primū est securitas. qz securioz ē ci uitas in monte excelso q̄z in valle. Sic in ex/celsa ciuitate maioz est securitas q̄z in hac val le miserie vbi nulla est securitas. Ber'. Deu mihi qz vndiq⁹ mihi bella. ℣ Reḡre in sermōe Mulier chananea. Idē Ber'. Caro suggerit mihi mollia. mūdus vana. diabolus adūsa. Quotiens aliqua cogitatio carnalis mentez importune pulsat de cibo. de potu. ō somno ceteriscz sil'ib⁹ ad carnis curā p̄tinentib⁹. caro mihi loquit. qñ ꝓ deo ambitiōe seculi. De iactantia. de arrogantia. cogitatio vana in coz de versak de mūdo ē. Qñ aūt ad irā vl' iracū/diā vel amaritudinē puocak mens mea. tūc diabolica suggestio est. Isti autē sunt hostes q̄ sp̄ impugnāt hoīem. z iō nūq̄z pōt esse secu ritas in hac vita. sz qñ q̄uenerimus ad illam ciuitatē q̄ sursum est in excelso throno celoz. tūc erimus securi ab istis. Ber'. O ciuitas dei secura. mālio paterna. totū ꝓtinens qđ dele/crat. pl'us sine murmure. incole ḋeti homies nullā hñtes indigētiā. O q̄gl'iosa dicta sunt de te ciuitas dei. Secūdū est sanitas. Qui eñ habitant in loco eminenti solent sniozes esse q̄z hi q̄ habitāt in palude. Ibi g̃ in illa su perna ciuitate dei nulla est infirmitas. qz ibi nullus est infirmus. nullus cecus. null⁹ clau dus. nullus infirmak. null⁹ ibi morit. Apoc. xxi. ℣ Pozs vltra nō erit. neq̄z luctus. neq̄z cla/moz. sz nec vllus doloz. Aug. Iuuentus ibi nūq̄z senescit. ibi senectus nūq̄z marcescit. ibi vita terminū nescit. Inno. In regno celesti ē fortitudo sine debilitate. sanitas sine infirmi tate. pl'enitudo sine ɔfozmitate. vita sine moz te. Anſ. Quid amas o aīa z caro mea q̄d desi deras. ibi erit q̄cquid desideratis. q̄cq̄d ama tis. si delectat vos longa vita z salubris. ibi erit z sana eternitas z eterna sanitas. qz iusti ímpetuū viuēt. z salus iustoz a dño. Ter ciū est suauitas sūe delicie. qz in ciuitatib⁹ in monte positis ꝓter aeris sanitatē suauius est z delicioſius habitare q̄z in ciuitate ī valle lu tosa posita. Sic in ciuitate supna multo ma ioꝛes sūt delicie q̄z in hac valle miserie. Anſ.

Oīa delicie q̄ fuerūt ab initio mūdi z sunt z erūt vsq̄z ad diē iudicij in b̄ mundo minoꝛes sunt respectu illius sanitatis q̄z sit vna gutta re spectu totius maris. Ber'. Tanta est iocūdi/tas z suauitas illius p̄rie q̄ si non liceret ibi esse nisi p vnius momēti morā. oēs dies hui⁹ mūdi pleni delicijs ꝓtenerent. Cui ꝓpata oīs alitūde sanitas doloꝛ est. oīe dulce amaꝛ est oīs iocūditas meroꝛ. oīe decus fetidū. oīe qōcūq̄z delectari pōt molestū. cū dei bonitas in infinitū excedit omnē bonitatē. Aug. Ibi erit oīs plenitudo obiecta visui. oīis armo/nia resonans auditui. oīis dulcedo influēs gutturi. oīis sanitas subiecta tactui. fragoꝛ oīm aromatū fumigans olfactū. sola ꝑgusta tio illius gaudij plus valet q̄z oēs delicie hu/ius mūdi. ps̄. Gustate z videte qñ suauis est dñs. Hanc gustauerat Aug. qñ dixit. Inno ducis me. Reḡre in ꝑmone. Gaudere. Beñ. Si vna gutta illius gaudij sic inebriat. mul tomagis totus fluctus. Si dei vestigia tātū hñt suauitatis. q̄t hz g̃ōs q̄ est fons tot⁹ gau dij. Petrus cū gustasset in mōte. optabat sic semp ꝑmanere dicēs. Dñe bonū est nos hic esse faciamus hic tria tabernacula. Exemplū de illo q̄ cogitans de illo ꝓsiculo. Dñm mille anni aī oculos tuos. rogauit dñm oñdere si bi minimū gaudiū regni. Reḡre dñica. xx. ℣ Primū q̄rite regnū dei. Quartū est claritas qz in ciuitate in alto posita maioꝛ est claritas q̄z in ea q̄ in palude est. Un̄ freq̄nter nebule z vapoꝛes ascendūt. In illa eñ supna ciuitate est maxima claritas. Apoc. xxi. Ciuitas illa nō eget sole z luna vt luceant in ea. Tā clari/tas dei illuminat eā. Insup fulgebunt coꝛpa sanctoz sicut sol qñ ꝓmo fuit creatus. qz tūc fuit septupliciter clarioꝛ q̄z nūc. qz ꝓter trās/gressionē ꝓmi hoīs sex ꝑtes amisit siue claritas tis. sicut dicit glo. sup Esa. xxx. Quāta pu/tas erit claritas vbi tot ꝺuenīūt soles. Job. xxij. Btūs ero si fuerint reliq̄e seminis mei ad videndū claritatē ciuitatis hierl'm. Expōlus de q̄dam demone q̄ dixit de claritate. Reḡ/re in ser. ℣ Primū q̄rite regnū dei. Circa secū dū nota q̄ ciuitas celestis cōmendat a pacis tranq̄llitate. iō interp̄tat hierl'm. i. visio pacis. ℣ Pax eñ ē ibi p̄fecta. Isa. xxxij. Sedebit pl'us meus in pulcritudine pacis. in reḡe opulenta in tabernaculis fiducie. iō ꝺoꝛ visio pacis. qz ibi videbim⁹ deū q̄ nob pacē fecit suo sangui ne z in eius visione pacē hēbimus. Un̄ dñs ait Joh. xvi. In mūdo p̄ssurā hēbitis. in me aūt pacē. ps̄. Delectabunt scrī in mlt̄itudine pacis. Anſ. Si pax z securitas ibi desideratur ibi est certe illud gaudiū qđ nūq̄z deficit. certi erūt nūq̄z illud sua spōte amisuri. nec deus ab eis ablatuꝛ. nec aliq̄d deo potentius deus z illos sepatuꝛ. Circa tercīū notādū q̄ ciuit⁹

tas celestis ꝺmendak a libertate. vñ dicit. Li bera est. Ibi em̃ hō erit liber ab oī seruitute q̄ mō grauak in hoc mūdo. nūc cogit hoīem p̀n ceps terre. nūc ꝓpria caro ad seruiendū. Quidam fuiūt petis. qz ꝙ faciūt peccatū serui sūt pcti. quidā diuitꝫs sic anari. quidā diabolo. ab oibꝫ istꝫ libi sunt z erūt sancti. Et illā libertatē quā mō hz anim⁹ cogitādi quocūq; vult. illā nūc hēbit caro z corp⁹ hoīs. qz in ictu oculi trāsibit ab oziēte in occidentē. ita ꝙ nihil obstare possit. neq; murus neq; aliqō obstaculū. Sm qđ dicit Anſ. Erit ciuitatis illius vna in oibus et inſepabilibꝫ in singulis volūtas libera. ab oī malo liberata. et impleta oīm bonoꝝ fruens indefic̄ter eternoz iocunditate gaudioz. oblita culparū. nec iō sue liberatōis oblita vt liberatori suo nō sit grata. Circa q̄r tum nota ꝙ ciuitas celestis ꝺmendak a ciuitē charitate. Vñ ōz. mater nr̄a est. q. d. Oēs q̄si frēs vni⁹ mris cōcorꝺabimus ibi z mutuo diligemus. Tāta erit ꝓcorꝺia z charitas ꝙ q̄libet felicitatē alteri⁹ suā reputat. et de ea sic̄ de sua locūdak. Anſ. In illa pfecta charitate innumerabiliū angeloz et hoīm nullus minus diligit aliū q̄z se ipm. Nō aliter ḋsq; gaudebit p singulis q̄z p seipo. Her̄. Nō igit in illa ce lesti ciuitate est singuloz hoc est p charitatez oīm. vna erit oīm lingua. iubilatio. indefessa. vnus affec⁹. amoz eternus. vnū erit ibi gaudium. vna pax. sufficiēt̄ie eternalis trāquillitas. Ibi em̃ erit angeloz z hoīm vnuz gaudium. vnū colloquiū. vnū ꝯuiuiū. Aug. Btā illa ciuitas magnū i se bonū videbit. ꝙ nulli superiori nullo⁹ inferioꝝ iuidebit sicut nūc. ſz vnusquisq; tm̃ gaudebit de alteri⁹ felicitate q̄tum de sua ꝓpria.

De eodem Sermo. LXIII.

Hūt iesus transmare galilee. et sequebak eū multitudo magna. Jo. vi. In istis ꝙbis duo sunt cōsideranda. Prīo qđ p mare intelligak. Scōo qđ p multitudinē q̄ eū sequebak. ¶ Circa prīmū nota ꝙ p mare mūdus ꝓcatur ꝓpter multa. Primo ꝓpter amaritudinē. Nā mare hz aquā amarissimā. et tm̃ pisces in hoc ꝯcurrentes delectank hoc hītare. Sic delectatio huius mūdi amara ẽ aīe. licet hoīes assueti nō cognoscant ſz delectenk in eis. Job. xxx. Esse sub sentibus delicias cōputabūr. De amaritudīe huius aq̄ ōz Apoc. viij. Multi mortui sunt de aq̄s. i. de mundi delitꝫs. qz amare facte sunt. s. post mortē. Prouer. v. Nouissima illi⁹ amara q̄si absinthiū. Hiere. ij. Vide q̄z malus et amarū sit te reliq̄sse dn̄m deū tuū. De delitꝫs huius seculi q̄z amarū erūt post mortē ōz Apoc. xviij. Quantū gl̄ificauit se q̄s fuit in delitꝫs. tm̃ date ei luctū z tormentū. sicut ptz in diuite epulone. Luc. xvi. Exemplū de q̄dā monacho q̄ vidit aiam cuiusdā diuitis duci ad infernū. Require in ler. Gaudete in dño. ¶ Scōo mūd⁹ ꝙpak maris ꝓpter inhabitantiū psecutoꝝ. sic cī pisces maris hūt mltos hostes insidiātes z psequētes eos. sic ī mōo sunt multi psecutores. p̄s. Multi sunt q̄ psequunt me. s. mūdus. caro. et diabol⁹. Mūd⁹ insidiak p mittēdo longā vitā z mērik. Job. xxi. Ducūt in bonis dies suos z p̄ncto ad infernū descendūt. Aliq̄n insidiak dādo psperitatē ī bonis tpalibꝫ. Est ei mund⁹ sic iudas q̄ dixit iudeis Quēcūq; oscular⁹ fuero ipe est tenete eū. z ducite eū caute. Ita dicet mūd⁹ diabolis. quēcūq; oscular⁹ fuero psperitate tpali. ipe est quem trado vob. tenete eū z ducite eū caute. i. ꝓmittite eū viuere sm voluntatē. Hze. Cōtinuus successus tpaliū certū ẽ future calamitatis indicium. ¶ Scōs hostis est caro. ista insidiak p malas ꝙcupiscētias. Gal. v. Caro cōcupiscit aduersus spm̃. Eccl. xviij. Post ꝙcupiscētias tuas nō eas. et a volūtate tua auertere. Tercio hostis est diabol⁹. q̄ insidiak in oī loco nob et in oī tpe. i. Pe. v. Sobrij estote z vigilate qz aduer. vr̄ diabol⁹ tāq; leo rugi. circuit q̄rens quē deuorer. Grauis est iste hostis. qz nō ē solus sed hz infinitos socios. Vñ ps. Respicite inimicos meos qm̃ multiplicati sunt et odio iniq̄ oderūt me. Exemplū. Quodā tpe beat⁹ martin⁹ transuit iuxta quendā fluuiū. vidit multos margos ī flumīe piscibꝫ insidiātes et q̄sdā capiētes. et ait. Forma demonū hec est. Insidiank incautis. capiūt nesciētes. captos deuorāt. saturari nequeūt deuoratis. Tercio sic in mari nō est loc⁹ mānionis. sic nec ī mōo. Heb. xiij. Non habem⁹ hic manentē ciuitatē sz futurā inquiram⁹. Aug. Nihil aliud ē pns vita q̄z cursus ad mortē. in q̄ nēo vel paululū stare vel tardi⁹ ire ꝓmittit. sz pari mō oēs vrgemur. Felix est ḡ q̄ edificat ī alia vita certaz mansionē ex q̄ hic mānionē diu hīe nō poterit. Exemplū legit ꝙ q̄daz dux grecoz cū esset in extremis respiciēs domos z castra sua ingemiscens dixit. O dñe deus q̄stū ꝙremnend⁹ est mūdus. qz ego q̄ tot habui castra z palacia in q̄bus solebā hītare z hospitari. mō nescio vbi hac nocte debeo deuenire. et q̄s debeat me hospitare. ¶ Quarto sic̄ sunt multa picula ī mari. sic̄ hoc mōo sūt mlta picula. Her̄. Periculā huius mūdi ꝓbat transeuntiū raritas et peuntiū multitudo. amas seculū absorbebit te. amatores suos solet vorare. nō ꝓcere illis. Multo piculosior est mund⁹ q̄z verū mare. qz in vero mari submergit tm̃ corp⁹. in mōo submergit anima. Et inter multas naues et homies nauigātes ī mari vix submergit vn⁹. Sed in hoc mūdo inter multos vix saluabit

vnus. Exemplū. Quidam clericus ammonitus a suo epō vt alijs bñficijs resignaris vnuz tm̄ reseruaret. Qui ait. Ceptabo vtrū pluribꝫ bñficijs possim saluari. Cūc epūs aduras̄ p/cepit ei vt ad eū rediret ⁊ de statu suo reuela/ret. Mortuus ḡ apparuit epō dicēs eternali/ter se damnatū ꝓpter auaricia. Et post multa q̄siuit ab eo dicēs. Vbi vit ne adhuc alicꝫ super terrā. Cui rndit epūs. Quō sic queris. q̄ dixit. Certe postq̄ fui mortuus multitudo magna ad infernū descēdit q̄ nō credebā tot hoīes eē in mūdo. ℣ Quinto cōparat mundus mari. qz sic nēo pt̄ transire mare nisi p nauim vt ad litus pueniat. sic nēo pt̄ trāsire pricula huius mūdi vt ad vitā eternā pueniat nisi p nauim pnie. Sap. xiij. Transeuntes mare p ratē. i. nauim liberati sunt. Per nauim ista fcat pe/nitētia. Auc. xiij. Nisi pniam egeritis oēs si/mul pibit. Et sic in mari securioz est magna nauis q̄z pua. sic securioz est magna pnia q̄z pua. Hoc mare trāsiuit xps p magnā pniaz et grauem quā egit p nostris peccatis ⁊ nō p suis. Bern. Age penitentiā hoc tibi predicat stabulum. hoc tibi presepe clamat. hoc mem/bra infantilia loquunt. hoc lachryme ⁊ vagit⁹ euangelisant. Esa. xliij. Verutre me fecisti in pcīs tuis. i. ꝓter pcā tua. et ꝓbuisti mihi la/borē in iniq̄tatib⁹ tuis. q. d. ꝓter iniq̄tatē tuā laborē pnie sustinui. Et seq̄bat eū multitudo magna. i. oēs sancti p tribulatōes ⁊ passiones ad regnū celoz pueuerūt. Bern. Facta p̄cedē tiū patrū recolamus. et nō erūt grauia q̄ tole/ramus. Exemplū de q̄dā iuuene q̄ religionē sustinere nō potuit ⁊ exiuit. cui occurrit xps. Redre i ser. Dia quecūq̄z scripta sunt.

Feria quarta post Letare.
Sermo LXIIII.

PReteriens ihesus vidit hoīez cecū a natiuitate ⁊c. Per cecū istū fcat hō pcōr. peccatū em̄ excecat ho/minem. Sap. ij. Excecauit eos malicia eoz.

Sciendū aūt q̄ quinq̄ sūt ꝓncipaliter pcā q̄ excecāt hoīem. Primū est auaricia. et h̄ fi/guratū est Thob. ij. vbi dr̄ q̄ stercora hyrun/dinū ceciderūt sup oculos Thobie et cec⁹ fa/ctus est. Thobias interp̄tat⁹ duc⁹ ad luctū. et in pñti vita ꝓpter ꝓtinuā curā. et i futuro p/pter eternā damnatōz. Stercora hyrundinū sūt tpalia bona. ad Phil. iij. Oia arbitroz vt stercora. Ista excecāt hoīem q̄ nō cognoscit deū creatorē suū. Exemplū. Usurari⁹ q̄dā in agone iacēs rogat⁹ est ab amicis suis q̄ deuz inuocaret. et oñderūt ei imaginē crucifixi dicē tes vtrū cognosceret. Rndit. nō cognosco il/lum ligneū ieſum ſz illū argēteū quē hēo i va/dio i cista repositū. et in tali cecitate mortuus est. Un Exo. xxiij. Nō accipias munera q̄ et cecāt etiā prudētes. ℣ Scōm pcm̄ qō excecat hoīem est supbia. Istud figuratū est i Sede/chia q̄ regali dignitate elat⁹ alio regi. s. Baby/lonie subdit⁹ eē noluit. iō cepit eū. et eruit sibi oculos. Sic oēs supbi q̄ nolūt subdi eē sed ſp volūt se alijs pferre ceci sūt. qz videt eis q̄ tales sunt q̄les nūq̄ erūt. Un dictū est cuidaz supbo q̄ gl'iabat q̄ nulli⁹ indigeret. Apoc. iij. Tu dicis diues sum ⁊ nulli⁹ egeo. ⁊ nescis qz miser es et miserabil' paup nud⁹ et cec⁹. Glo. Miser es in vita miserabilis i fama. et paup in bonis op̄ibus. et nudus ꝓturb⁹. et cec⁹ qz decept⁹ es. eo q̄ tpalia pmanēcia credis. Ex/emplū in Alexādro magno. q̄ adeo excecat⁹ fuit p supbiā. q̄ cū oēs regiones sibi subiugas set volebat adire paradisum. Redre i ser. ℣ Qui se exaltat hūliabit⁹ k. dñica post trini. ℣ Tercium pcm̄ qō excecat hoīem est luxuria. Istud figuratū est Judic. xvi. in Dalida meretrice q̄ excecauit samsonē. Dalida meretrix fcat luxu/riā siue carnis ꝓcupiscentiā. Per samsonē q̄ eā adamauit fcat q̄libet pcōr q̄ sequit ꝓcupi/scentiā sue carnis. Ipa tradit eū in manibus inimicoz suoz̄. i. demonū. Ecc. xviij. Post cōcupiscentias tuas nō eas. et a voluntate tua auertere. Si p̄stas aīe tue. i. vite ꝓcupiscētias facier te in gaudiū inimicis tuis. sic patuit in sampsone q̄ inimici eⁱ excecauerūt eū ⁊ illuse/runt ei. Hze. Carnalis delectatio mentē quā inficit pstituit. videre veri lumis claritatē ne valeat. sed vñ inferi⁹ delectat. inde ad supnā caliginē fasciat. Sic excecati fuerūt duo iudi/ces q̄ in susannā exarserūt. De q̄bus dr̄ Dan. xiij. Declinauerūt oculos ne viderēt celū. nec recordarent iudicioz iustoruz. Aug. Ue eis dñe q̄ auerterunt se a lumine tuo et defixi ope/er q̄ seipāz ob amorē interfecit. Redre postea in ser. Nō sim⁹ ꝓcupiscētes. ℣ Quartū pcm̄ qō excecat hoīem est ira. Un Job. xvij. Cali/gauit ad indignationē ocul⁹ meus. Hze. Per irā veritat⁹ lux amittit. sic scriptū est. Sol nō occidat sup iracundiā vestrā. Cui mēti iracun/dia ꝓfusionis tenebras mittit. huic de⁹ radiū sue cognitōis abscōdit. Idē Hze. Diabolus sanctos viros q̄s in tēptatōe vincere nō pt̄. p irā sepe nititr eos excecare. vt sic eos tāq̄ cecos ducat ad foueā pcī. vñ Sopho. i. Tribula/bo eos et ambulabūt vt ceci. Diabol⁹ ei facit sic piscator q̄ pturbat aquā vt pisces nō vidē/res hamū intrēt. Et sic coruus venies ad ca/daver ꝓno eruit sibi oculos. sic diabolus pri/mo excecat hoīes p irā ne lucē veritat⁹ agno/scant. Un Catho. Impedit ira animū ne pos/sit cernere verū. Et tūc inclinatus est ad oīe malū. s. peccatū. Iratus ei nō pcit pri nec ma/tri sororī nec fratri. Quintū pcm̄ qō excecat

hominē est inuidia. Inuidēs em̄ nō videt bonū p̄rimi sui. et quicq̄d malū est hoc videt et hoc ꝯsiderat. Hoc figuratū est. i. Reg. iij. q̄ Hely q̄ nō poterat videre lucernaz dñi añq̄ extingueret. et tūc vidit eā extinctaz quā p̄r⁹ nō vidit ardentē. Sic inuid⁹ nō videt bonū opus z lucidū p̄rimi sui. ſz extinctū et malū. Vñ Bre. Mens inuidi cū alieno bono affligit de radio solis obscurat. Ibi cī sunt ḡsit nocue lucē bonoz operū videre nō valentes, sed maloz operū tenebras sp ꝯsiderātes. Eccī. xliij. Nequā est ocul⁹ inuidi. q̄ nō p̄uidere bonū alteri⁹. vñ Mat. xx. An ocul⁹ tuus nequā est q̄ ego bon⁹ sum. Bon⁹ est dñs q̄ dat vnicuiq; ꝑm suā miscōiam. Sed neq̄ est ocul⁹ inuidi. q̄ hoc videre nō p̄t q⁹ dñs p̄ximo dederit plus q̄ sibi. Bzego. Attendāt inuidi q̄te sint cecitatis q̄a pfecto alieno defi cīūt z aliena letīcia cōrabescunt. et de aliena meliozatōe deteriozes fiūt. Exemplū. Duo vi ri venerūt ad q̄ndā regē petētes sibi subueni ri. vn⁹ eoz erat inuid⁹ et alter auarus. Et rn̄ dixit rex q⁹ quicq̄d vn⁹ peteret h̄ sibi daret simpliciter. et alteri daret dupliciter. Auar⁹ aūt distulit petere cupiēs sibi duplicē porcīōz dari. Inuid⁹ aūt inuidit sibi dupli dari. et sic petiit semel ip̄m vno oculo p̄uari vt sic socius. s. auarus amboby oculis p̄uaret. et sic factuz est. Vñ versus. Inuid⁹ vt noceat in sua dāna meat. Pctōz aūt excecat⁹ a pctō sordibus multis modis illuminat. Aliq̄n p corpis affectionē. Bre. Oculos q̄s culpa claudit pēa aperit. Istud figuratū est in Balaam q̄ nō vidit angelū. sed postq̄z p̄cussus fuit asin⁹. i. corpus. Per ꝓphetā aīa fcā. ꝓpheta em̄. i. aīa nō videt angelū. i. deū nō ꝯgnoscit nisi p̄ius animus. i. corp⁹ p̄cutiat q̄ infirmitates z tribulatōes. Exemplū i rege nabuchodonosor. qui dū deū suū nō cognosceret dictū est sibi. Fenū vt bos comedes z septē tpa mutabunt sup te donec scias q⁹ altissim⁹ dñet i regno hoim. Dan. iij. Nota historiā. Redre postea i ser. Nō sim⁹ ꝯcupiscētes. Uel non sunt ꝯdigne

Scdo illuminat pctōz p diuinā inspiratōz Istud figuratuz est Act. ix. i Paulo. quē dñs cecidit in via z fact⁹ est cecus. et misit ei ꝓphetam suū. s. Ananiā. i. gratiā suā. q̄ dixit. Dñs iesus xp̄s misit me ad te q̄ apparuit tibi i via vt videas z implear⁊ sp̄usancto. Et sic paul⁹ recepit lumē post triduū. sic pctōz post triduum p̄nie recipiet lumē gr̄e. s. post ctritionem. cōfessionē. et satisfactōz. Aug. Pnia cecis visum restituit. vicia fugat. ꝑtutes exornat. mētem munit et roborat. Tercio illūinat pctōz p mortis ꝯsideratōz. Istud q̄q̄ figuratuz est p hoc q⁹ dñs cecū illuminauit. et sup oculos eius linuit lutū. sic pctōz dz ponere lutū sup oculos cordis. cōsiderādo se de luto factū. Unde Job. xxx. Cōparatus sum luto. et assimilatus sum fauille z cineri. Bern̄. Strude ognoscere teip̄m. q̄ melioz es cuz teip̄m cognoscis q̄z si te neglecto cursum siderū cognosceres. Bre. Quāto q̄s seip̄m minus videt ꝛc. Redre in sermone. Si decet. Quarto illuminat peccatoz p confessionis lotionē. Istud figuratū est in hoc q⁹ cū dñs illuminaret cecū dixit ei. Uade ad natatoria syloe et laua. q̄ abijt. Lauit et vidit. Aque syloe vadūt cū silētio. et fcūt cōfessionē q̄ dz fieri sub silētio in aq̄s. i. confessione Sic dz se pctōz lauare z illuminabit in aīa. et lumen gr̄e z ognitōis recipiet. Exempluz in diabolo q̄ vidit hoīes immūdos accedere ad cōfessionē. et claros z mūdos redire. Quinto illuminat pctōz p passionis xp̄i recordatōnem. Istud figuratū est p Thobiā q̄ illuminatus erat p fellis vnctionē. Fel q̄d est amaz signat amarissimaz xp̄i passionē. Mat. xxvij. Dederūt ei bibere vinum cū felle mixtū. Isto felle dz hō vngere oculos cordis sui. Treñ. iij. Recordare pauptatis et trāsgressionis mee. absinthij z fellis. Certe si hō vellet illā amarissimā xp̄i passionē videre. inueniret vtiq; in se q⁹modicuz esset q̄d p xp̄o pateret. Inueniret etiā q⁹ graue sit pctm̄ p q̄ xp̄s tāta voluit pati et talia sustinere. Rogemus ꝛc.

Feria sexta post Letare. Sermo. LXV

Amus et nos et

moriamur cū eo. i. cum dño nr̄o iesu xp̄o. Joh. xi. Uerba sunt bti Thome apli ad cōdiscipulos. in q̄bus hortat eos vt cum dño moriant. Sciendū aūt q⁹ q̄dā moriunt in dño. quidā p dño. q̄dā cū dño. quidā a dño. In dño moriunt oēs boni xp̄iani q̄ i fide christiana sine pctō mortali decedūt. De talibus dz Apoc. xiij. Bti mortui q̄ in dño moriunt Dz attendendū est q⁹ null⁹ p̄t mori i dño. nisi viuerit in dño. sicut em̄ in hoīe nō p̄t mori alia q̄d mēbroz nisi q̄d viuerit in hoīe. sic null⁹ p̄t mori in dño nr̄o iesu xp̄o nisi fuerit mēbrorū iesu xp̄i. Debem⁹ aūt viuere in xp̄o q̄ttuor modis. Primo sic membrū in corpe. Scdo sic ramus in vite. Tercio sicut piscis in aqua. Quarto sic salamāder in igne. Primo debemus viuere in xp̄o sicut mēbrū in corpe p fraternā cōpassionē. sicut em̄ cū vnū mēbrū patitur ꝓpatiunt oīa mēbra. sicut dicit apl⁹. Sic nos oēs debem⁹ inuicē cōpati. vt si vnus nostrum patit cōpati debem⁹ ei. Vñ apl⁹ Ro. xij. Oēs vnū corpus sum⁹ in dño. alter autē alteri⁹ mēbra. Scdo sicut ramus in vite p firmā adhesionē. q̄ palmes separatus a vite inutilis est. z in ignē p̄icit. Jo. xv. Ego sum vitis vos palmites. Sicut palmes non p̄t facere

Feria sexta post Letare

fructū nisi manserit in vite. sic nec vos nisi in me manseritis. ¶Manete in me ⁊ ego in vobis q̄ manet in me ⁊ ego in eo hic fert fructū multum. qz sine me nihil potestis facere. nihil meritorū saltē. Si q̄s in me nō manserit mittet foras sic palmes ⁊ arescet. supple abscisa. Glo. Et colligēt eū angeli i iudicio vel in morte. et in ignē mittēt. Tercio sic pisces in aq̄. pisces q̄cūq; se diuerterit sp hz aquā p̄ntem ⁊ añ oculos. Sic etiā hō dz viuere in h̄ seculo q̄si in aq̄ qz deus sp est p̄s ⁊ vidēs oīa opa sua. cogitatōnes ⁊ desideria. puer. xv. In oī loco oculi dñi p̄tēplant bonos ⁊ malos. Heb. iiij. Oīa nuda ⁊ aperta sunt oculis ei⁹. Quarto sic salamander in igne q̄ nō p̄t viuere nisi sit in igne. et q̄n exit ignē statim morit. Sic q̄ vult viuere in dño sp dz esse in igne charitatis. qz q̄ charitatē nō hz licet viuat in corpe. in aīa tñ mortuus est. i. Jo. iiij. Deus charitas est ⁊ qui manet i charitate i deo manet et deus in eo. Predictis ḡ q̄tuor modis debem⁹ viuere in dño et tūc possum⁹ mori in dño. et tūc erim⁹ de illis de quib⁹ dz. Bti mortui q̄ in dño moriunt Apoc. xiiij. In ipo ei viuim⁹ morimur et sumus. Quidā aūt moriūt p dño siue p̄pter dominū. Quorū tria sunt genera. Primi sunt sancti martyres q̄ p̄pter dñm sunt martyrisati quoz aliq̄ sunt submersi. aliqui occisi. aliq̄ suspensi. aliqui assati. aliqui rotati. aliq̄ excoriati. Secūdi sunt q̄ morte desiderāt p̄pter xp̄m sustinere qui psecutōes. tribulatōes. infirmitates. pauptates. et hmōi patiēter sustinēt p̄pter xp̄m. De q̄b⁹ ps. Dñe p̄pter te mortificamur tota die. estimati sum⁹ sicut oues occisionis. Oues q̄ ducunt ad occisionē nō clamant nec repugnāt. sic sancti patiēter sine maledictiōe. sine repugnatiōe aduersa sustinere p̄pter xp̄m debēt. et sic moriunt spūaliter p dño. Prego. Sine ferro et flāma martyres esse possum⁹ si patientiā in aīo veraciter cōseruam⁹. Tercij qui p dño moriunt sunt q̄ p abstinentiā ⁊ maceratōz carnē suā. i. carnalia desideria mortificant. Col. iij. Mortificate mēbra vra q̄ sunt sup terrā. fornicatōz. immundiciā. libidinez. cōcupiscentiā malā. et auariciā q̄ est idolorum seruit⁹. p̄pter q̄ venit ira dei in filios diffidētie. in quib⁹ et vos ambulastis aliq̄n q̄n viristis in illis. Talis mortificatio corpis est vita aīe Ro. viij. Si sm carnē vixeritis morieminī si aūt spū facta carnis mortificaueritis viuetis. ¶ Quidā p̄o moriunt cū dño. quoz duo sunt genera. Primi sunt q̄ morte xp̄i in cōtinua memoria hñt p cordis ꝓpassionē. Phil. ij. Hoc sentite in vobis. supple p cordis ꝓpassionē. qđ ⁊ in xp̄o Iesu fuit p crucis passionez. Bern. Quid est homo q̄ nō cōpateris passioni xp̄i. nō cōdoles eius dolori. nō ploras i ei⁹ flagellis. nō gemis in ei⁹ erumnis. cū oīs creatura eius passioni sit cōpassa. aer obscuratus est. sol in tenebras versa est. petre scisse sunt. apta est tellus cū aperirēt latus. et dū celestis sol morerēt in terris sol terren⁹ horrebat i celis. Qui ḡ xp̄o cōpatit moriē cū eo. Secundi qui moriunt cū dño sunt illi q̄ ita deo p charitatē sunt cōiuncti q̄ nulla mors a deo eos pōt separe. Ro. viij. Quis nos separabit a charitate xp̄i. an tribulatio. i. afflictio corpis. an angustia. i. tribulatio mētis. an fames. an picullum. i. metus mortis. an gladi⁹. i. mors. q. d. nullo mō p̄nt ista separe hoiem habentē charitatē a deo. Canti. viij. Fortis est vt mors dilectio. Glo. Immo fortior. qz p̄pter amorē dī hō nō cōtemnit mortē. Aug. Nihil fortiꝰ homine habēte charitatē. amantē enī nulla pena nulla mors p̄t separe a deo. sz cū eo paratꝰ est mori. Vñ ait petrus Luc. xxij. Dñe paratus sum tecū in mortē ⁊ in carcerē ire. qđ vtiq; fecisset si fragilitas p̄misisset ⁊ si deo placuisset Quicūq; ḡ sic morit cū xp̄o passioni sue ꝓpatiendo. vel paratꝰ est p eo mortē sustinēdo. ille etiā viuet cū xp̄o. Ro. vi. Si mortui sum⁹ cū xp̄o credim⁹ q̄ simul viuem⁹ cū xp̄o. Eph. Caras enī exigit vt qui cū xp̄o sustinuit cū xp̄o regnet. ij. Thimo. ij. Si mortui sum⁹ cum xp̄o cōuiuemus. si sustinebim⁹ et cōgregabimus. Vñ ad Col. iij. Mortui enī estis et vita vra abscōdita est cū xp̄o in deo. Cū xp̄s apparuerit tūc ⁊ vos apparebitis cum ipo in gloria. Quarto quidā moriunt a dño. Ezech. xviij Aīa q̄ peccauerit ipa morief. vicz illi q̄ p peccatū a deo separant. tales licz viuāt in corpe. mortui tñ sunt in aīa. Aug. Sicut vita corporis est aīa. ita vita aīe est deus. Sicut ergo morit corp⁹ q̄n ab eo sepat aīa. ita aīa morit q̄n sepat ab ea de⁹. et hoc fit p pctm̄. Esa. lix. Iniq̄tates vre diuiserūt inter deū ⁊ vos. i. diuiserūt ⁊ sepauerūt vos a deo vro. Arles mo riunt a dño. et significati sunt p lazarū q̄ moriebat absente dño. Si enī dñs fuisset apud eū nō fuisset mortuus. Jō dixit martha ad ie sum. Dñe si fuisses hic. i. apud fratrē meū. frater meus nō fuisset mortu⁹. In q̄ spūaliter intelligit q̄ ille cū q̄ est deus nō morit in aīa. sz a q̄ separat deus p pctm̄ ille morit. Et bene p mortuū lazarū significat pctōr mortu⁹ in aīa p̄pter duo. Primo rōne fetoris. sicut enī iste lazarus fetebat in cōspectu hominū. ita peccator fetet in conspectu dei et angelorū. Joel. ij. Ascendet fetor ei⁹. i. pctōris. et ascēdet putredo eius qz superbe egit. i. contra dñm superbe peccando se erexit. Et ideo fetor eius ascendit ad dñm. Bern. Nunq̄ fetuit vnus putridus canis in cōspectu hominum sicut peccator in cōspectu dei et angelorū. Exemplū in viris patrum de angelo qui obturauit nares in cōspectu peccatoris. Require in sermone. Nō

simus cōcupiscentes malox. ¶ Secūdo rōne stricte ligatōis. qz sicut lazarus erat ligat⁹ manibus et pedib⁹ institis. sic pctōr ligat⁹ est pec catox vinculis. puer. v. Iniqtates sue capiēt impiū. et funicul' pctōx suox ꝛstringek. Ita ligak pctōr vinculis pctōx q p semetipm redire vel resurgere nō pt nisi diuina gra adiuuek. Osee. xiij. Perditio tuaex te est. tm̄ mō ex me auxiliū tuū. Dns aūt sp parat⁹ est nos adiuuare ꝛ viuificare sicut Lazarū viuificauit. si a morte pctī liberari cupimus. Dicat q̄libet pctōr q̄ mortuus est pctō cū ps. Dne viuifica me. Et si pfecto corde credit ꝛ in deum spe rat vitā recipiet. Jo. xi. Qui credit in me etiā si mortuus fuerit viuet ꝛc.

Dominica in passione.

Sermo LXVI.

Si sanguis hircorum aut thaurox et cinis vitulorum aspersus inq̄natos sanctificat ad emundatōz carnis. q̄nto magis sanguis xpi qui p spm̄ sanctum semetipm obtulit immaculatū deo viuenti emundabit ꝛsciam nostrā ab operibus mortuis. i. pctis. Heb. ix. In veteri testamento pceptū fuit q̄ q̄ tangebet mortuū immundus erat septē dieb⁹. et a ꝛsortio hoim̄ sepabatur. et septima die aspergebat eū sacerdos sanguine hircox vel thaurox. et mund⁹ tūc habebak. Christus aūt vt mūdaret nos a pctis nr̄is nos aspersit nō sanguīe hircox aut thaurox. ſz lauit nos xpi⁹ sanguine. In pdictis aūt verbis possumus notare vtilitatē sanguinis ꝛ passionis xpi. Est aūt multiplex vtilitas in sanguine xpi. Prima tangit hic. s. q̄ lauit nos a pctis nr̄is. Bern̄. Mitit filius altissimi. fili⁹ virginis occidi iubek vt vulnera nr̄a pcioso sui sanguinis balsamo mederetur Genus humanū erat adeo vulneratū p pctm̄ et infectū lepra q̄ a plāta pedis vsq; ad verticē capit⁹ nō erat in eo sanitas. sicox Esa. i. Et ita vulneratus est xps q̄ a capite vsq; ad pedes nihil in eo erat sanitatis. sicut dicit Ber. Et effudit sanguinē suū ex oīb⁹ mēbr̄is vt nos a lepra mūdaret. Exemplū. Erat quidā ꝛ q̄ habebat famulū q̄ infectus erat lepra. et dictū sibi erat a medicis q̄ nō posset sanari nisi balnearet ꝛ lauarek in sanguine humano. et cū nullū amicū haberet q̄ p eo sanguinē suū ꝛ fundere vellet. veit dns et fecit se occidi ꝛ sanguine suo seruū suum sanauit. Quis audiuit vnq̄ talē charitatē. Rex iste xpus est. seruus homo qui infectus erat lepra et a cōsortio dei et angelorū electus tanq̄ leprosus a ꝛspectu hominū. et nullū habuit amicū qui eum sanare posset. et misertus filius dei venit i hūc mundū et effudit sanguinē suū septē vicibus vt eum a septē peccatis mortalib⁹ mundaret Require in ser. Sumēt de sanguine. Secundo sanguis xpi redemit nos de ptāte tenebrarū. Zach. ix. Tu aūt in sanguīe testamēti id est xpi filij tui eduxisti vinctos de lacu. i. de limbo. Col. ix. Eripuit nos de ptāte tenebrarum et trāstulit nos in regnū filij sui. qō. s. in sanguinem filius suus sanguīe suo emit. Apo. v. Occisus es dñe ꝛ redemisti nos in sanguine tuo. Q q̄ pciose redemptus est homo. i. Pe. i. Nō corruptibilib⁹ auro ꝛ argēto redempti estis. sed pcioso sanguine agni incōtaminati id est imaculati ihesu xpi. Qō nō attēdūt multi q̄ p modica delectatōe diabolo aīas suas vēdunt. Aug. Attende o homo ne tibi vilescas. Bern̄. Nō gutta sed vnda sanguinis p q̄nq; pres corporis largiter emanauit qn̄ te xps redemit. Pro ista redemptōe tenemur ei ad p̄petuā seruitutē quā req̄ret a nobis in die iudicij. Crisſ. Christus exprobrabit in iudicio. Require in ser. Videbūt filiū hom̄is. Zach. xij. Plangēt sup se planctū magnū quasi vnigeniti qz innocēs dns occisus est. ¶ Tercio sanguis xpi est nob̄ adiutorīū ꝛtra hostes. Habemus em̄ triplicē hostem. ¶ Primus est caro q̄ impugnat nos p cōcupiscentias malas. ad Gal. v. Caro cōcupiscit aduersus spiritū. sed sanguis xpi mortificat oēs carnales motus. Istud figuratū est Exo. vij. vbi dicit. Eleuans moises virgā percussit aquā fluuij. et versa est in sanguinē. et pisces q̄ erant in flumine mortui sunt. Per pisces significank mot⁹ carnales vel ꝛcupiscētie q̄ nutriunk in aq̄s deliciarū. Et tunc aque in sanguinē vertunk ꝛ pisces moriunk qn̄ ad memoriā dñice passionis delicie refrenank et motus carnis deprimunk. Bern̄. Visa xpi passione quis tam delitiosus qui se nō abstineat. q̄s tam luxuriosus qui se nō ꝛtineat. Exemplū de quodā q̄ multū temptabak a spū fornicatōis et ante crucifixū liberatus est. Req̄re in sermone. Mulier chananea. ¶ Secund⁹ hostis est mundus q̄ impugnat bonos p aduersa et tribulatōes. Jo. xvi. In mūdo pssurā habebitis. Vas debet vincere sanguīe ihesu xpi. Istud figuratū est Apo. xix. vbi vidit iohānes xpm̄ et vestitus erat veste aspersa sanguīe. p q̄ō significak corp⁹ eius cruentatū. et sequebak eū multitudo. p q̄ō significank sancti q̄ ei⁹ passionē in memoria habentes ipm̄ sustinedo aduersa imitank. Ber. Vult benign⁹ dux deuoti militis vultū ꝛ oculos in sua sustolli vulnera vt illi⁹ ex hoc animum erigat. et exemplo suo reddat eū ad ꝛlerandū fortiorē. Nō em̄ sentiet sua dum illi⁹ vulnera intuetur. Bze. Si passio xpi ad memoriā reuocek. nihil adeo durū est q̄ō ñ equo animo roleraf. Bern̄. Nihil dulcius in tribulatōe q̄ passionē christi meditari. Quā enim

asperitatē formidabit seruus si mentē eius occurrit q filij dei sanguine sit redempt⁹. Si ei xpi passionē sp recordaremur ita sagitta dilectionis vulnerazemur q ꝓpter eius passionē aduersitates dulciter pateremur. Exemplus in bro Ignacio q nullis tribulatōnibꝫ potuit vinci nec penis. Et cum ḡrerek ab eo quō tam fortis esset. Rndit. Crucē dñi mei iesu xpi in corde meo habeo. q oīa vincere facit qcūqꝫ poterint mihi infligi. ¶ Tercius hostis est diabolus q ipugnat p malas suggestiones. Iste etiā vincit sanguine iesu xpi. Istud figuratus est Apoc. xij. vbi dr q Jobes vidit draconē magnū habentē septē capita. q fecat diabolū cū septē vicijs. s. mortalibꝫ pcis. et Michael et angeli pugnabāt cū dracone. et vicerūt eū p sanguinē agni. i. iesu xpi. Ber. Ubi firma et tuta reqes est nisi in vulneribꝫ iesu xpi. Tuto illic securior habito. qūto ille potentior est ad saluandū. pmit corpus p voluptates. fremit mundus p aduersitates. insidiat diabol⁹ per suggestiones. nō cado. q vulnerꝫ dñi recordabor. Quantū diabol⁹ timet virtutē passionis xpi et crucē ptz p exēplū. Apud Toletū erat quidā nigromāticus. ad quē venit miles depauperat⁹ vt eū ditaret ꝓmittēs sibi seruitū. Qui quadā nocte duxit eū ad siluā. vocās ad se diabolū. Qui cū venisset dixit ei. Dñs iste miles vellet vobis fuire si velletis eū ditare. Qui dixit. hoc facia si mihi homagiū fecerit. Cūqꝫ rnderet miles se facturū. ait diabolus. sic loquaris. Abnego patrē z filiū et spiritum sanctū. Et ille obstupuit. et signo crucis se munīuit. Quo facto statim euanuit demon cum mgro. et ipe p crucē liberat⁹ est. Rogem⁹. ꝛc.

Textualis expositio.

Dixit iesus turbis iudeoꝝ. Jo. viij. Quis ex vobis arguet me de pcō. i. arguere pōt vel accusare q vnqꝫ peccatū fecerim. Si. i. erq veritatē vobis dico. quare nō creditis mihi. Qui ex deo est. id est qui deum diligit verba dei audit. ꝓpterea vos nō auditis quia ex deo non estis. Responderūt iudei et dixerūt. Nonne bene dicim⁹. id est verum dicimus. q samaritan⁹ es tu. i. odis nos tāqꝫ samaritan⁹. z demoniū habes. i. obsessus es. Rndit Jesus. Ego demoniū nō habeo. sz glorifico patrē meū. q. d. Nō curo de vra ꝛtumelia. qz nō curo gloriā meā sed patris mei. Hiero. Qui nō qrit gloriam nō sentit cōtumeliam. et vos inhonorastis me p cōtumeliā vestrā. ego aūt gloriū meam nō quero. q. d. Licet mihi cōtra honorem meū loquamini. ego non rn vindico sed patri meo vindictā cōmitto ꝓpter quē sustineo. Un sequitur. Est qui querit gloriū. scz pater. z iudicet. id est vindicet cōtumeliam meā. Amen dico vobis si quis sermonē meum seruabit. i. precepta mea opere impleuerit. mortē nō videbit in eternum. id est nō experiet mortē eternam. Dixerūt ergo iudei. Nunc cognouimus quia demoniū habes. id est nunc audiuimus qz insanus es. Abraam mortuus est et ꝓphete. et tu dicis. Si quis sermonē meum seruabit. mortē nō gustabit in eternū. nunquid tu maior es patre nostro abraā qui mortuus est. et ꝓphete mortui sunt. Quem teipm facis. id est fingis. Respondit iesus. Si ego glorifico meipm gloria mea nihil est quo ad vos. quia vos nihil reputatis me. est pater meus q glorificat me. q. d. Vos arguitis me de iactantia et insania q meipm cōmendo. sed nō est ita pater meus honorauit me i baptismo in mōte thabor. quē vos dicitis qz deus vester est. q. d. Ille idem quē vos ꝓ deo colitis est pater meus et nō cognouistis eum. ego aūt noui eum. q. d. Ideo a me discere potestis qs sit si vultis. z si dixero quia nō scio eum. ero similis vobis mendax. Ego scio eum. et sermonē eius seruo. Et qz iudei reputabāt abraā maiorem. Ideo subdit. Abraam pater vester exultauit vt videret diem meū. id est cum gaudio desiderauit videre incarnationē meā. vidit et gauisus est. id est p spiritū sanctū intellexit me venturū in mundū. et de hoc gauisus est. Vidit eīm in figura tres angelos et vnum adorauit. per qō intellexit filium dei esse incarnandū. per duos alios legem et ꝓphetas ꝓdicantes eius incarnationē. Item quādo arietem in arbore pendentē vidit. ipm crucifixū intellexit. Judei aūt nō intellexerūt hoc. Un sequit. Dixerunt autem iudei ad eum. Quinquaginta annos nondū habes et abraam vidisti. Dicit eis iesus. Amen dico vobis aīqꝫ abraam fieret ego sum. nō dicit ego fui. quia deitas ptēritus nō habet nec futurū. sed semp ps̄ens. Judei aūt nō intellexerūt. Unde sequitur. Tulerunt ergo lapides iudei vt iacerent in eum. Jesus autem abscondit se et exiuit de templo.

De eodem Sermo. LXVII

Tulerunt lapides iudei vt iacerent in eum. Jesus autē abscondit se et exiuit de templo. Jo. viij. In verbis ꝓpositis duo notantur. Primū est iudeorum malignitas cōtra christū. Secundū est christi erga iudeos benignitas. Malignitas iudeorum patet in hoc q illum lapidare volebant qui eis tanta beneficia fecerat. Infirmos eorum curauerat. cecos illuminauerat. claudos ambulare fecerat. lepros mundauerat. pane suo eos saturauerat. viam salutis

plicauerat. tñ volebant eũ lapidare. Quod ꝙquerit Job. viij. Multa bona opa ostẽdi vobis ꝓpter qđ horũ vultis me occidere z lapidare. Per istos iudeos ſcãt mali xpiani. qbus xps bñficia plima ꝓtulit. aiam z copus dedit. bona tpalia. naturalia. sacramẽtalia cõtulit. suo sangu ine redemit. p ipsis mortem sustinuit. z tñ lapidãt eũ peccatis suis. Quot em̃ peccata faciũt tot lapides ꝓtra eũ mittũt Ezech. xvi. Lapidant te lapidibꝫ. i. renouãt passionẽ tuã peccatis suis. Heb. vi. Rursuz crucifigentes filium dei. Quotiẽs em̃ petor iterat peccata p qbꝫ xps crucifixus est. totiẽs renouat eius passionẽ z mittit ꝓtra eũ lapidẽ Compak em̃ petr̃ lapidi ꝓpter multa. Prio ꝓpter grauitatẽ. Lapis em̃ grauis est z sp tendit deorsum. sic pcm̃ gue est z sp tendit deorsum. z trahit hoiem ad aliud pcm̃. Grego. Pcm̃ qđ p penitentiã nõ delek. mox ponde/re suo ad aliꝫ trahit. Vñ dixit dauid. Sicut onus gue grauate sunt sup me iniq̃tates mee. Cũ em̃ vnũ pcm̃ ꝓmiserat cũ vxore vrie. statim traxit eũ ad aliud. s. homicidiũ. Nota hi storiã. ij. Regũ. xi. Et tãdẽ trahit hoiem ad pfundũ inferni. Exo. xv. Descẽderũt ī pfundũ qsi lapis. Oms lapides huius mũdi nõ possunt vnã aiam dimergere. sed vnũ peccatũ dimergit hoiem ad pfundũ inferni. Exemplum ꝺ heremita q̃ omnibꝫ diebꝫ vite sue fuiuit deo. sz in fine vite sue voluit latro fieri. z captus occiſus est z dãnatus est. ¶ Scõo ꝓpak peccatũ lapidi ꝓpter infructuositatem. qz semen qđ cadit sup lapidẽ nõ potest fructũ pfectũ facere. quod licz aliqñ ꝓmo videak virere. tamen nõ facit fructũ. Luce. viij. Aliud ceciditsup petram. z natum ad horam aruit. quia nõ habuit humorẽ. Sic oim̃ bonũ factũ in peccato mortali nõ facit fructũ imꝑpetuũ. licz bonus hic videak aliquo mõ. tamen in futuro seculo nõ facit fructũ. qz nõ est meritoriũ. qz nõ habet humorẽ charitatis. Gre. Qui charitatez nõ habet oim̃e bonũ pdit. Ideo apls imporat puersis dicens. Quẽ fructuz habuistis tunc. s. cũ essetis in peccatis in qbꝫ nunc erubescitis. q. d. nullũ fructũ. Ro. vi. Exemplũ in saul q̃ multũ bellauit p pl'o dei. sed quia in peccatis fuit dño nõ placuit. Nec etiã elemoyne facte in peccato mortali fructũ faciũt Eccl. xxxiiij. Dona iniquorũ nõ ꝓbat dñs nec respicit munera impioꝝ. nec in multitudine sacrificiorũ suorũ ꝓpiabit peccatis eorũ Exemplũ petrus damianus dicit q̃ qdã eps vidit benedictũ papã post mortẽ in magno equo sedentẽ. z dũ quereret ab eo quõ sibi esset Inquit. Grauiter torqueor. sed de misericordia dei nõ despero si mihi adiutoriũ ꝓbeatur Vade ad successorẽ meũ iohem z dic ei vt in tali apotheca sũmã pecunie accipiat z pauperibꝫ ꝓ me distribuat. multa data sunt ꝓ me sz nõ ꝓsunt mihi. qz de rapina fuerũt. z ideo elemoyne earũ fructũ nõ fecerũt. ¶ Tercio petr̃ ꝓpak lapidi ꝓpter duriciẽ. qz sicut lapis durus est. ita hõ indurak ꝙ pcm̃. Hiere. v. Indurauerũt facies eorũ supꝑ petram. z noluerunt reuerti ad dñm. Job. xli. Indurabit cor eius sic̃ lapis. z stringek sicut maleatoris incus. Quãtomagis incus ꝑcutit tanto magis indurak. Sic q̃dam peccatores q̃ntomagis corripiũt z flagellank a dño. tanto magis induranк. sicut Pharao. de quo dr Exod. vij. Induratũ ẽ cor pharaonis. z cũ dñs mlt̃ies eũ flagellauerat. z cũ emolliri nollet submersit eum in mari rubro. Exemplũ. Burcardus q̃dam rex frisonũ induratus est in peccatis. vt cũ baptisari deberet z vnũ pedem in lauacro intinxisset. alterũ retrahens interrogauit vtr plures socioꝝ suoꝝ essent in inferno an in paradiso Et audiens plures esse in inferno. alterum pedem retrahens. dixit. Melius est sequi plures q̃z pauciores. z accedens ad eũ dyabolus ait. Bene fecisti. ego quarta die incompabilia dona tibi dabo. Et ecce quarta die subita nea morte interiit. ¶ Quarto petr̃ ꝓpak lapidi ꝓpter sepandi ꝙsuetudinẽ. Solet em̃ de lapidibꝫ fieri murus qui sepat vnã rem ab alia Sic pcm̃ facit murũ inter deũ z hoiem. z qt peccata homo cõmittit tot lapides in muro ponit qui eum a deo diuidit. Esa. lix. Peccata vra diuiserũt inter deũ z vos. Sz iste murus in hac vita destrui põt p confessionẽ z penitentiã. Sed post vitaz istam ita firmabik q̃nũq̃z destrueк. Vñ dixit abraã ad diuitẽ iacẽtem in inferno. Chaos magnũ firmatũ est inter nos z vos. Luc. xvi. In inferno em̃ nulla est redemptio. Aug. Cum inferni puteus infelices receperit. claudek sursum. z aperiek deorsum. ac dilatabitur in pfundũ. nullũ spiramen. nullus liber. anhelitus clausus relinquetur. detrudenк illic maledicẽtes. neciũк a deo qui deũ scire noluerũt. Exemplũ. Quidam homo malus erat habens duos filios. vnus videns peccata patris nolens secuz ꝙuersari heremũ intrauit. alius sequebak patrem. z in peccatis vitam ducentes ambo mortui sunt. Qđ cuz ille audierat heremita. rogauit inde deũ vt de statu eorũ sibi reuelaret Rapik ꝙ ad infernũ z duck in locũ vbi vidit diuersa genera tormentorũ. z eos nõ vidit. Tunc dixit eũ angelus ad magnũ puteũ tectum magno lapide. Cum deponeret lapidem exibat fumus ignis z clamores lamentabiles audiebank. z pater z frater exierunt cum flãma ignis inuicem tanq̃z canes se mordentes z sibi mutuo maledicẽtes. Et dixit pater. Maledictus sis tu fili. qz ꝓpter te iniusta bona ꝙgregaui. z iõ eternal'r dãnatus sum. At ecõtra dixit filius

Maledictus sis tu pater. qz tu me ꝓcreasti ⁊ mihi bona talia hereditasti. ꝓ q̄bꝫ eternaliter sum dānatus. ⁊ sic mordētes ⁊ maledicētes in puteū ceciderūt. ⁊ lapide sup̄posito. ait angelus. nūq̄ in ꝑpetuū inde exibūt. Et ille ad se reuersus viram in bono finiuit. Secūdo notak benignitas dei circa pcōres in h̄ q̄ nō vindicabat se statim cū volebant eū lapidare Unde ꝛ Job. viij. q̄ abscondit se ⁊ exiuit de tēplo. De ista mia q̄ non vindicat se statim ꝛ Trenoꝛ. iij. Misericordie dei q̄ nō sumus ꝯsumpti qz nō defecerūt miserationes eius. Dissimulat eīm pctā hoīm ꝓpter penitentiaz. Greg. Quisq̄s viuit ⁊ delinq̄t. idcirco miseratio diuina hunc tolerat vt ab iniq̄tate se cōpescat. Ber. Miseratio tua dñe. Req̄re in f. Ap̄paruit benignitas. Sz q̄d ꝓdest expectatio si nō sequak penitudo. tumlus ē dānatōis. dicente dño q̄ ps. Hec feciſti ⁊ tacui. arguā te ⁊ statuā ꝯ faciē tuā. Esa. xxx. Expectat deus vt misereak nr̄i. ⁊ idcirco exaltabik pcens vobis. Quāto eīm magis ꝯdescendit nobis. exaltabik ⁊ puocabik ꝯ nos eius iusticia si nō feceriṁus emendā. Item plū de q̄dā viro patientissimo q̄ nō potuit ad irā puocari. Req̄re in f. mone supra.

Feria quarta post Judica. Sermo. LXVIII.

O Oues mee voces meā audiūt. ⁊ ego cognosco eas ⁊ sequūk me. ⁊ ego vitā eternā do eis Job. x. In istis ꝙbis dñs duo facit. Primo ad seq̄ndū se fideles allicit. Scō ad seq̄ndū se ꝓmia ꝓmittit. Primū ibi. oues mee ⁊c. Scām ibi. ⁊ ego vitā eternā ⁊c. ¶ Circa ꝓmū sciendum q̄ debemus x̄m sequi q̄nq̄ modis. Prīo sicut ouis pastorē. scō vt filiꝰ patrē. tercio vt cecus ducē. q̄rto vt ꝰ dñm. ⁊ q̄nto vt amicꝰ amicū. ¶ Primo debemus sequi x̄m sicut ouis pastorē. Hiere. xvij. Non sum turbatus te pastorem seq̄ns. Et Job. x. Oues mee ⁊c. Sequūk aūt pastorē ꝓpter duo. s. vt ab eo pascank ⁊ custodiāk. Unde Ezech. xxxiij. Ego pasco oues meas dicit dñs. ¶ Pascit aūt oues suas multipl'r. s. pastu nature. doctrine. gr̄e. eucharistie. ⁊ gl'ie. ¶ Primo pastu nature. ps. Dñe q̄ pascis me a iuuēture mea. Vere mirabilis pascit nos deus q̄ de terra panē. de vite vinū. de arboribꝫ fructū. de aq̄s pisces i cibū nob̄ tribuit. Mirabile videbak q̄ ꝙ q̄nq̄ panibꝫ ⁊ duobꝫ piscibꝫ q̄nq̄ milia hoīm satiaūt. sed illud est adeo mirabile q̄ singulis annis totū mūdū pascit de paucis gn̄is in terra pjectis. sed istud ꝙ magis mirꝫ qz inusitatū ¶ Secūdo pascit nos pastu doctrine ꝙ exposition̄e scripturaꝝ. Ezech. xxxiij. In pascuis vberrimis pascam eas. i. oues meas in montibꝫ excelsis. Isiō. Scripturaꝝ scrāꝝ altitudines q̄si montes pascue sūt. In his pascuis scripturaꝝ scrāꝝ pascit aīa. qz ꝙ Matth. iij. Non in sole pane viuit hō sed in oī verbo q̄ ꝓcedit de oze dei. i. p̄dicatoris ꝙ q̄ē loq̄t deus. de quibꝫ dixerat dñs Hiere. iij. Dabo vobis pastores x̄m coꝛ meū ⁊ pascā vos scia ⁊ doctrina. ¶ Tercio pascit x̄ps oues suas pastu gr̄e. Istud figuratū est Exo. iij. vbi ꝙ Moyses pascebat oues ⁊ minauit gregez ad interioza deserti vbi dñs in rubo ardenti ap̄paruit ei. Moyses est x̄ps vel plat⁹ vicē gerēs x̄pi. ꝙ q̄s oues ad interioza in pastu veniūt q̄n exteriozes ꝯsolatiões relinq̄ūt. ⁊ interiozē q̄runt. ibi. dñs in rubo ardenti istius coꝛpoꝛis ap̄paret. ⁊ spūali dulcedine pascit. ¶ Quarto x̄ps pascit oues suas pastu eucharistie. s. coꝛpe ⁊ sangīe suo. Hoc figuratū est. ij. Regū. xij. vbi ꝙ erat q̄dam pauꝑ in q̄dam ciuitate hn̄s q̄ndā ouiculā quā emerat. ⁊ intantū dilexit ꝙ pauit eā pane suo ⁊ de calice suo potauit eā. ⁊ fecit eā in sinu suo dormire. Per istū pauperē vi. x̄ps q̄ ꝓpter nos factus ē in hoc mūdo. Iste habuit ouiculā vnā. i. genus hūanū quā emerat sanguine suo p̄cioso. quā intantū dilexit ꝙ pauit eā pane ⁊ coꝛpe suo sacramētali. ⁊ dat ei potū ꝙ calice suo. i. sanguinē suū ad bibēdū. ⁊ facit eā dormire in sinu suo. i. pmilit et requiē eternā in regno suo. Ber. Bonus est pastoꝛ ille q̄ dat carnē suā in cibū ⁊ sanguinē in potū. aīas in p̄ciū. ¶ Quinto pascit x̄ps oues suas pastu gl'ie ⁊ letīcie eterne. ps. Spera in dño et fac bonitatē. ⁊ inhabita terrā. i. vitā eternam inhabitabis ⁊ pasceris in diuitijs eius. Unde Ezech. xxxiij. Uisitabo oues meas ⁊ liberabo eas de oīb̄ locis in q̄bꝫ dispse fuerant ait dñs deus in die nubis ⁊ caliginis. i. in die iudicij. ⁊ ꝯgregabo eas de terris alienis. ⁊ inducam eas in terram suam. i. in celestem patriam. ⁊ ego pascā eas in montibꝫ vberrimis ⁊ excelsis. ibi requescent in herbis virentibꝫ. et in pascuis pinguibꝫ pascent. Pascue iste cōmendank ex eo q̄ in monte sunt ꝓpter securitatē. q̄ sunt vberrime ꝓpter copiositatē. q̄ virentes ꝓpter delectabilitatē. q̄ pingues ꝓpter delectabilitatē. q̄ virentes ꝓpter speciositatē. Ista oia inueniūk in illis pascuis regni celestis. Sic ḡ prz q̄re oues x̄pi sequi debeant x̄m. s. vt ab eo pascant. ¶ Secūdo solent oues sequi pastoꝛez vt ab eo custodiant. De hoc dicit Job. x. Pastoꝛ bonus animam suam. i. vitam ponit ꝓ ouibus suis. s. ad defendendum a bestijs. Sunt aūt tres bestie que legunk oues inuastare. s. leo. vlus. ⁊ lupus. De ꝑmis duabus dicit. i. Regum. xvij. q̄ cū David pasceret oues venit leo ⁊ vrsus et acceperunt sibi ouem. Ipse autem ambos

decidit. & eruit ouem suã de ore eor. Per da uid figat xps q pastor est ouiũ suor. s. hoim Per leonem q ouib insidiat significat diabolus. i. Pet. v. Aduersarius vester diabolus tanq leo rugiens circũit q̃rens quẽ deuoret. Per vsum q etiam insidiat ouib xpi significat caro siue corpus homis q sp insidiat aie p malã ocupiam. Gal. v. Caro ocupiscit aduersus spm. Aut hñ p vsum figat caro. q si est vsus sequit dulcedinẽ mellis. ita caro dilgit voluptatẽ. Ursus debilis est in capite & fortis in brachijs. sic & caro p caput sumit cogitationẽ. p brachia delectationẽ & osensum. In capite g̃ debilis est. q cogitatio debilis ẽ si nõ sequãt alia duo. s. delectatio & osensus. sic ptz de duab bestijs q̃ psequunt oues. s. de leone & vrso. i. de diabolo & carne. Aercia bestia est lupus. Joh. x. Lupus rapit & dispgit oues. Per lupũ figat mũdus siue homes mundũ diligẽtes. Isti psequũt oues xpi. i. bonos & simplices amatores dei & imitatores. Unde ait dñs discipulis suis. Mat. x. Mitto vos sicut oues in medio lupor. Gre. Sicut agni inter lupos mittimur vt in seculo fruẽtes innocentie morsum malicie nõ hẽamus. Talis agnus fuit apl'us q̃ ait. i. Cor. iiij. Maledicimur & bñdicimus. p secutionẽ patimur & sustinemus. Ab istis tribꝰ bestijs custodit xps oues suas. licz eas psequntur. tñ custodit eas xps ne ab eis capiant & deglutiat. ps. Custodit dñs oñs diligentes se. Unde dicit Joh. x. Oues mee vocem meã audiũt &c. & nõ pereũt in eternũ. Secũdo debemus sequi xpm ranõs filij patrẽ. Ipse est pr oim nrm. Mat. xxiij. Unus est pr vester q̃ in celis ẽ. Solet eĩ filius seq̃ prem. pter duo. Primo vt eum ab inimicis defendat. Scõo vt hereditatẽ suã augmentet. Absente eñ pre interdũ hostis insurgere solet ꝫ filiũ. sicut ptz in absalon q̃ cuz prem suũ relinqueret ab inimico suo. s. Joab interfectus ẽ. Sic fiet oñib q̃ a pre celesti p pcm̃ separati fuerint. ab inimico. s. diabolo psecutione sustinebũt. Et sic ptz pmũ. Secũdo sequit filius prem vt hereditatẽ suã augeat. se pe eñ pater illi filio q̃ eũ plus diligit & reuerentiaor ẽ ptẽ hereditatis tribuit. sic Jacob q̃ dedit filio suo Joseph specialem hereditatẽ extra oñs filios suos. vicz sichem. Sic deus illis filijs q̃ eũ magis diligũt & sequũt magis dabit de hereditate in regno celor. sicut patz Lu. xv. in filio pdigo q̃ se a patre elongauit. oẽm hereditatẽ amisit & osumpsit. & alij filio sp mecũ es. & oñia mea tua sunt. Tercio se q̃ dñm sicut cecus ducẽ. Esa. lv. Dedi te ducem & ꝑceptorez gentib vniuersis. in adã excecati sumus. Esa. xiij. Quis cecus nisi puus meus. s. homo quẽ creauerã vt mihi fuiret. Cecus factus est p peccatũ. illuminat quodãmodo p fidem. sed nõ pfecte. Uñ quasi ceci sumus. q̃ videmus nunc p speculuz in enigmate &c. sicut ꝺr. i. Cor. xiij. Excecat etiam misera aĩa p pctm̃ actuale sed illuminat p grãm. Aug. Anima auersa a deo obtenebrat. quersa ad dñm illuminat. Duplici autẽ causa cecus ducẽ sequit ne ledat & instruatur Diaboli seqces in lapidẽ offensionis impingunt & pedẽ aie ledũt. q̃ ducẽ sequunt malignũ. Dei aũt sequaces offendicula declinant Prouerb. iiij. Ducã te p semitas equitat. q̃s cũ ingressus fueris nõ arctabunt gressus tui. & curres nõ habebis offendiculũ. Glo. Sicut mali hic medio cursus offendunt. a duce ceci instruũt. sic q̃ dei sunt imitatores ab eo informant. s. p doctrinã pdicationis. Uñ legitur Lu. ix. q̃ turbe secute sunt xpm & ipse accepit illos & loquebat eis de regno dei. Quarto debemus sequi xpm sicut seruus dñm vt dilectionem quã ad deum habemus ostenda mus. De quo dicit Luc. xxiij. q̃ iesu eunte ad passionem sequebat eum turba multa pli & mulierũ que plangebant eum. sic sequi debemus eũ cõpatiendo sibi. & similiter aduersa. pter eum sustinendo. i. Pet. ij. Christus passus est p nobis vobis relinquens exemplum vt sequamini vestigia eius. Quinto debemus xpm sequi sicut amicus amicũ. Na mos let amicus sequi amicũ vt ei reuerentiã & honorem pbeat. Unde legit. ij. Regũ. xix. q̃ ad honorẽ dauid cũ reuerteret de bello ꝓtra absalon berzellai galaatides senex valde tradu xit regem. patus vltra etiam psequi illũ. Sic xpm imitari debemus eccl'ias frequentando corpus eius ad honorem ipsius per plateas sequendo.

Feria sexta post Judica.

Sermo. LXIX.

Expedit vobis vt vnus moriat homo p pl'o. & nõ tota gens peat. Joh. xi. Verba ꝓposita loqbatur spũsctũs p os cayphe. In qbꝰ verbis expmit vtilitas passiõis & mortis xpi. Nota q̃ mors xpi expediens fuit angel' in celo. sanctis in limbo. hoibꝰ in mũdo. Primo fuit expediens angelis in celo. q̃ p morte xpi angelor ruina est repata. Uñ apl's Eph. i. Proposuit dñs instaurare oia in xpo. i. p xpm q̃ in celis sunt. Glo. id est nũez angelor diminutũ adimplere. Ut hꝰ tãgit dñs in illa pabola Lu. xv. Quis ex vob hõ q̃ hz centũ oues & si pdiderit vnã: nõne dimittit nonagintanouẽ i deserto & vadit ad illã quã pdiderat & q̃rit donec iueniet eã Cũ aũt iuenerit eã ponit sup hũeros suos & veniẽs domũ ꝓuocat amicos

Feria sexta post Judica

suos ⁊ vicinos dicens. Congratulamini mihi omes q̄ inueni ouē meā quā pdideram. Nō iste est deus q̄ p nobis hō fieri voluit. q̄ habuit centū oues. Centum oues sunt. pcipx. ⁊ vna. Per nonaginta nouē scam̄ nouē chozi angelox. Per vnā scam hō q̄ locū luciferi replere debebat. Ex istis ouib⁹ vna perdita est. i. hō qñ peccauit ⁊ de paradiso electus ē. ⁊ post se dimisit nonaginta nouē. i. nouē chozos angelorū in celo. qō dñs desertū dicebat q̄diu hō in eo nō erat. ⁊ venit in hunc mūdū q̄rere ouem pditā. quā q̄siuit plus q̄ triginta annis cum magno labore. Et cū inuenisset eā posuit eam sup humeros suos. ⁊ reportauit in domū suā ⁊ b̄ fecit qñ crucez sup humeros accepit ⁊ ad locū passionis portauit. vbi p pctis nostris morte sustinuit ⁊ in die ascensionis sue ouem suā cū letitia magna in domū suā. i. celū portauit. Et tunc ait ad angelos. Congratulamini mihi q̄ inueni ouem meā que perierat. ⁊ tunc factū est gaudiū magnū. quia restaurata est ruina angelox. Sic patz primo quō mors xp̄i expediēs fuit angelis in celo. Hec cū do expediens fuit sanctis patrib⁹ in limbo q̄ p eius mortē de captatiuitate sunt liberati Zach. ix. Tu aūt dñe in sanguine testamenti tui. i. p sanguinē iesu xp̄i filij tui eduxisti vinctos de lacu in quo nō erat aqua. i. gr̄a. Istō figuratū est Nūe. xxv. vbi ōr q̄ post mortez sūmi pontificis homicide q̄ expulsi fuerant ō terra sua reuertebant in terrā suam. Adā homicida fuit. quia p peccatū occidit semetipm ⁊ totū genus humanū. ⁊ expulsus fuit de paradiso. i. de terra viuentiū in exiliū hui⁹ mundi. ⁊ postea cū omni posteritate sua descendit in limbū. ⁊ p nullum poterat inde eripi ⁊ interrā suam reuerti nisi p mortē sūmi pontificis. i. xp̄i. Christus em̄ ōr pontifex. quia officiū habuit pontificis. Officiū pontificis in veteri lege erat orare p peccatis pp̄li. ⁊ hoc fecit xp̄s. Lu. xxiij. Pater dimitte eis q̄ nesciunt q̄d faciunt. Q̄ fideliter orauit oñdit Paul⁹ Heb. v. Cum clamore valido ⁊ lacrimis ⁊c. Item officiū pontificis etiā fuit p pctis pp̄li victimas offerre. b̄ fecit xp̄s pontifex noster q̄ seipm obtulit p pctis nr̄is. Heb. x. Descēdēs filius dei in hunc mūdū ait. Holocaustomata ⁊ p peccato tibi nō placuerūt. tūc dixit. Ecce venio. Glo. Oīa holocausta antiquox patrū q̄ obtulerūt p pctō p̄mi hoīs deo nō placuerūt. Tunc filius dei misertus nr̄i dixit patri. Ecce ego venio ad meipm offerēdū p peccato hoīs. Per mortē g̃ huius sūmi pontificis sancti patres liberati fuerūt de limbo. q̄ expediens fuit eis xp̄i passio. Tercio xp̄i passio expediens fuit hoīb⁹ in mūdo. ⁊ b̄ in multis. Primo vt cirographū d̄ abolo ⁊ra hominē datū p sanguinē xp̄i deleret. Colos. ij. Delens qō aduersum nos erat cirographus decreti qō erat ⁊rarius nobis. Aug⁹. Aus a diabolo pctm̄ mutuauit. cirographū scripsit fideiussorem dedit. ⁊ vsq; ad posteritatē creuit. Tunc em̄ a diabolo pctm̄ mutuauit qñ ⁊ p̄ceptū dei sue p̄ue suggestioni ⁊sensit. Cirographū scripsit qñ manū ad pomū porrexit. Fideiussorē dedit qñ adam petō ⁊sentire fec. ⁊ sic vsq; ad posteritatē creuit. q̄ tota posteritas potestati diaboli subiecta ē. ⁊ merito. Nā pentes nostri adam ⁊ eua fecerūt emptiones cū diabolo. ⁊ vēdiderūt genus hūanū p vno pomo quasi p nihilo. Unde ⁊ queri⁹ p̄pheta Esa. lij. Gratis venundati estis. Sup hmōi emptione erat scriptū cirographū. i. puile regiū eterne dānationis. ⁊ nō poterat deleri nisi p sanguinem iesu xp̄i. Uñ misertus dānatiōis nostre venit in hūc mūdū delens qō aduersum nos erat cirographū decreti. sicut ōr ad Col. ij. Glo. peccatū ade qō diabolus tenebat quasi cautionē decreti mortis eterne deletū est sanguine xp̄i fuso in cruce. Uñ. Esa. xlij. Ego sum q̄ deleo iniq̄tates vestras. Bern̄. Agnosce o hō q̄ grauia fuerit vulnera aie tue. p quib⁹ necesse fuit xp̄m dñm vulnerari. sed si nō essent hec ad mortē sempiternā nūq̄ p eox remedio morerer. Sic ergo patet quō p sanguinē iesu xp̄i deletū est cirographū. Cuz aūt deletū essz p sanguinē xp̄i cirographū nr̄e dānationis eodem sanguine scriptū est aliud cirographū nostre redemptionis ⁊ saluationis. Erat aūt scriptū cirographū nostre salvationis in ouino pgameno. cū ferreis pēnis ⁊ rubeo incausto. Quina pellis fuit corpus dñi nr̄i iesu xp̄i. q̄ quis fuit vēdita triginta denarijs a iuda traditore. ⁊ ad mortē ducta fuit vt inde pgamenū fieret. De cuius ductu dic Esa. liij. Sicut ouis ad occisionē ductus est. ⁊ sicut agnus coram tondente se obmutuit et nō aperuit os suū. Secūdo quis ista ducta ē vt pelle p̄ria denudaret. Joh. xix. Coh̄ors aūt ⁊ tribunus ⁊ ministri iudeox ꝑhendērūt iesum. ⁊ ligauerūt eū ⁊ duxerūt cuz ad anā p̄mū. i. p̄mo. vbi data est ei alapa. deinde ductus ligatus ad cayphā. vbi sicut ōr Luc. xxij. velauerūt faciem eius ⁊ pcusserūt eū dicētes. Prophetisa nobis xp̄e quis est qui te p̄cussit. ⁊ expuerūt in faciem eius. Deinde ductus ad pylatum vbi accusatus est de multis criminib⁹ quox erat innocēs. Deinde ductus ad herodē q̄ spreuit eū. ⁊ induit eū veste alba ⁊ illusit tanq̄ fatuū ⁊ nō sane mentis. Deinde ductus ad pilatū. a q̄ iudicatus ē ad mortem. Sic ptz quō quis ista est empta ⁊ ducta ad mortem vt inde pergamenū fieret. Post ea solet quis excoriari. sic xp̄s est excoriatus ⁊ nudum ad columnam figi fecit. ita virgis ⁊

flagellis ꝓberari fecit ꝙ a planta pedis vsq; ad verticē nō erat in eo sanitas. sicut dicit Ysaias ꝓpha. Ber. Volue t revolue corpus ieſu xpi a planta pedis vsq; ad verticē. t nihil inuenies nisi dolorē. nihil nisi mērorem t nec aput eius maneret inexcoriatū imposuerūt sibi spineā coronā quā cū arundine infixerunt t incusserūt capiti eius ꝙ spinaꝝ aculei benedictū caput eius penetrauerūt. vt sanguis eius in faciē eius decurreret. sic patz quō ouis ista est excoriata. Postea soleꝫ pellis extendi q̄nto plus pōt sup lignū. Sic ista bñdicta pellis ieſu xpi. i. corpus eius extēsum fuit sup lignū crucis. Deq̄ pōt intelligi illud. ps. Extendēs celū sicut pellē. Celū. i. celeste corpus ieſu xpi extensum fuit in cruce. sicut pellis extendit de q̄ fit ꝓgamenū. Intantū fuit extensum corp⁹ ieſu xpi ꝙ oīa ossa eius dinūerari poterāt. qz sicut dicit Aug. fozamina manuū t pedū nimis distabāt vt affixa vna manu alia attingere nō poterat fozamen. vñ cū funiculis tm̄ distenderūt ꝙ iuncture mēbroꝝ mānifeste apparuerūt. Hoc est qō dicit dñs p ps. Dinūerauerūt oīa ossa mea. q. d. Intantū me extenderūt ꝙ oīa ossa mea dinūerare potuerūt. Sic patz quō cutis ista est extensa. Postea solet exigi in aerē t ad solem extractis humoribus exiccari. sic cutis huiꝰ ouis. i. caro xpi cū cruce fuit erecta in monte caluarie ꝑ solem. t intantū extractis hūoribꝫ exiccatus ꝙ dicit ps. Ossa mea sicut cremiū aruerūt. t sicut fenū ꝓcussus sum. t aruit cor meū. Pñ ex maxima arefactione siue siccitate potum petebar dicens. Sitio. t nō potuit habere guttaz aque. t dabant ei acetum bibere felle mixtū t mirrhatū. Qō cū gustasset noluit bibere. qz ꝑ pter amaritudinē nō potuit. Et ecce cū homines nō compaterenť eius siccitati aquā mīstrando. sol ꝓpatieba ť sibi radios subtrahendo. Ber. Dū sol celestis morerer in terris. sol terrenus horrebat in celis. Sic patz quō exiccata est pellis ista vt ꝓgamenum fieret in q̄ cirographū nostre saluationis scriberet. Facto aūt ꝓgameno scriptum est cirographum. Quō. certe nō molli pēna sz acuta t ferreo stilo sicut beatus Job ꝓphetauerat. Quis mihi det vt exarent. i. scribanť in libro stilo ferreo Stilus ferreus fuit lancea que latus eius penetrauit. t clauī ferrei q̄ manus t lapides ꝑ transierūt. Tam grosse fuerūt littere scripture illius ꝙ in latere eius manus poni potuit t ꝑ manus digitus trāsire. Unde dixit dñs ad Thomā ōndens ei vulnera in manib. Infer digitū tuū t vide. i. tange manus meas. t affer manū tuā t mitte in latꝰ meū. O q̄ꝫma gna erat hec scīptura. quā ideo magnā esse voluit. ne ꝑ oblivionē a cordibꝫ hoīm deleretur Malach. iij. Scriptus est liber monimēti. i. littera vel cirographū perpetue recordationis. Ideo in ecclesijs ante oculos nostros depingi ne obliuiscamur. Unde. Deut. xxviij. Erit vita tua q̄si pendens ante te vt legas in co bodie t oīm tpe. Et q̄d debemus in ea legere. certe tria que erant in eo scripta. de q̄bꝫ Ezech. ij. Expandit libꝝ coram me q̄ erat scriptus intus t foris. t erāt in eo scripte lamentationes t carmen t ve. Liber expassus ē corpus christi expassum in cruce. scriptus erat intus t foris. quia nō solum habuit dolores exterius sed etiaz interius in anima ex ꝓpassione sue dulcissime matris quā turbatissimā vidit iuxta crucem stantem t lamentantē Ber. O bone ieſu q̄z ḡuiter foderis extra. sed multomagis foderis intra ex ꝓpassione matris tecū oīa ꝓticipantis. Et erant in eo scripte lamētationes q̄s faciebat in cruce ꝑ peccatis nr̄is t redēptione nostra. q̄ñ cū lacrimis t clamore valido ꝙrauit patrē suū. sicut dicit apl's Hebr. v. Cū clamore valido t lacrimis offerens. s. p̄ces ad p̄rem ꝑ nobis lamentabiliter. etiā ꝓpter hꝰ ꝙ sua amara passio in mīs peccatoribꝫ esset ꝓdita q̄ nollent eam sibi facere vtilem t fructuosam. Unū Piero. Fleuit xp̄s in cruce cū passio sua sufficeret ad redēptiōez cunctoꝝ. ꝓfuit tm̄ ad salutē paucoꝝ. Scō erat in eo scriptū carmen t canticū leticie siue gaudiū oīm beatoꝝ q̄ ꝑ eius passionez salui fiunt. Luce. x. Gaudere t exultate quoniam noīa vestra scripta sunt in libro vite. Item gaudiū oīm peccatoꝝ scriptum erat in eo. qō patz ex hoc ꝙ ꝑ crucifixoribꝫ ꝙrauit. t ꝙ latronem sero penitentē secum in paradisum introduxit. hoc potest esse magnum gaudiū t solacium oīmbꝫ peccatoribꝫ penitentiā agentibꝫ Ber̄. O bone ieſu nō abhorruisti ꝓtentem latronem. nō lacrimantē peccatricem. nō discipulū te negantem. nec ipsos tuos crucifixores. Tercio in eo erat scriptum ve eterne dānationis illis qui sunt sanguine xpi redempti. t itez peccando se diabolo subdiderunt. De quibus ps. Deleanť de libro viuentiū t cū iustis nō scribanť. De talibus habeť Apoc. xx. vbi dicit ꝙ Johānes vidit dñm sedentez in throno t iudicantem magnos t pusillos. t apertus est liber vite. t qui nō est inuentus in libro vite missus est. s. in stagnum ignis. Hoc erit in die iudicij quando mali mittenť in ꝓfundum inferni. tūc erit eis eternaliter ve t ve. Unde dicit anima damnata Hieremie xv. Ve mihi mater mea. quare me genuisti. Hiere. xlv. Ve mihi misero qm̄ addidit dñs dolorem dolori meo. t requiem non inueni. Et sic merito dicent peccatores qui in peccatis laborant. t laborē ꝙ scientie in ista vita habent. t post hanc vitā eternū dolorem habebunt. Rogemus dñm t̄c.

In die palmay. Sermo. LXX.

HOc sentite in vo
bis qđ in xpo iesu. ad phil. ij. ¶ In
epla hodierna ponit nobis apl'us passionez
dñi nr̄i iesu xp̄i. pu ocans nos ad ꝓpassionē. z
est sensus. h̄ sentire in vob̄ ꝑ ꝓpassionem dñi
nr̄i iesu xp̄i. qđ in xpo fuit ꝑ crucis passionez
Sunt aūt tria q̄ debent nos ad ꝓpassionē p̄/
uocare. Primū est penaꝝ mltiplicitas. secū/
dū est patiēcie charitas. terciū est passiōis vti
litas. ¶ Circa p̄mū nota q̄ pena sua fuit mul
tiplex. Primo ex eo q̄ ab amico suo fuit tradi
tus. Magnus dolor est qñ amicus ab ami/
co tradit. maior qñ dñs a seruo. maximus qñ
p̄a filio. Omnia ista fuer ūt in passione xp̄i.
Ipse em̄ fuit iude amicus. dñs z p̄ z cū amic⁹
tradiderit eū augm̄tauit penā suā. vñ dic̄ ps.
Si inimicus meus maledixisset mihi susti/
nuissem vtiq. Et si is q̄ oderat me super me
magna locutus fuisset abscondissem me fo/
sitan ab eo. Tu ho hō vnanimis dux meus z
notus meus q̄ mecū dulces cibos capiebas.
Mat. xxvi. Qui intingit mecū manū in pa
side hic me tradet. Un̄ dicebat ad iudā cuz
eū oscularet. Amice ad quid venisti. q. d. ha
bui te ꝑ amico. tractaui te amicabiliter vt qđ
ergo venisti me tradere iudeis. ¶ Secūdo q̄
ab illis passus est de quoꝝ ꝓgenie natus est.
s. a iudeis. z qb̄ multa bñficia ꝓtulerat. Hra
uius em̄ alicꝫ patit z rorquet cū offendit ab
eis qb̄ bñfecit q̄ si ab alīs infestat. Ipse em̄
eduxerat eos de terra egypti de fuiture pha/
raonis. z traduxit eos ꝑ mare rubꝝ z pluit il
lis mānā. xl. diebꝫ in deserto. z defendit eos
ab oīb̄ inimicis eoꝝ. z fuit sup eos in colūna
ignis vt luceret eis ꝑ noctē ne lederent a ꝓpen
tib̄ in deserto. z tande traduxit eos in terraz
fluentē lacte z melle. Ad vltimū natus est de
genere eoꝝ. z venit ad eos vt eos saluos face
ret. z ipsi crucifixer ūt eū. Un̄ Joh. v. Multa
bona opa opatus sum in vobis. ꝓpter qđ ho/
rū vultis me occidere. Et iō cantat sacerdos
in p̄sona xp̄i. Populе meus qđ feci tibi aut
in quo contristaui te. rñde mihi q̄ eduxi te de
terra egypti. parasti crucem saluatori tuo. p̄s
Amici mei z p̄rimi mei aduersum me a ꝓxi
pinquer ūt z steter ūt. ¶ Tercio q̄ tā turpissi/
ma morte mori debuit. s. morte crucis qđ erat
patibulū latronū z fuꝝ tunc xp̄s. z maledi/
ctus dicebat q̄ in eo moriebat. Et ip̄m lignū
maledictū habebat. vñ nullus iudeoꝝ lignū
illud tanḡ maledictū portare voluit. sed ad
maiorē sui ꝓtumeliā sibi imposuer ūt. z anga
riauer ūt q̄ndā paupere symonē q̄ eū iuuabat
Aug. Crux tunc erat supplicii latronū. nunc
trāsit ad frontes imperatoꝝ. ¶ Quarto ex eo q̄
cū latronib̄ pati z reputari debuit. In maio
rē em̄ sui ꝓtumeliā crucifixer ūt eū. s. ibm inter
duos latrones quasi etiam malefactor esset.
Quinto q̄ ei tā opprobriosa verba obīcie/
bant dicentes. Vach q̄ destruit templū dei z in
triduo reedificat illud. Alios saluos fecit se/
ip̄m nō pōt saluū facere. si rex isrl̄ est descēdat
nūc de cruce z credimus ei. Confidit in deū libe
ret eū nunc si vult. dixit em̄ q̄ filius dei sum.
Hec z multa alia blasphemabāt. Sexto eo
q̄ matrē suā dilectissimā adeo turbatā iuxta
crucē stare cernebat. de h̄ intrinsecus grauiter
turbabat. Ber̄. O bone iesu q̄ suiter foder
extra. sz multo magis foder intra ex cōpassio
ne matris tue tecū oīa ptic̄ipantis. Hec em̄
oīa debent nos ad ꝓpassionē puocare. Nā
irrōnales creature sunt cōpasse. Ber̄. Quid
est hō q̄ nō ꝓpateris. Requirе in ser. Eamus
z nos. Tercio dz nos ad ꝓpassionē puocare
patientis charitas. Uere ad nos magnā cha
ritatē xp̄us habuit q̄ ꝓ nostris culpis mortez
sustinere voluit. Esa. liij. Ipe vulneratus est
ꝓpter iniq̄tates nostras. i. Joh. iij. In hoc cog̃/
uimus charitatē dei qm̄ ꝑ nob aīam suā po/
suit. i. vitam dedit. Joh. xv. Maiorē charitā
tem nemo habet vt aīam suā. i. vitam ponat
q̄s ꝑ amicis suis. Ber̄. O bone iesu tu maio
rē charitatē habuisti. qz ꝑ inimicis tuis aīam
tuā posuisti. Ro. v. Cū inimici essemus reco
ciliati sumus deo ꝑ mortē filij eius. Ber̄. O
q̄ gratuita dilectio z inaudita charitas regem
glie ꝑ despectissimo vermiculo crucifigi. q̄s
audiuit vnq̄ talia. q̄s vidit huic silē. vir em̄
ꝑ iusto mori q̄s. Ipse xp̄s ꝑ iniustis inmici
mortuus ē. Aug. Uide o hō q̄ amore. Recī/
re in sermone. Ambulate. Bern̄. Si xp̄s tot
membra habuisset quot fuer ūt stelle in celo.
z vnūquodq̄ ꝑ se vnū corpus habuisset oīa
morti tradidisset anteq̄ vnam aīam in infer
no reliquisset. Ideo ꝓpat pellicano q̄ seip̄m
occidit vt sanguine suo pullos suos vivifica
re possit. p̄s. Similis fact⁹ sum pellicano so/
litudinis. Ista dilectio debet nos merito ad
compassionē puocare. Ber̄. O duri z indu/
rati filij adam quos nō emollit tāta benigni/
tas recta. beata flāma. tā ingens amoris ar/
dor. tā vehemens amatoꝝ q̄ ꝑ tā vilib̄ sarciū
culis tā p̄ciosas merces expendit. Ber̄. Alcē
dit xp̄s in altum vt ab oīb̄ videret. valide
clamabat vt ab oīb̄ audiret clamoꝝ lacri
mas addidit vt hō ꝓpateret. q̄ ad hunc dolo
rem nō cōmouet. z ad hūc fletum nō ꝓuertit
guioꝝ est terra. durioꝝ ē petra. fetido sepulcro
fetidioꝝ. Tercio dz nos ad ꝓpassionem p̄/
uocare vtilitas passionis. Recīre in ser. Xp̄s
mortuus est. Rogemus dñm z.

¶ Textualis expositio

Sermo LXXI

Quom appropin/
quaret ihesus hierosolymis ꝛc. Rehre
in dñica pma in aduentu dñi. ¶ Nota breui/
ter hystoriã hui⁹ diei. Añ sex dies solẽnis pa/
sce. i. sabbato añ festũ palmarũ. venit ihesus i be
thaniã q̃ erat ciuitas pua nõ lõge a hierl'm vbi
Lazar⁹ fuerat mortuus quẽ suscitauit ihesus.
sc̃z post triduũ sepulture ei⁹. ⁊ fctã ẽ ei cena ibi
in domo symonis leprosi. quẽ dñs curauerat
a lepra. et martha ministrabat ad mensam. ⁊
lazarus quẽ suscitauerat in breui vn⁹ erat dis/
cumbentiũ. Multi aũt iudeoꝝ de hierl'm ve
nerant illuc. q̃ audierãt ihesum ibi esse. nõ aũt
ꝓpter ihesum tm̃ sed etiam vt lazarũ viderẽt quẽ
suscitauerat ihesus a mortuis. Venit aũt Ma
ria magdalena illuc portãs pixidẽ vngenti p/
ciosi. et vnxit pedes ihesu. q̃ nudis pedibꝫ am
bulauit. et extersit capillis suis. Et cũ venisset
bethphage ad montẽ oliueti. q̃ est villa in la/
tere montis oliueti. misit duos discipulos. s.
petrũ ⁊ philippũ dicẽs eis. Ite in castellũ. sc̃z
hierl'm. qõ otra vos est. i. coꝛã vobis. et inue/
nietis asinã alligatã ⁊ pullũ cũ ea. soluite et
adducite mihi. si qs vobis dixerit. i. cõtradixe
rit. dicite q̃ dñs his opus habet. et cõfestim
dimittet eos. Asina ista fuit oĩbus cõmunis.
Quicũq; in ea operabat dabat ei pabulũ illa
die. et religauit eã añ portã in biuio. ⁊ pullus
ad siles vsus nutriebat. Discipuli fecerãt sic
ꝑceperat illis ihesus. et adduxerũt asinũ ⁊ pul/
lum. et ponẽtes vestimẽta sup eũ. s. pullũ. po/
stea eũ desup sedere fecerũt. sed q̃ indomitus
erat pullus descẽdit ⁊ sedit sup asinã cũ appro
pinquaret ad descensum mõtis oliueti. Plu
rima aũt turba descendentiũ cũ eo q̃ secũ vene
rant de bethania strauerũt vestimẽta sua i via
Turba aũt multa q̃ cõuenerat ad diẽ festũ pa
sce in hierusalẽ. et pueri et plebiculi hieroſoly
mõrũ cum audissent q̃ ihesus venit hieroſoly/
mã tollẽtes ramos oliuarũ et palmarũ. exie/
runt obuiã ei de ciuitate. et ꝙ ꝓcedebãt et ꝙ se/
quebant vnanimiter clamabãt. Benedictus
qui ꝙ venit in nõe dñi. i. ꝙ venit ad honorẽ dei
pris. Et quidã phariseoꝝ inuidẽtes q̃ eũ tur
be sic ꝓmendabãt dixerũt ei vt discipulos su/
os increparet ne ita clamarent. Et rñdit. Si
hi tacuerint lapides clamabũt. Nã in passio/
ne dñi discipulis tacentibꝫ ꝑ timorẽ. petre sciꝫ
se iunt ⁊ clamauerũt illũ esse dñm mõi. Et cũ
appropinq̃ret ciuitati hierl'm ⁊ audiret tm̃ cla
morẽ habitantiũ in ciuitate cepit Jesus flere
sup eã dicẽs. Si cognouisses. i. scires qõ ego
scio. ⁊ tu subaudi fleres. quõ exultas q̃ nescis
mala q̃ vẽtura sunt sup te. q̃ inimici tui circũ
dabũt te. et nõ relinquent in te lapidẽ sup lapi
dem q̃ nõ destruet. et habitatores tuos occi/
dent et captiuos ducẽt. et hoc cõtinget tibi eo
q̃ nõ cognouisti tps visitatõis tue. i. aduentũ
xp̃i in carne. Illud impletuꝫ fuit sub Tito et
Uespasiano. Et cũ intrasset vrbẽ cõmota est
tota ciuitas dicẽs. Quis est hic. Populi aũt
venientes cũ eo dicebãt. Hic est ihesus ꝓpheta a
nazareth. et statim ihesus intrauit in templũ. ⁊
vidit in eo vendẽtes oues ⁊ boues ⁊ numula
rios sedentes. Pharisei ꝓpter auariciã suã p/
mittebãt in tẽplo vendi oues et boues vt ve/
nientes a longinqs oblatões inuenirẽt. et po/
suerũt numularios q̃ darẽt pecuniã mutuo in
digentibꝫ. Sed qz nõ licebat eos accipe vsu/
ram. cogitabãt dolum ⁊ recipiebãt colobia. i.
munuscula. sc̃z pullos. anseres. uuas. ficus et
hmõi. Uidẽs dñs hanc auariciã eiecit oẽs de
templo. et mẽsas numulariorꝫ subuertit. et ne
mo audebat ei resistere. qz videbãt a facie ei⁹
quendã splendorẽ radiare. q̃ territi nõ aude
bant ꝓtradicere. et accesserũt ad eũ ceci ⁊ clau
di in tẽplo et curauit eos. Uidẽtes aũt phari/
sei miracula q̃ faciebat. et pueros clamãtes in
tẽplo ⁊ dicẽtes. Osanna filio dauid. indignati
sunt. Venerat em̃ maxima multitudo puerorũ
de ciuitate in tẽplũ vt viderẽt ihesuꝫ. et spũsan
cto instigãte eos ceperũt clamare. Osanna fi
lio dauid. i. salua nos obsecramus fili dauid.
nescientes tm̃ q̃d dicerẽt. qz spũssanctus loq̃bat
ꝑ eos. Qõ audientes pharisei indignati sunt
⁊ dixerũt. Audis q̃d isti dicũt Jesus aũt dixit
eis. Nũq̃d legistis qõ sc̃z ꝓpheta de me ꝓphe/
tauerat dicẽs. Et ore infantiũ et lactentiũ p/
fecisti laudẽ. q. d. Hoc ꝓphetauit de me ꝓphe/
ta dauid. vt cũ ego hõ fierẽ nõ soluꝫ pueri sed
etiã adulti deberẽt me laudare ⁊ bñdicere. hoc
mõ impletũ est. Postea venerũt gẽtiles q̃daꝫ
ad philippũ dicẽtes. Dñe volumus ihesum vi
dere. Feria secũda post ramos palmaꝝ
Per totũ illũ diẽ ꝑdicabat ⁊ docebat in tẽplo
et vespe exiuit in Bethaniã. et ibi manebat ꝑ
noctẽ. et mane redibat in templũ ⁊ ꝑdicabat.

De eodem Sermo LXXI.

Quom appropin/
quasset hierosolymis. Mat. xxi. Le
gitur in euãgelio hodierno q̃ dñs veniens in
hierl'm multis modis est honorat⁹ et recept⁹
Et qm̃ spũaliter venturꝰ est i mentẽ vel sacra
mentaliter in festo pasce. iõ debem⁹ eũ eisdez
modis spũaliter honorare. ¶ Primo hono/
rauerũt eũ discipuli eius q̃ mandatis ei⁹ obe/
dierũt qm̃ mãdauit eis vt adducerẽt sibi asinã
hoc mõ debemus deũ honorare. ꝑceptis eius
beniuole obediendo. Magnus em̃ honor est
dño terrestri qm̃ famuli sui sibi libenꝫ obediũt
et ecõtrario magna verecũdia qm̃ mãdata ei⁹
cõtemnunt. sic est deo multũ gratum q̃ sibi li
bẽter obedim⁹. Ecci. xxxij. Audi tacẽs. id est

humiliter respice quod tibi dicit. et p reuerentia quā exhibes deo in obediēdo accedet tibi bona grā. i. dñs dat tibi gratiā suā. Joh. xij. Qui mihi ministrat me sequat̄ p obedientiā z vbi ego sum illuc et minister meꝰ erit. Sine illo honore nō possumꝰ ad vitā eternā pueni re. qō pz Mat. xix. vbi veit q̄dā adolescēs ad iesum dicēs. Magister q̄d faciā vt habeā vitam eternā. Qui rndit. Si vis ad vitā eternā ingredi serua mādata dei. Que aūt sunt mādata pz in ser. Ebrae facte sunt ꝓmissiones.

¶ Secō honorauerūt eū turbe obuiā pcedēdo. et tāq̄ regē et dñm honorifice suscipiēdo. Sic debemus eū spūaliter honorare obuiando pcedere p verā cordis ꝯtritionē. qz ꝯtritio dicit q̄si ꝯtraitio. i. obuiatio. qz pctōr p cōtritionē cordis vadit de statu malo. in bonū. i. ō pctīs in ꝑtutē. et ita vadit obuiā dño q̄ sp paꝰ est nobis appropinq̄re si volumꝰ et appropinquare. Unde ꝺr Jaco. iiij. Appropinq̄te deo z appropinq̄bit vobis. appropinq̄ deo p cordis ꝯtritionē et appropinq̄bit tibi p grē infusionē. Ber. Benignus deus q̄ primꝰ est in accessu vltimꝰ in recessu. Apoc. iij. Ego sto ad ostiū et pulso. si q̄s audierit vocē meā et aperuerit mihi ianuam introibo ad illū. Can. ij. En stat post parietē nostrū. s. pctōr nostrorū q̄ paries est inter nos et deū. Esa. lix. Iniq̄tates vr̄e diuiserūt inter vos z deū vestrū. Retro illū parietē stat. pspiciēs p fenestras. aspiciens p cancellos. et videt si aliquā aperturaz possit inuenire p quā intret. Per fenestras significanꝫ magna pctā. p cācellos pua pctā q̄ impediūt deū ne intrare possit. et qñ ei aperitur statim ītrat qō fit p ꝯfessionē. Unde dicit spōsa Can. v. Pessulū ostij mei aperui dilec. meo. et ecce declinauerat qz patus erat intrare. In hō apparet virtꝰ cōfessionis. qz statim cū hō ꝯcipit volantatē ꝯfitēdi dñs intrat z dimittit sibi pctā. qz statim cū ipa pessulū extraxerit de ostio priusq̄ aperiret ostiū paratus fuit dñs intrare. sic añq̄ hō veniat ad ꝯfessionē patus est deus dimittere sibi pctā sua. Istud figuratuz est in decē leprosis q̄ mūdati fuerūt añq̄ venirēt ad sacerdotē. Luc. xvij. Exemplū. Quidam latro vides religiosos transeūtes ad siluam in q̄ latuit. cōtritus cucurrit post eos volens cōfiteri. At illi putantes q̄ eos occidere vellet. fugierūt. et ipe currēs post eos cecidit de rupe. et fracto collo expirauit. et viderūt illi angelos venientes z aiam eius in celū deducentes. ¶ Tercio honorauerūt eū vestimenta sua pternēdo in via. Per vestimēta ꝓcantur bona tpalia. Bre. Quid aliud sunt ista bona tpalia q̄z corpis vestimēta. Ista aūt debem⁹ sternere in via et pauperib⁹ erogare. q̄ dicuntur via. qz in hoc mundo tāq̄z via cōculcantur et nihil reputanꝫ. deuz ergo honoramꝰ cū pauperibus elemosynā erogamus. puer. iij. Honora dñm de tua substātia in mēbris suis. i. pauprib. qz ipe dicit Mat. xxv. Qđ vni ex minimis meis fecistis mihi fecistis. puer. xiij. Honorat dñm q̄ miserē pauperi. Exē plum. Quidā multū diligēs paupes ipos singulis diebꝫ visitabat z eoz pedes lauabat. q̄dam die dū aliq̄s inuitasset et oibus aquā dedisset. vidit iuxta se quendā pauperrimū stantem. q̄ cū extenderet manꝰ suas. videbantur magna foramīa in eis et sanguīe fluentes. qđ vidēs ille obstupuit dicēs. O q̄tū dolorēbz homo ille in manibꝫ. et cū verteret se et q̄reret aquā ille disparuit. et turbarus est ille z mirabatur q̄s fuisset. Nocte apparuit et dñs dicēs. Alijs diebus me in membris meis recepisti. sed hodie a te pſonaliter sum receptꝰ. et qz me in pauperibꝫ meis honorasti. ego te in regno meo honorabo. ¶ Quarto honorauerūt eum laudibꝫ bñdicendo qñ dixerūt. Bñdictus q̄ venit in noīe dñi. Unde z nos debemus deū oīte bñdicere z laudare. Thob. iiij. Oīm te benedic deū. Idē. xij. Bñdicite deū celi. et coram omnibꝫ viuentibꝫ cōfitemini ei. laudate eū qz fecit vobiscū miscōiaz suā. ps. Laudate deū oēs gētes. et hoc p deuotas oōes. Quātum deo placet vt eū honorem⁹ oōnibꝫ nr̄is pīz p exemplū. Miles q̄dam pdo capt⁹ fuit ab imp̄atore Frederico z suspēsus. qđ cū p̄teriret q̄dā alius miles dixit suis suis. Pulcer miles fuit ille. At ille clamare cepit. Deponite me adhuc viuo. nolite timere. Cumq̄ veniss̄ent ad eū. et q̄siuissent quō adhuc viuere posset. Rñdit. Quāuis pctōr fui. tñ deū singulis diebꝫ honorauī. sancte trinitatī tria pr̄ noster cū totidem aue maria dixi. q̄nq̄ pr̄ noster q̄nq̄ vulneribꝫ iesu xp̄i cū totidē aue maria. Angelo meo vnū pater noster z vnū aue maria. q̄ren⁹ me nō ꝓmitterēt mori nisi postq̄ corpus xp̄i sumerē. vñ mori nō possum nisi postq̄ ꝯfessus fuero z corpus xp̄i accepero. Unde rogo ꝓpter deū vt vocetis mihi sacerdotem q̄ me cōmunicet. qđ et fecerūt. et cū ꝯfessus fuisset et cōmunicasset tradidit deo spīritum. Rogemus dñm z̄c.

¶ Feria tercia post palmarū.

Sermo LXXII.

Ego quasi agnus mansuet⁹ q̄ portat ad victimā. Hiere. xi. Nota xp̄s cōparat se agno q̄ immolabat̄ in veteri testamēto p pctō ppli. qz ipse est verus agnus q̄ immolatꝰ est p pctō totius mūdi. Unde cū Johes bap. vidisset eū q̄dā die ambulantē ait ad discipulos suos. Ecce agn⁹ dei. ecce q̄ tollit pctā mūdi Jo. i. Cū enī holocaustis p pctīs ꝓmi bois in veteri testamēto a

pātrib⁹ dño nō placerēt. nec ītā dei patris placare possent. miser⁹ nr̄i filius dei ait p̄i. sicut ꝺr̄ Heb. x. Holocaustomata p̄ pctīs tibi nō placuerūt. tūc dixi. Ecce venio. Hlo. ad me/ ipm offerendū p̄ pctīs hoīm. Inde est q̄ petitionē siue missionē hui⁹ agni Esaias perebat cū magno desiderio dicens. Esa. xvi. Emitte agnū dñe dñatorē terre de petra. nullo eī p̄cio redimi poteram⁹ nisi illi⁹ sanguīe. vñ. i. Pe. i. Nō coꝛruptibilib⁹ auroꝛ argēto redēpti estꝭ sed p̄cioso sanguīe agni incōtaminati ⁊ īmaculati iesu xp̄i. Nota q̄ agnus ille ꝺ īmolabatur ī veteri testamēto dēbat eē sine macula. sic agnus iste xp̄s fuit sine oī macula pctī. i. Peū. Qui pctm̄ nō fecit. nec inuent⁹ est dolus in oꝛe eius. Et ꝟ nō solū p̄stabant amici sui sꝫ etiā inimici ī hora passionis sue. Nā pilatus ait. Non inuenio cām in hoīe isto. et neq̄ herodes Lu. xxiij. et Judas. Peccaui tradens sanguinē iustū. Mat. xxvij. Et sic p̄z q̄ agn⁹ iste fuit sine macula. Deinde agn⁹ īmolandus solebat pelle denudari. sic agn⁹ iste denudat⁹ fuit in flagellatiōe q̄n eruerūt eū vestib⁹ suis. et nudū ad columnā ligabāt. et ꝛ̄gis ⁊ flagellis intīm̄ pcusserūt q̄ a planta pedis vsq̄ ad verticē capitꝭ nō erat ī eo sanitas. ¶ Sciendū aūt q̄ xp̄s nudat⁹ fuit dupl'r. Primo cāq̄ hō q̄ incidit in latrones. Scō siē se nudāt scurriones. De p̄mo ꝺr̄ Gen. xxxvij. q̄ filij Jacob oderūt fratrē suū Joseph. nec poterāt ei quicq̄ pacifice loq̄. et inierūt p̄silium quō eū occiderent. q̄dā xpe dū mitt̄eret eū p̄ ad frēs suos in campū apprehenderūt eū. et spoliauerūt eum tunica sua. ⁊ vendiderūt eū gētilib⁹ p. xx. denarijs. et tunicā ei⁹ fecz ioseph sanguīe asperserūt ⁊ miserunt p̄ri ac si fera eū occidisset. Joseph idē est q̄ saluator. et ꝟcat xp̄m saluatorē nostrū. hūc oderūt frēs. i. iudei de quoꝝ genere nat⁹ fuit. quē misit p̄ celestis ad frēs. i. iudeos vt eos visitaret. Jp̄i aūt apphenderūt eus et spoliauerūt eū tunica sua. i. vita sua. vel coꝛpoꝛe. et tunicā illā. i. coꝛp⁹ sanguīe aspersērūt ⁊ in lateꝛ̄ apertōe. quā tunicā cū p̄ vidisset ait. fera pessima. i. iuidia iudeoꝝ deuoꝛauit filium meū ioseph. i. iesum. Et q̄ pessima fera fuit et q̄ta crudelitas p̄z ī eo q̄ illū nudauerūt q̄ eos. xl. annis ī deserto vestierat. ita q̄ vestimēta eoꝝ ⁊ calciamēta nō sunt ꝛsumpta. Jp̄e texit eos nube p̄ diē ꝛ ardoꝛe solis. et ipi suspenderūt eū in solē. Jp̄e terit eos colūna ignis p̄ noctē ꝛ tota tenebꝛas. et ipi velauerūt sibi oculos ne lucē viderent. Jp̄e liberauit eos de ptāte gentiliū. et ipi tradiderūt eū ī man⁹ gentiliū. Vñ ait pilat⁹ ad iesum. Gens tua ⁊ p̄tifices tuī tradiderūt te mihi. Jp̄e aūt spoliauit p̄ter eos egyptū ꝛmittēs eis cū eos educeret q̄ petierāt a vicinis suis vasa aurea ⁊ argētea. et vestes p̄cios as ⁊ oꝛnamēta diuersa q̄ oīa dedurerunt. Et ipi ecōtra spoliauerūt eū vestibus suis ⁊ nudū crucifixerūt. Sic p̄z quō nudus fuit xp̄s cāq̄ hō q̄ incidit in latrones. Scō nudatus fuit sicut solēt denudari scurriones. Jstud figuratū est. ij. Re. vi. vbi ꝺr̄. q̄ cū daret David duceret arcā dei ī ciuitatē hierl'm indutus est Ephot lineo. et psallebat coꝛā arca dñi cū musicis instrumētis. s. cithara. et vidit eū michol vxoꝛ sua salientē añ archā. et despexit eum in coꝛde suo. Postea cū reposita esset arca sub sannauit eū dicēs. q̄ gloꝛiosus fuit hodie rex nudat⁹ discooperiēs se q̄si vnus de scurris. p̄ david interp̄tat xp̄s q̄ nudat⁹ fuit ī passiōe sua. Per michol q̄ derisit eū reputās eū q̄si vnuꝝ de scurris ecclesiā synagoga q̄ derisit eū ī passiōe sua multis modis. s. in domo cayphe. vbi velauerūt faciē suā ⁊ dederūt ei alapas dicētes. Prophetisa nobis xp̄e q̄s est q̄ te pcussit. Luce. xxij. Et in coꝛonatiōe q̄n genua sua flectebāt añ eū ⁊ dixerūt. Aue rex iudeoꝝ. ⁊ dabāt ei alapas. Mat. xxvij. Alios saluos fecit se/ ipm nō p̄t saluū facere. et hoc dicebāt ei ī cruce. et dabāt ei bibere acetū felle mixtū p̄ vino cāq̄ scurrioni. Nūq̄ scurrio tā vilia passus ē sicut ille David. i. xp̄s. q̄ sicut ī cithara trahūtur ⁊ extendunt chorde vt sonitū faciāt. sic mēbra xp̄i nerui extēsi fuerūt in cruce. de q̄ cithara dulcissimi soni resonabāt. q̄ sunt octo ꝛba q̄ xp̄us in cruce loq̄bat. Duo loq̄bat p̄ bonis. duo p̄ malis. duo p̄ mūdo. duo p̄ seipo. Pro bonis p̄im⁹ sonus erat. Mier ecce filius tuus. Scōs ecce mr̄ tua. Soni isti sunt dulcissimi ⁊ delectabiles oīb⁹ bonis q̄s dñs reputat frēs suos ⁊ filios mr̄is ⁊ dei p̄ris. et iō hereditarē regni cū xp̄o possessuri sunt. Itē mal⁹ p̄im⁹ sonus erat. Pr̄ dimitte illis q̄ nesciūt q̄d faciut. Secund⁹ sonus. Amē dico tibi q̄ hodie mecū eris ī paradiso. Isti soni valde dulces sunt pctoꝛib⁹. q̄ filius dei oꝛat p̄ eis. i. Jo. ij. Si q̄s peccauerit aduocatū habem⁹ apud patrē iesum xp̄m. et ipe erit p̄piatio p̄ pctīs nr̄is. Itē dulcis son⁹ est q̄ latroni sero penitēti p̄ vno ꝛbo oēm culpā dimisit. et sine pena in paradisuꝫ introduxit. Itē p̄ toto mōdo p̄mus son⁹ fuit. sitio. i. salutē totius mundi desidero. Ber. Quid sitis dñe q̄d sitis. Uestrā inq̄t salutē sitio. vērm gaudiū. plus vꝛaꝝ aiarum q̄z coꝛpis mei sentio cruciat⁹. Scōs sonus fuit Cōsummatū est. s. quicq̄d p̄ salute hūani generis pati debui. Pro seipo p̄im⁹ sonus fuit Deus de⁹ meus vt q̄d derel. me. Scōs. Pr̄ in manus tuas cōmendo spm̄ meū. Isti sunt soni quos verus david. i. christus in cythara cantabat. et michol. i. synagoga deridebat eū quasi vnū de scurris. Jccirco imitatoꝛes xp̄i nō doleant si a malis illudant. Bern. Quantumcūq̄ abiectus fuero iesu christo abiectior esse nō potero.

¶ Feria quarta post palmarū.
Sermo LXXIII.

POst biduum pa
sca fiet.et filius hoīs tradet vt crucifigat. Mat.xxvi. Verba sunt ihesu xpī ad discipulos suos. In qbꝫ verbis dñs oñdit qrtuor mēbra suā mortē aggūātia. Primū qz mors sua fuit ignominiosissima. qz ī iudeoꝝ pasca mortē sustinuit qñ oēs iudei ꝯgregati fuerūt. Ūñ dicit. Post biduū pasca fiet.oēs eī iudei vbicūqꝫ terrarū morabant ī festo pasce cōueniebāt in hierlm epulātes z ꝙuiuantes cū letitia magna pasca ꝙgebāt.et tūc in tā iocūdo tpe.tā solēni festiuitate. cozā tāta multitudīe ꝓp'loꝝ gentiliū grecoꝝz iudeoꝝ q illuc cōuenerāt tā ignominiosaz mortē sustinuit. Maioꝝ tumelia esset regi terreno vel alicui nobili si cozā multitudine viliū ꝓp'loꝝ ignominiā sustineret.qnto magis celesti regi.vt ptz ī rege Sedechia quē rex babylonis cepit.et eū vinctis cathenis duxit in babylonē.et facto mag ꝙuinio fecit adduci sedechiā. z cozā oīb ignominiose tractauit eū.de q ignominia ille tm̄ doluit q ex tristicia mortuus fuit.vt legit. ¶ Hiere.lij. Multo magis rex celestis ihesus xps dolore potuit repleri qñ cozā multitudīe tāta ignominiose tractat⁹ fuit. Sedechias aūt patiebat in terra aliena.ipse xps in patria sua. Ille patiebat ab inimicis.iste ab amicis z cognatis z discipul'. Ūñ dicit p ꝓphetā. Amici mei et primi mei aduersum me a ꝓpinquerūt. Ille illusus fuit cozā vno rege et vna vice.iste illusus fuit cozā multis ꝓncipib z pluribꝫ vicibus. ¶ Primo cozā anna ad quē primo duxerūt eū.q cū interrogasset de doctrina sua.rndit ei ihesus. Ego palā locut⁹ sum vob et docui ī sinagoga vbi oēs ꝙuenerūt.et in occulto locut⁹ sum nihil.q̄d me interrogas.interroga eos q me audierūt. Tūc vn⁹ ministroꝝ dedit ei alapā dicēs. Sic rndes pontifici. Et misit eū annas ligatū ad cayphā. ¶ Scdo illusus fuit cozā caypha. vbi ſm Lucā velauerūt faciem eius.et pcutiebāt faciē suā.et interrogauerūt eū dicētes. Prophetisa nob xpe q̄s ē q te pcussit Mat.xxvi. Tūc expuerūt ī faciē ei⁹ et colaphis eū cedebāt. Aug. Nec aūt passus est vsqꝫ mane ī domo cayphe. Et cū ferā esset dies ꝙuenerūt seniores z ꝓncipes plebis z sacerdotū z duxerūt eū in ꝯciliū suū dicētes. Si tu es xps dic nob palā. Et ait illis. Si dixero vobis nō credit⁊ mihi. Luc.xxij. Et surgens oīs multitudo duxerūt eū ad pylatū.et dixit pylatus. Quā accusationē fertis ꝓtra hominē hūc. Rndērūt. Si nō esset hic malefactoꝝ nō tradidissem⁹ eū tibi. Luc.xxiij. Ceperūt eū accusare dicētes. Hūc inuenim⁹ subuertentē gētem nostrā.cōmouit em̄ ppl'm a galilea vsqꝫ huc. Audiēs pilatus qz galile⁹ esset z de pāte herodis misit eū ad herodem. ¶ Tercio fuit illusus cozā herode. Herodes viso eo gauisus est gaudio magno valde. Erat em̄ multo tpe cupiēs videre ihesum.eo q audierat multa de eo.z sperabat aliqō signū ab eo fieri. Interrogabat eū multis ꝟmonib⁹.et ipe nihil rndit Spreuit aūt eū herodes cū exercitu suo.i.familia.et illusit indutū veste alba tāqꝫ fatuū z nō sane mētis.et remisit eū ad pilatū.et sic tercio illusus est ab herode. ¶ Quarto illusus est cozā pilato a militib⁹ ei⁹. q postqꝫ flagellatus esset sic ꝺr Mat.xxvij. suscipiētes ihesum in ꝓtoriū ꝯgregauerūt ad eū vniuersam cohortē et exuentes eū veste sua clamidē coccineā circūdederūt ei,et plectentes coronā de spinis posuerūt sup caput ei⁹ p diademate. et arundinē in dextra eius p sceptro.et genuflectētes añ eū illudebāt ei dicētes. Aue rex iudeoꝝ.et expuentes in faciē ei⁹ acceperunt arundinē. et pcutiebāt caput ei⁹ et dabāt ei alapas. ¶ Quinto illusus fuit cozā oī ppl'o. mat.xxvij. Principes aūt sacerdotū illudētes eū cū senioribꝫ scribis dicebāt. Si rex isrl' est descēdat nūc de cruce z credim⁹ ei. Cōfidit in dño. liberet eum nūc si vult. dixit em̄ qz fili⁹ dei sum. Prętereuntes aūt blasphemabāt eū mouentes capita sua et dicētes. Vah q̄ destruit templū dei et ī triduo reedificat illud. salua temetipm. si filius dei es descende de cruce. Sic g̃ ptz quō mors xpī fuit ignominiosissima. eo q in paschali tpe qñ oēs cōuenerāt cozā tāta multitudīe ignominiā sustinuit. ¶ Scdo oñdit in ꝓbis ꝓpositis q mors xpī fuit amarissima. Ꝺ ꝓpenditur ex eo q tenerrimā carnē habuit z virgineā tāqꝫ de sole natus. s. de ipa virgīe maria. Ūñ sequit. Et filius hoīs tradet.i.filius vnius tenerrime virgīs. et iō tenerrimā carnē hūit. Et q̄to hō est tenerrior tāto pena ei⁹ amarior. Aug. Dolor indiciū bone nature est. Et i xpo erat optima natura.et iō pena eius amarissima. Et iō bñ figurat⁹ est p dauid.ꝯ. Reg. xxiij. Ipe est q̄si tenerrim⁹ ligni vermicul⁹.qz ille vermis mollissim⁹ est cū tangit. Sed cuz tangit aliq̄d in tactu suo durus ē valde.qz durissimū lignū ꝓforat z cōsumit. Ista fuerunt in Dauid erga subditos suos. et in ꝓsuris sicut ꝑ tribulationib⁹ suis mollis z mitissim⁹ erat Sed ꝺra hostes suos et in solio iudicij durissimus erat. Ꝺia ista inueniunt in xpo.in ꝓsuris z passionib⁹ mitissimus erat. Hiere.xi. Ego q̄si agnus māsuet⁹ q portat ad victimā Cū em̄ pcuterēt nō repcussit. cū maledicerēt nō maledixit. Esa.liij. Quasi agnus cozā tondente se obmutuit. Ite mitissim⁹ est erga subditos.i. peccatoꝝes penitentiā agētes. qō ptz ī latrone sero penitēte. cui ꝓpter vnū ꝓbū oīa

peccata dimisit dicēs. Hodie mecum eris in paradiso. Contra inimicos aūt. i. pctōres durissimus ē vt pz in Lucifero. quē ꝓpter vnū pctm eternaliter dānauit. At in Adā quē ꝓpter vnā inobedientiā de paradiso eiecit. et ī multis alijs Quondā sic auster⁹ fuit. sz postq̄ humanitatē assumpsit mitior factus est. sed ī solio iudicū itez durissim⁹ erit. intrā ꝙ si oēs sancti sanguineas lachrymas fundere possent pro vno pctōre nō possent eū demollire. Hūc em̄ ostēdet vulnera sua. i. cicatrices crucē t clauos et lanceā. Aug⁹. Dñs ī cicatrices suauit. Recqre in ser. Videbūt filiū hoīs. Zach. xij. Tunc aspiciēt in quē ꝓfixerūt. et plangēt sup se planctum q̄si sup vnigenitū. Crisō. Plangent se in dei. Recqre in sermone pdicto. Sic pz q̄ durus erit ille ligni vermicul⁹ in iudicio q̄n tangit. q̄ in passione sua q̄n tangebat teneriorē⁹ fuit. et ī mors eius amarissima. Merito ostēditur in ꝙbus ꝓpositis ꝙ mors xpi fuit turpissima. Vñ sequit. Tradet vt crucifigat. q̄ turpissimū gen⁹ mortis fuit crux q̄ supplicīū latronū. et maledictus dicebat oīs q̄ pendit in ligno. Vñ dicebāt iudei ī ꝓsilio suo. Sap. ij. Morte turpissima ꝯdemnem⁹ eū. Grego. Ad hoc vnigenit⁹ dei filius formā nr̄e infirmitatis suscepit. ad hoc iusibilis nō solū visibilis sed etiā despectus apparuit. ad hoc ꝓtumelijs. ludibrijs. illusionibus obprobrijs. passionum tormēta tolerauit. vt superbū nō esse hominē doceret humilis deus. Brige. Xp̄s multa sustinuit ne pauca mihi sufficerent. amara ne amara mihi me fugerēt. volūtarias ne volūtas mihi desit. vtiliter vt vtilitas mihi assit. Rogemus t̄c̄.

In cena dñi. Ser. LXXIIII.

Accepit ieſus panem t bñdixit. fregit t dedit discipulis suis dicēs. Accipite t comedite. hoc ē corpus meū. Mat. xxvi. Hodie frēs charissimi summ⁹ sacerdos ieſus xp̄s primā missam celebrauit. et in posterum per totam ecclesiam ordinauit. Unde de expositione misse breuiter audiam⁹. Missa a diuersis diuersimode exponit. a sublimibus sublimiter. a subtilibus subtiliter. a simplicibus simpliciter exponi pt. Quantū ad pmtem expositionē officiū misse fecat filij dei incarnationē. Solēt aūt pferri in missa q̄dam sonora voce. s. cantus. orōes. epistola. euangeliū. et sil'ia. et ista vt frequentius significāt quandā letitiam. Quedā submissa voce pferunt. vt secreta. canon. silentiū t similia. et ista vt frequētius fcant q̄ndā tristitiaz. Primo introitus misse fit voce sonora q̄ significat desideriū antiquoz patrū. q̄ cū gaudio magno desiderabāt filij dei incarnationē Unde Bern. Ardorē desiderij patrū suspirātiū in carne xp̄i pmtiam frequēter cogitans cōpungor. et in meipso vix cōtineo lachrymas. Ita pudet me tpis mensurabilis tempoz horis cui nāq̄ ingerat tantū gaudiū huj⁹ gre exhibitio q̄tūcūq̄ antiq̄s itulit sola pmissio. Aug. Sciebāt antiq̄ xp̄m venturū esse. et oēs q̄ cupiebāt dicebāt. O si hic inueniet me illa natiuitas. o si q̄ credo in scripturis videā oculis meis. Esa. lxiij. Utinā dirumperet celos t descenderet. Exo. iij. moises ait. Mitte dñe quē missurus es. Dauid. Dñe inclina celos tuos et descēde. Symeon. Putas videbo. putas durabo q̄n veniet. Sed iste introit⁹ duplicat q̄ duo erāt loca in quib⁹ pres a aduentū xp̄i expectabāt. s. in limbo t in mūdo. Post hoc sequit voce sonora Kyrieleyson nouē vicib⁹. p q̄ fcatur desideriū nouē ordinū angelorum. Credunt alij cecidisse q̄ desiderabāt incarnationē dñi vt p hoc eoz ruina restaurarē. Nā de q̄libet ordine vicz nouū ordinū angelorū credunt alij cecidisse. Post hec sequit voce sonora. Gloria in excelsis deo. q̄ angeli legunt ꝓmo cātasse ī natiuitate dñi. vñ p illū cantū signat natiuitas xp̄i. Cāticū illō prio soli epi cātabāt. Sz Symach⁹ papa aduertēs q̄ sacerdos est angel⁹ dñi. instituit q̄ q̄libet sacerdos illū angelicū cantū cātare posset vel. pt. sz angeli nō cātabāt nisi tantū. Gl'ia ī excelsis deo Et ī terra pax hoīb⁹ bone volūtat⁹. et q̄ seq̄t addidit sanct⁹ Hilarius de iussu Thelasphori pape. Postea vertit sacerdos faciem suam ad populū voce sonora dicēs. dñs vobiscum. p q̄ significat q̄ in natiuitate sua oñdit mundo faciē iocundā quā pres diu desideraverār. Moises dixerat Exo. xxxiij. Dñe si inueni gratiam in oculis tuis. ostende mihi faciē tuā t̄c̄. Sancti in limbo. Deus misereat nr̄i et bñdicat nos deus. Hester. v. Valde mirabilis es dñe t facies tua plena est gratiarū. Ecce quō desiderabāt illā faciē benedictā. Tandē mīa motus venit in mundū t oñdit faciē. et ī sacerdos oñdit faciē suā ad pl'm. Postea sequūtur orōes. p q̄ significat q̄ ī epiphania a magis fuit adoratus. Mat. ij. Deinde sequit epistola. p q̄ significat pdicatio Johis baptiste q̄ pcedebat xp̄m sicut epl'a euangeliū. Ita ipe pnunciauit aduentū dñi in mūdo t in limbo Et ex hoc factū est gaudiū magnū patrib⁹ in limbo. sanctis in mūdo. et angelis in celo. et ꝓpter hoc triplex gaudiū statim sequit triplex cantus. scz graduale q̄ fcat gaudiū patrū in limbo. Alleluia q̄ significat gaudiū angelorum in celo. Sequētia q̄ signat gaudiū scōz in mūdo. Postea sequit euangeliū q̄ signat pdicationē xp̄i. tunc ob reuerentiā illoz sanctorum verboz stamus et capita nudamus. sed legit euāgeliū ihūs aquilonē. p aquilonē

solet diabolus designari. Nam p ꝓdicationē euangelij diabolū supamus. et ſō tūc ſetē crucis signo ꝟra diabolum nos munim⁹. Postea sequit. Credo. qđ significat ꝓdicationez ap'lorꝫ q̄ fidē christianā p mundū ꝓdicabāt. nā dñs misit eos binos ⁊ binos ad ꝓdicandū Postea iterū sacerdos vertit faciē suā ad populū. p qđ significat q̄ xp̄s in die palmarꝫ vertit faciē suā vt iret in hierl'm sustinere mortez p nobis. Tūc equit canticū laudis. s. offerrium. p qđ significat q̄ cū laude ⁊ cāticis floribus ⁊ palmis receperūt eū. tūc solēt hoies offerre q̄libet ſm suuz posse. p qđ ꝓcatur q̄ cum dñs templū intrasset. vidit diuites multa offerre. et quedū paupcula obtulit duo minuta. et dixit dñs q̄ plus oīb⁹ obtulisset. Postea fit quoddaz ſilentiū. p qđ significat q̄ postꝙ intrauit in hierl'm i die palmarū ⁊ ſic honoratus essz. inierūt ꝟſiliū iudei secreto ſilētio quō eū morti traderēt. Judas secreto ꝟſiliatus est cū eis. et infra illud ſilentiū vertit se sacerdos submissa voce dicens. Orate p me. q̄ſi tristis ſit. qđ ꝓcat tristiciā xp̄i quā habuit appropin quante passione. qz tristis erat aīa sua vſqꝫ ad mortē. Postea incipit solennit̄ cantare p̄fationē ⁊ lōgius ⁊ solenni⁹ cāt̄at q̄ in tota missa vnq̄. Per qđ ꝓcatur ille longus ⁊ dulciſſimus ꝓmo quē in cena fecit. Licet eī antea dulciter ꝓdicauerat. tū nūq̄ ita longū ⁊ dulcē sermonē fecisse legit. Quē sermonē scripſit solus Johes. et solet legi in mādato. Postea choꝛ cāt̄at solēniter Sanctus. qđ ꝓcat letriciā ap'lorum quā habebāt ex letricia illi⁹ sermōis ⁊ cōmunionis corpis xp̄i qđ ibi ꝓceperūt. vel leticiā angelorꝫ. Deinde inclinat se sacerdos añ altare ⁊ orat submissa voce. p qđ ꝓcat oꝛō xp̄i in monte oliueti qñ sudauit sanguinē ⁊ dixit. Pater si fieri p̄t trāseat a me calix iſte. verūtn̄ sicut ego volo sed sicut tu. Tūc erigit se sacerdos et facit tres cruces. per qđ significat q̄ ter orauit sic. et tūc fit ſilentiū p totū choꝛū. p qđ ꝓcat fuga ap'lorꝫ q̄ relicto eo oēs fugerunt. nec audebāt loqui. Quicđ loquit sacerdos in illo ſilentio hoc fit submissa voce. et aliqñ oīno tacet. p qđ ſignificat q̄ xp̄s ī passione interrogātib⁹ submissa voce hūliter rñdit. et aliqñ oīno tacuit ⁊ nihil rñdit. Antreeleuatiōz corpis xp̄i facit sacerdos sex cruces. per qđ ſignificat q̄ anteqꝫ xp̄s fuit in cruce leuat⁹ sex vicibus iudici fuit p̄sentat⁹. Primo anne ⁊ ibi collaphisatus. Scō cayphe ⁊ ibi cōſputus et velatus. Tercio pilato. et ibi falſe accusat⁹. Quarto herodi. et ibi alba veſte illusus est. Quinto pilato reductus est. et ibi flagellatus et coronatus ⁊ illusus. Sexto in loco iudicij iterū pilato p̄ntatus fuit. ibi adiudicat⁹ morti. Postea ēm eleuatur corpus xp̄i. qđ ſignificat crucifixionē. Deinde calix qđ ꝓcat sanguinis christi in cruce effusionē. Deinde a depoſitione calicis vſqꝫ ad nobis fiunt octo cruces p qđ ſignificant octo verba in cruce. Primū. pater dimitte illis. Secundū. amen dico tibi Tercīū. mulier ecce fili⁹. Quartū. ecce mater tua. Quintū. hely. Sextum. ſitio. Septimū cōſummatū est. Octauū. in manꝰ tuas. Tūc dicit aliquantulū alte. nobis. qđ significat q̄ christ⁹ magna voce expirauit. Postea fit paruum ſilentiū. qđ significat tempus quo xp̄us iacuit in ſepulcro. Tunc leuat sacerdos corp⁹ xp̄i de corporali. qđ significat resurrectōz xp̄i et facit cū eo quinqꝫ cruces. qđ ꝓcat q̄ quinqꝫ vicibꝫ ipō die resurrectōis apparuit. post hoc sequit alta voce pater noſter qđ ſignificat gaudium beate marie virginis et discipulorū de resurrectōne xp̄i. Post hoc cantat sacerdos. Pax dñi. qđ significat q̄ resurgēs xp̄s pacez discipulis nunciauit. Hꝰ autem hostia frangitur in tres partes ſignificat q̄ christi passio ꝓfuit triplici populo. ſcz patribꝫ in limbo. sanctis in mundo. ⁊ angelis in celo. Inde cantatur canticū leticie. Agnus dei. qđ ter cantatur ꝓpter triplex gaudiū ꝓdicti triplicis populi. Postea sumit sacerdos sacramentū in plona totius ecclesie. In primitiua ecclesia oēs fideles singulis diebus cōmunicabāt. postea cōmunicabant dñicis diebus tm̄. postea statutū est q̄ solus sacerdos sumit in plona oīm. Postea sequit cōmunio. qđ significat gratiarum actionē p tanto beneficio. Tunc vertit se sacerdos. quod ꝓcat vltimaz appartionē ihesu quādo ostēdit faciē suam discipulis et coram omnibꝫ eis in celum est eleuatus. postea vertens se dicit oꝛōes. qđ significat q̄ xp̄s ascendit celū. et orat p nobis apud patrē q̄ad uocatus. Vltimo vertit se sacerdos ad populum dans benedictionē. per qđ significat vltimus aduentus christi quādo ostendet faciem suā electis cum benedictōne dicēs. Venite benedicti ⁊c.

In die Parasceues.

Sermo LXXV.

O Vos omnes qui transitis p viā attēdite ⁊ videte si est dolor sicut dolor meus. Thren. i. Verba ꝓphetica sunt scripta in libro lamentationū quem Jeremias scripſit. In q̄bus verbis dñs cōquerit lamentabiliter dolorē ſuū amariſſimū quē ꝓpter nos hodie ſustinuit. Primo inuitat nos ad sui cōpassionem dicens. O vos oēs q̄ transitis per viam attendite et videte. Secundo ostendit doloris sui nullam esse comparationem. cum subdit. Videte si est dolor sicut dolor meus. q. d. Nunqꝫ fuit dolor tam amarus ⁊ tam miserabilis. Et hoc patet ex

se articulis. ¶ Primo qz traditus fuit in mortem a ꝓpio ꝑe a q̄ ꝓcessit. z b̄ fuit miserabile. Scdo traditus fuit in mortē a spūsancto qui ab ipso sicut a ꝑe ꝓcedit. z b̄ fuit miserabilis. Tercio traditus fuit in mortē a semetipso. et b̄ fuit miserabilissimū. Quarto quia traditꝰ fuit in mortē a discipulis suis. z b̄ etiā fuit miserabile. Quinto qz traditus fuit in mortem a cognatis z ꝯsanguineis suis. z b̄ fuit miserabilius. Sexto qz traditus fuit in mortem a ꝓpria matre q̄ eū genuerat z b̄ fuit miserabilissimū. Oīa ista ꝑfigurata erant in veteri testamento vt patebit in ꝓcessu ꝓmonis. ¶ Primo dicit ꝙ mors xp̄i fuit miserabilis. qz traditus fuit in mortē a ꝓpio patre suo a q̄ genitus est. Ro. viij. Pro ꝓpio filio suo nō pepcit deus. sed ꝓ nobis omnib⁹ tradidit illū. Glo. in mortē. Et b̄ est qđ xp̄s dicit ꝓphaz Job. xvj. Manib⁹ impioꝝ tradidit me. Glo. pr̄ me celestis. z b̄ fuit miserabile ꝙ tradidit eū potius in mānib⁹ ipioꝝ q̄z bonoꝝ. qz impiꝰ impie eū tractabāt. Un dixit pr̄ filio cū mitteret eum in mūdū. Ecci. ij. Oīne qđ tibi a ꝓplicitū fuerit accipe. z in dolore sustine. z in humilitate tua patientiā hab̄e. Christꝰ aūt obediuit huic ꝑcepto ꝑris vsq̄ ad mortē. Un Phil. ij. Xp̄s factus est ꝓ nobis obediens vsq̄ ad mortem mortē aūt crucis. ber. Merito aūt fratres xp̄s ne ꝑderet obedientiā ꝓdidit vitā. Unde ē ꝙ xp̄s dixit petro. Jo. xviij. Mitte gladiū tuū in vaginā. calicē quē dedit mihi pr̄ nō bibā illū. q. d. Oportz me sustinere mortē quā dedit mihi pr̄ meus. Et q̄ ptz ꝙ pr̄ tradidit in mortē ꝓpriū filiū. Quare z q̄ fuit cā. certe ꝓpter pctā nr̄a nō ꝓpter sua. Un apl's Ro. viij. Pro nobis oīb⁹ tradidit illū. i. ꝓ pctis nr̄is. Et b̄ est qđ pater de filio dicit Esa. liij. Propter scelus ꝓpli mei ꝑcussi illū. O ōs pr̄ q̄ntū ꝑcussisti filiū tuū dilectū cum a planta pedis vsq̄ ad vertice capitis nō erat in eo sanitas. O q̄tū pr̄ ꝑcussit filiū suū. cū ipe in cruce ꝑ magn̄ dolore clamauit. Deꝰ ōs meꝰ vt qđ me dereliquisti. Istaz ꝑcussionē ꝓponit nob⁹ filius dei ihesus xp̄s dicens Job. xix. Miseremini mei miseremini mei saltē vos amici mei. qz manꝰ dñi tetigit me. O q̄ q̄guis fuit iste tactus. de q̄ vitam finiuit. Istud figuratū est. iij. Re. ij. vbi dr. ꝙ cū obsessa esset q̄dam ciuitas in terra moab. Rex moab timens multū nullū sciens redemptorē. necessitate cōpulsus obtulit ꝓmogenitū suū sup murū. i. holocaustū dño vt eū dñs liberaret. Quo facto hostes recesserūt. z liberata est ciuitas. Per ciuitatē istā ꝑcat mūdus q̄ obsessus erat ab hostib⁹. i. demonib⁹. plus q̄z q̄nq̄z milib⁹ annoꝝ. z nullū portuit bre liberatorē. Unde rex celestis obtulit suū vnigenitū filiū in ara crucis. z sic liberauit suos a ptāte inimicoꝝ nostroꝝ. Job. ij.

Sic ōs dilexit mundū vt filiū suū vnigenitū daret. vt oīs qui credūt in ipsum nō pereāt sed habeant vitam eternā. Grego. O inestimabilis dilectio charitatis. vt seruū redimeres filium tradidisti. ¶ Secūdo spūssanctus tradidit xp̄m in mortem quādo ꝯsilium dedit iudeis ꝙ xp̄m occiderent per os Cayphe. Job. xi. Uos nescitis quicq̄z nec cogitatis. quid. s. expediat. quia expedit vobis vt vn⁹ moriat homo ꝓ ꝓplo. z non tota gens pereat. Hoc aūt a semetipso nō dixit Cayphas. Crisost. Ore suo vsus ē spūssanctus. Ab illo ergo die cogitauerūt eum interficere. Ex quo patet ꝙ spiritussanctus ꝯsilium dando tradidit eum in mortem ꝓ salute generis hūani. Istud figuratū fuit. ij. Regū. xvij. vbi dicit ꝙ q̄dam malus ꝯsiliarius noīe Achitofel ꝯsilio suo b̄ effecit ꝙ dauid expulsus fuit de ciuitate sua z regno. Et erat q̄dam bonus cōsiliarius noīe Chusi qui dedit bonū ꝯsiliū ꝯtra illud z dissipauit malū ꝯsilium. Et factum est de consilio suo ꝙ Absalon pulcerrimus suspensus ē in arborem z occisus. Et post mortē absalōis dauid redūt in ciuitatem z regnū suum. Per malū cōsiliariū intelligit diabolus qui malo ꝯsilio suo effecit hoc ꝙ homo electus ē de paradiso z de regno celoꝝ ad quod creatus erat. Per bonū ꝯsiliariū intelligit spūssanctus. cuius ꝯsilio factū est ꝙ absalon pulcerrimus. i. xp̄s speciosus forma ꝓ filiis hoīm suspensus est in arborē crucis z occisus est. z post mortē huius hō redūt in ciuitatē z in regnū suum.

¶ Tercio xp̄s tradidit semetipsum in motē ꝓ nr̄a salute. Epb. v. Xp̄s dilexit nos z tradidit semetipm ꝓ nobis in mortē ꝓ salute nr̄a. Dicit. xij. Dedi dilectā aīam meā. i. vitam in manus inimicoꝝ eius. Un fuit obuiā inimicis suis dicēs. Quē q̄ritis. Rñderūt. Jesum nazarenū. z ait. Ego sum. Si ḡ me q̄ritis sinite hos abire. Ecce quō ꝓ salute nr̄a tradidit semetipm in mortē. Istud figuratū est in Jona q̄ cū esset in mari z nauis ꝑclitaret. ait ad eos q̄ secū erant. tollite me z mittite me in mare. z cessabit tēpestas. z piecto eo in mare oēs alū libati sūt. Sic xp̄s dedit semetipm in mortē vt nos a morte liberaret: qđ fuit maximū signū charitatis. Jo. xv. Maiorē hac dilectionē nemo hz vt aīam suā ponat q̄s ꝓ amicis suis. Ber. O bone iesu tu maiorē charitatē habuisti. qz nō ꝓ amicis s; ꝓ tuis inimicis aīam tuā posuisti. Eccī. xxix. Grām fideiussoris tui ne obliuiscar. dedit eīm ꝙ te animā suam. ¶ Quarto traditus fuit in mortem a discipulis quib⁹ oēm iusticiam z amicitiam exhibuerat. quoꝝ vnus eoꝝ vēdidit eū. s. iudas. alius eū negauit. s. petrus. tercius relicto sindone nudus ab eo aufugit. s. iohes. z oīs alū discipuli relicto eo fugierūt q̄ ante ꝓmiserat

In die Parasceues

rant se cū eo morituros. Dō ꝟquerīt Job. xix dicēs. Frēs meos longe fecīt a me. ⁊ noti mei q si alieni recesserūt a me. Fratres suos reputat dñs discipulos suos. attamen ipsi reliquerūt eū ⁊ tradiderūt eū in manus inimici. Istud figuratū fuit in ioseph quē frēs sui vendidērt gētib⁹ ō ꝟsilio vnius eoꝝ noīe iudas. Joseph interp̄tat saluator. ⁊ f cat xp̄m saluatorē tot⁹ mūdi. Iste venditus fuit ab vno fratre suo discipuloꝝ iuda. ⁊ traditus in manib⁹ inimico rū suoꝝ ⁊ in mortē. Et h̄ factum fuit in falsitate p̄ oscula pacis. Legit.ij. Regū. xx. q̄ Joab amasam p̄ oscula dolose interfecit sic. vna manu tenēs mētū q̄si osculans eū ⁊ dixit. salue frater mi. ⁊ alia manu interfecit eum. Sic iudas accessit ad eū dicens. Aue rabbi. ⁊ osculatus est eū. ⁊ p̄ osculum tradidit eū in mortē quia dixit iudeis. Quēcunq; osculatus fuero ipse est tenete eū. ⁊ ait iesus ad iudaz. Amice ad quid venisti. osculo tradis filiū hoīs. Attendite ergo filij charissimi q̄ miserabile erat q̄ a discipulis suis traditus negatus ⁊ derelictus fuerat. ⁊ videte si ē dolor sicut dolor eius Piero. dicit q̄ xp̄s magis doluit q̄ iudas desperauit ⁊ venia nō petijt q̄z de hoc q̄ vendiderat eū. Quinto traditus fuit a cognatis ⁊ ꝟsanguineis suis. i. a gente iudeoꝝ ō quoꝝ genere natus fuit. qui tradiderūt eū gentibus i. pylato ⁊ herodi. Unde ait pilatus ad iesuz Job. xviij. Gens tua ⁊ pontifices tradiderūt te mihi. q̄d fecisti. Lu. xxiij. Pylatus ꝟuocatis p̄ncipib⁹ sacerdotū ⁊ magistratib⁹ ⁊ plebe dixit. Obtulistis mihi hoīem quasi auertentē pl̄m. Ecce eū coꝝā vobis interrogans nullam cām inuenio in hoīe isto. Joh. xviij. Responderunt iudei. Si nō esset hic malefactor nō tradidissemus eū tibi. Ex q̄ p̄z quō ꝟsanguinei eius tradiderunt eum in mortē. Istud figuratū est Judic. xv. in samsone ad quē venerūt cognati ⁊ ꝟsanguinei sui dicentes. venimus vt ligemus te ⁊ tradamus in manus philistiim. ⁊ ecce samson p̄misit se ligari. ⁊ ab eis trahi ad inimicos suos. Per samsonē fortissimū significat xp̄us qui adeo fortis fuit q̄ vno verbo oīs inimicos suos p̄strauit. Cū eīm venirent cū magna turba. cū fustib⁹ ⁊ gladijs vt eū caperent. p̄cessit eis obuiam dicens Quē queritis. Cūq; dixissent iesum nazarenū Et rn̄dit. ego sum. Audito hoc verbo. abierūt retrorsum ⁊ ceciderūt in terrā. Ex quo p̄z ei⁹ fortitudo. Samson p̄strauit mille viros mandibula asini. Christus p̄strauit mīta milia vnico verbo. In hoc apparet q̄ bene se defendisset si voluisset. sed noluit. imo p̄misit se voluntarie capi tāq̄ samson ⁊ in manus inimicoꝝ tradi. Sexto traditus est in mortem a matre sua que eū genuit ad hoc vt morte p̄ genere būano sustineret. Un̄ dicit dñs p ꝓphām Piere. xv. ad matrē. Ue mihi mr̄ mea vt q̄d genuisti me. in vniūsa terra oēs ꝟdicūt mihi. Intē dolorē hūit xp̄s ex pte mr̄is cū videret eā turbatissimā iuxta crucē. Joh. xix. Stabat aūt iuxta crucē maria mr̄ iesu. ⁊ iō eā bn̄ videre potuit. ⁊ ea vita maiorē dolorē sustinuit. bēr. O bone iesu q̄z gr̄iter foderis extra. ꝛ multo grauiꝰ foderis intra ex passione mr̄is tue tecū oīa ptīcipantis. Et sic duplicē habuit dolorem. s. ex pte sui. ⁊ ex pte mr̄is. Unde dicit p Piere. xx. De vulua egressus sum vt viderez laborem ⁊ dolorē matris mee. De dolore matris dicit Aug. Illa pia mater cōmota dolore vlulans. pectora delicata ꝟtūdens. ira oīa mēbra sua fatigauerat vt sensu deficiens vix puenire potuit ad xp̄i funus. Cū ergo būdolorem matris videret quē plangendo. tondēdo. lacrimando. vlulando faciebat. specialez dolorē cordis sui ꝓpatiendo sustinebat. Bēr. Nec lingua loqui. nec mens cogitare valebit q̄nto dolore intus tenebat aīa marie. cū iux crucē staret ⁊ euz patientē videret. Attamen ipsa maluit filiū crucifigi q̄z genus būanū nō liberari. Prouerb. xxx. Per tria mouet terra ⁊ quartū sustinere nō potest. Per terrā signific̄at maria. q̄ sicut terra portat nos ne cadamus in abyssum. sic maria portat nos p gr̄az suā ne cadamus in infernū. ⁊ sicut terra profert nobis fructū bonum vnde viuimus in h̄ mūdo. sic maria portat nobis fructū ventris sui vnde viuemus eternaliter in celo. Terra ista. i. maria mouet. i. tremet p̄ter tria. sic in maria fuerūt tria. i. tres passiones q̄ grauiter sustinere potuit. Primū est amarissimus dolor quē habuit filius suus in flagellatiōe q̄n nudus ligatus fuit ad columnā ⁊ intīm virgis ⁊ flagellis cesus q̄ a planta pedis vsq; ad verticem nō erat in eo sanitas. Secūdus dolor fuit amarissimus quē sustinuit in filij. sui coronatione q̄n indutus veste purpurea ⁊ cocchinea imposuerūt capiti suo coronā de spinis p diademate. ⁊ arūdinem in manu p sceptro. ⁊ arūdine p̄cutiētes caput ei⁹ illudebāt eū ⁊ flectētes coꝝā eo genua ⁊ dicētes. Aue rex iudeorū. Istud gr̄iter maria sustinuit. Tertiꝰ fuit amarissimus dolor quē sustinuit filius ei⁹ dilectus in crucifixiōe q̄n manus ei⁹ ⁊ pedes clauis ferreis p̄forabāt. ⁊ intīm oīa mēbra ei⁹ in ligno crucis extendebāt q̄ oīa ossa ei⁹ nūerarī poterāt. Un̄ p̄s. Dinūerauerūt oīa ossa mea

Anf. Dña mea misericordissima q̄s fōtes lacrimaz dicā erupisse ō pudicissimis tuis oculis cū p̄spiceres vnicū filiū tuū innocentē coꝝā te ligari. flagellari ⁊ mactari. quos fletus credam perfudisse p̄ssimum vultū tuum cum conspiceres eūdem filiū tuū in cruce sine culpa extendi. ⁊ carnem de carne tua ab impijs crudeliter discerpi. Ar licz maria gr̄iter p̄cer

ꝑdicta ꝛia moueret ⁊ ꝛtremisceret. tñ ea sustinuit vt genus hūanū nō ꝑderet. sed ꝙrtū nullo mō sustinere potuit. s. hūani generis ꝑditōnem. Si em possibile esset ꝙ maria centū filios habuisset. oēs ꝑ redēptione generis hūani in morte tradidisset. Sic g̃ ꝑz ꝙ maria filiū suū in morte tradidit. qz in morte ei⁹ ꝓsensum dedit magis volens eum mori q̃z hoīem dānari. Istud figuratū est. iij. Regū. vi. vbi dr ꝙ cū ciuitas q̃dam samarie noie circūualata esset ⁊ victualia deficerēt ciuitati. mulier q̃dam mactauit filiū suū ⁊ comedit cum alia muliere. quo comesto alia mlier abscondit filium suū. ⁊ clamauit illa q̃ filiū suū mactauerat ad regē dicens. O dñe mi. hec mlier ⁊ ego coximus filiū meū ⁊ comedimus. hec aūt abscondit filiū suū. Audiens aūt rex hanc rem scidit vestimēta sua. ⁊ deinde laborabat ad b̄ ꝙ ciuitas illa liberata fuit. Per ciuitatē illam intelligit mūdus q̃ obsessus erat añ passionē xp̄i ab inimicis. i. demonibꝫ. Per mulierem q̃ mactauit filiū suū ⁊ coxit fcam maria q̃ ꝓsensum ad b̄ dedit vt filius suus mactaret ⁊ ī crucē deco querek ꝑ eo ꝙ mūdus ab hostibꝫ suis liberaret. Ber. Maria semp sollicita erat ꝑ salute generis hūani. ⁊ q̃uis cū magno dolore filiū suū mori vidit maluit tñ filiū suum crucifigi q̃z genus hūanū ꝑpetue ꝺdemnari. Amb. Stabat iuxta crucem maria. nō solus vt mortem filij sui ꝓsideraret. ſꝫ vt mūdi redemptionem expectaret.

De passione dñi. Ser. LXXVI

Nolite me vocare noemi qō est pulcra. ſꝫ vocate me marā. i. amarā. qz valde me amaritudine replevit oīm potens. Ruth. i. Uerba ꝑsona q̃dam mulier loquebat in veteri lege ex magna amaritudie cordis sui que amiserat viz suū ⁊ dilectos suos filios. Et bñ q̃uenit btē marie virgini q̃ hodie amisit dilectū suū. Unde bñ dicit ꝑñ de illa pulcerrima virgine maria Nolite me vocare noemi. i. pulcrā. sed vocate me amarā. qz oīm potens deus repleuit me oīm amaritudine eo ꝙ dulcissimū filiū meuz amisi turpissima morte q̃z vnq̃ aliqs homo passus est. Cōsuetudo est apud honestos homines ꝙ qñ aliqua honesta mlier filiū amittit oēs ꝓsanguinei ⁊ vicini ⁊ alie bone dñe veniūt ad eā ⁊ ꝓsolant eā ⁊ deplorant cum ea morte dilecti filij sui. Sed hodie beata virgo maria ꝑdidit filiū suū dilectū pulcriorē ⁊ amabiliorē puer q̃z vnq̃ mulier pepit in hoc mūdo. Et illū ꝑdidit nō iusta morte ſꝫ mortem turpissima qñ vidit eū corā oculis suis tāq̃ latronē suspēdi. ⁊ iō oēs boni hoies mlres ⁊ viri iuuenes ⁊ senes debēt ꝓpati ⁊ misereri tā turbatissime matri ⁊ tā innocenti puero ei⁹ ⁊ tā miserabiliter in cruce pendenti. ⁊ debent cū ea flere. Sciendū ꝙ beata ꝙgo maria habuit triplicē amaritudinē siue cordis doloꝛez Primo ex eo ꝙ dilectū filiū suū in tantis necessitatibꝫ ⁊ tribulationibꝫ ꝓstitutū vidit. et in nullo sibi auxiliū ꝓbere potuit. iō bñ amari cordis esse potuit. Si em sibi in aliquo subuenire potuisse dolor eius nō tantus fuisset. Multū vere amara esse potuit qñ vidit dilectū filium suū toto suo corpe nudū in cruce coram oīm ꝓp̄lo pendere sicut de vtero suo natus fuerat. ⁊ nō sinebat eum tegere pallio suo Legit Gen. ix. ꝙ noe biberat vinū ⁊ inebriatus est dormiens in tabernaculo suo nudat⁹ q̃ videns filius eius Cham derisit eū. q̃ cū alij duo filij sui. s. Sem ⁊ Japhet audissent. turbati sunt ⁊ imposuerūt palliū suū suis humeris. ⁊ incedentes retrorsum ne viderēt nuditatē patris operuerūt eū pallio suo. Sz maria multo magis turbari potuit qñ vidit filiū suū dilectū nudū nec sibi eū pallio operiri licuit. Illi doluerūt ꝙ pater ab vno filio derisus fuit. Maria plus dolere potuit qñ vidit filium suū derideri ab oīm ꝓp̄lo. Illi doluerūt ꝙ p̄r eius in tabernaculo nudatus fuit. Maria plus dolere potuit ꝙ filius eius in cōmuni campo corā infinitis nudus pepēdit. Noe dormiens nudatus derisus fuit. xp̄s vigilās nudatus fuit ⁊ illusus. Oñ maria oīa ista vidit. nec sibi subuēire potuit merito amari cordis esse potuit. Itez multū amara esse potuit qñ dilectus eius filius in cruce haustū aquepetijt. nec sibi licuit mistrare. que si possibile fuisset libenter ꝓpinasset sanguinē ꝺ corde. lac de vbere aīam de corpe. Legit Gen. xxi. ꝙ mulier q̃dam agar noie ancilla abrae cū vnico filio suo errabat in q̃dam solitudine in q̃ nō erat aqua. ⁊ sitiuit filius eius ad mortem qz ꝑ abrā cū pane ⁊ vtre aque dimissa. Cū q̃z videret ei⁹ filiū siti deficere ⁊ morti aꝓximare. posuit eū sub arbore q̃dam in vmbra ꝓtra estū solis. ⁊ recessit ab eo q̃ntū arcus iacere potest ne videret filiū suū morientē. ⁊ sedens leuauit vocem suam ⁊ fleuit. ⁊ exaudiuit dñs vocem fletus eius ⁊ misit ei angelum q̃ ꝓsolabat eam. ⁊ ostendit ei puteū de q̃ hausit aquā ⁊ reuocillauit puer. Multo maiorē dolorem habuit Maria ex parte filij sui q̃z illa. quia illa vidit filium suū sitim patienter in solitudine vbi nō erat aqua. Maria autē vidit filiū suū sitim patientem nō in solitudine vbi aqua defuit. sed in optima terra vbi non solū erat aqua ſꝫ vinū ⁊ oīm rez abūdantia. Illius filij sitim passus ē in exilio vbi nō habebat amicos. Filius autem marie passus est sitim in patria sua vbi erat inter amicos et consanguineos. Illa posuit filium suum sub

arbore in vmbra ꝫ ardore solis. ista vidit filiū suū pendere in arbore crucis in feruore solis. Illa recessit a filio ne videret eū morientē Maria steterit iuxta crucē & vidit filiū suū expirantē. Illa sedit in terra & fleuit. Maria stetit & planxit. Non em̄ in multitudine locum sedendi habuit. Illa habuit angelū dei ꝫsolatorē. Maria nō legit habuisse ꝫsolatorē. Illi ostendit angelus fontē aque de q̄ filiū refocillauit. Marie nullus oñdit guttā aque quā filio suo ꝓpinaret. Illa dedit filio suo aquā recentē. Maria vidit filio suo dari aceruz felle mixtū. Multū ḡ dolere potuit qñ oīa ista vidit & ei subuenire nō potuit. Itē multū amara esse potuit qñ videbat filiū suū ĩclinato capite spm̄ tradere. nec sinebat ei caput erigere. nec oculos claudere. nec in aliquo subuenire. Legit. iij. Regū. iij. q̄ mulier q̄dā sunamitis sterilis erat. & p̄ ꝓces Helisei ei datus est filius quē diligebat tanq̄z vnicū filiū. & a deo miraculose datū. Quadaz die cū esset puer in agro cū patre suo feruor solis exussit caput ei⁹ & clamare cepit ad patrē suū. caput meū doleo. & remisit eū p seruū ad matrē suā & mater cū magno dolore posuit eum sup genua sua vsq̄z ad meridiē. & mortuus ē puer in sinu ei⁹ Maria multo magꝭ dolere potuit q̄z illa. qñ vidit vnicū dilectū filiū suū a deo miraculose sibi donatū non solū dolere caput eius sed oīa eius mēbra esse plena doloris a planta pedis vsq̄z ad verticē capitis. Illa tenuit filiū in sinu donec expiraret. Maria non tm̄ potuit a ꝓpinq̄re filio suo q̄ oculos eius claudere vel caput eius erigeret cum spm̄ exalaret. Maria multū dolere potuit qñ hec oīa vidit & audiuit. Tunc impleta est in Maria ꝓphetia dauid quā longe dixerat de ea. Audi filia & vide. q. d. O filia mea maria q̄ de genere meo nata es. audi & vide tria. Audi primo amaz sonitū malleoz q̄ penetrauerūt manus & pedes filij tui qñ affixus ē crucī. Audi secūdo illa opprobriosa ꝫba & mēdacia q̄ iudei & pagani dilecto filio tuo acclamabant. Audi tercio illam lamentabilē & miserabilez vocē filij tui qñ p̄ nimio dolore se derelictuz a p̄re dicebat. O hō ista tria sunt q̄ audire debes auribz mentis cū iuxta crucē steteris. Uñ sil'r tria vide. Uide ꝓmo illā bñdictā & delectabilē faciem dilecti filij tui ita ꝫcussam palmis & pugnis iudeoz & paganoz & ita turpiter sputis maculatā q̄ nō est species in eo neq̄z decor. sed silꝭ leprosꝰ est factus. Uide secūdo de tenerrimo filio tuo. s. corpe dilectissimi filij tui octo flumina sanguis & aque emanantia. de manibz duo sanguis. de pedibz duo aque. de pedibz duo sanguinis. de latere duo vnū aque & aliud sanguis. Uide tercio q̄ oēs creature ꝫpatiebant & dolebant ꝓpter amarissimā filij tui passionē. aer obtenebratus ē. sol derraxit lumen suū. terra mota est. petre scisse sunt. imbz aperus est aiabz sanctoz. sepulcra apta erant. mortui surrexerūt. velum templi scissum est a sūmo vsq̄z deorsum. Et sicut legit in scolastica hystoria maxia ps tēpli corruit. Gentiles magistri videntes solem tenebras. deū nature pati dixerūt sicut athenien. & altare sibi edificauerūt. Et sicut legit super Tob. cū diabolus hec oīa mirabilia videret & tā miserabilia pati x̄pm̄ ꝫspiceret. posuit se sup sinistrū brachiū crucis. q̄z dubitauit vz verus dei filius esse posset quē in tantis miseriꝭ derelictū. Sic ꝓz ꝓmus dolor quē maria habuit ex eo q̄ eū in tantis tribulatōibz vidit & in nullo ei subuenire potuit. Scūs dolor marie fuit ex eo q̄ libenter p filio vel cū eo mori tua fuisset ꝭ nō potuit. q̄z ōs nō p̄misit Deꝰ. Tanta vis amoris marie mentē accenderat vt fugientibz discipulis ipsa iuxta crucē astans & morienti ꝫdolens para p eo vel cū eo mori fuit. Uñ bñ dicere potuit. O iudei & gentes obsecro nato pcite & mihi em̄ occidite vel cuz eo interficite ne solus tā miserabil'r interficiar. & mater nō sola in hac vita misera relinquatur. Tunc implerū est in maria qđ symeon pdixerat. Tuā ipsius aiaz ptransibit gladius. i. amara filij tui passio quā oculis tuis videbis ptransibit aiam tuā. i. ita lederet aiam tuam acsi gladius ptransiret coz tuū. Non em̄ potuit videre tam amarā filij sui passionem sine magno sui cordis dolore. Dolorem q̄s ñ habuit maria filiū suū pariēs. hos sustinuit ipm̄ morti videns. Legit. ij. Regū. xviij. qđ cū nūciatū essz dauid q̄ filius suus absalon suspensus esset in arbore & mortuus. coopto capite incedens lugebat filiū suū dicēs. Absalon fili mi. fili mi absalon. q̄s mihi det vt ego moriar p te fili mi absalon. Certe si dauid p filio tali q̄ neq̄z fuit mori voluit. multomagis maria p dilecto filio suo para mori fuit. Unde dicere potuit qñ vidit suū filium dilectum in arbore crucis pendentē & morientē. O fili mi dulcissime q̄s det mihi vt ego moriar p te. o q̄s libenter p te vel cū te mori vellem. Item legitur in scolastica hystoria q̄ adam & eua plan xerūt mortē filij sui abel centum annis. ita q̄ nūq̄z postmodū ꝫueniebant. & voluerūt sic p ipsi infra centū annos nō potuerūt obliuisci mortē filij sui. certū est q̄ si maria centū ānos vixisset mortē filij sui nūq̄z oblita fuisset ꝭ sp plāxisset. Itē legit Ben. xxv. vij. q̄ Jacob p̄iarcha habuit duodecim filios. & cum pdidisset vnū ex eis. s. ioseph & vidisset tunicā ei⁹ sanguinolentā. scissis vestibz indutus ē cilicio & plāxit filiū suū incōsolabil'r multis annis dicēs. Fera pessima ꝺuozauit filiū meū ioseph

Sermo LXXVI

Et congregatis cunctis liberis vt delinirent dolorē pris. noluit hic ꝓsolationem. sz dixit. Descendā lugēs ad filiū meū in infernū. i. in limbū. q. d. In hac vita nūq̄ ꝓsolationē accipiā donec ibi veniā vbi dilectū filiū meū inueniā. Certe si iacob p vno filio tantū doluit cū tñ vndecim retinuisset. multomagis maria dolere potuit q̄ nisi vnicū filiuz habuit. z eundē pessima morte pdidit. Uñ cuz videret sanguinolentā filij sui tunicaz. i. corpus eius cruentatū bñ potuit dicere cum Jacob. Fera pessima deuorauit filiū meū. i. iudia iudeoꝝ Et iō in ista vita nūq̄ accipiā ꝓsolationē. ni si videro filiū meū viuentē z resurgentē. Epiphanius. Nec fuerūt ꝓba brē marie ꝓginis iuxta crucē. Inuisibilis in essentia visibilis fit mihi paties passiões oēs. lumen dans cecis. ex legibꝫ labꝫs ꝓspuſ. Heu mihi q̄re b̄ feci/sti fili mi. speciosus forma p̄ filiꝫs hoim sine figura apparens. nō hñs spēm neq̄ decorem beu me nō valeo te viuū videre. mea interora pforanť. z gladius tue passionis pertransit aiam meā. Tunc potuit cū Hieremia dicere ca. ix. Quis dabit capiti meo aquā. z oculis meis fontē lacrimaꝝ. z plorabo die ac nocte interfectionē dilectissimi filij mei. Et cuz bto Job. xix. dicere potuit. Miseremi mei miseremini mei saltē vos amici mei. z deplangite mecū dilectissimi filij mei mortē tā innocenter interfecti. Ber. Nec lingua loq̄ nec mens cogitare valebit q̄nto dolore intus tenebat aiā marie cū iuxta crucē staret z filiū suū mori videret. Uñ Piero. dicit q̄ maria plusq̄ martyr fuit. Alij em̄ martyres passi sunt in ista p. essa est passibilis. sensibilis z mortal. s. in corpore. Maria aūt passa est in illa pte q̄ est impassibilis. īmortalis. s. in aia. ad cuius passiõz exigit fortior ꝓtus actiua incompabil'r q̄z ad corpis passionē. Oēs em̄ ignes z gladij materiales q̄ in mūdo sūt nō possent ledere vnā aiam. sz oportet q̄ sit ignis vel gladius spūalis q̄z agere in aiam. Et iō maria pl⁹ passa ē in aia q̄z alij martyres in corpe. Sic g̃ pz secūd⁹ dolor marie quē habuit ex eo q̄ liberet̄ p filio mortua fuisset. sz nō potuit. q̄ ds noluit. In q̄dā cronica romanoꝝ legit q̄ q̄dā mil'r habuit dilectū filiū q̄ descendit cū cesare ad plium z occisus est. qđ cū nūciatū essz matri q̄ filius mortuus essz. p̄ tristicia z dolore cecidit z expirauit. Certe sic maria expirasset oīno p̄ dolore cū filiū suū p̄ oculis suis occidi aspiceret. si ds spūs nō restitisset. Tercius dolor marie ꝓginis magnus fuit ex eo q̄ tūc totū genus humanū fere in fide dubitauit z periclitabat. Uñ Bern. Maria sp sollicita erat p salute generis hūani. Et ex dictis ꝓbatꝫ sciuit q̄ filius eius p suā mortē hoies deberet liberare. Et q̄uis cū dolore filiū suū mori videret. tñ maluit filium crucifigi q̄z genus humanū predi. Ecce p̄ q̄ntū genus hūanū dilexit. q̄ potius filiū suū mori voluit q̄z genus hūanū pdi z pdemnari. Legit. ij. Regū. ij. q̄ due mul'res ꝓtendebant p puero vno coraz Salomone. vna dixit. meus est. alia dixit. meus est. Et ait rex salomon. Afferte mihi gladiū z diuidite infantē z date vnicuiq̄ ptē. Qđ cū audisset ꝑa mr̄ puer. cōmota sunt viscera eius sup puero z ait. Obsecro dñe mi date illi īfantē viuū. z nolite eū occidere. Ecce q̄ntū dilexit filiū suū q̄ magꝫ volebat carere filio q̄z ꝓmitteꝛ eū occidi. Certe maria multo plus dilexit filiū suū adoptiuū z spūalē. s. hoiem. q̄ magꝫ voluit filiū suū vnicū coraz oculis suis occidi q̄z filio suo spūali. i. hoie ꝑpetuo carere. Et iō maria habuit duplicē dolorem. Primo p filio suo corpali. s. xpo quē videbat mortuū in corpe. Secūdo p filio suo spūali. i. hoie quē videbat mori in aīa. q̄ omis bō in illo tpe in fide dubitauit p̄ter solam mariā. z iō tunc bñ dicere potuit. Nolite me vocare noemi. i. pulcrā. sz marā. i. amarā. Nota breuiter hist̃oriā Noemi cū duobꝫ filiꝫs suis. s. maalon z cheleon tpe famis egressa est de bethleem. z pegrinata ē in terra gentiliū. s. in terrā moab. z ibi fuit decē annis. z ambo filij sui mortui sunt. tunc ipsa cū magꝫ tristicia reuersa est in bethleem. z ptransiuit fama p totā ciuitatē. z dicebant hoies. Hec est illa pulcra noemi. Tunc rñdit illa. Nolite me vocare noemi z̄c. Hoc ideo dicebat q̄ dilectos filios amiserat. Sic bene dicere potuit. Maria in die pasceues. Nolite me vocare noemi z̄c. quia hodie ambos filios meos amisi. quia ambo mortui sūt Carnalis filius. scz ihesus christus mortuꝰ est corpe. Spūalis. s. homo mortuus erat in anima ꝓpter infidelitatē. Q̄ maria fuit mater ōi z hoīs z adhuc sit patz p beatū Bernardū dicentem. Tu mater dei omnipotentis. tu mater exulis. tu mater rei. tu mater iudicis. Mater ergo illa misericordie reū filiū z malū intantū dilexit q̄ p eo innocentē filiū z bonū occidi voluit. Legit. ij. Mach. vij. q̄ erat q̄dam mulier veneranda z laude digna que habuit septē filios quos vidit oīs ante oculos suos puniri z occidi. Primo filio fuit cutis abstracta z in sartagine feruente ꝓiecta. Deinde p̄scindebant sūmitates manuū z pedū z lingua. Deinde totū corpus ꝓiectū est in sartagine. sic fiebat singulis fratribꝫ. z ipsa mater singulos hortabat vt ꝓpter deū morte viril'r sustinerent. ad vltimū ꝓmisit ipsam p legē dei sui interfici. Mulier ista est multū cōmendata in scripturis sacris. Sed maria multo magis cōmendanda est. Illa permisit filiꝫs suis cutem capitis extrahi. Maria ꝓmisit spinis acutissimis caput filij sui confodi. z arundini

caput eius ꝓcuti ⁊ cruci affigt. Illa ꝓmisit filios suos occidi ꝓpter deū suū creatorem. ista ꝓmisit filiū suū occidi ꝓpter miserū peccatoꝝ. Illa ꝓmisit filijs suis manus ⁊ pedes abscindi. ista ꝓmisit filio suo manus ⁊ pedes clauis ferreis ꝑfodi. ⁊ latus aperiri. Illa ꝓmisit occidi septem filios. si maria septē filios habuisset oīs mozti tradidisset añq̄ hō mozt⁹ fuisset. ⁊ redēptus nō fuisset. Bern. Si xp̄s tot mēbza habuisset q̄t sunt stelle in celo. ⁊ vnū q̄q̄ mēbz ꝑ se coꝛpus habuisset oīa mozti exposuisset añq̄ genus hūanū in inferno reliquisset. Sic ⁊ bta ꝙgo maria ꝓ quoq̄ hūanū genus redēptū nō fuisset si tot filios habuisset oīs mozti exposuisset ⁊ secū oīa ꝑ ꝓpassionē ꝑtulisset. Sic g̃ ꝑtz tercius doloꝛ beate marie ꝙgis quē habuit ex ꝑte generis hūani q̄ videbat in fide periclitari. Rogemus ipsam bt̃am ꝙginē mariā ⁊c.

In die pasce. Sermo. LXXVII

Pasca nostꝛ imolatus est xp̄s. itaq̄ epulemur. i. Coꝛv. In ꝙbis istis facit apl'us duo. Primo reducit nobis mēoꝛiā passionis xp̄i. Secūdo hoꝛtat nos ad coꝛpus xp̄i ꝓceptionē. Primū ibi. Pasca nostꝛ imolatus est xp̄s. q. d. xp̄s est imolatus. i. occisus ē ꝑ nobis sicut agnus paschalis quē iudei in liberatione sua de terra egypti imolauerūt ⁊ occiderūt. Nam sicut illi ꝑ agnū paschalē liberati fuerunt de egypto. sic ⁊ nos ꝑ agnū istū. s. xp̄m de inferno. Nota hysto. Exod. xij. Cūq̄ vellet dñs liberare filios isrl' de ꝑtate pharaonis ꝓcepit vt tollerent agnū q̃ndā q̄ esset sine macula. ⁊ illū deberent comedere assum igne nō crudū. i. semicoctū. nec coctū a q̄. ⁊ sanguie eius deberent signare supliminaria domoꝛ suaꝝ. Per filios isrl' q̄ capti fuerūt in egypto sub ꝑtate pharaonis signat totū genus hūanū q̄ erat sub potestate pharaonis regis egypti. i. tenebraruꝝ plusq̄ q̃ntis milibꝫ annoꝝ. ⁊ ꝑ nullū potuit liberari. Tandē misertus dñs nr̄i. misit agnū suū. i. filiū eius vnigenitū ibm xp̄m. de quo Isayas ꝓphauerat ⁊ desiderauerat clamando ad deū ⁊ dixit. Emitte agnū dñe dñatoꝛē fre Esa. xvi. Et ꝑ sanguinez istius agni liberati sumus de ꝑtate diaboli. i. Pet. j. Non coꝛruptibilibꝫ auro ⁊ argento redempti estis. sz ꝑcioso sanguie agni incōtaminati ⁊ imaculati iesu xp̄i. De isto agno dꝛ Hiere. xi. Quasi agnus mansuetus q̄ poꝛtat ad victimā. i. ad mortē. sic fuit xp̄s mansuetus in passiōe. ⁊ patienter mortē sustinuit ꝑ pctis nostris. Nam cū male tractaret ꝙbis ⁊ verberibꝫ nō se vindicabat. nō ꝺicebat. Esa. liij. Quasi agnus coꝛā tondente se obmutuit. Istū agnū dedit nob̄ p̄ celestis in cibū. Uñ hoꝛtat nos apl's ad comedēdū cū dicit Itaq̄ epulemur. Quō aūt istū agnū ꝺmedere dēmus. ꝑz in illo quē filij isrl' ꝺmederūt. De illo dꝛ q̄ debuit esse sine macula. ꝑ q̄ ꝺcat q̄ oēs volētes comedere de isto agno bñdicto. s. iesu xp̄o dñt esse sine macula pctī. sz mōi a pctō. Uñ apl's. i. Coꝛ vi. Probet aūt seipm hō. vtq̄. s. mūdus sit a pctī macula. ⁊ sic de pane illo edat ⁊ de calice bibat. Qui indigne māducat ⁊ bibit iudiciuꝫ sibi māducat ⁊ bibit. ⁊ reus erit coꝛpis ⁊ sanguis dñi. Glo. Ac si ipm interficeret. Amb. Qui idigne xp̄z sumit. idē ē ac si ipz inficiat. Aug⁹. Magis peccat q̄ xp̄m tradit pcōribꝫ mēbꝛis q̄ iudas q̄ tradidit euz crucifixoribꝫ iudeis. De iuda dic̄ dñs. Ue illi ꝑ quē filius hoīs tradet. In sempiternū ve illi q̄ ad mēsaz dñi accedit indignus. Judas tradidit xp̄um iudeis. iste tradit eū demonibꝫ qñ ponit eum in loco demonū. Ille vendidit ꝑ argēto. iste vendit ꝑ vili pctō. De iuda dixit dñs. Qui intingit mecū manū in papside. hic me tradet. Manū cū dño in papsidē mittit. qui cū pcō ad dñicā mēsam accedit. Ar q̄ꝫ dñicū coꝛpus assumit nō tñ ad vitā eternā sz ad suā damnationē māducat. Aug. De vno pane accepit petrus ⁊ iudas. petrus ad vitaz. iudas ad mortē. Uñ cantat eccl'ia in seq̄ntia q̃dā. Sumūt boni sumūt mali ⁊c. Ber. ponit exēpluꝫ in floꝛe. s. faba. Idē flos fit mel in apibꝫ. venenū in aranea. sic idē coꝛpus in bonis ita in malis moꝛs ē. Uñ Job. xx. Panis ei⁹. i. coꝛpus ei⁹. s. xp̄i in vtero illius. i. pctoꝛis ꝓtrahet in. fel aspidū intrinsec⁹. Quātū aūt displiceꝫ dño ꝙ imūdi accedūt ad coꝛpis cōionē. ꝑz i Oza. q̄ cū tetigisset archā in q̄ erat manna sctm. statim cecidit ⁊ expirauit. eo ꝙ ea nocte cū vxore sua dormierat. qđ vides dauid timuit arcā h̄ducere in domū suā. Nota hysto. ij. Reg̃. vi. Bre. Intuēdū ē q̃ntū delinquat q̄ ad coꝛpus dñi reus accedit. Si ille moꝛtem meruit q̄ archā dñici coꝛpis figurā gestantē mīoꝛi q̄ debuit reuerētia tetigit. si dauid tūc timuit figurā coꝛpis dñici inducere in domus suā q̄ adeo bonus erat ⁊ ꝑfectus ꝙ dñs de eo dixit. Inueni virum ꝓm coꝛ meū. multoma/gis debuit xp̄ian⁹ timere exīs in pctis coꝛp⁹ xp̄i ad os suū sumere. Si centurio dixit. Dñe nō sum dignus vt tres ⁊c. quō tu pctōꝛ ꝑsumis in os tuū sumere. Si Jobes bap̄. scissimis inter natos mlieꝝ ꝓtremuit ⁊ nō audebat tāgere ꝓtcē xp̄i. quō tu miser pctōꝛ scies te in pctis: audes ei⁹ coꝛpus māducare. Et tñ licz nullus possit se repurare dignū. nemo tñ dz ꝓpt̄ō cōionē ꝓtermittere. si ei dolet de peccatis ⁊ ꝑfessus fuerit dñs ꝑ suā miam ꝑplebit q̄ in nob deficit. Exēplū. Monachus q̃dā ꝓpauit se ad cōionem q̃ntū potuit. Cuz post

Sermo LXXVII

agnus dei in orõne iaceret. vidit in manibus sacerdotis puerũ ihesum q̃si in cruce pendentẽ. et oĩa vulnera eius sanguine fluebãt. Turbatus ꝙ timuit ⁊ reputauit se indignũ et nõ cõi/cauit cũ aliꝫs. Dicta missa cũ esset in orõe. apparuit ei brã ꝙgo dicẽs. Cur nõ hodie sumpsisti corpus filij mei. Ille rñdit nõ dignũ se esse. Bãa virgo rñdit. Tu te cogitas indignũ. et ꝙs pt esse dignus. roga eũ vt te faciat dignũ. et vide ne de cetero sic facias. Scõdo notandum ꝙ agnus paschalis comedebãt igne assatus. ꝙ qõ scãt ꝙ illi q̃ corpus xpi digne volũt sumere debẽt esse accensi igne charitat' ad deum ⁊ ꝓximũ. Vñ ꝓcepit dñs Leui. vi. dicẽs. Ignis in altari meo sp ardebit. quẽ nutriet sacerdos subiũctis ligna mane ⁊ vespe ꝙ singulos dies. Greg. Altare dei est cor nostrũ. in q̃ dz ardere sp ignis charitatis. quẽ mane et vespere nutrim⁹ dũ xpm iudicarũ mane ⁊ vespe crucifixũ recolim⁹. Ber. Semp reddat te mihi amabilẽ calix quẽ bibisti opus nre redemptionis. Videat aũt q̃libet quõ nutriat ignez in altari cordis sui ꝙ nõ imponat ignẽ alienũ scz luxurie. inuidie. male ꝺcupiscẽtie. ne sibi cõtingat sicut nadab et abiu. q̃ ignẽ alienũ obtulerũt coraz dño in thuribulis suis. et egressus ignis a dño. i. de celo extinxit eos. Nota historiam Leui. x. Et sicut ꝺz Nume. xvi. ꝙ Chore et sui cõplices ducenti ⁊ quinquaginta qui inuidebãt aaron et moisi de principatu cũ starent corã dño ⁊ haberẽt thuribula in manibꝫ egressus est ignis de thuribulis. et deuorauit eos oẽs. Sic cõtinget illis q̃ ignẽ inuidie habent in cordibꝫ suis ꝙ ignẽ dilectõis. Ideo q̃libet ꝑbet se añꝫ accedat. qz si nõ habeat charitatẽ ad deuꝫ excõicatur ab apl'o. i. ad Chorꝫ. xvi. c. Qui nõ diligit dñm ihesum sit anathema/matizatus. i. excõicatus. Vñ talibꝫ cõsulendũ est q̃ nõ hñt charitatẽ ⁊ deuotiõꝫ ꝙ abstineãt se quousq̃ deuore pñt accedere. dummõ sine aliꝫ scandalo possint supsedere. Et si nõ instat necessitas. nulla tñ necessitas vel scandalum ꝺz cõpellere ꝙ aliqs in pcõ mortali cõicet. Debet hẽ dilectõꝫ ad ꝓximũ vt ꝓius reconcilier ꝙs turbauit si comode pt. et dimittat oẽm rancorẽ. Mat. v. Si offers munus tuũ ad altare ⁊c. sic faciendũ est q̃n ad mensaz dñi accedim⁹. Exemplũ de quodã epõ q̃ rogauit deũ vt sibi oñderet q̃ digne cõmunicarẽt. et ꝺ in die pasce. et cũ singuli venirẽt ad ecclesiã vidit quosdã rubicundos. quosdã vero lucidos. Post hos venerũt multe mulieres q̃ etiã habuerunt diuersas facies. inter qs vidit duas meretrices publicas nigerrimas facies habẽtes. q̃ post missam ita splẽdide apparuerũt ꝙ nullã maculã habuerũt. Cũ sup hoc epus miris multũ miraret. veñt ad eũ angelus dicẽs Illi q̃ splẽdidas facies hñt sunt q̃ sancte et iuste in charitate viuũt. Qui rubicundas facies habẽt sunt q̃ detractõnes. risus. vanitates. et vaniloquia amãt. Qui ꝙ nigras facies hñt sunt luxuriosi. homicide. vsurarij. q̃ mortalibus pctis sunt inuoluti. Due autẽ mererices qñ ingresse sunt ecclesiã sunt ꝓtrite. et ꝓmiserũt se caste victuras. et dñs dimisit illis oĩa pcã sua. Tũc eps cõuocauit oẽs et i ẽ eis aperuit ꝙ ordinẽ. ac illi contriti ⁊ cõfessi oẽs lucidi facti sunt. et tũc accesserũt ad mensam dñi. Circa terciũ notandũ ꝙ ꝑceptũ fuit comedentibꝫ agnũ ꝙ baculos i manibꝫ tenerẽt. Sic q̃ volunt mãducare de isto agno debẽt hre baculũ in manu. i. fidẽ catholicã. Sicut baculꝰ tenet et iuuat hoĩem ne cadat sꝫ viriliter vadat. sic fides tenet hoĩem ne cadat in infernũ. sed ꝓueniat in vitã eternã. Sine fide enim hõ nõ ꝓt saluari. Vñ aplꝰ Heb. xi. Credere oportet accedentẽ ad deũ. qz est vnus deꝰ natus de maria et nõ sit aliꝰ deus in celo ⁊ in terra. Debemus aũt in hoc sacro simplr credere q̃ nobis dicuntur ⁊ nihil amplꝰ scrutari. qz humanꝰ intellectus nõ ꝓt cõprehẽdere virtutẽ huiꝰ sacramẽti Eccl̃i. iij. Altiora te ne q̃sieris. ⁊ fortiora te ne scrutatꝰ fueris. sꝫ q̃ ꝑcepit tibi deꝰ illa cogita semp. Amb. Auferat argumentuꝫ vbi fides querit. Gre. Fides nõ hz meritũ vbi rõ hũana ꝑbet experimentũ. Sunt aũt multa in hoc sacramẽto q̃ simpliciter credim⁹. Primũ ꝙ illa panis quẽ offert sacerdos post cõsecrationẽ nõ est panis sꝫ caro xpi. et vinũ post ꝺsecratiõꝫ nõ est vinũ sed sanguis xpi. Exemplũ. Cũ beatus Gregoriꝰ quandã mulierez cõmunicaret et dixit. Corpus dñi nri ihesu xpi ꝓficiat tibi ẽ Illa rubrisit. Ille cõtinuo manũ retrahẽs interrogauit q̃re rideret. q̃ rñdit. qz panẽ quem manibꝫ meis feci dicis eẽ corpus xpi. Tũ beatus Gregoriꝰ orauit dñm. et corpus xpi factum est ad instar digiti hoſs. et sic ad fidẽ eã retraxit. Et iterũ orauit ⁊ formã ꝓiorẽ accepit. et tũc tradidit illi ad edendũ. Itẽ oportet credere ꝙ in singulis hostijs xps sit totus. et in singulis ptibꝫ hostie totus. et tantus sit in vna pte hostie quãtus i integra vel in pluribꝫ Exemplũ. Quidã in die pasce expectauerat donec oẽs cõicauerãt. tũc sacerdos defectũ videns hostiã diuisit. qõ ille videꝫ dubitare cepit vtrũ xps tãtus esset in ptcula quãtus si integra. et cũ accepisset in os eiꝰ mutata est i carnẽ. s. in magnitudinẽ pollicis. ita ꝙ deglutire nequiret. Vñ nimium turbatꝰ flexis genibus flere cepit. rogãs deũ vt errori suo ꝑm suã misericordiã ignosceret. et ꝓtinuo corpꝰ xpi i pristinã formã redijt. et sic deglutiuit. Itẽ oportet credere ꝙ tantũ valet corpꝰ xpi ꝺsecratũ a malo sacerdote sicꝫ a bono. qz dicit Aug. Sicut deformitas medici nõ impedit effectũ medicine. sic vim sacri nõ mutat vita ministri. et si

cut nō fit deterius deteriori sic nec melius de meliori. Rogemus dñm ⁊c.

Textualis expositio.

Maria magdale/ na et maria mr̄ Jacobi maioris ⁊ iohānis emerūt aromata vt veni entes ad sepulcrū vngerēt iesuz. Et valde ma ne vna sabbatoz. i. prima die post sabbatū q̄ nūc dñica dr. venerūt. i. venire cepērt ad mo/ numentū. ozto iā sole. i. sole oztū faciēte. et di cebāt ad inuicē dū a propinquerūr monumē to. q̄s reuoluet nob lapidē. i. deponet. et respi cientes viderūt reuolutū lapidē. supple p ange lū. erat q̄ppe magn⁹ valde. Et introeūtes in monumentū viderūt iuuenē. i. angelū i specie iuuenis. sedentē a dextris. i. ad dexterā loci il/ lius vbi iacuerat corpus xp̄i iesu. cooptū. i. in dutū stola cādida. i. veste alba. et obstupuerūt. Qui dixit illis. Nolite expauescere. iesum q̄ri tis nazarenū crucifixū. surrexit nō est h̄. Ecce loc⁹ vbi posuerūt illū. sz ite dicite discipl'is ei⁹ et petro. q̄z p̄cedet vos i galileā. q̄z petr⁹ eum negauerat ió spāl'r eū noīauerat ne desperaret Ibi eū videbit; sic dixit vob añq̄z mozerer.

De eodem Ser. LXXVIII.

Ecce loc⁹ vbi po/ suerūt eū. i. xp̄m iesum. Marci vlti. Uerba ista loq̄bat angel⁹ ad mulieres osten/ dēs locū vbi iacuerat corp⁹ iesu. s. sepulcrum. Circa quē locū sepulcri tria sunt notanda. Primū q̄z factū fuat de petra. Scōm. q̄z no uū. Tertiū. q̄z ostiū ei⁹ grādi erat lapide clau sum. Scōm spiritualē intellectū p sepulcrū in q̄ corp⁹ xp̄i fuit positū ꝓcak q̄libet xp̄ianus q̄ hodie corp⁹ xp̄i accepit ⁊ in aiaz suā colloca/ uit. Per h̄ aūt q̄ fuit sepulcrū ō petra ꝓcak q̄ q̄ recipit corp⁹ xp̄i dz eē firm⁹ tāq̄z petra i bo/ no ꝓposito pſistēdi. et in pnīa quā incepit vs/ q̄z ad finē pſeuerādi. Nō ei q̄ incepit sz q̄ pſe/ uerauerit h̄ salu⁹ erit. Tales q̄ nō pseuerāt in bono ꝓposito q̄s inceperūt sz recidiuant sil'es sunt iudeis q̄ i die palmarū cū magno hono/ re xp̄m tāq̄z regē receperūt. et postea in breui tāq̄z latronē turpiter eiecerūt. Talib⁹ essz vti lius q̄ eū ñ recipissent. vñ dr. Turpi⁹ eijcit q̄z nō suscipit hospes. Notandū q̄ p̄cm̄ istud. s. recidiuatio ml'ta mala facē. Primū est q̄ bō oīnia bona sua q̄ fecerat amittit q̄n recidiuat. Un Ezech. xviij. Si auerterit se iustus a iusti cia sua. et fecerit iniq̄tatē oēs justicie q̄s fece/ rit nō recordabunt. Eccl's. ir. Qui i vno pec/ cat ml'ta bona pdit. Exēplū i beremita q̄ mul tis annis deo fuerat. et i fine vite sue voluit latro fieri. et capt⁹ occisus est ⁊ dānatus. Se cundum est q̄ p̄cor q̄n recidiuat ⁊ p̄cm̄ facit deū iterato crucifigit. Heb. vi. Rursum cru/ cifigēres sibimetipis filiū dei. et ostētui habē tes. Glo. P̄cm̄ fuit cā crucifixiōis xp̄i. et q̄/ dammō xp̄m crucifigit. vñ q̄cūq̄z iterat p̄cm̄ q̄dammō xp̄m rursuz crucifigit dū iterat cāz sue crucifixionis. De talib⁹ cōquerit dñs p p/ phetā dauid dicēs. Sup dolorē vulnez meo rum addiderūt. Job. xvi. Cōscidit me vulne/ re sup vuln⁹. Un Hugo de scrō victorie ꝓso na xp̄i dicit. O christiane serua tibi salutē tuā ego p̄ illa mortuus sum. si illā amiseris iterū mori nō possum, sz nolī mihi iniuriā facere. q̄z si salutē tuā morte mea restituā volūtarie pec cando amiseris. q̄tū in te est iterū me crucifi/ gis. iterū me mori cōpellis. Exemplū. Ad do/ lescēs q̄dā silua intrabat vbi meretrices habi tabāt volēs peccare. et occurrit ei xp̄s i specie monachi cappa indut⁹ ⁊ dixit. O fili mi reuer tere malā voluntatē cōcepisti. dilecte fili reuer tere. Ac ille. Quō vocatis me filiū cū nō sim fil⁹ vester. Cui dñs. immo fil⁹ meus es tu. q̄z ego redemi te sanguine meo. et eleuata cappa sua oñdit corpus suū p totū sanguine cruenta tū. Et dixit dñs. Memēto quāta p te passus sum ⁊ ne me p̄cis ruis iterū crucifigas. Tūc ille ad pedes ei⁹ cecidit ⁊ venīā postulauit. et ait illi dñs. Uade ⁊ ampli⁹ noli peccare. et di missa sunt tibi oīa peccata tua. Tertiuz est q̄/ q̄n p̄cor peccatū reiterat peior fit q̄z ante fue/ rat. et magis indurat. ꝙ. Pe. ij. Si refugientes coinquinatōes mūdi in cognitōe xp̄i. his rur sus implicati supant fiunt eis posteriora pri oribus peiora. q̄z tunc grauior erit ad resurgē dum ⁊ pnior ad peccandū. Istud figuratū est in uxore Loth. q̄ respiciēs retro versa est in la pidez salis. et bestie silue lambūt eā. Nota bi storiā Gene. xix. Uxor loth vadēs de sodoma ad montē ꝓcat aiam cōuersam a p̄cis ad deū si respexerit retro ad p̄cā p̄terita ⁊ reiterat ver tetur in lapidē. Sicut lapis grauis est ⁊ im/ mobilis sz paruus ad cadendū nō impedit de orsum. sic p̄cor erit grauis ad operandū bo/ num. et grauis ad resurgendū. et paruus ad ca/ dendū. Bze. Peccatū q̄ p pnīaz nō diluit. mox suo pondere ad aliud trahit. Ite fit imo bilis ad bonū faciendū. ps. Fiat immobilis q̄si lapis. Et tūc veniēt bestie silue et lambent eū. i. demones inferni temptabunt eū ampli⁹ q̄z añ. Quia vbi spūs malignus eiect⁹ fuerit de aia p pnīam. si reuertit p recidiuatoz ducit alios septē secū vt habitēt ibi. et fiunt nouissima hoīs illi⁹ peiora prioribus. sicut dr. Mat. xij. c. Cū immund⁹ spiritus exierit ab homine ⁊c. Exemplū Cōuersus quidā a postatauerat ordinē cisterciē. tū. et factus est latro. et peius facere audebat q̄z alioꝝ suoz. et tandez capit et ad iudicium ducit. et quelitū fuit cur tanta scelera ausus ꝓpetrare fuerit. q̄ respōdit

Postq̃ iacere cepi in peccatis ita delectabar in pctō q̃ oīs armonia huius mūdi nō videbatur mihi adeo dulcis sicut sonus ille quē faciebāt boīes gutture suo qñ eos strangulauit vel cultro mactauit. Quartū est q̃ deus p iterationē pctōr difficiliōr fit ad placandus. qr vulnus iteratū tardius sanat. Unde oīs dicit de talib⁹ Hiere. ñ. O q̃ vilis facta es nimis iterās vias tuas. Istud figuratū est Judic. xi. vbi dr q̃ filij israel eiecerūt iepte de terra sua Postea necessitate cōpulsi venerūt r ei⁹ auxilium postulauerūt. Ipe autē exprobrauit eis et dixit. Nōne vos estis q̃ odistis me. et eiecistis me de domo p̄is mei. r nūc venit⁹ ad me necessitate cōpulsi. Et grauis fuit ad exaudiēdum eos. Tandē cū multū instarent acq̃euit. Glo. Per Jepte qđ interpr̃at aperiēs fr̃catur xp̃s. q̃ p mortē suā nobis aperuit ianuas celi. Dicit̃ de domo sua. i. aīa q̃ dom⁹ dei est in qua habitat p gratiā spūssancti. i. Chorin. iij. Templū dei estis vos. et spūssanct⁹ habitat in vobis. Ajūt aūt p pctm spūssanctus. r auferet se a cogitatōib⁹ q̃ sunt sine intellectu. r corripiet. i. expellit a supueniēte iniq̃tate. et si post⁹ ei⁹ auxiliū inuocauerit difficili⁹ exaudiet et tm ḡtiensc̄ũq̃ pctōr redit ip̄e exaudit expectans misericorditer vt se pctōr emendet. Si aūt emēdare se neglexerit. tandē eū ꝺdemnabit. Esa. xxx. Propterea expectat dñs vt misereat nr̄i. et ideirco exaltabit r vocabit⁹ ntra nos eius iusticia si nō fecerim⁹ emendā. Sic videmus q̃ magistro discipulo correctiōr p⁹ minēte diu pcit. sz qñ videt q̃ deterior fit grauius flagellat. sic facit deus. Exemplū. Miles qđā habuit castrū in alta rupe supra mare q̃ inuenit quodā tpe adulterū quendā cū vxore sua. et gladio extracto voluit eā occidere. ac illa pstern̄s se añ illū veniā postulabat dicēs se nunq̃ velle talia attēptare. Miles aūt misertus sue vxori apprehēdit eā r duxit eam p decē passus ꝺ camera sua dicēs. parco tibi nūc de cetero ne feceris. nec vir veniat. si aūt venerit. pmitto tibi q̃ ducā te adhuc viginti passus versus mare. Illa autē vidēs q̃ sic leuiter transire posset iterū est reuersa. Tunc duxit eā p viginti passus lōgius a camera sua versus mare. pmittēs si tercio veiret duceret p triginta. Illa tercio deprehēdit. et p trigīta passus vltrius ducit. et in triceſimo passu fuit finis ruꝑis vbi p̄cipitauit eā in mare r submersa est. Sic dñs pcit semel bis ter vel multotiēs. ad vltimū p̄cipitat in gehennā. Sic ptz primus quō debemus esse firmi p ꝺstantiā in bono in cepto r̄c. Ita locus in q̃ positū fuit corp⁹ xp̃i erat excisus de petra. ¶ Secōo fuit nouū. per qđ significat q̃ oēs q̃ volunt digne corp⁹ xp̃i suscipe debēt esse noui siue renouati a veteribus peccatis. Sunt autē q̃tuor modi q̃bus renouari debet homo spiritualiter. q̃ modi reperiunt̃ in creaturis. Prima spēs est in serpēte. q̃ cum senuerit pellis ei⁹ adeo indurat q̃ nō p̄t se bene mouere. tunc abstinet se a victu p aliq̃ tempus. deinde transit ad artū foramē ibi deponere antiquā pellē conat. et sic renouat. In hꝫ significat renouatio p artā pniam. qñ ei peccator inueteratus est p peccatū. ita indurat q̃ nō p̄t se mouere ad bñ operandū Sed si renouari voluerit dꝫ sicut serpēs p artā pniam deponere antiquā pellē. i. antiquā ꝺsuetudinez peccandi. et sic renouat ad bñ operandū. Ysa dñs dicit Mat. x. Estote prudētes sic serpentes. vt sc̄z renouamini p artā pniam sicut serpentes p artū foramē. q artā est via q̃ ducit ad vitā. Secōa spēs renouatōnis est in aq̃la q̃ cū inuetterata fuerit curuitas rostri eius intm crescit q̃ cibū capere nō p̄t. et tunc ad petrā rostrū collidit r curuitatez rostri amputat. et sic cibū sumēs iuuenescit. Per aq̃lā istā significatur auarus. quia hꝫ incuruarū rostrū nimis ad ista terrena. et iō nō p̄t sumere cibū spūalez q̃ dñs suos pascit. q̃ spūalia sibi nō sapiūt q̃ diu hꝫ rostrū incuruatū ad ista terrena. Ber. Delicata est diuina ꝺsolatio nō dabit admittentib⁹ alienā. q̃ em ꝺsolationē in terrenis habent non sentiūt spiritualē dei dulcedinē. Si aūt talis vult renouari vt cibū spiritualē sumere possit. dꝫ curuitatē terrenorū amputare ad petrā. i. xp̃m. ꝺsiderādo ei⁹ pauptatē quā ip̄e habuit in ingressu. in pgressu. et in egressu. In ingressu fuit adeo pauper q̃ nec domum nec curias nec familias habuit. sed in diuersorio natus et in pannis vilibus inuolutus. et in p̄sepio reclinat⁹ fuit. In pgressu. i. in toto tpe vite sue fuit adeo paup q̃ nō habuit vnde tributū soluere posset. nec p̄priū equū habuit. sed cōem asinū asinauit. In egressu paup fuit q̃ nō habuit vbi caput suū reclinaret. Mat. viij. Vulpes foueas hñt r̄c. Ad istā petrā dꝫ auarus amputare amorē terrenorū. cogitādo pauperratē xp̃i. Bern. Magna abusio et nimis magna q̃ miser vermicul⁹ ār̄it diues fieri. p q̃ deus maiestatis miser esse voluit. Tercia species renouatōis est in accipitre q̃ singulis annis mutat pennas suas. Qñ em instat tps suū extendit alas suas ad australe ventum qui naturaliter dulcis est. i. ad misericordiaz diuinā in eam spem suā ponendo r ꝺsiderando q̃ magna est misericordia dei cōuertentibus ad se. Et tali ꝺsideratōe incalescit homo ad amorē dei. et p̄cit veteres pennas. i. antiqua pcā in cōfessione. et in nouū hominē renouatur. Quarta species renouationis est in ceruo. quādo senescit pilis et cornibus grauatur. et oculi caligare incipiūt. tunc extrahit serpentem naribus suis a cauerna et comedit eū et ex illo veneno incipit interi⁹ intumere et ex

estu sitire. et ex situ desiderat fontē. ⁊ cū de fonte bibit statim pilos et cornua ꝓficit. et oculi eius clarescūt. ⁊ sic totus renouat. Hoc modo debet renouari homo pcōr qñ peccatis ēgrauatus. Per pilos ꝓcantur pcā cogitationū. Luc. xij. Capilli capitis vri nūerati sūt. Glo. Caput est intelligentia. capilli cogitatões qs dña oēs numerat. Per cornua ꝓcant pcā operationū ⁊ maxīe superbia. Pcōr itaq; grauatur pcīs cogitatōis ⁊ operatōis. et excecat p malicīā. ita ꝙ nō ꝙgnoscit deū creatorē suū Sap. ij. Excecauit em eos malicia eor. Si vult renouari dz comedere venenū serpentis id est cogitare penā inferni quā meruit pcīs suis. et postea dz desiderare ad deū fontē viuū sic dicit ps. Quemadmodū desiderat cervus ad fontes aquaruz. ita desiderat aīa mea ad te deus. Ber. Deus est oīa in oībus. si sitis fons est. si esuris cibus est. et qñ gustaueris de dulcedine illius fontis. renouaris in hoīe et ꝓficis antiq̄s pilos ⁊ cornua. i. cogitatões malas et opa q̄bus grauatus fuisti. et recipis lumē oculorū incipīes cognoscere creatorē tuū. Sic p quō renouari debem⁹ si digne volumus corpus xpi manducare. ℣ Tercio lapis magn⁹ deuolut⁹ fuit ad ostiū monumēti. p hoc ꝓcat custodia corpis xpi quē recepimus. puer. iij. Omni custodia custodi cor tuū. q; ab ipo vita ⁊ mors ꝓcedit. Vita q̄diu deus est in corde. sz mors qñ p peccatū separat a corde. Aug. Sicut vita corpis est aīa. ita vita aīe est deus et sicut mort corpus qñ separat ab eo aīa. ita mort aīa qñ separatur ab ea deus. et hoc fit per peccatū. Esa. lix. Pcā vestra diuiserūt. i. separationē fecerunt inter vos et deū vestrū. et ita mortui estis in aīa vra. i. Re. xxvi. Filij mortis estis. q; nō custodistis dñm vestrū regez. Custodiamus ergo diligēter regē nrm quē in hospitio cordis nri recepimus vt nobiscū maneat ⁊ nō moriamur. sed eternaliter viuam⁹. qđ nobis prestare dignet. ꝛc.

℣ Bñica prima post pasca.

Sermo LXXIX.

O Mne quod natū est ex deo vincit mundū. i. Jo. v. qsi diceret. Qis homo q̄ ex deo est. et fili⁹ dei esse voluerit dz pugnare contra mundū ⁊ vincere eū. q; q̄ diligit mundū nō ꝑt diligere deū. Jac. iij. Nescitis qñ amicicia huius mūdi inimica est deo. Qui ergo amic⁹ voluerit esse huius mūdi inimicus dei ꝓstituit. i. Jo. ij. Nolite diligere mundū neq; ea q̄ in mundo sunt. Si q̄s dilexerit mundū nō est charitas dei in illo. ℣ Sciendū ꝙ tria sunt quibꝫ impugnat nos mundus. s. luxuria. auaricia. et superbia. Uñ. i. Jo. ij. Oīe qđ est in mūdo vel est concupiscētia carnis. i. luxuria. aut concupiscētia oculorum. i. auaricia. aut superbia vite. Cōtra cōcupiscentiā carnis pugnare debemus p castigationē ⁊ abstinentiā. q; caro concupiscit aduersus spiritū. i. cōtra salutē aīe. sicut dicit ap̄l's Gal. v. ⁊ iō nō debem⁹ eas sequi. Eccl. xviij. Post cōcupiscentias tuas nō eas. et a voluntate tua auertere. Caro em vult suauiter ⁊ delicate viuere. bñ comedere et bene bibere. sed nō est. et cōsentiendū sz castigāda est. sicut dicit ap̄l's. Castigo corp⁹ meū ⁊ in seruitutē redigo. Gal. v. Qui xpi sunt carnē suam crucifixerūt cū vitijs et cōcupiscentijs. Exemplū. Quidā iuuenes miserūt quandā meretricē ad cellā cuiusdem heremite vt ꝙocaret eū ad peccandum. Que veniēs añ cellā dixit se errare. rogans vt reciperet eā ne a bestijs deuoraret. q̄ misertus eius intromisit eā. At illa cepit sollicitare eum verbis ⁊ signis mundanis nudās se ad ignē. Ille aūt sentiens motū carnis fugit ad interiora celle. et accepta candela digitos ꝓprios cōburebat dicēs intra se. Miser si cū ista peccauero quō ignē eternū sustinebo. cum istum ignē tā grauiter sustineo. et hoc fecit p tota nocte quotiēscūq; sensit motū carnis vsq; dū oēs digitos cōbussisset. Juuenes ꝙ in domū irrucētes iuenerūt illā a diabolo suffocatā. ⁊ he remitā cōbustā manū habentē. et ꝓcidentes ad pedes eius iuuenes rogauerūt eum vt suis precibus illā miserā resuscitaret. qđ ⁊ fecit. Cūq; surgeret dixit. q̄ vidisset flammas ignis a summo celo vsq; ad ꝓfundū inferni descendentem in quā ꝓici debuisset. et tūc vitā emendabat. ℣ Secdo mund⁹ cēptat p auaricīā dādo bona tpalia. p q̄ multos decepit ⁊ adhuc decipit. Hze. Cōtinuus successus rerū tpaliū. certum ē future calamitat⁹ indiciū. Mūd⁹ sic iudas q̄ dixit iudeis. Quēcūq; osculat⁹ fuero ipe est tenete eū. dicit diabol'. Quēcūq; osculatus fuo p tpaliū ꝓsperitatē ipe est quē trado vob⁹. Istū vincere debem⁹ p cēptū rerū tpaliū cū ap̄lo ad phil. iij. q̄ ait. Oīa arbitror vt sterc̄ora vt xp̄m lucrifaciā. et q̄re. q; oīa vana sūt et desiderū aīe ꝙplere nō ꝑnt. Aug. Cū aīa ad cōtemplandū sit creata iure ei nō sufficit in eo qđ de⁹ nō est. vñ cū ozbis terrar⁹ sit añ deū et respectu dei q̄si vna gutta aq̄. Reqre supī ser. Thezaurisate. Et iō oīa sūt ꝓtemnēda. et de⁹ in q̄ est sufficiētia nra sol⁹ est appetēd⁹. Amb. Qibus oīa de⁹ est. si cura indiges medic⁹ est. si si auxilio virtus est. si tenebras fugis lux est. si mortē vita est. Bze. Nihil laboriosi⁹ q̄ terrenis desideriis estuare. nihil quieti⁹ q̄ i ꝑmodo nihil a ꝓpetere. nā cū labore acquirunt. cū timore custodiunt. cū dolore amittunt. Exemplū. Quidā vsurari⁹ cū multa bona cū magno labore acq̄sierat et magno timore custodierat. in fine dolsit ꝙ ea derelinq̄re deberet. Et fecit

coram se portare vasa argentea. et magnū sū/
um thezaurū dicens. O aīa mea mane mecū
oīa ista tibi dabo. et alia plura acquirā. Cūcq
vrgeret eū dolor mortis dixit. Erq uo nō vis
mecū manere cōmitto te diabolo. et sic expira
uit. Aug. O mūde munde si tm̄ allicis trāsi/
ens dd faceres si pmaneres. Tercio mundꝰ
exaltat hoīes p̄ supbiā z exaltatiōz. nā fere oēs
hoīes exaltari cupiūt z dñari. Hāc debemus
vincere p̄ humilitatē. damnū qō ex hoc sequit
cōsiderādo. nā d se exaltat in hac vita hūlia/
bitur ī futura. sīc dr Lu. xuij. et. xvij. Tho b.
uij. Supbiā nūcq̄ in tuo sensu aut ī tuo verbo
dñari p̄mittas. ab ipsa em̄ sumpsit initiū ois
pditio. Ber. Initiū ois pctī et cā ois pditio/
nis est supbia. Aduersus hāc sup caput tuum
cornu crucis hīe memēto. vt nō eleueris in su/
perbiā. Vñ mundꝰ silis est vēto. ventus ele/
uat q̄ nullius sunt valoris. scz pulueres cine/
res z silia. et q̄ bona sunt vt aurū z argentū di
mittit. Sic mundꝰ eleuat illos ī hac vita qui
nullī sunt reputatōnis z valoris coram deo. et
bonos deprimit. sz in futura vita ꝺtrariū vi/
debit. Sap̄. vi. Exiguo ꝺcedit mia. potētes
aūt potēter torm̄ēta patient. Vñ dicūt dāna/
ti. Sap̄. v. Quid p̄fuit nobis supbia. aut di/
uitarū iactātia dd cōtulit nobis. Exemplū ī
diuite epulone qui de oībus diuitūs suis non
potuit hīe vnā gutt̄ aq̄. Luc. xvi. Istā supbi
am dr hō vincere p̄ fragilitatē sue ꝺsidera rōz.
Bern. Vide hō vñ veneris z erubesce. vbi sis
et ingemisce. q̄ vadis et cōtremisce. Ber. iij.
Puluis es z in puluerem reuerteris. Ecci. x.
Quid supbis terra z cinis. Piero. Quō sup/
biat d se secū sentinā portat. Bern. O hō co/
gita qs te fecit. qualē te fecit. ad dd te fecit. deꝰ
est qui te fecit. de terra te fecit vt nō supbias.
Qualē te fecit. ad imaginē suaz te fecit in natu
ra ad silitudinē in gr̄a vt eū diligas. Ad dd fe
cit. vt ad debitū finē tendas. eterna gr̄as. ca/
duca spernas. Sic patz quō debemꝰ vincere
mundū z oīa q̄ in eo sunt. s. ꝺcupiscentiā car/
nis p̄ abstinentiā z afflictiōz. ꝺcupiscentiā ocu
lorū p̄ temptū z ꝺsideratōz instabilitatez di/
uitiarū. supbiā siue pompā p̄ mortis ꝺsidera
tionē. Exemplū. Erat dd magnus mgr̄ qui
in facie hoīs ꝺgnoscebat oēs eius ꝺplerionēs
qd audiēs dd alius mgr̄ in remotis gnib mi/
sit nuncios illuc pbare vtrū vera essent. faciēs
rogare vt ad eū veniret z sibi de cōplerionib
suis diceret. nā multa z magna de eo audiuis/
set. Qui rīdens nūcijs dixit. Dicite dño vro
vt faciat factīē suā depingi z mittat mihi. ego
nō possum venire. qō z factū est. Cūcq magi/
ster faciē vidisset rīdit. Si dñs vester hz faci
em talē. sciatis eū esse luxuriosuz. auaritiosū
et supbissimū. Et rīderunt nuncij. nō. vtiq̄
dñs nr̄ est castissimꝰ largissimus z humilimꝰ.
Et reuersi dixerūt dño suo dd magister ille di
cerat. Qui ait. verū dixit mgr̄. Ego em̄ natu
raliter sū inclinatꝰ ad luxuria. sz p̄ maximā ab
stinētiā z afflictiōz me virili defendo. Itē aua
rus sum valde. qz oīa q̄ vidēt oculi mei ꝺcupi
scentia desiderat. ꝺtra qō sp et frequēter cogi/
to falsitatē z instabilitatē rerū tpalium. qz ho
minē derelinquūt z a morte liberare nequeūt
et nescio vtruz hodie vel cras ea derelicturus
sum. iō ea largiter q̄ possideo distribuo. Item
superbo sū valde sz cogito dd futurꝰ sum post
mortē. qz terra z cibus vermiū. z iō nō ozno me
vestibꝰ p̄ciosis. nec cupio magna edificia. qz
domꝰ mea vix erit septē pedū. et de aīa nescio
quid sit futurū.

De eodem Sermo. LXXX

Qdete manꝰ me/
as. Job. xx. Ista verba loquebat dñs
ad Thomā q̄ interp̄tat abyssus. p̄ quē signi/
ficat pctōr q̄ mergek in abyssum inferni. si nō
fuerit cōuersus ad dñm. Ut ergo reuertat oīa
dit ei dñs manus suas. s. ad reuocandū dicēs.
O pctōr vide manus meas interioribꝰ ocul
cordis. et noli esse incredulꝰ sed fidelis. fidem
hūs p̄fectū q̄ est cū opibus. qz fides sine ope/
ribus in charitate factis mortua est. ¶ Scien
dum q̄ manus dñi sunt q̄druplices q̄s debe/
mus videre oculis cordis. vicz plasmatrices.
redemptrices. punitrices. remuneratrices. De
p̄mis dicit p̄s. Manus tue dñe fecerūt me
et plasmauerūt me. De scōis Esa. xlix. In ma
nibus meis descripsi te. De tercijs Job. xix.
Manꝰ dñi tetigit me. De q̄rtis p̄s. Extēdit
manū suā in retribuēdo. ¶ Circa p̄mū nota
q̄ videre debemꝰ manus dñi q̄ nos plasmaue
runt. De dbus Job. x. Manus tue dñe fece/
runt me z tē. In manibꝰ istis oñditur potētia
dei magna quā videre debemus vt humilie/
mur. i. Pe. v. Humiliamini sub potēti ma/
nu dei q̄ potēs est. quia sicut de nihilo creauit
vos. ita p̄ pctā vra in nihilū redigere pt vos.
Vñ dicit dñs Piere. xviij. Sicut lutū. i. terr/
ra in manu figuli. sic vos in manu mea. q. d.
Sicut figulus hz p̄rātem faciēdi ollā de terra
et postea confringendi. sic et ego p̄rātē habeo
in nihilū redigendi q̄ de nihilo vos plasma/
ui. Cū ergo tā potēs sit manꝰ dñi nullus p̄sū/
mat p̄ supbiā se opponere illi. Esa. xlv. Ue q̄
cōtradicit factori suo testa de samijs terre. i. ta
lis q̄ ꝺtradicit factori suo. i. se ei opponit per
petm̄. testa. i. olla. de samijs terre. i. de ficulib
terre. Samios est ciuitas vbi ars illa fuit inuē
ta. Inde samia dicunt vasa de terra facta. De
ista manu dñi dr Dañ. v. Balthasar rex ba/
bylonis fecit grande cōuiuiū cunctis p̄ncipi
bus z ꝺcubinis suis. et p̄cepit afferre vasa dñi

que tulerat pater su⁹ nabuchodonosor ꝛ mi
plo hierl'm q̄ fuerāt sanctificata ad seruit. n
diuinū. de q̄bus nulli fuit licitū bibere nisi mi
nistris tēpli. et de illis bibebat ipe ꝛ pncipes
et cōcubine ei⁹. Et ob hoc irat⁹ deus misit ma
nū suā ꝺ eū cū sederet in conuiuio vidit q̄ndaz
manū ꝺtra se in pariete tria scribentē ꝟba. scz
Mane. Thetel. Phares. Ac cōturbatus rex
ꝺmouit oēs magos suos dicēs. Quicūq; hāc
scripturā legerit ꝛ ei⁹ interpratōz dixerit pur
pura vestiet ꝛ muneribꝰ ditet. Cūq; null⁹ eoz
legere sciret vocat⁹ est Daniel q̄ exponēs ait.
Nosti rex q̄ deus excelsus dederat pri tuo re
gnū istud ꝛ nō ognouit tpm nec regratiabat
ei sic debuit. iō placuit euz dns de regno ꝛ fecit
eū sil'em feris q̄ fenū sic bos ꝺmedebat donec
ad agnitōz sui redūt. Tu q̄z cū scires oīa hec
aduersus eum eleuat⁹ es. et vasa ei⁹ ꝓphanasti
tradēs ea manibꝰ immūdis ꝛ bibēs ex eis de
os tuos laudasti. q̄ nec viuūt nec sentiūt. deū
tuū q̄ flatū tuū ī manu sua hz nō honorasti. iō
manus ei⁹ porrēctissima scripsit hec ꝺtra te. ma
ne thetel phares. i. numer⁹. appensio. diuisio.
Per mane q̄ō interptat numer⁹ fcat q̄ dns
nūerauit regnuz tuū. i. ꝺpleuit vel finē dedit.
qz q̄ fecit te regē et q̄ opposuisti te ei vult dna/
tionis tue finē facere. Per thetel q̄ō interptat
appēsio signat q̄ oīa opa tua bona ꝛ mala ap
pendit dns ī statera. ꝛ inuenit min⁹ hze in bo
nis. et iō nō diuti⁹ viues sz morier̄. Per pha
res q̄ō interptat diuisio significat q̄ tu diuide
ris ab oībus bonis tuis ꝛ a regno tuo. et ini
mici tui diuidēt regnū tuū inter se. Eadē no
cte Tyrus ꝛ Dari⁹ reges psarū ceperūt baby
lonē ꝛ occiderūt regē. et diuiserūt sibi regnū ꝛ
oīa q̄ habebat. Acce q̄z potēs ē ista man⁹ dni
q̄ tantū regē ad nihilū redegit q̄ se ei opposue
rat. Istā manū oñdit dns cuilibet pctōri di
ceng. Vide manus meas ꝛ ꝓsidera potentiaz
meā. qz sic te creaui sic te in nihil possum redi
gere. Vide q̄ pctōz manū istā. ꝛ scripturā quā
ꝺtra te scripsit lege. mane thetel phares. Ma
ne interpretat numer⁹. i. dns nūerat oīa opa
tua ꝟba ꝛ cogitatōes. Vñ Aug. ꝓ. Capilli ca
pitis vri oēs numerati sunt. caput est intelle/
ctus. capilli sunt cogitatōes. q̄s oēs nūerat do
minus tā bonas q̄z malas. O q̄z terribilis est
ista scptura. si dns nūerat cogitatōnes q̄d erit
de ꝟbis ociosis q̄ nūerat. qz de eis reddituri
sum⁹ rōez. Mat. xij. De oī ꝟbo ocioso q̄ō lo
quti fuerint boies sup terraz reddēt rōem ī die
iudicij. et nō solū ꝟba et cogitatōes sz etiā vi
as ꝛ gressus oēs numeratur⁹ erit et numerat.
Job. xxxi. Ipe vias meas ꝓsiderat ꝛ oēs gres
sus meos dinumerat. Bre. Sic de⁹ vias vni
uscuiusq; ꝓsiderat. sic gress⁹ dinūerat vt ñ mi
nutissimas cogitatōes nec minutissima ꝟba
q̄ apud nos vsu viluerūt ei⁹ iudicio nō discu/
tiant. Dinumerat aūt oīs gressus nros tam
bonos q̄z malos vt pro malis vindictā tribu
at. et p bonis vitam eternā impendat. Exem
plum in vitas patrū legit q̄ q̄dam senex habi/
rabat in heremo. cuius cella distabat a fonte
p magnū spacium. ita cum vellet aquā habe/
re toram diem expendebat in eundo. Sed cū
vellet labori suo parcere et cellam iuxta aquaz
transferre. vidit angelum dni se sequentē. ꝛ cū
interrogaret ab angelo quid q̄reret. Respon/
dit. Ego sum angelus dni missus dinumera/
re gressus tuos. vt semp q̄libet gressus specia
le premiū recipiat. Quo audito cellam longi
us cōstruxit a fonte. Vide secundā scripturā.
thetel. quod interpretat statera vel appensio.
per hoc significat q̄ de⁹ in iudicio vel in mo
te omnia opera nostra vult ponderare in sta/
tera. Prouer. xvi. Pondus et statera iudicia
sunt dei. id est dns iudicabit omnia opera no
stra ꝺm pōdus ꝛ stateram. Ambro. Omnia
opera nostra ponderare vult dominus scom
intentionē nostram et nostri cordis ꝓpositum
Intentio em̄ operi tuo nomen imponit. Pro
uer. xxi. Appendet corda dominus. quia spi/
rituum ponderator est. Glo. id est cogitatio/
num. intentionū ꝛ desideriorū. oīa em̄ eq̄ po
derat. vt equo iudicio singula puniat ꝛ ꝓmi/
at. Tunc autem quādo dominus omnia ꝺm
intentionē iudicabit. tantū ponderabit obo/
lus pauperis q̄ntum talenta diuitis. tantū vi/
num pater noster dictū cum deuotōne q̄ntum
integrū psalteriū sine deuotione et cum redio.
Criso. Non enim paucitatē oblati sed copiaz
affectionis et affectus dns intuet. Arcda. Ac
ceptabile est deo quicquid bono animo obtu/
lerimus. quia cor nō autem substantiā domi
nus pensat. nec perpendit q̄ntum in sacrificio
sed ex quanto corde proferatur. Exemplū. Rex
quidam edificauit templum ꝓbibens ne ali/
quis ad hoc elemosynā daret. volens totū de
suo bono edificare. Erat autem bona paup/
cula vidua et deuota que libenter ad hoc edifi/
ficium elemosynas dedisset. sed quia manife/
ste nō potuit. tamen asinis qui ad structuras
onera portauerunt quādo ante domum eius
transibant pabulum ministrabat. Cōsumma
to opere scripsit rex super ostiū templi. Istud
templum edificauit rex solus et nullus alius.
Et venit angelus domini. et deleto illo titu/
lo scripsit sic aureis litteris. Hoc templū edi
ficauit paupercula vidua que asinis pabulum
ministrabat. Vide terciā phares. i. diuisio
Per quod significat q̄ in die iudicij diuiden
tur boni a malis. sicut dicitur Matth. xiij.
Aribunt angeli et separabunt malos de me/
dio iustorum. Idem. xxv. Et statuet oues a
dextris. hedos vero a sinistris. Tūc dicet do
min⁹ his qui a dextris eius erūt. Venite bñ/

dicit pris mei ꝛc. Deinde diuidet malos a se ꝛa sorcio sanctoꝝ oim ꝛ a vita eterna qñ dicet. Discedite a me maledicti in ignē eternū q̄ paratus ē diabolo ꝛ angelis eius. O q̄z grauis est hec diuisio. Crisost. dicit q̄ nulla pena ꝑt ꝓpari pene illi quā hñt dānati ex hoc q̄ ꝺbent diuidi ab illa facie bñdicta. De manibꝰ redēptricis hz Isa. xlix. In manibus meis descripsi te o hō, descripsi inq̄z te nō pēna vel incausto sicut scriptores. sed clauis ꝛ sanguine meo. O dñe iesu xpe deus meus q̄z grossa fuit hec scriptura. q̄ adeo magna fuit i q̄ vulneribꝰ manuū digitus inferri potuit. ꝛ in vulnere lateris in tegmanus. sic hz in pñti euangelio. Thoma infer digitū tuū ꝛc. Has manus oñdit nobis dñs in cruce multis modis. Redre dñica secūda post octauas ephie. in sermone. Extendens iesus manū tetigit eum.

¶ Dñica secuuda post pasca.

Sermo. LXXXI

Christus passus ē p nobis vob relinqns exēplū vt sequamini vestigia eius. j. Pe. ij. In q̄bus istis reducit nob ad mēoriā passio dñi nri iesu xpi. ꝛ ꝓpter tria. Primo ne tm bñficiū dei obliuioi tradamus. Secdo vt a pcis caueamus. Tercio vt aduersa ꝓpter eū sustineamus. Quepmo hz Act. xvi. Grāz fideiussoris tui ne obliuiscaris. dedit em p te aiam suā. i. vitā. Fideiussor nr xps ē, q̄ vt nos a morte redimeret quaz pcis nris meruimus aiam suā posuit p nob Christus fideiussoris obliuiscunt oēs ingrati. Ber. Nihil ita deo displicet. sicut ingratitudo vias em abstrahit gre. ꝛ vbi fuit illa grā iam locū nō hz ꝛ accessum nō inuenit. Maxie aūt referre grās deo debemus de charitate quam nob exhibuit in hoc q̄ p nob hō factus est ꝛ crucifixus. Joh. xv. Maiorē hac dilectionē nēo hz vt aiam. i. vitam ponat ds p amicis suis. Ber. Sed tu bone iesu maiorē charitatē habuisti. q̄z p inimicis aiaz tuā posuisti. Apls Ro. v. Cū inimici essemus reconciliauit nos deo patri sanguine suo. Apoc. xj. Grās agimus tibi oīpotens ds q̄z accepisti ꝓtutē magnā ad liberādū nos. Ber. in pona xpi. Ui de o hō dd p te patior. ad te clamo q̄ p te morior. vide penas dbꝰ afficior. vide clauos dbꝰ pfodior. cū sit tātus dolor interior ꝛ exterior planctus ē guior dū te ingti experior. Quā tū reprehensibiles sūt ingti de tāto bñficio ptz in creaturis irronabilibꝰ. Quidā naute cū applicuissent ad littus viderūt leonē trahi a draconē ad speluncā. ꝛ accurrētes cū armis draconē inuaserūt ꝛ oppresserūt. ꝛ leonē liberauerūt q̄nō ingtus de tāto bñficio. q̄z oīni tpe q̄ illic morabant q̄tidie de captis feris q̄ntū ꝓsume re poterāt ꝓportauit. Erubescāt q̄ oēs rōnales creature. s. hoīes huius bestie exemplo ingti esse de bñficijs a deo acceptis. q̄ eos de ore draconis infernalis liberauit. tot⁹ em̄ mūdus nō possz sibi ad plenū regratiari p vna gutta sanguis sui. Ber. Non gutta sz vnda sanguinis emanauit largiter p q̄nq̄z ptes corporis q̄ xpus te redemit. Apocal. v. Occisus es ꝛ redemisti nos deo in sanguine tuo. ꝛ iō merito debemus ei gratias agere. Thob. xij. Benedicite deum celi ꝛc. quia fecit vobiscuz misericordiā suam. Vere magna misericordia ds ꝛ charitas q̄ ꝓpter nos miseros homo fieri voluit ꝛ crucifigi. Ideo debemus eū benedicere laudare ꝛ ei regratiari. Exemplum. Monachus q̄dam stetit in choro infra credo q̄ alij inclinabāt ad illud verbum Et homo factus est. crucifixus etiam p nobis. ꝛ nō inclinauit. tūc affuit ei diabolus dans ei alapam dicēs. O monache ingrate nōne debes te inclinare deo q̄ p vobis tanta fecit. q̄ mortem p vobis sustinuit ꝛ homo factus est. Si ꝓpter me tantū fecisz ego vellem sibi imperpetuū substratus iacere. ¶ Secūdo reducit nobis ad memoriā passio dñi nostri vt a peccatis caueamus. quia subdit Aug. Dñe genus peccati puenit ex eo q̄ nos a ꝓpetimus q̄ xps ꝓtempsit. ꝛ quia fugimus que ipse sustinuit. Contēpsit diuitias. qz semp paup fuit in ingressu. i pgressu. in egressu. Nam in ingressu in mundū nō habuit domū in q̄ nasceret. lectū in quo poneret. sericū in quo voluerer. sed in diuersorio genitus. in pesepio positus pannis vilibus inuolutus fuit. In pgressu paup fuit. quia nūq̄z redditus. nūq̄z hereditatem. nunq̄z possessionem habuisse legit. non habuit tm vt censum suū solueret. In egressu pauper fuit. quia nō habuit vbi caput suū reclinaret. Matth. viij. Vulpes foueas habēt ꝛc. Delicias etiam ꝓtempsit. quia semp in laboribꝰ. in fatigationibus. ꝛ in pdicationibꝰ. in discursibus. in doctrinis vitam duxit. ps. Pauper sum ego. ꝛ in laboribus a iuuentute mea. supplefui ꝓpter vos. Item ꝓtempsit dignitates ꝛ honores. quia cū vellent eum regē facere fugit. Joh. vj. Jō ista oīa ꝓtempsit. sic vt nob ea ꝓtēnēda oñderet. Multa etiā aduersa sustinuit. Unū ber. Dura verba. duriora vbera. diuisa mortis supplicia. Treñ. j. o vos oēs q̄ transitis ꝛc. Et itez Treñ. iij. Recordare paupertatis mee ꝛ transgressiōis mee pōtus absinthij ꝛ fellis. Recordare inq̄z quid ꝓpter te sustinui ꝛ ꝓpter peccata tua. Noli ergo itez peccare ne me itez crucifigas. Petrōes em̄ nunc q̄dam deū rursum crucifigūt. Heb. vj. qñ peccatū iterāt qō fuit causa crucifixionis. ps. Super dolorez vulnerū meorē addiderūt. Hugo de sancto victore in pona xpi.

O xp̄iane fua tibi salutē. ego p illa mortuus sum. si illā amiseris iterꝫ nō possum mori. sed nolo vt mihi iniuriā facias. qz cū salutē tuaꝫ morte mea restituta voluntarie peccādo amiseris q̄ntū in te est iterꝫ me crucifigis. iterū me mori cōpellis. Exemplū de adolescente volēte ire ad meretricē. Redre in die pasce. in ser. Ecce locus vbi posuerūt eū. ℣ Tercio reducit ad mēoriā passio xp̄i ꝓpterea vt ꝓpter eam similiter aduersa sustineamus. j. Pe. ij. Christꝰ passus est p nob vobis relinquens vt. Bern. Vult benignꝰ dux ꝺuos milites vt tū vt occisos in sua sustolli vulnera vt illius exemplo animū erigat. et exēplo suo ad tolerandū reddat fortiorem. Quā em̄ aspiratem formidabit suus si menti eius occurrat q̄ filij dei passione sit redēptus. Si em̄ xp̄i passionē sp recordaremur ita sagitta amoris vulneraremur q̄ nil ꝓter eū nob saperet oēmq; tribulationē et dolorez dupliciter pateremur. Bre. Si xp̄i passio ad mēoriā reuocet. nihil adeo durꝫ qō non equo aīo toleret. Bern. Nil dulcius in tribulatiōe q̄ passionē xp̄i cogitare. Exemplū. Juuenis q̄dā religiosus factus est. et in p̄mo anno maximas tēptationes sustinuit. videbat em̄ sibi gue q̄cq̄d facere vel sustinere deberet. recordabat bonoꝝ ferculoꝝ q̄ in ꝺ seculo habuerat. et videbat sibi durus vestitus fratꝝ. recordabatur molliū vestiū. et breuiter videbāt sibi oīa dura q̄ in claustro fuerūt et q̄ꝺ vti debuerat. et recordabat oīm q̄ꝺ carere debuerat. Tādē tēptatione victus hītū depositū. mōasteriuꝫ exiuit. Cūq; solus p viā ꝓgeret. vidit occurrē sibi boiem nudū hītē vulnera cruentata in manib et pedib in latere et in capite spineaꝫ coronā de q̄ fluebat sanguis i faciē ei⁹. q̄ viso territꝰ cōtinebat a fugere. sz subtracta curredi gra cogebat stare et audire. Intuere fili charissime vulnera sanguie p̄fusa. et q̄cq̄d amaꝫ gustaueris intinge in illis. et dulce tibi erit. Ego sum iesus xp̄s q̄ ꝓpter te morē sustinui. Gratim ille ꝓfectus redijt et oēm austeritatē ordinis patienter sustinuit.

De eodem. Sermo. LXXXII.

Cognosco oues meas. vē. Joh. x. Oues xp̄i sunt q̄ xp̄o fuiūt et ipm diligūt. has cogscit ex q̄tuoꝝ signis q̄ inuenimus in oue. Pri mū est māsuetudo. Quis est aīal mansuetū et patienter tolerās aduersa. nō defendit secornibꝫ sicut vnicornus. nec dentib vt lupus. nec vngulis vt leo. nec calcib vt equus. nec veneno vt vipera. nec clamoribꝫ vt porcus. sed tacens sustinet morē in nullo se defendēs. Sic suus dei patiēter et māsuete aduersitates ꝓp deū sustinere ꝺz exemplo xp̄i. Esa. liij. Sicut ouis ad occisionē ductus est. et q̄si agnus coram tondente se obmutuit. j. Pe. ij. Cū maledicerēt nō maledixit vē. cū pcurrebāt nō repcutiebat. cū ꝺspuerēt nō respuebat. sz oīa hūiliter sustinebat. in q̄ exemplū sustinendi oñdebat j. Pe. ij. Xp̄s passus est p nob vobis. Ro. xij. Nō vos defendētes frēs kīmi. sz date locū ire. Deu. xxij. Recogitate eū q̄ talem aduersus semetipm a pcōribꝫ sustinuit ꝛtradictionē. vt animis vestris defecientes. q. d. Recogitate q̄lia xp̄s a paganis sustinuit et a iudeis. et q̄ patienter. et nō erit vob graue si ad patiamini ꝓpter eum. Bre. Si passio xp̄i ad mēoriā reuocet nihil adeo durꝫ qō non eq̄ aīo toleret. Exemplū. Cū q̄dā multa tormenta letāter sustinuisset q̄ simile tyrānus quā tāta tormenta cū tanta patiētia et letitia sustinere posset. Rndit. Non em̄ ꝙ xp̄i fut letanē sustineant cū signaculū crucis in cordibꝫ hēant. Ar ille. ꝺ in te pbabo. et fec̄ eū secari p mediū. et cor eius diuidi. et iuenit in eo signū crucis et viso ꝺ miraculo fidē recepat. Secūdo iuenimus in oue obedientiā. qz obedies ē voci pastoris sui. Sic suus ꝺz esse obedies voci pastoris sui. s. xp̄i. Joh. x. Oues mee voces meā audiūt. i. pceptis meis obediūt. et ego vitam eternā do eis. Mar. xix. Uenit adolescēs ad deū dicens. Magister bone q̄d faciā ꝙ hēaꝫ vitam eternā. Rndit iesus. Si vis ad vitaꝫ ingredi sua mandata dei. i. obedias mādatis dei. Act. v. Obedire oportet deo. j. Regū. xv. Melior est obedientia q̄ victīe. Propter inobedientiā em̄ adā est electꝰ de paradiso. Saul de regno. vxor loth versa est in statuam salis Gen. xix. Saul est electus de regno. Unde. j. Reg. xv. Pro eo q̄ abiecisti sermonē ꝺñi abiecit te ꝺñs ne sis rex. Jte oīa mala huius seculi ex inobedientia pueniūt. vt ꝓz Deut. xxviij. Si audire nolueris vocē dei tui vt custodias et facias oīa mādata eius. mittet ꝺñs super te famē et sitim et increparionē et oīa mala ꝺonec ꝺsterat te. Jō inferiora nra nō obediūt nobis. qz nos deo vel illi q̄ deo est nō obedimus. Debet ei hec obedīcia p̄cedere ex caritate. Joh. xiiij. Si diligitis me mādata mea. s. ex dilectione fuate. qz coacta fuicia nō placent deo. Quidā ei nolūt obedire deo nisi cogank. sic pharao q̄ obediuit deo q̄n eū flagellauit. sz q̄n plaga cessauit obedire noluit. et iō tādē in mari rubro submersus fuit. vt habet Exo. xiiij. Sic q̄dā adhuc sunt q̄ nolūt obedire deo nisi q̄n sūt in magnis necessitatibus vl infirmitatib. et cū euaserūt tales vt aī sūt Illi tādē sic pharao sb mergūt in mari rubro i. in inferno. Nō sic debēt facere oues xp̄i. sz ex caritate debēt obedire p̄cepti ꝺñi. et aīoz trāgrediāt morē sustinere. Exēplū. ij. Mach. vij in septē fratrib et mre sua. quos cū antiochus

edegit ꝺra legem carnes porcinas comedere
Ñderūt oēs. Parati sumus potius mori
q̄ ꝑnas leges ꝓuaricari. Tūc rex iussit sarta
gines t ollas eneas succēdi. t arrepto ꝑmo ab
stracta cute capitꝭ ꝓcipit in sartaginē. Deinde
ꝓcidit sūmitates manuū t pedū alīs aspicie
tibꝰ. deinde ꝓcipit eū in sartaginē adhuc spi
rantē. Hodē mō sunt oēs cruciati añq̄ ꝺ ꝑce
ptū dei facerent. vt carnes porcinas comede
rent. Oz heu multi iā multo maiora facerent
añq̄ vnū digitū amitteret. tl'es nō sunt oues
xpi. Tercio ouis est aīal fructuosum vald
t vtile. qz oīa q̄ in ea sunt vtilia sunt. s. lac. la
na. cutis ꝛc. Sic ꝺus xpi ꝺz esse in oīb vtil'
t fructuosus. in cogitatione. locutiōe. operatio
ne. ꝙuersatione. exēplo. j. Timo. iiij. Exēplū
esto fidelīū in ꝟbo. in ꝙuersatiōe. in charita
te. in fide. ī t castitate. Aug. Sic se ꝺz ꝺꝰ xpi
exhibere vt nemo sit q̄ eū videre nō velit. au
dire nō desideret. filiū dei euz esse nō dubiter.
vt illud in eo impleaꝭ. Suaues eius dulcedo.
t totus desiderabilis. Ber. Putasne paꝛ eē
bñ viuere. bñ viuis si ordinal'r. si socialiter. si
būil'r. viuis ordinal'r tibi. social'r ꝓximo. hūil'
liter deo. Ordinaliter viuis si studeas oīes
vias tuas in ꝺspectu tuo ꝺsiderare. vt caueas
tibi a pctō. t ꝓximo tuo a scandalo. Social'r
viuis si studeas amari t amare. affabilem t
blandū exhibere. sꝰportare patienter. imo li
benter ihfirmitatē corꝑis t mortē. Pūiliter
viuis si studeas exufflare spm̄ supbie. t q̄tiēs
adesse sentis oīno neges assensum. Qui autez
nō fuerint oues xpi vtiles t fructuose accipiēt
talē ſniam. Mat. xxv. Inutilē fuū pūcite in
tenebꝛas exteꝛiozes ꝛc. Mat. iij. Oīis ar
boꝛ q nō fert fructū bonū excidet t ī ignē mit
tet. Quarto ouis est aīal valde sobꝛiū t mo
destū in cibo t potu. Sustentat eīm modicis
expensis. s. crudis herbis. sic ꝺus dei ꝺz esse
ꝑcus t moderatus in victu. ꝓm illud apli. j.
Timoth. vj. Pñtes alimenta t q̄bꝰ tegamur
his ꝛtenti simus. Gen. Victus tuꝰ sit facilis
nō ad volūtatē sꝫ ad necessitatē. palatū tuum
fames exciter nō sapoꝛes. desideria tua par
uo redime. qz hoc tm̄ curare debes vt desinat
Aug. Si q̄d māducas t bibis ad refectionē
coꝛpis tui sustētationēq̄ mēbꝛoꝝ grās agēs
ei q̄ tibi mortali tribuit ista solatia. cibꝰ t po
tus tuus laudant deū. Si ꝟo debitū moduz
excedis t violentia ingurgitas. q̄ntas laudes
tua lingua resonat vita blasphemat. Bulosi
ſgit t ebꝛiosi nō sunt xpi sꝫ potiꝰ diaboli. Unde
Mat. viij. cū dñs eīceret demones de obses
so dixerunt. Si eīcis nos hinc mitte nos in
gregē poꝛcoꝝ. qđ fecit. Intrauerūt ei poꝛcos
t ꝑcipitauerunt eos in mari t submersi sunt.
Unde dic glo. Nisi q̄s viꝛerit more porci. dia
bolus in eo ꝑtē nō accipit. Qui aūt frequēt
in ebꝛietate t gula viuere voluerit more poꝛ
coꝝ q̄nq̄ diabolus ꝑtez in eo deo ꝓmittēte
accipit. Exemplū. Quidā erat bibulus q̄ fre
q̄nter tabernas visitare ꝙsueuit. Quadā die
cū essꝫ ebꝛius t multa mala t inutilia ꝓferret.
inter cetera dixit cuidā. vis aīam meā emere
ꝓ vino. Ille ñdit. Ego emā. Et ille. Da mi
bi vinū t habe aīam meā post mortē. qz tunc
in nihilū redibit. t ille emit. Qđ audiēs dia
bolus intrauit tabernā in specie hois q̄rens
si aliqua mercimonia eēnt ibi venalia. Tūc
ait vnus. Uis emere aīam socij mei quā emi
ab eo. Cui ille. Ego emā. t emit eā. Cūq̄ pe
gisset dixit. O viri q̄ estis pñtes q̄ro a vobis
q̄d videt vob iuris esse. si bō emit equū nōne
ꝺz hz̄e frenū cū equo. Et cū oīs diceret q sic
statim arripuit illū t detulit ꝑ aera cū coꝛpe
t aīa. Ecce si ouis xpi fuisset lupus infernalis
eū sic nō detulisset. Rogemus dñm ꝛc.

Dñica tercia post pasca.

Sermo. LXXXIII

Obsecro vos tāq̄ aduenas t pegrinos abstinere vos a carnalibꝰ desideriis q̄ militant adūsus aīam ꝙuersationē vr̄am inter gentes bñtes bonam j. Pet. ij. Utile est pegrinis vt informent a q̄bꝰ abstinere t cauere debeant in diuerſ locꝭ vbi transire debent. Nos aūt q̄diu hic sum⁹ in pñti vita pegrinamur a dño. sꝫ q̄l'r ad pa
triā venire dēamus docꝫ nos petrus in verbꝭ ꝓpositis. ¶ Nota hic tria. Primo pñtē vitaz pegrinationē esse insinuat. cum ꝺz. Obsecro vos tangꝫ aduenas t pegrinos. Secꝺo a q̄bꝰ abstinē debeamus. cū ꝺz. abstinere a carnali
bus desideriis. Tercio q̄liter ꝙuersari debea
mus informat cū subdit. Cōuersationē vr̄az inter gentes ꝛc. ¶ Circa ꝑmū nota q pñs vi
ta ꝺz pegrinatio ꝓpter tria. ¶ Primo qz sicut pegrinus multis miseriis affligit. s. fame. siti caloꝛe. frigoꝛe ꝛc. Sic hō q̄diu est in pñsenti vita multas sustinet miserias. Job. xiiij. Hō natus de muliere breui viuens tpe replet mꝭ tis miseriis. Aug. Pñs vita vita fragilis. q̄ q̄nto magis ꝓcedit tanto magis ad mortē ac cedit. vita fallax plena laq̄is mortis. nūc gau
deo. sepe tristoꝛ. nūc vigeo sepe infirmoꝛ. nūc viuo. statim moꝛioꝛ. nūc felix a ꝓpareo. statiz miser. nunc rideo statim fleo. sicq̄ oīa inſta
bilitati subiacent. vt nec vna hoꝛa hō in sta
tu suo ꝑmaneat. hinc fames. hinc sitis. hinc ca
loꝛ. hinc frigus. nunc timoꝛ. hinc tremoꝛ. hic languoꝛ. hinc doloꝛ exuberat. Sedq̄. Decim poꝛtuna moꝛs q̄ miseros hoīes mille modis rapit. hunc febꝛibꝰ. illum oꝑimit doloꝛibus hūc suffocat aq̄s. illū interimit laqueis. hūc cruciat ferro. illū coꝛrūpit veneno. hūc ꝑimis

flāmis illum diuersis piculis. Sic g̃ trāc̃ pegrini mulc̃ incōmodis ⁊ miserijs exponimur

℣ Secō q̃ pegrinus nūc̃ vel raro ẽ secur⁹. sic c̃ diu sumus in hac vita nūc̃ possum⁹ esse securi. q̃ infinitos hēmus inimicos tnsidiantes nob. ſ. diabolū. mūdū. ⁊ carnē. ps̃. Pulsi sūt q̃ psequūt me ⁊ tribulāt me. Ber. Deu mihi. qm̃ vndic̃ bella. vndic̃ mihi tela volant. vndic̃ mihi tēptamenta. vndic̃ pcla. q̃cūc̃ me verto nulla securitas ẽ. ⁊ q̃ mulcent ⁊ q̃ molestant timeo. ⁊ esurics ⁊ refectio. ⁊ sōnus ⁊ vigilie. labor ⁊ reqes militāt ꝺ me. nō minus suspectus ẽ mihi locus q̃c̃ ira. ⁊ vtinā si maligni spūs soli ipugnarēt nos ſ̃ggestionib⁹ suis. ⁊ nihil nocerēt hoies pniciosissimis exēplis. psuasionib⁹. adulatōib⁹. detractōib⁹ alīſc̃ mille modis ꝑter ista nō sumus securi in hac vita. Insup nō sumus securi in hac vita vtc̃ sumus in gra dei vl nō. Eccs ix. Nemo scit vtr odio vel amore dignus sit. ſ̃ oia vsc̃ in futuc̃ incerta reseruant. vñ oportet nos esse in ꝺtinuo timore. Job. xxj. Semp em̃ q̃ si tumētes sup me fluctus timui deū. Sed de malis ꝺ Eccs. viij. Sunt ipi qui ita securi sūt q̃si iusto⁹ facta bēant. Et sequit rō. q̃ nō pferf cito ꝺ malos sn̄ia. ideo filij hoim absc̃ vllo timore ꝑpetrant mala. Sed reuera q̃nto expectat diutius tāto puniet g̃iuſ. Sic ꝑ q̃lit̃ pns vita ꝺ pegrinatio. ℣ Secūdo docet btus petrus a q̃b⁹ abstinendū sit in hac pegrinatiōe si volumus ad celestē patriā pueni re. j. Pe. ij. Abstinere vos a carnalib⁹ desideriis q̃ militāt aduersus aiam. Carnalia desideria sunt maxīe gulat luxurie. in quib⁹ caro maxīe delectat. Sūt aūt duo q̃ nos trahūt a carnalib⁹ desideriis. Primū ẽ si ꝺsideremus q̃d ꝺtigit ꝑmis pentib⁹ q̃ carnis desideriū sequbant. q̃ electi erāt de paradiso voluptatis in miserias pn̄tis seculi ⁊ tota posteritas eoc̃. Jō nos dicimur pegrini. q̃ de aliena terra venimus ⁊ pegrinamur in ista. Jō dicit petrus Obsecro vos tāc̃ aduenas ⁊ pegrinos abstinere vos a carnalib⁹ desideriis. q. d. Consideratе ⁊ attendite q̃ ꝑter carnalia desideria aduene facti estis. ⁊ de paradiso electi in hāc pegrinatione. Et cauete a desideriis carnis ne sile vobis ꝺstringat in futuro seculo. Ro. viij. Si fm carnē vixeritis moriemi. q̃ expellemi de paradiso celesti sicut adaz a terrestri. Secō possumus trahi a desideriis carnis si ꝺsideremus ad q̃d in b̃ mōdo positi sumus. Non em̃ posuit nos hic ꝺs tāc̃ māsuros vt hic delicias habeamus. ſ̃ vt pegrinos tm̃ q̃ nō bnt certū locū manendi. ſ̃ ambulant de loco ad locū donec ad patriā suam redeant. Sic ⁊ nos. Heb. xiij. Non hēmus hic manentē ciuitatē sed futurā inq̃ramus. ⁊ ibi iuenietis delectationē aie ⁊ coꝛpis. ps̃. Delectatiões in dextera tua vsc̃ in finē. Quib⁹ ꝑuabit⁹ oīs q̃ delectatōes hic q̃nt carnales. Au. xvj. Fili recordare q̃ bōa recepisti in vita tua ⁊ lazarus sim̃ mala. nūc ꝙ hic ꝺsolat. tu ꝙ cruciaſ. Job xxj. Ducūt in bonis dies suos. ſ̃ in pūcto ad infernū descendūt. ℣ Tercio docet nos beatus petrus q̃liter dēamus nos hīe inter gētes cū q̃b⁹ ꝺuersamur. cū dicit. Cōuersationē vestrā inter gētes hn̄tes bonā. Sciendū q̃ multa requirūt ad b̃ vt pegrin⁹ bñ ꝺuersef. Primū est q̃ debita sua soluat a q̃c̃ exeat. ſ̃ si nō pōt psoluere ꝺ venīa postulare. Sic q̃liber hō q̃ est pegrinus in hac vita ⁊ tēdit ad vitam eternā ꝑmo ꝺ ꝺo psoluere debita sua q̃ satisfactionē. Et q̃ heu tanta sūt debita nr̃a q̃ solvere nequmus dēmus būil̃r petere venīa dicēdo. Pater nr̃ ⁊c̃. dimitte nob debita nostra. Sic faciebat dauid dicēs. Aduena ego sum apud te ⁊ pegrinus. remitte mihi pulc̃ abeā Et dn̄s benignissimus paratus est oīa dimittere dicens. Petite ⁊ dabit vob. q̃rite ⁊ inuenietis. Auc̃. xj. ℣ Secō pegrinus ꝺ ambulare cū bona societate. nō em̃ secur⁹ vadit q̃ solus ambulat. Eccs. iiij. Ve soli q̃ si ceciderit non hꝫ sublevantē se. Crys. Tūc maxīe tēptando diabolus instat cū hoiem inuenit solū. Jō tēptauit eua q̃n̄ inuenit ea solam. Peregrinus q̃ ꝺ eligere bonā societatē. ps̃. Cū sco scūs eris. Sen. Cū illis ꝺuersare q̃ re melioꝛē faceris. Cū illis ꝺuersare q̃ te melioꝛes efficere potes. q̃ cturi sunt. vel q̃s tu meliores efficere potes. q̃ Thessal. ij. Denūciamus em̃ vob frēs vt abstineatis vob ab oī fratre ambulante inordinate. Eccl. xiij. Qui tangit picē inq̃nabit⁹ ab ea. ℣ Tercio ꝺ pegrinus iniurias patienter sustinere. vt. ſ. nō rndeat cuilibet fatuo nec litiget ꝑ q̃libet obolo. imo si necesse est de suo pdat ꝑ pace hūda. Exemplū in Jsaac q̃ cū pegrinus esset in gerara. incole terre illius miſ iniurijs afflixerūt eū obstruentes puteos q̃s foderat. Ipse aūt nō ꝺtendit. ſ̃ pacifice indere cessit amittēs puteos. Nota hystoriā Gen. xxvj. Sic pegrinus spūalis ꝺ vincere aduersa ꝑ patientiā. Au. xxi. In patientia vra possidebitis aias vras. Xpi nobile genus vincēdi est patientia. vincit q̃ patit. si vis vincere disce pati. ℣ Quarto pegrinus nō ꝺ se multū onerare. Sic pegrinus spūalis nō ꝺ esse onerat⁹ ꝺ tus pl̃ib⁹ diuitijs ⁊ honoꝛib⁹. i. dignitatib⁹. ſ̃ sufficit sibi vt bēat necessaria. Un. i. Timo. vi. Nūtes alimenta ⁊ q̃b⁹ tegamur his ꝺtenti simus. Mercatores em̃ qui multū onerati sunt diuitijs nō vadunt securi ⁊ nō sunt liberi sicut peregrini. quia oꝑt eos soluere thelonīū vbi peregrini nō soluūt. Jtē q̃ multū ꝑotat nō pōt festinanter ambulare. Unde dicit petrus ad Jesum. Mat. xix. Ecce nos reliquimus oīa ⁊c̃. Ber. Bñ petre ⁊ nō ad insipientiā tibi. nō em̃ sequi onerat⁹ poteras. Exē

Sermo LXXXIIII

plū in adolescente q̄ dixit ad iesum. Quid facia vt q̄niā ad vitā eternā. Cui dñs. Vade & vende oīa q̄ hēs & da paupib. & sequere me

De eodē. Sermo. LXXXIIII

Cristicia vra vertet in gaudiū. Joh. xvj. Vic ꝓsolat dñs amicos suos q̄ tribulatiões sustinēt ꝑ eū ꝓmittens eis gaudiū eternū. Sciendū q̄ duplex est gaudiū q̄ suos ꝓsolat dñs. s. spirituale & eternale. spūali in pñti. eternali in futuro. Gaudiū spūale q̄enit ex trib. Primo ex securitate ꝓscie. Prou. xv. Secura mens ḡsi iuge ꝓuiuiū. Rich. de san. victore. Bona ꝓscia nihil est iocūdius. nihil securius. p̄mat corpus. trahat mūdus. terreat diabolus & ille erit securus. secura cū corpus morieť. secura cū ania cora deo pntabit. secura cū vtrūq̄ in die iudicij. ante tribunal iusti iudicis stabuit. Ber. Conscientia bona facit in nobis duo. pnia & ptinentia. s. q̄n p pniam peccata ꝓmissa punimus. & p ptinentia deinceps puniēda nō cōmittim⁹. Isid. Nulla pena ḡuior mala ꝓscia. Vis aūt nūq̄ tristis esse bñ viue. Ber. Cōscientia aut bona & nō tranq̄lla. & alia trā quilla & non bona. alia bona & tranq̄lla. alia nec bona nec tranq̄lla. Bona & nō tranq̄lla ē cor q̄ tam ꝓuersi ad dñm cogitant annos suos in amaritudine. Tranq̄lla & nō bona ē eo rū q̄ in spe peccant. & dicūt in corde eor. Deꝰ ista nō requiret. ista maxie est adolescentum. Bona & trāq̄lla est eor q̄ carnē spūi subdiderūt. & cū his q̄ oderūt pacē sūt pacifici. hec ē requies aīe. in hac reḡem capit ania. Nec bona nec tranq̄lla est cor q̄ i multitudie pcōr desperant. Secūdo q̄enit gaudiū spūale ex p̄mior ꝓsideratione. Mat. v. Gaudete & exultate. q̄ merces vra multa est in celis. Greg. Merces q̄ nobis ꝓmittit magna est & pcio/sa & diutina. adeo magna q̄ nequit nūerari. adeo pciosa q̄ neq̄t ꝓpari. adeo diutina q̄ nequit terminari. Aug. Illud q̄ō ꝑparauit se diligentibꝫ fide nō capit. spe nō attingitur. charitate nō ꝓhenditur. desideria & vota transgredit. acq̄ri potest. estimari nō potest. Anſ Meditet mens mea illud. loquatur lingua mea. amet cor meū. esuriat illud aīa mea. sitiat illō caro mea. desideret tota substātia mea. donec intrē in gaudiū dñi mei. Aug. Festinemus ingredi in illā ciuitatē vbi nihil efflueť. nihil intus q̄ fastidiať. nihil foris q̄ aperiať. vbi rex ꝓtas. lex charitas. possessio eternitas. Ibi erit oīs pulcritudo obiecta visui. omnis dulcedo influens gustui. oīs suauitas subiecta tactui. oīs armonia resonans auditui. Consideratio istor generat letitiā cordis

Tercio q̄enit gaudiū spirituale ex diuine tatis meditatione. pō. In meditatiōe mea exardescet ignis. s. charitatis & spūalis gaudij. Hugo dicit in pson aīe. Quid est illud dulce q̄ō in dei recordatione aliq̄n me tangere solet. & tā vehemēter & tā suauiter afficere vt tā tota a meipsa alienet & nescio q̄ abstrahi incipiam. subito enim innouor & bene mihi esse incipit vltra q̄z dicere sufficiam. Exultat anima. cor illuminať. desideria iocundanť. In obliuionē venit oīm ꝓteritor dolor ꝓpessio & nescio vbi sum. Aug. Aliq̄n introduc me dñe in affectū multū inusitatū introrsus. nescio i quā dulcedinē. q̄ si pficiať in me nescio q̄d erit vita eterna si ista nō est. Ber. Iustus ille nihil aliud est q̄z irritamētū desiderij & incentiuū amoris sicut scriptū est. Qui edunt me adhuc esurient. & q̄ bibūt me adhuc sitiēt. Os meū aperio ad te dñe & attrabo spūm. & nōnunq̄z oculis clausis ad te inhiantī mittis mihi in os cordis q̄ nō licet mihi loqui q̄d sit. Sapore q̄dem sentio & dulcedinē adeo cōfortantē vt si pficerer in me nihil vltra quere rē. Aug. Nūm de torrente voluptat⁹ cui⁹ vna gutta maior est oceano. q̄ sel' q̄ntū possibile ē pfecte gustauerit. restat vt in eo oīs sit⁹ secl'ar' extinguať. ber. Si vna gutta eterne dulcedinis tm̄ inebriat q̄ homo vbi sit nesciat. quid erit in regno celor vbi bibemus de fonte dulcedinis totius influenti sine fine. Et sic pz de ꝑmo. Secūdo ꝓsolabit dñs suos in futuro gaudio eternali. Johis. xvj. Iterū videbo vos & gaudebit cor vrm. Illud gaudiū ꝓmē dabile ē a trib. Primo q̄ plenū sine defectu Secūdo q̄ pur nulla tristicia ꝑmixtū. Tercio q̄ ꝑpetuū & nūq̄z terminandū. De plenitudine dr Deut. viij. Dīm rex abūdantis ꝑ frueris. Judic. xvij. Trader nobis ds locuz vbi nullius rei erit penuria. Greg. Que lingua dicere aut q̄s intellectus capere sufficit q̄nta sint illa supne felicitatis gaudia. Anſ Ibi erūt gaudia corpis & aīe q̄lia nec oc'lus vidit nec aur' audiuit nec cor hoīs cogitauit. pz oēz sensum erit sufficiētia ꝓpetentiū comodor sine oī indigētia. Idē gre. Quid p mīra vagaris o hō q̄redo bōa aīe tue & cordis tui. Ama vnū bonū in q̄ sunt oīa bona & sufficit. Quid em̄ amas caro mea. q̄d desideras aīa mea. ibi em̄ ē q̄cq̄d amat⁹ q̄cq̄d desideratis. Si delectat pulcritudo. fulgebūt iusti sicut sol. Si sana & salubris vita. ibi est sana eternitas & eterna sanitas. q̄ iusti imꝑpetuū viuent. Si melodia. ibi angelor chori consonant sine fine. Si voluptas. de torrente voluptatis sue potabit eos deus. Si sapientia. ipsa dei sapientia ostendit seipsam eis. Si amicicia. diliget deum plusq̄z seipsos. & inuicem tanq̄z seipsos & deus illos plusq̄z ipsi seipsos. Si cordia. oīb⁹ erit vna voluntas. q̄ nulla illis erit nisi

dei sola volūtas. Si oīpotentia. oīpotēs erūt sue voluntat̃. vt ds sue. Nā sicut ds poterit qđ vult p seipm. ita poterūt illi qđ volūt p illū. Si diuitie z honores. ds suos suos supra eos ꝟstituet. imo filij z dij vocabunt z erunt. Si securitas certi erūt q nunq̄ z nullatenus illud bonū deerit in futuꝝ. Scđo cōmendat̃ bile est regnū celoꝝ qz puꝝ z nō pmixtū aliq̄ tristicia sicut pñs gaudū mđi. qz hic risus dolore miscebit. sic nō erit ibi. Apocal. vij. Absterget ds o. la. z̄c. Asa. lxv. Obliuioni tradite sunt angustie pores. Ber. Ibi erit requies a laboribus. pax ab hostibus. amenitas de nouitate. securitas de eternitate. suauitas atq̄ dulcedo de eterna dei visione. Et đs nō illic veh̄emēter habitare desideret p̄ter pacē. p̄ter amenitatē z eternitatē p̄p dei visionē. Aug. Erit ciuitatis illius vna in oīb̄ z īsepabilis in singulis volūtas libera. ab oī malo liberata. z oīm bono ꝑpleta. fruens indefinēter eterno ꝝ iocūditate gaudioꝝ. oblita culpaꝝ. nec iō tñ sue liberatiōis oblita vt liberatori suo sit ingrata. Quātū aūt attinet ad sciam rōnales memor est p̄teritoꝝ maloꝝ suoꝝ. Quātū aut̃ ad expientē sensum p̄lus īmemor. Tercio gaudiū celi est ꝑmendabile qz eternū sine fine pmāsuꝝ. Esa. xxxv. Letitia sempiterna sup capita iustoꝝ. i. sup mētes ipsoꝝ Jo. xvj. Iterꝝ videbo vos z gaudiū vestꝝ nemo tollz a vobis. Ore. Merces que pmittit adeo magna est q nequit estimari. adeo p̄ciosa q nequit ꝑpari. adeo diuturna q neq̄ terminari Aug. Ipse finis erit nr̄oꝝ desideriꝝ. q sine fine videbit sine fastidio amabit. sine fatigatione laudabit. b̄ munus. hic affectus. hic actꝰ pfectus erit oīm̄ sicut ipsa vita eterna cōis Ad quā nos ꝓducat z̄c.

Dñica quarta post pasca.

Sermo. LXXXV.

Dit ois hō velox ad audiēdū. tardus ad loq̄ndū Jac. j. Btūs Jacob docz nos in ꝟbis ꝓpositis cō pescere linguā a mal̃ loq̄o. Nā de oīm verbo ocioso qđ locuti fuerint boīes sup terram reddent rōnem in die iudicij. sicut dr Matth. xij. Sciendū q loq̄ns dz attendere qtuoꝝ. Primo qđ loquat. Scđo cui loq̄t. Tercio qñ loquat. Quarto quō loq̄t. Primo qđ loquat attendere dz. Debet aūt loq̄ de deo z nō q̄ sūt ꝺ deū. j. Pe. iiij. Si q̄s loquit q̄si ꝼmones dī. i. q̄cūq̄ voluerit loq̄ loquat de deo z nō q̄ sūt ꝺ deū. Epb. iiij. Oīm̄ ꝼmo malꝰ ex ore tuo nō ꝓcedat. sz q̄ bonus est ad edificationem fidei vt det grām audientib̄. Piero. Precio/sa lingua q nō nisi de diuinis reb̄ nouit ꝟba ꝟstruere. z sanctū os vñ celestia eloquia ꝓferunt. Ideo caue ne qđ loquaris qđ ventat̃ reꝑhensionē. lapis emissus est ꝼmo plat̃us. q ꝓter diu cogitandū est añq̄ ꝓferat. Job. xxj. Supponite digitū ori vr̄o. q. d. Claudite os vr̄m z cogitate qđ loqui debeatis. Ps ei qđ sp stat aptū ad loq̄ndū est sicut vas sine coop torio. b̄ cm̄ cito coinq̄nabit. Nūeri. xix. Vas qđ nō habuerit coopculū z ligaturā desuper īmūdū erit. Exemplū. Legit in vitas patꝝ q̄dam sctūs tulit trib̄ annis lapidē in ore vt assuesceret silentiū. Scđo debet attendere bō cui loquat. Ecc. xxij. Cū stulto multū loqris. Prou. xxvj. Non rñdeas stulto ꝼm stultiā suā ne sibi silis videaris. Et ibidem dicit Rñde stulto ꝼm stulticiā suā ne sibi sapiens esse videat. Quō aūt stulto sit rñdendū dicit glo. Quidā sunt stulti q oīno sunt incorrigibiles. qui q̄nto plus arguūt tanto peiores efficiūt. Talib̄ nō ē rñdēdū. Un̄ dns rñdere noluit herodi nec pylato. Quidā aūt sūt corrigibiles. z b̄ dupliciter. vel p suauē rñsionez. vel p austerā. z talib̄ est rñdendū ꝼm stulticiam suā. i. ꝼm q eoꝝ stulticia req̄rit. q̄nq̄ suauit z q̄nq̄ austere. Prou. xx. Noli arguere deridentē ne oderit te. argue sapientem z diliget te. Prou. xvij. Plus ꝓficit correptio apud sapientē q̄ centū plage apud stultū. Ep̄lū. Jobes arguebat herodē z iō eū incarcerauit z decollauit. Mar. xiij. Et de talib̄ dr Prou. xxix. Viro q corripientē se dura ceruice ꝓtinus et subito eniet interitus. z eū sanitas nō seq̄t. Ecci. xix. Qui odit correctionē minuet vite. Quid aūt circa tales faciēdū sit docet dns Mat. xviij. Argue frēm tuū. si te nō audierit z̄c. sit tibi sic ethnicus z publicanus. Req̄re feria tercia añ letare. Tercio dz attendere bō qñ loq̄t. est em̄ tps loq̄ndi. z tps tacēdi. vt pz Ecci. iij. Piero. Sit ꝼmo tuꝰ modestus z suo tpe ꝓferendus. Rabanus. Si loq̄tus z suo tpe ꝓferendus. Rabanus. Si loq̄ delectat. puide vt materia sit honesta. loc̄ congruus. ꝼmo breuis. ꝟbū aptū. i. debito tpe ꝓlatū. sic dr Eccli. xx. Et ore fatui reprobabit ꝓpabola. qz nō dicet eā debito tpe. q. d. licz aliq̄n stultus dicat ꝼmonez verūtñ reprobat. ex eo qz nō dicit eū debito tpe. Debz q̄ valde diligenter attendere debitū tps. z nō pus loq̄ q̄s optet Ecci. xxxij. Adolescens loqre in cā tua vix cū necesse fuerit. z si bis interrogatus fueris hēat caput tuū rñsum. Voc est ꝺ illos dñs rñdent q̄s interrogank. Quilibet fidelis etc loquit̃ cē sil̃is ciuitati q̄ē sine muro. Prou. xxv. Sicut vrbs patēs sic q̄ñ pt loq̄ndo cohibet spm̄ suū. Jtē est sicut domus sine ostio q̄ si ne custodia ē. quā intrat q̄cūq̄ vult. ps. Pone dñe custodiā ori meo z ostiū circūstātie labijs meis. Prou. xiij. Qui custodit os suum custodit aiaz suā. qz mors z vita i manib̄ linguę. Ep̄lū i adolescēte q se glabat inffecisse

Saul. cui dixit dauid. Os tuū locutū est contra te. et statim fecit occidi eū. Nota historiaz ij. Re. i. ¶ Quarto dz hō attēdere quō loquat Col. iij. Sermo vester sp in grā sit sale cōditus. vt sciatis quō oporteat vnicuiq loqui. Istruz salē accipit hō aī baptismū qñ dr sibi. Accipe salē sapie ꝛc. Si g scis cōdire pulmenta tua. qre nō scis cōdire verba illa. Aug. Et gis cibos ḡs ꝑmedis ꝛ cur nō eligis ẏba q̄ loqueris. Eccl's. v. Ne temere ḡd loq̄ris. ꝛ cor tuū nō sit velox ad loquendū ꝑmonē. Greg. Ob secro discе q̄liter debeas vnicuiq loqui. Raban⁹. Loqui aūq dixeris ꝑsum prōnis est. subuersio scripture. error moris. destructio fidei. Dissipatio religionis. turbatio pacis. deceptio simpliciū. indignatio ꝓuoz. nihil incorrigibilis⁹ inter frēs. nihil intolerabilius⁹ inter ciues. nihil periculosi⁹ inter milites. nihil turpius inter honestos. Isid. Que deputa ē loquēdi est rō. qua vel bonū bñ. vel malū si/ue bonū male. vel malū bñ ꝑferk. Bonū ḡp/pe bñ loquik q̄ ea q̄ recta sunt hūiliter annunciare videk. Malū loquik male q̄ q̄libet vitium suadere conak. Bonū male loq̄k q̄ q̄libet rectū arrogāter ꝓdicare sentik. Malū bñ loquik q̄ aliq̄d viciuz narrādo detestak. vt ab hoc boies auertank. Piero. Semp linguam tuā de bonis loqui assuesce. et aditū tuū ad bonoz magis laudē q̄ ad maloz vituperatiōz accōmoda. Isid. Discе bñ loqui corde ore et ope. Corde bñ loquik q̄ charitatē nō simulat. Ore bñ loquik q̄ alios bñ docet ꝛ māsuete corripit. Ope bñ loquik q̄ alios bonis exemplis edificat. Corde male loquik q̄ interi⁹ cogitaciones noxias ꝛ meditatōes meditak. Ore male loquik q̄ꝑ eo q̄d male agit flagellak ꝛ murmurat. Ope male loquik q̄ male viuēdo exēplis suis alios ad praue agendum informat. Exemplū de male loquētib⁹ refert Greg. in dialogo. Homo quidā bñs filiū q̄nq anno rum quē valde diligēs docuit turpiter loqui et male quoties aīo suo aliq̄d obstitisset. q̄daz die eū pater teneret eū in brachijs ꝛ male loq̄retur vidit demones venientes ꝛ clamauit. O pr̄ nā et demones veniūt ꝛ volūt me tollere. q̄d cū dixisset arrept⁹ est a diabolo. et viu⁹ deductus est in infernū.

¶ De eodem Ser. LXXXVI

Dom aūt venerit ille. s. spūssanctus arguet mundū. i. mūdi amatores vel mūdanos pctōres ō peccato q̄d cōmiserūt. de iusticia quā obmiserūt. de iudicio q̄d ñ timuerūt. Jo. xvi. In his verbis describik effectus spūssancti venientis ad cor hoīs. qz arguet. i. reprehendet hoīem de cōmissis ꝛ omissis. ¶ Sciendum aūt ꝙ hō habet arguentes scz ꝓpriā ꝓscientiā deū ꝛ ꝓximū. Primo arguik hoīa ꝓpria ꝓscia ꝙ remorsum pcī. Piere. ij. Arguet te malicia tua. et auersio tua increpabit te. et sequik. Uide q̄ malū ꝛ amarū sit te dereliq̄sse dñm deū tuū. Isid. Nulla pena est grauior mala ꝓscia. vis aūt nūq̄ esse tristis bñ viue. Qui aūt male viuit sp turbatur hz cōscientiā ꝛ vermē int⁹ rodentē. Iz foris letare videak. De bonis aūt est ꝓtrarium. Rich. Bona ꝓscia nihil est iocundi⁹. Redre in dñica tercia post pasca. in ser. Tristicia vestra. ¶ Scōo hz homo arguentē deū q̄ arguit tripliciter. scz verbo facto ꝛ signo. Arguet eū ẏbo scripture. Nā sacra scriptura est q̄li speculū pctōri. vt oēs maculas suas abluat ꝛ abstergat. ij. Thimo. iij. Omis scriptura diuinitus inspirata vtilis est ad docendū. ad arguendū vt pfectus sit homo ad oē bonū op⁹ instruct⁹. Sed q̄dā sunt sil'es serpēti q̄ obturat aures suas ad vocē incāratoris. sic ipi obturant aures suas ad vocē ꝑdicatoris. et nolunt audire q̄ arguank. sicut iudei q̄ ꝓtinuerūt aures suas cū eis btūs stephan⁹ scripturā sacrā ꝑdicaret. vt habek Act. vi. Exemplum. Quidam ꝓnceps erat ꝑdo nūq̄ volēs ꝓfiteri. quē cū vxor sua moneret vt se emēdaret eū interrogauit. Credis q̄ infernus sit. Rñdit. nequaq̄ Predicatores ꝑdicāt talia vt hoīes terreant et munera accipiāt. Quadaz nocte demones eū rapiūt ad infernū deducūt. Qō vidēs vxor sua orōni se dedit rogās deū vt de statu suo sibi reuelaret. Et ecce mane inuenit corp⁹ viri in lecto exustū vt carbonē. et in manu ei⁹ litteram in q̄ erat scriptū. Mō cert⁹ sum de eo qō ꝑdicatores ꝑdicāt. et certus sum ꝙ infern⁹ est in q̄ in eternū cruciabor. Jtē arguit dñs facto scz flagellādo. sicut pr̄ filiū suū ꝙ infirmitates et aduersitates. Heb. xij. Noli negligere fili mi disciplinā pr̄is tui neq̄ fatigeris cū ab eo corripieris. Deus em̄ oēm filiū quē recipit flagellat ꝛ corripit. Apocal. iij. Ego ḡs amo arguo ꝛ castigo. Gre. Ideo hic dñs quibusdam pcit vt eos in ꝑpetuū ferat. Ideo hic ferit nō pcendo vt in eternū pcat. Electi g q̄nq timēt ne vltio q̄ suspendik in fine grauior seueik. ferire pr̄na correctōe desiderāt. et dolorē vulnerum salutis medicinā purāt. Exemplū. Quidam sanct⁹ pater erat q̄ solebat singulis annis infirmari. vno anno cū nō infirmaret cōtristatus est dicens. Mō dñs oblitus est mei. et statim infirmat⁹ est. Jtē arguit dñs signo vl' exemplo. qñ scz homini ostēderit q̄liter alios flagellauerit. sicut fur arguik cū ei patibulum ostendik. ps. Arguā te et statuā ꝓtra faciē tuam. q. d. Ostendā tibi maloz penā vt nō cōmunices eis. Ap ephe. v. Nolite cōmunicare operibus infructuosis tenebrarū sed potius redarguite. Qz autē dñs peccatores puniuit

patet in multis. In pharaone. in sodomitis. in vitulo aureo. in sennacherib. Qualiter aũt dñs punuit decẽ p̃ceptor trãsgressores. Requre supra in ephia i ser. Ubi est q̃ nat⁹ est. ¶ Arcio hz hõ arguentẽ p̃mũ suũ. Vult eĩ dñs vt hõ arguat p̃mus suum delinquentẽ. Mat. xviij. Si peccauerit ĩ te frater tu⁹ vade t corripe eũ inter te t ipm solũ. si tenõ audierit adhibe tecũ vnũ vel duos testes. si illos nõ audierit dic eccie. i. iudicibꝫ eccie. si nec illos audierit sit tibi vt ethnicus t publican⁹. Redre ferta scõa aũ Letare. De isto etiã ozi. ad thes sa. v. Rogam⁹ vos frẽs corripite inquietos. Debem⁹ aũr corripe p̃rios dupl'r. s. cũ charitate t mia. De p̃mo oz Esa. xi. Egredief vga de radice iesse. Jesse interptat incendiũ. De incendio amoris oz p̃cedere vga correctois. ij. Thimo. ij. Seruũ dei oportet eẽ patientẽ cuz modestia corripientẽ. Hz q̃dã sunt q̃ nõ corripiũt ex charitate sz ex inuidia t rãcore. Eccĩ. xix Est correptio mẽdax ĩ ira p̃tuelioſi. ij. Thes. iij. Nolite q̃si inimicũ estimare illũ sz corripite vt fratrẽ. Hic iudei corripiebãt iesum ex inuidia q̃ ĩ sabbato hoies curabat. Inuidebant eĩ ei q̃ talẽ ptatem hẽbat. Scõo debem⁹ corripere. et arguere p̃mũ ex mia. q̃ dic Aug⁹. Inquantũ est hõ debem⁹ misereri. inquantũ peccor debem⁹ corripe. ps. Corripiet me iust⁹ in mia t increpabit me. Hze. Oportes deus iccirco p̃ncipẽ apl'oz p̃misit cadere vt in culpa sua disceret qualiter alĩs deberet misereri. Gal'. vi. Frẽs si p̃occupatus fuit hõ ĩ vno delicto instruite hmõi in lenitate spũs. saluteẽ et veniã. p̃mittẽdo. Cõsiderãs teipm ne t tu q̃z/uis vite spũalis tñ ex carne tẽpter. Nihil eũ sic ad miscõiaz inclinat sic p̃ria piculi cogitatio. Exemplũ. Frater q̃dã impugnatus spũ fornicatõis cuidã seni p̃fessus ẽ. q̃ nõ benigne corripuit eũ. sz dixit se indignũ vocare monachũ q̃ sic tẽptaf. Ille aũt desperãs relicta cella redĩt ad seculũ. Dispositõe aũr diuina occurrit ei abbas appoloni⁹ q̃ q̃sita cã fugiendi cõsolatus est eũ dicẽs. Ego etiã in hac etate valde hmõi tẽptatus temptatõibꝫ t cogitatõibꝫ fui. reuersusq̃ ille ad cellã suã. tũc appoloni⁹ orauit deũ vt frater ille q̃ eũ sine mia corripuerat tẽptaret t istẽ liberaret. Et vidit quendaz ethiopẽ extrahentẽ sagittas de iuniozi et mittentẽ in senẽ. Senex aũt adeo est tẽptatus q̃ nõ poterat se p̃tinere q̃n eadẽ via ipe etiã rediret ad seculũ. Cui occurrit appoloni⁹ dicẽs. Reuertere ad cellã tuã. et recognosce fragilitatem tuã t cõpatere cũ p̃mis. et orõe facta liberatus est a temptatõe.

¶ Dñica quinta post pasca.

Sermo. LXXXVII

Jq̃s putat se religiosum esse nõ refrenãs linguã suã sz seducens cor suũ. hui⁹ vana est religio. Jac. i. In istis verbis docet nos hr̃ũs Jacobꝫ refrenare linguas nr̃as. q̃ indiscreta locutõe multa mala p̃ueniũt. puer. xiij. Qui custodit os suũ custodit aiaz suã. q̃ mors t vita in manibꝫ linguę. ¶ Sciendũ q̃ linguã nr̃am p̃ncipaliter refrenare debem⁹ a tribꝫ. s. a detractõibꝫ. a mẽdacijs. et a piurijs. De p̃mo sciendũ q̃ detractões vitare debem⁹ p̃ter multa. Primo q̃ sacra scriptura p̃hibet ĩ multis locis. Leuitĩ. xix. Surdo ne maledicas. Eccl. Surdo maledicit q̃ absenti detrahit. q̃d valde impiũ est. cũ ipe nõ audiat vt p̃ta obiecta aliq̃d possit respõdere. et Sap. i. Custodite vos a murmuratõe q̃ nihil p̃dest. et a detractõe p̃cite linguę Scõo q̃ detractor est maledict⁹ a dño. Eccĩ xxviij. Susurro et bilinguis maledict⁹. multos eĩ turbauit pacẽ hñtes. Hoc figurauit dominus Nu. xij. q̃n mariã sororẽ moisi lepra p̃cussit. q̃ moisi detraxerat. et iussit eam separari extra castra. sic sepabunt oões detractores a cõmunione brõz. Tercio p̃ter vicij vilitatem. detractor eĩ peior t vilior est fure. Amb. Tolerabiliores sunt fures q̃ vestes t alia bona diripiũt q̃z detractores q̃ famã nr̃am lacerant. Cui⁹ rõ p̃t esse. q̃ oz Eccl's. vij. q̃ melior est nomen bonũ q̃z diuitie multe. vñ q̃ alicui aufert nomẽ bonũ. i. bonã famam plus nocet ei q̃z si multa bona t alia auferret. q̃ bona t alia p̃t hõ recupare. famã bonã p̃t raro recupare ĩ tota vita sua. Vñ symõ leprosus postq̃z fuit curatus a lepra sp symon leprosus dicebat. Vñ hoies multũ deberẽt a detractõibꝫ cauere. q̃ vno p̃bo p̃t alteri auferre honorẽ t famã suã. quã mille verbis nõ p̃t recupare. Quarto debem⁹ vitare detractões. q̃ detractio facit homines similẽ bestijs. Vñ detractor p̃mo silis ẽ cani. Eccĩ. xix. Sagitta infixa femori canis. sic verbũ ĩ ore stulti. Canis hñs infixã sagittã femori nõ recẽscit donec remota fuerit. sic detractor q̃escere nõ p̃t donec verbũ malum q̃d de p̃rio suo audiuit referat alteri. Et q̃d peius est sepe de suo aliq̃d addit. et aliq̃n detractores peiores sunt canibꝫ. Canis eĩ nõ p̃medis carnes alteri⁹ canis. sz detractor comedit p̃mũ suũ. Hze. Qui aliena detractõe pascit. p̃/culdubio alienis carnibꝫ saturat. Vñ quidã sanct⁹ abbas ĩ vitaspatrũ dixit. Melius ẽ ingẽ q̃dragesima carnes aĩalium comedere. q̃z per detractões t vituperatões p̃medere carnes fratrũ. Scõo detractor silis est porco. porcus si ortũ intrauerit. ex vna p̃te videat flores. et ex alia p̃te stercora. citi⁹ currit ad stercora q̃z ad flores. Sic detractor si viderit vl' audierit ḃ aliq̃d bona t mala. statim reuelat mala. et bona non curat reuelare. Iste os suũ ad modũ porci inquinari nõ curauit. q̃ relictis floribꝫ

virtutū ad stercora peccatorū currūt ipa mastricādo. Tercio detractor silis est ppēti. Ecēs. Si mordeat serpēs in silētio. nihil eo minus dz q occulte detrahit. Serpēs mordet hoiem in occulto. sz fugit i manifesto. Sic detractor mordet z rodit hoiem post tergū suū. sz in pnīa sua ñ audet loq quicq̄. Quarto detractor silis est vrso. Un Dañ. vij. Daniel vidit i visione sua i nocte q̄tuor bestias ascendētes de mari. quarū vna silis erat vrso. et in ore eius erāt tres ordines dentiū. Per vrsum q̄ libēter lingit sanguinē q̄ detractor. q̄ alior pctā libēter masticat recitādo. Tres ordines dentiū sunt triplex mod⁹ detrahēdi. Primus est quic q̄d boni sciūt de hoie h̄ subticēt z occultāt ne hō sup hoc ꝓmendet. Secūd⁹ est quicq̄d mali sciūt cū gaudio referūt et augmentāt vt homo eo magis vituperet. Tercius q̄ detractōnes libēter audiūt z nō recusant. Ber. Qui detrahit vel detrahentē audit. q̄s hoc damnabilior sit nō facile dixerim. pari ei reatu tenent. Un puer. iij. Labia detrahentiū sunt pcula ventr. Eccl. xxviij. Sepi aures tuas spinis. z noli audire linguā nequā. Piero. Neo iuito auditore libēter narrat. vñ si detractor nō haberet audiētes nō defacili detraheret. puer. xxv. Uentus aq̄lo dissipat pluuias. et facies tristis linguā detrahentē. q̄ si detractor videret audientē ꝓtristari cōtinuo cessaret a detractōibus. Quinto detractor silis est marino mōstro q̄d dz gladiū in ore. Gladius ei est lingua detractoris. ps. Lingua eorū gladi⁹ acutus. Ber. Gladi⁹ triceps lingua detractoris. Nec hmōi linguā mucrone illo q̄ latro dñicum ꝓfossum ē crudeliorē dicere verear. fodit h corp⁹ xpi. s. corp⁹ exanīe. sz lingua detractoris nec iā exanīe fodit sz exanīe fac. ipis spinis z lācea nocētior est q̄by eū iudei ifixerūt. Gladi⁹ iste dr triceps q̄ tres interficit vno ictu. s. illū cui detrahit. z illū q̄ detractōes audit. et illum qui detrahit. ps. Gladi⁹ eorū intret i corda eorū. Gladius iste figurat p gladiū Joab quē occulte habuit sub pallio suo. et accedēs ad amasan salutauit eū dicēs. Salue mi frater. et manu vna tenēs mentū ei⁹ q̄si osculādo eū. alia manu extrahēs gladiū illo nō aduertēte interfecit siue pfodit eū. Nota histo. ij. Re. xx. Sic detractores arridēt hoiem in pnīa. et q̄n minime aduertit pungūt eū gladio lingue sue detrahēdo. Gladius ille multo nociuior est ferreo gladio. q̄ gladi⁹ ille tm̄ ledit pntē. iste absentē aliq̄n p quadragīta vel centū miliaria. et nō solum malos sz etiā bonos ledit. ps. Gladiū euaginauerūt pctōres vt trucidāt rectos corde. s. iustos et sctōs. et nō imerito Xpo em̄ detraxerūt q̄n vixit. Jo. vij. Quidā ei dixerūt de iesu q̄m bonus est. Alij aūt dixerūt nō. sz seducit turbas. Mat. xij. In beelzebub principe demoniorū eūcit demonia. Un Jo. xv. Si me pse/cuti sunt et vos plequent. Mat. v. Bti estis si maledixerint vobis hoies. et dixerint oē malū aduersū vos mentiētes ꝓpter me. Gaudete et exultate. ecce em̄ merces vra multa est in celis Uituperabile est mendaciū z diabolicum est pcm̄. homo mēdax silis est diabolo imitatione. Jo. viij. Uos ex pre dicto diabolo estis z desideria pris vestri vultis facere. s. mentiri. q̄ qui loquit mendaciū ex diabolo est. q̄ mendax est z pr eius. Item ꝓter immundiciā. q̄ co inquinat illud in q̄ indecens est immūdicia. si q̄s os suū aptū haberet muscis z alijs immūdicijs vt quecūq̄ vellēt intrare ꝓmitteret ibi nidificare. os eius abominabile esset hoibus. Sic os mendax est abominabile deo. cū immūdicia mēdacij multo magis displicet deo q̄ immūdicia muscarū vel aliarū rerū imundarū Prouer. xij. Abominatio est dño labia mēdacia. q̄ aūt fideliter agunt placēt ei. Item q̄ reddit hoiem falsum. q̄ tū em̄ ꝓualet denari⁹ verus denario falso. tm̄ hō verus hoī falso et mēdaci. Un nota moneta falsa nō debet recipi sz cōburi. sic mendaces i celo nō recipient. sed in inferno cū demonibꝫ cōburent. Item q̄ interficit. Mendaciū em̄ est venenū tāte efficacie q̄ nō in ore aīam hois interficit. iō linguam nostrā refrenare debem⁹ a mēdacijs. q̄ dr Sap. i. Os q̄ mentit necat aīam. i. occidit. Aug. distinguit octo genera mendacij. z licet aliq̄ mendacia sint q̄ deus ꝓdiat intm̄ q̄ igne purgatorij ꝓ eis hoiem grauat. tm̄ q̄q̄ ꝓ mēdacijs et eternaliter dānat. Primo vicz cū q̄s in his mentit q̄ sunt fidei. vt hereticus quotiēs loquit ctra fidē asserēdo peccat mortaliter. Secūdo mortale mendaciū est q̄ nulli pdest z alicui obest. Tercio q̄ alicui obest et alicui pdest. Quarto q̄ sit solū mentiendi fallēdiq̄ libidinis cā q̄si sine cā z vtilitate. et vocat ab Augustino pcm̄ mortale. s. mendaciū q̄ fit ex lōga ꝓsuetudine z tanta libidine q̄ nō dimittit. Quinto quod fit ex cupiditate placēdi ē mendaciū adulatoris in malo. Alia tria mēdacia ducūt in purgatoriū. vicz cū q̄s taliter mentit q̄ nulli obest z alicui pdest ad euitandū pculū psone velasie. cū tñ distinctōe negociorū. Est tñ singulare mendaciū q̄ dñs singulariter mortalia detestat. Scdo ē mēdaciū q̄n q̄s scienter iurādo ꝓfirmat q̄ sit verū cū sit falsum. quāto igit mendaciū est graui⁹ tāto grauius est iuramentū q̄ illud mendaciū cōfirmat esse verū. ita illud ꝓtrarium est deo q̄ nō solū punit illud eternaliter in hoie. sed etiā q̄q̄ corpaliter in pnti vita. imo vbi nimis abundāt periuria punit ipa loca. Ezech. xvij Uiuo ego dicit dns rē. Item de mendacio require dñica tercia post octauas epiphanie.. Tercio linguā nram refrenare debemus a p/

turus. De ista materia require post trinitatē. in sermone. Abrae dare sunt pmissiones. scz dominica. xij. post pentbecostes.

De eodem Ser. LXXXVII

Amen dico vob

Si qd petieritis patrē meum in noīe meo dabit vobis. Jo. xvi. In istis ꝟbis dns facit tria. Primo hortat nos ad petēdū. Secundo docet petendi modū. Tercio pmittit cōsequi petitois effectū. Primū ibi. Amē dico vob si qd petieritis patrē meū. Secundum ibi. In noīe meo. Terciuz ibi. Dabit vobis. Ad oīa ista tria sciendū q̄ qttuor modis solent hoīes impetrare qđ petunt. eisdē modis debem⁹ nos spualiter a deo petere z impetrare. Quidā ipetrat p infirmitatē et pauptatis sue ostensionē. sic videm⁹ in mendicis. Exemplū. Act. iij. vbi dr de quodā claudo q̄ qtidie portabat añ portā speciosam tēpli ostendens pauptatē z debilitatē suā. vt intrātes sui miserent. Cū aūt petrus et iobānes intrarēt. ille rogabat eos vt elemosynā sibi darēt. Cui petrus. Aurū et argentū nō est mihi. qđ aūt habeo hoc tibi do. In noīe dñi surge z ambula. et sanatus est hō ille. Hoc mō debem⁹ etiaz a dño impetrare z petere. scz infirmitatē. debilitatē. et pauptatē nostrā cognoscēdo. sic impetrauit dauid dicēs. Miserere mei dne qm infirm⁹ sum. sana me dne qm̄ conturbata sūt oīa ossa mea. Nota hystoriā. ij. Re. xij. qm̄ p hūilitatē post lapsum cū bersabee Dauid ipetrauit veniā z remissionē petēz. Hoc mō impetrauit Salomō sapiaz allegando insipientiā suā hūiliter. Cui cum dns diceret. Pete a me qđ vis vt dem tibi. Ait salomon. Dne deus. ego sum puer puulus ignorās et regnare me feciſti. da mihi g̃ cor docile vt possim iudicare pplm tuū. et discernere inter bonū z malū. Et placuit fmo iste cordā dño z dedit ei sapientiā eo q̄ suā insipiētiā hūiliter allegauerat. Econtra superbi ponūt pulcrius exterī⁹ gloriādo p pter ostensionē. et iō nō impetrāt. Potētes et q̄ sedi uites oīdunt nō soluz nō impetrāt. sed etiā aliqñ habitā spoliant. Exemplū habem⁹ in pharisco z publicano. Lu. xviij. Sedo quidā impetrāt p donoz largitionē. sic fit in curijs pncipuz. q̄ hz dare habet ipetrare. Sic impetrauit regina Saba a salomone quicqd petūt. iij. Re. x. Regina saba dedit regi salomoni centum viginti talenta auri et aromata multa nimis z gēmas pciosas. Rex aūt salomon dedit regine quicqd voluit et que petūt. Eodē mō debem⁹ impetrare a dño p elemosynarū largitionē. Un Luc. vi. Date z dabit vobis. Iso. Date paupib⁹ bona tpalia. z dabuntur vobis bona spualia z celestia. Econtra qui nō dant nō impetrāt. Exemplū in epulo nec cui petēti negata est gutta vna aque. quia pauperi lazaro vnam micam panis negauerat. vt ptz Luc. xvi. Exemplū. Quidā homo paup sepe orans deū vt siue pauptati subueniret. quadā aūt die cū oraret astitit ei mendicus dicēs. Miserere mei dando elemosynā vt eriam dns tuſ dignet in oīb⁹ necessitatib⁹ miserari. Cūq; ille nō haberet nisi solū denariū eundem sibi dedit. Cūq; domū rediret et ad mēsaz sederet venit quidaz ignotus quē nūq; prius viderat dicēs. Accipe viginti solidos q̄s mihi tribuit dns meus cui dediſti prius denariū. Cui ille. Et q̄s est dns tuus. Et ille. Dns meus est iesus xp̄s. et hoc dicto euanuit. et creditur fuisse angelus dei. Tercio solēt quidā impetrare p adulatōz et gratiarū actionē. sicut histriones q̄ solēt dicere diuitib⁹ adulādo. Dns retribuet pri vro q̄ sepe mihi bñfecit. et vos sil'r benefeciſtis mihi et adhuc facitis. Sic impetrauit Vester petitionē a rege assuero q̄ adulādo dicebat sibi. valde ammirabilis es dne. et facies tua plena gratia z. Pter hoc meruit audire a rege. Si dimidiū regni mei petieris ipetrabis. Sic z nos debem⁹ dño deo gras agere de bñficijs. et q̄si adulādo ad memoriā revocare. ps. Reminiscere miseratiōnū tuarū antiquarū dne. ad Phil'. iij. In oīone cū gratiarū actōe petitōes vestre innotescāt apud deū. Exemplū. Quidā sanct⁹ cū ptabat multū a spū fornicatōis. et cū amplius resistere nō posset. pternens se in orationē dixit. Dne iesu xp̄e gras tibi refero de oīb⁹ beneficijs tuis mihi collatis. et recognosco me habere nihil nisi de tua gra z miscdia. Et scio q̄ a me ipo amplius nō possum huic temptationi resistere. Un rogo te vt mihi tua gratia subueniat. et statim exaudit⁹ est et temptatio cessauit. Quarto solēt aliq; impetrare p petitionis importunitatē siue pseuerantiā. sic impetrauit Abobias iunior petitionē suā a raguele qñ dicebat. Non comedā siue bibā donec prius petitionē meā confirmes. Thob. vij. Sic impetrauit mr bri Augustini petitionē sua conuersionē filij sui. Un dicebat Amb. Impossibile est q̄ filius tot lachrymarū pereat. Un dr Luc. xi. in quadā pabola. Si aliquis iret ad amicū suū nocte. et peteret ab eo accomodari panes. et ille nollet surgere de comodo suo. eo q̄ amicus eius esset. si rñ ille pseueraret in pulsando et petēdo. ad vltimū ille rediio vict⁹ pter importunitatē z pseuerantiaz ei⁹ surgeret et daret sibi. Sic deus vult nobis dare si pseueranter petierim⁹. Exemplū legit in legēda beate elizabeth. Cum quidā vir manu cōtractus sepulcrū beate Elizabeth visitasset bis et nō esset curatus. et tercio cū vxore sua pretisset illic. occurrit eis venerand⁹ senex

dicens. Cum illic pueneris manū tuā ꝓfun/de sub lapide sepulcri mitte. et pseuerāter ora et recipies sanitatē. Stulti em̄ sunt q̄ abiectis oblationib⁹ statim recedūt. cū sanctis placeat q̄ cū pseuerātia patrocinia eorū implorent. Moxq̄ senex disparuit. et reuelatū ē ei q̄ sanctus Nicolaus fuisset. Cūq̄ ille illuc venissz et in orōne pseuerasset statim sanitatē recepit. quā sanitatē aīe nobis cōcedat ꝛc̄.

In rogatōibus. ser. LXXXIX.

Confitemini alterutrū pcā vestra. et orate p inuicē vt saluemini. Jaco. v. In verbis istis puocat nos ap̄s Jacob⁹ ad ꝓfessionē. sine q̄ nemo p̄t saluus fieri dummō habeat copiam ꝓfitendi. puer. xxviij. Qui abscōdit scelera sua nō dirigetur i terra. q̄ aūt cōfessus fuerit et reliq̄rit ea misēdiaz cōsequet. ¶ Sciendū q̄ multa sunt q̄ nos pñt puocare ad pniam siue cōfessionē. Primū est ꝓsideratio piculi in q̄ sum⁹ q̄diu incōfessi manem⁹. Est em̄ pcōr in pcāte diaboli. et posset eū diabol⁹ ducere in ꝓfundū infernī si nō diuina mia eū cōseruaret. Tren. iij Misericordie dñi q̄ nō sumus cōsumpti. q̄ nō defecerūt miseratōes eius. Berñ. Miseratio tua dñe sup me q̄ nō poterit explicari sermone. q̄ benigna. q̄ liberalis. q̄ gratuita fuerit. ego peccaui et tu dissimulabas. plongabā multo tpe iniquitatē meā ꝛ tu dñe plongasti pietatē tuā. nō cōtinebā ego a sceleribꝫ et tu cōtinebas a flagellationib⁹. ¶ Secundū est q̄ p confessionē ab oībus pctis et culpis liberamur. i. Jo. i. Si cōfiteamur pcā nostra fidelis et iustus est deus vt remittat nobis ea. et nos mūder ab omni iniq̄tate. Q̄q̄ stultus est leprosus q̄ se p̄ꝛis verbis curare posset et nō faceret. Et certe pcōr leprosus est corā do et angelis ei⁹. q̄ p p̄riā cōfessionē mundat. et q̄q̄ sola volūtate ꝓfitendi. Luc. vij. Leprosi aūq̄ venirēt ad sacerdotē mūdati sunt. ¶ Tercium est q̄ p ꝓfessionē ab eterna pena liberamur. ps. Ne tradas dñe bestijs aīas cōfitentium tibi. Si nō vis tradi bestijs infernalib⁹ id est diabolis. pcā tua ꝓfitearis. Aug. Peccata siue pua siue magna sint impunita ee nō p̄nt. vel em̄ hoīe penitēte vel deo iudicāte plectuntur. Cessat aūt diuina vindicta si ꝓfessio pcurrat hūana. ¶ Quartū est q̄ p cōfessionē a temptatōe diaboli liberamur. Aug⁹. Neq̄ em̄ facili⁹ ab inimico. s. diabolo deijcimur q̄ cum eū sup be imitamur. nec vehementius p/sternimus q̄ cū in hūilitate dñm sequimur. Nec acriores ei dolores infligim⁹ q̄ cū plagas pcōr nostror⁹ ꝓfitēdo et penitēdo sanamus. Exemplū de quodā sancto viro nomīe wilhelm⁹ in orōne pnoctante. cui occurrit diabolus in specie hoīs. quē vir dei in spiritu cognoscens ait. Adiuro te p deū vt dicas mihi q̄d tibi sit maius impedimentū in aīab⁹. Rñdit ille. Dicz dicā inuite nō possum tibi celare noui em̄ q̄ sanct⁹ hō sis. Frequēs inq̄r et pura cōfessio. Nā talis cōfessio mer oēs socios meos debilitat q̄ nō possum⁹ ꝓtra hoīem in tem ptatiōe pualere. vulnerat et supat nos. Illum amittim⁹ in breui in ꝓfessionis hora quē ba/buimus in nr̄a ptāte multis annis. ¶ Quintū est q̄ a pena corpali liberamur ꝛ sanamur meditāte ꝓfessione. Iepe em̄ immittit dñs hoī infirmitates ꝛ plagas corpales ꝓpter pcā sua donec iniquitatē suā ꝓfiteat. Leui. xxvi. Propter pcā sua ꝛ suoz patrū affligent donec cōfiteant iniq̄tates suas. Unū legit cū dñs sanasset infirmū dixit ei. Vade ampli⁹ noli peccare ne deteri⁹ tibi aliq̄d ꝓtingat. Unū ꝓsulenduz est infirmis aīs oēm medicinā vt ꝓfiteant pec cata sua. Exemplū. Quedā dña muta ad cōfessionē venit. et cū ꝓfiteri nō posset dixit ei sacerdos. Quare nō loq̄ris. At illa innuebat ei manib⁹ q̄ loq̄ nō posz. Et ille ait. Exq̄ loqui nō potes ore saltē corde loq̄ris intra re ipam. et doleas de pctis tuis. Nō cū fecisset vna ra/na maxima ex ore eius saliit et vltra nō cōpa/ruit. et tūc cepit loq̄ et cōfiteri. ¶ Sextū est q̄ p cōfessionē regnū celoz introim⁹. ps. Introite portas ei⁹ in cōfessione. Eccl̄i. vij. Nō ꝓfundaris p aīa tua dicere verū. i. dicere verū in cōfessione ꝛ ꝓfiteri. Est em̄ cōfusio adducēs gloriam. i. vitā eternā. ¶ Exemplū. Quidā latro vidit quosdā viros religiosos ptereuntes sil/uam in q̄ latitabat. et cōtrit⁹ cucurrit post eos clamās ꝛ rogās vt ꝓfessionē eius audirēt. Et illi timētes q̄ eos occidere vellet fugerunt. et sequēs eos fortiter cecidit de rupe. ꝛ fracto collo expirauit. Tūc demones venerūt ꝛ volue/runt aīam eius rape. sed btā virgo venīs eū liberauit dicēs. Nec est sn̄ia filij mei. Tale re iudico quale te inuenio. In volūtate em̄ cōfitendi fuit et ideo vester nō erit. et sic ad celum eum pduxit. Ad q̄d nos pducat ꝛc̄.

De eodem Sermo. XC.

Petite ꝛ dabit vobis. Mat. vij. In verbis ꝓpositis p/uocat nos dñs ad petendū. et pmittit petitionis nr̄e effectū. Sed circa petitionē tria sunt attendēda. s. nr̄a necessitas. petitōis ꝓpriuitas. et diuina largitas. ¶ Circa primū nota q̄ necesse habem⁹ orare ꝓpter duo. Primo ꝓpter nr̄orum hostiū. id est demonū impugnatōz. qui nos omni tpe impugnant. vt pz Judith. vi. vbi legit q̄ cum Holofernes q̄ impugnabat filios israel obsedisset bethuliā. per totā nocte in ecclesiā dei inierūt et orauerūt petentes au/

rsilium a dño. Tot em̄ sunt inimici ⁊ tot mo/
dis impugnār q̄ sine adiutorio dei eis resiste
re nō possumus. ō necesse est vt eis p oratione
resistam⁹. Unde ꝺr Exo. xvij. Cūq; eleuabat
moises manus vincebat israel. q̄ remisit vin
cebat amalech. Nota hystoriaz. Uñ Judith
iij. Memores estote serui dei moisi q̄ ama/
lech nō ferro pugnando sed p̄cibus deuicit.

Scō ꝓter iudicē seuissimā vel grauissimā
offensionē. Uñ sicut iā alicꝺ suspendendus
stans coꝝ iudice cū magna cōstantia et instā
tia veniā petit. Ita tu cū magna instātia veni
am aie petere debes. ps. Uitā petiit a te ⁊ tri/
buisti ei longitudinē dierū sup̄ seculū seculi. vitā
vtiq; spūalem ⁊ eternalē. Sed attende qō ait
btūs Hre. Eternā vitā si ore petim⁹ nec cor/
de desideram⁹ clamāres tacemus. Mat. vij.
Nō ois qui dicit mihi dñe dñe intrabit in re/
gnū celoz. sed q̄ facit voluntatē p̄tis mei q̄ in
celis est. Scō debem⁹ circa petitionē ꝺgrui
tatē siue qualitatē aduertere. s. q̄lis debeat eē
qui petit. et q̄lia petere debeat. et q̄liter petere
debeat. Circa primū nota q̄ q̄ vult petere de/
bet esse sine pcō. i. Jo. iij. Charissimi si coꝝ no
strum nō reprehēderit nos. fiduciā habemus
ad deū q̄ quicq̄d petierim⁹ recipiem⁹ ab eo.
Quē aūt ꝺprehēdit de aliq̄ pcō hūc nō exau/
dit dñs. ps. Iniquitatē si aspexi in corde meo
nō exaudiet deus. Hre. Cum is q̄ displicet ad
intercedendū mittit irati animus ad deterio/
ra puocat. Ut maxime q̄ odiū habēt in corde.
qz cōtra seipm̄ petit talis q̄ dicit. dimitte no
bis debita nr̄a sicut ⁊c. Scō videndū est q̄/
lia debem⁹ petere. s. bona spiritualia vel bona
possibilia ⁊ vtilia. i. Jo. v. Quodcūq; petieri
tis fm voluntatē eius exaudiet vos. Salutez
aie tue et ea q̄ ad salutē sunt petere debes. talia
fm voluntatē dei sunt. Uñ. i. Thes. iij. Hec
est volūtas dei sanctificatio vr̄a. i. saluatio ve
stra. Qui aliter petit ñ exaudiet. Beda. Qui
diuitias ⁊ honores seculi petit aut vindictaz
certā de inimico. ipe in infimis iacēs viles ad
deū p̄ces mittit. Unde ait dñs salomoni regi
iij. Re. iij. Quia postulasti tibi sapientiā ⁊ nō
petisti dies multos aut diuitias aut aīas ini/
micoꝝ tuoꝝ ⁊c. Nota hystoriā. Tercio vi
dendū est q̄liter debem⁹ petere. qz intēte ⁊ de/
uote. ps. Delectare in dño et dabit tibi peti/
tiones cordis tui. Jtē. Uerba deprecantis de
us nō attēdit. sz cor orantis aspicit. Tercio
circa petitionē attēdere debem⁹ diuinā largi/
tatē. Ipe em̄ dat abundāter. incessanter. ⁊ lar
giter. De primo dicit Jaco. i. Postulet ho/
mo a deo qui dat omnib⁹ affluenter et nō im/
properat. et dabitur ei. Bene dicit. affluenter
Plus em̄ dat q̄ petere possumus. Apbe. iij
Potens est oīa facere abundanter. i. abundā
tius q̄ petimus. Doc ꝓz in filio ꝓdigo Lu.
xv. Maiora em̄ accepit q̄ petiuit. quoniā pe
tiuit q̄ faceret eū sicut vnū ex mercennarijs su
is. et plus dedit ei. q̄m in filiū eum recepit. Ar
in zacharia cui orāti p salute ꝓli dictū est ab
angelo. Ne timeas zacharia exaudita est oro
tua. Insup elizabeth vxor tua pariet tibi filiū
Pro filio nō rogabat. et tñ sibi datus est. Lu.
i. Scō dat incessanter. Ecci. xvij. Numerū
dierū ⁊ tps dedit illi. Quis dat tibi die in q̄
hodie viuis et oēs dies q̄s vixisti. imo deus.
Quor q̄ dieb⁹ siue horis vixeris tot dona dei
recipis. Quid dicam de bonis q̄ p oēs dies et
horas vite dank. et de tpalibus ⁊ spūalibus.
Quotidie ei dat ꝓ re corpus suū offererendū.
Jo. vi. Dñe da nobis semp panē hūc. Q̄sta
putas dabit in celo q̄ tāta dat i mūdo. Aug.
Qui peccatori donauit mortē filij sui. q̄d ser/
uat saluaturo p mortē filij sui. Dñs ergo nō cel
sat dare si nō cessas petere. Mat. vij. Petite
et dabitur vobis. Item nō cessat dare si tu nō
cessas dare. Luce. vi. Dare ⁊ dabitur vobis.
Aug. Erubescat hūana pigricia. plus vult il
le dare q̄z nos accipere. Dedit em̄ nobis in p/
senti naturā vt essemus. aīam vt viueremus.
mentē vt intelligeremus. dabit etiā in futuro
quicq̄d desideram⁹. Ambro. In futuro appa
rebit donū dei in remuneratōe credentiū. q̄d
oculus nō vidit. nec auris audiuit. nec cor ho
minis cogitare poterit. Quod nobis donet q̄
sine fine viuit et regnat.

¶ De ascensione domini. Sermo XCI.

Ecce ascēdit qua/
si aquila. et expādit alas suas sup bos
ra. Hiere. xlix. In istis verbis tanguntur duo.
primū est ascēsio dñi. q̄m ꝺr. Ascendit q̄si a/
quila. Scōm est spūssancti missio cū subiun
gitur. et expandit alas suas sup bosra. Bosra
em̄ interpratat angustia. et ꝓcat discipulos xp̄i
q̄ erāt in angustia et turbati de ablentia ipi⁹.
Sup illos expādit alas suas q̄n spm̄ sanctus
eis misit. Circa primū sciendū q̄ xp̄s cōpa
ratur aq̄le ꝓter multas ꝓprietates aq̄le. Pri
ma est liberalitas. Adeo em̄ liberalis est aq̄la
q̄ suū cibū cū oīb⁹ aut⁹ diuidit. et eas pa/
scit. Sic facit ille nobilis aq̄la. i. xp̄s. q̄ sua li/
beralitate pascit totū mundū. Uidem⁹ em̄ q̄
deus oīa ad nr̄m victū ⁊ ad nr̄am vtilitatem
et voluntatem creauit. Uolucres celi et pisces
maris et bestias terre. diuersa genera fructuū
et seminū. qui fructus terre singulis annis p/
cedunt. et in hoc nō sufficit sibi quin ꝓpriū cor
pus dedit nobis in cibū ⁊ sanguinē suū in po
tum. Unde accepit panem fregit benedixit et
dedit discipulis suis dicēs. Accipite ⁊ come/
dite. hoc ē corpus meū. Silr ⁊ calicē post q̄

Sermo XCII

cenauit dicens ꝛc. Sicut tūc cibauit eos suo corpe. sic adhuc cibat q̄tidie oīs q̄ digni sūt

Secūdo inuenimus in aquila q̄ altius volat q̄ alie aues ꝛ altius nidificat. sic xp̄us hodie altius volauit in hūanitate q̄ aliquis hō vnq̄ fec. qz sup oēs choros angelo3 ascēdit. De isto volatu dz Job. xxxix. Ad p̄ceptum tuū elevabit aquila. ꝛ in abditis ꝛ arduis ponet nidū suū. Aquila ista est xp̄us. q̄ ad p̄ceptū patris sui celestis de celo ad terrā descendit. ꝛ hodie sup oīs choros angelo3 reascēdit. ꝛ ibi posuit nidū suū ꝛ habitationē suam in arduis. s. ad dexterā dei patris sui cui regī coequalis. Ar q̄re ita alte nidū suum posuit. certe hoc fecit ío vt nostr̄ post se traheret affectū ꝛ desideriū. Deut. xxxij. Sicut aquila ad volandū puocat pullos suos ꝛ sup eos volitans expendit alas suas. sic xp̄s aīa nos ascendit ꝛ alas suas sup nos expandit. vt nos q̄ sumus pulli eius post eū volemus. Due em̄ ale q̄bꝫ nos volare debemus post ip̄m sunt dulcis charitas. s. dī ꝛ p̄rimi. sine q̄bꝫ ad eū nullus venire potest. De istis alis habet Apoc. xij. vbi dz q̄ inter cetera mirabilia ostensa est Joh̄i mlier p̄turiēs. ꝛ draco magn⁹ hns septē capita expectauit fructū mulier̄. vt post q̄ peperisset deuozaret. Aūc mulieri date sūt due ale aquile ꝛ euolauit. Mulier ista parturiens figat quāliber fidelem aīam sanctā q̄ parturit cū fructū boni op̄is facit. Sz draco cū septē capitibꝫ. i. diabolus cū septē capitalibꝫ p̄ctis nitit fructū boni op̄is impedire ꝛ annihilare Si aūt vult aīa euadere insidiantes eius oēs dz assumere duas alas aquile. i. duplicē charitatē dei ꝛ p̄rimi. tunc nō p̄t diabolus fructū eius suffocare. ꝛ his duabꝫ alis p̄t aīa volare ad xp̄m in celū. Aug. Quisq̄s dilexerit deū ꝛ p̄rimū bz aīam pennatā liberis alis sancto amore volantem in celū. Quicūq̄ aūt seculi amore implicat defectū hz in pennis. q̄cūq̄ bazꝫ ala3 ꝛ caruerit ad celū nō volabit. Tercio inuenimus in aquila q̄ p̄cellit alias aues in visu qz limpidius videt solem q̄ alie aues Ūñ de ea legit q̄ solet pullos suos p̄bare ꝛ solē. si solē clare intuent cognoscit esse suos et nutrit eos. Pullū vo q̄ solem clare nō intuet deiicit de nido tanq̄ alienū. Istud inuenim⁹ in aquila ista. s. in xp̄o q̄ valde acutum visum hz Deb. iij. Oīa apta ꝛ nuda sunt oculis eius. Nihil em̄ est in mūdo adeo occultū q̄n ipse totū videat. nihil em̄ ita acutū vt oculi eius nō totū factū hoīs videant. ꝛ nō solū facta sz etiā minimas cogitationes ꝛ desideria cordiū intuet. Et si aliq̄s videt aliū male agere reclamat. ve tibi q̄d agis. Sic aquila ista. s. xp̄s q̄ cūcta videt clamat p̄tōribus. Quid facis. ꝛ p̄ vocē p̄dicatoris. vel p̄ sciaz interiorē mordentē. De ista aq̄la dz Apoc. viij. Vidi ꝛ audiui vocē vnius aq̄le volantis p̄ medium celi clamantē ꝛ dicentez voce magna. Ve ve ve habitantibꝫ in terra. i. illis q̄ hūt cordā inclinata ad terrena ꝛ nō ad celestia. Illis dicit tribꝫ vicibus ve ve ve. Primo ve p̄ peccato cordis. Scōo ve p̄ peccato oris. Tercio ve p̄ peccato op̄is. Peccata cordis sunt cogitationes male. desideria mala. superbia. inuidia ira. odiū. auaricia. vana gl'a. ꝛ sil'ia. Peccata oris sunt verba turpia ꝛ mala. mendacia. detractiones. p̄iuria. ꝛ sil'ia. Peccata operis sūt furta. homicidia. rapina. vsura. luxuria. gula ꝛ sil'ia. Oīa ista sunt nuda ꝛ aperta oculis eius q̄ntūcūq̄ occulte p̄tingunt. Exemplū i thayde meretrice. Thays meretrix erat tāte pulcritudinis q̄ multi p̄pter eam vendit̄ substantijs. ad vltimū ad paup̄tatē deuenerūt finalem. ꝛ multi se mutuo occiderūt. ꝛ sic multas aīas diabolo offerebat. Hō audiens q̄dā sanctus abbas sumpto habitu seculari venit ad eam dans ei solidum. que putans eū velle peccare secū ea introduxit eū in secretū cubiculum. Ar ille. Est ne aliud secretius cubiculum vbi nullus videre possit. Cui illa. Nullus hoīm hic videre poterit. Si aūt deum times nō est locus ita occultus q̄ ei abscondat Cui sctūs. Credis esse deū q̄ oīa videat que in mūdo p̄tingūt. Ar illa. Credo. Cui sctūs. Cur ergo aīam tuā ꝛ tantas aīas damnasti. quia nō solum p̄ te sed p̄ oīb illis reddituras rōem. Hō audiens illa p̄trita ad pedes eius cecidit ꝛ cum lachr̄mis veniā postulauit. Et acceptis bonis oīb detulit in medium ciuitatē ꝛ cor̄ā oīb p̄fessit dicens. Venite ꝛ videte quō ea que peccando lucrata fuz exuram. Ar hoc facto perrexit ad abbatē ꝛ petiuit veniam. q̄ inclusit eam in q̄dam cellula tribꝫ annis. Postea reuelatū est ei q̄ dñs penitentiā eius acceptasset ꝛ ei oīa peccata dimisisset. ꝛ tunc eā eduxit. ꝛ post q̄ndecim dies ad dñm migrauit. Attende ergo o hō q̄ dñs oīa videt tanq̄ sibi p̄sentia.

De eodem. ¶ Sermo. XCII.

Ascendit deus in iubilatiōe ꝛ dñs in voce tube. Eccl. xxxv. Ascendet. ps. In verbis p̄positis duo notant. Primū iocunda christi ascensio. Secundū tremebūdū xp̄i ad iudiciū reuersio. Primus ibi. Ascendit ds in iubilatōe. Scōm ibi. Et dñs in voce tube. ¶ Circa p̄mū notandū q̄ ascensio xp̄i fuit tribꝫ iocūda. s. sibi ipsi. sanctis angelis. ꝛ antiq̄s patribꝫ. Gaudebat em̄ ipse p̄pter op̄is sui p̄sūmationē. Noīes em̄ solent multū letari quādo magnalia opera laudabiliter expleuerat. Ūñ

dicit Job. xvij. Opus ꝙsummaui quod dediſti mihi vt facerem. Et moriens dixit Joh. xix. Conſummatū eſt ḋcḋd mihi cōmiſſum eſt a patre meo. nā mūdū vicerat ꝑ pauperatē Jo. xvi Confidite qz ego vici mundū. Diabolū vicit ꝑ hūilitatē. Job. xvi. Princeps huius mūdi iam iudicatus ē. Hoiem ꝓdituz repauerat ꝑ penalitatē. z tō letanter aſcēdit. Au. xv. dicēs ad angelos. Congꝛulami mihi qz inueni ouē meā quā ꝓdiderā. Nota ꝑabolā. Reqre dñi/ ca tercia pfeſtū trinitat in euāgelio. Scōo fuit aſcenſio xpi iocūda angelis. Gaudebant eīm ꝓmo angeli ꝓpter noui hoīs viſionē. quia ipſe eſt in quē deſiderāt angeli ꝓſpicere. ſicut dz. i. Pe. i. Sup illo ꝙbo dic glo. Tanta ē illius hoīs ḋ ꝑ nob paſſus ē gl'ia. vt etiā angelice in celo ꝙtutes cū ſint eterne felicitat pfecte. nō ſolū imortalis diuitat magnificentiā ſed etiā aſſumpte hūanitatis claritatē ſp aſpicere gaudeant. In aſcenſione xpi cū viderent angeli nouū hoiem venientē quēnūqz in celo viderant ab initio. z cū intuerenf eo faciez. i. ipſius faciei pulcritudinē. repleti ſunt īmenſo gaudio ita q ſp in eū ꝓſpicere deſiderāt. cuius faciē nūqz cernere ceſſant. Tā iocūda eſt facies illa. ſicut dicit Fulgentius. q ſi aīa eēt in oīb penis inferni z videre poſſet faciē illā nullo mō ſentiret penā inferni. Hanc faciem ſancti pres exītes in limbo cū magno deſiderio deſiderauerūt dicētes cū ps. Oſtende nobis faciē tuā z ſaluī erimus. Et etiā exītes in ſeculo deſiderabant faciē illā videre. xij. Re. x. Uniuerſa terra deſiderabat videre vultuz ſalomonis regis. i. xpi. Cū ergo iſtā iocūdaz faciem dei angeli viderent multū leati ſunt. Scōo gaudebant angeli ꝓpter ruine eoz reſtaurationē. Uidebant eīm eū venientē cū multitudine magna ſaluandoz q debebant replere locū ex q lucifer cū ſuis ceciderat. Luc. xv. Gaudiū eſt angelis dei ſup vno pcōre penitentiā agente. Quid putas quale gaudiū tūc erat eis cū viderent tot milia ſaluandoz cuz xpo venire. Tercio aſcenſio xpi fuit iocūda patribz in limbo inferni. Gaudebant eīm ꝓpter tria, ꝓpter carceris ereptionē. ꝓpter regni celeſtis adeptionē. ꝓpter angeloz delectabilē aſſociationē. De his tribz dicit Eſa. lij. Leuaue/rūt vocē ꝓpter carceris euaſionē. qñ dicebant. Aduenifti deſiderabilis quē expectabamus in tenebris. ſtl' laudantes ꝓpter celeſtis regni manſionē. qz oculo ad oculū videbūr dei facie z ſocietatē angeloz delectabilē. Secundo gaudebāt ꝓpter hūane nature ſublimationē. Nam hūana natura ſublimata fuit ſuper naturā angeloz in xpo. Uñ angeli dignitatē humane nature ꝙſiderantes deinceps phibuerūt ſe ab hoīb adorari. ſicut dz Apocal'. xix. Cecidit iohes añ pedes angeli vt adoraret eū Et dixit ei angelus. vide ne feceris. cōſeruus eīm tuus ſum z frater. Ibi dicit glo. In vetere lege nō phibuit ſe adorari angelus. ſz poſt aſcenſionē videns ſup ſe exaltari humanā naturā ab hoīe timuit adorari. Leo papa. Natura noſtre hūanitatis hodie vltra cūctoz altitudinē ad dei patris ptātem eſt puecta. Nō ceſſum eſt vt mirabilioz fieret dei gratia cū remota ſit ab aſpectu hoīm tē. Sic ptz ꝓmū. ſ. ꝙ iocūda ſit dei aſcēſio. Secūdo notaf tres mebūda xpi reuerſio. qz in voce tube reuertef q nō occulta erit ſz manifeſta z oīb pctōribz tremebunda. Nam virtutes celoz monebūt i. ad modū trementiū ſe hebuerūt. ſicut dicit Luce. xxi. Quid ergo erūt de meritis peccatoribus. Sciendū autē q audi. tripler vox in aduentū xpi ad iudiciū. ſ. creationis. diſceptationis z diffinitionis. Prima vox eſt creationis. quādo mortui creanf ad iudiciū. Matb. xxiij. Mittet angelos cum tuba z voce magna z ꝙgregabunt electos cum reprobis ā q/tuoz ventis celi. i. a quatuoz finibus terre. oriente. occidente. aquilone z auſtro. Crih. O q̄ magna erit vox illa z terribilis cui obediunt omnia elementa. que petras ſcindit. inferos frangit. monumenta aperit. vincula mortis diſſoluit. z vniuerſos mortuos reſurgere facit z ad iudicium venire compellit. Adeo terribilis erit reprobis. ſicut dicit Aug. q malent oīa inferni tormenta ſuſtinere q ipſaz audire. Non eīm ſolum hoīes bonos ſed etiā malos z omnia demonia ſiue velint ſiue nolint ante ipſum ſicut ante creatorē ſuū regem deū z iudicem oīm ꝙgregabūt. nec a ꝙſpectu eius ſe mouere poſſunt nec licentiari nec ꝺdenari niſi ab eo. Ecce mirabilis z ſtupēda maieſtas z dignitas ſaluatoris noſtri. quia ſola virtute voluntatis ſue ꝙgregabunt ante eum oīs habitantes in celo z in terra z ſub terra. z in inferno. ne ſit qui abſcondat a calozis ſui virtute. Iſtud ira terribile erit q dānati tunc dicent montib. Cadite ſup nos. z collib operite nos. De iſta voce dicit beatus Hiero. Siue comedā ſiue bibam ſiue aliquid aliud faciā. ſemp videf mihi inſonare in auribz meis illa vox terribilis. Surgite mortui: et venite ad iudicium. Hec vox citatōis eſt terribilis. ſed vox diſceptationis erit terribilioz De qua dicit Joheľ. iij. Congregabo omnes gentes z ducaz eas in vallem ioſaphat. z ibi diſceptabo cum eis. Diſceptabit autem a minimis incipiens z vſqz ad nouiſſima deueniens. Primo obūciet malis beneficiū paſſionis ſue. ꝓpter hoc cicatrices reſeruauit. Augñs ideo cicatrices reſeruauit vt in iudicio hoſtibus ſuis exprobret. z ꝙincens eos dicer. Ecce hominē quem crucifixiſtis. ecce deum z hoīem in quem credere noluiſtis. videte

Sermo XCV

corripientez dura ceruice ꝛtemnit. repente ei supueniet iteritus. ꝛ eũ sanitas nõ sequet. qñ dicet dñs. Esurui ꝛ nõ dedistis mihi mãducare ꝛc. Et sequit. Ite maledicti in ignẽ eternũ. O ꝙguis erit illa increpatio. quã timuit dauid dicens. Dñe ne in furore tuo arguas me ꝛc. Abacuc. ij. Qui dicebat sup custodiaz meã stabo vt videã ꝙd rñdeam ad arguentez me. Qui modo seipm arguit tunc nõ arguet. Job. xlij. Vias meas arguã in ꝓspectu eius. ꝛ ipse erit saluator meus. Quõ aũt discepta bit in iudicio cũ malis. Redre in die ascẽsionis in fmone ascẽdit ds in iubilatione. ꝛ iuenies ꝛc. Rogemus igit spm sctm.

De sctõ spũ. Sermo. XCV.

Factus est repente de celo sonus. tãꝯ aduenientis spiritus vehementis. ꝛ replenit totã domũ vbi erant sedentes. Act. ij. ¶ Notandũ ꝙ multipliciter spẽ spũssanctus est missus. ¶ Primo in specie venti. vt in pñti euãgelio vbi dr. ꝙ spũssanctus venit in sibilatione venti vehemẽtis. Hoc aũt factũ est ad inuendũ ꝙ spũssanctus agilis fac ad opandũ quos replet. Glo. Nescit em tarda molimina spũssancti gratia. Vñ certũ signũ est ꝙ ꝙcunꝯ agilis est ad bñ opandũ ꝛ ad dei fruitũ ꝙ hz spm sanctũ. Roma. viij. Quicũꝯ spũ dei agunt hi filij dei sũt. Sed ꝙdam hñt spm sctm ꝛ expellũt eũ a se ꝙ mundas ꝛ inutiles cogitationes ꝛ opatões Sap. i. Spũssanctus aufert se a cogitationibus q̃ sunt sine intellectu. ꝛ expellit a supuenẽte iniqtate. ꝛ tales merent eternã mortem. Heb. x. Irritã ꝙs faciens legẽ moysi morieꝛ. qnto magis putatis deteriora ꝓmereri supplicia ꝙ filiũ dei ꝛculcauerũt. ꝛ spũi gre ꝛumeliã fecerũt. Exemplũ de iuda ꝙ spm sctm acceperat. ꝛ peccando eũ expulit. ꝛ ꝛõ eterna morte interijt. ¶ Scõo fuit datus in igne ad inuendũ ꝙ corda eoꝝ ꝙs replet ad charitatem accendit. Lu. xij. Ignẽ veni mittere ī terram ꝛ ꝙd volo nisi ꝙ ardeat. Ber. In igne apparuit spũssanctus qz ab oñi corde qõ replet rorẽ frigoris excutit. ꝛ desiderijs hoĩs accendit ꝛ ascendere facit. Vñ certissimũ signũ est ꝙ ꝙ hz charitatẽ hz spm sanctũ. Ite ignis redigit in cinerẽ ea q̃ in eo imponũt. Sic spiritussanctus ꝙs replet hũiles facit ꝛ viles reputatione sui. Vñ abraã dixit ad dñm Ber. xviij. Loquar ad dñm meũ cum sim cinis ꝛ pulus. Vñ ꝙcunꝯ vult spm sctm accipe dz esse hũilis ꝛ nõ supbus. Nam ór. i. Pet. v. ꝛ Jaco. iiij. Superbis resistit deus. humilibus autem dat gratiam. Sicut em aque deserunt montes ꝛ fluũt ad valles. sic gra spũssancti deserit supbos ꝛ fluit ad corda hũiliũ. Unde Aug. Quãto hũilius sedebat maria magdalena ad pedes dñi tanto amplius flebat. Lõ fluit em aqua ad hũilitatẽ de supcilio montis. Accí. iij. Quanto maioꝛ es hũilia te in oĩbus. ꝛ maiorẽ corã dño inuenies grãm. Exẽplũ in maria matre dei. qz hũilis erat. lõ angelus ei dicebat. Spũssanctus supueniet in te ꝛc. Vñ beatus Ber̃. Bene de humilitate marie audeo dicere. nec virginitas deo placuisset si humilis nõ fuisset. nec filiũ dei ꝓcipisset. Item ignis sp tendit sursum. sic ꝙ hz spm sanctũ semp tendit ad celestia. Omnia em terrena fm apl'm reputant vt stercora. quia conuersatio eoꝝ in celis est. licz corpaliter sint in terra. Cupiũt em dissolui ꝛ esse cum christo. Unde apl'us. Roma. vij. Infelix ego homo quis me liberabit de corpe huius mortis ꝛc. Unde vex signũ est ꝙ habet spm sanctũ qui nõ curat ista terrena. nec timet exponere vitaz suam ꝓpter deũ. ¶ Tercio apparuit in specie lingue ad innuendũ ꝙ quos spũssanctus replet affabiles ad ꝓximos reddit. ꝛ de diuinis loqui facit. Glo. Sic olim signũ erat vt oĩm gentium linguis loquerenꝯ qui spm sanctum habebant. sic nũc signũ est ꝙ qui spm sanctuz habent pacem cũ ꝓximo loquunꝯ ꝛ tenent simul. quia que dei sunt loquunꝯ ꝛ tractant. qz spũssanctus venit in linguis vt linguis oĩm gentium verba ignea loquerenꝯ. ꝛ legẽ igneã linguis igneis ꝑdicarent. Qui ergo habuerit linguam dei habentem ꝛ mendacem ꝛ de deo nõ loquit nõ habet spũm sanctũ. De ista materia require sermonẽ. Sit autem omnis homo velox ad audiendum. ¶ Quarto datus est spũssanctus in specie flatus. Joh. xx. Insufflauit ꝛ dixit eis. accipite spm sanctum. Voluit ꝙ flatum significari siue ꝙ spiritum qui attrahit ad coꝝ vt ostẽderet eis necessitas sicut em corpus nõ potest viuere sine vllo spiritu. sic anima non potest viuere sine spiritu sancto. ꝑs. Auferes spũm eoꝝ ꝛ deficiẽt ꝛc. Et sequit. Emitte spũm tuum ꝛ creabuntur. Job. vi. Spiritus est qui viuificat. Et quia sic est necessarius debemus cum omni diligẽtia ꝓcauere ne spiritus impediat a corde nostro. Prouerb. iiij. Omni custodia serua cor tuum qm̃ ab ipso vita ꝛ mors ꝓcedunt. Frequenter debemus aperire os ꝙ cordis desiderium. ꝛ orando attrahere spũm ad refrigerãdum ab ardore vicioꝝ. Unde ꝑs. Os meuz aperui ꝛ attraxi spiritum. ¶ Quinto apparuit in specie columbe super iesum baptisatum. Luce. iij. ad innuendũ ꝙ qui volunt accipere spm sctm debent eẽ in vita sua vt columba. columba est sine felle. sic tales debent esse sine felle ire. odij ꝛ inuidie. que dicunt fel ꝓpter amaritudinem. quia sunt amara vt fel. Et ideo dixit petrus symoni mago qui volebat

emere spm̄sanctū. Ille felle amaritudinis vi/
deo te esse xp̄m. Act. viij. Ipse em̄ erat plenus
felle inuidie. qz inuidebat apl'is q talia signa
faciebāt p spm̄sanctum miracula facientem.
quia em̄ habebat fel inuidie. ideo non recepit
ab eis. Sic z nos si volumus spm̄sanctū ac
cipere debemus cordis amaritudines depo/
nere. ad Eph. iiij. Omnis amaritudo. ira z in/
dignatio. clamor z blasphemia tollat a vob
cum omni malicia. Estote aut̄ inuicem beni/
gni z misericordes donātes inuicem. sicut et
deus in xp̄o donauit vobis. z tunc poteritis
semp accipere spm̄sanctū. Item columba ge
mitū p cantu habet. sic nos p peccatis nostris
gemere debemus. Esa. lix. Rugiemus quasi
vrsi omnes. z quasi columbe meditantes geme
mus. Isid. Gemere z flere debemus remini/
scentes q̄z grauia sunt que cōmisimus. q̄z de
lectabilia celi gaudia que amisimus. q̄z horri
bilia inferni tormenta que meruimus. Crisp.
Cogitare debemus q̄nta sit felicitas semper
esse cū deo. quāta miseria viuere in hoc seculo.
quanta calamitas semp cruciari in inferno.
Inde generat luctus q̄ meret spūssancti ꝯso/
lationē. Mat. v. Beati q̄ lugent q̄m ipsi ꝯso
labunt. Itē columba solet libenter nidifica/
re in foraminib⁹ petre. Per petrā figat xp̄s. fo/
ramina petre sunt vulnera xp̄i que in cruce su
stinuit in q̄b⁹ aīa sancta habitare dz p iugem
memoriā passionis christi. Unde dicit spon
sus aīe. Cant. ij. Veni spōsa mea colūba mea
in foraminib⁹ petre. q. d. Pone cor tuū z co/
gitationes tuas in vulneribus meis cogitādo
q̄nta p te sim perpessus. Unge. O aīa mea
si quietē desideras. si securitatē affectas. assu/
me pennas sicut columba. z volans nidifica
in vulneribus xp̄i. Nusq̄z quies gratior. nusq̄z
securitas futurior. qz ibi disces q̄ pdices supbis
qz xp̄s nō habuit sup q̄ vel vbi caput suū re
clinaret. Quid tracūdis. qz tanq̄z ouis ad oc/
cisionē ductus est. z sicut agnus coram ton/
dente se obmutuit dū male tractaret z nō ape
ruit os suū. Quid inuidis qz p crucifixoribus
suis patrē exorauit dicens. Pater ignosce illis
qz nesciūt q̄d faciūt xp̄e. Quid accidiosis. qz
accelerauit ad mortē. Un̄ ait ad iudam. Q̄d
facis fac citius. Quid auaris. Quia nudus
pendebat in cruce. Quid gulosis. quia pota/
tus est felle z acero. Quia igit̄ omnia membra
dñi affluūt misericordia. nec desunt foramia
p que fluat ipsa. qz foderūt manus meas z pe
des meos z latus meū. Ad q̄ mēbra z fora/
mina recursum habeas eius passionē medi/
tando z gram inuenies. Rogemus dn̄m xp̄m.

De eodem. Sermo. XCVI.

Si q̄s diligit me
fmonē meū seruabit. z pater meus diliget eū.
z ad eū veniemus z mansionē apud eū facie
mus. Joh. xiiij. In verbis istis ꝓpositis dns
duos facit. Primo hortat nos ad suā charita
tē. Scdo ponit charitatis vtilitatē. Primū
tangit ibi. Si q̄s diligit me. Secūdū ibi. z
pater meus diliget eum. Nota q̄ dns spāl'r
ad q̄tuor genera hoim venit. sz nō manet nisi
in vno genere hoim. Nam aliqui sūt ad q̄s
venit dns z pulsat vt ītromittat. z vt ibi ma
neat. z illi nō audiūt vocem eius nec rndent
ei. nec ītromittūt eū. z cū illis nō manet dns.
Alii sunt q̄ vocē eius audiūt z rndent. nō tn̄
ītromittunt. nec cū illis manet dns. Tercij
sunt q̄ audiūt vocē dn̄i z ītromittūt. sz post
paululū relinquunt. nec ibi manet dns. Quarti
vocē dn̄i audiūt z ītromittūt eū z bene tra/
ctant. z voluntatē eius faciūt. z cū talib⁹ ma
net dns. Primi qui nec vocem eius audi
re volunt nec rndere nec ītromittere volunt
sunt pctores desperati q̄ ira indurati sūt q̄ per
nullū modū ꝓuerti pñt ad eū de peccatis. ad
quos hospiciū venit dns z pulsat multū mo/
dis. Aliq̄n p pdicatores. aliq̄n p tribulatio
nes. aliq̄n p infirmitates z p paupertates. ali/
q̄n p inspirationes z remorsum ꝯscie. Per p
dicatores pulsat dns q̄n pdicator nūciat eis
penā eterne dānationis si nō fuerint ꝓuersi. p
mittit eis gaudia eterna diuine visionis. ꝓ
nūt eis incertitudinē sue mortis. Ipsi aūt īdu
rati q̄ nō timent penas eternas. nec
curant promissa eterne vite. nec perpendūt de
mortis incertitudine. De istis dr Job. xli. Indu
rabit cor ei⁹ sic lapis. z stringet q̄si malleato
ris incus. Compat aūt eos lapidi. z vere lā/
pidi sunt sil'es. qz q̄cq̄d seminat sup lapides
nō facit fructū. Sic etiā verbū dei q̄ pdicat
ipsis nō facit fructū in cordib⁹ eor. Un̄ Lu.
viij. Semen est verbū dei. q̄ aūt cecidit sup
petrā natū aruit. qz nō habebat humorē. Itē
lapis ḡuis est. z semp tendit deorsum z non
sursum. sic pctor nō tendit sursum ad celestia
sz semp ad infima donec ad vltimū dimerga
tur in infernū. Un̄ dr Exo. xv. Descenderūt
in pfundū q̄si lapis. Compar̄ etiam incudi
qz q̄nto magis cudit z pcutit tanto magis in
durat. sic tales q̄nto magis arguunt p pdica
tores tanto deteriores fiūt. Isti sil'es sūt pha/
raoni. quē q̄nto magis dns flagellauit tanto
magis indurabat. Un̄ dns ipm tandē in ma
ri rubro submersit cū oib⁹ suis. sic tales indu
rati tādem mergent in pfundū inferni. Se
cūdo venit dns ad q̄sdā z pulsat. Illi audiūt
vocē eius z rndent. nec tn̄ ītromittūt. Hi sūt
q̄ pctores se recogn̄oscūt nec pctā deserere volūt
volūtatē ꝓuertēdi cupiūt sz illā ad effectū nō
pducūt. sz sp de die in diē. de āno in annū p/
trabūt. eccias freq̄ntāt. elemosinas dāt. orā

Sermo XCIX

qñ post absolutõz sacerdos in cõfessione ma/nũ imponit. Exemplũ. Quidã vidit nigros boies accedere ad sacerdotẽ ad offirendũ q̃ immundi erãt z claroz mũdos recedere a sacerdote post ꝯfessionẽ. ¶ Tercio dat spũssanct⁹ istis q̃ se ex toto corde humiliãt. Istud figuratũ est in hꝭ q̃ spũssanctus datus est discipulis sedentib⁹. Glo. Sessio indiciũ est hũilitatis. Uñ quicũq; vult recipe spiritũ sanctũ dz esse hũilis nõ superbus. Uñ 2o. i. Pe. v. Superbis resistit de⁹ hũilib⁹ aũt dat gratiã. Bern. Volet sp̃ gr̃e diuine familiaris esse hũilitas, sicut eñ aq̃ descrit mõtes et fluit ad valles. sic gr̃a spũssancti deserit corda superboz et descẽdit ad corda humiliũ. Uñ q; maria hũilis erat. ideo spũssanctus i eã descẽdebat. Ideo dixit angel⁹ Luc. i. Spũssanct⁹ superueniet i te z virtus altissimi obumbrabit tibi. Exemplũ in q̃dã nobili dña q̃ monasteriũ intrauit. et oĩa vilia officia acceptabat. Rectre dñica tercia post trinitatis. in ser. Humiliamini. ¶ Quarto spiritussanctus dat cõcordib⁹ z vnitatẽ seruantib⁹. Eccl. xxv. In tribus beneplacitũ est spiritui meo q̃ sunt ꝓbata coram deo et hoĩb⁹. concordia fratrũ. amor primoz. vir z mulier bñ cõsentientes. Istud figuratũ est Act. ij. vbi dz. q̃ cũ discipuli essent pariter datus est eis spũssancus. et erat illis oĩbus cor vnuz z aĩa vna in dño. Quicũq; q̃ volũt accipe spũsanctũ cõcordiã et vnitatẽ hꝫe debẽt. Ber. Nisi i hũilitate op⁹ tuũ feceris. deo q̃ vnus est acceptũ nõ erit. et dñs promisit in euangelio. Mat. xviij. vbi duo vel tres congregati fuerint i noie meo. sp̃ cõcordiã z vnitatẽ i medio illoz sum. Exemplũ in duob⁹ discipulis euntib⁹ in emaus. Luc. vlti. Ecce q̃ bñ valet concordia z vnitas. Ps. Ecce q̃ bonũ z q̃ iocundũ habitare frẽs in vnũ. ¶ Quinto spũssanctus dat in oratione perseverantib⁹. Luc. xi. Si q̃ vos cũ sitis mali nostis bona data dare filiꝭ vr̃is. q̃tomagis pr̃ vester celestis dabit sp̃m bonũ petẽtib⁹ se. id est sp̃m sanctũ. Act. i. Cũ discipli post ascẽsionẽ dñi erãt p̃seuerates in oratõe cũ mulieribꝫ et maria matre dñi acceperũt sp̃m sanctũ. Et Luc. xxiij. dz q̃ baptisato iesu z orãte descendit spũssanct⁹ corpali specie sic̃ columba sup ipm. Quicũq; ergo voluerit sp̃m sanctũ recipe debet in oratõnib⁹ p̃seuerare. ¶ Sexto dat spiritussanctus ipm desiderantib⁹ z sibi p̃ptem/platiõz aspropinq̃ntib⁹. Eccl. xxiij. Trãsite ad me oes q̃ concupiscitis me. z a generatõnibꝫ meis adimplemi spũs eñ meus sup mel dulcis. Jac. iij. Appropinq̃te deo. Glo. p̃ptem plationẽ. et aspropinq̃bit vobis p̃ spũssancti cõmunicationẽ. Istud figuratuz est in hoc q̃ discipuli acceperũt spiritũ sanctũ cũ essent i superiori p̃edom⁹. Glo. Qui sp̃m sanctũ desiderat. carnis domicilii mẽtis ꝓemplatõne calcet. In hoĩe eñ due sunt mansiones. superiorz z inferior. In inferiori habitat q̃ ea q̃ sunt carnis cogitat z desiderat. In superiori ꝯo mãsione hꝫat q̃ corpalia z hmõi ꝓtẽnens soli dõ vacat. et soli ei placere desiderat. ¶ Septimo dat spũssanctus deũ diligẽtib⁹ z mãdata eius seruantib⁹. Jo. xiij. Si diligitꝭ me mandata mea seruate. et ego rogabo p̃rem z aliũ paraclitũ dabit vobis sp̃m veritatꝭ q̃ a p̃re p̃cedit. Qui ergo vult sp̃m sanctũ recipe dz ei⁹ mãdata seruare. De mãdatis eius rectre dñica. xiij. post trinitatẽ. in ser. Abrae. Rogem⁹ tc̃.

De eodem. Sermo. XCIX

Non enĩ misit deus filiũ suũ vt iudicet mõm. sz vt mũdus saluet̃ p ipm. Jo. iij. Uñ in p̃nti euangelio possum⁹ notare duo. Primũ est dilectio ad nos. Scõm est exhibitio dilectõnis. Primum ibi. Sic de⁹ dilexit mundũ vt filiũ suũ vnigenitũ daret. Secundũ ibi. Nõ enĩ misit deus filiũ suũ. ¶ Sciendũ aũt q̃ deus misit et adhuc mittit nobis diuersa exẽpla in q̃bus oñdit nobis dilectõis sue signa. Primo mittit tpalia ad sustentandũ. Scõo doctores ad instruendũ. Tercio angelos ad custodiendũ. Quarto filiũ suũ ad redimendũ. Quinto spiritũsctm̃ ad ꝓsulandũ. De pmo dz Joel. ij. Ecce mitto vobis frumentũ vinũ z oleũ z replemini in eis. Per frumentũ intelligit panis. p vinũ potus. et p oleũ oĩa alia alimenta. q̃ oĩa habem⁹ de dono dei q̃ nobis singulis annis mittit ad sustentandũ corpus. vñ ps. Omnia subiecisti sub pedib⁹ eius. Nec oĩa misit deus generaliter oĩbus hoĩbus. Qui q̃ vltra necessitatẽ abscõdit z indigẽtib⁹ nõ partit̃ fur ẽ et a dño maledict⁹. puer. xi. Qui abscõdit frumẽtum i tpe necessitatꝭ maledicet a deo. benedictio aũr sup caput vendentiũ. Itẽ Amb. Pasce fame morientẽ. si no pauisti occidisti. et nõ solũ in absconditũ dz esse frumentũ. sz nec pecunia q̃ emit frumentũ. Eccl. xxix. Perde pecuniã p̃ter amicũ tuũ z nõ abscõdas illã sub lapide in p̃dition̄. Amb. Nõ minus est crimen habẽti rollere q̃z cũ possit z abundans sit indigẽtib⁹ denegare. Esurientis panis est quẽ tu detines. nudoz indumentũ q̃ tu retines. miseroz redẽptio pecunia quã abscõdis i terra. Tot q̃ scias te reddere q̃t bona possis p̃stare. Et nõ solũ nõ sit frumentũ absconditũ. nec pecunia q̃ frumentũ emit. Sic q̃ ptz q̃ nus mittit nobis tpalia q̃bus pascimur q̃ n sunt abscondẽda sz paupib⁹ z indigẽtib⁹ partienda. q̃ quicq̃d hõ vltra necessitatẽ uat cõtra aĩam suaz reseruat. Jac. v. Di vre putrefacte sunt. et vestimẽta vra comesta sunt. Aurũ vestrũ et arger

Feria tercia post penthecosten

nauit. et erugo eoꝝ erit vobis in testimoniū ꝛ manducabit carnes vras qsi ignis. ℣ Et nō solum misit nobis de⁹ cibū spalem. sz etiā mittit nobis cibū spiritualē ꝛ celestē in cibuz aie. ℣ Vel. ij. Ecce ego mitto frumentū. p frumentum possum⁹ accipe corp⁹ xpi. s. sacrm qđ de frumēto ꝟficit. Un dns cōparauit se frumēto Jo. xij. Nisi granū frumēti cadēs i terrā mortuū fuit nullū fructū affert. qđ de morte sua dixit. Et p vinū intelligit sanguis xpi q de vino cōficit. Per oleū gra sua siue mia significatur. Ista tria mittit nobis qtidie in cibū aie. ℣ Sedo nobis mittit suos nuncios. s. doctores ꝛ pdicatores ad erudiendū. Lu. xiij. Dō qđā fecit cenā magnā ꝛ mi. ser. suū hora cene dicere inuitatis ꝛc. Iste bō xps est q pparauit p hūanitatē vitā eternā. et misit seruū suū. i. ordinē pdicantiū ꝟbū dei seminantiū. sm Bre. Dicite inuitatꝫ. Et qcūqz audit illos audit illum q misit eos. Un cū dns mitteret discipulos suos ad pdicandū ait. Qui vos audit me audit. et q vos spernit me spnit. et q vos recipit me recipit. Sed mti obturāt aures suas ad vocē pdicantiū sic serpēs ad vocē incantātium. Quis surd⁹ nisi ad qs seruos meos misi. Aliby ꝟtingit sic illis de qbꝫ ꝛ. puer. xxi. Qui obturat aurē si am ad clamorē pauperū. ipe clamabit et nō exaudiet hic neqz i futuro. qñ dicēt. Pñe dne api nobis. sed rndebit eis. Amē dico vob. nescio vos. Mat. xxv. Amē dico vobis. nemo illoꝝ virorū qvocati sunt ꝓ nūcios meos ꝛ eos audire noluerūt gustabūt cenā meā. q aūt audiūt intrabūt in vitā eternam. Lu. xuij. et Lu. xi. Bti q audiūt verbuz dei ꝛ custodiūt illud. Bre. Certissimū signū ē eterne pdestinatōis libēter audire verbū dei. ℣ Tercio mittit nobis angelos ad custodiendum. Heb. i. Oēs sunt amministratorij spiritus ꝛc. Mittunt em ad custodiā nram. ps. Angelis suis mādauit de te ꝛc. Bre. dicit q vnusqsqz hz angelū suū sz bonū ꝛ malū. bonum ad custodiendū. malū ad exercitandum. Hac custodia bñ indigem⁹. qz multi ꝛ infiniti sunt inimici nri q odiose nobis insidiant in oī loco. ps. Respice inimicos nros qm multiplicati sunt ꝛ odio iniquo oderūt nos. Et sicut aliquiby sanctis monstratū est. frequēter circa nos volitāt. et sic muscē in aere innumerabiles sunt sic dicit Paymo. et sic radi⁹ solis multitudinis puluerib⁹ plenus est. Sic aer maligis spiritib⁹. Un Bre. Si boni spūs a nobis elongarēt. impet⁹ malorū spirituū null⁹ sumere posset. Piero. nō posset esse tuta ois ca nisi custodia sctorū muniret. ℣ Quarto mittit nobis & ꝟbū suū ad saluandū. non em misit [illegible] vt iudicet mundū. sz vt [illegible] ipm. qđ fuit maximū signū [illegible] In hoc caritas dei, nō qsi nos rimus eū. sz qm prior ipe dilexit nos. ꝛ misit filiū suū ꝓpiciatorē p pctis nris. Bre. O inestimabilis dilectio charitatis. vt fuū redimeres filiū tradidisti. Hic est ille verus ioseph ō q ꝛ Gen. xlv. Pro salute vra misit me dns añ vos. Hic est ille ver⁹ moises de q ꝛ Exo. iij. Veni mitā te ad pharaonē vt educas populū meuz de egypto. ℣ Quinto misit nobis spm sanctū ad ꝛsolandū. vñ vocat paclitus. i. cōsolator. Ber. Adeo dulcis est spūs sanctus et intm ꝛsolat nos q ei⁹ dulcedini ꝓpalere nō ꝑt ipa amarissima mort⁹ amaritudo. Exemplū in brō Stephano q cū replet⁹ esset spiritu scto lapides torrētis illi dulces fuerūt. Aug. Qui de torrēte voluptatꝫ semel qtū possibile est ꝓfecte gustauerit. cui⁹ vna gutta maior est oceano. restat vt in eo ois sitis secularis extinguatur. Rogemus igit ꝛc.

Feria tercia post penthe. Ser. C.

ORauerūt p ipis vt acciperēt spiritū sanctū. Act. viij. Sicut isti duo apli petrus ꝛ iohānes oraverunt p samaritanis vt acciperēt spm sanctū ita ꝛ nos exemplo eoꝝ debem⁹ orare vt mereamur accipe spm sanctū. et hoc ꝑter multas vtilitates qs operat spūs sanct⁹ in nobis. Est em spūs sanctus vtilis ꝛ necessari⁹ pctōrib⁹ in pctis iacentib⁹. est vtilis ꝟuersis et penitentib⁹ est vtilis iustis ꝛ pfectis. ℣ Primo vtilis est pctōrib⁹ in hoc q eos p gratiā ad pniam adducit. Ro. ij. An ignoras qm benignitas dei ad pniaz te id est spūs sancti cui attribuit mia. ad pniaz te adducit. et hoc facit aliqn p interuā increpationē. Jo. xvi. Cū venerit ille spūs cūs arguet mōm. i. mūdanos pctōres de pctō qđ fecerūt de iustitia quā neglexerūt. ꝛ de iudicio qđ timuerūt. Omōi argutio fit qn spūs sanctus cor homis dat cogitatōes peccatoꝝ quas fecit. et omiss onem eorum que non fecit scz bonorū. et q i iudicio extremo redditur⁹ est rationē de oibus ꝛmissis ꝛ omissis. et sm hoc cōcipit pctor ꝛtritionē ꝛ flet p pctis. ps. Lauabit spūs ei⁹ et fluenta aq lachrymarū. Sicut pz in maria magdalena. statim cū spūs sanct⁹ tetigit cor ei⁹ fluxerūt aq ita largissime de oculis ei⁹ q pedes dñi lachrymis lauit. ꝛ dauid q graviter peccauit dicit Eccl. xlvij. Ips purgauit pctā ipi⁹. s. qn ei gratiā penitēdi tribuit. Exemplū hūt pctores in marīa pctore dauid. et in maria peccatrice maria magda. vñ nullus de benignitate dei desperet. Bre. Qui multos sanatos videmus qđ aliud qz miscbie pignus habem⁹. Jte spūs sanct⁹ aiam pctōris vnificat. Homo em peccādo aiam suā occidit. Aug. Sicut vita corpis est aia. ita vita aie est deus. quoniā si aia deserit corpus. corpus

Sermo CI

moritur. sic mortua ia si deserit eā deus. qō fit p pcm. Ysa. lix. Pcā vra diuisit ūt iter vos et deū vestrū. Is spūsanctus aduenies viuifi/cat aīam. Joh. vi. Spūs est q viuificat. Eph. ij. Dns q dues est i sua mia ꝓpter nimiā cha/ritatē q dilexit nos cū essemus in pcis viuifi/cauit nos. sic bene figuratū est Ezech. xxxvij. vbi dr q ꝓpheta Ezechiel ductꝰ fuit in spū in campū plenū ossibꝫ mortuoꝝ. et dixit ei dns. Putas ne viuēt ossa ista. Qui rndit. Dne tu nosti. Et dns ad eū. Dic ad ossa ista. Ossa a/rida audite verbū dei. hec dicit dns. Ego itro duco i vos spm et viuetis. Cūq sic diceret p/pheta. facta est cōmotio. et accesserunt ossa ad ossa. et vnūqōq membrū ad iunctura suam. et nerui et carnes et cutis exercuerūt sup ea. Tūc dixit dns ad ꝓphetā. Aqtuor vētis veni spi/ritus et infla sup interfectos istos et reuiuiscāt. Et ꝓphetaui sic pceperat mihi. et ingressus est in ea spūs et vixerūt et stetrūt sup pedes suos exercitꝰ grandis nimis. Ad ram. Nihil fuit nisi visio quedā. p quā pt intelligi q spūsan/ctus mortuā aīam viuificat. Jccirco vnusq; sqz dicat cū ps. Dne viuifica me fm verbū tuū. Jtē spūsanctus vtilis est pcoribꝫ pniaz agē/tibus in b q ipos adiuuat in satisfactōe. Ro. viij. Spūsanctus adiuuat infirmitatē nram. Ephe. iij. Det vobis deus fm diuitias glorie sue virtutez p spm eiꝰ corroborari. Jdeo dicit dns illis q aggrediūt satisfactōz arduā p pec/catis suis. Aggei. ij. Spūs meus erit in me/dio vri nolite timere. Sine adiutorio spūsan/cti non possumꝰ facere quicqz. Joh. xv. Sine me nihil potestis facere. i. sine gra mea. Item spūsanctus a futurte diaboli liberat nos et fi/los dei facit. Pctōr em q facit pcm seruꝰ est pcti siue diaboli. Joh. viij. Crisꝰ. Aūqz pecca/mus liberi sumus. Is si semel nos diaboli opi/bus obligauerimꝰ iā nra virtute euadere non valemꝰ. Et b est qō dns dic Osee. xiij. Per/ditio tua ex te. ex me aūt auxiliū tuū. Jdeo no/bis necessariꝰ est spūsanctus q nos liberos fa/cit a futurte diaboli. tūc filij dei erimus. Ro. viij. Jpe spūs testimoniū phibet et reddit spi/ritui nro q filij dei sumus. q si filij et heredes. Jtē spūsanctus vtilis est pficientibꝫ. Est em ductor eoꝝ et fortificator. Ductor eoruz est. qz pficientes debēt ire de futurte i virtutē. ps. Jbūt de virtute i virtutē. Et iō spūsanctꝰ eis est ne cessariꝰ ne deuiēt a via recta i bona vita. Is vt vadāt de virtute in virtutez. Jdeo dr Ezech. xxxvi. Spm meū ponā in medio vri. et faci/am vt i pceptis meis ambuletis. Sic petebat ꝓpheta. Spūs tuus bonꝰ deducet me in terrā rectā. Sed qz pficientes in bona vita multas habēt aduersitates. iō necessarius est eis spiri/tussanctus q eos fortes ad pugnandū efficiat ps. Spū oris eius oīs virtus eoꝝ. q. d. Dis fortitudo eoꝝ q pugnāt ꝑtra diabolū est a spi/ritu sancto. et quos replet ad pugnā fortes fa/cit. et qui sine spū hoc ad pugnā vadunt cito cadūt. Jstud figuratū est. i. Reg. xi. vbi dr q Naas pugnauit cōtra filios israel. et obsedit Jabes Galaad. et noluit cū eis facere pactum nisi erueret oēs oculos dextros. Qō cum nun/ciatum esset Sauli. insilijt in eum spūs dni. et deuicit eū. Naas interpretat serpēs. et signifi/cat diabolū q p serpentē primū hoīem vicit. Jste adhuc filios israel et deuotos homies im/pugnat. et nititꝰ eis eruere oculos dexteros. i. auferre cognitionē dei. sed si spūsanctus insi/lierit in eos sicut i saul ipi deuincēt eū. s. serpē/tem cū adiutorio spūsancti. et dicāt cum ps. Spū principali cōfirma me. ¶ Jtē spūsanctꝰ vtilis est pfectis hoībus. qz talibꝫ sepe secreta celestia reuelat. Unde dr. i. Chor. ij. q oculus nō vidit nec auris audiuit nec in cor hoīs ascēdit q ꝓparauit deus his q diligunt illū. Jlla no/bis reuelauit p spiritū sanctū. sic pz in Johā/ne q vidit secreta celestia. s. dei. cū esset i insula pathmos. Et paulus q raptus est ad tertiū ce/lum. et vidit ibi ea que nō licent hoī loqui. Et stephanus vidit celos aptos. quare. qz fuerūt repleti spūsancto. Jtē spūsanctus vtilis est p/fectis et cōtemplatiuis. qz eterna dulcedine re/ficit eos. Sap. xij. O qz suauis est dñe tū. Ec/cle. xxiiij. Spūs meus sup mel dulcis. Et ta/lis dulcedo spūsancti cordis iubilū generat. Ephe. v. Impleamini spūsancto. et sequitur. Loquētes vobismetipis in psalmis. hymnis et canticis spūalibus cantātes et psallentes in cordibꝫ vestris. Tale iubilū sentire pt et ex/plicari verbis nō pt. Aug. Introducis me ali/quādo dne in affectū multū inusitatū intror/sus. nescio qd aliud erit vita eterna si ista non erit. Hugo de sctō victore dicit in psona aīe. Quid est illud dulce in recordatōe dei qō ali/quādo me tangere solet et tam vehementer et suauiter afficere. vt iam tota a me alienari inci/piam. subito em innouor et bn mihi esse inci/pit vltra qz loqui sufficiā. exultat animus. cor illuminat. desideria iocundant. in oblitionē venit oim preteritoz dolorū ppessio. et nescio vbi sum. Bern. Si vna gutta eterne dulcedi/nis ita inebriat q vbi homo sit totaliter nesci/at. quid erit in regno celoz vbi bibem de fon/te totius dulcedinis fluenti sine fine. Roge/mus dnm tc.

Eeodem Sermo CI.

Hor non venit ni/si vt furetur et mactet et perdat. Joh. x. Moraliter possunt ista verba tripliciter ex/poni. qz sunt tria genera furum. scz diabolus. mors. et homo malus. Primus fur insidiat

anime. et nitit ei auferre virtutes et bona quibus aia in pñti reficit seu ornat. Et sic ablatis eis nititur eã mactare siue mortificare. ꝛ iõ nõ solum ẽ fur sz etiã latro. Osee. vij. Fur ingressus est spoliãs. latruncul⁹ fortis. q. d. Diabol⁹ ingredit occulte domũ aie tãq̃ fur. et spoliat eã bonis opibus. et tũc quasi latruncul⁹ manifeste occidit aiaz sicut latro corp⁹. vñ Job. xxiij Mane primo cõsurgit homicida ꝛ interficit egrotũ ꝛ pauperẽ et p noctẽ erit quasi fur. Qz em aliqñ hõ corpaliter interficit videmus. q̃ aũt aiam miserã spoliat ꝛ nudã deserit nõ aduertim⁹. Propter hoc dr Apoc. xvi. Ecce venio q̃si fur. beat⁹ q̃ vigilat ꝛ custodit vestimẽta sua ne nudus ambulet. Vestimẽta aie sunt virtutes et bona opa. que nititur diabol⁹ non furari solum sed occidere. Vñ btus petrus. i. Pe. v. monet nos dicẽs. Frẽs sobrij estote et vigilate qz aduersarius vester diabol⁹ circuit tanq̃ leo rugiẽs querẽs quẽ deuoret. cui resistite fortes in fide. qz dormientes in peccatoris damnati. Comedit me. deuorauit me. absorbuit me sicut draco. Hiere. li. Secũdus fur sz mors ille insidiatur vite. Fur em venit cum minime putatur. sic et mors. Apoc. iij. Si ñ vigilaueri veniã ad te tãq̃ fur. i. Thes. v. Dies dñi. id est hora mortis sicut fur ita veniet in nocte. Hre. Cõditor noster diẽ mortis nostre incertũ nobis esse voluit vt qñ sp ignoratur semp primus esse credat. et tãto q̃q̃ sit feruẽtior i operatõe q̃to incertior est deuocatione. Jõ monet nos dñs ꝟra incertitudinẽ mortis. Mat. xxv. Vigilate qz nescitis diez neq̃ horã. Hoc aũt scitote qm̃ si sciret pfamilias qua hora fur ventret vigilaret. Luce. xij. Berñ. Certũ est q̃ morieris sed incertũ est qñ vel vbi. Bene. Mors tibi insidiat in oi loco. tu quoq̃ si sapies fueris vbiq̃ eaz expectabis Unde legit q̃ Johannes patriarcha ꝟstitue/rat sibi quendã famulũ qui frequẽter venit ad eum cũ esset i loco honoris dicẽs. Dñe impletum est sepulcrũ ruũ. tube g̃ pfici. qz cito morieris. Tercius fur est hõ malus. et sunt q̃tuor genera hominũ q̃ fures vocant. Primi sunt mali plati. q̃ pce vel pcio vel suasione vel alio quocũq̃ falso mõ ꝛ nõ fm deũ vel iusticiam veniũt ad platuras. q̃ nõ q̃runt laudẽ dei ꝛ salutem primi sed tm̃ suam et suoz vtilitatẽ. De q̃bus dicit dñs in euãgelio hodierno. Joꝛ. Qui nõ intrat per ostium in ouile ouiũ ꝛc. Scõo dicit fur q̃ rem alterius furtiue accipit cõtra pceptum dñi. Exo. xx. et Deut. v. Non furtũ facias. vbi fm glosaz phibuit oẽm vsurpationẽ aliene rei. nõ em̃ rapinam. nõ fraudẽ. nõ vsuram cõcessit qui furtum phibuit. De illo fure qui aliena rapit dr Eccl. v. Super furem est cõfusio. qñ fur cõprehendit et punit. ꝛ pnia sera. qñ. s. suspendit. Propter hoc dicebat Salomon puer. xxx. Duo petij te ne deneges mihi ꝛc. ne forte satiatus abliciar ad te negandũ. Tercio dr fur homo detractor q̃ post tergũ bois furat sibi honorẽ p detractiones. De q̃ Ambro. Tolerabiliores sunt fures q̃ vestes ꝛ alia nr̃a bona diripiũt q̃s fures q̃ famã nostrã lacerãt. Cui⁹ rõ pot esse. Quia dr puer. xxij. Melius est nomen bonũ q̃ diuitie multe. sup argentũ enim et aurũ bona gratia. Nomen bonũ est fama bona. q̃ ergo primo suo per mendaciũ ꝛ detractionẽ aufert bonã famã plus ei nocet q̃s si multa bona ei furaret. Illã bona tpalia amissa pñt recuperari, bona fama amissa nunq̃ vel raro in vita ista recuperat. Vñ a detractõe dr cauere homo se multum. Vap. i. Custodite vos a murmuratione. et a detractõe parcite lingue. Catho. Virtutem primã puto cõpescere linguã. Unde ps. Dñe libera animaz meam a labijs iniquis et a lingua dolosa. Quarto dicit fur qui rem alienã inuito domino dolose contractat. Unde ait lex. Furtum est cõtractatio rei aliene fraudulosa inuito dño. vnde si quis accipit equũ vel rem alterius et vtitur ea ad vsus suos inuito dño furtum cõmittit. etiam si ad alios vsus q̃s cõcessa sit. Item si quis accipit equum vel rem accõmodatam ad certum locum et ipe vltra pcedit cum illa re inuito domino furtum cõmittit. Item qui rem sibi ad vrendum accõmodatã alijs accõmodauerit. Item qui rem p pignore sibi obligatã vtitur inuito dño suo. Item qui vtitur re aliena ꝛ psumit firmiter q̃ dñs sibi bene fauet. et si sciret sibi nõ placere nullatenus re sua vti vellet. furtum nõ cõmittit. Et breuiter vbicũq̃ inuenies cõtractationẽ rei aliene factã cõtra voluntatem dñi intelligit furtum cõmissum. Cum autem furtum cõmissum fuerit in vsu rei tm̃ tenetur fur ad restitutionẽ illius vsus. Si aũt aliqs vtitur re aliena nesciente domino. et putat dominũ nolle. sic est furtum quod cõmittit q̃tum ad intentionẽ et peccat mortaliter. sed nõ tenetur ad restitutionẽ. et dom⁹ pot petere obstante sibi voluntate sua. Rogemus dominum ꝛc.

Feria quarta post penthe.

Sermo CII.

Amen dico vobis. qui credit in me habet vitã eternam. Joh. vi. In istis verbis dñs duo facit. Primo hortatur nos ad fidei christiane observantiaz cũ dr. Amen dicos vobis. Scõs ostendit ipius fidei remunerationẽ. cũ dr. hz vitam eternã. Circa primũ notandũ q̃ fides multũ necessaria est. et ꝓpter multa. Prio

qz fides est fundamtū oīm bono⁊ opm. ⁊ sic sine fundamento nullū opus stabile esse pt et ꝓmanens. sic sine fide nulla bona opa ꝓsiste/reposterūt ⁊ ꝓmanere. Esa. vij. Si nō credi/deritis nō ꝓmanebitis. Ulñ aug. Ruinā videt qrere q̄ sine fide vult edificare. Idē. Et sic rami sine virtute radicū aresc̄ūt. ita q̄liber opa licz bona videāt nulla sunt si a soliditate fidei distingūt. Et sicut in radice arboris nulla pr⁹ sus a ꝓparet spēs pulcritudinis. ⁊ tm̄ quicq̄d ē in arbore pulcritudinis ⁊ decoris de ipsa ꝓcedit. sic ex fidei hūilitate q̄cq̄d est meriti. q̄cq̄d de beatitudinis ex fide ꝓcedit. ¶ Scōo quia fides hoīes filios dei efficit. Joh. j. Dedit eis ptātem filios dei fieri. Gal. iij. Oēs filij dei estis p fidem. Si aūt sumus filij sumus ⁊ heredes. Oēs aūt infideles sīc iudei ⁊ pagani ⁊ mali xp̄iani sunt filij diaboli. ⁊ hereditatez suā. s. infernū possidebūt. Joh. viij. Qui aūt nō credit iā iudicatus est. supple ad eternā dānationē. Mar. vlt. Qui nō crediderit ꝯdemnabit. ¶ Tercio qz sine fide ḃo nō possum⁹ placere. Heb. xj. Sine fide impossibile est placere deo. Eccl. j. Bñplacita est deo fides. Unō ꝓter fidē maria placuit deo. Au. j. Beata es q̄ credidisti qm̄ ꝓficient oīa in te xp̄ē. Aug⁹. Beatior fuit maria ꝓcipiendo xp̄i fidē q̄z ꝯcipiendo xp̄i carnē. Nīa em̄ ꝓdūcras nihil marie ꝓfuisset nisi xp̄m felicius corde q̄z carne gestasset. Epb. iij. Per fidem em̄ xps habitat in cordibꝫ vestris. ¶ Quarto p fidē oēs inimicos nr̄os vincere possumus. Hostis nr̄ est mūdus. hūc vincimus p fidem. j. Joh. v. Hec est victoria q̄ vincit mūdū fides nostra. Heb. xj. Sancti p fidez vicerūt regna. Bla. Qui in ītimo cordis amore fidē recipit q̄cq̄d ingruit extra facile vincit. ¶ Scōs hostis est diabolus. Istū etiā vincere possumus p fidē. j. Pe. v. Aduersarius vr̄ diabolus tz. cui resistite fortes in fide. ij. Paral. xx. Confidēter state ⁊ videbitis auxiliuz dñi sup vos. Et iō statutū est. qz nocte ⁊ die diabolus nob⁹ insidiat. q̄ in initio noctis. i. in ꝓpletorio. ⁊ in initio diei. i. in ꝓma sp̄ symbolū dicimus. vt p b diabolū a nobis repellamus. Non em̄ potest esse pñs vbi symbolū legere audit. Jō religiosi solent legere symbolū sup frēm agonizan/te ad fugandū demonē. q̄ marie hoiem in fine p infidelitatē temptat. ¶ Sciendū aūt q̄ symbolū. i. Credo in deū. in quo ꝓtinent duodecim articuli fidei ꝓposuert duodecim apl̄i añcz diuiderēt. Legit̄ em̄ in euāgelio Mar. vlt. ⁊ in actibꝫ apl̄oz. ⁊ in scolastica hystoria q̄ in die ascensionis a ꝓparuit dñs vndecim apl̄is ⁊ dixit eis. Ite in mundū vniuersum ⁊ ꝓdicate euangeliū. Qui crediderit ⁊ baptisatus fuerit saluus erit. Et postea iussit eos ire ad montē oliueti. ⁊ ibi ipsis videntibꝫ ascēdit in celū. ⁊ redeūtibꝫ hierl'm expectantibꝫ sp̄m sc̄tm̄ elegerūt b̄tm̄ Mathiā in apl'm. ⁊ sic facti sunt duodecim. Quz aūt accepissent sp̄m sc̄tm̄ pulcz diuiderent in vniuersum mundū ꝓposuerūt symbolū. Petrus dixit. Credo in deū patrē oīm̄potentē creatorē celi ⁊ terre. Et notabil'r dicit. Credo in deū. Nā aliud ē credere deum. aliud credere deo. aliud credere in deū. Beda. Credere deū est credere q̄ ipse deus est. qō etiam ipsi mali credūt. Jaco. ij. Tu credis quia vnus deus est ⁊ bene facis. demones credūt ⁊ ꝓtremiscūt. Deo credit qui credit esse vera que locutus est. vl' qui credit esse vera que de deo dicunt. Hoc similiter faciūt mali homines ⁊ diaboli. Aug⁹. Credere in deum est credendo deum amare. credendo in eum ire. credendo ei inherere. ⁊ mēbro eius ꝯcorporari. Ex his patet q̄ qui peccando se deo oponit ⁊ a deo recedit mentit cum dicit Credo in deum. Sequit. patrem oīm̄poten/tem. Magnū est nobis solacium q̄ deus pater nr̄ est. ⁊ ideo nequaq̄z nos derelinquet. sz oīa necessaria sicut pater filio puidebit nō/bis. Unde veram fidem nō habent illi qui se fame putant morituros. Sequit. creatorem celi ⁊ terre. supple cū oībꝫ que in eis ꝓtenta sunt. qō est ꝓtra hereticos qui dixerūt q̄ inuisibilia creasset deus. diabolus vero visibilia. Ideo cantat dñicis diebus. visibilium oīm ⁊ inuisibilium. Hucusq̄z dixit Petrus apostolus. Nam beatus Paulus apostolus qui iuxta petrum solet poni adhuc nō erat electus in apostolum. ⁊ nō habet articulū in hoc symbolo. Deinde dixit Andreas. Credo in iesuz xp̄m filiū eius vnicū dñm nr̄m. ⁊ est sensus q̄ christus est filius dei vnicus ⁊ est dñs nr̄. ⁊ b duplici ratione. Primo quia nos fecit. Secundo quia nos sanguīe suo redemit. ⁊ ideo nos merito ei seruire debemus. ⁊ eius ꝓceptz magis obedire q̄z hominibꝫ. Actuū. v. Obedire deo oportet magis q̄z hominibus. Jacobus maior dixit. Qui conceptus est de ꝑspiritusancto natus ex maria ꝟgine. Christus cōceptus fuit de spiritusancto spūssancti operatione. quia spiritussanctus separauit a beata virgine quod purissimū erat in ea. ⁊ formauit inde corpus christi in instanti perfectum. ⁊ statim animā infudit. ⁊ non fuit anima infusa circa. xlij. diem a conceptione. sicut dicitur q̄ in alijs solet fieri hominibus. Et natus fuit ex Maria virgine permanente ante partum. in partu. et post partum. Johannes dixit. Passus sub pontio pylato crucifix⁹ mortuus et sepultus. Unde Johannes dixit de passione qui iuxta christum fuit in domo Anne. ⁊ sequebatur vsq̄z ad crucem. Credendum est q̄ mortuus fuit scōm humanitatē ⁊ non fm diuinitatem. Thomas dixit. Descendit

ad inferna. ꝛ hoc ſm aiam. ꝛ liberauit electos de limbo. Tercia die reſurrexit a mortuis. Si chriſtus ſua virtute reſurrexit. poterit ꝛ nos a morte ſuſcitare. Jacobus minor dixit. Aſcendit ad celos ſedet ad dexteram dei patris omnipotentis. i. regnat coequalis patri. Philippus dixit. Inde venturus eſt iudicare viuos ꝛ mortuos. i. bonos ꝛ malos. vel illos q̄ in aduẽtu ſuo viui inuenient. q̄ in momento morient. ꝛ poſt reſurgent cũ illis q̄ pus mortui erãt. Bartholomeus dixit. Credo in ſp̃m ſcm̃. Debemus credere q̄ ſp̃uſſanct⁹ pcedit a p̃re ꝛ etiã a filio. In hꝫ errãt greci ꝛ ruceni q̄ dicũt q̄ ſp̃uſcꝰ ſolũ pcedit a patre ꝛ nõ a filio. qđ falſum eſt. Mathe⁹ dixit. Sanctã eccl'am catholicã. debemus credere q̄ oĩa iſta ſunt vera ꝛ a ſp̃uſancto ordinata q̄ tenet eccl'ia. Symon dixit. Sctõꝝ cõtionem. Debemus credere q̄ q̄libet ẽ pticeps oĩm bonorũ opeꝝ q̄ facta ſunt a ſctis q̄ fuerũt ab initio mũdi. ps̃. Particeps ſum ego oĩm timentiũ te ꝛ cuſtodientiũ mãdata tua. Excõicati ꝛ in mortali pctõ exñtes nõ ſunt pticipes. Jtẽ cuꝫ q̄libet iuſtus venerit ad vitã eternã erit particeps oĩm gaudioꝝ ꝛ p̃mioꝝ q̄ oẽs ſancti ab initio mũdi vſq; in finẽ meruerũt. Sequitur Remiſſionẽ pctõꝝ. Credere dẽmus q̄ in hac vita p̃ baptiſmũ ꝛ alia ſacramenta obtinere poſſumus remiſſionẽ oĩm pctõꝝ q; põt hõ in hac vita talẽ facere penitentiã q̄ ſine purgatorio intrabit in regnũ celoꝝ. qđ eſt ꝛ q̄ſdam infideles hoĩes q̄ dicunt q̄ oportet quẽlibet hoĩem q̄nrũcũq; ſcm̃ ptranſire purgatoriuꝫ qđ falſum eſt. Judas q̄ alio noĩe thadeus ỏr dixit. Carnis reſurrectionẽ. Credere dẽmus q̄ eadẽ caro q̄ putruit vel ꝛbuſta eſt rũc reſurget. ꝛ tunc ad iudiciũ oĩs veniemus reddituri de oĩbꝫ factis ꝛ obmiſſis. de oĩ tpe. de oĩ ꝛbo. de oĩ cogitatione rõem. Mathias dixit. Et vitã eternã Amen. Credere dẽmus q̄ q̄ inuẽti fuerint ſine pctõ vitã eternã poſſidebũt. ꝛ mali ibunt in ignẽ eternũ. qñ dicet iudex iſte. Jte maledicti in ignẽ eternũ q̄ paratus eſt ꝛc̃. Et ad bonos dicet. Venite bñdicti patris mei ꝛc̃ Athanaſius. Hec eſt fides catholica. quã niſi q̄ſq; fideliter ꝛc̃. Bñ dicit fideliter. hõ eñ q̄ hꝫ fidem x̄pianã dꝫ fideliter opari opa x̄piana. Jac̃. ij. Fides ſine opibus mortua eſt. Uñ de pctõribꝫ ỏr. Cõfitentur ſe noſſe deũ. opibꝫ aũt negant. ad Titũ. j. Aug. Nolite aũt de fide ſecuri eſſe. adiungite fidei recte viã rectã. vt x̄pm ꝛfiteamini verbis dicendo. ꝛ factis bñ viuendo. Nam ꝛfiteri verbis ꝛ non factis eſt fides demonũ. Jac̃. ij. Tu credis q̄z vnus ỏs eſt ꝛ demones credunt ꝛc̃. Aug. Utinã quõ demones iudicẽ. ſic hoĩes agnoſcerent ſaluatorẽ. Ecce demones viderũt ꝛ tremuerũt. hoĩes viderũt ꝛ ceciderunt. fides ſine opibꝫ eſt ſicut cadauer mortuũ Jacobi. Sicut corpus ſine ſpũ mortuũ eſt. ita ꝛ fides ſine opibꝫ. Ber̃. Quid ẽ fides q̄ nõ opat des ex dilectione niſi cadauer exanime. Uñ deuꝫ honorat munere fetido. Fides aũt q̄ opat ex charitate ẽ vita ꝛ magnã apud deũ. Primo dẽ qđ vult ip̃etrat. Mat. xxj. Quecũq; petieritis in oratione credentes accipietis. Glo. Si vtilia ꝛ poſſibilia ſunt. Mat. xvij. ꝛ Lu. eodem. Amen dico vobis ſi habueritis fidẽ ſicut granũ ſinapis dicetis huic mõti. tranſi hinc. ꝛ tranſibit. Granũ ſinapis ẽ puñ ꝛ calidũ. ſic fides nra dꝫ eſſe pua ꝛ hũilis ꝛ feruẽs in charitate. Tũc p̃t montibꝫ p̃cipe vt tranſeant de loco ad locũ. Sicut legit de ſctõ gregorio ciſtercienſi q̄ ad p̃ces ei⁹ mons magnus reſtrictus eſt vt eccl'ia eius dilatareť. Et ad p̃ces bri Bñdicti magnus lapis tranſlatus eſt q̄ impediebat ei⁹ ortũ. Sedo fides obtinet hoĩ ſanitatẽ corpis vt p̃z in centurione cui dictũ ẽ a dño. Made ꝛ ſicut credidiſti fiat tibi. ꝛ ſanatus ẽ puer ei⁹ in illa hora. Mat. viij. Et in muliere ſanguinaria q̄ tetigit fimbriã veſtimẽti x̄pi. cui dixit x̄ps. Fides tua te ſaluã fecit. Mat. ix. ꝛ Lu. viij. Tercio fides ſaluat hoĩes in aia p̃ pctõꝝ oĩm remiſſionẽ. ſic̃ p̃z in maria magdalena q̄ pedes dñi lacrimis lauit. ꝛ capillis terſit. Ideo ei dictũ fuerat. Remittũt tibi pctã tua. vade fides tua te ſaluã fec̃. Et in paralitico q̄ regulas dimiſſus fuit añ ihm. cui dixit ieſus. Fili remittũt tibi pctã tua. Lu. v. Quarto fides hoĩes ad vitã eternã ducit. Joh. vj. Qui credit in me hꝫ vitã eternã. ꝛ Mar. vlt. Qui crediderit ꝛ bap. fu. ſal. erit. Rogem⁹ oĩm ꝛc̃

De eodem. Sermo. CIII.

Super ſeruos meos ꝛ ancillas meas in diebꝫ illis effundam de ſpũ meo. Joheľ. ij. Verba p̃poſita dixit bt̃us petrus in die penthecoſtes ꝛ iudeos q̄ credebãt diſcipl'os x̄pi eſſe ebr̃os cũ loq̃ret varijs linguis. vt p̃z Act̃. ij. in q̄bꝫ duo tangit. Primũ ẽ dantis incõp̃hẽſibilis libalitas. Hoc patuit in diſcipul' in q̄s ita libaliter effudit ſp̃m ſcm̃ q̄ ipſi ꝛtinere nõ poterãt. ſz ſtatim in alios effuderunt. Sic̃ videmus in dolio pleno muſto. qđ feruoꝛe ꝛ ſupabũdãti replet̃ione excreſcit ꝛ effundit de ſua plenitudine. ꝛ terrã circũiacẽtẽ madefacit. ſic fecerũt ap̃li. Jõ cantat de eis eccl'ia. Muſto madere deputant q̄s ſp̃uſſctũs repleuerat. Intrñ effuderũt q̄ totã terrã doctrina ſua repleverunt. Sap̃. j. Spũs dñi q̄ datus ẽ ap̃l'is replevit orbẽ terrar̃. ps̃. In oẽm terrã exiuit ſonus eorũ. ℣ Secũdũ ẽ dñi p̃ciositas. q̄ norat cũ ỏr. de ſpũ meo. Magna dei miſericordia que donũ dat equale ſibi. Quid ei melius: qđ io

ēdius. ḋd ꝑciosius dare potuisset ḋḡs su ū spi
ritū. Unde dr. effundā de spū meo. Scien dū
aūt ꝙ duplex ē spūs. s. bonꝰ ⁊ malus. Spūs
malus ē diabolus. Spūs bonus ē spūsctūs
Spūs malus impugnat hoīem multis mo
dis. Quōḡ eīm ꝑ accidīa. ⁊ facit ipm ita debi
lem ⁊ infirmū ꝙ nō ꝑt surſum in celū respice
re. Hoc bene figuratū est ꝙ mulierē q̄ habuit
spm infirmitatis. xviij. annis. ⁊ inclinata erat
ꝙ nō potuit surſuz respicere. Lu. xiij. Sic dia
bolus imittit hoī spm infirmitatis siue acci
die q̄ nō ꝓmittit hoīem celū respicere nec bo
na opa facere Contra ḃ daꝛ spūsctūs tanḡ ro
bozator. Unde apls Ro. viij. Spūssanctꝰ ad
uenies in aīam infirmitatē nr̄am adiuuat.
⁊ ideo ozat ꝑ eo in alio loco Eph. iij. Det vob
ſm diuitias gl̄ie sue ꝛtutē corroborari ꝑ spm
eius. Et merito ozare debemus ꝑ eo. quia si
ne adiutorio eius insufficientes sumus ad oīa
bona facienda. Job. xv. Sine me nihil pote
stis facere. nec etiam cogitare nec loq̄. Mat.
x. Non ei vos estis q̄ loq̄mi. sz spūs p̄ris vr̄i
q̄ loq̄t in vobis Et qz ita imbecilles sumus ⁊
infirmi. Ideo necesse habemus ozare ꝑ spū
sancto deū q̄ nos ꝓtegere. ꝓs. Et spū oris eius
oīs virtus eoꝝ. i. hoīm. q. d. Quīs fortitu
do puenit et gratia spūssancti. Quōḡ spiritus
malus impugnat hoīem ꝑ inuidiaz. ita ꝙ nō
ꝓmittit hoīem ꝓsperitatem ꝓximi sui videre
sine dolore. Unde q̄ dr Jac. iij. Zd inuidiā cō
cupiscit spūs q̄ habitat in vobis. Istud ptz in
saul qñ eum vexauit spūs malus inuidie. et
nō potuit videre ꝓsperitatē dauid. j. Reguz.
xvj. Spūs bonus recessit a saul. ⁊ exagitabat
eū spūs malus. Contra hunc spm inuidie da
tur spūs bonus tanḡ inflāmator q̄ remouet
a corde inuidiā. ⁊ inflāmat illud ꝑ charitatez
ideo datus est discipulis in specie ignis. sicut
dr Act. ij. vbi dicit Glo. In specie ignis spi
ritussanctus apparuit. qz repletos ardere per
charitatem facit. ⁊ ideo vocatur spūs ardens
Quōḡ malignus spūs impugnat ⁊ vexat ho
minē ꝑ indiscretā tristiciam siue angustiaz q̄
tedium vite habet ⁊ nullam pōt recipere ꝓso
lationem. sicut ptz Exod. xvj. vbi dr. ꝙ non
acquieuerunt filij isr̄l moysi. s. cū ꝓsolarē eos. ⁊
sequit causa. qz ꝑter angustiam spūs ⁊ opus
durissimū q̄ oppressi erant a phara one. Sū
mū remediū est vt tales clament ad deū qui
apponit medicamentū ꝓsolationis. Baruch
iij. Dñe deus isr̄l aīa in angustijs ⁊ spūs an
xius clamat ad te. Et tunc daꝛ spūssctūs tāḡ
ꝓsolator. Quōḡ spūs malus vexat hoīem per
immundiciā siue luxuriā. In luxuriosis eīm libē
ter habitat. Luc. xj. Cum immundus spūs exi
erit ab hoīe. ambulans ꝑ loca inaquosa que
rens requiem ⁊ nō inueniēs dicit. Reuertar in
domū meā vñ exiuī. Immūdus eīm luxurie
spūs exit ab homine in quadragesima vl̄ alis
qñ ꝓfitet. ⁊ postea qñ homo recidiuat in pec
catū tūc spūs luxurie redit in domū suā vnō
erierat. Contra ḃ daꝛ spūssanctus tanḡ san
ctificator siue purgator. ideo dr spūssanctus.
i. mūdus. spūs eīm sanctus veniens in aīam
purgat ⁊ mūdat eā. sicut ptz in dauid. q̄ cū ce
cidera in immundiciā magnā. s. in adulteriuz
tunc clamauit ad deū di. Cor mundū crea in
me ⁊c. Ne ꝓjcias me a facie tua ⁊c. Et miser
tus est eiꝰ dñs. ⁊ dedit ei spm̄ sanctū q̄ purga
uit eū ab oīmi pcō. Quōḡ spūs malus impu
gnat hoīem ꝑ mendaciū suggerens homi vt
assuescat mentiri ⁊ neḡter loqui. sicut patz. iij.
Regū. xxij. vbi dr. ꝙ cū rex vellet ire ad expu
gnandū q̄ndā ciuitatem ramoth ꝓsuluit mi
cheam ꝓphām. q̄ miſit. Vidi dñm sedentē su
per soliū excelsum ⁊ oēm exercitū celi assisten
tem ei. a dextris bonos ⁊ a sinistris malos. Et
ait dñs. Quis decipiat achab vt ascendat et
cadat in ramoth. Et dixit vnꝰ verba huiusce
modi. ⁊ alius alteri. Egressus est aūt spiritus
malus a sinistris ⁊ stetit coram dño ⁊ ait. Ego
decipiam achab. Cui dñs. In quo. Et ait.
Egredia ⁊ ero spūs mēdax in ore oīm ꝓphe
tax eius. ⁊ sic factū est. Spūs malus ingres
sus est in os ꝓphetax eius ⁊ loquebat mēdaciū
ꝑ eos. ⁊ ꝓsuluerūt ei vt iret ad expugnandū
ciuitatem. ⁊ sagittatus est ibi. ⁊ mortuus est.
Sic ptz quō diabolus docet hoīes mentiri.
quia sicut dicit Joh. viij. Cū loquit menda
ciū ex ꝓpr̄is loquit. qz mēdax est ⁊ pr̄ eius. i.
mendaciū pater. quia ipse excogitauit pr̄imū
mendaciū. quia ꝑ mendaciū decepit ꝓmū ho
minē in paradiso dicens Gen. iij. Quacūḡ
hora comederitis aperient oculi vestri ⁊ eritis
sicut dij. Contra ḃ daꝛ spūssanctus tanḡ do
ctos veritatis. Joh. xvj. Cū venerit ille spūs
veritatis docebit vos omnē veritatē. Quōḡ
spūs malus facit hoīem mutū ad laudē dei.
quia q̄diu homo est in peccato mortali non
pōt dicere laudē deo acceptā. Eccl. xv. Non ē
speciosa laus in ore peccatoris. ⁊ nō est deo ac
cepta. quia de talibꝫ dicit dñs Isa. xxix. Po
pul⁹ hic labijs me honorat cor aūt eoꝝ longe ē
a me. sine causa colunt me. Itē facit eū mutuz
q̄ntum ad ꝓfessionē. qz nō ꝓmittit eū cōfiteri
peccata sua. Diabolus facit sicut lupus q̄ ca
pit ouem ꝑ guttur ne emittat vocem. ⁊ nō ꝑ
pedem. sic diabolus tenet pcōrem ꝑ gutt ne
ꝓfiteat peccata sua. ⁊ nō ꝑ pedem. quia ꝓmit
tit eū frequētare ecclesias. dare elemosynas ⁊
ieiunare. sed impedit q̄ntū pōt ꝙ mutus ve
niat q̄ ad ꝓfessionē. Spūs aūt malus etiam
hoīes excecat ꝑ pcā. Sap. ij. Excecauit enim
eos malicia eoꝝ. Diabolus eīm facit sicut cor
uus q̄ qñ inuenit cadauer ꝓmo eruit sibi ocu
los. sic ipse diabolus eruit peccatori oculos in

telligentie ne cognoscat deū creatorē suū. Jō
bñ figuratus est p Naas q pugnauit ꝫ filios
isrl. z oim ꝙs cepit oculos dextros eruit. sicut
ꝺr in scolastica hystoria. Et iō Naas interp
tat serpens. z ꝓcat diabolū q p serpentē decep
pit ꝓmū hoiem. Hic sp nitit hoi eruere ocu
lū dextrū q cognoscere deberet deū creatorez
suū. z dimittit ei sinistrū q videat ista terrena
z vana. Sicq; ptz duplex malicia diaboli. qz
hoiem facit mutū z cecū. Istud oñsum est in
demoniaco q ſm Lu. erat mutus. z ſm Mat.
cecus z mutus. Et cū dñs eiecisset demoniū
mutus loquebat. z cecus lumen recepit. Con
tra istas duas malicias mali spūs dat spūs
sanctus duplr. ꝫ muritatē dat tanq; ploratoz
qz sicut dicit Bre. in omel. Quos spūssanct⁹
repleuerat. ardētes piter z loq̄ntes fecit. Act.
ij. Repleti sunt oēs spūsancto. z loquebāt
ꝓbū dei cū fiducia. ij. Pe. j. Spūsancto in
spirati locuti sunt sancti. Ūñ brūs petrus qui
nō audebat fateri coꝝ ancilla q esset discipu
lus ihesu. post receptiōz spūssancti audacter co
rā oēs ꝺ pdicauit xp̄m. sil'r oēs discipuli qui
antea clausi sedebāt ꝓpter metū iudeoꝝ. z erāt
tanq; muti nō audentes loq. post receptionē
spūssancti loq̄bant cū fiducia ꝓbū dei. nō so
lū in suo ydeomate. ſz linguis oim gentiū do
cuit eos spūssanctus loqui. Sic ptz donū spi
ritussancti ꝫ muritatē spūs mali. Sed ꝫ cecī
tatē mali spūs dat spūssanctus tanq; illūina
toꝝ. q illuminat coꝛda hoim ad cognoscendū
deū suū. Eph. j. Deus dñi nostri ihesu xp̄i pa
ter gl'ie det vobis spm̄ sapie z reuelationis in
agnitionē eius illūinatos oculos coꝛdis vr̄i
Sap̄. ix. Sensum tuū quis sciet nisi tu deus
sapiam dederis z miseris spm̄ sanctū tuuz de
altissimis ꝛc. Exēplū in beato paulo q̄n ante
receptionē spūssancti ita excecatus erat q p
sequerē oēs q rp̄m p̄dicabant. ſz post q̄z illūi
natus fuit a spūsancto oēs scripturas intelli
gebat. Et de Daniele ꝺr Dan. vj. Daniel su
perabat oēs p̄ncipes z satrapas. qz spūs dei
amplioꝝ in eo erat.

Feria sexta post penthecosten.

Sermo. CIIII.

OMne peccatū et
blasphemia remittet hominī. spiri
tus vero blasphemie non remittetur. Et qui
cūq; dixerit verbū ꝫtra filium hois remittet
ei. Qui aūt ꝫ spm̄ sanctū nō remittet ei neq;
neq; in futuro. Mat. xij. Notandū q homines peccant tripl'r sicut dicit Jsiō. Primi
p infirmitatē. illi peccāt in p̄sem. q̄dā p igno
rantiā. z ꝺ est in filiū. q̄dā p industriā. z ꝺ est
in spm̄sanctū. Primi peccant p infirmitatez
isti sunt luxuriosi z gulosi. quia ex fragilitate
carnis in pctm̄ cadūt. Mat. xxvj. Spūs q
dem ꝓmptus est. caro aūtez infirma. Aliter
peccauit dauid q ex fragilitate carnis sue eccī
dit in pctm̄ luxurie cū vroze vr̄ie. ꝫz mox vt
coꝛreptus fuit a ꝓpha Nathan coḡuit pctm̄
suū z penituit dicens. Peccaui. z statim ꝫse
cutus est indulgentiā z dei grām z gl'az. Ibi
dicit glo. Qui hūiliter pctm̄ suuz ꝫfitet mox
veniā ꝫsequet. Aliter etiā peccauit filius p
digus q dissipauit substantiā suā viuēdo lu
xuriose. z post ad se reuersus penituit z hūilis
uit se dicens. vadā ad patrē meū z dicā ei. pr̄
peccaui in celū z coꝝā te. iā nō sum dignus vr̄
vt ptz in euāgelio Lu. xv. Sic adhuc facit pr̄
noster celestis ex infirmitate peccantibz. z ve
niā hūiliter perentibz. p̄s. Quō miserek pr̄ fi
lios miseretus est dñs timentibz se. i. illis qui
post lapsum timēt dñm z veniam postulant
Quare. qm̄ ipe coḡuit figmentū nostrū. i. no
strā fragilitatē. Adeo ei sumus fragiles z in
clinati ad pctm̄. q nō possumus sine grā dei
nosmetipsos a peccatis abstinere vel cauere.
Sap̄. viij. Scio q aliter nō possum esse ꝫti
nens nisi deus det. Jō dicēs p̄s. Miserere mei
dñe qm̄ infirmus sum. Secūdo aliq peccant
p ignorantiā. z hi in filiū peccant. Sic brūs
paulus q pseqbat xp̄ianos putās se bñ facere
z ingrans se in ꝺ peccare. j. ad Tim. j. Fui blas
phemus z psecutor z ꝺtumeliosus. ſz miam
dei ꝫsecutus sū. qz ignorans feci. Et dicit Jsiō
q peccare ex infirmitate ḡuus sit q̄z peccare
ex ingrantia piculosioꝝ est. qz cū hō ignorat sa
tisfacere negligit. z ꝺ tāgit Glo. sup ꝺ q̄ dicit
ingrans. Cōsequūt ḡ miam dei q scient peccāt
sed q ex infirmitate vt dauid. z q ex ingrantia
peccant vt paulus z eis facilius ig̃scat. Sed
iuxt ꝺ sciendū q triplex est ingrantia. vt ꝺr lib.
ij. sniaz. Prima est eoꝝ q scire nolūt cū possint q nō excusat pctm̄ nec peccātē. de q ꝺr. j.
Coꝛ. xiij. Qui ingrat ignorabit. Ista quippe
vocat ignorantia affectata. z est multū piculosa. Secūda est eoꝝ q volūt scire z nō p̄nt. z
hec est peccati pena. z nō peccāt. Tertia ē eo
rū q quasi simplr nesciūt nō renuētes vel sci
re ꝓponentes. q neminē plene excusat. qz excu
sat nō a toto ſz a tanto vt fortasse minus pu
niat. Et si hō p ignorantiā delinqt. dicat cuz
p̄s. Delicta iuuētutis mee z ignorantias me
as ne memineris dñe. i. peccata q p ignoran
tiam cōmisi. De ista triplici ignorantia dicit
Aug. Licet grauius sit peccare scienter q̄z ne
scienter. nō ideo tū fugiendū ē ad ignorantie
tenebras vt in eis ꝺ excusationē requirat.
Aliud em̄ ē scire z noluisse scire. qz in eis q in
telligere noluerūt ipsa ignorantia ē pctm̄. Et
in eis q voluerūt z nō potuerūt pena peccati.
Ignorantia ꝓpo q nō ē eoꝝ q scire nolūt. ſz co
rū q tanq; simplr nesciūt. nullum sic excusat

vt eterno igne nō ardeat. sz fortasse credendū est vt minus ardeat. Tercio peccant hoīes ex industria siue ex mera malicia. De hō dicit in verbo ꝓposito ꝙ est pctm̄ in spm̄sanctū et nō remittet hic nec in futuro. Hō exponens mgr̄ sniaz in. iij. lib. in fine dicit sic. Pctm̄ in spm̄sctm̄ dr irremissibile. nō ꝙ aliqn̄ nō remittat. sz qz vix aut raro vel difficulter remittet. Est aūt pctm̄ in spm̄sanctū quadruplex. Primū est nimia desꝑatio de venia. z in illo peccauit Cayn. q̄ ait. Maior est iniq̄tas mea q̄ vt veniā merear. Jūd. Peccata peccatis addit desꝑās vbi credit se veniā nō adipisci. qđ est peccare in spm̄sctm̄. qz putat deū aut nolle aut nō posse dimittere. Hoc̄m est nimia ꝓsumptio de dī mīa. z in illo peccauit Origenes. q̄ dixit nullū ꝓpter pctm̄ dānari. qz sicut dicit Hiero. sup illud Mat. xij. Nō remittet ei neq̄ hic neq̄ in futuro. Origenes dixit oēs pctōres veniā ꝓsecuturos post vniuersale iudiciū transactū. licz multa peccata ꝓpetrassent. Tercium est finalis impenitentia z in hō peccauit Saul. q̄ corr̄eptus de inobedientia ꝓtempsit penitere. licz em̄ diceret. Peccaui. nō tamē intendit sz impenitēs fuit vsq̄ in finē vite sue. Quartū est impugnatio ḡtie Et taliter peccant oēs grām dei ꝓpientes. z ab ea recedentes z eā ꝓpugnātes. Et de talibꝰ dr. ij. Pe. ij. Si em̄ refugientes coīq̄natōes mūdi in cognitione dn̄i nr̄i z saluatoris iesu xpi his rursum implicati superāt. facta sūt eis posteriora ꝓrib⁹ peiora. Melius em̄ erat illis viā iusticie nō cognoscere q̄m̄ post cognitā retrorsum ꝓuerti ab eo qđ traditū est eis sctō mādato. Hoc mō peccauit iudas q̄ relicto se culo secutus est dn̄m. z postmodū in pctm̄ ē lapsus. Sciendū tm̄ ꝙ q̄ntūcūq̄z hō peccauerit siue in patrē siue in filiū siue in spm̄sctm̄ si ante mortē penituerit veniā impetrabit. Sz q̄ ꝓ finalē impenitentiā peccauerit in spm̄sanctum illi nō remittet hic nec in futuro seculo. Un̄ nota ꝙ nō ꝓt sciri de aliq̄ vtz in spm̄sanctū peccauerit nisi cū ab hac vita decesserit. nisi forte alicui per spm̄sanctū mirabiliter fuerit reuelatum.

De eodem. Sermo. CV

Filius hois hz potestatē in terra dimittendi pcā. Lu. v

Duplice potestatē oñdit dn̄s in isto paliticо s. ꝙ ei peccata dimisit z eū ab infirmitate sanauit. Un̄ notandū ꝙ dn̄s oñdit prātem suā mūdū ingrediens. in mūdo viuens. de mūdo exiens. z oñdet ad iudiciū veniens. Primo oñdit potentiā suā mūdū ingrediens in hō ꝙ ꝛ cursum nature virginē sine viri ꝓsortio secundauit. De hac prāte dixit beata virgo q̄n filiū dei ꝓceperat. Magnificat aīa mea dn̄m. Et sequit. Quia fecit mihi magna q̄ potens est. Lu. j. q. d. Tam magna q̄nta mihi facta sunt nullus potuit facere mihi nisi oīm potēs deus q̄ sup oīa potens est. Glo. Nil meis meritis attribuo sz meā magnitudinē ad illū refero q̄ essentialiter potens ē. q̄ de puis magnos. ō infirmis fortes facere pt. Aug. Magna tibi fecit virgo benedicta. vt tu creatura ederes creatorē. famula dn̄m gn̄ares. vt p te deus mundū redimeret. p te mundū illumīaret. z p te hoīez ad vitam reuocaret. Vere magna dei potentia. q̄ p infirmā virginē potent mūdū ō diabolica prāte liberauit. Hāc prātē ꝓpha in ꝓsona generis hūani multo tpe posthulauerat nobis mitti dicēs. Excita dn̄e potentiaz tuā z veni vt saluos nos facias. Hāc potentiam huius pueri cognouerūt angeli. z iō in ortu suo Glīa in excelsis deo decantabant. Similiter irrōnabilia aīalia vt bos z asinus flexis genibus ante p̄sepe adorauerūt iuxta illud Esa. j. Cognouit bos possessorem suum z asinus p̄sepe dn̄i sui. Item vinee endgaddi que illa nocte floruerūt z fructum ptulerūt. Item magi z reges q̄ eius stellā vidētes z de longinq̄s ptib⁹ venientes ip̄m tanq̄ deū adorauerūt z tanq̄ regi munera obtulerunt. Potestas em̄ huius pueri ostensa est in vaticinio sibille. sicut attestat Innocenti⁹ papa tercius. Octauianus dū vniuersum mundū romane ditioni subiugasset. intm̄ senatui placuit vt eū ꝓ deo colere vellēt. Tūc ille Sibillā ꝓphetissam aduocans. quesiuit si aliquis potentior z maior eo nasciturus esset. Cū aūt dies ntīatī aduenisset. s. xp̄i. in media die circulus aureus apparuit circa solē. z in medio circuli virgo pulcerrima puerū gestans in gremio. Tunc sibilla hec videns. cesari ait. Hic puer maior z potentior te est. ideo ip̄m adora. Tunc ꝓcepit rex ne aliquis eū deū noīaret. z vt nullus adorarē nisi puer iste. Sic ptz potentia dn̄i. s. mundū ingredientis. Secūdo ostendit potentiā suam omnib⁹ diebꝰ suis in mūdo viuens ꝓ hoc ꝙ multa mirabilia fecit que nullus alius facere potuit. Un̄ ait ei Nicodemus Joh. iij. Magister scimus qz a deo venisti. Nemo em̄ potest hec signa facere z̄c. Signa z mirabilia q̄ p diuinā potentiam in terra opabat longum z tediosum esset enarrare. sed vnū qđ in euangelio hodierno tangit ad ꝓsolationē oīm peccatoꝝ diligenter debemus notare. ꝙ. s. hz potestatē in terra dimittē dīcta. z hō oñdit p mānifestū signū q̄n ait paliticо. Tibi dico surge. tolle lectū tuum z ambula. Itez q̄n sanauit ydropicū in corpe quē ꝓpus sanauerat intus in aīa. Istud est manifestū signū. Un̄ ait de paliticо. Ut aūt sciatis qz filius hois habet prātē in terra dimittendi

peccata sup̃ple. ꝓterea ĩstum manifeste cor̃ā
oĩ̃ibꝫ vobis sanabo. Tūc ait paltico. Tibi
dico surge. tolle lectū tuū ꝛ vade in domum
tuā. ꝛ stati͂m sanꝰ surrexit. Et notabil'r dicit in
tra posse dimittere pcā. qz nec in celo nec in ĩ
ferno pcā dimitti pñt. In celo nō dimittitur
pcm̃ qz ibi nō ꝑmittit. q̃ ātibi ꝑmisit pcm̃
s. lucifer ꝛ socij ei⁹ remissionē ꝓsecuti nō fuer.
sz tanꝯ fulgur de celo in infernū ceciderūt. s.
in ꝓfundū inferni. Azeb. xxviij. Replera sūt
interiora tua inebriare ꝛ peccasti. ꝛ eieci te de
monte dei. ꝛ pdidi te o cherub. Hoc multū ti
mendū est pctoꝛibꝫ. si eĩ̃ angelis nō pepercit
peccantibꝫ nō pcet hoĩbꝫ peccantibꝫ nisi peni
tentiā egerint. sz ei͂ciet eos sicut eiecit diabo/
lū. Unde dicit dñs terribile verbū peccatoꝛibꝫ.
Azech. xj. Gladiū metuistis ꝛ illū educā sup
vos. ꝛ eti͂ciā vos de medio eius. ꝛ dabo vos
in manus hostiū. Per gladium ꝓcat vltima
sn̄ia. qñ dicet. Ite maledicti in ig. eter. q̃ parꝰ
est diabolo ꝛ angel' ei⁹. Ite gladiū istū vibra
bat angelus ꝑ ꝑmos gentes qñ expulit eos ō
paradiso ꝓpt inobedientiā. Sic pz q̃ in celo pcā
nō dimittūt. Nec ĩ inferno. qz ĩ iferno nulla ē
redēptio. Sic pz in diuite epulone. q̃ cū esset
in inferno clamabat ad abraā vt sui miserere
tur. ꝛ mi͂am nō inuenit. Lu. xvi. Patet etiaz
in b̄ q̃ cū dñs ad infernū descendebat. nullus
q̃ cū pctō moꝛtali descenderat inde liberatus
fuit. ꝛ etiā nō liberauit eos q̃ fuerūt in inferno
sz illos q̃ fuerūt in limbo inferni. Unō nec in
celo nec in inferno pcā dimittūt. sz q̃diu su/
mus in terra. i. in b̄ sec'o remissionē pcoꝝ in
uenire possumus. ꝛ b̄ q̃uenit ex potentia dei
q̃ hz ptātē in terra dimittendi pcā. Math.
xvj. Quōcuꝯ ligaueris sup terrā ⁊c. Pctm̃ ei
tātū ligat hoĩem vt sua ptāte solui nō possit
nisi adiuuet eū diuina ptās. Osee. xiij. Perdi
tio tua isr̄'l ex te tm̃mō ex me aūt auxiliū tuū.

Tercio oñdit dñs potentiā suā de mūdo
egrediens. qz ptātē habuit emittendi aiaz qñ
volebat. ꝛ recipiendi qñ volebat ꝛ mittēdi q̃
volebat Job. x. Nemo tollet aiaz meā a me.
sz ego ponā eā a meipso. qz ptātē habeo ponē
di aiam meā ꝛ iteꝝ sumendi eā. Glo. qñ vo/
lo. ꝛ ptātē habeo iteꝝ sumēdi eā. Glo. tercia
die. Esa. liij. Oblatus ē qz ipse voluit. qz in
sua ptāte fuit qñ mori voluit. ꝛ b̄ ptz in b̄ qz
inimicis suis obuiā uit. ꝛ vno ꝙbo ad terraz
pstrauit eos. Patet etiaz ex b̄ qz petro dixit.
Conuerte gladiū tuū in vaginā. an putas q̃
nō possum rogare patrē meū ꝛ exhibebit mi/
hi pluſꝯ. xij. legiones angeloꝝ. Mat. xxvj.
Ite in b̄ q̃ cū aiam suam tradere vellet voce
magn̄ clamauit di. Pr̄ in manus tuas cōmēdo
spm̃ meū. qō nullus hō facere pōt. Non eĩ̃ ē
in ptāte hoĩs ꝓhibere spm̃. nec habz ptātē in
die moꝛt̄ emittendi spm̃. Eādē etiā aiam po
tenter ad infernū misit. ꝛ oēs suos inde potē
ter liberauit. Uñ dixerūt diaboli. Quis ē iste
rex gl'ie. Et rñderūt angeli q̃ cum ipso erant.
Dñs fortis ꝛ potēs. Aug. Nox vt xp̃s spm̃
tradidit vnita sue deitati aiā ad infernū ꝛ ꝓ
funda descendit. Cūꝯ tenebraꝝ terminū qsi
q̃dā ꝓliator splēdid⁹ ac terribil' attigissz aspi
cientes eū ipm̃ ac tartarei legiones terrui incḧrere
ceperūt dicentes. Uñ ē iste q̃ ē tā terribil'. tam
splendid⁹. tā ꝑclarus. q. d. Mūdus ille q̃ no
bis subditus fuit nūꝯ nob talē moꝛtuū mi/
sit. Quis est ḡ iste q̃ sic intrepidus nr̄os fines
ingredit. ꝛ nō solū nr̄a supplicia nō veref. ve
rū etiā alios de nr̄is vincul' absoluet. Bre. na
zārenus. Cōfestim eterna lux inferoꝝ xp̃o de
scendēte resplēduit. mox ferruginei ianitores
talia intra se vmbrosa silētia metu recūbente
submurmurabāt. Quis ē iste terribil' ꝛ numio
splendore chorusc̄ans. Nūꝯ talez nr̄ accepit
tartarus. nūꝯ in nr̄az cauernā talē euomuit.
mōs. Inuasor ē iste. nō debitor. nō pctōr. sz p̃
dator. Judicē videmus nō supplicē. venit pu
gnare. nō succūbere. cripe. nō mācre. Postq̃
aūt ibi suā ptātē exhibuit. tercia die aiam suā
resūpsit ꝛ poteter a moꝛtuis resurrexit. s. ꝑpa
ꝓtute Job. x. Ptātē habeo ponēdi aiaz meā
ꝛ iteꝝ sumēdi eā. Hāc ptātē pdiderat iudeis
di. Soluite tēplū b̄ ꝛ in triduo excitabo illū
Jo. ij. Hoc aūt dixit de tēplo coꝛpis sui. Nec
ptās etiā apparuit in b̄ q̃ in hora resurrectōis
terremotus factus ē magn⁹. ꝛ custodes sepul
cri facti sunt velut moꝛtui. Sic patz ptās xp̃i
quā oñdit moriēs. Quarto oñdit ptātē suā
ad iudiciū rediēs. Jo. v. Ptātē dedit ei iudi
ciū facere qz filius hoĩs ē. Aug. i glo. Ptātē
qua hz filius cū pr̄e in occulto dedit pr̄i. qz
filius hoĩs ē. In q̃ forma iudicās bonis ꝛ mal
videbit. Lu. xxj. Uidebūt filiū hoĩs venien
tē in nube cū ptāte magā ꝛ maiestate. In signū
potētie sue veniet cū tuba sic ꝓncipes ꝙpoten
ter ingrediūt terras inimicoꝝ suoꝝ. Math.
xxiiij. Mittet angelos cū tuba ꝛ voce magā ꝛ
ꝙgregabūt electos. Glo. cū reꝓbis. a q̃tuoꝛ
ventis celi. i. a q̃tuoꝛ finibꝫ tre. oriēte. occidēte.
aq̃lone. ꝛ austro. Crisō. Q̃ magn̄ erit illa voꝛ
ꝛ terribilis cui obediūt oĩa elemēta. q̃ petras
scindit. inferos frāgit. monumēta aperit. vin
cula moꝛtis dissoluit. ꝛ vniuersos moꝛtuos re
surgere facit. ꝛ ad iudiciū venire ꝙpellit. Adco
terribil' erit voꝛ illa reꝓbis sic dicit beatus
Aug. q̃ mallēt oĩa tormēta inferni sustinere
q̃ illā vocē tūc audire. Tūc dicēt mōtib⁹ ca/
dite sup nos ⁊c. De illa voce tube dicit btūs
Hier. Siue comedā siue bibā siue aliq̃d aliō
faciā sp videt auribꝫ meis insonare illa voꝛ
terribil'. Surgite moꝛtui ꝛ venite ad iudiciū
Cū aūt ita potenꝫ venerit potenꝫ malos ꝙde
nabit di. Ite maledicti ⁊c. De hac ptāte dicit

Mat.x. Nolite timere eos q̄ occidūt corpus ꝛc. timete eū q̄ postq̄ occiderit corpus hz potestatē aīam mittendi in gehennā. ꝛ hz prātē bonos mittendi in vitam eternam. Legit.ij. Mach.vij. Cū rex antiochus septē frēs puniret q̄ntus eoz dixit ei. Potestatē int hoies habes. cū sis corruptibilis fac q̄d vis. Noli aūt putare genus nostr̄ a deo esse derelictuz. tu aūt patienter sustinebis ꝛ videbis magnā prātē ipsius qualiter te ꝛ semē tuū torquebit. Dicit em̄ nunc sīē hz Sap.vi. Potētes potēter tormenta patientur. A potente. i. a iudice q̄ hz prātē eos mittere in gehennā. Un Job. xxij. Pater dedisti filio tuo potestatē oīs carnis. s. sup oīe genus hūanū. vt oīe q̄ dedisti ei det eis vitam eternā. Hoc erit q̄n dicet. Uenite bñdi. pa. m. pci. reg. q̄. vo. pa. est ab origine mūdi. Ad q̄ p̄ducat nos ꝛc.

De sancta trinitate. Sermo. CVI

Gratia domini nostri ihesu xp̄i ꝛ charitas dei p̄r̄is ꝛ cōicatio spūssancti sit sp cū oīb̄y nobis. ij. Corinth. In verbis ꝓpositis ꝓponit nobis apl's bñficia sancte trinitatis. scz patris ꝛ filij ꝛ spūssancti nobis exhibita vt ea in mēoria habeamus ꝛ nō obliuiscamur. Proponit aūt nobis apl's filiū in istis ꝙbis nō sine cā. Facit em̄ b̄ ꝓpter errorē q̄rūdā hereticoz q̄ dixerūt filiuz minorē esse p̄re q̄ falsum est. Ut autē oñdat filiū patri equalē. iō aliq̄n postponit aliq̄n ꝓponit. Jō nos ad honorē sctē trinitatis aliq̄d dicere cupientes ꝓmo de p̄re. secūdo de filio. tercio de spūsancto pseq̄mur. Ordinemus q̄ sic ꝛstructionē. Charitas dei p̄r̄is quā nobis exhibuit sit sp cū oīb̄y nobis. s. p iugē mēoriā in corde. p grāz actionē in ore. factz in bona opatione. ꝛ gr̄a dñi nr̄i ihesu xp̄i quā nobis exhibuit. ꝛ cōicatio spūssancti sit sp cū oīb̄y nob̄ Circa ꝓmū notandū q̄ charitas dī p̄r̄is ꝓsistit in trib̄y. Prio in b̄ q̄ ꝓpter nimiā p̄uaricationē ꝓmi pentes ita elongati fuerūt a deo q̄ etiā nos sumus elongati a ꝺo ꝛ expulsi a paradiso ꝛa gl̄ia celesti. ad quā ipse nos creauerat. Ipse tñ misertus nr̄i cū p nullū reduci posse/mus charitatē ꝑpetuā quā ad nos habuit nobis oñdit ꝛ nos ad se traxit. Unde ait Hier. xxxi. In charitate p̄petua dilexi te ꝛ iō attraxi te miserans. Et nō solū attraxit nos. sz adhuc cū ab eo recedimus p charitatē nos retrahit sīē p̄r suū dilectū filiū. Hoc est q̄ xp̄s dixit Joh.vj. Nemo p̄t venire ad me nisi p̄r q̄ misit me traxerit illū ꝛc. Quō aūt p̄r nos trahat oñdit ꝓpha Osee.xj. In funiculis adam trahā te. i. vinculis charitatis. Funiculi adaz sunt flagella. tribulatiō. fames sitis ꝛc. Isti dicunt funiculi adā. q̄ ꝛ p illa flagellatus fuit adā ꝓpter pctā sua. ꝛ tractus p pnām ad deū. Talia dicunt vincula charitat̄. q̄ talis īmittit p̄r celestis filiis suis ex charitate. sicut dicit Heb.xij. Quem diligit castigat. flagellat em̄ oēm filiū quē recipit. Exemplū in filio p̄digo qui recessit a p̄re. sed vrgente necessitate famis redijt ad p̄rem. Istaz charitatē patris in mēoria hre dēmus ꝛ sic gr̄as referre. iuxt illud Eph.v. Grās agentes sp ꝓ oīb̄y. Glo. nō solū ꝓsperis sz etiā ꝓ aduersis grās agere dēmus. Sicut btūs Job q̄ postq̄ p̄diderat oīa dixit Dñs dedit dñs abstulit. Job.j. Sit nomen dñi bñdictū. Scdo oñdit nob̄ suā charitatē in b̄ q̄ p redimēdis nobis filiū suū dedit. Joh.iij. Sic ds dilexit mūdū vt filium suū vnigenitū ꝛc. Hre. O inestimabilis dilectio charitat̄ vt fuū r̄dimeres filiū tradidisti Uere magē eēt p̄ncipis caritas ad fuū si traderet filiū suū i captiuitatē vt fuū liberaret. sz maior si traderet in mortē. q̄ fecit p̄r celestis. j. Joh.iij. In b̄ apparuit charitas dei in nobis q̄m vnigenitū suū misit in mūdū vt viuamus p ipm. i. p mortē eius. Istā etiā charitatē debemus hre in corde nr̄o vt eū verissime diligamus. ex q̄ ipse ꝺo dilexit nos. Nihil requirit a nob̄ ds nisi q̄ eū ex toto corde diligam⁹ Ipse em̄ ꝑm p̄s. bonoz nr̄oz opatione nō indiget. sz tm̄ cor nostr̄ desiderat. Prou. xxiij. Fili p̄be mihi cor tuū. ꝛ illō mat. xxij. Diliges dñm deū tuū ꝛc. Quātū ad intellectū ex tota aīa tua. q̄ntū ad affectū ex tota mēte tua. q̄ntū ad ꝓtinuā ipsius mēoriā sp ponit totū vt nihil remaneat q̄d ad amorē dei p̄r̄is nō cōuertat. Tercio ds p̄r exhibuit nob̄ suā charitatē in b̄ q̄ nō solū nob̄ filiū suū tradidit. sed etiaz q̄ nos in filios adoptauit. j. Johis. iij. Uidete q̄lem charitatē dedit nobis p̄r nr̄ vt filij dei nōemur ꝛ simus. Gal. iij. Oēs vos filij dei estis p fidē in xp̄o ihesu. Si aūt sum⁹ filij dei erimus ꝛ heredes regni celestis. sicut ꝺr. j. Joh. iij. Charissimi nūc filij dei sumus. ꝛ nōdū apparuit nobis q̄d erimus. scim⁹ q̄m cū apparuerit sīles ei erimus q̄n videbimus eū sicuti est. Istā etiā charitatē dēmus hre in mēoria q̄ filij dei sum⁹. ꝛ q̄ p̄nitatē nō amittamus ꝛ tāq̄ adulteri filij ab hereditate non amoueamur. j. Joh. ij. Filioli manete in eo vt cū apparuerit hēamus fiduciā ꝛ nō ꝛfūdamur ab eo in aduētu ei⁹. ꝛ sic ptz charitas dei patris. Scdo dēmus hre in mēoria grām filij quā nob̄ exhibuit. q̄ triplex ē. Prio q̄ p nob̄ hūanā assumere voluit naturaz. De hac ꝺr Lu. j. Aue gr̄a plena ꝛc. Uere magē fuit gr̄a q̄ voluit filius altissimi tātū se hūiliare q̄ hō fieri voluit ꝛ se exhibuit nobis. Cū em̄ p̄r ꝛ filius ꝛ spūssanctus ꝙiliū hrent q̄s eoz humanitatē accipe deberet. sīē ꝺr Esa. vj. dixit ds p̄r ad filiū ꝛ spm̄sctm̄. Quē mittā ꝛ quis

ibit nob. Rñdit filius. Ecce ego supple pſto sum. mitte me. Illã grãm dẽmus hre in cor/de. z ei sedulas grãs referre. ¶ Scõo ostẽdit grãm in b̃ q̃ paup fieri voluit in tpe. vt nos ditaret in eternitate. sic ọ̃r. ij. Cor. viij. Scitis grãm dñi nr̃i iesu xp̃i qm̃ cũ esset diues p nob̃ egenus factus ẽ vt illius inopia diuites essemus. Et hec fuit gr̃ia magna q̃ dñs celi z terre pauprimus hoim factus ẽ vt nos ditaret z ad celestia regna reuocaret. qz in b̃ q̃ frater noster factus est. nos heredes eius facti sumus. Vñ apl's ad Tytũ. iij. Apparuit bũanitas z benignitas saluatoris vt iustificati gr̃a ipius heredes simus ſm spẽ vite eterne. Istã grãm. s. vt nos ditaret factus est paup sp ọ̃r bõ hre in mẽoria. sicut monet Areñ. iij. Recordare pauptat̃ mee. quã. s. p te sustinui. vt z nos versauice libenter sustineamus xp̃e eũ pauptatẽ. Ber̃. Magna abusio z nimis magna q̃ diues vult fieri miser vermiculus p q̃ ds maiestat̃ miser factus ẽ. Si vis loqui de pauptate xp̃i. Redre in ſmõe de ntitate eius. s. Paruulus natus ẽ nob. ¶ Tercio oñdit nobis gr̃iã suã in b̃ q̃ ꝓpter pctã nostra mori voluit vt nos saluos faceret. Ro. iij. Oñs em̃ peccauerũt z egẽt gr̃a dei. iustificati gratis p gr̃am ipius. p redẽptionẽ q̃ est in xp̃o iesu. ad Aph. j. In q̃ hẽmus redẽptionẽ p sanguinez ipsius z remissionẽ pctõz ſm diuitias gratie eius q̃ supabũdauit in nob. Et bñ dicit supabũdauit gr̃a eius in nobis. Abũdans ei gr̃a in nobis ẽ qñ amicus moritꝛ p amico. Supabũdans aũt fuit gr̃a xp̃i in nobis. q̃ nõ soluz p amicis sz etiaz p inimicis mortẽ sustinuit. Vñ apl's Ro. v. Cũ inimici essemus reconcili auit nos ẽ. Istaz grãm dẽmus in mẽoria sp hre. sic ọ̃r Eccl. xxix. Gratiã fideiussoris tui ne obliuiscaris. dedit aĩam suã. i. vitam p te. Fideiussor iste est xp̃s. Totus mũdus p peccatũ ꝑmi hois dãnatus fuit z ptãti diaboli subiectus. z p nullũ hoiem q̃ntũcũq̃ sanctuz redimi potuit vel absoluí. z ꝑpatiens filius dei venit in mũdũ. z fideiussor hois factus ẽ. Potest tñ aliq̃s p tã magna causa fideiubere q̃ optet eũ aliq̃n domũ relinq̃re. z q̃nq̃z hereditatẽ. z q̃nq̃z vitã. Sic fecit xp̃s fideiussor noster. Jo ọ̃r Vier. xij. Reliq̃ domũ meã. i. celũ dimisi hereditatẽ meã. i. synagogam. dedi dilectam aĩam meã. i. vitam meã in manꝰ inimicoꝝ meoꝝ. Sic q̃ ptz gratia filij. ¶ Tercio ꝓponit nobis cõicationem spũssancti quã semp habere debemus in memoria. Cõmunicat em̃ nobis spũssanctus septem dona cõtra septem peccata mortalia. Require in sermone. O q̃suauis est dñe. in die penthecostes. Rogemus dñm ẽ.

¶ In die corporis christi.

Sermo. CVII

Cenantibus illis accepit ihs panẽ b̃dixit ac fregit deditq̃ discipulis suis. z ait. Accipite z comedite hoc est corpus meũ. Mat. xxvj. Et Lucxxij. addit. Hoc p vobis tradet. Marc. xiij. Et accepto calice gratias egit z dedit illis dicens. Accipite z bibite ex hoc oms. Hic em̃ calix sanguinis mei noui testamenti q̃ p multis effundet. Hlo. Pro multis effundet sanctis xp̃i. quo ad sufficientiã. ij. Cor. v. Pro oñib mortuus est xp̃us. Verba. Postea sunt verba iesu xp̃i ad discipulos suos qñ in cena corpus suũ z sanguinẽ suũ mistrauit. In q̃bꝫ ꝓbis possumus duo signa charitatis notare qua nos dilexit. Primũ est q̃ p nobis xp̃us corpus suũ tradidit. cũ dicit. Accipite z comedite. Secũdũ signũ est q̃ p nobis sanguinem suum fudit. cum dicit. Hic est calix ẽ. ¶ Sciendũ aũt ꝑmo q̃ xp̃s p nobis duobus modis corpus suũ tradidit. Primo in cibus ad edendũ. de quo ọ̃r in verbo ꝓsito. Cenãtibus illis. Hoc em̃ sacramentũ instituit cũ discipulis suis carnaliter recedereret in signuz charitatis q̃ dilexit nos. Vere magnũ signũ charitatis esset si hõ in necessitate oĩa bona sua amico suo impartiret. Sicut legit de thobia q̃ cũ in captiuitatẽ ductus fuisset oĩa q̃ habere poterat captiuis fratrib imptitus ẽ. Maius esset si hõ in necessitate filiuz suũ ad edendũ alteri imptiret. Illud legit. iij. Reg. vj. q̃ cũ samaria obsessa fuisset mulier filiuz suũ coxit z cũ alia muliere comedit. Ꝑ xpi/mũ ꝓ signũ esset si hõ corpus suũ ꝓ tũ amico suo in cibum daret. Hoc facit xp̃s quotidie nobis in sacramento altaris. Ideo dicit Ber̃. Discę xp̃iane q̃ntũ debes xp̃m diligere q̃ dedit nobis carnẽ suam in cibũ z sanguinem suũ in potũ. aĩam ꝓ ꝑcium. z vitam in redemptiõem. aquã lateris in lauacrũ. i. regenerationẽ baptismi. Dat aũt xp̃s carnẽ suaz vel corpus suũ nobis in viatitũ velatũ accidentib. s. sub panis specie ꝓpter quatuoꝝ rões. Primo ꝓpter meritũ q̃ntũ ad beatos. qz ſm Bre. Fides nõ habet meritũ vbi bũana ratio ꝑbet experimentũ. Secundũ ꝓpter indignitatẽ q̃ntũ ad malos. Exemplũ in berbis, mitibus q̃ pcussi sunt eo q̃ arcbam dñi nudã viderũt. qz indigni erant. Tercio ꝓpter imbecillitatẽ q̃ntũ ad hoies. Nõ em̃ possemus videre claritatem corporis glificati. sicut pater Matb. xvij. in beato Petro Jacobo z Johe qui in transfiguratione ꝓpter eius claritatem in terram ceciderũt. Pater etiam Exo. xxxiij in Moyse quẽ filij israel conspicere nõ poterant nisi velatum. Quarto ꝓpter horrorem

crude carnis quē haberemus si dentibus car/
nem xpi tractarem⁹. Uñ licet sint spēs panis
tñ ibi est verū corp⁹ xpi sic fuit in cruce ꝛ nūc
est in celo. Qui aliter sentiret indign⁹ esset ad
manducandū. Ro. xp̄o. Alienigena nō come/
det ex eo. i. aliā habēs fidē. Exq̄ nobis corp⁹
suū dedit. staruit etiā vt q̄liber fidelis ad mi/
nus semel in anno se p̄pararet ad h̄ vt corpus
suū digne reciperet. Quicūq; em̄ sine cā p̄ter/
mitteret ꝛ sine lnīa sui p̄lati ab ingressu eccl'ie
phiberi deberet. et mortēs nō deberet sepeliri
in cimiterio. q; tāq; membrū putridū ꝛ aridū
de vnitate eccl'ie abscindend⁹ esset. Quicunq;
aūt digne sumit mēbrū est corpis xpi. sic dr
Aphe. v. Mēbra xpi sum⁹. Mēbra autē nu/
stentari debēt alimēto corpis xpi. aliodn ip̄m
efficerek putridū sic corpoream membrū ad qđ
nō p̄mittik cibi in alimentū. Sic ergo p̄z p̄ri
mum. ¶ Scdo xps dedit p nobis corp⁹ suū
in morte ad p̄cutiēdū. Isa. l. Corp⁹ meū dedi
in manus p̄cutientiū me. et genas meas vel/
lentibꝫ. faciē meā ꝛc. Item magnū signū dile
ctionis esset si hō vnū membrū daret p ami/
co. sed xps singula mēbra et totū corpus p no
bis dedit puniendū in charitate. q; p̄misit ca/
put suū spinis cōpungi. oculos velari. faciem
cōspui. maxillas cedi. collū p̄cuti. os felle po/
tari. manus p̄fodari. pedes cruci affigi. totuz
corpus ad columnā ligari. q; a planta pedis
vsq; ad verticē capitis non erat in eo sanitas.
Ber. Si xps tot mēbra habuisset q̄t fūt stelle
i celo morti oīa tradidisset añq; vnā aīaz i in/
ferno reliquisset. Et vere magna dilectio esset
si p̄ tñ diligeret filiū q; p eo mori vellet. sicut
Dauid q̄ ait. Absalon fili mi q̄s mihi det vt
ego moriar p te. ī. Re. xviī. Sed maius esset
si ser⁹ tñ diligeret dñm suū q; p̄ter eū mori/
ri se traderet. sic armiger Jonathe. i. Re. xviī.
Cū autē Jonathas exiuisset cū solo armigero
et vidisset exercitū maximū philisteoz dixit.
Ascāseamus ad eos si forte pugnet dñs q; nō
difficile est ei saluari i pauc' vel i multis. Rñ
dit armiger. Fac oīa q̄ placēt aīo tuo. Perge
q̄ vis ego tecū ero. et aggressi sunt illi duo tan
tum exercitū et p̄cusserūt viginti viros. et to/
tus exercitus fugā iniit. Nō videtes filij isra
el p̄secuti sunt eos ꝛ p̄cutiebāt eos magna pla
ga. Erant aūt in exercitu philisteoz triginta
milia curruū. sex milia equitū. et vulg⁹ innu/
merabile. Sic p̄bat fidelitas armigeri q; tali
p̄iculo exposuit se p dño suo. Sed maximū si
gnum dilectōis esset si rex daret vitā suā p ser
uo suo. et hoc fecit rex Codrus. cui⁹ ciuitas scz
athene fuit obsessa. respōsuz accepit ab a p̄pol/
line q; ciuitas nō posset liberari nisi p mortez
suā. Ar ille tantū dilexit ciuitatē q; p̄ter eam
morte sustinuit. Sed sup oīa signū dilectōis
esset si hō moreret p inimicis. et hoc fecit xps

Uñ ap'lus ad Ro. v. Cū inimici essemus ꝛc.
Et si corpus suuz adhuc mortale esset p hoie
adhuc exponeret. vt scribit beat⁹ Dyonisius.
q; post ascensionē suā cuidaz sancto viro noie
carpo dixit. Paratus sum rursus p hoibꝫ sal
uandis pati. Et hic p̄z p̄imū. ¶ Circa scđm
nota q; xps fudit sanguinē suū duobꝫ modis
Primo vt pacē inter deū ꝛ hoiez reformaret.
sicut dicit ap'lus ad Col'. i. Pacificās p sangui
nem crucis ei⁹ sive q̄ in celis sunt sive q̄ in ter/
ris. Cōsuetudo fuit quondā quorundā genti
lium q; in reformatōe pacis fundebāt aquā vel
sanguinē alicui⁹ aīalis. p qđ significabāt q; q̄
cunq; illud pactū frangeret ita sanguis suus
fundend⁹ esset. Uñ legit' in scolastica historia
q; cū moises mori deberet cōuocato oī p̄'plo fe
cit fedus īter Josue ꝛ filios israel. q; ab eo po/
stea nō recederēt. Et ī signū huius fudit Jo/
sue aquā de vase. Alie gētes viuerūt effun/
dere sanguinē. sz filij israel effuderūt aquā. qz
cū aq̄ effundit nihil remanet i vase. sed cū san
guis effundit remanet aliqđ adminus color.
q. d. Pax illa totaliter ꝛ inviolabiliter dz ob/
seruari. Et q̄cunq; fregerit oīno et totaliter de
lebit. Cum g̃ xps reformare veller pacē inter
deum ꝛ hoiem nō fudit sanguinē aīalis. sz p/
p̄rium sanguinē et cū hoc aquā. Uñ Job. xix.
Unus militū lancea latus ei⁹ aperuit. et cōti/
nuo exiuit sanguis ꝛ aq̄. Uñ quicūq; hāc pa/
cem frangere p̄esumeret. si ita moreret totali
ter p̄iret. Et qz adeo fragiles sumus q; q̄tidie
pacē illā frangim⁹. dedit nobis xps sacramē/
tum sanguis sui vt p nobis q̄tidie offerat deo
p̄ri ꝛ nō pereamus. Aug⁹. Quis q̄tidie labi/
mur xps q̄tidie p nobis īmolat. Dicro. Ni/
hil adeo remissiuū ꝛ extinctiuū pcī sicut obla
tio et sacrificiū illud si digne offerat. ¶ Scdo
effudit xps sanguinē suum p nobis vt nos de
captiuitate diaboli liberarer. Zach. ix. Tu q̄z
in sanguine testamēti tui eduxisti vinctos de
lacu miserie. Glo. i. inferni ī quo nō est aq̄ mi
sericordie refrigerās. quā ille diues petijt qñ
dixit ad Abraā. Mitte lazarum vt intingat
extremū digiti sui ī aquā vt refrigeret linguā
meā. et hīe nō potuit vnā guttā. Quere ergo
miam nō ī inferno vbi inueniri nō p̄t. sed dū
viuis in mūdo. ī inferno gutta negat. hic san
uis largiter dat. ibi vnā guttā abraam diuiti
negauit. hic plurimas guttas immo fluuios
sanguis emanauit. Ber. Sufficisset ad redē
ptionē generis hūan' vna minutissima gutta
p̄ciosissime sanguis Jesu xpi. sz data est copia
vt ex beneficij redundatōne virtus claresceret
diligentis. ps. Apud dñm misericordia. et copio
sa apud eum redēptio. qz nō vna gutta sz vn
da sanguinis p quinq; plagas corporis emana/
uit. Per hunc ergo sanguinē nos q̄ eram⁹ vin
cti in lacu inferni sumus liberati. Legitur etiā

M

in scolastica hist̃oria. q̃ Salomon incluserat pullũ strutionis in vase vitreo. quẽ cũ strutio videret inclusum tulit vermiculũ quendã. et sanguinẽ illius liniuit sup vitrũ ꝛ est pullus liberatus. Sic xp̃s fregit infernũ in q̃ eramus inclusi p̃ sanguinẽ vermiculi et corpoꝛis sui. Ipe eñ in passione silis erat vermiculo. De q̃ ps. Ego sum vermis ꝛ nõ hõ. Blo. Ego sum viliter cõculcat⁹ sic̃ vermis ꝛ nõ hõ. ita viliter et nimis ac si essem vermis ꝛ nõ hõ. Infernus aũt infirm⁹ fuit q̃si virg̃ ptra sanguinẽ huius vermiculi. sz ptra dãnatos nõ est vitreus sed ferreus magꝫ videt̃ cẽ. qꝛ nũq̃ ãmodo inde liberabunt̃. Christus eĩ liniuit infernũ ꝛ suos liberauit. Vñ Aug⁹. O aĩa pciosa nõ auro redempta vel opib⁹. sz sanguĩe agni imaculati. Attẽde q̃tũ valeas et q̃tum p̃ te datũ sit. cogita ne tradas te iterũ in p̃ditionẽ p̃ q̃ xp̃s fudit sanguinẽ suũ. satis charã te habuit q̃ tam charo pcio te redemit. Ber̃. O q̃ vehementi amplexu amplexat⁹ es me o bone ihesu in cruce vbi sanguis de corde aq̃ delatere. aĩa de corpoꝛe eruit. Quid ego infelix faciã q̃ me vertã si tantũ thesaurũ tã pciose depositũ. imo quẽ xp̃s p̃cio sanguine vendicauit ptegerit negligenti⁹ custodire. Si stillantẽ in cruce sanguinẽ dñi collegissem. esset q̃ repositus⁹ apud me ĩ vase vitreo. et q̃ partiri sepi⁹ opteret q̃d facturus essem in tãto discrimĩe ꝛ illud obseruandum accepi. p q̃ mercatoꝛ insipiens ipa vtiq̃ sapĩa dei sanguinẽ suũ dedit. Sz hẽc thezauri istũ in vase figuli ꝛ fictili vbi multa pcula ꝛ plurima imminẽt. Hugo ĩ p̃sona xp̃i. O xp̃iane serua aĩam tuã. ego p̃ illa moꝛtu⁹ sum. si eam amiseris ego p̃o illa moꝛi nõ possum. Rogemus ꝛc̃.

¶ Dñica prima post trinitatis. Sermo CVIII.

Diligamus deum qm̃ ipe p̃ior dilexit nos. i. Joh. iiij. In verbis istis hortat nos ap̃s ad dilectionẽ dei. Charitas eñ ignis est. et ignis nõ pt melius accendi q̃ ĩ igne. iõ ꝓponit nobis charitatem xp̃i vt nos accẽdamur viceuersa ad deum diligendũ. Ostẽdit aũt nobis xp̃s suam dilectionẽ multis modis. ¶ Primo qꝛ de nihilo nos facere dignat⁹ est ꝛ ad imaginẽ suã reformare. Quo potuisset de⁹ hoĩem magis honorasse q̃ p̃ hoc q̃ eũ ad imaginẽ suã formauit. Ber̃. O hõ cogita qualẽ te fecit dñs. qꝛ ẽm corpus egregiã formã. ẽm aĩaz imaginẽ creatoꝛis insignẽ. Sed tu auare. tu superbe. tu luxuriose. deũ q̃ te genuit dereliquisti ꝛ oblitus es creatoꝛis tui ꝛc̃. Vñ ipe dic̃. Reuertere ad me et ego te suscipiã. Exemplũ ĩ filio p̃digo Luc. xv. ¶ Scõo ondit suã charitatẽ in hoc q̃ nobis bona diuersa ꝓtulit. scz naturalia. ꝛpalia. ꝛ spũalia. De bono naturali dr Eccl. xvij. Dedit dñs hoĩ ꝓsiliũ ad deliberandũ ne p̃cipitãter ageret. sicut bruta aĩalia. dedit aurei ad audiendum quicq̃d p̃futurũ sibi esset. Dedit linguam ad interrogandũ si forsitan ignoaret. Dedit coꝛ ad cogitandũ quid vtile q̃d honestum. q̃d necessariũ. quid fugiendũ. q̃d tenendum. quid detestandũ. et q̃d sit diligendum. Scõo dedit donũ ꝛpale. Eccl. xvij. Dedit illi potestatẽ oĩm q̃ sunt sup terrã. Iste. Oĩa p̃ pter hoĩem fecit deus. Damas. Deus creatoras cõdidit vt haberẽt q̃bus hoĩ benefacerẽt. Vñ admiras ps̃s ait. Dñe q̃d est homo q̃ memoꝛ es eius. oĩa eñ subiecisti sub pedib⁹ eius ꝛc̃. Hugo. O homo respice vniuersum mundum ꝛ si dera si aliq̃d sit q̃d tibi non seruiat. Oĩs natura. oĩs creatura ad hunc finẽ cursus suũ dirigit vt vtilitati tue deseruiat. hoc celũ. hec terra. hic aer. hec maria et q̃ in eis sunt. sol et luna. stelle ꝛ planete oĩa tibi famulant. Vide o hõ q̃tũ te amauit q̃ tantũ tibi dedit. celũ vt ministret tibi. lumen ĩ die vt vigiles. tenebras ĩ nocte vt pauses. ergo dicit. Ego oblectationẽ tuã p̃ tpm vicissitudines tibi parto. tpe veris et estatis feruoꝛẽ. autumni plenitudines. et hyemis algoꝛẽ. Aer dicit. Ego vitalem tibi p̃beo flatũ. et oĩe gen⁹ auiũ ad tuus mittro obsequiũ. Aqua dicit. ego potũ tibi p̃beo. diuersoꝛũ genera pisciũ tibi ad tuũ eius ministro. Terra dicit. te porto. ego te nutrio. pane cõforto. vino lerifico. et oĩs generis fructu oblecto. diuersis aĩalibus mensam repleo. Mund⁹ dic̃. Vide hõ q̃tũ te amauit q̃ me p̃ pter te fecit. seruio tibi. qꝛ p̃pter te factus sum. vt tu fuias illi qui te fecit et me. me p̃pter te. et te p̃pter se. si sentis bñficiũ redde debitũ. accipis benignitatẽ. redde charitatẽ. hec tributit et exigit de⁹. Infern⁹ dic̃ tibi. a me ꝓsumes si nõ ò rãtis bñficijs grat⁹ eris. Tercio dedit spũale donũ siue eternale. ĩ q̃ silr transcẽdit oĩs creaturas terrestres Aug. dic̃. O aĩa miserabil̃ creatura q̃ te deũ cis. terrã diligꝫ. ꝛ melioꝛ es. celuz ꝛcplaris et altioꝛ es. solo creatoꝛe tuo iferioꝛ. Jõ fecit deus hoĩem de terra. nõ tñ p̃pter terrã sz p̃pter celũ. ¶ Tercio oñdit suã charitatẽ q̃ p̃ nob pauper fact⁹ est. ũ. Choꝛ. viij. Qui cũ dives esset ĩ glia p̃pis p̃ nobis fact⁹ ẽ egen⁹. De illo recte ĩ sermone de natiuitate ei⁹. s. Paruul⁹ natus ꝛc̃. Quanto oñdit suã charitatẽ in b̃ q̃ p̃ nob aĩaz suam posuit. i. Jo. iij. In b̃ cognouim⁹ charitatẽ dei qm̃ ipe aĩaz suã posuit p̃ nob. Ber̃. O q̃ gratuita dilectio ꝛ inaudita charitas glozie regez p̃ despectissimo vermiculo crucifigi. Quis vn q̃ audiuit talia. aut q̃s vidit huic silr. vix eñ q̃ audiuit talia. aut q̃s vidit huic silr. vix eñ p̃ iusto q̃s mozit. ipe vero p̃ iniustis. De hoc recte in sermone. Cenãtib⁹. Aug. Vide o hõ

quo amore te dilexit dñs deꝰ tuus vt eius ve
stigia sequaris. ꝓpter te paup factus est in mū
do vt te ditet in celo. ꝓpter te captus est vt te
de captiuitate liberaret. ꝓpter te flagellat⁹ est vt
te a flagellis eternis eueret. ꝓpter te iudicat⁹ ē
vt te a iudicio extreme vltiōis liberaret. ꝓpter
te coronat⁹ est spinis vt te coronaret ī celis. p
ꝓpter te mortuus est vt te a mortuis suscitaret.
Hugo. O hō cogita q̄tū te deꝰ dilexit q̄ tāta
pro te fecit. tanta tibi ꝓtulit. tāta p te sustinuit.
priusquam cū nō esses te dilexit vt te cōderet. postea
cū pieras hūiliauit se z factꝰ est hō vt oñderet
q̄tū te dilexit. Hō nisi moriēdo a morte libe
rare voluit vt nō solū pieratꝰ officiū verū etiā
charitatꝭ ministraret affectū. Hūc aūt sincera
caritate te diligit ac si sp cū eo pstitisses. nec ex
probrat tibi reatū. nec ī properat tibi bñficiū.
et si deinceps cū eo pseueraueris ipm vt te de
cet amādo z illi tuū amore incōtaminatū ser
uando maiora prioribus se daturuꝫ ꝑmittit.
Rogemus zc.

De eodem Sermo. CIX.

Mortuꝰ est diues
et sepultus est ī inferno. Lu. xvi. In
verbis ꝓpositis a ꝓpare q̄ periculose sunt diui
tie. Et to ꝓtemnēde sunt diuitie ꝓpter multa.
¶ Prīo qꝫ affligūt hoīem ꝓpter ꝓtinuā curā
in custodiēdo. Ec. Nihil laboriosius q̄ ter
renis afflictibꝫ inhiare seu estuare nihil q̄rius
in hōmodo q̄ nihil a ꝓpere. Multa eī tormēta
patit diues auarꝰ. qꝫ sp timet amittere bonū.
Job. xv. Cū pax sit z securitas īsidias suspicat
Sen. Auarus si videt regē suspicat p̄donem
videt pauperē z estimat furē. Eccl's. v. Satu
ritas diuitis nō sinit eū dormire. Aug. Diui
tias inueniſti requiē pdidisti. die sollicitꝰ. no
cte pauidꝰ. sp egenus. Eccl's. ij. Cūcti dies eiꝰ
pleni sunt doloribꝫ z erūnis. nec mēte p noctē
requiescit. Exēplū. Phus quidā mortuis pa
rentibꝫ totū ꝓmoniū redegit in vnā massaꝫ
auri. quam vidēs fur nocte conabat auferre.
Phus aūt ad caput suū ponēs p̄ sollicitudīe
dormire nō poterat. Fur ꝯo quo aurū abstra
heret vigilabat. Cū phus se dormire dissimu
laret. fur aurum trahere cepit. et phus eo viso
fortiter clamauit. Trahe viriliter tūc ego z tu
dormiem⁹. fur aūt abstulit z phs quieuit. Itē
aliꝰ phus cū vidisset q̄ndā pauperē bibere cū
manu ad fontē ait. Neſciebā naturā mihi de
disse ciphū. et statim puulū vas q̄ bibere sole
bat ꝓfregit ad lapidēz manu bibit. Ecce quō
gētiles ꝓpter sollicitudinē diuitias ꝓtēnebāt z
ꝓpter intranquillitatē. ¶ Secōo sunt ꝓtemnen
de diuitie. qꝫ multis sunt occasio eterne dāna
tionis. i. Abimo. vi. Qui volūt diuites fieri
incidūt in temptationē z ī laqueū diaboli. et
desideria mala z nociua q̄ mergunt hoīem in
interitū. Eccl. viij. Multos pdidit aurū z ar
gentū. Baruch. iij. Ubi sunt q̄ aurū et argen
tum thesaurisant ī q̄ ꝓfidūt hoīes. Ecce ad in
feros descenderūt. Job. xxi. Ducūt in bonis
dies suos zc. Exēplū in diuite q̄ dixit. O aīa
mea multa bona habes zc. Itē exemplū. Bal
fridus prior clareuall' cū esset electꝰ in epm oī
no renuit. Cū aūt laborare ī extremis roga
uit eū quidaꝫ monachꝰ q̄ sibi obtinere posset a
deo q̄ ad eum rediret z statū suū sibi referret.
Cui oranti apparuit galfridus dicēs. Ecce as
sum. Cui ille. Quare quō est tibi. Qui ait. bñ.
Sed reuelatū est mihi a deo q̄ si ꝑmotꝰ fuis
sem ī epm de numero fuissem damnatorum
Ecce q̄ periculose sunt diuitie. ¶ Tercio sunt
cōtemnende. qꝫ amatores suos nō sinūt intra
re celū. i. Choz. vi. Neq; auari regnū dei pos
sidebūt. Ephe. v. Hoc scitote qꝫ oīs auarꝰ nō
hz hereditatez ī regno xpi. Exemplū Mat.
xix. Quidā oīa mādata dei obseruabat. sed so
la dilectio ad diuitias retraxit eū. Nota pabo
lam de adolescēte. Ideo ōz ibidē. Facilius est
camelū p foramēacus trāsire q̄ diuitē auarū
intrare ī regnū celoꝝ. Exemplū de duobꝫ mi
litibꝫ q̄ intrabāt domū diuitis vt mutuarēt pe
cunias. Reḡre sup̄ in ser. Libēter gloriabor.
¶ Quarto sunt ꝓtemnēde diuitie z dignita
tes. qꝫ de oībus oportꝫ reddere rōem post hāc
vitā quō sunt acq̄sita possessa z expēsa. Eccl's
xi. In bonis sit cor tuū z scito q̄ p oībus his
adducet dñs te ad iudiciū dicēs tibi illud Lu.
xvi. Redde rōem villicatōis tue. Exempluz.
Epūs q̄dā prīo fuit por deinde abbas. postea
effectus est epūs Cui infirmāti apparuit diabo
lus dicēs. Summꝰ papa citat te vt reddas ō
officiꝫ rōem. Cūq; venisset coram summo pa
pa vt sibi videbat dixit q̄ nō bñ cogitasset sup
hoc. et petebat ī duciās et assignabat ei alia di
es. Cūq; hec visa pluribꝫ revelasset nec statuꝫ
emēdasset. assignato die idē diabolus venit vt
gens ad reddenduꝫ rōem. At ille clamauit se
nō esse patū. et surgens cū impetu volebat fu
gere et impegit ī quandaꝫ columnā z collisio
capitꝭ cecidit z expirauit. ¶ Quinto sunt cō
temnēde diuitie qꝫ false sunt. Nā hoīes in ma
iori necessitate. i. in morte derelinquunt. Job
xxvij. Diues cū dor. nihil secū afferet. aperiet
oculos suos z nihil inueniet. apprehendet euꝫ
q̄si aq̄ inopia. ps. Diues cū dormierit nō su
mit oia secū neq; descēdet cū ea gloria domuſ
eius. Exemplū. Quidā rex quendā pauperꝫ
sublimauit famulū. q̄ cū porēs factꝰ essꝫ inimi
cos dñi sui in domū suā recepit. q̄ audito p̄
cepit eū dñs suspēdi. Cūq; ad mortē duceret oc
currit sibi quidā amicꝰ cui ait. Amice recole
quō te dilexi. succurre mihi. Cui ille. habes be
ne alios amicos. post mortē tuā tū misertus

tui tibi dabo lineum pannū quo post mortē tegaris. Postea obuiauit sibi alī amicus quē rogauit sicut priorē. Qui rndit. Vlq ad por/tam te deducā. Postea occurrit ei alius ami/cus cui parū bonū fecerat invita sua. tñ roga/uit eū vt porres dicēs. Amice charissime oēs amici mei qs multū dilexerā t qbz multa bo na fecerā derelinquūt me. et ēgnis modicū ti bi fecerim de tua tñ bonitate cōfido. q succur/re mihi. et ille liberauit illū. Rex iste est deus. pauz vnuscūscz hō cui dē multa bona ptulit Ipē recepit in domū suā inimicos dei qñ per pctm demōes intromisit. t ppea merē eterna liter dānari. Sz prim amic q pmisit lineū pannū est diuitie de qbus recipit hō i fine vite sue nō plus nisi vix pannuz in q voluit. Per alīū amicū significanť amici carnales. q cor/pus vscz ad sepulcrū deducūt. et postea obli/uiscunť. Tercius amic est xps q nullis nris meritis exigētibz p multas tribulatōes nos de eterna morte liberauit. Iste est verus ami cus nr q alīs deserentibz hoīem non deserit. Dionisi. Benignus iesus vlrim est i recessu primus in aduētu. ¶ Sexto ptemnēde sunt diuitie. qz fm gloriā quā nūc hz diues erit tūc eius pena. Apoc. xviij. Quātū glorificauit se et i delitijs fuit tantū illi date rormentū et lu/ctum. Exemplū de monacho q vidit in spiri/tu q aīam diuitis puniri. Reqre in aduētu dñi. in ser. Gaudete in dño. Rogem. xc.

¶ Dñica secunda post trinitatis. Sermo CX.

IN hoc cognoui mus charitatē dei. qm ille p nob ani mam suā posuit. t nos debem aīas p fratrib ponere. i. Jo. iij. In epla pcedentis dñice hor tabat nos Jobes ad dilectōz dei. In epla ho/dierna hortat nos ad dilectōz prim docens nos ita dilīgere primū sicut nos xps dilexit. ¶ Sciendū aūt q debem diligere primū tri pliciter. ¶ Prio integraliter. i. ex toto corde. et ex tota aīa sic xpus mgr noster dilexit nos. Jo. xiij. Ego mgr t dns exemplū dedi vobis vt quēadmodū ego feci vobis ita t vos facia tis mutuo. et sicut ego dns dilexi vos ex toto corde et ex tota aīa ita t vos debetis facere. Jo. xv. Hoc est pceptū meū vt diligatis inuicē si cut dilexi vos. Diligere debem ita integrali/ter q oīa q habem corp et res p ipo exponere debem. Sicut de dilexit nos vt vitā suā p nobis poneret. sic nos facere debem. sicut dr in epla hodierna. In hoc cognouim chari/tatē dei qm ipe p nobis aīam suā posuit. ita t nos debem aīas p fratrib ponere. Et etiaz res tales exponere debem ppter dilectionez primi exemplo xpi q dicit p pheta Viere. xij Reliqui domū meam dimisi hereditatē meā Dedi dilectā aīam meā in manib inimicoz meoz. ij. Choz. viij. Pro nobis fact est ege/nus cū diues esset vt nos diuites faceret. Sic et nos debem p fratrib exponere oīa q habe mus i necessitate. i. Jo. iij. Qui viderit fratrez suū necessitatē patientē. et clauserit viscera mi sericordie ab ipo quo charitas dei manet in il lo. q. d. nō manet i illo. Hre. Qui rpe trāquil/litatis nō dat tunicā primo suo. quo in pscu tione daturus est aīam suā. Jrē diligere debe mus primū ex toto corde integraliter. ita q de bono eius gaudeam t de malo eius dolea mus. Aug. Quantū qscz alīū diligit tantū d bono eius gaudet. sic nos dilexit xps t tota cu ria celestis. qz gaudiū est angelis dei sup vno pcrore pniam agēte. Lu. xv. Jrē de damno p primi debem dolere. sic xps sup hierlm fleuit Lu. xix. Vñ. i. Pe. iij. Estote cōpatiētes fra/ternitatis amatores. Hre. Tanto qscz magis pficit ēgto pfectius sentit dolores alienos. sic cōpatiebat Job. xxx. dicēs. Flebā quondā su/per eo q erat afflict t cōpatiebat aīa mea pau peri. ¶ Scdo debem diligere primū sapiē/ter. ita q oēs diligam. et tñ vicia eoz odia/mus. s. quēcūcz diligam eius vicia odiam nec vicijs ei cōsentiamus. Nūqz dz alīs di/ligere alīū intm q ppter eum pctm cōmittat. Sed taliter dilexit adā euā vxorē suā. Aug. Ne eam contristaret pctō ꝯsensit. Sic hero/des ne filiaz herodiadis cōtristaret Johannē decollari fecit. Tales sunt q ppter amicos piu rant vel alia pcā cōmittūt. potī deberet hō oēs amicos suos patrē t matrē t filios. seipm et oīa q haberet amittere t mori se exponere ēgz peccare. Exemplū habem. ij. machab. vij de muliere cū septē filijs q volebāt oīa tormē ta sustinere potī ēgz porcinas carnes pmedere ¶ legē. Tercio debem diligere primū pseue ranter. puer. xvij. Omī tpe diligit q amicus est. scz pperitatis t aduersitat. Sz qdā sunt q tm diligūt primos in tpe pperitat qñ ho/mo habet dare aliqd. Vos vocat salo mō a/micos mense. Eccl. vi. Est aūt amicus socius mense t nō pmanet in tpe necessitatis. Tales nō diligunt primos iz bona eoz. et sunt siles canib q diligūt ossa ppf carnes. et qñ ossa sūt sine carne os relinquūt. Vñ Hre. Cū qs in p speritate posit diligit incertū est valde vtrū pperitas vel possessio diligat. Amissio eī fe/licitatis mentē pbat diligētis. Qui em in ad uersitate primū deserit apte cognoscit q būc in pperitate nō amauerit sed bona sua. Ca/les sīles sunt pullis vulpium q diligūt matrē ēgdiu habet lac. sed qñ nō inueniūt lac lacerāt vbera eius dentib. et quasi alienaz reputant. Nō em sic filū dei diligere debent. nam xpus nō diligit sic. Ipe enim diligit pauperē sicut

diuitem. nobilē sicut ignobilē. qz nō est ꝑsonarum acceptor deus. Ipe eñ diligit peccatorem penitentē. i. pñiam agentē sicut illū q̄ nūq̄ peccauit. Exemplū in filio ꝓdigo Luc. xv. Rogemus tē.

De eodem Sermo. CXI.

Homo quidaz fecit cenam magnā z vocauit multos. Lu. xiv. Iste hō deus est q̄ p nobis factus est homo. Homo q̄dam. i. xp̄s qui ōr hō ex hoīe generatus. ps. Homo natus est in ea. et fundauit eā altissim⁹. Baruch. iij. Post hoc ī terris visus est z cū hoībus cōuersatus. qz p hoībus et cū hominib⁹ cōuersatus z immolatus est Jo. xi. Expedit vobis vt vnus moriat hō p ꝑplo tē. q̄ fecit cenā magnā. i. eternā iocunditatē. et pauci veniūt. Sciendū aūt q⁹ dñs vocat nos ad regnū celoz multis modis.

Primo p beneficioz largitionē. Esa. xlix. Dñs ab vtero vocauit me. q. d. Ab illa hora qua cōcep⁹ fui in vtero matris mee incepit mihi dñs bñficia sua impēdere vt sic me ad sevocaret. Nā primo qñ homo cōceptus est deus dat ei aiam rōnalem z formā humanā super oēs creaturas pulcerrimā. Ber. O hō cogita gliter te fecit deus. nempe ſm corp⁹ egregiaz formā. ſm aiam imaginē creatoris insignem Sed heu tu stulte. tu suare. tu luxurioſe deuz q̄ te genuit dereliquisti. et oblitus es dñi creatoris tui. tñ dicit dñs reuerteret ego suscipiam te. Jtē dedit tibi dona naturalia. tpalia. et spiritualia. vt te alliceat z vocet ad eternā vitam. Que aut emista tpalia naturalia et spiritualia sunt reḡre dñica ꝑma post trinitatē. in seDiligam⁹ deū. Isti vocatōi respondendū est ꝑ gratiaz actōes. ps. Cātabo dño ī vita mea q̄ bona retribuit mihi. Sz alicq̄ sūt q̄ ista bñficia non attendunt nec regratiātur. De q̄bus cōquerit dñs. puer. i. Extēdi manū meā. scz p donoz largitionē. nec fuit q̄ aspiceret in eaz p gratiarū actionē. Exemplū in filiis israel q̄b⁹ multa bñficia ꝓtulit vt eū colerēt. et post deos alienos nō irēt. Scō vocat dñs p nūcios scz ꝑdicatores. Esa. xlij. c. Ego mandaui sanctificatis meis. i. sanctis ꝑdicatoribus. et vocaui fortes meos. s. illos q̄ ꝓfidūt in sua fortitudine. s. ad officiū ꝑdicatōis ī ira mea. s. vt predicent īrā meā mūdo. Un Mar. vl. Euntes in mundū vniuersum ꝑdicate euangelū oīni creature. i. oīni hoī ꝓpter quē oīs creatura facta est. et quē dñs oīm creaturarū ꝓstituit. Qui crediderit z baptisatus fuerit salu⁹ erit. q̄ vero nō crediderit ꝓdemnabit. Et sicut tūc misit apl̄os. sic nunc mittit ꝑditatores. Qui q̄ recipit ꝑdicatorē z verbū dei. i. verbū ꝑdicatoris deū recipit. Luc. x. Qui vos audit me audit. Propter istud officiū. s. vt ꝑdicaret venit iesus in mundū z ꝑdicādo pctōres ad regnū celoz vocaret. Lu. v. Cūq̄ vocasset matheū de thelonio comedit cū eo. et murmurabāt de hoc pharisei q⁹ cū pctōribꝫ comederet. Et rñdit iesus. Nō veni vocare iustos sed pctōres ad pñiam. Un dixit martha ad mariā. Magister adest et vocat te. Jo. xi. Et q̄ tunc fecit p se nunc facit p ꝑdicatores. et q̄ eos spernit deum spernit. Luc. x. Qui vos spernit me spernit. et qui vos recipit me recipit. Sed quid ā sunt q̄ hāc vocationē nō audiūt qui se surdos faciūt ad vocē ꝑdicatoris. sicut serpēs ad vocē incantatoris. q̄ obturat aurē vnā ad terrā. et aliā cauda. Per terrā significat terrena substātia. Per caudā spes longioris vite. Ista duo multos faciūt surdos ad vocē ꝑdicatoz. Talibus ōr puer. i. Vocani et renuistis. s. vocaui p ꝑdicatores meos z renuistis venire. ps. Laborauī. s. in cruce pendens vbi caro cruentata tāq̄ in reclinatorio vsq̄ ad emissionē spiritus pependit. Rauce facte sunt fauces mee inutiliter clamādo. Talib⁹ etiā cōminat Esa. lxv. Oēs in cede corruetis ꝓ eo q⁹ vocaui z nō respondistis mihi. Tercio vocat p internaz inspirationē. Osee. ij. Loquar ad cor eius. id est dum alicui aliq̄s bonas cogitatōes infundit. s. q̄n incipit cogitare pñtis vite instabilitatē. mortis incertitudinē. mūdi falsitatē. peccatoris damnositatē. inferni acerbitatē. diuine glorie immensitatē. et diuinā benignitatē. Illa est vox dñi loquētis ad cor hoīs z aduocantis eum quā debemus libēter audire. ps. Audiā q̄d loquat in me dñs deus meus qui stat ad ostiuz cordis z pulsat. Apoc. iij. Ego sto ad ostiū tuū z pulso. sed multi sunt q̄ hāc vocatiōz audire nolūt. Talib⁹ ōr puer. i. Despexistis oīme ꝓsiliū meū z increpatōes meas neglexistis. Ego q̄q̄ in interitu vr̄o ridebo.

Quarto vocat p tribulationē z flagellatōz taq̄ p nuncios q̄ sunt signa salutis. Hab. xvi Ag correptionē in breui turbati sunt habētes signa salutis. Hebre. xij. Flagellat omnē filium quē dilīgit. ps. Multiplicate sunt infirmitates eoz postea acceleraverūt. Bre. Mala q̄ nos hic p̄munt ad deuz ire cōpellunt. Exemplū in filio ꝓdigo. Lu. xv. Isti figurati sūt per Joab cui misit absalon nuncios rogans eum venire ad se er nō venit. tandez misit fortes nuncios suos et succendit segetes eius. Et tunc venit dicens q̄re hec fecisset. qui ait. Aliter te habere nō potui. vt haberur. ij. Re. xiij. Sic quidam vocati per nuncios. id est p ꝑdicatores noluntvenire. Tandem succendit dominus segetes eorum. idest imittit eis tot tribulationes et infirmitates q⁹ eos venire oportet. Exemplum. Qu dā miles rogauit quendam dum egrotaret vt deum p⁹ se oraret vt

sanitatem reciperet. Et quesiuit ab eo vir sanctus vtrum melior & deuotior esset in infirmitate vel in sanitate. dixit miles. In infirmitate frequentius deum inueco q̄ in sanitate. in sanitate em̄ obliuiscor dei multotiēs. Respōdit vir sanctus. Quo ergo deus vt seruet te in eo statu in quo melior es. et sic ille infirm⁹ manēs penitentiā egit et vitam suam in bono finiuit. Rogemus dñm t̄.

¶ Dñica tercia post trinitatis.

Sermo CXII.

Humiliamini sub potēti manu dei vt vos exaltet in tēpore visitationis. id est in die iudicij. i. Pet. v. In verbis propositis facit beatus Petrus duo. Primo hortatur nos ad humilitatem. secundo ostendit humilitatis vtilitatez. Primū ibi. Humiliamini sub t̄. Secundū ibi. Ut vos exaltet in tempore visitationis. ¶ Sciendū autem q̄ multiplex est humilitatis vtilitas. ¶ Prima est q̄ facit hominē deo dilectum & acceptum. Piero. Nihil est autez quod nos deo et hoībus ita gratos facit q̄ vita magni humilitate simus infimi. Bern. In alto nō altum sapere sed humilibus ꝓsentire nihil deo charius. nil apud homines rarius. Nō est magnum humilē esse in abiectōe magna ꝓprius & rara virt⁹ est humilitas honorata. Ideo placet deo humilitas q̄ sine illa nulla bona sibi placent. Ber. Sine humilitate audeo dicere nec virginitas marie deo placuisset. Exemplū in saul. i. Reg. xv. Nōne cum parul⁹ esses in oculis tuis caput i tribubus israel factus es. scz rex. Postea cum superbire incepit per inobedientiā abiectus est Item in dauid qui minim⁹ fuit inter fratres suos et dñs eum in regem elegit. Nota hist̄riā. i. Regū. xvi. Quomodo dñs dixit ad samuelem. Inueni virum scōm cor meuz. et misit eum ad domum ieſſe vt vngeret vnuz de filijs suis in regem. Cunq̄ venisset ad domuz eius erat dauid in pascuis cum gregibus. Et statuit samuel alios filios suos septē ante alterum. et videns Samuel helyab pulcrum & ꝓcerum estimabat eum futurū regem. Et ait dominus. Ne respicias vultum eius neq̄ altitudinem stature eius. Ego nō corporis pulcritudinem eligo. sed animi virtutem. et vocauit Samuel alium filiū. et dixit dominus. Nec hunc eligo. et sic statuit omnes. Et ait samuel nullum ex his elegit dñs. nunq̄d cōpleti sunt filij tui. Qui respōdit. adhuc est reliquus parvulus & pascit oues. qui cum adductus fuisset vnctus est in regē. Ecce quomodo dauid placuit deo per humilitatē q̄ dixit. Inueni virū scm cor meum. & fecit eum regem. ¶ Secūdo humilitas sniam dei iam latez mutat. Exemplum in rege Achab. iij. Re. xxi. Cum achab occidi fecisset naboth ꝓter vineam suam occurrit ei helyas dicens. Hec dicit dñs. In loco hoc in quo linxerunt canes sanguinem naboth lambent id est lingent & tuum. Cum aūt audisset achab verba hec. scidit vestimēta sua et cooperuit cilicio carnem suam. ieiunauit. dormiuitq̄ in sacco & ambulauit demisso capite. Et ait dom⁹ ad helyam. Nōne vidisti achab humiliatū coram me quia humiliatus est mihi. ideo nō inducam in diebus suis malum. Dominus em̄ facit sicut leo. Leo enim animalia sibi repugnātia lacerat. subiecta vero abire ꝓmittit. Sic deus humili parcit superbum ꝓsequitur. Ipe est leo de quo dicitur Apocal. v. Ecce vicit leo t̄. ¶ Tercio humilitas gr̄am meretur in vita p̄nti. Jaco. iij. Superbis resistit deus. humilibꝫ aūt dat gratiam. Sicut em̄ aque deserūt mōtes & fluunt ad valles. sic deus deserit superbos. i. gratiā eis nō infundit. sed veit ad humiles. Aug. Altra siccantur. ima replent. Humilitas em̄ est aque ductus p quē gratia venit ad hoiem. Bern. Ideo fluenta gratie tāto ꝓpe defuerūt. q̄ non dum interuenit aq̄ductus. Per aqueductū intelligas beate marie virgis humilitatē p quā venit nobis gr̄a de celo. et nemo pōt accipere gratiā nisi p humilitatē. Aug. Quāto maria magdalena humilius ad pedes dñi sedebat. tanto magis de gr̄a eius capiebat. Exemplū Aegik in vita patrū q̄ quidā frater ieiunabat septuaginta hebdomadas perens a deo vt reuelaret sibi quendā sermonē scripturarū quē ignorabat cōtemnens ab alijs fratribus interrogare. Et cum nō fuisset sibi reuelatū exiuit ad quendā fratrem vt inquireret ab eo. Et occurrit ei angelus dicens Septuaginta hebdomade quas ieiunasti nō fecerunt te dignuz reuelatione diuina et gratia. Nunc aūt quia humiliasti te vt ad fratrem pergeres & requires missas sum a deo tibi reuelare. Et sic fuit sermo reuelatus. ¶ Quarto humilitas meretur gloriā in futuro. Job. xxij. Qui humiliat⁹ fuerit erit in gloria. et q̄ inclinauerit oculos suos ipse saluabitur. Matth. xix. et Luce. xviij. Sinite paruulos venire ad me. talium enim est regnū celorum. Mat. xviij. Nisi conuersi fueritis & efficiamini sicut parvuli nō intrabitis in regnum celorū. Bern. Ascende p humilitatem ad sublimitatē et hec est via et non alia ꝓter ipam. q̄ aliter vadit potius cadit q̄ ascēdit. Lu. xviij. et xviij. Qui se humiliat exaltabit. et q̄ se exaltat humiliabit. Exemplū. Dña quedaz nobilis mortuo marito relictis oībus claustrū iuit monialiū. et intim se būiliauit vt coquine se dedit. et omnia vilia officia būliter faciebat. Accidit q̄ abbas ad visitan-

das eas aduenire. Cūq; oēs vocate essent illa tanq; vilis ⁊ despecta nō est vocata. Cū q; abbas q̄siuisset vtrū oēs essent vocate ⁊ ibi essent. dixerūt q; sic. Postq; vna q̄ coquinā custodiret. Tandē illa vocata licz inuite venit indumento maculato sicut in coq̄na vtensilia scutellas ⁊ ollas mundauerat ⁊ deformis alijs deridentibꝫ. Et ecce abbas ille vidit eaz corona coronatā ⁊ duo angeli comitabāt eā. Dō cū abbas illis retulisset egerūt pniam q; eā vilipendebant. ⁊ multā reuerentiā ei exhibuerūt. quē honorē illa ferre nō valens herebmū intrauit. ⁊ vitā auster ādūcens a dño vocata est in celos ⁊ coronata. Quinto būiliatas iram dei placat. ⁊ miam petit impetrat. Sap. vj. Extriguo cōcedit misericordia. Da uid būiliter ꝓfitens petīm suū audiuit a ꝓpha Transtulit dñs petīm tuum. Nota hystoriā ij. Regū. xij. pg. Cor ꝓtritū ⁊ būiliatū nō despicies deus. Rogemus tē.

De eodem Sermo. CXIII.

Gaudiū ē coram angelis dei in celo sup vno petore penitentiā agente Lu. xv. In ꝑbis istis ꝓmendat pnia et eo q; angelos dei letificat. Sunt autē pla q̄ hoiem ad pniam puocant. Primū est gaudiū angelorꝫ sicut ptz in pabola de oue q; dicta. Scōm est opunitas tēpis. qz mō ē tps pnie. Apl'us. ij. Cor. vj. Ecce nūc tps acceptabile. q. d. q̄diu sumus in hac vita possumus petā q; pniam delere. Sz post hāc vitā nequaq̄ Et hoc est qđ iurauit angelus q; viuentē deū q; post tps illud nō erit tpus aliud pniam agendi. Apoc. x. Ber. Nequaq̄ tunc veniā inueniēt qz mō aptū tps pdūt. Idcirco debemus mō penitere. qz nescimus an hodie vel cras veniet q̄ nos ō pnia neglecta arguet Apoc. ij. Age pniam si q̄ minus cito veniaz tibi. Ber. Penitenti veniā spopondit. viuendi aūt crastinū diē nō ꝓmisit. Exēplū de tardē penitentibꝫ scribit Beda. q; tpibꝫ adriani regis erat in curia eiusdē regis miles q̄dā robustus ⁊ nobilis ⁊ totus secl'o deditus. q̄ nūq̄ vel raro ꝓfiteri ꝓsueuit. hic cuz infirmaret amonitus est a rege vt ꝓfiteret. Qui ait. Si mō ꝓfiterer ⁊ tūc qualuero de infirmitate deridēt me socij mei dicētes q; ex timore dei cōfessus essem. Sil'r die altera āmonuit eū ⁊ renuit. Tercia vice cū iam laboraret in agone venit rex ⁊ āmonuit eū vt cōfiteret. Qui ait. mō nimis tarde est. qz tā iudicatus sum ⁊ cōdemnatus. Quodcū aūt introitū vīm introierūt hic duo iuuenes pulcerrimi ⁊ speciosissimi būtes ubꝫ pulcerrimū aureis litteris scriptū. in q̄ legi oīa opa mea bona licet paucapostq̄ venerūt duo ethiopes nigerrimi portantes maximū libꝫ in q̄ scripte erant oēs cogitatiōes mee ꝓba ⁊ opa ⁊ intelligentie. ⁊ dixerūt demones angelis q; recederent qz nihil iuris ibi hīrent. Tunc turbati angeli recesserūt ⁊ nūc demones stant sup me vnus ad caput ⁊ alius ad pedes. hītes gladiū sup me. et iam attigerūt vsq; ad cor. ⁊ hoc dicto crepuit medius ⁊ expirauit. Attendāt igit̄ ō penitentes in hac vita pñti. Terciū est ꝓsideratio diuine misericordie q̄ sp est pata petōrez recipe ad pniam ⁊ ad mīaz. Ro. ij. An ignoras qm benignitas dei ad pniam te adducit. Tanta est dei mīa q; petā nō pñt tā multa esse nec tā vilia nec enormia q̄n ōs p pniam verā ea dimittat. De multitudie petōrꝫ ōr Ezech. xviij Si impius egerit pniam de pctis suis oibus oim iniq̄tatū suarꝫ q̄s operatus est nō recordabor. Exēplū i maria magdalena cui dimissa sunt petā multa. Bre. Petōrem quersum ōs nō despicit q̄ petōres redimere vēit. De vtilitate petī exēplū de mliere in adulterio deph̄ensa. cui dixit dñs. Nec ego ꝺdēnabo te. vade ⁊ amplius noli peccare Joh. viij. Ite in dauid q̄ post petīm adulteriū p pniam mīam dei inuenit ⁊ meruit. ij. Regū. xij. Sil'r si iudas penitentiā egisset mīam apud deū inuenisset. Exemplū hēmus in beato petro q̄ ter dñm negauit. ⁊ tñ p pniam mīam dei meruit. ⁊ sic dicit Piero. Pl'o offēdit iudas deū i h̄m q; desp̄auit q̄ q; ipm tradidit. De enormitate petī hēm' exēplū. Cū q̄dā mlier in adulterio suo esset deprelicta ꝓsuluit verulas quō vix suū p incātationes ad amorē suū retraheret. ⁊ ꝓsultū est ei q; accepto corpe xpi in ore deberet eū osculari Cūq; illa accepisset corp' xpi ⁊ in ore suo retinuisset. ⁊ osculata fuisset illū. ipso nō aduertēte Ille autez videns ipaz esse illā quā odiebat. leuato pugno p̄cussit eā ad dentes. p̄t qō illa irata corpus xpi ad terrā p̄iecit ⁊ pedibꝫ ꝓculcauit. Et ecce vox mīe dei audita est. O filia memento q̄nta p te passus sū ⁊ noli me rursū crucifigere. Age pniam de petō tuo ⁊ ego dimittā tibi q̄cq̄d peccasti. Qō illa audiens lacrimabiliter flere cepit ⁊ clamauit. Miserere mei pie ⁊ misericors ōs fm tuā magnā mīaz ⁊ occurrentibꝫ pl'is petīm suū ꝓfessa ē. Et veniēs sacerdos leuauit corpus dñicū. Ecce q̄z magē est dei mīa. hec merito deberent petōrez ad pniam puocare. Rogemus dñm tē.

Dñica quarta post trinitatis. Sermo. CXIIII.

Non sunt ꝺdigne passiones huius tpis ad futurā gloriā que reuelabit̄ in nobis. Ro. viij. In verbis istis facit apl'us duo. Primo hortat nos ad tribulationis ꝑpessionē. Scōs ꝓmittit per-

pessionis retributionē. Primū ibi. Nō sunt ꝺdigne passiones huius tpis. Scōm ibi. ad futurā gl'iam q̄ reuelabīt in nobis. Circa p̄/mū sciendū q̄ libenter debemus tribulatiōes sustinere. t hoc ꝓpter ea ꝙ vtilitates. Prima est q̄ pctōres excecatū in pctis illūinant t ad suūpsius cognitionē inducūt. Treñ. iij. Ego vir videns pauptatē meā in ẏga indignationis eius. q. d. Cū dñs tāgeret virgā indignationis eius. i. tribulationes t angustias. tunc vidi. i. cognoui pauptates meas. i. paupem t miserabilē statum in q̄ fui. t q̄diu in pctis iacui. Bre. Oculos q̄s culpa clauserit pena aperit. Nec illūinatio figurata fuit Thobie. ij. q̄ illūinatus fuit fellis amaritudine. Thobias interp̄tat ductus ad luctū. t fcat peccatorē q̄ ad perpetuū luctū ducēt si nō fuerit cōuersus t illūinatus. hic excecatus fuit sterco/re hyrūdinū ꝙ que fcāt fetida t turpia peccata q̄ excecāt boiez in aīa. Sap. ij. Excecauit eī eos malicia eoz. Hic pctōr illūinabīt ꝙma/ritude fellis. i. tribulationib. infirmitatib. t angustijs. t castigationib. Exemplū in rege nabuchodonosor q̄ nō cognouit sup se eē deū regē. nec cognouit se ꝑm esse hoīm moriturū Jllū voluit dñs ad cognitionē ꝺi sui t suūpsius reducere in hūc modū. s. ꝙ tribulationem. Nota hysto. Dañ. iij. Ipse eī iacēs in stra/tu vidit q̄dā arborē. cuius altitudo vsq̄ ad celos. t latitudo ꝙ totū mūdū extendebatur. sup ea bestie t volucres celi habitabāt. t in ra/mis eius volucres. t ex ea vescebat oīs caro. t venit angelus t dixit. Succidite arborem illā t ramos eius. sed radices ꝑmittetis in ter/ra. forte veniet ros t viuificat. t fugiāt ab ea bestie t volucres. t cū feris erit habitatio eī⁹ cor eius ab humano corde ꝺmutet. t cor fere dat ei. t septē tpa mutabunt sup eū. Et Da/niel exposuit ei somniū dicens. Tu rex es ar/bor illa. t potentia tua extendit se sup totum mundū. t q̄ nō egisti ꝺo tuo grās de hoc. ab hoīb⁹ deijcieris. t cū feris erit habitatio tua fenū vt bos comedes septē annis donec scias q̄ deus regnet sup te. quare audi ꝺsiliū meū. Peccata eīm tua elemosynis redime forsitan ignoscet tibi deus. Cūq̄ nō emendaret statu⁹ suū. post annū cū q̄dam die ambularet in au/la sua loquebat in spū elationis t gl'iabat de magna potentia sua dicens. Nōne est hec babylon ciuitas magna quā edificaui in poten/tia regni mei t in gl'ia decoris mei. Et statim venit vox de celo dicens. Nabuchodonosor regnū tuū transtulit deus a te t cū feris babi/tabis septē annis donec scias q̄ ōs regnat su/per te. Dadē hora insanus factus ē. t cucurrit ad beremū. t cū fer⁹ habitabat. t fenū vt bos comedit. t ablatus est sibi vsus lingue. t vi/debat sibi q̄ bos esset in anteriorib⁹. t leo in posterioribus. Multi egrediebant ad eū t vi/debant eū in tali miseria. Solus daniel ora/bat ꝓ eo. t ad p̄ces eius septē anni mutati sūt in septem menses. In quib⁹ q̄dragīta diēb⁹ insaniaz patiebat. t p alios q̄draginta reuer/sus ad cor flebat t supplicabat deū in tm̄ cū la/crimis q̄ oculi eius q̄si caro facti fuerūt. t sic ꝺpleuit septem menses lacrimādo. Postea re/uersus ad regnū. nō tñ regnauit ſz tu dices q̄ se ꝓstituit t vsq̄ ad septimū annū pniaz egit legumina t herbas tm̄ comedit. Ecce ꝙz q̄ p tribulationes hō adducit ad cognitionē ꝺi t suūpsius. Secūdo tribulatio pctōrem er/rantē ad rectitudinē deū adducit Esa. xxvj. Do/mine in sua angustia rec̄lierūt te. Bre. Ma/la q̄ nos hic ꝑmūt citius ad deū ire cōpellūt. Jstud figuratū est in Joab q̄ noluit venire ad absalon nisi ꝑ⁹ succēderet segetes eius t tūc venit. ij. Regū. xiiij. Absalon pulcerrimus si/gnificat christum. de cuius pulcritudine ꝺi/cit ps̄. Speciosus forma ꝑ filijs hoīm. Hic mittit nuncios suos ad Joab. id est ad inimi/cos. t significat peccatorē qui est inimic⁹ dei Jaco. iiij. Amicicia huius mūdi inimica dei constituet. Jstis mittit dñs nuncios. id est ꝑ/dicatores ꝑmittens bona naturalia. tempo/lia. t spiritualia. vt sic eū reuocent. vt ꝺr dñi/ca secūda post festū trinitatis in ẏmone. Hō/ca secūda post festū trinitatis in ẏmone. Hō/ca q̄dam. Sed q̄ ꝑ illos nūcios renuit venire q̄dam. Sed q̄ ꝑ illos nūcios renuit venire mittit nūcios suos t succendit segetes eius. i. ꝑmittit tribulationē t infirmitatē in seipso. in filijs amicis t bonis vnanimiter vt sic cogat hoīem vt coactus veniat qui rogatus venire ꝺrempsit. Exemplū in filijs isr̄l quib⁹ ꝑmisit dñs tribulationes multas angustias t capti/uitates q̄s recesserūt ab eo ydola adorando. vt sic eos reuocaret. ps̄. Clamauerūt ad dñm cum tribularent. Item. multiplicate sunt in/firmitates eoz postea accelerauerunt. Exem/plū Judicū. iij. Legit q̄ filij isr̄l fecerūt malū coraz dño t tradidit eos sub potestate eglon regis moab. q̄ afflixit eos decē t octo annis. ad dñm clamauerūt t misit eis liberatorem aoth qui liberauit eos. Post hec peccauerūt adorantes beal. t tradidit eos in manus ma/dian septē annis t clamauerūt ad dñm. t mi/sit eis liberatorē Gedeon Judicū. vj. Post/ea adorauerūt baalim. t tradidit eos dñs in manus philistijm quadraginta annis. t cla/mauerūt ad dñm. t misit eis liberatorē. Sā/son Judicū. xiij. Post hoc peccauerūt in dño t tradidit eos in transmigrationē babilonis septem annis. t clamauerūt ad dñm t libera/uit eos sub duce zorobabel. Sicut legitur. j. Esdre. ij. Exemplum in filio ꝓdigo qui fa/me cogente reuersus est ad patrem. Luc. xv.

Tertia vtilitas tribulatōis ē q̄ ꝑ tribula/tionē acq̄rit hō coronā eternā. ij. Thi. ij. Ne

mo coronabit nisi q̄ legitime certauerit ꝺ̄ tribulatões ⁊ tẽptatões. Dierony. Quis sc̃oꝝ sine tribulatõe coronatus ẽ. Jac.i. Btūs vir q̄ suffert temptationẽ.qm̃ cū probatus fuerit accipiet coronā vite. Exemplū legit in vitas ꝓ patrū. ꝙ quidā iuuenis ad q̄ndā heremitā venies vouit ꝙ oīb⁹ dieb⁹ vite sue vellet secum seruire deo. Cunq; ille senex quadā vice ī die dormiebat illo iuuene vigilāte tẽptauit eum demõ vt ad seculū rediret. Ille aūt intelligẽs suggestionẽ esse dyaboli ei restitit. ⁊ tẽptauit eū secūdo ⁊ tertio.⁊ sic vsq; ad septẽ tempta ciões. Cunq; euigilasset senex vidit in capite iuuenis septẽ coronas aureas querẽs q̄s sibi dedisset. Cui cū dixisset se nullā habere. quesiuit ab eo q̄d ei accidisset. Rñdit ꝙ septẽ victibus tẽptatus fuisset grauiter vt ad seculū rediret ⁊ ipe cū magno certamĩe restitisset. Cui ille ꝓpter hoc septẽ coronas aureas meruisti. Ecce vtilitatẽ tribulatõis ꝙ ꝓpter eā hõ meretur coronā eternā.quā nob⁹ pstare dignet ꝛc.

De eodem Sermo. CXV

Estote misericoꝛ

des sicut ⁊ pater vester misericoꝛs ẽ. Lu.vj. In verbis istis facit dñs duo. Primo hortat nos ad misericoꝛdiam. Secundo dat miserendi modū ⁊ formā. Primum ibi. estote misericoꝛdes. Secūdum ibi. sicut ⁊ pater vester misericoꝛs est. ¶ Circa ꝑmū est notandū ꝙ nos debemus esse misericoꝛdes ꝓpter multas vtilitates misericoꝛdie. ¶ Prima q̄ misericoꝛdia facit hoīem filum dei. Ipse eñ est pater misericoꝛdiaꝝ. sicut dicit ỹ. Gen j. Et ꝺ̄ filij eius debent esse misericoꝛdes. Eccli iij. Estote pupillis misericoꝛdes sicut ⁊ pr̄ mr̃ eoꝝ ⁊ eritis velut filij altissimi. Exemplū de q̄dam pagano q̄ ꝓpter misericoꝛdiaꝝ factꝰ ẽ filius dei. Cūq; fames maxia essz in egypto q̄dā gentilis valde pius ⁊ misericoꝛs ꝑpatie baꝝ afflictioni pauper. Cūq; euacuasset oīa horrea sua ⁊ distribuisset pauperib⁹. q̄dā horrendissima venit dña baiulans puer pulcerrimū in brachijs rogans eū ꝙ elemosyna. Cūq; ille diceret oīa horrea sua vacua. dixit illa. Obsecro te ꝙ virginem illam que saluatorem mūdi ꝺ̄cepit ⁊ peperit ⁊ virgo ꝓmansit vt trāseas ad horrea tua ⁊ videas si aliq̄d sit in eis. Cunq; ille misericoꝛdia motus cucurrisset ad horrea sua inuenit oīa plena. ⁊ reuersus q̄siuit illam dñam ⁊ nō inuenit. ⁊ reuelatū est ei in nocte ab angelo dicente sibi. quia ad pauperes fuisti misericoꝛs. ꝓps iesus ⁊ maria mater eius hodie ad domū tuā venerūt. ⁊ te in filium elegerūt. vade ⁊ fac te baptisari ⁊ saluus eris. ⁊ sic factum. ¶ Secunda vtilitas est ꝙ misericoꝛdia siue elemosyna deler pctā. Sic ẽm aqua extinguit ignem. ita elemosyna extinguit pctm̃. Prou. xiij. Redemptio aie diuitis viri diuitie sue.q.d. Hō pōt ꝙ diuitias suas aiam suam redimere a peccat. Vñ ꝺ̄ Dañ. iij. Daniel dixit ad regez Nabuchodonosoꝛ q̄ peccauit. Peccata tua elemosynis redime Item Dañ. iij. ⁊ Thob. iij. Elemosyna ab oī peccato ⁊ a morte aiam liberat ⁊ nō patietur eā ire ad tenebras. Exemplū in dyalogo vbi ꝺ̄. ꝙ miles q̄dam eductus de coꝛpe videbat q̄ndā pontẽ sub q̄ currebat fluuius niger ⁊ fetidus. ⁊ ex alia pte erat locus amenissim⁹ vbi beatoꝝ aie letabant. Ille pons sic dispositus erat ꝙ nullus malus ptransire posset nisi haberet in flumine. Et vidit q̄ndā noīe petrus deoꝛsuz positū cui gue pondus ferri erat suppositū. ⁊ sic maxime cruciabat. Cūq; sui cruciatus cām q̄reret dixit ei angelus q̄ ducebat eū. Ecce iste fuit īmisericoꝛs in seculo. q̄ debuit ex iussu dñi sui maleficos punire ꝫ fec̃ sine misericoꝛdia. ⁊ ideo punietur eternaliter sine misericoꝛdia. Post hec vidit ꝙ venit q̄dam pegrinus. ille sine aliquo impedimento transiuit. ⁊ dixit angelus. Ecce iste fuit misericoꝛs in seculo. ⁊ ideo miam dei ꝺ̄secutus est. Tercio venit q̄dam noīe stephanus. hic duz venisset ad medīū pontis lapsus est. ⁊ medio coꝛpe iacuit sup̄ pontem ⁊ alia ps coꝛpis de ponte dependit ⁊ demones de flumine exeuntes ipm̃ p coꝛas traxerūt deoꝛsum. ⁊ angeli p brachia traxerūt surssum. tandem angeli pua luerūt. Et dixit angelus. Ille fuit peccatoꝛ vicio carnis pfecte nō resistens. ⁊ tñ misericoꝛs ad pauperes ⁊ licz peccata carnis vellent eū trahere ad infernū. mia tñ nō permisit. ¶ Tercia vtilitas misericoꝛdie est ꝙ bona temporalia augmentat ⁊ multiplicat. Prou̾b. xj. Alij diuidūt ꝓpria ⁊ ditiores fiūt. Alij rapiunt nō sua ⁊ semp sunt in egestate. Hre. Terrene substãtie p̄ꝫ ꝙ pauperib⁹ distribuūt multiplicant. ⁊ licz hoies nō sp̄ apte videant. tñ certum est ꝙ dñs misericoꝛdiã facientib⁹ substantiã augmẽtat tã in horreis q̄z in cellarijs. Prou. iij. Honora dñm ꝺ̄ tua subba. ⁊ depmitꝫ frugū tuarū da pauperib⁹. ⁊ iplebūt horrea tua saturitate. ⁊ torcularia tua vino redūdabūt. q̄ꝺ ptz in multis exẽplis. Exẽplū. Eps q̄dā valde sitiẽs vinū sibi afferri iussit. Cūq; pincerna totū q̄ꝺ in vasculo erat hausisz ⁊ epo detulisset. Ecce paup q̄dā iportunis pcib⁹ clamoribusq; vinū illud dari sibi poposcit. ⁊ pcepit epus sibi dari illud. Cūq; amplius sitiret eps q̄z antetulsit itez in vas inspici si forte in eo aliquid mansisset ⁊ inuētū est vasculū plenū. Item q̄dam miles hñs vineā et q̄ singul' ānis ꝺ̄sueuit dare decem carrucas vini ꝓpter deū. quodam anno vna carruca vini tm̃ in vinea erat. Et ait milites. quod meum fuit abstulit mihi

dñs. ego aũt portionẽ suã nõ auferã illi. ⁊ dedit eam ꝑter deũ. Quodẽ tpe frater eiusdẽ militis transiẽs iuxta ꝓdictã vineã inuenit eam plenissimã bonis ꝙ antea vnq̃ fuit. qõ cũ retulisset militi bñdixit deũ. Quarta vtilitas misericordie est ꝙ boũ locum in celo ꝓparat. Eccĩ. xvj. Omnis mia faciet vnicuiq̃ locum ſm intellectũ ꝑgrinationis illius. ⁊ ſm meritũ opez eius. Hiero. Non sunt bona hois q̃ secũ ferre nõ põt. sola mia est comes defũcto. Isiõ. Omnia terrena fuando amittim⁹ largiendo fuamus. diu cũ rebꝫ nostris durare nõ possumus. qz nos illas aut moriẽdo deserimus. aut ille nos viuẽtes deserũt. Unde Lu. xvj. Facite vobis amicos de mãmona iniq̃tatis. vt cũ defeceritis recipiant vos in eterna tabernacula. s. paupes. Unde in fine seculi dicet dñs miam facientibꝫ. Esuriui ⁊ dedistis mihi manducare. sitiui ⁊ dedistis mihi bibere. Et sequit. Uenite bñdicti patris mei ꝑcipite regnũ quod vob ꝑatũ est ab origine mũdi. Rogemus dñm ⁊c.

Dñica quinta. Sermo. CXVI.

Omẽs vnanimes

Oestore in oõne. j. ꝑe. cũ. In verbis istis hortat nos beatus petrus apls ad orandũ. Sunt aũt multa q̃ debent nos ad orandũ ꝓuocare. ¶ Primũ est exemplũ xꝑi ⁊ sanctoz. q̃ nõ solum nos orare docuerũt verbis. sed etiã exemplis. Exemplo docuit nos xꝑus orare. qz legit Mat. xiiij. Dimissa turba ascẽdit in montẽ solus orare. ⁊ Lu. vj. dr ꝙ pnoctabat in oõnibꝫ. Ibi dicit glo. Xps orabat nõ ꝙ orationibꝫ indigeret. sz vt nobis exẽplũ orandi ꝑberet. Docuit etiã vbis qñ ostendit ⁊ dixit apl's q̃d esset orandũ. Mat. vj. Sic orabitis. Pater noster q̃ es in celis ⁊c Exempla etiam sanctoz patz possunt nos ad orãdũ ꝓuocare. Legit de sancto Iacobo alphei q̃ in vtero matris sue sanctificatus fuit ꝙ ex assiduitate orationis ꝓtraxerat in genibꝫ suis duricie camelorz. Sic de beato Bartholomeo dr ꝙ centies in die ⁊ cẽties in nocte genua flectebat. ¶ Secũdo debet nos ꝓuocare facilitas oõnis. qz orare est officium facile valde. Si em̃ dicerek alicui ꝙ ieiunare deberet põt se excusare ꝑ debilitatẽ corꝑis ꝙ nõ posset ieiunare. vel ꝙ nõ habeat sibi cibũ ꝓpetentem. Si dicerek alicui ꝙ pegrinare deberet potest se excusare ꝑ debilitatẽ vel defectum pecunie vel ꝓpter aliud qõcũq̃. Si dicerek alicui ꝙ debeat elemosynas dare põt se excusare ꝑ paupertatẽ. sed ab oratione se nullus excusare potest. Põ em̃ põt orare in oñi loco in oñi hora. Et si hõ nõ posset ex debilitate os mouere vel genua flectere ad orandũ. põt tñ mentalẽ facere oõnem. Unde ps. Apud te oratio mea semꝑ. q. d. vbicũq̃ fuero ⁊ q̃cq̃d egero tñ posum mentaliter orare. Quicq̃d iustus faciat si nõ est ꝺ deũ totũ ẽ oratio. Unde nõ cessat orare q̃ nõ cessat bñfacere. ¶ Tercio debet nos ꝑuocare ad orandũ multiplex effectus ⁊ ꝓtus orationis. Prima virtus orationis est ꝙ tẽptationibꝫ ⁊ impugnationibꝫ diaboli resistit Isiõ. Hoc est remediũ eoz q̃ viciozꝫ temptamentis estuant. vt q̃liẽs q̃libꝫ tangit vicio toriens se orationi ſubdat. quia frequens oratio viciozꝫ impugnationẽ extinguit. Unde legitur in vitasparrũ ꝙ q̃dam mulrũ rẽptabat ſpũ fornicationis. ⁊ rogauit q̃ndaz senẽ frem vt oraret ꝑ eo. q̃ senex videns illũ monachuz in somnis sedentẽ. ⁊ ſpm̃ fornicationis in diuersis formis mulierꝫ añ ipm̃ ludentẽ. ⁊ ipm cũ eis delectari. ⁊ angelus astabat. ⁊ grauiter indignabat ei ꝙ nõ surgeret ad oõnes sz magis delectabat in suis cogitationibꝫ. Euigilans aũt senex dixit monacho. Impossibile ẽ a te discedere spm̃ fornicationis alijs ꝓ re orãtibus nisi assumas tibi orationes ⁊ ieiunia.

Secũdo oõ in bello corꝑali sepe triũphat Sepe em̃ plus facit vnus sanctus hõ orãdo q̃ mille peccatores pliando. Unde legit Exod xvij. ꝙ cũ filij israel pugnarent ꝓtra amalech moyses ascendit in montẽ ⁊ orauit. Cũq̃ leuasset manus ad deũ vincebat israel. Cunctis paululũ remitteret vincebat amalech. Quo ꝓperto aaron ⁊ hur q̃ cũ eo erant supposuerũt ei lapidem. ⁊ ex vtraq̃ pte manus sustentabãt. qm̃ grandeuus erat. ⁊ sic ꝑ orationes eꝰ vicerũt filij israel. Unde Judith. xiij. Cũ holofernes pugnaret ꝓtra ciuitatem bethulie. Eliachim sacerdos exhortabat ciues ad oõnes dicens. Memores estote serui dei moysi. qui amalech nõ ferro pugnãdo sed pcibꝫ suis deuicit. Et hoc dicto ipsa Judith cõmisit ꝓcibus vt dñm exorarent. ⁊ exiens ciuitatẽ cũ vna ancilla tm̃ ad holofernẽ venit. ⁊ captus est holofernes in amorẽ eiꝰ. quia pulcra erat valde. Et quarto die cum peteret ab ea q̃ nũciũ vt secum dormiret ipsa cõsensit. ⁊ leratus holofernes bibit de vino suo plus q̃q̃ vnq̃ bibebat in vita sua. Et sero facto ibãt ad hospicia. ⁊ ipsa mansit cum eo in tentorio suo. ⁊ ipse ꝑ magnam ebrietatẽ obdormiuit. ⁊ ipsa Judith dedit se oõibꝫ. Cũq̃ orasset accepit gladiũ holofernis ⁊ ãputauit sibi caput. ⁊ reuisa est cũ ancilla sua ad ciuitatẽ. Et mane facto irruũt ciues de ciuitate. ⁊ inimici inuenierẽs holofernẽ ꝓncipẽ suũ mortuũ inierũt fugã. et multi ceciderũt. ⁊ ciuitas liberata ẽ. Nota hystoria. Judith. xiij. Tercio oõ vitã hois, plongat. Jaco. vlt. Infirmat q̃s ex vobis inducat ꝓsbiteros ecclie ⁊ orent sup̃ eũ. vngentes eum oleo sancto in noie dñi. et oratio fidei salua-

Sermo CXVII

bit infirmū ⁊ alleuiabit eū dñs ⁊c. Exemplū in rege Ezechia cui infirmāti misit dñs pphetā Isaiā qui ait. Hec dicit dñs deus. Dispone domui tue q̄ morieris tu ⁊ nō viues. ⁊ conuersus ad pietatē orauit cū fletu. ⁊ ecce pulsq̄ veniret esaias ad medium atrij dixit ei dñs. Vade ⁊ dic Ezechie. Hec dicit dñs. Audiui orationem tuam. ⁊ vidi lachrymas tuas. ecce adijciam sup dies tuos q̄ndecim annos. Nota hystoriam Esa. xxx viij. ⁊. iiij. Regum. xx. ¶ Quarto oratio ire dei resistit ⁊ tenet deus vt ꝓ peccatorē se vindicare nō possit. Vñ dñs ad Dauid. vij. Noli orare pro pop̄lo. neq̄ assumas laudem ⁊ orationem ⁊ non obsistas mihi. quia nō exaudiā te. Exemplū Exo. xxxij. Cū peccassent filij israel adorando vitulū voluit dñs omnes deleuisse. sed moyses restitit ire sue orationibus suis dicens. Dimitte dñe populo huic noxam hanc. aut dele me de libro viuentiū. interfice me. Et ait dñs. Dimitte me vt irascat furor meus ⁊tra populū istum vt deleam eum. faciāq̄ te in gentē magnā. Moyses aūt restitit ei orationibus suis. ⁊ nō permisit ei vt deleret totū populū. Cerūtū moyses deleuit ex eis. xxiij. milia. Greg. Ire dei restitit moyses qui supne percussionis impetū orationis sub oblatione restrinxit. ¶ Quinto oratio sententiā dei cōtra peccatorē lataꝫ mitigat. Exemplū j. Paral. xxj. Cū dauid supbe nūerauerat pp̄lm suū quasi ascribens victoriā populi sui multitudini ⁊ nō deo. iratus est ⁊tra eū dñs. ⁊ misit ⁊tra eū Gad pphām qui ait. Quia in supbia elatus es. iratus ē ⁊tra te dicens. Elige tibi vnū de tribus plagis. Aut septē annis veniet tibi fames in regno tuo. Aut tribus mensibus vastabūt inimici tui terrā tuam. Aut tribus diebus erit pestilentia. i. subitanea mors in tota terra tua. Et cogitauit dauid intra se dicens. Si eligo famē tm̄ illa plaga tangit pauperes. Si inuasionem inimicoꝝ. ista plaga tangit subditos meos ⁊ nō me. q̄ habeo munitiones ⁊ armatos. Sed eligam pestilentiā que equaliter tangit diuites ⁊ pauperes. subditū ⁊ regem. Et misit dñs pestilentiam. ⁊ mortui sunt de israel septuaginta milia virorū. Et tunc vidit dauid angelū q̄ percutiebat pp̄lm super hierm̄ vt disperderet eū. ⁊ orauit ad dñm dicens. Dñe ego sum q̄ peccaui. ego inique egi. isti qui sunt oues quid fecerūt. vertat obsecro manus tua ꝯ me. ⁊ statim misertus ē dñs ⁊ plaga cessauit. Ecce quō datur sententiā dei mitigauit. debuisset ei plaga illa tribus diebus ⁊ tribus noctibus durasse. Sz furorem eius durauit tm̄modo a mane vsq̄ ad horam vespertinam. ¶ Sexto oratio vindictam dei ⁊ irā ⁊tra peccatores placat ⁊ mitigat. Exemplū Nūeri. xvi. vbi legit̄ q̄ Dathan ⁊ Abyron ⁊ pposuerūt se moysi ⁊ aaron. ⁊ viui absorpti sunt a terra cū oib⁹ suis. ⁊ Chore qui opposuerat se etiam eis cū omnib⁹ suis extinctus est p ignē. Tunc pp̄s iratus voluit lapidare moysen ⁊ aaron. ⁊ ipsi fugerūt ad tabernaculū ⁊ nubes operuit eos. ⁊ exiit ignis de celo ⁊ extinxit de pp̄lo quatuordecim milia ⁊ septingētos. Nō videns aaron accepto thuribulo cucurrit stās inter viuos ⁊ mortuos orans deū vt plaga cessaret. ⁊ sic factū est Rogemus dñm ⁊c.

De eodem Sermo. CXVII

Relictis oib⁹ secuti sunt eū. i. xp̄m. Luc. v. In verbis istis exemplo apl̄oꝝ docemur q̄ si xp̄m sequi volumus oia impedimenta relinquere debemus. Sunt aūt duo que relinquere debemus. s. amorē temporalium bonoꝝ. ⁊ feruorē carnaliū desideriorū. ¶ Circa p̄mū sciendū est q̄ amorē temporaliuꝫ relinquere debemus ꝓpter multa. ¶ Primo q̄ amare pecuniā pessimū vicium ē. ⁊ in sacra scriptura phibet. Eccl. v. Nihil ē iniquius q̄ amare pecuniā. Ibidē. Auaro nihil est scelestius Iniquitas p̄ exemplū q̄ illa q̄ deus in cōi omnib⁹ creauit sibi soli ꝓpria facit. nec cōicat indigentibus. Ambr. Nemo dicat ꝓpriū q̄ cōmune ē. Nā plus q̄ sufficiat ad sumptū violenter obtentū est. Quis tā iniustus ⁊ taꝫ auarus q̄ q̄ multoꝝ alimenta nō tm̄ ad vsum sumit: sed ad abundantiā ⁊ delicias. nō ei minoris criminis est cū possis ⁊ habes indigentibus denegare q̄ boi sua tollere. Esurientiū panis est quē tu detines. Nudoꝝ vestimētū est q̄ tu recludis. Miseroꝝ redemptio est pecunia quā tu in terrā fodis ⁊ abscondis. tantoꝝ bonoꝝ sciās te inuasorē q̄ntū potes p̄stare ⁊ non facis. Aug. Non solum ille auarus est q̄ rapit aliena. sed ille auarus est q̄ cupide fruat sua. Exēplū in diuite epulone q̄ dānatus est nō q̄ rapuit aliena. sed q̄ cupide fruauerat sua. vnde ⁊tigerat q̄ postea guttam aque petīt q̄ micā panis lazaro negauit. Lu. xvj. ¶ Secūdo relinquere debemus amorē reꝝ temporalium. q̄ excecant hoīem. Exo. xxiij. Non accipias munera que etiam excecant prudentes ⁊ subuertunt corda iustoꝝ. Istud figuratū est Tob. ij. vbi dicit q̄ stercora hyrūdinū ceciderūt in oculos eius ⁊ excecatus est. Tobias interpretatur ductus ad luctum in p̄senti. ⁊ significat auarū q̄ sustinet luctuꝫ in p̄senti ⁊ in futuro. In p̄senti p ⁊tinuā curā. Eccl. ij. Cuncti dies eius pleni sunt doloribus ⁊ rep̄mis. nec p̄ noctem requiescet mente. Job. xv. Cum pax ⁊ securitas insidias suspicatur. Gene. Auarus si videt nobilem estimat p̄donē. si videt pauperem estimat furem. ⁊ sic semp est in cōtinua cura in p̄senti. ⁊ in futuro ꝓpetuū luctum

sustinebit. Greg. Nihil potest gravius ipli/cari inimico q̄ avarus. q2 in pūti coꝛe eius ve/rat. z in future eterna supplicia pmerek. Unō scribit Gre. in dialogo exemplū. q̄ q̄dā vsu/rarius sepultus in claustro nocte exibat de se pulcro z domū detegebat. frēs cū baculis p/cutiebat. z mane extra sepulcrū inuentus est. sed in sepulcro reponik. Cūq; pluries h̄ feciss; adiuratus est a q̄dā sancto viro. cui dixit. Et si alū q̄etem in inferno habere possunt. ego tñ nunq; q̄escere possum. q2 exercui pctīm vsure in seculo. a quo nūq; q̄eui nocte z die. z vos si quiescere vultis de claustro me p̄ficite z de/ponite. z sic factū est. Ecce quō avarus luctuꝫ habebit in vita z in morte. Jō avarus figu/rak p thobiam. q̄ interptak ductus ad luctum q2 habet luctum in vita z in morte. Hic exce cak stercoꝛibꝫ. p stercoꝛa significank bona tpa lia. iuxt illud Phil. iij. Oīa arbitroꝛ vt ster coꝛa. Ira excecank avari oculis interioꝛibꝫ et exterioꝛibꝫ q̄ deū creatoꝛem suum nō cogno scūt. Un legit exēplū. q̄ q̄dā vsurari⁹ habuit imaginē crucifixi aureā p vadio positā in ci/sta sua. Cūq; ifirmaret poꝛtabāt sibi imaginē crucifixi de eccl'ia vt moꝛis ē in fine vite sue. z dixerūt. Agnoscis imaginem saluatoꝛis dñi nr̄i ihesu xp̄i crucifixi p te. Rñdit. Non agno sco alium deū p̄terq; illū deū aureū quem ha beo in cista mea. z sic miserabiliter in tali ceci tate moꝛtuus ē. Tercio relinq̄ndus est amoꝛ rez tpaliū. q2 hoīem ad multa mala trahit. i. Timoth. vj. Radix oīm maloꝛ est cupiditas Ex auaricia em̄ nascit̄ supbia. q2 vt frequēter diuitie faciūt hoīem supbire. Exēplū in saul. cū esset paup fuit hūilis. sed cū factus fuit rex cepit supbire z dānatus est. j. Regū. xv. Eccl'i xxj. Domus que nimis est locuples annulla bit̄ supbia. Item de auaricia venit ira z rixa Gen. xiij. Facta est rixa inter pastoꝛes abraā z pastoꝛes loth. Erat em̄ substantia eoꝛ mul/ta. z nequibant habitare simul. Quādiu pau peres erant habitabant simul. z bñ coꝛdaꝫ/uerūt. Item ex auaricia venit inuidia. Prou xxviij. Qui festinat diuiti inuidet alīj. Unō Gre. de viro iusto. p̄ter hoc q̄ in terris nihil a p̄cit alienis fratribꝫ inuidere nescit. Item de auaricia venit accidia. q2 auarus sic intren dit lucrī suis q̄ raro oꝛat. si aliq̄n oꝛe oꝛat. coꝛ de tñ de bonis suis cogitat. Quia dicit dñs i euangelio Mat. vj. Ubi est thesaurus tuus ibi z coꝛ tuū erit. Item de auaricia venit gula. q2 diuites vt frequēt̄ius peccant in gula. Ex/emplū in diuite epulone Luc. xvj. Item de auaricia venit luxuria. q2 p̄ter lucrum multe mulieres fornicank. sicut p̄z p expientiam.

¶ Quarto debemus relinquere amoꝛē rerū tempaliū. quia hoīem eternaliter dānant. j. Timo. vj. Qui volūt diuites fieri incidūt in tēptationes z in laqueū diaboli. z in desideꝫ ria multa z nociua que mergūt hoīem in in/teritū z in pditionem Luce. xij. Exemplū in diuite q̄ dixit. O aīa habes multa bona repo sita in annos plīmos. requiesce comede z bibe Dixit aūt ei deus. Stulte egisti. hac nocte rep perent a te diabolī aīam tuā. z que congregasti cuius erūt. z sic eternaliter dānatus est. Et nō solū dānank avari z vsurarq̄. sed etiaꝫ coꝛ be redes q̄ iniuste acq̄sita scienter possident. Ex emplū. Quidam vir setūs in visione raptus ductus est ad infernū. vbi vidit vnū in pfun do p̄stratum. de cuius vtero aboꝛ p̄cedebat. In cuius ramis multi erant suspensi. z arboꝛ illa stetit in medio flāmaꝝ. z ille q̄ in pfundo iacebat pluscq̄ alīj cruciabak. z quesiuit aban gelo q̄ ducebat eū q̄d hoc significaret. q̄ dixit Dō ille in imo tacens p̄cipuū erat huius ge neris. z p vsuras diratus ē. alīj vo hoīes oēs ab eo p̄cesserūt z dānati sunt cū eo. quia iniu/sta bona possederūt. z sic omēs de genere uo dānabunk. z omīs q̄ sciunt bona esse iniusta q̄ possident. Rogemus xc.

Dñica sexta. Sermo. CXVIII.

Scietis frēs cha/rissimi. i. scire deberis q̄ xp̄us resur/gens ex moꝛtuis iā nō moꝛik amplius. moꝛs illi vltra nō dñabit. q̄ em̄ moꝛtuus est peccaꝫ to moꝛtuus est semel. g. d. q̄ semel moꝛtuus est h̄ est p̄ter peccata nra. Ro. vj. In vabis istis p̄venit nobis apls passionē xp̄i quā p̄ peccata nostra sustinuit. volens vt eam p̄ti nue in memoꝛia habeamus. ¶ Debemus aūt passionē xp̄i in mēoꝛia frequēter habere p̄ter tria. Primo vt foꝛtes simus z efficiamur ad pugnandū p̄ra inimicos nostros. Habem⁹ em̄ tres inimicos. s. carnem mūdū z diabolū q̄ semp impugnant nos. Caro impugnat nos p malas cogitationes siue concupiscentias. ad Gal. v. Caro concupiscit aduersus spm̄. Mun dus impugnat nos p tempaliū congregationē Est em̄ mūdus sicut iudas. q̄ dixit. quēcūq; osculatus fuero p tpalium p̄spitatem. ipse est quē trado vobis tenete eū tanq̄ vestrū. et ducite eū caute. z p̄mittite eū fm̄ suā volun/tatem viuere. Greg. Continuus succesſus re/rū tempaliū certū est future calamitatis indi/ciū. Diabolus impugnat nos p̄diuersas tē/ptationes z diuersa peccata q̄s nō potest per vnū peccatū vincere tunc temptat p aliud. et nō solum vnus diabolus sed infiniti impu/gnant nos. p̄s. Respice dñe inimicos meos q̄m̄ multiplicati sunt. z odio iniquo oderunt me. Nam temptat p superbiam. inuidiam. ira accidiam z vanam gloriam xc. Et quoniam tanti z tot sunt inimici qui impugnant. ideo

debemus frequenter habere memoriā passio/nis xpi. vt eo fortius resistere valeam⁹. De/ bze.xij. Recogitate eū q talē aduersus semet/ ipm sustinuit a pctōrib⁹ ⁊ tradictionē. vt nō fa tigemini animis vr̄is deficiētes. nondū em̄ re stitistis vsq; ad sanguinē aduersus pcm̄ repu gnantes. i. nō restitistis q̄tū restitisseris si fun dendus esset vester sanguis. Multi dicunt q nō p̄nt esse ꝺtinētes ⁊ a pctis cauere. certe si sci rēt q̄ q̄cito peccarēt mutilarent⁹ vel occiderē tur bñ cauerēt sibi. Ergo nullus p̄t se excusare dicēs. Ego nō possum eē ꝺtinēs. Ille nō pōt. qz nō vult resistere temptatōib⁹. quicd libet statim vult explere. Sic nō est faciendū. sz vi/ riliter pugnandū. q̄diu eī in hac vita sumus sine pugna eē nō possum⁹. ber̄. In mūdo isto tāq; in stadio certaminis positi sum⁹ vbi xps mōruus est. Si q̄s liuores vel plagas nō su sceperit i futuro iudicio ingloriosus miles ap parebit. Si igit̄ viriliter ⁊tra hostes nr̄os pu gnare volum⁹ tūc debem⁹ frequēter mortē xpi ad est passionē xpi cogitare. Origē. Tāta est virt⁹ passionis xpi q si in mēte fideliū habeat nulla libido. nulla poterit p̄ualere iuidia. Jō cōtinue curre ad memoriā passionis xpi. et to tius pcī ⁊ mortis fugiet exercit⁹. Ber̄. Vult benignus dux deuoti milit̄ vultū ⁊ oculos in sua sustolli vulnera. vt ill⁹ exēplo ex h̄ animū erigat ad tolerandum ⁊ ad pugnandū reddat fortiorē. Istud figuratū est. i. machab. vi. vbi dr. q ostenderūt elephanti sanguinē vue rufe ad acuendū eū ad pliū. Nota histo. Elephan tis natura est q nūq; iacet. sed a tpe natiuita/ tis sue stat vsq; ad mortē suā et ambulat. si ali quādo cadit p se resurgere nō p̄t. qz genua nō habet. sz vnicornis natura est q elephantē le/ uare solet. Iste elephas domat a principib⁹ ducit ad pugnandū hñs in dorso turrim li/ gneam. sz q̄n p̄cedere dz ad pugnandū osten/ dunt ei sanguinē vue rufe. ex aspectu illi⁹ au/ dacia capit ⁊ fortificat ad pugnā. Mozaliter p elephantē q̄ nunq; iacet sz stat ⁊ ambulat si/ gnificat q̄libet iustus q nūq; iacere dz in pec/ catis ⁊ in accidia. sz viriliter temptatōib⁹ resi stendo ⁊ ambulare de virtute i virtutē. Eccli ij. Fili accedēs ad seruitutē dei sta i iusticia et ti/ more. et p̄para aiam tuā ad temptatiōz. Et si aliq̄s q bñ anā fragilitatē ceciderit. statim dz bze spem ad vnicornū. s. christū. Christus cō parat vnicornu q̄ solet capi p virginē. sic xps est captus p mariā. Iste vnicornus. i. xps p̄t eū iuuare vt resurgat. p se em̄ pctor nullo mō p̄t resurgere. Osee.xiij. Perditio tua isr̄l ex te est. tm̄modo ex me auxiliū tuū. Sed cū elephas iste. i. iustus temptat ⁊ impugnat ab hostib⁹ suis sanguinē vue rufe dz inspicere. i. iesu xpi. q̄ vue ⁊ viti cōparat in euāgelio. Jo. xv. Ego sum vitis vera. et statim sequit. Sine me ni/ hil potestis facere. i. sine meo adiutorio nō po testis hostib⁹ resistere. Hāc vitem. i. verū vni cornū verus agricola. i. p̄ celestis plantauit qñ eū incarnari instituit. et ī vtero marie a spi ritusancto fuit cōceptus. Hec vitis etiā circū/ fossa fuit qñ man⁹ ⁊ pedes eius clauis ferreis et latus lancea. caput spinis fuit p̄fossum. hec vitis etiā stercorata qñ facies ei⁹ bñdicta fuit sputis iudeorum maculata. Putata qñ vestib⁹ fuit denudat⁹ et a discipulis derelict⁹. Paxil/ lata qñ in flagellatōe ad columnā fuit ligat⁹. et virgis ⁊ flagellis adeo cesus q a planta pe/ dis vsq; ad verticē capitis nō erat ī eo sanitas Hec vitis ꝓpagines misit qñ in cruce manus extēdit. vinū de se dedit qñ in torcular crucis pressus sanguinē affluenter effudit. Istū san/ guinē q̄libet iustus inspicere dz q̄ ⁊tra inimi cos suos mūphare voluerit. Heb. xij. Curra mus ad ꝓpositū nobis certamē aspicientes i au ctorē fidei ⁊ cōseruatorem ihesum. q̄ ꝓposito sibi gaudio crucē sustinuit. Sēdo debem⁹ pas/ sionē xpi frequēter hēe in memoria vt audaciā petēdi iesum ex h̄ capiamus. q̄ seipm̄ p nobis morti exposuit. Quid est qđ nobis negare po terit si vtiliter et iuste ꝓpetierim⁹, vere nihil. q̄ em̄ maiora dedit. s. seipm̄. vtq; minora p̄sta bit. Ber̄. In q̄ inquit clari⁹ q̄ ī vulneribus tuis iesu xpi illuxit q tu dñe suauis ⁊ mit̄ es ⁊ mul tum misericors. Jo. xv. Maiorē dilectōz ne/ mo hz vt aiaz suā ponat q̄s p amicis suis. sed tu bone iesu xpe minorē non habuisti. qz pa/ micis aiam tuā posuisti. Vñ apl's ad Ro. v. Cū inimici essemus reconciliauit nos deo p̄r̄ in sanguine suo. Quapropter null⁹ desperare dz q̄tumcunq; etiā peccauit sed speret in vul neribus iesu xpi. Ber̄. Securū accessum ha/ bes ad deū homo. habes filiū ante patrē. an te filiū habes matrē. Filius ostēdit patri cica/ trices ⁊ vulnera. mater ostendit filio pectus et vbera. Nec p̄t vlla ibi esse repulsa vbi tot cō/ currūt charitatis insignia. Tercio debem⁹ habere passionē xpi in memoria vt fortiores efficiamur ad tolerandū aduersa. Ber̄. Nihil dulcius in tribulatōe q̄ passionē xpi cogitare Quā em̄ asperitatē formidabit seruus si men ti eius occurrat q filij dei passione sit redem/ ptus. De illo membro require dñica secunda in aduētu domini. in sermone. Quecūq; scrī/ pta sunt. Rogemus ⁊c.

De eodem Sermo CXIX

Omnis qui irascitur fratri suo reus erit iudicio. mat. v. In verbis ꝓpositis prohibet dñs iram. Sciendum autem q duplex est ira. s. bona et mala. Malam p̄hibet. bonam vero nō. Bona ira est quādo quis irascitur vicijs vt corri/

Dominica sexta post trinitatis

gantur. de quo Eccl's. vij. Melior est ira risu
Glo. cōtra vicia. q. d. Melius est q̄ hō irascitur qñ videt male agere aliquē q̄ rideat. Et subdit cāz. qz p̄ tristiciā vult⁹ corrigik animꝰ delinquēt̄. Crik. Si ira nō fuerit nec doctria p̄ficit nec iudicia stant. nec crimia cōpescunk. Itaq; q̄ vicijs nō irascik peccat. patiētia aūt irrōnabilis vicia seminat. negligentiā nutrit. et nō solū malos sed etiā bonos mutat z inuitat ad malū. Ber. Nō irasci vbi irascendū est. est pctm̄ pctō addere. Contra hoc pctm̄ peccauit hely q̄ nō irascebak pctis filioz sic debuit. sed tepide arguit eos. nō plagauit eū dñs. ira q̄ filij eiꝰ cophin z phinees in plio pierūt. Et ipe cecidit de sella z cōfractꝰ ceruicib⁹ expirauit. i. Re. ij. z. uij. Adonias filiꝰ aggith eleuabak dicens. Ego regnabo. et nō corripuit eū p̄ alia quādo z cepit regnare. et occisus est. iij. Re. i. Exemplū legik q̄ quidā habuit dilectū filiuz quē p̄ dilectōe in iuuētute corripe noluit Eandem adultus incepit tesserarez furari. et captꝰ est. et suspēdio adiudicatꝰ. et cū suspēdi deberet redemit eū p̄ suus. Itē scōo fecit z iterū redemit eum p̄ suus. Tercia vice furabak et ad mortē adiudicak. z p̄ eū amplius redimere p̄hibek. Cūq; sub patibulo staret rogauit patrē vt daret sibi osculū. Cunq; debuit eū oscularī amputauit p̄ri nasum morsu dentium. et ait. Utinā te pimere possem. tu es cā mee damnationis. si me in iuuentute correxisses nequaq; ad istā miseriā deuenissem. Irascendū est igitur pctis vt corrigank. Hac em̄ ira irascik dꝰ cōtra peccatorē. Propter hāc irā siue zelū phinees placuit dño sicut legik Numer. xxv. c. q̄ interfecit virum zambri z corbi mulierē. eo q̄ peccassent contra deū. Nota hystoriā. Mala ira est duplex. Quedā subita z sine deliberatione rōnis z sine appetitu vindicte. de q̄ dicit Criso. Caro nō p̄t impedire vt nō aliq̄n turbetur siue irascak hō. Nā ergo irascik et nō vult facere ad qō ira cōpellit. tunc caro ꝓuocata est ad irā. alia vero nō irata est. Talis ira est veniale pctm̄ sicut alij primi mot⁹ Piero. Qui nulla animi pturbatōne mouek tē. ps. Irascimini z nolite peccare. apls ad Eph. uij. Sol nō occidat sup iracundiā vram. Alia est ira q̄ fit cū cōsensu z deliberatōe rōnis. et cū appetitu vindicte. de q̄ Aug. Ira est vlciscēdi vindicta vel libido. Damascen⁹. Ira est desiderium vindicte. Et hec est mortalis. et si inueterascerit vz odiū. Odiū em̄ est ira inuererata. Hāc irā phibet dñs Mat. v. Quicūq; irascitur fratri suo reus erit iudicio. Hāc vitare debemus ꝓpter tria. Primo qz sacra scriptura phibet i multis locis. Exo. xxi. Nō grauis vltionē. nec memor eris iniurie ciuiū tuorum Job xxxvi. Ne te supet ira vt aliquē opprimas Ben̄. xlv. Joseph dixit ad frēs suos quando debebant redire ad patrē suum. fratres ne irascimini in via. Nos em̄ fratres omnes sumꝰ vnius patris. et nos sumus in via ad patrem nostrum celestē. et ideo debemus vitare iraz. qz deo multū displicet. Ideo oportet nos vitare iram si volumus ad deum venire. Secundo debemus vitare iram qz deo multū displicet. et hoc ꝓpter tria. Primo quia ira templum dei turbat z succēdit vt i eo habitare nō possit. id est in anima hoīs que est templū dei fm q̄ dicit apls. i. ad Chor. iij. Nescitis quia templū dei estis vos. et spiritussanctus habitat in vobis. Ber. Si q̄s aūt templū dñi violauerit per iram malā disperdet illum dñs q̄ iram eternā. Tales sunt iracundi q̄ accendunt ira vindicte. in talibus nō potest habitare spūssanctus. Ber. Dum ira animū pulsat spirituisancto habitationē suā turbat. Et de talibus dicit p̄s. Incenderunt igni sanctuariū tuum in terra. Tales igitur ejciūt deū et intromittunt diabolū. quia sicut in pace factus est locus dei. sic in ira z discordia est locus diaboli. Secūdo displicet ira deo. qz imaginē sancte trinitatis anime infusam dissipat et deformat. Ber. Mansuetudo in nobis imaginem seruat dei q̄ semp tranquillus est. sed ira dissipat. Quante igitur iracundia sit culpe pensemus per quā dum mansuetudo dimittitur seu amittitur. superne imagis similitudo viciatur. De talibus qui sic imaginē dei per irā dissipant. dicit p̄s. Domine in ciuitate tua imaginē ipōrum ad nihil rediges. Aug. Meritō ad nihilum imaginē ipōrum in ciuitate celesti domus rediget qz ipi in sua terrestri ciuitate imaginē eius ad nihilum redegerunt. Tercio displicet ira deo. qz homo iracundus intromittit se de potestate dei. scz q̄ vult seipm̄ vindicare. Nam vindicare ptinet ad solum deum. ad Roma. xij. Ea mihi vindicta z ego retribuam. id est vindicabo dicit dñs. Deutero. xxxij. Mea est vltio z ego retribuā. Unde legitur exemplū in vitaspatrū. q̄ venit quidaz frater ad abbatez Philosium. cunq; qreret ab eo quare venisset. respondit. Quidā frater dixit mihi cōtumeliam. et venio me vindicare. Et statim cecidit abbas sup genua sua dicēs. Domine deus iam nō es nobis necessarius. quia dicit frater iste q̄ nos possumus nosmet ipos vindicare. Quod audiēs ille cōfusus est et penituit abbati. Aliqui sunt ita dispositi q̄ quādo nō possunt se vindicare rogant deum vt ipse vindicet. cum potius deberent petere vt dimitteret. exemplo christi qui dixit. Pater dimitte illis quia nesciūt quid faciunt. De istis dicit Aug⁹. Ait malus in omnibus tribulationibus suis. Dñe deus occidi inimicū meum malum. Respōdet sibi dominꝰ. Quē

vestrum occidã. ambo estis mali. Ille malus est iniuriando. tu malus es ei vindictã perendo. Sic ptz quõ ira displicet deo, et ideo vitanda. ¶ Tercio debemus vitare iram. qz homini nocet multũ. oculos cordis excecando ꝛ obscurando. Eze. Per iram lux veritatis amittitur. sicut scriptuz est ad Ephe. iiij. Sol nõ occidat sup iracundiã vestrã. qz cui menti iracũdia tenebras cõfusionis incutit. huic deus radiũ sue cognitõis abscondit. Diabolꝰ facit sicut coruus qui inueniens cadauer primo eruit sibi oculos. sic diabolꝰ primo excecat hominẽ p iracundiã. sciens q postea poterit faciliter ꝓcipitari in foueã peccati. Unde dicit Puer. xxix. Qui ad indignandũ facilis est erit ꝑcliuior ad oĩa peccata. Augꝰ. Janua omniũ viciorũ est iracundia. qua clausa virtutibꝫ interius dabitur requies. qua aperta ad oĩe facinus armabit irati animus. Multum p iracundiam diabolus dominatur in hoĩe. qz homo iratus nulli parcit. nec patri nec matri. nec vxori nec filio. et sic de alijs. Ideo diabolꝰ facit sicut piscator qui cõturbat aquã ne pisces hamũ videntes nõ intrent. Sic diabolus cõturbat hoĩes per iram vt peccatũ nõ cognoscat ꝛ sine timore impleat. Unde Sopho. i. Tribulabo homines et ibunt vt ceci. ¶ Quarto nocet homini ira. quia aufert sibi oĩa bona sua. Puer. xix. Qui impatiẽs est sustinebit damna. s. bonoꝝ spiritualiũ. aliquãdo etiã tpaliũ. Homo iracundus est sicut aliquis habẽs lignea domus cui aliqñ ꝓtingit q de vespe pulcra hz domũ cum multis bonis. et de nocte venit ignis et totum cõsumit et nihil habet. Ita iracundus ad modicũ verbũ quãdoqz iracitur ꝛ perdit gratiã dei. et bona opera sua que p oĩe tempus vite sue cõgregauit. De quo Eccl. ij. Ue illis q perdiderũt substantiã suã. Glo. id est bona opera sua p iracundiaz. Homo iracundus est sicut olla stans ꝓpe ignẽ quẽ ebullitẽdo emittit oĩa que in ea sunt. Puer. xv. Os stulto rum ebulit stulticiã. qz quicqd sentit in corde hoc pfert ore. ¶ Quinto nocet homini ira. qz aufert homini sensus ꝛ facit eum fatuũ ꝛ insanum. Aug. Insanus videt esse iracundus volens vindicare se. qz p cor suũ mittit gladiuz suum vt tunicã inimici sui ledat. Prius em ira ledit ꝓpriũ hoĩem seu domũ suã q̃z aliuz cui irascit. ꝓterea impossibile est vt iniquitas prius ledat hominẽ iustũ in quẽ tendit q̃z iniustum a quo ꝓcedit. Nam si intẽdit hominẽ alium ledere in corpore prius se occidit in aĩa Augꝰ. Nemo malus est q sibi ꝑ prius non noceat. Sic malicia est sicut ignis. si vis aliquid accendere p faculaz oportet q facula prius ardeat q̃z aliqd incẽdat. Hiero. Malicia procedit ex te. et quid ardet prius q̃z te malitia tua. Ut alteri nõ noceat fieri potest. sed q tibi nõ noceat fieri non potest. Sic ergo patet quomodo ira nocet homini ideo est fugienda pre omnibꝫ. Rogemus dñm ꝛc.

¶ Dñica septima post trinitatis.

Sermo CXX.

STipendia peccati mors. ad Roma. vi. quasi dr. Qui seruit peccato habebit ꝓ stipendio. id est premio vel seruitio mortem eternã. In verbis ꝓpositis ꝓponit nobis apostolus damnum et periculum peccati vt nos trahat a peccatis. ¶ Sciendum autẽ q homo multipler damnum incurrit per peccatũ. ¶ Primũ est q p vnum peccatũ mortale perdit homo omnia bona sua que in vita sua vnq̃ cõgregauit ꝛ fecit. Eccl's. ix. Qui vno peccato adheret multa bona perdet. Peccator est sicut iste qui ludit ad scacos. qui vno tractu male facto vel neglecto totum ludũ pdit. Sic peccator vno malo opere facto. vel opere bono neglecto totuz ludum perdit. id est fructũ vite sue amittit. Eze chiel'. xviij. Si auerterit se iustꝰ a iustitia sua et fecerit iniquitatẽ. omnes iusticie quas fecerat nõ recordabunt. Exemplũ legitur in vitas patruz de quodã heremita qui multis annis duxit austerã vitam. ad quem venit quidã latro penitens. rogans eum vt ipm in sociũ acciperet. Qui cum renueret abijt latro et pisciꝺ t arborem volens cõstruere cellam. et ꝑcisa arbore arbor cecidit super eum ꝛ mortuus est Et vidit ille heremita q angeli venerũt ꝛ deduxerunt animã eius sine purgatorio ad celũ et indignans ait. Amodo vitam austerã nõ agam sed latrocinium etiam exercebo. et exiens in latrocinio deprehenditur et damnatur. et omnia bona opera sua vno peccato perdiderat. ¶ Secundũ est q omnia bona opa que homo facit q̃diu est in peccato mortali mortua sunt. et sibi nõ ꝓficiunt ad vitam eternaz. Grego. Qui in charitate nõ est omne bonuz quod facit amittit. ꝛ si omni tempore in pane et aqua ieiunaret ꝛ cõstrueret mille claustra. ꝛ si in oĩbus diebꝫ disciplinas vsq̃ ad sanguis effusionez acciperet q̃diu in peccato mortali esset scienter. nihil sibi ꝓdesset. Exemplũ legitur q quedam puella multum ieiunabat et alia bona opera exercebat. quadã vice iacuit coram altari. et multis lachrymis et genuflexionibus oratonibus ꝛ tunsionibꝫ pectoris se affligebat. Sacerdos quidam in ecclesia orãs vidit super caput eius diabolũ tripudiantẽ ꝛ ridentem. et adiurauit demonez vt diceret sibi causam tanti gaudij. Respondit demon. Gaudeo q ista cum tanta afflictõne spũpius vadit ad infernũ. et dicit sacerdos. Quomodo hoc. Respondit demon. In peccato mor-

tali est. et nō auder cōfiteri et putat sic satisfa/cere. et nō ꝓsunt sibi omnia bona opera sua q̄ diu est in peccato mortali. Tunc admonuit eam sacerdos t cōfessa est. et demon trist is re cessit. ¶ Tertiū est q̄ omnia suffragia q̄ facit alicꝫ in peccato mortali existēs nō ꝓsunt de functis. etiā si mille marcas daret p vna anima nihil ꝓdesset si q̄diu ille q̄ dat esset in peccato mortali. Hoc est intelligenduz si ille dat de suo. si aūt defunctus alicui cōmisisset i peccato mortali existenti elemosynā distribuendam. vel si aliquis amicus defuncti cōmisisset. tunc illius distribuētis crimen nō impediret. si aūt de suo dat nihil ꝓdest q̄diu est i peccato mortali. ¶ Nec etiam ozōes. Greg. ponit exemplū in dialogo dicēs. q̄ ꝙdam miles defunctus apparuit alteri suo cōmilitī. rogās vt facerer p se ozare. Respondit ille. libenter hoc faciā. vis vt talis homo ozet p te noīando euz suo nomīe. ille tacuit. et moze renuentis caput hinc inde mouere cepit. Deinde dixit. Vis vt talis heremita p te ozet. respondit ille. O vtinam si talis p me ozare vellet tunc cito liberar. Per hoc q̄ primū renuit patz. q̄ eius oratio non ꝓfuit. qz in peccato mortali fuit. Oīa autem suffragia que possunt fieri pro animabus nō ꝓsunt in mortali peccato facta excepta sola missa que tantū valet dicta a malo sacerdote quantū a bono. ver. Vim sacramenti nō mutat vita ministri. Sicut deterius nō fit de deteriori. sic nō fit melius de pl̄bytero melioꝛi. Quāuis eīm sacramēta eandē virtutem hāt a bono t malo. tū ozōes que sunt in missa p defunctis nō exaudit deus a malo sacerdote sicut a bono. qz dicit Bre. Cum is qui displicet ad intercedendum mittitur irati animꝰ ad deteriora ꝓuocatur. vtpura sacerdos priuatus q̄ si ozet p defunctis nō mitigat penaz in purgatorio. qz dicit beatus Aug. Peccatoꝛ nō est dignꝰ pane quo vescatur. Exemplū Erant duo milites fratres carnales in hibernia. qui de rozneamētis t stipendijs viuebāt. Vi habebant quendam famulū pessimū qui in vita sua nihil boni fecerat. nec vnqꝫ fuerat cōfessus. sed omnia mala q̄ facere poterat exercebat. Vic quodā tempoze debebat cum dominis suis ire versus angliam ad rozneamētum. et stabat quodā sero ante mensam dōminoꝝ suoꝝ. et turpia t pnit osa verba ꝓferebat. et subito inuasit eum dolor. et cadens in terrā mortuus est de quo multū dolentes domini sui timebant q̄ damnatus esset. Altera die cuz essent in via vnus militū obdormiuit sedens in equo t equus deuiauit. Cunqꝫ autē euigilasset inuenit se errare viam soluz in silua et circumspiciēs vidit vmbrā quandā dicentem. O dñe ne paueatis ego sum aīa serui vestri. Et cum quereret de statu suo. dixit se esse in purgatorio. Cunqꝫ miraretur q̄ talis q̄ nūq̄ aliquid boni fecisset nō damnatus esset. Ille respōdit. magna est dei miseꝛia. et maioꝛ q̄ nostra peccata. et addidit. Gratiā cum sentirem doloꝛē cepi cogitare de dei miseꝛia et dolui me peccasse. et sic mortuus ductus sum ad iudiciū. Cūqꝫ me accusarent diaboli ait dōis. Talem te iudico qualē te inuenio. et data est sniа super me. quia pniam meam distuli vsqꝫ in finem vite. ideo debeo vsqꝫ finez mundi in purgatorio manere. Scio eīm tantā esse misericordiā dei. si aliqꝫ sanctꝰ homo. seꝛ sacerdos p me missas aliquas celebraret. deus pe/nam meā breuiaret. Respōdit miles. Nōne valet equaliter oīs missa. Respōdit ille. Oīs missa in se equaliter est bona. sed deus exaudit ozōem deuoti t sancti viri citius q̄ peruersi et mali sacerdotis. Est in ciuitate ista sanctus episcopus noīe Thomas. ad quē veniens. qui si p me ozaret credo q̄ eum dōs exaudiret. et sic euanuit. Cunqꝫ miles ad ciuitatē illā veniret. adūt epm. et sibi oīa enarrauit. rogans euz vt pro eo missam celebraret. Quod cum faceret infra cōmunionē apparuit aīa illius in altari gratias agens q̄ p ozōes eius ab omni pena purgatoꝛij esset liberata. Quarto peccatuz hoiem eternaliter damnat. Vñ apls in epla ho dicta. Stipendia peccati est moꝛs eterna Aqua nos custodiat ihesus xps.

De eodem Sermo CXXI

Quot panes habetis. dicit ei septē. Mar. viii. Legitur in euangelio hodierno q̄ discipuli q̄ dominuz sequebant habuerūt septē panes. Per hos septem panes significant septē opera misericordie. que debent habere omnes q̄ discipuli christi esse volūt t eum sequi ad regnū celoꝛum ꝓponunt. et ideo ne sequētes se tui be deficerent in via. bis septem panib⁹ satiauit eas. ¶ Primū est esurientē cibare. Thob. iiij. Cū esurientib⁹ panē tuuz comede. et cū egenis tē Luc. iij. Qui habet escas det nō habenti. Eze chiel. xviij. Si homo panē suum esurienti dederit vita viuet. seꝛ eterna. Luc. xiij. Cum facis cōuiuium voca pauperes. debiles. cecos t claudos. et eris beatus. quia nō habent vnde retribuant tibi. retribuetur autem tibi in resurrectione iustoꝛum quādo dicetur ad bonos. Esuriui et dedistis mihi manducare. Venite benedicti patris mei tē. Quod eīm vni ex minimis meis fecistis mihi fecistis. Dominus enim reputat sibi fieri quod fit pauperibus. Exemplum. Quidā abbas iussit sibi fieri cibum delicioſum valde de lampreda. Et ecce quidaz pauper astabat rogans sibi lachrymabiliter dari ꝓpter deum. Abbas misericordia

motus iussit sibi dari lampredã ꝓpter deum. et accepto vase cum pisce cunctis videntibus celum ascendit. ¶ Nocte sequẽti est revelatum abbati ꝙ christus fuerat qui i specie pauperis apparuit. ¶ Secundus est potare sitientem. matth̃.x. Qui dederit vni ex minimis meis calicem aque frigide tm̃ in noĩe discipuli. amen dico vobis nõ perdet mercedem suam. Multo magis si dederit vinũ vel alium potum meliorẽ. Quantũ illud misericordie opꝰ placet deo patet per exemplũ. Quidam episcopus valde sitiens vinum sibi afferri precepit. Cunqꝫ pincerna torum quod erat in lagena effudisset. ecce pauper quidam importunis precibus et clamoribꝫ illud sibi dari poposcit dicẽs nisi statim biberet expiraret. misertus ei episcopus dedit ei vinũ. Cunqꝫ episcopꝰ iterum bibere vellet ꝓcepit pincernevt respiceret si aliq̃d in vase remansisset. Cũqꝫ respiceret inuenit lagenã plenã. et querens pauperem minime inuenit. et credit in specie pauperis christũ extitisse. ¶ Tercium est vestire nudos. Ysa.lviij. Cum videris nudum operi eum. et carnem tuam ne despexeris. Ezech. xviij. Si homo nudum vestimẽto cooperuit vita viuet. scz eterna. Istud autem dominus sibi reputat fieri. Matth̃.xxv. Nudus fui et cooperuistis me. Exemplum in beato martino qui dedit pauperi dimidiã vestem suaz cum adhuc esset catheczumin⁹. et nocte sequẽti vidit christũ induz illa parte vestis. et ad angelos dicentẽ. Martinus adhuc catheczuminus hac me veste cõtexit. ¶ Quartũ est recipere pauperes hospites. De quo apl's dicit Ro.xij. Hospitalitatẽ sectantes. Hoc etiam reputat sibi dñs fieri Mat.xxv. Hospes erã et collegistis me. et cum mitteret discipulos ad predicandum dixit. Matth̃.x. Qui vos recipit me recipit. qui vos non recipit nec audierit sermones vestros ꝛc̃. Amen dico vobis ꝙ tolerabilius erit terre Sodomorum z gomorreorum in die iudicij ꝗ illi ciuitati.

Quantum istud opus misericordie placet deo patet in multis exemplis. Quedam domina scz beata elizabeth plena pietate recepit hospitẽ quendam leprosum. et post cenaz posuit eum in lectum suum viro suo absente. vir autem rediens statim intrauit camerã. et suauissimũ sentiens odorez quesiuit quidnã esset quod sic redoleret in lecto. tacente illa iratꝰ est vir. et tandem cõpulsa dixit et fuit cõfessa. et accedentes ad lectũ inuenerunt imaginẽ crucifixi. ipm autem nõ inuenerũt. Item quidaz homo multũ hospitalis cum quadã die multos peregrinos recepisset. et ꝓsonaliter aquaz eis super manus ex deuotione funderet vidit vnum inter eos habentez manus ꝓforatas et sanguineas ad modũ crucifixi. et ecce defecit sibi aqua. et cũ iuisset ꝓ aqua et reuersus fuisset nõ inuentus est ille. super quo dum multũ miraret. nocte apparuit ei dñs dicens. Aliis diebus in membris meis recepisti me. hodie autem meipm in hospitio tuo recepisti. ¶ Quintum est visitare infirmos. Eccl̃. vij. Nõ pige at quoscz infirmos visitare. Ex hoc enim dilectione dei firmabitur homo. Jac̃. i. Religio munda z immaculata apud deum et patrem hec est. visitare infirmos. pupillos et viduas in tribulationibus suis. Legitur in vitaspatrum ꝙ quidã interrogauit quendã sanctum senem dicens. Duo sunt fratres. quorũ vnus ieiunat sex diebꝫ in septimana. et laborat multum. alius egrotantibꝫ libenter seruit. cuius opus est deo magis acceptum. Respõdit senex Si frater ille qui sex diebus ieiunat laborãs se suspenderet per nares. nõ equari posset illi q̃ infirmis libenter seruit. Hoc opus etiam reputat sibi deus fieri. Matth̃.xxv. Infirmus eram z visitastis me. Quantũ deo placet patet. Exemplũ legitur in vitaspatrũ de sancto Martino. qui libenter cõsueuit infirmos visitare z tractare. ꝙ quadaz die dum iret de heremo ad claustrũ christus ei in specie leprosi z multum infirmi iacentis in terra apparuit. rogans vt eum ꝓpter deum ad claustrum portaret. quẽ martinus libenter portauit. Cum autem claustro aꝓpropiaret monachi in spiritu hoc videres clamare ceperũt. Occurrite martino qui christum portat. Interum ipe dispares ait. Quia me nõ erubuisti cum vilis apparerem nõ erubescaz te corã patre meo in celis. ¶ Sextũ est visitare z liberare captiuos. ad Hebr. xiij. Memẽtote inquit vinctoꝝ quasi diceret. necessaria eis ministrate. Et nõ soluz debent eis necessaria ministrari sed etiã debent liberari. Eccl̃. iij. Libera eum qui iniuriã patitur a supbo. Exemplũ de sancto Nicolao qui tres iuuenes innocẽter adiudicatos morti liberauit. Illud autez reputat dñs sibi fieri Mat.xxv. In carcere erã z venistis ad me. Venite ergo benedicti patris meiꝛc̃. Ista sex opera misericordie ponunt̃ in nouo testamento in euãgelio vt supra. ¶ Septimũ est sepelire mortuos. quod ponitur in veteri testamẽto. Thob. i. De quo dicitur Eccl̃. vij. Mortuo ne phibeas gratiã. Glo. Ad elemosynam pauperũ pertinet sepultura mortuoꝝ. De isto opere ꝛmendabatur Thobias qui libenter mortuos sepeliuit. Exemplũ. Quadã die dum Thobias sederet in prandio nunciatum est ei ꝙ quidam occisus iaceret in plã. ea. statim surrexit z attulit corpus posuit in domum suã z sepeliuit nocte. q̃uis rex phibuisset. Hoc opus nobis cõmendat exemplo brutorum animaliũ. Legitur in naturis animalium de delphinis. ꝙ eo mortuo tractant alĩ

delphini ne pisces comedant mortuū. et defe
runt in pfundum et sepeliunt. Hoc opus mul
tum humiliat hominē z trahit eum a peccato
Unde Eccls. vij. Melius est ire ad domum
luctus q̄z ad domum cōuiuij. In illa em̄ finis
cunctorū ammonet hoīem. et viuēs homo co
gitat quid futurū sit. Unde legitur de quodā
heremita. qui capita mortuorū z ossa in cella
sua posuit vt semp̄ morē cogitaret. Sic ꝓz
de septē operibus misericōie significatis per se
ptem panes quos oportet nos habere si nolu
mus deficere in via que ducit ad patriam. ad
quam nos ꝓducere dignetur ihesus xp̄s. Sed
sicut exhibuistis mēbra vestra seruire immun
dicie z iniquitati ad iniquitatē. ita nunc exhi
bete mēbra vestra seruire iusticie in sanctifica
tionem. i. sicut volūtarie feruēter z vniuersali
ter oībus mēbris seruistis peccato. ita nūc vo
luntarie feruenter z vniuersaliter exhibete ser
uitio dei. Rogemus z̄c.

Dñica octaua post trinitatis. Sermo CXXII.

Si cōm carnē vi
xeritis moriemini. ad Rom. viij. In
verbis istis hortat nos ap'ls fugere carnis de
sideria vt nō moriamur morte eterna. Sci
endum autē q̄ quadruplex est mors. scz natu
re. culpe. gratie. et gehēne. Morte nature mo
ritur homo quādo aīa separatur a corpore. hac
morte oportet nos oēs mori. nō est em̄ homo
in mundo qui hanc mortez possit euitare. sed
beati sunt illi q̄ sic viuūt q̄ in dño moriunt.
Apoc. xiij. Quicūq̄z in dño viuit q̄ charitatē
ille etiā mortē in dño. Nulluz em̄ mēbrū pōt
mori in corpe nisi q̄ prius vixerit i eo. sic nul
lus pōt mori in dño nisi viuat i dño. et sic mē
brum xp̄i. Multi tñ sunt q̄ bñ volūt mori in
dño. q̄z ꝑm Aristo. i. ethic. Ois homo natu
raliter bonū a ꝓpetit. scz nolūt ꝓ eo laborare. i.
nolūt viuere in dño. sed volūt viuere in diabo
lo. sicut peccatores q̄ peccatū nolūt relinq̄re.
Sic fecit Balaam q̄ vitā pessimaz habuit et
tñ desiderabat mori morte iustoz. Nu. xxiij.
qñ dixit. Moriat aīa mea morte iustorū. Q
q̄z dissimilis est mors iustoz z malorū. s. illo
rum qui in dño moriunt. et eoz q̄ in diabolo
moriunt. sic ꝓz Au. xvi. Factū est vt moreretur mēdicus. et duceret in sinū abrae ab angelis. mortuus est z diues z sepultus in infernū
De vtraq̄z morte dicit Bern. Bona est mors
iusti ꝓpter requiē. melior ꝓpter iocunditatē. et
optima ꝓpter securitatē. Ecōtra mors pcōz
pessima. Mala siquidē est in amissione mū
di. peior in separatōe carnis. sed pessima i eter
ni ignis ꝑcrematōe. Istā morte nature debe
mus timere ꝓpter incertitudinē. q̄z dicit Ber.
Nil certius morte. nihil incertius hora mor
tis. Ideo monet nos dñs Mat. xxiij. Vigi
late q̄z nescitis q̄ hora dñs vester venturꝰ sit.
Illud aūt scitote qm̄ si sciret paterfamilias q̄
hora fur veniret vigilaret vtiq̄z z nō sineret ꝑ
fodi domū suā. Glo. Gregorij. Ultimā sniaz
id est horā ignorari dñs voluit vt sit semp̄ su
specta. et vt sic semp̄ ad eā nos ꝑparemus. Et
ideo bñ cōparat furi q̄ venit qñ nō sperat. sicz
mors venit qñ nō putat. Ideo dicit Seneca
Mors tibi insidiat in oīni loco. et in oī hora. tu
q̄q̄z si sapiēs es vbiq̄z eam expectabis. Exem
plum in quodā rege q̄ nunq̄z ridere cōsueuit.
Requre infra in ser. Ut q̄d cogitatis.
Scōa
mors ōr mors culpe. Hec est qñ aliq̄s moritꝰ
in aīa ꝓ pcm̄ mortale. Un Ezech. xviij. Aīa
q̄ peccauerit ipsa morietꝰ. De ista morte dicit
Augꝰ. Sicut vita corpis est aīa. ita vita aīe
est deus. qm̄ si aīa deserit corpus. corpus mo
ritur. sic aīa morit si deserit eā deus. qō fit per
pcm̄ mortale. Q deus deserit aīam ꝓz Isa.
lix. Pcta vra diuiserūt inter vos et deū vrm.
Ista mors significat q̄ tres mortuos q̄s legi
mus a dño suscitatos. s. puellā mortuā quam
in domo suscitauit. Mat. ix. Et adolescentez
extra portā. Luc. vij. et Lazarū in sepulcro.
Jo. xi. Peccatū mortale aliq̄n est in voluntate. et tūc mortuus est homo i domo. q̄z adhuc
latet pcm̄ interius. qñq̄z est in ope. et tūc ho
mo mortuꝰ est extra portā. Et qñq̄z est in cō
suetudie. et tūc mortuus est homo i sepulcro
Primū est graue. secundū grauius. terciū est
grauissimū. q̄ grauissima fit ista tercia mors
quando homo duxerit in cōsuetudinē peccare
ꝓz in hoc q̄ dñs primos duos. s. puellam et
adolescentē facilīer. scz simplici verbo suscita
uit. sed terciū scz Lazarū sepultū cū fetu z cla
more suscitauit. Job. xi. Infremuit spiritu et
turbauit seip̄m. et lachrymatꝰ est. et voce ma
gna clamauit. Lazare veni foras. In hoc ostē
dit q̄d faciendū sit eis q̄ in sepulcro male con
suetudinis lapide obduratōis sunt pressi. Fre
mitu em̄ cōtritionis. lachrymis cōpunctōnis
clamore orationis z cōfessionis sunt suscitan
di. Et bene mortui dicuntur tales qui in pec
cato mortali sunt. quia opera v ua facere non
possunt. Quando enim mortale peccatū ho
mo cōmittit mortificat omnia bona opera q̄
antea fecerat. et insuper omnia que in morta
li facit mortua sunt. Eccles. xxi. Quasi rom
phea bis acuta hominis iniquitas. et dicitur
bis acuta. quia vtraq̄z bona mortificat. scz ꝑ
terita. presentia. et futura. Veruntamē per cō
fessionem reuiuiscunt illa bona opera que fe
cit homo ante peccatū cum adhuc homo fuit
in gratia. sed que in peccatis facta sunt nūq̄z
reuiuiscūt. ver. Illa reuiuiscūt que quondam

vīua fuerūt. Nunc̄ viua fiunt que nūc̄ vi/ua fuerūt. Tercia mors est mors gratie. scz quādo homo p̄uat vita carnali. qñ desinit viuere fm ꝯcupiscentias carnis. z incipit viuere fm spīm. quādo oīnia desideria carnis sūt extincta in hoīe z desideria aīe sunt erecta ad deū. De talibus dicit apl's ad Col'. iij. Mortui estis. z vita vestra abscondita est cū chr̄isto in deo. i. mortui estis a terrenis z carnalibus desiderijs tanc̄ mortui sepati. z vita vestra absconditа est in deo. z hoc cū p̄po. i. sicut chr̄istus absconditus est in deo. vel sicut p̄s mortuus fuit carne z vixit deitate. Sic nos debemus mori in his que ꝯcupiscit caro. sed viuere debemus in his que ad deū ptinent. s. Petri. ij. Peccata nostra ipse ptulit in corpe suo sup lignum vt peccatis mortui iuste viuamus deo. z ei p̄uiamus. Istud figuratū est Genes. xxij. vbi aries mor̄it z ysaac īmolat. Aries em̄ carnem z ysaac spīm significat. mor̄ti p̄ariete ysaac interficiūt dum p carnis voluptatez spiritū extinguūt. Nec mors p̄uenit nisi p̄ charitate ad deum. Cant. viij. Fortis est vt mors dilectio. Isido. Sicut mors violenter sepat aīam a corpe. ita dilectio violenter sepat hoīem a mūdo. Quarta mors est gehēne. i. inferni qua damnati eternaliter moriūt z tamen nō ꝯsumunt. Bern̄. Quis det eis semel mori ne in eternū morianť. Apocal'. ix. Desiderabunt mori z mors fugiet ab eis. Et assignat Aug⁹. causam dicens. Quibz hic in seculo vita offert z nolunt accipere gratiam. in inferno querent mortem z nō poterūt inuenire. Bre. Fit miseris mors sine morte. finis sine fine. defectus sine defectu. quia mors semp viuit. z finis semper incipit. z defectus deficere nescit. z mors nunc̄z p̄bit. z sic semp moriunť z nūc̄z ꝯsumunť. A qua morte nos eripiat iesus xp̄s marie filius. Amen.

De eodem. Sermo. CXXIII.

Non potest arbor bona fructus malos facere. nec̄z arbor mala fructus bonos facere. Mat. vij. z Lu. vj. In verbis istis duo tanguntur. s. bonū fructuositas. cū dicit. Nō potest arbor bona fructus malos facere. i. bonus hō non potest opera mala facere. sed quicq̄d facit ē meritorū. siue comedat siue bibat. siue dormiat totū cedit ei ad meritum. Bern̄. Habe charitatem z age quid vis. Secūdo tangit peccatorz dānositas. cum dicit. nec̄z arbor mala. i. homo malus potest fructus bonos facere. cc̄z diu est malus omne qđ agit amittit. scz ānū ad vitam eternā. Sciendū aūt q̄ peccatū vitare dēmus p̄pter multiplex malū siue dānū tangit in verb̄ p̄positis. s. cc̄z diu ē hō in peccato mortali nō potest facere opa meritoria. Bre. Qui in charitate nō est oīne bonū qđ facit amittit. s. ānū ad vitā eternā. Aug. Bona que facit hō in peccat̄ mortalibz nō dimittit dns noster irremunerata. Remunerat em̄ in hoc seculo. Sunt aūt tria quibz remunrāt bona facta in peccata mortali. p̄. Que cum mortali fiunt dant bona terre. Cor reddunt abile. minuūt tormenta gehēne. Primo dat deus aliquādo bona tēpalia p̄pter bona opa facta in peccato mortali. Luc. xvj. Cū dives in inferno diceret. Pater abraā miserere mei. Rndit. Fili recordare qz recepisti bona in vita tua. Glosa. Quid feciste boni in vita tua p̄ eo recepisti bona tpalia nec mō habebis eterna. Et fuit ita aī incarnationē chr̄isti. Esa. j. Si volueritis z audieritis me bona terre comederis. Item p̄ bono facto in mortali aliqñ dat deus peccatori ꝓtritionē z ꝯuertit eum a vita sua mala vt abilis sit z fiat ad suscipiendum gratiam. Sicut ptz in paulo. q̄ licz esset p̄secutor xp̄i z suor̄. tñ castitatem seruauit z iusticiā dilexit. Ideo dns respexit eū z ipm cōuertit. Item bonū factum in peccato mortali minuit penā in inferno. hoc nō est ita intelligendū q̄ pena quaz debeat sustinere minuať p̄ qua dānatus est. sz sic intelligendū est. si in illo tēpe male fecisset qñ bona opa fecit. tunc maior fuisset sua pena cc̄z nunc sit. Ideo bona facta in peccato mortali nō p̄sunt hoī ānтum ad vitam eternam. Si etiā aliquis ꝓstrueret mille claustra z postea cōuerteret z sanctissimus fieret. nihilominus mercedē nō recipet p̄ factis in mortali peccato. Exemplū in saul q̄ multa bella pugnauit p̄ p̄plo dei. sz quia in peccato mortali fuit deo non placuit. Legit etiā q̄ rex ḋđā p̄pter vanā gl̄iam ꝓstruxit put cerimū templū p̄cipiens vt uullus ad Bali/quā elemosinā daret. sz ipse de sumptibz suis oīa ꝓpare voluit. Erat autē q̄dam paupcula vidua sed deuota. q̄ libenter aliquā elemosynā ad structurā edificij dedisset. sed nō audebat. Verūtm̄ qñ asini q̄ lateres z aquā portabant ad structurā domuz eius p̄transibant ex deuotiōe dedit eis pabulū z fenū. Cōsumpto templo scripsit rex titulū sup hostiū tēpli talē Istud templū edificauit rex solus z nō alius. Nocte p̄o illa venit angelus dñi z dleuit illū titulum. z scripsit alium sic. Templum illud edificauit paupcula vidua que pauit asinos z nō rex. Ecce in hoc patz q̄ nō placuit deo tēplum edificatum in supbia z p̄pter vanā gloriam. Secundū malū qđ p̄uenit ex peccato est. q̄ vnum peccatū trahit ad aliud. Brego. Peccatū qđ mor̄ p̄ penitentiam non diluit. suo pondere ad aliud trahit. Sicut patet in

malefactoribus. qui postq̃ male fecerunt negant mentiunk ꝛ pirant. Exemplū in Cayn q̃ post fratricidiū mentiebat cū dñs q̃reret ab eo dicens. Ubi est abel frater tuus. Rñdit. Nescio dñe ꝛc. Gen. iiij. Jtez exemplū in dauid. q̃ primo peccauit in ocio. qz alijs eūtibꝫ ad pliū. ipse domi vacauit ocio. De ocio peccauit in visu. qz incaute inspexit mulierē. s. Bersabeā. de incauto visu cecidit in ꝛcupiscentiā malā. ꝛ post ꝛcupiscentiā malā ꝛmisit adulteriū. deinde cecidit in frandē. volens palliare pctm̄. mittens p vria. ꝛ pcepit ei vt dormiret cū vxore sua. vt sic ptus sibi ascriberek. deinde cecidit in homicidiū. deinde in placentiā peccati. qz placuit sibi q̃ vrias fidelis miles occisus erat cū sibi nūciatū erat. Nota hysto. ij. Regū. xj. Qꝛ vnū pctm̄ nascak ex alio. patz sic. Superbia est initiū oīm alioꝝ pctoꝝ. qz hō superb dolet q̃ sit alius hō sibi similis vel supꝫ se. ꝛ sic ex superbia nascik inuidia. inuidus de facili irascik illi cui inuidet. ꝛ sic ex inuidia nascik ira. Jracundus aūt cū nō potest se vindicare turbak ꝛ tristatur. ꝛ tardus fit ad fuitiū ōi. ꝛ sic accidia oꝛik ab ira. Accidiosus aūt cū nō occupat se diuinis rebꝫ. opter vt occupet se terrenis ꝛpalibꝫ ꝛ mūdanis. quia aīa hūana ociosa eē nō potest. ꝛ sic incipit ꝛcupiscentia. s. ꝛcupiscere ꝛpalia. ꝛ tunc oꝛik auaricia ex accidia. Auarus aūt ꝛ diues qz magis abūdat in diuitijs magis vult ꝓcurare in ciboꝛ delectari in potu. ꝛ sic nascik deinde gula. Gulosus q̃ bene nutrit carnē de facili accendik ad luxuriā. Jō ꝛ ad Eph. v. Nolite inebriari vino in q̃ est luxuria. ꝛ sic ptz quō vnū pctm̄ trahit ad se aliud. ¶ Tercū malū sine dānū qđ ꝓuenit existenti in mortali peccato ē q̃ p se resurgere nō potest. Exemplū in pisce q̃ hamū intrat p se. sed sine adiutoꝛio exire non potest. Sic peccatoꝛ p se in pctm̄ cadit sed sine adiutoꝛio dei p se resurgere nescit. Jdeo ꝛ Osee. xiij. Perditio tua ex te isrl. tm̄ modo ex me auxiliū tuū. qz sine dei adiutoꝛio ꝛ gra nullus resurgere valet. quia nullus pōt peccata dimittere nisi solus ds. vt ptz in ꝓmo boīe adam. q̃ cū in pctm̄ cecidisset in ānoz milibꝫ annoꝝ nō potuit resurgere nisi mediante gra diuina. ¶ Quartū malū qđ ꝓuenit hoi existenti in pctō est q̃ saluandos retardat a gl̃ia. Quāuis em̄ hō pctm̄ ꝛcitek ꝛ in gra decedit. tn̄ pctm̄ qđ fecerat retardat ꝛ impedit eum q̃ nō potest statim ad ꝛspectū dei ꝓuenire. sed oportet vt hō supꝓleat in purgatoꝛio. qz nullū inquinatū intrabit in regnū celoꝝ. Sap. vij. Nihil inq̃natū incurrit in eā. s. dei sapientiam. Ad hoc est qđ dicit Aug. Purgandus est igne purgationis q̃ in aliud seculuz distulit fieri ꝓuersionē. Huius figuraz habemus in absalon. q̃ postq̃ reco̅ciliatus est patri suo manfit duobꝫ annis in hierl'm q̃ non licuit ei faciem sui patris videre. ij. Regū. xiiij. Naz legik de sancto quodā q̃ coꝛpus eius in feretro iacens miraculis claruit. aīa tamen ei⁹ in purgatoꝛio existente. Rogemus ꝛc.

Dñica nona. Sermo. CXXXIIII

Non simus cōcupiscentes malox. j. Coꝛ. x. In verbꝫ positis hoꝛtak nos apls vitare malā ꝛcupiscentiā q̃ duplex est. s. ꝛcupiscētia carnis. i. luxuria ꝛ ꝛcupiscētia oculoꝝ. i. auaricia. j. Joh. ij. Oīne qđ est in mūdo aut est ꝛcupiscentia carnis vel ꝛcupiscentia oculoꝝ. ¶ Prima cupiscentia est carnis q̃ est luxuria. hanc vitare debemus ꝓpter multa. Primo qz inquinat hoīem siue aīam q̃ est templū spūssancti. ꝛ eꝛcita se deū. fm illud. j. Coꝛ. iij. Nescitis qz templū dei estis vos. ꝛ spūssanctus habitat in vobis. Sequik. Si q̃s aūt templū dñi violauerit dispdet illum dñs. Et hō facit luxuriosus q̃ eꝛcit deū de aīa. ꝛ facit de templo dei. i. aīa stabulū bruto ꝛ. i. demonū. Putus figuram habemus p iesabel. que de vinea naboth fecit oꝛtū olex. Nota hystoriā. iij. Regū. xxj. Rex achab dixit ad Naboth. Da mihi vineā tuā vt faciaz mihi hoꝛtū olex. ille noluit hereditatē patris sui vendere. ꝛ turbatus rex piecit se in lectum. ꝛ noluit comedere. Tunc scripsit vxoꝛ sua iezabel litteras ad iudices terre vt ꝓuenirent ad iudiciū. ꝛ iudicarent naboth ad mortē eo q̃ offendisset regem ꝛ illi timētes iudicauerūt naboth ad mortem vt lapidarent eū. ꝛ sic facta est vinea in hoꝛtū olerū. Per iezabel moraliter intelligik sterc̃linium. i. luxū. ꝛ signat luxuriā que ꝛmundioꝛē q̃ aliquod aliud luxum. Bern̄. Non sic feret putridus canis in ꝛspectu hoīm sicut peccatoꝛ in conspectu dei ꝛ angeloꝝ. Per vineam signak anima quā plantauit deus ad habitandum in ea. in qua vult esse sicut vitis in vinea Joh. xv. Ego sum vitis vera ꝛ vos palmites. qui manet in me ꝛ ego in eo hic fert fructum multum. Quicūq̃ hanc vitem. i. xp̃m in sua vinea nō habuerit nō potest ferre fructum. Unde sequik. quia sine me nihil potestis facere. su ꝓple quod meritoꝛiū est. Et sicut vitis nea quādo vitis flozet nō possunt in ea manere serpentes ꝛ vermes. sic in anīa q̃diu flozet ista vitis. i. xp̃us. serpentes. i. demones in ea manere nō possunt. Dicitur Cant. ij. Uenite flozentes odoꝛem dederunt. Ben̄ec. xl. Videbam coꝛam me vitem in qua erant tres ꝓpagines paulatim crescere in gemmas. ꝛ postflozes vuas matureſcere. Tales vuas expressi in calicem ꝛ poculum dedi Pharaoni. Secundum Crisostomum flozes precedūt

gẽmas ⁊ sequũt tandẽ vue. sic bone voluntates ꝓcedũt de bonis cogitationib⁹. postea sequũt vue. i. bone op̃ationes. Eccl. xxiiij. Flores mei fructus honoris ⁊ honestat⁊. sic dr in ps̃. Exterminauit eã aper de siluis. ⁊ singularis fera depastus est eã. Aper est aĩal luxuriosum. q̃ extermiauit vineã. i. aĩam. Jo sequit de iesabel. i. luxuria. q̃ murat vineã in hortuz olez ⁊ incipiunt in ea habitare vermes. i. demones. ⁊ expellit dr. De īmũdicia hui⁹ pcti ponit exemplũ in vita spatz q̃ q̃dã beremita existens adolescens ãbulabat p̃ beremũ. ⁊ venerũt duo angeli in specie hoĩm ⁊ ambulabãt cũ eo ⁊ iuenerũt cadauer hois mortui fetiduz beremita nõ valens sentire odorẽ obstruit nasum. ⁊ illi nõ. Deinde occurrit q̃dam adolescens. tunc angeli obstruxerũt nares suas. Cũq̃ beremita q̃reret cãm illius. dixerũt angeli. tu cũ sis caro sentis fetorẽ carnis. nos cũ sumus spũs sentimus fetorẽ aĩe. Adolescens ille luxuriosus est. ⁊ plus fetet in ꝺspectu dei ⁊ angelorz q̃z aliq̃ cadauer in ꝺspectu hoĩm ⁊ ideo illud viciũ maxime est fugiendũ. De cũdo luxuria fugienda est. q̃ p̃ eã dñs maxime ad tracũdiã puocat. sicut p̃z Nu. xxv. vbi dicit q̃ cũ rex balaat nõ posset expugnare filios isrl. q̃ dñs erat cũ eis. nec potuit eos maledicere balaam. Tũc ꝓpha balaam dedit ꝺsilium balaath regi q̃ mitteret mlieres ⁊ virgines speciosas cũ venalib⁹ suis ad tẽtoria filiorz isrl. vt ille allicerent ad se iuuenes ⁊ facerent eos secum peccare. ⁊ tũc deus eorz deseret eos. ⁊ tũc posset eos expugnare. ⁊ sic factũ est. misse sunt virgines pulcerrime p̃ncipis. ⁊ peccauerũt cũ eis filij isrl. Iratus itaq̃ dñs ꝑcepit moysi vt suspenderet oẽs p̃ncipes ꝓpli in patibul. q̃ pmiserũt peccare filios isrl cuz illis. Tamẽ autẽ p̃nceps vnus duxerat cozbin filiã cuiusdã gentilis ⁊ cozã oĩi turbatus est eã hre. ⁊ intrauit tabernaculũ suuz cũ illa. ⁊ cozã oĩi multitudĩe peccans cũ illa. Et surgens phinees arrepto gladio intrauit post eos. ⁊ interfecit ambos ⁊ plaga cessauit quã īmiserat dñs in ꝓplm. Et fuerũt occisi viginti q̃tuor milia hoĩm. Ecce ptz quõ dr p̃ vicij ad iracundiã puocat. imo fere totũ genus hũanũ deleuerat p̃ diluuiũ ꝓter luxuriã Gen. vij. Jo monet nos apls ad Eph. v. dicens. Fornicatio aũt ⁊ īmũdicia nõ noiet in vob. ¶ Tercio est fugienda luxuria. q̃ hoies spũaliter excecat. Vñ Greg. De luxuria carnis generat cecitas mẽtis. Adeo excecat hoiez q̃ non cognoscit creatorẽ suũ. Osee. v. Spũs fornicationũ in medio iporz. ⁊ deũ nõ cogũe runt. Istud figuratũ ẽ p̃ Samsonẽ q̃ ꝓter luxuriã excecatus est. Nota hysto. Judic. xvj. vbi dicit q̃ dalila fecit eũ dormire sup genua sua. ⁊ abrasit sibi crines suos. ⁊ ita q̃didit fortitudinẽ suã. ⁊ tunc venerũt inimici sui ⁊ excecauerũt eũ. Per dalilã fcak luxuria que facit hoĩem dormire p̃ delectationẽ malã. ⁊ sic excecat hoĩem. Sap. ij. Excecauit eos malicia eorz. Hoc mõ fuerũt excecati duo seniores p̃ ꝓcupiscẽtiã susanne. De q̃bz dr Dan. xiij. Declinauerũt oc̃los suos ne viderent celũ. nec recordarent iudicioz iustorz. Grego. in moza. Hi oditi sumus mirabil⁹ vt rõ aĩam. ⁊ aĩa possideat corpus vite. rõ aĩe a corp̃is passiõe repellit si nõ p̃us aĩa a ratione possidet. Quid aliud est passio corp̃is q̃z tẽptatio carnis q̃ rõnem extinguit ne refrenet. ¶ Quarto fugienda est luxuria. q̃z aufert boĩ sensus. ⁊ facit euz fatuũ. Eccl. xix. Vinũ ⁊ mulieres apostatare faciũt sapientes. Piero. Quis Salomone sapientioz. ⁊ tñ a muliere infatuatus est. iij. Regũ. xj. dicit. Auerterũt mulieres coz eius cum iam esset senex vt sequeret deos alienos. Exemplũ in sapientissimo pho Aristotele. qui ita fatuatus fuit p̃ mulieres vt vna mulier equitauit eũ. hoc tñ moraliter est intelligẽdũ vt aristoteles dicat equitatus fuisse p̃ mulierẽ. Nam mulier ista dr esse philosophia. quẽ equitauit mentẽ ⁊ animũ eius. ita vt plenus amore eius oĩia eque ⁊ sapienter scriberet. naturaliter saltem. Vel dicat de pho. ille fuit dictus noĩe aristominus. sic sil⁹ mlti diligũt mulieres q̃ fatue agũt in seculo. sic q̃ plus diligũt mulieres q̃z deũ. quapropter eternaliter damnabũt. Exemplũ. Quidaz mĩles turpiter adamauit vxorẽ alterius militis. Qui q̃ tamẽ ipm mare trãsire. Cũq̃ ibi infirmaret ⁊ mortia ꝓpinquaret ita fatuus erat ⁊ ita excecatus amore mlieris. q̃ nec cõicare nec ꝺfiteri voluit. p̃cepit aũt puo suo vt eo mortuo coz suũ amice sue in pixide portaret. quod cũ fecisset ⁊ reuersus vellet intrare castrũ illius dñe. occurrit ei vir eius ⁊ quesiuit ab eo q̃d de transmarinis ptib⁹ portaret. ⁊ cũ nihil rideret coegit eũ vt diceret. ⁊ accipiens coz istud ꝺditũ in pixide ⁊ bene coctum dedit vxori sue vt comederet. Cũq̃ comedisset q̃siuit de dña dicẽs Dilexisti etiã illũ militẽ q̃ mare trãsiuit. At illa rubedine p̃fusa loqui nõ audebat. ⁊ dixit miles. Sciat⁊ dña q̃ coz dilecti vestri vob̃ de transmarinis ptib⁹ missum comedistis. At illa rñdit. Et certe ego post illuz cibum nunq̃z aliũ cibũ comedã. ⁊ interfecit seipsam. Ecce quõ luxuria istos duos fatuos fecit ⁊ excecauit. ¶ Quinto luxuria fugienda est. q̃z nõ p̃mittit facere op̃a meritoria. sed compellit hominẽ carnaliter cogitare loqui ⁊ ꝺcupiscere. Grego. Cum luxuria mentẽ inuaserit: nullum bonum cogitare permittit. ⁊ totiens peccatũ mortale cõmittit q̃tiens inspicit mulierẽ ea⁊ ꝺcupiscẽdo. Mat. v. Qui viderit mlierẽ ad ꝺcupiscendũ eã iam mechatus est eã ꝛc. ⁊ sic

luxuriosus potest cōmittere vno die centum vel mille peccata mortalia. Et quod plus est doctores volūt q̄ morosa delectatio sit peccatū mortale. eriaz si nō velit facere qđ cogitat. tm qz cū ꝯsensu in cogitatōibz carnalibz morat. t delectat mortal'r peccat. Exemplū legit q̄ qdam ꝟgo qz audierat vnā cantilenā carnalem cantare cū delectatione. licz ꝯfessa fuerat añ mortē tm qndecim diebz ꝓter hoc in purgatorio fuit. sic ipa retulit cuidā sancto viro cui apparuit. Si hoc factū fuit ꝓter delectationez tm qđ erit ꝓter oīationem. Certo luxuria fugiēda est. qz corpus hois ꝯsumit hic in pn̄a. t aiam eternal'r damnat in futuro. De primo hēmus exemplū in Amnon filio dauid. q̄ ꝓter amorē carnalē quē habuit ad thamar sororē absalon egrotauit t tandē eā violauit. ꝓter qđ etiā vitā amisit. nā absalon ipm interfecit. ij. Regū. xiij. Exēplū in elisacia. m'ier qdā adulterio vtebat. t qndā maxime diligebat. qđ cū viro eius innotuisset. insidiabat illi. t ille fugā cepit. Post aliqs dies ille occulte redijt t sedit in domo cuiusdā amici sui. qđ cū illa intelligeret surrexit cū magno desiderio currens ad eū t cū tanto desiderio sup collū eius cecidit t amplexans eū mortua fuit. t ille vir soluens brachia eius de collo aufugit Q; aūt aiam dānat in futuro. ptz. j. Cor. vj. vbi dr. Neq; fornicarij neq; adulteri regnum dei possidebūt. Vbi Aug⁹. Si pie t caste vixeritis sine fine in celo gaudebitis. si impie t luxuriose vixerit; eternis incēdijs subiacebit; Vñ dixit susanna qñ senes cēptabant eaz de luxuria. Si eīm malū hoc egero mors mihi cē. s. eterna. Dañ. xiij. A qua nos custodiat q̄ sine fine viuit t regnat.

De eodem. Sermo. CXXV.

Redde rōem villicationis tue. Lu. xvj. Ista pñt esse ꝟba dei ad quēlibet hoīem. Oēs eīm reddituri sumus rōem de tota vita in futuro. Sunt eīm mlta de qbz reddere dēmus rōem. Primo de cogitatōibz. Sap. vj. Ipse. s. dōs cogitationes vestras scrutabit. Luc. xij. Capilli capitis vr̄i oēs nūerati sūt. Caput est intellectus. capilli sunt cogitationes q̄ deo patent. qs etiā oēs nūerabit. Greg. Omia districte nō solū facta sed etiā cogitationes pensant a dño. Quid ig̃ faciemus de incensu corpis si sic subtiliter cogitationes cordis iudicat. Legit in vitaspatz q̄ qdam frater venit ad abbatē suū monēdo dicens. Pr̄ dic mihi aliqđ ꝟbū edificatoriū. Qui ille. Vade t fac cogitatiões tuas sicut ille q̄ ē in carcere. ille eīm cogitat frequēter vbi est iudex. t qñ venit. t qđ rndebit ei. t sic frequēter occupat; ita dz qlibet hō cogitare interim q̄ est in carcere corpis q̄ oportebit eū stare añ tribunal iusti iudicis. s. xpi. t reddere rōes de oībz cogitatōibz ꝟbis t oprib. si hō sepe cogitauer; saluꝰ eris. Certe si hō sp cogitaret quō oportebit eū reddere rōes de cogitationibz. sepe cor suū ab inutilibz t malis cogitationibz abstraheret. Secūdo dēmus rōnē reddere de locutione. Mar. xij. Dico aūt vobis q̄ de oīi verbo ocioso qđ locuti fuerint hoies sup terrā reddēt rōes in die iudicij. Bre. Si de ꝟbo ocioso reddēda est rō in nouissimo die. pēsandū est qnta mala multiloq̄um sequūt. Ber. Si futurā cogitas de verbo ocioso discussionē nō valde tibi displicz silentiū. Si aūt pcm̄ est inutilia loq. multo magis ín eccl'ia fabulari. Legit de sancto martino q̄ dū sol'mnem missam celebraret. brūs brixius suꝰ diaconus diabolū vidit retro altare sedētē t scribentē. t cū deficeret pgamenū voluit illō deribz extēdere. t rupto pgameno collisit caput ad murū. qđ videns brūs brixius cepit ridere Cuiq; ārēret brūs martinus vt diceret sibi qđ risisset. dixit illi. At ille interrogans diabolū qđ scripsisset. Rndit. verba ociosa q̄ loquūt hoies in eccl'ia scribo. Ite legit de scō syro epo tanuēsi. q̄ sil'em visionē vidit in eccl'ia. Tercio sicut redden da ē rō de indiscreta locutione. ita ē reddenda rō de indiscreta taciturnitate. sic eīm pcm̄ est indiscreta locutio. sic etiā indiscreta taciturnitas. Jō dr Eccl's. iij. Tps loq̄ndi t tps tacendi. Azech. xxxiij. Si specula tor viderit gladiū venientē t nō sonuerit buccina t pp'ls se nō custodierit. veneritq; gladius t tulerit ab eis aīam. sanguinē eius de manu. s. speculatoris reqrā. Per speculatorē intelligūt p̄lati eccie. q̄ sūt ad hoc positi vt delinq̄ntes corrigant t errātes dirigāt. Si viderint subditos peccare; t tacuerit siue ꝓpter timorē siue ꝓpter amorē siue negligētiā. t illi in peris mortui fuerint. dōs requiret aias illas ab eis in die iudicij. Isa. lviij. Clama ne cesses. quasi tuba exalta vocem tuā t annūcia pplo meo scelera eoz. t domui Jacob pcta eoz. Illud figuratuz fuit Exo. xxxix. vbi dr q̄ dōs pcepit q̄ in limbis pontificis fierent tintinnabula aurea vt possit audiri a subditis suis qñ ꝓcederet. sic plati et dñi debent sonare vt possint audiri a subditis. nō debent tacere neq; dissimulare correctiões Vñ dōs Azech. iij. Fili hois dedi te speculatorē domui isr'l. audies ex ore meo fmonēam nūciabis eis. Si g̃ me dicente fmonē ad impiū morte morieris nō annūciaueri; ei neq; locuris fueris vt se auertat a via sua impia t viuat. t ipse impius in iniq̄tate sua morietur. sanguinē eius de manu tua requirā. Exemplum. Duo clerici erant se mutuo diligentes. q̄ cū vnus morti appropinqret adiurat⁹ est a alio vt rediret. t statū suū sibi reuelaret. Mortuꝰ

ḡ redūt. ꝛ seipm dānatū asseruit. ꝛ q̄siuit ille de statu platoꝛ ꝛ nūero dānatoꝛ. Et ille poꝛ rexit sibi litterā vt legeret. ꝛ erat scriptū in ea sic. Oēs p̄ncipes inferni ꝛ rectoꝛes tenebra rū vniuersis eccl'iaꝝ plati tartareā salutatio nē ꝛc. q̄ optime q̄ nostra sunt facitis. ꝛ nobis tot aīas p negligentiā transmittitis. q̄ vię lata ꝛ spaciosa via eas capit. sciatis vos digniozē habituros retributionē in tpe oportuno. Cū ille hec legeret stupens ꝛ dolens ait. Nec ego curā aīaꝝ tenebo. ꝛ dimisso būficio ordinem intrauit ꝛ religionē. Quarto debemus red/ dere rōnem de tpe. Ber. Oēm tps tibi impē/ sum requiret a te q̄liter fuerit expēsum. Ang. Q̄ lignū aridū ꝛ inutile q̄d in illa die rndeb cū exigeť a te vsq; ad ictū oculi oē tps tibi vi/ uendi impensum. Ber. Nihil p̄ciosius tēpe sed heu hodie nihil vilius reputať. Gre. Nō paꝝ estimes tps q̄ in factis vel dictis expen dit ociosuꝫ. Volat em̄ verbū irrōnabile vltra tps irrevocabile. nec aduertit hō q̄d amittit cū magnū pcm̄ p̄mittit. q̄ tunc p̄sumit inu/ tiliter tps. Un̄ de b̄ maxime p̄fitendū ē. Ex tē plū de beato augustino. q̄ inter alia p̄fessus fu it q̄ stans in agro vidit canē leporē agitantē. ꝛ stans in domo vidit araneā capientem mu scas cū reti suo q̄ texuerat. Hoc ideo p̄fite/ baꝝ. q̄ in eo tpe suū tps inutiliter p̄sūpsit q̄ talia aspexit. Et nō tm̄ de aspectu vez etiam de gressu vel de alīs etiam motib vel sensib corp̄is exiget deus rōnem a nobis. Job. xxxj. Nonne ipse p̄siderat vias meas ꝛ cūctos gres sus meos dinūerat. Un̄ Gre. Sic deus vni/ uscuiusq; vias cōsiderat vt nec minutissime cogitationes nec verba tenuissima que apud nos vsu viluerūt eo iudicio indiscussa rema/ neāt. Quinto dēmus reddere rōem de ope/ rib nr̄is. q̄. Cor. v. Oēs nos manifestari opter añ tribunal x̄pi vt referat vnusq̄sq; p/ pria sicut gesserit in corpe siue bonū siue ma/ lū. Et nō solum mala opa vult dns iudicare verūtā bona. pṡ. Cū accepo tps. s. iudicādi ego iustitias iudicabo. i. opa bōa iudicabo q̄ li intentione facta sint. Ysi. Ad districti exa men iudicis nec iustitia iusti secura est nisi pi etate diuina. vt ꝛ ipsa iustitia q̄ q̄sq; iustus est deo iustificante iustificeť. ꝛ tunc iustus vix saluabiť. impy ḡ q̄d facient. Un̄ apl's. j. Cor. iij. Nihil mihi p̄scius sum. i. in nullo remor der me p̄scia. nec in hoc iustificatus sum. i. non me iustū puto. q. d. Q̄z forte habeo occultum q̄d ego ignoro ꝛ deus scit. pṡ. Ab occultis me is mūda me dne. ꝛ ab alienis parce famulo tuo.

¶ Certo reddere debemus rōem de gressib nr̄is. Job. xxxj. Nonne ipse p̄siderauit vias meas. ꝛ cunctos gressus meos dinumerauit. Gre. Sic deus vniuscuiusq; vias p̄siderat. Reḡrein fmone. Videte manus ꝛc. ¶ Se/ ptimo reddenda est rō de bonis nobis a deo collatis siue tpalib siue naturalib ꝛ de bo/ nis neglectis. Eccs. xj. In bonis sit cor tuuꝫ ꝛ scito q̄ p oēm̄ his ducet te deꝰ ad iudiciū. Nā bōa tpalia sūt diuitie ꝛ honoꝛes ꝛ digni tates. p q̄b reddenda est rō. Bona naturalia sunt sanitas. fortitudo. pulcritudo. scīa. elo/ quentia. sapīa. vox cantandi. ꝛ alie gr̄e ꝛ sub/ tilitates q̄ ad laudē dei ꝛ ad iuuamē p̄rimi de bent expendi. Qui aūt hec neglexerit ꝛtinget illi sicut fuo negoc̄io q̄ absc̄ondit pecuniā dn̄i sui. Mat. xxv. vbi dicit de fuis q̄b dns talenta cōmisit vt lucrareť. ꝛ reuerso dño rōnem exe/ git ab eis vt habeť in euangelio. q̄b exponēs Gre. ait. Quis itaq; hō iste est nisi noster re/ demptoꝛ ihesus xp̄s. Rogemus ꝛc.

Dñica decima. Sermo. CXXVI

Nemo pōt dicere

dns ihs nisi in sp̄usancto. j. Cor. xij. Multi sunt hoies q̄ dicūt q̄ sint fuli ihesu xp̄i sz nō sūt. q̄z dns nō reputat eos suos. Ondit aūt apl's in ꝟb̄ ꝓpositꝰ q̄ sūt illi q̄ possint dice re q̄ sint fuli ihesu xp̄i. ꝛ dicit q̄ nullus pōt di/ cere ihesuꝫ xp̄m esse dn̄m suū ꝛ se fuū eius nisi sit in caritate. Un̄ dic̄ glo. Nemo pōt dicere ihesus est dns meus. ꝛ ego sum fuus eius nisi in sp̄usancto ꝛ nisi sit in charitate q̄b est ma/ ius donū sp̄ussancti. ¶ Sciendū aūt q̄ mul te sunt que faciūt hoiem fuū ihesu xp̄i. ¶ Pri/ mū est obedientia q̄ sup oia ꝺo placet. j. Re gū. xv. Melioꝛ est obedientia q̄ victime Vi demus q̄ terreni p̄ncipes nolūt hr̄e fuos ino bedientes. mlt̄omagis rex celestis cui obediūt oēs creature. Act. v. Magꝫ oportet obedi/ re deo q̄ hoib. Nec aūt obedientia ꝺz ꝓcede re ex charitate. Joh. xiiij. Si diligitis me mā data mea fuate. s. ex charitate ꝛ dilectiōe. nō ex timoꝛe fuili siue coacto. Coacta em̄ fuitia nō placent deo. Quidā em̄ obediūt deo ꝛ fa/ ciūt bona opa q̄z timēt penā inferni. alij pla/ gam in corpoꝛe vel in reb vel in famatiōib. ꝛ iō fugiūt pctā ex timoꝛe magis q̄ ex charita te. si em̄ scirēt nō esse infernū ꝛ si possent absq; periculo corp̄is facere multa mala cōmitteret q̄ nō laudent mō facere. Isti obediūt deo tan q̄ asinus dño suo. Asinus nihil opať nisi fla gelleť. sic ꝛ illi nolūt obedire deo nisi flagellā tur a deo p infirmitates vel tribulationes rūc incipiūt inuocare deū. sicut figuratū ē. iij. Re gū. xiiij. in Joab q̄ noluit venire ad absalonē ꝛ obedire ei nisi ꝑus succenderet segetes eius. tunc obediuit ꝛ quasi coactus venit. Exem/ plum in paulo. qui statim se obedire ꝓmisit q̄n a dño flagellatus fuit dicens. Dñe q̄d me vis facere. Sz nūc tales si cū paulo in obedi/ tia ꝑseuerarent melius hr̄ent. Sed pl'es sunt

Dominica decima post trinitatis

q̄ qñ infirmāt obedire ⁊ meliorare se ꝓmittūt sz quando qualuerint manēt sicut ꝑus. vnde ꝑ. Demon languebat bonus monachus esse volebat. Sed dū qualuit mansit vt añ fuit. Tales sunt similes pharaoni. qui quotiens flagellabatur a dño totiens ꝓmisit se obedire deo. Sed cessante plaga obedire recusabat. ⁊ sic decem vicib⁹ plagatus obedire noluit. ⁊ iō eū in mari rubro cū oīnib⁹ suis submersit. Exod. xiij. Sic etiam timendū est de illis q̄ in infirmitate vel necessitate deo ⁊ sanctis aliquid ꝓmittūt et nō reddūt cū euadūt. Exemplū. Brito q̄dam noīe debebat q̄ndam vaccam cū vitulo ad forū ducere. ⁊ cū esset in mari ⁊ tēpestas maxima esset vouit beato michaeli vitulū offerendū si euaderet. sed cū euasisset dixit. Michael cū essem in mari ꝓmisi tibi vitulū. sed quia modo sum in terra ⁊ securus nihil tibi dabo. ⁊ subito venit fluxus maris ⁊ inuoluit eū cū vacca ⁊ vitulo ⁊ submersus est. Ideo dicit ps̄. Vouete ⁊ reddite deo vestro. Quidā ꝯo obediūt nō ex charitate sz ꝓpter bona tpalia. qz tādiu obediunt deo q̄diu bñficium eius sentiūt. ⁊ in reb⁹ tpalibus ꝓsperant. Tales sunt sicut accipiter q̄ obedit dño suo ꝓpter escam. Tales eīm fuerūt iudei. q̄diu pluit illis deus manna de celo in deserto coluerūt eū ⁊ fuerūt ei. sed postq̄ cessauit fuire ceperūt dñs alienis. Sed sic multi adhuc sunt q̄ fuiūt deo ⁊ dant elemosynas cum sentiūt ꝓsperitatē in tpalib⁹. sz qñ imittit eis dñs aliquas tribulationes vel infirmitates. statim murmurant ꝯ deū. ⁊ ipatiēter loquūt dicentes. Non possum dare elemosynas. qz dñs oblitus est mei. imittit mihi multas tribulationes. plura dāna q̄s alteri. q̄d feci sibi q̄ ira mihi imponit dāna q̄ me sic flagellat. Ecce a ꝓpter q̄ tales fuiūt deo ꝓpter bona tē poralia nō ex charitate. qz cessante ꝓsperitate cessant a fuicio dei. Tales q̄ deo fuiūt tm̄ ꝓ tpalib⁹ illos remunerat etiā cū tpalib⁹. Exēplum. Erat q̄dam hō auarus ⁊ diues ⁊ nūq̄ elemosynas dedit. sed tm̄ habuit fuū vnū q̄ eo nesciente elemosynas dedit. qđ cū inuotuisset dño iratus est. ⁊ posuit cū fuo rōnem. et cū cōputasset inuenit oīa bona sua duplicata. Tunc ait dñs fuo. Video q̄ p elemosynā fecit mihi dñs augmentū bonoꝝ meoꝝ. subtrahe mihi q̄sto anno duplū. ⁊ da elemosynā plus pauplb⁹ q̄ fecisti me nesciēte vt dñs duplicet bona mea. Quo facto anno futuro īuenit bona sua q̄druplicata. ⁊ sic recepit mercedem tpalem ꝑ eterna. ⁊ ideo tale fuiciū nō est meritoriū sed imꝑfectū. Quidam ꝯo obediūt ex charitate sicut filij. q̄ liz aliq̄n ꝑcutiātur a patre attn̄ diligūt ipm. Tales fuerunt sancti martires q̄ nullis aduersitatib⁹ potuerūt a xp̄o separari. Ro. viij. Quis nos separabit a charitate xp̄i. tribulatio an angustia an ꝑsecutio an fames an nuditas an gladius. q. d. Nihil est qđ possit nos a charitate xp̄i separare neq̄ etiā mors. Can. viij. Fortis vt mors dilectio. imo multo fortior. qz ocīm mortez supat. Talis fuit Job. cui abstulit dñs ocīm substantiam suā liberos ⁊ corpis sanitatem. ita q̄ insterq̄linio iacēs. testa saniē radebat. ⁊ tū dicebat. Etiam si occiderit me tū sperabo in eum. Hanc igit obedientiā hīe debemus si fui dei esse volumus. Debemus etiā habere būilitatē q̄ē secūdū ꝓncipale. Mam nō decet dīm būilem hīe fuū superbū. Mat. xj. Discite a me q̄ mitis sum ⁊ būilis corde. Luce. xvij. Cū oīa bñfeceritis dicetis. serui inutiles sumus. Un̄ legit Joh. xiij. q̄ dñs lauit pedes discipl'oꝝ suoꝝ. dixit. Scitis q̄d fecerim vobis ego dñs ⁊ mgr̄ vester. vos vocatis me magister ⁊ dñe ⁊ bn̄ dicitis. sum etenī. Si ego laui vestros pedes. ⁊ vos alter alterius debetis lauare pedes. i. opus būilitatis vobis exhibui. ita ⁊ vos faciatis. Ber̄n. Intolerabilis ꝓdentie est. vt vbi se dñs maiestatis exinaniuit. inflet vermiculus superbia ⁊ cōtumescat. Idem in epl'a. Fortitudo vire fundamentum būilitatis ⁊ ꝓueniens ad fastigiū charitatis. vis celsitudinē capere dei. cape ꝑus būilitatis exemplū xp̄i. In signū huius rei dicit ſ. Regū. xvj. q̄ ysai adduxit septē filios suos de quib⁹ dixit samuel. Non elegit dñs ex his Cui ysai. Adhuc reliquus ꝑuus est qui pascit oues. Ille fuit dauid. Quo vocato dixit dñs ad samuelem. Surge ⁊ vnge ipsum in regem. Ecce q̄ humiles elegit sibi ad fuiendū. Dicitur aut̄ ibi q̄ tres fratres noiati fuerūt reꝓbati. vicz Alyab. aminadab. ⁊ samaa. Qui dam superbiūt peccatū suū nō curantes dicentes. Deus est pater meus ⁊ ego filius tuus. q̄ mō possz me dānare. Isti significant p elyab qui interptatur pater meus ⁊ deus meus. Et tali superbia peccauit adam qui putauit se tāti pcū esse apud deum. Fm sententiā beati Augustini super Gen̄. q̄ ꝓpter comestionem vnius pomi nō intraret aliquam penam ⁊ q̄ de facili posset consequi veniam. Superbiunt q̄dam nolentes deo obedire. de quibus dicit Job. Isti sunt rebelles ⁊c. Isti significant per aminadab qui interptatur populus sponteus. qui similiter a deo reꝓbant. Quidam superbiunt nullum parem habere putantes nec volentes. qui significant p samaa. qui interptatur perditio eius. Quod certissime ꝓz in spirituali creatura. que sup deum extollere se volebat sed dicit ei p ꝓpham. Verūtamen ad infernum detraheris. Hugo. Super lunam in celo nata ē. sed īmemor quasi via vnde ceciderit illuc redire postea nō potuit. Ter/
cium est q̄ qui vult esse seruus christi debet

esse mundus. i. castus. In cuius signū dicitur Dañ. i. q̄ Nabuchodonosor rex pcepit eligi pueros de filijs israel qui essent sine macula et decoris forme. q̄ starēt i palacio suo z sibi ministrarent. In q̄bus pueris notat q̄lis debeat esse castitas serui dei. Primo dz esse munda p integritatē z sine macula corpis z aīe. quia fm beatuz Hiero. Nihil pdest virginea hre carnem si q̄s cū mente nupserit. Scō dz esse decora. i. ornata virtutib. q̄ fm beatū Gre. nec bonū opus valet sine castitate. nec castitas sine bono ope. Tercio spāliter debet esse ornata verecundia. q̄ verecundia debet esse comes castitatis eo q̄ p eā cōseruatur. Unū Eccl. xxvi. Gratia sup gratiā mulier pudica casta z sancta. Quarto dz esse ornata vt p amore dei seruetur. qō significat p pueros istos. Debet eē puer castus z purus in intentōe. nō sicut fatue virgines q̄ quesierūt humanā laudē i sua castitate. De q̄bus Gre. Dū gloriā foris appetunt in vasis suis oleū hre noluerūt. De quoz numero fuit filia iepte q̄ dolēs in virginitate vitam finire in duoby mensibz p mōtes cū sozoribus ambulās virginitatē suū defleuit. Joo fm Ber. in epla differūt homo pudicus z angelus. nō virtute sz felicitate. sed sit illius castitas felicioz. huius tñ fortioz esse cognoscit. Idez. Castitas sine charitate est lampas sine oleo. subtrahe oleum et lampas nō lucet. tolle charitatē z castitas nō placet. Rogemus xc.

De eodem Sermo. CXXVII.

Videns iesus ciuitatem fleuit sup illā. Luc. xix. Greg. Omnis xpi actio nra est instructio. In hoc em legitur xpm sepius fleuisse z nūq̄ vel raro risisse. sicut dicit Aug. docēs nos in hoc mūdo potius debere flere q̄ ridere vel gaudere. Debemus aūt libēter flere pter multiplicē lachrymarū veilitatē. Prima vtilitas est q̄ lachryma aīam lauat q̄ p pctm est denigrata faciei eius. Treñ. iiij. Denigrata ē sup carbones facies eoz. i. oscia peccatoz. Q̄ñ carbo ē igne tus tunc est candens. q̄ñ extinguit niger efficit Sic aīa amore dei ignita pulcra est z lucida. fm q̄ dz Can. iiij. Tota pulcra es amica mea xc. Sed q̄ñ ignis charitatis p pctm extinguit. tunc nigra efficitur. Si aūt fuerit lota aq̄ lachrymarū sup niuē dealbat. ps. Lauabis me et sup niuē dealbabor. Ista aqua lauit maria magdalena maculas aīe sue q̄ lachrymis pedes dñi rigauit. Cū aqua ista lauabat se petrus q̄ñ post trinā negationē recordabat verborū xpi. et egressus foras fleuit amare. Unū Gre. Maculas cordis sui aspexit lauādo ad fontē misericordie cucurrit. s. xpm. Ambro. O petre quid tibi pfuerunt lachryme vite tue. doce me. Sed docuisti ilico. nam q̄ lapsus es añ q̄ fleres. post q̄ fleuisti electus es vt alios reges. Gre. O petre apostole lachryme tue que abluunt pctā gradū restituūt. et maximā iaz pmūt z maioza pmittūt. De istis lachrymis dicit brūs Aug. Penitēs quicq̄d sordis post baptismi purificatōz cōtraxit oportet vt abluat saltē lachrymis mētis. Ista aq̄ lachrymarum figurata est p mare eneū in q̄ ingressuri i templū z tabernaculū lauabāt pedes z manus. Sic q̄ volūt intrare templū celeste debent lauare illa aqua lachrymaz manus. i. opa. z pedes. i. affectōes. Bern. Exite lachryme exite. aperiant cataracte miseri capitis mei. et non erumpēt gutte lachrymarū sed flumina. si forte sufficiāt abluere pctā q̄bus iram dei meruī. Aug. Si totus vertar in fletū. nō vt sint gutte lachrymarū sed abundātia fluminis. digne tñ nō potero flere. cum tanta sint mala mea vt oēm dolorē sua mutāt magnitudie. Scō lachryme impetrāt a deo quicq̄d volūt. Hiero. Qz̄ō deū lenit. lachryma cogit. tergit z impetrat z supplicat. Unū dum Ezechias deū p vita sua orasset dictū est ei. Ecce vide lachrymas tuas z sanaui te. et adijciam diebus tuis quindecim annos. Esa. xxxviij. et. iiij. Reg. xx. Cū anna oraret z fleret exaudita est oz̄ō ei⁹ a dño. et dedit ei filiū noie Samuel. i. Re. i. Thobias z sara orauerūt cū lachrymis et exaudite sunt pces eoz. Thob. iij. Tercio lachryme diabolū z ei⁹ temptatōes fugāt. Gre. Flāmas malarū suggestionū citi⁹ extinguit vnda lachrymarū. Q̄ñcūq̄ videt hō accendi domū suā igne male ꝯcupiscētie dz redire ad aquā lachrymarū z extinguere. Aqua lachrymaz est sicut aq̄ benedicta. Sicut em aqua bñdicta fugat diabolū de tēplo materiali. sic aqua lachrymarū de tēplo spūali. i. aīa. Hoc figuratū est Exo. xiij. vbi dz q̄ pharaō et exercitus eius q̄ psequebant filios isrl sub mersi sunt in mari rubro. Per pharaonē z exercitū eius signat diabol⁹ cū oībus suis suggestiōib. q̄ psequit israel. i. sanctos hoīes deū ꝯtemplātes. ille submergit in mari rubro. i. vincit p aquā lachrymarū z ꝯtritōis semper. Quarto lachryma letificat angelos. Ber. Delitie angeloz sunt lachryme penitētiū. Dicitur etiā Lu. xv. q̄ gaudiū est angelis dei sup vno petōre pniam agēte. Exemplū i filio pdigo. ad cuius pniam incepit pater cum seruis suis epulari z gaudere. Lu. xv. Quinto lachryme mentē humiliāt. puer. xij. Deroz in corde iusti humiliabit eum. Et humilitas est aqueductus p quē lachryme defluunt. z illū conatur diabolus obstruere Judith. vij pcepit holofernes incidi aqueductū. Ipsa est vallis ad quā descendunt aque lachrymaruz. Job. xij. Si cōtinuerit aq̄s oīa siccabuntur.

¶ Sexto aqua lachrymarū regnuz celorum quasi quadā vi obtinet. Matth. xi. Regnum celorū vim patitur et violenti rapiunt illud. Glo. Regnum celorū vim patitur. cum peccator ad illud tangz ad locum alienum intrat per pniam. Grego. Regnum celorū vult capi nostris fletibus quod nostris meritis non debetur. Ber. O humilis lachryma tuuz est regnū. ante faciem iudicis intrare nō vereris sola si intraueris quicqd petieris impetrabis Inimicis accusantibz silentium imponis. et quādoqz ab ore iudicis sniam rapis. quid plura. Uincis inuincibilē z ligas omnipotentē.

¶ Septimo lachryme orones deo acceptabiles faciunt. Thob. xp̄. dixit angelus ad Thobiam. Quādo orabas cum lachrymis obtuli orationem tuam domino. Istud figuratum est Leuitī. v. et. xp̄. Offerebat vnusquisqz duos turtures aut duos pullos columbarum domino. Columba gemitu p cantu habet. Columbas ergo dño offert qui cum lachrymis z gemitu cordis animā deo seruire facit. has vero lachrymas sign̄ō habemus debemus petere a deo. In cuius figurā dicit Nume. xx. q cum filij israel transirent p desertum z non haberent aquā. dixit moises ad dñm. Dñe ecce audi clamorē populi hui⁹ et aperi eis fontē aq̄ vt bibant et iumēta. Per filios israel intelligunt fideles q̄ debēt clamare ad dñm vt aperiat eis fontez lachrymarum de petro. i. de xp̄o. et de duricia cordis sui. vel vt mittat eis aquā gratie vt bibant et ipi et iumēta. Legitur Ben. xxvij. q Esau audiens q amisit benedictōz fleuit eiulatu magno. et Isaac misericordia mot⁹ dixit ad eum. In pinguedine terre z in rore celi desuper erit bñdictio tua. Per isaac intelligit deus. qui videns flentē esau. i. peccatorē ꝓpter p̄ditionē gratie. misericordia motus dixit. In pinguedine terre. i. in diuitijs eternis. et in rore celi. i. spiritussancti gratia erit tua benedictio. Rogemus xp̄m.

¶ Dominica vndecima

Sermo CXXVIII.

Christus mortu⁹ est p̄ peccatis nr̄is. i. Chor. xv. In verbis istis reducit nobis ap̄s ad memoriā passionē dñi nostri iesu xp̄i ne eam obliuiscamur sed in cōtinua memoria habeam⁹. ¶ Sciendum autē q tria sunt que debent nos incitare ad recolendū xp̄i passionē. Primū est si consideremus causam ipius passionis. Que autez sit causa tangit in verbis ꝓpositis. s. p peccatis nostris passus est. Esa. liij. Ipe enim vulneratus est ꝓpter iniquitates nostras. Bern. O amantissime iuuenis q̄d cōmisisti q talia pateris. quod scelus tuuz. quę culpa tua. q̄ causa tue mortis. Ego sum causa tue mortis. ego occasio tue occisionis. me ꝛcupiscētia illicita traxit ad arborē. te pfecta charitas traxit ad mortem. Fidelis esset dñs z merito diligend⁹ qui seipm in mortē daret p seruo suo qui furtū cōmisisset. Hoc fecit xp̄s. nos peccaueramus et morti adiudicati eramus. z xp̄s se p nobis suspendi pmisit. ps. Que nō rapui tunc exolvebam. Merito talē fidelitatē ꝛtinue recordari debem⁹. Eccl. xxix. Gratiā fideiussoris tui ne obliuiscaris. s. xp̄i. dedit em̄ aiam suam p te. Aug⁹. Laudemus. amemus. adorem⁹ dñm nostrū iesum xp̄m. qm̄ per mortē ipius de tenebris ad lucē. de morte ad vitā vocati sum⁹. et de luctu ad gaudiū. Et sic ptz causa sue passionis. s. pcta nostra. ¶ Secūdo debemus recordari xp̄i passionem ꝓpter eius paupertatē. Ad qō nos monet sacra scriptura in multis locis. Treñ. iij. Recordare paupertatis mee. quia scz p te sustinui o homo. et nō solū in passione sed in oībus diebz vite mee. ps. Pauper sum ego z in laborib⁹ a iuuētute mea. Paup fuit in natiuitate. q̄ hospitio caruit. in diuersorio natus. in p̄sepio reclinatus. vilib⁹ pannis circumuolutus. Item paup fuit oībus diebz vite sue. adeo q̄ nō haberet vñ censuz soluere potuisset. Item in morte adeo paup fuit q̄ non habuit vbi caput suū reclinare posset. Luc. ix. Vulpes foueas habent et volucres celi nidos. filius aūt homis nō habet vbi caput suū reclinet. Itē adeo paup fuit q̄ nudus in cruce pepēdit. Job. i. Nudus egressus sum de vtero matris mee. nudus reuertar illuc. Itē adeo paup fuit in amicis q̄ oēs amici eius dereliquerūt eum. Job. xix. Fratres mei se elongauerunt a me. et noti mei quasi alieni recesserunt a me. et dereliquerūt me. ꝓpinqui mei Esa. lxij. Circūspexi z nō erat auxiliator. et cuius alicui adesset. s. Maria. Johānes z alij. nō in nullo auxilium et p̄bere potuerūt. Esa. lxij. Quesiui z nō erat qui adiuuaret me. ¶ Tercio debem⁹ recordari passionē xp̄i ꝓpter multas vtilitates siue effectus. ¶ Prima vtilitas est q p mortem suā sanati sumus. Esa. liij. Liuore eius sanati sumus. i. sanguinis sui effusione. Bern. Mittitur filius virginis. filius altissimi iubetur occidi. et vulnera nostra p̄cioso sanguine sui balsamo mederent. Aug. Magn⁹ ad nos venit medic⁹ q̄ vbiq̄ mundus iacebat egrotus. Omnes em̄ vulnerati fuim⁹ vulnere mortifero ex peccato z delectatōe primi hois. sed christus nos sanauit sua morte z dolore. et ꝛtinue in memoria habeamus Nume. xxi. de q̄ moises erexit serpentē eneū. ex cuius intuitu sanabant filij israel a morsibus serpentuz. sic homo p xp̄i passionis intuitū saluabitur a morsibus demonū. Ideo dicit Eccl. xxxvij.

Altissim⁹ de terra. s. corpis sui fecit medicinā. Mō monet nos beat⁹ Aug. O homo cogitā tum te dilexit deus tuus vt vestigia ei⁹ seq̄/ris. p te vulneratus est vt te sanaret. p te mor/tuus est vt te a morte suscitaret. ¶ Scōa vti/litas passionis xp̄i est pacis reformatio. Naz p sanguinē suū reformata est pax inter deū pa/trē z pctōrem. q̄ nūq̄z reformari potuit in q̄n/q̄ milibꝫ annoꝝ. apl's ad Ro. v. Cū inimici essemus reconciliati sum⁹ deo patri p mortē fi/lij eius. In cui⁹ signū post resurrectōz eius cū ipe appareret discipul' suis annūciauit eis pa/cem dicens. pax vobis. nolite timere. et ondit eis manus z pedes et latus de q̄bus sanguinē fuderat in pacis reformatiōz. Cōsuetudo erat quondā apud antiq̄s q̄ in signū pacis fude/runt sanguinē aīalis. ad designandū q̄ q̄ illā pacē frangeret illi⁹ sanguis esset effundend⁹. Sed xp̄s p reformatōe pacis nō effudit san/guinē aīalis sz p̄priū sanguinē. Vñ q̄ dicāpl's ad Heb. xij. q̄ p p̄priū sanguinē introiuit semel in sancta sctōz vt nos deo patri reconciliaret. Fiebat etiā pacis reformatio p̄cussione ma/nuum apud antiq̄s. Jōo xp̄s post resurrectōz apparuit discipulis manus et latus oñendo ¶ Tercia vtilitas passionis xp̄i est q̄ p mor/tem ei⁹ liberati sum⁹ a p̄tate diaboli. et redu/cti in hereditatē filij dei. Col'. i. Eripuit nos ō p̄tate demonū et trāstulit nos ad regnuz filij dei. Exemplū. Puella quedaz p violentiā a quodā rege electa fuit de hereditate p̄fis sui. q̄ cū nullū adiutorē inueniret in terra sua. q̄si/uit in terra aliena. Venit aūt q̄dā adolescens aduena iniens bellū p ea tali pacto. q̄ si i bel/lo moreret ipius arma tenere deberet in came/ra sua vt illis visis semp haberet memoriam ipius. et nullū aliū duceret. et si instaret ei⁹ cō sanguinei q̄ deberet ducere aliū. rūdere debe/ret q̄ sup hoc vellet se deliberare. et tūc intra/re cubiculū z respicere arma eius cruentata. et recordari sui vt aliū nō recipet virū. et sic fa/ctum est. Per puellā totū genus humanū si/gnificat q̄ō p suggestionē diaboli hereditatez suā dimiserat. et in toto mūdo nō inuenit ad/iutorē. Eccl'. li. Aspicies in adiutoriū hoim z nō erat. Tūc venit quidā adolescēs de alienis p̄tibus. i. xp̄s de celo descendēs. et formā ser/ui accipies pugnauit p nobis z vicit. Apoc. v. Excevicit leo de tribu iuda. ita p mortē suā hereditatē quā p̄diderat⁹ recuperaret. Vñ q̄ ō Deut. iij. Moises sepauit tres ciuitates re/fugij. quarū vna talis erat. Si q̄s aliquē oc/cideret refugiebat ad aliquā illarū. et ibi a cō/sanguineis occisi secur⁹ fuit. et nō audebat ex/ire ciuitatē illā et redire in domū suā nisi post mortē summi pontificis. Moraliter. homici/de eramus q̄n p̄priās aīas p pctm occidera/mus. Ideo expulsi fuim⁹ de domo z heredi/tate nostra. s. de paradiso. et electi in exiliū hu/ius mūdi. et redire nō poteram⁹ nisi mortuo summo sacerdote. i. xp̄o. In hui⁹ signuz dixit latroni. Hodie mecū eris in paradiso. Nos igi/tur mēbra eius cruentata arma. s. crucē lance/am clauos z flagella in cubiculo cordis nr̄i re/ponere debem⁹. et fidelitatis ip̄ius nūq̄z obli/uisci. nec aliū sponsum aīe nostre sibi p̄pone/re debem⁹. Rogemus tē.

¶ De eodem Sermo. CXXIX

Qui se exaltat hu

militabit. Lu. xviij. et xviij. In h̄ euā/gelio p̄tz q̄ damnabilis sit superbia. iō fugien/da. ¶ Sciendū aūt q̄ duplex est superbia. s. in/terior z exterior. Interior est q̄drupler. Pri/ma est q̄n homo credit se h̄re bona sua a seipo et nō a deo. sic ille q̄ gloriat⁹ in bonis suis. i po/tentia vel sapia sua. Contra q̄s dicit apl'us. i. Chor. iiij. Quid habes q̄ō nō accepisti a deo. si ergo accepisti q̄d gloriaris q̄si nō acceper. Quantū deo displicet ista superbia p̄tz i dauid Qui post q̄z multa mala bella pugnauerat et q̄ triumphauerat putabat q̄ de multitudine populi hunc triumphum h̄ret. z non de adiu/torio dei. et lapsus est in superbiā. et fecit pp'lm suū numerari. q̄ō intantū displicuit deo q̄ oc/cidit vno die a mane vsq̄z ad vesperā septua/ginta milia virorꝫ. Nota histo. i. Paral'. xxi. Istā superbiā h̄nt oēs ingrati. q̄ nō referūt deo grās de bonis collatis. Alibꝫ sepe subtrahit dñs gratiā quā dederat. Ber'. Ingratitudo ē ventus vrens exiccans fontē pietatis diuine. rozē miscōie. feruozē gr̄e. H̄re. Nō est dign⁹ dandis q̄ nō refert grās de datis. et q̄ grās de receptis fecerit. maiozē gratiā req̄ret. Exem/plum. Quidā vir sanct⁹ multū temptabat a spū fornicatōis. et cū amplius resistere nō pos/set in orōz se pternēs dixit. Dñe iesu xp̄e grās tibi refero de oībus bñficijs mihi collatis. et et recognosco me nihil h̄re nisi de tua gratia z mīa. et scio q̄ a memetipo nō possum ampli⁹ resistere huic temptatōi. vñ rogo vt mihi tua gr̄a subueniat. et statim oīs tēptatio cessauit. Ecce q̄z būlis fuit. et a deo se oīa h̄re cogno/uit. ideo dei gratiā meruit. ¶ Scōa superbia in/terior est q̄n bō recognoscit se oīa h̄re a deo. q̄ habet. et tñ sibi videt q̄ h̄eat de meritis suis. et q̄n bene dign⁹ sit h̄re talia. z hoc est magna stulticia. q̄z quicq̄d boni facere possum⁹ nihil est respectu illius q̄ō dñs p nobis fecit. Ber'. Quia refeciſti me q̄n perieram debeo iterū me tibi totū. in primo me fecit et scōo refecit. de/beo sibi bis. quid ergo retribuā ei q̄ seipm mi/hi dedit. Nam si millesies me impendere pos/sem. adhuc nihil esset. quid ergo sum ad deū. Patet ergo q̄ oīa opa nr̄a nihil sunt respectu

beneficiū qđ deus nobis cōtulit in hoc q̄ creauit nos ⁊ redemit. Item nihil sunt respectu p̄mij qđ nobis p̄mittit. Bern̄. Non sunt talia bona nostra vt p̄ter ea vita eterna nobis exiure debeat. Quid em̄ sunt merita nr̄a ad tantā gloriā. Bre. Sepe etiā nostra iusticia ad examen diuine iusticie deducta iniusticia ē. et sordet in cōspectu iudicis qđ fulget in estimatiōe operātis. Ber. Vapulare sane cū male operaris vt verbera p̄utenk̄ immerita. forte de⁹ miserebik̄ flagellato q̄ in me nō inuenit meritum qđ remuneret. Exemplū huj⁹ habem⁹ in natura. Vesica est pellicula tenuis q̄ ad modicū ventū inflatur. et si due vel tres imponank̄ fabe horribile faciunt sonū. Si aūt acu pungak̄ ad nihilū redigit. Sic etiā quidā q̄tumcūq̄ quo munere ditank̄ a deo. tm̄ inde maxime inflatur. si a deo modica cōpunctiōe. i. infirmitate pungunk̄ tūc ad nihilū redigunk̄. ¶ Tercia superbia interior est cum ds̄ iactat se hre qđ nō habet. de qbus dr̄ Esa. v. Ue q̄ sapientes estis in oculis vr̄is. et coram vobismetip̄is prudentes. puer. xxvi. Vidisti hoiem sapientē sibi videri. magis illo spem habebit insipiens. Isti peiores sunt cecis. Ceci cognoscūt cecitatē p̄priā licet alia nō cognoscāt. sed isti p̄priā cecitatē ⁊ ignorantiā nō cognoscūt. videk em̄ eis q̄ sunt sapientes cū sint fatui. ⁊ putāt se aliqđ ee cū tm̄ coram deo nihil sint. Istud vicium habuit phariseus dicēs. Gras tibi ago q̄ nō sum sicut ceteri hoim̄ ⁊c̄. Nota parabola. Luc. xviij. Putabat se iustus cum tm̄ nō esset. Sic adhuc multi sunt nimis p̄sumentes de gra eis data Exemplū huj⁹ legik̄ in Leui. i. q̄ p̄ceptū erat offerri vesicam p̄pe altare ad plagā orientalē ī oblatiōe ouiū et alioz̄ aīaliū. Cuius rō est ꝑm Aug. qz̄ p vesicā intelligik̄ superbia q̄ etiā bonis operib⁹ insidiak̄ vt peant. et maxime ī cōtemplantib⁹. Et ideo quāto maiora sunt opera tāto magis cauendum est de vana gloria. ¶ Quarta superbia interior est qñ aliquis reputat se sanctiorē vel scientiorē alijs. Bern̄. Noli te p̄parare maioribus. noli minoribus. noli eq̄libus. noli te vni vel nemini. nō reputes te dico sz̄ nec cōparare p̄sumas. Quare. quia nescis q̄lis sit ille futurus et qualis tu. licet ei p̄ximus tuus sit homicida pctōr. saracenus. et iudeus in p̄nti. forte iam in dei pui dētia p̄t esse de numero saluando. Uñ licet etiā modo tu es bonus. nescis tm̄ vtrū in p̄scientia dei sis de nūero saluando. Eccl's. ix. Sunt iusti atq̄ sapientes ⁊ opa eoz̄ in manu dei. et tm̄ nescit homo vtrū amore vel odio sit dignus. Multi em̄ sunt q̄ viuūt in magna castitate vite sue et tm̄ nō sunt de numero saluando. et ecōtra. Legik̄ in vitaspatrū q̄ quidaz latro venit ad quendā heremitaz. Redre in ser. Stipendia pcm̄ mors ⁊c̄. Superbia exterior consistit in multis. Primo in superbo et superfluo ornatu vestimento. in edificijs pomposis. et ī magna potētia. dicit. iij. Re. ix. q̄ Jehu venit ad iezabel depinxit se stibio. et ornauit se vestib⁹ p̄ciosis ⁊ caput suū. et ascendens turrim p̄spiciebat p fenestrā. quā cū vidisset iehu iussit eā p̄cipitari. qđ et factū est. ⁊ sic ꝑculcata equoz̄ vnguib⁹ interijt. Per iezabel aīa superba intelligik̄ q̄ ornat se vestib⁹ vt ab oīb⁹ plus ametur et honoret. et ascēdit turrim superbie alios cōtemnendo. et respicit p fenestrā se oīendo quā cum viderit iehu. i. deus mādat eā p̄cipitari de turri. id est de superbia vita p seruos suos. i. angelos sanctos. q̄ cadens in terrā. i. infernū. cōculcak̄ p equos. i. demōes. et sic interit. Cōtra hanc superbiaz. s. superfluū ornatū possumus accipe exempla. Primo in p̄mis parentib⁹. qbus fecit dñs tunicas de pellib⁹ aīalium mortuoz̄. vt semp cogitarent se ee morituros. potuisset em̄ eis fecisse vestes de scharlaco. vel alias valde nobiles. s. serico sed nolunt. Exemplū in Johāne baptista qui habuit vestimentū de pilis camelorz̄. Ite de beata virgine. que vt dicit Crisp. sup Matth. Uix habuit vnā tunicā nō ad ornatū corpis. sed ad tegumentū nuditatis. Magna fatuitas est q̄ homo studet ornare corpus a vermibus corrodendū. et nō aīam eternaliter victuram z nūq̄ moriturā. Sed heu multi student plus ornare exteriora q̄ interiora. scz̄ domus suas q̄ aīam suā. Exemplū legit de quodaz rege q̄ fecit magnū cōuiuiuz cunctis p̄ncipib⁹ suis. et nō erat in domo sua angul⁹ quin esset purpura coopertus. et fuit qđā phs inuitat⁹. q̄ cū vellet expuere circūspexit vndiq̄. ⁊ vidit oēs p̄ietes ornatos serico. et pauimētū tapetib⁹. et nō habēs locū vbi expueret. expuit i facie regis iuxta quē sedit. Cum serui vellēt irruere in eū nō p̄misit rex. sz̄ q̄siuit q̄re hoc fecisset. Qui ait. Vidi oīa loca purpura ⁊ auro ornata ⁊ nō inueni locū immundiorē q̄ faciē tuam. Qđ audiēs ip̄e rex cōpunctus est. et hūiliauit se. Ite superbia exterior fit in magnis ⁊ superfluis edificijs. in qbus breuiter morabunk̄ et nō cogitant vbi ꝑpetue sunt morituri. Uñ ap'lus Hebre. xiij. Non habemus hic manētem ciuitatē sed futurā inquiramus. Legitur enim de Alexandro magno. Cunq̄ totū mundum cum magna superbia circūiret venit in quandā insulam in qua incole illius nō vtebantur veste sed tm̄ pellibus mortuorū animalium. nec habebāt domos sed in cauernis terre habitabāt. Cuius causam cum quesiuit set responderūt. Scimus q̄ morituri sumus et nescimus vtrum hodie vel cras. Quare ergo corpus quod cibus est vermiū multū ornare deberemus. et cur magna edificia facere deberemus. cum in hoc mundo diu manere

hon possumus. Quod cum audisset rex dixit. Verũ dicitis. vos prudẽtes ⁊ puidẽtes hoies estis. petite a me quicqd vultis et dabo vobis. Qui dixerunt. Da nobis hoc vt nõ oporteat nos mori. Qui rñdit. Quõ dabo vobis hoc cum sum met moriturꝰ. At illi dixerũt. Miramur stulticiã tuam. scis te moritu⁊ q̃ cum tanta superbia viuis. et carnẽ tuã⁊ taliter vestis vermibus tradendam.

Dominica duodecima

Sermo CXXXI.

Fiduciã habemꝰ per xp̃m ad deũ. ij. Thoꝛ. iij. In verbis istis oñdit nobis apl's in quo fiduciam et spem nostrã habere debemus. s. in deũ patrẽ omnipotentẽ. Dicit ergo. fiduciã ⁊ spem habemus. i. bñe debemꝰ ad deũ patrẽ p xp̃m qui aduocatꝰ noster ẽ apud patrẽ suũ. qz ipe interpellat p nobis. i. Jo. ij. Aduocatũ habemus apud patrẽ xp̃m iesum iustũ. Ber. Securũ ac certum habes ad deũ o homo. matrem habes añ filiũ. filiũ añ patrẽ. Mater oñdit filio pectus ⁊ vbera. filius oñdit patri latus ⁊ vulnera. nõ p̃t ibi esse aliqua repulsa vbi tot amoris cõcurrũt insignia. Ideo fiduciã nostrã debemus ponere in dño et nõ in aliq̃ alia creatura.

Quidã sunt q̃ ponunt fiduciaz suã ⁊ spem in bonis tpalibus. puer. xi. Qui cõfidunt i diuitijs coꝛruent. iusti añt quasi virens folium germinabũt. Job. viij. Sicut tela aranearuz fiducia eius. sic qui cõfidunt in diuitijs suis. Hie. Erras si putas ista tpalia duratura que per tot manus transierũt. q̃d cõtigit illi diuiti q̃ fiduciã suaz posuit in bonis suis et diuitijs habeb. Luc. xij. vbi dixit Jesus discipulis suis. Cauete ab oi auaricia. qz nõ in abundãtia cuiusq̃ vita eius est et bis q̃ possidet. q. d. nullus p̃t vitã suaz plongare ex his q̃ possidet. s. bonis tpalibus. Et dixit similitudinẽ hominis cuiusdã diuitis. cuius ager vberes fructus attulit. et cogitabat intra se dicẽs. Quid faciaz qz nõ habeo vbi congregem fructus meos. et dixit. hoc faciã. Destruã hoꝛrea mea et maioꝛa faciã vt cõgregem oĩa q̃ nata sunt mihi. s. bona mea. et dicã aĩe mee. Alia mea habes multa bona posita in annos plurimos. requiesce. bibe ⁊ comede. Et ait illi deus. Stulte egisti hac nocte repetẽt a te diaboli aĩam tuã. q̃ cõgregasti cuius erũt. Et sic ille q̃ spem suã posuit in diuitijs suis nocte illa rew ⁊ aĩa est priuatus. Vñ dicũt damnati. Sap̃. v. Quid nobis pfuit superbia. q̃d diuitiarũ iactãtia. q̃d cõtulit nobis mundus. Oĩa trãsierũt velut vmbra. Et nihil sequit hoiem ex oĩbus bonis suis nisi vilis pannus in q̃ vix inuoluit. Jõ monet nos xp̃s Au. xvi. Facite vobis amicos de mammona iniquitatis. In cuius figurã dicitur. Gen. xli. q̃ ioseph sciens imminere caristiarum tpa. tpe felicitatis congregauit multa bona scz annonã in hoꝛrea sua. p qua postmodũ totã terrã egipti sustentauit. Per ioseph intelligitur homo sapiẽs. q̃ tpe felicitatis. i. q̃diu vixerit in hac vita. replet hoꝛreũ. i. manꝰ pauperũ. qz quicqd illic reponit tpe famis inueniet. Vñ beatꝰ Laurentius dixit. Nã facultates q̃s reꝛes in celestes thesauros manus pauperũ deposuerũt. Quidã vero cõfidunt plus amicis suis q̃z dño iesu xp̃o. Cõtra quos dicit Hiere. xvij. Maledictus homo q̃ cõfidit in hoie ⁊ ponit carnẽ brachiũ suũ. et a dño recedit coꝛ eius. p̃s. Bonũ est cõfidere in dño. Legit Dan. xiij. q̃ Susanna fuit derelicta ab oĩbus amicis suis. et fuit iniuste iudicata ad mortẽ. sed qz spem suã posuit in deo. ideo misit dñs pheta q̃ liberauit eã de pículo mortis ⁊ infamia. Per Susannaz q̃libet cõfidens in dño intelligit. q̃ exaudiet ⁊ liberabitur ab oĩbus tribulatoĩb. Spes inq̃z xp̃i nõ cõfundit. fm apl'm ad Ro. v. Ideo q̃libet p̃t dicere cum pheta. In te dñe speraui nõ cõfundar i eternũ. Exemplũ. In bꝛitania maioꝛi erat quidã rex nõie Leuir habẽs tres filias quã dixit prime filie. Diligis me. Que rñdit. Pater sup oĩa diligo te. ⁊ illã nobiliter despõsauit. Similiter q̃sulit a secũda. Que cũ sicut prima respõdisset. fecit ei sicut prime fecerat. Cũq̃ q̃reret de tercia filia. diligis me. rñdit. Pater q̃tum habes tantũ vales ⁊ tantũ te diligo. Indignatus pater minus dilexit eã ⁊ iurauit q̃ nõ daret ei aliq̃d de regno suo. Quidã añt rex francie pter pulcritudinẽ suam duxit eam. Cum añt pater diuisisset substantiã suã et regnũ duabꝰ filiabus tali cõditione q̃ eum q̃diu viueret sustentarẽt. Aliquãto tpe moratus est cũ vna q̃ cepit habere tediũ sui. dixit q̃ etiã pgeret ad soꝛoꝛẽ suã. q̃ cum eum aliq̃t dies tenuisset transmisit euz ad tercią quã minus dilexit ⁊ cui minus dederat. et illa eã charitatiue ptractauit. Moꝛaliter p primã soꝛoꝛem significat amoꝛ quẽ quis habet ad diuitias. per secundã amoꝛ ad amicos carnales. iste soꝛoꝛes hominẽ cito deserũt. Per tercias signat misecõia q̃ est comes defunctoꝝ. Quidam cõfidũt in viribꝰ coꝛporis sui plus q̃z in deum. siue in iuuentutẽ suam ⁊ ilico coꝛruent. Cõtra quos dꝛ Job. xxxij. Nescio q̃diu subsistam. Etiã nescit homo finẽ suum. Ber. Nihil certius morte. nihil incertius hoꝛa mortis. Exemplũ in Goliad. i. Reg. xvij. qui fuit de genere gigantũ longitudine sex cubitoꝛum et palme. et tñ fuit deuictꝰ p dauid. q̃uis cõfidebat in foꝛtitudine coꝛporis sui. et exprobrauit filijs israel q̃ essent serui philistinoꝛũ. et pposuit eis nomathiã. ita q̃ ipe pugnaret p philisteis

et filij israel eligerent vnū qui pugnaret p eis et quor athleta vinceret essent aliorum serui. Et p̄misit rex saul se daturū filiaz suā q̄cunq; p̄cuteret eum. Tandē venit dauid habēs fundam lapidis z baculū in manu z p̄cessit cōtra goliā. et cōtempsit eū goliad. et dixit. Nūq̄d canis ego sum venis ad me cū baculo. Cui dauid. Tu venis ad me in armis. et ego in nōie domini venio ad te. Habebat golias galeam eream et clipeū creum et hastaz et gladiū. Et ait dauid. Dabit te dñs hodie in manu mea et p̄cutiam te z auferā caput tuū. et dabo carnes tuas volatilibꝫ celi z bestijs terre. vt sciat oīs terra qz nō in gladio vel hasta saluat dñs et piecit lapidē de funda z p̄cussit eum in frontem. p̄mo scō et tercio lapide p̄cussit eū i eodem loco. et deiecit eum. et abscidit caput eius gladio suo. Per goliā intelligit q̄libet homo qui cōfidit in p̄rijs viribus. et cuz vincitur a dauid q̄ interp̄retat manu fortis. i. p deum occidit eum quādo inuenit eum cōfidentē in viribus corporis vel in iuuentute. nā eque moriuntur iuuenes z senes. Exemplū. Quidam vnū iuuenem militē habuit. q̄ cum iret ad torneamentū transiunt per claremuallē. scz claustrum sancti Bernardi. vidēs ibi milites deo seruientes. Cepit cogitare q̄s esset finis vtriusq; militie. qz moris. Depositis itaq; vestibus militaribus intrauit ordinē patre nesciente. Cū pater intelligeret z minaret destruere claustrum nisi exiret. et filio suo magna p̄misisset dicens. Reuertere fili dilecte ad seculū donec pueneris ad decrepitā etatē tūc te reddere poteris religioni. Respōdit filius. redibo ad te si p̄mittas mihi q̄ vnā cōsuetudinē que est in terra tua deponere velis. Pater annuit. Respondit filius. Cōsuetudo est in terra tua q̄ eqlter omnes moriunt iuuenes z senes. deponellam z tunc redibo. Tūc pater ad se reuersus dimisit illum in claustro. Nō est ergo sperandum vel cōfidendum de longa vita. ¶ Quidam cōfidunt in scia z p̄udētia sua plusq; in deo. Cōtra quos dicit. puer. ij. Habe fiduciā in dño z ne innitaris p̄udētie tue. Tales assimilant vento. i. ventose scīētie. q̄ cor inflat. sicut dicit. i. Chor. viij. Sicut legimus de symone mago. q̄ cum cōfideret in scia sua. z volare vellet. orante beato Paulo z impetrante beato petro corruit z crepuit medius. Dicit. xvij. Benedictus vir qui cōfidit in dño. et erit dñs fiducia eius. Sed qui magis p̄sumit cōtinget illi sic legit de sysara q̄ cū p̄cederet ad pugnā ꝯ populū cū magno exercitu p̄territ eum dominus z nocte cepit fugere cū omni populo suo. z ecce mulier iahel stans in ostio domus sue vocauit ipm in domū suam At ille petijt ab ea bibere aquā. q̄ dedit ei potum lacteum z cooperuit eum pallio. qui cuz iaceret apud eam securus. illa acceptō clauot malleo p̄cussit eum per tempora z mortuꝰ est. Nota hist̄riā Judic. iij. Per sysarā intelligitur homo fugiens peccatū. et intrans in dogitum falsē securitatis. putans se iam esse securum vt nunq̄ infestetur ab eis. venit iahel. i. temptatio carnis vel diaboli. et pungit ei clauum. i. mortale peccatū in caput eius. i. in cōscientiā suā. et ita moritur eternaliter. A quo morte liberet nos iesus christus.

¶ Be eodem Sermo. CXXXI.

Solutū est vinculum lingue eius. et loquebatur recte. Mar. vij. Per surdū istū et mutū intelligit peccatores existēs in p̄cto mortali. q̄ est surdus ad audiendū verbū dei. et mutus ad loquendum laudē dei. Nā si laudare vellet dñm deum. nō esset deo acceptū. Ecci. xv. Nō est speciosa laus in ore peccatoris. i. nō est deo accepta. Et qz surdus est nolens audire p̄cepta dei. deus nō exaudit orōem suam. p̄uer. xxviij. Qui declinat aurē suā ne audiat legē dei. orō eius erit execrabilis. Joh. ix. Scimus qz peccatores nō exaudit deus. sed peccator humiliter cōfitet peccatū suū. tunc soluitur vinculus lingue eius. ita q̄ laus et oratio sua sunt deo accepta. Unde dixit dauid postq; confessus fuisset z egisset penitentiā. Dirupisti dñe vincula mea. tibi sacrificabo hostiam laudis. q̄si di. In hoc q̄ dedisti mihi gratiā ꝯfitendi peccatum meum. modo tibi sacrificabo hostiaz laudis. quia modo laus mea z sacrificia mea tibi sunt accepta. et nomen domini invocabo in orationibus meis. qz modo exaudis. Cuz autem mutus inciperet loqui. loquebat recte sic peccator qui vult cōfiteri peccatū suum debet recte cōfiteri. ¶ Sciendum autē q̄ ad hec q̄ cōfessio sit recta sunt multa necessaria. Primum est q̄ cōfessio sit integra. ita q̄ peccatoz nullus peccatū scienter in corde retineat. Ire no. ij. Effunde sicut aquam cor tuum in ꝯfessione. id est quicquid est in corde tuo effunde totaliter. sicut aqua effunditur de vase. ¶ Et nota non dicit sicut oleum. quia oleum nō potest effundi nisi maneat aliquid de pinguedine in vase vasi annexū. Sic faciunt illi qui parcitem cōfitentur et partez reseruāt. Nec dicit sicut mel. quia i vase relinquitur dulcedo quādo effusum est mel. Tales sunt qui cogitāt p delectationē p̄teritorum peccatorū. Nec dixit sicut vinum. quod relinquit in vase odorem. Tales sunt qui post cōfessionem libenter audiunt loqui et loquuntur de peccatis. Nec dixit sicut lac. qz relinquitur color lactis in vase et tales sunt illi qui retinent gestus et mores et verba peccatorum. Dicit autem sicut aqua

q̄ sic effundit q̄ nō remanet in vase sapor vel odor vel color nec aliq̄d. Sic dz hō cōfiteri oraliter z se totū ad deū cōuertere. q̄ postea nec cogitare nec audire nec loq̄ de peccatis velit. nec aliquod signū siue in gestu siue in incessu. in ludis siue in dissolutionib⁹ velit exercere, sed se totū deo dare. Tales qui suam cōfessionem dimidiare solent sunt figurati per nūcios dauid. q̄. Re. x. quib⁹ aaron rex āmonitaz p̄scidit mediā ptem vestiū vsqz ad nates. z rasit dimidiā ptem barbe. z illis sic turpiter deformatis nō licuit venire ad p̄sentiaz dauid. Sic illi q̄ mediam ptem peccatoz p̄fitent deformes sunt in ꝓspectu dei. z nō possunt venire ad p̄sentiaz veri dauid regis eterni. Ponat em̄ q̄ homo oīa peccata sua cōfiteat. solūmodo tñ vno retento nō pdest sibi confessio. Exemplū. Mulier quedā audiens q̄ lacrima lauat aiam verecūdabat confiteri vnū grande pctm̄. sz p eo multū flebat z ieiunabat z macerabat corp⁹. s. ter i septiana ieiunabat. cilicioz portabat. z elemosynas dabat sepius ꝓfitebat excepto illo pctō solo. Quam quidam sacerdos vidit orantem in ecclesia et sup caput eius stabat diabolus tripudians z gaudens. Ait āmiratus est sacerdos z adiurauit demonem vt sibi causam illius letitie manifestaret. qui ait. Gaudeo ꝓpter mortale peccatū quod illa mulier in se quindecim annis occultauit z nō audet confiteri. Tunc sacerdos monuit eam vt confiteret. quod cum fecisset vidit diabolū ab ea recedentem flentem z eiulantem. ¶ Secūdo ꝓfessio debet esse festina. Eccl. xvij. Viuus z sanus ꝓfiteberis q̄ festina ne tardaueris confiteri. Sed quidā sunt qui nolūt confiteri nisi in extremo. sicut fures qui ꝓfitent sub patibulo. isti sepe decipiunt. Exemplū de quodā milite qui nunq̄z voluit confiteri quādo sanus fuit. Cum autē iaceret in agone z rogaret a religiosis vt ꝓfiteret diu tacuit. z postea clamauit voce magna z lamentabili. Fugite fugite nō possum ꝓfiteri. quia tā magnus draco deglutiuit os meum in os suū. z ꝓpter p̄sentiaz vestram nō potest me deglutire. z nimis me ledit. z cum iterz exhortarent eū vt ꝓfiteret. Rñdit. nimis tarde est. z post paululū clamauit. Owe data ē sententia sup me. z ego vado viuus ad infernū. z tunc omnib⁹ aspicientib⁹ cū corpe z anima est ablatus. ¶ Tercio ꝓfessio debet esse ꝓpria z nō alterius. Ar ꝓpria tua peccata ꝓfitearis. Prouerb. xvij. Justus ꝑ accusator est sui: nō q̄ alterius peccata ꝓfiteat. ps. Dixi confitebor aduersum me iniusticiā meam. non alterius. nō alieni imponas peccatū sed tuūpsius. Noli cōfiteri sicut adam qui dixit. Mulier quam dedisti mihi decepit me. z sic confessus fuit peccatū eue. Ar eua sup serpentem posuit peccatum. Sic iniungit confessio propria z vera. quia si adam peccatum confessus fuisset melius habuisset. Sz adhuc multi sūt qui dicūt in confessione. Talis induxit me: alis nō feci̇ssem. Quidam dicūt. diabolus dedit mihi consilium q̄ tale peccatum cōmisi. Quib⁹ dicit Aug⁹. Dimitte sathanam z accusa te vt accusatione tua veniā merearis expectans illum accusare qui nō habet veniam teipm accusa z inuenies indulgentiaz. Dicit em̄ Exod. xxiiij. q̄ pharao sequens filios isrl̄ submersus est in mari rubro cum exercitu suo. Per pharaonē intelligit diabolus qui cum vniuersis vicijs submergit in amaritudie ruboris. s. confessionis. Exemplū. Quedā puella libenter choreas visitare consueuit. quadā die cū iret ad choreā occurrit diabol⁹ ei in spē humana dicens. Puella. videte quō vadatis q̄ in posterū ñ peniteat. Illa indignanter respondit. Quid ad vos quō vadam. Similiter fecit secūdo z tercio. z tandem fuit impregnata. z ab omnib⁹ amicis suis despecta. Cum accusarent eam omnes. dixit. diabolus consuluit mihi q̄ hec facerē. statim affuit diabolus dicens. Vos mentimini ego ꝓhibui z p̄monui tribus vicibus vos z non audistis. ¶ Quarto confessio debet esse nuda z nō palliata. Prouerb. xxviij. Qui abscondit scelera sua nō dirigetur. s. ad vitam eternam. qui autē confessus fuerit z reliq̄rit ea miaz consequet. Noli ergo peccatis tuis facere pallium sicut saul. qui accusatus a samuele de inobedientia z auaricia. eo q̄ pepercit melioribus pecoribus z amalech regi quē dñs iusserat occidi quādo tūc debuit ꝓfiteri inobedientiā z auariciam excusauit se dicens. Peperci melioribus pecoribus vt īmolarem dño deo. z ideo quia peccatū suum palliauit a dño est abiect⁹ j. Regū. xv. Non sic faciendū est. sed homo debet confiteri peccatū suū sicut cōmisit q̄ sacerdos ita bene intelligat sicut confitens. ps. Delictum meū cognitū tibi feci z iniusticiaz meā nō abscondi. Bla. Quando homo detegit deus tegit. Quādo homo tegit z abscondit deus nō ignoscit. Aug. Cū hō tegit ōs denudat. Exemplū. Cū q̄dā mlier multū castā filiū quē male genuerat occidisset. z nullus h̄ sciret. diabolus volēs eaz infamare in spē cuiusdā magni mgri posuit se in fuicio epi z cū mlta pdixisset z quō oia ꝓrigissent. accusabat dñam suā de facto illo. Illa citata ē ad curiā epi. z p̄mo ꝓfessa est pctm̄ suū. z cū ꝓparuisset coraā epo q̄siuit ab illo quid de illa dña sciret. Rñdit. Nihil de illa dña scio. sz de illa q̄ morat in tali loco. Ar ait eps. z hec ē illa. Ar ille. ō ista nihil scio. si de ea aliq̄d dixi penit⁹ ignoro. Cui eps. q̄ mētitus es. Ar stati coraā oib⁹ bonis cū strepitu magno recessit. z ita pctm̄ suum

quod ipsa nudauerat in cōfessiōe deus texit. ¶ Quinto confessio debz esse pia vt cū spe veníe confitearis. Confessio em̄ obtinet remissio/nē oīm pctōz. ſ. Jobis. j. Si confiteamur pctā nostra deus fidelis z iustus ē vt nob remittat ea. ¶ Noli g confiteri cū desperatione sic iudas q̄ penitētia ductus retulit triginta argenteos dicens. Peccaui tradens sanguinem iustum ꝙa fuit confessio hec sz impia ꝓpter desperationē. ꝓpter quā laqueo se suspēdit. ¶ Hiero. dicit. q̄ plus offendit iudas deū p desperationem q̄z p traditionē. Nullus g debz desperare q̄ntūcūq̄ etiā peccauit. Exēplū. Quidā magnus latro vidit q̄sdā religiosos p̄tereūtes siluā in q̄ latitabat. z ml'tū cōpūctus cucurrit post eos volens confiteri. At illi fugierūt timētes z ipse seq̄ns post eos cecidit de rupe z fracto collo expirauit. Tunc demones volebāt accipe aiaz ipsius. sed btā vgo libauit eam dicēs. hec est ſnīa filij mei. Talē te iudico q̄lē te inuento.

Sexto confessio dz esse pura. vt intendas amplius pcā tua dimittere. ſ. Esdre. x. Vos trāsgressi estis z nūc confessionē date do vro z facite placitū ei⁹. Si em̄ in infirmitate vl' necessitate. vel in q̄dragesima confiteris. z intēdis ire rū peccare. tunc confessio tua nō ē pura. Noli g confiteri sic pharao q̄ cū flagellatus esset a dño dixit. Peccaui. ꝙe dñs iustus ē. z ego z pl's meus impij sumus. b dixit. z tñ dño obedire nō intendit. q̄tiens flagellabat totiens promittebat se velle dimittere pctm̄ cū pl'o suo. sz cessante plaga nō dimisit. z iō cum suis ē submersus. Rogemus xc.

¶ Dominica tredecima.

Sermo. CXXXII.

Abrae dicte sunt promissiones z semini eius. Gal'. i. Nota q̄ dñs promittebat siue promisit abrae terram lacte z melle fluentē. z bñdictionē. q̄z fuit obediēs mādatis suis. Precepit em̄ ei dñs vt egrederet de terra sua z de cognatiōe sua. z q̄ circūcideret se cū oīmi domo sua. z q̄ filiū suū ei īmolarz. Oīma q̄cūq̄ p̄cepit ei fideliter adīpleuit. z iō promisit sibi terrā lacte z melle fluē tē. p quā ꝙcat vita eterna q̄ promittit abrae z semini ei⁹. i. oīby imitatoribz suis. ſ. dei mādata fuantibz. Un̄ dixit dñs iudeis. Joh. viij. Si filij abrae estis opa ei⁹ facite. q. d. Mandata mea fuate sicut abraā fecit. z habebitis terrā promissiōis. i. vitā eternā. z b idē dic dñs mat. xix. Si vis vitā ingredi fua mādata dī. ¶ Sūt aūt decē mādata dñi. ¶ Primū est. nō habebis deos alienos. Istud dupl'r exponit. Primo sic. Non adores deos alienos. i. nō debes credere ī aliquā aliā creaturā q̄z in deū Cōtra b faciūt incātatores. pagan⁹. iude⁹. hereticus. z oēs q̄ credūt in fantasmata q̄ de ncte solent ambulare. Legit de sctō germano. q̄ dū q̄dā nocte esset hospitatus in q̄dā hospicio de sero vidit pparari vnā mensam. Cū q̄rerz cām dixit hospita q̄ bonis ml'eribz q̄ de nocte incedebāt p domū illā pareꝝ mēsa. Un̄ vir sctūs de nocte vigilās demones in forma būana vidit aduenisse. Surrexit adiurās demones ne recederēt. Excitauit oīm̄s de domo z q̄siuit si illas psonas agnoscerēt. q̄ nō derūt q̄ sic. addentes q̄ vicini eoz essent. Tunc mi sit ad domos vicinoz z inuenti sunt in locis eoz. z tūc confessi sunt demones deceptiōes suas z euanuerūt. ¶ Scdo exponit sic. Non habebis deos alienos. i. nullaz rē diligas plus q̄z deū. qz sic dicit Aug. Quicqd hō diligit sup deū b est ei⁹ dūs. Cōtra b facit auarus. q̄ plus diligit bona tpalia q̄z deū. q. ſ. ꝙ deū bona tē palia acq̄rit. Exēplū in ciuitate pisiensi q̄das diues mortuus debebat sepiri. i. sepeliri. z extractis visceribz nō inuenerūt cor ei⁹. z stupefacti q̄sierūt a q̄dā mgro. si hō posset viuere sine corde. Rñdit q̄ nō. sz qz scriptū ē in euangelio. Ubi thesaurus tuus ibi z cor tuū erit. Si cor auari q̄rat sup pecuniā suā z ibi forte inueniret. qd sepius factū est sicut iam in isto vroꝛes z filios q̄z deuz. q̄ potius bona sua ꝙ deū acq̄rūt q̄z q̄ eos egre viuere videant. Legit q̄ cū q̄dā milites a q̄dā vsurario pecuniā mutuarent z vidissent gl'iam eius quā habuit in diuitijs liberis z vroze in omnibz ꝙmendabant eum z oīa que habuit. z rñdit vsurarius militibz. Si diceret mihi deus. dimitte illa que habes in hoc sec'o z intra in regnū celoz. ego b nō facerē. Cūq̄z milites ad hospicia sua reuersi fuerunt mane audierūt pulsare campanas p illo. qz illa nocte subitanea morte perierat. At dixerūt. Ecce diues ille qui cellum spreuit oīa sua bona vsq̄z ad obolū pdidit. Sic oīs peribūt q̄ bona tempalia vroꝛes z filios plus q̄z deū diligūt. Exēplū legit q̄ cū q̄dam vulpes famelicus intrasset p fenestram vnū cellariū in quo porci mactati fuerūt z vulpes tantū comedit q̄ nō poterat exire fenestram p quā intrauit. z transeunte asino quodam petūt vulpes ab eo ꝙsilium per quem modū ab illa captiuitate posset libera/ri. Rñdit asinus. Dñe vulpes p quem modū dum intrastis. Qui exposuit ordinē rei geste At asinus dixit ei. Reddite q̄ tulistz z egredimini. Cui vulpes. Si reddere voluissem nequaq̄z huc intrassem. Per vulpem q̄z intelligit raptor vel fur vel vsurarius. q̄ ꝙsulit asinū. i. religiosū z pbū. z cetera patēt. ¶ Scōm̄ p̄ceptū est. Non assumes nomen dei tui inua nū. b exponit dupl'r. Primo. Non assumes nomen dei tui inuanū. i. deo z sanctis eius vo

uere quod nō velis reddere. qz scribit. Noue te z reddite. Exēplū de britone debebat vaccam cū vitulo ad foz ducere. cūqz esset in mari z tempestas magna insurgeret. ait. O sancte mihael adiuua me z ego dabo tibi vitulū. Cūqz euasisset dixit. Sācte michael ego euasi modo nihil tibi dabo. z statim venit fluctus maris z inuoluit eū cū vacca z vitulo. z submersus est. Ar q̄z piculosum sit frangere votū ptz. quia nō pōt absolui p sacerdotē simplicem sed p epm. Secūdo exponit sic. Nō assumes nomen dei tui inuanū. i. nō piurabis in noie meo. Valde piculosuz est p homo assuescit iurare p deū vel p sanctam crucem vel p sanctam mariā vel p sanctos dei. Ecci. xxiij. Iurationi nō assuesca: os tuū. multi eīm casus sunt in illa. Exemplū. Quidaz miles habuit cōsuetudinem iurare p oculos dei. q̄dam die cū in alea luderet z sic iuraret ceciderūt oculi eius sup asserem z cecus factus est. Et marie piculosum est iurando manū ponere sup reliquias sanctoz. In hoc eīm p dexteram leuat manū significat p ipse in die iudicij a dextera dei remouebit z ad sinistrā collocabit. Per duos digitos q̄s erigit f̄cat p corpus z alam dyabolo cōmittit. Per tres digitos dependētes significat p negat sanctam trinitatem. s. patrem z filiuz z spīm sanctū. Exemplū. Due puelle sozores cuiusdam p̄ncipis francoz cōqueste sunt regi Karolo de fratre suo p hereditatem eaz iniuste possideret. Cunqz iuraret p corpus sublime dei p nihil quod eaz esset possideret. crepuit medius. z miserabilr mortuus est. Ar illi nō solum peccant q̄ iuramentum faciūt. sed etiam illi qui iuramentū falsum scienter recipiūt. Exemplū legit p q̄dā negauit alteri debita sua. z ille p sententiā iuris puocauit eū ad iurandum. Nocte illa ille ad iudiciū ducit summi iudicis. z dixit dñs. quare p̄misisti eū iurare quē sciebas falsuz iurare. Rñdit. qz negauit mihi rem meaz. Cui dñs. Melius esset p tu rem tuā p̄didisses q̄z ille aīam suam p̄didit. z iussit eū horribiliter flagellari. z ille clamauit p oēs euigilabant z inuenerūt in dorso suo vestigia plagaz ipsius cum euigilaret. Ideo dicit Aug⁹. Qui puocauerit hoīem ad iurationē z scit eū falsuz iurare vel iuratuz homicida est. qz homicida corpus occidit. ille autē aiam. imo duas aias. s. illius quē iurare puocauerit z suāipsi⁹. Terciū est. sabbata sanctifices. h exponit dupliciter. Primo sic. festiuis diebz nullum peccatū cōmittas mortale. qz tunc maius est peccm vt fornicatio. ebrietas. chorea q̄z in alia die. aug. Meli⁹ ē i diebz festiuis arare q̄z chorisare. Quid q̄ de ebrietate erit vel fornicatione. Dicit in dyal. p q̄dam legitima a vito suo cognita in die dñico a diabolo arripiebat z multū vexabat. Iterū de chorea exemplū. Puella quedā nulli festiuitati p̄cere volebat q̄n choreas frequentaret. q̄daz die festo cū lassa de chorea rediret. piecit se in lecto z obdormiuit. z videbat ei p eqtes nigri venirēt ad iudiciū in vallē tenebrosam deportarēt eam. z dixit iudex. Bona chorizatrix est illa purgate collum eius p posset cantilenas cantare. Et vnus arripuit tedaz ardentē z infixit p os in gutt eius. z exclamās euigilauit. z inuenit se tota exustā. z caro frustatī decidit de corpe suo. z pentes nō valētes sustiere fetorē eius tulerūt eā ad hospitale. vbi vouit dō z btē marie castitatē suā p̄uare. z oēs delicias seculi fugere. z sanata ē. Scōo exponit sic. Sabbata sc̄ifices. i. nō debes festiuis diebz opari opa q̄ phibita sunt in iure. nec p te nec p familiā tuā nisi in necessitate z de licentia sacerdotis. Exēplū. Rusticus q̄dam coegit puerū suū in die btē marie magdalene arare. Et cū puer iuite b fecerat venit fulgur de celo z extinxit boues z flāma obussit rusticū in pede. Cū aūt ad ecclesiā btē marie magd. venisset. fecit votū p in diebz festiuis āmodo neq̄qz laborare vellz z sanatus ē. Guil. dicit in glo. p munitores z viatores z sufferratores eqz si talia faciūt nō p̄pter q̄stū p̄riū sz p̄pter necessitatē alioz exercent a p̄cto. als nō. Quartū est. honora patrē z matrē. Exponit autez dupl'r. vno mō de p̄re spūali. s. de sacerdote vel confessore eius p̄ceptis obediēdo. qz sic dr Deut. xvij. Qui superbierit z nolēs obedire imperio sacerdotis morte moriat. s. eterna. Eusebius cesarien. dic in omel. Nō vob a supioribz p̄cipit ita accipite ac si dei oze esset p̄latus. Scōo exponit de p̄re z mre carnalibz q̄s dēmus honorare p̄pt remunerationē. Exo. xx. z Deut. v. Honora patrē z matrē tuā vt sis longeuus in vita tua Un̄ sequit ibidē. Qui maledixerit p̄ri vel mri morte moriat. Dēmus eīm eos honorare subueniendo eis in necessitate in senectute z in morte. Et de his tribz ponit valerius tria exempla. Primū ē p q̄dā mlier nobilis ob quoddam flagiciū fuit morti adiudicata. sz iudex noluit eā punire morte p̄pt honorē pentū. sz inclusit eaz in carcere vt fame p̄iret. z filia eius q̄ erat nupta. de licentia iudicis q̄tidie visitauit eā. pus tū diligenr p̄scrutabat ne aliq̄d p̄mestibile sibi donaret. Sz filia singulis diebz cū lacte vbez suoz matrē alebat. Secūdū exēplū de ciconia. q̄ q̄n senescūt filij ponūt pentes in nidū. z velut infantes iuxr se ponūt. fouent z nutriūt. Tercū exemplū ponit dicens. p cū darius rex fines scithaz inuasisset. z sepulcra pentū suoz iuadere vellz. miserī scithe ei lraz p dāna vineaz eq̄nimiter ferrēt. sz si sepulcra pentū p̄tingeret. tunc vires coz sentiret. Iterū de b reqre feria quarta ante letare. in f̄mone.

Dominica tredecima post tri.

Honora patrem ⁊ matrem. ¶ Quintū pceptū est. Non occides. Hoc exponit multiplr. Primo. nō occides facto sicut cayn frēm suū abel occidit. Secundo nō occides volūtate. j. Joh. iij. Omnis q odit frēm suum homicida est. Qui hz voluntatē occidēdi fratrē suū. i. primū si posset homicida est. qz dns accipit volūtatē p facto. Sicut ptz in q̄dam exemplo. Quidā sagittarius cū amisisset pecuniā suā in alea. iratus ꝯ deuz ait. Utinam si possem deū interficere vtiq; facerē q̄ ita infortunatū me fecit. ⁊ accepto arcu direxit sagittam in celū ⁊ sagita nō est reuersa in terrā. Altera die cū iterꝫ luderet in alea redijt sagitta ⁊ cecidit sup aleā sanguine cruentata. In hꝫ apparet q dns voluntatē illius p facto recepit. Tercio nō occides p negligentiā. sic mali plati suis subditis faciūt qs nō corrigūt ⁊ in aīa mori permittūt. ⁊ sic eos occidūt. Isti sunt homicide corā deo. Ezech. xxxiij. Si speculatoꝛ viderit gladiū ⁊ nō insonuerit buccina. ⁊ pplis se nō custodierit veneritq; gladius ⁊ tulerit de eis aīam. sanguinē eius de speculatoꝛe requirā. Per speculatoꝛes ꝓcant plati q̄ debent corrigere delinquētes. si pmiserint eos in aīa pire dns requiret a plat̄ illas aīas in die iudicij. Legit de galfrido clerico valenti. Cū esset electus in epm recusauit. post mortē apparuit cuidā sancto viro ozanti. Cuiq; q̄reret de statu suo. Rndit. bene. Sed reuelatū est mihi a scā trinitate q̄ si pmotus fuissꝫ in epm ego de nūero essem dānatoꝝ. Reqre in mone. Redde rōem. Itē patres ⁊ matres q̄ nō corrigūt pueros suos ⁊ pmittūt eos pire homicide sunt. Refert gre. q̄ cū q̄dam filiuz suū q̄nq; annoꝝ valde diligeret docuit eū p̄ue loq̄. Reqre dnica post octauas ephie in sermonne Nuptie facte sunt. ¶ Sextū est. Nō mechaberis. In hꝫ pm aug. phibet oēm ꝓcubitū illicitū ⁊ illoꝝ mēbꝛoꝝ illicituz vsum. ⁊ oēm illicitā ꝓcupiam. ⁊ oēm carnis īmunditiā. Et hꝫ pceptū exponit̄ tripliciter. Primo sic. Non mechaberis excepto federe mrimoniali. vt dicit glo. Secūdo sic. Non mechaberis turpia cogitādo. ⁊ in lasciuis cogitationibꝫ delectando. seu etiam sensibꝫ exteꝛioribꝫ abutendo. Et ꝓ hoc faciūt multi q̄ aliqñ deo fuire in castitate decreuerūt ⁊ adhuc in carnalibꝫ delectationibꝫ ⁊ cogitationibꝫ ⁊ in spurcicijs delectant̄. In q̄ casu sp pctm̄ mortale incurrūt. Si em̄ aliqs moꝛose in cogitatione carnali delectet. etiā si nūq; esset voluntatis talē turpitudinē faciendi in opere adhuc fm Aug. pctm̄ mortale incurrit. Tercio nō mechaberis ope cogitatione volūtate. Qui viderit mulierē ad ꝓcupiscendū eam iā mechatus est eā in coꝛde suo. Mat. v. Exemplum Juuenis q̄dam habuit volūtatē peccandi luxurioſe. ⁊ cū esset in via nocte q̄dam puenit ad pontē q̄ndam fractū ⁊ nō potuit eū ptrā sire. statim affuit diabolus in specie hūana i eq̄ pallido dicens. Ascēde retro me in equū ego ducā te fm voluntatē tuā. ⁊ cū ascendisset p̄cipitauit eū in aquā ⁊ submersus e. ⁊ pt malā volūtatē dānatus e. ¶ Septimū e. Nō furtū facies nec volūtate nec ope nec cōsilio nec ꝓ sensu. nec auxilio. nec fures sustentādo vel suscipiendo. nec male mensurādo. Noie furti intelligit oīs vsurpatio illicita rei aliene Nec rapinā nec fraudē nec vsurā ꝓcessit qui furtū phibuit. Nam fm Tullū. Furtū vltra pina est ex aude mentis ipetu violenta alieni rei detractio. Et alienū vsurpare q̄nocius sit ptz p exemplū. Comes q̄daz abstulerat eccl'ie merensi q̄ndā possessionē. decimo āno post mortē suā vir q̄dam religiosus raptus e in spū. ⁊ ductus est ad infernū. ⁊ vidit in pfundo inferni inter flāmas scalaz erectā. ⁊ videte comitē illum descendentē p eā in pfundū. et filios eius ⁊ nepotes eius defunctos eū seqntes p ordinē descendēdo. Cūq; q̄reret ab angelo q̄ ducebat eū. q̄re comes ille q̄ iustus hō videbat in vita sua sic puniret. Respondit. p pter possessionē q̄ndā quā abstulerat ecclesie merensi dānatus est. ⁊ oēs successoꝛes sui qui possident eā sequūt donec restituāt. Ideo ꝛ Esa. v. Ue qui ꝓiungitis domū ad domū. ⁊ agrū agro copulatis. s. p furtū ⁊ rapinā. Ue inq; erit vobis in inferno vbi ardebitis in eternū. ¶ Octauū est. Non falsum testimoniū dices. In hꝫ phibet oīne mendaciū. Quidam dicūt q̄ venialiter mentiri nō sit pctm̄. ꝓ qs dicit Aug⁹. Qui credit aliqō mendaciuz nō esse pctm̄ turpit se decipit. Ecclī. xix. Nō mentiemī neq; decipiat vnusq;q; primū suū Col'. iij. Nolite mentiri inuicē. De mēdacio Iuenies dnica tercia post octauas ephie. Nō falsum testimoniū dices. Exo. xx. ⁊ Deut. v. Vñ cū dns diceret ad cayn. Ubi est abel frater tuus. Rndit. Nescio dne ⁊c. Apter hꝫ postmodū interfectus fuit ab abimelech p sagitta quia dicit ps. Perdes omnes qui loquuntur mendacium. ¶ Nonum est. Non ꝓcupisces rem primi tui. id est rem īmobilem ⁊ mobilem. ita si posses tibi aprare q̄ nolles facere nec p ludum nec p fraudem sibi abstrahendo Cassiod. lib. iij. Melius est em̄ pientia bona cōtemnere q̄s exiguo questu perpetua cōmoda nō habere. Quā periculosum sit alienam rem appetere. patz Exod. xiij. vbi dicit q̄ filijs israel eductis de egypto. ⁊ iam transeuntibꝫ mare rubꝝ sicco pede. egiptij auaricia inducti secuti sunt eos volentes spoliare et ad terram suam reducere. Quicūq; intrauerūt mare reduxit sup eos dns aquas maris ⁊ submersi sunt. Egiptij significant auaros

Sermo CXXXIII

q̄dq̄ nō sufficiunt bona sua. sed semp volunt habere plᵃ. Isti submergunt in mari rubro. id est in amaritudine penaꝝ. ¶ Decimū est. Non desiderabis vxorem pximi tui. nō ouē nō bouē. nec fuū nec ancillam. i. oēm rem mobilem. Ista duo fere ꝯcordant. Unde sequit. Nec omnia que eius sunt.

De eodem Sermo. CXXXIII

DIliges dominuꝫ deū tuū. Deut. vj. vel. x. ⁊ Mat. xxij. Diligere debemus deū q̄tuor modis. Sicut viuens vitam. sicut amicus amicū. sicut filiꝰ patrē. ⁊ sicut sponsa sponsum. ¶ Primo debemus eū diligere sicut viuens vitā. De quo ꝺr Deut. xxx. Diliges dñm deū tuū atq; obedias voci eius ⁊ illi adhereas. Ipse em̄ est vita tua. Johis. xiiij. Ego sum via veritas ⁊ vita. Ipse em̄ dedit hanc vitā transitoriā. ⁊ si mā ferimus in eius dilectione dabit nobis eternā vitam. Hugo. O hō cogita q̄ aliq̄n nō fueras ⁊ vt esse incipes hoc de dono dei accepisti q̄ricꝫ es. Et si nihil amplius dedisset p eo ñ semp diligendus esset. Nūc aūt plus dedit q̄ nō dedit solū simplex esse. sed pulcrū ⁊ ꝓpe nūi esse. in q̄ hō excellit oēm aliam creaturam terrestrē. Magno igit debito obligatus es ei ⁊ nihil hēs qđ ei retribuas nisi tm̄ vt ipm diligas. Merito diligeret aliq̄s aliquē a quo haberet sanitatē vnius mēbri. Exemplū habemus in brutis aialiby. Quidā naute cū a pliciuissent ad insulam q̄ndam viderūt leonē trahi a draconе violenter. Redre dñica secūda post pasca in ꝑmone. Xp̄s passus est. Erubescat q̄ hō nō diligere deū a quo habet corpus ⁊ aiam. si leo dilexit eos q̄ eū iuuabant ad vitam. multo magis est ille diligendus a q̄ habemus totā vitam nostrā. q̄ ꝑm apl'm Col. iij. Vita nostra abscondita est cū xp̄o in deo. ¶ Secūdo debemus diligere deū sicut amicus amicū. Nam ipse est fidelissimus amicꝰ noster. Ipse em̄ exhibuit nobis maiorē amicicia q̄ vnq̄ alicꝫ amicus alteri. Ideo ꝺr Lectio. xix. Diliges amicū tuū. i. xp̄m q̄ tibi summā amicicia tribuit ⁊ exhibuit. Et bene fidelissimus amicus dici pōt q̄ se p amico suo suspendi facit vt eū a morte liberet. ſꝫ maius essꝫ sise. p inimico suspendi pmitteret. ⁊ hoc fecit xp̄s pnobis. Job. xv. Maiorē hac charitatē nemo habet vt aiam suam ponat q̄s p amicis suis. Bern̄. Sed tu bone iesu maiorē habuisti dilectionē. q̄ tu aiam tuā p inimicis posuisti. Ro. v. Cū inimici essemus reconciliati sumus deo p mortē filij eius. Figurā huius habemus. j. Regū. xviij. vbi ꝺr. q̄ ionathas exposuit se tunica sua q̄ indutus erat. ⁊ dedit dauid ⁊ reliqua vestimenta vsq; ab balteum. Per Jonathan intelligit xp̄us q̄ ꝓter dilectionē quā habuit ad dauid. i. hoīem. se denudauit ⁊ mortuus est. q̄ dicit Tullius. Idem velle ⁊ idem nolle in reb⁹ honestis demū amicicia est. Exemplū. Cū q̄dam sublimaret famulū suū ad tantā dignitatē. vt cuiusdam regni curā ei cōmitteret. Qui cū factus esset potens inimicos dñi sui ꝺtra phibitiōez dñi sui in domū suaz suscepit. Nō audiens rex iussit vt suspenderet. Cū ad patibulū duceret obuiā habuit amicū cui sepe bene fecit. Et ait illi. Amice recole quō te dilexerim. ⁊ succurre mihi. Qui ait. Ego habui amicos añq̄ tenderē ⁊ habebo post mortē tuaz. nō possuz tibi subuenire. verūtamen dabo tibi lineū pannū q̄ regarꝫ. Postea habuit obuiā alium amicuz cui dixit sil'r. Qui rñdit. sequor te ad portam. Tandē cū veniret extra portā cū isto. obuiauit habuit alium amicū q̄ sepe sibi benefecerat ⁊ ipse nihil sibi retribuerat. Et ait. Amice dilecte. sepe bñfeceras mihi. ⁊ ego nihil retribui tibi: ñ ex quo oēs amici mei me derelinquerūt itez implozo auxiliū tuū. Cui ille amice nullo iure teneor tibi succurrere verūtñ q̄ video q̄ nullus vult tibi ꝑbere auxiliū te liberabo ⁊ suspendiū. p te sustinebo ⁊ sic factū est. Rex ille deus est. famulꝰ vnusq̄sq; homo ē. cui deꝰ multa beneficia ꝺtulit. s. aiam ⁊ corpus. bona naturalia. bona temporalia. ⁊ potestatē supoñs creaturas. hic suscipit inimicos dñi sui q̄n peccata cōmittit. ⁊ demones in domū aie sue intromittit. ⁊ ꝓpter hoc meret hō eternaz dānationē. Primus amicus sunt diuitie. de q̄bꝫ hō nihil habet nisi lineū pannū. Secundus amicus sūt vxores ⁊ liberi q̄ sequūt vsq; ad sepulcrū. ⁊ cito tunc obliuiscunt. Tercius amicus est dñs noster iesus xp̄s q̄ fecit se suspendi. p nobis ⁊ p peccatis nostris. ille nō deserit nos. ¶ Tercio debemus diligere deum sicut filius patrē. Ipse em̄ est oīm nostrū pater. etiā oñdit nobis maiorē paternitatē siue paternā dilectionē q̄z vnq̄z aliq̄s pr̄. Ipse em̄ est pater noster q̄ nos creauit ⁊ nos ad sil'itudinē sui fecit. ⁊ ideo debemus eū multū plus diligere q̄z patrem carnalē. Et ideo oñdit nobis maiorem paternalē dilectionē. Quis em̄ pater filiꝰ necessaria tā laute quideret. Luce. xij. Nolite solliciti esse q̄d manducetis ⁊c. pōs Quō miseret pater filioz ⁊c. quare ꝺ. q̄m ipe cognouit nostrū figmentū ⁊ nostrā fragilitatem. Jō merito diligendus est tanq̄z pr̄ intimus. q̄ intime nos diligit. Ber̄. Si naturaliter filius amat patrē a q̄ hz ꝓtem corpis. q̄nto magis patrē celestē q̄ corpus ⁊ aiam ex nihilo creauit. Si oculo vl' manu aliquis careret multū eum diligeret qui sibi ea redderet. q̄nto magis debemus diligere patrem celestē qui dedit nobis oīa mēbra. animā ⁊ vitam.

Ber. O hō cogita qlem te fecit ds. fm corpꝰ egregiā formā. fm aiam imaginē ꝓpriam insignē ac rōnis pticipē. britudinis ꝓparē. Hz tu miser deuz q̄ te genuit dereliqsti mediante supbia. auaricia. z luxuria. qbꝰ iepissime obl/itus es dei creatoris tui. Atrū ipse dicit. Reuertere z ego suscipiā te. Exemplū in filio p/digo Luc. xv. O qlis z qnta est mia dei que peccatorē ꝑuersum nō minus diligit q̄z euz q̄ nūq̄z peccauit seu peccando alterius ꝓtraxit maculā. ideo meritō est diligendus. Hugo. O hō cogita qntū te dilexit qui tanta p te fecit. tanta tibi ꝓtulit. tanta sustinuit. Olim cū nō esses te dilexit vt te ꝓderet. post cū peccal/ses būliauit se. hō factus est vt reformaret te z vt ostenderet qntū te dilexerit nō nisi mortē do te liberare voluit. nūc āt sincera charitate te diligit ac si sp cū eo pstitisses. Exemplum. Adolescens q̄dam intrauit ciuitatē in q̄ mora/bant meretrices. Requirē in die pasce. in ser. Ecce locus. Quarto dēmus deū diligere sicut sponsus sponsam. Nā q̄libet fidelis aīa q̄ est vnita deo p verā charitatē ē sponsa iesu xpi. z illa nūq̄z qescere potest nec gaudere nisi veniat ad sponsum suū in celū. vel nisi ipse veniat ad eā in ꝓtēplatiōe. Quādiu ē in hac vita ex amore quē habet ad spōsum suū semp languet. Vñ ōr Cant. v. Filie hierlm adiuro vos vt si inueneritis dilectū meū vt anūcietis ei q̄z amore langueo. Filie hierlm sunt aīe bate vel sancti angeli in illa sancta hierlm supna. q̄ annūciant spōso desideriū sponse. i. aīe diligentis. q̄ ex dilectione dei languet in hoc mundo. Et bene ōr languere aīa diligens. q̄z sicut boī languenti nullus cib⁹ sapit nisi qualescat. Sic aīe diligenti nihil sapit in hō mōdo nisi solus illa dulcedo quā pcipit ex aduentu sponsi sui. Felix aīa que languet de absentia sponsi sui. q̄z nō dimittit eā diu sine ꝓsolatione. Aug. Desideremus. clamemus. planga/mus. amemus. si sponsa sumus. Si sponsus absens est sustineamus. veniet quē desidera/mus. De illo sponso loq̄t Hugo ad aīam. et allicit eā ad amorē suū dicens. O aīa sponsū habes pulcerrimus est. facie eius nō vidisti. ille te videt. q̄z nisi te vidisset nō te dilexisset. noluit adhuc seipm tibi pītare sed mūera misit. arrā dedit. pignus amoris. signū dilectionis. Ignoras forte q̄d dederit sponsus tuus dicā tibi. Respice vniuersum mūdū z ꝓsidera si aliq̄ in eo sit qō tibi nō placeat. O mis em natura ad hūc finē cursum suū dirigit z hz vt obsequijs tuis famulet z vtilitati tue deseruiat. hō celū. hec terra. h aer. hoc mare z aque cū omnib⁹ a deo ꝓductis q̄ in eis sunt vniuersa explere nō cessant. vide o aīa mea illud est donū qō tibi dedit. z tū ipm nō agnoscis. ratio tū nō sinit te dubitare hō tuū nō esse debitū sz beneficium alienū. At illum certe diligere debes merito q̄ te tantū dilexit. q̄ tibi tanta munera misit. z ipm debes amare. z si tuum illē amorē incōtaminatū ꝑpare voluerīs maiora poribꝰ se datuꝝ ꝓmittit fm aug. Nō oculus nō vidit ꝛc. Quo nos ꝓducat ꝛc.

Dñica decimaquarta.

Sermo. CXXXIIII.

Spiritu ambula/te z desideria carnis nō pficietis. ad Gal. v. Sicut dicit augꝰ. Vita nostra nihil aliud est q̄z q̄dam cursus ad mortē. q̄z siue volumus siue nolumus q̄libz die diem ad mortem facimus. Job. ix. Dies mei velociores sunt cursore. Et apls Heb. xiij. Non habemus hic manentē ciuitatem ꝛc. Jō docet nos z monet quō debemus ambulare in hac vita vt ad vitā eternā puenire possimus. Et dicit q̄ nō fm carnē vel desideria carnis. Sz fm spiritū ambulare debemus. Sciendū aūt q̄ homini volenti bñ ambulare sunt multa necessaria. Primū est vt eligat bonā societatē. ū. Thes. iij. Denūciamus vobis frēs in nōie dñi nri iesu xpi vt abstineatis vos ab oī fratre ambulante inordinate. z ꝓuō. i. Fili mi si te lactauerint pctōres ne acq̄escas illis. pedes em illoꝝ ad malū currūt. Jō dicit Sen. Cū illis ꝑuersare q̄ te meliorē iunt facturi. vt q̄s meliores efficere possis. ps. Cū sancto sanctus eris. z cū peruerso peruerteris. Eccl. xij. Qui tangit picem inq̄nabit ab ea. Societas em mala piculosa est. in celo. in mūdo. z in inferno. In celo ptz in lucifero. q̄z oēs socij eius q̄ adherebant ei cecidērūt cuz eo. z eternaliter sunt dānati cū eo. In mūdo ptz p chore z/cios eius. Nūe. xvj. Legit q̄ chore oppositus se moysi z aaron in deserto z assumpsit duces tos z q̄nquaginta socios. z dathan z abyron Chore stabat cū socijs suis bus thuribulū in manu sua. z egressus ē ignis de thuribulo chore z deuorauit eū z oēs socios eius. Dathan z abyron viui absorpti sunt de terra. In inferno ptz etiā q̄ periculosa est mala societas. q̄z in inferno ex societate z multiplicatione peccatoꝝ multiplicant genera tormentoꝝ. Vñ dives existens in inferno dixit ad abrahā Lu. xvj. Rogo te vt mittas lazarū in domū patris mei. habeo em q̄tuor fratres vt testetur illis ne z ipsi veniant in hunc locū tormentoꝝ. Timuit em q̄ in aduētu eoꝝ maior fieret sua pena. Idcirco mala societas est fugienda in hac vita si ad vitā eternā volumus ambulare. Nā p malam societatē incurrit aliq̄s homo in malam mortem. Exemplum. Duo socij ambulauerūt per villam audientes in taberna tuunes cantantes z saltantes. qui eos inuitabāt

Tunc vnus dixit alteri. Philosophus dicit nō est transeundū p sedē gentis inique. nō ibo ad eos. et his dictis recessit. Ali⁹ aūt declinauit ad eos. Venit aūt iudex illius ville in qua tales homicidiū fecerūt. et cepit oēs q erāt i tali societate. Et cū videret scolaris ille se morituū ait. Modo experimento scio t video et nimis tarde doleo q fatuus est q iūgit se societati male. Crisō. sup Mat. Rerū natura sic est vt q̄liens bonū malo ꝓiungit. nō ex bono malus melior est. sed ex malo bonus cōaminat. Diuersitas em̄ rerū nūq̄ bñ pōt hre cōcordiā et mlta sollicitat societas nephāda. Crisō. quē cōuerti velle nō videris, vita si possis. Secundū necessariū ambulāti est vt pedes sepere spiciat ne cadat. puer. iiij. Palpebre tue pcedant gressus tuos. Pedes autē hoīs sunt due extremitates s. ꝓsideratio ingressus in mundum. et egressus de mūdo. Pe ꝓsideratōe ingressus dz homo humiliari. Ber. Vide o homo vñ veneris t erubesce. Si attendis vñ habuisti ortū. inuenies q de putredie. Job. xvij. Putredini dixi. pater meus es t mater mea. et soror mea vermib. Si homo illud frequēter videret multū se i hac vita hūiliaret. Grego. Quantū q̄s seip̄m minus videt. tāto sibi minus displicet. t q̄nto maioris gre lūē recipit tāto amplius q de se plāgere debeat agnoscit. Alter pes est ꝓsideratio finis. i. mortis. hic p vocat hoīem ad timorē. Ber. Vide homo q̄ rendis t cōtremisce. Job. xxxiij. Vis caro deficiet simul t bō in cinerē reuertet. Et ideo sacerdos imponēs hoi cinerē dicit. Memento hō q cinis es t in cinerē reuerteris. Legit de sancto Johāne ꝑiarcha q fecerat sibi sepulcr̄ impfectū. et in magnis festiuitatib cū esset in loco honoris ꝓstituerat quendā famulū q venerat ad eū dicēs. Pñe impfectū est sepulcrū tuū. iube illud pfici. q nescis q̄ hora moriēr̄. Poctō fecit q semp cogitaret se moriturum. Eccli. vij. In oībus opib tuis memorare novissima tua t in eternū nō peccabis. Nouissima aūt hoīs sunt cinis t vermis. Tercio q̄ vult ad vitā eternā puenire dz festinēter ambulare. Peb. iij. Festinemus ingredi in illā requiē t̄c. Causam huius tāgit beat⁹ Ber. dicens. Vita breuis via longa. si vis puenire incipe trālire. Ad hoc aūt vt festināter ambulemus sunt duo necessaria. s. q̄ simus vacui interius. et exterius inonerati. Qui em̄ interius esset repletus nimis t exterius nimis onerat⁹ nō posset festināter ambulare. Sic q̄ est repletus interi⁹ pctōr̄ sordib in aīa. abiiciat ea p cōfessionē. q nimis grauāt aīam. ps. Iniqtates mee sicut onus graue grauate sunt sup me. Adeo graue est peccatus q mergit hoīem in pfundum inferni. quod nō possent facere lapides totius mūdi. Unde celū nō potuit sustinere peccatū. Aug. t. Videbam sathanā quasi fulgur cadentē de celo. Nec terra peccatum sustinere valuit. vt pt̄s Nume. xvi. in dathan et abyron. qui viui absorpti sunt a terra ꝓpter peccatū. Et ratio est. q omne graue naturaliter tendit deorsum. De grauedine peccati dicit Hre. Peccatū quod p pniam nō diluitur mox suo pondere ad aliud trahit. Exemplus in dauid Require in sermone post trini. Nō potest arbor bona t̄c. Item q̄ oneratus est exterius bonis temporalib t rebus debet deponere t festinanter possit ad deū ambulare. vñ ait Petrus. Ecce nos reliquimus oīa et secuti sumus te. Matth. xix. Rerū. Bene petre et nō ad insipientiā tibi. nō em̄ sequi poteras onerat⁹. Onus em̄ rerū temporaliū multos in via ad vitā eternā ambulādo. Exemplū in adolescente q̄ venit ad iesum dicens. Quid faciam vt vitā eternā possidebo. Cui dñs. Vade t vende oīa que habes t nudus seqre me. Require dñica post festum trinitatis in sermone. Mortuus est diues. Quarto debemus ambulare pseueranter t nō cessare donec perueniamus ad vitā eternā. Unde aplus. i. ad Thorint. ix. Sic currite vt cōprehendatis Ideo exploratores Dan dixerūt Judic. xviij. Surgite ascendamus. vidimus terraz valde opulentaz t vberem. venite nolite negligere. nolite cessare. q dicit Mat. x. et xxiiij. Qui p seuerauerit vsq̄ in finem hic saluus erit. Piero. Non em̄ incepisse sed pfecisse virtutis est. verum etiā nec inchoantibus sed pseuerantib premiū tribuitur. Si em̄ omnib diebus vite sue ambulasset in via dei t in fine nō pseueraret in regnū dei nō pueniret. Hre. Stultus viator est qui in itinere amena prata conspiciens obliuiscit quo tendebat. Greg. Iter electis suis deus aspez facit ne dum delectantur in via obliuiscant eorū que sunt in patria. Idem Hre. Cōtinuus successus rerū temporalium certū est future calamitatis indiciuz. Exemplū in heremita qui in fine vite sue factus est latro. et sic damnatus est. Require in sermone. Stipendia peccati mors. Item aliud exemplum. Tres fratres de ordine cruciferorū capti fuerunt a paganis et cum duo eorum ducerentur de carcere ad mortē. tercius adiurauit eos vt ad se redirēt. et sibi de statu suo reuelarent. Quorum vnus apparuit cum magna claritate dicens se esse saluatuz. Alter apparuit cū magno eiulatu dicens se esse damnatum. sed cum ille causam damnationis q̄reret. Respondit ille quia nō pseuerauī. Cum enim mortē imminere viderem penituit me q̄ ordinem intrauerā. et magnam potentiaz et seculi dignitatē reliquerā. et in talibus cogitationibus vitam finiui. et damnatus sum. quia i bono nō pseuerauī. Ideo dicit Apoc.

¶. Esto fidelis vsq; ad mortem. et dabo tibi coronā vite. In veteri em̄ testamēto fuit p̄ceptum q; caput cū cauda in sacrificio offeratur Vis infidelis ꝙ vult offerre deo sacrificiū. i. bonā vitā. debet caput. i. principiū. et caudā id est finē vite sue offerre. Vñ dicit Gre. In cassum qui ꝑpe currit. cum inceptū iter ante finem deseratur.

De eodem Sermo. CXXXV.

Ite ostēdite vos sacerdotibꝫ. Lu. xvij. Licet ꝟba ista sint xp̄i ad leprosos tū p̄tinent dicta ad quemlibet fidelē. Sciendū aūt q; tria sunt q̄ homo debet oñdere. s. peccatū in confessione. bonū exemplum in conuersatōe. imaginē dei in expiratōe. Primo debet homo oñdere pctm̄ suū sacerdoti in confessione. de q̄ dr hic. Ite ostēdite vos sacerdotibꝫ. ita dictū est leprosis. Per decem leprosos signant pctores decē p̄cepta trāsgredientes. et nō tenentes. ꝙ cōparant leprosis p̄pter multa. ¶ Primo qz sicut leprosi q̄sto magis infirmitatē eoꝝ occultāt. et nō adhibēt medicinā in primo. tāto magis augmentat. et eo amplius in posterū manifestabit. qz infirmitas illa nō p̄ diu abscōdi quin semp ad vltimum manifestet. Sic pctor q̄sto magis occulta peccatū suū mō in tpe gratie i quo tamsumus. et nō manifestat medicis. i. sacerdotibus. tāto maius erit. et grauius in futuro manifestabit. Qui em̄ modo vult oñdere pctm̄ suū vni sacerdoti siue velit siue nolit in futuro toti mūdo manifestabit. Crisost. veniet dies illa in q̄ oīa pcta nostra velut in tabula rasa videntur. Et hoc est qđ dr Lu. xij. Nihil opertum qđ nō reuelabit. Eccl. xvij. Añ mortē cōfitere. post mortez nihil valet cōfessio. qz tunc cōfessio erit sua confusio. Hebre. iij. Oīa nuda et apta sunt coꝝ oculis dei. Nō ergo pudeat manifestare ei ꝙ oīa videt vt postea tegant qñ em̄ homo tegit peccatū suū deus detegit. Qz em̄ homo p confessionē tegat pctm̄ suū ptz exemplo. Quedā demoniaca cū vidisset quendam in pctō mortali dixit ei. Ego te bñ cognosco. et peccatū tuū bñ scio. Cui ille. Et quō hoc possum emendare vt me nō cognoscas. Rñdit. bene pores si habes medicinā dei. i. cōfessionē. Qđ audiēs ille cōfessus est. et rediēs ad illā dixit. Nunqd cognoscis me. Rñdit. Nescio ds sis. Figurā habem⁹ Esa. vi. qui q̄si cōfitendo dixit. Ue mihi qz vir pollutus labijs ego sum. et volauit ad eū angelus dñi pozēs calculū ignitū quē forpice tulerat de altari. et tetigit labia et statim mundata fuerunt. Per esaiā intelligit homo cōfitens pctā sua. Valerius. Maxima spes est recuperāde salutis fontem agnoscere languoris. ¶ Scdo pctor cōparatur leproso p separationē. qz sicut leprosus separat a cōsortio hoīm. ita peccatores separant a consortio dei et angeloꝝ. Mar. xij. Arcebunt angeli et separabunt malos de medio iustoꝝ et mittent eos in caminū ignis. Unde scōm canones quilibet peccator manifestus a corpore ecclesie est diuidendus. Et sicut diuiditur a cōsortio iustorum. sic diuiditur a gaudio beatoꝝ. qđ cōsistit in fruitione dei. Ideo dr Esa. lix. Peccata vra diuiserūt inter vos et deū vestrū. Cassiodo. Hinc dicimus q; em̄ vnusq;sq; a diuinitate repellit et diuidit q̄tum eius pctā cumulant. quā tras em̄ delicti mensura est tripudij. ¶ Tercio pctor parat leproso. qz sepe inficit eos ꝙ cōmunicāt cum eo. sicut vnus pctor sepe multos ducit ad peccandum. ps. Cū puerso puerteris. Ideo tales sūt fugiendi tāq; leprosi. Nu. xvi. Recedite a tabernaculis impioꝝ hoīm. et nolite tangere q̄ ad eos ptinent ne inuoluamini pctis eorum. Apo. xviij. Nō inibis fedus cū eis. et nō habitent in terra tua. ne forte faciāt te peccare. Figurā habemus Nu. xxv. vbi dr q; mulieres et virgines madianite cōicauerūt filijs israel. et induxerūt eos ad hoc q; adorauerūt beelphegor. Propter hoc occisi sunt viginti quatuor milia hoīm. Nota historiā. Sic q̄ ptz quō peccator cōparat leproso. Si ergo vult mūdari a lepra aīe debet se ostēdere sacerdoti p cōfessionē. Bern. Ubi frequēs cōfessio ibi decor et pulcritudo. Tāta est virtus cōfessionis q; sola voluntas cōfitendi liberat hoīem a pctis. sicut figuratū est in istis decē leprosis q̄ mūdati sunt añq; venirēt ad sacerdotē. ps. Dixi cōfitebor aduersum me iniusticiā meā dño. i. firmiter ꝓposui. et sequit. et tu remisisti pietatem peccati mei. Exemplū. Miles q̄dam oībus diebꝫ vite sue criminosus erat et latrocinia exercuerat. tandē capitur et ad decollandū ducitur. et p̄nia ductus iussit sibi dari confessorē. Cū q; inimici sui nollent tādiu expectare. dix. Pomine ꝙ noscis corda hoīm. tu scis q; libēter cōfiterer si haberē confessorē. accipe voluntatē p facto. Et addidit. In manus tuas cōmendo spiritum meū. et sic decollatus est. Erat aūt ī vicino quedā obsessa demonio q̄ dabat respōsa ad interrogata. Cui dictū est. mō habebit̄ magnum gaudiū in inferno de morte ist⁹ latrones. Qui respōdit. nequaq;. vnū verbum in vanis. Qui respōdit. nequaq;. vnū verbum infine ꝓtulit ꝓpter quod saluatus est. ¶ Tecūs do debet homo ostēdere bonū exemplū et bonā operationē in conuersatiōe. Jaco. iij. Ostendat ex bona cōuersatione operationē suā in mansuetudine sapiētie. Ad qđ hortat dñs. Mat. v. Sic luceat lux vestra coram hominibꝫ vt videant opera vestra bona et glorificent patrē vestrum qui in celis est. Ex bono enim exemplo

iustorum glorificak deus. qñ alíj hoc imítank
A ex malo exemplo ꝓuocatur deus ad íram
qñ alíj ex hoc scãdalizank. Unde dñs Mat.
xviij. Qui autẽ scandalizauerit vnũ ex mini/
mis qui in me credunt. id est occasionẽ ruine
malo exemplo dederit. expedit ei vt suspenda
tur mola asinaria. i. lapis molaris in collo ei⁹
et demergak in pfundũ maris. qz melius est ei
ꝓ culpa breuẽ recipe penã ꝯ eternis cruciati/
bus seruari. vel vtili⁹ esset homini mortẽ sub/
ire ꝯ malo exẽplo alios scandalizare. Exem/
plum habemus. ij. Machab. vi. ꝙ cũ antio/
chus cõpelleret iudeos trãsgredi legẽ dei coe/
git eleazarũ suillas carnes ꝛmedere. alioquin
occideret eũ. Quidã amici eius licitas carnes
offerentes rogauerũt cũ secrete vt simularet se
suillas carnes ꝛmedere. ꝙ renuẽs dixit. Ado
lescentiby forte relinquã puersum exemplũ. ꝛ
elegit potius mori ꝯ malũ exemplũ alíꝫ da/
re. Mat. xviij. Ue mũdo a scandalis. i. ve oí
bus illis ꝙ in hoc mũdo alios malo exemplo
scandalizant. Debemus ergo bona opa ꝛ ex/
empla dare alíꝫ ad edificatõz vt inde exem/
plum sumãt. Uñ. i. Thi. iiij. Exemplũ esto fide
lium. Sed heu ꝙdam oñdunt bona sua nõ ad
edificatõz primo z. sed ꝓter vanã gloriã. De
qbus Mat. xxiij. Opa opa sua faciũt vt vide
antur ab hoíbus. Amen dico vobis. qz rece/
perunt mercedẽ suã. Isa. xxxix. dicit. ꝙ Eze/
chias oñdit babyloníꝫ oía secreta templi the
sauros ꝛ cellã aromatũ ꝓter vanam gloriã. et
arguit eũ dñs ꝓphetã dicens. Quia oñdisti
eis ista veniẽt babyloníꝫ et auferũt oía hec. et
sic postea factũ est. Sic cõtinget illis ꝙ osten
dunt bona opa sua ꝓter vanã gloriã. Exem/
lum in rege ꝙ edificauit templuz de sumptib
sius. Legre in sermone. Uidete mamus me/
as. Crisõ. sup illud Mat. Noli tuba canere.
Tuba est actus vel sermo ꝓ quẽ ipa opis ia/
ctantia signat. Tuba eñ canere est pompam
vane laudis a ꝓpetere. ¶ Tercio dz hõ osten/
dere imaginẽ dei in aía sua. et hoc in expira/
tione. Mat. xxij. Pharisei dixerũt ad magi/
strum. Licet censum dari cesari. an non. Rñ/
dit. Ostẽdite mihi numísma census. i. numũ
q solet dari ce sari ꝓ cẽsu. Ad ipam. Numus il
le habuit imaginẽ regis impressam. Spiri/
tualiter ꝓ numũ istũ intelligik aía ad imaginẽ
dei facta. Aug. de cõfessione aie. Aía est sub/
stantia creata inuisibilis incorporea. immor/
talis habẽs imaginẽ creatoris sui. Istum nu/
mum fabricauit deus qñ hoíem ad similitu/
dinẽ suã creauit. Pro isto numo seruiuit xps
plus ꝯ triginta annis in isto mũdo. ideo dili
genter in morte hoís examinabit euz dicens.
Cuius est imago et supscriptio. Legret deus
imaginẽ. s. aíam ita ostendendã ab hoíe sicut
sibi pmittit. Exemplum. Homo ꝙdam abũt
in regionẽ longinquã accipe sibi regnũ ꝛ reuer
ti. et habuit vnicã filiam dilectã. et illã cõmi/
sit suo dispensatori dicẽs. Cõmitto tibi hanc
dilectã filiã meam vt eam diligẽter custodias
et ministres sibi necessaria. et ita sanã mundã
et pulcrã restituas. si hoc feceris maximis ho/
noribus te sublimabo. sinaũt in ꝓpetuũ te cru
ciabo. Iste homo est xps dñs noster ꝙ abũt in
regionẽ longinquã. i. celũ. et cõmisit seruo suo
id est cuilibet fideli suam dilectã filiã. i. aíam
hoís. quã tantũ dilexit ꝙ ꝓ ea mortẽ sustinu/
it. et redibit in morte cuiuslibet hoís repetẽs
aía m ita pulcrã mundã ꝛ sanã sicut in baptis
mo est hoí ꝓsentata. ꝙ sic eã ꝓsentauerit illum
eternaliter sublimabit. Qui aũt pollutã ꝓsen/
tauit eternaliter ĩ carcerẽ inferni illũ includet.
Ideo dz Eccl. x. In mansuetudine seruа ani/
mam tuam. Rogemus xẽ.

¶ Dominica decimaquinta.

Sermo CXXXVI

Dum tempus ha
bemus operemur bonũ. Gal. vi. In
verbis istis facit apls tria. Prio hortak nos
ad operandũ. ibi. operemur. Secũdo quid sit
operandũ. ibi. bonũ. Tercio qñ sit operandũ
ibi. dum tps habem⁹. ¶ Circa primũ scien/
dum ꝙ libẽter opari debemus. qz otium mul
ta mala facit. Ber. Multa mala docuit ocio/
sitas. est eñ magistra nugarũ ꝛ nouerca vir/
tutum. Exemplũ habemus in dauid et salo/
mone. qñ ei occupatus fuit dauid in bellãdo
cõtra inimicos dei. et salomõ in edificãdo rẽ
plũ dñi boni fuerũt. sed qñ ocio vacabant in
ꝓcã ceciderũt. Legre in sermone. Quid sta/
tis hic tota die ociosi. Dicit eñ Piero. Sem
per aliqd boni facito vt te diabolus nõ inueni
at ociosum. Qui si inuenit hoíem ociosum im
mittit ei cogitatões inutiles. Ber. Qm cogi
tationũ ꝛ temptationũ malarũ sentina est ocl
um. Qui ergo vult temptatões ꝛ inutiles co/
gitatões vitare sp dz aliqd boni opari. Aug.
Nõ facile capik a temptatõe ꝙ vacat bona ex/
ercitio. Exemplũ. Brũs anthonius tempta/
tus a spũ accidie residens in heremo dicebat.
Uñe saluari desidero. sz male et vane cogita/
tiones nõ ꝓmittũt me. quõ debeã saluari mi/
hi dignare oñdere. Et respicies vidit quendã
astantẽ torquentẽ vermiculũ qui sibi similis
erat. deinde vidit eum orantẽ et iterũ sedentẽ
et operantẽ. et inde rursus ad orationẽ surgẽ/
tem. Cũq sic pluries fecisset dixit ei. ita ꝛ tu fa
cias anthoni et saluus eris. ego sum angelus
tuus missus a deo vt doceã te orare. ¶ Circa
secundũ notandũ ꝙ operandũ est bonũ et nõ
malum. Unde dicit apl⁹. operemur bonũ.
Sunt autem duo que debent nos inuitare ad

operandū bonū.s.timor et amor. Timor sup plicij ꝛ amor ꝑmij. Aliter em̄ operatur seruus aliter filius. Seruū monet timor exercitatōis sed filium amor ꝑmiationis. Serui sunt im/ perfecti ꝛ incipientes bonā vitaz. Istos debet monere ad operandū timor supplicij. Eccl's ix. Quodcūqz ꝑt facere manus tua instanter operare.qz nec opus nec ratio nec scia nec sa/ pientia est apud inferos quo tu ꝓperas. Et in Mat.xxv. minatur dñs talibus dicēs. In/ utilem seruū ꝓijcite in tenebras exteriores.ibi erit fletus ꝛ stridor dentiū. Item Matth.iij. Omis arbor bona que nō facit fructū bonū ex/ cidetur ꝛ in ignem mittet. Certe istas cōmina tiones debet homo accidiosus attendere.et erit agilis ad bene operandū. Exemplū legit i vi taspatrū.q cum quidā vellet intrare religio/ nem.rogauit eum mater sua ne hoc faceret et nō acquieuit ei.qz dixit. Volo seruire deo ꝛ vo lo seruare aiam meā ꝛ saluare eam. Factus au tem monachus negligenter egit ꝛ accidiosus fuit. Mortua autē matre ꝛ ipo egrotante in extasi positus raptus est ad iudiciū vbi vidit matrē suam.q̄ increpans cum de accidia sua dixit. O fili mi vbi sunt verba q̄ dicebas. vo lo seruire deo et saluare aiaz meā. Ecce modo iudicandus es de accidia tua.qui cōfusus ne/ sciens quid respōderet. Et ecce venit vox di/ cens. Reuertere ad vitā et emenda statū tuū. qui postqz cōualuit nunqz ociosus esse voluit et tota die deflebat annos qs negligēter expē derat.et cum multi dissuaderēt ei fletum ꝛ la/ borē ne lesionē incurreret. Rndit. Si impro/ perium matris mee ferre nō potui.quō in iu/ dicio feram imꝓperiū xp̄i qñ me de negli/ gētia arguet.et requiret rōem de ꝛpe mihi im penso. Filios.i.ꝓfectos debet inuitare ad la/ borem amor ꝑmij eterni. Mat.xx. Voca o/ perarios ꝛ redde illis mercedē suaz.reddet em̄ vnicuiqz ſm opera sua. Rom.ij. Gloria et di gnitas pax et honor omni operanti bonum. Hoc debent attendere filij dei q vnicuiqz red/ det mercedē suaz ſm laborē suū. Qui plus la borauerint plus mercedis accipiēt. Exemplū Legitur in vitaspatrū q ꝙdam senex habita/ uit in nemore.cuius cella distabat a fonte cer/ ta miliaria.ita q cum aquā vellet habere to/ tam diem expēdit afferendo.et cum vellet la/ borī suo parcere ꝛ cellam iuxta fontē transfer/ re.vidit angelū dei sequentē se.et querens ꝙd ageret dixit. Ego sum angelus dñi ꝛ veni nu merare oēs gressus tuos vt dñs ſm laborē tu um possit tibi reddere premium. Quo audito elongauit cellā suam a fonte remotius vt plu res labores haberet ꝛ plures mercedes accipe ret. ¶ Tercio ostendit apl's qñ sit operandu.z. cum dicit.cum ꝛps habemus.i.in hac vita.ij. Chor.vi. Ecce nunc ꝛps acceptabile.ecce nūc dies salutis. In his ergo diebus exhibeamus nos sicut dei ministros.q.d. In isto ꝛpe/ sumus operari saluē animaz̄ nostrarū q̄diu viuimus in hac vita.et nō post hanc vitam.ꝛ hoc est qō iurauit angelus q viuentē deum q̄ post illud ꝛps nō erit amplius ꝛps penitendi nec misericordiam inueniēdi. Apoc.x.et Eccl.iij. Fili cōserua tēpus.qz ſm Bern̄. Nihil pcio/ sius ꝛpe.qz si diabolus haberet ꝛps posset re/ niam cōsequi a deo. Ideo dicit Crisostomus. Omi rei oportet plus pcere q̄ tempori.qz si aurus pdideris bn̄ poteris recuperare vel reinueni/ re.ꝛps si pdideris nunq̄z poteris recuperare. Exemplū de aia q deplanxit perditōes ꝛpis. Recre in sermone. Prepara te in occursum dei in quarto membro. Rogemus ꝛē.

De eodem Sermo. CXXXVII.

PRimum querite regnū dei ꝛ iusticiā eius ꝛ omnia hec adiciēt vobis. Matth. vi. In verbis istis ostendit dñs tria. Primo horrak ad querendū regnū celorum. Secūdo docet modū q̄rendi cōgruum. Tercio manifestat regni fructum optimū. Primū ibi.q̄rite. secundū ibi. et iu/ sticiam eius. terciū ibi.et oia adiciēt vobis ¶ Circa primū sciendū q regnū dei querere debemus.qz nihil eo melius, nam regnū dei deus est.q ergo regnū dei habet.deū et quecū qz desiderare ꝑt habet.qz deus est omnia et in oibus. Anſ. Quid g̃ post multa vagaz̄ o ho mo q̄rendo bona aīe tue et corporis tui.ama vnū bonū in quo sunt oīa bona.et sufficit. qd em̄ amas caro mea.qd desideras aīa mea.to rum tibi erit quicqd amaris ꝛ quicqd deside ratis. Si diuitias q̄ritis ibi sunt diuitie. De/ us em̄ fideles suos ꝓstituit sup multa. Si lon gam ꝛ salubrē vitam.ibi sana eternitas ꝛ eter na sanitas.qz iusti imperpetuū viuēt. Si delec tant pulcritudines. ibi fulgebūt iusti sicut sol. Si autē sapientiā.sapia dei ostendet se vo/ bis in qua cognoscetis oīa. Si voluptatē. de torrēte voluptatis sue deus suos refrigerabit. ¶ Sciendū aūt q multa sunt q solent ab ho minibus apeti ꝛ desiderari.q̄ oia plenissime inuenies in regno celorū. ¶ Primū est diui/ tiarū affluentia. Si ergo diuitias desideras. ibi inuenies veras ꝛ ꝑpetuas.ps. Gloria ꝛ di uitie in domo eius.puer. viij. Mecū sunt di/ uitie ꝛ glorie. Hre. Si vere diuitias fieri cupi tis veras diuitias amate. Oēs diuitie ꝑsen/ tis vite false sunt ꝛ perniture. decipiūt em̄ ho/ minē ꝛ ꝓducunt ad eternā damnationē. sicut dicit.i. Thimo. vlti. Qui volūt diuites fieri incidūt in temptatiōes ꝛ in laqueos diaboli. et i desideria mala ꝛ nociua q̄ mergūt hoīem in interitum et damationē. Exemplū in diui

le epulone q̄ sepultus est in inferno. Luc. xvi. Quid pfuerūt creso oēs diuitie sue q̄ legit di/ tissimus fuisse. et multos aureos montes ha/ buisse. et tñ damnat⁹ est. Item legit de quodā rege saracenoz q̄ dū morte sibi imminere cō/ spiceret. pannū lineū de q̄ sibi sudariū fieri de buit erexit in signū et fecit circumferri p cui/ tatē ꝛa pcone clamari. Videte. hec dicit dñs Cū essem princeps quindecim regionū h̄ so/ lum de oi gloria ꝛ de oib⁹ diuitijs meis mecū auferā. Ecce q̄ false q̄ piture sunt diuitie mū/ di. Sed in regno dei sunt vere diuitie ꝛ ppe/ tue q̄ nūq̄ ab hoīe auferunt nec pdunt. Ber. O ciuitas celestis mansio secura. eterna pa/ tria. totū cōtinēs qđ delectat popul⁹ sine mur mure. In celo quieti sunt hoīes nullū haben/ tes indigentiā. ps. O q̄ gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei. Secdo solent hoīes desidera/ re longā vitā ꝛ sanam. Si ergo longam ꝛ sa nā vitā desideres illā tibi inuenies. null⁹ ibi morit. qz iusti i ppetuū viuēt. ibi nullus do/ lor nulla infirmitas. Apoc. xxi. Et mors vl/ tra nō erit. neq̄ luctus neq̄ clamor. sed nec vl lus dolor. sz ibi diuturnitas. Mathusalē an/ tiquissim⁹ fuit. s. annoz nongentoz ꝛ sexa/ ginta nouē annoz. Beñ. v. c. qđ sentū vir essz punct⁹ vnius horе. qz dicit ps. Quīa mille an/ ni ante oculos tuos tāq̄ dies hesterna q̄ pre/ riit ꝛ dies vna ibi est iocūdioz ꝛ maioz q̄ hic infinita milia annoz. ps. Melioz ē dies vna in atrijs tuis sup milia. Vñ Aug. de ciui. dei. de incōparabilitate supna dicit. Ciuitas clara est vbi victoria veritas. vbi dignitas sancti/ tas. vbi vita eternitas. Exemplū. Quidā san ctus cepit cogitare de illo versiculo. Quīa mil le anni ante oculos tuos tāq̄ dies ꝛc. rogauit dñm vt ostēderet sibi minimū gaudiū regni celoz. et statim vna auicula cepit cantare co/ ram eo. in cui⁹ cantu multū cepit delectari. et sequebat eā extra claustrū in quandā siluā. et auscultando steterit ibi vt sibi videbat ab hora prima vsq̄ ad horā terciā. Cūq̄ audiret cam panā reuersus est ad claustrū. Cum em̄ a ppro pinquaret vidit totū claustrū qđ relīq̄ rat mu tatum. s. qđ prius erat ligneū totū erat lapide um ꝛ pulcre edificatū. et ibi inuenit pomeria et vineas q̄s ibi prius nūq̄ viderat. Et cū vi deret eum claustri portenari⁹ q̄siuit ab eo q̄s esset ꝛ vñ veniret. Qui rñdit se parū exiuisse circa horā primā ꝛ tunc miraculose essent oia mutata. Cūq̄ oēs mirarent de verbis suis q̄si tum est in cronicis ꝛ inuentū est q̄ steterat ibi trecētis ꝛ septuaginta quinq̄ annis. Ecce tot anni videbant sibi tantum mō vna hora. qđ g̃ in regno celoz. Aug. Amatoribus mūdi non est requies. q̄rite ergo beatā vitā in regno ce/ lorū. Putatis esse vitā in regno vmbre mor/ tis. nō est hic. qm̄ hic nō est vita beata nisi in vera vita. q̄ si vos amatis istaz miserā et flui dam vitam vbi cū rāto labore viuit ꝛ tandē morit. q̄nto magis amare debetis illā beataz vitā vbi nullū dolorē sustinebitis. et nullius rei indigentiā habebitis et sine fine cū deo vive tis. Tercio qđ solent hoīes desiderare in h̄ mūdo est pulcritudo corpis. Si ergo pulcri tudinē desideras. ibi erit pfecta pulcritudo in regno celoz sicut dr Mat. xiij. Fulgebūt iu/ sti sicut sol in cōspectu dei. Et sm qđ dr Esa. xxx. c. Erit lux lune sicut lux solis. et lux solis erit septempliciter sicut lux septem dierum in die in q̄ alligauerit dñs vuln⁹ ppli sui. Et erit sicut lux septē dierū q̄n creatus fuit mundus. Tunc em̄ sicut dicit glo. lux solis multo clari or fuit q̄nq̄ nūc. q̄ pter lapsum hoīs minorata est. Quāta ergo erit ibi pulcritudo et claritas vbi tot soles fulgebūt. Exemplū. Demō qui/ dam erat in obsesso quodā q̄ rñdebat ad inter rogata. a q̄ quidā interrogauit de celesti gau/ dio. et rñdit. Inexplicabile est gaudiuz illud et tñ de ipo modicū tibi dicā. Exemplū po/ natur q̄ sit mons valde altus. et circumquaq̄ in circuitu mōtis sit campus planus ꝛ centū mille miliaria. et sit seminat⁹ pleno tritico. et q̄libet spica tritici hēat splendorē solis. et stet homo in montis cacumine vbi oēm illū splē dorem tueatur. et eo nō tm̄ cōciperet q̄nt⁹ est minimū gaudium celi. et oīs illa claritas nō posset claritati illi cōparari qua iusti fulgebūt in celo. Illam pulcritudinē debet homo q̄rere nō illam mundanā que modicum durat sicut pulcritudo floris. Esa. xl. Omnis caro fenū ꝛ omnis gloria eius. i. pulcritudo in qua glori atur quasi flos agri. i. feni. Aruit fenū et ceci/ dit flos. Quid pfuit absaloni pulcritudo sua qui pulcerrimus fuit in tota terra israel. a plā/ ta pedis vsq̄ ad verticez nō erat in ea macula ylla. cesaries eius longissima ꝛ pulcerrima fu it. et semel in anno tondebat. q̄ sm Josephu⁹ tanta erat q̄ vix in nouē dierum tonderi po/ tuit. et superflua cesaries vendebat ducētis ci clis. Hanc emebant mulieres vt crines suos suborнarēt. At quid pfuit sibi tanta pulcritu do. mala tñ morte interijt. sicut dicitur. ij. Re gum. xviij. Nolī ergo homo a ppetere istā pul critudinē peritura sed illā sempiternā. Quar to solent homines a ppetere sapientiaz. quā in regno celorum pfectissime inueniunt. Ibi sa/ pientia mundi est quedā fatuitas. Ansf. Ibi sapientia salomonis esset quedam stultitia. q̄ tamē legitur fuisse sapientissimus. Quid pfu it sibi sapiētia sua qui tñ in fine vite sue a mu/ lieribus fuit deuictus et illudebatur. et idola adorabat. de cuius salute dubitatur. Itē quid pfuit achitofel sapienti cōsilium suū. cuius cōsilium erat in israel quasi qui cōsuleret deū sicut dicitur. ij. Regū. xvij. tamē mala morte

interūt. quia semetipm laqueo suspendit. In regno autem celorū ibi erit vera sapientia z cognitio dei et omniū rerum. Bern. Tunc cognoscemus patris potentiā. filij sapientiam. spiritussancti benignissimam clementiam. et ita habebimus illius summe trinitatis noticiam. Crisost. Quid est quod non sciat q̄ scientē omnia videt. quasi di. Nihil est qō homo ignorare potest. ibi enim videbimus illā faciem dei in qua omnia cognoscimus. et in illa visione illius faciei consistit tota vita eterna. Unde dicit dns Joh. xvij. Hec est vita eterna vt cognoscant te solum verū deum et quez misisti iesum christū. Bern. Eterna omnium beatorū solennitas est deum facie ad faciem intueri. O q̄z desiderabilis et delectabilis est facies illa benedicta. de qua dicit Fulgentius q̄ si homo esset in omnib penis inferni z videre posset illam benedictā faciem nullū sentiret dolorē. Exemplū. Quidam sanctus vir in extasi positus ductus est ad purgatorium. vbi vidit innumerabiles penas. quarū minima tanta erat q̄ nō posset omnibus penis huius mundi cōparari. in q̄bus vidit animas diuersimode cruciari. inter quas vidit vnā animam hilari vultu gaudentē z ridentē. Cunqz queteret. quomō in tanta pena ridere posset. Respondit. Nunciatū est mihi q̄ hodie puer natus est qui futurus erit sacerdos. et cū ille primā missam celebrauerit ego faciem saluatoris videbo z saluabor. ¶ Quinto appetunt homines delicias z gaudia. Si ergo delicias queris z desideras ibi inuenies. Omnes enim delicie que fuerunt z erunt ab initio mūdi vsqz ad diem iudicij sunt respectu illius suauitatis sicut est vna gutta aque respectu totius maris. Quid pfuerunt salomoni delicie eius Nullus legit tantas habuisse delicias in mūdo sicut ipe. Nam in iuuentute cepit exercere delicias. et sic vixit vsqz ad finem vite. Decimo autē anno factus est rex. et in vndecimo duxit vxorem. ditissim⁹ z potentissimus fuit in diebus suis. tantū habuit de auro z argēto in hierusalem q̄ argentum quasi lapides reputabat. multā familiam habuit. pulcerrima edificia. pulcerrimas vxores. septuaginta reginas. et octoginta cōcubinas. et adolescentularum nō erat numerus. multos equos. quadraginta milia presepia equorum curialiū. duodecim milia equestrū. Cibus eius erat singulis diebus triginta chori siliginis. et septuaginta chori farine. decem boues pingues. viginti boues pascuales. centū arietes. excepta venatione innumerabiliū cervorum. capraruum. bubalorū. et auium altiliū z piscium. q̄ quotidie ab omnibus finibus eius apportabantur. Non longe a hierusalē erat ortus deliciarum. ad illum solitus erat ire in curru. et precedebant eum adolescētes pulcerrimi. ccc. habētes. ccc. peltas. id est clipeos aureos. Custodes qui excubabant ante fores domus sue quinquaginta. habentes quinquaginta scuta aurea z tot lanceas eneas. Multa alia sunt que delitijs suis ascribuntur sed quid profuerunt omnia ista. transierunt velut vmbra. Attamē omnes delicie huius mundi nō possent minimo gaudio celorum oparari. Exemplū Virgo quedā erat obsessa a demonio que dabat responsa ad interrogāta. ad quā dixit vir sanctus. Nunquid tu ex illis es q̄ de celo sunt electi. Respondit. Deu sum de illis. Cui vir sanctus. dic nobis quātum est gaudium celi. Qui respondit. Quomodo potero tibi dicere. tale est gaudiū quod nec oculus vidit nec auris audiuit. nec in cor hominis ascendit vt comprehendere potest. Cui vir sanctus. vel les ne libenter ibi esse. At ille ingenuit dicēs. Si possibile esset me gratiam inuenire. Et si homo essem pro eo vellem omnē penam mūdi sustinere. Et si esset vna columna erea a profundo inferni vsqz ad summum celi erecta et nouaculis acutis z gladijs circumfabricata. illam ascendere vellem vsqz ad diem iudicij z descendere p minimo gaudio celi. Querite ergō primū regnū dei vbi inuenietis oia que desideratis. Sola pgustatio illius gaudij plus valet q̄z totum gaudiū totius mundi. Quod gustauerat Aug⁹. quando dixit. Introducis me domine aliquādo in affectum multum inusitatum introrsus. et nescio in quam dulcedinem. que si perficiatur in me nescio quid aliud sit vita eterna si illa nō est. Ber. Si vna gutta illius gaudij tantū inebriat. multo magis totius fluctus. si dei vestigia tantam habent suauitatez. quid habet deus qui est fons totus gaudij. Unde petrus cum gustasset vnam guttam illius gaudij optabat semper sic manere dicens. Bonum est nos hic esse. faciamus hic tria tabernacula. Rogemus zc.

¶ Dominica decimasexta.

Sermo CXXXVIII.

OBsecro vos ne deficiatis in tribulationib. Aphij. Quoniā per multas tribulatōnes oportet nos intrare in regnum celorū. sicut dicitur. Actuum. xiiij. Ideo monemur in verbis propositis vt tribulatōnes sustineamus libenter. pter multa. ¶ Primo quia tribulatio est aduersorium homini a deo missum. qui cunqz iniret bellum cum inimico suo qui esset fortior eo gratum haberet si ei aduersorius mitteretur q̄ inimicum suum posset vincere. Sic est de homine q̄diu est in hac vita oportet eum habere pugnam cum carne q̄ tamen

cum hoste. quia caro concupiscit aduersus spiritū ⁊ spiritus aduersus carnem. Sicut dicit ad Gal. v. Caro enī concupiscit aduersus spiritū. scz carnalia que sunt contra salutem anime. Unde qui vult vincere concupiscentias carnis gratum debet ei esse quādo mittit dñs ei aliquas tribulationes vel infirmitates. Multotiens enī contingeret q̄ homo faceret multa mala si dñs p infirmitatez vel tribulationem nō impediret. Exemplū habemus Genē. xx. in rege abimelech q̄ abrae abstulit vxorem suam quia pulcra erat. statim flagellauit eum dñs vt non cognosceret eam. ⁊ reuelatum est ei in nocte in somnis q̄ pter vxorem abrae tales sustineret infirmitates. ⁊ statim dimisit eam. Unde legit in vitaspatr̄. Cum q̄dam peteret a sancto iohāne heremita vt oraret p eo vt liberaret a tristicia sua. s. a terciana. Respondit. rem tibi necessariam desideras a te auferri. Legit etiam in legenda beati Thome cantuarienſ martyris. Cum infirmus quidam sanitatem ad sepulcrū eius impetrasset cogitare cepit. forte sanitas impedit animā. ⁊ rogauit vt si impediret sibi sanitas infirmitas quam habuit rideret. quod ⁊ factum est. Ideo dicit ō beato paulo q̄ cū infirmaret in corpe tunc fortior fuit in anima. ¶ Secūdo tribulatio excitat pigros ad orationes ⁊ ad inuocandū deum. Aug⁹. Ideo p̄munt iusti vt p̄ssi clamēt ad dñm ⁊ clamantes exaudiant. ⁊ exauditi glorificent deum. Istud figuratū est. Math. viij. Cum discipuli essent cū dño iesu in naui factus est motus magnus in mari. ita vt naucula operiret fluctibus. iesus autē dormiebat. ⁊ accesserunt ad iesum discipuli ⁊ dixerūt. Dñe salua nos perimus. Sic sepe dormit dñs ⁊ mittit hominēs periclitari ⁊ infirmari vt ei⁹ auxilium implorent. p̄s. Multiplicate sunt infirmitates eor̄ postea acceleraverūt. Et irer̄ Clamauerūt ad dñm cum tribularent. de necessitatibus eor̄ eripuit eos. Exemplū. Miles quidam egrotans rogauit sanctū virum vt deū p sanitate sua oraret. ⁊ quesiuit ab eo sanctus vir vtrū deuotior esset in infirmitate q̄ in sanitate. Respondit miles. Quādo infirmor tunc auxilium dei sepe inuoco. sz in sanitate sepe obliuiscor. Ideo dicit Greg. Aurē cordis tribulatio aperit quaz sepe p̄speritas huius mundi claudit. ¶ Tercio tribulatio liberat hominē ab eterna pena inferni siue a penis purgatorij̄ que p peccatis nostris debēt. Grego. Idcirco dñs q̄busdam hic parcit vt in eternū feriat. Ideo hic ferit non parcendo vt in eternū p̄cat. Istud p̄z in diuite ⁊ lazaro diuiti pepercit hic. ⁊ in eternū mō eum punit. Lazar̄ hic castigauit ⁊ modo eternaliter cōsolat. Luce. xvj. vnde abraam dixit ad diuitem. Recordare fili quia recepisti bona in vita tua. ⁊ lazarus similiter mala. nunc autē hic consolatur. tu vo cruciaris. Certe si vellet cogitare penam quā euadit p flagellationes p̄sentis vite libenter sustineret eas. Exemplū. Quidam peccator correptus fuit a deo grauj infirmitate. ⁊ rogauit deū vt tolleret eū de hoc mundo vel auferret ab eo infirmitatem. Cūq̄ sepius oraret astitit ei angelus dicens. Missus sum a deo indicare tibi causam tue infirmitatis. Idcirco punit te deus in hac vita vt in futuro parcat. Verūtamen elige tibi vnū de duobus. aut duos dies esse in purgatorio. aut duos annos sustinere hanc infirmitatē. Hauisus ille elegit duos dies esse in purgatorio. ⁊ mortuus est. ⁊ defunctus ē ⁊ deductus est in purgatoriū. Post vnaz horam venit ad eum angelus querens quō se haberet. Cui ille. Quis es tu. Respōdit āgelus. Ego sum angelus qui te adduxit huc. At ille. Absit. tu nō es angelus. angeli enī nō mentiunt. tu aūt mentitus es. quia p̄misisti mihi q̄ tm̄ duos dies deberem esse in purgatorio. sz ego fui hic multis annis. Ecce q̄nta est futura pena quam homo euadit p tribulationē temporalem. Certe si homo hanc diligenter cōsideraret patienter aduersa toleraret. Quia dicit apl̄us. Ro. viij. Non sunt ꝺdigne passiones huius temp̄is ad futurā gl̄iam que reuelabit in nobis Hiero. in epl̄a ad Cipanū. Quanto in p̄sēculo p̄cussionib⁹ paupertate. inimicorū potentia vel morboz crudelitate fuerimus afflicti. tāto post resurrectionē in futuro p̄mia ꝺsequemur. ¶ Quarto tribulatio peccatorē ad cognitionē dei ⁊ suī ipsius adducit. Gre. Oculos cordis quos culpa claudit pena aperit. Istud p̄z. ij. Macha. ix. in antiocho rege qui videbat sibi fluctibus maris imperare non cognoscens deum sup se esse. Jurauit q̄ hierl'm funditus vellet euertere ⁊ facere palimandrū. i. cimiteriū funeris de ea. ⁊ reuersus in furorem iussit agitari currum in quo sedebat ⁊ statim apprehendebat eum amarus dolor ⁊ cadēs de curru collisus est. ⁊ ebullierūt vermes de carnibus eius. ⁊ de feroze eius grauabat exercitus eius. Cūq̄ ferozē eius p̄sonaliter ferre nō posset ductus est ad agnitionē sui ipsius ⁊ dei. Et ait. Justū est hominē mortalem subditum esse deo. Gre. Cuz recognosco iob in sterquilinio. Jobem esurientem in heremo. petrū extensum in patibulo. cogito q̄liter deus cruciabit in futuro quos reprobat q̄ ita dure flagellat ⁊ affligit quos amat. Et sic reducit homo ad cognitionē sue fragilitatis. Exēplū. Quedā ducissa erat supbissima ita vt nec seipsam moriturā cognosceret. tam delicata q̄ in aquis oīb⁹ balneare noluit. sz de roze celi colligere fecit. in q̄ cū aromatib⁹

z vino balneabaf. Cubiculum z lectum suuz floribus z speciebus odoriferis redolere fecit z omnes delicias quas poterat exercebat. Tandē deus lepza eā pcussit ira q̄ tota caro eius putresceret z frustatim deflueret. z tantū fetebat q̄ nullus ferozē eius sustinere possz Uñ ducta ad cognitionē suūpfi⁹ ait. Meritо hec patioz q̄z fragilitatē q̄riā nō cognouit z sic mozua ē. Quinto tribulatio modica ī pñti opaf nob gl'az magnā in futuro. i. p modica tribulatōe magnā mercedez recipies. ij. Coz. iiij. Id em̄ qđ in pñti est momentaneū z leue tribulationis nostre sup̄ modū in sublimitate eternū gl'ie pondus opabit in nobis Vere modicū est q̄cq̄d patimur respectu p̄mij qđ pmittit deus Esa. liij. Ad punctū in modico dereliq̄ te z in miserationibz magnis congregabo te. Et seq̄f. In momento indignationis abscondi faciē meā parūp a te. z in misericordia sempiterna misertus sum tui. Jō dicit gre. Non g̃ q̄ras de verbere dū nosces q̄ tibi debeanf p̄mia eterna retributione. Labor est cū fine. sed merces ē sine fine. Hoc psiderans diabolus voluit scandere celū p colūnā circūfabricatā gladijs vsq̄ ad diē iudicij Regre in p̄cedenti fmone. s. Primū q̄rite regnū dei in q̄nto mēbro.

De eodem Sermo. CXXXIX

Defunctus effere bat filius vnicus matris sue. Luce. vij. In verbis istis duo sunt psiderāda. Primo qđ p istū defunctum significet. Secūdo qđ p portitores q̄ eū ad xp̄m efferebant. Circa p̄mū est sciendū q̄ p istū defunctū intelligit hō exñs in mortali peccato Quēadmodū em̄ mors occidit hoiez. ita pctm̄ occidit aiaz. Bap. xvj. Nō p malicīā occidit aiam suam. Aug. Sicut vita corpis est aia. ita vita aie ē ipse deus. sicut g̃ mortf corpus qñ separatur ab eo aia. ita mortf aia qñ sepaf ab ea deus. q̄ sepatio fit p pctm̄. Esa. lix. Peccata vestra diuiserūt inter vos z deū vestz. i. peccata vestra absconderūt faciem eius a vobis. Circa secūdū nota q̄ p q̄tuor portitores figanf quatuor q̄ tenent hoiem. s. pctōrem in peccatis ne puertat ad deū. Primū est pudor pfessiōis qñ hō verecūdaf pfiteri peccata sua. Contra Bo. Eccl. iij. Non pfundaris p aia tua dicere vez. i. pfiteri. Est em̄ pfusio adducens peccatū. z est pfusio adducens gl'iam. i. vitā eternā. Ber. Magna est insania q̄ hō ablui pudet qui inq̄nari nō pudet. Aug⁹. Peccare nō erubuisti. nec erubescas pfiteri in hac vita vt reqem habeas in alia vita. s. beata. Melius est hic pudorē sustinere corā vno sacerdote q̄z in futuro corā toto mūdo. Uñ dñs Nau. iij. Revelabo pudenda tua in facie tua. i. pudibunda tua peccata. z oñdā oñibz gentibz nuditatē tuā. i. oibz hoibz. q. d. Oñdam ita nude peccata tua sicut egisti. Non g̃ verecūderis hic nudare peccatū tuū vni sacerdoti. Aug⁹. Quicūq̄z hic erubescit de peccatis q̄ fecit coram sacerdote dignus non sit venia. Exemplū. Quedā mlier cōmisit vnū gnde pctm̄. z p verecūdia mansit septē annis inconfessa nec reqre in fmone. Stipendia peccati mors. Secūdū qđ soler hoiem tenere in peccato est timor pnie. s. qñ hō timet q̄ pnia sibi nimis g̃uis sit ad agendū. q̄ nō pt ieiunare nec orare. nec elemosynā dare. nec pegrinationes facere. z oñia videnf sibi g̃uia. Contra h̄ valent duo. Primū est q̄ cogitemus dei additoriū. qđ pmisit nobis si penitentiā egerimus. Proū. j. Cōuertimini ad correptionē meam i. penitentiā. Eu pferam vobis spm̄ meū. i. spūssancti grām q̄ vos iuuabit. Cōuersis em̄ z penitentibz dat dñs spm̄ amoris q̄ oñia facit leuia. Hiero. Diligenf amemus nos dñs deū. z facile erit oñe qđ videf difficile. quia dñs iuuat penitētes. Pater exemplū. Apud ludonū erat qđam clericus cogitans intra se religionē intrare vt emendaret statum. sed timuit q̄ austeritatē ordinis sustinere nō possz Nocte qđam raptus de corpe ducit ad qđā vallem sub qđaz monte in q̄ erat ciuitas pulcerrima adificata de auro z de lapidibz pcio/sis. cuj⁹ aspectus nimiū eū delectabat. Et cuz vellet appropinq̄re ciuitati venit ad flumen quoddā qđ ptrāsire nesciebat. z vidit ibi paupes stantes z lauantes tunicas suas in flumine. inter qs erat qđaz candidissima veste indutus q̄ iuuabat alios lauare. qui postq̄z iuuaret vnū. ibat ad reliquū. z singulos iuuabat Et dixit ei clericus. Que gēs estis vos. Qui ait. Isti paupes sunt penitētes. z ego sum xp̄s filius dei iuuans eos vt pniam pagendā cōpleant. ciuitas est paradisus. Et qñ homo lauerit tunicam suam. i. peregit penitentiaz in illam intrabit. Euigilans clericus religionez intrauit. z omnia libenter sustinuit. Augustⁱ. Multos solet decipere serotina penitentia. In vitas patrū dicit de quodam sene. Quo/ties suasit ei cogitatio sua dimitte hodie cras penitebis. Ipse respondit. Non ita est. hodie penitere debemus. z cras eius voluntas fiat in nobis. Grego. Nemo indulta penitentie tempa putpendat. nemo curam suam dū valet agere negligat. quia redemptoz noster tūc districtior in iudicium veniet quando nobis oñ iudiciū magnā pniam p̄rogat. Aug. Dic Si vis penitentiā agere dū nō potes peccare peccata te dimiserūt. nō tu illa. Age penitentiā dū sanus es. quia pniam egisti qñ peccare potuisti. Exemplū require in sermone.

Sermo CXXXIX

Gaudiū est angelis dei sup vno pctōre penitentiā agente. ¶ Secūdo debet hō cogitare ꝺ timore pne eternā penaz quā euadet. Bernar. Misera sane dementia est hūanuz declinare laborē t patum diabolo ardorē eligere sempiternū. Certe si hō cogitaret ꝙ oēs pene huius mūdi nō posset comparari minime pene purgatoriū. sicut dicit Aug. Quid tunc de pena inferni que milliesies maior erit. Si hō talia cogitaret certe leuis esset sibi penitentia q ꝙ peccatis iniungitur. Exemplū. Quidā pnceps timens penitentiā noluit confiteri. quez cum vxor hortaret ad ꝺfessionez. dixit. Non possum confiteri. quia timeo ꝙ grauis pnia mihi iniungat. Cui vxor. Et quō poteris sustinere penas inferni que mlto grauiores sūt pene totius mūdi. At ille. Putas inquit ꝙ infernus sit. ꝓdicatores oīa ista cogitant vt homines in timorē inducant. t munera recipiant. Videns autem mulier ꝙ nihil ꝓficeret cessauit. Nocte quadam demones venientes rapuerūt eū de lecto t ad infernū deduxerunt. Mulier eius hec videns cū esset sancta oratuit ad dñm vt reuelaret ei statum suū. Mane facto inuenit corpus eius. s. viri totum extinctum t in manu eius litterā in qua scriptum erat. Modo certus sum quia infernus est. et timor quē habui ad agendaz penitentiā illuc me ꝺduxit. ¶ Tercium quod tenet hoīem in peccato est peccati ꝺsuetudo. Cū ei peccator venit ad ꝺsuetudinē resurgere ꝺtemnit. Unde Iere. xiij. Si potest ethiops variare suam nigredinē pellis. t pardus suā varietatē sic et vos poteritis benefacere cū malū didiceritis t inde venit desperatio. De qua dicit. Isido. Non desperas de venia. i. de salute si ad meliora ꝺuerteris. Qui ei de venia desperat pl⁹ de desperatione q̄z perpetrato scelere se dānat. Piero. dicit ꝙ iudas plus offendit dñm desperando q̄z eū tradendo. Ut ideo nullus debet desperare q̄ntūcūq̄z peccauerit t q̄ntūcūq̄z magna sint peccata sua. quia sola desperatio est crimē qō mederi nō potest. Piero. Solum desperatio est terminus q̄ mederi nequit. Isi. Sepe diabolus eos quos ꝺuerti ad penitentiā conspicit t in multitudine scelez ꝓcussos ad desperationē deducit. vt subtracta spe venie trahat in diffidentiā quos nō potuit retinere ꝓseueranter in culpa. Sed penitēs ꝺz se ꝓuidere ꝺ callidas hostiū insidias. sic ꝙ iusticiā dei metuat. t q̄uis in magnis sceleribus sit tamen de dei misericordia confidat. Bre. In conspectu diuinitatis nemo misericordiā inuenire dubitet. quia nullum peccatorem ꝺuersum despicit qui peccatores redimere venit. Ber. O homo ne despes te mutare in melius. si em tātū potuit diabol vt te de excelsis virtutū fastigijs in ꝓfundū deduceret vicioz. q̄nto magis poterit te deus ad sūmū honorem ꝓuocare. t nō soluz ad id qō fuisti restituere. sed beatiorem multo magis q̄z videbaris efficere. Idem. O homo que q̄lis t quanta est misericordia dei que ꝺuersus nō minus diligit q̄z eū qui nullam maculam alicuius peccati ꝓtraxit. Exemplū habemus in dauid. in maria magdalena. petro. paulo. matheo thelonario. t in plibz alijs. ¶ Quartum quod tenet hoīem in peccato est fiducia longioris vite. Contra quos dicit Job. xiiij. Breues dies hominis sunt. pō. Dum adhuc ordirer succidit me. Super quo verbo dicit Bre. Cum culpa animū temptat necesse ē vt breuitatē sue delectatiōis aspiciat ne ad mortem eternam iniquitas rapiat. cuz cōster ꝙ ad terminū citius mortalis vita ꝓcurrat. Unde nemo ꝓsumat de longa vita. quia nemo scit vtrum cras viuat. Ut dicit Eccs. ix. Sicut avis laqueo t piscis hamo. sic capiunt homines in tpe malo. Exemplū habemus in diuite Luc. xij. q̄ ꝓmisit anime sue longam vitaz dicens. Anima habes multa bona posita in annos plurimos. requiesce. comede. bibe tc. et dixit ei deus. Stulte hac nocte repetēt a te demones aiam tuā. t sic factum est. Plures annos anime sue ꝓmiserat t diē crastinum dare nō potuit. Prouerb. xxvij. Ne glorieris in crastinū ignoras quid superuentura pariat dies. Exemplū. Quidā sanctus heremita sportas t vasa facere ꝺsueueret. t ad ciuitatez deferens vendebat. t q̄dā die dū intraret ciuitatem vt vasa venderet t sederet ante domū cuiusdā diuitis q̄ in agone laborauit. vidit eōs igneos t silēs assessores venientes ante domos ostiū t intrauerunt. q̄s cū videret diues infirmus clamauit. Adiuua dñe deus meus volo me libenter emendare. At illi occurrentes stridebant dentibz in eū t dicentes. Animis tarde loqris. mō vis esse memor dei qui sol obscuratus ē q̄ sole lucēte eius oblitus fuisti. nunc aūt nō est tps satisfactionis. t hec dicentes rapuerūt eū ad infernū. Oremur ḡ bonū in tēpe. qz nescimus diem neq̄z horā. Iē tres sunt portitores secū adducentes hominē ad infernum tenētes eū in peccato. Primus portitor q̄ tenet hoīem in peccato est peccati leuiatio. Cōtra qō valet scire ꝙ adam ꝓ vno peccato cū posteritate sua plus q̄z q̄uor milibus annoz in inferno fuit. t nō potuit illud peccatum deleri nisi ꝓ morte xp̄i. Un Bern. Agnosce o homo q̄z grauia sunt aīe tue vulnera ꝓ quibus necesse fuit xp̄m crucifigi t vulnerari. Si nō essent hec ad mortem sempiternam nunq̄z ꝓ eoz remedio dñs mozeret. Secundus portitor est aliene vite t culpe consideratio quando homo cogitat intra se de seipso. t cogitat. talis commisit plura peccata

De humilitate & mansuetudine

q̄ tu adhuc non ꝓuertit. tu potes adeo bene
expectare tuā ꝓuersionē sicut ipse. Eccī. xxvij
Pcrō hō deuitabit correptionē. & ꝑm volun
tatē suā ueniet correctionem. Et sic nō est fa
ciendū. sz q̄libet debz semp̄ ꝓsiderare & se
maiorē pcrōē sp̄ estimare. Tercius portitor
est ꝓsuetudo peccandi siue desperatio venie.
vt sup̄. Cū em̄ peccatores in ꝓsuetudinē pecca/
tor̄ venit difficulter vel nunq̄ pōt resurgere
vel resilire. Rogemus dñm.

Dominica decimaseptima.

Sermo. CXL

OBsecro vos ego vinctus in dño vt digne ambuletis
vocatione q̄ vocati estis cū oī hūilitate cum
mansuetudine & patīa. Eph. iiij. Apl's exīs
rome in carcere vinctus scripsit hanc epl'am
nouiter ꝓuersis docēs eos ābulare ī hac vita
vt ad vitā eternā ad quā erant vocati ꝓueni//
rent. Et q̄ nos cēs ad eandē vitā sumus vo
cati. dēmus & nos sil'r sicut apl's docz ambu/
lare vocatione q̄ sumus vocati a dño q̄libet
in suo statu. ꝫgo in ꝫginitate. vidua in vidu
itate. monachus dē. q̄libet in q̄cunq̄ sit statu
dz ambulare. s. cū oīmi hūilitate mansuetudīe
& patīa. Istas tres vias docz etiam nos dñs.
Dicēs ꝓma via. s. humilitate. Mat. xviij. Nisi
efficiamini sicut pueli. i. hūiles nō intrabitis
in regnū celoz. Ber. Per hūilitatē ascēde ad
sublimitatē. q̄ hec ē via & nō est alia ꝓter ipaz
q̄ alīq̄ vadit ꝓt' cadit q̄ ascēdit. tot sūt pcl'a
tot īsidie diaboli sūt ī mōdo & ī hac via q̄ sine
hūilitate trāsire nō possum'. Vñ legīt q̄ sctūs
anthoni' vidit laqos inimici extensos p̄ totā
terrā. & ingemiscēs ait. O dñe deus q̄s putas
transiet ista. Et audiuit vocē dicentē sibi. hūi
liras. Istud figuratū ē. iiij. Regū. vlt. vbi dz
q̄ nabuchodonosor rex babilonis trahēs rhe
te captiuitat' p̄ terrā iudeoz magnos cepit et
duxit captiuos in babylonē. & paupes dereli
quit. Sic diabolus rex babylonis sup̄ oēs fi
lios sup̄bie. magnos sui reputatiōe. i. sup̄bos
trahit in suā captiuitatē. & pauperes. i. hūiles
sui reputatione capere non pōt. diabolus ꝓter
suā sup̄biā de celo eiectus ē. & nō vincit nisi p̄
hūilitatē. Exēplū. Demon q̄dā occurrit bea
to macharīo cū falce messoria volens eū pcu
tere & nō potuit sed dixit machari multā vio
lentiā patior a te. q̄ nō possum p̄ualere aduer
sum te. Ecce q̄d tu facis ego facio. tu ieiu//
nas. & ego penitus nihil comedo. tu vigilas
& ego nūq̄ dormio. sz vnū est in q̄ me supas.
Ait ille. Quid est h̄. Qui rñdit. Humilitas
tua ꝓt' quā nō possū p̄ualere aduersū te. No
tandū q̄ triplex est hūilitas. dolosa. afflictuo
sa & virtuosa. Prima hūilitas dolosa est q̄n
aliq̄s fingit se hūilē & interi' sup̄bit. hec hūili
tas ꝓt dici vulpina. dz em̄ fabulose q̄ vulpes
simulauit se esse mortuū iacens iux̄ viam vt
poneret sup̄ currū pisciū. sed cū potuit come/
dere pisces ostendit se viuū. Sic multi faciūt
qui simulant se hūiles & bonos vt eligant ad
aliquā platurā & dignitatē. sed post q̄ fuerint
exaltati a ꝑaret quales sint. de quib' dicit
Eccī. xix. Est qui nequiter se hūiliat & interio
ra ei' sunt plena dolo. Ezech. xiij. Quasi vul
pes in deserto ꝓphē tui ysrael. Exēplū in absa
lone q̄ se hūilē simulauit ad hūficiū vt eligē/
ret in regē. sic dz. ij. Regū. xv. Mane surge/
bat & stetit ante portā. & blandiebat ꝓcīs qui
veniebant ad regē & cepit eos benigne & salu
tauit vnūquēq̄ amplexans & deosculans di/
cens. Ex vens q̄ est negociū tuū. de q̄ pen
tela es. Cūq̄ audisset negocium ab illo dixit.
Recte dixisti. & rectū est negociū tuū. & iusta
est causa tua. sed nō est aliquis qui iuste iudi/
cet causam hoīm. & qui terminet negocia po/
pulor̄. & tūc adiacet. O quis me ꝫstituet iu/
dicem sup̄ terram vt ad me veniant oīes qui
habent negociū & iuste iudicem. q̄si diceret. si
essem ego rex ego vellem iuste iudicare. & per
talia verba blanda & dolosa inclinauit corda
hoīm ad se vt eum eligerent in regem. q̄d & fa
ctum est. Elegerūt em̄ eū in regem patre suo
dauid nesciente. qui tunc pessime egīt. qui ex
pulit patrē a regno suo. Sic adhuc multi sūt
qui simulant se humiles vt exaltent. sed post
q̄ exaltati sunt a ꝑaret quales sunt. Cōtra q̄s
dicit Ber. Omnis dignitas dignitatis nomē
indigna est si humilis esse dedignat. Secūda hūilitas est afflictuosa quaz inflīgit deus
homi ꝓter peccata sua. De qua Malach. ij.
Vos recessistis de via & plures scandalisa/
stis in lege dicit dñs. ꝓter hoc dedi vos ꝓtē/
ptibiles & humiles in omnibus populis. Et
hec humilitas potest dici asinina. quia asin9
siue velit siue nolit omnia sibi impōsita por
tabit. Sic quem dñs humiliat ꝓter peccata
sua siue velit siue nolit hūiliatus est. Sic hu
miliauit deus filios ysrael quando dedit eos
in captiuitatē ꝓter peccata sua. Unde dicit
Dan. ij. Dñe iminuti sumus plus q̄ oēs
gentes. quia humiles facti sumus in vniuer/
sa terra ꝓter peccata nostra. Sic humiliauit
deus nabuchodonosor ꝓter peccata sua. q̄
fecit eum similem pecudi. vt supra. Require
dñica quarta post festum trinitatis. in fmōe
Nō sunt ꝺigne. Cōtra hāc hūilitatē dz hō
patīa armari. Bre. xij. moral. Tāto q̄sq̄ ad
uersitate min9 vincit q̄nto ꝺ illā pscīedo pat'
inuenit. Aug9. super Jobem. Q̄ re dñs affli
git corrigēdis est nō pena dānantis. ad here
ditatē eternam erudimur & affligi dedigna/
mur. Tercia hūilitas est virtuosa. s. q̄n hō

Sermo CXLI

se hūiliat ⁊ voluntarie appetit vilis reputari cognoscendo suā vilitatem. Unde dicit Bern. Hūilitas est ⁊tus q̄ hō ⁊issima sui cognitio ne sibimetipsi vilescit. Hec hūilitas pōt dici colūbina qñ hō nō ficte ſz ex simplicitate cor dis est hūilis. De q̄ dñs in euāgelio. Mat. xviii. Estote simplices sicut colūbe. i. hūiles.

Sciendū aūt q⁹ tres ḡdus hūilitatis sunt. Primus ⁊ subiciens qñ hō suāpte sponte ⁊ non pfert se eq̄li. ⁊ ille ḡdus sufficit hoī ad salutē. Ad quā hortat nos apl's ad Eph. v. dicēs. Subiecti estote inuicē in timore dei. Crys. sup Mat. Velle esse sup oēs vitupabile est. sustinere aūt alterū sup se nimis gl'iosū est. Secūdus ḡdus est cū hō subiicit se eq̄li ⁊ nō pfert se minori. ille est ḡdus pfect⁹. Bre. lib. viij. moral. Omne perit qđ agit si nō i hūilitate custodit. Tercius ḡdus est abūdās qñ hō se subiicit inferiori. Exēplū hēmus in xpo q̄ hūiliauit se ad lauandū pedes discipulorū Aug. sup Johem. Tanta est vtilitas hūilitatis vt eā xps suo exemplo cōmēdaret. Iterū Ber. sup missus est dicit. Non magnū ē esse hūilē in abiectione. magna ꝓsus ⁊ rara ē vera hūilitas honorata. Hec est via dñi qua p̄ uit nobis in verbo ope ⁊ exemplo. vt dictū est. Ambulemus ḡ in ea. q⁹ ei multū placet. Unde dicit Hester. ij. q⁹ rex assuerus dimissa vasthy hester duxit in vxorē. Assuerus em̄ ſ gnificat xp̄m q̄ spreuit vasthy. i. supbiā. ⁊ elegit hester. q̄ interpꝛat hūilis siue abscondita

Secūdo dēmus ambulare in via mansuetudinis si volumus ad vitā eternā puenire. ps. Mansueti aūt hereditabūt terrā ⁊ delectabunt in multitudine pacis. q⁹ hic pacifice ⁊ mansuete sine ꝓtentione ⁊ sine ira viuerūt. Istud figuratū est Gen. xlv. vbi dicit q⁹ ioseph dixit fratribus suis cū redire vellēt ad patrē suū. Ne irascimini in via. nos sumus oēs fratres filij vnius patris. s. dei. ⁊ ambulam⁹ ad eū in via. q⁹ hic nō hēmus manentē ciuitatē p̄m apl'm Heb. xiij. ⁊ iō nō debemus hic irasci. Uerūtamen si recta ira vestra sit meritoria est. s. q̄ quis turbat ⁊ irascit ꝛ peccata et vicia. ps. Zelauit sup iniq̄s pacē pct̄oꝛ vides Bre. in moral. Alia est ira quā impatientia ꝛ excitat. alia quā zelus formal. illa ex vicio hec a ⁊tute generat. illa phibita. hec pcepta. j. Job. ij. Qui odit frēz suū homicida ē. Aug. sup ps. Si ira fratris fruerit in inueterata iā odiū est. ira turbat oculū. odiū generat. ira festuca est. odiū trabs est. Tercia ira est pmissa. s. subitus mot⁹ animi. q⁹ p̄m Piero. Qui nulla animi pturbatione mouet aut deus aut lapis est. Ꝛo dicit apl's Ro. xij. Date locū ire. Eph. iij. Sol nō occidat sup iracūdiā vram ps. Irascimini ⁊ nolite peccare. Isid. in li. soliloquioꝛ dicit. Si iram nō potes vitare tē pera. si nō potes furorē cauere cohibe. tene silentiū patientie. tacendo citius vinces. Sed q⁹ p̄m Bre. in moral. Per iram iusticia relinquit. ideo debemus ambulare in patientia et tranquillitate. ne ꝓtingat nobis sicut Jorā. de q. iiij. Regū. i. q⁹ cū Jorā pcepisset iesu ad se venturꝛ. misit in occursum eius nūcium vt nunciaret sibi vtrum ingressus eius esset pacificus. Qui cū nō fuisset reuersus misit aliū. ⁊ surgens iorā occurrit iesu. q̄ retendit arcū suum ⁊ sagittabat eū inter scapulas. ⁊ ingressa est sagitta in coꝛ eius. quē fugientē pcecerūt in agrū circa viā vt a feris ⁊ a bestijs deuoraret. Per iorā intelligit q̄libet iracūdus. quez ira pualens educit extra domū. i. extra rōnem cui occurrens iesu. i. deus interficit eū sagitta. i. morte eterna. quē fugientē sui. i. demones q̄ eum ad iracūdiam ꝓcitauerūt. pūciūt in campū. i. in infernū extra viā miserie coꝛdie. vbi a feris ⁊ a bestijs. i. a diuersis infernalibus deuorabit. Tercio debemus ambulare p̄ viā patientie si volumus ad regnum celoꝛ puenire. Ecc. xliij. Per multas tribulationes oportet nos intrare regnū celoꝛ. Mat. v. Beati q̄ psecutionē patiunt pter iusticiā. Hanc viam ambulauit xps tanq̄ caput. vt nos tanq̄ mēbra sequeremur. j. Pet. ij. Christus passus est p̄ nobis relinquens vobis exemplū. Lu. xxiv. Oportebat xp̄m pati ⁊ ita intrare in gl'iam suā. multo magis oportebit nos p passiones intrare in regnū celoꝛ. Quid patientia ꝓferat nobis in tribulatione. Recȝre in p̄mone Obsecro vos ne deficiatis in tribulatione.

De eodem Sermo. CXLI.

Omnis q̄ se exaltat hūiliabit. Luc. xiij. ⁊ xviij. In q̄ bis positis ⁊ in euāgelio p̄cti dissuader dñs supbiam. ostēdens q̄ntū sit hoī nociua. ideo merito ē fugiēda. Sciēdū aūt q⁹ supbia nocet hoī in multis. Primū ē q⁹ aufert hoī ḡtiā dei. Jac. iiij. Supbis resistit ds. hūilibꝫ autē dat grām. Sicut em̄ aq̄ descendit mōtes ⁊ fluit ad valles. sic ḡra dei descendit supbos ⁊ fluit ad valles. i. ad hūiles. i. ad coꝛda hūilium. Alta siccant. ⁊ ima replent. Unde q̄dā sapiens dixit alexandro supbo. Deus p̄sto est largiri suam ḡtiā tibi ſz nō hēs vbi recipias eā. Qꝛ supbia aut p̄sumptio auferat ḡtiā dei ptz in petro. q̄ cū p̄ferret se ceteris dicens. Et si oēs scandalizati fuerint in te ⁊ ego te nō negabo. Jō subtraxit sibi dñs ḡtiā suā q⁹ p̄ ceteris vilius cecidit cū ad vocē ancille dñm negauit. Permisit aūtē dñs eū cadere vt alijs pct̄oribꝫ scirēt ꝓpati. Exēplū. Quidā frater ꝓpugnabat spū fornicationis ꝓfessus est alteri. at ille cōtempsit. Recȝre dñica quarta post octauas pasce

¶ Secūdo supbia aufert boi oia bona opera sua ⁊ virtutes annihilat. Bre. Sicut humilitas oīa vicia eneruat ⁊ ꝑtutes colligit ⁊ roborat. sic supbia oīa virtutes destruit ⁊ annihilat. Oīa em opa bona q̄ ꝓpter supbiam ⁊ vanā gl̄iam facta fuerint nō habent meritū Bre. Cuz in tuo ope laus transitoria q̄rit res eterna retributione digna ꝑ vili ꝑcio venundat. Valde male q̄ bona opa dei iudicat qui ad mercedē eoz fauorē hūanū sufficere putat Exemplū habemus in pharisēo q̄ supbiam oīa bona opera sua amisit. Au. xviij. Duo boies ascendebant. Item exemplū in rege q̄ ꝓpter vanā gl̄iam edificauit templū. Reqre dñica post pasca. in ser. Videte manus meas Ulñ aug. in regula. Alia q̄cūq; iniq̄tas in malis operib; exercet vt fiant. supbia vo bonis operib; insidiat vt peant. ¶ Tercio supbia facit hoiem fuū diaboli. Job. xli. Ipe est rex sup oīa filios supbie. Bre. Luidentissimuz signū reprobor est supbia. hūilitas aūt electorū. quā cū quis habere dinoscit sub quo rege militat inuenit. Exēplū. Duo clerici socij traxerūt intra se de religiosis ⁊ platuris. Require in sermone. Abijt iesus trās mare. in q̄rto mēbro. ¶ Quarto supbia facit hoiem esse fatuū. Ro. j. Dicentes se esse sapientes stulti facti sunt. Bern. Omnis supbia stultitia est. qō patz in hoc q̄ homo seipm nō cognoscit ⁊ ꝑsumit qō sup vires suas est. Hiero. Superbia plus audet q̄ possit. Exemplū in alexandro. Cūq; alexander magnus oīs regiones terre ⁊ insulas maris pagrassz ⁊ sibi subiugasset. ꝑsumpsit re ad paduū z. ⁊ ꝑmisit nūcios suos. quib; occurrit q̄dam senex dicens. Dicite dño vestro q̄ nō potest huc venire nisi per hūilitatem. ⁊ dedit eis lapidē ad similitudinem oculi vt portarent eū dño suo. Quē cū accepisset alexander ostendit cuidā viro sapienti vt diceret sibi virtutē eius. q̄ ponderauit euz Cūq; lapis nudus positus erat in lance vna. adeo gūis erat q̄ ponderauit plus q̄ oīa q̄ cūq; poni potuissent in alia lāce. Deinde coopuit lapidē fra. ⁊ tūc adeo leuis erat q̄ vna pua pena eo plus pōderabat. Et dixit sapiēs ꝑ istum lapidem tu es designatus. q̄diu vixis maior es oib; ⁊ oīa tibi subiugas. Sed postq̄ oprus fueris terra. i. ꝑ mortē tuā vilior es ⁊ eris vna festuca. q; supbi q̄ modo apparent magni post mortē nihil erūt. ⁊ pūt cōqueri illud Sap̄. v. Quid ꝓfuit nobis supbia. q̄d diuitia ꝓtč. Supbia nihil pdest. Ulñ poeta. Unde supbimus cū nil simus nisi limus. Limus cū simus ad terrā q̄n redimus ¶ Quinto supbia hominem eternaliter dānat. Sap̄. vj. Exiguo ⁊ humili ꝑcedit misericordia. potentes aūtē. i. supbi potenter torquenta patienť. Bern. Causa totius dānationis est supbia. supbia semp casuz petit. ⁊ odibilis est deo ⁊ homib;. Ideo oz Hester. ij. Assuerus dimissa vasthy duxit hester in vxorez. Assuerus interꝓtat beatitudo. ⁊ fcat deū q̄ spernit vasthy. i. supbiam. ⁊ elegit hester q̄ interꝓtat humilis siue abscondita. Qui igit in superbia pdurat eternaliter dānabit. Ulñ scriptū est. Qui se exaltat hūliabit. Lu. xviij Exemplū. Quidam monachus erat supbus ⁊ valde aspirans exaltari ad platurā. Qui a ꝑa ruit diabolus in specie angeli dicens. Exi cito ⁊ festina in terrā saxonie. Valuerstatensis eps iam mozit. Ille aūt gaudens est. ⁊ statim exiuit ⁊ abcessit. ⁊ hospitatus est in quadā villa cū plebano. cogitans quō honeste veniret illuc. Et surgens nocte accepit vestes plebani ⁊ equū eius ⁊ insecuti sunt euz boies illius ville ⁊ deꝑhensum suspenderūt. Ecce quō superbia decepit eū q̄ potuit dicere. vt habeatur Sap̄. v. Quid ꝓfuit nobis supbia aut diuitia ⁊ iactantia q̄d ꝓtulit nobis. Etiā scriptū est de supbia. Dñica. xj. post festū trinitatis. in ꝑmone. Dixit iesus ad q̄sdam.

¶ Dominica decimaoctaua.

Sermo. CXLII.

GRatias deo meo semp ago ꝓ vobis in gratia dei q̄ data est vobis in xp̄o iesu. qz in oīb; diuites facti estis in illo. j. Coz. j. q. d. Gratias ago de hoc q̄ dedit vobis gratiam illam q̄ ꝑ quam ad fidem estis ⁊ creditis in xp̄m. ⁊ ꝓgratulor vobis q̄ in illo diuites facti estis ōes. In verbis istis ām onet nos ap̄lus suo exemplo ¶ Primo oo de bñficijs collatis gratiari. Secūdo primo de beneficijs acceptis a deo ꝓgratulari. ¶ Circa ꝑmū sciendū q̄ gratias agere debemus deo de q̄tuor. Primo q̄ ad talem statū nos vocauit. vicz ad ecclīam. vbi possimus regnū celoz ꝑmereri. qō nō possemus si gentiles vel iudei nati essemus. De hoc dicit ap̄s Col. j. Gratias agēres deo patri q̄ nos dignos fecit in ꝑtem sortis sanctoz in lumine. qui eripuit nos de potestate renebraz. id est gentilitatis vel infidelitatis. ⁊ trāstulit in regnū filij dilectionis sue. i. ad ecclesiam vbi possumus ꝑmereri regnū celoz. ꝛō ꝓpter dilectū filiū suū q̄ nos vocauit. Et venit in hūc mūdū filius dei vt peccatores vocaret ad penitentiam. sicut dicit. Matth. ix. Ideo debemus deo gratias agere vt nobis maiore gratiam largiri dignet. Sicut em homo homini ingrato subtrahit beneficia ⁊ grato augmentat. Sic deus gratiam suā subtrahit ingratis ⁊ augmentat gratiam agentib;. Unde beatus Aug. Sola amissio gratie est ingratitudinis causa. Greg. Non est dignus dandis

qui non agit gratias deo de datis. Et qñ homini p ingratitudinē subtrahit gratia dei tūc facilius labitur in peccatū. Ro. i. Qui cum cognouissent deū nō sicut deum glorificauerunt aut grās egerūt. sed euanuerūt in cogitatōibus suis. Exemplū em̄ huius habemus in seruo q talentis sibi traditis male vsus fuit. Cui a domino dictū est. Auferte ab illo munera tē. qz hoī habenti gratiā aut virtutez dabit gloria. Jtē ptz exemplū in seruo cui fecit dñs magnā gratiā dimittēs ei. s. seruo oīa debita sua tipe ingratus noluit cōseruo suo modicū dimittere. et iratus dñs tradidit eum tortoribus q̄usq; redderet vniuersū debitū. qz nō cognouit in primo beneficiū sibi collatū a deo. Matth. xviij. Q; aūt gratias agētibus de bonis collatis deus dat gratiā. ptz p tale exemplū. Quidam homo secularis dissolutus valde grā dei sibi data religionē intrauit. in qua dū diu stetisset quodā tpe temptabat a spū fornicatiōis vehemēter. Cunqz nō posset amplius resistere prosternebat se in oratione et dixit. Dñe deus gratias refero tibi q mea d istū ordinē de seculo reuocasti. et nisi mihi tua gratia subuenisset temptationi amplius resistere nō valeo. et statim ois temptatio recessit. Bern̄. Ingratitudo inimica est aīe. exterminatio meritorū. dispersio virtutū. beneficioz pditio. ventus vrens. fontē siccans pietatis. ¶ Scō debemus deo grās agere de passione quā p nobis sustinuit. Eccl. xxix. Gratiā fideiussoris tui ne obliuiscaris. dedit em̄ p te aīam suā. et sequit. Ingratus sensu derelinquit liberantē se. Non sic faciendū est. sed illud qđ docemur. Apoc. xi. Gratias tibi agimus omnipotens deus q accepisti virtutē magnam ad liberandū nos. Hoc est cōtra illos q nō regratiant deo de sua passione. Dicit em̄ Ber. in psona christi. Ubi deo homo qđ p te patior. si tē dolor sicut q̄ cruciot. Ad te clamo q̄ p te morior. vide penas q̄bus afficior. vide clauos quib; cōfodior. cū sit tantus dolor interior et exterior. planct⁹ fit grauior cū te ingratū experior. Alib; ingratis exprobrabit dñs in iudicio. sicut dicit Cris. et dicet. Propter vos homo factus sum. propter vos flagellatus sum. illusus sum. crucifixus sum. vbi est tantarū iniuriarū mearū fructus. Ecce em̄ p̄cium sanguinis mei qđ dedi in redemptionē aiarum vestrarū. vbi est seruitus mea quā mihi p p̄cio reddidistis. Ego super gloriā meā vos habui. Cunqz essem deus apparui homo et viliorē oīb; rebus vestris me fecistis. cum oēm rem terre vilissimā plus q̄ me dilexistis. Tunc incipiet deflere tantū beneficiū neglectū qđ nō pdest eis. q̄ gratum sit deo memoriā sue passionis hīe ptz p exēplū. Quidā heremita deo recabat deū i cella sua vt sibi reuelaret cuiusmodi bñficiū vl̄ fruitiū essz sibi magis gratū et acceptabile. Et ecce audiuit vocē gemebundā ex̄ cellā quasi hoīs anxie laborātis. et admiras qđ hoc esset exiuit et vidit hoīem nudū et toto corpe vulneratū et cruentatū. et coronā spineam in capite habentē. portantē magnā crucē in humeris quā pter grauitatē vix post se p terraz trahebat. Et ait Quis es tu hō. Cui ille. Ego sum ihesus xp̄s q̄ morte pter te sustinui. Tunc ille p̄cidens in terrā ait. O dñe vt qđ sic huc venisti. q rñdit. Quia tu me rogasti vt ostendere tibi q̄le seruitium mihi magis esset gratū veni vt ostendere tibi. Scias q mihi nō est gratū seruitiū q̄ vt iuuas me portare crucē meā. Cui ille. O dñe quō portabo illaz. Rñdit dñs. In corde tuo p cōtinuā memoriā et gratiarū actionē. et sic euanuit. ¶ Tercio debemus agere deo gratias de oīb; bñficijs nobis collatis. Eccl's xi. Letare iuuenis in adolescētia tua. et in bono sit cor tuum. s. p gratiarū actionē. et scito q p hīs oīb; adducet te dñs ad iudiciū. scz vt rōem reddas quō de de bonis sibi collatis seruieris et grās egeris. Dico aūt p oib; hoīs naturalib; et spūalibus. Bona naturalia sunt sanitas. fortitudo. pulcritudo. eloquētia prudētia. scīa et hmōi. Bona spūalia sunt sacramēta sctē eccīe. Bona tpalia sūt diuitie. honores. dignitates. et sil'ia. p his oīb; deberis deo gratia agere et sibi seruire. Alioquin dicet vobis in die iudicij. Mat. xxv. Inutilē seruū p̄cipite in tenebras exteriores ibi erit fletus et stridor dentiū. Quantuz sit deo gratū vt sibi de bonis tpalib; nobis a deo collatis grates referamus ptz per exemplū. Miles quidam valde dives sp deo grās de diuitijs sibi collatis referēs. Dedit singulis annis decimas omnium bonorū suorū. et habēs vineam dedit ea de singulis annis decē carras vini pauperib; in gratiarū actionē. Quodam anno creuit tm̄ vna carra in vinea sua. cunc ait. Dñs dat dominus abstulit. ergo portionē suā nō auferaz et dedit hanc carrā pter deū. Qđ cū factū esset frater istius militis transiēs iuxta vineam vidit eam plenā vuis. Quod cū retulisset militi gratias deo egit de gratitudine. Legit in fabulis q rusticus quidā terram arabat bobꝫ suis. contigit q pondus auri micare viderat. vnde gauisus reliquit boues a iugo vt peterent meliora pascua. et cōstruxit altare dee terre que sibi tantas diuitias sponte contulisset. Quod videns dea fortune dedignata rustico q talem honorē nō dedisset sibi. dixit. Cū priuatus fueris his rursum me rogabis pro alia sorte et nihil tibi reddam. Per rusticum intelligitur auarus siue peccator cui deus oīa bona sua dedit. quia largitor omniū bonorū est. Sm̄ illud Jac. i. Omne datum optimū et omne donū pfectuz a dño deo est. sed cum homo

nō refert gratias deo. venit tempus id est hora mortis. et tūc auferent ab eo oīa p̄dicta q̄ nec reddere p̄t etiā si vellet. ¶ Quarto debemus deo grās agere de tribulationib̄ nobis immissis ab eo. Ephe. v. Gratias referentes sp̄ p oībus. Glo. nō tm̄ p prosperis sed etiam p aduersis. Tribulatio em̄ est signū dilectōis diuine. quē em̄ deus diligit castigat. vt dicit Heb. xij. Apocal. iij. Ego quos amo arguo castigo. q̄ sicut dicit Gre. ītinuus successus rerū tpalium est future calamitatis indiciū. Gratias ergo agere debemus de aduersis q̄bus liberamur a pena eterna. Vñ Aug. Dic vre hic seca dñe vt ineternū parcas. Exēplū accipiamus in beato Job. q̄ postq̄ castigat⁹ esset grauiter egit grās deo dicēs. Dñs dedit dñs abstulit. sicut dño placuit ita factū est. sit nomen dñi benedictū. Exemplū. Quidā p̄nceps saraceno⁹ nouiter cōuersus t baptisat⁹ cōtra saracenos pugnans grauiter vulnerat⁹ est. Christiani aūt timētes ne p̄pter hoc vacillaret cōfortabant eum dicētes q̄ gratias ageret deo p cuius honore talia vulnera sustineret. Qui rñdit. immo deo ad plenū non sufficio regratiari. sed doleo q̄ p̄pter eum nō recepi nisi q̄ttuor vulnera q̄ p me recepit quinq̄ milia t plura. Vñ versus. Seragīta bis duo centū supadde milia quinq̄. Tot fertur x̄p̄s p nobis vulnera passus.

¶ De eodem Sermo. CXLIII.

Diliges dominū deum tuum. Mat. xxij. c. Circa dilectionē dei duo sunt notanda. s. quō sit diligendus. et quare sit diligēdus. Et sciendū q̄ de⁹ est diligendus tribus modis. Primo ex toto corde. i. integraliter. secūdo ex tota aīa. i. fideliter. tercio ex tota mente. i. p̄seueranter. ¶ Primo debemus diligere deū ex toto corde integraliter. ita q̄ homo in nulla alia creatura delectetur vel querat dilectionē nisi in deo. nō in auro t argento. nō in amicis. nō in liberis. nō in vxore. nō in mundi delitijs neq̄ carnis voluptatib̄. Si in aliquo istorum amor fuerit cordis non ex toto corde deum amas. q̄ q̄to magis inferiores rami arboris multiplicant. tanto minus superius crescit in altū. sic amor q̄to magis crescit in istis terrenis tanto minus eleuatur in amorē dei. Aug⁹. Minus te dñe amat qui aliq̄d tecum amat qđ non p̄pter te amat. Ideo talis amor inferior est circumcidēdus sicut rami inferiores ab arbore. Deutero. xxx. Circumcidet dñs deus tuus cor tuū et cor serui tui vt diligas dñm deum tuum ex toto corde tua t in tota aīa tua vt possis viuere. Dñs est em̄ quasi auis nobilis que de p̄da desiderat cor tanq̄ melius. sic dñs desiderat cor tuum vt eū diligas. Prouer. xxiij. Prebe mihi cor tuum mi fili. Aug. Totū exigit a te qui totū fecit te. Bern̄. Ecce dñe q̄ fecisti me do me amori tuo totū. et tanto debeo plus q̄ me ipm. quāto tu maior es me p quo dedisti teipm. ¶ Secūdo debemus diligere deum ex tota aīa. i. fideliter, sicut ipe dilexit nos. quia maluit aīam suam separari a corpore suo q̄ ab eo separarent aīe nostre. Cant. viij. Fortis est vt mors dilectio. q̄ p̄pter dei dilectōz nō cōtemnit homo mortē. Aug. Nihil fortius homine habente dilectionez siue charitatē. Qui enim deum diligit fideliter. nihil p̄t eū a charitate x̄pi separare. Roma. viij. Quis nos separabit a charitate x̄pi. tribulatio. i. afflictio corporis. an angustia. i. tribulatio mētis. an fames. an periculū. i. pauptas. an gladius. i. ipa mors. q. d. Nequaq̄ p̄nt nos ista separare a charitate x̄pi. Crisō. Si nautis picula marina leuia t portabilia sunt p̄pter spem lucri. quāto magis q̄ amat deum nullū debet timere periculū. Et sic Jacob videbant q̄ttuordecim anni pauci q̄bus grauiter seruiuit p rachel p amoris magnitudine. Bern̄. xxix. Quāto magis debet homo sustinere p amore dei et regno celorū. ¶ Tercio debem⁹ diligere dñm ex tota mente. i. p̄seueranter. puer. xvij. Omni tempore diligit qui amicus est. et frater in angustijs cōprobatur. ita homo debet diligere deum in aduersitate sicut in p̄speritate. Sed q̄dam diligunt tm̄ in p̄speritate. s. quando dat eis bona tpalia t p̄speritatē t sanitatē corporis. sed q̄n immittit eis tribulatōes. infirmitates t pauptates, statim murmurāt cōtra deū et dicunt. dominus oblitus est mei. quia plus me castigat q̄ alium. Isti habent amorē meretrīcis siue amasie. que tantū diligunt viros quādo dat eis munera, sed quādo nō habent dare diligunt alios. Vñ Hugo. Vide o aīa ne meretrix t nō sponsa x̄pi dicaris. De talibus p̄uer. xxvi. Cum defecerint lingua extinguitur ignis. s. charitatis. Isti nō attendunt q̄ flagella t tribulatōes sunt signa diuini amoris. Apocal. iij. Ego quos amo arguo t castigo. ¶ Secūdo videndū est quare diligendus sit deus. Nota quattuor de causis solet aliqua res diligi. Primo q̄ beneficijs suis p̄meruit. et certe ideo diligendus est deus. Bern̄. Multum nobis meruit deus qui seipm dedit nobis in p̄cium. Nō est lignū ita frigidū si ponatur in ignē nec cor aliquod ita frigidum si ponat in ignē diuini amoris vt intueatur q̄tum nos amauerit quin accendatur ad amandum. Hugo. O anima mea cogita q̄tum te dilexit q̄ tantum dignatus est facere p te. Obstupesce tanta beneficia tibi exhibita. pulcra facta fueras

eius munere. feda facta fueras tua iniquitate. sed iterū mundata ⁊ pulcra facta es eius pietate. operante tñ vtrobiq; charitate. Olim cū nō esses dilexit te vt cōderet te. postea cum facta esses feda dilexit te vt pulcrā faceret te. et vt ostenderet q̄tum te diligeret nō nisi moriē do te a morte liberare voluit. nūc aūt sincera charitate te diligit ac si sp secū pstitisses. Secundo solet aliq̄s diligi q̄ bñficia ab eo sperā tur. Idcirco diligēdus est deus. q̄ inter oīa alia beneficia maximū est q̄ nobis tā magnā gloriā pmisit ⁊ pparauit. i. Choz. ij. Nō nec oculus vidit nec auris audiuit. nec in cor hominis ascēdit ⁊c. Ideo est summe diligendus Beñ. Qui tāta bñficia mihi pmittis debeo me amori tuo totū. Tercio solet diligi aliq̄ res q̄ delicie inueniunt in ea. ō etiā diligēd⁹ est deus. ps. Gustate et videte q̄m suauis est dñs beatus vir q̄ sperat in eo. i. q̄ tota spem ⁊ dilectionē ponit in eo. talis pt sentire suauitatem dei. Amor em̄ dei suauissim⁹ est. q̄ pt. q̄ oēm alium amorē sepat ⁊ superat. Exemplum in melle cuius dulcedo omnē dulcedinē supat. Vñ Eccl. xxiij. Transite ad me oēs q̄ concupiscitis me ⁊c. Sequit. Spiritus ei⁹ me us sup mel dulcis. q̄ em̄ mel gustauerit illi posthea nullius cibus sapit. sic q̄ gustauerit dulcedinem charitatis diuine. postea nō sapit ei amor terrenorū. Aug⁹. Qui biberit de fluuio paradisi. cuius gutta maior est oceano. restat vt in eo sitis huius mundi extincta sit. Illis ei⁹ fm Bre. dulce est in humanis rebus delectari. q̄ adhuc nulla gaudia de celestibus gustauerunt. Quarto solet aliq̄s diligi rōne cōsanguinitatis. et ideo diligēdus est deus. q̄ maiorem ⁊ sanguinitatē habet nobiscū q̄ cū angelis. et eo q̄ humanā naturā nobiscū assumpsit. Heb. ij. Nusq̄ em̄ angelos fz semē abrae apprehendit. neq; em̄ angelos appellat frēs sicut hoīes. Vñ ps. Narrabo nomen tuum fratribus meis. Legit Beñ. xlv. q̄ ioseph maiorem ptem bonoz dedit beniamin q̄ erat frater suus ex vtroq; parente q̄ ceteris fratribus q̄ erant ex altero parēte. Sic deus duplicē refectionē homī dedit ⁊ dabit in sua diuinitate et hūanitate. Angelos aūt in sua diuinitate refecit. immo nō tm̄ frater fz etiā pater. Mat. xxiij. Unus est pater vester q̄ in celis est. Beñ. Si filius naturaliter amat patrē a quo habet patrē corpis q̄ tomagis debet amare deū a q̄ habet corpus ⁊ aiam. Deut. xxxij. Nunq̄d nō ipe est pater tuus q̄ fecit possedit ⁊ creauit te. Ipe est pater noster q̄ creauit nos. ⁊ cū pierimus recreauit. ideo debemus eū diligere ⁊ nō ad iracundiā peccādo puocare. Exemplum. Adolescēs q̄dam intrauit siluā in qua morabantur meretrices. cui occurrit diabolus i spē mulieris dicens. Intra siluā ego sequar te

Cum intrauit siluā occurrit ei christus in specie monachi cappa indutus dicēs. Quo intēdis tu mi fili. mala est via. reuertere dilecte fili mi. Cui ille. cur me appellatis filiū cū nō sitis pater meus. Reqre in die pasce in sermone. Ecce locus. Aug. Amandus est genitor et pponendus est creator.

Dominica decimanona
Sermo CXLIIII.

Loquimini veritatē vnusq̄sq; cum pximo suo. Epb. iij. In verbis istis hortat nos apl̄us diligere veritatē. Sciendū aūt q̄ quadruplex est veritas scz oris. cordis. opis. ⁊ pseuerātie. Veritas oris cōsistit in tribus. in locutōe. cōfessione. et in pmissione. De veritate locutōis dicit hic in verbo ppositio. scz loquimi veritate. ps. Veritatē diligit de⁹. Quantū displicet si cōtrarium fecerimus. ptz in anania ⁊ saphira. q̄ cum negarēt veritatē petro. ceciderūt ⁊ expiraverūt. Act. v. Reqre in sermone. Nō falsum testimoniū dices. Aug. sup ps. Aliud est mētire ⁊ aliud est verū occultare. sicut aliud ē falsum dicere. et aliud est verū tacere. vt si q̄s nō velit hominē ad morte perdere. paratus debet esse verū occultare. nō dicere falsum. vt neq; perdat neq; mentiat neq; occidat aiam suā pro corpore alterius. q̄ dicit in ps. Perdes omnes q̄ loquunt mendaciū. Iterū debem⁹ habere veritatē oris in cōfessione. Eccl. vij. Nō cōfundaris p aīa tua dicere verū. i. veritatem in cōfessione. Cōtra hoc peccauit Cayn. q̄ cuz debuit confiteri ⁊ dicere veritatē. Rndit. Nescio dñe. nunquid custos fratris mei sum ego Beñ. vij. Ambro. sup ps. Beati immaculati. Cessat em̄ vindicta diuina si cōfessio pcurrat hūana. Iterū debemus habere veritatē oris in pmissione. ita q̄ quicq̄d pmittimus teneamus. Eccl. viij. Nō spondeas sup virtutē tuā. q̄ si spoponderis q̄si restituēs cogita. Eccl⁹ v. Si q̄d vouisti deo ne moreris reddere. displicet em̄ ei infidelis ⁊ stulta pmissio. sed q̄cū q̄ voueris redde. Multoq; melius est nō vouere votum q̄ post votū pmissum nō reddere. Quantū istud displicet deo. s. stulta pmissio ptz in Saul q̄ fregit pmissum. de q̄ Josue pmiserat gabaonitis. Legit Josue. ix. q̄ cuz filij israel intrarent terrā pmissionis ceperunt iericho ⁊ hay et multas alias ciuitates. Nec audientes gabaonite timuerūt ne facerēt eis similē ⁊ cogitātes callidū cōsilium miserunt ad iosue ⁊ ad filios israel nūcios q̄ argumentum longoz itinerū tulerūt. saccos veteres in quibus habebāt panes muscidos ⁊ in frusta cōminutos ⁊ vtres vinarios antiq̄s scissos. ⁊ sotulares veteres habuerūt in pedibus ⁊ induct

veteribus vestimētis. et veniētes ad filios Is/rael dixerūt. de terra longinqua venim⁹ q̄ est extra terrā q̄ vobis debet. et querim⁹ vobiscū facere pacē. Qui rñderūt. Videte ne forte habitetis in terra q̄ nobis forte debet ⁊ nō potemus vobiscū pacē facere. Qui oīno negauerunt dicētes. Adeo remota est terra nr̄a q̄ pnes isti calidi erāt q̄ñ nos exiuimus ḋ modo sunt muscidi. et vtres noui q̄ mō sunt rupti. ⁊ vestimēta ⁊ calciamēta noua q̄ mō sunt ꝯsumpta. Crediderūt eis filij Israel ⁊ fecerūt pacem cum eis. post dies vero tres cognouerūt se esse deceptos. q̄ in vicino habitabāt. et mouētes castra voluerūt euertere ciuitates eoꝝ. scz Gabaon saphira. beroth cariathiarim. et egressi sunt eis obuiā gabaonite. et dixit iosue. Quare decepistis nos dicētes q̄ in terra aliena habitaretis. Qui dixerūt. Nunciatū est nobis seruis tuis q̄ dñs de⁹ vester pmisisset vobis terram hāc ⁊ pcepisset disperdere oēs inhabitātes ergo timuimus valde ⁊ de cōsilio ꝓuidimus aīabus nr̄is necessitate cōpulsi. nūc aūt in manu tua sumus q̄d tibi bonū ac rectuꝝ videt fac de nobis. Tunc clamauit pp̄s. nō est standuꝝ iuramēto ⁊ pmisso q̄d p surreptionē factū est. Seniores aūt ḋ iurauerūt ⁊ pmiserūt nō audebant frangere fedus. sed ordinauerūt sic q̄ habitarēt inter eos et essent eoꝝ serui lignarij et aquarij. Istud fedus stetit multis annis et nullus audebat frangere. Tandē cū regnaret saul iste fregit et multos ex eis occidit. q̄d tm̄ displicuit dño q̄d vindicabat in eū ⁊ in filios suos in hunc modū. Ipe em̄ cecidit in plio. q̄ mortuo cū regnaret dauid facta est magna fames in israel tribus annis. ij. Re. xxi. Et cōsuluit dauid oraculū dñi. et dixit ei dñs q̄ ista fames esset ꝓpter saul ⁊ domū eius. eo q̄ fregisset fedus ⁊ pcussisset gabaonitas. Dixit g̃ dauid ad gabaonitas. q̄d faciā vobis ꝓ emenda Qui rñderunt. nō est nobis sup auro et argēto q̄stio. sed sup saul ⁊ domū eius. Dentur nobis septē viri de filijs ei⁹ vt crucifigam⁹ eos. Q̄d et factū est. et plaga cessauit. et dedit dñs pluuiā terre. In hoc patꝝ q̄ dñs vult pmissa seruari etiā infidelibꝫ. sic de veritate oris ptz.

¶ Scdo debem⁹ hāc veritatē in corde. ita vt quicḋ loquimur ore intēdam⁹ ⁊ corde. Ecōtra hoc faciūt multi q̄ blande loquunt ꝓximis et tñ corde nō intendūt. puer. xxiij. Non labetes quenḡ labijs tuis. Tales silēs sunt iude q̄ osculū tradidit dñm suū. Uñ recte significantur ꝓ Joab q̄ dixit ad amasa Salue mi frater. et tenuit vna manu mentū ei⁹ q̄si osculans eū. alia manu extraxit gladiū sub pallio et pcussit eū in latere ⁊ mortuus est. Nota hystoriā. ij. Re. xx. puer. xi. Simulator decipit ore amicū suū. Uñ iudas nō mansit impunitus. nā seip̄m suspendit ⁊ damnatus est. Joab etiam nō mansit impunitus. nā occisus fuit iuxta altare. iij. Re. ij. sic cōtinget oibus talibus. 3a

¶ Tercio debemus hāc veritatē in operatione. ita q̄ quicḋ ore pmittimus. et corde facere intendam⁹ etiā sine pcētōe ope implea/mus. i. Jo. iij. Nō diligam⁹ verbo nec̄ lingua tm̄ sed ope ⁊ veritate. Hanc veritatē habuit Ezechias. et iō placuit dño. iij. Reg. xx. Memēto dñe quō ambulauerim corā te in veritate ⁊c. Et adiecit deus vite sue quindecim annos. Cōtra hoc peccauit pharao q̄ multa ꝓmittebat ſz ope nō implebat ea. ꝓpter q̄d i mari rubro tandē submersus ē. Exo. xiij. Aug. in libro de agone. Errat quisq̄ si se veritatem cognoscere putat ḋ adhuc neqūter viuit. Quarto debemus hāc veritatē in bone vite pseuerātia. Nō em̄ ḋ bona vitā inceperūt sed pseuerāter vsq̄ in finē hi salui erūt. Hanc veritatē optabat christ⁹ discipulis suis q̄ discessit ab eis orans patrē suū dicens. Pater sanctifica eos in veritate. Glo. q. d. Sicut ex tua grā inceppta est sanctificatio. ea dē grā pseueret vsq̄ in finē. s. in veritate. Ecci. xxxvij. Deprecare altissimū vt i veritate dirigat viam tuā. Cōtra hāc veritatē pseuerantie peccauit salomon q̄ in fine vite sui idola colebat. et mulieres alienigenas adamauerat. iij. Re. xi. Uñ ps. Seruite dño in timore. Glo. vt in seruitio ei⁹ pseueretis. Cōtra hoc peccauit ille heremita ḋ in fine vite sue factus est latro ⁊ cōdemnat⁹.

¶ Be eodem Sermo. CXLV.

¶ Quid cogitatis

mala in cordibꝫ vestris. Matth. ix. Hoc verbū pt esse dei ad nos oēs in q̄ reprehendit nos de malis cogitatiōibꝫ. ¶ Scien/dum aūt q̄ cogitatio hois debet versari circa quattuor. ¶ Primo circa passionē dñi. Tertio. iij. Recordare transgressionis mee ⁊ pauperpertatis me absinthij ⁊ fellis. Ecci. xxix. Memētiam fideiussoris tui ne obliuiscaris dedit em̄ p te aīam suā. Fideiussor ille est ihc̄s. Totus mundus p sniam dei patris damnatus erat. ꝯpatiens aūt filius dei fideiussit p nobis. Pōt aūt hō p tam magna cā fideiubere q̄ oporteret eū aliq̄n domū relinquere ⁊ hereditatē suā et q̄nq̄ vitā. et sic fecit deus Viere. xij. Reliqui domū meā dimisi hereditatē meā. dedi dilectam aīam meā in manibꝫ inimicoꝝ meoꝝ. Hugo. O homo cogita q̄ntum dilexit te qui tanta ꝓ te sustinuit et tantū te dilexit de⁹ tuus. Augus. O homo cogita q̄ntum te dilexit de⁹ tuus vt vestigia eius imiteris. ꝓpter te pauꝑ factus est in mūdo vt te ditaret in celo. ꝓpter te captꝰ est vt te ab eterna captiuitate liberaret. ꝓpter te ligatus est vt te a vinculis peccatorum absolueret. ꝓpter te flagellatus est vt te a flagel/

lis eterne ire eruaret. ꝓpter te coronat⁹ est spi/ nis vt te coronaret in celis. ꝓpter te vulne/ ratus est medicus vt te sanaret egrotū. ꝓpter te crucifixus est vt tuas cōcupiscentias cruci/ figeres. ꝓpter te mortu⁹ est vt te a mortuis su scitaret. Hec cogitatio deo multū placet. Ex emplū in heremita q̄ rogauit dñm vt oñderet sibi quale seruitiū sibi magis acceptū fuisset. Reqre in ser. Grās ago deo meo. Quantū ꝑ sit nobis hec cogitatio oñditur Josue. vi. q̄ fi lij israel expugnata ciuitate hierichon inhabi tatoribꝫ eius occisis sola mansit Raab mere/ trix. Nec est aīa q̄ erat secura manēs in domo sue Jsrāe. si suspēderit funiculū coccineum. i. passionē xp̄i p̄ iugē memoriā añ fores sue cō/ scientie. Hcōo dz homo versari circa p̄ce/ pta dei z sacrā scriptura. s. cogitare. Eccl. iij. Que p̄cepit tibi dñs ista cogita semp vt. s. im pleas z custo dias. ps. In lege eius meditabor die ac nocte. Deut. vi. Nec meditaberꝭ sedēs in domo tua z ambulās in itinere dormiens atq̄ cōsurgēs. Jdeo hō debet libēter audire p̄ dicatōes. legere psalteriū et sacrā scripturā vt suū cor occupet bonis cogitatōibꝫ. et licet hō nō totū intelligat q̄ legit. Exemplū legit in vitas patrū q̄ ꝺdam frater dixit beato arsenio Ecce pater meditari festino de sacris scripturꝭ et nō sentio cōpunctionē in corde meo. q̄ nō intelligo virtutē verborꝫ sacre scripture vnde valde ꝺtristor. Rñdit beat⁹ arsenius. oportet te fili incessanter meditari eloquia dei. licz in/ cantatores q̄ serpētes incātare solēt nō intelli gunt illa verba q̄ loquunt. tñ serpētes audien tes verba illa acquiescūt eis z subdunt eis. ita et nos faciamus similiter. Licet nō valeam⁹ intelligere virtutē diuinarū scripturarū. tñ de mones audiētes eā terrent z effugati discedūt Tercio debet cogitatio hōis versari circa pec cata q̄ cōmisit. p̄s. Cogitabo q̄ ꝑ pctō meo. s. pe nam quā merui. et bona q̄ ꝑ peccatum amisi. Esa. xxxviij. Recogitabo tibi dñe oēs annos meos in amaritudine aīe mee. Jsiō. Nullus inuenit pctō̄ꝝ remediū tale sicut eoꝝ cū recor datōe z dolore ꝺtinua memoria. Reminisce/ re em̄ debemus q̄ꝫ grauia sunt q̄ cōmisimus. q̄ꝫ damnosa q̄ obmisim⁹. q̄ꝫ dura inferni sup/ plicia q̄ meruimus. Exemplū. Quidā frater venit ad abbatē ammonē et dicēs. Pater dic mihi aliq̄ verbū edificatorium. Dicit ei abbas Vade fac talē cogitationē tuā sicut illi q̄ sunt in carcere. Jlli em̄ interrogant. Ubi est iudex et q̄ venit. et ipa⁹ penaꝝ expectationē quas meruerūt deplorant. Ita z homo debet esse su spensus. et aiam suā obiurgare dicēdo z cogi/ tando. Ue mihi quō audeo stare ante tribu/ nal christi. nam quō debeo actū meoꝝ red/ dere rationē. si em̄ hec semp meditatus fueris salvus eris. Quarto debet cogitatio hōis versari circa mortē suam. Eccl. vij. Memo/ rare nouissima tua z̄c. Un dicit sacerdos im/ ponēs cineres. Memēto homo q̄ cinis es et in cinerē reverteris. Aug. Nihil sic revocat a pec cato sicut mortis cōtinua meditatio. Exem/ plum. Quidā rex erat in grecia q̄ nūq̄ ridere cōsueuit. Quadā die dū q̄reret ab eo frater eⁱ⁹ carnalis causam tante tristicie. Rñdit. Cras indicabo tibi vade in domū tuam. Cūq̄ ille abijsset misit rex milites cum cornu quod so lebat sufflari super occidendos. et fecit sufflā/ ri ante domum fratris sui. et iussit eum liga/ ri z duci ad mortem. Et fecit eum nudū stare inter q̄tuor milites armatos euaginatis gla dijs. Deinde fecit venire diuersa genera musi calium ante eum. et dixit ei rex. Frater cur nō rides. Qui rñdit. quō possum ridere. quocun q̄ me vertero video mortē ante me. et ait rex. Ecce illa est causa quare ridere nō possum. q̄ ego video q̄ me oportet mori. sed nescio vbi quō vel quādo. et tūc eum liberū dimisit. Jn cuius signū legit q̄ xp̄s flevit in vita sua z nū q̄ risit. vt refert Bern. Sepius legi xp̄m fle/ uisse nunq̄ aūt legi ipm risisse.

Dominica vicesima

Sermo CXLVI.

Nolite fieri ip̄rv/ dentes sed intelligētes q̄ sit volūtas dei. Aphe. v. Videns apostolus multos am/ bulantes imprudenter in h̄ seculo. et ideo eos cū fatuis virginibꝫ excludi a regno dei vt scri bitur Mat. xxv. ideo monet nos in verbis p̄/ missis vt simus ꝓuidentes. Sciendum q̄ quattuor creature reperiunt ꝓvidentes a qui/ bus debemus ꝓvidentiā addiscere. Job. xij. Interroga iumenta z docebūt te. et volatilia celi z indicabunt tibi. s. ꝓvidentiā. Prima est leo. cuius ꝓvidentia est vt vestigia delet cū cauda sua ne a venatoribꝫ inueniat. sic nos ꝑ cōfessionē debemus delere vestigia. i. vitā p̄/ teritam z peccata nostra. ne venatores. i. dya/ boli aliquod vestigiū peccatorꝫ nostrorū inue niant in quo nos capere p̄ñt. p̄s. Beati quo/ rum remisse sunt iniq̄tates. z quorꝫ tecta sunt peccata. Unde orauit dauid dicēs. Miserere mei deus ſm magnā tuā. Diabolus em̄ scribit oīa peccata nostra z q̄ꝫtumcūq̄ parua z negli gentias. Exemplū legit de beato Augustino cum esset in oratione vidit demonē cuncta z ma/ gnum librum portantē. et adiurauit eum vt diceret sibi quid in eo scriptū esset. Qui respō dit. Peccata hominū z negligentie eorū. Cui augustinus. Ostende mihi librū si in eo sum notatus. et aperto libro inuenit in eo scriptus q̄ quadā die oblitus fuerat dicere cōpleroriū suum. et statim cōtritus repetiuit cōpleroriū.

et aperto iterū libro inuenit hoc totū deletū. ¶ Secunda creatura est serpens q̄ nos debet docere prudentiā. Mat. x. Estote prudentes sicut serpētes. Prudentia serpētis est q̄ advocem incantatoris obstruit aures suas. s. vnaz terra. aliaz cauda. ps. Sicut aspidis surde et obturantis aures suas q̄ nō exaudiet vocē incantatoris. Incantator est diabolus q̄ sua incantatōe multos decipit. pmittēdo longā vitā vel bona tpalia. Mat. iiij. Hec oīa tibi dabo si cadens adoraueris me. Bern̄. Demonū est suggestiones malas ingerere. nostrū est illis nō cōsentire. et quotiēs resistimus diabolū superamus. angelos letificam⁹. deū honoram⁹. De suggestione diaboli habemus exemplū in beato Hylario. q̄ cum iret cōtra hereticos p defensione fidei. diabolus associauit se ei in specie boīs seruiēs sibi. et portās sacculū eius et multa alia seruitia sibi exhibuit. Et q̄si cōpatiendo ei rogauit eū vt modicū de vino biberet et gustaret vt fortior fieret ad eundū. in q̄ sibi cōsensit. Deinde cōsuluit vt carnes comederet. et sic fecit. Cum aūt venisset ad ciuitatem quandā duxit eū in domū cuiusdā religiose femine. et pcurauit vt mutuo sibi cōfabularent. et sepius ad peccandū instigauit. sz volēte deo brūs martin⁹ in spū ognouit. q̄ occurrēs demonē cito fugauit z illū libauit. a's lapsus fuisz. Ecce deceptio diaboli. q̄ tiēscūq̄ q̄ diabolus suggerit nob mala debem⁹ ad modum aspidis obstruere aures. vnā terra cogitando q̄ terra sumus z in terraz reuertemur. Eccl. vij. Memorare nouissima tua z in eternum nō peccabis. et alterā cauda cogitādo finem q̄ sequit post gaudia pītis vite. Grego. Cōtinuus successus rerū tpaliuz certū est eterne damnatōis indiciū. ¶ Tercia creatura a qua prudentiā addiscere debemus est formica que docet nos puidere de futuro. puer. vi. Vade ad formicā o piger homo z cōsidera vias eius. i. operatōes. et discе sapiam. q̄ cū nō habeat ducē q̄ eam doceat. aut pceptorē q̄ eā cogat. parat tñ in estate sibi cibuz z cōgregat in estate qō comedat in hyeme. Sic debet hō in pīti vita cōgregare fructus bonoz operū vñ viuat in futura vita. Unde ap'l's Gal. vi. Dum tēpus habemus operemur bonū. Propter qō laudauit dñs villicū iniquitatis q̄ fecerat prudenter. z in futurū sibi puiderat. Nota parabolaz dñica. ix. post festum trinitatis. Redde rōem. Ambro. in quadā epla. Null⁹ fructus ocū. immo dispendiū generat ociosus siue tardus. Uñ debemus facere sicut ille rex q̄ cum sciret post annū se in exiliū mittendum pmisit sibi multa bona. Require in sermone. Prepara te in occursum. in principio libri. Seneca. Si prudens esse cupis in futuruz p/spectum intende. ¶ Quarta creatura est que nos docere debet quidam piscis. de quo in naturis animaliū. cuz sentit tempestates maris adiungit se lapidi ore adherendo ne a pcellis hinc iactetur. Mare est pīs seculū. qz sicut in mari sunt multa pericula. ita in h̄ mūdo sunt multa pericula. Bern̄. Pericula huius mundi pbat transeuntiū raritas. pereuntiū multitudo. qz multi sunt vocati pauci vero electi. Idem Bern̄. dicit. Heu mihi qz vndiqz mihi bella. vndiqz mihi tela volant. vndiqz mihi temptamenta. quocūqz me verta nulla securitas. et que mulcent et q̄ molestant timeo. et esuries z refectio somnus z vigilie labor z requies semp militant aduersum me. nō minus suspectus est mihi iocus ira. Cum igit tot pericula sunt in hoc mari. pauciss̄imi transeūt dn̄ periclitent. Exemplū. Quidā clericus ammonitus ab amico suo epō vt alīs beneficijs suis resignatis vnum tm̄ reseruaret. Qui respōdit. remptabo vtrū pluribus meis beneficijs possim saluari. Tunc episcopus adiurās eum pcepit ei vt post mortē ad eum rediret. et de statu suo sibi reuelaret. mortuus ergo ip̄e apparuit dicens se eternaliter esse damnatuz p̄ter auariciā. Et post multa q̄siuit ab episcopo dicens. Uiuit ne adhuc aliquis sup terraz. Qui respondit. quō sic queris. certe postq̄ mortu⁹ fuit tā magna multitudo descendit ad infernū q̄ nō credebam tot boīes esse in mundo. Debemus ergo prudentes esse. et sicut pisces adherere lapidi. i. xp̄o qñ insurgūt tempestates temptationū z tribulationū. recolendo passionem z tribulatōes quas ip̄e in hoc mūdo sustinuit. tūc nulla pt̄ puualere tēptatio. Origen. Tanta est virtus passionis xp̄i q̄ si in fidelium mentibo habeat. nulla inuidia pōt preualere. nulla libido. sed cōtinue ad memoriā eius passionis totius peccati z mortis fugiet exercit⁹. Ire nulla aduersitas vel tribulatio pt̄ hoiem vincere. Greg. Si passio xp̄i ad memoriā reducat nihil est qō nō equo aīo tolerat. Bern̄. Nihil dulcius in tribulatōe q̄ passionem xp̄i meditari. Exemplū. Juuenis quidā religiosus factus est. Require in sermone. Quecūq̄ scripta sunt. in principio huius libri.

¶ De eodem Sermo. CXLVII

Intrauit aūt rex vt videret discumbentes. Mat. xxij. Rex isti deus est qui est rex regum et dominus dominantiū. Qui videt omnes homines in presenti vita quadrupliciter. Uidet bonos et malos generaliter. sed electos videt misericorditer in futuro. Uidet malos horribiliter. et bonos delectabiliter. ¶ Primo dico. vi/

det bonos ⁊ malos generaliꝛ. pſ. De celo reſpexit dñs. videt omnes filios hoim ſiue bonos ſiue malos. ⁊ oīa facta eoꝝ tam in tenebꝛis q̄ in luce. Heb. iiij. Oīa nuda ⁊ aperta ſunt oculis eius. Eccl. xxiij. Oculi eius lucidiores ſunt ſole ꝛcirculantes omnes vias hoim ⁊ pfundum abyſſi. ⁊ hoim coꝛda intuentes in abſconditas partes. Job. xxxj. Nonne ipſe ꝛſiderat vias meas ⁊ cūctos greſſus meos dinumerat. Hre. Sic deus vnuſcuiuſq; vias conſiderat vt nec minutiſſime cogitationes nec minutiſſima ꝛba que apud nos vſu viluerūt eius vero iudicio indiſcuſſa remanebūt. Multi ⁊ multe ſunt qui credunt cogitationes ſuas ⁊ occulta latere. De quibus pſal. Dixerunt nō videbit dñs nec intelliget deus iacob. qui plantauit aurem nō audiet ⁊c. Attendant occulte peccantes q̄ deus oīa audit ⁊ videt. Aug. Si lateat ⁊ a nemine hominū videat. quid faciet de illo deſup inſpectoꝛe quē nihil latere poteſt. Unde legitur in vitaſpatrum. q̄ pafuncius abbas audiens q̄ thays meretrix ꝓpter pulcritudinem ſuā multas animas dānauit. Require in feſto aſcenſionis in ſermone. Ecce aſcendet quaſi aquila. ¶ Secūdo videt dñs predeſtinatos peccatoꝛes gratiam eis infundendo miſericoꝛditer. Sap. iiij. Gratia dei ⁊ miſericoꝛdia eius in ſanctos ſuos. ſ. in p̄deſtinatos peccatoꝛes. ⁊ reſpectus in electos illi⁹. Hoc modo reſpexit dñs petrū poſt trinā negationē. qui egreſſus foꝛas fleuit amare. Au. xxij. Amb. Dñs inter flagella petrū lacrimantē oculis miſeꝛicoꝛdie reſpexit. q̄ſi di. Plus doleo de tuo peccato q̄ de meo flagello. Hoc modo vidit matheū in thelonio. Glo. Non tm̄ viſu coꝛpis ſed intuitu miſerantis traxit eum ad ſe. Sicut videmus in lapidib⁹ vel in alijs creaturis q̄ quadam virtute eius ferrum ad ſe trahūt. Si hoc poſſibile eſt creature quanto magis creatoꝛi. Exemplū habemus in filio pdigo. Luce. xv. Qui cū longe eſſet vidit eum pater eius ⁊ miſericoꝛdia motus occurrit ei ⁊c. Et paulo ante ſup illo verbo Surgā. dicit aug⁹. Poſitū ille nō habuiſſet niſi oculus diuinus ⁊ diuine miſericoꝛdie inſpexiſſet eū. Primo ergo reſpexit eū miſericoꝛditer bonū ꝓpoſitū ſmittendo. poſtea reſpexit eū amicabiliter recipiendo. Nota pabolam breuiter. Homo q̄dam habebat duos filios ⁊ iunioꝛ dereliquit patrē ⁊ abijt in regionē longinquā ⁊ ibi male ꝛſumpſit bona ſua. ⁊ tandē venit ad talem miſeriā ⁊ inopiā q̄ deſiderabat cū porcis comedere. tunc ad ſe reuerſus cognouit ſtatum ſuū ⁊ ait. Surgā ⁊ ibo ad patrem meū ⁊ querā gratiā. Et cū eſſet in via añq̄ a ꝓpoꝛpinquaret ad patrē vidit eum pater venientem. ⁊ miſericoꝛdia motus occurrit ei ⁊ amplexatus ⁊ oſculatus eſt eū. ⁊ dedit ei nouam veſtē ⁊ calciamenta ⁊ anulū in manu. ⁊ fecit ei ꝛuiuiū. ⁊ letatus eſt cum omni familia. Homo iſte deus pater celeſtis eſt. qui habet duos filios bonos ⁊ malos. Malus ſepaꝛat ab eo q̄n peccatū cōmittit Iſa. lix. Peccata veſtra diuiſerūt inter vos ⁊ deū veſtꝝ. Uenit in regionē longinquā. i. poteſtatē diaboli. tunc longe eſt a deo. ſm pſ. Longe a peccatoꝛib⁹ ſalus. Et ꝛſumit bona ſua male a deo ſibi collata. Hoc fit quādo bona naturalia. ſcz ſenſus auditum facūdiā ⁊ foꝛtitudinē in alias gratias ꝛſumit. ſ. in ſeruitio diaboli. tunc incipit egere. i. diuina gratia carere. quia pꝛiuat omnib⁹ bonis que in eccleſia ſunt. Et tunc in ſe reuerſus. i. deus hoīem aliquando reſpicit per diuinā gratiam ꝛmittendo ei aliquā tribulationem que ducit eū ad cognitionem. Unde doꝛ fame facta reuerſus dicit ſurgam ⁊ agam penitentiam ⁊c. Grego. Mala que nos hic p̄mūt citius ad deū ire compellunt. Et quādo incipit redire. ⁊ tunc deus incipit eum oculis ſue miſericoꝛdie inſpicere. ⁊ occurrit ei grām infundendo. ⁊ cadit ſup collum eius eū oſculando ⁊ patri reformando dicens. Cito pfer te ſtolam p̄mam. Quid eſt ſtola p̄ma niſi ſtatus innocentie q̄ illi reſtituit. Et quid eſt anulū in manu eius dare niſi eum amoꝛe diuino deſponſare. ⁊ tunc facit cōuiuiū magnū. quia gaudiū eſt angelis dei ſup vno peccatoꝛe penitentiā agente. Exemplū. Quedā meretrix publica que multis annis diabolo ſeruiebat. q̄dam die vidit depoꝛtari coꝛpus xp̄i p plateas a ſacerdote. ⁊ genuflexo moꝛe ſolito eum adoꝛabat. ⁊ reſpexit eā dñs oculis diuine miſericoꝛdie. ⁊ ꝛmittens ei contritionē ⁊ cognitiōem ſui ſtatus. que dixit in coꝛde ſuo. Heu miſera peccatrix quō audeo ſtare in conſpectu dei q̄ omnia peccata mea cognoſcit. ⁊ occurrens cecidit ante ſacerdotem in lutum cum lachꝛymis dicens. Dñe ieſu chriſte ſi tu es q̄ natus es ex maria ꝛgine qui paſſus es p me miſerere mei peccatrici ſm tuam magnā miſericoꝛdiam. Et ecce voꝛ de pixide dixit. Ua de filia mea dimiſſa ſunt tibi omnia peccata tua. ⁊ noli amplius peccare. ¶ Circa ſecundū nota q̄ in futuro videbit dñs malos hoꝛribiliter. ⁊ hoc in iudicio extremo. De quo dicit in ꝓpoſito. q̄ ꝛet intrauit vt videret diſcumbentes. ⁊ vidit ibi hominem nō veſtitū veſte nuptiali. i. charitate. Eccl. ix. Omni tempoꝛe veſtimēta tua ſunt candida. i. opera tua ſunt mūda. Ille viſus eſt hoꝛribilis. Apoc. ſ. Oculi eius quaſi flamma ignis. De quo Aug⁹. Mallent reꝛobi oīs penas infeꝛni ſuſtinere q̄ facie irati iudicis videre. Mala. iij. Quis ſtabit ad videndum eum. ipſe em̄ eſt quaſi ignis ꝛflans. Apoc. vj. Tunc

dicent montibꝫ ⁊ petris. cadite sup nos ⁊ abscondite nos a facie sedentis in throno. ⁊ ab ira agni. i. iudicis. qui nunc mansuetus est sicut agnus. tunc erit fremēs sicut leo. Amos iij. Quasi leo rugiens ds non timebit. Istud figuratū est Apoc. j. vbi iohes vidit xpm sedentē. ⁊ ex ore eius pcedebat gladi⁹ ex vtraq; pte acutus. Per istum gladiū significat vltima sententia que scindit corpus ⁊ aīam qñ dicet. Ite maledicti in ignem eternū. qz tunc perpetue ardebit aīa cum corpe. Unde dixit de illo q̄ inuentus est sine veste nuptiali. ligatis manibꝫ ⁊ pedibꝫ pjcite eū in tenebras exteriores ibi erit fletus ⁊ stridor dentiū. Hāc visionem horribilem faciunt peccata hoīm. Ben. vj. Uidens dñs q̄ malicia hoīm eēt in terra ⁊c. Delebo inq̄t hoīem quē creaui. Hlo. quia cessare a malitia nō ꝓponit. Hiero. Nihil ita deum impugnat q̄z cor impenitēs. ois impenitens puocat iudicantem solum crimē est quod veniam ꝓsequi nō potest. Sz si illuz horribilem visum volumus pcauere debem⁹ facere ꝝ q̄ legit in vitas patrū. q̄ q̄dam frater venit ad āmonē abbatem dicens. Pater dic mihi verbū edificatoriū. Require in ser. Ut quid cogitatis ma. ⁊c. Itez videt electos suos delectabiliter. Joh. xvj. Dixit ihesus discipulis suis recedens ab eis. Uos q̄dem nūc tristiciam habebitis. itez autē videbo vos ⁊ gaudebit cor vestr. ⁊ gaudiū vestrum nemo tollet a vobis. Bern. O bone ihesu si in Bernillo dulce est flere. doce quid erit in sūma pria gaudere. o q̄z iocunda erit visio illa qñ electos suos videbit. ⁊ nihil in eis inuenier quod oculis eius displicere poterit. Eccl. xxxiij. Oculi dei in diligentes se. Quanto ergo nūc plus deū diligimus. tanto oculi dei in nos. ⁊ oculi nostri in deū infigunt. Aug. Nihil suauius. nihil amore dei dulcius. q̄ q̄nto hic fuerit feruentior. tanto visio eius erit suauior. ⁊ q̄nto nunc desideremus feruentius tanto intuebimur ipm clarius. Huius figurā habemus. j. Regū. xiij. vbi dr ꝙ ionathas veniens sup vnū pratū sup quod multū ceciderat de melle. accepit virgam quā in manu tenebat intinxit in fauū mellis ⁊ comedit ⁊ aperti sunt oculi eius. Per ionathan intelligitur quilibet fidelis. qui veniens ad illud celeste ptum gustat de melle diuinitat. ⁊. tunc ꝓmo aperiēt octi eius q̄ cognoscit deū plenaria cognitiōe. nō p speculū in enigmete sicut nunc est. sed facie ad faciē. ⁊ salua erit tūc aīa cuiuslibet.

Dominica vicesimaprima

Sermo. CXLVIII.

Induite vos armaturā dei vt possitis stare aduersus insidias diaboli. Aph. vj. Apl's videns esse diuersas insidias siue tēptationes diaboli docet nos q̄liter eis resistere debemus. Sciendū aūt ꝙ diabolus multis modis tēptat hoies siue insidiat ei. Primo diabolus tēptat hominē illo peccato ad qđ videt hoīem esse magis inclinatū. sicut rex volens impugnare castrū inuadit ptē debiliorē. Greg. Diabolus mores vniuscuiusq; respicit cui vicio sit ꝓpinquior. ⁊ illa ponit añ faciē suā ad q̄ viderit facilius inclinare mentē. sicut venator ponit laqueū suū vbi bestie solent magis ambulare. Unde q̄rit ps. In via hac q̄ ambulabā posuerūt laqueū mihi. Et ideo volens diabolus tēptare dñm cū videret eū esurientē tēptauit eū de gula. Mat. iiij. Si filius dei es dic vt lapides isti panes fiant. Et duos senes quos cū viderat ꝙ frequentarent domū ioachim ⁊ ꝓficiebant susannā q̄ valde pulcra erat tēptauit cos p luxuriā. Dan. xiij. Species decepit te ⁊ concupiscentia subuertit cor tuū. Nota hystoriā. Sili mō tēptauit regem dauid p luxuriam qñ vidit eū ocio vacantē. ⁊ qñ bersabee se lauantē intuebat. ij. Regū. xj. Hre. in morbis inimicus stipulā ponit vbi semitā mentis esse ꝓspicit. qz illic piculū deceptionis infert vbi viam ꝓficiendi esse inuenerit cogitationis. Exemplū. Quidā frater multū ꝛprabat a spū fornicationis. Reqre in fmone Qui se exaltat hūiliabit i ꝓmo mēbro. Secundus modus diabolī tēprandi est. ꝙ qñ nō pōt p vnū pctm vincere tēptat p aliud. sicut me dicus q̄ inuitat hoīem ad diuersa fercula vt saltē vnū comedat. Hre. Continua tēptatio ne pulsat diabolus vt saltē tedio vincat. Ber. Habet antiquus hostis mille nocendi artes. Uñ fcak p turtim dauid in q̄ mille clipei dependebant. ⁊ iō mille artifex nūcupat. Dyabolus eīm facit sicut rex q̄ volens castrū capere qñ non pōt expugnare ab vna pte ab alia pretēptat. qñ eīm nō pōt vincere p vnā machinā facit aliam vel terciā. aliqñ pjcit lapides. aliqñ ignē vt tādē vincat. Exemplū in xpo quē cū diabolus vincere nō potuit p gulā tēptauit p vanā gl'iam. ⁊ cū sic vincere non potuit tēptauit eū p auariciā. Sic adhuc solet diabolus fideles impugnare. Istud figuratū est j. Regū. xvij. vbi dr ꝙ goliad occurrit dauid cū clipeo basta ⁊ gladio ⁊c. Per goliam fcak diabolus q̄ occurrit dauid. i. cuilibz fideli cū clipeo basta ⁊ gladio. i. cū diuersis tēptatoribꝫ vt quē vincere nō pōt psuasionibꝫ saltē vincat terroribꝫ. Hugo. in. ij. li. Diabolus decipe quē tēptat ꝓpus naturā vniuscuiusq; seruitak. ⁊ inde se aplicat vbi aptū hoīem ad peccandū repit. etiā viros religiosos ds nō pōt vincere p luxuriā aut auariciā tēptat eos per vanā gl'iam vel iram vel inuidiā. Exemplū

Sermo CXLIX

Quidā monachus deuotus cū esset in oratione vidit diabolū venientē ⁊ saccuz magnum portantē. ⁊ adiurauit eū vt diceret sibi quid in sacco portaret. Qui respōdit. Diuersas pfides in quibꝫ sunt diuersa electuaria. At ille. Ad quid portas illas. Qui rñdit. Ut decipiā monachos istos. quicūꝫ nō vult de vna dabo sibi de secunda. de tercia. de quarta. ⁊ p ꝫsequēs oīnia vt saltem sibi vnū placeat quo eū allicia ⁊ decipiā. ⁊ sic euanuit. Tercius modus diaboli temptandi est q magis ipugnat bonos q̄ malos. Ecc̄i. ij. Fili accedens ad fulturā dei sta in iusticia ⁊ timore dei ⁊ p para aiam tuam ad temptationē. qz tunc magis hoīes impugnat qñ sibi ꝺtrariant Unde dicit beatus Bre. Hostis noster qnto magis nos ꝺtrabellare sibi ꝺspicit tanto magis impugnare intendit. Illos em̄ pulsare nō negligit q̄s quieto iure possidere se nō sentit. Istō figuratū est in holoferne q impugnauit filios israel sibi resistēres. Uñ dixit ad iudith. Ego nūq̄ nocui viro q̄ fuire voluit regi babylonis s. nabuchodonosor. Populus aūt tuus si nō ꝺtemptasz me nūq̄ leuassem hastam ꝺtra eū Judith. xj. Unde qnto magis sanctiores sūt hoīes tanto magis eos impugnat diabolus Exemplū. Quidā sanctus trāsiuit p heremū ⁊ vidit supra domū cuiusdā heremite mltos demones sedere. sed cū venisset ad primā ciuitatem vnū tm̄ vidit. quesiuit ab eo quare illic tanti essent ⁊ hic tm̄ vnus. Rñdit demon. Heremita ille est bonus homo. ⁊ ideo ibi mlti sunt demones querētes eū seducere. hic aūt oīs qui sunt in ciuitate mali sunt. ⁊ ideo nō indigent nisi tm̄ vno custode. Quartꝰ modus temptandi diaboli est q qñ nō pōt hoīez seducere ⁊ vincere tunc cessat ad tpus. ⁊ qñ homo mīme se custodit ⁊ securus est tunc insidiat ei ⁊ decipit eū. vñ Ecc̄i. xj. Bona in mala ꝺuertētes insidiat. ⁊ in electis impōnet maculam. Exemplū. Lu. xj. vbi dñs dixit. Cum immundus spūs exierit ab hoīe. i. a temptatione hois cessauerit. ambulat p loca ina quosa querens requiem ⁊ nō inueniēs ⁊c. ꝼm Grego. Loca ina quosa sunt corda iustoz que per disciplīne fortitudinē ab oīni carnalis ꝺcupiscentie humore siccant. Tunc dicit. Reuertar in domū meā vñ exiui. ⁊ veniens inuenit eā vacantem p negligentia scobis mūdatam ⁊ ornatam. s. solum p exteriorem apparentiā Tunc vadit ⁊ assumit alios septem spiritus nequiores se. ⁊ ingressi habitabant ibi p cōtinuā ipius temptationē. ⁊ fiūt tūc nouissima hominis illius peiora ꝓrib. ij. Pet. ij. Melius em̄ est nō agnoscere viaz iusticie. q̄ post agnitam retrorsum ꝺuerti. Dicit Gregorius in moral. Hostis noster sua malicia tanta arte palliat vt plurimū añ mentis oculos virtutes fingat vt eq que quisq̄ expectet premia inde eterna dignꝰ erit inuenire tormēta. Jō monet nos apls Ro. xiij. Ut iduamur arma lucis. oḡ ꝼtuos sibi resistendo. Hiero. Semp aliquid boni facito vt te diabolus inueniat occupatū. qz tunc nō audet te cōptare. Huius figuram habemus in iuda machabeo. q cum vidit lysiam ꝺtra se venientē cū multō exercitu iussit suos armari. Cū aūt vidisset lysiās armatos viros perterritus fugit cuz exercitu suo. Per lysiam intelligit ḋyabolus. qui cum vidit iudam. i. fidelem armatū ⁊ indutum armis virtutū fugit. nec audet a ꝓpinquare. quia dicit Jac. iij. Resistite diabolo ⁊ fugiet a vobis.

De eodem Sermo. CXLIX.

Domine descēde vt sanes filium meuz puerū moriat Joh. iij. In hoc euangelio legit q dñs sanauit filiū reguli febricitantē. Et possumꝰ notare duo. Primo ipsam febrem. secūdo dñm sanantē. ¶ Sciendū aūt q p febrem significat pcm̄ mortale ꝓpter multa. ¶ Primo sicut febris facit hoīem debilem ad opandum. sic bō q̄diu est in peccato mortali nō pōt facere opus meritoriū qō deo placeat. Bre. Qui in charitate nō est oīne bonū qō opatur amittit supple q̄ntū ad pmiū eternū. Hoc pz in saul qui mlta bella pugnauit p ꝓpło dei. sed qz in peccatis fuit deo nō placuit. ¶ Secūdo nat sicut febris affligit corpus. sic pcm̄ affligit aiam Esa. xlviij. Non est pax impijs. Hier. xij. Non est pax vniuerse carni. i. hoī viuenti carnaliter. qz semp habet remorsum ꝺscientie Econtra boni habent pacem interius ⁊ letiticiam spūalem. Prou. xv. Secura mens q̄si iuge cōuiuiū. Isido. Nulla pena grauior q̄ mala ꝺscia. Uis aūt nūq̄ fieri tristis bene vive. Richar. Bona ꝺscientia nihil est iocūdius. nihil securius. p̄mat corpus. trahat mundus. terreat diabolus. ⁊ illa secura erit cū corpus morietur. secura cum vtrūq̄ ante tribunal iusti iudicis stabit. ¶ Tercio febricitanti cibus est nociuus q̄ sano est salutiferus. Siccibus copis dñi nri ihesu xpi qui iustis est cibus salutis fit peccatoribus eterne dānationis. j. Cor. xj. Qui manducat ⁊ bibit indigne iudicium sibi manducat ⁊ bibit. Aug. De vno pane accepit iudas ⁊ petrus. sed petrus ad vitam et iudas ad mortem. Bern̄. ponit exemplū in flore. mel fit de flore in apibus ⁊ venenū in araneis. sic corpus christi iustis ad salutem. malis ad eternam dānationem. Augº. Magis peccant qui tradūt christū crucifixū peccantibus mēbris q̄s iudas q̄ tradidit illum crucifixoribus iudeis. De tali materia require in

sermonē ꝓasca nostrū. ¶ Secūdo notandū ꝙ dñs sanauit istum infirmū. ⁊ sic sanat pec/catorem tribꝫ modis. Primo ꝑ afflictionem corpis. Job. v. Ipse vulnerat ⁊ medek. pcu/rit ⁊ manus eius sanabit. vel vulnerat ⁊ pcu rit corpus ⁊ medek aīam. ij. Cor. xij. Cum in firmor potens sum. i. fortis in anima. Istud figuratū est in adolescente quem dñs suscita uit. De quo dicit Luce. vij. Cum appropin/quaret porte ciuitat, ecce efferebat filius vni cus matris sue. ⁊ tetigit iesus feretrū ⁊ surre/xit adolescens. Per mortuū istum significat aīa mortua in peccatis. Sap. xvj. Per mali ciā occidit hō aīam suam. Aug⁹. Sicut vita corpis est aīa. ita vita aīe est ipse deus. Isaye lix. Peccata vestra diuiserūt inter vos ⁊ deū vestrū. Per feretrū significat corpus in quo ferk aīa. Hoc tangit deus qñ flagellat hoiem ꝑ aliquā infirmitatē. tunc adolescens mortu us. i. aīa mortua resurgit. i. saluak. Unde le/gik in vitaspatrū. ꝙ cū ꝙdam peteret a iobe he remita vt eū a tertiana saluaret. Rñdit. Rē tibi necessariaz cupis tibi auferri. Sicut em corpa medicamentis. ita aīe languoribꝫ cu/rant. Exemplū. Quidā vsurarius noluit ab vsura cessare ⁊ ꝓhiberi. licz eū vxor sua multū moneret ꝙ mortē ⁊ extremū iudicium. Cūcz nō ꝓficeret rogauit deū vt eū castigarz ⁊ starī cecus factus est. ⁊ cum minime se emendaret tunc deus fecit eū infirmari. Cūcz consuleret medicos dixerūt ꝙ nō posset mortē euadere. ⁊ tunc dixit vxori. Quid faciam modo. Que rñdit. Uocate medicū aīe. vocauit ergo sacer dotē ꝑmittens omnia reddere. Cūcz sacerdos corpus xpi portasset surrexit ille nudus corazomni populo. ⁊ accepit vnū marsupiū supra dorsum. ⁊ aliud añ faciem. ⁊ venit ante sacer dotem clamans iudicium sup ipsum ⁊ dixit. O dñe deus pdo fui ⁊ fur in omnibꝫ diebꝫ vi te mee miserere mihi peccatori. ⁊ fecit se vir/ga cedi a sacerdote. Cūcz ille ad lectum pue/nit orauit deū dicens. O dñe deus si miser⁹ es mihi in aliquo signo peto mihi ostendere digneris. ⁊ statim visum recepit. Iterꝫ dixit. Ostende mihi si digne possum corpus christi. ⁊. tuum reci pere. Et ecce manus de pixide exiens corpus xpi sibi obtulit. ⁊ sic fideliter mortuus est. Ecce ptz ꝙ dñs sanat aīam ꝑ in firmitatē. quia dicit ps. Multiplicate sunt in firmitates eoꝝ postea accelerauerūt. Secū do sanat dñs verbo ꝑdicationis. ps. Misit verbū suū ⁊ sanauit eos. Sicut figuratuz est Matth. viij. vbi dicit. ꝙ centurio venit ad te sum dicēs. Dñe puer meus iacet in domo pa liticus. sed dic rm verbo ⁊ sanabit puer meus. Per fuū istum significat peccatoꝝ. q. est ser/uus diaboli. Job. viij. Qui facit pcm fuus est peccati. Crisi. Anteꝫ peccauerimus libe/ri facti sumus. si sed operibꝫ diaboli nos obli gauerimus tā nostra virtute euadere nō pos/sumus. nisi diuina misericordia adiuuare. ij. Petri. ij. A quo quis victus est eius ⁊ seruus est. Qui ergo vincit a diabolo per peccatum seruus est diaboli. ⁊ talis infirmus est in aīa. Quia sicut infirmus nō potest opari. ita ille nō potest facere opus meritorū. ⁊ talis aliqñ saluabit ꝑ verbum ꝑdicationis. quia sepe cō tingit ꝙ peccator in ecclesia vnū verbum au dit in ꝑdicatione ꝑ quod ꝓtritionem cōcipit ⁊ liberak ab oīibꝫ peccatis suis. Exemplu. Paulus heremita vidit hoies intrātes eccle siam. ⁊ inter alios vidit vnū nigrū ⁊ renebro sum sicut carbonē. ⁊ demones ducebāt eū ca thenatū ⁊ vinctū gaudētes ⁊ psallentes. ⁊ an geli sequebant tristes ⁊ flentes a longe. Cūcz verterek ad orationē ⁊ fleuit ꝑ eo qđ viderat. surgens ab oratione vidit eum clarū pulcrūcz de ecclesia exeuntē ⁊ angelos circa eū letantes ⁊ demones remotos confusos ⁊ flētes. Et re uelatū est ei ab angelo ꝙ ille peccator audito verbo dei in ecclesia ꝓtritus est ⁊ mūdatus ē ab omni peccato. Sap. xvj. Etm neqz herba neqz malagma sanauit eos. sz fmo tuus dñe qui sanat oīa. ¶ Tercio sanak hō ꝑ humi/lem orationem. ps. Dñe deus meus clamauī ad te ⁊ sanasti me. Illud figuratū est in mulī ere chananea. Matt. xv. q̄ clamabat ad dñm dicēs. Miserere mei fili dauid filia mea ma/le a demonio vexak. Cui respondit dñs. Non est bonum sumere panem filiorꝫ ⁊ mittere ca nibus. q̄si di. Tu es canis ⁊ non est digna vt dek tibi gtia mea que solet dare filiꝫ dei. At illa hūilians se dixit. Etiam dñe. Nam ⁊ ca/relli edūt de micis tē. qsi di. vexꝫ est qđ tu di cis. Ego nō sum digna ad pcipiendā tuā gra tiam ita plenarie sicut filij dei. fac mihi saltez vt sit catulis. Da mihi micas gratie tue. id ē modicum quid. Et respexit dñs hūilitatem orationis sue ⁊ sanauit filiam eius. Per mu lierem istam quā dñs canē appellauit signat peccatoz caninā ⁊ bestialem vitam ducens. De quo Apoc. vlf. Foris aūt canes ⁊ venefi ci. i. peccatores qui sunt foris. i. extra cōiones sancte ecclesie. Huius filia. i. aīa vexak a de/monio. quia quot peccata mortalia perpetra uit tot demonia habet ⁊ obsessa est tot demo nijs. Unde maria magdalena dicit fuisse ob sessa septem demonibꝫ. quia septem peccatis mortalibꝫ inuoluta fuit. sm Crisi. Sz si vo/lumus sanari in aīa debemus orare cū Eze/chia cui cum vita esset negata a deo per ꝓphe tam. ad parietem conuersus fleuit amare ⁊ ora uit ad dñm. ⁊ die tercia fuit sanatus ita vt in/traret templū. Nota hystoriā. iij. Regē. xx. quia Cassiod. dicit sup ps. Oratio abstrahit cor a terrenis. mundat a vicijs. sublauat ad

celestia ⁊ reddit capacius ⁊ dignius ad accipienda bona spūalia. Exemplū. Mortalis q̄dam temptata ex iens ordinem apostatauit seducta a iuuene. p̄ quem cessum temptis cū eā iuuenis desereret facta est publica meretrix. q̄dam tempe cogitare cepit de statu suo in quo fuerat ante illum miserū statū in quo tunc fuit. Cumq̄ cogitaret de districto iudicio dei p̄ redditura esset rōnem de oīm tēpe vite sue. de oīm verbo. de oīm cogitatione. de omissis et omissis desperauit dicens. Peccata mea sūt sup nūerū arene maris. Quō ergo rōnem reddam coram tā districto iudice. Quadaꝫ autē die natiuitatis xp̄i incidit sibi q̄ deus tm̄ humiliasset se q̄ p̄ter hoīem factus esset puer. ⁊ cepit cogitare intra se. O si possem ego miser⁹ nunc coram isto puero gratiā inuenire. Et omnib⁹ egressis post missam p̄mā ipsa sola remansit ante altare rogans deū cum lachrymis dicens. Dñe iesu xp̄e q̄ p̄ter p̄cōres factus es homo miserere mihi peccatrici. ⁊ ecce vox de altari dixit. O filia mea dilecta dimissa sunt tibi oīa peccata tua. vade in pace ⁊ amplius noli peccare. Rogemus ⁊c.

Dominica vicesimasecūda.

Sermo. CL.

Hoc ora vt charitas dei magis ac magis abundet in vobis. Phil. j. Sciens apl's q̄ sine charitate nemo potest saluus fieri hortat nos ad charitatem habendā. Et quia incertū est q̄ habeant charitatē. ⁊ q̄ nō. Sciendū est q̄ octo sūt signa charitatis p̄ que p̄bari p̄t vtrū homo diligat deū an nō. ¶ Primū signū est q̄ q̄ diligit deū libenter cogitat de deo. Nam dicit Matth. vj. Ubi est thesaurus tuus ibi ⁊ cor tuū erit. Naturale est em̄ q̄ quicquid diligit hō ad id corde intendit. sic q̄ diligit deū non aliud cogitat q̄ de deo. vt dicit gre. in omel. xv. sup illud. Dñe si sustulisti illū dicto mihi. Dicit em̄ Amb. in exameron. Thesaurus indeficiens est amor diuinus. quē q̄ habet dilues est. quicūq̄ caret pauper est. Vis amoris h̄ facere solet in animo vt quē amat semp ipsum cogitat nullum credat ignorare. Iste ei amor semp debet vigere. ſm q̄ dicit. Diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo ⁊ ex tota anima ⁊c. Mat. xxij. In cuius figura dicit Leuit. vj. Ignis in altari meo semp ardebit quem nutriet sacerdos. i. fidelis. subticiens ligna. i. recogitans beneficia. s. ipsius dei. ¶ Secundū signū est q̄ homo diligens deū libenter loq̄t de deo. Nam ex Luce. vj. Ex abūdantia em̄ cordis os loquit. q̄ ergo deū h̄z in corde libenter de deo p̄fert ore. Dicit em̄ Crisp. Hic mos est amantiū vt amorē suū silentio tegere neq̄ant. sed charis suis offerūt. ⁊ flāmas suas infra pectus suū cohibere nō possunt. Un̄ legit de sancto ignatio q̄ semp h̄ nomen iesus xp̄s in ore habebat. Cūq̄ duceret ad martyriū q̄siuit ab eo tyrannus cur hoc nomen tā crebro noiaret. Rūdit. q̄ ipm̄ in corde meo habeo scriptū. At ille post q̄ decollatus fuisset fecit corpus eius diuidi. ⁊ inuenit in corde ei⁹ scriptū aureis litteris iesus xp̄s. ¶ Tercū signū est q̄ diligens deū libenter audit loqui de deo Joh. viij. Qui ex deo est v̄ba dei audit Lu. x. Quia maria magdalena deū dilexit. Jdeo sedens secus pedes dñi audiuit verbū illius. Luc. xj. Beati q̄ audiūt verbum dei ⁊ custodiūt illud ⁊c. Sed de multis potest dici illō Joh. viij. Propterea vos nō auditis. quia ex deo nō estis. Legit in vita beati amādi epi q̄ cū p̄dicaret apō nasciones q̄dā ioculator eius derisit ⁊ impediuit sibi subsanādo. q̄ arrept⁹ a diabolo clamauit. Ue mihi q̄ v̄bū dei ore psi ⁊ p̄dicatoꝛi detraxi. ⁊ se lacerans ⁊ discerpens dentibus ⁊ vnguibus suis expirauit. ¶ Quartū signū ē q̄ diligēs deū libenter opat bona opa. Un̄ Bre. Nūq̄ est amor dei ocios⁹. opat em̄ magna si est. si aūt operari renuit amor nō est. Illud figuratū est in iacob q̄ seruiuit p̄ rachel in graui ⁊ magno labore. xiij. annis. ⁊ videbant sibi dies pauci p̄ amoris magnitudine quem habebat ad rachel. Sic qui diligit deum libenter opatur opera dei. ⁊ videt sibi leue ⁊ breue ⁊ modicum quicquid facere potest p̄ amoris magnitudine. Unde dicit beatus Bre. Probatio dilectionis exhibitio est operis. Exemplū legit q̄ q̄dam matrona nobilis ⁊ diues in dei amore multū accensa erat. oīa que habuit pauperib⁹ distribuit. ⁊ in claustro monialiū coḡne fuiebat ⁊c Require in p̄mone. Pūliamini sub potenti. ¶ Quintū signum est q̄ homo diligens deū diligit ⁊ p̄ximū. j. Joh. iij. Si q̄s dixerit diligo deū ⁊ fratrem suū odit mēdax est. ⁊ paulo post subdit. h̄ mandatū habemus a deo vt q̄ diligit deū ⁊ p̄ximū. q̄ q̄ nō subuenit p̄ximo in necessitatib⁹ certū signū ē q̄ deū nō diligit. j. Joh. iij. Qui habuerit substantiā hui⁹ mōdi ⁊ viderit frēm suū necesse h̄re ⁊ clauserit viscera sua ab eo. quō charitas dei manet in illo. Qui aūt libenter subuenit p̄ximo suo indigēti certum signū est dilectionis dei. Nam dicē dñs Mat. xxv. Q̄ vni ex minimis meis fecistis mi. fe. Esuriui ⁊ dedistis mihi manducare. Exemplū. Quidā vir ⁊ vxor sua erāt in dilectione dei multū feruētes. ⁊ h̄ in pauperib⁹ oñdebāt q̄s valde benivole tractabāt. s. hospitātes. ministrātes. pedes lauātes. ⁊ nūq̄ comedere volebāt q̄n h̄rent vnū pauperē i mēsa loco xp̄i. Cōtigit in die natal' dñi q̄ de sero vir exiuit ⁊ q̄siuit vndiq̄ si aliquē paupez iueniꝫ

Et inuenit q̄ndam nudū & introduxit in domū suā & cū magno gaudio eū recepit. Cūq; post cenā vellet lauare pedes eius inuenit q̄ fuerūt p̄fozati maximis fozaminibꝫ. & clamauit cū magna voce compassionis cozdis sui. O q̄ntū dolozē hz iste miser hō in pedibꝫ habet eīm pedes p̄fozatos sicut xp̄s in cruce habuit. Et ille ait. Ego sum xp̄s quē tu in specie pauperis sepius recepisti. & sic euanuit. Ecce ptz q̄ q̄ diligit deū diligit & p̄ximū. ¶ Sextū signū dilectionis est q̄ hō diligens deū libenter sustinet aduersa p̄pter deū. Cant. viij. Fortis est vt mozs dilectio. & multo fortioz. q̄z p̄pter dei dilectionē ꝺtēnit homo mozte. Aug. Nihil fortiꝰ hoie hñti charitatē. amātē nulla pena pōt separe a caritate xp̄i. Unꝺ aplus Ro. viij. Quis nos sepabit a charitate xp̄i. an tribulatio. an angustia &c. q̄si. ꝺ. nullo mō pūt nos ista separe a caritate xp̄i. Ber. Dia ḡuia facit amoꝛ dei leuia. Exemplū. cū q̄daꝫ sctūs ducerek ad martyriū gaudens ibat. Require dñica. ij. post octauas pasce. in p̄mone. Cognosco oues meas. ¶ Septimū signū dilectionis ē q̄ hō diligens deū libenter etꝰ māꝺata custodit. Joh. xiiij. Si diligitis me māꝺata mea p̄uate. Gre. Unuscūq; vestrū si req̄rat an diligat deuꝫ tota fiducia. i. tota mente. Rñdit. Diligo. Sed audite q̄ veritas ꝺic. Si quis diligit me p̄monē meū p̄uabit. i. māꝺata mea custodit. Greg. Probatio dilectionis exhibitio est opis. j. Joh. ij. Qui dicit se nosse deū & māꝺata eius nō custodit mēdax est. Mat. xix. & Lu. xviij. Adolescens q̄ꝺam venit ad iesum dicens. Magister q̄ꝺ faciam vt vitam eternā habeā. Rñdit. Si vis vitā ingredi p̄ua mandata dei. Ille dixit. Que sūt Qui dñs enarrauit p ozdinē oīa mandata. Et ille. Nec oīa p̄uaui a iuuēture mea. Jesus aūt intuitus dilexit eum. & illud p̄mittit dñs cuilibet hoī cū diligenti. Prou. viij. Ego diligentes me diligo. ¶ Octauū signū dilectionis est q̄ hō diligens deū dolet de offensa dei quia dicit Anſ. Quantū q̄sq; alium diligit tantū de bono eius gaudet & de malo etꝰ turbatur. Qui ergo deū diligit gaudet de honore deo exhibito. & dolet de ꝺtumelijs deo illatis. qō fit p peccatū. pē. Qui diligitis deum odite malum. Hāc charitatē habuit phinees q̄ vnū ex filijs israel occidit p̄pter offensam & ꝺtumeliā quas deo exhibuit. Nūe. xxv. Require dñica. ix. post festū trinitat. in p̄mone. Non simus ꝺcupis. Item hūc zelum habuit mathathias. j. Machab. ij. De q̄ oz. Cunq; antiochus faceret cogi iudeos vt ydola adorarent. ille cū suis socijs recusauit. tunc q̄ꝺam iudeus īmolabat ydolis sup altare coram oībus. Mathathias aūt zelo dei accensus non potuit videre talem ꝺtūeliā deo fieri. & surrexit & interfecit eū sup altare. Isti duo sunt mihi cōmendati in sacra scīptura p tali zelo. Qui ergo sic odit malū signū est q̄ diligit deū. Exemplū. Renoldus de britania vir nobilis & potens erat. & ita zelabat iusticiā dei & peccata odiebat q̄ nulli delinq̄nti parcebat. nec p̄pter amicicia nec p̄pter diuitias. nec p̄pter ꝺsanguinitatē. sed oīs equaliter iudicabat. Qui cuꝺam die infirmarek venit q̄rela ad eū q̄ filius soꝛoꝛis sue voluisset q̄ꝺā virginē violenter o p̄imere & statim ipe p̄cepit fuis suis vt eū suspenderēt. Serui aūt simulātes diꝛexit q̄ sic fecissent. Juuenis aūt se absconꝺens p aliquot annos estimans auūculū suū placatum. venit visitare eū. Et ille viso illo statim cū cultello transfixit eū. Invalescente infirmitate vocauit sacerdotem vt sibi ꝺaret coꝛpus dñicum. Cūq; sacerdos venisset & audiuisset eius ꝺfessionē. q̄stuit quare nō ꝺfiteret q̄ nepotem suū occidisset. Qui rñdit q̄ nūq̄ vellꝫ h ꝺfiteri. q̄z hoc fecisset zelo iusticie. & noluit eū sacerdos cōicare ꝛ recessit. Et ille ait p̄by tero. Si vos p̄pter iusticiā negatis mihi coꝛpus dñi. dñs iustus iudex diligens iusticias & odiens iniq̄tatē nō mihi negabit. Et cū sacerdos exiuisset domū tūc clamabat post eum iudex dicens. videte si habetis in pꝛide coꝛpus dñi qō cū fecisset nihil inuenit. tūc ait iudex. Ecce quē mihi negastis. ipse se mihi non negauit. & aperto oze ostendit ei hostiaꝫ. & sic deglutiuit.

De eodem. Sermo. CLI.

Procidēs aūt seruus ille rogabat eū ꝺicens. patientiā habe in me & oīa reꝺdā tibi. misertus aūt dñs fui &c. Mat. xviij. In verbis istis describūt duo. s. pctōꝝ ꝙuersio. & ꝺuina miseratio. Primū tangit ibi. Procidens aūt seruus secūdū ibi. misertus aūt dñs fui. Sciendū q̄ q̄tuoꝛ sunt p̄pter que pctōres solent desperare. p̄pter h inuenimus q̄druplicē dei miam. Primo solent alīq̄ desperare p̄pter multitudinē pctōꝝ. Prou. xviij. Impius cū in pfundum venerit ꝺtemnit sup̄ple veniam. i. desperat. Contra h debet pctōr cogitare multiplicē dei miam. Amb. sup Lucā. Nemo diffidat nec mo ꝺscius verex pctōꝝ p̄mia ꝺina q̄ꝺat. nouit dñs mutare sententiā si tu noueris mutare delictū. Unꝺ si hō ꝺmisisset oīa pctā totius mūꝺi. tñ oꝛ veniā postulare. & si veniā petit dñs ꝺmittit totū & nō negabit ei. Exēplū in fuo de q̄ in isto euangelio hebek. q̄ cū tīm peteret ꝺlationem obtinuit oīm ꝺbitoꝝ suoꝝ remissionē. Anſ. Certꝰ sū dñe q̄ p̄pter peccata mea merui eternā ꝺānatōꝛ. certioꝛ q̄ pnia nō sufficit ad satisfactionē. certissimus q̄ mia

superat offensionē. Exemplū in maria magdalena Luc. vij. Dimissa sunt ei peccata multa ꝛc. Exemplū in dauid ꝛc. Unū Bre. Nullū peccatorē q̄tumcūq; peccauerit deus despicit q̄ pc̄ores redimere venit. In cuius figura dr Gen. xlv. q̄ fratres ioseph q̄ eū primo viderūt postea placauerūt videntes eum. Ipse em̄ misertus eor osculat⁹ est eos. Per ioseph intelligit xp̄us frater noster. quē vendim⁹ q̄n per̄m cōmittim⁹. sed ip̄m ecōtra placam⁹ q̄n ante ip̄m pternimur orādo. tūc aūt nos osculatur q̄n reddit nobis gr̄az pdītā. Exemplū. Meretrix q̄dā q̄ multis annis cōis erat ꝛ infinitea petā cōmiserat. et multas aīas secū dānauerat. Redre dñica. xx. in sermone. Intra uit aūt rex. ¶ Scōo solēt desperare aliq̄ pter magnitudinē pc̄or. sic desperauit Cayn Gene. vij. dicēs. Maior est iniq̄tas mea q̄z veniā merear. Cōtra hoc dr hō cogitare magnā dei miseriam. q̄ maior est q̄z petā tot⁹ mūdi. Aug. Nemo diffidat de pietate. qr maior est eius mia q̄z totius mūdi iniq̄tas. et quisq̄s ad eū toto corde declinauerit exaudiet eū dñs. qr misericors est. Plus est em̄ paratus peccatori veniā dare q̄z ipe pc̄or accipere. sic festinat peccatorē absolui a tormēto ꝛscie q̄si plus cruciet eū cōpassio q̄z ip̄m miserū passio sui. Or pter magnitudinē pc̄or nullus dr desperare pt̄z in br̄ō petro. q̄ post trinā negationē veniā meruit. Crisō. Eterne ciuitatis ianuas nobis desperatio claudit. spes aperit. fiducia locum ꝑbet ꝛ ingressum. Exemplū de muliere adultera q̄ cōsuluit veritas. Redre in ser. Baudiū est cora angelis dei. ¶ Tercio solent aliq̄ desperare pter longitudinē pc̄or. s. q̄ nimis lōgo tpe iacuerūt in pcīs p malā ꝛsuetudinem Isti figurati sunt p Lazarū q̄ iacuit in sepulcro fetidus ꝛ lapis erat suppositus. Bre. Difficile em̄ surgit q̄ mola male cōsuetudis p̄mit. Cōtra hoc dr hō cogitare miam dei quā exhibuit latroni in cruce sero penitenti. q̄ cū fuisset pc̄or vsq̄z ad horā mortis sue. dixit tm̄ vnuz verbū. Memento mei dñe dū veneris in regnum tuū. Et statim fuit sibi rñsum. Hodie mecū eris ī paradiso. Aug. Quēcūq; peccatorē necessitas cogit ad pniam. nec peccati q̄titas nec tpis breuitas. nec vite enormitas. nec hore extremitas excludit a veīa si p̄fecta fuerit p mutatio voluntatis. Exemplū. Duo milites frēs carnales in hybernia habuerunt famulū. Redre in ser. Stipēdia pcī mors. ¶ Quarto solēt aliq̄ desperare pter frequentē iteratōz scz q̄ frequēter cadūt in pc̄m post cōfessionē. et iterū surgūt ꝛ iterū cadūt. sic hō incipit desperare ꝛ dicere. Quid mihi pdest ꝓfessio frequenter cado. Cōtra hoc dr hō cogitare miam dei sp esse paratā ad accipiendū pniam quotiēscūq; homo cadit. Unde dr Mat. xviij. Cū petrus ḡreret si septies deberet dimittere fratri suo. Rñdit dñs. Nō dico tibi septies sed septuagies septies. i. quotiēscūq; peccauerit totiēs dimitte ei. puer. xxiij. Septies ī die cadit iustus et resurget. Si cadit quō iustus. si iustus quō cadit. sed iust⁹ vocabulū nō amittit si mor p pniam resurgit. Exemplū. Frater q̄dam venit ad abbatē Syseniū q̄ fuit sanct⁹ pater et dixit ei. q̄d faciā pater qr cecidi. At ille resurge inquit. et sic venit multotiēs. Tandem dixit. frequēter cado. Ille rñdit. Nō desistas surgere. Cui frater. Usq̄q̄ possum surgere. At ille. Sicut semper cadis sic oportet semper et surgere. quouscūq; aut in bono perseueres aut in malo occumbas. et in q̄ fine deprehensus fueris ī eo iudicaberis. Isīd. in li. q̄ de sum. bono. Nullus desperare dr de venia si circa finē vite ad pniam cōuertit. vnūquēq; em̄ deus de suo fine nō de vita pterita iudicat. Rogemus ꝛc.

¶ Dominica vicesimatercia.

Sermo CLIII.

Saluatorē exp̄ectamus dñm nostrū iesum xp̄m. ad Phl. iij. Legit Joh. xvij. q̄ cū dñs ascendere vellet de hoc mūdo ad patrē. dixit discipulis suis. Iterū veniā ad vos ꝛ recipiā vos ad meip̄m. Istud intelligendū est de aduētu dñi in mortez q̄n venit ꝛ accipit nos de hac vita. Istū aduentū oēs expectamus. beati q̄ bñ expectant. ¶ Sciendū aūt q̄ aduentū dñi ī mortem debem⁹ expectare tribꝫ modis. s. vigilando. operando. cogitādo. ¶ Primo vigilando. et hoc ideo qr incertus. i. Thes. v. Dies dñi sicut fur in nocte ita veniet. Fur aūt in nocte venit cū mīme sperat. sic dies mortis. Hern. Nihil certius morte. nihil incertiꝰ hora mortis. Sen. Mors insidiat in oī loco. tu q̄cūq; si sapiēs fueris vbiq̄z eā expectabis. Unde monet nos dñs Mat. xxiij. Vigilate qr nescitis q̄ hora dñs venier. illud aūt scitote q̄n si sciret paterfamilias qua hora fur veniret ꝛc. Ideo et vos estote parati. qr q̄ hora nō putatis filius hoīs veniet. s. mortē mittēdo. Hie. Ultimaz horā dñs ignorare voluit vt sīr sp suspecta et ad eā semp ꝑparemur. Aug. Vigilate dr oēs xp̄ian⁹ ne eū imparatū inueniat sue vite vltimus dies. Exemplū in quodā rege q̄ nūq̄z ridere cōsueuit ꝓpter incertitudinē mortis. Require dñica. xix. in sermone. Ut quid cogitatis mala in cordibus vestris. ¶ Secūdo debemus expectare dñm operādo. ps. Expecta dñm. viriliter age. et ꝛfortetur cor tuum. Et tunc examinabit opera singulorum. et reddet vnicuiq̄z iuxta opera sua. Istud figuratuz est Lu. xix. vbi dicitur. Homo quidam nobilis

abyt in regionē longinquā accipe sibi regnū t reuerti. Et vocat̄ seruis suis dedit illis mnas et ait. negociamini vsq; dū venio. Post mul tum vero tp̄is dū rediret vocauit seruos suos vt videret q̄tum q̄sq; negociat⁹ esset. et vnus lucratus fuit cū vna mna decē mnas. et illum cōstituit dñm sup̄ decez ciuitates. Et alⁱ⁹ fuit lucratus quinq; mnas. et ille ꝓstituit eū dñm sup̄ quinq; ciuitates. tercius nihil lucrat⁹ fuit et illi nihil dedit. sed arguēs eū accepit eandē mnam quā sibi dederat. Domo iste xp̄s est q̄ abyt in die ascēsionis in regionē longinquā. i. in celū accipe sibi regnū suū ꝑm q̄ hō. et reuer ti. q̄ redibit i nouissimo die. i. in morte cuius libet hoīs. cuius nouissim⁹ dies est q̄n morit. Et tūc videbit q̄tumcūq; opatus est. et red det vnicuiq; ꝑm laborē suū. Inutilē aūt seruū ꝓiciet i tenebras exteriores. Hze. Ue aūt ser uis illis q̄s cum venerit dñs t inuenerit nihil opatos fuisse. q̄ tūc ampli⁹ nihil p̄t opari. Eccl. xuj. Ān mortē benefac tē. et ne defrau deris a die bona. et p̄ticula bone dei nō te p̄ tereat. Et subdit statim. Ān obitū tuū opare iusticiā q̄m nō est apud inferos inuenire cibū. Exemplū. Quidā sanctus heremita sportas et hmōi vasa facere ꝓsueuit. Rep̄re dñica. xix in ser. Defunctus efferebat. in quarto mēbro. Operemur g̃ bonū t fructus dignos pnie in tpe sanitatis t iuuētutis. q̄ nescimus q̄n dñs veniet. nūcios mortis mittēdo. Aug. Noli te negligere q̄ vos pius dñs peccātes sustinet q̄ quāto diutius expectat. tāto grauius iudi cabit si neglexeritis. ¶ Tercio debem⁹ expe ctare aduentū dñi sp̄ mortem cogitādo. Eccl. xxxviij. Memor esto iudicij mei. sic enī erit t tuus. mihi heri t tibi hodie. Sen̄. Quotidie morimur. q̄tidie diminuit aliq̄ ps vite nre. Aug. Nihil est aliud p̄ns vita q̄ quidā cur sus ad mortē. Ista cogitatio vtilis est ad mul ta. Primo ad fugā pct̄oz. Eccl. vij. Memo rare nouissima tua t in eternū non peccabis. Aug. Nihil sibi reuocat a pct̄o vt frequēs co gitatio mortis. Exemplū de quodā heremi ta q̄ posuit fetidas carnes mortue mulier̄ in cella sua ān oculos eius. vt sp̄ mortē cogitaret et vt tēptatio carnis eū nō superaret. Hze. Ni hil sic valet ad domandus carnalia desideria sicut cogitatio q̄lis ipa caro sit futura. Se cundo memoria mortis ꝓuocat ad hūilitatē Ān antiq̄ p̄res humiliātes se posuerūt cine res sup̄ capita sua in memoriā mortis Ān sa cerdos imponēs cineres hoī dicit. Memēto homo q̄ cinis es tē. Eccl. x. Quid superbis ter ra t cinis. Pauo visis pennis superbit t erigit caudā. sz visis pedib⁹ tristat t deponit caudā sic hō viso fine vite sue hūiliabit. Exemplus in Johāne p̄riacha cū esset i loco honoris cō stituit sibi quendā q̄ dicebat sibi. dñe impe ctum est sepulcrū tuū. iube illud perfici q̄ ne scis q̄n morieris. Hoc iō fecit vt semp mortē cogitaret et nō supbiret. Tercio memoria mortis ꝓuocat ad elemosynarū largitionē. i. Machab. i. Ut cognouit Alexander q̄ mo rere diuisit regnū suū pueris suis q̄ secū nutri ti erāt. et hoc cū adhuc viueret. Timor enim mortis facit cōdere testamēta. Hiero. Non sunt bona hoīs q̄ secū ferre nō p̄t. sola mia est comes defunctoz. Idē. Facile cōtemnit oīa q̄ se semp cogitat moriturū. Exemplū de q̄dam rege q̄ sciens se missurū in exiliū p̄misit oīa ne cessaria. Reqre in ser. Prepara te in occursu tē. Ad q̄ nos monet etiā dñs Lu. xvi. Facite vo bis amicos de mammona iniq̄tatis tē. Isto mō debem⁹ expectare dñm vt cū venerit in si ne vite nre adducat nos cū gaudio ad eterna habitacula. Jo. xuj. Iterū veniā ad vos. i. in hora mortis. et accipiā vos ad meip̄m. Esa. lv. Cū letitia egrediemini t in pace deducemi ni. nā t mōtes t colles. i. angeli maiores t mi nores cantabunt cor̄ vobis laudes. et oīa li gna regionis. i. oēs sancti plaudēt manu. O aīa sancta gaude t letare q̄ deus cū oīb⁹ san ctis t angelis occurret tibi in hora mortis si digna inuēta fueris et etiā bt̄a virgo. Hiero. O q̄lis illa dies cū tibi mater maria occurre rit cū comitatu virginū. Johannes baptista cū patriarchis t ꝓphetis. Stephan⁹ cū mar tyribus. Petrus cū ap̄lis et euangelistis. Et chorus oīm sanctoz̄ te suscipiet. Aug. Credi mus q̄ cum aīa sancta a vinculis carnis ab soluta fuerit. si iuste t recte vixerit. mox ad'obi tum nostrū angelor̄ chorus occurrat. et in no stros ruant amplexus. et ad laudandū t ado randum verum iudicē perducent. Nunc am plexum desiderabat Ambro. dicēs. Veniat hora et tempus quod nunc credo. et reuelatis oculis aspiciā quod nunc spero. vt vlnis ani me mee te amplectar t deosculer. et in no tui abysso totus absorbear o Iesu xp̄e saluator et deus meus. Exemplū. Quidā sanctus pa ter iacebat in extremis id est hora mort̄. et fra tres circumstantes flebant. ip̄e autem alt̄ius ridere cepit. Cunq; quererent causam risus di xit. Uideo Iesum christū saluatorē venientez quem diu expectaui. qui cuz multitudine san ctorum angelorū t sanctarum virginum ve nit animā meam suscipere. et ad vitam eter nam perducere. Et exclamauit dicens. Para tus sum domine Jesu. In man⁹ tuas cōmen do spiritū meum. et sic expirauit. Rogemus dominum tē.

De eodem Sermo CXLIII.

Magister scim⁹ q̄ veraz es t viā dei in veritate doces.

Mat.xxij. id est doces viam verā que hoīem ad vitam eternā ducit. qz dicit Aristo. ij. phz/orum. q ex vero nil sequit nisi verū. Cū igitur xps sit verax vt etiā pharisei dicūt de eo. Magister scimus qz verax es ⁊c. immo nō solū verax est. sz ipemet est veritas. iuxta illud. Ego sum via veritas ⁊ vita. Jo. xiij. ergo ex eo nō sequit nisi verū. Merito igit recipiēda est eī⁹ doctrīa q est patris celestis. Unde dicit. mea doctrina nō est mea. sed eius q misit me pīis.

¶ Sciendū aūt q xps magister noster docet nos quintuplicē viā ducentē ad deum. Prima est via mandatoruz dei. de qua dr Mat. xix. Adolescens quidā venit ad iesum dicens Magister bone q̄d faciā vt habeā vitā eternam. Qui rñdit. Si vis vitam ingredi serua mandata dei. Et dixit ei. q̄ sunt. Tūc enarrauit ei xps p ordinē. Reqre in sermone. Abrahe dicte sunt. Deut. xiij. Scitis q docuerim vos p̄cepta atq; iustitias sicut mandauit mihi dominus. sic facietis ea. bene cōiungit p̄cepta et iustitias. qz transgressores legis p iustitiā dei punientur. ¶ Secundo docet nos viam patientie. Unā Hugo de claustro aīe dicit. q patientia est virtus q oīa vincit aduersa. nō colluctando sed sufferendo. nō murmurādo sed gratias agendo. ipaq; fetorē totius voluptatis abstergit. ipa est q limpades aīas deo reddit. ¶ Tercio docet nos viam passionis que ducit nos ad regnū celoz. Mat. v. Uidēs ie sus turbas ascendit in montē. et aperiens os suum docebat eos dicens. Beati q̄ psecutionem patiuntur p̄pter iustitiā qm ipoz est regnum celoz. Hec est via q̄ ducit ad regnū celoz. Act. xiij. Per multas tribulatōes oportet nos intrare regnū celoz. Hanc viā ambulauit xps oībus diebus [illegible] esue. ps. Pauper sum ego et in laboribus a iuuente mea. Luc. xxiij. Oportebat xp̄m pati ⁊ ita intrare gloriā suā. i. Pe. ij. Eps pass⁹ est p nobis vob relinquēs exemplū vt sequamini vestigia eius. Ita oportet ⁊ nos pati. Exemplū legit Mat. xx. q mater Johannis ⁊ Jacobi dixit ad iesum. Dñe dic vt sedeant hi duo filij mei vnus ad dexterā ⁊ alius ad sinistrā tuam in regno tuo Rñdit. Nescitis q̄d petatis. potestis bibere calicē quē ego bibiturus sum. q. d. Non potestis mecū regnare in celis nisi etiam patiamini tribulationes mecū in terris. Exemplum. Jouinianus rex habuit in palacio suo duo dolia vini. in vno fuit dulce vinū. in alio fuit amarum vinū. quicūq; voluit bibere de dulci vino oportebat eū prius gustare de amaro. ⁊ postea poterat bibere de bono q̄tum volebat ⁊ q̄diu voluit. Sic est de regno celoz. q̄cunq; ibi vult bibere de vino eterne iocunditatis oportet eū gustare modicū hic de amaritudine tribulatōis ⁊ pnie. Nā xps sic psonaliter peruenit ad regnū celoz. qui grauē penitē/tiam fecit oībus diebus vite sue. nō p̄o suis sed p̄o peccatis nostris. Bern. Age penitentiaz hoc tibi p̄dicat stabulū. hoc tibi p̄sepe clamat hoc mēbra infantilia loquuntur. hoc lachrymez ⁊ vagitus euangelisant. ¶ Quarto docet nos saluator noster viam timoris. Unde ps. Uenite filij audite me. timorē dñi docebo vos Ar bene dicit timorē. quia dicit Eccl. i. Qui sine timore est nō poterit iustificari. Sciendū autē q timor dñi est vtilis ad multa. ¶ Primo qz purgat hominē a peccato. sicut ptz Luce. xviij. in publicano q̄ pre timore stans a lōge ⁊ non audebat a p̄opinquare. nec oculos ad celum leuare. sed pcussit pectus suū dicēs. Deus p̄picius esto mihi peccatori. et sic deus dimisit sibi omnia peccata sua. et descendebat iustificatus. i. iustus factus in domum suam. Bern. In veritate dicī nihil ita efficax esse ad gratiā p̄merendam retinendā ⁊ recuperandam. q̄ si omni tempore coram deo inuenias nō alta sapere sed timere dñm. ¶ Secūdo timor timuit penā p̄o peccatis debitā. Job xli. Territi purgabunt. Unde Bre. in dialo. dicit q aliquādo sancti deum timent. et ille timor purgat in eis quicquid purgandum est. Ar ponit exemplū de quodā qui ante mortez multum timuit dei offensas. et post mortem splenduit ⁊ apparuit in candida stola ⁊ dixit. q ille timor animi ipm purgauerat. ¶ Tercio timor valet ad fugā peccati. Eccl. i. Timor dñi expellit peccatū. Qui ergo sine timore est nō p̄t iustificari. Bre. Prava mens si p timorem nō cōuertitur a bassuetis vicijs nō emendatur. Qui ergo sine timore est nō p̄t saluus fieri. Exemplū. Quidā princeps erat malam vitam ducēs. nec deum timēs nec diabolum. Require dñica. xvi. post festum trinitatis. in sermone. Defunctus efferebat. in secūdo mēbro. ¶ Quinto docet nos saluator viā miseri cordie. Luc. xvi. docebat christus discipulos suos dicēs. Estote misericordes sicut ⁊ pater vester misericors est. Unde Aug⁹. Nihil est q̄ nos ita amabiles facit sicut pietas. Osee vi. Misericordiā volo ⁊ nō sacrificiū. q̄si di. Nullum sacrificiū placet mihi sine misericordia. Quantū placet deo misc̄dia ptz Matth. xxv. vbi dr. Quod vni ex minimis meis fecistis mihi fecistis ⁊c. Exemplū. Homo quidā valde misericors singulis diebus alios pauperes inuitabat. ⁊ eis psonaliter aquam ministrabat. Require in sermone. Docoz vt charitas dei ⁊c. Mat. v. Uidēs iesus turbas docebat eos dicens. Beati misericordes quoniam ipi misericordiā cōsequent. Aug⁹. Beati illi qui subueniunt miseris. quonia eis impēdetur misericordia vt de miseria liberentur. Acōtra maledicti immisericordes. qz miseri/

cordiam nō inuenient. Sicut dicit Patrē
xviij. Serue nequā omne debitū dimisi tibi.
nōne oportuit t te misereri cōserui tui. Et tra
ditus est ille seruus iussu dñi sui tortoribꝫ do/
nec redderet vniuersum debitū. Origē. Mi/
sericordia est nature hūane ornamentū p̄cio/
sum. cuius si q̄s expers fuerit hoīem se esse dif
fitetur. Nolle em̄ misereri est cū feris hīe cō/
mertium. Quā nociuū est homini esse immi/
sericordē p̄z in diuite epulone. q̄ lazaro micā
panis negauit. postea guttam aque in inferno
petīt nec obtinuit. Aliud exemplū. Erat q̄/
dam diues mīras epulas diuitibꝫ p̄ter pom
pam seculi facies. sed pauperibꝫ valde immi
sericors fuit. Quadā die cū magnū conuiuium
fecisset t oēs gauderēt. venerunt trēs in equis
nigris sedētes. et quartū cū eis vacuū ducen/
tes. q̄ adeo horribiliter ad portā pulsauerunt
q̄ oēs terrerent. Tūc ait ille diues. Audio q̄
vocor. epulamini donec veniā. Et vadēs ad
portā cum seruis suis rapitur ab eis. et super
equū vacuū ponit t deducit ad infernū. Qō
audiēs filius multū turbatus est. et volēs sci/
re quo pater eius deuenisset. venit ad quendā
nigromanticum. p̄mittēs ei plurima dona si
sibi patrē suū ostēderet. Qui aduocās demo/
nes didicit ab eis q̄ in potestate eorū esset. Et
ait ad filiū. vis patrē tuū videre ego cōmittā
te demonibꝫ vt te deducāt ad eum t sanū re/
ducant. Et ille annuit. et in momēto eum ad
patrē adducūt. Qui inuenit eū in glorioso pa
lacio sedere. et sibi videbat gloriose vestitum
vt domi solebat sedere. Cūq̄ q̄reret cur illuc
deductus fuisset. rn̄dit Vic ꝑpetue cruciabor
q̄ immisericors ad pauperes fui. Cui filius. Ā
in te nullū dolorē video. Et ille. totus inquit
ardeo. et eleuans mantellū totus interius ar/
debat sicut fornax accensa. Et addidit. moni/
le q̄ō ante pectus habeo est serpēs pessimus q̄
me maxīe cruciat. Cui filius. Poterit ne alic̄s
tibi subuenire. Qui rn̄dit. Nequaq̄. sz q̄diu
deus est in celo ego cruciabor in inferno. Fi/
lius ait. Da mihi saltē signū vt ostendā cha/
ris meis vt mihi credāt q̄ te vidi. Et ille ra/
puit monile de pectore t iecit in pauimen/
tum dicēs. Hoc tibi sit p̄ signo. q̄ō cum tolle/
re vellet exustus grauiter clamauit. Q̄ p̄ q̄ōre
sunt pene tue. et reductus vnde venerat oībus
rei euentum nunciauit. et oīa bona sua dedit
pauperibꝫ. vitam emendauit. in bonoq̄ fine
terminauit.

¶ Dominica vicesimaquarta.

Sermo CLIIII.

Ambuletis digne
p oīa deo placentes. ad Col. i. Videt
apls q̄ ista p̄sens vita nihil aliud est nisi qui
dam cursus quē nos omnes oportet currere.
q̄ nō habem⁹ hic manentē ciuitatē. sed futu/
ram inquirimus. Ideo docet nos hic quō de/
bemus ambulare in vita ista vt ad illā vitam
celestē p̄uenire valeamus dicēs. Ambuletis
digne. q. d. Ambuletis sic in hac vita vt deo
placeatis. et sic eritis digni vt ad vitā eternā
p̄ueniatis. ¶ Sciendū aūt q̄ volentibꝫ am/
bulare ad vitam eternā plura sunt necessaria.
¶ Primū est q̄ diligēter timeant deuiationē
et errorē. que deuiatio cōtingit ex duobꝫ. Pri
mo ex multiplicitate viarum. s. q̄ñ multe vie
occurrūt viatori incauto sepe deuiat. In hac
p̄nti vita diuersi diuersas vias ambulāt. sed
necesse t vtile est hoī volenti venire ad vitā vt
eligat viam meliorē. ¶ Quidā enim ambu/
lant in excelso. s. p superbiā. et isti sepe cadūt.
Luc. xiij. et. xviij. Qui se exaltat humiliabit
Istam viam ambulauit sennacherib q̄ in su/
perbia obsedit hierusalē. et dixit q̄ deus eoꝝ
non posset eos liberare de manu sua. et dixit ei
deus p Isa. xxxvij. Cū furores aduersum me
superbia tua ascendit in aures meas. Ponaz
ergo circulum in naribus tuis. t frenum in la
bijs tuis. et reducā te in via per quā veniſti. et
subditur ibidem de eius subiectione. quia in
illa nocte peussit dñs de exercitu suo. cxxxv.
milia hoīm. et ipe euasit dño volente vt se/
mendaret. Cunq̄ nō emendaret statum suuz
nec recederet a via supbie. t adorare in tem/
plo suo nestaroth. filij sui saraſar et adrame/
lech interfecerūt eum ibidem gladio. Ecce vi
am malam ambulabat. et ideo ad vitam ma
lam p̄uenit t nō ad vitam eternā. q̄ dicit Pu
go. Superbia in celo nata est. sed tene in me/
moria qua via inde cecidit. ideo illuc postea re
dire nō potuit. ¶ Quidam vero ambulant q̄
viam auaricie. et illa est via multum laboriō
sa. quia nocte ac die auar⁹ nūq̄ quiescit. Ecce
ij. Cuncti dies eius pleni sunt laboribus t re/
rumnis. nec per noctez mente requiescit. Ite
go. Nihil laborisius q̄ terrenis desiderijs e/
stuare. nihil quieti⁹ in hoc mundo q̄ nihil ap
petere. Aug. Diuitia s inueniſti. requiē perdi
disti. die sollicitus. nocte pauidus. semp ege/
nus. Unde dicunt damnati auari Sap. v.
Ambulauimus vias difficiles. viam autem
domini ignorauimus. quid p̄fuit nobis sup/
bia nostra. quid diuitiarū iactantia. oīa trāsie
runt velut vmbra. De auaris audi quid dicit
dominus Mat. xix. Facilius est camelū per
foramen acus transire q̄ diuitem auarum in
trare regnum celorū. Hanc viam non debe/
mus ambulare si cupimus ad vitam eternaz
peruenire. ¶ Exemplum. Quidā diues erat
vsurarius t habebat duos filios. quorū vnus
sequebatur dñm intrans heremū t ibi vitam
ducens austeram. Alius vero sequebat patrē

diuitias cōgregando. Factum est autē vt moreretur pater z possedit filius hereditatē patris. et nō longe post etiā mortuus est. Quod cum audisset filius in heremō rogauit deū vt reuelaret sibi statum eoz. Rapit ergo z deducitur ad infernū. et aperto quodā puteo pater et filius eribant cum flamma z fumo mordentes se inuicē z dicēres. Maledictus tu pater ait filius. qz illa bona que cōgregasti propter hec damnat⁹ sum. Respōdit pater. immo tu sis maledictus. quia ꝓpter te illā pecuniā cōgregaui. et sic se inuicem mordētes et maledicentes sibi retrusi sunt in puteū. Ipe vero ad se reuersus vitaz in bono finiuit. et oīa huius mundi transitoria dimisit. Nam diuitie p magnū laborem acquirunt z per maiorē timorē possidentur z p maximū dimittunt. Quidā ambulant p viam carnaliū voluptatū. et isti nō perueniūt ad vitā eternā. i. Chorin. vi. Neqz fornicarij neqz adulteri regnū dei possidebunt Aug. Si pie z caste vixeritis sine fine gaudebitis. Si impie et luxuriose vixeritis. eternis incendijs subiacebitis. Istam viaz fere totus mundus ante diluuiū ambulauit. ideo oīes perierunt ꝓter Noe cum suis. Exemplū. Juuenis quidā nocte quadā voluit ire ad amasiā suam. et cum veniret ad pontē quendā inuenit eum fractuz. et statim affuit vnus in equo pallido. dicēs ei. Ascende post me sup equū z traducam te. Cūqz ille ascendisset. ꝑcipitauit illum in aquā. et submersus est. erat autē diabolus. Iste sūt tres vie quas fere maior pars hominū ambulat. qz dicit. i. Jo. ij. Omne qđ est in mundo aut est cōcupiscentia carnis. id ē luxuria. aut est cōcupiscentia oculoz. i. auaricia. aut superbia vite. Est aūt vna tm̄ via q̄ ducit ad vitā eternā. De qua dicit Aphe. v. Ambulate in dilectōe sicut et christus dilexit vos Aug. Charitas est via dei ad homines z via hominū ad deum. Per charitatē nāqz venit deus ad homines. et homines currunt ad deum. Nam dicit. i. Joh. iiij. Deus charitas est z̄c. Hanc viaz sancti martyres ambulauerūt qui ꝓ dilectōne dei diuersa tormenta sustinuerunt. quidā decollati. qui excoriati. quidā lapidati. quidam rotati. quidā crucifixi. quidaz submersi sunt. Ro. viij. Quis nos separabit a charitate dei z̄c. si vis require dñica xxij. sermone. Hoc ozo. Istam viam pauci ambulāt Unde dominus Matth. vij. Spaciosa est via que ducit ad perditionē. et multi sunt qui intrāt p eam. Et arta est via q̄ ducit ad vitaz et pauci sunt qui inueniūt eam. Exemplum. Decanus quidam totis viribus ad episcopatum anhelans quicquid habuit in honorādo canonicis expendit. At mortuo episcopo nutu dei alius eligitur. Decanus autem cōfusus penituit ꝓ sic ad episcopatū anhelauerat. et ꝓ isto peccato satisfacere volens deo heremū intrauit. et ibi. xxxv. annis solus habitabat contentus in aqua. et heremite vitam duxit. Accidit aūt ꝙ ꝓdictus episcopus transiens heremum a socijs errauit. et casu deuenit ad vallē pfundam. et videns decanum a longe. bestiam eum fore estimans. tamē formā cōsiderans accessit ad eum querens quis esset. et cuz dixisset ei z se mutuo cognouissent procidens episcopus ad pedes eius cum lachrymis cōmendauit se orationibus suis. post paucos dies decanus moritur. et episcopo cum magna gloria apparuit. Cunqz q̄siuisset episcopus ab eo quot anime in hora mortis sue secum decessissent a corpore. Respōdit. tria milia fuim⁹ inter quos etiam fuit bernardus. Ille beatus bernardus z ego euolauimus sine purgatorio et alij duo descenderunt ad purgatoriū. oīes reliquie anime descenderunt ad infernū. Ecce q̄ lata est via ad infernum et eam multi ambulant. et pauci ambulant viaz que ducit ad vitam eternā. Secundo quod facit ambulantem deuiare est carentia luminis. i. Jo. ij. Qui ambulat in tenebris nescit q̄ vadit. qui ergo nō voluerit deuiare debet libenter in lumine ambulare. Istud lumen est verbuz dei. ps. Lucerna pedibus meis verbū tuum z lumen semitis meis. Qui ergo voluerit ambulare viam ad vitam eternā. libenter debet audire verbum dei ꝓdicare. quia ibi docetur via vite. et multi per ꝓdicationem reducuntur a via inferni ad viam regni celorum. Exemplū Magister Jordanus ordinis sancti Augustini in lombardia. quendā demoniacū allocutus est. Inter cetera interrogauit eum quare sic homines vexaret. Respōdit. Fac fratres tuos a ꝓdicatione cessare. et ego a vexatōne cessabo. Nam p ꝓdicationē auferris nobis multas animas que vias nostras sequerent si vos nō essetis predicantes. Secundo necessariuz est ambulanti vt bonam societatē eligat. Tercio ꝙ pedes respiciat. Quarto ꝙ nō pigrē ambuler. Quinto ꝙ ambulādo ꝑseuerer. De his omnibus require dominica. xiij. post festum trinitatis. in sermo. Spiritu ambulate. Rogemus z̄c.

De eodem Sermo CLV.

Loquēte Jesu ad turbas. Ecce princeps vnus. scz Jairus accessit ad eum dicens. Domine filia mea modo defuncta est. id est mortua est. sed veni et impone manum tuam super eam et viuet. et surgens iesus sequebatur eum. Matth. ix. Per filiam illam mortuam intelligitur anima in peccato mortali existens. Nam quotienscunqz homo peccatum mortale cōmittit

animā suam occidit. Sap. xvi. Homo p ma
liciam occidit aiaz suā. ℣ Notandū q homo
tribus modis occidit animā suam per mali/
ciam videlicet mala locutione. cogitatōne. et
operatione. Istud figuratū est per tres mor/
tuos quos legitur dñs suscitasse. Primo su/
scitauit mortuū in domo. de quo in p̄senti' cu/
angelio. Secundū suscitauit añ portā ciuitat'
scz. adolescentē. Luc. vij. Terciū suscitauit in
sepulcro. scz lazarum. Jo. xi. Mortuus in do
mo est cogitatio mala in corde. mortu⁹ extra
portam est verbum mortale prolatuz de ore.
mortu⁹ est in sepulcro est opatio mortalis du
cta i cōsuetudinē. ℣ Circa primū sciēdū est q
cogitatio venit homini tribus modis. Aliqñ
cōtra voluntatem et cōsensum rationis. ita q
homo ex toto corde dolet q talis vilis z tur/
pis cogitatio vexat eū. et tunc nullū est pctm
Aug. Cogitatio q̄tumcūq; est immūda mē/
tem nō polluit si humana mens nō cōsentit.
immo per pugnam quam habet homo cōtra
tales cogitationes meretur coronā eternam.
Huiusmodi enim cogitationes sunt tempta/
tiones nostrorum inimicorū. scz carnis mun
di et diaboli. Bern. Quotiens aliqua cogita
tio carnalis mentem meā importune pulsat.
scz de cibo. potu. somno et similibus ad curaz
carnis pertinentib⁹ caro mihi loquit. De am
bitione seculi. de iactantia. de arrogantia. co/
gitatio vana que in corde versatur. de mundo
est. Quando ad iracundiaz. aut impatientiā.
aut odium aut inuidiam puocat a diabolica
suggestione est. Aug. Temptatio autem cui
si nō cōsentitur peccatum nō est sed exercen/
de virtutis. Nemo autem coronabitur nisi
qui vicerit. nec vincere poterit nisi certauerit
nec certare nisi cōtra temptationes z diabolū
Bern. Necesse est vt veniant temptatōes. ne/
mo autē potest coronari nisi qui legitime cer/
tauerit. et quomodo certabimus si desit q̄ im
pugnat. Eccl. ij. Fu autem accedens ad ser/
uitutem dei sta in timore et prepara animam
tuam ad temptationē. Certum est q qui vo/
lunt viuere cum christo oportet eos tempta/
tiones pati. Exemplum. Juuenis quidam ve
nit ad quendā heremitā vouens q secum ibi
deo seruire vellet. Quadam die cum vir san/
ctus dormiret illo iuuene vigilante. tempta/
uit eum demon vt secum ad seculum rediret.
Ille autem intelligens suggestionem diaboli
resistebat ei. et temptauit eum secundo et ter/
cio vsq; ad septem temptationes. Cunq; eui/
gilasset senex vidit in capite iuuenis septē co/
ronas aureas. quesiuit ab eo quis ei dedisset.
Respondit se nullam habere. quesiuit quid
ei accidisset. respondit q septem vicibus gra
uiter temptatus fuisset a diabolo vt ad secu/
lum rediret. et ipe cum magno certamine re/
stitisset. Cui ille. Propter hoc septem coronas
misit tibi deus. Ecce magnus fructus tēpta/
tionis et tribulationis q homo meretur vitā
et coronam eternā. Bern. Demonum est ma/
las suggestiones ingerere. nostrum est nō cō/
sentire. nam quotiens resistimus totiens dia/
bolum superamus. angelos letificamus. deū
honoramus. Ipe enim hortatur nos vt pu/
gnemus. adiuuat vt vincamus. certantes spe
ctat. deficientes subleuat. vincentes coronat.
In huius signū dicit apostolus. ij. Thimo.
iiij. Bonum certamen certaui. cursum cōsum/
mauī. fidem seruaui. ideoq; reposita est mihi
corona iusticie. ℣ Secundo venit mala cogi
tatio in cor hominis et homo cōsentit et dele/
ctatur in ea. nec tamen habet p̄positū facien
di illud quod cogitat. illa cogitatio morosa z
delectatio. et licet homo non intendat facere
quod cogitat. tamen ex eo q cōsentit et dele/
ctatur in ea mortaliter peccat. vt dicit Tho.
in secūda secūde. et alij doctores. Deali mo/
rosa cogitatione arguit dominus animā di/
cens. Piere. iij. Usquequo morabuntur in te
cogitatōes nocie. Notabiliter dicit mora/
buntur. non dicit. veniunt z recedunt. q; tūc
non esset peccatū mortale. Bern. Si carnali
bus distrahar desideriis et illis quod absit cō
sentio. mortuus vtiq; sum z sepelicēdus in in/
fernum. quotiens enim cor meuz per prauas
cogitatōes defluit. totiens deum a merepel
lo. Aug⁹. Sicut vita corporis est ipa anima
ita vita anime est ipe deus. Sicut ergo mo/
ritur corpus quando separatur ab eo anima.
ita moritur anima quādo separatur ab ea de/
us. et hoc fit per malas et morosas cogitatio/
nes. Unde Sap. i. Spiritussanctus aufert se
a cogitationibus que sunt sine intellectu. et cor
ripietur a superueniente iniquitate. z mala co
gitatōne et delectatione. et tunc anima mori/
tur spiritualiter. ℣ Tercio venit cogitatio ma
la in cor hominis. et homo cōsentit cum p̄po/
sito faciendi si posset. et hoc est maius pecca/
tum mortale q̄ antecedens. et reputat domi/
nus talem cogitationē p facto. Hiero. In il/
la cogitatōne peccatū est que suggestioni men
tis cōsentit. Huiusmodi etiam cogitationes
si p̄pter aliqua impedimenta a casu nō reple/
at voluntas, nihilomin⁹ actione criminis cō
demnatur a dño. Unde Mat. v. Qui vide/
rit mulierē ad cōcupiscendū eam iam mecha
tus est eam in corde suo. Et per talē cōcupi/
scentiaz et cogitationē interficit hmo animā
suaz. et licet sit mortale tamen minus est q̄ si
opere cōpleuisset. et tñ deus recipit illaz p fa/
cto. ℣ Exemplū. Quidaz sagittarius cum a/
misisset pecuniaz suā in alea iratus contra de/
um ait. Utinam si possem deum interficerem/
tiq; facerem qui ita infortunatum me fecit.
Et accepto arcu direxit sagittam in celum. et

sagitta non est reuersa in terram. Altera die cū iterū luderet in alea redūt sagitta ⁊ cecidit sup aleā sanguine cruentata. In hoc apparet q̄ dñs volūtatem illius p facto recepit ⁊c. Cuz autē sic mortificata est anima p malas cogitationes. debemus ysiliuz querere a iesu xpo sicut ꝓnceps iste. confitendo peccata nostra ⁊ dicere. Bñe filia mea. i. anima mea mō mortua est in malis cogitationibus. iniquus ego peccator in eis delectatus sum. sed veni ⁊ pone manū misericordie sup eam ⁊ viuet. ⁊ statim deus paratus est p misericordiā suam eā sanare. Unde dicit q̄ sequebat euz ⁊ venit in domū eius ⁊ suscitauit eam. ¶ Secūdo occidit homo animā suam p suas locutiones. s. per mendacia. detractiones. p iuramēta. maledictiones. iactantiaz. turpiloquia ⁊ p praua consilia. De mēdacio scribit Sap. j. Os quod mentit necat aiam. Apocal. xxj. Omnibꝫ mēdacibꝫ ps illoꝝ erit in stagno ardenti igne ⁊ sulphure. De detractiōe dicit ps. Lingua eoꝝ gladius acutus. i. lingua detractoꝝ. Bern. Gladius triceps lingua detractoris. Tres em̄ interficit vno ictu. scz illum cui detrahit. ⁊ illum qui audit detractiones. ⁊ maxime animā illius qui detrahit. Ps. Gladius ipsoꝝ intrat in corde ipsoꝝ. scz detractoꝝ. Quicūq; ergo homo loquit mendaciū vl de tractionem de ꝓximo suo occidit animā suā ⁊ tunc mortuus est extra portam. ⁊ portatores portant eū. ⁊ illud est magis periculosum. Omnes em̄ qui audiunt mendaciū vel detractiōem de porta oris tui portant ad aures alioꝝ. ⁊ illi deferūt. ⁊ sic tu es reus omniū illoꝝ peccatoꝝ que ibi mentiendo cōmittunt. de quibꝫ nisi penitentiaz egeris eterna morte morieris. Math. xviij. Quicūq; scandalizauerit vnū ex his mīmis qui in me credūt. i. occasione ruine exemplo vel verbo vel ope dederit. expedit ei. i. multū vtile esset ei vt suspēdat mola asinaria in collo eius. i. lapis molaris ⁊ demergat in ꝓfundū maris. Piero. Ut multum melius esset ꝓ culpa leuem recipere penā q̄ eternis seruari cruciatibꝫ. Bern. Detractor ⁊ libens auditor vterq; portat diabolum in lingua. Dicit etiam Isido. Non solū ille reus est qui de altero falsum ꝓfert. sed ⁊ is qui cito aurem criminibꝫ prebet. ¶ Tercio occidit hō animā suā p malas opationes. ⁊ illō significat per lazarū iacentem in sepulcro ⁊ fetentem. Peccator em̄ fetet in conspectu dei. Joheł. ij. Ascendet fetor eius ⁊ ascendet pudredo eius. quia superbe egit. Bern. Nunq̄ fetet tm̄ putridus canis in conspectu hoīm sicut peccator in conspectu dei ⁊ angeloꝝ. Ponit rationem quare nos nō sentimus eius fetorem in similitudine oui putridi. quod nō fetet quādo est integrū, sed quādo fractum fuerit tūc sentit ab extra eius fetor. si peccator q̄diu est in hoc corpe viuens non sentit fetorē animē eius. sed quādo fractus fuerit per mortem. sentitur eius fetor in inferno ab his qui ibi sunt. Exemplum. Heremita quidam existens adolescens pambulabat p heremū ⁊ venerūt duo angeli in specie hominū ⁊ ambulabant cum eo. ⁊ inuenerūt cadauer hominis mortui fetidum. heremita nō valens sentire odorem obstruxit nasum. ⁊ illi non. Deinde occurrit eis quidam adolescens. tunc angeli obstruxerūt nares suas. Cūq; heremita q̄reret causam illius dixerunt angeli. Tu cum sis carō sentis fetorem carnis. nos cum simus spiritus sentimus fetorem anime. Adolescēs ille luxuriosus est. ⁊ plus fetet in conspectu dei ⁊ angeloꝝ q̄ aliquod cadauer in conspectu hoīm. Et illa mors operationis grauio ⁊ est q̄ cognitionis vel locutionis. sicut patz ex eo q̄ lazarus cum difficultate suscitatus fuit. Jesus em̄ lachrymatus fuit sup eū. Attamē nullus debet desperare q̄ntuscūq; peccatoꝝ si misericordiā dei inuocauerit misericordiā ysequitur. Aug. Nemo d̄ pietate dei diffidat. quia maior est ei⁹ misericordia q̄ nra miseria. Si mors cogitatiōis significat p puellam quam dñs faciliter suscitauit. Rogemus ⁊c.

¶ Dominica vicesimaquinta.

Sermo. CLVI.

Ecce dies veniēt dicit dñs. Piere. xxiij. Videns dñs q̄ dīs ꝓniores sumus ad mala q̄ ad bonuz ⁊ volens nobis incutere timorē vt a peccatis cessemus. intimat nobis p Hieremiā aduentum duoꝝ dieꝝ terribiliū. scz diem mortis ⁊ diem iudicij vt saltem p timorem mortis ⁊ extremi iudicij a peccatis desistamus. Unde dicit Piere. O homo dñs tibi dicit. Ecce dies venient. i. dies mortis ⁊ dies iudicij. vide ergo quid agas. ¶ Circa ꝓmū diem. s. mortis sciendum q̄ eum debemus timere ꝓpter tria. Primo ꝓpter moriendi necessitatē. quia nos oīs oportet mori. Eccs. viij. Non est in hominis volūtate phibere spiritū. nec habet potestatē in die mortis. Ber. Mors nō miseret inopie. nō diuitias reueret. Eccs. ij. Et morit doctus simul ⁊ indoctus. Aug⁹. Clamat mortuus de sepulcro quadam voce. Attende ⁊ cognosce me. ysidera ossa mea. vt sic exhorrescat tibi luxuria superbia ⁊ auaricia. qō tu es ego fui. quod ego sum tu eris. vide pulueremeū ⁊ relinque desideriū prauū Ber. Quilibet curat vt diu viuat. Nemo autē vt bene viuat. cū tamen cuilibet possit ꝓingere bene viuere. nulli aūt diu viuere. Pone autē terminū. quia iuuenes cito mori possibile est

ſenes aũt diu viuere eſt impoſſibile. Exẽplũ Rex ꝗdam habuit filiũ nouũ militẽ. ꝙ cum iret ad torneamentũ cepit cogitare ꝗs eſſet finis militie ſue. ⁊ cũ veniſſet ad clarũ vallem videns ibi monachos deo ⁊ beate marie militantes. cogitauit ꝙ finis vtriuſꝙ militie ſꝑ eſſet mors. ⁊ depoſitis veſtimentis militaribꝫ ordinẽ intrauit. Cum aũt pr̃ ꝓpter hmoi narek deſtruere clauſtꝝ. ait filius pri ꝙ redire vellꝫ ad eũ ſi vnã ꝟſuetudinẽ ſre deponere poſſet. Annuit pr̃. Filius ait. Depone illam ꝟſuetudinẽ ꝙ in terra tua oẽs eque nõ moriãt diuites ⁊ pauperes. iuuenes ⁊ ſenes. ⁊ tunc redibo ad te. ⁊ reuerſus pater dimiſit eũ. ¶ Secũdo timẽda eſt mors ꝓpter incertitudinẽ tpis. loci modi ⁊ ſtatus. Incertũ eſt enim tps mortis. qr hõ neſcit vtꝫ hodie vel cras moriat. Math. xxiiij. Vigilate quia neſcitis diẽ neqꝫ horaz. qm̃ ſi ſciret pr̃fa. ⁊c. Sic ꝯ eſtote pari. qr qua hora nõ putatis filius hois veniet. ſ. in diem mortis ꝙ veniet qm̃ mime putat ſicẽ fur. j. Theſ. v. Dies dñi ſicut fur in nocte ita veniet. Gre. Cõditor nr̃ diẽ mortis nr̃e incognitũ nob eſſe voluit vt dũ ſꝑ ignorat ſꝑ primus eſſe credat At tãto ꝙſqꝫ ſit feruentior in opatione ꝗnto incertior eſt de expectatiõe vel vocatiõe. Itẽ incertus eſt locus mortis. neſcit enim hõ in ꝙ loco debeat mori. Bern̄. Certũ eſt ꝙ morieris. incertũ qm̃ vel vbi. vbiqꝫ mors te expectat. tu ꝗz ſi ſapiens es vbiqꝫ eã expectab. Legit ꝙ ſctũs Jobes pr̃iarcha ꝟſtituerat ſibi ꝗndã famulũ ꝙ freqnter venit ad eũ cũ eſſꝫ in loco honoris. ⁊ dixit. Dñe ſepulcrũ tuũ nõ eſt ꝑfectũ iube illud ꝑfici. hꝫ fecit vt etiã in loco honor mortẽ timeret. Item modus moriẽdi incert⁹ eſt. qr neſcit hõ finẽ ſuũ. ſ. qualis eſſe debeat. Aman fecit mardocheo patibulũ neſciẽs ꝙ in eo ꝑſonaliter ſuſpendẽdus eſſet. Itẽ ſtatus hois incertus eſt in ꝙ mori debeat. neſcit enim hõ ſi vtꝫ in bono ſtatu vel in malo moriturus ſit. Eccẽ. ix. Neſcit hõ vtrũ odio vel amore dignus ſit ſz oĩa in futuꝫ ſuã incerta. Merito ꝯ hõ ꝓpter incertitudinẽ tpis. loci. modi. ⁊ ſtatus dz mortẽ ſꝑ timere ⁊ ſemꝑ paratus eſſe ¶ Aercio debemus timere mortẽ ꝓpter malorꝫ occaſionẽ. peccã enim nr̃a ⁊ demones occurrent nob morientibꝫ. Deut. xxxj. Occurrent vob mala in extremo tpe. Ber. Cũ magꝫ metu magniſqꝫ doloribꝫ ſepat aĩa a corpe. venient enim diaboli aſſumere eã vt ducant eã ante tribunal iudicis metuendi. ⁊ tũc illa mẽorãs opa ſua mala et peſſima ꝙ die noctuqꝫ geſſit ꝟtremiſcet ⁊ ꝙret illa fugere dicens. Date mihi inducias ꝑ vnius hore ſpacium. Tunc ꝗſi mõ loqntiũ opa eius ſil' dicũt. Tu nos egiſti tua nos opa ſumus. nõ te deſeremus ſz ſꝑ eri mus tecũ ⁊ ad iudiciũ tecũ ꝓgemus. Exẽplũ de ꝗdam milite ꝙ in fine vite ſue vidit demones veniẽtes. ⁊ libꝫ magnũ portãtes in quo oĩa peccata ſua ſcripta erant. Itẽ aliud exemꝓ Cũ ꝗdam ſanctus dñm rogaret vt oñderet ei quõ aĩa pctoris egrederet de corpe. affuit lucifer trahens eũ ꝑ veſtes ad ciuitatẽ. vbi vidit cereos pari. ⁊ oẽs hoies plorare mortẽ cuiuſdam diuitis. Aſſũt demones. Et ecce vocat eis di. Attrahite aĩam eius. qõ ⁊ fecerũt ⁊ ſecũ deportauerũt. Propter hmoi mala ꝙ occurrent pctoribꝫ in morte merito dẽmus peccata vitare. Eccl. vij. Memorare nouiſſima tua ⁊ in eternũ nõ peccabis. Aug. Nihil ſic reuocat a peccato ſicut freqns mortis cogitatio. Idcirco exponit nob dñs aduentum huius. qr iam in momento eſt. ⁊ accelerat ꝗntũ põt. Eccl. xiij. Fili ſi habes tps bñfac tecũ ⁊ deo dignas oblationes offer. memento qm̃ mors nõ tardabit. Aug. Nihil aliud eſt pns vita ꝗ ꝗdã curſus ad mortẽ. volumus nolumus ꝙlibet die vnã dietam facimus. Job. ix. Dies mei velociores ſũt curſore. ¶ Secũda dies quã timere dẽmus ꝙ etiã ventura eſt. eſt dies iudicij. De illo die nemo ſcit neqꝫ angelus in celo neqꝫ filius ſm hũanitatẽ niſi pr̃. Quã terribilis ſit illa dies dr̃ Sopho. j. Vox dei dñi amara. tribulabit ibi fortis ꝙ nunc ꝓprie fortis. Piero. Siue comedã ſiue bibam ſiue aliꝙd aliud faciam ſꝑ inſonare videt auribus meis illa terribilis tuba. ſurgite mortui venite ad iudiciũ Ber. Ve mihi miſero cum venerit illa dies iudicij. ⁊ aperti erũt libri in qbus oĩes mei conatus ⁊ cogitationes ꝓpter dño recitabunt. tunc dimiſſo capite ꝑ ꝟſionem ne ꝟſcie in iudicio cora dño ſtabo trepidus ⁊ anxius. vtpote cõmemorans ſcelerꝫ cõmiſſa meorꝫ. cũ dicet de me. Ecce homo ⁊ opa eius. Job. xxxj. Quid facia cũ ſurrexerit ad iudicandũ deus. ⁊ cũ qſierit quid rñdebo ei. Ecce quõ timebat ꝗdã miles cui in ſomnis videbat ꝙ duceret ad iudiciũ ⁊ ſtaret añ ꝟſpectꝫ iudicis. ⁊ ꝑ nimio timore mane inuentus eſt canus cũ tñ iuuenis eſſet. ꝙ poſtea nũqꝫ potuit in hac vita letari. Quare aũt hec dies ſit timenda multe ſunt cauſe. Recte dñica ſecunda in aduentu dñi. in ſmone. Videbũt filiũ hois. Rogemus ⁊c.

De eodem ¶ Sermo. CLVII.

Accepit ieſus panes ⁊ cũ grãs egiſſet diſtribuit diſcipulis diſcũbentibꝫ. Joh. vj. In hoc euãgelio agit ꝙ dñs ſatiauit in deſerto ꝗnqꝫ milia hoiz de quinqꝫ panibꝫ ⁊ duobꝫ piſcibus. Per hos quinqꝫ panes ꝓcant ꝗnqꝫ panes ſpũales ꝗbus cibat aĩa in deſerto huius mũdi ne i via deficiat. ſz ad vitã eternã ꝓueniat. ¶ Primus panis eſt panis pnie ⁊ ꝓtritiõis. Hunc panẽ

Sermo CL.VII

petit sibi dari dauid dicēs. Cibabis nos dñe pane lachrymaꝝ. q. d. O dñe da nobis panē ꝯritionis ⁊ lachrymaꝝ ꝑ peccatis nostris ne deficiamus in via. sz ꝓueniamus ad vitā eternā. ad quā nullus sine ꝯritione pōt ꝓuenire Aug. O dñe da mihi in hac exilio panē dolorꝭ ⁊ lachrymaꝝ quē diligo sup oēm copiā diuitiaꝝ. Iste panis dz esse ordeaceus. i. pnia dz esse aspa nō delicīosa. Isid. Hemere ⁊ flere debemus remiscentes scelera nra ēgrua sunt q̄ cōmisimus. q̄ dānosa sunt q̄ obmisimus q̄ dura inferni supplicia q̄ meruimus q̄ delicīosa celestia gaudia q̄ amisimus. Nullū em̄ iuuamē pcōꝝ tale remediū sicut eoꝝ cū dolore cōtinua mēoria. Iste panis figuratus est p subcinericiū panē quē comedebat helyas. Dicit em̄. iij. Regū. xix. Q̄ cū helyas dormiret sub arbore excitauit eū angelus dicens. Surge comede. grandis em̄ restat tibi via. ⁊ cū surrexisset iuenit ad caput suū subcinericiū panē ⁊ vas aque ⁊ comedit ⁊ bibit. ⁊ ambulauit in fortitudine cibi illius. xl. diebꝫ ⁊ xl. noctibus vsq̄ ad montem dei oreb. ⁊ apparuit ei dñs. Per helyam dormientē ꝓcat peccatores. qz sic dormiens nō pōt operari. sic hō in mortali peccato exīs nō pōt facere opa meritoria. Eccli. xxxiij. Bona inīq̄ꝝ nō a ꝓbat dñs. nec respicit in oblationē pcōꝝ. Bre. Qui in charitate nō est oīa bonū amittit. Huic peccatori mittit dñs angelū ad excitandū. q̄n̄ sua ꝺscia redargueret eū de excessibꝫ suis. ⁊ iubet eū surgere a sono peccati ⁊ comedere panē subcinericiū pnie ⁊ ꝯritionis. vt sic in fortitudine cibi illius ꝓuenire possit ad montē dei. i. ad celū. ad quē montē nullus venit nisi mūdatus fuerit ab oībꝫ peccatis suis p pniam. vñ. ps. Quis ascendet in montē dñi. Innocēs manibus ⁊ mūdo corde. i. q̄ mundus est a peccato opis ⁊ cogitationis. Q̄ nullus huc ꝓuenire possit nisi totaliter p pniam mūdatus fuerit. pz p exemplū. Cū q̄dam enormissimū pctm̄ ꝑpetrasset. ita q̄ desperaret. q̄dam amicus eiꝰ eū sepius āmonebat vt pniam ageret. ⁊ tandem induxit eū vt penitere vellet. ⁊ sibi pmitteret qtinus pniam suā secū portare vellet. Iniuncta est sibi pnia publica. scz q̄ tribꝰ annis tria regna pambularet nō faciēs morā in aliquo loco nisi p vnā noctē. Et ꝺfortauit eum amicus suus vadens cū eo. Qui cū inchoasset pniam egrotare ccpit vsq̄ ad mortē. ⁊ cū nimiū fleret ⁊ timeret eo q̄ pniam iniuncta non egisset. ꝺfortauit eū socius ꝑmittens ei q̄ ipse deo satisfacere vellet rogans eū vt si fieri posset q̄ post mortē ei apparet. ꝓmptus est ille. ⁊ iste cepit pniam implere. In fine igitur pmi anni apparuit ei. ⁊ vna ps corpis sui candida erat sicut nix. due ꝺo ptes nigre dicens q̄ terciā ptem pnie sue egisset ⁊ tercia ps pene sue diminuta fuisset. In fine secūdi anni iterū apparuit ei. ⁊ tūc due ptes illius erant candide ⁊ tercia nigra. dicēs q̄ due ptes essent diminute. In fine tercij āni apparuit totus candidus dicens. Grās ago tibi amice. qz liberauit me dñs ab oī pena ⁊ ego mō vado ad regnū celoꝝ. ¶ Secūdus panis q̄ reficiebat in pñti vita est panis doctrine. s. ꝟbū dei. De q̄ dñs Matt. iiij. Non in solo pane viuit hō sz in oī ꝟbo. qđ. pce. de ore dei. De isto pane dic̄ Hiek. Treno. iiij. Paruuli petierūt panem nec erat q̄ frangeret eis. Modo aūt frangit magnis ⁊ puis. sz heu q̄dā nō curant. ⁊ talibꝰ ꝓperat dñs Au. x. Dico vobis q̄ multi reges ⁊ ꝓphe voluerūt videre q̄ vos videtis et nō viderūt. ⁊ audire q̄ auditis ⁊ nō audierūt Et tlibꝰ q̄ hūc panē mō ꝓtemnūt minat dñs dicens Amos. viij. Mittā eis famē. nō famē panis. sz audiendi verbū dei. Hēret in futuro q̄n̄ penitebūt q̄ ꝟbū dei mō ꝓtēpserunt Audi quid talibꝰ dñs dicit Joh. viij. Qui ex deo est verbū dei audit. ꝓterea vos nō auditis qz ex deo nō estis. vos ex pre diabolo estis ⁊ desideria eius vultis facere. q̄ desiderat vt in peccatis maneat. ⁊ ꝟbū dei nō audiatis. Exemplū. Quidaz sctūs vidit diabolū euntē ⁊ saccū portantē. ⁊ adiurauit eum vt diceret sibi q̄d portaret. Qui ait. Pixides porro in q̄bꝫ diuersa medicamēta sunt q̄bꝫ decipio homines. At oñdit ei vnā dicens. Ecce in illa est vngtū quo vngo oculos hoīm in ꝑdicatione vt obdormiant ⁊ verbū dei nō audiant. Nam p ꝑdicationē multas aīas pdo q̄s triginta vel q̄draginta annis possedi. has ꝑdicatoꝝ vna die mihi aufert. ¶ Tercius panis q̄ cibat nos dñs est sacrosanctū corpus suū. Naz ipse de seipso dicit Joh. vj. Ego sum panis viuus q̄ de celo descendi. si q̄s māducauerit ex hac pane viuet in eternū. ⁊ panis quē ego dabo vobis caro mea est p mūdi vita. De isto pane dicit apls. j. Coꝝ. xj. Probet aūt seipm̄ hō. ⁊ sic de pane illo edat. q̄ em̄ manducat indigne iudicīū sibi māducat. Panis ille figurat q̄ p mana qđ de celo pluit iudeis. Q̄ cū tota mūdicia sumendus est. pater in hoc q̄ oza q̄ manu tetigit arcā in q̄ erat māna statim cecidit ⁊ expirauit. eo q̄ nocte illa cū ꝓuge sua dormierat. vt legit. ij. Regum. vj. ⁊ ex eo dauid non audebat arcam introducere in domū suam. Grego. Intuendū est q̄ntū delinquat qui ad corpus dñi reus accedit si ille morte mulctat qui arcam dñici corpis figuram gestantē minori ēgrō debuit reuerentia tetigit. Si dauid tunc timuit figuraz dñici corpis inducere in domū suam qui adeo pfectus ⁊ sanctus erat q̄ dñs de eo dixerat. Inueni virum scōm cor meum. quantū debet christianus quilibet timere in peccatis existens ne indigne accedat.

Item sicut centurio dixit. Dñe nō sum dignꝰ vt intres sub tectū meū. Quō in peccatis existens psumis eū sumere in corpus tuū. Item Johes baptista sanctissimꝰ internatos mlierū ꝓremuit ⁊ nō audebat tangere deuz. quō tu miser peccator scienter audes eū sumere in corpꝰ tuū. Hz audi q̄d aug. dīc. Magis peccat q̄ tradit xp̄m mēbris pcōribꝫ q̄z iudas q̄ tradidit xp̄um crucifixoribꝫ iudeis. De iuda dicit dñs. Ue illi p quē tradet filius hoīs in morte. Ue illi q̄ ad mēsam dñi accedit indignus. Judas tradidit xp̄m iudeis. ille tradit eū demonibꝫ qñ eū ponit in locum demonū. Ille vendidit eū p pcio. iste vendit eū p vilissimo peccato. De iuda dicit dñs. Qui intingit mecū manū in papside h̄ me tradet. Panū aūt in papside cū dño mittit ⁊ euz tradit q̄ cū pcō scienter ad mēsam eius accedit. Malis est venenū ad morte. bonis est cibꝫ ad vitā eternā. Un aug. De vno pane accepit petrus ⁊ iudas. Petrus ad vitā. iudas ad mortem. Bern. ponit exemplū in floze. Idez flos fit mel in apibꝫ. venenū in aranea. Quidā sctūs epūs stabat in die pasce ⁊ videbat hoīes intrantes eccl'iam. ⁊ rogauit dñm vt oñderz ei q̄ digne cōicarent. ⁊ cū singuli venirent ad eccl'iam. vidit q̄dā bñtes nigras facies. q̄sdā rubicūdas. q̄sdā lucidas. Post hoc venerūt multe mulieres q̄ etiā habuerūt diuersas facies inq̄natas. vidit duas meretrices publicas nigerrimas facies bñtes que post missam ita splendide apparuerūt. Sup q̄ cū epūs nimis multū miraret. venit ad eū angelus dī dicēs Illi q̄ splendidas facies bñt sūt qui sancte ⁊ iuste in charitate viuūt. Qui rubicūdas bñt sunt q̄ detractiones. risus. vanitates ⁊ vaniloq̄a amant. q̄ ꝓ nigras bñt sunt luxuriosi. homicide. vsurarij. q̄ mortalibꝫ sunt inuoluti. Due aūt meretrices qñ ingresse sūt eccl'ias cōrite sunt. ⁊ ꝓmiserūt se caste viuere. ⁊ dñs dimisit eis oīa peccata sua. Aūt epūs quocauit oēs ⁊ rē eis p ordinē enarrauit ⁊ rapuit. Ac illi ꝓriti ⁊ cōfessi oīs lucidi facti sunt. ⁊ tunc accesserūt ad mēsaz dñi. Quartus panis est quo cibari debemus in hac vita a deo si ad regnū celoz puenire volumus panis tribulatiōis. Iste est panis quo cibauit achab rex isrl' Micheā pphām in carcere qñ dixit. iij. Regū. xxij. Mitte vir istū in carcerem ⁊ sustentate eū pane tribulatiōis ⁊ aq̄ anguste Isto pane cibabat dñs dilectissimos suos amicos. Apoc. iij. Ego q̄s amo arguo ⁊ castigo. Prou. xiij. Qui parcit virge odit filium q̄ aūt diligit illū instāter erudit. Aug. Si exceptus es a passione flagelloz. exceptus eris a numero filioz. Noli ergo iniquo sensu esse et puerili et dicas. plus amat pater meus fratrem ⁊ ꝓmittit eū facere quid vult. qz si mouero me cōtra ipius iussionez statim flagella inuenio. Diero. Gaude sub flagellis. qz tibi seruak hereditas. Illis ad tempus parcit q̄s in eternū damnabit nō timeas ergo flagella sed exhereditari. Aug. O dñe deus hic vre hic seca vt in eternū parcas. Cum ergo mittit tibi deus tribulatōes. paupertatē. infirmitatem. scias ex dilectōe a deo p peccatis tuis h̄ tibi fieri vt in futurū tibi parcere possit. Templum de illo qui elegit potius triby horis esse in purgatorio q̄z tribus annis infirmari Require dñica. xvi. post festum trinitatis in sermone. Obsecro vos. Quintus panis ē panis diuine ꝛsolationis siue eterne dulcedinis. quē cōtemplatiui aliqñ sentiūt qñ sunt in cōtemplatione. ps. Gustate ⁊ videte quoniam suauis est dñs. Dicit aūt gustate. qz illa dulcedo est quedā p gustatio eterne iocunditatis. Dñs facit sicut auceps q̄ facit accipitrem parū gustare de carne auis vt eum allicere possit vt ad se auidius volet. Ar sicut vē ditores vinū faciūt p gustare vt hoīes alliciant. sic deus dat amicis suis q̄ libenter sedāt deuotioni ⁊ oratioñi quandā p regustationē eterni gaudij vt magis et magis alliciat. Hoc gustauerat Aug. qñ dicebat. Introducis me dñe aliqñ in affectū mētis intrꝛsum. nescio ī quā dulcedinē. que si pficiat in me nescio q̄d aliud sit vita eterna si illa nō est. De hoc pane gustauerunt ille begutte due que sedebāt in quadaz casa in carnis prīuio ⁊ assabāt pulum incipientes loqui de deo tam dulciter q̄ neq̄z esurierūt neq̄z sitierunt neq̄z aliquid senserunt. sed in quodam iubilo sederunt sic p rotam quadragesimā vsq̄z ad festū pasce. Tūc venit quidā ⁊ intrabat casam earū dicēs. vt quid sedetis hic incluse. Responderūt. quia carnisprīuiū est. fugere volumus seculi vanitates que pcipue isto tpe fiunt. Qui respondit. erratis. exite quia festum p sce est. Rogemus dñm ⁊c.

Paratus cōtinens sermones de tempore anni totius opus perutile finit feliciter.

Paratus ⁊tinens sermões de sanctis p circulũ anni incipit feliciter

De sancto Andrea.

Sermo primus.

PAratus sum et nõ sum turbat⁹ vt custodiã mãdata tua. ps. cxviij. Ista ẏba pñt ee btĩ andree in qbꝫ rñdet vocatõi saluatorꝫ q̃ vocauit euꝫ de mari cũ fratre suo petro dicẽs. Venite p⁹ me faciã vos fieri piscatores hoiꝫ. Cui rñdit btũs ãdreas dicẽs. Parat⁹ sum. Notãdũ q̃ btũs andreas paratus fuerat dño ĩ tribꝫ. in qbꝫ et nos etiã dẽmus esse parati si post xp̃m ad regnũ celoꝫ voluerim⁹ puẽire. nã sic ꝺr Mat. xxv. Virgines q̃ parate erãt intrauerũt cũ sponso ad ẽpl̃s ad nuptias. ⁊ q̃ nõ erãt parate sũt exclũse. Prõ parati ee dẽm⁹ obediẽdo p̃ceptis dñi. ps. Parat⁹ sũ ⁊ non sũ turbatus vt custodiã mãdata tua. q. d. Dñe de⁹ par⁹ sum p̃ceptis tuis leẽter ⁊ libẽter sine turbatiõe obedire ex dilectõe. Quidã eĩm obediũt deo ſꝫ coacte. et sunt illi q̃ ex timore obediũt ⁊ nõ ex caritate. sic obediuit pharao q̃tiẽs eũ dñs flagellauit. totiẽs ei obedire pmisit. ſꝫ q̃n plaga cessauit. obedire recusauit. vt ꝺr Exo. vij. viij. ix. et. x. Sic adhuc m⁹ti iueniũtur q̃ pmittũt se emẽdare q̃n sunt infirmi vl̃ in ãgustia positi. ſꝫ q̃n euadũt tũc mĩme obediũt. Vñ metrista. Demõ lãguebat tũc bon⁹ monach⁹ esse volebat. Sed dũ ualuit mãsit vt añ fuit. Nõ sic debem⁹ obedire ſꝫ ex caritate dẽm⁹ obedire sic filij patri. nõ sic fui dño. Hec aũt obeda ꝺr esse grata sine ꝓtractõe. Augu. Ver⁹ obediẽs mãdatũ nõ ꝓcrastinat ſꝫ gat aures auditui. lingũã voci. oc̃los visui. man⁹ opi. pedes itineri. ⁊ se totũ ĩtra se colligit vt mãdatum pagat impanꝫ. Sic obediuit btũs ãdreas vt legit in euã. hodierno Matth. xij. Ambulans ibs sup̃ mare galilee vidit duos frẽs petrũ et andreã retia mittẽtes in mare. ⁊ ait illĩ. Venite post me faciã vos fieri piscatores hoiꝫ. At illi cõtinuo relictꝫ retibꝫ ⁊ naui secuti sunt eum. Mistice p mare intellr mõs. q⁹ sicut in mari sunt m⁹ta picula cotpm. sic in mõdo sũt m⁹ta picula aiaꝝ. De hꝭ mari vocat nos dñs duplici vocatõe. ſ. exteriori p p̃dicatõem. ⁊ voce interiori p inspiratõez. q⁹ q̃n p̃dicator ꝓnũciat nob ẏhũ dei. tũc deus loq̃tur p os eius. Vñ ait dñs Mat. x. Nõ vos estꝭ q̃ loq̃mi ſꝫ spũs patris vestri q̃ loq̃tur i vob. i. spũsscũs. Lu. xi Beati illi q̃ audiũt ẏhũ dei ⁊ custodiũt illud. i. qui obediũt ei. Sꝫ quidã obturãt aures ad vocẽ p̃dicatorꝫ sic aspis ad vocẽ incãtatoris q̃ obdurat vnã aurẽ terra. reliq̃m vero cauda obstruit. Per terrã sigt̃ur terrena suba. p cauda spes lõgiorꝫ vite. hec duo multos surdos faciũt ad vocẽ p̃dicatorꝫ siue dei. Talibꝫ minat dñs Jer. xxv. Oẽs i cede corruetꝭ. i. eterna morte moriemi p eo q̃ vocaui vos ⁊ non obedistꝭ mihi. Scõõ vocat nos dñs p ĩteri orẽ inspiratõez. Osee. ij. Ait loq̃r ad cor eius. Hoc ꝓtigit q̃n ĩmittit dñs in cor hois aliq̃s bonas cogitatões. videlz q̃ incipit cogitare p̃sentꝭ vite instabilitatẽ. mõdi falsitatẽ. mortꝭ incertitudinẽ. pctorꝫ suorꝫ spinositatẽ. ĩferni acerbitatẽ. gl̃e imẽsitatẽ. Hec est eĩm vox dñi i spiratis q̃m libẽter audire dẽm⁹. ps. Audiã q̃d loq̃tur in me dñs de⁹. Ipe eĩ stat ad ostiũ porte ⁊ pulsat. Apoc. iij. Ego sto ad ostiũ ⁊ pulso. ſꝫ multi sunt q̃ hãc vocẽ nõ audiũt. p uerb. i. Vocaui vos ⁊ renuistis ⁊ despexistis oñe ꝓsiliũ meũ. ego q̃ꝫ in ĩteritu vr̃o ridebo et gaudebo de dãnatõe vr̃a. hoc est in die iudicij. tũc eĩm gaudebit xp̃s ⁊ omẽs sci eius de dãnatõe maloꝝ. p̃s. Letabit⁹ iust⁹ cũ viderit vindictã. Nõ sic fecẽ btũs andreas. ſꝫ par⁹ sp dño obediuit. Vñ legit q̃ post ascẽsionez dñi diuiſ apl̃is btũs andreas apud syriã. Matheꝰ apõ greciã p̃dicauit. Viri aũt illi p̃dicatõem btĩ mathei penit⁹ respuẽtes oculos eius eruerũt ⁊ ip̃m icarcerauert. post dies paucos eũ occidere disponentes. Interim misit dñs angelũ suũ ad btm̃ andreã p̃cipiẽs vt ad beatũ matheũ in greciã iret Qui rñdit se parat⁹ esse ſꝫ viã nescire. ⁊ iussit eũ ãgel⁹ ad mare ire. et pmã nauẽ q̃m iueniret ĩtrare. Qui velociꝰ ista ꝓpẽs ad p̃dicã vr̃bẽ ãgelo duce puenit. et iuẽto carcere apto ⁊ viſo matheo fleuerunt ambo. ⁊ orauerũt vt matheus lumẽ recipe mereret. Ait audiuit de⁹ orõem eorꝝ. ⁊ matheus illũiatus est. Tũc mathe⁹ iñ recessit. andreas ibi pmanente. Judei aũt irati de euasiõe mathei andreã apphẽderũt. ⁊ ligatꝭ post tergum manibꝫ eũ p plateas crudeli ptraxerunt. Et cũ sanguis ei⁹ effluer et. p eis dñm rogauit vt suis p̃cibꝫ pop̃lm ad fidẽ puerteret. Et sic pꝛ quo btũs andreas paratus fuit dño obedire.

Scõõ dẽm⁹ esse parati dño soli fuire. i. Regũ. vij. Prepate corda vr̃a ꝺo. ⁊ fuite illi soli. Vult aũt pl⁹ volũt dñis tertenis fuire cũ tñ dñs dicat Matth. vi. Neo pt duobꝫ dñis fuire. Seruiũt eĩm q̃dã dyabolo. vt sunt superbi. q⁹ ipe est rex sup oñes supbos. sic dic̃ Job xli. Vñ Hre. Euidẽtissimũ signũ reprobor̃ est supbia. Econtra humilitas electorꝝ. Quantũ q̃sq̃ bẽat in se apte ꝓgnoscitur sub q̃ rege militet. ⁊ isti ejiciũtur ꝓpter eorꝝ supbiã. ⁊ fit eorum dñs lucifer. Quidã aũt fuiũt corpi suo p gulã. Ro. xvi. Dño nõ fuiũt sed suo ventri et ipi sunt quoꝝ deus vẽter ẽ sic ꝺr Phil. iij. Sicut fuiuit diues epulo q̃ epulabat q̃tidie

De sancto Andrea.

splendide. et postea ad tantū famem et si/tim ꝙuenit vt vnā guttā aq̄ nō bēret. vt dicit Au. xvi. Quidā fuiūt voluptati sue. sic̄ sunt luxuriosi. ad Ro. vi. Exhibuistis mēbra ve stra fuire īmūdicie. i. luxurie. Quidaz fuiunt diuitēs. sic̄ auari. de qbꝫ dic̄ dñs Matth. vi. Nēo ꝓt deo z māmone fuire. Māmō. i. dya bolus q̄ ꝑest diuitēs. nō ꝙ ipe ꝓt dare diuiti/as. sz qn̄ sibi dñs ꝓmittit. z ēt qz ipse multos boies ꝑ diuitias capit. Seruit aūt diuitēs q̄ plus studet qūo diuitias ꝯgreget q̄ ꝙ ōo ser uiat. Job. viij. Qui facit pctūm fuus est pēti Crīf. Si nō peccam⁹ libi sum⁹. sed si semꝫ o/peribꝫ dyaboli nos alligauerim⁹. fui eius su/mus. ij. Pe. ij. A q̄ quis superat⁹ est. ei⁹ fu⁹ est. Omibꝫ his fuire nō dēm⁹. qz mala stipēdia rddūt. Ro. vi. Stipēdia pēti mors est. q. d. Qui fuit petrō bēbit ꝑ stipēdio eternā mortē Dēmus g̃ nos ad hoc ꝑꝓare vt soli deo fuiā⁹ Sic fecit brūs andreas q̄ noluit adorare de/os alienos. sed vnū deū colui. z ipm alijs ꝑ dicauit. Uñ legit. ꝙ cū eēt in antiochia ꝑdica uit xp̄m vez dm esse. z oēs alios deos esse de monia. z illa eē ꝯtēnēda. z soli xpo eē fuiēduz et per ꝑdicatiōem suā mltos ad fidē ꝯuertit z totā terrā illā ecclīs impleuit. Cū g̃ veniss̄ an dreas ad ciuitatē patras. z audiss̄ ꝙ Aegeas iudex xp̄ianos ydola adorare ꝯpelleret. auda cter ad eū dixit. Quia tu iudex es z alios iudi cas. iudicē tuū q̄ in cel̄ est merito ꝯgnoscere ō beres. z ydola ꝯtēnere. z solū deū colere. Cui egeas inqt. Tu es andreas q̄ falsam legē ꝑdi cas. qm romani ꝓncipes exterminari iusserūt. Cui andreas. Xp̄s ꝓ nr̄is pcīs nō ꝓ suis spō te sustinuit mortē crucis. Cui egeas. Ista vana tolle. z tibi ꝯsule melius. fac qd̄ iubeo z sacri/fica dīs nr̄is. Cui andreas ait. Nō adorabo deos sz vnū deū colo. z illi soli fuio. z illi of fero omī die agnū īmaculatum. q̄ cum ab omī ppl'o ꝯmestus fuerit. tñ ĩteger z vn⁹ ꝑseuerat. Ait egeas. Nūo ꝓt hoc fieri Andreas rñdit Si discipl's xp̄i eē voluerꝫ tūc scire poteris. z ait egeas. Ego ꝓ tozmēta exigam a te vt dicas mihi. z iussit eam ĩcarcerari. Et sic ꝑz qūo ipe soli deo ꝓtus fuit obedire z fuire. ¶ Tercio dēmus esse ꝓti ꝓ amoze ei⁹ supplicia z moz tem sustinere. De hꝫ ōz. ij. Mach. vij. Cū an/tiochus cogeret iudeos ꝺ legem facere. rñdit mater cū septē filijs. Parati sum⁹ ꝓpus mori q̄ leges patrias ꝓuaricari. z Paulus Actuū xpi. Nō solū alligari. sz ēt mori sum ꝓtus ꝓ amoze xp̄i. Et Petr⁹ Lu. xxij. Dñe paratus sum tecū in carcerē z in mortē ire. īmo xp̄s pa tus fuit ꝓ nob mori qñ fuit obuiā inimicis su is dicēs. Quē q̄ritis. Rñderūt. Ihm nazare num. Dixit eis. Ego sum. si g̃ me q̄ritis sini/te hos abire. q. d. Ego parat⁹ sū mori. Sic et nos dēmus esse ꝓti. Hoc mō ꝓtus fuit bea tus andreas. Uñ legit. ꝙ cū eū iudex educiss̄ de carcere. z ei mortē minaret si non adorare ydola. virīl'r ei rñdit. Quicqd vidz tibi ī sup plicijs mal⁹ excogita. tanto eīm acceptabilioz ero regi q̄to ꝓ noīe eius in tozmētis sum ꝑsta tioz. Tūc fecit eum nudū ad colūnam ligari. et a duodecī viris flagellari. z postea iussit eū ad crucē duci. Cunqz duceret ad crucē. factus est ꝯcursus ppl'oz clamantiū z dicētiū Inno cens iste hō sine cā damnat. z rogauit eos an dreas ne passionē eius ipedirent. Uidēs aut andreas crucē a lōge. salutauit eā dicēs. Sal ue crux speciosa. q̄ ꝓ sanguinē iesu xp̄i q̄ ō coz pore suo in te fluxit dedicata es. securꝫ z gau/dens ad te venio. vt z tu exultanter acciptas me discipl'm eius q̄ in te pepēdit. sz mgr me us iesus xp̄us. Nec z bīs sūlia dicēs. dedit se crucifixoribꝫ suis. tradēs eis vestimenta sua. Tūc suspēderūt eum funibꝫ in cruce. in q̄ bi duo viuēs ꝑdicauit. z viginti milia hoīm ad fidē ꝯuertit. Et minabat ppl's ꝙ iudicē occi/dere vellēt nisi eū deponeret. At cū vellet cum egeas deponere. rñdit andreas. Ut qd̄ vēisti egea. si ꝓpter pnīam ipam ꝯseq̄ris. si autez ve me deponas. scias ꝙ viuus nō descendā. iam eīm video regē meū ihm xp̄m. Cunqz vellent eū deponere. brachia eoz ītupida reddebant Tūc orauit andreas di. Nō ꝓmitte me ō cru ce dñe iesu viuū descendere. sed ꝯmenda terre corpus meū. z aiam meā recipe ad te fontem viuū indeficiēt̄ gaudij. Et statim circūfulsit eum splēdoz de celo ꝓ dimidia horā vt nullꝰ eum videret. z abscedēte lumīe tradidit spm Maximilla ꝙo vxor egee corpus eius sepeli uit. z ipe egeas raptus a demonio. corazꝫ om/nibꝫ expirauit

De eodem ¶ Sermo II

Relictis ītibus. secuti sunt eū. s. xp̄m. Matth. uij In pñti euan. docemur ex brōz apl'oz petri z andree exēplo quō ad vitā eter nam dēamus ꝓuenire z xp̄m seq̄. sic̄ ipi secuti sunt eum ¶ Sciendū aūt ꝙ xp̄m seq̄ dēmus in tribꝫ si ad vitā eternā voluerim⁹ peruenire scz in volūtaria pauptate. in effectuosa pieta/te. z in pfecta caritate. Prio dico dēmus eum seq̄ in volūtaria pauptate. Xp̄s em̄ paup fuit omibꝫ diebꝫ vite sue. sic̄ ipe testat ꝑ apheram di. Paup sum ego. z in laboribꝫ a iuuentute mea. Paup fuit in ingressu. in ꝓgressu. et in egressu. In ingressu ī mōm adeo paup fuit ꝙ nō bēbat domū in qua nasceret. sed natus est in diuersorio. vbi ꝯmunis via pertransibat. Deō. Nascit xp̄s non in ꝓpatozis domo sz in diuersorio z in ꝯmuni via. qz ꝓ incarnatō nem suam facta est nob via q̄ nos ad celestem

Sermo II

patriã reduceret. Jtẽ adeo paup fuit ꝙ lectꝝm non habuit. sed in ꝓsepio est reclinat⁹ Lu. ij. Reclinauerũt eum in ꝓsepio. qz nõ erat ei locus in diuersorio. Bed. Diuerſ et vilissimis ãgustijs ꝛtinetur cui celũ sedes est. vt nos ad rgni gaudia duceret. Jtẽ adeo paup fuit ꝙ vilib⁹ pãnis inuolut⁹ est. Bed. Qui totũ mõm vario vestit ornatu. pannis vilib⁹ inuoluit⁹ vt nos stolã ꝓmam. s. innocẽtiam pditã recipeva leam⁹. Item paup fuit in ꝓgressu. nam in oĩ vita sua adeo paup fuit ꝙ nunq̃ ꝓpriã domũ aut redditus vel aliq̃ bona tpalia legit habuisse. Cũ em debuit soluere cẽsum suũ cesari nõ habuit denariũ. sz misso Petro ad mare. ꝓcepit ei vt de ore piscis denariũ reciper. t cẽsuz cesari daret vt legit Mat. xvij. Voluit ei dues esse sed paup. nam q̃dam tpe qñ volebãt eum facere regez. noluit sed fugit ab eis. vt ór Jo. vi. Crisꝰ. Xps fugit cuz eũ regẽ facere vellent. erudies nos homies humanas fugere dignitates. t in scꝯo humiliari vt in futuro posſimus exaltari. Item in egressu de mõdo adeo paup fuit ꝙ nõ hẽbat vbi caput suũ reclinaret. Mat. viij. Vulpes foueas hñt t volucres celi nidos. filiuz aũt hois non hz vbi caput suum reclinet. Jtẽ adeo paup fuit ꝙ nõ habuit quo se tergeret. Cñ iob. i. ór. Nudus egressus sum de vtero mris mee. t nudus ñuertar illuc Isto mõ p volũtariã pauptatẽ secut⁹ est An/dreas iesum xp̃m. qz statim cum eũ vocaret ó mari. relict⁹ omib⁹ secut⁹ est eum. Et iz pauca fuerũt que reliq̃rat. tñ voluntatẽ hñdi oĩa reliqt. Et si omia bona hꝰ mõdi habuisset. sine dubio q̃si stercora ꝓtẽpsisset. Ista est via quã dñs docuit ad vitã eternã. Cñ legit Matth. xix. Adolescẽs q̃dã dixit ad iesum. Magr q̃d faciã vt vitã eternã possideã. Rñdit ihs. Si vis ad vitam ingredi serua mandata. At ille. Hec omia custodiui a iuuentute mea. q̃d ad/huc mihi deest. Ait illi ihs. Si vis ꝑfectꝰ eẽ vade t vẽde omia q̃ hẽs t da pauperib⁹. t habeb⁹ locũ in celo. t veni t seqre me. s. in voluntaria pauptate Hẽdo debes xp̃m seq̃ in affectuosa cordis pietate siue in miscẽa. Sciendum aũt ꝙ duo sunt opa miscẽde q̃ deo mltuz placẽt. t q̃ xps in se habuit. s. cordis ꝓpassio. et iniuriaꝝ remissio. De cordis ꝓpassione ór Iob. xxx. Flebã q̃dam sup eo q̃ afflictus erat et ꝓpatiebat aĩa mea pauperi. Bre. Exterio/ra largiẽdo rem ex se ꝑbet. q̃ aũt fletuz tribuit primo suo aliq̃d de seipõ dat. Hãc ꝓpassionẽ xps habuit qñ vidit mariã magdalenam flẽtem. qz fleuit cũ ea ex ꝓpassione. vt ór Jo. xi. Jtẽ ꝑuidens destructoem ciuitat⁹ ihrlm ꝓpatiebatur ei flens sup eaz. vt ór Lu. xix. In his ergo seqbatur scũs andreas iesum. Legit em de eo ꝙ q̃dam venit ad eum di. Bñe septua/ginta annis pcór luxuriosus fui. t q̃tiẽscũq̃ me abstinere ꝓposui. semp p malã cogitatõez victus redeo ad opus solitum. nunc aũt rogo vt ores deũ p me. Quod aũt btus andreas amarissime flere cepit. t ora uit deum a tercia hora vsq̃ ad horã nonã cum lachrimis p eo. At surgẽs dixit Nõ ꝓmedã neq̃ bibã donec scia ꝙ dñs miserebit⁹ istius. Nunq̃ dies q̃nq̃ ieiunasset t orãdo fleuisset. vẽit vox ad euz di. Exauditus es p sene. sed sicut tu p sene te ieiunijs afflixisti. sic t ipe se affligat. t sic fecit et saluatus est. Jtẽ ꝑ eius ꝓpassio in hꝰ ꝙ cuz egeas diuersas penas sibi minaret si non sacrificaret dijs. Rñdit Nẽs cruciat⁹ nõ timeo et nõ ꝓturbor de mea passione. sed ꝓristor ó tua dãnatõe. Item cũ de ciuitate quadã septem demones fugasset. q̃ in specie canũ omĩbus videntib⁹ recedebãt. Et cum ipe ad ꝑtiam ciuitatẽ venisset. iuenit ibi puez ab eisdem canib⁹ occisum. t parẽtes eius plãgebãt eum t plorabãt. statim ipe ꝓpatiebat. t plorans cum eis dixit. Quid dabitis mihi si suscitauero filium vrm. Pater rñdit. Nihil caríus possideo ꝑter ipm. t ergo ipsum tibi do. Et orãte eo puer surrexit. t adhesit ei. Est etiã aliud opus miscẽde in quo xp̃m sequi dẽmus scz iniuriaꝝ dimissio. Hoc habuit xps. nã ipse ꝓ suis crucifixoribus orauit ꝓcem suum dicẽs Pater dimitte illis. q̃ nesciunt quid faciunt. Hoc etiã docuit xps qñ dixit illud Luce. vi. Dimittite t dimittet⁹ vob. Aug. Multa sũt genera elemosynaꝝ que facimus vt nob pec/cata dimittãtur. sed iter omia nihil est maius q̃z cum et corde dimittimus q̃ in nos q̃sq̃ peccauit. In illo etiã beatus andreas secutus est xp̃m. Unde ó eo legit cum in antiochia p dicaret. appẽhenderũt eũ iudei. t ligatis post tergum manib⁹ ptraxerunt eũ crudel'r tanq̃ latronẽ per plateas ciuitat⁹. ita vt sanguis eius de corpe flueret. Ipe aũt orauit dñm pro eis. t cum orõnib⁹ suis eos ad fidẽ conuertit Jtẽ cum Egeas eum flagellari fecisset t crucei appẽdisset. t ibidem viuus biduo pdicass. et cum turba minaret egee mortẽ nisi eum ꝺpo/nere t. t cũ veniret t eum deponere vellet. ait Egea. ad q̃d venisti. si venisti p pnia ipam ꝓ seqris. Ecce q̃z patus fuit dimittere illi q̃ eum crucifixit Tercio dẽmus seq̃ xp̃m in pfecta caritate. Magnã em caritatẽ xps habuit. q̃ p nostra salute homo factus est vt nos ad vitã vocaret. Lu. xix. Venit filius homis q̃rere et saluũ facere qꝺ perierat. s. genus humanum. Cñ circũiuit castella ciuitates t villas pdicans viam salut⁹. In hoc secutus est eum beatus andreas. quia ipe q̃rens salutẽ hominum ex caritate. circũibat diuersas puicias t ciuitates pdicãs viam salut⁹. t mltos ad fidẽ cõuertit. Nam tante doctrie erat ꝙ multi ex lõginq̃s ptib⁹ q̃sierũt eum. Quodã tempe qua

draginta viri nauigio ad eum pxerũt vt eꝰ doctrinã audirẽt. ⁊ informarent quo ad vitã eternã peruenirẽt. Dyabolus em̃ q̃ saluti bominũ multũ insidiat. tempestatẽ in mari cõmouit. ⁊ oĩes sunt submersi. Cũ aũt corpa eorum ad littus ad btm̃ andreã delata fuissent. ipe eos oĩes resuscitauit. Multi etiã ad eius pdicatõem relictis oĩbꝰ bonis ⁊ amicis secuti sunt eum. Legit em̃ q̃ q̃dã adolescẽs pter eꝰ scãm doctrinã relictꝭ oĩbꝰ bonis suis ⁊ pntibꝰ sibi adhesit. Parẽtes aũt pueri volẽtes incendere domũ in q̃ brũs andreas erat cũ puero. Cunq; iã flamma in altũ tẽderet. puer accepta ampulla cũ aq̃ sup ignẽ sparsit. ⁊ ignẽ extinxit. Cunq; erigerẽt scalas vt ad eũ ascenderent statim ceci facti sunt vt scalas penitꝰ non viderẽt. tũc q̃dam clamauit di. Inuanum laboratis. dñs pugnat p eis. Multi hoc videntes dño crediderũt ⁊ baptisati sũt. In hoc apparuit caritas q̃m habuit ad pxim̃ p eꝰ salute tam fideꝛ laborauit. Caritas aũt q̃m habuit ad õm patuit in hoc q̃ se morti p eo exponebat. Jo. xv. Maiorẽ caritatẽ nemo hz vt aiaz suam q̃s ponat p amicis suis. Sic brũs Andreas p amico suo xpo vitã suã posuit. Rechre in pcedenti pmõe de eius passiõe. Sanctũ istũ libẽter dẽmus venerari. quia põt nos a tẽptatoĩbꝰ libare. ⁊ in necessitatibꝰ subuenire

Ũ legit de q̃dam epo qui btm̃ andream in spãli reuerẽtia habuit. cui appuit dyabolus i specie hũana. ⁊ ad eum decipiendũ tota calliditate se pꝛtulit. seq; in formã mlieris pulcerrime transformauit. Venit q̃ ad palaciuz epi asserens se velle pfiteri eidẽ. Mandat eps vt suo penitẽciario pfiteat. cui plenitudinẽ tradi derat ptãtis. Renũciat illa dicẽs. q nlli hoĩ nisi epo secreta sue pscie reuelaret. Sicq; victus eps eam ad se venire pcepit. Cui illa Obsecro dñe mi. miẽre mei. ego em̃ in annis puellaribꝰ pst. tuta ⁊ a puericia delicate nutrita. necnõ ⁊ regia stirpe pgenita. huc in pegrino habitu sola veni. Nam pr̃ meus vtiq; reꝛval de potẽs. cuidã magno pncipi me volebat in pciugiũ sociare. Cui nũ di. q oẽm thoꝛ abominarer maritalẽ. qz virgitatẽ meã xpo in ppetuam dedicaui. ⁊ ideo nunq; possum i carnalem copulã psentire. Deniq; sic artatã oporebat me aut eius voto obedire. aut certe diũ sa subire supplicia. latẽter fugã iñ magis eligens exulare q̃ spõso meo fidẽ pfrigere. Audiẽs aũt mire scitatis vꝛe pconiũ. sub alas vestre ptectõis pfugi. spans me apud vos locũ repire q̃ris. vbi possim ptemplatõis cape secreta silentia. pñtisq; vite vitare naufragia. ⁊ pturbatões mõi fugere. Admirans in ea eps nobilitatẽ generis. pulcritudinẽ corpis. tã immensum feruorẽ. ⁊ tante eloq̃ntie venustatez. placita ac benigna voce tñdit. Asto secura filia nec formides. quia ille ob cuius amorẽ nubere pꝛtempsisti tibi in pñti cumulum gratie et in futuro plenitudinẽ gl'e largietur. Jh; ⁊ ego fuus eius me ⁊ mea tibi offero. eligaq; vbi tibi placuerit mansionẽ. volo aũt vt hodie mecum pãdere debeas. Cui illa. Noli inq̃t pter de hac re me rogare. ne forte ex hoc aliqua mali suspitõ queniret. ⁊ nitoꝛ fame tue denigrationem aliq̃m pateret. Ad q̃m eps dixit. Plures em̃ erimus ⁊ nõ soli. ⁊ iõ nullũ male suspitõis scrupulũ in aliquo putamus posse generari. Veniẽtes itaq; ad mensam eps ⁊ illa ex opposito cõsederũt. ceteris residentibꝰ hincinde. Intẽditq; crebꝛo in eam eps etiaq; faciẽ non desijt intueri ⁊ pulcritudinẽ admirari. Sicq; dum oc'us figitur aĩmus sauciat et dum eius faciẽ non desijt intueri. antiquus hostis graui iaculo coꝛ eius vulnerauit. ⁊ ipe dyabolus pulcritudinẽ suã cepit magꝭ ac magis augere. Jamq; eps primus erat assensui. vt eã de illicito ope attẽptaret q̃ possibilitaꝭ se offerret. Tũc subito pegrinus q̃dam venit ad ostiũ. crebꝛis ictibꝰ pulsans. ⁊ magnis clamoꝛibꝰ sibi postulãs aperiri. Cunq; sibi aperire nollẽt. ⁊ ille clamoꝛibꝰ ⁊ ictibꝰ nimis fieret eis ipoꝛtunus. Interrogabat eps mlierem si ingressum illius homĩs pegrini acceptaret. Cui illa dixit. Proponaꝭ sibi aliq̃ q̃stio satis grauis. q̃m si enodare sciuerit intromittatur si aũt nescierit tanq; insciꝰ ⁊ idignus ab epi pñtia repellaꝭ. Fauẽt oĩes snĩe eius. ⁊ q̃s sufficiens eẽt ꝓponere q̃stionem sciscitant. Cũq; nlꝭ sufficiẽs iuentreꝭ eps dixit. Quis em̃ nostrum tam sufficiens est q̃z tu o dña. q̃ ceteros nos in eloq̃ntia pcedis. ⁊ sapia nob omnibꝰ amplius rutilas. Tu igiꝭ hanc ꝓpone q̃stõem. Tunc illa dixit. Interrogeꝭ q̃ est maius miracl'm quod deus vnq; in qua re fecerit. Interrogatus de hoc pegrinus. p nunciũ dixit. Diuersitas ⁊ excellẽtia faciez. Inter coꝛ enim homĩes q̃ fuerũt ab initõ mõi vsq; in finẽ futuri seculi duo repiri non possent quoz facies p oĩa sil'es eẽnt. In ipa quoq; tam mĩma facie deus oẽs sensus coꝛpis collocauit. Audiẽtes oĩes rñsionem pegrini admirãtes dixerunt. Vera ⁊ optima soluto est q̃stiõis. Tũc mulier ait. Proponaꝭ sibi alia questio grauior in qua melius eius sapiam' possimus experiri. Queratur ab eo vbi terra sit altioꝛ omi celo. Percũctatus de hoc pegrinus ait. In celo empirreo vbi est coꝛpus xpi. Coꝛpus enim xpi q̃ est altius omni celo est de nostra carne formatũ. Porro coꝛpus nostꝝ q̃daz terrena suba est. Cum ergo coꝛpus xpi sup oẽs celos sit ⁊ de nostra carne originẽ duxerit. caro aũt nostra de terra sit cõdita. Pstat q vbi coꝛpus xpi residet. ibi pculdubio terra altioꝛ celo manet. Refert nũcius que respondit peregrinus

Et ecce oēs rīsionem eius mirabil'r ꝓbant et magnifice eius sapīam laudāt. Tūc iteruꝫ illa dixit. Fiat ei tercia ās̄tio grauissima ꝫ occulta ꝫ ad soluēdū difficil' ꝫ obscura. vt sic ei⁹ sapīa tercio ꝓbet. ꝫ dign⁹ sit vt ad mēsam epī admittat. Queratur igit ab eo q̄ntum spa cij sit a terra vsq; in celū. Req̄situs de hoc pegrin⁹ nūcio dixit. Vade ad eū qui te misit ad me. ꝫ de hoc inq̄re eum diligēt⁹. ipse meli⁹ hoc me nouit. ꝫ ideo de hoc tibi melius rīdebit. Iam ipe istud spaciū mēsurauit cū de celo in abyssum cecidit. Ego aūt nunq̄ de celo cecidi. ꝫ ideo nunq̄ istud spaciū mēsurau. Non em̄ est mlier sed dyabol⁹. qui se posuit in sili/tudīe mulieris. Audiēs hec nūcius vehemēter expauit. ꝫ ea q̄ audierat coā oīb⁹ recitauit. Mirantib⁹ itaq; omib⁹ ꝫ stupētib⁹. antiquus hostis de medio eoꝝ euanuit. Ep̄s aūt ad se rediēs amare redarguit seip̄m. ꝫ de ꝓpe trata culpa veniā lamētabil'r depcat. Misit/q; nūcium vt pegrinus introduceret. sed neq; ꝑ ampli⁹ inuenit. Tūc ep̄s pp̄lm ꝓuocauit et eis euidēter exposuit ordinē geste rei. p̄cepit q; vt oēs ieiunijs ꝫ orōnib⁹ insisterēt si forte dominus reuelare alicui dignaret quisnam pegrinus ille fuerit q̄ eum a tanto pcl'o liberauit. Reuelatū est illa nocte epō q; btūs andreas fuerat qui p libatōe ipius se posuit in habitu pegrini. Cepit ergo eps in deuotōe btī Andree magis crescere. ac cum exinde in reuerentia plus bīe ¶ Aliud exēplū. Cunq; ꝓpositꝰ cuiusdā ciuitat' agrū sancti andree abstulisset et ob hoc grauissimis febrib⁹ orante epō coreptus fuisset. Ille cp̄m rogauit vt p se oraret et agꝝ sibi redderet. Ex cū orāte epō sanitatem recepisset. agꝝ itez vsurpauit. Tunc eps orōi se dedit. ꝫ oēs lāpades eccl'ie fregit dicēs. Hoc lumē nō accendet donec dñs de suo inimico vindicet. ꝫ eccl'ia q̄ amisit recuperet. Et ecce ꝓpositus grauissimis febrib⁹ itez laborauit. misitq; p nūcios epō vt p se oraret. ꝫ agrum suū ꝫ alia sibi sil'em redderet. Cui cum eps rīderet. Jam semel orauit ꝫ exaudiuit me dns. sed altera vice nō faciā. q; te scio nō restituere agrū. Tūc ꝓpositus se ad ep̄m portare fecit. ꝫ vt eccl'iam intraret ad orandum coegit. Eps dum eccl'iam ingredit. ille ꝓpositꝰ subito moritur. ꝫ ager eccl'ie restituitur

De sancto Nicolao Sermo III.

Ecce sacerdos magnus. q̄ in diebꝫ suis placuit deo. ꝫ inuentus est iustus. Sic canit eccl'ia et originaliter trahit et verb̄ Ecc̄i. xluij. In verb̄ p̄positꝰ ꝓmendatur btūs Nicolaus p spm̄ sciam a sanctitate vite. q; i vita sua se solū habuit vt placeret deo. ꝫ iō cum deo meruit eternā vitaꝫ possidere. Ip̄m ḡ imitari dēmus si ad eandez vitā puenire voluerim⁹. in q̄m nll's p̄ puenire nisi solus ille q̄ facit volūtatē p̄ris q; in celis est ¶ Sciendū aūt q; multa sunt q̄ deo placent sine dīne volūtati. q̄ hēre dēmus in nob⁹ vt ad regnū celoꝝ puenīamus. Primum est mūdicia siue castitas. Unū. i. Thes. iij. Hec est volūtas dei sc̄ificatō vra. i. mūdicia. sanct⁹ ei⁹ mōs ōr. Bern̄ ad q̄ndam virginē ait. Audi cui placeas. ama vnde placeas. ōs est cui placeas. mūdicia est vñ placeas. Ama ḡ mūdiciā ob q̄m amaberis. ama ꝓfessionē ob quaꝫ mūdabis. De illo ōr. pueris. xxij. Qui diligit cordis mūdiciā hēbit regē amicū. s. celestem. Mat. v. Btī mōdo corde q̄m ipi deū videbūt Unū apl's Heb. xij Sectmī sanctimoniam. i. mūdiciā. sine qua nemo videbit deuz. Ergo legit Johēm euangelistā sup̄ oēs apl'os placuisse deo. Hanc ꝙtutē. s. mūdiciā habuit beatus nicoleus. ꝫ ideo placuit deo. ꝫ amic⁹ dī ē appellatus. Quantū aūt mōdiciaꝫ et castitatē dilexit patꝫ de ꝙginib⁹ quas a stupro libauit Legitur em̄ q; q̄dam ꝓcius su⁹ tres filias suas ꝓpter inopiā suam lupanar tradere voluit qđ intelligēs btūs nicolaus q̄ndam massam auri panno inuolutam. in domū eius nocte p fenestram clam piecit. ꝫ recessit. Quā ille mane inuenīēs. gr̄as egit deo. ꝫ vnā filiam ōspō sauit. ꝫ sil'r fem̄ est cum sc̄da. Cunq; btūs Nicolaus tercio aut piecit ꝫ effugeret. ille cucurrit post eum. volēs scire q̄s ēet. Cunq; eum cognosceret. ad pedes eius se piecit. volēs cū oscular. Mō ille non ꝑmittēs. rogauit cū q; q̄ꝫ/diu viueret nll'i reuelaret. ꝫ sic illas puellas i/pollutas despōsari curauit. In hoc pꝫ q; castitatē ꝫ mōdiciam dilexit. ꝫ ideo deo placuit.

Sc̄ōm qđ placet deo et hoīb⁹ est humilitas. Judith. ix. Dñe semp humiliū ꝫ mansuetoꝝ tibi placuit depcatō. Itē nihil est qđ nos deo tam caros faciat q̄ꝫ si vita sum⁹ magni humilitate sim⁹ infimi. Unū Ber̄. In alto nō altuz sape. sed humilib⁹ ꝙsentire nihil deo car⁹. nihil hoīb⁹ rarius est q̄ꝫ magnū humilem esse in abiectōe. Magna ꝓsus ꝫ rara ꝙtus est humilitas bonorata. Adeo placet deo humilitas q; sine ea ōo nll'a ꝙtus placebit. Bec. Sine humilitate certe nob⁹ bona non sunt nec deo placent. Jārā em̄ est ꝙtus humilitaꝫ vt sine ei⁹ obtentu nō sit ꝙtus. Propter hanc ꝙtutem legit mariam sup̄ omia deo placuisse. Unū Ber. Sine humilitate audeo dicere. nec ꝙginitas marie ōo placuisset. Unū ipa gl'atur de hoc Luce. i. Respexit humilitatē ancille sue. Propter hoc etiam saul deo placuit q; ip̄m regē faciebat. i. regum. xv. Nōne cum puulus esses in oculis tuis factus es caput in tribub⁹ ysrl'. Istam ꝙtutez etiā habuit btūs nicolaus. ꝫ ideo placuit deo

vt ipm epm facerz. Humilitas sua patuit in hoc qz cuz eet ō nobili psapia ortus. mortuis paretib⁹ oēs diuitias paupib⁹ distribuit. cogitans quō tantaz diuitiaz copiā ad laudez dei nō ad humanā dispēsaret. t eleōsinas qs faciebat occlte faciebat ne ab hoīb⁹ laudaret. Peragebat eleōsynas sic de auro legit. qō de nocte piecit in fenestrā. t illū rogauit vt qm diu viueret nō reuelaret. Frētia in hoc pī no ctib⁹ eccias freqntabat vt vanā gl'am vitaret Propter hāc igit humilitatē ita deo placuit. q ipm in epm et altauit. Defuncto enim epo Mirree ciuitat. conuenerūt multi epi illi eccie de epo puisuri. Inter qs erat vnus magne autoritatis vir. q alīs psuluit vt oroīb⁹ t ieiunijs insisterēt. vt dns eis epm puideret. Nocte illa venit ad eū vox de celo dicens. q hora matutinali añ fores eccie iret. t qm pmo iueniret c nom Nicolaus eet. in epm psecraret. Cunqz hoc alīs epis narrasset. t oēs oroīb⁹ insisterēt. t ipe p foribus eccie excubaret. ecce sicut solitus erat hora matutīali añ oēs Nicolaus veniebat. qm eps apphēdēs. q noīe vocaretur iterrogabat. Cūqz diceret se vocari nicolaū. ipm in eccīam ducētes lz plurimum renitentē. in cathedra collocauerūt. Ipe autez eādē humilitatē qm pius habuit Iuans. i oroīb⁹ elemosynis t ieiunijs assidu erat. Et sic ptz qntum humilitas placet deo Terciū qō in homine deo placet est pfecta fides. Un Eccl. i. Bn placitū est do fidel. Ire Heb xi. Sine fide impossibile est deo placere. Attēdāt illi q credunt cantaroīb⁹ auiū t alīs rusticis. isti adorant deos alieos. t hoc est p mū t maximuz mandatū inter omia mādata q ds prohibuit No adorab deos alienos. i. nō debes ponere in creatura spem tuā. sz in solū dm. Omes q talib⁹ credūt non bnt pfcām fidē. t eoz opera deo nō placēt. Un Au. Sine fide omis labor hoīs vacu est. Tale qppe est vt sine fide veraq sqz deo velit placere. qle si qs tendēs ad patriā in q scit se bn victuz relinqt itinerī rectitudinē. t ip̄rouidus secret erroē quo nō ad btām vitā pueniat. sed in pcipitiū cadat. vbi nō gaudiū pueniēti datur. sed pena cadēti īterius refert. Ire. Sic rami sine ⁊tute radicuz arescūt. ita qlibet opa vident nlla esse si a fide solitudie disiūgātur. Fidē ⁊ram in dm habuit btus nicola. qō ps in hoc. qz ydola t tēpla deo z destruxit. Quoddā em tēplum erat in honore dyane ꝯstructū. qm gētiles deam maris eē putabāt. t in mari iuocare solebant. hoc destruxit scus Nicola. Inuidēs autez ei dyabolus appuitq busdā nautis in mari volētib⁹ nauigare ad scm nicolaū. hns formā mulieris sedēs in pua naui. t dixit ad eos. Libēter vellē vobiscū ad scm nicolaū. sed nequeo. Rogo ergo vos vt hoc vas olei illuc deducatis. t pietes domus ei cū hoc oleo liniatis. t sic euanuit. t statim cernūt alia nauicula cuz mlt⁹ honestis psonis. iter quas fuit vn sil'is bō nicolao. t dixit. Deu qd locuta est vobis mlier illa. t qd pdederat vob. Illi aūt cuncta p ordinē narrauerūt. Quib⁹ ille ait. Dec est impudica dyana. t vt me fm dicere ꝓroberis. oleū istud in mare pjcite. dnō pjciētib⁹ igēs ignis in mari accēdit t ꝫ naturā diuti in mare ardere ꝓspicit. Veniētes igit ipi ad btum nicolaū. aiebāt. Vere tu es ille q nob⁹ in mari appuisti t a dyaboli insidijs libasti. Et qz ip se ydolū illud ad honorē dei destruxit qō gētiles in mari p dea īuocabāt. iō ds in hoc eū honorauit. vt oīb⁹ q eum in mari īuocarēt subuenire posset. Nam qdā die cū qdā naute periclitarētur. ita cum lacrimis orauerūt dicentes. Nicolae famule dei si fa sunt illa⁊que de te audiuim. nunc ea expiamur. Mox qdam in eius specie affuit di. Ecce assum. Vocastis em me. t cepit eos in antēnis alīsqz īstrumētis nauis adiuuare. t statim cessauit tempestas. Cum aūt ad eius eccīam veniissent qm nunqz viderāt sine indice ꝓgnouerūt. Tunc do t ibi de sua libatōe gras egerūt. qō ille dīne misericordie t eoz fidei t nō sibi. attribuere docuit. Quartū qō placet deo in hoīe est misericordia. Prouer. xxi. Facere misericordiam magis placet deo qz victime. Un Aug. Nihil ē qō facit deo hoies tam amabiles sic pietas. i. misericordia. Rō. quia ds est misericors. t misericordes ei maxie assimilant. Joel. ij. Benignus et misericors patiēs t mlte misericordie. t pstabilis sup malicia. Luc. vi. Estote misericordes sic t pater vester misericors est. Hanc ⁊turē habuit btus nicolaus. Cuz em in puincia sua eet magna fames. ipe de suis subuenit qntuz potuit Accidit aūt q sdam naues cuz tritico illuc appinquare. qō audiēs vir sanctus miser ino pie paup illuc pxit. rogans nautas vt subuenirent illi terre. t venderēt ei centū modios de qualiber naui. Qui rnderunt. q nō possent quia opteret eos plenā reddere mensuram in curia regis Alexandrie. Tūc dixit btus Nicolaus. Facite nūc que dico t ego pmitto vobis q nll'm defectum habebitis in curia regis. Qō cum fecissent. t eandē mensuram quam Alexādrie accepant reddidissent ministris imperatoris. miracl'm referūt dm in suo famulo magnifica laude extollūt. Btus aūt nicolaus frumtū fm vniuscuiusqz indigentiā di⁊stribuit. ita vt miraculose duob⁹ ānis toti terre non tm ad victū sufficeret. sed etiā ad vsus semis abundaret. Quintū qō in homine deo placet est fidelitas t ⁊itas. Prouer. xij. Abhomiatō est dno labia mēdacia. q aūt fideliter agit placet deo. ps. Fidel dns in omib⁹ verb⁹ suis ⁊c. Ideo placēt deo vere paces t fi

Sermo III

deles. Zacha. viij. Veritatez diligite ait dñs exercituū. Panc ꝓrutem habuit in se sanctus nicolaus qui alios dilexit. falsitatē z mendacium pſeqbatur. Nam cū qdam gens romano imꝑio rebellabat. misit imꝑator tres milites illuc. s. Nepotianū. Ursinū. z Apilionem. q cuz venissent ad vrbē bri nicolai. iuitabat eos Accidit aūt tunc epis q qdam iudex pecūia corrupt⁹ tres innocentes milites iuberet decollari. Qđ audiēs brūs nicolaus. cum ill' pncipib illuc ꝑperuit. z sic iueniebat eos iam vellatos facie genuflexos. z spiculatorē gladium sup eos vibrare. Et brūs nicolaus zelo accensus gladiū de manu ei⁹ arripuit. z illos incolumes secū abduxit. z ad domū iudicis ꝑgens fores clausas vi reserabat. Mox iudex iurgēs ipm salutauit. Nicolaus h spernēs ait Inimice dei z legis ꝓuaricator q rementate ꝑsumpsisti istud. Qui statim ꝓsci⁹ scelez vultū eius inspicere noluit. sed ad pces illoz ducū penitentē benigne suscepit. Dicti ergo pncipes re cepta bñdictōe a brō Nicolao qđ eis ꝓmissuz fuerat fideli impleuerūt. et reuersi magnifice sunt recepti. Quidā aūt eis maxie inuidentes eis apd cesarē tam grauiter detraxerūt vt eos iuberet incarcerari. z incrastinū decollari. Illi aūt statim cepunt iuocare scm nicolaū. Eadem nocte apparuit brūs nicolaus celari dicēs. Cur illos pncipes tā innocenter appbēdere ꝑsumpsisti z morti sine crimīe addixisti. Surge velociter. z iube eos dimitti. alioqn orabo dm vt suscitet ꝑ te bellū in q tu corrues. z eris cib⁹ bestiaz. Cesar rndit. Quis es tu qui hac nocte palaciū meuz ingredi audes z tal a loq. Cui nicola⁹. Ego sum mirree ciuitat⁹ epus. z voco⁹ nicola⁹. Silr frēm imꝑatoz q cum ad hoc ꝓsiliat⁹ fuerat p minas terruit. minans ei morte nisi eos liberaret. Et cui gilātes ab o mi serunt ad eos si Nicolaū epm ognoscerēt Et illi audito nicolai nomīe. expanderūt manus suas ad dm orātes. vt meritz bri nicolai eos a pñti piculo liberaret. Cunqz regi tota vriam et scitatem sancti nicolai recitassent. z quō illos milites q p innocentia morti adiudicati erant liberasset. dimisit eos libos remittēs eos cū muneribz. z rogans eos vt p eo z p regno suo deum exorarēt Gertū qđ deo placet in hoie e q sibi in metu z reuerētia fuiatur. De hoc dr ad Heb. xij. Demus gram per qm seruiamus placētes deo cum metu z reuerētia. ps. Servite dño in timore. s. filiali. Certe tō dēm⁹ deo libēter fuire. qz bñ remunerat suos fuos Joh. xij. Si qs mihi mīstrauerit honorificabit euz pater meus qui in celis est. Sic beatus n colaus dño fideli fuiuit. Nam cum adhucvba sue matrz sugeret. quarta z sexta feria semel sugebat tm. Factus aūt iuuenis fugiebat lasciuiam z eccias freqntabat. z qcqd ibi de sa ē scriptura itelligere poterat. memoriter retinebat Parentib suis defunctis. cogitauit qualr tantarum diuitiaz copiam nō ad laudē hūanam sed ad dei fuitium dispensaret. Cum aūt factus fuisset epūs nihilomin⁹ deo fuiuit ꝯdiu vixit. Idcirco dñs multiplr eum honorauit. scz p miracla que eo viuēte ꝑpter eum fecit. ꝺ qđ nunc dēm est. Item in morte eum honorauit eo q angelos suos in hora mortis sue ad eū misit. Cum eū sciret sibi mortem iminere rogauit dñm vt angelos suos sibi mitteret. Et ecce vidit angelos ad se venientes. z cepit dicere psal. In te dñe spera. vsqz ad illum ꝓium. In manus tuas dñe ꝓmendo spīm meum. ꝛc. Et sic tradidit spīm anno dñi. cccxliij. Et audita est ibi celestis melodia. Cunqz sepultus esset in tumba mormorea. a capite fons olei. z a pedib fons aq ꝑfluxit. z vsqz hodie ex eius mēbris sacz redundat oleum ad salutē multoruz Successit autem ei qdam eps qui tamē a sede sua fuit repulsus. quo electo oleū fluere desijt. sed eo reuocato. ptinus emanauit. P⁹ multuz ꝛo tēporis spacium gentiles Myrreā ciuitatem destruxerūt. Quadragita vero septē milites barenses. pfecti illuc quatuor monachis ā tecedētibus tumbam beati Nicolai aperuert et ossa eius in oleo natātia inuz bē baream reuerenter detulerunt. Honorauit eum dominus etiā post mortem in multis miracul. de quib supiedeo ¶ Judeus qdam collocauit i domo sua ymaginē sancti Nicolai. ꝓmittens ei omia bona sua. hec vel silia ꝓba dicens. Ecce omia bona mea vob custodiēda ꝓmitto. et nisi omia bene custodieritis vltōnem experiam de vob ꝓberibz z flagell'. Quadam igit vice dum ille iudeus abesset fures aduenerūt. cuncta rapiūt. solam ymaginē reliquerūt. Judeus aūt rediens z se spoliatum vidēs. ymaginem alloqtur talib vel simlibz verb. Dñe Nicolae nōne in domo mea vos posueram vt res meas a latronib fuaretis. Cur hoc facere noluistis. z latrones quare non ꝓhibuistis. Igit dura tormēta recipies. z p latron b penas lues. sicqz damnū meum in tuis recompensabo tormētis z furorem meuz in tuis refrigerabo verberibz z flagellis. Arripiens ergo iudeus ymaginē dure eam verberat. direcz eā flagellat. Mira res ꝓsus z stupēda. Quiuidentib furib que rapuerūt. sanctus dei tancz i se ꝓbera accepisset apparuit eis. hec vl silia verba dicens. Cur tam dure p vobis flagellat⁹ sum Cur tam crudelr verberatus sum. Cur tot tormenta passus sum. Ecce quomō corpus meū liuet. ecce qualr effusione sanguis rubet pgite citius z cūcta reddite q tulistis. alioquin dei omipotentis in vos ira desuper. eta vt sceler vestrum publicetur. z qlibet vestrum suspendiū patiatur. Ad quē illi. Quis es tu qui tlia no

bis loquerīs. Et ille. Ego sum Nicolaꝰ seruus ihesu xpi quem iudeus ille ꝓ rebꝫ suis quas tu/ listis tam crudeliter flagellauit. Lerriti ergo illi oīa bona reportauerunt. Dicq; latrones ad viā redeūt rectitudīs. ⁊ iudeus fidē amplectit saluatoris ¶ Itē vir q̄dā diues rogauit scm nicolaū vt sibi filiū a deo impetraret. vouens ꝙ eū ad eccīam suā ducere vellet ⁊ ciphū aure ū sibi offerre. Filiꝰ nascit ⁊ ad etatē ꝓducit et ciphus paratꝰ. Qui dum valde patri place ret aliū pari fecit. ⁊ illū ꝓmū ad vsum suuꝫ re seruauit. Cū autē nauigaret ad scm nicolaum pater. iubet vt ꝓmo sibi aq̄m cuꝫ ciphō affer/ ret. Puer aūt cū haurire vellet aq̄m cū ciphō submergit. Pater turbatꝰ ad eccīam sci Ni/ colai puenit. ⁊ cū ad altare aliū ciphū obtulis set de altari resilit. Mō ⁊ scō ⁊ tercio factum est cunctis mirātibꝫ qui aderāt. Ecce puer venit cum ꝓmo ciphō referēs quō btūs nicolaꝰ euꝫ iuuisset. Et tūc ābos ciphos obtulerūt ¶ Itē q̄dam vir meritis beati nicolai filium habens bearo nicolao capellā in domo sua ꝓstruxit. ⁊ singulis ānis festū eius solēniter celebrauit. ac/ cidit autē predcm puerꝫ a saracenis capi. et in seruitutem regis eorꝫ deputari. Sequenti anno dum festū sancti Nicolai esset. ⁊ pater eius fe stum deuote celebraret. ⁊ puer ciphū p̄ciosum tenēs regi assisteret recolit suam captiōem. pa rentū dolorē. ⁊ gaudiū qō eadē die in domo sua fiebat. cepitq; altius suspirare. Quoꝝ su/ spitiorꝫ causam dum rex nimis extorsissꝫ. ait rex. Quicq̄d tuus Nicolaus agat. tu hic no/ biscū maneb. Et ecce subito vētus vehemens domū ꝓcussit. ⁊ puer raptus ad eccīam vbi pa rentes festū habuerīt collocat. ⁊ gaudiū oībus generat ¶ Itē q̄dam vir ab vno iudeo quā dam summā pecunie mutuo accepit. iurās su per altare sancti Nicolai cū alium fideiussorē hab ere neḡret. ꝙ q̄citius posset sibi redderet Tenēte aūt illo diu pecuniā iudeus eam ex/ postulat. sed vir debitor eā sibi reddidisse af/ firmat. Trahit eum iudeus ad iudiciuꝫ. ⁊ iu/ ramentum indicit debitori. Ille baculū cauatū quē auro impleuerat secū detulerat. ac si ei⁹ ī/ digeret. Volens igit satisfacere iuramēto iudeo tradidit baculm refuanduꝫ. Jurauit ille ꝙ plꝰ dederat sibi q̄ deberet. Facto iuramēto bacu/ lum suū reperit. ⁊ iudeus ignarus astutie euꝫ sibi reddidit. Rediēs dfraudem fecerat ī quo dam diuio ꝓpressus corrut somno. curruscq; cum impetu veniēs eum necauit. et baculum plenum auro fregit. ⁊ auꝝ effudit. Audiens hoc iudeus. ꝓcitus illuc venit. Cunctq; dolum vidisset ⁊ a multis ei suggereretur vt auruꝫ re/ ciperet. omnīo renuit. nisi qui defunctus fuerat ad vitam beati Nicolai meritis redderetur. af serens se si hoc fieret baptismū susceprurum ⁊ xpianum futurum. Continuo igitur qui defū ctus fuerat resuscitatur. ⁊ iudeus in xpi nomi ne baptisatur. Item sanctus Nicolaus ex di/ uitibꝫ ⁊ sanctis parentibꝫ originem duxit. Pa ter eius Epiphanus. Mater vero eius Jo/ banna dicta est. Quem cum in primeuo iu/ uentutis sue flore parentes genuissent. dein/ ceps continenter viuentes. celibem vitam du xerunt.

De conceptione beate Marie vir ginis ¶ Sermo IIII.

Beatam me di/ cent oēs generatōes. quia fecit mihi magna. cuius nomen san/ ctum. Luce. i. ¶ Hodie sancta mater eccīa recolit qualiter Maria virgo virginū in v/ tero matris sue sit concepta. ¶ Circa verba ꝓposita quattuor reuera magnalia a deo si bi facta per sanctitatem eius tam sacram re/ stant considerāda. Primo ꝙ deus conceptō/ nem suam angelica voce nūciauit. Secundo ꝙ ipsam tam in vtero q̄ extra vterum ma/ tris sue pre omnibꝫ creaturis mūdi mirabili ter sanctificauit. Tercio quia ipa mediante fi bo diuīo deum ⁊ hominem concepit. et ma/ ter virgo ꝑcreauit eum. Quarto quia ipsaꝫ in terris tribꝫ sertis laureauit. quibꝫ mediantī/ bus ipsam super oēs chorosꝫ angelorum ex/ altauit. De quibꝫ verb ꝓpositis dicem⁹ auꝰ xiliante gratia diuīa. Unde Mariam ange/ lica salutatē oratōne precantes. quatenus ad laudem xpi mihi dicere. vobisq; ad vtilitatē vitecq; meliorationem cedat. humili corde di/ centes. Aue Maria gratia plena dominꝰ. ¶ Hodie celebrat sancta mater ecclesia qua liter exorta sit. ⁊ surrexit aurora que ē finis no ctis ⁊ initium diei. que huius est nature ꝙ de pellit tenebras. ⁊ diem clarum ⁊ solis ardorē inducit. Hec est que infirmis ⁊ ōbilibus dat alleuiatōem. Hec est que latrones cogit ira/ re tenebras ⁊ nemus. ne populus ambulans in luce diei ab eis occidatur. Per hanc auro/ ram intellige conceptōem beate Marie vir/ ginis. Hec est finis noctis. id est tenebrarum per fidei lumen. et initium diei. id est. fidei. Hec tenebras noctis. id est perfidie depellit et inducit diē. scz natiuitatē xpi. diem miscōie et iusticie. diē ꝓsperitatis ⁊ gre. Adducit solar/ dorē. i. caritatē xpi q̄ eū traxit ad terras. cuius splendor illuminat mundum. Hec est aurora que infirmis dat alleuiatōem. id est consola/ tionem exulibꝫ peccatoribꝫ. Hec est que ꝓpel lit latrones. id ē. demones ad nemus inferni. ne occidant filios ambulātes in luce diei. i. fidei in corpe ⁊ īa. Et qr hec aurora tāte est

fructꝰ ipsa merito dicꝫ ꝑbū. Beatā me dicēt oēs generationes. ¶ Uñ notandū q̄ ōs spāliter q̄uor genera magnitudinis sibi fecit. ⁊ ꝓpter hꝫ beatā eā dicent oēs generationes. Primo q̄ deus ꝓceptionē suā angelica voce nūciauit. ⁊ hꝫ sic. In veteri lege fuerūt duo hoīes scꝫ Joachim ⁊ anna ꝯiuges recte deū timentes ⁊ steriles. ita q̄ ꝓpter suā sterilitatē ab oīb⁹ erant spreti. Qui cū multis annis in sterilitate māsissent deū ieiunijs ⁊ oꝛonibꝰ iuocabant ꝓ fructu dicentes. O dñe tu q̄ es ꝯsolator tristium. te supplices exoramuus vt fructū ventris nob⁹ ꝓcedere digneris quē tibi ad fuitiū offerre ꝓmittimus vt tibi fuiat in castitate coꝛpis ⁊ aīe. Missus est ad annā angelus gabriel dicēs. Jocūdare tua eī oratio exaudita est. Eccē ꝯsilio altissimo ꝯcipies filiā cui nomen erit maria. Hec erit diuinitatis speculum ⁊ eoꝝ oīm miraculū q̄ sunt in celo ⁊ in terra. Et hꝫ mō beatissima virgo maria est ꝓcepta ⁊ nata ac speculū diuinitatis ⁊ miraculū oīm effecta est. Merito igit eam beatā dicent oēs generationes. ¶ Secūdo fecit ei dñs magna exhꝫ q̄ eā tā in vtero q̄ extra vteꝝ sanctificauit. qđ sic oñdit. Cum beatissima ꝑgo maria ꝓcepta fuit hō. cursu nature coꝛpꝰ suū erat ad recipiendū aīam habilitatuꝫ. ⁊ statim īmisit ei deus aīam cuꝫ flāma spūssancti mediante q̄ fuit purgata ab oīi macla ⁊ rubigine peccato ꝓriginaliū. Exemplo isto. Accipe aurū puꝝ ⁊ mitte in testā purā ⁊ pone in ignez ignis ardet ꝑ testā ⁊ purgat auꝝ. Sic gl'iosissimū coꝛpus beatissime dei genitricis ꝑginis marie positum erat in testa. id est in coꝛpore beate Anne mr̄is marie. qđ ptransiuit ignis spūssancti. ⁊ purificauit a rubigine. i. ab oīi macla oīm oriḡinaliū peccatoꝝ. sic q̄ in vtero mr̄is sue fuit sine peccato. sine peccato vixit. ⁊ sine peccato decessit. De hac sanctificatione dicit beatus Bern̄. O maria si omnes sancti celi ⁊ terre cōuenirent. ⁊ eoꝝ sanctitas vna esset. nunquid sanctitas tua maior esset. imo millesies maior. Quare. quia omnes sancti in peccatis concepti nati ⁊ nutriti sunt. ⁊ peccauerūt. Tu eī fuisti scala ꝑ quā ad celū ascenderūt. q̄ tu nūq̄ peccatū cōmisisti. Ergo de te dicit deuota aīa. Can̄. ij. Sicut liliū inter spinas sic amica mea inter filias. Itē Can̄. iiij. Tota pulcra es amica mea ⁊ macula nō est in te. Et q̄ deus sic te sanctificauit. ergo beataꝫ te dicent oēs generatiōes ¶ Tercio deus sibi fecit magna. q̄ ipsa mediante ꝑbo dei deū ⁊ hoīem cōcepit. Qđ sic ꝓbatur. Cum eī beatissima virgo maria adhuc esset paruula ⁊ placeret altissimo desponsata fuit viro ioseph ꝑ miraculū florentis virgule. q̄ cū sollicitus esset q̄liter se dispōneret de ꝯiuio nuptiali a die desponsatiōis longe postea nō vidit mariā. Accidit eī vt maria exīs nazaret in thalamo suo ꝯclauso. missus est in ciuitatē illā angelus Gabriel inueniens illā oꝛantē ⁊ repleuit tabernaculum ei⁹ miro splendoꝛe. ingrediens ad eam. Aue gr̄a plena dñs recū. Que ꝯfusa timoꝛe expauit. ⁊ turbata est in ꝛmone angeli ⁊ cogitabat q̄lis esset ista salutatio. Qui ridens ait. Ne timeas maria inueuisti eī gr̄az apud dīm. Ecce ꝯcipies ⁊ paries filiuꝫ ⁊c. vsq̄. fiat mihi ꝛm̄ verbū tuū. De hꝫ verbo ꝯcepit in vtero verus dei filiū. Nec ē ista ꝑgo castissima q̄ vnicoꝛnem cepit ⁊ domauit q̄ fuit vagus ꝑ oīa. Uñ de ipsa canit sancta mr̄ eccl'ia. Quia quē celi capere nō poterāt tuo gremio ꝯtulisti. Et q̄ hoc mō deū ꝓcepisti. ergo merito beatā te dicent oēs generatiōes. ¶ Itē quereret aliq̄s et diceret. Quō deus natus est de maria sine viri cōmixtione ⁊ virginitatis violatione. Rñ deo. Respice rosam vl' floꝛē q̄ in se hñt odoꝛē. Hunc odoꝛē de se dāt sine substantie lesione ⁊ sine sue essentie coꝛruptione. Sic beatissima ꝑgo maria fuit pulcerrima rosa ꝯtinēs in se odoꝛē oīs suauitatis iesum xp̄m. quē in parta de se dedit sine violatione essentie sue. Itē sicut sol radios suos mittit ꝑ vitꝝ. nec sol cū penetrat vitri essentiā mutat aut coꝛrūpit sic xp̄s sol iusticie resplenduit ꝑ clarissimam cristallū purissimi coꝛpis marie virginis illud nō coꝛrūpēs. Quō eī coꝛrūpere aut maculare posset qđ est purissimū ⁊ oīi macula destitutū. vt puta ieius xp̄s dei filius. Quare dico q̄ deus creauit solē clariozem cunctis planetis. dedit eī sibi substantiā igneam. in quo ꝯclusit virtutē splendoꝛis quem emittit in terrā sine violatione. vulneratione. minoratione ⁊ destructione substantie sue. Sic ꝑ omnibꝰ creaturis beatissimā virginē mariā formauit pulcerrimā. quia sine oīi peccato. Huic dedit igneā essentiā. i. stabilitatem flāme spūssancti. in q̄ ꝯclusit splendoꝛē diuini verbi. qđ de se dedit in terra sine violatione. vulneratione. minoratione ⁊ coꝛruptiōe sue essentie. Q̄ aūt ipsa soli potest ꝯparari patet Can̄. vi. vbi dicit de persona marie. Pulcra vt luna electa vt sol. ¶ Nota q̄ sol tripliciter splendoꝛē retinet a deo. Generat eī mediante deo hoīem ex hoīe. Unde Aristot. lib. ij. phisicoꝝ. Sol ⁊ hō generat hoīem. Secundo sol est recte mediās inter planetas. sic gloriosissima virgo maria recipit splendoꝛem a deo. Tercio generat hominē. i. moꝛtuum in peccatis viuificat ꝑ gratiā. Item ipsa est mediatrix inter deū ⁊ hoīem peccatoꝛem. Bern̄ O maria mundi medicina. mediatrix dei

ꝛ homīs. angeloꝫ leticia. laus sancte trinita
tis. honoꝛ ꝛ gl'ia mundi. et tu es medicina
peccatoꝫ. qꝛ pluit de te oleū mīe ꝛ gr̄e. ℣nō
Eccl̄i. xxiiij. ℣Quasi oliua speciosa in campis.
Dico in campis. qꝛ campus non est circūse/
ptus nec circūfossus. ꝛ ideo ptz oīmb⁹ adit⁹.
sic ptz oīmb⁹ via ad beatam mariā. ℣Ad hanc
oliuā currite. corda vr̄a ei⁹ oleo linite. ꝛ ab oī
dolore vos curate. ℣Mediatrix dei ꝛ homīs
dico. qꝛ vtriusq; mater est. ꝛ ideo filios suos
nō sinit litigare. Itez ipsa est leticia angeloꝫ.
qꝛ angeli gaudent ꝙ p beatā mariā implebit⁹
chorus eoꝫ. ℣Est sancte trinitat̄ laus honoꝛ
ꝛ gl'ia ꝛ potēcia. quā potentiā p̄ dedit matri
marie p suā bonitatā. ℣Nā ipia est p̄cis ꝛ filij
ꝛ spūssancti sempiternū habitaculū. ℣Hinc ē
ꝙ scīa m̄r eccl'ia canit. ℣Gaude maria ꝙgo cū
ctas hereses sola interemisti ꝛc̄. versus dicit.
℣Erubescat iudeus infelix ꝛc̄. qsi diceret. ℣Eru
besce tu iudee infelix q̄ nō ocul̄ intelligētie vi
dere vis q̄liter btissima virgo maria deū ge/
nuerit. ℣Erubesces eī in die iudicij cū virgo
maria oīdet tibi q̄liter sol radiū suum emise
rit. ꝙ sil'i mō ꝙgo deū genuerit. tūc tu erube/
sces. oculos tuos ꝓprijs manib⁹ collidens. ꝛ
dices montib⁹ vt cadāt sup te. ꝛ collib⁹ vt te
abso:beant. ne videas q̄liter btā maria deuꝫ
genuerit virgo. ℣Gaude felix ꝛ deuota ania q̄
oculis intelligentie vidisti. corde credidisti q̄
liter gl'iosissima ꝙgo maria deū ꝛciperet. ꝙgo
pareret. ꝛ post ptū ꝙgo pmaneret. ℣Tibi eī
dicit deo ꝙ m̄rem virginē credidisti. ḡ intra re
gnū filij mei. ℣Quia ḡ deus tanta fecit matri
sue predilecte castissime ꝛ pulcerrime. merito
eā dicent beatā oēs generatiōes. ℣Quarto
ōs fecit sibi magna eo ꝙ trib⁹ sertis eā in vi/
ta coronauit. quib⁹ mediantib⁹ eā sup oīs
choros angeloꝫ exaltauit. ℣Prima corona fu
it ex lilijs. p quā notat castitas. ℣Hac corona
coronauit eaz dñs qñ dixit maria. ℣Quō fiet
istud qñ virū nō cognosco. ℣Scōa fuit ex vi/
olis. p quā notat̄ humilitas. ℣Hac corona co/
ronauit eā qñ dixit maria. ℣Ecce ancilla dñi
ꝛc̄. ℣Tercia fuit ex rosis. p quā notat charitas
℣Hac corona coronauit eā dei filius tpe passi
onis sue. qñ p̄ nimio amore steterit sub cruce ꝛ
noluit recedere. sed cū xp̄s moꝛiebat̄ natura/
liter. ipsa secū spūal'r moꝛtua est. ℣Et cuz his
coronis ipsa exaltata est sup oēs choros an/
geloꝫ. ℣Bñ. ℣O maria si sup oīs creaturas
nō fuisses castioꝛ. humilioꝛ ꝛ amore feruidioꝛ.
nūq̄ fuisses exaltata sup oīs choros ange/
loꝫ. ℣Cū ḡ ipsa sic exaltata sit. ipsa iuuat nos
manu misericordie dicēs. ℣Trāsite ad me oēs
q̄ ꝛcupiscitis me ꝛ diligitis. ego vos coronā
bo bis trib⁹ coronis in hac vita. ꝛ filius me⁹
post hanc vitā vos trahet ad coronā eterne
vite ꝛ leticie. ℣Quod nobis ꝛcedat ꝛc̄.

℣De sancta Lucia, Sermo. V.

℣Despondi enim
vos vni viro virginē castā ex/
hibere xp̄o. ij. Coꝛ. xi. ℣Istud ꝙ
bū apl'i potest dirigi ad ꝙgines que vouerūt
deo suā castitatē. ℣In quo boꝛtat eas ꝙ volū
tarie debent se exhibere castas. ℣Sunt eī ali
que ꝙgines q̄ p̄ter voluntatē fuant castitatē
que licz carne sunt caste. mente tñ sunt coꝛru
pte. ℣Sciendū aūt ꝙ triplices sunt virgi/
nes. q̄dam sunt virgines carne ꝛ nō mente. q̄
dam mente sed nō carne. q̄dam mente ꝛ car/
ne simul. ℣Prime sunt virgines carne sed nō
mente. ꝛ sunt ille q̄ p̄ꝛa voluntatē sunt virgi
nes q̄ hūt voluntatē viros ducēdi si possent.
℣Tales nō ꝓdunt insignia virginitatis ꝫ au/
reolam amittūt in celis, Isido. ℣Virgo carne
ꝛ nō mente nullum p̄miū mereꝛur in celo
in repꝛomissione. ℣Piero. ℣Nihil proficit car
ne b̄re ꝙginitatē si mente q̄sq̄ nupserit. ℣Sic
eī nō dat̄ aureola nisi illis martyrib⁹ q̄ vo/
luntarie ꝓpter xp̄m moꝛtē sustinent. sic nō da
tur aureola nisi solū illis ꝙginib⁹ q̄ p̄ter xp̄m
volūtarie ꝓpōnūt virgines pmanere. ℣Talis
fuit beata lucia de qua legit ꝙ cū venisset ad
sepulcꝝ beate agarbe cū matre sua rhicia. et
mater eius ibidē sanata fuisset ab infirmita/
te sua dixit matri sue. ℣Ecce sanata es ꝙ ipsaz
℣Rogo ergo te p ipam q̄ te suis p̄cib⁹ sanauit
vt mihi nūq̄ de cetero spōsum noies. ꝫ que
mihi data eras. p dote pauplbus elargire.
Cui m̄r. ℣Lege ꝑus oculos meos. ꝛ q̄cq̄d de
bonis volueris facito. ad quā lucia. qō moꝛi
ens das ideo das qꝛ tecū ferre nō potes. ℣Va
igit' dū viuis ꝛ mercedē habebis. ℣Cū ergo ve
nissent domū ceperūt vendere oīa q̄ habebāt
ꝛ pauplb⁹ occulte distribuere. ℣Qō cū intelle
xisset sponsus cui lucia ꝓmissa erat. quesiuit
a matre vbi res deuenissent. At illa astute rñ
dit ꝙ vtilioꝛa bona ꝓpare vellet. Ille aūt pu
tabat ꝙ bona terrena ꝓpere vellet. ꝛ sic pmi
sit oīa vendi. Illa aūt oīno vendidit. ꝛ oīne
p̄cium pauplb⁹ distribuit. ℣Qō cū illa duxiſz
duxit eam ad pascasiū iudicem. accusans eaz
ꝙ xp̄iana facta esset. Qui cū cogeret eā sacri/
ficare dījs rñdit. ℣Sacrificiū deo placens est
visitare paupes ꝛ ipsis in tribulationib⁹ sub
uenire. ꝛ qꝛ amplius nō habeo qō offerā me/
ipaz offero. Cui pascasius. ℣Patrimoniū tuū
cū fornicatoꝛib⁹ tuis ꝓsumpsisti. Illa rñdit.
Coꝛruptoꝛes mentis ꝛ coꝛpis nūq̄ vidi. qsi
di. ℣Nunq̄ coꝛrupta fui nec mente nec coꝛpe.
qꝛ nūq̄ voluntatē nubendi habui. ℣In h̄ ptz
ꝙ beata lucia nō solum fuit virgo carne sed
etiā mente. sicut quedam tuot virgines coꝛ/
etiā mente. que aureolam suam per
poꝛe et non mente.

voluntatē nubendi amiserūt. Sciendū autē q̄ aureolā sic amissam possunt p̄ pniam recu pare, si ꝺceperūt finale ꝓpositum ꝑuandi ver ginitatem. ¶ Secūde virgines que tm̄ sunt ꝯgines mēte ⁊ nō carne sūt ille q̄ ꝺ volūtatē suā violauk. ⁊ ille nō amittūt aureolā in celo Legit eñ q̄ pascasi⁹ dixit ad luciaz q̄ vellet eā duci ad lupanar ⁊ violēter eā o ꝓpsumi. Il/ la rñdit. Si me iuite violauer⁊ castitas mihi duplicab ad coronā. cū meā voluntatē nūq̄ poteris ad ꝺsensū ꝓuocare. Hoc tñ nō est ad telligedū de duplicata aureola. sz q̄ duplex p̄miū hēbit vnū ꝑ ꝯginitate custodita ⁊ alīd ꝑ iuria passa Et q̄uis tales nō pdāt aureolā in celo. tñ pdūt insignia ꝯginitat⁊ in h̄ mōo Vñ leo pp̄. Famule dei q̄ o ꝓfessiōe barbari ca integritatē ꝯgitatis pdiderūt sine pudor⁊ laudabiliores erūt si se incōtamiatas nō au/ deāt ꝺpare ꝯginib⁹. Rō ꝯo ē. q̄ in militāti ecclia ꝺpank fm iudiciū būanū. qđ est fm q̄ apparet q̄ iuite sit corrupta. ⁊ iō nō defert in signia ꝯginea. ¶ Tercie sūt ꝯgines q̄ mente ⁊ corpe sūt ꝯgines. q̄. s. nūq̄ viros agnoverunt in re. nec vnq̄ habuerūt volūtatē nubēdi. sz solū suo spōso xpo suā ꝯginitatē ꝑuauerunt Talis fuit beata lucia. Jō dñs eā custodiuit ne polluerek. Cū eaz pascasi⁹ duci iuberet ad lupanar vt violarek. ibi spūssc̄us eā ita īmo/ bilē fecit q̄ mille viri eā nō potuerūt mouere Aūc fecit q̄nq̄ginta paria boū adduci. ⁊ tñ imobilis ꝑmansit. Vocauit autē magos vt suis incāratiōib⁹ eā mouerēt. sz oīno imobil⁹ ꝑmansit. Tūc pascasius dixit. Que sūt ista maleficia tua. Lucia dixit. Nō sunt ista ma leficia sz bñficia xpi. Porro si adhuc decem milia eaz adhibueris. vt ꝓs imobilē me vi debis. Putās ꝯo pascasi⁹ fm q̄rūdā figm̄ta q̄ loco fugarenk maleficia. iussit eā loco per fundi. Cūq̄ nec sic moueri posset angustiat⁹ nimis iussit copiosum ignē circa eā accēdi. pi cēq̄ ⁊ feruēs oleū sup eā fundi. Dixitq̄ lucia Inducias impetraui martyrū mei. vt credē/ tib⁹ timorē auferā passionis. ⁊ nō credēt̄ibus audaciā insultatiōis. Videtes aūt amici pa/ scasij eū angustiari. gladiū in gutture lucie i/ merserūt. Que nequaq̄ amittēs loquelā ait. Annūcio vob q̄ maxim⁹ cesar mortu⁹ ē. ⁊ so cius suus ꝺyoclecianus expulsus est a regno suo q̄ xp̄ianos ꝑsequebank. Et sicut ciuitati catbenēsi soror mea agatha ē data ꝓtectrix. sic ⁊ ego ciuitati syracusane ꝺcessa sū interuē trix. Hec ea loq̄nte ministri romanoꝝ venerūt ⁊ pascasiū a ꝓbēderūt ⁊ vinctū ad cesarez secū duxerūt. Audierat eñ cesar q̄ vniūsam puinciā fuerat ꝺpdat⁹. Uenies aūt roma ⁊ senatui accusat⁹ ꝑiter ⁊ ꝺuictus capitali sn̄ia ē punit⁹. Virgo ꝯo lucia de loco in q̄ ꝑcussa est nec est mora. nec spūm tradidit q̄usq̄ sacer dotes venirēt. ⁊ corp⁹ dñi ei traderēt. ⁊ oīs astātes amē dño rñderūt. In eodē aūt loco ē sepulta ⁊ eccl̄ia fabricata. passa ē aūt ꝑ ꝺstā tini ⁊ maxentij. circa annos. cccx.

De sancto Thoma aplo. Ser. VI

Respondit tho/ mas. ⁊ dixit. Dñs me⁹ ⁊ ꝺs me us. s. es tu. Job. penk. In ꝯbis ꝓsit⁊ fatet⁊ scūs thomas se esse fuū xp̄i ⁊ ip̄z dñm deū suū. Sciendū aūt q̄ sūt q̄tuor q̄ ꝺz hō in se hāt vt mereak fu⁹ dei ee q̄ in bro thoma iuenimus. ¶ Primū ē obedientia. videm⁹ eñ q̄ terreni dñi nō volūt hāt suos inobedi/ entes. multomagis rex celestis cui obediūt oēs creature. Act. v. Obedire oportz deo magis q̄z hoīb⁹. Job. xij. Qui mihi mīstrat me sequat⁊ s. ꝑ obedientiā. q̄ vt ꝺz Job. v. Ego descēdi ꝺ celo nō vt faciā volūtatē meā sz ei⁹ q̄ me mi/ sit. Ipse eñ obediēs fuit p̄z suo vsq̄ ad mort/ tē. sic ꝺz ad ꝓphil. ij. Vñ Matth. xvi. Si q̄s vult venire post me abneget semet ipm. i. ꝓpri am volūtatē. ⁊ sequat me. i. volūtatē meam. Aug⁹. Optimus mīster tu⁹ dñe ē ille q̄ non nitit h̄ a te audire qđ ipe voluerit. sz magis h̄ qđ a te audierit. Quātū displicz ꝺo q̄ sibi nō obedit p̄z in adā quē ꝓiecit de paradiso. ⁊ ī saul quē ꝓiecit de regno. Btūs aūt thomas fuit verus obediēs sic̄ p̄z in legēda sua. Cū eñ eet apud cesareā apparuit ei dñs dicēs. Rex in/ die Gundoferus misit nūciū suū abbanē q̄/ rere mgr̄m q̄ edificet sibi palaciū fm morem romanoꝝ. Veni g̃ ⁊ mittā te ad illū. Cui tho mas. Dñe q̄ vis mitte me ꝑter ad indos. Cui dñs. Vade secure. q̄ ego ero custos tui. Cū/ q̄z indos ꝑuerteris ad me cū palma martyrū venies. Cui thomas. Dñs meus est⁊ ego ser uus tuus. fiat volūtas tua. Cūq̄ nūcius ab/ banes noīe foꝝ pambularet apparuit ei dñs dicens. Quid cōparare vis iuuenis. Cui ille dixit. Dominus meus misit me vt cōducam fuos in architectonia arte eruditos. vt roma no ope sibi palaciū ꝺstruak. Tunc dñs tradi dit ei thomā asserens eū in tali arte plurimū ꝑitum. ⁊ sic obediēs fuit ⁊ navigauit versus indiam. ¶ Secundū qđ ꝺz hāt fuus xp̄i est mūdicia. Principes eñ terreni nolūt habe/ re imundos famulos. quātomagis rex cele/ stis vult habere mūdos suos. q̄ ipse dicit p̄ pb̄s. Ambulās in via imaculata hic mihi mi nistrabat. Zacharias ait Aue. i. Seruiamus illi in sanctitate. i. mūdiccia. sanctus eñ. id ē qđ mūdus. Mundicia eñ facit hoīem ami cum dei. Prouerb. xxij. Qui diligit cordis mūdiciam amicū habebit regem. s. celestem. Quantū aūt beatus thomas mundiciā dile/ xit. patet in boc q̄ etiā eam alīs cōmendauit

De sancto Thoma apl'o

Uñ legit. Cūq; nauigasset ꝟsus indiā venit in q̄ndaz ciuitatē in qua rex filie sue nuptias celebrauit. z fecit p̄conisari vt oēs itereſſe deberent nuptijs: alʒ regē offenderēt Contingit illuc apl'm z abbanē introire. Thomas aūt sedēs ad mēsam cibos gentiliū rangere nolebat. Uenit aūt puella q̄dā hebrea fistulā manu gerēs vnū quēq; laude aliq̄ ꝓmēdabat. vt dens scz apl'm intellexit hūc esse hebreū eo q̄ n̄ māducaret sʒ oc'os ad celū fixos hꝫet. Cūq; puella coꝛā eo caneret dicēs. Unus ē ōs hebꝛeoꝛ q̄ creauit oīa z fundauit maria. Apl's hec eadē ꝟba eā reperere satagebat. Uidens aūt pincerna q̄ nō manducaret neq; biberet. sed tm̄ oculos ad celum fixos haberet. apostolum dei in maxillam percussit. Cui apostolus. Non hinc surgam donec manus que me percussit huc a canib⁹ offerat. Dic igit ad hauriēdā aquā abūt z leo ip̄m occidit z sanguinē eius bibit. Lacerantib⁹ aūt canib⁹ ei⁹ coꝛpus. vnus niger canis manū ei⁹ dexteraz in mediū cōuiuiū apꝛtauit. Quo viso oīs turba obstupuit. z puella dicta ꝟba referens plectra fistula ad pedes apl'i se ꝓiecit z ip̄m adoꝛauit. Hmōi aūt vltiōz factā reꝓbat Aug⁹ in lib. ꝯ faustū. z asserit aliūde h̄ fuisse inſertū. Uñ z legenda hec q̄ ad pl'a suspecta habet Posset tñ dici q̄ h̄ nō aīo impēcandi nec vindicandi. sʒ mō p̄dicendi dictū ē. Et tūc apl's ad petitiōem regis spōsum z spōsam bñdixit Da ingens dñe adolescētulis h⁹ bñdictiōez tue dextre z in eoꝛ mēribꝫ semina semen vite Abeūte aūt apl'o in manib⁹ eoꝛ ramus palme plenus fructib⁹ ē inuētus. Comedentib⁹ spōso z spōsa de fructu ei⁹ ambo obdoꝛmiūt z somniū siīe ambo cernūt. Uidebat ēm eis q̄ rex gēmat⁹ eos āplectaret z diceret. Apl's meus bñdixit vos vt vite eterne ꝓcipes sitis. Uigilantib⁹ ipsis z mutuo sibi somnia reuelātib⁹ apl's ad eos ingredit clausis ianuis dicēs eis. Dñs meus z ōs me⁹ cui ego fuio vob mō a ꝓparuit. z me clausis ianuis introduxit vt sup vos benedictio mea fructificet. Uos hēris adhuc ꝟginitatē. i. mūdiciā q̄ est regina oīm ꝟtutuz. z fructus ꝓpetue salutis. soꝛoꝛ oīm angeloz. possessio oīm bonoz. vicꝛoria libidinū. fidei triūph⁹. expugnatio demonū z eternoz. securitas gaudioz. De libidine aūt coꝛruptio gignit. de coꝛruptiōe pollutio nascit. de pollutione reat⁹ oꝛit. de reatu ꝯfusio generat. Hec illo referēte duo angeli apparuerūt dicētes illis. Nos sumus angeli ad custodiaz vob deputati. z si apl'i monita bñ fuaueritis offerem⁹ deo oīa vota vīa. Tūc apl's eos baptisauit. z in fide fidel'r instruxit z ipsi ambo in castitate ꝓmāserūt. Spōsa dicta est pelagia z sacro velamine est ꝯsecrata. Spōsus noīe dyonisius illi ciuitati in ep̄m oꝛdinat. In h̄ pz q̄ btūs Thomas mūdiciā dilexit ī eo q̄ eā tm̄ ꝓmēdauit. Tercīū qō dz in se hꝫe ꝟtuus tp̄i ē intelligentia vt sit intelligens. Aug⁹. Ad intelligētiā spectat spūalīū z diuinaz ꝓhensiōes z ꝓplatiōes intelligere. Uel intelligētia ꝓprie ē q̄ hō p̄ ista terrena q̄ videt z audit intelligat celestia q̄ nō videt neq; audit. Uñ paul⁹ ad Ro. i. Inuisibilia dei a creatura mūdi p ea q̄ facta sunt intellecta ꝟspiciunt. ꝟbi gr̄a. Si hō videt claritatē aliquā in aliq̄ creatura sic in sole z in stella p h̄ ꝑt intelligere q̄ creatoꝛ q̄ hec creauit multo clarioꝛ sit. Itē si videt pulcritudinē in aliqua creatura p h̄ ꝑt itelligere q̄ creatoꝛ illaz multo pulcrioꝛ sit. si videt sapiam in serpēte vel in formica vel in gallo q̄ hz sciam distinguendi horas noctis p h̄ ꝑt intelligere q̄ creatoꝛ eoz multo sapiētioꝛ sit. Uñ oꝛ Sap. xiij A magnitudine spēi z creature cognoscibil'r ꝑt creator eoz videri. Job. xij. Interroga iumenta z docebūt te z volatilia celi z indicabūt tibi. Loq̄re terre z rñdebit tibi. z narrabūt tibi pisces mar⁹. Sz q̄dā sunt adeo grossi z hebetes in sensu q̄ nūq; sel'de ratiōnib⁹ meditank nec ꝓplāk celestia. sʒ sicut bruta aīalia circa ista trena ꝟsank. Hos reꝓhēdit dñs in pō. dicēs. Nolite fieri sic̄ equ⁹ z mulus quib⁹ Bern. Quō lux obscure circūdat oculos ceci vel clausos oculos. ita aīalis hō nō pcipit ea q̄ dei sunt. Certe intelligētia celestiū habuit btūs thomas q̄ audierat a dño In domo patris mei mansiōes multe sūt. Intellexit ēm h̄ de celesti mansiōe. Uñ regi petēti palaciuz in h̄ exilio ꝟstruxit eternū palaciū in celo. Cū ei ad regē indie venisset dicens se velle magnū palaciū ꝟstruere. Et cū rex ꝓ q̄dā negocio exiret terrā. thomas dedit oēm pecuniā pauperibus. z inūerabilē p̄l'm ad fidē ꝟuertit. Post bienniū cū rediret rex z audiret hec. scīm thomā cū abbane in ima retrusit carcerē. vt post modū viuos excoꝛiatos vltricib⁹ daret flāmis. Interea frater regis gad moꝛit. z ei sepulcꝛ magnifice ꝓparat. Quarto die q̄ moꝛtuus fuerat resurrexit z dixit. O frater ille bō quē tu excoꝛiare disponebas amic⁹ ē dei z angeli ei⁹ famulank ei q̄ me in gadium ducentes quoddā mihi oñderūt palaciū ex auro z argento z lapidib⁹ ꝑciosis mirabiliter fabricatū. Et cū eius pulcritudinē admirarer dixerūt mihi. Hoc est palacium quod fratri tuo Thomas ꝟstruxerat. Et cū dicerem. Utinam ianitoꝛ eius essem. Dixerunt mihi. Frater tuus illo fecit se indignū. si vis in illo manere rogabimus dñm vt te suscitare dignet vt istud a fratre tuo possis emere reddens ei pecuniam quam se estimat ꝑdidisse. Et cum resurrexisset cucurrit ad carcerem z fratri suo postulauit veniā. abiectisꝫ vinculis apl'm ro

gare cepit vt vestē p̄ciosaz accipet. Cui ap̄ls ignoras q̄ nihil carnale ꝛ nihil terrenū ge/stiūt q̄ cupiūt hr̄e in celestib⁹ prātē. Egredīē te aūt ap̄lo de carcere occurrit ei rex aduolu⁹ pedib⁹ ei⁹ ꝛ veniā postulabat. Tūc ap̄ls ait Multū vobis ds p̄stitit vt secreta sua vob⁹ oñderet. Credite in x̄pm ꝛ baptizemī vt eter/ni regni ptices sit⁹. Dixit ei frater reg⁹. Ui/di palaciū q̄ fratri meo fecisti q̄ ꝓpare ellē Cui ap̄ls. Hoc in volūtate fris tui ē. Cui rex. Illud erit meñ ꝛ ap̄ls fabricet tibi aliꝺ. Qꝺ si forte neq̄erit mihi ꝛ tibi ꝺ vnū ꝓñe ē. Rñ dit ap̄ls. Innūerabilia in celo sūt palacia ab initio secli ꝓparata. q̄ fidei p̄cio ꝛ elemosynis ꝓpant. Diuitie aūt vr̄e ad illa vos añcedere p̄nt. seq̄ vo oīno ñ p̄nt. Post vnū āt mēsē fecē ap̄ls ds pauꝑes illius p̄uincie ꝓgregari. q̄b⁹ ꝓgregatis debiles ꝛ infirmos seorsū stare iussit ꝛ sup eos orauit. Cūq̄ ꝺ docti fuerāt rñ/disserunt Amen. chorusc̄atio de celo venīēs tā ap̄lm q̄ ceteros fere p̄ horā mediā sic p̄stra/uit vt oñes se putarēt ictu fulguris interīsse. Erigēs aūt se ap̄ls dixit. Surgite quia dñs meus sic fulgur venit vosq̄ sanauit. Erigen tes aūt se ds sani facti sūt ꝛ deū ꝛ ap̄lm gl̄ifi cauerūt. Et sic mꝫta milia hoīm ad fidē ꝓuer tit. ꝛ tūc ad supiorē indiā ē p̄fectus. Quar tū q̄ ꝺ in fuo dei ꝺ esse est fidelitas. Matth. xxiiij. Fidelis fu⁹ quē ꝓstituit dñs sup fami/liā suā. Prou. xij. Qui fideliter agūt placēt deo. Fidelitas aūt ista ꝓsistit in ꝺ q̄ sibi soli fuiaꝫ ꝛ nō ds alienis. Lu. xiij. ꝛ Matth. iiij Dñm deū tuū adorab⁹ ꝛ illi soli fuies. i. Re gū. vij. Prepate corda vr̄a dño deo ꝛ seruite soli illi. Nā ꝺ r Mat. vi. Neo p̄t duob⁹ dñis fuire. s. deo ꝛ dyabolo. Sz btūs thomas so/li ꝺo fuiuit. illū solū adorauit. illū alīs solū vez deū esse p̄dicauit. Nā cū in india inferi/ori p̄dicasset ꝛ multos ꝓfūtisset sicut dictū est p̄rexit ad supiorē. ꝛ ibi vnū esse solū deū ado randū p̄dicauit. ꝛ q̄ndā mꝫ rex cecā illū inauit ꝛ ad fidē cōuertit. ꝛ macedoniā vxorē carilꝰ cognati regis baptisauit. ꝛ illa postea ꝓdor/mire carisio noluit. Qui iratus impetrauit a rege vt ap̄lm incarceraret. ꝛ rogauit regez vt mitteret reginā ad vxorē suā ꝓuertēdā. Mis sa aūt regīa cū eadē fidē recepit. Tūc ait rex ad carisiū. Uxor mea debuit ꝓuertere tuam ꝛ tua puertit meā. ꝛ iratus rex dixit ad tho/mā. Ut q̄d puertis vxores a viris suis. Cui thomas. Cū tu sis rex nō vis hr̄e inānata ser uitia. q̄tomagꝭ ds vult vt sibi in castitate ser uiaꝫ. Tūc iussit rex afferri laminas ardētes ꝛ fecit eū rex nudis pedib⁹ sup eas stare. ꝛ pti/nus nutu dei fons emanauit et eas extinxit. Tūc iussit eū mitti in fornacē ardentē p̄ no/crē integrā. ꝛ die altera illesus exiuit. Dixitq̄ carisius ad regē. Fac eū sacrificare dīs nr̄is vt sic intret trā dei sui. ꝛ q̄ nūc eū iuuat tunc eū derelinquet. Sup hoc thomas rñdit. Si adorauero deū tuū ds meus iraſcet deo tuo ꝛ nō mihi. Si aūt me adorante deū tuū de⁹ meus nō auertit eū sacrificabo illi. Sinaūt tu credes in eum. Rñdit rex. adhuc de pari loquer⁹. Tūc ap̄lus p̄cepit demoni hebraice q̄ cit̄o corā ydolo genua flecteret cōminue ret ydolū. flectens q̄ ap̄lus genua dixit. Ecce adoro sz nō ydolū istꝺ. adoro aūt dñm meū iesum x̄pum. in cui⁹ noīe p̄cipio tibi demon vt ydolū cōminuas. Et statim q̄si cera liq̄fa ctū ē. Tūc sacerdotes ydoli clamare ceperūt ꝛ pontifex tēpli eleuās gladiū trāstirit ap̄lm x̄piani aūt corpus ei⁹ sepelierūt. Postea āt imꝑator assyrioz noīe Alexander trāstulit corpus ap̄li in edissam ciuitatē. ꝛ in illa ciui tate nec̄ iudeus nec̄ pagan⁹ nec̄ hereticus p̄ōt viuere. nec eā alīq̄s tyrānus vincere p̄ōt.

In natiuitate dñi. Sermo. VII.

Uer natus est nobis. ꝛ filius datus ē nob. Ysa. ix. Hodie dicūt nobis boni ru mores. ꝛ oīb⁹ his q̄ x̄pm expectauerūt in isto aduentu ꝛ desiderauerūt ip̄m videre. ꝛ q̄ se p̄ parauerūt ad ip̄m recipiendū. Ecce em̄ in p̄/ma dñica aduētus petebant fideles aduētū ei⁹ dicentes. Ueni dñe ꝛ noli tardare. Et rñ/sum est eis. Ecce dñs veniet de longinquo ꝛ charitas eius replet orbē terraꝝ. In sequenti dñica lectū est eis quō venturus sit ad iudi/ciū et signa p̄cedētia. In tercia dñica beatus Paulus vidēs eū appropinq̄re dicit. Gau/dete q̄ dñs x̄pe est. Heri aūt certiores rumo res dicti sunt. Crastina die erit vobis salus. Sz hodie certissimi rumores portant⁹ p̄ nū/ciū celestē dicentē. Ecce euāgelizo vob⁹ gau/diū magnū q̄ erit oīmi p̄lo. q̄ natus ē vob⁹ saluator mōi. Illud aūt fuit gaudiū magnū ꝑm q̄druplicē dimēsionē. Primo q̄tū ad al titudinē. q̄ vsq̄ ad celū ascēdit et deū et āge los letificauit. Un āgeli tāto rumore et gau dio fuerūt repleti q̄ de celo descēderūt et suū gaudiū retulerūt pastorib⁹. Sic hō plenus gaudio nō p̄t se sustinere sz alīs nūciat et re uelat. sic angeli in x̄pi ntitate suū gaudiū nō soli portare potuerūt. sz hoīb⁹ nūciabāt. Se cūdo fuit magnū gaudiū q̄tū ad pfundum q̄ ifernū penetrauit et scōs q̄ in limbo erant ienarrabili gaudio ipleuit. Un Ysa. ix. Ha bitātib⁹ in regione vmbre mort⁹ lux orta est eis. Tercio fuit magnū gaudiū q̄tū ad lōgi tudinē. q̄ se extēdebat vsq̄ ad orietē. vñ ma gi q̄ erāt in orīēte tāto fuerr gaudio repleti q̄ sua regna reliq̄rūt et ad puer⁹ ihesū cucurrerūt Ex tēdebat etiā vsq̄ ad occidētē. vñ rome visa ē

imago ꝟginis circa solē. ⁊ tāto gaudio cesar augustus est ꝓfusus ꝙ ei thura obtulit ⁊ se dñm vocari recusauit. Quarto fuit magnus gaudiū q̄ntū ad latitudinē. qz ꝓfudit totum mūdū. ⁊ iō ntiuitas hui⁹ pueri fuit magne iocūditat⁊. ⁊ vtilitat⁊. Ait iō eccia hodie in ꝓncipio misse exultās cāuit. Puer natus ē nobis. Hz qlis puer. certe mirabilis. honorabilis ⁊ amabilis. Mirabilis fuit in seipo. mirabilis fuit in mre. mirabil' in celo. mirabil' in terra. mirabil' inter aīalia. mirabil' inter demones. mirabil' in sole. ⁊ in oī creatura. Primo mirabilis fuit in seipso. qz hodie mirabiliter ꝓuēit ōs⁊ hō. Cōuenit altus ⁊ imus. antiquus ⁊ iuuenis. magn⁹ ⁊ pu⁹. diues ⁊ paup Hodie dico ꝙ ꝓuenit altus ⁊ imus. Ille em dñs altissim⁹ cui⁹ altitudinē null⁹ hoim: nullus angelo⁊ nulla creatura attingere pt. ille hodie fact⁹ ē ita infim⁹ ⁊ ita hūilis ꝙ se ꝑmisit locari in imo loco. s. in p̄sepio. Cesar augustus p̄sidens vniūso orbi scire volēs q̄t ꝓuincie. q̄t ciuitates. q̄t castella. q̄t hoīes in vniūso orbe essent. ⁊ vñ trahebāt origines. statuit vt q̄libz ꝓgeret ad suā ciuitatē. ⁊ p̄sidi ꝓuincie denariū argēteū traderet. ⁊ se subditū imperio romāo ꝓfiteret. Joseph aūt cū de genere dauid essz a nazareth in bethleē ꝓfect⁹ ē volēs censuz ꝑ se ⁊ btā ꝟginē soluere. tunc optebat btām ꝟginē exire de hospitio suo. ⁊ ire ad terrā alienā exñs ḡuida. ⁊ ꝫ fuit magnū signuz hūilitat⁊. Aūc em oēs creature q̄rūꝫ ꝓmodū in partu. aues. s. nidū. bestia cauernā. q̄uncz mlier paup q̄rit cōmodū in ptu. Hz btā ꝟgo nullū potuit hre hospitiū neqz cōmodū in ptu filij sui. Cū aūt venissent bethleē. ⁊ qz pauper erāt ꝓpter diuites q̄ ꝓpter eandē cām ibi dē venerāt nullū hospitiū hre poterāt. Diuterūt ḡ in domū q̄ erat in ꝓxi trāsitu inter duas domus opimentū hns qđ diuersoziū dicebat. sub q̄ ciues ad loq̄ndū diebꝫ ocij solebant ꝓuenire. vbi forte ioseph p̄sepe bouī et asino fecerat. Ul'ꝫ opinioē alioꝝ ibi p̄sepe erat. vt rustici ō rure venientes pecora sua illic locarent. In ipsa nocte media diei dñice btā maria pepit filiū suū. ⁊ p̄sepio sub feno collocauit qz frigus erat. Hodie ꝓuenit ātiqu⁹ ⁊ iuuenis. Certe antiquus. qz in tēpe formatōis ade ōs ab eterno ⁊ sine ꝓncipio fuit. Iste puer antiq⁹ mre q̄ in. xiij. āno ꝓcepit eū. ⁊ xv. peperit eū. Ecce ille q̄ ita antiqu⁹ fuit fact⁹ est hodie puer iuuenis vni⁹ diei. ⁊ posit⁹ ē in p̄sepio ⁊ flebat in sinu mris. ⁊ ridebat coram angel' in celis. Hodie etiā ꝓuenit magn⁹ ⁊ puus. vñ bñ dic. celū ⁊ terrā ego impleo. q̄ ita magn⁹ est ꝙ ē sub terra. in terra. citra terrā. ⁊ totum mundū fuat sua manu quē totus mōs capere nō ꝑt sic cantat eccia. Ita puus factus ē hodie ⁊ collocatus ē in duobꝫ puis locis. s. in sinu mris ⁊ in p̄sepio. O qle gaudiū habuit maria q̄n xp̄m pepit. tūc em alloqbat eū ꝟb dulcissimis fm Amb. Tu ōs meus. tu creator meus. tu saluator meus. ⁊ iō qz es de⁹ meus te adoro tāqz deū meū. ⁊ ponēs eū in p̄sepio. iꝑm quē genuit adorauit. pcidēs super terrā. ⁊ reiterās ꝟba accipiens eū de p̄sepio ponēs eū in sinū deosculabat eū dicens. Tu dulcis meus filius. tu ꝓnceps meus. ⁊ sicut matres solent facere ⁊ dicere dilectis filiis suis. Hodie etiā ꝓuenit diues ⁊ paup simul. Vñ apl's. ij. Cor. viij. Qui cū diues esset ꝑ nob egenus factus est vt ꝑ ei⁹ inopiā diuites essemus. qz in manu ei⁹ sunt oēs thesauri. Et bñ ꝓz qz dat ei cui vult. quātū vult ⁊ q̄n vult. Pauptas eius hodie apparuit q̄n eū pepit. qz cussinū hre nō potuit qđ capiti suo supponeret. nec etiā habuit de q̄ ad hospitiū ꝓueniret. Iꝑm puez etiā in vilibꝫ pannis inuoluit. ⁊ bñ fecit vt pauptas a nob plus diligeret. et sua pauptate nos diuites faceret. ⁊ vt ꝓsolatorē paupez se esse monstraret.

De sctō Stephāo. Sermo. VIII

Intendēs in celum vidit gl'iam dei. Actu. vij. Post ascēsionē dñi apl'is p̄dicātibꝫ fidē augebat nūerus xp̄ianoꝝ. multi em venditis oīb⁹ q̄ hēbant ponebant p̄ciū ante pedes apl'oꝝ. de qñi oēs viuebant. ⁊ viduis ꝓuīs p̄erāt ⁊ cibaria mīstrabāt eis in mēsa. Factū ē aūt murmur inter eas. qz q̄dā earꝫ cōuerse ex gētibꝫ ⁊ q̄dā ex iudeis nō poterāt bñ ꝓcordare. Qđ audientes apl'i ꝓuocata mltitudie dixerūt. Nō ē equū nos relinqre ꝟbū dei ⁊ mīstrare mensis. Cōsiderate ḡ frēs viros ex vob⁹ boni testimonij septē plenos spūsctō et sapia. qs ꝓstituamus sup hoc opus. nos vo p̄ dicatiōi vacabim⁹. Placuit hoīb⁹ ⁊ ꝓstituerūt septē diaconos. q̄z btūs stephanus sanctior⁊ maior extitit. Stephan⁹ ār plen⁹ grā ⁊ fortitudie faciebat sig⁊ ꝑdigia mlta ī ꝑplo. Qđ audientes iudei surrexerūt ꝟ eū ⁊ disputabāt cū eo ⁊ nō poterāt resistere spūi ozis ei⁹ q̄ loqbat ꝑ os ei⁹. Cūqz disputatōe vincere eū nō poterāt duxerūt eū añ ꝟciliū adducētes ꝟ eū falsos testes q̄ accusauerūt eū ī gruoꝝ. s. q̄ locut⁹ fuisset blasphemiā ꝟ deū. ꝟ moysen. ꝟ legez ⁊ ꝟ tēplū. de oīb⁹ his excusauit se. ⁊ de ꝓmo dixit ꝙ nō esset locut⁹ blasphemiā ꝟ deū. qz dñs eoꝝ eēt rex gl'e. i. gl'osus dñs ⁊ digne gl'ificādus. De scō dixit ꝙ nō esset locutus ꝟ moysen. Nā moyses fuit vir diligens deū. ⁊ familiaris erat deo. ⁊ cū ipso loquens. ⁊ vñ

Sermo. VIII

porens in miraculis faciēdis in deserto. De tercio dixit q̄ nō eēt locut⁹ ꝫ legē. qz ōs plo/naliter dedit illā. De quarto dixit q̄ nō virtu passet tēplū. qz b̄ ōs plonal⁹ fieri p̄cepat. Cū b̄ec loq̄ret a p̄arult facies ei⁹ pulcra t cla ta rāḡ facies angeli. Tūc increpauit eos di cens. Dure ceruicis estis vos. t spūiscto sp restitistis. sic t p̄res vr̄i. sic t vos. Quē em̄ p pbaz nō sunt p̄secuti p̄res vr̄i. Oēs illos oc ciderūt q̄ p̄pbabāt de aduētu iusti. cuius vos nūc estis p̄ditores t homicide. legē ei dei ac cipitis t nō custoditis. Audiētibꝫ aūt h̄ dis/secabant cordibꝫ suis. t stridebāt dentibꝫ in eū. Stephanus aūt plen⁹ spūsco intendens in celū vidit gl̄iam dei oculis spūalibꝫ t non carnalibꝫ. t ih̄m stantē a dextris dei. t dixit. Ecce video celos aptos t filiū hois stantez a dextris virtut⁹ dei. Exclamātes aūt oēs voce magna ꝓhibuerūt aures suas. t eūcien tes eū extra ciuitatē lapidabāt eum. Et testes q̄ eū lapidabant posuerūt vestimēta sua secus pedes adolescētis q̄ vocabat saul⁹. t lapida bant stephanū inuocantē t dicētē. Dñe iesu accipe spūm meū. Positis aūt genibꝫ exclamauit voce magna dicens. Dñe iesu xp̄e ne statuas illis h̄ pctm̄. qz nesciūt q̄d faciūt. Et cū hec dixisset obdormiuit in dño. Notā/dū aūt q̄ b̄tus stephanus intēdebat in celum tripl̄r. sic t nos eriā ei⁹ exempla sequi debe/mus. Primo intēdebat in celū tāḡ in locū vbi thesauꝛ suū posuerat. Scō intēdebat in celū tanḡ in regnū in q̄ adiutoriū expecta bat. Tercio intendebat in celū tanḡ in ciui/tatē quā ꝑpetue inhabitare debebat. Prio dico q̄ b̄tus stephanus intēdebat in ce ū tan ḡ in locū vbi thesauꝛ suū posuerat. Ipse ei thesauꝛ suū nō collocauit in h̄ seculo transi/torio sed in celo ꝑpetuo. hm ꝓsiliuz xp̄i q̄ dic Matḥ. vi. Nolite thesaurizare vob̄ thesau/ros in terra vbi erugo t tinea demolit t vbi fures effodiūt t furant. Thesaurizate autez vob̄ thesauꝛ in celo vbi nec erugo nec tinea demolit. t vbi nec fures effodiūt nec furant. Istū thesauꝛ in celū mittimus q̄n thesaurū i. elemosynā pauplbꝫ erogam⁹. Unde Matḥ xix. venit ad iesum adolescens q̄dam dicens ei. Magister bone q̄d faciā vt habeā vitam eternā. Cui dñs. Si vis esse ꝑfectus vade t vende oīa q̄ habes t da pauplbꝫ t habebis thesauꝛ in celo. Exemplū. Eps q̄dā p̄dica/uit h̄ euāgeliū semel. Quicūq; ꝑter nomen meū t̄. centuplū accipiet t vitā eternā possi debit. Q̄d audiēs q̄dā saracen⁹ dixit ad epm Si ad supradictū tuū cautionē feceris fide/lem. oīa bona mea pauplbꝫ distribuā t fidē xp̄i recipiā. Epus aūt ꝓstituit sibi fideiusso/rem. t saracenus baptisat. t omnia bona sua pauplbꝫ distribuit. Tandē saracenus mort t vocauit epum t ait ei. Recordare pacti q̄d p̄miisisti mihi. t si pecunia mea post mortez nō centuplicet tantā pecuniā filiꝫ meis resti tues. Rndit epus. Dñs iesus xp̄us implere dignet q̄d p̄misi. alioq̄n faciā q̄d dixi. Mor tuo patre ceperunt pecuniā recupare filij. Et eps se in oronem ponēs monitus a deo fecit sepulcz aperiri p̄ntibꝫ filiꝫs. t inuenit in ma nu defuncti lr̄am scriptā aureis lr̄is ꝓtinen/tē. Jā recepi centuplū q̄d eps mihi p̄miserat t vitā eternā possideo. Sic ḡ exemplo hui⁹ viri t beati stephani debemus thesauz nr̄m ponere in celū. h̄ est in tutū locū. Unde dixit be ata lucia ad pascasiū q̄n q̄siuit de patrimōio suo q̄d dedit pauplbꝫ. Patrimoniū meū in tuto loco ꝓstitui. Et etiā beatus laurētius di xit ad decium. Thesaurus q̄s recꝛis manus paupez deportauerūt in celestes thesauros. Unde ꝛ Matḥ. vi. Ubi thesaurus tuus est ibi t cor tuū erit. Sed heu plēs sunt qui sibi stud ent thesaurizare thesauz in terra. De q̄ bus ꝛ Prouerb. xxviij. Qui festinat ditari nō erit innocens. i. sine pctō. Sicut em̄ spi/ne vir tangunt sine lesione manus. t lutum tangit vir sine inq̄natione. sic thesaurus vir colligit sine lesione ꝓscie. Dñs aūt vocat di uitias spinas. apl's aūt stercora. Qui aūt the saurizant in terra t nō in celo. magis habent cor inq̄natū ad terrena sicut dictū est. Ubi ē thesaurus tuus ibi est cor tuū. Sicut patz in vno diuite Luc. xij. q̄ dixit. Aīa mea habes multa bona ꝓstituta in annos plimos. reqe sce. epulare. comede. bibe. t dixit ei dominꝰ. Stulte hac nocte repetent a te demones aīaz tuā. t cui⁹ tūc erūt q̄ congregasti. Unde Baruch iij. Ubi sunt q̄ argentū t auz thesaurizāt in q̄ oīs hoīes ꝓfidunt q̄ ad inferos descende rūt. Exēplū. Quidā vsurarius habebat du os filios. q̄z vnus relicto p̄re t fratre t oib⁹ q̄ hēbant heremū ītrauit volēs thesauz suū in celo collocare. Alius aūt manēs cū p̄re vo lens in terra thesaurisare. Accidit ār p̄cedēte ꝑe vt ābo morerēt. Qđ audiēs heremita ro gauit deū vt sibi de eoz statu vellet reuelare Rapit igit t ab angelo in ifernū ducit t ibi eos mīme inuenit. et vltio a puteo q̄dā puteo ex erūt cū flāma p̄ t filius seinuicē tāḡ canes isa ni mordētes t mutuo sibi maledicētes. t p̄ dixit filio. Maledicꝰ sis tu fili. qz ꝑt te vsu ras congregauī. t filius ei⁹ dixit p̄i. Maledicꝰ sis tu p̄. qz ꝑt tuā vsurā sū dānat⁹. t sic inuicē mordētes t maledicētes ei⁹ in puteū sūt reū si. Heremita aūt ad se reūsus vitā suā in bo/no finiuit. Scō b̄tus stephan⁹ intēdebat in celū tāḡ in locū vel in regnū in q̄ adiuto/riū expectaret. vel auxiliū in tribulatiōe. qz ī oī tribulatōe nr̄a dēm⁹ auxiliū a dō petere. p̄s Auxiliū meū a dño q̄ fec celū t terrā. Ber̄.

Quantūcūqz seuiat tribulatō nō putes te de
flictū a deo. sz memiers esse scriptū. Cum ipo
sum in tribulatōe. Uñ dixit rex iosaphat i pa
roboł. Ape tribulatōis z cū in nob ꝓtus non
sit z ignoram⁹ qđ agere dēamus hoc solū re
sidui habem⁹ vt oculos nr̄os ad deū dirigam⁹
ps. Juxt est dñs his qui tribulato sunt corde.
Qđ ptz Dan. iij. vbi vidit nabuchodonosor
in fornace cum trib⁹ pueris q̄rtum sil'em filio
dei. ps. Nolite g̃ spare in ꝑncipib⁹ neqz in fi
lijs hoim in quib⁹ nō est salus. sed spate i do
mino z petite auxiliū ab eo. Exēplū legitur ꝺ
quodā milite q̄ mlro tpe fuerat cuidā ꝑnci
pi. z cum g̃uiter infirmaret z astaret ei ꝑnc
ceps z diceret q̄ multū ꝺoleret ei. z q̄ pete
ret ab eo qđcūqz vellet. Rñdit eger q̄ p omi
suo fuitō ipm ab illa ifirmitate libaret vł sal
tem ei inducias ad aliqđ tps ipetraret. Ille
aūt ꝑnceps dixit q̄ hoc nll⁹ facere posset nisi
solus deus. Et dixit eger. At ego illi soli q̄ so
lus p̄t iuuare ꝓmitto si me libauerit ei in ppe
tuū fuitā. z sic fcm est ¶ Tercio btūs stephā⁹
intēdebat in celū tanqz in ciuitatē. q̄m perpe
tue inhabitare desideraret. Uñ aplus Deb.
xiij. Non em̄ hic hēmus manētē ciuitatē siue
locū sz futurā inquirimus. Ad q̄m pdu. z̄.

¶ De eodem Sermo IX

Stephan⁹ ple
nus gr̄a z fortitudine faciebat ꝓ
digia z signa magna in populo
Act. vi. Hodie scā mater eccia recolit pug
nam milit⁹ sui btī stephani. Iste em̄ est ligni
fer olim martyx. q̄ post ascēsionē dñi ꝓmi⁹
ꝓ violētiā martyrij celū itrauit. qđ erat in eo
multū gl'osum. Cū em̄ castx aliqđ impugna
tur nō est multū laudabil' q̄ intrat postqz ma
ior ps exercit⁹ intrauit. Sed ille valde gl'o
sus hz qui ꝓmi⁹ vł scōs itrat. z sic fecit btūs
stephanus. z iō merito ꝺmēdat hodie dicēdo
Plen⁹ gr̄a z fortitudine. In quib⁹ verb⁹ no
tare possum⁹ occisionē btī stephāi. Circa pas
sionē ei⁹ notādū est q̄ dyabol⁹ triplici mō co
natur scōs supare. Aliqñ in ꝑspis vt allicias
sicut in diuitijs z honorib⁹. Aliqñ in aduers⁹
vt frāgat. sicut fecit btō Iob. Aliqñ in astutijs
vt decipiat. sicut decepit euaz. z ideo ꝺr mille
artifex. q̄ mille artib⁹ decipit hoīes. Isto tri
plici mō dyabol⁹ btūm stephanū decipe volu
it sed nō potuit. q̄ animus ei⁹ aliquib⁹ ꝑsperis
allici nō potuit. q̄ nec honorib⁹ nec diuitijs.
Fuit quidē in magno honore. q̄ dyacon⁹ ꝺr
dinat⁹ fuit ab aplis. Fuitēt ꝑalīū ammīstra
tor. q̄ ꝑfect⁹ erat. tñ in rāctis ꝑspis nō potuit
seduci ad pctūm vel ad statū malū. Scōo dya
bolus nō potuit eū decipe ꝑ astutiā vel ꝑ fal
sam sapiam hoīm. Surrexerūt q̄dā de syna
goga disputātes cū stephano. Inuidētes em̄
ei q̄ apl'i eū ꝑfecerāt iudeis. z eū ꝓuincere cu
piētes triplici mō ipm aggressi sunt. s. dispu
tatōe. testiū ꝓductō e. z illatiōe tormēto⁹. Sz
tñ ipse supauit disputatōes. z ꝓuicit testes. et
de suis tormentib⁹ triūphauit. In q̄libet aūtez
pugna adiutoriū sibi a deo dē celo datum est
In ꝓma dat⁹ est ei spūscūs. s. qui facūdiā mi
strauit. In scōa datus est ei angelic⁹ vult⁹ qui
falsos testes terreret. In tercia visus est xp̄us
eū iuuare. Uñ ꝺr. Nō poterāt resistere sapie
et spū. q̄ loq̄bat ꝑ btūm stephanum. Matth. x.
Nō em̄ vos estis qui loq̄mi sed spūs ꝑris vr̄i
qui loq̄tur in vob. Tercio conat⁹ est dyabo
lus eū vincere ꝑ aduersa. i. ꝑ supplicia z tor
mēta. inducēs iudeos ad hoc vt ipm occiderēt
et lapidarēt. Uñ cū btūs stephan⁹ se de oīb⁹
his que sibi testes falsi obiecerūt excusasset et
eos oēs argueret. stridebāt dentib⁹ in eū. z eū
citēs eū ex ciuitatē lapidabāt eū. sed eū vince
re nō potuerūt. q̄ habuit in certamie suo qn
qz adiutores a deo. Qui aūt miles vincī nō pe
facit hoc q̄ aliqñ hz grādē exercitū. q̄ videt
regēañ se dimicātē fortiter. Aliqñ grādē spe
ctacl'm. q̄ forte scit totā ciuitatē ipm spectā
tem z ꝺsiderātē. Aliqñ habz grādē ꝓmiū. q̄
scit se coronari si vicerit. z ꝺcapitari si succu
buerit. Aliqñ grādē auxiliū. q̄ scit iuxt se pu
gilē fortissimū in suū adiutoriū ꝑparatū. aut
aliqñ forte castx hz. ad qđ qñ vult p̄t refuge
re z ab hostib⁹ tut⁹ eē. Ista q̄nqz btūs stepha
nus habuit. Prio igit habuit magnū exerci
tū qñ ipm xp̄m regē a dextr⁹ vidit. q̄ tā forti
ter añ se dimicauit. Ubi dic glo. Nebō lapi
datus dubitet in terra. de⁹ hō appet crucifix⁹
in celo siue in gl'a. De hoc quidē exēplo petr⁹
ait. i. Pe. ij. Xp̄s passus est ꝓnob⁹ vob⁹ relin
qns exēplū vt sequmi vestigia ei⁹. Scōo ha
buit grande spectacl'm. qđ notat ꝑ hoc qđ ꝺr
q̄ vidit celos aptos. Apte nāqz vidit q̄ rex
gl'e z tota curia celestis stetit videre militē di
micātē. Illud spectacl'm nos attendere dēmus
q̄ nos aspicit xp̄s angeli z oēs scti eius. sicut
dicit apl's. i. Cor. xij. Spectacl'm facti sumus
mūdo angel' z hoīb⁹. Tercio habuit corā se re
gē oppositū grāde ꝓmiū ꝓmittēdo. qđ notat
cum ꝺr. gl'am dei. Nā sicut Bre. dic. Cōsi de
ratō ꝓmij minuit flagella. Nos ēt in tribula
tōe positi ꝺsiderare dēm⁹ q̄ nobcelestē ꝓmiū
apponit qđ debet vincētib⁹. z q̄ apposui ti
bi aqm z ignē. ad qđ volues appone manus
tuā. Quarto habuit grāde auxiliuz. s. xp̄m se
adiuuare patū. qđ notat cū ꝺr. Et iesū stantē
a dextr⁹ ꝑtes dei. vbi dic glo. q̄ stare pugnā
tis est causa adiuuādi. Recte stare a dextr⁹ vi
dit quē inter ꝑsecutores habuit adiutorem.
Nos ēt in tribulatōe positi ꝺsiderare dēmus
q̄ nō soli pugnam⁹. sed de⁹ ꝑ nob. Unde ꝑa

Sermo. IX

Cum ipo sum in tribulatõe. Hoc ẽt figuratũ hẽm⁹ Exo. xuij. vbi legit. q cũ filij yst egrederẽtur de terra egypti. t venissent ad mare rubꝝ. t vidissent egyptios post se insequẽtes clamauerũt ad moysen dicẽtes. Nunqd ñ erant nob sepulcra in egypto q nos eduxisti vt hĩ terficiamur gladio. Quib⁹ rñdit moyses. Nolite timere. dñs em pugnabit p vob t vos tacebitis. t stati pcussit mare ẏga t diuisũ est. t sic copede trãsierũt. Quos cũ insequẽrent egyptij submersi sunt. Ilo. p filios yst nos xpiani significamur. Cũ volum⁹ fugere de egypto. i. de malo statu vite vl de tenebꝝ pctõꝝ. tũc insequitur nos pharao. i. dyabol⁹ cũ suo exercitu Sed cũ iã vidꝝ nob q nõ possum⁹ ei resistere tũc moyses. i. pdicatoꝝ dic nob. Nolite timere. qꝝ deus p vob pugnabit. hostes in mari. i. in inferno submergẽdo. t nos in terrã pmissiõis scz in regnũ celoꝝ introducimur. Tota ẽt curia celestis nos adiuuat pugnãdo p⁹ nobis Vñ ps. Leuaui oc̃los meos in mõtes. vñ veniet auxiliũ mihi. Hoc ẽt figuratũ hẽm⁹. vñ. Re. vi. vbi legitur q cũ qdam rex obsedisset vnam ciuitatẽ in qua Helyse⁹ ꝓpheta erat q habebat vnũ puerꝝ qui sibi famulabat. q cum vidisset exercitũ magnũ añcedẽtem. dixit. Ue nobis dñe. Cui rñdit ꝓpheta. Noli timere. plꝰes ei nobiscũ sunt qꝫ cũ illꝰ. Et rapuit dñs oc̃los pueri. t vidit mõtez plenũ exercitu celestis curie qui sedebãt sup igneos eqs t currus. qs miserat dñs in adiutoriũ pp⁹ suo. Quito habuit forte t grãde refugiũ. s. ipm celum qꝫ vidit aptũ. t ad qꝫ dẽbat refugere. t ab hostib⁹ esse tutus ẽt. Et sic pz primũ Scõo brũs lucas describit passionis sue occasionẽ. q qdẽ fuit ex eo q vitatẽ pdicauit. t qꝫ vicia reprehendebat et qꝫ multa miracula faciebat. Non tm̃ signa fecit in vita. sz ẽt multa fecit post mortẽ. Quorum qdã oñdebant ãnte fuit miscõe. qdã ãnte fuit potẽtie. t qdã ante fuit reuerẽtie. Fecit em̃ qdam miracla q oñdebant suã miscõiam qꝫ multꝫ tribulatis subuenit misceriter. sic pz in fratre t sorore q ꝑter pctm̃ qꝫ ꝑmiserat in mẽbre tremorẽ mẽbroꝝ incurrerũt. De q refert Augꝰ. q erat qdam nobilꝭ dña que hẽbat decem filios. quoꝝ septẽ erant mares t tres femelle. Quadã vice cum mr̃ ab eis offenderet maledictõem suã filijs imꝑcabat. subito oẽs tremorẽ mẽbroꝝ sunt horribiliꝫ pcussi. q ciui um suoꝝ oc̃los nõ ferẽtes. p totũ mõm vagari cepũt. t qcũqꝫ ibãt oĩm in se ꝙuertebãt aspectũ. quoꝝ duo. s. frater t soror paula t palladia dũ yponie eccl̃iam bti stephani itrarent mĩtis pcib⁹ ambo ꝙsecuti sunt sanitatẽ. Pietas sua in ꝺ apparuit q ẽt p suis lapidatoribꝰ flexꝫ genib⁹ oravit. sed p se oravit stãdo. Secundo fec qdã miracla q oñdebãt suã potẽtiã Ipe em̃ habuit posse sup insensibilia. sicut super celũ. qꝺ suis meritꝭ aptũ est in sua passiõe Item sup terrã qñ in iuentõe sui corpis fec eam tremere. Item sup aerẽ. qꝫ cum siccitas magna eẽt. tũc mlta pluuia descẽdit de aere suis meritis. Item sup aqm̃. qꝫ sic legitur in trãslatõe sui corpis. Alexander senatoꝝ ꝙstãtinopol. cũ vx ore sua abũt hierosolimã. t brõ stephano oratoriũ ꝙstruxit. ac post obitũ suũ iux ei⁹ corpus fecit sepeliri. Euoluꝫ septẽ annis Juliana vxor sua in patriã suã volẽs redire. corp⁹ viri volẽs secũ ferre. Qꝺ cum ab epo mlt⁹ pcib⁹ postulasset. eps duos loculos argẽteos ptulit di. Nescio qꝺ ex istis loculꝭ sit viri tui. Et ista ait. Ego scio. t ipetũ faciẽs amplexata est corpus bti stephani. Sic ḡ cum putauit accipere corp⁹ viri sui. recepit ex casu corp⁹ beati stephani. Cum aũt nauim̃ trasset cum corpe ymni suscitauerũt angelici. t clamabãt demones t suscitauerũt tẽpestatẽ dicentes. Ue nob. qꝫ stephanus nos diro vulnere verbat. Cum autez naute naufragiũ timerent. inuocabant btm̃ stephanũ. t ꝓtinuo apparuit eis di. Ego sum. nolite timere. t statim tranqllitas fcã est. Item habuit ptãtem sup corpa languida. qꝫ in inuentõe sui scissimi corpis sexagita hoĩes a suis lãguoribꝰ sanati sunt. Item ptãtem habuit super demões. sic pz in filia theodosij obsessa. ꝺ qua eiecit demonẽ. Nec mirꝫ si reliqe ei⁹ sunt tante prãtis. cũ ẽt res insensibiles in ei⁹ noĩe iuuenẽt fuisse magne ꝓtutis. sicut pãni t flores Nam sic dicit Aug. Cum qdam mlier eẽt defuncta. tunica bti stephani sup corp⁹ defuncte posita est. t ꝓtinus sana surrexit. Flores ẽt qui sup altare bti stephani erant positi. t ide ablati t sup oc̃los cuiusdã mlieris cece ĩpositi. statim que fuerat ceca visum recepit. Tercio fecit qdaz miracla. que oñdebant ãnte fuerit reuerentie. Aꝰ nanqꝫ corpus in reuerentia ipe deus habuit. angeli. apli. t ẽt spũs malignꝭ. t etiã mortui. Deus qdem in reuerentia habuit eius corpus. qꝫ cum in vili loco iacuit deus ipm̃ manifestauit. t in mõte syon sepeliri fecit. Item angeli ipm̃ in reuerẽtia habuerũt Nam cũ eius corp⁹ p mare ꝙstantinopoli ducerẽtur. angeli celestẽ melodiã sup ipm̃ cantare auditi sunt. Postmoꝺ ꝙo cũ de ꝙstantinopoli romã esset translatũ. vox angelica audita est. O felix roma q corp⁹ laurentij hyspani. t stephani hierosolimitani in vno claudis nausoleo. Item ipm̃ in reuerentia habuerũt apli. Demõ em̃ clamauit p filiã theodosij dicens hec ẏba. Nisi stephan⁹ romam veniat nõ exibo. qꝫ sic est voluntas apl'oꝝ. Item in reuentia eum habuerũt spũs maligni. Nam ei⁹ scitatem ꝙfitebanꝰ. Cũ em̃ corp⁹ eius ꝙstantinopolim deferebaꝰ. demões clamabant. Seru⁹ dei quẽ lapidabant iudei venit. Cũ ẽt corpus ei⁹ ꝓmo romam venisset. t in eccl̃ia bti petri ipm̃

reponere vellent. dem̃o ꝙ ō filia theodosij exi
uit: clamauit di. Frustra laboratis hic. qz apō
frem suū laurentiū sibi sedē elegit. Jpm ēt in
reuerētia habuerūt mortui. Nam cū sepulcz
bti laurētij fuissz aptum. moꝛ laurēti⁹ in latus
se ouertit. ⁊ mediū sepulcz bto stephano reli
quit. Et ideo nos ipm honorare dēmus. ꝺa
nos iuuare potest in oīb⁹ necessitatib⁹ pstā/
te dño nostro

De sancto Johanne euangelista.

Sermo X

QVi timet deuz facier bona. Eccī. xv. s. tiꝛi filia
li. q. d. Qui vult facere bona. dz
ta facere in tiꝛe filiali. ⁊ tūc erunt dño accep
ta Sciēdū aūt est ꝙ multiplex est timor. s.
natural'. hūanus. mūdanus. seruil'. inutilis. ⁊
filia". Noꝛ aūt timoꝛ. alius bon⁹. ali⁹ mal⁹.
alius nec bon⁹ nec malus. ali⁹ ꝙ ad aliqd bon⁹
et quo ad aliqd malus. Timoꝛ natural' ē qñ
aliqs natural'r timet mortē. vl' aliqō nociuuz
nature. Hūc timoꝛē dz qlibet hō siue bon⁹ si/
ue malus. qz naturale est hoiem tiere mortem
Et tal' timoꝛ nō est bon⁹ nec mal⁹. qz p tales
timoꝛē nec hō mereꝛ gl'am nec penaz. Hūc
tiꝛē habuit xp̃s p̃m ei⁹ hūanitatē. Dz enim
Mat. xxvi. Appropinq̃nte aūt hora passio/
nis exiuit ih̃s ex ciuitatē ⁊ venit ad mōtem oli
ueti. ⁊ dixit discipul' suis. Sedete hic donecva
dam ⁊ oꝛē. Et iuit ab eis q̃tū est iactus lapi/
dis. ⁊ cepit pauere ⁊ tedere. ⁊ tristari ⁊ mest⁹
esse. Et posit⁹ genib⁹ oꝛauit di. Pr̃ si possibi/
le est trāseat a me calix iste. Hl. Ut verus hō
timebat mortē. ⁊ fact⁹ est sudoꝛ ei⁹ tāq̃ gutte sā/
guis decurrētis in terrā. Hūc tiꝛez ēt habuit
bt̄us iohānes euāgelista. Dz em̃ Marc. xvi̅.
Cūq̃ xp̃s captus eēt ⁊ ligat⁹ ⁊ ducereꝛ ad iu
dicē. adolescēs ꝺdam. s. iohānes seq̃batr eū a/
mictus syndone sup nudo coꝛpe. ⁊ cū vellent
eū iudei tenere. relicta syndone in man⁹ trahē
tiū eū nudus pfugit. ⁊ sic natural'r mortez ti/
muit. ⁊ in h̄ nō peccauit. qz lz caro ei⁹ natura/
liter mortē tieret. tñ spūs eius pmpt⁹ fuit cuz
xp̃o mortē sustiere. Dixit em̃ paz ātea. Pa/
rat⁹ sum tecū mori. ⁊ hoc est qđ dom̃in⁹ dixit
Spūs qdē pmpt⁹ est. caro aūt infirma Ti/
moꝛ hūanus est cū qs de coꝛpe suo tiet. ita' ꝙ
poti⁹ peccaret q̃ mortē vl' penā coꝛpis sustie
ret. Jste tiꝛ sp malus est. qz pēm aliqñ veni
ale ē ⁊ aliqñ mortale. Veniale est qñ hō poti
us vellet peccare venial'r q̃ sustiere mortē vl'
penā coꝛpis. Sz mortl'e est qñ hō poti⁹ vellz
re peccare mortl'r q̃ mortē vl' penā coꝛpis sustie
re. Jstū tiꝛē habuit petr⁹ qñ. ꝓpter tiꝛē moꝛ/
tis mortl'r peccauit dñm negādo. Et si in tl'i
tiꝛe moꝛtu⁹ fuissz. eternal'r dānat⁹ fuissz. Sz
dñs eū mis̄icorditer respexit. ⁊ ad pn̄am re/
duxit. Cōtra hūc tiꝛē dic̄ dñs. Mat. v. No/
lite tiere eos ꝙ occidūt coꝛpus. aīam aūt non
pñt occidere. tiete aūt eū ꝙ pōt occidere ⁊ coꝛ
pus ⁊ aīam. mittere in gehennā ignis. Extē/
plū in septē fratrib⁹. ij. Mach. vij. Hūc tiꝛē
nō habuit bt̄us iohānes. Pro dño em̃ pati⁹
moꝛi ꝓpt⁹ fuit. qz nll'm tirannū vl' penam ti/
muit. Legit em̃ in sua legēda ꝙ domicianus
misit eū in doliū feruent̄ olei. ⁊ dñs eū illesuz
custodiuit. Deiñ eū in pathmos insulā rele/
gauit. vt ibi fame moꝛeret. Sz ibi eū dñs vo
uit. ⁊ ei ml'ra miracl'a oñdit. Nā eodē āno im
perator occidit. ⁊ iohes cū honoꝛe reuocatur.
Cū aūt p totā asyā p̄dicasset ⁊ ml'ra miracl'a fe
cisset. sacerdotes ydoloꝝ seditiōem in ppl'o cō
eū ꝯcitabant. Tūc trahebāt eū ad tēplū dya/
ne volētes eū cogere ad sacrificandū. Oꝛante
aūt bt̄o iohe tēplū penit⁹ coꝛruit. ⁊ ydolum ē
pminutū. Aristodem⁹ aūt pōtifex seditiōem
ꝯcitauit. Cui iohes ait. Quid vis vt faciā ti/
bi vt pla ceꝛs. Cui ille. Si vis vt credā in dm̃
tuū dabo tibi venenū bibere. ⁊ si nll'am lesio/
nē senseꝛs de⁹ tu⁹ ver⁹ est. Pr̃i⁹ aūt videb alios
moꝛi ex illo veneno. Cui iapl's. Fac sic̄ locut⁹
es. Adducunt̄ ꝙ duo viri dānati. q̃ cū bibissēt
venenū. cito moꝛiunt̄. Tūc apl's signū crucis
sup signatū calicē fecit. ⁊ nll'am lesio nē sensit.
Et ait Aristodem⁹. Si istos duos suscitaue/
ris sine dubio credā. Tūc apl's tunicā suaz ei
ꝓbuit. dicēs ꝙ ponereꝛ eā sup coꝛpa moꝛtuo/
rū. ⁊ diceret. In noīe iesu xp̃i surgite. ⁊ sic fc̄m
est. Ar pōtifex cū oīb⁹ suis baptisatus est. Et
sic pz quō bt̄us iohes euāgelista nō habuit ti
moꝛē hūanū. Timoꝛ mūdanus est qñ hō
nimis tiet ꝓditiōem reꝛ tpaliū. ita ꝙ potius
vellet peccare q̃ ꝑdere bona sua. ⁊ ille tiꝛ eti
am sp est malus. qz aliqñ est pēm veniale. ali
qñ mortl'e. Veniale qñ hō poti⁹ vellet pecca/
re venial'r q̃ ꝑdere bona sua. Mortale est qñ
hō poti⁹ vellet peccare mortl'r q̃ ꝑdere bona
sua. Hunc timoꝛē habuit herodes qñ timuit
amittere regnū. ⁊ occidit oēs pueros. qrēs sil'
occidere xp̃m regē. Jstū tiꝛē etiā hūt omnes
hoīes ꝙ timēt ꝑdere bona sua tpalia. ꝙ potiusꝫ
piurāt vl' mētiunt̄ ⁊ sil'ia ꝺ ōm omittūt q̃ bo
na sua ꝑdāt. Jstū timoꝛē ēt adolescēs ille ha/
buit de q̃ oꝛ Mat. xix. ꝙ tristis abiit qñ dñs
ei dixit. Vade q̄ vēde oīa q̃ hēs. ⁊ da pauꝑib⁹
Valē tiꝛē nō habuit bt̄us iohes ꝙ reliqt oīa.
et secutus est xp̃m. Nota euāgeliū Mat. vij.
Ambulās iesus iuxt̄ mare galilee. vidit iaco/
bum zebedei. ⁊ iohānē frem eius in mari cum
nauī ⁊ cum patre suo. ⁊ vocauit eos. Qui⁹relt
ctis oīb⁹. secuti sunt eum. Licet Johannes
pauca reliqt tempalia. tñ multū reliqt qñ vo
luntatē hūdi reliqt. Timoꝛ seruil' est qndo
aliqs ꝯtinet se a peccato ꝓpter timoꝛem pene

infernalis vel tpalis ⁊ non ꝓpter deum. Aug. Irratiõabil'r se putat victore peccati q̃ timore nõ peccat. siue tpalis pene siue future In eo ei viuit volũtas peccãdi ⁊ seq̃retur opus si speraretur ipunitas. Talẽ timorẽ habuit pharao qui tpe afflictõis timebat õm. ⁊ pmisit se deo velle obedire. sed cessante plaga dixit. Nescio dñm nec dimittã ysrl'. Timor ille bonus est quo ad hoc q̃ trahit hoiem a pcto. Sed maꝰ est q̃ ad hoc. qz nõ inducit hoiem in vitã eternam. ℣ Timor initial' est qñ hõ ex vna pte timet penam gehẽne. sed ex alia pte õm timet. et timor ille bonꝰ est sed nõ pfectus. Hz enim duos oc'os. s. dextr̃ quo õm r̃spicit. ⁊ sinistr̃ quo infernũ respicit. Sz dyabolus conat' eruere oc'm dextr̃. Et ideo figuratus est. i. Resi. p. Naas q̃ eruere volebat oĩum oc'os dextros q̃s capiebat. Cupit eĩm dyabolus q̃ peccata dimittamus tm̃ ꝓpter penã inferni. sed nõ ꝓpter õm. ℣ Timor filial' est qñ hõ facit bõa et vitat mala. non ꝓpter timorẽ inferni sz ex caritate dei tm̃. Si eĩm sciret se nunq̃ sensiturũ aliq̃m penam. neq̃ tpalem neq̃ eternam. ad huc tm̃ ꝓpter reuerẽtiam ⁊ cari tatẽ dei q̃m haberet ad õm vellet sibi cauere a peccato. sicut filius qui hz dulcem prẽm. qui si sciret se nil'z offensionẽ recipe. tm̃ ex caritate timeret patrez suũ offendere. Et ille timor pfectus est. ⁊ õil lo dic̃ ps. Timere dñm oẽs sci eius. Tior eĩm ille manebit post hanc vitã. Uñ ps. Timor dñi scũs ꝑmanens in scl'm scl'i. Huic timorez scz filialẽ habuit brũs Johannes euangelista qui õm ex toto corde suo dilexit. Oõ pz i hoc qz prẽm suũ ⁊ omĩa que habuit vel hre potuit ꝓpter õm dereliq̃t. spõsam suam dimisit ⁊ sibi adhesit. ⁊ ꝓpter eum mori par' fuit. Jo. xv Maiorẽ caritatẽ nemo hz vt aĩam suam q̃s ponat ꝑ amicis suis. qz x̃pm ex toto corde dilexit. Jpe eĩm diligẽtes se diligit. Prouũb. viij Ego diligẽtes me diligo. Quã dilectõez x̃ps in mlt̃is oñdebat btõ iohanni. Pr̃io. qz eum in sua trãsfiguratõe spẽal'r assumpsit. ⁊ gl'am suã sibi dem̃rauit. Scõo in hoc q̃ eu̇z final'r sup̃ pectus suũ recũbere fecit. ⁊ ibi fonte dñe sapie eum potabat. ⁊ tantũ de eo hausit q̃ sup oẽs scõs de trinitate ⁊ dñitate altius diſputauit qñ dixit. In ꝓncipio erat ℞. ⁊c̃. Tercio. q̃a sibi secrete ꝓditorẽ suum oñdit. Quarto qz eũ in frẽm elegit. qñ sibi m̃rem suam tribuit dicẽs ecce m̃r tua. Ad m̃rem aũt dixit. Ecce filius tuus. Jo. xix. Quinto ex eo q̃ nõ ꝓmũi morte sed spãli ip̃m mori voluit. Cum eĩm nonagintanouẽ eẽt annoz̃ appuit ei dñs cum discipulis suis di. Veni dilecte mi ad me. qz tps ẽ vt in mẽa mea cum fratrib̃ tuis epuleris. Surgens aũt iohes cepit ire. Cui ait dñs. Dñica ⁊ se venies ad me. Uenerẽ aũt die dñica oĩs pop's ꝓuenit in eccĩa q̃ erat in noĩe eiꝰ fabricata. Tunc ꝓmo a pullor̃ cantu ꝓdicauit eis fidem. hortãs eos vt in fide eẽnt stabiles. ⁊ in mãdatis dei feruẽtes. Postea foueã iuꝫ altare iussit fieri. ⁊ terram ex eccĩam ꝓ̃ci. descẽdens q̃ in foueã. expanſ manib̃ ad õm dixit. Invitatus ad ꝓuiuũ tuuz ecce venio. gr̃as agẽs qz dignatus es me ad tuas epulas iuitare. sciens q̃ ex toto corde meo desidero te. Cunq̃z o ratõem fecisset. tãta lux sup̃ eum emicuit q̃ nl' lus in eũ respicere potuit. Recedente aũt illo lumĩe. fouea plena manna iuenit. ⁊ q̃d de corpore eius sit õs nouit. Rogemꝰ dñm ⁊c̃

¶ De eodem Sermo XI.

Dilectus meus mihi ⁊ ego illi. Can. ij. Ista ꝓba p̃t esse x̃pi loq̃ntis de scõ iohanne euange. Dicit g̃. Mihi ⁊ ego illi sum speciali amore ꝓiunctus. Ipe eĩm iohes spẽal'r õz discipl's q̃m diligebat x̃ps. Circa istam dilectõem x̃pi ad iohannẽ de duob̃ q̃rere possumus. Primo que fuit cã q̃ x̃ps iohem intm̃ dilexit. Scõo que fuerũt signa dilectõis

Circa ꝑmũ sciendum est q̃ tres fuerunt cause dilectõis x̃pi ad iohannẽ. Prima fuit puritas ip̃ius. Cum aũt x̃ps sit candor eterne lucis et spec'm sine mac'a. vt õz Sapi. vij. ergo diligit puritatẽ ⁊ mundiciã. puer. xxij. Qui diligit cordis mũdiciam. hẽbit amicum regem. Et qz iohãnes habuit puritatẽ. ideo a christo spẽal'r diligi meruit. Scõa causa q̃ x̃ps eũ dilexit fuit eius accelerata ꝓuersio. Ipe enim in sua iuuẽtute ad x̃pum fuit ꝓuersus. qõ dño est valde gratũ. Tusq̃z leg'it q̃ x̃ps alicui seniori ostenderet talia signa amoris q̃ oñdit btõ iohi Uñ legit q̃ x̃ps vocauit iohem volentẽ nubere de nuptiis volens eũ in ꝛginitate ꝓ̃uare. Uñ qz tũc dimisit delectatõem carnalem ⁊ secutus erat x̃pm. iõ plus ip̃m alĩs apl'is dilexit. Tercia causa est ip̃ius feruẽs dilectõ. Ipe eĩm feruẽter x̃pm dilexit. Uñ a dilectõe x̃pi ipsum nll's auertere potuit. Uñ legit q̃ pꝰ penthecost. diuiſ apl'is iohannes in asyam est ꝓfectus. vbi eccĩas ml'tas fundauit. Domicianꝰ igitur impator ĩtelligens eiꝰ famam volẽs eũ a dilectõe x̃pi auertere. in doliũ feruẽs olei aĩ portã latinã mittere iussit Ille aũt illesus inde exiuit. qz dilectõ q̃m habuit ad x̃pm feruorez olei extinxit. Uidẽs impator q̃ nec sic a pdicatione nomis x̃pi ihesu cessaret. nec ip̃m a dilectõe iesu x̃pi auertere posset. cum in pathmos insulã misit in exiliũ. vbi solus degẽs Apocalipsim scr̃psit. Mortuo aũt domiciano epheſum redit. Cum aũt vrbẽ ingrederetur. drusiana eius dilectrix mortua efferebat. Parentes eius dixerunt. Johannes. ecce drusianam efferimus mortuã. Multũ eĩm tuũ desidera-

bat aduentū dicēs. O si viderē apl'm dei ante q̄z moriar. Ecce tu venisti ⁊ te videre non potui. Tūc iohānes iussit feretz poni ⁊ corp⁹ solui di. Dñs de⁹ me⁹ resuscitet te drusiana. et vade in domū tuā. ⁊ para mihi refectóz. Statim illa surrexit ⁊ cepit ire sollicita de iussione apl'i. ⁊ sic pz pmū ¶ Scdo videndū est q̄ fuerūt signa dilectōis xp̄i q̄ iohāni oñdebat. que mlta fuerūt. Prim⁹ ig̃nū amoz ꝟ ostitit ī reuelatōe secretoz suoz. ⁊ illō signū oñdit xp̄s iohanni cui sua secreta reuelauit. Ipe ei ernis adhuc ī carne sup altitudinē celi penetrauit. cho rosq̄ angelo⁹ trālyt. ⁊ iō aq̄le ꝓpk. q̄ altius omib⁹ auib⁹ volat. Sic iohes euan. Ipse em̄ fuit interfuit secret⁹ actib⁹ xp̄i. Scōm signū amoz ꝟ ostitit in exhibitōe honoris. Solēt em̄ amici se inuicē honorare vel honorē ipendere. Maximū em̄ honorē sibi ꝛputauit Isaias q̄n xp̄s fecit eū ꝓpheta suū. Lucas q̄n fecit eū euangelistam suū. Laurent⁹ q̄n fecit eū martyrē suū Augustin⁹ q̄n fecit eū ꝟfessorē suū. Agatha q̄n fecit eā ꝟginē suā. In btō iohe hec oia inuenim⁹. Tercīū signū ꝟostit in oñsiōe familiaritat⁹. ⁊ illō oñdit xp̄s iohi q̄n sup pect⁹ suū recubuit in cena. O dilectō admirāda. Johes maior ī ter natos mlier⁹ ⁊ baptista ñ audebat eū tangere ipso iubēte. sed iohānes euange. cō fisus de dilectōe ei⁹ ī pectore ip⁹ hesit. Quantum signū est in largitōe donoz. Solēt enim amici sibi ꝟnuicē fuire ⁊ grata dona tribuere. Illō etiā si ignū xp̄s iohāni oñdit q̄n matrez thesauz quē habuit. s. mr̄em suā sibi ꝟmendauit di. Ecce mr̄ tua. Tunc em̄ oblit⁹ erat suis vulneribz q̄n mr̄is ⁊ dilecti sui iohis recordabat. Un̄ nō dixit. Fuus vl ꝟsanguine⁹ tu⁹ nec dixit. ecce dña tua. qō q̄dē magnū fuisset. sz dixit. ecce mr̄ tua. Quitū signū amoz ꝟostit in diligēti cura ⁊ ab oīs lesiois ꝟseruatōe. solent em̄ amici se inuicem defendere ⁊ mutuo custodire. Illō em̄ signū xp̄s iohanni oñdit. q̄ ipsum custodiuit ab omni labe mortal' peccati. Actiā a corruptōne carnis custodiuit. insup a dolore morz. Sextū signū amoz fuit in sollicita visitatōe. solēt em̄ amici se inuicē in ncitate visitare. Illud signū xp̄s iohanni oñdit. q̄ in maiori ncitate. s. in morte ip̄m visitauit. Magnū signū amoz est si alicui angelū mitteret ds. maⁱ si omēs angelos mitterz. maximū si ip̄emet veniret sic ad mr̄em ⁊ dilectū suū iohannē. Appuit nanq̄ caro suo iohanni cum angel' suis di. Uen̄ dilecte mi ad me. q̄ tps ē vt cū fratrib⁹ tuis in mēsa mea epuleris. Surgens aūt iohānes cepit ire. Cui dñs. Die dñica ad me venies. Et cū hoc dñs dixisset. ī celuz recept⁹ est. Uenīte dñica die in eccām veniter a ꝓmo gallicātu agens mīsteria dei vsq̄ ad horam terciā. Post hec iussit fodere foueaz q̄ drataz. ⁊ missa celebrata descēdit in eam di. Jnuitat⁹ dñe iesu ad tuū ꝟsuiuiū venio. gratias tibi agēs. q̄ me ad tuas epulas dignat⁹ es inuitare. sciebas q̄ ex toto corde desiderabam te. Uidi facīē tuā. ⁊ q̄si de sepulcro suscitat⁹ sum. apr̄i mihi ianuā vite ⁊ ꝓduc me ad ꝟsuiuiū tuū. Tu em̄ es xp̄s filius dei viui. Et cum h̄ dixisset. lux īmensa circūfulsit eum. ⁊ q̄si recedens in foueā ītrauit. in qua ꝟost decessum luis nihil aliō inuentū fuerat nisi manna. qō hodierna die adhuc ibidē appet. Septimū signū amoris q̄ sibi xp̄s oñdit erat potētia miraculoꝝ Ipe nanq̄ habuit ptātē sup naturas. sup demones. sup mortē. sup elemēta. Sup demōes q̄z eos de corpib⁹ hoīm ejciebat. Legit em̄ q̄ p tactū vestimēti sui demōes expellebant ⁊ infirmi sanabant. Habuit ēt ptātem sup natas. Un̄ legit q̄ duo iuuenes diuites vēdit' oīb⁹ q̄ hēbant dederūt pauplib⁹. ⁊ secuti sunt apl'um iohem euange. Cōtigit aūt q̄ cū ciuitatē intrarent. viderūt. q̄sdā de suis fuis sericz indutos et ꝟtristati sunt valde. Qō intelligēs apl's ait Video vult⁹ vr̄os ꝟtristatos. Un̄ vult⁹ oīa vr̄a rehabere afferte mihi ꝟgas ⁊ lapides minutos de litore mar. Que cū oblata eēnt suo cato noīe dñi virge ꝟuerse sunt in auz. ⁊ lapides in gēmas. ⁊ dedit eis di. Ad hō ire ⁊ ꝓbate si puz auz ⁊ gemme fuerīt. Qō cum ꝓbatum fuisset. ait apl's. Ite ⁊ redimite q̄ vendidistis. q̄ ꝓmia celoz amisistis. Hec ⁊ his silia dicēte apl'o efferebat iuuenis q̄dā q̄ trigīta dies ꝟfederat cum vxore sua. q̄ erat mortu⁹ ⁊ erat tant⁹ luct⁹ q̄ iohannes fleuit cum eis. et longa orōe alta voce dixit. Surge iuuenis. nuncia ustis q̄ntam gl'am amiserūt ⁊ q̄ntaz penā pmeruerūt. Et surgēs iuuenis. gr̄as egit deo et apl'o. ⁊ ī crepauit apostatas. ⁊ ait. Uidi ageles vr̄os flentes. ⁊ angelos sathane gaudētes Rogate apl'm vt det vob⁹ venīa. Hoc dō ip si cum toto ppl'o ꝓstrauerūt se in orōe ante apostolū. Apl's ꝟo q̄. xxx. dies eis pniam instituit. auz ⁊ gēmas in pozes naturas ꝟuertit. ⁊ in gr̄am dei eos recepit. Ite habuit ptātez sup mortuos. Un̄ legit de eo q̄ cum ab exilio reuocat⁹ fuisset ⁊ ephesum intrarz. drusiana ei⁹ dilectrix mortua efferebat. vt sup. Ite habuit ptātem sup elemēta. Un̄ legit de eo q̄ cū euangelia scriberet. rogauit dm vt nllas aer' molestias pateret. Qō factū est. q̄ in pluuia sedit. et sc̄pſit. ⁊ nihil sibi pluuia nocuit. Unde adhuc hodie eidem loco reuerentiā fuant elemēta. q̄ nec pluit. nec ningit. nec vent⁹ sunt ibi. neq̄ aliqua impedimēta aeris.

De Innocētibus Sermo XII

Sine macla sūt ante thronū dei. s. isti pueri. q̄rū hodie memoriam agim⁹. Apo.

ꝓuñ. Quicūq; voluerit cum istis pueris eē añ thronum dei dz in mōdo viuere sine macula.

Debet aūt eē sine triplici macla. s. cordis. oris. t opis. Macula cordis est mala delectatō in cordibꝫ īmōdis. q̄ maculat facīē aīe coraz deo. Job. xi. Si nō ꝓmāserit in rabnacl̄o tuo iustitia. i. corde tuo mala delectatō. tūc leua re poteris facīē aīe tue ad ōm sine macla. Macula ista male cogitatōis ira deformat faciem aīme q̄ spūscūs non delectat hītare i eo. Unde dz Sap. i. Spūscūs aufert se a cogitatōnibꝫ mal. q̄ sunt sine intellectu. t corripiet. i. expelletur a suquemētre inichtate. Unde dicre. uñ. Usquequo morabunt in te cogitatōes noxie. Nō tanter dz. morabunt. qz cogitatiōes q̄ veniūt ꝫ volūtatē ꝫsensus nō maculāt aīam. sed que morā faciūt cū delectatōe t placētia Legitur eīm de scō Bernō. q̄ cum semel in orōne mētum fleret. cogitatō vane gle cepit labi in cor eius. qz cepit cogitare ira se. Utinā starēt trēs tui. et viderēt q̄ tantū fleres. haberēt te ꝓ scō viro Postea ad se reuersus ingemuit. t dixit Heu omīa bona mea ꝓ vanam gl̄am amisi. Et dixit ei angelus. Bernarde. Nō omīa amisisti. sed hec est pugna btōz. qñ alichs bona facō/pera non ꝓpter vanā gl̄am. si tūc alichs motus vane gle surrepit. ꝫ eum dz pugnare. t ꝓ illa z nō ꝓder bona sua opa. sed augētur ꝓpter pugnam. Qui aūt nō ꝓbet ꝫsensum mal cogitationibꝫ. nō maclat aniam suam. ſz ꝫmēdat eam dñs di. Tota pulcra es amica mea. t macla nō est in te. Can. uij. Scōo dēmus esse sine macla oris. Macula oris est mēdaciuz et detractō. Unde legit de istꝫ puerꝫ. In ore eoz nō est iuētum mendaciū. sine macla sunt añ thronum dei. Detractor aūt honoris maculat os suū ad modū porci. Si porc⁹ viderit flores. t lutū. citius ponit os suū in lutū q̄ ad flores Sic detractor si viderit de ꝓximo suo bonuz et malū. silet bonū t malū ſp recitat. Cōtra hos dz Sap. i. A detractiōe pcite lingue. q. d. Nolite macl̄are linguā ꝓ detractōem. Cū talibus mal porcis non hītat spūscūs sed dyabolus. Unde dixit legio demonum. Dñe si eīcis nos mitte nos in porcos. Et sic fcm̄ est vt dz marci. v. t Mat. viij. Et tales maledicti sūt a domino. Eccl. xxviij. Susurro t bilinguis maledictus est. multos eīm turbauit pacem hentes. Hoc figurauit dñs Nūe. xij. qñ Mariam q̄ moysi detraxerat lepra pcussit. t iussit eam separari ex castra. Sic sepabunt detractores a cōione bonoz. Ex cēplum. Genex q̄daz vidit trēs simul stantes t colloqntes. qñ loqbantur de bonis vidit angelū stantem in medio eoz manibꝫ plaudētem. qñ vo de mal loqbantur vidit īmūdos porcos iter eos stātes t eos maculantes. Et cū ire a detractōibꝫ cessarent et de bonis loq̄rētur. vidit porcos recedentes et venientes angelos t plaudētes Tercio ōbemus eē sine macula opis. Macla opis ē peccatum operis. i. Thim. vi. Precipio tibi vt fues mādata dei sine macla. qō pctm̄ maculat hoīes. dicit ps. Corrupti sunt t abominabiles facti sunt in inichtatibꝫ suis. Treno. uij. Denigrata est sup carbones facies eoz. i. facies oīm pctōz. Aia est ymago dei. qui ḡ aīaz suā macl̄at tantū ōm offendit ac si aiam. i. faciē suā in lutū ꝓiceret. Job. xxxi. Si manibꝫ meis. i. opibꝫ meis adhesit macla. serā t aliusꝫ medet. q. d. Si opa mea fuerit macl̄ata. id ē crimiosa. nō ꝓsunt mihi oīa bona q̄ facio et elemosyne q̄s lemio. qz oīa q̄ facim⁹ q̄diu sumus maculati pētis amittimus. Auem⁹ ergo maculas p ctōz aqua lacrimaz si stareve/lim⁹ cum pueris istis añ thronū dei. Sic fecit btā maria magdalena. Bre. Quia turpitudinis sue maculas aspexit. lauādo ad fontē misericordie cucurrit. Si etiā hoc fecerimus. super niuem albi erimus

De eisdem Sermo XIII.

Vdi super mōtem syon agnū stantem. t cuz eo centū q̄dragita q̄tuor milia. Apoc. xiij. Cōsuetudo est ducū q̄n visitāt rmotas ptes q̄ tunc secū ducūt palatinū t cancellarium ꝓpter familiaritatē. pueros ad solaciuz Modē mō dux celi volēs remotas ptes visitare. s. terrā. que a celo distat tantū spaciū q̄ntū hō ꝓ septem milia annoz ire posset t quolibꝫ die p. xl. miliaria dietam faceret. vix eīm tanto spacio illuc veniret ꝑm phos. Dux eīm noster palatinū habuit. s. btm̄ stephanū. t cancellarium suū btm̄ iohem. t pueros suos. s. innocētes quoz festū hodie agimus. Ad quoz gl̄iam in ista epl̄a tria notare possumus. s. gl̄iam ad q̄m puenerūt. penā q̄m sustinuerūt. ipoz innocētiam q̄m habuerūt. Ipsoz gl̄ia notat ex loco. qz in mōte syon in quo est hereditas dei de quo mōte dz Exodi. xv. Introduces eos t plantab in mōte hereditatꝫ tue firmissimo habitaculo. q̄ dz mons syon. i. specl̄m. ibi ei speculamur dilectissimū creatorē nostrū. quia facie ad faciem eum videbimus. qō mō non videmus nisi ꝓ fidē. Hic est eīm mons de q̄ dicē ps. Quis ascēdet in montē dñi. Et qz isti pueri gl̄iosi sunt in mōte illo ideo securi sunt ab hostibꝫ mētis t corpis ineternū. Trē eoz gloria notat ex ꝫsortio. s. agni. vidi inqm agnū stantem. in quo xp̄i humanitas designat. in q̄ humanitate totū eoz gaudiū ꝫsistit. in q̄m ipi t angeli desiderāt ꝓspicere. Istū agnū deliderabant scī prēs dicēres. Emitte agnū tuū dñe dñatorē terre Scōo notat eoz pena cū dz. Di empti sunt de terra ex hoibꝫ. i. redēpti sūt

a culpa in q̄ nati fuerant. ꝛ b̄ pcioso sanguine suo in quo baptizati sunt. quoꝝ pena ꝺmēdat qz p̄mi fuerūt. Ipsi em̄ sunt pthomartyres ecclē. qz oēs alios martyres p̄cesserūt Un̄ Aug. vocat eos scōs martyres eccīe. qz p̄mi martyres sunt. Nec ꝺmēdatur eoꝝ pena. qz loco xpi passi sunt. xp̄s em̄ ad pdēdū q̄rebat. ꝛ ipi⁹ ei⁹ loco interficiebāt̄ur. Un̄ legit q magi venientibus ihr̄m ꝛ de ortu nouiregis sciscitantibus Herodes h and ēs turbat⁹ est. timēs ne aliq⁹ nat⁹ eēt q eū tanq̄ iuasorē regni expelleret a regno. Rogabat igit magos vt eo iuēto sibi renūciarēt simulās se velle adorare quē volebat occidere. Videns igit q illusus esset a magis q ad eū nō eēnt reuersi. de morte pueroꝝ q erāt i bethleē cepit cogitare vt cū eis q̄m timebat occideret. Ad admonitōez aūt angeli ioseph cum puero ꝛ mr̄e e⁹ fugit in egyptū. ibiq; steterūt annis p̄māsit. Interea herodes a filijs suis ad cesarē citat. Cuiq; p̄ cū filijs coram cesare discepturet. diffinitū est vt filij p̄ris in oib⁹ obedirēt. Videns q occidit oēs pueros q erant in bethleē ab infantib⁹ duoꝝ ānoꝝ vsq; ad pueros vni⁹ noct̄. Et tūc impletū est qđ dict̄m erat p ph̄am Hiere. xxj. Vox in rama audita est. plorat⁹ ꝛ vlulat⁹ multus. rachel plorans filios suos. i. vox p̄iaꝝ matꝝ. Tercio notat coz̄ inocētia cū subdit. Qui sunt q cum mulieribus nō sunt coinq̄nati. Virgines em̄ sunt. In q exprimit eoꝝ mūdicia triplex. s. carnis. cordis. ꝛ oris. Non em̄ in carne habuerūt imūdicitā. qz cum mulieribus nō sunt coinq̄nati. Nec in ore fallacitā. qz in ore eoꝝ nō est inuētū mendaciū. Nec in corde malicitā habuerūt. qz sine macula sunt aū thronū de. Sicut em̄ macula est turpis in facie. sic pctm̄ in ꝺscia. Valde ei deformat homin̄ apud ꝺm. Qui q volūt cū scis innocentibus hitare in celo. dñt hic lacrimis ꝺscias suas lauare. s. p̄niam. Un̄ Exo. xxx. legitur q aū tēplū fcā fuit piscina q dicebat mare eneū. et erat circūdata speculis mulieꝝ. ꝛ sacerdotes se lauātes in mari eneo a macula in speculo se ꝺliderabāt. vt sic mūdari tēplū ītrarēt. Nos q i tranuri sum⁹ tēplū celeste mūdem⁹ nram̄ conscīam a macula pcrōꝝ. vt valeam⁹ cū scis innocentibus intrare illud ꝑpetuū templū. Qđ nobis p̄stare dignetur. ꝛc.

De sancto Thoma cantuariensi Sermo XLIII

Voꝝ ad mortez certauit. p iustitia dei ꝛ dñs pro eo expugnauit inimicos suos. Eccl̄. xlv. Verba p̄dēa bn̄ ꝺuenit beato Thome martyri. In quib⁹ notant̄ tria. Nā mo certamis causa ibi. p iustitia. scōo certamis ꝺstantia. ibi. vsq; ad mortē. tercio certamis victoria ibi. ꝛ dñs p eo expugnauit inimicos suos Circa primuz nota q hō bz quatuor inimicos ꝺ quos debet certare. Prim⁹ est caro p̄ria. que nos impugnat p malas ꝺcupiscētias. ad Gal. v. Caro ꝺcupiscit aduersus spūm. Caro em̄ ꝺcupiscit bn̄ ꝺmedere. bn̄ bibere. mollib⁹ vestiri. et diu dormire. ꝛ luxuriari. que omia sunt ꝺ salutem aīme. Cōtra hoc dz hō certare p ꝺtinentiam. p ieiunijs. p vigilijs. p orōes. p disciplinas. ꝛ aspitatē vestiuz. Un̄ em̄ delicias carni nostre damus. gladiū hosti nostro tradim⁹. ꝛ q̄n delicias ei subtrahim⁹. hosti nostro gladium auferimus. ꝛ eum superamus. i. ꝺhoꝝ. iſr. Omis q in agone ꝺtēdit. ab omib⁹ sibi nocivis se abstinet. Hoc mō certauit iste scūs thomas. Un̄ legit de eo s c. Cū in curia regis anglie ꝺsisteret. ꝛ q̄dā fieri ꝺ ꝺm ꝛ iusticiam ꝺponi ꝺspicer et. curiā deseruit ꝛ epō cantuarē si adhesit. Sed ad p̄ces epi cancellarius regis factus est. ꝛ rex eū in cōm lz multū renitentez sublimari procurauit. Tūc subito in altez vizpsectum mutat. ꝛ carnē cilicio ꝛ ieiunio ꝛ castigatōib⁹ macerabat. qđ tam̄ occultabat sub veste decēti q hominib⁹ nō apperet. Beata ꝝgo Maria legitur iuū cilicium ꝺsuisse. Cū enim sacerdoteꝫ quidaz suspēdisset ab officio suo eo q non sciret nisi tm̄ legere vnam missam de beata virgīe Maria. Beata virgo Maria apparuit sacerdoti dicēs. q iret ad eum. ꝛ diceret. q illa p cuius amore missaz celebrare cōsueuerat. camisiā suā ꝺsuisset sibi. ꝛ in tali loco eam iueniret. ꝛ serā rubeā de qua illam cōsueuerat illuc relinqsset. Qđ audiēs epūs ꝛ ita inueniens. sacerdoteꝫ suo offō restituit. ꝛ illud secrete haberi p̄cepit. Sic ergo p̄z q iste sanct⁹ Thomas p̄mum hostē. s. carnē vicit sua castigatōe. Sic ꝛ nos facere debem⁹ Secundus hostis est mūdus. Iste em̄ impugnat nos per auariciā. Omēs em̄ mūdi amatores cupiunt ditari aut exaltari ꝛ dñari. ꝛ ista oia sūt ꝑtra salutē aīme. i. Thimo. vi Qui volūt ditari incidūt in temptatōem ꝛ in laqueū dyaboli. ꝛ in desideria multa inutilia et nociua. que mergūt animam in interitū. Eccles. viij. Multos perdidit argētum ꝛ auz. Contra hūc certandū est p ꝺtemptū rez mūdanarum ꝛ dignitatum. ad Heb. xij. Deponentes oēm pondus. s. bonoꝝ temp̄aliū. curram⁹ ad ꝓpositum nob̄ certamē. s. ꝺtemnēdo terrena. ꝛ rum ꝺcupiscētia impugnat nos mund⁹. Sic fecit iste sanctus Thomas licz epiſcop⁹ esset. ꝛ domin⁹. tamē non sibi sed pauperib⁹ xp̄i diuitias ꝺseruauit. Nam legitur de eo q multas elemosynas faciebat quottidie. q̄ pauperes iuitabat. ꝛ pedes eoꝝ abluebat cum uatis gemib⁹. ꝛ necessaria mense eis ministrauit. et datis cuilibet quattuor argenteis eos remittebat. Ar quia pauperes ꝓpter chriſ

stum recipiebat. xps eum econuerso recipere voluit. vt ptz. Legit enī q iuuenis q̄dā defū ctus miracl'ose reuiuiscēs dixit q vsq; ad su/ pmū ordinē deductus eēt. vbi inter apl'os se dē vacuā vidit r dictū ē ei. Hedes hec ē brī thome epi. Sic g̃ ptz q p ꝓceptū rex mūda/ nay ꝫ mūdū certauit. r ideo sedē inter apl'os meruit. Tercius hostis ē dyabolus q̄ ipu/ gnat nos diuerſ tēptatiōib. cui resistere de/ bemus p firmā fidē. i. Joh. v. Hec ē victoria q vincit mūdū fides nra. Jrē. i. Pet. v. Frēs sobrij estote r vigilate in oratoib. vris. q; adū sarius vr diabol' tāq; leo rugiēs circuit q̄rens quē deuoret. cui resistite fortis in fide. Jrē resi stēdū ē dyabolo p ieiuniū oratoem r hūilitatē. Recte dñica i. xl. in f. Duct' ē ihs in desertū a spū rē. Quart' hostis ē hō malꝰ q̄ ipugnat bonos r psecat. ij. Timo. iij. Oēs q̄ pie r glio se volūt viuere i xpo psecutoz patiēt. Cā aūt qre mali psequūt bonos hec ē. Qz boni dete stant r reprehendūt vitā r opa malox. Amos. v. Odio habuerūt corripientē in porta. r lo quētē pfecte abominati sūt. Joh. vij. Dixit ihs discipl'is suis. Me aūt odit mūdus. i. mūdi amatores. s. mali. qz testioniū phibeo de eis q; opa eox mala sūt. Cōtra istū hostē. s. ma/ lū hoiem dz hō certare p ꝫfidentiā in deū. ij. Paral. xx. Cōfidēter state r videbit; auxiliū dñi sup vos. Josue. i. dixit angel' iosue. Cō fortare r esto obustus r noli timere. qz recū ē dñs. Hoc mō certauit beatus thomas ꝫ p secutores suos. Nā de eo legit. Tūc em̄ mili tes armati venerūt r vbi sit epūs inq̄sierunt. Quib' ille occurrēs dixit. Ego sū. q̄d vult;. At illi. Uenimus vt occidat;. Quib' ille. p dō meo r p ꝓfessiōe iusticie mori pat' sū. Si g̃ me q̄ritis ex pte dei oīpotent; r sub anathe mate vob' phibeo ne alicui alteri noceat;. dō aūt r beate marie ac beato dyonisio r omib' sctis cām ecclie mee r meipm̄ cōmitto. His dictis caput ei' imperit. corona p̄scindit. ce/ rebꝝ q̄ pauimentū ecclie spargit. Ast sic mar tyr deo ꝫsecrat. Cū aūt clerici. Reqez eternā incipent subito angeli affuerūt r inceperunt. Letabit iust' rē. Multi aūt infirmi claudi r ceci sanati sunt r mortui resuscitati. Sic ptz quō btūs thomas ꝫstanter vsq; ad mortē p iusticia certauit r coronā martyrij ꝓmeruit. r dñs inimicos ei' p eo expugnauit. Un legit q̄ in psecutores ei' intīm vltio diuīa desciit vralij digit;. alij dentib' frustatim discerpe/ bant. Alij p̄latici dissoluti. alij amēres effe/ cti miserabil'r interierūt. Rogemus dñm rē.

De sctō Siluestro, Sermo. XV

Cum placuerint dño vie hominis inimicos eius cōuertet ad pacē. Proverb. xvi. In his ꝫbis duo notāt ad ꝫmēdatoz bti siluestri. Primū ē vite ei' scitas. ibi. Cū placuerint dño vie ei'. Secōm ē scitatis ei' vtilitas. ibi. inimicos ei' ꝫuer/ tet ad pacē. Uerba ista bn̄ ꝫueniūt btō silue/ stro. cui' vie vite placuerūt dño. r inimicum suū ꝫstātinū ꝫuertit ad pacē eccie. Sciēdū aūt q̄ multa sūt p q̄ ꝑsum' placere dō. Pri mū ē hospitalitas. Heb. xiij. Hospitalitatē nolite obliuisci. p hāc ei mlti placuerūt dño. Abraaz qz hospitalis fuit meruit deū recipe in domū suā. Un Math. x. Qui vos recipit me recipit. Sic. Pensate frēs charissimi q̄n ta sit ꝫtus hospitalitat;. ad mēsaz vram xpm recipite vt vos ab eo ad eterna ꝫuiuia recipi valeatis. qn̄ dicet. hospes fui r collegist; me Uenite bn̄dicti p̄ris mei ꝓcipite regnū p̄ris me. rē. Istā ꝫtutē habuit btūs siluester. Un̄ legit de eo. Cū esset infantulus a Justa mre ei' Cyrino p̄sbro lr̄is imbuēdus tradit. fact' aūt iuuenis hospitalitatē tota diligētia exer cuit. Un̄ sctm timotheū xpm p̄dicārē hospitē recepit. qō tū alij ꝓter psecutiōz nō audebāt q̄ cū fidē xpi p̄dicauit. post annū martyrij pal mā adeptus ē. Putās aūt Tarchnus p̄fect' Thimotheū multis diuitijs abūdasse a btō siluestro eas expetijt inferēs ei minas mortis ſz cū ꝫe ꝓperisset timotheū diuitias nō habu isse. siluestro p̄cepit ydolis imolare. aut cra/ stina die eū tormentis interire. Cui siluester. Stulte hac nocte morier;. r eterna tormenta sustinebꝫ. Siluester igit carceri tradit. r tarq;/ nius ad quiuiñ iuitat. Cū g̃ comederet os pi/ scis in ei' gutt versat. r sic suffocat. Siluester igit de carcere liberat. r mortuo p̄p licz reni/ teret nutu dei in sūmū pontificē electus. Et sic pz quō p hospitalitatē dō placuit. Scdz p qō hō deo placz est mia. Proū. xxi. Facere mīam magis deo placz q̄ victime. Aug. Ni hil ē qō nos dō ita charos r amabiles reddit sicut pietas. i. mīa. Hanc etiā cū oī diligētia studebat btūs siluester. Un̄ legit. Btūs silue ster pōtifex faci' paupez curā maxīe habuit Nā oīm orphanoz. viduaz r paupez noīa scripta hēbat. r oīb' eis necessaria mīstrabat Tertiū p qō hō deo placz ē fides. Ecēi. i. Fi/ des ē deo bn̄placita. qz sine fide deo placere ē ipossibile. Aug. Sine fide oīs labor vacu' ē Hāc fidē btūs siluester ꝫstātissime defendit. Un̄ legit. cū ꝫstātin' xpianos p̄seqūret r ido lis sacrificare ꝓpelleret. btūs siluester cū suis clericis exūt r in q̄dā monte māsit. Cōstātin' g̃ lep̄ p̄cussus a mlt;s medicꝫ curari nō potuit. tādē p ꝫsilia idoloz adducta ste'ria milia pue roz vt eoz recēt saguīe balnearet r sanaret Cū aūt imperator ad locū balnei iret. occurrit ei multitudo mulierꝫ. que resolutis crinib' r

scissis vestib⁹ vlulabant. Cū g̃ imperator intellexisset mr̃es pueroꝝ eē. mia motus ad palaciū redijt. Jussit g̃ mulieribꝫ pueros reddi ꝛ dona ꝛ vehicula infinita dari. Quantum aūt ista mia deo placuit.pz p ea que sequūt. Sequēti aūt nocte apparuerūt ei petrus ꝛ paulus apl'i dicētes. Cū sanguinē innocentē innocēter effundere horruisti.missi sumus a dño ō nr̄o iesu xp̄o tibi dare remediū sanitat⁹. Siluester mōstrabit tibi piscinā in q̄ dū mersus fueris san⁹eris. Hanc g̃ mercedē deo reddas vt xp̄ian⁹ fias. Auigilās aūt fecit btm̄ si luestrū adduci cū gl'ia. ꝛ benigne cū eū recipiēs q̄siuit q̄ fuissent dij qui apparuerūt ei. Rñdit siluester nō eos esse deos sed apl'os dei. Et cū vitā eoꝝ exposuisset.oñdit eis ymagines eorū. q̄s ꝯstātinus optime recogñscens credidit ꝛ baptisma suscepit. ꝛ mūdatus est. ꝛ xp̄m se vidisse asseruit. ꝛ maxima ps pl'i fidem recepit. Nō audiēs mr̄ ei⁹ lr̄as de iudea ei misit. laudans eū q̄ idola reliq̄sset. ꝫ vituperans q̄ hoīem crucifixum.p deo coleret. Tūc rescripsit ei ꝯstātinus q̄ mg̃os iudeoꝝ adduceret q̄ cū xp̄ianis in fide disputarēt. Et illa adduxit.cxli.doctissimos iudeos q̄s oēs btūs siluester vicit. Tūc vnus doctor arte magica thaur fortissimū interfecit. ꝛ siluester euꝫ in noīe dñi resuscitauit. Et tūc helena mr̄ ꝯstātini credidit ꝛ plus q̄ꝫ tria milia hoīz iudeoꝝ Et post hec btūs siluester obdormiuit i dño

De eodem. Sermo. XVI

Honora medicuꝫ

pl' necessitatē. Ecc. xxxviij. Cū mlt⁹ necessitates Cōstātin⁹ ip̄ator incidisset ꝛ nullū remediū salut⁹ iueniss̄ celest⁹ medic⁹ siluester affuit q̄ necessitates suas curauit ꝛ sanitatē donauit. Unū ꝯstātin⁹ honorauit eū magn̄ficē. In ꝙb⁹ istis duo notāt. Primū ē ꝯstātini nēcitat⁹. Scōm ē honor⁹ sublimitas q̄ siluestr̄ honorauit. Notādū ē q̄ ꝯstātin⁹ lepr̄ā patie bat quā curare voluit p̄ innocentē sanguinem pueroꝝ quē effundere volebat. ydolatriā aut ē nō volebat dimittere ꝫ augmēt̄are p xp̄ia ne religionis extirpationē. Sz affuit celestis medicus q̄ hūc morbū curauit. s. Siluester q̄ curauit lepr̄ā p baptismū. Persequēs em̄ ꝯstātinus xp̄ianos expulit siluestrꝫ de vrbe q̄ in q̄dā mōte cū suis clericis mānsit. Interea ꝯstātinus cecidit in plagā lepr̄e. tandē ad ꝯsiliū pontificū idoloꝝ tria milia pueroꝝ adducti sunt vt eos necaret ꝛ in sanguine eoꝝ balnearet. Egredīēte aūt eo ad locū vbi balneū parari debebat.mr̄es pueroꝝ eidē obuiā cuꝫ lacrimis steterūt. Imperator dixit militibus. Audite oēs hic stātes. dignitas romani ip̄erij vnanimiter indixit. ne alīq̄s infantē i bello occideret. Uiciū esset.p̄ij mandatū trās gredi. Jussit matribus pueros reddi ꝛ dona pl'ima dari. Imperator ad palaciū reuertius est Sequēti ꝯo nocte petrus ꝛ paulus apl'i apparuerūt ei dicentes. Quia horruisti infundere sanguinē innocentē misit nos dñs ih̄s xp̄s dare tibi ꝯsiliū sanitatis. Siluestr̄ igit̄ epm q̄ apud montē syractim latitat accersiri facias Dic tibi piscinā oñdet in q̄ dū mersus fuer⁹ tūc curaberis a lepra. Euigilans igit̄ ꝯstantinus statim milites ad siluestr̄ misit. q̄ sc̄z siluester se ad palmaꝝ martyriū vocari credidit ꝺo se cōmendās ꝛ socios secū adhortās ꝯstātino intrepidus p̄nūtat. Cui ꝯstantinus assurgens. siluestr̄ salutās ꝛ ei somniū visionē narrans ꝛ q̄rens ab eo dixit. Qui fuerūt illi qui mihi apparuerūt. Siluester rñdens dixit illos fuisse apl'os dei ꝛ nō deos. Tunc ad p̄ces imperatoris imagines apl'oꝝ iussit ei afferri. vt q̄s imperator ali pexit tales esse q̄ sibi apparuerūt acclamauit. Siluester igit̄ cathecuminū eū facit. ꝛ ieiuniū p hebdomadā sibi indixit. Cūq̄ baptizatus fuisset mōs fact⁹ est ꝛ xp̄um se vidisse affirmauit. Prima ꝺo die baptismi hāc legē dedit q̄ xp̄s ab oīb⁹ in vrbe romana tāq̄ verus ꝺs coleret. Secūda die si q̄s xp̄m blasphemaret puniret. Tercia die vt oēs baptisarenk in vrbe romana. ꝛ q̄cūq̄ xp̄iano iniuriā faceret parte dimidia bonoꝝ suoꝝ p̄uarek. Quarta die. vt sic imperator ro⁹me i honore p̄ncipali haberek. sic aplicus ab vniuersis epis in p̄cipuis haberek honorib⁹. Quinta. q̄cūq̄ ad eccl'ias fugeret ab oīb⁹ inimicis p̄uarek illesus. Sextus. vt nullus, nisi de licētia antistitis sui eccl'iam edificaret ītra muros alicuius ciuitat⁹. Septia. vt decime possessionū regaliū tribuank ad edificatiōez eccl'iaꝝ. Octaua die imperator ad eccl'iam sancti petri venit. ꝛ se de suis culpis lacrimabil⁹ accusauit. Postmodū arrepto bidente ad fūdamentū basilice eccl'ie ꝯstruendū terrā p̄m⁹ aperuit. ꝛ duodecim cophinus in suis scapulis foras eiecit. Itē curauit siluester iudaicaz p̄fidiā p̄dicatiōz. Unde legit q̄ helena mr̄ ꝯstantini in bethania exp̄s audiuit filiū ydolis abrenūciasse. Sed dire increpans filiū q̄ hoīem crucifixū p deo coleret. Veniens igit̄ helena cū. cxli. doctoribꝫ iudeoꝝ disputando ꝺ siluestr̄ ꝛ ꝺ fidē xp̄ianā. q̄s ipse oīs vicit ꝛc. vt s. Itē siluester curauit p̄uitatē hereticā disputando. Cōstantinus em̄ fecit ꝯgregare ꝯsiliū cui iterfuerūt. cccc xviij. epi. vbi symbolū q̄ p eccl'iam cantat editū fuit. Ubi cū arrius cum alīs epis disputasset. ipse arrius cecidit in facie suā. ꝛ medius crepuit. ac nephādo ore cū q̄ xp̄m blasphemauerat viscera sua euomuit. ꝛ error p̄uitat⁹ heretia miraculo se disputando curatus est. Itē curauit generalē morbum in gente qui erat interfectio draconis. Postq̄ enim imperator conuersus fuit

pōtifices ad eū dixerūt. Draco iste est in fouea
Sed postq̄ fidē accepisti plus q̄. ccc. hoies
interfecit flatu suo. Consule sup̄ hoc Silūestrine.
Ar Silūestrinus siluestro dixit pdicta q̄ habu/
it a pōtificib⁹. Rndit siluester. Ego p̄ virtutē
dei eū cessare facia a lesiōe. Orante aūt silue/
stro Petrus ei⁹ apparuit dicēs. Securus ad
draconē accede. Cū ad eum veneris dices ei.
Dñs nr̄ iesus xp̄us de virgine nat⁹ crucifixus
mortu⁹ z sepultus. q̄ tercia die resurrexit z se/
det ad dexterā p̄is hic venturꝰ ē iudicare vi
uos z mortuos. Tu g̃ sabbata in hoc loco eu⁹
expecta. Os autē eiꝰ ligabis filo z sigabis sig̃
scē crucis. Discēdit itaq̄ siluester ad draconē
z oia fecit sic ei imperatū fuit. Ar sic plaga cess/
sauit z totus ppl's romanus ad fidē xp̄ianaz
uersus fuit. Ar sic iste medicus eos curauit
a triplici mōrbo. Scdo notat honoris subli
mitas. q̄ Silūestrinus siluestr̄ honorauit. cū dr
Honora medicū. Honorauit eū in hoc q̄ pri
ma die sui baptismi bācle gē dedit. vt s. Ar
sic ab eo multos honores accepit. A xp̄o aūt
maiores scz vitam eternam.

In die circūcisiōis. Ser. XXVII

Vocabitur no/
men eius emanuel. Ysaie. vii. z
Math. i. Circūcisio fm Beñ.
pertinet ad virtutē humanitatis. Circūcisus ē xp̄s
bodie a pentib⁹ in pte corpis. sz postmodū a
iudeis in oib⁹ sensib⁹. Habuit aūt xp̄s q̄/
tuor noia ppria z cognoia. Propria noia sūt
iesus xp̄s. filius dei. z Emanuel. Primū no
men est iesus qđ interp̄tat saluator. Ipse em̄
saluauit nos a pcō originali mortali z veni
ali. Jō dr Mat. i. Ipse em̄ saluū faciet pp̄lm
suū a pcīs eor̄. Ad ista tria pcā saluāda ie
sus triplex vulnus accepit. s. vulnus lateris.
vt sanaret originale. q̄ eua de latere viri for
mata ē. de q̄ originale incepit. Vulnus ma/
nuū vt sanaret actuale. i. mortale q̄ in mani
bus opatio designat. Vulnus pedū vt sana
ret veniale. Secūdū nomē est xp̄s. qđ interp̄
tat unctus. Ipse eiꝰ unctꝰ fuit a p̄e unctione
crismatis. ps. Unxit te ds ds tuus ꝛc. A mre
unctiōe lacrimatōis. s. in morte. Job. x. Fle
bat g̃ mr̄ eiꝰ irremediabilib⁹ lacrimis. A ma
gdalena unctiōe devotōis. Joh. xii. Maria
accepit libram unguēti. A iudeis unctiōe san
guis. Beñ. xxxvii. Unica eius tulerūt z in
sanguie hedi quē occiderāt intexerūt. Terciū
nomen est filiꝰ dei. Ar q̄ hoc nomen sibi ꝓueni
at ondit multis modis. vt dr Hilarius i ser
mone de trinitate. Lu. i. filius altissimi vo/
cabit vt gabriel testat in ipsi⁹ annūciatiōe z
natiuitate. ps. Ar vtero ante lucifer genui te.
Natura. q̄ eam dē cū p̄e habuit naturā. Jo.
x. Ego z p̄r unū sumus. Ptāte. Joh. v. Que
cūq̄ p̄r fecerit hec z filius facit. Professiōe
q̄ pfessio facta est a p̄e de celo. Matth. iii.
Hic ē filiꝰ me⁹ dilectꝰ. Ab aplis in mundo
Matth. xvi. Tu es xp̄s filiꝰ dei viui. Ab an
gelo de padiso Lu. i. Hic erit magnus z fili
us altissimi vocabit. A demonib⁹ de infer/
no. Matth. viii. Quid nob z tibi iesu fili dei.
Quartū nomen ē emanuel. qđ interp̄tat no/
biscū ds. Ipse ei nobiscū ē generalr p potētiā
Heb. i. Portās oia verbo virtutis sue. Spāl'r
p gram Matth. xviii. Ubi duo vel tres ogre
gati sunt in nōie meo ꝛc. Singulariter p na/
ture vnionē. Joh. i. Verbū caro factū ē. Sa/
cramētalr p sui corpis missionē. Matth. vl.
Ecce ego vobiscū sū ꝛc. Scdo habuit q̄tu
or cognoia. q̄ p̄mū traxit a p̄e. z sic dicꝰ ē
ihs nazarenꝰ qđ interp̄tat floridꝰ. Fuit ei flori
dꝰ z odorifer⁹. iuxta illd Beñ. xxvii. Ecce odor
filii mei sic odor agri pleni. Ipse ei tāq̄ i agro
fuit lilium candēs in ntitate. Can. ii. Ego flos
cāpi z lilium vallium. Fuit viola humida in fla
gellatiōe. Isa. liii. Livore ei⁹ sanati sumus.
Fuit rosa rubēs in passiōe. Eccli. xxiiii. Qua/
si platanus rose in hiericho. Secūdū cognomen
traxit a puericia. z dicꝰ est galileꝰ. Galilea
interp̄tat transmigratio. Xp̄s em̄ assumpsit
mortalitatē q̄ ad corpꝰ. passibilitatē quo ad
aiam. multiplicē miseriā q̄ ad vtrūq̄. Sz in
resurrectiōe trāsmigauit de mortalitate ad im
mortalitatē. q̄ ad corpus de passibilitate ad
ipassibilitatē. q̄ ad aiam de miseria ad gl'am.
q̄ ad vtrūq̄. Leo pp̄. Post passionē infirmi
tas in virtutē. mortalitas in imortalitatē oru
melia trāsiit ad gl'iam. Tercīū cognomen traxit
a pentela z pgenie sua. z sic dicꝰ filiꝰ dauid
Inter cereras virtutes dauid habuit hūilitatē
pietatē z gre plenitudinē. Fuit g̃ filius dauid
n tm̄ carne sz mor̄ similitudie. Hūit ei hūilitatē
Mat. xi. Discite a me q̄ mitis sū z hūil corde
Pietatē Lu. xix. Videns civitatē fleuit ꝛc. gre
abūdātiā. ps. Unxit te ds ꝛc. Quartū cognō
tarit ab euētu. z sic dicꝰ ē Jesus crucifixus.
Mar. xvi. Jesum q̄rit is nazarenū crucifixū
surrexit nō ē hic. Pulerū cognomē qđ ondit
eiꝰ victoriā z triūphū. q̄ p passiōem demo/
nib⁹ triūphauit. Col. ii. Qui ē caput oīs pnci
patꝰ z ptātis. Ondit ei⁹ meritū. q̄ p meri
tū passiōis gl'az resurrectōis meruit. ad phil.
ii. Humiliauit semetipm̄ factꝰ obediēs ꝛc. vt nob
pstaret exēplū q̄ si voluerimꝰ cū eo regre in
celo studeamus p eo pati in mūdo. i. Pe. ii.
Xp̄s passus ē p nob vobis relinq̄ns exēplū.

In Epiphania dñi. Ser. XVIII

Et intrātes do
mū invenerūt puer̄ cū Maria

matre sua. Matḥ. ij. Isti beatimagi quatuor fecisse leguntur. Ipsi em̄ christum inuenerūt. inuentū adorauerūt. adoratū honorauerūt. honoratū custodierūt. Primo eū inuenerūt. io̅ 1. Intrātes domū. Jo̅ aūt inuenerūt. qz ipm̄ q̄sierūt eo studio. eo ordine. eo mō. eo fine q̄ debuerūt. Studiū aūt eoz fuit in pscrutando. qz scripturas balaam q̄ de hac stella ꝓphauerat diligēter pscrutati sunt. Joḥ. v. Scrutami scripturas. In vigilando. qz sup montē victorialē vigilabant. Prou. viij. Qui mane vigilauerit ad me ueniet me In orādo. qz p ipsi⁹ stelle appitōe sp deū orabāt Marci. xi. Quecūq; orātes petitz credite qz accipietis. Scdo q̄sierūt eū eo ordie q̄ debuerūt scz fortit. vt nec labore itineris. nec turbatione regis. nec amissiōe sideꝝ frangerent Sapiēter. vt astutia herodis nō decipentur Dulciter. vt ei⁹ ꝓmissiōib⁹ blādis nō allicerent. Tercio q̄sierūt eū eo mō. s. p rē sensibilē. qz p stellā. deinde p rē rōnalē qz ꝓphaz. tan dē p rē intellectualē. scz reuelatione diuinaz Si igit nos ipm̄ q̄rere volumus. incipiam⁹ ab infimo hūiliatis. deinde pgamus ad me diū ẏrutis. vltimo ꝙeniamus ad sūmū ꝺtē platiōis. vt possimus dicere illud. ij. Coz. iij Nos aūt reuelata facie gl'iam dñi speculantes ꝛc. Quarto q̄sierūt eū eo fine q̄ debuerūt vt. s. ipm̄ honorarēt pstratiōe corpis. adorarent deuotiōe mētis. dotarēt largitiōe muneris. Et sic ptz q̄ sibi obtulerūt q̄cq̄d habuerūt s. corpus. cū 1. pcidētes. Alaz. qz ipm̄ adorauerūt. Bona tpalia. cū 1. Et aptis thesauris. Scdo iuentū adorauerūt. qd̄ notat cū 1. Et pcidētes adorauerū. Adorauerūt ipz adoratione latrie q̄ est cultus soli deo debit⁹ q̄ hz fieri q̄ntz modis. s. mentalr q̄ fm Aug⁹ ꝓsistit in dei cognitiōe ꝛ dilectione ꝛ debita subiectiōe. Et isti btī magi ipm deū cognouerūt ꝛ dulciter amauerunt. ꝛ sibi se hūiliter subiecerūt. Scdo hz fieri vocalr. s. laudādo ꝛ adorando ꝛ gr̄as agēdo. Et isto mō magi adorasse credēdi sūt. Tercio hz fieri realiter in nr̄a ꝛ rex oblatōe. ꝛ isti thesauros obtulerūt. Quarto hz fieri pson̄alr. sicut in genuflexiōe ꝛ pstratōe. ꝛ isti in terraz pstrauerūt se. Quinto hz fieri sacramentalr vt in sacrificij imolatiōe. ꝛ isti sibi mystica mūera obtulerūt Tercio adoratū honorauerūt. ꝛ hꝰ p mūera q̄ sibi obtulerunt. Ita q̄druplex munus sibi obtulerūt. s. munus a corde. qz in eū fideliter crediderūt. 2 Munus ab ore. qz ipm̄ ẏm deū ꝛ hoiem ꝓfessi sunt. Munus a manu. qz sibi munera obtulerūt. Munus ab obsequio. qz añ eū se pstrauerūt. Istud q̄druplex munus ꝛ nos debemus deo offerre. Munus a corde qd̄ est munus oris. ij. Reg⁹. vij. Inuenit seruus tu⁹ cor suū vt oraret te ore hac. Munus ab ore qd̄ est mun⁹ laudatiōis. ps. Sacrificiū laudis honori ꝛc. Mun⁹ a māu qd̄ est munus bone operatōis. Eccls. ix. Quecūq; pt facere manus tua instāter opare. Mun⁹ ab obsequio qd̄ est exhibitio fuitij psonal. Eccl. xlvi. Bonū est obsequi scdo deo. Istud em̄ quadruplex munus etiā dēmus offerre. primo. s. munus a corde p ꝓpassionē. Esa. lviij. Cum effuderis esurienti aiam tuā ꝛc. 2 Munus ab ore p correctionē. 2 Matḥ xviij. Si peccauerit in te frater tuus ꝛc. Mun⁹ a manu p subministratiōem. Eccli. vij. Paupi porrige manū tuā. Munus ab obsequio p carnalis fuitij exhibitiōz. Baḥ. vi. Alter alterius onera portate. Quarto honoratū custodierūt. qz herodi ipm̄ nō pdiderūt. Herodes q̄dē habuit turbatiōz in corde. Vñ 1. q̄ iratus est valde qz egit astutiā in ope. qz a iudeis locū. a magis didicit tpus. ꝛ simulatā religionē in ore. vñ dixit. vt ꝛ ego veniens adorē eū. Magi aūt ista nō cognouerūt ꝓpter tres cās. vt dicit Crisᵉ. ꝓpter bonitatē ꝛ simplicitatē quā ceteꝝ inesse estimabāt. Propter regiā dignitatē qz nō potuerūt suspicari q̄ tātus rex ꝺ vnū puerū talia cogitaret. Propter pueri maiestatez qz nō poterāt opinari q̄ tā āmirabili puero insidias moliri auderet. Cōtra ei⁹ malicia et astutiā ꝛ religionē simulatā triplex remediū habuerūt. Primū ē suffragiū oronis deuote Vñ 1. Risso accepto in somnis. Glo. Sic moyses tacens clamabat. sic ꝛ isti. Secōm ē bñficiū inspiratōis diuie. qz de⁹ malicia herodis eis intimauit. ꝛ q̄d facere deberēt renuauit. s. ne redirent ad herodē. Tercū ē ꝓmptitudo obedientie. qz mox diuine inspiratiōi obedierūt. qz p alia vīa reūsi sūt in regionē suā

De sancto Sebastiāo, Ser. XIX

Beati q̄ pseḉutōnē patiunt ꝓpter iusticiā. qm̄ ipoꝝ ē regnū celoz. Matḥ. v. In ẏbis istis oñdit q̄ sunt illi q̄ ad regnū celoz sunt venturi. Sciendū aūt q̄ multa sunt genera hoim̄ q̄ ad regnū celoz ꝙeniūt. Primi sunt credētes. Joḥ. iij. Sic ds dilexit mūdū vt filiū suū vnigenitū daret vt ois q̄ credit in illū nō pear sed habeat vitam eternam Joḥ. vi. Qui credit in me hēbit vitā eternā. Ita tñ q̄ habeat opa q̄ ad fidē ptinēt. qz fides sine opib⁹ mortua est. Aug⁹. Credere in deū ē credēdo deū amare. credendo in eū ire. credendo ei adherere. ꝛ ei⁹ mēbris incorpari Hoc mō meruit vitā eternā brūs sebastian⁹ de q̄ sic legit. Sebastianus miles erat militās ip̄atoribꝫ. s. Dyocletiāo ꝛ maximiniano Hic fidē xp̄i hūit sed occultauit. vt xp̄ianos q̄s in tormētz videbat deficere ꝓfortare posꝝ

Sermo. XX

Dū aūt duo viri nobiles. ſ. Marcellian⁹ et marcus decollari dērent p fide xp̄i. venerūt pr̄ et mr̄. vxores et liberi et oēs amici flētes et lamētantes miserabil'r. p̄ canos trahēs et vestes scindēs. mr̄ scissa veste vbera oñdēs. vxores infantulos offerētes. et oīa ꝑba q̄b eos mollire possent mag̃ clamore clamabāt. Cū igit̄ hmōi milites molleſcere incipent. accessit Sebastian⁹ dicēs. O fortissimi milites xp̄i nolite p falsa blandimēta pdere coronā sempiternā. Putāt enī hi q̄ nō sit alia vita p̄ter istā Si em̄ scirēt aliā vitā mort̄ ignarā. tristicie nescia. ad illā vtiq; vobiscū festinarēt. Nec vita ab initio in se credētes nō fefellit. dolor quē hic patimur cras euanescit. dolor āt eternus magꝰ renouat. Cū aūt hec et sil'ia sebastianus loqret. vxor Nicostrati zoe in cui⁹ domo fiebāt hec cū loq nō possz. q; sep ānis muta fuerat amare cepit viaz iustic̄ie et pstrata ē añ pedes sebastiāi. Tūc ait brūs sebastian⁹ Si q̄ ver⁹ xp̄i fu⁹ sū. et si ꝑba sūt q̄ hec mr̄ ex ore meo audiuit et credidit ap̄iat os ei⁹ qui aperuit os zacharie. Tūc illa clamauit dicēs. Brūs es et brūs p̄mo oris tui. et brī q̄ credūt bis q̄ locut⁹ es. Vidi ei āgelū dei añ te libez tenētē in q̄ scpta erāt q̄ pdicasti. Tūc vir ei⁹ et amici illoz militū q̄ eos a fide trahere volebāt crediderūt ei. et baptisati sunt. lxvi. Sic ꝑz quō p fidē meruit vitā eternā. Sedi ꝑo q̄ ad regnū celoz puenīūt sūt q̄ psecutiōz patiūt. Act. xiiij. Per mltas tribulatōes oportet nos ītrare in reg. ce. ij. Thim. ij. Si sustinuerim⁹ ꝓregnabim⁹. si negauerim⁹ et ille negabit nos. Un̄ Luc. vi. Oportuit xp̄m pati et ita intrare in gl'iam suā. Unō Piero. Quis scōz sine tribulatō e coronat⁹ ē. Matth. vij. Angusta ē porta et arta ē via q̄ ducit ad patriā siue ad vitā eternā. et pauci sūt q̄ inueniūt eā. Glo. Tribulatio ē porta dñi p quā exiuit de mūdo. et iusti imitātes xp̄m intrabūt p eaz ad vitā eternā. Un̄ ps̄. Hec porta dñi iusti intrabūt in eā. i. in vitā eternā. Eccl. ij. Sustine sustētatiōes dei. ꝓiungere deo et sustine vt crescat in nouissimo vita tua. Per hanc portam. ſ. tribulationis beatus sebastianus intrauit in vitā eternā. Un̄ legit̄ q̄ dioclecia⁹ fec̄ sebastianū ad se duci et dixit ei. Ego te inter p̄mos in palacio meo sp habui et tu ꝺ salutē meā et deoz meoz iniuriā egisti. Qui rñdit. Pro salute tua sp xp̄m colui et p statu vrbis romane. ꝓsiderās stultū esse adorare lapides. Tūc iratus ip̄ator iussit eū adduci ad mediū cāpi et q̄si signū ad sagittandū ligari. Sagittarū aūt eū sagittz ipleuerūt vt q̄si eret cius hirsutus videret. et exist imātes eū mortuū abierūt. Post hec venit mr̄ier q̄dā xp̄iana volens corpus ei⁹ sepelire. inuenit eū viuere. et duxit eū ad domū suā. et ītra paucos dies sanatus ē. Cū xp̄iani hortarent eū abire. ille nolens stetit sup̄ gradū q̄ndaz. et veniēnibus imparoribus dixit. Adhuc me dñs ihesus xp̄s resuscitare dignatus ē vt vos ꝓueniā in iusto iudicio. et redarguā vos de vīs malis q̄ xp̄i famul' irrogatis. Tūc imparor iussit eū tamdiu sagittari q̄usq; spīm eralaret. et sic p tribulatiōz pmeruit vitā eternā. Itē si vis amplius p̄mon Requirein festo oīm sancto⁹.

De sancta Agneta, Sermo. XX.

Dilect⁹ meus et ego illi. Can. ij. In his ꝑbis gl'iat̄ bta agnes de mutua dilectiōe q̄ erat inter spōsum suū xp̄m et inter eaz. Sciēdū q̄ multa sunt ꝑpter q̄ solet ds hoiem diligere. Primū ē charitas. Prouū. viij. Ego diligētes me diligo. et qui mane vigilauerit ad me ī̄uenīet me. Hoc inuenimus in bta agnete q̄ mane. i. in tuitione sua deū q̄siuit. et iō eū inuenit. Un̄ amb. Tredecimo sue etatis anno bta agnes mortē pdidit et vitā inuenit. Dilexit aūt dñm intīm q̄ oīa bona mūdi ꝑpter eū ꝓtēpsit. Un̄ de ea sic legit. Beata agnes dū a scolis reuertit̄ a ꝑfecti vxbis filio adamat. q̄ ꝑbuit ei ꝑciosissima mūnera. q̄ oīa velut sterco ra ꝓtempsit et dixit ei. Recede a me pabulum mortis. qz iā ab alio amatore puēra sū q̄ longe nobilior te ē et genere et dignitate. cui⁹ mr̄ ꝺgo ē. cui⁹ pr̄ femina nescit. cui angeli seruiūt. cui⁹ pulcritudinē sol et luna miranf. Longe etiā ditior. qz diuitie ei⁹ nūq̄ deficiūt. Lōge etiā potētior. qz ei⁹ tactu infirmi sanāf. cui⁹ odore mortui reuiuiscūt. cui⁹ amor castitas. tactus scītas. vnio ꝺginitas. Iste anulo suo subarrauit me. dexterā meā et collū meū circuit lapidibus ꝑciosis. īduit me ciclade auro texta. et īmensis monilibus ornauit me. Posuit signū in facie meā vt nullū ꝑter ip̄m amatorē assumā. et sanguis ei⁹ ornauit genas meas Iā amplexibus ei⁹ castis astricta sū. iā corpus ei⁹ corpi meo associatū ē. Ostēdit mihi thesauros innūerabiles q̄s mihi datuz se pmisit si in ei⁹ amore pseuerauero. Audiens hec īsanus iuuenis lecto pstern̄it ita q̄ amore egrotaret. Cūq; pr̄ iuuenis brē agnete mlta pmitteret vt filiū ei⁹ ꝓiugio duceret. Rñdit sepōris spōsi federa nō posse violare. Tūc cepit pr̄ ārere ds ess̄ ille spōsus de q̄ se iactaret. Dictū ē ei q̄ xp̄m suū spōsum diceret. Tunc aggressus ē eā pmo blandis pmonibus. et inde minis cepit eā coartare. At ipsa ait. Quicq̄d vis age. qz q̄d q̄ris nō potez inuenire. Sic ei ꝑz quō bta agnes dilexit dñm. Scōm ꝑpt̄ q̄d ds diligit hoiem ē fides. i. credere in deū Jo. xvi. Ipe ei pr̄ amat vos. qz vos me amastz et credidistz qz a do exiui. sine fide ei ipossi

bile ẽ placere ꝺo. Btã Agnes firmã fidẽ habuit. Uñ legit. Cũq; ꝑfectus vim ei inferre ñ posset qz nobil' erat. titulũ xp̃ianitat' ei opposuit dicẽs. Unũ ex duob⁹ elige. Aut sacrificabis ꝺijs nr̃is cũ alijs ꝯginib⁹. aut cũ meretricib⁹ scorabere⁹ i lupanari. Agnes rñdit. Minas tuas ꝯtẽno. et neutr̃ illoꝝ faciã. vnigenit⁹ dei fili⁹ quẽ ignoras defensor meꝰ ẽ. et angelus ei⁹ custos ẽ corpis mei. Tũc ꝑfect⁹ iussit eã expoliari et nudã ad lupanar duci. Tãta densitatẽ ãt capillis ei⁹ dñs ꝯtulit vt meli⁹ capill' q̃ vestib⁹ tegerẽt. Ingressa ãt turpitudinis locũ ãgelũ dñi p̃paratũ iuenit q̃ locũ claritate nimia illũiauit. eiq; stolã cãdidã induit. Sic p̃z fides btẽ agnet⁹ q̃ dũ ꝺijs sacrificare nollet nuda ad lupanar ducta ẽ. Iterũ ꝑfect⁹ q̃ ꝺs hoiem diligit ẽ castitas siue mũdicia ꝯginalis. pũ. rr̃ñ. Qui diligit corꝺis mũditiã hẽbit amicũ regẽ. s. celestẽ. Uñ q̃b⁹ laudibus cõmẽꝺanda sit ꝯginitas nescio narrare nec sufficio. Uirgitas deũ ꝺcepit et pepit. ꝯginitas mer̃z dei ꝯginẽ in ꝺmẽdatiõz iuscepit. ꝯgitas sola q̃cũq; ierit singl'ari gl'a et honore comitat' in celis. Hãc hũit btã agnes. z iõ xp̃s sp̃osus ꝺilexit eã. z eã i lupanari ĩmaculatã ꝟuauit. Uñ legit. Prefecti ãt filiꝰ cũ alijs iuuenib⁹ ad lupanar vẽit z eos ꝓbus añ se ĩmisit. Qui vidẽtes tãtã claritatẽ circa eã territi z ꝓfũcti redierũt. Quos ille filiꝰ ꝑfecti miseros appellauit z ad eã intrãs cũ eaz vellet tãgere. in ipm lumẽ irruit. Qui cũ ꝺonõ ꝺedisset honorẽ suffocatus a ꝺyabolo et pirauit. Oꝺ ꝑfectus audiẽs cũ ingẽti p.oratu ad eã venit. et cãm mortẽ diligẽti⁹ scrutat. Cui agnes. Ille cui⁹ volũtatẽ voluit pficere eũ occidit. Tã soci⁹ ei⁹ viso miracl'o ꝓfũcti redierũt illesi. cui ꝑfectus. Jn ꝺ appebit q̃ ñ magicis artib⁹ ꝺegisti si ipetrare posses vt resuscitet. Oratẽ ãt btã agnete iuuenis surrexit et xp̃m publice p̃dicare cepit. Tũc ãt põtifices ydoloꝝ irati sil' clamabãt. Tolle magã. tolle maleficã. q̃ mẽres hoies mutat et aios alienat. Prefect⁹ ãt visio tãto miracl'o eaz liberare voluit. sz pscriptiõz meruẽs vicarij derelict⁹. Et qz eã liberare nõ potuit. tristis ab sceſſit. Tũc vicari⁹ aspasi⁹ noie iussit eã in copiosũ ignẽ iactare. Sed flãma in duas ptes diuisa p̃ꝺm circũstantẽ exurebat. ipsa autem agnes nõ ledebat. Tũc aspasi⁹ gladiũ in gutture ei⁹ ĩmergi p̃cepit. Et sic sp̃sus candid⁹ z rubicũd⁹ ipsaz sibi sp̃saz ꝺsecrauit et martyrẽ. Passa ãt ẽ btã agnes vt credit rpe Cõstãtini magni q̃ fuit circa ãnos ꝺñi. cccix. Cũ ãt pentes ei⁹ circa sepulcr̃ vigilarẽt. octaua ꝺie apparuerũt eis chori ꝯginũ in vestib⁹ aureis. inter q̃s viderũt beatã agnetẽ sil'i veste radiatẽ. et turba eã agnũ niue cãdiꝺiorẽ stantẽ. Et ꝺixit agnes. Uidete neme q̃si mortuã lugeatis. sz ꝟgaudete mecũ z ꝟgtulamini. qz cũ his oꝺib⁹ lucidas mansiões accepi. Et ꝓpt̃ hanc visionẽ celebrat festũ agnetis. Costantina ãt ꝟgo filia ꝟstantini audiẽs hanc visionẽ q̃ lep̃ grauissima laborabat. tumulum ei⁹ adijt. z ibi dũ in oratione p̃sisteret obdormiuit. Uiditq; beatã agnetẽ sibi ꝺicentẽ. Si in xp̃m crꝺideris ꝺtinuo sanaberis. Ad hanc vocẽ euigilãs pfecte se sanatã inuenit. Que baptismũ recipiẽs sup corpus btẽ agnet⁹ basilicã fecit. z ibi in ꝯginitate degẽs multas ꝯgines exemplo suo aggregauit. Quidaz vir noie Paulinus in eccl'ia sctẽ Agnetis sacerdotij fungẽs officio. mira cepit carnis tẽptatione vexari. Sz cũ deũ offenderenollet a sũmo põtifice licentiã petijt ꝺbendi. Cui⁹ bonitatẽ z simplicitatẽ papa ꝺsiderans anulũ ei cũ smaragdo dedit. Et iussit vt imagini sororis btẽ agnetis q̃ in sua eccl'ia picta erat ex parte sui p̃ciperet vt se pmittreret desponsari. Cũq; hec sacerdos imagini imparet. illi ꝺti⁹ nuo digitũ anularẽ porrigens. z anulo suscepto retrahens oẽm temptationẽ a sacerdote fugauit. Predictus ãt anulus adhuc ꝺr in digito ei⁹ apparet. Jtẽ Amb. Beata agnes generositatis oblectamẽta dispiciẽs celestẽ meruit ꝺignitatẽ. Societ⁹ hũane vota cõtẽnens. eterni regis sociata ẽ cõsortio. pciosaz mortẽ p xp̃i ꝟfessiõe suscipiẽs sil'is ẽ ei facta.

De sancto Uincentio. Ser. XXI

Nemo coronabi
tur nisi q̃ legitime certauerit. id
est fideliter. ij. Thim. ij. Verba
ista bñ ꝺueniũt btõ vincẽtio q̃ p longũ certamẽ meruit coronã eternã. Sciẽdũ q̃ corona vite mltis modis acq̃rit. Primo p toleranti㈠ tribulatõnũ. Jaco. i. Btus vir q̃ sufert tẽptationẽ. qm̃ cũ ꝓbatus fuerit accipiet coronã vite. Et rẽplũ de q̃dã iuuene q̃ septez vicib⁹ tẽptabat. sup cui⁹ capite vidit q̃dam sctũs septẽ coronas. Secõ acq̃rit corona vite p fidei ꝟstantiã siue pseuerãtiã. Apoc. ij. Esto fidelis. i. in fide ꝟstans vsq; ad mortẽ z ꝺabo tibi coronã vite. Non ꝺat coronam icipiẽtib⁹ sz in fine fideli⁹ pseuerãtib⁹. Hiero. Nõ em̃ incepisse sz pfecisse ꝯmꝰ ẽ. Uñ Paulus. ij. Thimo. iiij. Cursũ. s. vite mee ꝟsũmaui. fidẽ ꝟuaui. iõ reposita ẽ mihi corona iustitie. Sic btus Uincẽtius vitã ꝟsũmauit. iõ meruit vitã eternã. Uñ legit⁹ q̃ Uincentius nobilis genere. sz fide ac religione nobilior. beati valerij epi ꝺyaconus fuit. Cui eps vicẽ suã cõmiserat. qz expeditior lingue erat. et iple oratoni z ꝺtẽplatiõi vacabat. Jussu q̃ Daciani psidis valẽtia trabũt z ꝺiro carcere mãcipant. Cũq; eos fame pene defecisse crederet

eos corã se duci iussit. Quos cum sanos cer/neret ꝛ gaudẽtes. iratus in hãc vocem ꝓrupit Quid dicꝭ tu valeri qui sub nomĩe rligiõis ꝰ decreta ꝓncipũ facis. ꝑdicãdo ihm crucifixũ. Cunctꝫ aũt btũs valeriꝰ leniter rñderet. dixit vincẽtius. Noli pr̃ qsi timida mẽte submur/murare. sed lĩba voce exclama. Si aũt iubes pr̃ scẽ. rñsis iudicẽ aggredior. Cui ille. Jã dudũ tibi fili carissime loq̃ndi curã ꝰ miseram. ꝛ nũc ꝓ fide xp̃i ꝑ q̃ astamꝰ rñsa ꝰmitto. Tunc vincẽtius ꝺuersus ad Dacianũ. Dacianꝰ in q̃stmo tuus de te negãda fide xp̃i fuit. sed scias nephariũ eẽ apõ xp̃ianoꝝ sapĩam cultũ diuinũ abnegãdo blasphemare. Tũc iratus dacianꝰ eꝑm in exiliũ mitti ꝑcepit. vincẽtiũ ꝓ tanctꝫ ꝺtumacẽ ꝛ ꝑsum pruosuꝫ iuuenẽ ad terrorẽ alioꝝ in eculeo distẽsum mẽbr̃ oĩb dilaniari. Cũ aũt toto corpe dissiparet. dixit Dacianꝰ. Dic vincẽti. vbi nũc tuũ miseꝫ corpus inspicꝭ. At ille subridẽs. ait Hoc est qõ semp optaui. Tũc iratꝰ iudex. cepit ei omĩa genera torm̃toꝝ minari. nisi fidẽ xp̃i abnegaret. Cui vincẽtius. Insurge miser ꝛ toto malignitatꝭ spũ debachare. ꝛ videb̃ me dei ꝓtute plꝰ possi/se q̃ torq̃or q̃ ipe possis q̃ me torq̃s. Tũc prae ses cepit clamare. ꝛ carnifices virgis ꝛ fustibꝰ verbare. Et ait Vincẽti. Quid facꝭ daciane Ecce tuꝑe me vindicas de appitoribꝰ meis. Tũc ꝑses factꝰ amẽs. dixit carnificibꝰ. Miserq̃re nihil facitꝭ. cur deficiũt manus vr̃e. Ad ultimos ꝛ patricidas vincere potuistꝭ. ꝛ nunc solus vincẽtiꝰ vr̃a põt superare torm̃ta. Tũc carnifices pectines ferreos vsq̃ ad ĩtima costarũ fixerũt. ita vt de toto corpe eius sanguis effluret. ꝛ solutꝭ costaꝝ ꝺpagĩb̃ viscera ĩterna paterẽt. Et ait ꝑses. O vincẽti miserere tui vt possis tã pulcrã recuꝑare iuuẽtutẽ. ꝛ facq̃ iubeo ne maiora inferã tibi torm̃ta. Et ait vincẽtiꝰ O venenosa ꝺyaboli lingꝫ torm̃ta tua nõ tĩeo. sed b̃ solũ valde tĩeo q̃ te fingis mihi miseri. Nã quo te magꝭ iratũ video. eo ãpliꝰ exulto. Nolo aũt vt aliq̃d ꝺ supplicĩjs minuas vt vicũ te in oĩb̃ fatearꝭ. Tũc iussit eum de eculeo sumi ꝛ sup craticulã assari. q̃m ipe spõte ascẽdit. Ministri aũ t vncꝭ ferreis ꝺpserũt eũ ꝛ corpus eius vndiq̃ vulnerauerũt. sal insup sparserunt. ꝛ viscera de corpe eius labẽtia depẽderũt Ipe aũt erectꝭ in celũ ocul̃ dñm adorauit. Cũq̃ ministri hec daciano retulissent. ait dacianus Deu vincimur. At iussit eũ in tenebrosũ carcerem icludi. ꝛ pedes eius ligno infigi. ꝛ testas acutissimas sub eo poni. ꝛ sine oĩ hũano solacõ sup testas relinq̃re. Qõ fcm̃ est. Sed ecce rex ꝑ q̃ miles patrĩ penã mutat ĩgl'am. Nã tenebre carcerꝭ ab ĩm̃sa luce expellunt. restaꝝ aspitas in oĩm floꝝ suauitatẽ mutat. pedes dissoluũtur. ꝛ ãgeloꝝ saluratõe ꝑfruitur. Cunctꝫ cũ angelis ꝑallẽs sup flores ĩcederet modulatio dulcis ꝛ mira suauitas foris ꝑcul diffunditur Perterriti custodes cũ ꝑ rimas carcerꝭ qõ intus erat vidissent. ad fidẽ ꝺuersi sunt. Hec audiẽs dacianus amẽs factꝰ ait. Et q̃d ei ãpliꝰ faciemꝰ. Ecce eũ iã victi sumꝰ. transferat ad lectũ. ꝛ stramẽtis molliorib̃ reponatur. ne ꝑ torm̃ta magꝭ gl'osus efficiatur. Cũq̃ in lecto positꝰ eẽt ꝛ ibidẽ paululũ q̃uisset. statim spũm tradidit Circa ãnos dñi. cclxxvũ. sub Dyocleciano ꝛ maximiano. Quo audito dacianꝰ vehemẽter sic se victũ dolẽs. ait. Si nõ potui eum supare viuẽtẽ. puniam eum defunctum. Jussu q̃ daciani corpꝰ ei ad cãpũ ab auib̃ et bestĩjs ꝺeuorãdũ exponit. Sed stati ãgeloꝝ custodia ꝑmũitur. ꝛ intactũ a bestĩjs ꝰseruatur Denicꝫ corꝰ ingluuiei ꝺcditus alias aues semaiores ipetu alaꝝ abegit. ꝛ lupũ occurrẽtes morsib̃ ꝛ clamoribꝰ effugauit. q̃ reflexo capite in aspectu corpis sacri sixꝰ cernit. vt pote q̃ ibidẽ angeloꝝ custodia mũiebat. Qõ audiẽs dacianꝰ ait. Puto q̃ nec defunctũ potero superare. Jussit q̃ lapidẽ molarẽ ad corpus eius ligari ꝛ in mari ꝓici. Qõ cũ fcm̃ eẽt. stati corpus eius ad litus redũt ꝑ sq̃ illi q̃ eũ submerserãt. Qõ q̃dã dña iuenit. ꝛ honorifice sepeliuit. De hoc martyre sic dicẽ Aug. Btũs vincentiꝰ vicit in verb̃. vicit in penis. vicit in cõfessiõe. vicit in tribulatõe. vicit exustus. vicit submersus. vicit ortus vicit mortuus. Ambrosius in ꝑfatõe sic ait de ipo. Torq̃tur vincentiꝰ. tõditur. flagellat. exurit. Sed iuictꝰ ꝑ scõ noĩe aĩmus nõ ꝺcutit. plus ardẽs ĩgne zeli q̃ ferri. plꝰ nectit amore celi q̃ seculi. plꝰ voluit placere deo q̃ foro. plus dilexit mori mũdo q̃ dño.

¶ In cõuersione sancti Pauli Sermo. XXII

Vas electionis est mihi iste vt portet nom̃ meum. Act. ix. Post passiõz dñi fcã est ꝑsecutõ magna in xp̃ianos. ꝛ iudei apphendẽtes btm̃ Stephanũ lapidabãt eum. ꝛ btũs Paulus q̃ tũc saulus dicebat lapidãtiũ vestim̃ta custodiebat. Hic petijt epl'as a pncipe sacerdotũ q̃ erat in ihrl'm vt iret in Damascũ. ꝛ si ibi aliq̃s xp̃ianos iueniret. vinctos ꝑduceret in ihrl'm. Et cuz appinq̃ret damasco c. rcũfulsit eũ lux de celo. ꝛ cadẽs in terrã audiuit vocẽ dicẽtẽ sibi. Saule saule. q̃d me ꝑseq̃ris. Qui dixit. Quis es dñe. Et ille. Ego sum ihs nazarenus q̃m tu ꝑseq̃rꝭ. dux est tibi ꝰ stimulũ calcitrare. ꝛ tremẽs ac stupẽs dixit Dñe q̃d me vis facere. q. dñ. Indica mihi voluntatẽ tuã. ꝛ parꝰ sum tibi obedire. Ad quem dñs. Surge ꝛ ingredere ciuitatẽ. ꝛ ibi dicet tibi q̃d te oporteat facere. Viri aũt q̃ comitabãtur cum

In cõuersione sancti Pauli

eo stabãt stupefacti. Audiẽtes q̃dẽ vocem. ſz neiem viderũt. Surrexit aũt saulus de terra. aptisq; oculi nihil videbat. Per manꝰ aũt eũ postea trahẽtes. introduxerũt eũ in ciuitatẽ damascũ. 7 erat ibi triby dieby nõ mãducãs neq; bibẽs neq; videns. In q̃ triduo credit didicit se a spũsco euãgeliũ. Erat aũt damasci discipul⁹ xpian⁹. nose Ananias. 7 dixit ad eũ dñs in visu. i. in visiõe. Uade 7 q̃re saulũ. Cui ananias. Dñe audiui a viro hoc q̃ta mala fecerit bis q̃ credũt in noie tuo. Ad q̃m dñs. Uade q; vas elcõnis est mihi. i. vas elẽm. vt portet nom̃ meũ coꝝ gẽtiby 7 regiby 7 popul⁹ yrael Abĳt g̃ ananias. 7 dixit. Saule frater dñs iesus q̃ tibi appuit in via misit me ad te vt videas 7 implear; spũsco. Et cũ baptisarer. cecidit de oculi eius tanq; squame. 7 visum recepit. 7 ꝓtinuo ĩtrauit synagogã 7 pdicauit iesũ q̃m ipe est xp̃s. Et cũ insidiarẽt ei iudei 7 vellent eũ occidere. xp̃iani eũ submiserũt p muruz in sporta. 7 sic euasit veniẽs hierl'm ꝓiũctus est aplis ¶ Sciẽdũ aũt circa pdca q̃ b̃ nom̃ bñ dictũ iesus portãdũ est corde. ore. 7 ope. Corde de ipo sedule cogitãdo. Ore ꝺ ipo libenter referẽdo. Ope omia bona opa nra in noie ipsius faciẽdo. Dẽm⁹ aũt hoc nom̃ portare propter tria. Prio q; pstat dulcedinẽ meditãtiby in deuotõe. Scdo q; dat fortitudinẽ oiby invocãtiby in tribulatõe. Tercõ. q; sanat egritudinẽ infirmãtiby corpalẽ 7 spũalem. ¶ Prio aũt hoc nom̃ bñdũ est in corde. q; dat eternã dulcedinẽ oiby deuote meditãtiby. Bern̄. Jesus est mel in ore. melos in aure iubil⁹ in corde. Richar. de scõ victore. Jesus est dulce nomẽ sup oẽm delectabile. Ber. Si scribs nõ sapit mihi nisi legerẽ ibi ihm. Si disputes vel ꝓferas nõ sapit mihi nisi sonerit ibi iesus. q̃si di. Oẽ q̃ scribi põt vl legi nõ dat aliquem mihi nisi audiero b̃ nom̃ iesus. Dul⁹ bñdicti nois dulcedinẽ sentiat bt̃us paulus. q; frequẽter b̃ bñdẽm nom̃ pdicauit. 7 in suis epl'is scripsit. Legẽ eñ cum b̃ nom̃ iesus q̃ngẽt; vicibi in epl'is suis noiasse. Scdo dẽm⁹ hoc bñdẽm nom̃ portare in corde. q; dat fortitudinẽ omnibi invocãtiby in tribulatõe. Unde Ber. Jesus est cibi ꝓfortãs. nã toties ꝓfortar; q̃ties recordaris. q. d. Utiq; ihs b̃ bñdẽm nom̃ est cibus spũal' oiby invocãtiby illud. ita q; nulla tribulatione hõ superari pt. nullo mõ sci martyres 7 ꝟgines potuissent tantas penas sustinuisse. nisi b̃ nom̃ iesus q̃ in ore 7 corde portabãt eos cõfortass. Unde legit Act;. v. de aplis. cũ nom̃ iesu xp̃i pdicarẽt. adducti sũt ad ciliũ 7 flagellati sunt 7 phibiti. ne oino b̃ nom̃ pdicarent. Ibãt aũt gaudẽtes a spũ scõ cilio. q̃m digni habiti sunt p noie iesu ꝓtumelia pati. Ber. Pueri iuuenes. senes. ꝟgines 7 mlieres. elegerũt magis mori mille mortibi. q̃s a ꝓfessiõe illi⁹ nomis amoueri. Unde ait Paulus Act. xxi. Ego non solũ alligari sed etiaz mori paratus sum in hierl'm ꝓpter nom̃ dñi mei iesu xp̃i. Nõ enim brũs Paulus potuisz tanta sustinuisse nisi b̃ nom̃ iesus cũ ꝓfortasset. Unde ait ipe in q̃dã loco. Omia possum in eo q̃ me ꝓfortat 7 numerat mlta q̃ passus est di. Per virgz cesus sum. semel lapidat⁹ sũ. q̃nq; es q̃dragenas vna minus accepi. naufregia ptulit. 7 mlta alia sustinuit. Tandẽ cũ nom̃ xp̃i p iudeaz pdicasset p gretã. venit romã. Et cũ ibi pdicasset nomẽ xp̃i. ꝓhẽsus est a Nerone. 7 iussus est decollari. Cuiq; caput ei⁹ apatatũ esset. cadẽs i terram. clamauit. Jesus xp̃s tribi vicibi. 7 facti sunt tres fontes. Ecce qõ sibi tã dulce in vita extiterat. i mortẽ obliuisci nõ porerat. Et ꝑsiliens scõ clamauit. 7 psiliẽs tercõ clamauit. Jesus xp̃s. i q̃bi loc; mox tres fontes saliebãt ¶ Tercõ dẽmus hoc nom̃ iesus portare ore 7 ope. q; sanat egritudinẽ corpalẽ 7 spũales Ber. Jhs est medicina infirmãtiby tã in corpe q̃z in aia. Decimo ꝺr 2 Par. vl. Signa eos q̃ inme crediderit. hec seq̃nt In noie meo ómonia eijcient. sup egros manꝰ iponẽt 7 bñ hẽbũt Uñ legit Act;. q̃. q̃ claudus q̃dã iacebat ante portas tẽpli. 7 cũ peteret elemosynã a petro 7 iohãne. dixit ei petr⁹. In noie iesu xp̃i surge 7 ambula. 7 fcm̃ est. Et cũ petrus iterrogaret a iudeis qua ptate hoc feciss. Rñdit q; in virtute nois iesu xp̃i cum sanasset. Ber. Pocẽ nomen q̃ cecis dedit visum. surdis auditũ. claudis gressum. mortuis vitã. 7 dyabolũ ab obsessis corpibi effugauit. Et nõ solum sanat in corpe sed ẽt in aĩma. Unde dicit Petr⁹ Actuũ. p Oẽs pphete testimoniũ phibẽt remissionem pcõz accipe p hoc nom̃ iesus. Saluat eũ omis qui credũt in eũ. i. Jo. ĳ. Filioli mei. q; remittũtur vob pcta vra ꝓpter nom̃ eius. Actu. uĳ Non est in alĩq; alio salus. nec est aliud nomẽ sub celo hoiby datũ in q̃ oporteat saluos fieri nisi in hoc noie iesus. 7 sunt ꝓba Petri. Bern̄ Si q̃s in crim̃ curricli insup ad laqum mortis despando. nõne si iuocet nomẽ vite. s. iesu. ꝓfestim respirat ad vitã. ps. Propter nom̃ tuum dñe ꝓpciaberis pcto meo. multum em̃ est. Exemplũ. In britania erat q̃dã mons in quẽ cõsuetudie hẽbat nomẽ iesu xp̃i sedule nominare. q̃ tandẽ p q̃ndã iuuenẽ seducta erat. q̃ cum ea delicit. 7 fcã est publica meretrix plus q̃z. xĳ. annis. 7 q̃z publica peccatrix essz. nõ ex ꝓsuetudine hẽbat hoc nomẽ sedule nosare. Insup in sabbat; i honore bt̃e marie ꝟgis abstinebat. i q̃dam aũt vigilia purificatõis volẽs se abstinere horeũ cuiusdã viri secrete ĩtrauit. et obdormiens videbatur sibi q; duceretur ad iudicium. 7 vidit quoddam templũ beate virgis. et quicũq; ad hoc ꝓfugeret saluabatur. q̃ aute nõ fuerat ꝓmissus intrare ꝓhibebatur in ma-

gnum ignem. At ipa ꝓfugiens ad templum. At cum intrare vellet. occurrit ei iesus ⁊ ostio et retrusit eam. ⁊ ꝑcepit eam ꝓpici ad ignem. At cum ꝓiecta fuisset. iterꝝ clamauit ihs xp̃us At qñ sic grauiter torq̃ret ⁊ fortiter inuocaret ihm. dixit btā ꝟgo ad filium. O fili dilectissi me. miſere huic peccatrici. memorās ꝙ nom tuū sedule inuocare ꝓsueuit. ⁊ ꝙ festiuitates meas honorauit. Tūc filius mittat. iussit eā de/trahi ⁊ dimitti. Mulier aūt in somnis tantū fletū ⁊ clamorē fecerat ꝙ omnē familiā excitauerat. q̃ venientes inuenerūt eā ꝓbustam. ita ꝙ totū corpus eius fuerat tanq̃ carbo niger Et interrogata cur illuc venisset. ipſ totā seriem e/narrauit. ⁊ ip in gratia ꝑmanens vitaꝝ in bono finiuit.

In purificatōne btē marie virgis Sermo. XXIII.

Ecce vēit ad tē plū scm̃ suum dñator dñs. Malach. iij. No. ꝙ triplex est tēpluz ad qđ dñs venit. s. singulare. materiale. ⁊ spirituale. Templū singulare est vterus btē marie virgis. Ad hoc templū dñs venit qñ humanā naturā assumpsit. De hoc templo dic̃ ps. Sanctū est templū tuū mirabile in eqtate. q. d. O dñe hoc templū qđ elegisti tibi in vtero virgis valde mirabile est ⁊ scm̃. Dē ideo mirabile. qz illū in se includit q̃ maior ea fuit ꝛc̃ dñm celi ⁊ terre. quē tot⁹ mōdus non capit. Un ipa dixit Eccl. xxiiij. Qui creauit me requieuit in tabnaculo meo. Scm̃ fuit. qz ꝑ spm̃sā/ctū ꝓsecratū fuit Ber. O sanctissimū templū ꝑ spm̃scm̃ sacrificatū. ꝑ filiū ornatū. ꝑ patrez glificatū. plenū oim gratiaꝝ. Templū istō ꝓsecrauit spūsctus qñ archangelū gabelē ad beatam ꝟginē misit. ⁊ ꝓceptōem tuam nūciauit. Cōsecrauit aūt eodē mō q̃ eps templū materiale solet ꝓsecrare. quīr tribꝰ vicibꝰ circumit ⁊ ter pulsat ad ostiū di. Tollite portas ꝓncipes vras. q. di. O ꝓncipes tenebraꝝ depōite potestates vras. ⁊ fugite ab hꝭ tēplo. vt fiat templū ⁊ hitac'm spūsci. Sed nō agit ei nisi in tercia pulsatōe. hꝭ mō angel⁹ ꝑmo pulsauit ad templū btē ꝟgis qñ ea salutauit. ⁊ dixit Aue grā ple. rē. Sed ipa in hac ꝑma pulsatōe non aperuit ostiū cordis sui. i. non ꝓsensit. ꝛ turbata est in ꝑmōe eius. i. ammirabat de tā insolita salutatōe angeli. qz sepius āgelos videbat. sed nunq̃ talia loq̃ntes audierat. ⁊ tō cogitabat qualē esset illa salutatō. Tūc angel⁹ secundo pulsauit ad ostium cordis sui di. Ne time as maria. inuenisti enī grām apud dñm. Ecce ꝛcei. ⁊ pa. fi. ⁊ voca. no. eius iesus. Hic erit magnus ⁊ filius altissimi vocabit. Ipa enim ad illam scōam pulsatōem adhuc nō aperuit. ꝛ dixit. Quō fiet istud. i. ꝑ qm̃ modū possum ego ꝛcipe filiū qm̃ vir non ꝛgnosco. Tūc angelus tercō pulsauit di. Spūsctus supueniet in te. ⁊ ꝟtus altissimi obū. tibi. i. filius altissimi assumet et corpus a te. in q̃ corpe obūbrabit. id est abscondet. Unī Isa. xlv. Vere tu es dꝰ absconditus. Idē ⁊ qđ nascet ex te scm̃. vocabit filius dei. Tūc ad tertiā pulsatōem aperuit ostiū suī cordis. ⁊ ꝓsensit di. Ecce ancilla dñi fiat mihi ſm ꝟbū tuū. Et statim filius dei in eius vtero ꝓceptus est ꝑfect⁹ dꝰ ⁊ ꝑfect⁹ homo Et in illa die tante poētie ⁊ sapie extitit qnte. in. xxx. anno fuit. Postq̃ aūt eps aliqđ templum ꝓsecuit. tūc phibet sub pena excōicatōis ipius violatōem. faciēs pacē hoibꝰ inhabitātibꝰ. ita ꝙ oēs malefici q̃ ad ipm̃ ꝓfugiūt a suis inimicis securi sint. Eodē mō spūsctus hꝭ tēplū ꝓsecuit ⁊ pacificauit. ita vt oēs potōres q̃ tamcūq̃ ōm offenderūt si ad ipm̃ ꝓfugerint sine dubio pacē inueniēt. ⁊ ab hostibꝰ suis ⁊ dyabol' securi erūt. Un dñs Isa. xvi. Apō te habitabūt ꝑfugi mei. i. potōres. ⁊ q̃ fugerta me peccādo inueniēt grāz ad te ꝓfugiēdo. Aug. O btissima ꝟgo maria. sic oīs aūsus a te nec/cesse est vt ꝑeat. ita oīs ad te ꝓuersus impossibile est vt ꝑeat. Anſ. O btā fiducia tu es ꝛfugiū tu tū mi/hoꝝ potōr. Ber. O btissima maria ꝟgo. dꝰ tuā misēdiaz ad plenum enarrare pōt. potōrē q̃ntūliber fetidū ⁊ immōm et totimōdo despectū nō despicis nec deseris. sed tremendo iudici misericordias ꝛcōplū. Apud syciliā anno dñi. lxxiij. fuit q̃dā vir. noīe Theophilus cuiusdā epi vicedñs. q̃ taz prudenter sub epo res ecclasticas dispensabat. ꝙ mortuo epo eum dignū epatu oīs populꝰ clamabat. At ille vicedñatu ꝓtērtus aliū epm̃ maluit ordiari. Unde ab offō suo ꝑ epm̃ suum est depositꝰ ⁊ in tantā desperatōnem delapsus vt ad suā dignitatē recipiēdā cuiusdam iudei malefici ꝓsiliū experetur. Ille q̃ dyabolū advocauit. Advocatus est ēt theophilus. q̃ iussu demōis xp̃m ⁊ suā mrem ⁊ oēs scōs dei abnegauit ⁊ xpiane religiōi nūciauit. ⁊ super hꝭ cyrographū scripsit. ⁊ dedit demōi ⁊ sigillauit. In crastinū q̃ ꝑcuratōe demonis theophilus in grām epi recipit ⁊ ꝑme dignitati restituit. Tandē ad se ꝓuersus ꝛ eoꝝ qđ fecerat valde ingemuit. et ad ꝟginē gl'osam tota mētis deuotōe ꝓfugit. Quadā q̃ vice sibi ī visiōe appuit btā ꝟgo ⁊ de fcō eū redarguit. ⁊ dyabolo rnūciare ꝑcepit. ⁊ xp̃m dei filiū ⁊ oīm̃ xpianitatꝭ positū ꝓfiteri fecit. ⁊ sic ipm̃ in filiū sui grām recupauit. ⁊ ad iudiciū eū pñtauit. Iteruꝝ sibi appuit ⁊ cyrographū qđ dyabolo dederat sibi reddidit. ⁊ sup pectꝰ suū posuit. Qđ factuz theophilus ad laudē btē ꝟgis oīb⁹ manifestauit. ⁊ in fnitō eius pseuerauit Ire aliud exēplum. Abbatissa q̃dā btē virgini valde deno

ta a spũ fornicatõis tẽptaret. et tãdem vincit a iuuene q̃daz ip̃regnat. Illa ꝙ cũ grauida eẽt sup modũ turbat nesciens q̃d faceret a q̃ se diuerteret. randẽ btẽ ꝟgi se tota ꝓmisit. Cũ aut̃ ad epm̃ ꝓgeret. eo ꝙ sibi essz accusata. q̃dã tẽ plũ. b. virgis marie ptrãsies itrauit. a añ ymaginẽ. b. ꝟgis ma. se. psternẽs orauit. a miserã peccatricẽ se ꝓfessa est di. O brissima mr̃ mi/ sc̃o ie. nll'm scio aduorẽ. erq̃ guissime offendi meũ creatorẽ. ꝓfugio ad ꝓsiliuz gr̃e tue. Quo secur⁹ fugiã nisi ad te. q̃ mr̃ gr̃e a misc̃oe ap/ pellari meruisti. Suscipe g̃ me miseraz ad te ꝓfugiẽtẽ. ꝓter amorẽ filij q̃ te in mr̃ez p̃elegit. Q̃ez hec a silia. pferret. vidit. b. ꝟginẽ cũ ml'/ titudie ãgeloz assistẽtẽ a dicẽtẽ. Surge filia iã secura. nihil mali patiar̃. a ãpl⁹ noli peccare Ar hec dicẽs. puez de ei⁹ vtero acceptt. a vni ãgeloz tradidit di. Defer puerũ hũc ad talez heremitã dicens ei. Pũc puez mittit tibi mr̃ dei. a sic euigilãs abbatissa iuenit se p oĩa liba tã. a leta veniẽs ad epm̃ cũ accusaret. negauit se puez gestare. At feẽ epc̃s b̃ diligenter p matronas pscrutari. Que dixerũt eã nll'm puez in vtero portare. Et trat⁹ epc̃s voluit pplm̃ g̃/ uare ꝙ ipam diffamassent. Ipa aũt b̃ epo ad laudẽ btẽ ꝟgis a solaciũ pcoz oĩby narrauit. a interi epc̃s misit ad illũ heremitã. a iuẽit puerũ. a. b. virgo orẽ oĩm collaudabat. ℣ Sc̃o venit dñs ad tẽplũ materiale qõ erat i ibr'm. de q̃ iuenies in ser. seq̃n. ℣ Tercio venit ad tẽplũ spuale. s. ad aiam iusti q̃m sibi spũsc̃us in baptismo ꝓsecuit. expellẽs ab eo dyaboluz vt ipe in eo hitare possit q̃n dic̃ sacerdos. Exi ab eo ĩmũde spũs. da locũ spũ sc̃o. Et sic̃ epc̃s cõse/ crãs eccl̃am ter pulsat ad ostiũ. sic sacerdos ter pulsat añq̃ puez ĩmergat. Qr̃o dic̃. Albe/ nũcias sathane a põpis ei⁹. Sc̃o dic̃. Credz in õm p̃em oĩpotentẽ in filiũ a spm̃ sc̃m̃ Ter cio q̃rit. Vis baptisari. Et rñdẽt patrini. Volo. Aũc baptisat eũ ĩmergendo. In no. pa. ẽ Et trũc aia baptisati est fca tẽplũ spũsc̃i Unde apl's. i. Coz. iij. Nescitz ꝙ templũ dei vos est⁹ a spũsc̃ũ hitat in vob̃. In isto templo dñt⁹ es se ml'ta spũal'r q̃ iuenim⁹ in ipo templo materiali. In tẽplo isto dz esse altare bñ ornatuz. i. mõda a ornata ꝓsc̃ia. De Baltari legz Leui. vi Ignis in altari meo sp ardebit. q̃m nutriet sacerdos subũciens lig̃ mane a vespe p singl'os dies. Un̄ Bre. Altare dei est cor nr̃m in q̃ ardere dz ignis caritat⁹. q̃m vespe a mane nutrimus dũ xp̃m mane iudicatũ a vespe crucifixum recolim⁹. Sacerdos iste est mẽoria anie Iste sacerdos auget a nutrit ignẽ vespere q̃n cogitat q̃zta ds ꝓ nob̃ sustinuit. q̃ vespe ꝓter nos turbat⁹ fuit vsq̃ ad mortẽ. Iste ignis sc̃z caritat⁹ est q̃ ardere dz in altari cordis. videat aũt q̃libet quõ nutriat illũ ignem ĩ altari cor/ dis ne ponat aliũ ignẽ. a ne ꝓtigat ei sic̃ Vadab a Abiu. q̃ cũ offerrẽt alienũ ignem coz⁹ dñi exti'ct sunt ab igne. a mortui sunt. vt ꝺr. Le. x. Ignẽ alienũ offerũt q̃ ignem rancoz⁹ et iuidie in cordib⁹ suis hñt. q̃ nõ vult dñs offer ri in altari suo. ℣ Mat. v. Si offers mun⁹ tuuz ad altare. a recordat⁹ fuer⁹ q̃ frater tu⁹ hz ali/ q̃d aduersum te. relinq̃ ibi mun⁹ tuũ a vade p us reconciliari fr̃i tuo. a tũc veniens offer mun⁹ tuũ. Ignis iuidie siue odij ꝙsumit illuz q̃ ipm offert. Crisc̃. Inuidia est ignis iextinguibil. qz sic̃ tinea ꝓmedit vestimẽta. sic iuidia ꝙsumit il lum q̃ zelat. De talib⁹ q̃ p ignẽ iuidie accẽdũt templũ dei dic̃ ps. Incenderũt igni sanctuariũ tuũ. a in terra polluerũt tabnacl'm tuũ. i. tẽplũ nois tui Apl's. i. Coz. vj. Si q̃s templuz dñi violauit⁹ p malicia. dispdet illũ dñs p mortez eternã. Sc̃o dz esse in tẽplo aie crucifixus. p qõ signat⁹ memoria dñice passiõis. Tercio dñt in illo templo esse ymagies p q̃s signf sc̃oz ex empla. Exemplũ humilitat⁹ hemus in xp̃o. qui dic̃. Exemplũ dedi vob̃ vt q̃madmodũ ego fe ci a vos ita faciat⁹. Exemplũ castitat⁹ hemus in maria ꝟgie. Exemplũ scitat⁹ hemus in io/ hane bap. Exemplũ orõis in btõ iacobo. Ex emplũ patiẽtie in btõ vincẽtio. Exẽplũ pnie in btã maria mag. Exemplũ ꝓfessiois in btõ augustio. a sic de siliby scis q̃ diuers⁹ pollebat ꝟtutib⁹. Quarto dz esse i templo aq̃ bñdicã. p q̃m sig̃tur aq̃ ꝓpunctõis lacrimaz. Quiro ince sum deuote orõis. ps. Dirigat⁹ ad te dñe orõ mea sic̃ incen. in ꝓspe. tuo ℣ Mo. circa purifi catõem q̃ dñs p̃cepit Leui. xij. q̃ ml'ier q̃ su/ scepto semie filiũ p epiph̃z ĩmõda essz septẽdie/ bus a ꝓsortõ hoim a ab ingressu templi. Sed ꝓpler⁹ diebꝫ septẽ mõda erat q̃ ad ꝓsortia hoiz sed adhuc ad. xxxiij. diem ĩmõda mãebat q̃ ad ingressuz templi. Tandẽ ꝓpleris. xl. diebꝫ p⁹ partũ die. xl. templũ itrabat. a puez cũ mũe/ ribꝫ offerebat. Si aũt feiam pepisset⁹ duplica bant⁹ dies q̃ ad ꝓsortia hoim a q̃ ad ingressuz templi. Bta aũt ꝟgo maria huic legi purifica tõis non renebat⁹. qz nõ peperat sulcepto semie sed mystico spiramie. Voluit autẽ se subdere legi vt nob̃ exemplũ humilitat⁹ oñderet. et vt legem dñi adimpleret

De eodem Sermo. XXIIII

Pta pulcra es amica mea a macula non est i te Cant⁹. vij. Quonia festum istud vocatur festũ purificatõis btẽ marie. vt ostendat eam spũsc̃us totam esse mõdam a nll'a purificatõe indigere. ideo ꝓmendat eã in verb⁹ positis de pulcritudie et puritate sua. Nõ em̃ ꝓmendat eam de pulcritudie exteriori. qz illa non est necessaria ad salutẽ. sed de pulcritudine interiori que est in aia. Consistit em̃ pul/

Sermo XXIIII

crstudo a∫me ſn ꝓtutib⁹. Sciendū aūt q̄ btā virgo habuit multas ꝓtutes q̄ faciebant e am pulcrā in aīa. ¶ Pria fuit caritas. ſcda caſtitas. Iſte due reddūt deo aīam pulcram ⁊ acceptā Sap̄. uij. O q̄ pulcra eſt caſta generatō cum caritate. Caritatē pfectā habuit. b. ꝓgo ad deum ⁊ ad pxīm. ¶ caritatē ad ōm habuit p̄ ex eo. q⁊ mādata dei a iuuētute ſuauit. qō eſt ſignū dīni amoris. Jo. xuij. Si q̄s diligit me ſmonē meū ſuabit. i. mādata. Jn hoc p̄ q̄ ōm dilexit. q⁊ libēter p eo morte ſuſtinuiſſet ſi deo placuiſſet. Ber. Tāta vis amoꝛ marie mētē accenderat vt fugientib⁹ diſcipul' cum lacrimꝫ affixit aīaz ſuā cruci. ⁊ ſi mīme potuit tñ expoſuit. q⁊ pata fuit moꝛi. ¶ aūt dilectōem ad pximū habuit p̄ ex b̄. q⁊ filiū ſuū morti p ſalute generiſ hūani expoſuit. Ber̄. ¶ Valuit btā ꝓgo filiū crucifigi q̄ genus humanū ꝓpetuo libari. Qrig. Quid de amoꝛe btē ꝓgīs dicam q̄ filiū ſuū vnicū amabat tam ardēter q̄ neſcio eſtīare. Nec tñ pia virgo ſup afflictos pia geſtās viſcera. amato puari cupit. vt ſi p uarōe humano generi pdito ſubueniret. Nec caritas fecit eā pulcrā in aīa. ideo bñ figurata eſt p illā ꝓginē Sunamitē. in c⁹ ſinu David rex dormiebat. De q̄ ꝛ. iij. Re. i. Rex david ſenuerat C̄q̄z operiret veſtib⁹ nō calefiebat Queſierūt g̃ fuſ eius ei adoleſcētulā ſpecioſā in oīb⁹ fīnib⁹ yſrl'. ⁊ iuenerūt abyſac Sunamitem. ⁊ adduxerūt eā ad regē. Erat aūt decoꝛa nimis. ⁊ dormiebat cum rege ⁊ miſtrabat ei. Rex aūt n ō ꝓgnouit eā. Abyſac iterp̄tat icē ſa. ⁊ ſigt mariā. q̄ incēſa fuit igne caritatis ad ōm ⁊ ad pxīm. Nec placuit regi dauid. i. xp̄o Dauid em̄ iterp̄tat manu fortiſ. ⁊ ſigt regē celeſtē. q̄ fortiſ eſt ſup oēs gētes. p̄s. Quis ē iſte rex gl'e. ⁊c. Jſte rex recēuit in ſinu abyſac. i. i vtero btē ꝓgīs nouē mēſib⁹. ipa tñ ꝓgitate integra ꝑmanēte. Sic p̄z quō. b. maria pulcra fuit p caritatē ¶ Scda ꝓtus que facit aīam pulcram ⁊ deo gratā eſt ꝓgitas ſiue virgiaľ caſtitas. Sap̄. vi. Jncoꝛruptō facit pxīum eſſe deo Prou̇. xxij. Qui diligit coꝛdis mūdiciā habebit regis amicitiā. ſ. celeſtiſ. Hāc ꝓtutem habuit. b. virgo. q⁊ ipa mēte ⁊ coꝛpe virgiaľ caſtitatē habuit. ⁊ iō regi celeſti placuit. Uñ ipa bñ figurata eſt p illā pulcēm virginez Heſter. Gm rex aſſuerus ſup oēs diligebat. No. hyſt. Heſter. ij. Rex aſſuerꝰ fecꝫ congregari oēs virgines regni ſui vt ex ill' eligeret ſibi vnā ꝓgiem ſn reginā. Ar̄ iter ceteras ꝓgīes adducta ē heſter pulcra nimis ⁊ decoꝛa facie. ⁊ adamauit eam rex plꝰ q̄z oēs alias mlieres. ⁊ posuit dyadema ſup caput eiꝰ. ⁊ fecē eā ſibi ꝓregre. Heſter iterp̄tat abſcōdita. ⁊ ſigt. b. virginē. q̄ habuit theſauꝝ abſcōditū in agro. ſ. theſauꝝ virginitatis in agro ſui coꝛpis. Virgitas em̄ oꝛ theſaurus abſcōditꝰ. ¶ Mat. xiij. Simle eſt re. ce loꝝ. i. ꝓgitas theſauro abſcōdito ſn evgro. qui theſauriꝰ bñ eſt cuſtodiēdus. q⁊ ſi ſeľ amittitur nunq̄z recupat. ⁊ iō virgīes dñt eē in abſcōdito ⁊ nō in publico. Dic em̄ ſic. b. Amb. Hoc mō btā ꝓgo theſauꝝ abſcōdit. q⁊ ſp ſclusa et raro in publico fuit. Uñ angelꝰ eā ſolā iuenit Ber. Suſpicādū nō eſt q̄ angelꝰ iuenit oſtiū aptū virgis. q⁊ nō miꝝ fuerat vt frequntiꝰ hominū vitaret colloq̄a vľ oꝛātis ipedirēt ſilentiū. vľ ꝓtinue caſtitas ꝓturbaret vel turparet Propter hāc pulcritudinē caſtitatiſ ſiue ꝓgnitatis eā adamauerat rex aſſuerꝰ. i. rex eterne btitudīs. Aſſuerꝰ em̄ btitudo interp̄tatur ſup oēs mlieres bꝰ mōi. ⁊ posuit dyadema regni ſup caput eius. ⁊ fecē ſibi eā ꝓregnare ¶ Certa ꝓtus q̄ facit hoīem in aīa pulcꝝ eſt būilitas. Hiero. Nihil eſt qō nos deo tā gratos efficiē ſicut būilitas. ſic q̄ ſi vite meꝛito ſumꝰ magni. humilitate ſimꝰ infimi. Signū aūt pfectē humilitatiſ eſt q̄ hō ſeip̄m vilipēdat. Ber. verus humiľ vil' vultreputari ⁊ nō humiľ pdicari. Hanc ꝓtutē pfectē habuit. b. virgo. q̄ ſeip̄ſam vilipēdit. ⁊ cum eēt regina celi ⁊ terre. ancillā ſe dixit. Au. i. Ecce ancilla dñi. fiat mihi ſm ꝓbū tuū. Ar̄ iteꝝ. Quia reſpexit humilitatem ſue. Propter hoc. b. virgo bñ figurataē p illā pulcēm Rachel Geñ. xxix. Rachel erat ꝓgo decoꝛa facie ⁊ venuſta aſpectu. p qua ſeruiuit Jacob. xuij. annis. ⁊ videbāt ſibi dies pauci p̄ amoꝛis magnitudīe. Rachel interp̄tatur ouis. ⁊ ſigt brām ꝓginē mariā q̄ fuerat humiľ et ſimpleꝛ tanq̄z ouis. Hāc adamauit iacob. id eſt filius dei. Jacob em̄ interp̄tat ſupplāta coꝛ. q⁊ ſupplātauit eſau. i. dyabolū duab⁹ vicib⁹. Prio q̄ eū de celo eiecit. Scō q̄ infernum ſpoliauit. Uñ dixit eſau de eo Geneſ xxvij. Juſte vocatū eſt nom̄ eius Iacob. ſupplātauit em̄ me altera vice. Jſte iacob. i. xp̄s. adamauit rachel ꝓpter pulcritudinē humilitatiſ in tm̄ q̄ ꝓpter eam ſuitiū mlteꝝ annoꝝ ſubīt. nō tm̄. xuij. ſed. xxxiij. annis. ad hoc eū traxit humilitas marie. Ber̄. Propter humilitatē marie rex gl'e virgīs pulcritudinē ꝓcupiuit. ⁊ deſcendēs de ſinu pxīs in hunc mūm locuz ſi bi nō inuenit aptiozē q̄z coꝛpus virgineuz. in quo plus ei placuit humilitas q̄z virginitas. Si em̄ maria humiľ nō fuiſſet. filium dei non ꝓcepiſſet. Sic p̄z q̄ maria ꝓpter eius humilitatē mater dei effecta eſt. Et ipſa tam humiľ ē q̄ nll'm pctōrem q̄tumcūq̄z immūm ſiue fetidum deſpicit ſi eius auxiliū humiľr implorat. Ber. O virgo maria q̄s tuam miſcōiam ad plenū poſſit enarrare. q⁊ tu pctōrem q̄tūcunq̄z fetidū ⁊ toti mūo deſpectū nō deſpicis nec deſeris. ſed eū tremēdo iudici recōcilias. Exēplum. Fuit q̄dam monachus valde ꝺuotus q̄ tēptatiōe ꝺcuictus. lapſus eſt in' pctūm carnis. ⁊ ꝓpter verecūdiā cōfiteri nō audens.

dubitare cepit qd faceret. z totū se ad īuocatō
nem. b. marie ꝟgīs pstrauit. z mlris pcibꝫ eā
flagitauit. vt eū a tēptatōe eriperet. q audacias
ꝟtēdi ipetrauit. Cum eñ in nocte dormiret
brā ꝟgo appuit ei lōgius. tñ insistēs in spē iu/
uencule angel' circūsepta. Quā vidēs ille cum
lacrimis ait. O ꝟgo ꝟginū. regīa angelorūz,
spes desolatoꝝ. solamē petōꝝ. mr misēde. mr
dei miſere mei. qz nllm petōrē ad te ꝟfugientez
repell'. Nunqd m hi misēdam tuā soli ōnega
re vis. Cunqz hec z filia dixiſſz. mr misēde qn
dam domū ingredīt. qm ille seqns ad pedes
eius se plecit di. O mr dei plena oīm gra mi/
serere mei. At illa eleuās eū brachīs āplexa/
bat eū. z osc'm ei tribuit. z euanuit. Ille vero
euig lās cū magna hilaritate ad ꝟfessorē ꝟēit.
et pētm suū ꝟfitens. in scā vita pseuerauit.

De sancta Dorothea Ser. XXV

Gloriosa virgo
et martyr dorothea er pīe Theo
doro. z mre Theodora pgenita
et nobili sanguīe senatoꝝ. Ill' tpib' viguit p/
secutō xpianoꝝ in terra romanoꝝ. Qñ beat'
theodor' sgnens ydola z romā relinqns cum
possessiōib' agris. vineis. castris. z domibus
trāsfretauit cū vxore sua brā theodora z dua/
bus filiab' suis. z in regnū capadocie perrexit
veniteqz in ciuitatē cesareā. ibiqz hītans genu
itf liā de q nūc ītendim' loq. At ipa genita.
more xpianoꝝ occulte baptisata est a qdā scrō
epo q ei nom iposuit et pīe z mre ꝟpositū do
rothea. Illa aūt puella inflata est spūsco z ꝟ/
tutib' z pacꝫ disciplinis ībuta. formosa valde
sup oēs filias regiōis illius. Qō iudus kpēs
limic' castitatꝫ dyabol' nō sustinēs. fabriciū p
fectū terre pdce in amorē gl'ose virgis stimu
lans vt ipam carnali ꝟcupia appereret. Qui
mittēs p ea spōdens thesauꝝ sibi z res absqz
ꝟpori determiatōe p dote pdere. ipam legit
mo ducendā thoro. Audiēs b dulcis doro/
thea qsi lutū terre despiciēs. terrenas diuitias
intrepide se xpi spōsam fatebat. Qō audiens
fabrici'. z vt ꝟba nō ptrahamus furore succē
sus in catastā. i. dolīū ferentis olei missa est.
Ipaqz adiutorio xpi illesa mansit. ac si balsa/
mo vngeret. Multi aūt paganoꝝ vidētes b
miracl'm. ītra se ad xpm ꝟuertunt. Fabricius
ꝟo credēs b magicꝫ artib' fieri. ipam in carce
rem reclusit. ix. diebꝫ absqz ciboꝝ alimentꝫ. q
tñ nutrita est a scis angel'. Cum aūt pduceret
ad tribunal pulcriorē qz vnqz fuit appuit. Cū/
criqz mirabant q tot diebꝫ absqz cibo taz for/
mosa videret. Fabrici' ait. Nisi deos adora/
uerꝫ pītes penas eculei nō euades. Dorothea
rñdit. Deū ꝟm adorabo. z non demonē. Dīj
eñ tui demōes sunt. At pstrata in terrā eleua
tisqz oculis suis in celū. orauit ad dñm vt ostēn
deret potentiā suā q ipe esset solus deus z nō
alius pter eum. Exterat aūt fabricius colum
nam z desup ydolū vt scā dorothea illō ado/
raret. At ecce multitudo angelorum cum im
petu venīēs corrupit templū. sic q nec pericu
la columne in ueniretur. z audiuit voces ōmo
num p aera volātium z clamantium. Doro/
thea cur nos infestas sic z deuastas. At mul/
ta milia paganoꝝ mānifeste ad ōm ꝟuertūtur
qui etiā palmam martyrū ingressi sunt. Ipsa
aūt in eculeo suspēsa ped bꝫ eleuatis vncis cor
pus laceratur. virgis castigatur. z flagellis fla/
gellarur. Deinde ad mammillas virgiales fa
cule ardētes applicate sunt. z ipa semimortua
in carcerē vsqz in crastinum recluſa ē. De ma/
ne vero pducta. nec vlla lesio nec vlla macula
apparuit. ō quo ipe pses admirabatur. At di
xit ei. Adhuc reuertere o amena puella. sarꝫ tā
castigata es. Et misit eaz ad duas sorores su
as. cristen z calisten. que metu mortis a cristo
recesserūt. vt ipe Dorotheam sororem suaz si
phas esset a xpo euelleret. Dorothea autem le
nitter alloquēs prædictas scz sorores suas aufe
rens ab eis cecitatem cordis eas ad xpm con/
uertit. Quod audiēs Fabricius furore succen
sus. misit ambas sorores dorso ad dorsum li/
gari. iussitqz eas in ignem pīci z cremari. At
dixit Dorothee. Quousqz maleficā nos pro/
trahis aut sacrifica dīs nostris vt viuas. aut
sentētia capitali plecteris. Illa leto vultu res/
pondit. Quicquid vis passura sum p domio
meo xpo z sponso meo. in cuius ortu delicia/
rum rosas cum pomis colligam. z letabor cū
ipo ineternum. Audiens hoc tyrannus in se/
ipso frenduit. p:ecepitqz vt pulcerrima facies
eius baculis z fustib' cederetur. Cum aūt in
tantum pcussa fuit vt torrores fatigā entur. z
q nec vestigia faciei appareret. reseruata est i
crastinum. De mane vero pducitur illesa a sal
uatore nostro curata. z capitali sentētia iudi/
catur. At dum extra murum ducitur. videns
eam Theophilus pthonotarius regni illius
dixit ei illusorie. Quo duceris modo Doro/
thea. Respōdit. Ad viridarium sponsi mei.
At ille. Nobis mitte de rosis que crescunt in
viridario illo. Quod illa pmisit. Cum autez
ad locum decollatōnis veniſſet. rogauit do/
minum p omnib' qui ad honorē sui nominis
memoriam sue passionis pagerent. vt ab om
nib' tribulatōib' saluarētur. z precipue a vere
cundia paupertatis z a falso crimie cnstodi/
rentur. z in fine vite sue ꝟritōem remissionē,
qz omnium peccatoꝝ obtinerent. Mulieres
parientes nomen eius īuocantes. celerem in
doloribus suis sentirent profectum. At ec/
ce vox de celo audita est. dicens. Veni electa
mea. veni spōsa mea. veni dilecta mea oia q

petisti ſpetrasti. ⁊ p q̄b oras salui erūt. Inclinata aūt ad ictū ſpiculatoris apparuit puer purpura indut⁹. discalciat⁹. crispo crine in manu sua ferēs sportā cū tribꝰ rosis ⁊ tot malis. Cui dorothea. Obsecro te mi dñe feras eos theophilo scribe. ⁊ decollata est. ⁊ p̄cepit ad xp̄m octauo yd⁹ februarij. Theophil⁹ ꝯo erat scribēs in palacio. Ac ecce puer vn⁹ apparuit ei pulcerrim⁹ portās sportā cū rosis ⁊ pomis in manibꝰ ibidē dicēs. Has rosas cū pomis misit tibi soror mea dorothea de viridario sponsi sui. Puer ꝯo stati disparuit. Theophilus ꝝ videns lrām quā scribebat iactabat in terrā. ⁊ dimissis māibꝰ velut amens effectus vnū deū ihesū xp̄m filiū di viui ꝯfessus publice ꝓclamauit. laudādo ⁊ glificādo sponsum dorothee. q̄ mense februario cū mag̃ frigora terrā ꝯgelāt nec aliq̄ virgūcule frōdibꝰ vestiunt rosas ⁊ poma q̄bꝰ vult mittere p̄t. cuius nomē in eternū sit bñdictū. Ac ipsi⁹ affirmatiōe ⁊ p̄dictōe fere tota terra ad fidem ꝯuertit. Ac odore nāq̄ rosar̄ multi debiles. infirmi. paletici ⁊ lepr̄osi sunt curati. Videꝰ ꝝ tyrān⁹ theophilū scribā plimis tormētis ⁊ torm̄torꝝ generibꝰ afflixit. q̄bꝰ ⁊ brām dorotheā cruciauit. Ultrio ꝯo i mimas piculas succidi ipsuꝝ p̄cepit ⁊ volatilibꝰ ad māducādū p̄ed̄. Theophilus ꝯo p̄mitus sacro baptismate mysti coq̄ corpe ⁊ sanguīe xp̄i ꝯnicat⁹ē. ⁊ sic p̄cepit ad xp̄m. Cui sit honor ⁊ glia.

In cathedra sancti pe. ser. XXVI

Exaltent eū in ecclesia pleb. ⁊ in cathedra seniorꝝ laudent eū. ps. cvi. Ista ꝯba p̄ñr exponi de scō petro q̄ legit in cathedra honorat⁹. Cū ei beatus petrus anthiochie p̄dicaret. Theophil⁹ ꝓnceps ciuitatis eū incarcerauit ⁊ sine cibo ⁊ potu p̄misit eū esse. Cunq̄ pene deficeret ait. Dñe ihesu xp̄e miserorꝝ adiutor. adiuua me in istis tribulatiōibꝰ deficientē. Cui dñs. Petre ne putes te derelictū. p̄sto sum tibi subuēire. Audiēs aūt btūs paulus de incarceratōe btī petri ad theophilū venit dicēs se esse artificez in pictur̄ ⁊ in tabulis sculp̄dis ⁊ in tēplis faciēdis. q̄ theophilo rogat vt in ei⁹ curia se cū maneret. Quadā ꝯo die paul⁹ ad petr̄ secrete ad carcerē itroiuit ⁊ iueniēs eū pene mortuū amarissime fleuit ⁊ dixit. O petre fr̄ mi. glia mea gaudiū meū dimidiū aie mee meo iteruētu resume vires. Tūc petr⁹ apiēs oc̄los ⁊ eū cognōscēs lacrimare cepit. ꝝ loq̄ nō potuit Et currēs paulus cibū afferēs ⁊ os ei⁹ apiens ip̄m refocillauit. Et cū ad se reuersus fuisset petrus in oscula mutuo corruerūt ⁊ ābo pl̄i mū fleuerūt. Paul⁹ aūt occ̄tre rediēs ad theophilū dixit. O theophile mag̃ est glia tua. ꝝ vnū de honestate. s. q̄ illū paupem in carcere affligis q̄ tibi nō nocuit ꝝ multū vtil' tibi eē potuit. Nā sic de illo hoīes q̄dā aiūt. infirmos sanat. mortuos suscitat. Cui ille. Fabulosa st̄ illa q̄ tu dic̄. q̄ si mortuos suscitare possz: se ip̄z ꝺ carcere libaret. Cui paul⁹ Sic xp̄s mg̃ su⁹ de cruce descēdere noluit cū potuisset. sic ipse patus ē p eo mortē sustiere. Cui ille. Fac g̃ vt resuscitet filiū meū p. xiij. ānos mortuū ⁊ credā illi. Ingrediēs aūt g̃ paul⁹ dixit quō resuscitatiōz filij p̄ncipis spopōdisset. Cui petr̄. Rē grādē paule p̄misisti. ꝝ dñi ꝓpte facilli mā. Eductus g̃ de carcere ⁊ monum̄to apto deū orauit ⁊ ille resurrexit. tūc theophil⁹ ⁊ tota ciuitas crediderūt. ⁊ glios̄am eccl̄iaz edifi cauerūt. in cui⁹ medio collocauer̄t cathedrā ⁊ btm̄ petr̄ sup eā posuer̄t ⁊ exaltauerūt. Deꝯ inde pambulauit totā p̄uinciā illaz ⁊ p̄dicauit xp̄m dei. Medio aūt tpe venit symō magus antiochiā ⁊ pl'um subuertit ⁊ a fide xp̄i traxit. Hō audiēs petr⁹ reūsus ē in antiochiā Qui audiētes eū redire oēs nudis pedibꝰ ⁊ cilicijs indutī ei occurrerūt penitētes q̄ symōi magō crediderūt. Ac obtulerūt ei languidos ⁊ obsessos. Cūq̄ sup eos petr⁹ nomē dñi iuocasset imensū lumē ibidē apparuit ⁊ oēs sanati sūt. ⁊ currētes osculabant vestigia pedū ei⁹ Tūc infra septē dies plusq̄ decē milia baptizati sūt. Theophil⁹ ꝯo domū suā in basilicā ꝓsecrari fecit ⁊ ibide petro excelsam cathedrā collocauit. ⁊ petr̄ sup eā exaltauit vt ab oīb videri ⁊ audiri possz. Et sic btūs petrus sedit antiochie septē ānis. ⁊ postea veniēs romā sedit iu cathedra rome. xxv. ānis. Notandū q̄ btūs petr⁹ fuit exaltat⁹ in triplici cathedra. s. pōtificali. regali. ⁊ iudiciali. In pōtificali exaltauit eū dñs q̄n eū sūmū pōtificē ꝓstituit ⁊ ligandi ⁊ soluēdi ptātē tribuit. Sicut legit̄ i euāgelio hodierno. Matth. xvi. Tibi dabo claues regni celorꝝ. ⁊ q̄ cūq̄ ligaueris sup terrā erit ligatū ⁊ in cel̄. In hac cathedra sedit p̄mo antiochie. vij. annis. ⁊ postea rome. xxv. ānis. In q̄ cathedra ꝝ exaltatus fuisz tñ mltas sustinuit tribulatiōes a nerone ⁊ symone mago. Ipse tñ cuz sapia sua deuicit eos. Un̄ de eo p̄t exponi q̄ legit. ij. Reg. xxiij. Dauid sedēs in cathedra erat sapiētissimus iter tres Dauid interp̄tat mān fortis. ⁊ erat petr̄ q̄ fuit fort̄ in fide. Cū ei xp̄s q̄reret ab ap̄lis. Quē dicūt hoīes eē filiū hoīs. Rñderūt. Alij iohannē baptistā. alij heliā. alij hieremiam aut vnū ex p̄phis. Ait ibs. Vos āt quē me dicit̄. Rñdit symon petrus. Tu es xp̄s filiꝰ dei viui. Ecce q̄ fortis fuit in fide. iō meruit exaltari in cathedra papali. Un̄ sequit. Et rñdēs ihs Et ego dico tibi q̄ tu es petrus. i. firm⁹ i fide q̄si petra. ⁊ sup hanc petrā edificabo eccl̄iam meā. i. xp̄ianitatē. q. d. Caput eccl̄ie te ꝓstituo

ꝓpter firmitatẽ fidei tue. Hic ptz q̄ btūs petrus ꝓpak dauid ꝓpter ei⁹ firmitatẽ. Iste sedit in cathedra romana. ⁊ fuit sapiẽtissimus inẽ tres. Isti tres pñt esse nero. symon magus. ⁊ btūs petr⁹. Ipse ei sapiẽtissim⁹ fuit inter eos q̄ eos ꝟtutibꝫ supabat. Symonẽ ꝑ opatiõz miraculoꝝ. ⁊ neronẽ ꝑ sufferẽtiã ꝓsecutionuz vincebat. sicut ptz in legẽda in alio suo festo. Scõo exaltatus fuit sctūs petrus in cathedra regali siue ꝑncipali. s. q̄ eũ dñs ꝑncipez apl'oꝝ ꝓstituit. ⁊ ꝑ ꝓsequẽs ꝑncipẽ tori⁹ mõi fecit. Istud figuratũ ẽ. ij. Regũ. x. vbi õr q̄ rex salomõ fec̄ sibi thronũ. i. sedẽ regalẽ grandẽ de ebore. ⁊ vestiuit eã auro tẽ. ⁊. xp̄i. leuncu li stabãt hinc ⁊ inde. Salomon iterp̄tat pacificus. ⁊ sic̄ xp̄m q̄ pacẽ fecit inẽ deũ ⁊ hoiem Apb. ij. Ipse em̄ ẽ pax nr̄a q̄ fecit vtraq̄ vnuz i. deũ ⁊ hoiem. soluens inimicicias in carne sua. i. ꝑ carnẽ assumptã. Uñ angeli in nr̄ate ei⁹ cãtabãt. Glia in exce lsis deo. ⁊ in tra pax hoibꝫ. Iste verus salomon. i. xp̄s fecit cathedrã regalẽ. ꝑ quã ꝟcak ꝑncipal' dignitas quã btō petro impendit. Per. xp̄i. leunc'os q̄ stabant hinc inde ꝟcank alij. xp̄i. apli Tã ꝓter ipm fuerũt adhuc. xp̄i. cũ btō paulo. sup q̄s eũ dñs exaltauit q̄ñ eũ ꝑncipẽ eoꝝ fec̄. Cathedra illa fuit eburnea grãdis ⁊ auro vestita. Eburnea in castitatis ꝓdicatiõe. grandis in miracl'oꝝ opatiõe. auro vestita in dei dilectione. vñ õr fuisse de ebore ꝓpter castitatẽ. Elephas cuius os õr ebur castissimũ aial est. vt ait Isiõ. q̄ moderate miscẽt femine. ⁊ post ꝓceptiõz cõtinet se ab ea. ⁊ ea mortua alia nõ vtit. sz in castitate ꝓseverat. Hic btūs petrus fuit in mr̄imonio suo. q̄ vnã tm̄ vxorẽ legit̄ habuisse. ⁊ postea aliã nõ duxisse sz in castitate ꝓseverasse. Ebur natural'r frigidũ est ⁊ ꝓuocat hoiem ad castitatẽ. Hic btūs petrus sua ꝓdicatione hoies ad castitatẽ ꝓuocabat. vñ dic̄ in canonica sua ꝑma. c. i. Succincti estote lũbis mẽtis vr̄e. sobꝛij in opib⁹. ⁊ post paululũ sequit Alias vias castificãtes. Itẽ. ij. Pe. ij. Nouit dñs pios de tẽptatione eripe. iniq̄s ꝟo ī die iudicij cruciandos reſuare. magis aũt eos q̄ post carnẽ in ꝟcupia ⁊ in im̄ũdicia ambulãt. Scõo cathedra illa fuit grandis. ⁊ h̄ in opatione miraculoꝝ. Ipse em̄ maiora miracula legit̄ fecisse q̄z alicꝫs sctoꝝ. q̄ ꝓtz ex h̄ q̄ vmbra illius sanauit ifirmos. Act. v. Ponebãt aũt infirmos in plateis vt veniẽte petro saltẽ vmbra illi⁹ obũbraret q̄ñq̄z illoꝝ ⁊ liberarẽt ab infirmitatibꝫ suis. Itẽ in h̄ q̄ solo ꝟbo resuscitauit mortuos. Uñ legit̄ de Tabita ⁊ alibi. etiã õr Enea sanet te dñs ih̄s xp̄us. Itẽ baculus ei⁹ suscitauit q̄ndã mortuũ. s. sancrũ Paternũ. Tã cũ q̄dã vice duos discip'os ad ꝓdicandũ misisset. ⁊ dũ duas dietas iuiss̄sent. vnus illoꝝ ꝓmortu⁹ ẽ. ⁊ alter ad eũ redũt ⁊ sibi nũciauit h̄. Tũc btūs petr⁹ tradidit sibi baculũ suũ vt sup eũ poneret. Qđ cũ ille fecisset̄ stati ille q̄ ꝑ q̄tuor dies mortu⁹ fuit resurrexit. Tercio cathedra illa fuerat auro vestita ꝑ auz q̄ ẽ ꝑcios⁹ inẽ alia metalla ꝟcak charitas q̄ maior ẽ oibꝫ ꝟtutibꝫ. sic̄ dr̄. i. Coz. xiij. Maior hoz charitas. Uñ Ambr. Charitas mr̄ est oim̄ ꝟtutũ q̄ hoies informat. sine qua nulla ꝟa est ꝟtus. Itẽ charitas ẽ vestis nuptialis. q̄ si hõ vestitus nõ fuerit nõ intrabit ad nuptias. Uñ dictũ est illi q̄ hac veste caruit. Amice quõ huc intrasti nõ hñs vestẽ nuptialẽ. i. charitatẽ. ⁊ missus ẽ in tenebras exteriores. Hac veste. i. charitate vestitus est sctūs Petrus q̄ñ deũ sup oĩa dilexit. Joh. vl. dñs dixit symoni petro. Diligis me plus his. s. tpalibꝫ vel discipul'. dic̄ ei. Tu scis dñe quia ego amo te. Glo. Qui oĩa occulta cordium scis. tu scis q̄z ego amo te. Signũ hui⁹ amoris oñdit añ passionẽ ⁊ post passionez in h̄ q̄ secũ mori voluit q̄ñ dixit Paratus sum tecũ in carcerem ⁊ in mortẽ ire. Non em̄ volebat añ xp̄m mori. q̄z ipm̄ tantũ diligebat q̄ eius pñtia carere noluit. nec volebat post eũ mori q̄z tũc sil'r ei⁹ pñtia caruisset. Sz volebat sec̄ũ in carcerẽ ⁊ in mortẽ ire vt sp ei⁹ dulci pñtia frueret. Vere magna fuit illa dilectio q̄z mortẽ crucis ꝑ eo sustinuit. Joh. xv. Maiorez charitatẽ nemo hz vt q̄s ponat aiam suaz ꝑ amicis suis. Et q̄ tũc ꝓmisit vtiq̄z fecisset ⁊ ꝓpleuisset si dño placuisset. Sz tñ postea cõpleuit cũ ꝑ eo mortẽ crucis sustinuit. Itẽ h̄ ostẽdit passio xp̄i q̄ tũ eũ dilexit. q̄z semp ei⁹ passionẽ cũ fletibꝫ ⁊ luctu recordabat. sicut dicit Clemens. Habuit aũt duplicẽ fletũ. s. doloris ⁊ amoris. Doloris. q̄z sp cũ maximo dolore recordabat q̄ amicũ suũ in passione negauerat. Cũ em̄ negasset xp̄m gallo cantãte recordabat ꝟboꝝ q̄ dñs ei dixerat. Uñq̄z gallus cantet ter me negabis. Exiuit ḡ ⁊ amarissime fleuit. Et dicit Clemẽs q̄ ꝑ totũ ips̄ vite sue ḡtiẽs cũq̄z gallũ cantantem audiuit lacrimas emittebat. recolẽs cũ dolore q̄ gallo cãtante xp̄m negauãt. Fluit etiã lacrimas amoris ex eo q̄ frequnter recordabat dulcissime pñtie xp̄i ⁊ mellifluoꝝ ꝟboꝝ eius. ita q̄ lacrimas ꝓtinere nõ potuit. sz sp sudariũ portabat q̄ lacrimas tergebat. Et dic̄ Clemẽs q̄ ex nimio fletu ⁊ ꝓtinuo facies eius q̄si exusta videbat.

Tercio exaltauit cũ dñs in cathedra iudicii. q̄z dñs ꝓmisit ei q̄ ipse erit vn⁹ eoꝝ in die iudicij q̄ sup oẽs iudicãdos ꝑsidebũt. Mat. xix. Dixit symõ petr⁹ ad ieſũ. Ecce nos reliq̄mus oĩa ⁊ secuti sumus te. q̄d ḡ erit nob̄ Rñdit ibs. Amẽ dico vob. q̄ vos q̄ reliq̄stis oĩa ⁊ secuti est̄ me. in regeneratõe cũ sederit filius hoīs ī maiestate sua sedebit̄ ⁊ vos sup sedes duodecim iudicãtes. xp̄i. tribꝫ ilr̄. i. vniũsos

iudicādos. Per. xp̃m. sedes intelligūt viri pfecti q̄ oēs cū xp̃o iudicabūt. Unde gre. In iudicio erūt q̄tuor ordines. duo ex pte reprobor & duo ex pte elector. Aliq̄ ei iudicant & peūt sicut mali xp̃iani. q̄bo dicet. Esuriui & nō dedistis mihi mā. ꝛc. Aliq̄ nō iudicāt & pbūt. sic infideles. de q̄bo dr. Qui nō credit iā iudicatus ē. Aliq̄ iudicāt & regbūt. sic boni xp̃iani q̄bo dicet. Esuriui & dedistis mihi mā ducar. Aliq̄ iudicabūt & regbūt. q̄z vnus p̄cipal & erit brūs pe. cui dñs claues rḡni celor ꝑmisit

De eodem. Sermo. XXVII

Tibi dabo claues regni celor. Math. xvi. Per istas claues possumus intelligere illas ẏrtutes que apiūt nob regnū celor. vicz sacramta. Pria clauis ē baptism⁹ sine q̄ nemo p̄t intrare in rḡnū celor. Joh. iij. Nisi q̄s renatus fuerit ex aq̄ & spū scō. nō p̄t itrare regnū celor. Est ār triplex baptismus. i. flumis. flāmis. & sanguinis. Q̄ baptismus apit regnū celor figura tū ē in ℞ q̄ ihu baptisato apti sūt celi. Mat. iij. Scda clauis est fides. q̄z sine fide nemo p̄t itrare regnū celor. Mar. xvi. Qui crediderit & baptisatus fuerit saluus erit. q̄ ẏo nō crediderit ꝺdēnabit. Heb. xi. Sine fide ipossibile ē hoi em placere deo. Aug. sup illo verbo. Btā q̄ credidisti dño. Beatior fuit maria ꝓcipiendo fidē xp̃i q̄z ꝺcipiendo carnē xp̃i Materna ꝓpinq̄tas nihil marie pfuisset nisi felicius xp̃m corde q̄z carne gestassz. Unde Eccī i. ℞placitū ē deo fides & māsuetudo. Tercia clauis ē pnīa. Math. iij. Pnīam agite & appropinq̄bit regnū celor. Mat. xi. Regnū celor vim patit & violēti rapiūt illud Blo. Regnū celor vim patit cū pctor ad illud tā q̄z ad locū alienū p pnīam intrar. Grandis violentia in terra nasci & celū capere ẏrtutem q̄ nō possumus p naturā. Hoc mō itrabat latro q̄ dicebat. Lu. xxiij. Memēto mei dñe dū veneris ꝛc. Et rndit ei. Amē dico tibi. hodie mecū eris in padiso. Quarta clauis est tribulatio. Act. xiiij. Per multas tribulationes oportet nos itrare in regnū celor. Lu. vi. Oportebat xp̃m pati & ita itrare in gl'iam suaz Multo magis oportet nos itrare in regnū alienū p tribulatiōes. Hoc mō oēs scti intrauerūt. Piero. Quis sctor sine tribulatiōe coronatus ē. q. d. nullus. Un cū peteret mr filior zebedei xp̃m dicens. Mat. xx. Dñe dic vt sedeant hi duo ꝛc. Rndit. Nescitis q̄d petatis potestis bibere calicē quē ego bibiturus sum q. d. fatue peristis. q̄z putatis q̄ sine tribulationib⁹ & angustijs & passiōib⁹ possitis venire ad regnū celor. cū ego passionē sustinere debeā. Et hē q̄ dr. Mat. v. Btī q̄ psecutōem patiunt ꝓpter iustitiā qm ipsor est re. celor.

Quīta clauis ē hūilitas. Mat. xviij. Nisi efficiamini sic puuli. i. hūiles nō intrabitis in re. celor. Math. xix. Sinite puulos venire ad me. talium em ē reg. ce. Job. xxij. Qui hūiliauerit se erit in gl'ia. & q̄ inclinauerit oculos suos ipse saluabit. Ber. Per hūilitatez ascēde ad sublimitatē. q̄z hec ē via & nulla alia ꝓter eaz q̄ aliter vadit potius cadit q̄z ascēdit. sic patz de diabolo q̄ ꝓter suā superbiā cecidit de celo Superbia em hoi claudit celum. hūilitas ẏo apit Apoc. iij. Ecce dedi coram te ostiū apturz qđ nemo p̄t claudere. q̄z modicā habes ẏrtutē. i. hūilitatē. Sexta clauis ē pauptas voluntaria. Mat. v. Btī paupes spū ꝛc. Ber. O bona pauptas cui ꝓmittit regnū celor. Un legit Mat. xix. dixit adolescēs q̄dā ad dñm. Magr bone q̄d faciā vt habeā vitā eternam Cui dñs. Uade & vēde oīa q̄ habes & da pauperib⁹ & habeb thesaur in celo. Qđ audiens tristis factus ē. Et ait dñs. Quā difficile ē diuitē intrare in regnū celor. ℞ est ī telligendū de amātib⁹ pecuniā & nō distribuētib⁹ sicē debent. Dines em in reb⁹ pōt paup esse in spū. Ber. Nō pauptas reputabit sz amor paupertatis. Denicq̄ Btī paupes nō reb⁹ sz spū iudicant. Septima clauis est mia siue elemosyna q̄ ꝓparat hoi locū ī regno celor. Eccī. xvi Omnis mia faciet vnicuiq̄ locū ꝛc. Un dñs Lu. xvi. Facite vob amicos de māmona iniq̄tatis vt cū defeceritis recipiāt vos in eterna tabernacula. s. paupes quib⁹ mīam facitis in hac vita. Hoc mō q̄libet p̄t intrare in regnū celor quātūcūq̄z paup. Aug. Regnū celor tantū valet q̄ntum habes. Grego. Cor nāq̄z & non substantiā pensat dñs. Thob. iiij. Si multū tibi fuerit tribue abūdanter ꝛc.

De sctō Mathia. Ser. XXVIII

Beati quos elegisti & assūpsisti dñe. hītabūt in atrijs tuis. ps. lxiij. Verba ista duplr sūt ꝛsideranda. Prio quō ꝺueniūt btō mathie. scdo quō ꝺueniūt cuilibet xp̃iano. Et bn̄ p̄t exponi ō isto sctō quē dñs loco iude elegit & assūpsit in suā hereditatē. ps. Btī q̄ hītant in domo tua dñe. De cui⁹ electōe legit Act. i. Cū inter ascēsionē & penthecostē apli sil'r essent. vidit btūs petr⁹ q̄ nūerus apl'or esset diminut⁹. q̄s dñs in ℞ nūero elegerat cū eēnt. xij. surrexit in medio fratr di. Uiri frēs optz vt aliquē loco iude substituam⁹. q̄ testet nob iscū resurrectiōez xp̃i. q̄z dñs dixit nobis. Eritis mihi testes in hierlm & omni iudea & samaria vsq̄ ad vltimū terre. Ar q̄z testis nō dr testimoniū ꝓhibere nisi de his que vidit & audiuit. idcirco eligendus est vnus ex his viris qui nobiscū

fuerũt ⁊ mirabilia viderũt. ⁊ eius doctrinaz audierũt. At statuerũt duos de. lxxij. discipulis. s. ioseph q̃ cognoiatus ẽ iust⁹ ꝓpt̃ sctitatez suã. ⁊ mathiã ⁊ oꝛates dixerũt. Tu dñe q̃ nosti coꝛda hoim oñde quẽ elegeꝛis ex his duob⁹ vnũ accipe locũ h⁹ miſterij ⁊ apl'atus quẽ iudas amisit. Et datis illis soꝛtib⁹ cecidit soꝛs sup mathiã. ⁊ annũerat⁹ ẽ cũ. xi. discipul'. ⁊ sic pꝛ de ei⁹ electione. Sciẽdũ aũt q̃ triplex ẽ electio. s. diuina. ãgelica ⁊ diabolica. Primo elegit dñs suos. de q̃b⁹ dic̃ pſ. Bta gẽs cui⁹ ẽ dñs ds ei⁹ ꝓp's quẽ elegit in hereditatẽ sibi Sz dꝛ Mat. xxij. Multi sũt vocati: pauci aũt electi in hereditatẽ eternã. Ho sciẽdũ q̃ dñs elegit q̃tuoꝛ gña hoim. Pꝛio elegit hũiles. ⁊ h̃ figuratũ ẽ in electiõe mathie. Mathias ei⁹ puus interꝓtat. ⁊ fcat hũilem spũ. Uñ dꝛ. i. Regũ. xvi. q̃ dñs elegit dauid in regẽ q̃ fuit mĩmus fratꝛ suoꝛ. Cũ ei⁹ missiſz dñs samuelẽ ad domũ ieſſe vt vngeret vnũ filioꝛ suoꝛ in regẽ. vidit samuel senioꝛẽ frẽm. ⁊ voluit eũ iungere. Et dixit ei dñs. Nõ aſpicias vultuz ei⁹ neq̃ altitudinẽ ſtature ei⁹. q̃ nõ ſm ituꝛ ũ hoim iudico. hõ ei⁹ videt ea q̃ pareũt. ds aũt intuet coꝛ. Tunc adduxit yeſſe aliũ. ⁊ dixit samuel. Nec hũc elegit dñs. Cũq̃ ſm oꝛdinez vij. filios ſtatuiſſet ait samuel. Nõ elegit dñs aliquẽ ex iſtis. nũq̃d ꝓpleti ſũt filij. Dixit yeſſe. Adhuc reliqu⁹ ẽ q̃ paſcit oues. Et dixit samuel. Ille ẽ quẽ elegit dñs. ⁊ vocatus ẽ ⁊ venit eũ in regẽ. Item beatã v̄ginẽ elegit ꝓpter hũilitatem suam. Luc̃. i. Reſpexit hũilitatez ancille ſue. Berñ. Quid eſt q̃ dñs mariã in mulieꝛez elegit. cũ tñ nobiliozes ⁊ puleꝛiozes v̄gines illis tꝛibꝰ in iſrl' eꝛãt. Utiq̃ elegit eã ꝓpt̃ ei⁹ hũilitatẽ. ſi ei hũilis nõ fuiſſet deũ nunq̃ genuiſſz. Scdo elegit dñs paupes. Uñ elegit dñs piſcatoꝛes in diſcipl'os. ⁊ dixit eis Joh. xv. Non vos me elegiſtis ſed ego vos elegi. Aug. Dñs ieſus volẽs ſupboꝛ frãgere ceruices nõ elegit imꝑatoꝛes nec oꝛatoꝛes. ſz pauꝑes piſcatoꝛes factos de ipſis ĩꝑatoꝛes ⁊ oꝛatoꝛes. Item elegit paupem matrẽ. q̃ adeo pauꝑ fuit. vt dic̃ Hiero. q̃ laboꝛãdo ſibi victũ acq̃ſiuit ⁊ ſic dic̃ Chriſ. q̃ vix vnã tunicã hũit q̃lẽ hẽ potuit vxoꝛ carpentarij egeni. Bre. Eps ab ipſis p̃moꝛdijs bũanã venit ꝓculcare ſupbiã. ideo nõ tm̃ homo fuit ſz pauꝑrimus hõ ⁊ paupem matrẽ elegit. q̃ caruit tꝛalibꝰ curꝛ Tercio elegit dñs mũdos ⁊ caſtos. Mu. xvj. Quẽcũq̃ elegerit dñs erit ſctus. i. mundus. Aph. i. Elegit nos vt eſſemus ſcti. i. mũdi et imaculati. Deꝰ em̃ cũ ſit mũd⁹ nõ elegit niſi mũdos. Prou. xxij. Qui dilĩgit coꝛdis mũdicĩã hẽbit regis amicitiã. ſ. regẽ celeſtẽ. Ob h̃ legim⁹ ſpãl'r rp̃m dileꝛiſſe ⁊ elegiſſe ie hem euãgeliſtã. vt ſup̃ pectus ei⁹ faceret eũ recũbere. ⁊ ſpãli moꝛte ſine coꝛruptiõe carnis volebat eũ aſſumere. Quarto elegit dñs ꝓtẽplatoꝛes. pã. Elegit dñs ſyon hereditatem ſibi. Syon interꝓtat ſpeculatio. fcat ſpeculatoꝛes diuinã. Uñ legit⁹ q̃ dñs elegit aaron in ſũmũ ſacerdotẽ. Aaron interꝓtat montanus. ⁊ fcat illos q̃ alcẽdũt mõtes dñi p ſpeculatiõz. Mo dus aũt ꝓtẽplatois hr̃ Nũe. xvij. Quẽ ex his elegero germinabit ẏga ei⁹ ⁊ floꝛebit ⁊ faciet fructũ amigdalũ. Per h̃ fcant ꝓtẽplatoꝛes q̃ dñt germinare ⁊ floꝛere ẏ fructib⁹. ⁊ poꝛtare fructũ amigdalũ. i. fructũ dulcedis dine ſiue dine ꝓtẽplatois. q̃ fruct⁹ ẽ ꝑpetu⁹. Iu. x. Maria optimã ptẽ elegit q̃ ñ auferet ab ea. i. ꝓtẽplationẽ dinã. De angelica electiõe dꝛ Mat. xiij. Simile ẽ regn̄ celoꝝ ſagene miſſe i mare. Sagena ẽ eccleſia. piſces boꝰ. piſcatoꝛes ſunt doctoꝛes q̃ capiũt piſces. i. hoies ad fidẽ xp̃i. Et q̃diu ſagena ẽ ſub aq̃ nõ diſcernunt boni piſces a malis. ſz in die cũ ſagena ad litꝰ tꝛahit. i. mũdus ꝓſumet. tũc angeli ſepabũt bonos a malis. ⁊ eꝫ. Et eligẽt bonos in vaſa. i. mãſiões eternas. ⁊ malos mittẽt in caminũ ignis eterni. De electiõe dyabolica dꝛ Aba cuc. i. Incraſſata ẽ ps ei⁹. i. dyaboli. ⁊ cibꝰ ei⁹ electus. Sicut em̃ deus ⁊ angeli eius eligũt mũdos. ſic dyabol⁹ eligit imũdos ⁊ luxuriozos q̃ ſunt cibꝰ ei⁹. Uñ ſcanꝭ q̃ porcos in q̃s diabolus elegit intrare. Mat. viij. Dñe mitte nos in porcos. ⁊ ingreſſi in porcos ſubmerſerũt eos in mari. Sic dyabolus dilectos et electos ſuos dimergit in infernũ. Exod. xv. Electi p̃ncipes ei⁹ ſubmerſi ſunt in mari rubro. abyſſi operuerũt eos. deſcẽderũt in pfundũ q̃ſi lapis. Exẽplũ. Quidã hõ luxuriozus volens ire de nocte ad ꝓcubinã ſuã venit ad põtẽ ⁊ inuenit eũ fractũ. affuit diabolus in ſpecie boꝰ ſedens ſup equũ dicens. Aſcende retro me ducã te q̃ vis. Qui cũ aſcenderet ꝑcipitauit eũ in aquã. ⁊ ſubmerſit eum.

De eodẽ. Sermo. XXXIX

Diſcite a me q̃ mitis ſuz ⁊ hũilis coꝛde. Mat. xi. Notandũ q̃ multa ſũt q̃ diſcere dẽmus. Primo diuini amoꝛis diſciplinã. Matth. xi. Diſcite a me q̃ mitis ſũ ⁊ hũil' coꝛde. Glo. Diſcite verbo ⁊ exẽplo vt ſitis hũiles mẽtib⁹ ⁊ mites moꝛib⁹. hũiles ei neminẽ ꝓtẽnũt. mites neminẽ ledũt. Coꝛde. vt q̃ ex opatione fit ⁊ ex coꝛde fiat. ne in coꝛde lateat ꝓpens in ſpecie colũbe Aug. Qui didicerũt a xp̃o ibũ mites ⁊ hũiles eſſe coꝛde pl⁹ cogitãdo ⁊ oꝛãdo. pficiũt q̃z legẽdo ⁊ audiẽdo. Glo. ſup Mat. Mitis ẽ quẽ nõ afficit aſpitas vel amaritudo mẽtis vt rancoꝛ vel ira. ſz oĩa eq̃nimiter ſuſtinet. Ber. Sunt aliqui mites q̃diu nihil agit⁹ vel dicitur niſi p̃ eoꝛ arbitrio. Patet q̃ longe ſũt

De sancto Gregorio Ser. XXX

a ꝓa mãsuetudine si leuis ozik occasio. Eccl. xliij. Beatus vir qui nõ est lapsus verbo ex ore suo. z q̃ nõ est stimulatus in tristicia delicti. Glo. Qui ꝑbũ ꝓtentionis non bz in ore nec tristiciã rãcoris i corde. hic mitis ẽ z possidebit vitã eternã. Mat. v. Bti mites q̃m ipsi possidebũt terrã. s. viuentiũ. Talis fuit beatus Mathias. de q̃ legik q cũ ꝑbũ dei ꝓ iudeã ꝑdicaret mlitos ad fidẽ conuertebat. Cũ tu dei indignati in iudiciũ eũ statuẽtes duo falsi testes eũ accusabãt. qõ ipse cũ oĩ mãsuetudine sustinebat. z postea eũ lapidabãt. Et dũ lapidarek caput ei⁹ securi ꝓcutik. qõ ipse patienter sustinuit. z expãsis in celũ manibꝫ spm̃ deo reddidit. Scõo dẽmus addiscere bñ viuẽdi modũ z ad deũ veniẽdi sapiam Esa. i. Quiescite puerse agere z discite bñfacer. Jo. vi. Est scriptũ in ꝓphis. Oẽs erũt docibiles dei. z oĩs q̃ audiuit a pr̃e z didicit vẽit ad me Glo. Qz nemo venit ad me nisi pr̃ docuerit eũ. Qz ita testank ꝑbe. Oẽs hoies xp̃iane fi dei erũt docibiles dei. Et q̃ si hoies loquũk foris intus tñ solus ds sensus aperit z instruit ꝑatis cognitiõez z amorẽ. z ita q̃cũqꝫ audit z discit a pr̃e venit ad me. ps̃. Da mihi intellectũ vt discã mãdata tua. Grẽ. Audiã q̃d loquak in me dñs ds. Qz q̃dã sunt q̃ ita didicerũt malũ z in ꝓsuetudinẽ deduxerũt q̃ bonũ discere nõ pñt. De q̃bꝫ dr Piere. xij. Si mutare pt ethiops pellẽ suã zc Tales fuerũt q̃bꝫ btũs mathias ꝑdicauit q̃ adeo indurati fuer in malicia q̃ ab eo nihil boni discere potuerũt. Cũ esñ in macedonia ꝑbũ dei ꝑdicaret dederũt ei bibere potionẽ intoxicatã q̃ mlto s visu ꝓuauerat. quã bibit ipse in noĩe iesu xp̃i. z nulla lesionẽ incurrit. z tñ p illã potiõz plusqꝫ ducẽti z q̃nq̃ginta excecati sunt. z ipse singlis manꝫ iponẽ illũinauit eos. Dyabol⁹ autẽ in spẽ infantis apparuit z suasit illis vt mathiã interficerẽt. qz culturã deo q̃ anihilaret. Et cũ i medio eoꝝ ꝓsisteret tribꝫ diebꝫ eũ q̃rẽtes eũ mlme inuenire potuerũt. Tercia die mãifestãs se eis dixit. Ego sũ quẽ post tergũ manibꝫ ligatis z fune collo ꝓpositio crudeliter affixerũt z in carcerẽ cũ incluserũt. vbi demões ei apparẽtes dẽribꝫ in eũ fremuerũt. sz apprehendere nõ potuerũt. Dñs autẽ cũ mlto lumine veniẽs cũ de terra leuauit. z vincula soluens dulciter ꝓfatus eũ ostũ aperuit. Qui egressus ꝑbũ dei ꝑdicauit. Dũ autẽ q̃dã obstinati nõ crediderũt dixit eis. Annũcio vob q̃ viui in infernũ descẽderi. Et mox terra se aperuit z oẽs illos obstinatos deglutiuit. Relicꝫ ꝓo ad deũ sũt cõuersi. Et istis patz finis illoꝝ q̃ malũ dixerũt z nõ bonũ. Tercio dẽmus addiscere futuroꝝ prudẽtiã. Prou. vi. Vade ad formicã o piger z ꝓsidera vias ei⁹ zc. Glo. Si tã tillũ aĩal ꝓncipe carẽs rõe expers natura duce in posterꝫ sibi prudet. mlto magis tu hõ ad imaginẽ dei ꝓdit⁹. ad videndũ ei⁹ gliam vocatus. doctoꝝ tãtoꝝ magisterio adiut⁹. ipm̃ cõditorẽ hñs ducẽ debes in pñti fructꝫ bonorũ operꝝ congregare. ex q̃bꝫ in eternũ viues in futuro. Cñ Tulli⁹. Prouidẽtia ẽ ꝗrus p quã q̃s prudet ea q̃ futura sũt. Sen. Si prudens fueris animus tuꝰ tribꝫ dispẽsek rpibꝫ ꝑterita recole. pñtia ordĩa. z futura prude. Talis fuit btũs mathias. Nã de eo legik sic. Mathias de tribu iuda z de ciuitate bethleẽ. z de illustri ꝓsapia ortus. q̃ lr̃is traditus in breui legꝫ z ꝓphaꝝ sñia a ꝓrebẽdit. lasciuiã abhorrens pueriles ãnos moꝝ hõestate z maturitate vincebat. Informabak q̃z aĩus ei⁹ ad ꝗrutẽ vt eẽt ad intelligẽtiã abilis. ad mlam facil. in pspers nõ elat⁹, in adũsis ꝓstãs z ĩtrepidus. ita gebat vt q̃ sensu ꝓcipet ope cõpleret. z oris doctrinã opatõe mõstraret. Hic cũ p iudeoz pdicasset coram pontifice accusabak. Et ñdit. De obiect̃ q̃ crimina dicit̃ nõ opter me multa dicere: q̃m xp̃ianũ esse nõ ẽ criminis sz gl'ie Cui pontifex. Si tibi dank inducie vis penitere. Cui ille. Absit vt a veritate quaz semel inueni p apostasiam regrediar.

De sancto Gregorio Ser. XXX

Ece sacerdos magn⁹ q̃ in diebꝫ suis placuit dõo. Eccl. xliij. In istis ꝑbis ꝺmẽdak btũs Gre. a magnitudine scr̃itatis sue. q̃ placuit dõo. Dicẽ dũ aũt q̃ q̃tuoz sũt p q̃ bõ pt placere dõo Pri mũ ẽ vt dõo reuerenter seruat. Secũ m̃ ẽ vt ꝓximo suo opa mie exhibeat. terciũ ẽ vt se ipm̃ hũilẽ reputet. q̃rtũ vt voluntariũ pauptatẽ amet. De primo dr Heb. xij. Habemus gram p quã deo seruamus placẽtes deo cũ metu z reuerẽtia. q. d. Si volum⁹ deo placere z gram ei⁹ obtinere seruamus ei cũ reuerẽtia z timore. ps̃. Seruite dño in timore. Sctũs aũt Gre. ab infantia sua deo seruire studuit. iõ deo placuit. Unde de eo legik. Grego. de nobile stirpe senatoriũ ꝓgenitus. cui⁹ pr Gordian⁹ z mr siluia dicebak. z cũ diuitꝫ plurimis abũdaret cogitare cepit quõ oĩa desereret z religionẽ intraret z tibi deo seruiret. Tandẽ pr̃e ortatus sex monasteria in sicilia ꝓstruxit. z septimũ in vrbe romana. in q̃ seipm̃ monachũ fecit. in q̃ tã religiose vixit q̃ oĩb aliꝫ exemplũ bone vite pbuit. intantũ q̃z corpus suũ abstinẽtia vigiliꝫ z orationibꝫ afflixit. vt vix subsistere potuit. Defuncto aũt pelagio papa totus ꝓpls eũ licz plurimũ renitentẽ in pontificẽ elegerũt Cũ aũt portas ciuitatis custodiret ne effugeret mutato habitu a quibusdã mercatoribus obtinuit vt in quodam dolio sup quadrigaz de vrbe duceret. Eductus autez siluas petiit

ibiq; trib⁹ diebꝫ latuit. Cū aūt ab oī ꝓlo solicite q̄rerēt colūna nub clara ⁊ lucida de celo dependēs sup locū in q̄ latebat apparuit. In q̄ colūna angelos descendētes q̄dā recluſus aſpexit. Moxq; ab vniūſo ꝓlo capit ⁊ trahit. ⁊ sūmus pontifex ordinat. Tūc aūt ſtudioſius q̄ añ deo fuerat. Scōm p q̄ hō deo placz ē q; ꝓrio opa mīe exhibeat. Prou. xxi. Facere miam magis deo placet q̄ victime. Matth. ix. ⁊ xij. Miam volo ⁊ nō ſacrificiū ⁊ magꝭ volo miaz q̄ ſacrificiū aliq̄d. Aug. Nihil ē q̄d nos deo tā amabiles facit ſic pietas. Hāc etiā hūit btūs gre. Nā d eo legit ſic q; q̄dā die dū in monaſterio ſuo tranſ ret. angelus dñi i ſpecie naufragi affuit. ſibiq; miſereri lacrimabil⁹ poſtulauit. Cui cū beatus Gre. ſex nūmos feciſſet dari. ⁊ ille abūſſet. altera die redijt. ſecq; multa pdidiſſe. pauca ꝺo recepiſſe pbibuit. Qui cū ab eodē itez tot argenteos recepiſſet. itez tercia die redijt. ⁊ miſereri ſibi importunis clamoribꝫ poſtulauit. Qz cū gregorius a ꝓcuratore didiciſſz nihil aliud eſſe dandū ꝓter ſcutellā argenteā q̄z ſibi mī ſua cū legumīb⁹ mittere ſolebat in monaſterio remāſiſſe. illam ſtatim ꝓcepit dari. Quā ille letus accipiēs cū gaudio abſceſſit. Poſt b ꝺo nō multū rpis ſpaciū cū papa eēt ordinat⁹ q̄dam die ꝓcepit camerario ſuo vt duodecim paupes ad pndiū inuitaret. Qui cū veniſſent ⁊ in mēſa ſederēt. intuēs eos pp xp̄m. in mēſa ꝺſpexit. Dixit q̄. cur pl̄es vocaſſet. At ille eos nūerans. ⁊ tm. xij. iueniens ait. Crede mihi p̄ nō ſunt niſi. xij. Animaduertit aūt papa q; vnus eoz crebro vultu mutaret ita q; nunc iuuenis nūc ſenex appareret. quē duxit i cubiculū q̄rens q̄d eēt nomē ei⁹. q̄ ait. Quid q̄ris de noīe meo q̄d eſt mirabile. verūtn ſcias q; ego ſum naufragus ille cui ſcutellā argenteā tradidiſti. Et ſcias p certo q; de die illa q̄ hoc feciſti deſtinauit te dñs fieri p̄ſulem eccle. ⁊ dñs me ꝺſtituit in cuſtodem tuū. ⁊ q̄cq̄d petier⁹ q; me ab ipſo poter⁹ ī petra re. ⁊ his dictis diſpuit. Tāte etiā pietat⁹ erat vt nō ſolū ꝓpria ſz etiā lōge poſit⁹. ſan mōte ſynai neceſſaria miſtrabat. Nā oīm indigētiū noīa ſcripta hēbat ⁊ eis liberal⁹ ſubueniebat. Tribꝫ q̄z milib⁹ ancillis dei p q̄tidianis ſtipendijs octingentas libras auri annuatiz offerebat. Quotidie q̄z ad mēſam ſuā pegrinos inuitabat. inter q̄s vnus q̄dam die acceſſit in cui⁹ manus dū ip̄e aquā effundere vellet ex hūilitate ꝺuerſus vnā accepit. ⁊ ſtatiz ille diſparuit. Cū b factū miraret ſequēti nocte apparuit ei dñs dicens. Ceteris diebꝫ me in mēbris meis. heſterna aūt die in memetipſo ſuſcepiſti. Et ſic p̄z ei⁹ mia p quā ꝺo placuit. Terciū p q̄d hō deo placz eſt hūilitas Judith. ix. Dñe hūilium ⁊ māſuetoz tibi ſp placuit depcatio. Diero. Nihil ē q̄d nos ꝺo tā charos efficit q̄z ſi merito magni hūilitatis ſimus infimi. Beñ. In alto nō altū ſapit nihil deo charius. nihil hoīb⁹ rarius. Non em magnū eſt in abiectione eſſe hūilem. magna ꝓſus ⁊ rara ꝓtus hūilitas honorata. Talē hūilitatē habuit btūs Gre. q̄ cū eſſet ſūmus pontifex ⁊ dñs mūdi hūilioꝛē ſe oīb⁹ reputauit. Nā ipſe ꝓmo fuus fuoꝛ dei ſcripſiſſe legit. Nūq̄z ſe laudari ab aliq̄ voluit. Nā ſtephanū q̄ eū in epl̄is ſuis laudauerat de b reprehendit. Sil⁹ matronas ne ancillas ſuas ſe eſſe dicerēt. Cūq̄z q̄dam abbas romā veniſſz ⁊ btm̄ gregoriū p mediū ciuitatis trāſire vidiſſet voluit ei occurrere. ⁊ vt decebat reuerētiā exhibere. Cernēs q̄ btūs Grego. ꝓ in terrā vellet ꝓſternere. ꝓmo ſe coꝛā ipſo in terrā ꝓſtrauit. nec ſurrexit donec abbas ꝓmo ſurgeret. Paupes ex hūilitate ad mēſam ſuam inuitabat. ⁊ ꝓſonal⁹ ſup manus eoꝛ aquā fūdebat. ⁊ ex tali hūilitate placuit ꝺo. Quar tū q̄d in hoīe deo placz ē volūtaria paupꝛtas Q̄d pz ex b. q; ꝓps paup eſſe voluit. paupez matrē habuit. paupes diſcipulos elegit. paupꝛtatē pdicauit. Mat. v. Beati paupes ſpū i. volūtate. q̄m ipſoꝛ eſt regnū celoꝛ. Beñ. Nō paupꝛtas ꝓtus ſz amoꝛ paupꝛtatis virtū reputat. Denicq; beati paupes nō reb⁹ ſz ſpū iudicāt. Talis fuit btūs gre. q̄d bñ dñs ꝓpl̄ū patefecit. Nā d eo legit q; illo tpe erat q̄dam heremita vir magne ſanctitat⁹. q̄ oīm ꝓpter xp̄m reli inq̄bat. ⁊ nihil niſi vnū cattuz poſſidebat quē blande ſepe in ſinu ſuo refoueba. Orauit aūt ille deū vt ſibi oīderet cū q̄ futurā renūciationem deberet accipe. q; ob ei⁹ amoꝛē oīa reliq̄ſſet. Quadā aūt die ſibi reuelabat q; eū Gregorio romano pontifice remunerationē ſperare deberet. At ille fortiter ingemiſcēs paꝛ ſibi paupꝛtatem ꝓfuiſſe putabat ſi cū eo remunerationē accipe deberet. q̄ tātis diuitijs abūdaret. Acce alia nocte audiuit voce dicentē ſibi. Cū poſſeſſio diuitiaruz nō facit diuitē ſz cupido. cur audes paupꝛtatē tuā gregorij diuitijs ꝺpare q̄ magis catrum tuū q̄tidie blandiendo diligere ꝺprobar⁹ q̄z ille cūctas diuitias q̄s nō amādo ſz ꝺrēndo cūctis liberaliter diſpergit. Sicpz quō ꝓpter amoꝛē paupꝛtatis placuit deo. Tandē cū ſe diſſet rome annis. xij. menſib⁹ ſex. diebus. x. in pace quieuit.

De ſācto Bñdicto. Ser. XXXI.

Benedixitq; ei et erit bñdict⁹. Beñ. xxvij. Verba iſta ſūt yſaac q̄n dederat filio ſuo Jacob bñdictōnē ⁊ pñt eſſe ꝺba dñi dicētis ad btm̄ bñdictū Sciendū aūt q; bñdictio dñi dat trib⁹ gene

Sermo XXXI.

ribꝫ hoim. ſ. mũdicią ſuãtibꝫ deũ timẽtibꝫ. ⁊ miſcẽdaz facientibꝫ. De ꝓmo dicit pſ. Innocẽs mãibꝫ ⁊ mõdo corde q̃ ñ accepit ī vano aiam ſuã. nec iurauit ī dolo ꝓximo ſuo. ꝫ accipiet bñ dictõem a do. ⁊c. vbi tãgũtur q̃uoz in q̃bꝫ hõ dz mũdicią tenere. ſ. ī ope. Vñ dic. Innocens mãibꝫ. i. mõs in opibꝫ. In cogitatõe. vñ dic. Mõdo corde. i. cogitatõe mõa. In deſiderio. vñ ſubdit. Qui ñ accepit ī vano aiaz ſuaz. i. q̃ nõ occupauit aiaz ſuã vanis ⁊ imũdis deſideriis. In locutõe. vñ ſequtur. Nec iurauit ī dolo ꝓximo ſuo. i. q̃ ñ ẽ dolosus ī verbꝫ ſuis ſz mõs hic. i. ille accipiet bñdcõez a dño. Mũdiciaz illã dilexit ſcũs Bñdict⁹. ⁊ iõ a dño bñdcõem accepit. Ut ei mõiciã ꝙuaret elegit ſobziãvitã. vñ de eo ſic legẽ. Btũs bñdict⁹ cũ ſtudijs libãlibꝫ a pntibꝫ ſuis tradit⁹ eſſet iſtruẽdus in ſua infãtia lrãs deſeruit ⁊ defũ petere decreuit. q̃ nutrit ſua q̃ cũ tenerrime diligebat ſe q̃bat. Ipe aũt vt mõiciã fortⁱ ꝙuaret occulte ab ea fugit ī deſtũ. ⁊ ibi tribꝫ ãnis hoibꝫ ĩcognit⁹ mãsit. Sol⁹ aũt vn⁹ monach⁹ noſcit romanus ibidẽ eũ eſſe ſciuit. ⁊ ncãria ſibi miſtrauit. Accidit ãt q̃ ſacerdos q̃dã ſibiipſi cibos ī die paſce prepaſſz. cui appuit dñs di. Tu delicias paras. ⁊ fu⁹ me⁹ Bñdict⁹ ī deſtro fame cruciat. Qui ſtatī ſurgẽs venit ad bñm Bñdictũ ⁊ dixit ei. Sumam⁹ cibum piter. q̃ hodie paſca eſt. dñs miſit me ad te. Ipe autẽ neſciebat q̃ paſca eſſet. Diabol⁹ aũt ei⁹ mõicie iuidens mlt̃ierẽ q̃ndã q̃m oli viderat añ mẽtz ei⁹ oc̃los reduxit. ⁊ ita eũ accẽdit vt pene heremũ relinq̃ret. Sz ſubito ex dina gr̃a ad ſe reũlus ꝓtinuo ſe exuit. ⁊ ī ſpinis adeo ſe volutauit vt toto corpe vlnerato ſanguꝫ exiret. ⁊ ſic tẽptatõz deuic. In hꝫ pz q̃ mõiciã amouit. ⁊ iõ bñdcõez meruit. Scõo bñdcõ dei dat rimitibꝫ eũ. Ec/cl'i. Timẽti dm bñ erit in extremis. ⁊ ī die defunctoꝝ ſue bñdicet. Quo aũt dẽm⁹ timere deum docemur. Eccl. xv. Qui timet dm faciet bona. Valẽti moze habuit btũs Bñdict⁹. q̃ bonis opibꝫ ita abũdabat q̃ ei⁹ fama longe late ꝙ reſonabat. Vñ legẽ q̃ creſcẽte ei⁹ fama mlt̃i ceperunt exẽplo ei⁹ mõm relinq̃re. ⁊ ad ei⁹ doctrinã feſtinare. Cũ aũt cuiuſdã mõaſterij abbas mozeret. mõachi eũ in abbem petierũt. et ipe diu diſtulit dicẽs ſe nõ poſſe ꝙuenire mozibꝫ. Tãdẽ vict⁹ aſſenſuz pbuit. Cũq̃z eos ãrtaret vt rgl'am ſtrict⁹ ꝙuarẽt. venenũ vino miſcuerũt. ⁊ ſibi ad bibẽdũ obtulerũt. Sz cũ ipe vas ſcẽ crucis ſignacl'o ſigret. ſtatī eſt ꝓfractũ. Tũc ipe dixit eis. Deu⁹ miſereat vr̃i. q̃ me ĩterficere voluiſtiz. Nunq̃d em̃ pdixi vob. quia vr̃is moribꝫ nõ ꝙuenirẽ. Statiq̃z relict⁹ ill'ad deſtũ redijt. vbi creſcẽtibꝫ ſignis mlt̃i ad eum ꝙuenieb̃ãt. ⁊ ibidẽ. xij. mõaſteria ꝓſtruxit. Qõ ãntiqu⁹ hoſtis ĝuiter odiẽs viſibil'r ei appuit et ſtridẽs ſuꝑ eũ dentibꝫ. dicebat. Bñdicte benedicte. Et cũ nihil ſibi rñderet. dixit. Male dicte ⁊ nõ bñdicte. cur me pſeq̃ris. Quadã die cũ panis ſibi deficeret ⁊ frẽs mũmurarẽt. ait. Nolite ꝓtriſtari. cras bẽbit⁹ abũdãter. Seq̃nti die ducẽti modũ farine añ fores clauſtri cuz ſacc⁹ iuẽti ſunt. Terẽo dat bñdcõem dei miſericordiã facientibꝫ. Preoũ. xxij. Qui ꝓnus ẽ ad miſeram. a deo bñdicet. Mat. xxv. Uẽite benedicti ꝓcipite regnũ dei. Eluriui ⁊ dediſtiz mihi mãdu. Iſtã ꝓtutẽ liue miſeram habuit. b. Bñdict⁹. Vñ legz de eo q̃ dã tpe cũ totã ꝓuinciã fames valida occupaſſet. vir dei oĩa q̃ hẽre poterat egẽtibꝫ erogauit. ita q̃ nihil ī monaſterio remaneret niſi modicũ olei in vaſe vitreo. ⁊ idipm iuſſit cuidã pauꝑi dari. Cellari⁹ ꝙo inobediẽs nihil dedit. Qõ cũ vir dei ꝓcepit. vas cũ oleo ex feneſtrã ꝓꝑi iuſſit ne aliq̃d in mõaſterio ꝓ inobedam remaneret. Proiectũ itaq̃ eſt vas ſuꝑ lapidẽ. ⁊ nõ eſt ꝓtractum nec oleũ effuſuz. Tũc iuſſit illũ tolli ⁊ pauperi dari. At ozãte bro Bñdicto doliũ plenũ olei de illo vaſe eſt effuſũ. Poſtq̃z mlt̃is annis clauiit. codẽ ãno q̃ moꝛtuꝰ erat. mozteꝫ ſuaz fribꝫ ſuis ꝑdixit. ⁊ añ ſex dies iuſſit ſibi fieri ſepulcz. ⁊ ſexta die añ diẽ obit⁹ ſui ſcẽ ſe porta/ri ad ozatoꝛiũ. ⁊ ꝓcepta ſac coſione. eleuat⁹ ī celũ ocul' ſpm̃ emiſit. Eodez die duo frẽs videt viã pallijs ſtratã. ⁊ lãpadibꝫ innũez cozuſcantibꝫ ab ei⁹ cella in celũ tẽdentibꝫ. ⁊ eccevir q̃dã ſanctus ait. Hec eſt via qua dilectus dei Benedictus in celum aſcendit

In annunciatione beate marie virginis Ser. XXXII.

In ſole poſuit tabnacl'm ſuũ altiſſim⁹. i. ds. pſ. xviij. Deus tabnacl'm ſuũ poſuit in ſole q̃n humanã naturã ī vtero btẽ ẏgis marie aſſũpſit. Ho. q̃ btã ẏgo maria ꝓpak ſoli ꝓpter duos ez ꝓpter luis coitatẽ. ⁊ ſplendoꝛ ſubtilitatem. Prio ẏgo ma. ꝓpak ſoli. a. ſol coĩs eſt e mibꝫ boibꝫ tã pauꝑibꝫ q̃z diuitibꝫ. tã infirmis q̃z ſanis ⁊ oĩbꝫ indifferenter. Sic. b. ẏgo ꝓmũis ẽ oĩbꝫ taz pauꝑibꝫ q̃z diuitibꝫ. tã infirmis q̃z ſanis ſine ꝓſonaz acceptiõe oĩbꝫ eã invocãtibꝫ lumẽ gr̃e ſue miſtrando. Pat. v. Solẽ ſuum oriri facit ſup iuſtos ⁊ iniuſtos. ſup bonos ⁊ malos. ⁊ pluit ſup oẽs equal'r. Sic maria pluit ⁊ effundit lum̃ gr̃e ⁊ aq̃m miſcẽde ſup oẽs q̃ eaz iuocãt. Ber. Ille ſol⁹ a laudibꝫ ei⁹ taceat q̃ cũq̃z eã iuocatꝫ in ſuis ncitatibꝫ memierit defuiſſe. q. d. Bñ nũq̃z ꝓtigit. Vñ ipa dic Eccl. xxiij. Trãſite ad me oĩ. q̃ ꝓcu. me. ⁊c. Ber. Pcroꝛẽ q̃ntũcũq̃z fetidũ ⁊ toti mõo deſpectum pia mr̃ nõ deſerit nec deſpic. ſz pia manu tenet et fouet donec tremẽdo ſudici miſez recõcilier. Exẽplũ. Fuit in q̃dã clauſtro ẏgo q̃dã caſtiſ

ſima ⁊ btẽ ẏginí mł'tũ deuota. beatrix nomíe offm̃ cuſtodis ferẽs. claues clauſtrí ⁊ res eccíe habuit in cuſtodia. ꝙ ſcítati ſpũs immõs ĩ uidit. ⁊ eã ſpũ fornicatõís grauiter ſtimł'auit Inſup q̃ndã adoleſcẽtẽ ad amorẽ eí⁹ puocauit qui aggreſſus eã ſalutare eã ſcepit. ⁊ illa dya/bolo inſtigãte ꝛſentit. ⁊ depoſito habitu cum recedere vellet. ad altare btẽ marie ẏ. acceſſit. et vt ꝛſucuit ſalutauit eã d. O btã ẏgo mater miſcõie. claues eccíe tibi ꝛmitto. q⁊ in h̃ clau/ſtro diuti⁹ manere neq̃o. ⁊ poſit' clauibꝫ cum habitu ſup altare receſſit cũ iuuene. ⁊ nõ lõge poſtq̃ ille ꝛpleuerat voluptatẽ ſuã cum ipſa ipam ſeductor ille miſerã reliq̃t. Quidnã face ret illa miſera ĩ q̃rabat. ⁊ ad q̃m ſe ẏteret. fcã ẽ publica meretrix. ⁊ in tẽi miſeria. xij. ãnis vi/xit. Quadã die ex caſu pterãſibat clauſtꝫ illõ de quo apoſtauerat. ⁊ recogitãs ſtatũ ſuuꝫ in quo fuit. ⁊ miſam illã vitã in q̃ ĩa ẽct. amariſ ſime flere cepit. ⁊ retrahens ſe a ꝛſortibꝫ ſuis. acceſſit ad portaꝫ clauſtri. ⁊ dixit portenario. Nouiſti ẽt aliq̃m puellã in h̃ claustro. nomíe Beatricẽ. Cui ille. Noſco adhuc hodie. At il la. Coq̃iſti ne illã beatricẽ q̃ fuit cuſtos eccíe que añ. xv. ãnos apoſtatauit. Cui ille. Eadẽ beatrix q̃ añ. xv. annos fuit cuſtos h⁹ eccíe ad huc viuit in eadẽ ſcítate qua ſp vixit. ⁊ nunq̃ de claustro exiuit. Illa ñ ítelligẽs putans q⁹ ò alia diceret. ingemiſcẽs abſceſſit. Cũq̃ ſic iret circa muros clauſtri. ſedule ſuſpirans ait. O mr̃ miſcõie q̃ tenerríe díligebã te. ⁊ q̃o me miſerã ad tantã miſeriã labi ꝙmiſiſti. O mr̃ miſcõe ſolamẽ miſero⁊. da mihi finez h⁹ mi/ſerie. Cunq̃ hec ⁊ ſilia dicerz ⁊ amariſſime fle ret. vidit ĩ fine muri quũ oſtiũ aptũ ⁊ q̃ndam pulcerrimã dñaz ꝓſpiciẽtẽ. ⁊ dicẽtẽ ſibi. O be atrix q̃ vadis. reuertere filia mea cariſſima re uertere in locũ tuũ. At illa ſtupẽs ait. O dña vñ me noſcis. Cui illa. Sũ illa mr̃ miſcõie cui velũ tuũ ⁊ habitum ⁊ claues ꝙmiſiſti. ⁊ vſq̃ nũc vices tuas habui in h̃ claustro. ⁊ ita offm̃ tuũ ꝛpleui vt nẽo vnq̃ tuã abſentiã ꝛſidera/ret. Reſume q̃ habitũ tuũ ⁊ claues. ⁊ reuerte/re ad offm̃ tuũ. q⁊ nẽo accuſabit te de tua abſẽ tia. ⁊ obtinui tibi apd filiũ meũ indulgentiaz oĩm pctoꝝ tuoꝝ. At h̃ dicto. induẽs ei hẽtum et reddẽs ei claues. euanuit. Illa autẽ intrans clauſtꝫ ſuũ offm̃ fecꝫpus. ⁊ nẽo q̃q̃ ſibi dixit. Sic q̃ꝛ q⁹ btã ẏgo maria coíter grãm ſuam imptiẽ oíbꝫ. ⁊ nlł'm pctõrẽ q̃ũcunq̃ magnũ ꝛtenit. nlł'm ẽt q̃ũcunq̃ paupem deſpicit

Exemplũ. Erat q̃dã hõ q̃ paupem vitã oíbꝫ diebꝫ vite ſue duxerat. oſtiatim panes roganſ At q̃uis pauꝑ eẽt. tñ btẽ ẏgĩ fuit valde deuo tus. ⁊ q̃q̃d victui nc̃ario ſuꝑfuerat. totũ alĩs paupibꝫ ob reuẽtiã btẽ ẏgis erogauit. ſz e/gritudis moleſtia tact⁹. tremẽdũ ĩudicium ex pauit. ⁊ ingemiſcẽs ait. Quis michí pauperi ſubuẽiet cor̃ tãto iudíce. q̃ nihil ĩ ei⁹ bonore paupibꝫ dare potui. cũ ab ĩfantia pauꝑ ⁊ mẽ/díc⁹ exiſterẽ. Gratiq̃ aſſuit ei. b. ẏgo cũ choꝛ ãgeloꝝ ⁊ ẏginũ dí. Q hõ q̃d trepidas cor̃am filio meo appere. putas me ĩmemorẽ eſſe illo rũ q̃ in meũ honorẽ feciſti. Crede q⁹ ꝓpter tuaz ĩopiã re nõ ꝏdẽnabo. mr̃ eĩ ſum oĩm tã diui tum q̃ꝛ pauꝑm ⁊ diligo eos q̃ meũ ĩplorãt au xiliũ. Secur⁹ eſto. ego eĩ cor̃ filio meo aſta bo tibi. ⁊ veniã oíz pctoꝝ tuoꝝ tibi ĩpetrabo. Tũc ille gaudẽs. vocato pbro ſumptoq̃ via tico. ſpm̃ dño ꝛmẽdauit ¶ Scõo. b. ẏgo ꝑ parak ſoli ꝓpter ſplẽdoꝛ valitatẽ. Sic eĩ ſol ĩ mittit radiũ ſuũ p quũ foraĩ̃ ⁊ illuiat ſplẽdo re ſuo tõrã domũ. ſic. b. virgo ꝓpter modicuz fuitiũ ſibi exhibitũ ĩſudit pctõri radiũ gr̃e et ſue miſcõe. Ipa eĩ dic̃. i. Re. ij. Quicũq̃ ho/norificauit me. glificabo eũ. Exẽplũ. Quidã miles in q̃dã via cõi caſtꝫ hẽbat. ⁊ oẽs trãſeũ tes ſpoliabat. Attẽdẽs ãt q̃nt⁹ pctõr eẽt ⁊ pie do. q̃tidie. b. virginẽ cũ vno Aue ma. ſaluta/uit. ⁊ ꝓter hoc idẽ fuitiũ ſaluus fiebat. Acci/dit aũt q⁹ q̃dam religioſus illuc trãſiret. ⁊ cuz vellent eũz ſeruí milit⁹ ſpoliare. rogauit vt eũ ducerent ad dñm ſuuz. Adductus ergo roga uit militẽ vt omẽs ſuos ſuos ꝛocarer. vt eis verbũ dñi pdicaret. Quibꝫ ꝛgregat⁹ ait. Ne quãq̃ eſtis hic oẽs. ⁊ pquirẽtibꝫ omnibꝫ tm̃ ca merarius defuit. Qui cũ duceret ad virũ dei moze obſeſſi caput mouit. ⁊ nõ audebat acce/dere. Cui vir ſcũs ait. Adiuro te vt dicas no bis q̃s ſis ⁊ vñ veneris huc. At ille. Deu co/gor dicere. Ego ſũ demõ miſſus a lucifero. et xuñ. ãnos ſic cũ illo milite mãſi. vt q̃cũq̃ die dñam ſuã ñ ſaluta ſſz. ego eũ iugulare deberẽ. Ille aũt hoc nllo die ptermiſit. ⁊ ſtatí demõ euanuit. Miles aũt cecidit ad pedes ei⁹. ve/niam poſtulans. ⁊ vitam ſuam emendauit.

De eodem ¶ Sermo. XXXIII.

Beatã me dicent oẽs generatões. q⁊ fec̃ mihi mag̃ q̃ potẽs eſt. Au. i. Verba iſta ſunt. b. marie ẏ/ginis p⁹ ꝛceptoꝝ filq̃ ſui. In q̃b verb fac̃ duo Prio hortat nos ad ſuã laudẽ ⁊ bñdicõez. ibi Beatã me di. ⁊c. Scõo induẽ bñdictõis rõez ibi. q⁊ fecit mihi magna qui potens eſt. q̃. dí. quia ipe de⁹ magna circa me fecit ⁊ me ĩ ma/trem elegit. iõ merito omẽs generatões hoĩm me bñdicere ⁊ laudare dñt. Dicitur enim De ſcer. vi. Honore dignus eſt quemcũq̃ rex vo luerit honorare. Exquo igitur rex celeſtis be/atam virginem honorauit ⁊ benedixit. merí to nos eam honorare ⁊ bñdicere dẽmus. De bent aũt eam bñdicere boni ⁊ mali. q⁊ ipa pa cez reformauit ĩter õm ⁊ hoíem. ⁊ ſnĩam ꝺ ho minẽ datã mutauit. Jõ ipa figurata ẽ p ẏginã.

Sermo XXXIII.

Hester q̄ mutauit regis assueri sn̄iam dataz ꝺ filios ysrl̄. Nota hystoriā. Amō bostꝫ erat iu deoꝝ cū assuer⁹ eū honorauit. mardoche⁹ no/luit eū honorare. q̄ꝑter volēs delere iudeos ꝓmisit regi assuero. x. milia talētoꝝ vt eos de leri ꝓmitteret. Et tradidit ei rex anulum suuz di. Argentū tuuz tibi sit. fac de iudeis qȝ tibi placet. Cūc scꝑsit Amā lrās anulo regȝ insi/gnitas. z misit ꝑ totū regnū. z iussit q̄ oēs iu dei suspēderent. Qȝ audiēs regina hester. ad regē itrauit z mutauit sn̄iam illā q̄m Amā ꝑ curauit. Et fc̄m est q̄ amā in patibulo suspen de⁹ est. z iudei libati sunt. No. totā hystoriam Per regē assuerꝝ q̄ interp̄tat̄ btūdo significa tur rex celestꝫ. cui oēs sci ꝓclamāt. Scūs scūs scūs dn̄s ds sabaoth. i. omp̄s. Hic dedit sen tentiā mortꝫ ꝺ filios ysrl̄. i. ꝺ gen⁹ hūanum in trāsgressiōe ꝓmi ꝓmissi. Dixerat em̄ eis dn̄s vt de om̄i ligno paradysi ꝺmederēt ꝑterq̄ ds v/no ligno de q̄ ꝑcepit eis ne ꝺmederēt di. Scñ ñ. Quacūq̄ hora ꝺmederitꝫ de b̄ ligno mor/te morieni. Cū aūt de ligno ꝺmedissent. sta/tim sigt erāt ad mortē. ita q̄ nll⁹ hoīm in q̄n q̄ milibꝫ ānoꝝ ꝓuenire poterat ad regnū ce/loꝝ. Istud aūt fc̄m fuit ꝑ amā. q̄ interp̄tat̄ in/quus. z sigt dyabolū iniq̄ssimuz. q̄ ꝑsuasit eis vt pomū ꝺmederēt. dicēs ad euā. Cur ꝑcepit ds vt ꝺmederet⁹ de omi ligno paradysi ꝑterq̄ ꝺ illo. Que rñdit. Ne forte moriamur. Cui ille. Nequaq̄ȝ. sȝ q̄cūq̄ hora ꝺmederitꝫ. q̄si dꝫ eri tis. Doc mō decepit eā. z oibꝫ nob̄ sn̄iaz mor tis ꝓcurauit. Ista sn̄ia ꝑ nll⁹m ꝺmutari potu/it nisi ꝑ hester q̄ interp̄tat̄ elevata in populis. z sigt mariā. q̄m rex celestꝫ in reginā elegit ꝓter būilitatē suā. Nā cū rex assuerus mlt̄as ꝯgies de toto mōdo cōgregasset. adducta est Hester paupcula z humil ꝯgo. z illa iuenit grām in ꝺ/spectu ei⁹. z fecit eā reginā. Sic rex celestꝫ inter oēs ꝯgines z mlieres b̄m mōdi mariā humilē et paupculā ꝯginē elegit. Un̄ ait angel⁹ q̄ nūci us fuit di. Bñdcta tu in mlieribꝫ. i. sup omnes mlieres. iueniſti grām apd dn̄m. Ecce ꝺcipi es in vtero z pies filiū. z vocab̄ nom̄ ei⁹ ihc⁹. i. saluator. Ipe em̄ saluuz faciet pop̄lm suum a pēt̄is eoꝝ. Un̄ dic̄ Aug. O felix maria q̄ so/lum z tm̄ nob̄ ptulisti saluatorē. et te em̄ nat⁹ est q̄ in se credētibꝫ tribuit vitā eternaz. Et sic ille iniqu⁹ aman sn̄iam mortis q̄m alīs pcu/rauerat solū sibi ꝑꝑ intulit. sic sol⁹ dyabol⁹ e/ternal̄r ꝺdēnabit̄ sine spe aliq̄ recupandi. nos ꝯ libati sum⁹ de morte eterna si volum⁹ de pēt̄is nr̄is abstīere Scdo dn̄t eā spēal̄r pec catores laudare z bñdicere. qz iram dei ꝺ nos placat z mitigat. iō bn̄ figurata est q̄ abigail que irā regȝ dauid ꝺ nabal carmeli mitigabat No. hysto. i. Re. xxv. Cū dauid lateret i q̄dā deſto z egeret. misit ad nabal diuitē q̄ ꝺuiuiū fecarat. rogans eū vt sibi aliq̄d de ꝺuiuio suo ad ꝺmedendū mitteret. qz necesse hꝫet Ille aūt noluit sȝ filio ipropauit q̄ eēt fuus fugiens et subsannauit eū. Qȝ cū nūcq̄ retulissent. iratus dauid armauit se cū tricētꝫ virȝ. z iurauit q̄ de lere vellet nabal cū omi regno suo z cū oi ꝺ/mo sua. Qȝ itelligēs abigail vxor nabal oc/curritꝫ cum pane z vino z carnibꝫ. z cadēs ad pedes eius dixit. Ego ancilla tua nō vidi nū cios tuos q̄s misisti dn̄e. z placat⁹ est Dauid Dauid em̄ interp̄tat manu fortȝ. z sigt regē ce/lestē q̄ fortior est oibꝫ regibꝫ terre. Iste mittit nūcios suos. i. p̄dicatores vl̄ bonas cogitatō/nes vel inspiratōes ad domū Nabal stulti. i. pctōris. q̄ stultus ꝺr qz ꝑ modica delectatiōe cupit ꝑdere eternā iusticiā z letitiam. Mittit aūt nūcios suos vt reuocēt eum a pēt̄is. z fa/ciat deo fructū bonoꝝ opm. sed stult⁹. i. pctōr remittit nūcios sine fructu. z ptēnit nūcios dī Propter qȝ dn̄s irascit pctōri z statī occide/ret eū si nō itercederet abigail q̄ interp̄tat̄ pru/dens. z sigt ꝯginē mariā q̄ ꝑ prudētiam suaz ꝺm placat. quē nos ꝑ stulticiā nr̄am irritaui⁹ Exēplū de Theophilo. Req. in ser. de puri/fi. Ecce venit ad templū ihc Itē aliud exem plū. Fuit q̄dā meretrix publica que septē an/nis incōfessa manebat. qdā die occurrit cuidā sacerdoti deuoto noīe Zacharias. cū manibꝫ verb̄ salutādo. At ille erubescens nescivit q̄d rñderet. Dixit aūtē. O bona mlier ora ꝺm ꝑ me. Cui illa. Doce me quō orare debeā. At il le. Vade ad ostiū eccle ral̄ in qua iuenies de/pictam ymaginē btē marie ꝯgis. z dic taliter Dñe celi z terre q̄ ꝑ pctōribꝫ nasci dignat⁹ es. miſere illi sacerdoti q̄ me misit ad te. Quod si fecerit. ego te remūerabo. Illa aūt spans ali quid ꝺseqū ab eo. iuit illuc. z flexȝ genibꝫ ora/uit sic. Tūc ymago pueri cū indignatōe ꝯtic se ab ea. z dixit mri sue. Audi mr̄ amātissima mirabilē z mirabilem euentū. Peccatrix ma ior de mundo iuocat me ꝑ dilectissimo amico meo. ꝑ se aūt nō orat. Cui mr̄. O dilectissime fili mi ignosce ei. qz ex insipiētia te ꝓuocauit. et in iuuētute orbata fuit pr̄e z mr̄e. q̄ debuiſ/sent eā ꝺformasse. Da mihi dulcissime fili mi pētm illius. nam maior est tua gra z misericōia q̄ pctōr stulticia. Sis g̃ei ꝓpic⁹ ꝓter me z ꝑ pter dilectū tuū q̄ipam huc misit. Tūc puer rñdit. Nō est ꝑ has q̄ tibi aliq̄d denegē. q̄cq̄d voluerꝫ poterꝫ ꝯpetrare. Dimissa sunt ei omia pēta sua. studeat ampli⁹ cauere ea. At illa ꝺ/stim redijt. z dixit ei oīa q̄ acciderāt. z audac/ter z humil⁹ ꝺfitēs pēta sua vitaz suā emēda/uit Tercio dn̄t btām ꝯginē bñdicere z lau dare spēal⁹ oēs boni. qz ipa est adiutrix eoꝝ i tēptatōibꝫ z ipugnatōibꝫ dyaboli. Un̄ bn̄ fi/gurata est ꝑ Judith q̄ adiuuit filios ysrl̄ quos holofernes ipugnauit. z caput ei⁹ abstulit. no ta hysto. Judith. xiij. Cū holofernes totū mū

dū circūiret. z omēs terras z ciuitates impugnasset. tandē venit ad terrā filioꝝ yſrał. Qō illi audiētes p̄pauerūt se ad reſiſtenduz ſibi Qō audiēs holofernes artꝰ pugnauit ꝑ eos. z obſedit bethuliā. z abſtulit ab eis aq̄m q̄ influebat ciuitatē. Et cū nimis afflixiſſent inciuitate erat q̄dam vidua in ciuitate illa nomīe Judith. caſta z pulchra. q̄ ornauit ſe. z exiuit ciuitatē cū vna ancilla. z venit ad holofernem q̄ captꝰ eſt in pulcritudinē Judith. q̄rens q̄re illuc veniſſz. q̄ ait. Populꝰ meus ḡuiter offendit dōm ſuū. z miſit me huc nunciare tibi vt tu capias ciuitatē. Quarta die miſit ad eā holofernes vt dormiret cū eo. Que ait Quicq̄d tibi placuerit ego faciā. Ille gauiſus bibit vinum plꝰ q̄ꝫ in vita ſua vnq̄ bibat. z nocte illa iacebat ſopitus nimia ebetate. z dormiebat. Illa aūt accepto gladio eiꝰ. ā putabat ſibi caput z dedit puelle ſue. z reuerſe ſunt ad ciuitatem. z de mane cū exercituꝰ eius iueniret cuz ſine capite territi ſunt. z egreſſi de ciuitate ciues pſtrauerūt illos. Holofernes interptak ifū mitas z ſigt dyabolū. q̄ adeo infirmꝰ z debilꝭ fuit z eſt q̄ nllm vincere pōt niſi volētē. Piero. Debilꝭ eſt hoſtis q̄ nllm vincere pōt niſi volētem. Iſte ipugnauit filios yſrał. i. viros ptem platuos z bonos. q̄ ſe magt ei opponunt q̄m mali. Bre. Poſtꝭ nr q̄ſtro mag nos ſibi ꝓbellare ꝓſpiē. tāto magt ipugnare itendit. Illos ꝙ tēptare negligit. q̄s q̄eto iure ſe poſſidere ſentit Sz p adiutoriū Judith libant. Judith iterptak glificans dōm. z ſigt btām ḡginē mariaz. q̄ glificauit dōm di. Magnificat aīa mea dñm. Iſta āputauit holoferni caput. i. dyabolo ptātē ſuā. Ber. Nō ſic timēt hoſtes viſibiles q̄mliber mlitudinē caſtroꝝ copioſam ſiē inferni ptātes marie vocabulū. z fluūt z peūt ſicē cera a facie ignis. vbicūq̄ iueniūt hoīs crebrā iuocatōnem. Exēplū de ſcā moniali q̄ tēptabaꝭ a dyabolo. Re. in fmōe p̄ceḋ. Itē aliud exemplū. Duo ſcolares renūciātes ſeculo clauſtꝝ igrediunt. ſz dyabolꝰ mltū tēptauit vnū eoꝝ vt ad ſclm rediret. Qui tēptatōi reſiſtere nō valēs. dixit ſocio ſuo. Redire me oportet ad ſclm. Quē cū ille retiere nllaten poſſz. ait. Veni ad altare btē marie ḡgis z eā pius ſalutem. Cunq̄z orōem faceret ille q̄ tēptabaꝭ q̄ ſi orare videbaꝭ. ſed coꝛ eiꝰ vticiꝰ exiret crucibaꝭ. Socꝰ aūt eiꝰ vōrime cū lacrimis btāz ḡginē iuocabat. Et cū fleret. ille q̄ tēptabaꝭ q̄ ſi in extaſi raptꝰ vidit btām ḡginē lacrias ſocū ſui recipiētē pallio ſuo. z filio ſuo oñdētez z dicētez. O dilectiſſime fili mi q̄ ſp exaudis te ſuppliciter iuocātes. ſuſcipe has lacrias ſeruitui. z effectū petitōis ꝛcede. Cui filiꝰ. O mater nō eſt phas q̄ tibi aliq̄d denegē. fac cuz eo ſicē vis. Tūc ille q̄ſi de ſomno euigilās. ſociuz ſuū adhuc flētē eleuās. z ad pedes eiꝰ ſe pſternens ait. Rodie p̄cib btē marie ḡgis z lacrimis tuis ab oī tēptatōe ſum libatꝰ. Ad clauſtꝝ ḡ redeā. z ḡtes btē virgini referamus.

De sancto Georgio martire Sermo. XXXIIII

Induite vos ar

matura dī. vt poſſitis ſtare adūs inſidias dyaboli. Aphek. vi. Militē ſtrēnuū opter p̄mo indutū eē armis. deīde dz ire ꝑ hoſtes pugndo. Hoc ſciens apl̄us p̄mo milites xp̄i armat cū dic. Induite vos ꝛc. deīde armatos mittit ad pugm. cū dic. vt poſſitis ſtare. ꝛc. Et btūs georgiꝰ fuit miles xp̄i imo p̄ceps. q̄ erat tribunꝰ. z ō hec ꝙba pūt ſibi ꝓuenire. In q̄b ꝓmēdat p̄ro ab induitōne armoꝝ ſcō ab expugtōe hoſtiū. Circa p̄imū no. q̄ ipe habuit q̄druplex genꝰ armoꝝ. ſ. clipeū. galeā. loricā. z gladiū. Per q̄ ſignt arma ſpūalia. ſ. q̄ habuit fidē. ſpē. caritatē. z bonā opatōem Primo ḡ habuit fidē tanq̄ clipeū. ſicut legī de eo q̄ cū videret q̄ dacianꝰ imperatoꝛ cōpelleret hoīes ad ſacrificia ydoloꝝ. ipe in medio ſiliū pſiliū clamauit dī. Oēs dij gētiū demonia. dns aūt celos feē. i oibꝰ ſumēs clipeū fidei. Scō habuit ſpem bonā tāq̄ galeā Vñ legī de eo. q̄ cū magna pſecutō eēt z mlti fidē xp̄i negarēt. ipe ſpē hns in dño omēs xp̄ianos ſua doctrina z verb ꝓfortabat. Tercō habuit caritatē dei z p̄imi tāq̄ gladiū. Cū em̄ ſicut legī de eo tāta pſecutōz z tantū riorē videret xp̄ianis ꝓpter nimiā ruinā z pditōz populi gladio caritat fuit vulneratꝰ. Quarto habuit operatōz bonā tāq̄ loricā. Vñ legit de eo q̄ cū eēt diues. oēs diuitias. oēs ſuos. totū ſtatum militie ſue ō ſeruit. z fuitō deiz p̄rioꝝ ſe totū r mācipauit. ſic ei loꝛica totū coꝛp tegit z munit. ſic bōa opatō ornat aīaz z defendit. et ideo dixit apl̄s ad Ro. xiij. Induamur arma lucis. Bōa ei opatō ſunt arma inq̄tū aīaz ornant. Ex opatōe aūt btī georgij ornari dēmꝰ. q̄ p hec arma dēmꝰ obtiere regnuz celoꝝ. Hoc figuratū eſt Jud. xvij. legī ei ibi q̄ cuz filij dan nō accepiſſent ſortē iter ceteras trib. accincti armis bellicis acq̄ſierūt terrā opulētā in q̄ nlla erat penuria. Bl. Per filios dan deſignt peccatores. Dan iterptak iudiciū. q̄ ſunt filij iudicij z ñ miſcōdie. Hij merito ñ accipiūt ſortez hereditat ꝓpter p̄cta. ſz poſtea recipiētes arma ſtutū recupant q̄ p p̄cm amiſerant. ſ. terram celeſtꝭ regni in q̄ nll ē defect Scō ꝙmendat ab expugtōe hoſtiū cuz ōr. vt poſſitis ſtare adūſus inſidias dyaboli. Circa b notat q̄ beatꝰ georgiꝰ tres hoſtes expugnauit. ſ. dyabolum mōm. z carnē Primo vic dyabolū. nā legit de eo q̄ q̄ndā draconē iterfecit. de q̄ tria legūtur Primo q̄ in aq̄ habitabat. z fl atu ſuo aerē infece

rat z ꝙ boues deuorabat. Sic dyabolus in aquis bitat. i. in hoibꝫ luxurios. Per aqm signatur suggestio p qm boiem et submergere vult in aia. Hoc figuratū fuit in Apoc. xp̄o. vbi legit ꝙ iobes vidit ꝙ serpes ex ore suo post mlierē aqm misit rancꝫ fluuiū vt eā faceret trahi ad flumē. Glo. Per istū serpētē intellr dyabolus q̄ adā z euā seduxit. q̄ ex ore suo. id ē. ex sua malicia mittit aqm. i. suggestōnē malam post mlierē. i. pᵒ aiam vt eā ptrabat ad pcim et sic submergat in inferno. Istū draconē vicit Georgiꝰ triplici lācea. Prio lācea orōis Uñ legī de eo ꝙ se ꝫmēdabat lācee dīne passionis qz cruce se munies p salute puelle mori nō timuit. Uñ legī de eo ꝙ cū q̄dā die venisset ī p uinciā libie ad ciuitatē q̄ dr sybena. iuxq̄ stagnum erat instar marī. in q̄ draco pestifer habitabat siue latitabat. q̄ sepe pplm ꝫ se armatum in fugā ꝫtrit. flatuq̄ suo ad muꝝ ciuitatis ascēdēs boies īterficiebat. Quapter ꝫpulsi ciues duas q̄tidie oues sibi dabāt vt eiꝰ furorē sedarēt. Alioq̄n sup muros ciuitatī ascendit z popl'm suo flatu neccabat Cū g̃ oues iā deficerēt pene z suba eoꝝ. into ꝫsilio ꝙ filiū et filie darent draconi p sortē. z sors neminem exciperet. Et cū iā sibi eorū oēs fere essent ꝫsumpti q̄dā vice filia regis vnica est sorte ꝓprehensa et draconi ad deuorādū adiudicata. Tunc rex ꝑtristat' ait. Tollite argētū z auꝝ z dimidiū regni mei. z filiā meā dimittite michi ne tal'r moriat. Cui ppl's cū furore dixit. Tu rex hoc edēm dedisti. z nūc oēs pueri nr̄i mortui sunt z tu vis filiā tuā saluari. nisi in filia tua cōpleuer? qđ in alīs ordīasti succēdem? te et domū tuā. Nō rex vidēs cepit flere filiam suam di. Deu me filia dilecta q̄d tibi faciā. q̄n videbo nuptias tuas. Et ꝓuersus ad ppl'm dixit. Oro vt inducias tribuat' mihi octo diez vt lugere possim filiā meā dilectā. Nō cū populꝰ ꝑcessiſſz. in fine octo diez reūsus est popl's cū furore di. Quare pdis popl'm tuū ꝓpter filiaz tuā. ecce oēs a flatu draconis ꝑimꝰ. Tūc rex vidēs ꝙ filiā suā nō possz libare. induit eā regalibꝫ vestibꝫ z āplexat' est eam. z dixit. Deu me filia cara. de te filios in regali geemio nutrire credebā. z nūc vadis vt a draconē deuorēris. Deu dilectissima filia mea. spetabā ad tuas nuptias ꝓncipes ītitare. palaciū meū margarit? ornare. ꝓpter te tympana z organa audire. z nūc vadis vt a draconē deuorēt'. z deoscu lans eā dimisit di. Utinā ego afl te mortuꝰ fuissem ꝙ te sic ñ amisissem. tūc ꝑcidēs filia āte pedes pr̄is sui petiuit ab eo bñdcōnem suam q̄m cum pr̄ cū lacrimis bñdixisset. ad lacū pro cessit. Que cū ibi sederet expectās draconez et fleret. brūs Georgius supuenit. z vidēs ipaz flentē q̄d hꝫet ītr̄ rogauit. Illa rñdit. Bōe iuuenis equū velociter ascende. z fuge ne. mecū moriar'. Cunq̄ puella georgio oīa cā enarrasset. dixit georgiꝰ. Noli timere filia. At illa Bone iuuenis magnifici cordis es tu. sed cur mecū mori desideras. fuge dilecte velocit. Cui georgius. Hinc ego nō discedā donec draconem videā. Noli tiere. ego in noīe xp̄i te adiuuabo. At illa. Bone miles. mecum ne pereas sufficiēt em ꝙ ego sola pereā. nā me libare nō poteris sed mecū penb'. Dū hec loq̄rē. ecce draco veniēs caput suū de lacu leuauit. tūc puella timebūda dixit. Fuge bone dñe fuge velociter Tūc georgius equū ascēdēs z cruce se muniens. draconē ꝫ se veniētē audacter aggredit. z lanceā fortiter vibrās z se dño ꝫmēdās. ipm ḡuiter vulnerauit z ad terrā piecit. dixitq̄ puelle. Proꝫce zonā tuā in collū eiꝰ nil dubitās filia. Nō cū fecisſz. seqbat eā tancꝫ mālueti ssimus canis. Cū g̃ eū in ciuitatē duceret. popl's hoc vidētes p mōtes fugierī. dicētes. Ue nobis nos oēs pibimꝰ. Tunc. b. Georgiꝰ dixit eis. Nolite timere. ad hoc em̄ misit me dñs ad vos vt vos libarem a plaga draconis. tm̄ mō ī xp̄m credite. z vnusquisq̄ vr̄m baptisef. z draconē occidā. Tunc ois popl's baptisat' est. Tunc btūs georgiꝰ draconē cuspinato gladio occidit. q̄m q̄uor iuga boū vix ad cāpū duxerūt Baptisati sunt aūt in illo die. xx. milia hoīm. exceptis puul' z mlieribꝫ. Popl's aūt cōstruxit ecciam mire magnitudis in honore. b. marie ꝙgis z. b. georgij militis. Rex ꝙo infinitā pecuniā. b. georgio obtulit. q̄m q̄dē accipe noluit. sz pauplbꝫ dari ꝑcepit. Tūc rex filiā suā. b. georgio copulari voluit. sz ipe recusauit ꝓpter amorē ihesu xp̄i. Tūc. b. georgiꝰ regē de q̄uor instruxit. Prio q̄ de eccia dei curā hꝫet. sacerdotes honorarer. dīnū offm̄ libenter audiret. et de pauplbꝫ memor eēt. z sic osculādo regez ab eo recessit. rē Scdo pugnauit ꝫ mūduz Ipe em̄ ꝫ ipm mōm habuit pugm p pspa et aduersa. Per pspaq̄ Dacianꝰ imperator per blandimēta ꝙborꝫ z ꝓmissiones donoꝝ eum vincere volebat. q̄ sz mlt'os decipiūt. tm̄ ipsum decipe nō potuerūt. Et p aduſa ꝫ mōm pugnam habuit. qz nec p passiones vinci potuit cū tm̄ mlta z magna passus sit. Legī em̄ ꝙ Dacianus intm̄ xp̄ianos pseqbat vt ītra vnū mensem. xvij. milia martyꝝ martyrio coronarent. Nō vidēs. b. georgius tactꝰ dolore cordis ītrinsecꝰ. oīa q̄ habuit dispsit dedit q̄ pauplbꝫ z militarē habitū abiect. habitū xp̄ianoꝝ induit. z in mediū psilies clamauit. Oēs dñ gētiū demōia. dñs aūt celos fecit. Cui pses iratus dixit. Qua psumptōe audes deos nr̄os dōmones appellare. dic em̄ vñ tu es. aut q̄ noīe voc̄aris. Cui ait. Georgiꝰ voco? ex nobili genere z capadocū psapia oriūdus. palestinā xp̄o fauēte deuici. sz oīa deseruī vt libius possim fulre do celi. Cū aūt eū pses ad se clinare nō

De sancto Georgio

posset: iussit eū in eculeo suspēdi. et mēbratim corp⁹ eius vngul' ferreis lacerari. Impositis aūt facibꝫ ardētibꝫ ad latera q̄sq; viscera ei⁹ paterēt. tūc plagas fecit sale fricari. ⁊ sic in carcere eū poni iussit. Eadē hora dñs cū ingēti lumīe ei appuit. ⁊ plagas sanauit. ⁊ dulciter eū ꝓsolat⁹ est. Videns dacian⁹ q; penis eū superare nō posset. q̄ndam magū accersiuit. eiq; dixit. Xpiani artibꝫ suis magicis ludificāt tormēta. et deoꝝ nr̄oꝝ sacrificia q̄uipendūt. Cui mag⁹. Si artibꝫ meis neq̄uero eū superare. capitis trū/catōe re⁹ero. Ipe igit̄ malefic⁹ infect⁹. īuocatꝫ noīb⁹ suoꝝ deoꝝ. venenū vino miscuit. ⁊ sc̄o georgio porrexit ad sumēdū. ꝙ qđ vir scūs signū crucis edidit ⁊ ebibit. nilq; lesiōem sensit. Quo viso mag⁹ ad pedes ei⁹ cecidit. lām̄ta bil'r veniā petijt. ⁊ se xp̄ianū fieri postulauit. q̄m mox iuder decollari fec̄. Deq̄nti vero die iussit btm̄ georgiū poni īter rota gladijs bis acutis vndiq; circūseptā. sꝫ statim rota frāgit. et georgi⁹ illesus īuenitur. Tūc irat⁹ iussit eū in sartagine plenā plūbo liq̄fcō pijci. Qui facto signo sc̄e crucis eam intrauit. ⁊ q̄si i balneo refoueri cepit. Qđ videns dacian⁹ cogitauit eū pciby emollire. arq; sic blādicijs magis q; minis superare vl' tormētis. Dixitq; illi. Videis fili georgi q̄nte dij nr̄i mālsuetudis sunt. qui te blasphemū tā patiēter sustinēt. Cōuertere fili dilecte. ⁊ dijs nr̄is sacrifica. ⁊ magnos honores ab ipis ⁊ a nob ꝓseqūris. Cui georgi⁹ subridēs ait. Ecce par⁹ sum iplere qđ hortaris. Hac pmissione dacian⁹ ōlusus ⁊ let⁹ effectus iussit sub voce pconis vt oēs ad se venirēt. ⁊ Georgiū tādiu relucrātē tādē viderēt credere et sacrificare dijs nr̄is. Ornata q̄ tota ciuitate pre gaudio cū georgi⁹ tēplū ydoloꝝ sacrificatur⁹ ītraret. ⁊ oēs ibidē gaudētes astarēt flexis genibꝫ dñm exorauit vt tēplū cū ydol' destruerz q̄tin⁹ ad laudē sui ⁊ ad ꝓuersionē ppli ō eo nihil remaneret. Statiq; ignis de celo descēdit tēplū cū dijs ⁊ sacerdotibꝫ cōcremauit. ipsaq; terra apiens se. omēs eoꝝ reliq̄as deglutiuit. Hec audiēs dacian⁹ georgiū ad se duci iussit eiq; dixit. Que sūt maleficia tua o pessime hominū q; tātū facin⁹ fecisti. Cui georgi⁹. Non credas rex sic eē. vade mecū ⁊ ītex me īmolare vide. Cui ille. Intellexi fraudē tuaz. q; vis me facere absorberi sic̄ templū ⁊ deos meos. Cui georgi⁹. Hic mihi miser. dij tui q̄ se iuuare nō potuer̄t. quō te adiuuabūt. Irat⁹ rex nimis. dixit alexādrie vtori sue. Deficies mori/ar. q; ab hac hoīe me supatū cerno. Cui illa. Tirāne ⁊ crudel' carnifex. nūq̄d sepi⁹ dixi tibi ne xp̄ianis molest⁹ eēs. q; dus eoꝝ pugt̄ p eis. ⁊ nūc scias me xp̄ianā fieri. Stupefact⁹ rex ait. Heu pchdoloꝝ. nunq̄d seducta es. Fecitq; eaz capill' suspēdi. ⁊ flagell' diutissime cedi. Que cū cederet. dixit georgio, O georgi lum̄ ꝓtis tis q̄ putas puenīā. nōdū aq̄ baptismi rnata. Cui georgi⁹. Nihil dubites fīlia. q; effusio tui sanguis reputat tibi p baptismate. Tūc illa orās ad dñm. emisit spm̄. Deq̄nti die georgius rl'em accepit sniaz vt p tota ciuitatē trahe/ret. Postmoꝺ tiran⁹ oia mēbra martyr⁹ abscindi ⁊ īputeū pijci fec̄. mēbꝝ ⁊ corpi aduolucēs magnū lapidē. ⁊ sic ad palacium rediens Tūc vehemis terremot⁹ fact⁹ est. q̄ terroze habitatōes tot⁹ ciuitatis ita ꝓcusse meroze sūt. vt nēo eēt q; nō de pria morte cogitaret. Interea dñs āgelo mihaeli dixit. Descēdi in puteuz ⁊ deduc fuū meū georgio. Quo fcō. dixit dñs illi. Vade. oñde te carnifici daciano vt videat q̄ta ōs tu⁹ facere pt. Btus georgi⁹ iuit ad ꝓspēm illi⁹. ⁊ ait. Ecce vbi sunt tormēta tua. ⁊ quō euanuerūt pene tue. adhuc a q̄ sce q̄ poteris sit ōs me⁹ Dacian⁹ vidēs eū obstupuit. ⁊ astātibꝫ dixit. Nō est hō ille sz spūs ei⁹. Illi dixerūt. Hilis ei est. Btus āt georgi⁹ stās ⁊ nomē xp̄i ꝓfirmabat ꝓstāter di. Quia ego sum. Et videtes mlti hui⁹ miracl'm. credider̄t in ihesū xp̄m. Itex fec̄ eū in carcere īcludi. vt fame facerz eū īterire. insup ⁊ magnū lapidē sup ei⁹ ventrem poni. ⁊ supinū eū iacere. vt sic cū ꝓprimeret ⁊ aīaz exalaret. q̄m ōs itex ex sua gra liberauit. Tūc dacian⁹ irat⁹. dixit ad eū itex. Pessime hoīm. q̄ sunt ista maleficia q; p nihilo penait. Cui Georgi⁹. Nō sunt maleficia. sz dei bnficia. Tūc iussit caput ei⁹ malleis tūdi vsq; ad cerebꝝ ⁊ p pedes suspēdi. ⁊ sumū fec̄ fieri sub capite ei⁹. vt sic suffocaret. Que deponens iussit eū in carcerē poni. ⁊ ibidē itex fame affligi. Tūc fui venientes ad imperatorē mane dixerūt q; san⁹ esset. ⁊ in carcere cātans deābularet Tūc irat⁹ ille dixit. Heu deficies moriar. qa hoiem istū superare nō possum. Que exhens ō carcere ardētes caligas ferreas fecit poni i pedes ei⁹. ⁊ clauis ferreis affigi q; sanguis pruulos de pedibꝫ ei⁹ effluxit. Postea fec̄ vas fieri q̄si lagenā. ⁊ p totū clauis ferreis interi⁹ circūdari. ⁊ fec̄ eū in illo vase p totū castꝫ volutari. Qui cū eēt p totū corpus pfossus ipm̄ exhi fec̄. deinde clauo p tpa trāsfixo incarcerari iussit. Deq̄nti die fune in collo ei⁹ suspēso per tota ciuitatē distrahi fec̄. ⁊ sic eū tūc extra ciuitatē decollari iussit. Tal'r pugnauit iste gl'iosus martyr ꝺ mōm. iō cū essz in tantis pricul' dicere potuit illō qđ ōr. ij. Mach. vi. Tu dñe q; sancta sciam bēs. manifeste tu scis. q; cū a morte possem liberari duros sustineo corpis dolores et penas. fm aiam ꝓpter tuoꝝ tuū libenter hec patior. Itē pena eius fuit multiplex sicut audist̄ magna ml'ta ⁊ lōga. q; septē ānis durauit. Dico q; fuit magna. q; iter ceteros martyres tres fuerūt q; maioza supplicia sustinuerunt. videlz Laurēti⁹. Vincēti⁹. ⁊ Katherina multa maioza btus Georgius passus est.

Sermo XXXV

Tercio vicit corp⁹ ꝓpriū. qđ corp⁹ appetit delicias. voluptates. ⁊ molestātiū rez vitaꝝ Contra delicias sibi venenū ꝓparatū fuit. Cō tra voluptatē castitatē suauit ⁊ molestias di/uersas sustinuit. Ipe em̄ georgi⁹ fuit figura ta. Nu. xix. vbi dixit dñs ad moy/sen. Precipe filijs ysrl̄ vt adducāt ad te rufaꝝ vaccā eratꝫ integre. i qua nll̄a sit macl̄a nec por tauerit iugū. Postea subdit. q̄ dño īmolabit Btūs georgius fuit rufus ꝙ sanguis effusiōꝫ eratꝫ integre ꝙ ꝓstātiā. nll̄a fuit in eo macl̄a i/mūdicie. nec portauit iugū alic⁹ crimis. Et iō ipe molestias corpis sustinuit sic audistꝫ. Et q̄ ita fortiter dimicauit. ⁊ vicit hostes suos: ideo ipm dñs remūerauit rangꝫ militē strēnu um ⁊ fidelē. Et prīo eum honorauit. q̄ super mortē habuit ptātē. Uñ legī de eo q̄ cū edu/ctus esset ex̄ ciuitatē in locū decollatōis. erat/q̄ ibidē magnus cumulus cadauez ⁊ ossium mortuoꝝ. vn⁹ ꝙ de suptuagīta regib⁹ q̄ vo cati fuerāt ad imperatorē q̄ ad ꝑspectacl̄m vene/rant dixit. Dō georgi volum⁹ exꝑiri ptātem ei⁹ ꝙ q̄ tāta passus es vt resuscites istos mor/tuos. Qui rñdit. Ly nō sitꝫ dign⁹ vt h̄ bñfici um dei videatꝫ. tñ ad ꝓfirmatōꝫ credētium vt vos agnoscatꝫ ipm ꝙm ōnm q̄ fec̄ celū ⁊ terram būc rogo vt eis dignet vitā dare. Statim illa cadauā oīa surrexert q̄s ipe baptizauit. ⁊ mul tos alios q̄ h̄ miracl̄o viso i xp̄m crediderunt Ite honorauit eū dñs. ꝙ cū eet in carcere ⁊ tē/pora ei⁹ eēnt trāssixa clauo. ꝙ se visitauit ipm ⁊ rangꝫ medic⁹ clauū extraxit Cōfortauit ipm in h̄ ꝙ añ mortē q̄d ab eo petijt. ipetrauit. Uñ legī de eo q̄ cū iā dēret decollari. flexis ge nibꝫ orauit di. Dñe iesu xp̄e ozo vt aīam meā nō sepes a gra tua. ⁊ q̄cūqꝫ passionē meam in mēoria habūit vel circa se portauerit. vl̄ me i necessitate te īuocauerit. exaudire digneris. Et venit vox de celo ad eum dicēs. ꝙ in oīb⁹ essꝫ exauditus. ⁊ sic migrauit ad dñm

De scō Marco ¶ Ser. XXXV.

EGo sum vitis ꝟa ⁊ pr̄ meus agricola est. i. vini tor. Jo. xv. In hoc cuāgelio vtit dñs triplici ſlitudie. s. vitis. vinitoris. ⁊ pal mitum. Sciēm dic̄ vitē. ibi. ego sum vitis ꝟa. Patrem dic̄ vinitorē. ibi. pr̄ meus agricola est. Di scipl̄os suos seu oēm popl̄m xp̄ianū dic̄ pal/mites. ibi. oēm palmitē ¶ Circa primū no. ꝙ ꝓpat se viti ꝓpter mlta q̄ in vite inuenim⁹. q̄ etiā in xp̄o inueniunt. Prīo vitis solet plātari i terra. s. c vitis ista. i. xp̄s est plātata i terra q̄n ō sinu pr̄is descēdit in terrā ⁊ hūanā naturaꝫ de casto ꝟgis vtero sibi assumpsit. Nec vitis in vi nea brē ꝟgis nō ex virili semīe sz mystico spi/ramīe plātata fuit ⁊ fecūdata. ⁊ ioseph tm̄ cu/stos vinee extitit. sic̄ dr Mat. i. Cum esset de/spōsata mr̄ iesu maria ioseph añq̄ conuenirent inuēta est in vtero hns q̄ de spūsco est. Et cū vellet occ̄te dimittere eā. ait ad eū angel⁹. Jo seph fili dauid. noli tiere. accipe mariā cōiugē tuā. q̄ em̄ in ea natū est de spūsco est. Q̄n au tem vitis plātata ē. tota vitis solet emittere pal/mites ⁊ frōdes. Sic vitis ista. i. xp̄s palmites emisit ⁊ frōduit q̄n discipl̄os suos de diuersis locis vocauit Petr⁹ ⁊ andreā de mari. Mat theū de theloneo. Jobem de nuptijs volentes nubere. ⁊ illos ad p̄dicādū misit. Deiñ solz vi tis purgari ⁊ circūcidi. Uitis ista. s. xp̄s plan tata fuit q̄n hora passiōis sue ap̄ꝓpinqnte oēs discipl̄i ei⁹ reliq̄rūt eum. ⁊ eū solū iter āgustij/as dimiserūt. Mat. xxvi. Fūc discipl̄i ei⁹ re/licto eo fugierūt Job. xix. Noti mei q̄si alieni recesserūt a me. Isa. lxiij. Circūspexi ⁊ nō erat auxiliator. q̄sim ⁊ nō erat q̄ adiuuaret. Quam uis aūt aliq̄ redierūt. in nll̄o tñ sibi auxiliū p/buerūt. Solet ēt vitis stercorari. sic vitis ista stercorata fuit q̄n facies ei⁹ pulcra sputꝫ iude/or fuit turpiter macl̄ata. s. c ipe dic̄ ysa. l. Fa/ciem meā nō auerti ab īcrepātib⁹ ⁊ ꝙspuētib⁹ in me. Ber. Facies illa pulcerria in q̄m āgeli desiderāt. ꝓspicere sputꝫ macl̄at iudeoꝝ. ysaie liij. Nō est spēs ei nec̄q decor nec̄. reputātes cuz q̄si leprosum ⁊ nouissimū virorū. i. vilissimuz Aug. Cognosce o aīa mea. iste formosus pre filijs hoīm q̄q̄ diffor̄mis fact⁹ est. Solet ēt vi/tis placillari. i. ad lignū ligari. sic vitis ista fuit placillata q̄n xp̄s ad colūnā fuit ligatus ⁊ fla gell̄at ꝟgis intm̄ celus ꝙ a planta pedis vsq̄ ad ꝟtice capitis nō fuit in eo sanitas. s. c ōz ysa. i. Ber. O amātissime iuuenis q̄d est q̄ t̄lia pa tiatꝫ. q̄ scelus tuū. q̄ culpa tua. q̄ cā tue mor/tis. Cōcupīs me tractare ad arborē. te ꝑfecta ca/ritas traxit ad mortē. Solet ēt vitis circūfodi. sic vitis ista. s. xp̄s circūfossus fuit q̄n man⁹ ei⁹ et pedes clauis ferreis ꝑfossi sunt. latus lācea caput spinea corona. ps. Foderūt man⁹ meas et pedes meos. Jo. xix. Un⁹ militū lancea la/tus ei⁹ aperuit. Ad vltimū solet vitis in torcl̄ari torqri ⁊ exprimi vinū. sic xp̄s in torcl̄ari cru/cis passus fuit q̄ vinū sanguis sui ex oīb⁹ mē bris eius effluxit. s. c ōz ysa. lxiij. Torcular cal cauī solus. ps. Apud dñm misc̄a ⁊ copiosa apud eū redemptō. Ber. Prorsus copiosa q̄ nō vna gutta sanguis largit⁹ sed ꝙ q̄nq; ꝑtes corpis emanauit. Et hic pz quō xp̄s ꝓpat viti Ho vitis palmites sunt oēs xp̄iani. ⁊ vinitor ē pr̄ celestis. Quidā aūt palmites sūt i vite q̄ n̄ fa ciūt fruct⁹. s. c mali xp̄iani q̄ n̄ ꝑficiūt in bōis op̄ib⁹. q̄ tñ h̄nt nom̄ xp̄iani ⁊ n̄ opa. Istos so let vinitor tollere ⁊ mittere i ignē eternū. Qui dā aūt palmites faciūt fruct⁹. s. fideles ꝑficien tes i bonis op̄ib⁹. Istos purgat pr̄ celestis a/gricola ꝙ tribulatōes ⁊ castigatiōes. vt fructū

plus faciāt. Bre. Mala q̄ nos h̄ pmūt citius nos ad dm̄ ire ꝓpellūt. Aug. Jō pmunt iusti vt pīsti clamēt ad dn̄m. z clamātes exaudiant z exaudiri gl'ificēt dm̄. Pmōi tribulatio scīs mittit a dō in signū caritat̄ Heb. xij. Quem diligit dns castigat Bre. Jō hic dns q̄busdā p/cie vt i eternū ferīat. iō aūt hic ferit n̄ pcēdo vt ineternū pcat. Aug. Dic vre hic seca vt ībter nū parcas. Act̄. xuij. Per mltas tribulatōes oꝛtet nos ītrare in regnū celoꝝ. Lu. xxuij. Q̄ nō portebat xp̄z pati z ita ītrare gl'az suā. Piero. Quis scōꝝ sine tribulatōne coꝛonat̄ est. q. d. nll's. Istō bñ sciuit b. marc⁹. iō mltra patiēter tolerauit. Legī em̄ ipm fuisse discipl'm scī petri. z ex oꝛe ei⁹ euāgeliū scpsisse. Aāte em̄ hūilitat̄ fuit q̄ sibiipi pollicē āputauit ne ad officiū sacerdotij ꝓmouerēt. q̄ reputabat se ad h̄ indignū. verūtn̄ dispositiōe dei autoꝛitas bti petri ꝓualuit. z ipz in sacerdotē ꝓsecūit. z euz ī alexādriā destinauit. vbi dū fidē xp̄i pdicaret pōtifices ydoloꝝ ei ilsidiabant. z cū in pascha missaz celebꝛaret. tūc funē i collo ei⁹ circūdet p ciuitatē eū trahētes z dicētes. Trabā⁹ bubalū ad locū bubalt. carnes āt ei⁹ z sanguis ī terrā fluebāt. z p⁹ h̄ icarcerat̄ z ab āgelo ꝓfortat̄ Bz z xp̄s vēiebat z ꝓsolabat eū dī. Pax tibi marce. q̄ ego tecū sum z eruā te ab oīb⁹ āgu/stijs tuis. Mane āt fcō eū huc illucq̄ p citatē trahūt. Ipe āt dō grās egit. z dixit. In man⁹ tuas ꝰmēdo spīm meū. At hec dicēs. expiraūit. Cūz pagani coꝛp⁹ ei⁹ vellēt ꝓburere. fulgura z tonitrua oꝛiūt. z q̄libz euadere nitebat coꝛp⁹ ei⁹ flunq̄ntes. z xp̄iani coꝛp⁹ ei⁹ sepeliēt

¶ Idē thema z ꝑmo ita dcūs de scō marco pōt dici de scō Quirino vsz in illū locū. Istō dñs sciuit. cē. z seq̄tur mō legēda scī Quirini

Unde legī de eo q̄ erat miles strēnus ac mgr̄ militū sub troiano īpato. Qui cū ī suis vincul'bꝰet alexādꝛe papā z bernecē. videretq̄z ml'ta sīg fieri a. b. alexādro papa. z pdicatōz ei⁹ audīret. dixit ad btm̄ ppā Deo filiā nobilē pulcrā satis. sz in pectoꝛe bz strumā. si tuis meritz z ope sanat̄ in xp̄z credā z baptismū suscipiā. Rūdit papa q̄rino. Ad duc filiā tuā z collo suo ꝓtūdā cathenā meaz et bti petri z sanabit̄. At cū h̄ fecisz statī est sanata puella. z btūs q̄rin⁹ gaudsus est z in fide ꝓfirmat⁹. ac baptismū accepit. Nom̄ aūt puelle fuit balbina. q̄ ī ꝰgitare pmāsit. Tūc venerūt q̄dā mali hoīes ad comitē aurelianuz. z ī dicauerūt ei oia q̄ gesta fuerūt. Quib⁹ auditz irat⁹ aurelian⁹ iussit sibi adduci scm̄ q̄rinuz et diuersis blādim̄tz z terꝛoꝛib⁹ cēptauit eū. sz a fide xp̄iana eū reuocare nō potuit. Cūq̄z īmobilē eū videret. fec̄ eū mltis tozmētz affligi. z tandē in eculeo distēdi z liḡ verbari. z lacerari ī carne sua. Deiñ fec̄ man⁹ ei⁹ z pedes trūcari. linguā q̄z abscīdi z tādē ō collari. z coꝛp⁹ scī mar tyris canib⁹ tradi. Sicq̄z ī fide pbat⁹ est. et in passiōe ꝓsūmat⁹ aīam suā dedit deo Quanti ipe sit meriti ī celo creb̄z miracul' z signis fre/q̄ntibusq̄z bñficijs pbat in mōo Ipe in q̄ndā spālem grām hz sanādi grauē infirmitatē. a q̄ mlti ei⁹ auxilio sanant. Dē etiā qualīr mēbra/tim sit passus

De sanctis Philippo et Jacobo

Sermo. XXXVI

Stabunt iusti in magā ꝓstātia adūsus eos q̄ se angustiauerūt. Sap. v. In istz verb⁹ ondit spūssciūs q̄d futuꝝ sit ī die iudicij. s. scōꝝ pūgā reꝓbos et pugne causa. Primū ibi. stabūt iusti. scōm ibi adūsus eos Scīo. q̄ q̄nq̄z stabūt aduersus reꝓbos. Prio xp̄s eos accusando. scdo angeli. tercio sci. qrto demōes. q̄nto oēs creature ¶ Prio stabit ꝰ pctōꝛes xp̄s eos accusando q̄ suā passionē i eis ānihilauerīt. Aug⁹. Jō dns in coꝛpe suo cicatrices obꝛuauit vt in iudicio hostib⁹ suis exꝓbꝛaret. Crisos. Xp̄s in iudicio exꝓbꝛabit pctōꝛib⁹ dic̄. Ago ꝓpter vos hō facti⁹ sum. Ut tūc icipiēt plāgere. De ista materia reḋre dñica scda aduēt⁹ dñi i ꝑmōe. Uidebūt filiū hoīs in scō membꝛo ¶ Scdo stabūt āgeli aduersus pctōꝛes eos accusantes q̄ eos ñ hōoꝛauerīt sic debuerūt q̄ñ circa eos tīa pctā ppetrauerūt q̄ coꝛā vno hoīe nō ppetrassent. Ber. In q̄uis loco q̄uis angulo reuerētiam exhibeas tuo āgelo. nec audeas agere tuo āgelo pūre qō me pūre facere nō auderes. Ite exclamabūt z accusabūt eos q̄ absulerūt labꝛes coꝝ. eo q̄ eis deputati fuerīt ad custodiēdū. z vt eos a malo retraherēt z istū labo/rē circa eos amiserūt. O q̄z terribil' est illa accusatō āgeloꝝ vt ōꝛ Apo. i. z vt ōꝛ Dañ. viij. Uiso vno angelo quasi mozt⁹ in terram ceciderūt. cum tamē missi erant ad coꝝ ꝓsolatiōnem. Quid ergo erit peccatoꝛib⁹ cum viderint tot angelos coꝛam se stantes z coꝝ peccata recitantes ad coꝝ perpetuam condēnatōem. Exemplum. Monachus quidā deuotus cum esset in oratōe a se raptus est. z vidit sum est ei q̄ esset ante diuinū iudiciuz. z vidit angelos stantes z accusantes peccata duoꝝz viroꝝ. q̄z alter fuit cōis sc̄i ord̄. z alter ꝑlatus spūal'. Affuerūt ēt sci oꝛātes ꝓ eis. ad q̄z pces dns distulit sniaz. ꝑcipiēs mōacho vt diceres abbati suo vt eos moneret z coꝝ vitā emendarent. Cuncq̄z abbas eos monuisset laicus statum suū emendauit. sed ꝑlatus vilipēdit. z q̄dā nocte dū mīme speraret moꝛte pꝛeuentus est ¶ Tercō stabūt ꝰ reꝓbos omēs scī. z h̄ ꝰ eos q̄ se āgustiauerūt z tribulauerīt in h̄ seculo. Sap. v. Stabūt iusti in magā cōstantia aduersus eos q̄ se āgustiauerūt. z qui

abstulerũt labores eor. Nũc iacent pauper sub pedib potentũ r porẽtes stãt. sicut pr in pauper lazaro q iacebat añ ianuã diuitis cupiẽs saturari de micis q cadebãt ꝺ mẽsa diuitis. r nemo illi dabat. Nũc iacet diues in inferno petẽs guttã aq. r nemo dat ei. Et ꝺ est qꝺ dicit dñs Isa. penꝉ. Serui mei comẽdent r vos esurietis. Fui mei bibent r vos sitietis. Istud figuratũ est Judicũ. i. in rege adonibezech q cepat. lxx. reges. r ãputatis manib r pedib eor fecit eos iacere sub mẽsa sua. r colligere fragmẽta cadẽtia de mensa. Et postea ipse capt ẽ a filijs isrl r fecerũt sibi isr. Tũc dixit. Veritro hec patior. idipm em̃ feci. lxx. regib q collegerũt sub mẽsa mea cibarioz reliquias. Sic ꝓtinget illis q oppmũt mꝺ pauperes. r psequũt xpi famulos. in futuro ꝓculcabunt ab eis. Mach. vlt. Calcabitis ipios vt fiãt cineres sub blãta pedũ vrorz dic dñs. Sic isti duo apli Philippus r Jacob ꝓculcabũt illos q ipsos martyrisauerũt. Nã ꝺ eis legit sic. Cũ philippus p cithiã pdicaret. r a paganis teneret. r ad imolãdũ ydol vrgeret subito vẽit qꝺã draco r flatu suo iterfecit duos milites q eũ vinctũ tenebãt. r suffocabat filiũ pontifi. r ex feroze draconis oẽs q aderant morbidi reddebãt. Et ait philippꝰ. Ꝺo lũ ꝓfringite r in deũ credite r sani eritis. Tũc illi pmiserunt se ꝺ facere. Recessit g draco in desertũ ad pceptũ philippi. Tũc orauit r eos oẽs sanauit. r tres mortuos suscitauit. r oẽs ad fidẽ xpi sunt ꝓuersi. Et post ꝺ venit in asiaz r cũ ibi fidẽ ie xpi pdicaret rẽtus ab infidelib cruci ẽ affixus. r ita migrauit ad dñm iesuz

De sctõ Jacobo legit q in vtero mris sue fuit sctus r iõ iustus cognoiatus erat. vinũ r sicerã nõ bibit. carnes ñ comedit. balneo nũq vsus fuit. nec linea veste indutus. r pre sedulas genuflexiões callos sic camelus in genibz hẽbat. Primus inter apos missaz celebrauit. pmus epꝰ hierosolymis ordiatus fuit. Jn. xxx. ano pontificat sui pharisei statuert eũ sup pinnaculũ templi cogẽtes eũ vt ꝓlm ab erroze reuocaret. s. ne in illũ crucifixũ crederẽt. Ipse aũt clamãs voce magna dixit. Ihs ẽ filꝰ dei r sedet ad dexterã dei pris. r ẽ vẽturus iudicare viuos r mortuos. Tũc illi indignati clamauerũt. O iustus errauit. r ꝓcipitauert eũ vt lapidib eũ obruerẽt. ipe aũt supgenua pcũbens dixit. Rogo te dñe dimitte eis. qr nesciũt qꝺ faciũt. Tũc vn illoz pcussit caput ei fullone vsq ad cerebr. r expirauit

Contra illos stabũt isti duo apli in die iudicij eos accusantes. qr se angustiauerũt r abstulerũt labores eor. eo q ipsis pdicãtib credere noluerũt. Quarto stabũt ꝺ reprobos diaboli. Bre. Malignus qꝺ spũs cogitatiõi. locutiõi. r opatiõi nre sp insistit. si forte qꝺ inueniat vñ inexamĩe extremi iudicij accusatoz existat. Aug. Astabũt oĩs hoies añ tribunal xpi vt referat vnusqq qꝺ gessit in corpe siue bonũ siue malũ. Presto erit r tũc dyabolus recitãs ꝓba pfessiois nre. r obiectes nob oĩa q fecim. in q hora. in q loco peccauim. r qꝺ boni tũc facere debuimus ꝺ dicturus ẽ. Tũc ille adũsarius nr dicz. Deq̃ssime iudex iudica istũ esse meũ ob culpã q tu esse noluit p grãm. tu ẽ p miam. me p miseriã. tuus p patiẽtiã. meus p suasionẽ. tibi inobediẽs. mihi obediens. Ame pcepit hãc pciosam vestẽ q induis ẽ. tuã dimisit cũ mea huc venit. eqssi me iudex iudica illũ esse meũ r mecũ eẽ dãnatũ. Deu deu poterit ille apire os suũ q talis inuenit vt iuste cũ dyabolo deputabit. Deputabit inq iniqu gehẽne ignẽ vbi erit fletus r stridor dentiũ. vt ꝺr Mat. viij. Stridebãt em̃ dentib ex sil studie frigoris sibi icussi. Cũ mittẽdi sũt in tenebras exteriores malefici r pcores. qbz a strẽnuo dicet iudice. Ite maledicti rc. Dic tũ ignis nõ ꝓsumet i id qꝺ agit r ꝺ iõ vt sp cruciet maledictũ r dãnatũ. Erit ibi fletus sup eterna r ppetua amissiõe sũmi boni. qꝺ bonũ ꝓsistit in visiõe btifica. r fruitiõe deitatis. in q est tota delectatio sanctorũ in cel. Uñ ait Aug. Malle esse in inferno et frui visiõe btifica veri r sũmi boni qꝺ est xpꝰ ꝺs q in celo esse r nõ frui hac. Judex ꝓo iste bñ agẽtib dicet. Venite bñdicti rc. quod no bis concedat rc.

De eodẽ. Sermo. XXXVII.

Non turbetur cor vm neq formidet. Jo. xiij. Verba ista pñtis euãgelij dñs in pmõe absente iuda ad. xi. apos ꝓsolãs eos dixit. Nõ turbeꝺ cor vm. supple p morte mea. Creditis in deũ r in me credite. q. ꝺ. Credite qr ego sũ ꝺs r nõ tñ hõ. iõ possum me a mortuis suscitare. Itẽ non turbeꝺ cor vm ꝓpe passionẽ quã passuri estis r psecutões post mortẽ meã. qr in domo pris mei mãsiones mlte sũt singul p exigẽtia meritoz. Si q min. i. si nõ eẽnt ibi nõ celassem. imo dixissem. qr sunt ibi. quia ego vado parare vobis locum. Dñs volens corpaliter discedere a discipul suis phibuit ne admitterẽt tribulationẽ r pturbatiõz. Nõ aũt quãlibet pturbationẽ phibuit sz tñ malã. Est aũt duplex pturbatio. s. bõa r mala. Malã phibz r ẽ triplex. Prima pturbatio mala ẽ accidie. scda iuidie. tercie ipatiẽtie. Perturbatio accidie ẽ qñ hõ tepescit i charitate ꝺi r ñ cogitat q dei sũt. Et ꝺ ei aꝺo cor ei p ifrigidat q nũq sentit aliquã lericiã spũalẽ. r qñq tedet eũ vite sue qtiẽs i aliq molestat. qr nõ hz charitatẽ r sustinere ñ pt. r optat sibi qñq mortẽ. Ista tristicia valde mala ẽ. qr iducit hoiez i desperatiõez ita q aliqñ seipz occidit. Accidi. xxx. Tristiciã

longe expelle a te. multos ei occidit tristicia. tã in corpe q̃z ĩ aĩa. Eccl. xliij. Felix q̃ ñ hz tristiciã cordis. t q̃ nõ recedit a spe sua. Hãc tristiciã habuit achitoffel q̃ seipm laqo suspendit. vt legit. ij. Re. xvij. Nõ sil'r fecit t iudas Vñ dic̃ Dauid ps. xli. Quare tristis es aĩa mea? t q̃re ꝓturbas me. spera in dom̃. De nulla re ita gaudet diabolus sicut de tristicia. q̃z tunc hõ inclinat ad oẽ malũ. Eccl. xxv. Nis plaga tristicia cordis ẽ. Et de nulla re diabolus tm̃ ꝓfundit sic̃ de leticia spũali. ad quam nos monet ps. dicẽs. Seruite dño in leticia. Ista g̃ tristicia, phibet dñs di. Nõ turbet cor vr̃m neq̃z formidet. Scõa ꝓturbatio ẽ iuidie q̃n iuidus tristat de ꝓsperitate t bono alterius. Vñ q̃dã dicũt q̃ inuidia ẽ tristicia ꝺ bono alteri⁹. De hac inuidia dr̃ Prou. xxv. Sic tinea vestimẽta rodit t ꝑmis ligna. ita tristicia nocz cordi. Basili⁹. Sic et ugo ferz ira iuidia aĩam in q̃ nascit corrũpit. Socrates. Quãta sũt felicitũ hoim gaudia. tãti sũt infelicitũ gemit⁹. Sen. Urinã iuidi in oib⁹ ciuitatib⁹ oc'os vl' aures hr̃ent vt ꝺ oib⁹ pfectꝰ torq̃rent. Hãc tribulatõz siue tristiciã habuit herodes q̃n magi dixerũt. Ubi ẽ q̃ natus est rex iudeoz. vidim⁹ eĩm stellã ei⁹ in oriente. t venimus adorare eũ. Nõ audiens rex herodes, turbat⁹ ẽ. Uoluit eĩm de b̃ q̃ maioꝛ rex eo fuisset. Tercia turbatio ẽ impatiẽtie. q̃n hõ turbat t dolet de flagellis dei de q̃bꝰ deberet potius gaudere. s. pauptate. infirmitate. aduersitate. q̃ sunt signa diuini amoris. Heb. xij Quẽ diligit dñs castigat t flagellat. Apoc. iij. Ego q̃s amo arguo t castigo. Aug. Noli turbari sz potius gaude sub flagellis. q̃z ti bi fuat hereditas. Prou. xij. Nõ ꝑtristabit iustũ q̃cq̃d ei acciderit. Bre. Electi q̃z timẽt ne vltio q̃ suspẽdit in fine gũioꝛ fuer. Feriri pr̃na correctiõe desiderãt t dolorẽ vulnerꝰ medicinã salutis putant. Vñ legit in vitas patr̃z Dixit q̃dã sct̃us pr̃ cuidã discipulo ifirmanti Ne ꝓtriste⁹ q̃ infirmitate vel plaga corpis detineris. Sic eĩm ferz vel es q̃ ignẽ eruginem emittit. t auz̃ q̃ ignẽ pbat. sic q̃ tribulationes t plagas a magnis ad maiora ꝓuerberis t a pctis purgaris. Multo leui⁹ ẽ h̃ purgari q̃z in purgatorio. Vñ legit de bto Bre. q̃ potiꝰ oib⁹ diebꝰ vite sue infirmari voluit q̃z duob⁹ diebꝰ ee in purgatorio. Vñ nõ dem⁹ turbari de flagellis q̃ mittit dñs. q̃m ex amore facit t ex bono ꝓposito p salute nostra. Sic ptz de tercia ꝓturbatiõe mala quã ꝓhibet dñs ĩ ꝓb ꝓpositꝰ. Non turbet cor vr̃m neq̃z formidet.

Sz turbatio bona ẽ etiã triplex. Prima p ꝓcrõz ꝓpetratiõe. Scõa ex ꝓximõz ꝓpassiõe Tercia ex ingõz ꝓsecutõe. Prima turbatio quã hõ hz p ꝓcrõz ꝓpetratiõe bona ẽ. ad quã monemur Esa. xxxij. Obstupescite opulẽti. ꝓturbami ꝓfidẽtes. exuite vos p ꝓfessionẽ t ꝓfundemi. obstupescite. s. aĩe. t ꝓturbami ꝺ culpa. ꝓfidẽtes de mia. exuite vos p ꝓfessionẽ. t ꝓfundami p erubescẽtiã. De illa etiã ꝓturbatõe dr̃. ij. Cor. vij. Que ẽm deũ tristicia ẽ pniam in salutẽ stabilẽ opat Jsiõ. Esto ꝓnus ad lamẽta sic̃ fuisti ad petã. Brauia ei petã gũia desiderãt lamẽta. Idẽ Nullũ fuerit delictoꝛ rl'e ẽmediũ sic̃ eoz cũ dolore ꝓtinua mẽoria. Piero. Qui peccatoꝛ ẽ sua petã plãgat t amplius peccare caueat. Bre. Qui petã sua plãgit nec tm̃ ꝺserit pene gũioꝛi se subiũcit. Ber. Lucr⁹ eoz q̃ psequẽtiã nõ hñt ñ merẽt ꝓsulatiõez. Alios inq̃t lugẽtes video. sz si de corde pcederẽt lacrime nõ tã facile ilico solverent in risum. nũc aũt cũ abũdãtius ociosa t scurrilia ꝓba ꝓfluãt q̃z pus lacrime. lacrimat hmõi de his ee nõ arbitroꝛ q̃bꝰ ꝺina ꝓsolatiõ mittit. q̃nq̃dez post illas tã facile ꝓsolatio tã vilis admittit. Delicata ẽ em̃ ꝺina ꝓsolatio. iõ nõ dabit admittẽtib⁹ alienã. Scõa turbatio q̃ fit ex primoz ꝓpassione est bona. quã docuit nos exẽplo suo dñs nr̃ ihs xps. q̃n em̃ vidit mariã magdalenã flentẽ p morte fris sui turbauit seipm t plorauit cuz ea. vt dicit Joh. xi. Itẽ a ꝓpinq̃nte hora passionis ei⁹ cepit tristari t mestus ee. Piero. Non tristabat timore patiẽdi. q̃z ꝓpt̃ venerat. sz ꝓpt̃ in felicẽ iudã t scandalũ ap'oz. t de electioe iuꝺeoz. t de destructiõe hieri'm. q̃z cũ vidisset ciuitatẽ fleuit sup illã dicens. q̃z si cognouisses t tu subaudi fleres. q̃z veniẽt dies in te t circũdabũt te inimici tui t nõ relinq̃t in te lapis sup lapidẽ. Lu. xix. Bre. Plus ẽ ꝓpassio q̃ dantia. Exteriora ei largiẽs rẽ extra seipm pbet. qui aũt fletũ t ꝓpassionẽ tribuit ꝓximo suo aliq̃d ꝺ seipso dat. Tercia turbatio quã hz hõ ꝓpt̃ deũ t ex imq̃z ꝓsecutõe sil'r bona ẽ. Joh. xvi. Dixit dñs discipul' suis añq̃z ad passiõz iret p̃ cenã. Mũd⁹ gaudebit. vos aũt ꝓtristabimini sz tristicia vra ꝑfect̃ in gaudiũ. de q̃ dr̃ Mat. v. Btꝰ q̃ psecutiõz patiũr ꝓpt̃ iusticiã q̃m ipsoz ẽ re. ce. Ista tristicia breuis ẽ t in magnũ t eternũ gaudiũ ꝓuertit. ij. Cor. iij. Id q̃ ꝺ in pñti ẽ momẽtaneũ t leue tribulatõis nr̃e. supmodũ in sublimitate eternũ glie pond⁹ operat̃ in nobis. Uere momẽtaneũ t modicũ est q̃cq̃d hic patimur respectu p̃mij eterni. Esa. liij. Ad pũctũ in modico dereliqi te. t in miseratiõib⁹ magnis ꝓgregabo te. in momẽto indignatiõis abscõdi faciem meã paz a te. t in misericordia eterna miserꝰ sum tui. Istã tribulatiõem. s. iniq̃z psecutionẽ iustinuerũt le tanter isti duo apli sic ptz in ser. p̃cedenti.

De inuctiõe cru. ser. XXXVIII.

Uerbũ crucis pe ũ

tib⁹ stultitia est. his aũt q̃ salui fiũt. (nob ꝓtius dei ẽ. i. Cor. i. In ꝓb istis deseri

Sermo XXXVIII

bit apl's duo genera hoim. s. dānādoz. t sal/
uādoz. Oēs em̄ q̄ crucē xp̄i reputāt stulticiā
ꝓbūt. t oēs q̄ ꝥutē ei⁹ cog̃scūt salui fīūt. Di
cit g̃ ꝥbū crucis. i. ꝑdicatio t laus sancte crucis
stulticia est. i. ōz esse. peūtibꝫ. i. pire volētibꝫ.
Qui sūt illi. Certe q̄ crucē xp̄i t ei⁹ t passionē
ei⁹ stulticiā reputāt. Oz q̄ faciūt b. vtiq; ꝓ/
ptoꝛes. i. petōꝛes. In cruce ei oīa ē nob pau
ptas hūilitas t penalitas. Oēs g̃ auari t de
licioſi t ābicioſi xp̄o crucifixo ꝯdicūt. moꝛtez
xp̄i in cruce stulticiā reputāteſ. t iō peūt. Nos
bis aūt credētibꝫ t crucē xp̄i venerātibꝫ ꝥtus
dei ē. i. ꝥtutē dat credētibꝫ in eā. Sciendu
aūt q̄ crux xp̄i credētibꝫ in eā multiplicē dat
ꝥtutē. Pria ꝥtus ē q̄ victoriā p̄stat t triūp̄ū
sperātibꝫ in ei⁹ adiutoꝛio. siē p̄z in rege ꝯstāti
no. Cū em̄ mltitudo maxia barbaroꝝ iux̄ da
nubiū fluuiū eēt ꝯgregata. volēs fluuiū trāsi
re t oēs regiōes vsq; ad oriētē suo dñio sub/
iugare. Nō cū ꝯstātin⁹ ip̄ator ꝓperit castra
ꝯ eos mouit. t ꝯ danubiū se cum suo exercitu
collocauit. Et cū multū timeret p̄ eoꝝ mlti
tudinē nocte ab āgelo suscitat. t vt surrū aspi
ceret admonet. Qui in celū aspiciēs vidit si/
gnū scē crucis t ex clarissimo lūine factū. īris
aureis hūc ritulū hñs scptū. In hoc sig̃ vices.
Qui celesti visiōe ꝓfortat⁹ signū scē crucis fe/
cit. t añ exercitū suū fieri iussit. Et irruens in
hostes ipsos in fugā ꝑuertit. t multitudinem
maxiā iter fecit. Tūc ꝯstātin⁹ oēs tēploꝝ
pōtifices ꝓuocauit. t cuiusdā dei signū hēre
diligenter req̄siuit. Quibꝫ se nescire dicētibꝫ q̄
dā xp̄iani aduenerūt t ei scē crucis mysteriū
t fidē trinitat⁹ pleni⁹ narrauerūt. Ip̄e ipse fi/
dē recepit t ab eusebio p̄p̄ sacrū baptisma su
scepit. ipso aūt mortuo fili⁹ ei⁹ mēoꝛ victorie
p̄ris quā ꝥtutē scē crucis habuerat helenā ma
trē suā bierl'm misit ꝑ cruce inq̄renda. Cū āt
bierl'm veniss oēs sapientes iudeoꝝ ꝯgrega/
uit. t cūctis timētibꝫ dixit vnus noīe iudas.
Scio q̄ vult inq̄rere de ligno scē crucis xp̄i.
videte ne aliqs māifestet. q̄ certissimū est q̄
lex nr̄a p̄iret. Zacheus em̄ auus me⁹ manife/
stauit mihi locū crucis. t dixit mihi q̄ xp̄us q̄
exꝓbꝛabat phariseos in eo suspēsus esset. et
dixit mihi. Vide fili qñ inq̄rer crux xp̄i illaz
māifesta añq; patiaꝛ aliq; toꝛmēta. Tūq; ei
extūc gēs iudeoꝝ regbit. s; illi q̄ crucifixū ad
oꝛant. q̄ ipe ē fili⁹ dei. Qui ego dixi. P̄r mi. si
ꝯo p̄res nr̄i ip̄m dei filiū cognouer̄t cur ip̄m
crucis patibulo affixerūt. t rndit. Nouit dñs
q̄ nūq; in ꝯcilio eoꝝ extiti. s; eis sepi⁹ ꝯdixi.
Nz ꝯo ipe p̄ꝝ vicia exꝓbꝛabat ip̄m cru
cifigi fecer̄t. Ipse ꝯo tercia die surrexit. t di/
scipulis suis videntibꝫ celos penetrauit. In
quē stephanus ff̄ me⁹ credidit. quē iudeoꝝ in
sania lapidauit. Vide g̃ fili mi ne ip̄m vl' di/
scipulos ei⁹ audeas blasphemare. Dixerūt g̃
iudei ad iudā. Nos nunq̄ talia audiuimus.
verūtñ si de b regina q̄sierit vide ne tibi b cō
fitear. Cū g̃ illi añ reginā stetissent. t illa oēs
interrogass de loco vbi fuerat dñs crucifix⁹
t ip̄i locū nullat en⁹ indicare vellēt. iussit eos
oēs cremare igne. At illi timētes tradidert
iudā dicētes. Hic dña iusti. t ꝓphē fili⁹ optie
nouit legē. t tibi oīa q̄ ab illo q̄sier̄s indicabit.
Tūc illa oēs dimittēs tenuit iudā solū. Cui
dixit. Moꝛs t vita tibi ꝓposita ē. q̄d malue
ris elige. Vnde g̃ mihi caluarie locū q̄ golga
ta ōz. vbi fuit dñs crucifix⁹. vt crucē ei⁹ iueni
re possim. Rndit iudas. Quō locū scire va/
leā cū ducēti ānī iā fluxerint. t neq; illo tpe
nat⁹ essem. Cui regina. Per crucifixū te fame
p̄imā nisi mihi dixeris ꝥtutē. Iꝑm g̃ in pu/
teū siccū p̄ici iussit. t ibidem molestia famis
cruciari. Cū g̃ ibidē sex diebꝫ sine cibo māsiss
de septio extrahi se petijt. t crucē se idicaturū
p̄mīsit. i. Cūq; g̃ extract⁹ fuiss. t ad locū venis
set. t ibdē oꝛasset loc⁹ subito ꝯmouet. t fum⁹
aromatū miri odoꝛis sentit. ita vt mirat⁹ iu/
das ābabꝫ māibꝫ plauderet. t diceret. In ꝥ
tate xp̄e tu es saluatoꝛ mūdi. Erat aūt in illo
loco sic ōz in ecc'iasticis hystoꝛijs tēplū vene
ris. q̄d adrianus ip̄ator ibidē ꝯstruxerat. vt
si q̄s xp̄ianoꝝ in illo loco oꝛare voluisset vi/
deret. venerē adoꝛare. Et ob b infreq̄ns t fere
obliuiōi datus fuerat locus. Regina aūt tē/
plū fundit⁹ fecit destrui. Post b iudas p̄cin/
gens se. viril'r fodere cepit. t. xx. passus fodiet
tres cruces iuenit. t ad mediū ciuitaſ sūt de/
late. t cū nescirēt discernere crucē xp̄i ab alijs
ecce cū circa hoꝛā nonā q̄dā moꝛtu⁹ inuenis
deferret. iudas feret; tenuit. t p̄mā crucem t
secūdā sup coꝛpus defūcti a ꝓposuit. s; neq;
ille motus ē. Apponēs aūt terciā statim defū
ctus redijt ad vitā. Diabolus āt vociferabat
p aera dicens. O iuda q̄d feciſti. iude meoꝝ t
mihi ꝯia opat⁹es. Nā ille me suadēte fec̄ p/
ditioꝝ. t tu me renuēte iesu inueniſti crucem.
Per illū multoꝝ lucratus sū aias. p te vero
iā pdā illas. Per illū regnabaz in p̄l'o. p te
iā expelloꝛ a regno. verūtū tibi vicē rependā
t ꝯ te regem alium suscitabo. q̄ fidē deserens
crucifixi cū toꝛmētis te negare faciet crucifixū.
Nō q̄dē p iulianū apostatā factū est vt post/
ea videbiſ. Audiēs iudas vociferātē diabo/
lū nihil timuit s; maledixit ei dicens. Ep̄s te
dānet in abyssuz ignis eterni. Post b iudas
baptizat. t q̄riacus appellat. t hieroſolimoꝝ
defuncto epo in epm oꝛdinat. Tunc rogauit
eū helena vt ad dictū locum p̄geret. t clauos
dñi quereret. Qui cum illuc veniss inuenit
clauos in terra quasi auꝝ fulgētes. quos ille
accipiens regine detulit. Illa autem genus
sua figens in terra: t caput inclinās eos cum
mlta cū reuerētia adoꝛabat. Crucis g̃ p̄tē be/

In cathedra sancti Petri

lena detulit filio suo. z alterā ptē ibi reliquit. Clauos ꝙo q̄b dn̄icū corpus fuit cruci affi/xū portabat ad filiū. Sctm̄ aūt q̄riacū epm iulianus apostata postmodū interfecit eo q̄ sanctā crucē ꝛuenerat. Cū vbiq̄ signū crucis destruere niterēt. z ꝺ ꝓsas ꝓgeret cepit q̄ria/cū ꝛuitare ad sacrificia ydoloꝝ. Ꝺ cū illere nueret dexterā sibi abscidi fecꝫ dicēs. Hec ma nus multas epas scp̄sit q̄b multos a deorū sacrificijs reuocauit. Cui dixit q̄riac⁹, ⁊ Ml'tū mihi canis insensate ꝓfuisti. q̄ ꝓuscq̄ in xp̄m crederē sepi⁹ ad synagogas iudeoꝝ scribebā epas vt nullus in xp̄m crederet. z ecce nunc scādalū corpis mei abscidisti. Tūc iulianus plūbū feē liq̄ri z in os ei⁹ fundi. deinde iussit lectū ferreū afferri. z in eo quiriacū extēdi. et desubter carbones sal z adipē spargi. Sz cuꝝ q̄riacus īmobil' ꝓmaneret dixit ad eū iulian⁹ Si nō vis sacrificare dijs saltē dic te xp̄ianū nō esse. Ꝺ cū recusaret iussit altā foueā fieri z ꝓpentes venenatos ibidē poni z q̄riacū in eandē iactari. Sz tñ ꝓpētes ꝓtinuo mortui sūt Jussit q̄ iulian⁹ in caldare oleo feruētissimo plenū q̄riacū mitti. q̄ cū spōte intrare vellet z signauit se sctā cruce rogans dn̄m vt eū iterꝝ in lauacro martyrij baptisarer. Jratus iulia/nus iussit gladio pectus eius ꝓforari. z sic in dn̄o ꝓsūmari meruit. Et sic ptꝫ ꝑma virtus scē crucis quō victoriā p̄stat ꝺ hostes. Scōa ꝓtus crucis ē q̄ demones terret z fugat. Aug. Ubi signū crucis cū fide z tꝛore p̄cesserit nihil ei nocere poterit iimicus. Jgit ad oēm actuꝝ z ad oēm accessū man⁹ tua crucē pingat. Exē plū. Judeus q̄dā romā ꝓgēs cū iā diē declia re videret in q̄dam tēplo idoli a ꝓpollinis ad manēdū se ꝓtulit. q̄ licꝫ fidem nō hꝫet tñ sig scē crucis se muniuit. Nocte media euigilans vidit maloꝝ spm̄ turbā z lucifer in medio se dentē z singl'os venientes z negcias suas recl tantes. Cū.ꝫ oēs dixissent vidit lucifer illū z dixit. q̄s est iste q̄ p̄sumit in h̄ tēplo dormire. Et ille vehemēter timuit z sig scē crucis se sig uit. Cūq̄ missi essent spūs vt eū adducerēt ce perūt clamare. Ue ve vas sigtū est. Et ad hāc vocē oēs disparuerūt. Iudeus āt fidē xp̄i recepit. Tercia ꝓtus crucis ē q̄ libidinē pec candi z cogitatiōes expellit. Uige. Tāta ē ꝓtus crucis xp̄i vt si in mēte fidel'r habeaꝫ nul la libido. nulla iuidia ꝓualere pōt. sz ꝓtinue ad mēoriā illi⁹ oīs pcti z mortis fugit exerci tus. Exēplū. Scolaris q̄dā religionē itrauit cupiēs vitā emēdare. Cūq̄ austeritatē ordis sentiret recogitare cepit q̄nt̄ delicijs in secl'o abūdasset z vehemēter tēptabaꝫ a ꝓcupia car nis. Et cū ap̄li⁹ resistere nō possz cucurrit ad altare scē crucis di. Dne iesu xp̄e obsecro te per sanctā crucē tuā in q̄ mortez sustinuisti ꝑ me misero succurre mihi ne incidā in pctū z tē/ptationē. z statī ois tēptatio cessauit. Quar ta ꝓtus crucis ē q̄ ad hūilitatē ꝓuocat. crux ei fuit turpissimū genus mortis. z h̄ elegit xp̄s vt nob exēplū hūilitatis ꝺaret. Phil. ij. Xp̄us factus ē ꝓ nob obediēs vsq̄ ad mortē. mortē aūt crucis. ꝓpter quod z deus exaltauit illum. Ecce ꝓpter hūilitatē suā exaltat⁹ ē xp̄s. Aug. Ecce hēmus exēplū hūilitatis supbie medica mentū. Quid g̃ tumescis o hō. o pellis mor ticina q̄d irrideris. o sanies fetida q̄d inflaris Pr̄iceps tuus hūil' z tu supbis. caput hūile et mēbꝝ supbū. absit. Exēplū legit. q̄ cū beata elizabeth nupta essz z magn̄ comitatu z pcioꝝ vestitu ꝺuta ad eccl'iaꝫ venissz stās añ altare amarissime flere cepit ita q̄ null⁹ eā ꝓsecere possz. z dixit ei spōsus. Dn̄a cur fles. q̄d tibi displicet in me. Nōne sū satis nobil' vel satis diues vl' satis pulcer. Illa rn̄dit. satis nobil est. satis diues z satis pulcer. ꝓpter h̄ nō fleo sz defleo pauptatē z nuditatē dn̄i iesu xp̄i q̄ in cruce ꝓpter me sustinuit. ecce ego sto hic cozā eo circūozn̄ata auro z serico. z pendet h̄ nud⁹ cozā me sine coopimento. z ipse se hūliauit. z ego debeo dn̄ari. Et sic sp crucē in mēoria hē bat. z iō iter oēs ancillas hūlima erat. sic le/gif in sua legēda. Quita ꝓtus sctē crucis ē q̄ in tribulatiōibꝫ hoīez ꝓfortat. Ber. Nil dul cius in tribulatione q̄ cogitare passionē xp̄i. Quā eñ aspiratē formidabit fu⁹ si menti ei⁹ occurrat q̄ dei filij passione sit redēptus. Si ei passionē xp̄i sp recordaremur ita sagitta di lectiōis vulneraremur q̄ ꝓ eū omnē tribu/lationē dulciꝭ pateremur. Istud figuratū est Exo. xv. vbi ꝺr q̄ filij isrl' inuenerūt aquā in marath quā p̄ nimia amaritudine bibere nō potuerūt. z oñdit dn̄s moysi lignū quoddaꝫ qđ natural'r fuit amaꝝ. qđ tñ cū mississ ī aq̄s amaras dulcorate sunt. Per aq̄s amaras si gnificaꝫ tribulatio p̄ntis vite. p lignū amarū signaꝫ lignū sctē crucis in q̄ xp̄s amarissimam mortē sustinuit. Si h̄ in mēoria habuerim⁹ oē leue z dulce ē qđ patimur. Exēplū de iuue ne tēptato. Cū q̄dā nobilis intrasset ordinē z videret ordo sibi nimis austerus cogitare ce pit de exitu. Et a ꝓparuit ei diabol⁹ in spē sy/ mee ꝓberās eū cū flagello vsq̄ ad mortē. Et cū laborare in extremis visuz ē ei q̄ btūs bñ dictus ducerer eū ꝺ corpe ad locū su ꝓplicioꝝ vbi vidit deportari vnū magnū p̄cipem ar dentē z in cathedra ignea sedentē z ante eum formose mlieres stabant. z facies ignee p os eaꝝ ibāt z eū torq̄bant. z dixit btūs Benedi ctus. Hic fuit p̄ceps potens z luxuriosus. Post hoc vidit aliū quē demones excoria/bant z cū sale spergebant. z vncis ferreis eū fricabant. Et dixit btūs bñdictus. Iste fuit crudelis dn̄ator z exactor pauperꝝ z ꝓpressor Post hoc vidit aliū in quo igneo eq̄tantem

cappa ignea indutū ⁊ capā ignea sup humeros portantē. Et ait bñdictus. Iste fuit fur ⁊ raptor. ⁊ cuidā vidue abstulit capā ⁊ cuidā monacho cappā. Deinde vidit alios plures diuersis penis torqueri ꝓm exigentiā meritorū. Vidit etiā rotā igneā in qua iudas cū tra/ditoribꝫ torquebat. Deinde euigilans omnē austeritatē ordīs dulciter acceptabat. Itē cū q̄dā sctūs mīra tormēta a q̄dā tyrāno sustinu isset. quesiuit quō xp̄iani tot tormēta tā dulciter sustinere possent. Rñdit sctūs. q̄ lignuz sancte crucis in corde deportamus. Ait ille. Hoc in te tēptabo. ⁊ iussit corpus ei⁹ extrahi ⁊ scindi p medīū ⁊ inuenit in eo signū sancte crucis. Dō videns baptizatus est.

De sancto iohāne ante portam latinam. Sermo. XXXIX.

Exaltauit illū apd̄ ꝓximos suos. Eccli. xv. Verba ꝓpo/sita bene conueniūt beato iohāni. quē dñs exaltauit apud ꝓximos suos. s. alios apl̄os. ⁊ b̄ in trib⁹. s. in spāli dilectione. i. miracl'oꝝ ope/ratione. in corpis ⁊ aie separatione. Circa p̄mū nota q̄ dñs beato iohāni multa signa dilectionis ostendit. Primo in hoc q̄ eū in discipulū suū elegit. Matth. iiij. Cū ambularet dñs iuxta mare galilee vidit iohānez in naui cū zebedeo patre suo. ⁊ vocauit eū cū iacobo frē eius. Ait illi relictis rebus secuti sunt eū. Secdo q̄ eū in optimo statu. s. ꝰginitat⁹ manere voluit. ⁊ iō virgo est electus a dño. Habuit em̄ ꝓsitū nubere. sed añq̄ ad nuptias ꝓcessisset eū vocauit. ⁊ ideo in virginitate p̄manſit q̄ est optimus status. q̄ licz bona sit copula coniugalis. melior tñ ē virginalis. Tercio in b̄ q̄ in cena eū supra pectus suū familiariter recūbere fecit. vbi archana diuinitatis collegit. ⁊ fluenta dñici pectoris p̄ ceter⁹ potauit. Nos aūt si pectus eius cū iohāne nō possumus ꝓtīgere q̄ indigni pcōres sumus ꝓsternemus tñ nos ad pedes eius cū maria peccatrice. Si nō possumus in pectore ei⁹ recūbere/ re p̄ suauitatē cōtēplationis. incipiamus ad pedes eius p̄cūbere p̄ hūilitatē actionis. Quarto q̄ sibi soli p̄dilectē suum reuelauit. Cū em̄ dixisset in cena iesus discipulis suis. vnus ex vob̄ me traditurus est. innuit petrus iohāni recūbenti ad pectus iesu dicens. Quis est de q̄ dicit. Johannes ita q̄ dixit iesu in silentio. Dñe q̄s est q̄ te trader. ⁊ rñdit ei iesus in silē/tio. Ille est cui intinctum panem porrexero. Ait cū intinxisset dedit iude. Quinto in custo dē suē mīris elegit eū. Crisō. Non erat modi/cū eū honorari tali honore. imperator em̄ cele/stis p̄ciosiorē thesaurꝫ nō habuit q̄ illū quē sibi cōmendauit. Joh. xix. Et ex illa hora ac/cepit eā discipulus in suā. s. custodiā. q̄ io/seph custos eius iā mortuus erat. Sexto q̄ spāliter eum in frēm elegit q̄n dixit. Ecce mr̄ tua. ⁊ ad mrem dixit. Ecce filiꝰ tuꝰ. quē. s. in fratrem elegi ⁊ tibi in filiū dedi. ⁊ ideo beata virgo eū tanq̄ filium suuz erudiuit referens ei verba filij sui que in corde sua collegerat. Cū iohānes plus de ꝓbis dñi q̄ alijs euā/gelistaꝝ scripsit. q̄ eū beata virgo instruxit. Secdo exaltauit eū in miraculoꝝ operatiōe. Multa em̄ miracula per ipm̄ operatus est. Nam cū eū domicianus in doliū feruēt⁹ olei misisset diuina ꝓtegēte gra illesus exiuit. In illo igit̄ loco. s. añ potā vrb̄ q̄ latina dr̄ a xp̄i anis eccīa fabricat̄. ⁊ dies ille tanq̄ dies sui martyrij solēnizat̄. Cū g̃ nec sic a p̄dicatione cessaret iussu domiciani in pathmos insulā relegatus ē ⁊ dñs ei ibidē multa archana reue lauit. Occiso ip̄atore cū iobes cū mlto hono re reuocat⁹ esset ⁊ ephesū remearet. occurrit ei turba vnūsa di. Bñdict⁹ q̄ vēit in noīe dñi. Cū aūt vrbē ingrederet. druſiana amatrix ei⁹ mortua efferebat. Et dixerūt ei pentes q̄ mlt̄ aduētū ei⁹ desiderauerat. Tūc iussit feretr̄ deponi di. Dñs me⁹ ihs xp̄s suscitet te trusta na. surge ⁊ vade in domū tuā ⁊ pa mihi refe crōz. ⁊ sic factū ē. Tercio exaltauit dñs beatū iohēm in spāli corpis dissolutiōe. Cū em̄ no nagintanouē ānoꝝ esset a ꝓparuit ei dñs. q̄ō habeb̄ in alio festo. in ser. Qui timet.

De sctō iohāne baptista. Ser. LX

Inter natos mu lieꝝ nō surrexit maior iohe baptista Mat. xi. In istis ꝓb̄ saluator nr̄ btm̄ iohem cōmēdat ⁊ honorat. Ex q̄ g̃ dñs ipm̄met cō/mēdat ⁊ honorat merito nos eū cōmēdare ⁊ honorare dēm⁹. Cōmēdauit aūt eū dñs ⁊ honorauit tripl'r. s. in ingressu. in p̄gressu. ⁊ i egressu. Primo ex eo q̄ p eundē angelū q̄ na tiuitatē suā nūciauit. etiā ntīatē bri iohis nū ciare voluit. s. p gabrielē. Cū ei zacharias pr̄ suus sacerdos esset in tēplo solus in q̄dā festo vt sacrificiū faceret ꝓm ꝓsuetudinē veter⁹ le/gis ⁊ oīs pl's foras tēplū expectaret. a ꝓparu it ei angel⁹ gabriel stās ad dexterā altaris di. Ne timeas zacharia de b̄ q̄ vidisti me. ego sū angel⁹ dei missus ad te. ⁊ nūcio tibi oꝛoez tuā exaudītā a deo quā fecisti p̄ pl'o iudaico vt liberaret a ptāte romanoꝝ. Nō em̄ orauit p filio. q̄ tā senes ambo erāt. sz orauit p̄ pl'o israelitico q̄ fuit romanis tributarius factus. Et addidit angel⁹. Insup nūcio tibi q̄ vxor tua pariet tibi filiū cuius sterilis sit ⁊ senex. ⁊ spūsctō replebit puer ille. ⁊ mltos filioꝝ isr̄ ꝰuertet ad dñm deū suū. ⁊ ipse p̄cedet añ eū.

i. p̄cursor eius erit. ⁊ mlti in ntīitate ei⁹ gaude būt. Scdo honorauit eū in nois ipositiōe q; nō p amicos neq; p ptes sz p angelū si/ bi nomen iposuit. Un̄ ait angel⁹ ad p̄rem ei⁹ At vocab nomen ei⁹ iohes. Et q; zacharias nō credidit ꝟbis angeli mut⁹ fact⁹ ē. Cū aūt puer natus esset ⁊ in die octaua circūcidi de/ beret. voluerūt eū amici sui vocare noīe p̄tis sui zacharīā. Et dixit mr̄ ei⁹. nequaq; sz voca bit iohes. Et dixerūt ad eā. Nemo in cogna tione tua ē q; voceť h̄ noīe. Inuēto aūt p̄re ei⁹ muto: inuebāt ei quem vellet vocari eū. Et scripsit in tabula. Johes ē nomen ei⁹. Nō dico erit. sz est iā ipositū a deo p angelū. Tercio honorauit eū in ortu suo eo q; mariaz mr̄em suā adesse voluit. Un̄ cū gabriel nūciassz btē ꝟgini in nazareth p̄ceptiōem filij sui. addidit. Et ecce elizabet cognata tua ⁊ ipsa p̄cepit fi liū in senectute sua. Statim surrexit maria ⁊ abūt cū festinatiōe in hier'm in domū eliza/ beth. ⁊ mānsit cū ea tribꝰ mēsibꝰ vsq; ad ptuz ⁊ mīstrauit ei. ⁊ p̄mo leuauit iohem de terra Uere magn⁹ honor fuit q; regina celi ⁊ terre mīstrabat ei. Et sic p̄z quō dñs scm̄ iohez ho norauit in ingressu. Scdo honorauit eū in p̄gressu. ⁊ h̄ tribꝰ modis. Primo ex eo q; dñs eū añ se ad p̄dicandū misit. Cū em̄ iohes fuis set in deſto a iuuēcute sua vsq; ad triceſimuz annū ⁊ vltra. facta ē vox de celo dicēs. q; iret in oēm regionē p̄dicans remissionē oīm pec/ catoz. ⁊ baptizaret pl'os. Et venebāt ad cū iuxta iordanē pl'i multi sciētes ip̄m scm̄ p/ phetam. ⁊ baptisati sūt ab eo. ⁊ dixit. Uenit fortior post me cui⁹ nō sū dignus vt soluam corrigiā calciamenti ei⁹ Ego baptizaui vos aqua. ille ꝟo baptizabit vos spūscto. Scdo ex eo q; eū in baptistā elegit. Mat. iij. Uenit iesus a galilea ad iohem vt baptizaret ab eo. Johes aūt p̄hibebat eū dicens. Ego a te de/ beo baptizari ⁊ tu venis ad me. Et rñdit ihs Sine mō. i. p̄mitte impleri ad q̄d veni. sic eī decet nos ip̄lere p̄fectā hūiliatē. ⁊ tūc bapti/ zauit eū. Magnus honor fuit iohi q; spūalis p̄r iesu sactus ē in baptismo. Tercio ex eo q; ei⁹ vitā ꝓmēdauit sup oēs sctos q̄n dixit. In ter natos mlierz nō. Cōmēdauit aūt vitā ei⁹ in tr bꝰ. s. de animi stabilitate. de vestitū aspe ritate. ⁊ de officij dignitate. Reḡe in aduen tu dñi dñica. iij. in p̄mōe. Cū audisset iohes ī vinculis opa xp̄i. Tercio p̄ncipal'r honoꝛ/ rauit eū dñs in egressu. ⁊ h̄ tribꝰ modis. Pri mo ex eo q; eū añ se mori voluit ⁊ ad inferos misit vt aduentū suū patribꝰ nūciaret. Jobel em̄ p vnū annū passus ē añ xp̄m. Scdo ex eo q; de inimicis iohis xp̄us se vindicauit. Nā gaius berodē ⁊ herodiadē q; eū decollari fece rūt in exiliū misit. ⁊ ibi miserabil'r vitā suā fi nierūt. ⁊ filia q; caput eius petierat viua d̄ ter ra absorpta ē. Tercio ex eo q; dñs p⁹ mortē ei⁹ p eū miraculis coruscauit. Cū em̄ decapi tatus fuisset herodes caput eius occulte detu lit ⁊ sepeliuit in hier'm iuxta palaciū herodis Et quō h̄ dñs miraculose manifestauit iueni es in sermone de eius decollatione. Apud Maurigenā vrbē galilee matrona q̄dam no bilis btō iobi valde deuota deū instāti⁹ oraꝛ/ uit vt sibi de reliquijs btī iohis aliq̄d daret. Cū aūt orando nihil se p̄ficere videret iura/ mēto se astrinxit q; hactenus nō comederet donec q̄d peteret acciper. Cū autē p aliquos dies ieiunasset pollicē sup altare miri cando ris vidit. ⁊ de dono dei lete suscepit. tres aūt eī illuc ascendentes. cū q̄libet de illo pollice ptē vellet accipe. tres guttas sanguis de ipso stillantes in lineo pāno susceperūt ⁊ letanter ad p̄pria redierūt. Quidā rex lōgobardoꝛ iuxta eccl'iam scti iohis cū multo ornatu se/ pultus fuit. q̄daz ꝟo cupiditate allect⁹ nocte sepulcr̄ aperuit ⁊ abstulit vniūsa. Cui beatus iohes a p̄paruit ⁊ dixit. Cur ausus fuisti tāge re mihi cōmissa in eccia mea. de cetero ingre di nō valeb. Q̄d vtiq; sic euenit. nā q̄ncūq; p̄dictā eccīaz intrare vellet q̄si a validissimo pugile gutt ei⁹ feriebat. ⁊ sic subito retroibat.

¶ De eodem. Sermo. XLI

Johānes ē nomē eius. Lu. i. Post nomē iesu ⁊ nomē marie nomē iohis magnificat in scpturis sa cris. Sūt aūt pl'a nois a huic sctō ipositis in sa cra scriptura. Primo vocat iohes q̄d est gra dei. Fuit aūt multiplex gr̄a in btō iohe. Prio gr̄a celestis p̄tis q; eū in vtero sctificaui ⁊ no men iposuit vt dicit dñs Priusq; te fo:marē in vtero: noui te. i. p̄destinaui rep ce teris. hic ad gr̄am ⁊ in futuro ad gl'iam. ⁊ añ q; exires de vulua sctificaui te. Et nō solū eū sctificauit. sz etiā sibi nomen p angelū iposu it. Un̄ ait angel⁹ ad zachariā. Et vocab no men ei⁹ iohānes. Un̄ ait Esa. xlix. Ab vtero vocauit me ⁊ de vētre mr̄is mee recordatus ē nois mei. Itē habuit gr̄am p̄tis. q; eū añ fi/ liū suuz p̄cursorē misit. Malachie. iij. Ecce ego mitto angelū meū q; p̄parabit viā añ fa/ ciē meā. Uerba sunt p̄tis ad filiū. Ecce quō in gr̄a celest⁹ p̄tis fuit q; vocauit eū angelum suū. ⁊ in vtero sctificauit eū ⁊ nomen sibi ipo suit. Scdo fuit iohānes in gr̄a filij. q̄d p̄z ex eo q; ab eo baptisari voluit. Mat. iij. Uenit iesus a galilea ꝛc. Scdo q; vitā ei⁹ cōmēdaꝛ/ uit dicēs. Inter natos mulierz nō surrexit ꝛc ut. Coz. x. Nō ei q; seipm ꝓmēdat ille p̄bat⁹ ē sz quē dñs ꝓmēdat. Tercio fuit i gr̄a spūsci Un̄ angel⁹. Spūsscrō replebit ex vtero mr̄is lue. qui ei⁹ mgr fuit ⁊ docuit eū p̄dicare. Un̄

Sermo XLI.

p Esa. xlix. dic. Posuit os meū sup̄le spūs/ cr̄us q̄si gladiū acutū. Predicatio oris ei⁹ z spūssecti gra que loq̄bat p̄ os ei⁹ fuit q̄si gla/ dius acut⁹ q; fortit pct̄ores arguebat z nulli pepcit nec phariseis nec herodi. Ita phariseos vocabat genimina viperaz. Herodē au/ dacter arguebat p̄ter herodiadē. Nō lz inḡt tibi fris tui hr̄e vxorē. Et herodes metuebat iobem scies ip̄m virū iustū z sctm. Et sic ptz quō sctus iobes habuit graz p̄r̄is z fi. z spūss.

Quarto habuit gr̄am apud mariā ꝟginē q̄ sibi in ortu fuiuit z eū ō tra p̄r̄io leuauit. Nō scptura letant exp̄mit q̄n dicit q̄ maria abijt cū festinatiōe in hierlm in domū elizabeth z māsit ibi trib⁹ mēsib⁹ z mīstrabat ei. O q̄ma gna gra q̄ regia celi z terre sibi mīstrare vo/ luit. Maria nullū mīstrārem habuit lz sola puerz pepit. sola pānis eū iuoluit. sola in p̄se pio eū posuit tm̄ custos ei⁹ ioseph z angeli af fuert sic cātat eccia. Gaude dei genitrix quaz circūstāt obstetricū vice ꝟcinētes āgeli gl'iaz deo. lz maria obstetrix iobis ee voluit. Qui to etiā habuit grām apd oēs hoīes. Ita cum nat⁹ eet. vicini z cognati ei⁹ ꝟgratulabāt. Et cū eet in dekto p̄dicās exibat ad eū oīs hiero solima z oīs iudea z oīs regio circa iordanē. z baptizabāt ab eo i iordane. Etiā phariseī z publicani z oēs milites ad eū grām hēbant. Sic herodes. de q̄ legit q̄ eū metuebat scīes eū vir iustū z sctm. z libenter eū audiebat. z audito eo multa bona faciebat. sic p̄z in p̄ce/ denti p̄mō. Et sic ptz de p̄mo noie. Scdo vocat amic⁹ spōsi. i. xp̄i. Joh. iij. Amic⁹ spōsi q̄ stat z audit eū gaudio gauder p̄t vocē spō si. i. xp̄i. Est ei amic⁹ spōsi. i. xp̄i. z xp̄s amic⁹ ei⁹ p̄t triplicē ꝓtutē q̄ pollebat. Pr̄io p̄ter mūdiciā siue castitatē. Prou. xxij. Qui dili gīt cordis mūdiciā hēbit amicū regē. s. celestē Nō solū habuit mōiciā cordis lz etiā corpis z tori⁹ ꝟsatiōis. z iō vt castitatē suā nō ma/ cularet vinū z sicerā ñ bibit lz tm̄ aquā. Esca ei⁹ mel silueſtre z locusta erat z solitari⁹ i de/ serto habitabat. Un̄ cantat de eo. Intra de serti teneris sub ānis ciuiū turmas fugiēs pe tisti. ne leui saltē maculare vitā famie posses. Scdo fuit amic⁹ ei⁹ p̄ter suiipsi⁹ būilitatē. Nulla eī amicicia p̄t esse inter būlē z supbū Si ḡ iobes būil nō fuisset amic⁹ sponsi nō ex titisset. imo nec Maria sine būlitate ō⁹ pla cuisz. Un̄ hiero. Nihil ē q̄ nos ō⁹ z boib⁹ ita charos efficit q̄z si vite merito magni būi litate tm̄ sum⁹ infimi. Sic btūs iobes magn⁹ fuit cora dño: tm̄ se infimū reputauit. Un̄ eī iudei p̄ter vite sue sctitatē ip̄m estimabāt eē x̄p̄m z qrerēt ab eo vtz ip̄e esset x̄p̄s. Rndit. Nō sū ego x̄p̄s. z addit. Nō sū dign⁹ vt sol/ uā corrigiā calciamēti ei⁹. Tercio fuit amic⁹ x̄p̄i z eī p̄t volūtatis ꝟformatiōez. iuxt illud Tullij. Idē velle idē nolle ſma amicicia est. Ro. xij. Probet⁹ q̄ sit volūtas dei. Inter dis cordes eīm nō p̄t ee amicicia. Hoc sciuit btūs iobes z volūtatē di obtinuit. i. Thessal. iiij. Hec ē volūtas dei sctificatio vra. Volūtatē dei p̄dicauit q̄n dixit. Pniam agite a p̄r̄io/ pinqbit eīm regnū celoz. volūtatē ei⁹ morīes iuestigauit. Cū ei icarcerat⁹ eet misit discipu los suos ad ihesū dicēs. Tu es q̄ vēturus es an aliū expectam⁹. Mat. xi. q. d. fm Bre. Et q̄ descēdit⁹ sū ad īferos vis vt aduētū tuū nūciē alīs sic hic nūciaui. Ecce quō vsq; ad mortē suā volutatē dei ꝟformabat volūtati. iō ami cus spōsi x̄p̄i. s. erat. Tercio vocat Helyas Matt. xi. dixit ibs de iohe. Si vultis scire. iobes ipse ē helias q̄ vēturus ē. z b̄ dictū sil'itu diarie dr. Sic ei helyas p̄nūciabit secūdū ad vētū. sic iobes p̄nūciauit p̄mū. s. in carne he/ lias ei habuit austerā vitā. duz iudumētū. z hītabat in dekto. sic iobes habuit austerā vi tā. hītabat in dekto. z vestimentū de pilis ca melorz habebat esca ei⁹ locusta z mel silueſtre potus ei⁹ aq̄ fuit. Itez helias acriter pct̄ores arguebat. s. regez achab p̄ter scelera sua. z iō mortē ei minabat. Iobes arguebat herodē p ter scelera sua. z iō mortē ei iferebat Quar to vocat lucerna. Joh. v. Ille erat lucerna ar dens z lucēs. Ardēs p̄t charitatē. lucēs p̄t doctrinā. Ber. Lucere z nō ardere vacuū est ardere z nō lucere paz ē. lucere z ardere pfcm̄ ē. Iohes aūt erat lucerna ardens in charitate ad deū z ad p̄rimū. Charitatē habuit ad deū q̄z p eo mortē sustinuit. Qz nulla tribulatio. nulla pena. nulla vincla eū a charitate dei sepa re poterāt. Un̄ potuit dicere cū ap'lo Ro. viij Quis nos sepabit a charitate dei. tribulatio an anguſtia. an fames. an nuditas. an pericul̄ an gladi⁹. i. ipa mors. q. d. neq̄q̄. Quauis ei gladi⁹ herodis sepauit caput a corpe. tm̄ nō sepauit aiaz a charitate di. Habuit ēt charitatez ad p̄rimū. q̄z salutē ei⁹ q̄stū potuit p̄dicādo. corripiēdo. su plicādo p̄curauit. Erat aūt lu cerna nō tm̄ ardēs p charitatē sz etiā lucēs p doctrinā. Luxit ei doctrina sua oīb⁹ hoīb⁹. vt p̄z Lu. iij. Dicebat ei turb⁹ venientib⁹ ad se ad ior danē. Facite fruct⁹ dignos pnīe. i. fructuosaz pniam. Ia ei securis ad radicē arborīz posita ē Omis arbor nō faciēs fructū bonū excidet z i ignē mittet. Et interrogauert eū turbe dicētes q̄d faciem⁹ vt salui erim⁹. rndēs ait. Qui hz duas tunicas det vnā nō hābenti. z q̄ hz escas fa ciat sil'r. Veniebāt ei publicani. i. mercatores publica negocia tractātes. z dixert. q̄d facie/ mus z nos. vt. s. salui fieri possimus. At ille dixit eis. Nihil āplius facietis q̄z q̄ ꝟstitutū est vob. Olo. i. p̄sumite illud q̄ fm deum z hūana statuta licite potestis accipe. Interro gabant eū z milites dicētes. Quid faciemus

t nos. Nit illis. Neminē ꝺcutiatʒ.s.ī ꝑsona neqꝫ calūniā faciatʒ.i.iniuriā in reb⁹ suis.t cō tēti estote stipēdijs vr̄is.i.iustʒ redditib⁹ vr̄is Ihē docuit cōiter oēs pcōres dicēs. Pniam agite a ꝓpinq̄bit em̄ regnū dei. ¶ Quinto vocat ꝓpha. Luc.i. Et tu puer ꝓpha altissimi vocaberʒ. Et nō solū ꝓpha sī dic̄ dn̄s sʒ plus q̄ꝫ ꝓpha. Mat.xi. Quid existis in deserti vide re ꝓphaʒ.etiā dico vob plusq̄ꝫ ꝓphaʒ. Johes plusq̄ꝫ ꝓpha fuit.qz alīꝫ ꝓphe ꝓphauert adulti ipse ꝓphauit in vno mr̄is sue aduēt⁹ xp̄i. Lu. i. Cū maria ꝺcepisset filiū suū abijt cū festina tiōe in hier'm ad domū elizabeth t salutauit eā. Et iohes sciēs filī dei aduētū exultare ce/ pit in vtero mr̄is.t elizabeth repleta spūsctō dixit. Bñdicta tu in mr̄ib⁹ t bñ. fruc. vēt. tui. Et vñ mihi b̄ qꝺ mr̄ dn̄i mei venit ad me. Ec ce em̄ vt fcta ē vox salutatōis tue in auribus meis exultauit infās i vtero meo. Amb. Qō lingua nō poterat aīo exultāte salutat. t sue p̄cursiōis officiū inchoat. Nōdū ei nat⁹ iam ꝓphauit. Un̄ plusq̄ꝫ ꝓpha fuit. qz alīꝫ ꝓphete ꝓphauerūt de futuro. hic āt de p̄nti. Quē em̄ alīꝫ futuꝝ pntabāt. hic digito tā venisse mon strabat di. Ecce agn⁹ dei. ecce q̄ tollit peccata mūdi. Digit⁹ ille cū q̄ dn̄m mōstrabat cū cō bureret gētiles ossa ei⁹ ꝺburi nō poterat. Sʒ a q̄busdā mōachis iuent⁹ ē. quē brā tecla post ea in normaniā detulit ꝺ martinis ptib⁹. t in honorē bri iobis eccl'iaʒ fabricauit. ¶ Sexto vocat baptista. qz ipe p̄mus fuit q̄ baptisma icepit t ꝓpm baptizauit. t p̄dicauit p baptis mū recipere remissionē oīm pcōꝝ. Insup ba/ ptista saluatoris nr̄i fuit. ¶ Septimo vocat angel⁹. Malach.iij. Ecce ego mitto angelū meū añ tc. Dr̄ em̄ angel⁹ ꝓpter ꝺtinētiā ꝟginitatʒ. Hiero. In carne em̄ p̄ter carnē viuere nō hūana sʒ angelica vita ē. Amb. Snpgre dic̄ ꝟginas ꝺditōꝝ hūane nature p quā hoies angel' assil'ant. maiꝝ tn̄ ē ꝟginū victoria q̄ꝫ angeloꝝ. Angeli em̄ siue carne viuūt. virgi nes aūt in carne triūphant.

De sctō Petro aplo. Ser. XLII.

Dixit ihesus symōi petro. Diligis me plus his. Dicit ei petrus. Tu scis dn̄e qz amo te. Joh. vlti. In ꝟbis ꝓpositis notāt duo. Primū est examia tio petri de dilectōe dei. ibi. symō petre. scōm est eiusdē dilectionis pbatio. ibi. tu scis dn̄e. ¶ Sciēdū aūt q̄ sunt m'ra sig̃ charitatʒ p q̄ hō pbat vtꝫ diligat deū vel nō. Primū signū ē q̄ q̄ diligit deū libenf cogitat de eo. Mat. vi. Ubi ē thesaur⁹ tu⁹ ibi est t cor tuū. Un̄ ꝺr Deut. vi. Diliges dn̄m deū tuū ex toto corde tuo. Sic em̄ q̄ turpiter amat sp cogitat de eo q̄ amat. sic etiā q̄ deū amat nō sp aliud q̄ꝫ ꝺ eo cogitat. t in nll'a alia re delectat. vñ ps. De lectare in dn̄o deo tuo t dabit tibi petitones cordis tui. Jstō signū dilectōis habuit brūs petrus. Nā de eo legit q̄ sp sudariū in manu portabat q̄ crebro fluētes lacrimas tergeret. qz q̄n dulcʒ allocutiōis t melliflue p̄ntie dn̄i mēoꝝ erat q̄ sp in corde suo erat p̄ nimia amo ris magnitudine lacrimas ꝺtinere nō poterat. Et adeo flere in ꝺsuetudinē duxerat q̄ faciei ei⁹ ex fletu lacrimarū q̄si exusta videbat. Et toto tpe vite sue q̄tiēscūq̄ audierat gallū can tare amarissime flevit recolēs q̄ gallo cautā/ te dn̄m ter negauerat. ¶ Scōm signū est q̄ q̄ deū diligit patiēter aduersa sustinet. ꝓt deuꝫ vsq̄ ad mortē. Can. viij. Fortis ē vt mors di lectio. Aug. Nihil fortius hoīe hñti charita tē. Amārē em̄ deū nulla pena p̄t separare a cha ritate dei. Ro. viij. Quis nos sepabit a cha ritate xp̄i. tribulatio. i. afflictio corpis. an an gustia. i. tribulatio mētis. aut nuditas. i. pau pras. aut gladi⁹. i. mors. q.d. Nullo mō ista p̄nt amantē deū separe a charitate dei. Hoc signū charitatis ꝟuenimus in brō petro. qz dixit. Dn̄e paratus sū tecū in mortē t in carcerē ire. Nō em̄ volebat aīm xp̄m mori. qz int̄im eū dilexit q̄ ei⁹ p̄nti carere nō potuit. Nec vo/ lebat post eū mori. qz tūc silr ei⁹ p̄nti caruis/ set. sed volebat secū in carcerē t in mortē ire vt sp dulci ei⁹ p̄nti frueret. Vere magē dile/ ctio fuit q̄ cū eo mori voluit. sic ꝺr Job. xv. Maiorē charitatē nēo hʒ vt ponat aīaʒ suā ꝺs p amicis suis. Et qō ꝓmisit vtiq̄ ꝺpleuisset si dn̄o placuissʒ. sʒ tn̄ postea adipleuit cū mor tē p eo sustineret. Terciū signū ē q̄ q̄ diligit deū hʒ zelū dei. qz dolet t ꝺtristat de ꝺtūelia deo illata. Anf. Quāto q̄s alīū diligit tāto de bonis ei⁹ gaudet t de malo ei⁹ dolet. Qui q̄ diligit deū gaudet de honore deo exhibito t dolet de ꝺtūelia deo illata. ps. Qui diligi tis deū odite malū. Sicut Phinees q̄ zelo accensus occidit zambri ꝓpter ꝺtūeliā quā ex hibuit deo. Nu. xxv. Recȝre hystoriā dn̄ica iꝫ. post festū tri. in f. Nō simus ꝺcupiscētes Ihē ¶ Natathias occidit iudeū imolantē ydo lo. Nota hystoriā. i. Mach. ij. Doc signū di lectiōis ꝟuenimus in brō petro q̄ doluit q̄ sy/ mon mag⁹ diuinos honores sibi asscripsit. Erat em̄ in hier'm q̄dā noīe symō q̄ se filiuꝫ dei dixit esse. q̄ p artē magicā fecit p̄tes ene/ os se mouere t canes cantare. t gl'iabat se p aera volare. lapides in panes mutare. t no/ uas arbores creare. Cōtra hūc dispurabat be atus petr⁹ t oīa maleficia ei⁹ detexit. Uidens aūt magus q̄ ei resistere nō posset oēs libros artis sue ne forte mag⁹ pderet in mare iecit. t romā p̄rexit t ibidē deū se esse asseruit. t ar te sua ꝓpm seduxit. Dō audiēs petrus romā ꝓuenit t ibidē q̄ndecim ānis ꝓpm rexit ipm

uertēs ad fidē. Nero aūt symonē magū pro deo habuit. ⁊ ābo ꝯciliū ꝯ petꝛ ierūt. Appa ruit aūt dñs petro di. Symō ⁊ nero ꝯ re ꝯcili ank. sed ne rieas qm̄ ego recuꝛ sum ⁊ eruā te. ⁊ mittā tibi paulū i auxiliū q̄ crastina die romā veīet. Uenit g̈ paulus ⁊ cū brō petro p̄dicare cepit. Symō aūt magꝰ ecōtra p̄dicabat ⁊ sua arte mīra mirabilia faciebat. Quadā die duꝛ añ neronē staret. subito effigies sua mutabat. et mō senex mō adolescēs videbat. Dixitq; ne roni. Ut scias me ꝺm filiū dei eē fac me ōcol/lari ⁊ tercia die resurgaꝛ. Tūc p̄cepit carnifici vt eū decollaret. Qui cuꝛ putaret se decollare symonē decollauit arietē. Symō aūt arte sua illesus euasit. ⁊ arietis mēbra colligēs ea absco/dit ⁊ tribꝰ diebꝰ se occ'tauit. Sāguis aūt arie tis ibidē ꝯgelat' remānsit. Die aūt tercia osten dit se neroī di. Fac sanguinē meū extergi. qꝛ ec ce ego reuixi. Nō nero videꝭ ipz filiū dei esse putabat. Et cū eēt in ꝯclaui cū neroē. demō in eꝰ spē foꝛ' ppl'o loq̄bat. Uñ romani eꝰ yma/ginē fecerē. ⁊ hūc tit'm supscꝛipserūt. Imago sy mōis dei viui ⁊ ꝛi. Petꝰ aūt ⁊ paulꝰ ad nero/nē ītrauerūt. ⁊ eꝰ maleficia detexerūt. ⁊ addi/dit petꝰ. Sic in xp̄o sunt due substā. s. dei ⁊ ho mīs. sic ī isto mago est dyabolꝰ ⁊ hō. Nero di xit. Nō times symonē q̄ deitatē suā rebꝰ affir/mat. Cui petꝰ. Si ꝺs est dicat mihi cogita/tōem meā q̄m auribꝰ tuis īsonuero. Et acce/dens dixit neroī occ'te. Jube mihi panē ordeaceū afferri ⁊ occ'te dari. q̄ cū oblatꝰ esset acce pit petꝰ occ'te sub manica. ⁊ bñdixit ⁊ dixit. Dicat symō q̄ se ōm fecē. q̄d cogitaui aut q̄d di xi. aut q̄d fecī. Rñdit symō magꝰ. Dicat Pe tꝰ q̄d ego cogitē. Dixit petrus. Quid cogitet symō me scire docebo dū qō cogitaūit fecero Tūc symō īdignat' clamauit. Procedēt ca/nes ⁊ deuoꝛēt petꝛ. Et subito appuerunt ca/nes maximi. Petꝰ ꝛo panez bñdēm obtulit eis. ⁊ stati in fugā ꝺuersi sunt. Et dixit petrus neroī. Ecce oñdi me nosse qō ꝯ me cogitaūat si verb sꝛ factꝰ. Dixit symō petro ⁊ paulo. Si hūbil possū vob facere veniem⁹ vbi optꝛ me vos iudicare. Tūc iactauit se velle mortuos suscitare. Accidit aūt q̄ q̄dā iuuenis moꝛeret. vocati sunt g̈ symō magꝰ ⁊ petrꝰ vt ille occide ret q̄ mortuū suscitare ñ possꝫ. Cūq; symō sup eū incātatiōes faceret. cepit caput mouere. tūc ceperunt oēs clamare ⁊ petꝛ lapidare volebāt. Dixit petrꝰ. Si viuit surgat ⁊ ābulet Cū aūt sur gere ñ possꝫ amoto symōe accessit petrꝰ ⁊ ait Adolescēs ī noīe iesu xp̄i nazarēi crucifixi sur ge. ⁊ stati surrexit. Cūq; ppl's symonē vellz la pidare ñ p̄misit petrꝰ. Tūc ligauit symō canē añ ostiū marcelli q̄ fuit discipl's petri d. Nūc videbo si petrꝰ q̄ ad te ire ꝺsuevit īgredi pote rit. Veīt aūt petrꝰ ⁊ sig̈ fecē crucē fcō canez sol/uit. Qui stati solū symonē arripuit ⁊ ad terrā deiecē. Et occurrēs petrꝰ p̄cepit ei ne coꝛpꝰ eꝰ lederet. sed vestes eꝰ sic lacerauit vt nudꝰ peni tus remaneret. Popl's aūt ⁊ pueri cū canē pꝰ eū cucurrerūt. ⁊ eū q̄si lupū de ciuitate eiecerē. Pꝰ ānū symō reūsus est ad neronē. ⁊ dixit se velle celū ascēdere. Et ꝺuocato pplo die statu to capitoliū ascēdit. ⁊ demōibꝰ eū ducētibꝰ vo lare p aera videbatur. Tūc petrꝰ ait. Adiuro/vos demōes p dñm ihm xp̄z vt eū āplꝰ ñ fe rat' ⁊ coꝛruere faciat'. Et ꝺtinuo dimissꝰ cor ruit. ⁊ fract' cerui cibꝰ expirauit. Tūc ad iussū neroīs petrꝰ ⁊ paulꝰ missi sunt ī carcerē. ⁊ pro/cessus ⁊ martinianꝰ eos custodiebāt. q̄s petrꝰ ad fidē ꝺuertit. Ait ipī apto carcere eos abire p̄misert. Quo p̄cepto capite fūt truncati. Ro gauerūt aūt frēs petꝛ vt abiret. ⁊ cuꝛ recedere nollet. tādē tñ victꝰ p̄cibꝰ absceſſit. Cūq; veīssꝫ ad portā ciuitat'. vidit sibi xp̄m occurrētez. et ait. Dñe q̄ vadis. Qui rñdit. Uenio romā ite rū crucifigi. Nō cū de sua passiōe dēm ītellige ret. redūt. Capit g̈ a mīstris neronis. ⁊ agrip pe p̄fecto p̄tak'ꝛ crucifigi iubet. Paulus aūt q̄ ciuis erat romanꝰ iussus est decollari. Cūq; btūs petrꝰ ad crucē veniss. ait. Qm̄ dñs meꝰ de celo ad terrā ꝺscēdit. recta cruce sublimat' est. me ā tē qm̄ de terra ad celū reuocare dīgtus est crux mea caput meū in terrā ꝺꝛ extēdere et pedes ad celū dirigere. qꝛ ñ sum dignꝰ ita in cruce esse sic ꝺñs meꝰ. g̈ crucē meā girate Tūc illi crucē ꝛterūt ⁊ pedes sursum manꝰ aūt de/orsum fixerūt. Tūc ppl's iratꝰ ⁊ furoꝛe ꝛplet⁹ voluit neronē ⁊ p̄fectū occidere ⁊ apl'm liba/re. Qui rogauit eos ne passionē suā ipedirēt. Tūc mlti xp̄iani q̄ astabāt ⁊ flebāt videbāt ā gelos stātes cū coꝛōis ō floꝛibꝰ rosaꝛ ⁊ lilioꝛ circa crucē. ⁊ viderūt petꝛ libꝛ q̄ndā hñtez ⁊ a xp̄o accipiētē. de q̄ legebat petrꝰ oīa ꝛba q̄ xp̄s in cruce dicebat. ⁊ ad vltīm grās agēs ꝺo dixit. Grās tibi ago spū toto q̄ viuo ⁊ q̄ ītelli go. ⁊ sic emisit spm̄. Tūc marcellꝰ ⁊ apuleus frēs discipl's eꝰ eū de cruce deposuerūt. ⁊ eum diuerſ ꝺdētes aromatibꝰ cū ꝺuorōe sepelierī

De sancto Paulo. Ser. XLIII.

Ego non solum alligari. sꝫ ⁊ moꝛi paratus sū ꝓpter nom̄ ꝺñi nr̄i iesu xp̄i. Act'. xxi. Cū btūs pau/lus ābularet p ciuitates ⁊ terras p̄dicādo ver bū dei ⁊ vellet ire in ihr'lm. Die q̄dā cū eēt in cesarea venit agabꝰ ꝓpha a ihr'lm ad paulū. ⁊ accepit zonā pauli ⁊ ligauit pedes eꝰ ⁊ manꝰ eꝰ. ⁊ dixit. Hec dicē spūsscūs. Uir cuꝰ est zona hec hūc sic alligabūt iudei in ihr'lm ⁊ tradent eū in manꝰ gētiū. Qō cū audissent fideles q̄ e rant ibi flebāt ⁊ rogabant eū ne iret in ihr'lm. Paulꝰ aūt rñdit. Quid facit' flētes ⁊ affligen tes coꝛ vr̄m. ego em̄ nō solū alligari. sed etiaꝫ

mori patus sum ꝓpter nom̄ ihesu xp̄i ¶ Sciē/dū aūt q̄. b. paulus pat⁹ fuit ad tria. ad q̄ nos etiā dē̄m⁹ esse pati. s. ad obediendū. ad sustinē dū. z ad moriendō. Sic z nos dē̄m⁹ eē pati ad obediendō. deo. ad sustinēduz ꝓpter deum. z ad moriendū ꝓpter ōm ¶ Prīo dē̄m⁹ esse pati ad obediēdū deo z ꝑcepti⁹ ei⁹ beniuole z leriter z nō coacte obedire. ps. Paratus sum z ñ sum tur. zc. Dē̄m⁹ etiā obedire beniuole sine ꝓtra/dictōe. Aug. Uer⁹ obediēs mādatū nō ꝓcrasti/nat. sz parat aures audituī. man⁹ opi. pedes iti neri. linḡm voci. oculos visui. z se totum ītra se colligit vt mādatū impanē pagat. Hoc mō patus fuit paul⁹ qñ dñs eū vocauit. Actu. ix Cum accepissz epl'as a ꝓncipib⁹ sacerdotū in ihr̄l'm vt iret in damascū. z xp̄ianos vinctos duceret in ihr̄l'm zc. vsqz advocatōez dñi. Cui rndit. Dñe quid me iubes facere. q. d. Indica mihi volūtatē tuā z patus sum tibi obedire. Et ab illa hora vsqz ad horā mortz̄ ꝙ parat⁹ fuit obedire mādat⁹ dei. z ea adiplere ¶ Scōo dē̄m⁹ esse pati ad sustinēdū ꝓ oo ꝑsecutōes. tri bulatōes. z flagella. ps. Ecce ego ī flagella pa tus sum. Oꝓter eīm nos patos eē ad ml'tas tri bulatōnes si volum⁹ ītrare regnū celoz. Nā 2i Actu. xuī. Per ml'tas tribulatōnes opter nos ītrare in regnū celoz. Hoc mō. b. paulus parat⁹ fuit q̄ ml'tas tribulatōes z flagella susti nuit. Nā de eo legī q̄ ter ꝙgis cesus publice et q̄nq̄es flagellat⁹ fuit. z in q̄dā flagellatōne tres ict⁹ cū corrigia accepit. sic ipse de se testat di. Quinq̄es q̄dragenas vna minus accepi. Hel' lapidat⁹ est Cū eīm in listra p̄dicaret. sup uenerūt iudei z ꝯcitauerūt ppl'm ꝯ paulum z lapidabāt eū. z existimātes eū mortuū abiert xp̄iani aūt circūstanterūt eū. z respirauit. z ne/ciētib⁹ iudeis reportauerūt eū in ciuitatē. z ꝙ ualuit. Ter naufragiū ꝑtulit. magnāq̄ tribu latōem a ml'tis sustinuit. Et sic nos ei⁹ exem/plo facere dēmus. Ad q̄ō ēt monet nos dñs Mat. v. Bti q̄ ꝑsecutōem patiunt ꝓpter iusti am. qm̄ ip. est re. ce. ¶ Tercō dē̄m⁹ esse pa/rati ad moriendō ꝓpter ōm ꝓut q̄ aliq̄d ꝯ eū fa ciam⁹. Un̄ dixerūt septē frēs cū matre sua. ij. Mach. vij. Parati sum⁹ mori ꝓ iusq̄ leges paternas ꝓuaricari. z sic petr⁹ dixit Luce. xxij Dñe parat⁹ sum recū in carcerē z ī mortez ire. Immo xp̄s parat⁹ fuit ꝓ nob⁹ mori qñ iudeis obuiā iuit di. Quē q̄rit̄z Si ḡ me q̄rit̄z parat⁹ sum. s. ad mortē. Sic. b. paul⁹ parat⁹ fuit ꝓ xp̄o mori qñ dixit. Ego ñ solū alligari sz etiā mori parat⁹ sum ꝓpter nomē dñi nr̄i ihesu xp̄i. Cū eīm iherosolimā veniss̄z. ceperūt euz iudei. z cū vellēt eū occidere. appellauit ad cesarē. di cēs se eē ciuē romanū. Oꝓ eīm su⁹ ꝯrerat amici cia cū romāis. z ꝙpauerat ciuilitatez cum eis z paul⁹ sic iure hereditario hēbat ꝯ sortiū ciui litatz̄ romano z. Nō audiētes iudei nō aude/bant eū ītersicere: sed miſunt eū vinctū in ro/mā. z Nero dedit ei libam ptātē deābulandi z ꝑdicādi. Cōduxit aūt hospitium. z suscipie bat oēs q̄ ingrediebant ad eum. ꝑdicās eis fi/dem dñi nr̄i ihesu xp̄i. z de laboribꝫ manuū sua rum victū eis tribuit. Deiñ ꝑdicatōi vacabat ita vt plerūq̄z vsqz ad noctē ꝓmonētrahebat residuū ꝙ oꝓtis ꝯmesatōi z somno sat̄ ꝙgru/um erat. Partes illas circa romā circūiuit et ꝑdicauit. Quartodecīo anno imp̄ij Neronis cū ei⁹ nequicia ualuisset. insidiabat paulo. Con tigit aūt q̄dam die dum paul⁹ ꝑdicaret. patro clus pincerna neronis vt eū audiret ꝙmodosi us fenestrā ascendit. z obdormiēs cecidit de fe/nestra. z expirauit. Nō audiēs nero plurimuz de ei⁹ morte doluit. z stat̄i aliū in ei⁹ offm ordi nauit. Paul⁹ ꝙo ꝓ spm̄ h̄ ꝙgnoscēs dixit astā tibi vt illuc iret z patroclū cesar̄ carissimū ad se defunctū afferret. Quē allatū paul⁹ suscita uit z ad cesarē cū socijs suis misit. Qui cum ō ei⁹ morte lam̄tarēt. ecce pat̄i ocl⁹ viu⁹ adesse p foribꝫ nūciat. Audiēs nero patroclum virum q̄m paulo añ noūat mortuū. plurimū ḡdē ex pauit z eū ad se ingredi recusauit ¶ Tandez ꝑsuasu amicoruz ītrare p̄misit. Cui Nero ait Patrocle vivis. Et ille. Cesar viuo. Et nero. Quis te fecē viuere. Et ille. Dñs ihesus xp̄s rex oīm scl'oz. Irat⁹ nero dixit. Ergo ille regnabit i scl'a. z resoluet oīa regna mōi. Cui patrocl⁹ Etiā dñe. Tūc nero dedit ei alapā di. Ergo mili/tas illi regi. Cui ille. Utiq̄z sibi milito. quia a mortuis me excitauit. Tūc ḡnq̄z milites ne/ronis q̄ ei iugiter assistebāt. dixerūt ei. Cur p/cutz̄ iuuenē q̄ ꝙm dīc. nam z nos illi regi inui ctissimo militam⁹. Nō audiēs nero fecē eos in carcerē recludi vt nimiū torq̄rent. q̄s nimiuz añ dilexerat. Tūc oēs xp̄ianos fecit inquiri. z oēs sine ītrogatōne ꝑ torm̄ta valida puniri. Tūc paulus vinct⁹ añ neronē ītrer ceteros du crus est. Cui nero. O hō magni regis fu⁹ mi bi aūt vinctus. cur milites meos mihi subtra his. z tibi eos colligis. Cui paulus. Non soluz de tua aula milites collegi. sz etiā de orbe vni/uerso. q̄bꝫ rex nr̄ dabit stipēdia ꝑpetua q̄ nun q̄ deficient. z si subdit⁹ ei⁹ esse vis. solu⁹ eē po/teris. Ipe eīm tāte potētie extat vt iudex oium veniat. z mōi h⁹ figurā ꝑ ignez resoluat. Tūc irat⁹ Nero q̄ figurā mōi ꝑ ignē paul⁹ dixerat dissoluēdā. ꝓcepit milites igne cremari z pau lū decollari Et ait paul⁹. Modico tpe patiar z eternal'r viuā. Et ait nero. Auferte ei caput vt me rege suo fortiorē ītelligat. z videamus si sp viuat. Cui paul⁹. Ut scias me eternal'r viue re cū mihi caput abscisum fuerit. viu⁹ tibi ap/parebo. Hīs dēis ad locum supplicī ducitur z tres milites q̄ eū duxerūt ad fidem ꝯuertit. Qui cū rogassent ipm vt libe abiret quo vellz ait. Absit frēs vt fugiā. nō eīm sum ꝓfugus sz

miles xpi legittim⁹. Scio em̃ q̃ p hanc vitaz transitoriã ad vitam transibo eternaz. Nor aũt vt fuero decollat⁹. viri fideles rapient cor pus meũ. vos aũt locũ notate z illuc cras ma ne venite. z iuenietis iuxt̃ sepulcz meũ duos vi ros. s. Tytũ z Lucã orãtes. z illi vos baptisa bũt. Post hoc misit nero duos milites vt vi derẽt si decollat⁹ eẽt. q̃s cũ vellet paul⁹ ꝓuerte re dixerũt. Cũ mortu⁹ fuerit z resurrexerit crede mus. Cũ aũt ad portã venissz occurrit ei disci pula sua plãtilla flens. z suis orõibꝫ se recom mẽdare cepit. Cui paul⁹. Cõmoda mihi velũ q̃ caput tuũ tegas. z inde oculos meos ligabo. et postea illõ tibi restituã. Qõ cũ illa facerz car nifices irridebãt eaz dicẽtes. Quid isti mago tã pciosuz pannũ tribuis vt ipm amittas. Cũ g̃ ad locũ passiõis venissz. extenx in celũ mani bus cũ lacrimis orabat. z grãs agẽs deo mu mens frõrẽ z pect⁹ sig̃ scẽ crucis valefeẽ fratribꝫ et oculos sudario plãtille ligauit. z verũcz ge nu in terrã figẽs collũ extẽdit di. Dñe iesu xpe in man⁹ tuas ꝓmẽdo spm̃ meũ. z decollat⁹ est Linus papa dicẽ q̃ de corpe ei⁹ lac emanauit et lux imẽsa sup eũ emicuit. Norcz caput ei⁹ a corpe saliẽs. iesus xp̃s qõ sibi in vita tã dul ce exterat clara voce tribꝫ vicibus exclama bat. Beatꝰ aũt dũ decollat⁹ essz appuit plãtil le dans ei sudariũ sangnẽ pfusum. z cũ mili tes q̃ eũ decollauerũt ciuitatẽ itrarẽt. dixit eis plãtilla. Ubi dimisistis mgr̃m meum pauluz. Rñderũt. Extra ciuitatẽ iacet decollat⁹. z facies ei⁹ sudario tuo ẽ ligata. Que ait. Ecce iã vene rũt petr⁹ z paulus coronis fulgẽtibꝫ ad me. et paul⁹ pñtauit michi sudariũ qõ ei dederã. Et oñdit eis sudariñ cruentatũ. Et ꝓpter hoc mira culũ plẽs fidẽ recepunt. Audiẽs hoc nero qõ ꝓtigerat vehemẽter extimuit. z cũ amicis suis loq̃ cepit. Cũcz iuicẽ loqrentx venit paul⁹ clau sis ianuis z q̃ neronẽ stans dixit. Cesar. ecce paulus miles iuicti regis. crede nũc. q̃ non sũ mortu⁹ sz viu⁹. z tu miser eterna morte mori eris. q̃ scõs dei iiuste interficis. Et his dcis dis paruit. Tres aũt milites sic iussit paulus ad sepulcz eius venerũt. z iuentz duobꝫ discipul' baptisati sunt. Caput aũt bti pauli in q̃ndam foueã est piectũ. Tadẽ cũ fouea mũdaret etec tũ est cũ alijs purgam̃t. Qõ q̃dã pastor iue niens iuxt̃ caulas ouiũ sup q̃ndã ꝓgam erexit. Uidit aũt p tres noctes ꝓtinuas cũ dño suo sup pdẽm caput lucem ineffabilem effulgere. Qõ cũ xpianis nũciatũ esset dixerũt. Utiqz ca put pauli est. Et cũ posuissent caput ante pe des corpis. corpus se euertit. z in loco suo ca piti se iunxit. z sicut tũc inuenerunt ꝓgnouerũt ꝓm caput eius esse

De sanctis Petro et Paulo Sermo. XLIIII

Fecit salomõ du as columnas. z posuit eas in thro no tẽpli. vnã a dextris quam voca uit Jachin. z aliã a sinistrꝭ q̃m vocauit Booz iij. Reg. vij. Salomõ iterp tat pacific⁹. z sig̃t xp̃m q̃ fecẽ pacẽ iter ðm z homiem. q̃ q̃ncz mi libꝰ annoz fracta erat. z p nll'm potuit refor mari nisi p sanguinẽ iesu xpi. Ro. v. Pacẽ ha beam⁹ ad ðm p dñm iesum xp̃m. z seq̃tur. Cũ inimici eẽm⁹ reconciliati sum⁹ deo p mortẽ fi lij ei⁹. Sic iter gẽtiles q̃sdã pacis reformatio fieri ꝓsueuit p effusionẽ sãguis ouis vl' bouis vel alteri⁹ aial'. sic pax reformata est p sangui nẽ iesu xpi. Cũ em̃ iesus xp̃s vellet pacẽ facere iter nos z p rem suũ. nõ effudit sanguinẽ aial' sed xpiũ vt pax eo fortioz eẽt. Sic pz quo p salomonẽ itell'r xp̃s. Iste salomõ. i. xp̃s edifi cauit tẽplũ. i. scam eccam. z fecit ea duas colũ nas p q̃s sig̃nat isti duo apli. s. petr⁹ z paulus vnã vocabat Jachin. i. firmã. z sig̃t petruz q̃ firm⁹ fuit in fide. sic dñs testat Mat. xvi. Cũ iterrogasz dñs de discipul' suis. Quẽ me esse dicitz. Rñdit petr⁹. Tu es xp̃s filius⁹ dei viui. Rñdit ei iesus. Et ego dico tibi. Tu es petr⁹ id ẽ firm⁹ in fide. z sup hãc petrã edificabo ec clesiã meã. Hãc colũnam. s. petr̃ statuit a dex tris in itroitu tẽpli. Per dextrã sig̃tur popl's iudaic⁹ ad q̃m ꝓuertẽdum missus est Petrus Sed colũna vocata est Booz. i. fortz vel ro busta. z sig̃t paulũ q̃ fortz fuit ad sustinendu aduersa. Un̄ ait ad Phil'. iij. Dia possum in eo q̃ me ꝓfortat. i. in xpo Et. ij. Cor. xij. Pla ceo mihi ĩ infirmitatibꝫ meis. in ꝓtuelijs. in ne cessitatibꝫ. in psecutoibꝫ. z in agustijs. Cũ em̃ infirmor tũc fortior z potẽtior sum ego. Istã colũnã statuit in tẽplo ad sinistram. Per sini strã sig̃tur ppl's gentil'. ad q̃m ꝓuertẽdũ missus est paulus Sciẽdũ aũt q̃ iste colũne fuerũt sublimes. gratiles. recte. z fortes. Sublimes p celestiũ z dinoz ꝓtẽplatioem. q̃z iz in terris fuerũt corpal'r. tñ erãt mẽtal'r in cel'. Un̄ pau lus Phil'. iij. Nostra ꝓuersatõ in cel' est. Unde legi de btõ petro q̃ sp cogitabat melliflua xpi pñtiã. z lacrias ꝓtinere nõ poterat. iõ sudariũ sp ferebat q̃ fluẽtes lacrias tergeret. ita q̃ facies ei⁹ ex fletu lacriaz q̃si exusta videbat. Sic fideles xpi dñi ꝓtẽplari celestia. z ex h̃ pueni unt lacrie deuotõis. Aug. Quãto q̃s sanctioz et desiderijs scis plenioz. tãto ei⁹ in orãdo fle tus vberioz. Impatiẽs est em̃ amoz q̃ nec la crimis mod⁹ sit nisi amori dei q̃ amatur. ps Fuerũt mihi lacrime mee panes die ac nocte. dũ dr mihi q̃tidie vbi est ds tuus. Aug⁹. Ad circo ego plorauí. z oculi mei deducũt aquam q̃z lõge factus est a me ꝓsolatoz me⁹. Et flet⁹ ille sepe mereꝭ ꝓsolatõem. ij. Re. xi. Tra sacro luctu misit dauid z introduxit bersabeã ĩ domũ

suã. z facta est ei vxor. i. aïa fit spõsa xpi ex tali luctu z fletu. Vñ hugo in psona aïe ꝓtẽplatie Dic mihi q̃d est h̃ dulce qõ in dei recordatiõe mea aliqñ tãgere solet z tã vehemẽter z suauiter afficere vt ia totꝰ aïo a meipa alienari incipio z nescio quõ abstrahor. subito em̃ mihi bñ eẽ incipit vltra q̃s dicere sufficiã. exhilaratur conscia obliuiscor oĩm ꝓteritoꝝ doloꝝ miseriã. exultat aïmus. clarescit intellectus. cor illuminat. desideria locũdãtur. Jãq̃ nescio vbi me eẽ video z ãplexibꝰ amoris int⁹ teneor. z nescio q̃d illõ sit. z mẽ illud sp retinere z nũq̃ pdere toto aïo laboro. Nũq̃d est illõ dilect⁹ me⁹ Hu. rñdit. Vere ille est dilect⁹ tu⁹ q̃ visitauit te. vẽit z tãgit te nõ vt videatur a te. vẽit nõ vt desideriũ tuũ ipleat. sed vt gustãdũ se pbeat. z affectum post se attrahat. Talẽ ꝓtẽplatõem sepe sentiebat. b. petr⁹. Et sil'r scũs paulus sublimis fuit in dei ꝓtẽplatõe. q̃õ ps ex hoc q̃ tã sepe nomen dñi nr̃i iesu xpi pferebat. q̃õ corde ei⁹ sp ĩerat Nã ex abũdãtia cordis os loq̃tur. Legĩ ei in epl'is suis h̃ nom̃ iesus xps dnger̃ vicibꝰ nomiasse. Crisꝰ. Dic mos amãtiũ est vt amatores suos silẽtio tegere neq̃ant. sz necessarijs sumptis z caris offerũt. z flãmas suas iuxt pect⁹ suum cobibere ñ pñt. Sic. b. paulus nom̃ xpi q̃õ sp in corde portabat ꝓtiere silẽtio nõ potuit sed crebro efferebat. Et cũ caput a corpe esset abscisum. h̃ bñdcm nom̃ iesus xps q̃õ tã crebro in vita sua nosauerat tribꝰ vicibꝰ pferebat. sic ps quõ iste colũne sublimes fuerũt p ꝓtẽplationẽ dinam. Fuerũt er̃ sublimes ex eo q̃. b. petrus trãsfiguratõi interfuit z q̃ndã lucẽ diuine claritatis vidit. z intãtus delectat⁹ fuit q̃ sp ibi manere desiderabat dicẽs. Bñe bonũ est nos hic esse. z si vis faciam⁹ hic tria tabnacla. tibi vnũ moysi vnũ. z helye vnũ. Et paul⁹ er̃ sublimis fuit. q̃ rapt⁹ fuit i tercium celũ vbi vidit archana dei q̃ nõ lz hoi loq̃. In q̃ visiõe intim̃ delectat⁹ fuit q̃ ig̃rabat vtꝝ in spũ vl' in corpe fem fũat. Vñ ait. ỹ. ad Chorꝝ. xij. Scio hoiem in xpõ añ ãnos q̃tuordeci ssiue in corpe ssiue extra corp⁹ nescio. ds scit raptũ hmõi vsq̃ ad terciũ celũ Scõo iste colũne fuerũ gentiles p paupta tẽ. Vñ ait petr⁹ ad iesũ Ecce reliq̃m⁹ oĩa z secuti sum⁹ te. q̃d g̃erit nob. Rñdit iesus. Amẽ amẽ dico vob q̃ vos q̃ reliq̃stis oĩa. z secuti estis me in regeneratõe cũ sederit ꝛc. Isti g̃ oĩa que habuerũt reliq̃runt. z dñm in pauptate secuti sunt. Vñ paulus ait Phil'. iij. Oĩa arbitrat⁹ sum vt stercora. vt xpm lucrifaciã. Btus petr⁹ legĩ habuisse vxorẽ q̃m reliq̃t ꝓter christum Quẽ cũ ad passionẽ ducerẽt clamauit. O cõiunx memẽto dñi dei tui. Adeo paup fuit q̃ tm̃ vnã tunicã cũ vno pallio habuit. Sil'r paul⁹ paup z nudus fuit. ita z nos eoꝝ exẽplo libẽter dem⁹ esse paupes in mõdo vt diuites sim⁹ i celo. Mat. v. Btĩ paupes spũ q̃m ip. est reg. ce. Mat. xix. dixit iesus adolescẽti. Si vis ꝑfectus esse vade z vende oĩa q̃ bẽs z da pauperibꝰ z hẽbis thesaurũ in celo. z veni sequere me Tercio colũne iste fuerũt recte p regulas iustitie. nec ad dexterã nec ad sinistram declinates. Nõ em̃ poterãt flecti neq̃ p minas. neq̃ p dona a iustitia. sic q̃d iudices moderni. de q̃bꝰ dr. i. Re. viij. Accepunt munera et pverterũt iudicia. Act. xx. Argenta z dona excecãt oculos iudicũ. Cõtra q̃s dicẽs ps. Recte iudicate filij hoĩm. Itẽ recti fuerũt in dilectõne dei. ita q̃ nulla tribulatõ. nulla aduersitas poterat eos separa a caritate dei. Can. i. Recti diligunt te. Vñ paulus Ro. viij. Quis nos separabit a caritate dei. tribulatõ an ãgustia. an gladius. q. d. nequaq̃ ista pñt nos separa a caritate dei Quarto iste colũne fuerũt fortes. z bñ in tormentoꝝ ꝓpssione. Nã fortitudo fm tulliũ est desiderata ꝓiculoꝝ susceptõ z laboꝝ ꝓpssio. Macrobi⁹. Fortitudis est nulla turpia metuere. ꝓspa z aduersa eq̃ tolerare. Doc mõ fortes fuerũt isti duo scĩ apli in sua passione. De q̃bꝰ scribit dyonisi⁹ ad thimotheũ. q̃ ipse viderat eoꝝ passionẽ dicẽs. O frater thimothee. si vidisses agonis summatõem. defecisses q̃dem p̃ tristicia z doloꝛe. Quis nõ fleret in illa hora qñ ꝓceptuꝝ sñe est egressum in eos. vt petr⁹. s. crucifigerẽt z paulus decollaretur. Ut dixisses tũc turbã gentiliũ z iudeoꝝ patientes eos z expuẽtes in facies eoꝝ. Aduenĩte autez terribili tpe summatõis cũ separent ab iuicẽ ligauerũt colũnas mõi nõ vtiq̃ absq̃ fletũ gemitu z ploratu. Tũc inq̃t paulus Petro. Pax tecũ fundam̃tũ ecclie. pastor ouium et agnoꝝ dei. Petr⁹ ad paulũ ait. Vade in pace pdicator bonoꝝ moꝝ mediator z lux salutis iustoꝝ. Cũ aũt elõgassent eos ab iuicẽ secutus sum mgr̃m meũ paulũ. Nõ em̃ in eodẽ vico occiderũt eos. Dec dyonisi⁹. Quõ aũt passi sunt reqre in fmonibꝰ pcedentibꝰ

De visitatõe Marie Sermo. XLV

Benedicta tu in mulieribꝰ. z bñdict⁹ fructꝰ vẽtris tui. Lu. i. Ista ꝙba dixit scã Elizabeth vxor zacharie. z mr̃ scĩ iohannis baptiste ad btissimã ꝙginẽ mariã cognatam suam. qñ. s. btã maria eã visitauit. Cui⁹ festũ visitationis hodie celebram⁹. In q̃bꝰ verbis tria notanť. Prio q̃re btissima ꝙgo Maria btãm elizabeth visitauit. Scõo eternal' instõ bñdictõis z electõis marie. Tercio pcipsisti ma vtilitas fructꝰ marie q̃ appellat iesus xps

Circa pmũ ꝯsiderãdũ est qre btissima ꝙgo maria elizabeth visitauit cognatam suã. Nã hoc ideo factũ est vt iohãnes baptista scificaꝛ

retur in vtero matris sue. Et iō hoc festuz ōr visitatō marie.e⁹ instō seu origo sic ōr euenisse vt dicit btūs Lucas. Legī cm q.b. virgo maria a iuuētute sua sp'fuit in rēplo z in fuitō dei. z audiuit mlr otiēs dici q vna ẏgo eēt nata q deberet portare celoz regē z dm. Et ipsa assidue z diligēter desiderabat a dño q poss set familiari illi ẏgini. Et tūc buiter missus est angelus gabel a deo in ciuitatē galilee. cui nome nazareth ad ẏginē despōsatā viro. cui nomen erat ioseph de domo dauid. z nom virginis maria. z ānūciauit ei q ipsa eēt q deberet portare regē celoz z dm. Et ingressus āgel⁹ ad eam salutādo ait. Aue gra plena dns recū tē. vt in euāgelio. Et stari cepit ẏbo filiū di ẏm ōm z hoīem in aīa z in carne ad salutem popl'oz. Tūc imediate post ceptiōem exurgens maria abūt in mōtana cū festinatōne tē et intrauit domū zacharie. Ecce quō būil'r iuit sup oz ad minorē. dña ad famulā. regina celi et terre ad ācillā. z sic laudādo laudib⁹ saluta/uit elizabeth. z fcm est tē. vt in euāge. Nec fuit cā institōnis h⁹ festi Circa scōm nota q ex multis cauſ ista specio sissima ẏgo maria ab eterno nūcupata est bndicta. Prio pter eius nimiā būilitatē effecta est mr eterni regis z sublimata in celo z i terra. Nā ipa die se bndictaz pter ei⁹ būilitatē Lu. i. Quia respexit būilitatē ancille sue ecce cm ex hoc btām me dicent tē. Ipa cm ex nimia būilitate nō dedignab⁹ seruire oīb⁹ pētoribus q derent eā diligēter adorare z eidē deuote fuire. vt ipa p eis itercederet ad filiū ei⁹ dñm nrm ihm xpm. Ista cm ẏgo fuit petōribus tripl'r. Primo qz ipa mutat sententiā iudicis z reū ad veniā puertit z adducit Istud figuratū est. i. Re. xxv. vbi ōr q cū nabal offendissz dauid regē in eo q nūcios ei⁹ cō tēpsisset. vxor ei⁹ abigail cecidit añ pedes dauid regis mutās īiam regis. z veniā Nabal viro suo ipetrauit. Per nabal itell'r petōr qui offendit dm in eo q nūcios suos ptēnit p ino bedam mādatoz eccīastico mortl'r peccādo ām dns de sua strēnua iustitia adiudicat dānatōi ppetue. Iō cernens abigail. i. btissima ẏgo maria ex nimia būilitate pcidit ad pedes xpi z pīs in dinitate. Sicq; īiam revocat z petōrē deo recōciliat ac veniā ipetrat. De q si bi nunq; plenarie possumus regratiari

Scō fuit ista virgo bndicta petōribus in hoc q freqnter eis parat aditū z accessum ad filiū iuū dñm nrm iesum xpm. Certe magnū esset refugiū si hō bēret cum magno ncipe terrēcām. z bēt tūc noticiā alic⁹ curiał seu familiaris illius ncipis q duceret eū añ dñm. z dño suo positū intimaret. maī si sanguineū illius bret amicū. maxīm si frēm vel filiū. Sed hic nō bēs tantū amicuz familiarē regis neq; sanguineū neq; frēm aut filiū dñi terrestris. sed bēs tuā sororē btissimā ẏginem mariaz z mrem regī eterni q prepat tibi aditū añ spectū dñi nostri iesu xpi filiū eius bndicti. Et sic secure potes ad eū venire z tuū affectū p deuotā orōem intimare. Ipa nāq; soror nra est z mr. soror inq; nra est. qz formā carnalē assūpsit. mr nostra est. qz ipa genuit nob plasmatorem z saluatorē mdi. s. xpm. q est pr z creator oīm creaturaz. Et quō poterit ibi esse aliqua repulsio vbi tor pcurūt caritatis insignia. Ber. Magnā pstat nob fiduciā vbi bēm⁹ matrem añ filiū z filiū añ prēm p nob depcātes. Pater cm oñdit filio suo bndicta vbera ex q bus ipe recepit fm hūanitatē nutrimentū. vt memor illi⁹ bnficij mutet īiam pīs. z etiam vt memorē k illius q pter b ab ea nasci dign⁹ est. vt. i. deo pī petōrem recōciliaret. Et sic filius ex pietate mitigat⁹ videns adhuc prēm erga petōrē omotū. ipe filius oñdit pī man⁹ et pedes z latus z alia vulnera dicēs. En pat mi dilecte tu me misisti in mōm vt redimerē peccatores. z tā patiēter sustinui vt te ad eos ruocarē. Ergo eq cos tam onuste redemi. tuam depcor paternitatē vt tuā iusticiā nō sequaris. sed vt fm tuā misēōiam p cedas. z petōrē ad tuam grām puenire pcedas. qz ex pia itercessione mris mee bndicte tkem discordiā iter te et petōres nō valeo sustiere. Ecce hō. ista bndicta virgo tam diligēter aditum tuum ante dñm parat vt fiūmā pacē inter te z creatorē tuum pstituere possit. Festū g visitatōnis eius hodie digna laude recolamus z eā cū summa diligētia honorem⁹ vt nob remissionem oīm petōr nostroz ipetret ℣ Mercio fuit peccatoribus. qz ipa recōciliat petōres dño iesu. Bern. Tu es mr misēōe z mr iudicis. tu es mr dei. tu es mater regis. tu es mater rei. cū sis mr vtriusq; quō sustinere poter dissordiā inter filios tuos. s. ōm z petōres nisi recōciliares eos. Et t'r ipa recōciliauit q ndam q xpm negauit z btām ẏginē ac ēt fidem catholicā. vt supra tuit ℣ Scō oīr ipa bndēs pter eius nimiā largitatē. qz ipa sup modū remūerat sibi fuētibus. pz p exemplū. Erat q dam opilio q audiebat dici. q btē marie ẏgini fideli'r fuirer. ipsa sibi abūdāter remūeraret. Dic cū summa diligentia laborabat quō gratāter fuitium ei impenderet. vt. s. post anni circl'm duplex pmiū reciper. vnū a dño suo cui⁹ agnos pascebat. et aliud a btā ẏgie maria cui fuierat. Quid pl'a Nullū aliud obsequium impēdebat pre nimia simplicitate q q oīmi mane iantaculū qđ secum deferebat añ ymaginē btē marie virginis ponebat. eamq; vnico Aue maria salutabat. Et cum ipe opilio reuerteret. nihil inuenit. de quo nimiū gauisus. qz putabat btām ẏginē mariam illud māducasse. Anno igī revoluto ipe pmium suum ab ymagie btē virginis gl'ose

postulauit. q̄ ei apparēs subrisit. Cui opilio. Tu mō rides o maria. t nihil mihi respōdes Bñ video q̄ me adhuc vis hīe tibi fluentez. qō t facīa. sed videas q̄ mihi pstinum p̄miū cū posteriori tribuas. vel de cetero nō fuiā tibi. Et sic vt sup̄ fuiuit cum duobꝫ. Aue mar. Anno ꝙo reuoluto fecit ymago vt prius. Ad q̄m puer ait. In ꝟitate dico tibi. exq̄ nihil mihi das mō seruiā iā tercio āno. si nihil michi dederis dicā te fallacē. Et fuiebat hoc tercio āno cū tribꝰ Aue ma. vt sup̄. Anno reuoluto fecit ymago vt prius. Quare ꝯtristat⁹ iuuēis a dño lniam petijt. quē tñ dñs vt ꝯputū faciat reḡrit t p̄ciū sumat. Cui iuuenis. Quō tu mihi p̄ciū dares cū ego regine celi t terre tribꝰ ānis fuiui. nec q̄cq̄ tribuit mihi. t sic desolatus abijt iuuenis. q̄ petēs elemosynā a matrona ī crepat q̄ mēdicaret. qz posset victū t vestitum laboribꝰ acq̄rere. Qui ait. Cui p p̄cio fuiā cū btā ꝙgo celi regīa de fuitō triū annoꝝ sibi ī/penso nil donauit mihi. Cui rñdens matrōa. Indubie remūerabit te. Ait iuuenis. Sic lo/q̄mī oēs cū tñ nihil iuenio. Vis inq̄t matrōa in honore ꝙgis marie saccū q̄ pluuialī tpe te/garis a pluuia t frigore. Utiq̄ ait iuuenis. t datū recepit t abijt. Veniēs p iter ob repenti/nam supuenientē pluuiam sub arbore ꝯdensa sacco se coopuit. Ad q̄m ꝓgredit speciosa q̄dā ꝙgo. gestans in vlnis puez amabilē. depēcās eum qtenus ob honorē ꝙgis marie eam cum puero sub sacco tegeret. Ad q̄m se nequaq̄ fa/ctuz rñdit. qm̄ p eo sacco triēnio fuerat. vo/luit t ñ puez amabilē suscipe. Cui illa. Pr t ꝙgo sū cui fuiuisti. sz p remūeratōe fuitꝰ tui sume has trās q̄s regi portab. t euanuit cum puero. Iuuēis ꝙo vt datā recepat trām r̄gi de tulit. q̄m rex cū suis filijs educādū t istruendꝰ vsq̄ ad ordinē pbīat⁹ ꝯmēdauit. Tpe aūt p/mitiaz iuuēis fecē rex vocare suos. q̄bꝰ circum stātibꝰ t iuueni mēoriā viuoz agēti apparuit ꝙgo btā saccū sibi oñdēs vt recoꝛdaret fuitꝰ sibi ī pēsi. Quare ꝟ iuuenis iā pbꝛ fact⁹ de fui tijs ꝙgī marie exhibit⁹ remunerat⁹ honoribꝰ et diuitijs fruebat. ac vitā suā fideli ꝙplens ī ꝙgis gl'ose fuitijs. Ecce quō illa larga datrix t bñdicta virgo p simplo dat centuplū cui ip fuire dēmus ¶ Tercō appellat bñdicta p/ter eius speciositatē. de qua salomō admirans ait in psona xpi. Tota pulcra es amica mea t macula non est inte. s. peccatoz. qz fuit sancti/ficata anteq̄ nata. Et in ꝯceptōne filij sui bñ/dicti illa sanctificatō tal'r in ea fuit cōfirmata q̄ venialiter peccare non potuit. nec mortal'r. Et ab omnibꝰ creaturis meritō dicetur ipa be/nedicta de cuius pulchritudine legitur q̄ ip/sa dicitur speculum sanctissime trinitatis. ¶ Quarto ipa ꝛ bñdca p̄terea nimīa cordis ꝯpūctōem t amarissimū dolorē q̄m habuit ī passiōe dilecti filij sui dñi nr̄i ihesu xp̄i. qz si nō fuisset bñdcā t celesti delectatōe t suauitate ac cēsa. ipossibile fuisset q̄ ipsa tot t tāta sustiere potuisset q̄nta visa est ꝓpessa in suo dilecto fi/lio. cui⁹ aīam gladi⁹ doloris de q̄ locut⁹ est symeō ptrāsiuit. Panc q̄ ꝟginē mariā honorem⁹ in terris vt ipa p nob itercedere dignetur in celis ad dñm nostz ihesum xp̄m

De scā Margaretha Ser. XLVI

Ota pulcra es amica mea t macula nō est in te. Cañ. uij. In verb istis ꝓpositis cō/mendat dñs spōsaz suā margaretha a pulcri/tudīe. Fuit em̄ pulcra corpe t aīa. pulcritudo corpis tāgitur ibi. Tota pulcra es ami. mea. sed pulcritudo aīe tāgit ibi. t macla nō est ī te. Propter pulcritudinē corpis adamauit eam olibri⁹ ꝓpter pulcritudinē aīe ei⁹ ¶ De pul/critudine corpis legī sic. Btā margaretha ex nobilibꝰ pntibꝰ t gētilibꝰ orta fuit. hec nutri/ci tradit. t ab ea studiose nutrit. t in fide xp̄iana informat. Cū aūt ad ānos discretōis. s. xv puenisset baptismū suscepit. Mortit interim mr ei⁹ t pr ei⁹ eā exosaz pl'imū hēbat. eo q̄ ba/ptismū suscepat. ꝓpter qō domū prīs relict t ad nutricē ei⁹ redit oues pascebat. Erat autē mire pulcritudis t oīum ocul' gratiosa. Accidit aūt vt qdā vice olibri⁹ pfect⁹ illic ī rer face/ret vbi oues pascebat. t ei⁹ pulcritudinē aspi/cies stati in ei⁹ amore capit. Dixitq̄ suis su/is. Ite t adducite illā si liba est ducā eā in vxo/rē. si aūt ancilla fuit sit mihi ꝯcubina. Sic ꝓ de ei⁹ pulcritudīe exteriori ꝓpter q̄m adama/uit eā oibus. q̄ pulcritudo nō est ml'tū ꝯmen/danda nec ad salutē hoī necessaria qz ꝛ ꝓuꝛ. xxi. Fallax grā t pulcritudo exist it. Sed pulcritudo īteriorꝛ q̄ ꝯsistit in ꝟtutibꝰ illa est ꝯ/mendāda. Iō sequtur ibidē. Mulier timēs de/um ipa laudabit. Qm̄ q̄ timet ꝛm. amat ꝟtu/tes t fac bona opa. Eccl. xv. Qui timet deuz faciet bona ¶ Sciendū aūt q̄ pulcritudo īte/rioꝛ maxīe ꝯsistit in duobꝰ. s. in caritate t ca/stitate. Sap̄. uij. O q̄ pulc̄ est casta generatō cū caritate. q. d. O q̄ pulc̄ est aīa illa q̄ acc̄sa est caritate. t cū h casta est. Ista duo hūit bea/ta margaretha. Q̄ aūt hūit caritatē ꝓ in hoc q̄ ꝓpter ꝛm mortē sust inuit. Jo. xv. Maiorē caritatē nemo hz vt aīam su. po. ds p ami. su. Quod beata margaretha fecit q̄ posuit aīam suam p amico suo. s. xp̄o. Cañ. viij. Fortis est vt mors dilectō. Glo. īmo fortioꝛ est q̄ morꝰ qz ꝓpter dei dilectōnem sancti transierunt ad mortē. Aug. Nihil fortius homie hñti cari/tatē. Amātē em̄ nulla pena supare pt. Bern. Oia gūia facit amoꝛ leuia. Cū ei b. margare/tha charitatē hꝫet oīa tormēta sibi leuia erāt

Ūñ legit de ea sic. Cū aūt fuisset oliberio pūtata ꝛ de noīe gñe ꝛ religione inꝛogaret. Ipsa ñdit. Margaretha vocor. genere sū nobil ꝛ xp̄iana religione. Cui oliber⁹. Quo p̄ma tibi ꝺueniēcia sunt. sz vltimū absurdū ē vt puella nobil ꝛ pulcra deū adoꝛet crucifixū. Cui margaretha. Pro nr̄a redēpcōe ꝛ nō ꝓpr̄ sceleꝛa sua ē crucifixus. Tūc iratus p̄fectus iussit eā īcarcerari. Seq̄nti die fecit eā adduci. ꝛ dixit ei. O bona puella miserere pulcꝛitudīs tue ꝛ adoꝛa deos meos vt bñ sit tibi. Cui illa. Deū illū adoro cui angeli ſuiūt ꝛ quē oēs creature timēt. Ad quē p̄fect⁹ ait. Unū ex his duob⁹ elige. aut adoꝛa deos nr̄os vt digna sis thalamis nr̄is. q̄ accipiā te in vxoꝛem aut diuerſ⁹ tormentis īterficꝛ. Que respondit. Xp̄us ſemetip̄m p me morti tradidit ꝛ nō ꝓ xp̄o morī nō timeo. Tūc iussit eā in eculeo ſuspēdi. ꝛ tā crudeliꝛ p̄mo ꝛgis. deinde pectinibus ferreis vſq; ad nudacionē ossiū laniari. ita q⁹ sanguis ei⁹ de coꝛpe tanq̄ de fonte puriſſimo emanauit. Flebāt aūt q̄ ibi aderāt ꝛ dicebāt. O margaretha ꝛe de te dolem⁹. q̄ coꝛp⁹ tuū tā crudeliꝛ laniari ꝓspicim⁹. O q̄lē amisisti pulcꝛitudinē ꝓpr̄ tuā īcredulitatē. Jam nūc saltē crede das vt viuas. Quib⁹ illa. O mali ꝓsiliarij recedite. hec carnis cruciatio ē aīe saluatio. Dixitq; ad p̄fectū. Impudēs canis. insatiabilis leo. in carnē ptātē hēs. sz aīam xp̄s custodit. Prefectus aūt faciē clamide opiebat nec sanguis tātā potat videre effusionē. Tūc iussit eā deponi ꝛ i carcerē recludi. i q̄ lux īmēsa dīni⁹ ē accēsa. Ar ecce dyabol⁹ in forma magni draconis ad eā vēit ꝛ ipsaz deglutire voluit. Sz cū illa signū sctē crucis faceret draco mediꝰ crepuit ꝛ ipsa illesa exiuit. Deinde vēit ad ipaz in spē būana. ꝛ ipsa eū p caput a p̄rebēdit. ꝛ subt⁹ se sternēs sub pediꝰ eū ꝓculcauit dicēs. Diabole supbe sterne te sub pediꝰ feꝛmine. Tūc ille vlulās ait. Permitte me recedere ꝛ āplius tibi nō a ꝓpinq̄bo. At illa. Ad q̄d vēisti. Et ait ille. vt ꝓsulerē tibi facere volūtatē indicꝛ. At illa. Cur p̄seq̄ris xp̄anos Cui ille Naturale odiū ē inꝛ hoīes ꝛ diabolū eo q⁹ hō dz possidere locū de q̄ cecidit. Ar adiecit. Salomō ꝓcluserat multitudinē demonū in vase vitreo ne hoīb⁹ nocerēt. sz eo moꝛtuo hoīes ibi thesauꝛ putabāt ꝛ fregerī vas. ꝛ dēmōes exeūtes aerē ꝑcleuerūt. His dictis ꝛgo subleuauit pedē dicēs. Fuge miser. ꝛ demon statī euanuit. Seq̄nti die adducit ꝛ ad sacrificādū dīs ꝓpellit. q̄ cū ꝓtēneret facies ei⁹ faciē ardētibus ꝓburit. Et ait. Nō sūt ꝺigne passiones h⁹ tpis ad futurā gl̄iaz q̄ reuelabit in nob⁹. Tūc fec eā in doliū aq̄ frigide plenū poni vt frigoꝛe puniret. ꝛ statī vincla eius q̄b⁹ ligata fuerat rūpunt. ꝛ fra ꝓcutit. ꝛ cūctis pauētib⁹ ꝛgo illesa egredit. Tūc viso miraculo fere ḋnq̄ milia hoīm crediderī. ꝛ p noīe xp̄i capitalē sniam acceperūt. Prefect⁹ aūt timēs ne alij ꝓterenꝰ btām Margarethā decollari p̄cepit. Ar ipsa oꝛoem faciēs ad xp̄m dixit. Gras tibi ago dñe q⁹ certamē meū ad victoriā pduxisti. miserere q̄so illoꝛ qui mei mēoriā egerīt ꝛ q̄ me in suis necessitatib⁹ īuocauerint. ꝛ m̄ribus me in ptu īuocātib⁹ succurre clement. Venitq; vox ō celo dicēs petitiōz tuā esse exauditā. Et h̄ facto genua flectens ꝛ collū extēdēs spiculatoꝛ vno ictu caput eius āputauit. ꝛ sic migrauit ad dñm. xiij. die mēsis Julij. Jtē fuit filia theodosij p̄fecti de ciuitate antiochia ꝛc. Jtē margaretha dicta ē a q̄dā p̄ciosa gēma q̄ margarita vocat. q̄ gēma est candida parua ꝛ virtuosa. Sic b. margaretha fuit candida p virginitatē. pua p humilitatē virtuosa p miraculoꝛ oationem.

De sctā maria Mag. ser. XLVII

Postq̄ cōuertisti me egi pniam. Dicere. xxxi. In hoc istis notāt tria. Primū ē statꝰ marie magdalene misabil⁹. s. añ ꝓuersionē cū dicē. Postq̄. Secōm ē mia dei incōprehēsibil⁹. ibi. ꝓuertisti me. Tercium ē pnia eiꝰ ꝓmēdabil⁹. ibi. egi penitentiā. Prio dico tāgit ei⁹ status misabil⁹ añ ꝓuersionē cū dicē. postq̄ ꝓuertisti me. Per h̄ innuit q⁹ añ ꝓuersionē fuit in statu querso ꝛ etiā īstatu misabili. Et ꝛe status pctōꝝ ꝺr ee misabil⁹ ꝓpr̄ duo. Prio q⁹ p pctm̄ separat hō a ꝺo. et p ꝓsequens a cōione oīm sctōꝝ. Esa. lix. Pctā vra dimiserūt inꝛ vos ꝛ deū vm̄. Secūdo q⁹ pctm̄ facit hoīem fuuz diaboli. Joh. viij. Qui fac pctm̄ fuus est pcti. ij. Pe. ij. A q̄ quis superatus ē ei⁹ ꝛ fuꝰ ē. In tali statu fuit maria magdalena añ ꝓuersionē. Legit em̄ de ea q⁹ cū frater ei⁹ lazarus militie vacaret ꝛ martha soꝛor ei⁹ domū ꝛ familiā gubernaret. maria pm̄ delicias seculi totaliꝛ viuebat ꝛ inter q⁹ ab oī⁹ bus publica peccatrix dicebat. Et q⁹ diabolo subiacebat ei⁹ p̄uia erat. Ar q⁹ septē peccatis mortalib⁹ erat inuoluta. iō ꝺr a septē demonibus fuisse obsessa. Ar in h̄ ptz status ei⁹ miserabilis. q⁹ ꝑter pctā sua a creatoꝛe suo fuerat separata. Cū g̃ hō p pctm̄ fuus ꝛ p̄rius efficit diaboli. sine adiutoꝛio dīno ab hac seruitute liberari nō pōt. Piscis em̄ p se intrat hamuz p se aūt sine adiutoꝛio alterius exire nō pōt. Sic ꝛ pctōꝛ sine adiutoꝛio diuino ꝓuerti nō pōt. Unde dñs Osee. xiij. Perditio tua ex te israel. tm̄ modo ex me auxiliū tuum. Crisa. Añq̄ peccamus liberi sumus. sed si sel⁹ opib⁹ dyaboli nos obligauerimus. iam virtute nostra euadere nō possumus: sicut videmus in regnis. Nemo pt seip̄m facere regem. sz pl⁹ creat ip̄m. Cū aūt rex fuerit factus nemo de

ceruice sua iugū repellere pōt. Sic ꝑma volū tas in necessitatē ꝺuertit. Postq̄ posuerunt hoīes rationū diabolo in cordib⁹ suis. nemo ꝑt eū eripe nisi solus ds. Nec Crisp. Cū ḡma/ria ad hūc statū miserabilē veniss̄et. q̄ tā ꝑ/ꝓria erat demonū ꝙ se ꝺuerti ñ potuit. ſz incō ꝓhensibilis dei mia ipsam ꝺuertit. Et b̄ē q̄ ipsa dicit. Postq̄ ꝺuertisti me. q. d. Peccā/trix erā t obsessa a septē demonib⁹. sine tua ḡ tia ꝺuerti nō potui. sed tu dñe misericordissi me misericordiē ꝺūtisti me. In q̄ notat scōm mēbr̄. s. incōꝓhēsibilis dei mia circa pctō/res. Itē si vis ꝓlōgare ꝑmonē req̄re in circūci sione dñi de mia dñi dei in ꝑmone Apparuit benignitas. Itē dñica. xxij. post trinitatis. in ꝑmone Procidēs aūt fuus. Tercio notat ei⁹ pnīa ꝺmēdabilis. cum dicit. Ego pniam. Penitētia marie ꝺmēdabilis fuit ꝓpter mul ta q̄ req̄runt ad pniam. Primo debz pnīa esse festina nō delata. Eccl. v. Ne tardes con uerti ad dñm t ne differas de die in diē. subi/to enim venit ira ei⁹ t in tēpe vindicte dispdet te: sic fecit maria magdalena. Statim ei q̄n ꝓpositū penitēdi t ꝺuertēdi ꝓcepit ñ distulit ſz vt cogit q̄ ihs veniſſz in bethaniā t ꝺme deret in domo symonis leprosi. statim illuc venit nō differēs vsq̄ in crastinū vt q̄dā fa/ciūt. Scōo dz esse ꝺgrua t ꝓfecta vt p q̄ q̄s peccat p hec t satisfaciat. Sap. xi. Per q̄ q̄s peccat p hec t torquet. Sic fecit maria ma/gdalena. q̄ singul' mēbris q̄b⁹ peccauerat pe nitentiā agebat sic dicit apl's Ro. vi. Sic exhi buistis mēbra vra fuire īmūdicie t iniq̄tati t īmūdis pctis. ita exhibete in pnīa fuire ea dem mēbra iusticie in sctificationē. Ūñ ma/ria ocul' suis quib⁹ sepe peccauerat satisfecit q̄n tot lacrimas effudit q⁹ pedes dñi lacrimis suis lauit. capillos sepe superbe ornauerat t cū illis pedes dñi tersit. Ore suo sepe verba ociosa vana t turpia ꝓtulerat. t ſō cū illo ve/stigia pedū dñi nr̄i iesu xp̄i osculabat. Auribus q̄b⁹ vana t secularia audierat fuitio dñi mā cipabat. q̄ sedebat secus pedes dñi. t audie/bat verbū illius. Pedib⁹ sepe post pctā am/bulabat. t ſō pedib⁹ sequebat dñm ꝺ loco ad locū vbi p̄dicabat t ad passionē t ad sepul/crū sepius currebat. Tercio pnīa dz esse ꝓ se uerans. Ad Heb. xij. In disciplina ꝓseuera re. Mat. xxiiij. Qui ꝓseuerauerit vsq̄ in finē hic saluꝰ erit. Ꝺ̄ fec̄ btā maria magd̄. Ūñ le gif de ea q⁹ post ascēsionē dñi a ꝓmā here/mū petijt t ibi triginta annis pniam egit. in q̄ loco necaq̄ fluenta nec arboꝝ nec herbaꝝ erāt solacia. Ūñ q̄ terrena solacia despexit. ſō celestia solatia meruit. Nam q̄libet die ad septē horas canonicas ab angel' in ethera ele uabat. ac celestium agminū gl'iosos ꝓcentus corꝓalib⁹ auribus audiebat. Ūñ dieb⁹ singul'

bis suauissimis dapib⁹ satiata. t ide ꝓ eos dē angelos ad locū ꝓpriū reducta corꝓalib⁹ ali/mentꝫ nullatenus indigebat. Sacerdos aūt q̄dā solitariā vitā ducēs in eadē heremo cel/lam edificabat. Ubi dū morar̄et dño volēte vidit q̄dā die q̄liter angeli descēdebāt ꝺ celo t leuabāt eā in ethera. t post hore spaciuz ad eundē locū dīnis laudib⁹ reducebāt. Volēs aūt sacerdos hui⁹ mirabilis visionis ꝫitatē agnoscere creatorī suo pcib⁹ se cōmendās ad p̄dictū locū audaci deuotiōe ꝑgebat. Cūq̄ ad tactū lapidis illi loco a ꝓpinq̄sset hor/rendus timor ꝙasi eū. ita q⁹ nec recedere nec retrocedere audebat. Inuocato aūt noīe ihu xp̄i exclamauit. Adiuro te ꝓ deuz vt ñdeas mihi si homo es q̄ habitas in illa spelunca. Cūq̄ b̄ tercio repetijsset. Ñdit btā maria ei Accede ꝓpius t q̄ sum tibi enarrabo. Cunq̄ ille tremēs paululū ꝓcessisset audiuit q̄ndaz vocē. neminē tñ vidit. t dixit ei. Demisti ex euāgelio de illa famosa peccatrice maria ma gdalena q̄ pedes dñi lacrimis lauit t capillt tersit t veniā iuenit. Ille ñdit Demi t pl⁹ q̄z triginta ānoꝝ spaciū ē q⁹ b̄ factū ē. Et illa ait. Et ego illa peccatrix sū. t triginta annis b̄ sola boīb⁹ incognita fui. t singul' diebꝫ sic be ri vidisti septies ab angel' eleuata t cantū ce/lestiū agminū audire meruī. Reuelatū ē mi/hi a deo q⁹ ex b̄ mīgtura sum seculo. Vade ḡ ad maximinū epm t dic ei q⁹ ꝓpia die dñica circa horam matutinā me in eccl'ia expectet. Ꝺ̄ cū epo dixisset gaudisus ē valde. Et dñi/ca die ipsam vidit ab angel' in eccīa adducta spacio duoꝝ cubitoꝝ a terra el euatā t inter āgelos stantē. Cū aūt btūs maximin⁹ accede re trepidarz. ꝙsa dixit ad eū. Accede ꝑ huc t ne timeas. Cūq̄ a ꝓpinq̄ret vidit faciez ei⁹ tāq̄ sol' radiis ꝓplendētē. Conuocato igitur vniūso clero ipsaz cōlaudauit. Deinde ꝓstrauit se añ altare t ipm̄ deo reddidit. Et stati sua/uissimus odor torā eccl'iaz replenit. ita vt p septē dies sentiret. Btūs aūt Maximinus corꝓus ei⁹ diuers̄ ꝺditū aromatib⁹ honorifi ce sepeliuit. Exēplū. Miles q̄dā q̄ singul'an nis ad sepulcr̄ btē marie magd̄. ire ꝺsueuerat in ꝓlio occisus ē. Qui dū in feretro a ꝓpinq̄b⁹ deplorar̄et btē marie magd̄. pūs q̄r̄el' ꝓpone/bāt. cur deuotū fuū suū sine pnīa mort ꝑmi/sisset. Tūc subito q̄ defunct⁹ fuerat stupentib⁹ cūctꝫ reuixit. t sacerdotē ad se vocari ꝓcepit. Cūq̄ ꝓfessus fuisſz t cōicatusz. stati spm̄ exa/lauit. Aliud exēplū. Navis q̄dā viris t mlr̄i bus onerata naufragiū ꝓtulit. Una aūt mlr cū esset ꝓgnās t se in mari ꝓiclitari ꝙpiceret mariā magd̄. ꝺuote inuocabat vouēs q⁹ si me ritis suis ab ipso naufragio euaderet t filiuz pareret. ipm eius monasterio ꝺdonaret. Sta tim q̄dam femina forma t habitu venerāda

apparuit ei. que eam p mentū arripiens alīs periclitantibus incolumē ad ripam perduxit Ipsa aūt postmodū filiū peperit ⁊ votū fideliter adipleuit. Aliud exēplū. Quidā dum pctā sua in q̄dā cedula scpsisset eaz sub palla altaris btē marie magdalene posuit rogans eā vt sibi indulgentia impetraret p peccatis suis. Qui postea cedulā recipiens oīa peccata sua de cedula delera inuenit.

De eodem. Sermo. XLVIII

Dimissa sūt ei peccata mlta qm̄ dilexit mltū. Lu. vij. In ꝟbis ꝓpositꝰ notanꝫ duo. Primū ē salvatorꝫ nr̄i erga mariā magdalenā maxia mia ibi. Dimissa sūt ei ⁊c. Secōm ē ipsi⁹ marie erga dn̄m mltipler dilectio. ibi. qm̄ dilexit mltū. Prio notak in ꝟb ꝓ istꝰ salvatorꝫ nr̄i maxia mia. qz ei oia ⁊ multa pctā dimisit. Ubi sciendū q dn̄s dimittit q̄tuor generib hoim pctā. s. feruenk amātib. patiēter tolerātib. diligēter rogātib. ⁊ clemenk ꝺonātib. De ꝓmo ꝺr in euāgelio pñti. Et dimissa sūt ei peccata mlta qm̄ dilexit mltū. cui aūt minus dimittik minus diligit. s. q minus diligit mi⁹ dimittik. Si g̃ multū peccasti multū dilige vt tibi cū maria magdalena mltū dimittak. s. Pec. iij. Charitas op̄it mltitudinē pctoꝝ. Glo. Quātūcūq; magna ⁊ turpia sunt. Si em̄ vn⁹ hō fecisset tot pctā q̄t totus mūs vnq; fecit, caritas oīa delerer. Amb. Pctm̄ donak p grām. delek p sanguinē crucis. regik p charitatē. Secōo dimittūk pctā patienk sustinētib. s. tribulatiōes. Ihoh. iij. In tpe tribulatiōis pctā dimittis his q̄ iuocāt te. Glo. In tribulatiōe ⁊ ꝓtritiōe cordis. Aug. Flagella bonorū aut vicia ꝓperrata purgāt aut q̄ poterāt p petrari futura denūciāt. Flagella tribulationū dāk in pñti et charitate. qz quē ds diligit castigat. flagellat em̄ oēz filiū quē recipit. sic ꝺr ad Heb. xij. Grego. Jō dn̄s q̄busdā h̄ parcit vt eos in ꝓpetuū feriat. Jō aūt dn̄s h̄ ferit nō pcendo vt in eternū pcat. Aug. Hic vre h̄ seca vt in eternū pcas. Si g̃ hō mltū peccasti mltū patienk sustineas vt tibi h̄ dimittak ⁊ eternū pcak. Tercio dimittūk pctā būilr rogātib. sic ꝓ Mat. xviij. vbi ꝺr q rex q̄dā voluit ponere rationē cū fuis suis. ⁊ oblatus ei vn⁹ q̄ debebat ei decē milia talentoꝝ. Cū aūt nō h̄ret vñ solueret vel redderet: iussit eū venūdari ⁊ vxorē ⁊ filios ⁊ oīa q̄ h̄bat reddi. Procidēs aūt ille seruus rogabat eū dicēs Patiētia habe mecū ⁊ oīa reddā tibi. Misertus aūt dn̄s serui illi⁹ dimisit illū ⁊ oīa debita sua dimisit ei. Per regē illū scak rex celestꝫ q̄ vult rōem nobiscū ponere de oīb illis q̄cūq; gessimus. s. cogitatiōib locutiōib ⁊ op̄ibus Per seruū q̄ debebat dn̄o decē milia talentoꝝ signat pctōr q libet q̄ decē ꝓcepta sibi ꝓmissa nō custodiuit sic debuit. Qui cū nō habuit vnde redderet venia būilr petijt. Sic ⁊ nos cū satisfacere nō possum⁹ deo de ꝓmissis veniam būilr petere dēmus. ⁊ dimitter nob oīa debita nr̄a. Un̄ ⁊ ipse dic Ezech. xviij. In q̄cūq; hora pctōr ingemuerit oīm iniqtatū suaꝝ q̄s oblitus ē nō recordabor. Quarto dimittūk pctā clemēt ꝺonātib alīs q̄ in se delinq̄rūt Lu. vi. Dimittite ⁊ dimittemi. Aug. Unusq̄sq; tale indulgētiā acceptur⁹ ē a deo q̄le ipe ipenderit ꝓximo suo Mat. vi. Si ñ dimiserit vnusq̄sq; ꝓximo suo. nec pr̄ me⁹ dimittet vob. Eccli. xxviij. Qui vult dicari vult a dn̄o inueniet vindictā. sic ꝓ in suo sequā. Qui cū nollet dimittere socio suo. iratus dn̄s eius dixit ei. Serue neqū oē debitū dimisi tibi qm̄ rogasti me. nonne g̃ ⁊ te oportuit misereri ꝓximi tui sicut et ego misertus sum tui. Et iratus dn̄s tradidit eū tortoribꝫ q̄usq; redderet vniūsum debitū vt ꝺr Mat. xviij. Recte dn̄ica. xxij. post festū trinitatis. Redde rōem. Si aūt dimiserimus dimittet nob dn̄s. Exemplū de milite q̄ dimisit suo suo q occiderat frem suū. Recte dn̄ica infra octauas epīe in sermone. Prosbetis q̄ sit volūtas dei. Secōo notak in ꝟb ꝓpositꝰ btē marie magdalene dilectio quā habuit ad xp̄m. cuius ꝺr. dilexit mltū. Sūt aūt tria signa p q̄ ꝓbak vt q̄ hō diligat deū. Primus ē ꝟbi dei auditio. Secūdū ē bona q̄ rex operatio. Tercium ē dei cogitatio. Primū signum dilectiōis ē auditio ꝟbi dei. qz q̄cūq; aliquez diligit libenk audit loq̄ de eo. ⁊ diligit eos q̄. bona nūciant de eo. Sic q̄cūq; diligit deum certū signū ē q libēter audit loq̄ ⁊ p̄dicare de eo. ⁊ diligit eos q̄ ꝺeo p̄dicāt. Joh. viij. Qui ex deo ē ꝟba dei audit. Et dn̄s mittēs discipulos ad p̄dicādū ait Lu. x. Qui vos audit me audit. ⁊ q vos spnit me spnit. Et de illis ꝺr Joh. viij. Propterea vos nō auditis qz ex deo nō estis. Hoc signū dilectiōis inuenimus in btā maria magdalena. qz sedebat circa pedes dn̄i ⁊ audiebat ꝟba oris ei⁹. ⁊ seqbak dn̄z de loco ad locū vbi p̄dicabat vt eū sp audiret. Secōm signū dilectiōis ē q q diligit deum freq̄nter cogitat de eo. Nā ꝺr Mat. vi. Ubi ē thesaurus tu⁹ ibi est ⁊ cor tuū. Qui g̃ ponit thesaurū suū in deū freq̄nk cogitat de eo. Sic em̄ q turpiter amat sp cogitat de eo qꝺ amat sic q amat deū sp cogitat de ꝺo. Hoc signū dilectiōis inuenik in maria magd. q sp xp̄m in corde suo portabat. vñ cū dn̄s i sepulcro eet crebro illuc currebat. Et cū staret añ sepulcrū ⁊ introspiceret stabat retro eā ihesus in orto. ⁊ dixit. Mlr qd ploras. quē q̄ris. Illa āt existimās qz ortulan⁹ eet. Rndit. Si tu sustuliste eū dicito mihi. vbi posuisti eū. Ecce ū rndit.

Jhm ꝙro. sz dixit. Si tu sustulisti eū. putans ꝙ sic ihs erat i corde suo. ira eēt in corde oim hoim. In h ptz ꝙ sp cogitabat de eo. t cū essz in deserto trigita ānis. t singul' diebꝫ septies in ethera leuabat. certū est ꝙ xps a corde suo nūqz absens erat. Terciū signū dilectiōis ē ꝙ q diligit deū. pmpt⁹ ē ad oīa bona opa faciēda. Ore. Nūqz ē amor dei ociosus. opat em magꝫ si ē. sz si opari renuit amor nō ē. Nā ꝓbatio dilectōis exhibitio ē ogis. Hoc signū dilectiōis inuenimus in btā maria magdalena q ꝙ oīe tps vite sue post ascēsionē dñi ad bona opa faciēda accēsa erat. Naz legit de ea ꝙ post ascēsionē dñi cū sorore t fre suo t quib⁹dā alijs xpianis ab infidelibꝫ captꝫ. t i naui in mare sine gubernatore mittit vt sic oēs mergerent. Sz nutu dei marsilia puenerunt vbi cū null⁹ eos ad hospitiū recipe vellet. añ tēplū ydoloꝝ sub porticu morabāt. Cū autē maria videret pl'm idolis sacrificare assurgēs vultu placito. facie serena. lingua diserta eos ab idoloꝝ cultura reuocabat t xpm ꝫstātissime ꝓdicabat. Ait mirati sunt vniūsi ꝑ spē ꝑ facūdia. ꝑ dulcedie facūdie illi⁹. Nec mirū ꝙ os tā piū t tā pulcꝝ qđ pedibꝫ saluatoris infixerat oscula. ceteꝛ âplius ꝓbi dei spirarꝫ odorē. Post h aduenit ꝓnceps puīcie illi⁹ cū vxore sua vt ꝑ hīda ple ydol' imolaret. Cui maria sua sit vt in xpm crederet. Post aliqs dies apparuit maria magd. vxori ꝓncipis p somniū dicēs. Quare cū tot diuitijs abūdetis dimittitꝫ sctos di fame t frigore mori. dic viro tuo vt eis subueniat. Cūqz illa vigilaret t timeret dicere viro suo. apparuit ei scā nocte terribil'r. Cūqz adhuc timeret viro suo dicere apparuit ei tercia irato aīo t etiā viro dicēs. O tyrāne t iimice dei t ministeꝛ sathane quō iaces h in palacio tuo. t scos dei sine hospicio dimittꝫ. Et minas ei ponēs abscessit. Cūqz ābo euigilassent t sibi mutuo sōnia retulissent. receperūt illos in hospitiū eis necessaria mīstrātes. Cū aūt qđa die maria magd. ꝓdicaret. ꝓdict⁹ ꝓnceps dixit ei. Putas possē defendere fidē quā ꝓdicas. Cui illa. Et qđē illā defendere ꝑsto sum. Cui ꝓnceps cū ꝫuge dixit. Ecce dictis tuis obtpare pati sumus si a deo tuo quē ꝓdicas nob filiū impetraueris. Orauit aūt maria t vxoꝝ ꝓncipis filium ꝫcepit. Ꝓnceps aūt ꝓficisci voluit romā ad sanctū petꝝ vt videret si ꝙa eēnt q̄ maria ꝓdicaret. Vxoꝝ aūt ei⁹ noluit eū deserere licz maritus renueret. Dixit em̄. Te recedēte recedā. te veniēte veniā. te ꝙescēte ꝙescaz. Cui ait. Non sic fiat dña. qz cū tu sis guida in mari defacili piclitari posses. Ecōtra illa instabat t cū lacrimis pedibꝫ eius ꝓuoluta. tādē qđ petebat obtinuit. Maria ꝓ humerꝫ eoꝝ signū crucis iposuit ne antiqu⁹ hostis eos in aliq̄ itinere impediret. Nauē igit oīb⁹ necessarijs copiosissime onerātes cetera q̄ hēbāt in marie custodia relinq̄ntes ꝓficisci ceperūt. Jā vnius diei cursu t noctꝫ ꝫsūmato. cepit nimiū mare itumescere t vent⁹ flare. ita vt oēs t marime matrona guida t debil'tā seua iundatiōe fluctuū q̄ssari guissimis āgustijs vrgerent. intīm ꝙ in ea subito dolor ꝓtus irruit t inf angustias vētris t pluras ꝑis filiū ꝑturbes expirauit. Puer aūt plorās t vbera q̄rens mirabil'r palpitabat. Princeps aūt ille multū turbat⁹ oīb⁹ secū flentib⁹ dixit. Heu miser qđ factā fili desiderauī t matrē cū filio ꝓdidi. Nec et sil'ia pl'a lamētabat. Maure āt instabāt vt corpus eīcerēt. Ipse em̄ eōs rogabat t nihil ꝓfec sz videntes insulā q̄ndā in mari ad pces ꝓncipis illuc applicantes corpus deportauerūt. t ipse puerꝝ māmillis mris apposuit cū multis lacrimis dicēs. O maria magdalēa cur mihi talē filiū dedisti vt matrē cū filio mirabil'r deserē cū nō sit qđ eū nutriat. Ecce tibi eū ꝫmendo cui oīa ꝫmisi. t ponēs eū sup corp⁹ vxoꝛ pallio eū coopit t abscessit. Cū q̄z ad btm petrū venisset t sibi oīa retulisset. Petr⁹ inḋit. Crede in xpm t ne timeas vxoꝛ tua nō ē moꝛ tua sz doꝛmit. Cūqz de fide a petro diligenter eēt instruct⁹. bienū spacio iā elapso naue ꝫscēdens repatriare curauit. Cūqz nauigaret dño disponēte iuxꝝ collē in q̄ corpus vxoris sue cū puero positū fuerat puenert. Qui ꝑce t ꝑcio eos ad ibi applicandū induxit. Puer aūt ibi a btā maria magd. incolumis ꝫsuar⁹ freqnt ad littus ꝓcedebat. Ait cuz applicuisset vidit puerꝝ more solito in littoꝛe maris cū lapillis ludētē. t qđnā essz āmirari nō desinēs de ipha epilꝫe. Quē cū videt puerul⁹ cū nūqz tale qđ vidisset expauit. t ad solita recurrit mris vbera. t occulte sub clamide latitabat. Peregrinus ꝙo vt manifest⁹ videret factū illuc accessit t puerꝝ pulcerrimū mris vbera sugētez ꝛuenit t accipiēs puerꝝ ait. O btā maria magdalena q̄ felix essem q̄ mihi cūcta ꝓspera adueniss̄ent si vxoꝛ mea mō respiraret t mecū repatriare valeret. Scio eq̄dē t ꝓcul dubio credo ꝙ tu q̄ puerꝝ istū mihi dedisti t i hac ripa p bienū pauisti poteꝛ mīez pce tua ꝑstine spiritati restituere. Ad hec ꝙba mis respirauit t q̄si de sōno euigilās ait. Magni meriti es maria magd. q̄ mihi in ptu affuisti t meritis tuis vitā mihi reuocasti. Ad⁹ ille audiēs ait. Cuius ne ꝫiunx mea dilecta. Illa ait. Uiuo eq̄dē t nūc ꝓmo ō pegrinatōe ō q̄ t tu venisti vīo. Et sic bt⁹ pet⁹ te hierl'mā duxit ad oīa loca i q̄bꝫ xps passus ē sepult⁹ t moꝛtu⁹ t alia pl'a loca oīdit. sic t ego cuz btā maria magd. duce t comite vob cū fui t singl'a loca ꝫsperi t ꝫspecta mēoꝛie ꝫmēdaui. t icipiēs oīa loca in quib⁹ dñs passus ē. t mirabilia q̄ vir vide

rat adeo plane explicuit vt nec in vno articulo deuiaret. Tūc pegrin⁹ recepta ꝓiuge z puero nauē letus ꝓscēdit z marsilie portib⁹ applicuerūt. Et egressi iuenerī btāz mariā magdalenā cū suis discipul' ꝑdicātē. z pedibꝰ ei⁹ pluti grās egerūt. z oia q̄ eis acciderāt narrauerūt. z a btō maximio baptisma susceperūt Tūc in ciuitate marsilia oīa ydola destruxerūt z xp̄i ecclias ꝓstruxerī. z btm̄ lazarꝝ in eius dē ciuitatis epm̄ vnanimit elegerūt. Deinde venit magdalena cū ceteris ad ciuitatē aquēsez z ibidē ꝓpm̄ ꝑdicatiōe ad fidē xp̄i ꝓuit. vbi z btūs maximinus in epm̄ ordiatus ē. Inter ea btā maria magdalena supne ꝓtēplatōnis auida a sprimā heremū petijt z ibidē triginta ānis hoīb⁹ incognita mānsit. vt dictū ē in ꝓcedenti f. Exēplū. hō q̄dā in captiuitate positus sepe mariā magdalenā iuocabat. Et ecce q̄dā nocte mlier speciosa ei apparuit vincula frangēs z ei ianuam reserās ipm̄ abire iussit. Qui se absolutū videns ꝓtinus effugit z euasit Aliud exēplū. Clericus q̄daz de flādria noīe stephanus in tātā sceleꝝ īmanitatē ceciderat q̄ oīa exercens flagicia ea q̄ salut' erāt nō solū nō facere sz nec audire volebat. In btāz tm̄ mariā madalenā deuotionē hūs ei⁹ vigiliaz ieiunabat z ei⁹ festū colebat. Dū igit' tumultū ei⁹ visitrass maria magdalena nec ex toto dormīeti nec ex toto vigilanti tāq̄ ml'r formosa lugubres oc'los gerēs z duoꝝ āgeloꝝ dextra leuaq̄ sustētata ꝑstidio apparuit ei z dixit. Cur q̄so o stephane indigē meris meis facta repēdis. Cur labiaꝝ meoꝝ instātia nll'a penitus mouer's ꝓpūctiōe. Ex q̄ eīm deuotōz in me hāc cepisti p te dūm instāter exorauī. surge ḡ z penitere. Nec ego eīm te deserā donec dño fueris recōciliatus. Ille igit' mox tantā grām in se meruit q̄ seculo abrenūciās religionē īroiuit: z pfectissime vite fuit. In cui⁹ morte maria magdalena aīam ei⁹ q̄si colūbaz candidā cū laudib⁹ in celū sustulit. Itē maria magdalena a magdalo castro cognoīata clarissimis ē ortа natalib⁹ vtpote ex regia stirpe descēdē tib⁹. cui⁹ p̄ syrus. mr̄ ꝙo eucharia nūcupata ē. Hec cuz fre suo lazaro z sorore sua martha magdalū castꝝ q̄d est scd̄o miliario a geneza reth. z bethaniā q̄ ē iuxta hierl'm. z magnā p tē birl'imoꝝ possidebat. Que tm̄ oīa tal'r inter se diuiserūt q̄ maria magdalū a q̄ z magdalena nūcupata ē. z lazarus ptē vrbis hierl'm z martha bethaniā possederūt Cū aūt maria magdalena totā se delicijs corpis exponeret. z lazarus militie plus vacaret. martha prudens ptes sororis z frīs z suā strēnue gubnabat. z militib⁹ suis z famul' ac paupib⁹ necessaria mīstrabat. Oīa tm̄ hec post ascēsiōz dñi vendiderūt z ad pedes apl'oꝝ posuerūt. Cuz igit' magdalena diuitijs abūdaret. Et qz rex affluētiā voluptas carnis secū. q̄nto diuitijs z pulcritudine splēduit. tāto corpus suū voluptati substrauit. Tm̄ iā noīe ꝓpio pdito peccatrix ꝙ sueuerat appellari. sicut habet' in ꝓncipio ꝑcedentis fmonis.

De sancto Jacobo, Ser. XLIX.

Potestis bibere calicē quē ego bibiturus sum. Mat. xx. Nota q̄ duplex ē calix in sacra scptura. i. calix dei z diaboli. Deus ꝓpinat suis triplicem calicē. Primus ē tribulatiōis z passiōis quē xp̄s psonal'r bibit. Hic q̄ in pn̄ti euāgelio dixit dñs ad iohēz z iacobū. Si potest's bibere calicē. i. pati passiōez z amarā mortē quā ego debeo pati. tūc potest's sedere ad dexterā z ad sinistrā in regno meo. De isto calice ꝓmo bibit xp̄us medicus nr̄ ne abhorreret egrotos. Hūc calicē ꝓpinauit dñs multis' scīs in q̄b⁹ n̄ fuit egritudo mortal' pcti. Hīc btē ꝙginī. iohānī baptiste. iohī euāgeliste. z multis' alijs q̄ pctm̄ mortale nō hēbāt z tm̄ patiebāt. Quid ḡ de pctōrib⁹ q̄ nolūt pati. Unde obijcit dñs pctōrib⁹ q̄ nolūt h̄ pati. Dicit. xlix. Ecce q̄b⁹ nō erat iudiciū vt biberēt calicē bibētes biberūt. z tu q̄si īnocēs relinq̄ris. Nō eris īnocēs sz bibēs bibes. Hoc ꝙbū terribile ē oīb⁹ pctōribꝰ. Quō btūs iacob⁹ hūc calicē bibit ptz in h̄ q̄ collū suū exposuit Recīre in fmōe seq̄nti Hcōs calix quē ꝓpinat dñs z ꝓpinaturus ē charis suis ē calix eterne iocūditat's. Illū ꝓpinabit in alia vita sz nō nisi illis q̄ gustauerūt calicē tribulationis in ista vita. Legit' eīm q̄ Jouinian⁹ habuit in palacio suo duo dolia in vno fuit optimū vīnū. in alio valde amarꝝ Quicūq̄ volebat bibere de bono optebat eū ꝓmo gustare de amaro. Sic q̄cūq̄ vult bibere de vino eterne iocūditat's optet eū h̄ de calice tribulatōis gustare. Et bñ ꝑt dici gustatio q̄dā. Est eī tm̄ vna gutta q̄q̄d patit' h̄ respectu eterne iocūditat's q̄ sine fine erit. Tm̄ apls Ro. viij. Nō sunt ꝙdigne passiōes hui⁹ tp̄is ad futurā gl'iam q̄ reuelabit' in nob. De isto dicit dñs p ps̄. Calix me⁹ inebrians q̄p̄clarus ē qz nō erūt ibi feces alicuius dolozis. Istū calicē desiderauit dauid dicēs. Sic ceruus desiderat ad fontes aq̄z. ita ds̄iderat aīa mea ad te ds̄. sitiuit aīa mea tē. Itē. Satiabor cū apparuerit gl'ia tua. Dicemus z nos cū augustino q̄ ait. Sitio dñe sitio. fons vite es tu. satia me. Istū calicē bibit btūs iacob⁹ mō in regno celoꝝ. z q̄ ei⁹ procinīū implorāt suis meritis ad fontē vite puēire potert. Hugo de scto victore dic. q̄ cū q̄dā pegrinus ad scm̄ iacobum pgat. diabolus ei in specie beati iacobi apparuit. z de miseria huius vite multū cōmemorans consuluit vt seipsum occideret.

Mox ille gladiuz accepit z seipm interfecit. Et cū ille in cui⁹ domo hospitat⁹ fuerat suspectus hꝛēt: ꝯtinuo q̄ mortuus fuerat surrexit. Retulit ẜo q̄ cū demon q̄ eū decepat ad supplicia ipm duxisset. mox beatus Jacobus occurrit z ereptū ad thronū iudicis deduxit. z vt vite restitueret obtinuit. dyabolus etiā p/pinat ꝯbusdā suis suos calices. Primus calix ē carnalis delectatio. q̄ videt valde dulcz esse. ſz cū inebriati fuerīt tūc ꝓpinat calicē eterne dānatiōis. De illo calice figaratū ē Beñ. xl. vbi ꝺr q̄ pincerna regis exñs in carcere vidit ī somnis vitē vnā in q̄ erāt tres ꝓpagines crescentes paulatim in gēmas. et post flores vuas matureſcere. q̄s exꝓmebat ī calicē pharaonis. Pincerna ī carcerat⁹ ſignat pctōrem q̄ renet in carcere dyaboli. Somnia q̄ videt sūt diuerse cogitatiōes z desideria mala z inutilia q̄b occupat cor suū. Et sic dormiēs excitatus nihil inuenit de oīb q̄ somniauit. sic pctōr post q̄z excitatus fuerit a morte nihil inueniet de oīb q̄ hic desiderauit z ꝯgregauit. pſ. Dormierūt somnū suū z nihil inuenerūt oēs viri diuitiaz in mānib⁹ suis. ſ. auari. Per vitē quā vidit ſignat mūdana ꝯcupīa. de q̄ exeūt tres ꝓpagines p q̄s fcat triplex ꝯcupīa De q̄b ꝺr. i. Joh. ij. Omne q̄ in mūdo ē aut ē ꝯcupīa oculoz. i. auaricia. aut ꝯcupīa carnis i. luxuria. aut ſuꝑbia vite. Iste ꝓpagines crescūt z faciūt botros q̄s pctā accumulāt z q̄n mature sūt. i. q̄n peccare in ꝯsuetudinē duxerūt. tūc exꝓmūt in calicē pharaōis. i. diaboli. Peccāt ei sine timore. intīm em pctor iebriat mūdanis delectatiōib⁹ q̄ nō curat nec deum nec diabolū. Et q̄n sic inebriatus ē tūc ꝓpinat sibi diabol⁹ aliū calicē. ſ. calicē ꝯfusiōis. Nū q̄z ei fuit aliqs diu diabolo q̄n ꝯfundet ipm tandē vel ꝑ vt in futuro. sic videm⁹ in furib⁹ z in latronib⁹ z in adulteris. Furank em̄ hodie z cras vel ꝑ annū vel ꝑ duos. tandē mānifestū fit z ꝯphendūt z ꝯfundūt. Itē luxuriat aliqs ꝑ annū vl ꝑ duos. tandē mānifestū fit z ꝯfundit. Sic diabolus ꝓmo inebrat pctōres ꝑ delectationē pcti z postea ꝯfūdit eos. Istō figuratū ē. iiij. Regū vlt. vbi ꝺr. q̄ nabucho donosor rex babilōis cepit sedechiā z oēs filios ei⁹ occidit z eruit sibi oculos. z vinxit eum duabꝫ catbenis duxit eū in babilonē. Et ī q̄dā solēnitate intīm ei illusit coꝝ oīb⁹ hospitib⁹ q̄ ꝑ mag̃ tribulatiōe z ꝯfusiōe mortuus ē. Nabuchodonosor fcat diabolū q̄ cepit sedechiā. i. pctōrē ꝑ ꝓsensū pcti. z interfecit oēs filios ei⁹. i. oīa bona opa sua mortificauit. et eruit sibi ābos oculos. dextz ne respiciat gaudiū eternū. sinistrū ne respiciat penā inferni. Et ligat eū catbenis duabꝫ Una ē pnitas ad pcm̄ siue ad malū. alia ē difficultas ad bonū Et ducit eū in babilonē. i. in ꝯfusionē. z inebriat eū calice pnītis ꝯfusiōis pctm̄ suū mānifestando vt iudas q̄ seipm suspendit. z duos sacerdotes q̄ iuste damnauerūt susannā. vt ꝺr. Dañ. xiij. Si aūt ꝓtingeret q̄ nō ꝓpinaret illū calicē in pnti. ira q̄ pctm̄ maneat occultū m̄ ꝓpinat sibi post mortē calicē eterne dānatiōis. de q̄ dic̄ pſ. Ignis sulphur spūs procellaz ps calicis eoz. Cupidi q̄ igne auaricie delectant potēt calice ignis infernalis. Luxuriosi q̄ in fetida luxuria delectant potent calice sulpuris. Superbi q̄ alios oppmūt ꝑ dñationem spūs procellaz ps calicis eoz.

De eodem. Sermo. L.

Procedēs aūt ie/sus vidit alios duos frēs Jacobum zebedei z iohem frēm eius in naui cū zebedeo pīe eoz reficientes rhetia sua. z vocauit eos. Mar. iij. Nota q̄ dñs vocauit btm̄ iacobū de mari. ꝑ q̄ ſigt mōs. z b̄ ꝓpter m̄ta. Qui em̄ nauigāt sp sūt in piculo corpis eoz z rexdonec veniāt ad portū bonū. z alis nūq̄z sūt securi. sic q̄diu fluctuam⁹ in h̄ mōdo hui⁹ mīsere vite nūq̄z ei im⁹ securi ſz sp sum⁹ in pīculo corpis z bonoz. In piculo vite sum⁹. q̄ nullus securus ē q̄ viuat ꝑ istū diē vel crastinū. Et q̄ maī⁹ ē z piculosi⁹ nullus scit vtrū de loco in q̄ nūc ē viu⁹ recedat Beñ. Nihil certius morte z nihil incertiꝰ hora mortis. Isid. Sollicite dz vnuſq̄q̄z viuere z terminū vite sue ꝓsiderare. vt d ꝓplatōe illi⁹ hui⁹ seculi blādicias fugiat. Un̄ sept̄ū ē Eccli. vij. In oīb⁹ operib⁹ tuis mēorare nouissima tua z in eternū nō pec. Beñ. Ingēs mihi negociū in manib⁹ ē. vita me fugit. mors me seq̄t. q̄tidie aliq̄ vite mee ps demit. z diē pnez cū morte diuido. Aug. Clamat mortu⁹ de sepulcro q̄ dā voce. Attende me cogīsce te z ꝓsidera ossa mea vt sic exardescat tibi luxuria tua z auaricia tua. Qz q̄d tu es ego fui. q̄d ego sū tu eris Periculosius est mare mūdi q̄z mare vez. q̄ ibi inter decē naues vix vna pumit. h̄ iter decē vix vn⁹ saluat. Ber. Pericla hui⁹ mundi pbat trāseūtiū raritas z peuntiū multitudo. Sic ptz q̄ q̄ nauigāt in mare hui⁹ mōdi nūq̄z erūt securi. z ꝓpter b̄ valde pīculosū ē q̄ q̄diu hō fluctuat in mari hui⁹ mōdi q̄ nūq̄z erit securus de aīa. q̄z sic̄ ꝺr Eccl⁹. ix. Nemo scit vtz amore an odio dign⁹ sit. vtz sit filius eterne vite vel eterne dānatiōis. Itē q̄ nauigant in mari nūq̄z sūt securi de bonis. sic q̄diu sum⁹ in hac vita nūq̄z sum⁹ securi de bonis. Si volum⁹ intelligere de bonis tpalib⁹ possumus Videmus em̄ q̄ q̄ mō est diues q̄ annū vel q̄ mēsem ē paup. z aliq̄n ꝓtingit q̄ vna die hō bona h̄z sufficiētia. seq̄nti die nihil. q̄z ignis vel aq̄ abstulit sibi totū. Si aūt volum⁹ istel

ligere de bōis spūalibꝫ ītez nll's secur⁹ est. qz nll's scit vtz in tota vita sua vnq̄z fecerit vnuz bonū op⁹ qđ erat deo acceptū. q̄z uis toto tēpe vite sue deo fuuit. Itē nll's est secur⁹ de bōis suis spūalibꝫ. qz p vnū pēm pdet oīa bona sua q̄ in tota vita sua ꝯgregauit. Exēplum. Trigīta viri ad scm̄ iacobū ꝓperātes sibi mutuo fidē ꝓmiserūt excepto vno. Accidit aūt q vn⁹ eoz infirmabat̄ et ab oīb⁹ relinq̄tur sed ab illo q̄ ñ ꝓmisat fidē custodiē. Ad vespaz ille mozit. et cū ille sol⁹ essz in cāpo cū mortuo et timeret. venit. b. iacobꝫ in eq̄ ꝯsolās eū. et accepit mortuū añ se et viuū retro se sup equū. et deduxit ī nocte illa illos. xv. dietas vsz ad dimidiā leucā iuxꝫ ꝯpostellā. et deponens eos dixit. Vade et dic canōicꝫ meis vt pegrinū meum sepeliāt. et dic socijs eⁱ⁹ q̄ ꝓpter infidelitatē eoz oēm pegrinat oēm suā pdidert. Itē q̄ nauigāt in mari mltas sepe sustinēt ĩsidias a piratis q̄ nituñ eos capere spoliari et submergere. Sic q̄z diu sum⁹ et fluctuam⁹ in h⁹ mōdo mltas sustinemus ĩsidias ĩmicoz nrōz. s. demonū. q̄ ĩsidiant nob in oī loco vt ī ps. Insidiant vt rapiat paupem. Ore. Frēs ī via sum⁹ q̄ ad patriā pgim⁹. malignī aūt spūs q̄si latrūculi iter nr̄m obsidēt. Itē Ore. Malign⁹ spūs cogitatōi. locutōi et opi nr̄e sp ĩsistit. si forte q̄d iueniat vñ apō exam̄ eterni iudicꝫ accusatoz existat. Per. Heu mihi vndiq̄z mihi bella. vndiq̄z mihi tēptam̄ta. vndiq̄z pīcla. q̄cūq̄z me ꝓtā nlla securitas. et q̄to hō magꝫ deo fuire studet. tanto magꝫ dyabol⁹ sibi repugre ꝓtēdit et ĩsidiat vt eū decipiat. Ore. Postꝫ nr̄ q̄to magꝫ nos sibi ꝛbellare ꝯspiē. tato magꝫ ipugnare ītendit. Exemplū in q̄dā pegrino volēte ire ad scm̄ iacobū. cui dyabol⁹ in spē scī iacobi appuit. vt ī pceđ. fmo. hz. Itē in mari pisces maiores deuorāt mīores. ita ī mari h⁹ mōdi diuites et potentes oppmūt paupes et deuorāt et deglutiunt eos qñ eos spoliāt et bōa sua ĩiuste auferūt et eos fame mozi pmittūt. Jaco. ij. Nōne diuites p potētiā oppzimūt vos et trahūt vos ad iudicia. Sepe tñ ꝓuēgit q̄ illi q̄ seiauerūt fame moziunt. et alīq̄ q̄ nō laborauerūt bñ vluunt ꝺ laboze eoz. Sepe ēt occasionē falsam q̄rūt vt eis sua auferāt. culpā facientes vbi ñ est. sic pz ī illo q̄ posuit ciphū in malbā pegrini. et ipi furtū ĩponēs. oīa bona sua abstulit. Ar ꝓpter huiusmōi falsitatē mōs ꝓpat mari. Dieront. Si sciderē mōs cultello ꝓtez nil iueniꝫ in eo ni si falsitas. Itē q̄ nauigāt in mari sustinēt multas tribulatōes. tēpestates. et pluuias. grādinē. et niuē. frig⁹. et calozē. famē. sitim. duz cibū duz lectū. et duz vestimētū añq̄z pueniat ad portū. et cū puenerīt et pspati fuerīt. oīm obliuiscunt et libēter sustinuerūt. Sic oportet et nos facere q̄diu sum⁹ et fluctuam⁹ in mari h⁹ mōdi si volum⁹ ad portū salutꝫ eterne puenire oportz nos mlta sustinere famē. sitim. frig⁹. calozē. labozē. et psecutōes. qz sic nauigauit xp̄s dñs nr̄ in nauī scē crucꝫ p mare h⁹ mōdi. sic et. b. iacobꝫ dñs ait dñs. Potestꝫ bibe calicē quē ego bibiturus sum. ꝛc

Ad vincula petri Sermo. LI.

Festuz beati petri ad vincla q̄tuoz de causis celebrat. Prīo in memoriā libatōnis scī petri. Herodes rex volēs placere iudeis apphendit. b. petz cū pdicaret in iudea. et misit eū in carcerē in diebꝫ azimoz volens post pascа eū pñtare ppl'o. Et ꝺmisit eū q̄tuoz q̄ternionibꝫ militū ad custodiēduz. Quaternio ꝺr miles q̄ q̄tuoz hz sub se milites. et erāt milites sedeci q̄ eū custodiebāt. Ar fideles turbati orauerūt ꝺm ꝓ eo vt eū eriꝑet. Cū aūt dies instaret vt eū pducere vellet et pñtare popl'o ad occidēdū. In ipa nocte erat petr⁹ dormiēs inter duos milites vinct⁹ catheniꝫ duabꝫ. et custodes añ ostiū custodiebāt carcerē Et ecce angelus dñi astitit. et luñ refulsit in hitaclo carceriꝫ pcussoqz latere petri excitauit eū di. Surge velociter. Et stati cecidert cathene de mānibꝫ eⁱ⁹. Et dixit ei āgel⁹. Precingere et calcia te caligas tuas. et fec sic. Deposuerat eñ petr⁹ cingulū ꝓpter molestiā carceriꝫ. In q̄ dat exēplū viris scīs q̄ ī āgustia lz aliq̄d relaxare de rigore ozdīs. et addidit āgel⁹. Circūda tibi vestimētū tuū. et seqre me. Et exiēs seqbat eū. nesciēs q̄a ꝺm est qđ fiebat p āgelū. i. ñ putabat ī rei ꝙritate fieri sz in ymaginaria visiōe oñdi. Trāseūtes aūt p primā et scḋam custodiā. i. primū q̄ternionē cū suis. et scḋm cū suis. venert ad portam ferreā q̄ ducit ad ciuitatē q̄ putat fuisse in atrio carceriꝫ. Carcer em̄ hēbat atriū. et fuit ex ciuitatē. q̄ vitro. i. ex seipa apta est eis. Et exeuntes ꝓcesserūt in vicū vnū. et ꝺfestim ꝺcessit angel⁹ ab eo. vt sciret petr⁹ se in ꝙritate de carcere eductū. Tūc petr⁹ ad se reūsus. qz fuat in maxio stupoze dixit. Nūc scio ꝙe qz misit dominꝰ āgelū suū et eripuit me de manu herodiꝫ et de oī expectatōe pleb iudeoz. Venit em̄ petr⁹ eadē nocte ad domū q̄ndā vbi erant multi xp̄iani ꝯgregati vt orarēt ꝓ petro. Et cū pulsaret petr⁹ venit puella. q̄ vt ꝯgnouit vocē petri nō apuit ianuā. sed retro cucurrit et nunciauit petz stare añ ianuā. et dixerūt illā fantasiari. scientes petz ī carcere eē. Quidā aūt dixerūt q̄ essz āgel⁹ petri. Cū aūt apuissent et vidissent eū. obstupuerūt et admirati sunt. Ipe aūt annuit eis manu vt cū silentio loq̄rent. et narrauit eis oīa. In memoriā h⁹ libatōis celebratur hoc festū. Et est pria cā Scda causa est Cū alexāder papa sert⁹ p⁹ btm̄ petz a quirino ĩcarcerat⁹ essz. vēit filia q̄rini infirma. noie

Balbina. volēs oscular vincla pape vt sanitatē recipet. Cui alexāder dixit. Noli filia mea has meas oscular carbenas. sz botas scī petri apl'i diligēter inqre. qs deuote oscular sanitatē recipies. Quirin⁹ ḡ in carcere vbi petr⁹ detētus erat diligēter botas inqrī fecit. easq; cuz iuenisset filie sue oscular dedit. Illa mox vt osculata est vincla bñficiū sanitatz est itegre p secuta. Tūc qrin⁹ veniā petēs alexādz ꝺ carcere extraxit. z ipe cū familia z alijs qꝫ plibus baptisma suscepit. Tūc scūs alexāder hoc festum in kalēdis augusti celebrādū instituit. z in honorē scī petri apl'i eccl'iam fabcauit. vbi vincla reposuit z ad vincla noiauit. vbi i hac die m'rti ppl'i ꝓuenīūt. z vincla bti petri oscular. Tercia cā est. qz romani ꝓpter qndam victoriā qm habuit cesar august⁹ pria die augusti hanc diē solēnisabāt. Legz em̄ q octauianus imperator z anthoni⁹ cū eēnt sibiinuicez affinitate ꝓiūcti. sic iter se mōi tot⁹ impiū diuiserūt. vt Octauian⁹ in occidēte ytaliā. gallia. hyspaniā. Anthoni⁹ ꝯo in oriēte asyam. pontū z frigiā possederēt. Anthoni⁹ ꝯo lasciuus z lubric⁹ cū sororē Octauiam in vxorem hz̄et. ipam repudiauit. z cleopatrā reginā egypti in vxorē accepit. Ob hō indignat⁹ octauianus manu armata in asyā ꝯ āthoniū pcessit z ipm in oīb⁹ supauit. Tūc anthoni⁹ z cleopatra victi fugierūt. ac seipos p dolore nimio occiderūt. Egypti ꝯo regnū octauian⁹ ōstruxit et romanā puinciā fec. Ins alexādriā prexit. z oīb⁹ eam diuitīs spoliās romā ipam trāsuexit. Un intantū rēpublicā auxit vt p vno denario ꝺaret qō añ qnqz vendebat. Et qz ciuilia bella valde vrbē deuastauerāt. ita eā renouauit q ditat. Inuēi latericiam. relinq; marmoreā. Quia ḡ intātū rēpublicā auxerat. august⁹ vocat⁹ est. Un ab eo augusti vocati sūt. q sibi in impio successerūt. Sic a Julio cesare auūculo ei⁹ cesares appellabant. Un z hūc mēsem vocabāt augustū q pus sextil' vocabat qa a marcio sertus erat. ppl's suo noīe ītitulauit eū augustū vocās. In memoriam vtiqz z honorē illi⁹ victorie qm pria die augusti octauian⁹ habuit oēs romani hac die solēnisabāt vsqz ad tps theodosij imperatoz. q cepit regre āno dñi. cccc. xvi. Audoria igit̄ pdēi theodosij imperatoz filia vxor valētiniāi iherosolimā ex voto prexit. vbi qdaz iude⁹ p magī munere duas ei carbenas obtulit. cū qbꝫ sub Herode petr⁹ apl's vinct⁹ fuit. Cū igit romā redūsz ī kaleñ. augusti ex voto in honorē imperatoz gētil' romanos solēnisare vidēs. dolebat q damnato hoī rātus honor exhiberet. cogitansqz q nō de facili eos a tali ꝓsuetudie reuocare possz cogitādo tractauit vt obfuātia qdē sic staret. sed in honorē scī petri sic fieret. z illū diem ad vincla vnīūsus ppl's noīaret. Hac igz habita collatōe cū scō Pelagio papa ppl'm blandis exhortatōib⁹ induxerūt vt obliuiōi traderetur mēoria prīcipis paganoz. z celebz fieret memoria prīcipis apl'oz. Qō dū cūctz placuisz illa carbēas qs de ibrl'm attulerat ptulit z populo oñdit. Papa ꝯo z illā carbenā q sub Nerone idē apl's vinct⁹ fuat ptulerat. Hac igz illis ꝓsociata ita miracl'ose vna carbena fcā ē ac cū sp vna z eadē extitisz. Un papa z regia statuerūt vt qō hoim indiscreta religio faciebat gētili dānato mutata ī melī⁹ faceret apl'oz prīcipi petro. Ista igz vincla papa cū regia ī ecclesia scī petri ad vincla posuit. z ipaz cū muneribꝫ m'tz z priuilegijs dotauit. ac pdēam die vbiqz celebrādā instituit. Nec Beꝺ. Quarta cā instōis h⁹ festi est q dns btm petz mirabil'r a vincl'a absoluit. z eidē ligādi atqz soluēdi ptātē dedit. Nos ḡ ei⁹ solēnitatē celebrare dēmus vt a vincl'is nris ei⁹ pcibꝫ z meritis liberemur. Sciēdū aūt q septē sūt vincla qbus ligat dyabol⁹ qmlibꝫ pctōrē. Req. ī f. seqnti.

De eodē. Ser. LII.

Petrus ad se re

uersus dixit xc. Acts. xij. In epla hodierna agit̄ quō herodes icarcerauit btm̄ petz. Per herodē sigtur dyabolus. Herodes em̄ iterpt̄at gl'ans in pellib⁹ vt in pulcritudie. Dyabol⁹ em̄ gl'iabat in pulcritudie sua. z erexit se ꝯ ōm z cecidit in abyssum. Isa. xiiij. Quō cecidisti lucifer q mane oriebaris Et seqtur. Perdidisti sapiaz in decore tuo. Iste icarcerauit btm̄ petz. i. malū xp̄ianū. Sic em̄ petr⁹ negauit xp̄z. sic mali xp̄iani abnegāt xp̄m qñ peccāt. Un apl's ad Titū. i. Cōfitent se verb noſſe ōm. factz aūt negāt Captū aūt pctōrē ligat septē carbenis q signt p septē fines q̄ samson fuat alligat⁹. Judicum. xvi. Per qs etiā itelligunt septem pcta mortalia. Primū vincl'm est supbia. h⁹ vincl'o dyabol⁹ ligat oc'los supboz. ita q ñ pñt neqz volūt respicere terrā de q̄ nati sunt. Eccl'. x. Quid supbis terra z cinis. Oc'los hñt elevatos in altuz z iō maledēi sunt a dño. Prou. xxx. Maledicta generatō c⁹ excelsi sunt oc'li. z palpebre ei⁹ in altū surrecte. Isto vincl'm hō dz rūperanqz fortz samson p ꝙam cordis humilitatē. sic Dauid q dicebat. Humiliat⁹ sum z liberauit me Dyabol⁹ em̄ cuz excecaūat vt supbe nūeraret ppl'm suū. z iō dns plegauit ppl'm suū. vt ōz ij. Re. xxuij. Sed cū humiliaret se dicens. Ego sum q peccaui. iste oues q̄d fecerūt. stati libat⁹ est a vincl'o dyaboli. s. a supbia ¶ Scōm vinculū est inuidia. Isto vincl'o ligat dyabol⁹ aures inuidi. qz inuidus non pōt audire aliqō bonū de prio suo nisi doleat. sic iudei q̄ ꝓiebāt aures suas qñ stephanus ꝓmēdauit xp̄um vt

dr Act'. vij. Sen. Utinā iuidi in oīb ciuita. tib aures hīent vt de pfectib oīm tor q̄retur Istud vinc'm dz rūpi p ꝑam caritatē. qz cari tas nō gaudet ō malo alteri⁹. ſz magꝭ dolz tā q̄ de ꝓꝛio malo. i. ad Cor. xiij. Caritas benig̃ est. z ſp ꝓgaudet benignitati Tercīū vinculum est ira. Isto vinc'o ligat dyabol⁹ cor hoīs q̄ fit iracūdus. z nescit aliq̄d cogitare de eo. ſz cogitat quō ſe vindicare possz. Damaſ. Ira est desiderīū vindicte. Quātū aūt ira nocet hoī dr puer. xxix. Qui ad indignandū facilis est. erit ad oīa pctā pnior. Aug. Janua oīum vicioꝝ est iracūdia. q̄ clausa ꝑtib interius dabit reḡes. qz ad oē facin⁹ aut sabik irati aius Istud vinc'm dz rūpi p modestiā z patiētiaz puer. xvi. Melior est patiēs viro forti Quartum vinc'm est accidia. Isto vinc'o ligat dyabolus pedes hoīs. ita q̄ ñ pmittit eū ire ad ecclesiā. ad ꝓmonē. ad indulgentias. z ad q̄libet bona opa facienda cū tardū facit. Prou. vi. O piger vade ad formicā z ꝓsidera vias eius. i. oparōes. discē ab ea sapiam. q̄ cū nō hēat pce ptorē. i. rōem sīē hō. tñ prepat sibi in estate qō ꝓmedat in hyeme. In hac enim vita est estas. Post hāc vitā venit hyems. q̄ nēo pōt opari. Istud vinc'm dz rūpi p bonā oparōem. Job. ix. O pami dū dies est. venit em nox q̄n opari nō ſz ¶ Quintū vinc'um est auaricia. Isto vinc'o ligat dyabol⁹ man⁹ auari. z ñ pmittit eū eleōsynas dare. Aug. ¶ Maledict⁹ dispēsator auar⁹ c⁹ larg⁹ est dñs. Isti dicet in die iudicij. Ite maledicti in ig. eter. Esurui z nō dedist mihi mā. Istud vinc'm dz rūpi p elemosinaz largitōem. Eccl'. vij. Fili ñ sit man⁹ tua porrecta ad accipiendū sed ad dandum collcā. ¶ Sextū vinc'm est gula. Isto vinculo ligat dyabol⁹ totū cor⁹ hoīs z facē eum ipotentem ad resistēdū carnalib desideriis. Isto vinculō dz rūpi p iciuniū. Piero. Sumēda sunt alimēta sicut medicamēta. q̄ si ex mēsurā capiūtur nō sanitas ſz mors acq̄rit Septim vinculū est luxuria: Isto vinc'o ligat hō q̄ vix bonum pt cogitare. i. Cor. vi. Qui formicatur in cor⁹ suū peccat. Istud vinc'm dz rūpi p cor poris mortificatōz. Col'. iij. Mortificate mēbra vestra q̄ sunt sup terrā. fornicatōem. imūdiciā. libidinē vitate ꝓpter q̄ venit ira dei in filios diffidētie. Si aūt aliq̄ istoꝝ vinc'oꝝ sumus ligati. dēmus iuocare auxiliū bt̄i Petri cui dñs prātē soluēdi atq̄ ligādi tribuit Exemplū. Apud colonīā ciuitatē in monasterio scī petri erat q̄dā monach⁹ leuis lubric⁹ z lasciuus. Hic dū subita morte fuisset p̄uentus ad iudicē ducit. z pēa ꝓpria ipz accusabāt. Unū pēm dixit. Ego sum ſupbia tua q̄ te sup alios extulisti. Aliud dixit. Ego sum cupiditas tua q̄ ſp q̄ōm ꝓcupisti. Aliud dixit. Ego sum mendaciū tuū in q̄ mentiēdo peccasti. Bāct⁹ aūr petrus c⁹ monach⁹ erat venit. z p eo intercessit. Cui rndit iudex. Quō saluus fieri pōt q̄ tāta scelera ꝓmisit. Rogāte aūt bt̄o petro cuz bt̄a ꝙgine maria iussit iudex vt aīa ei⁹ ad cor pus rediret z pniam ageret Statim bt̄us petrus cū clauē q̄m in manu tenuit demones in fugā ꝓuertit. Ipoq̄ de morte redeūte narrauit oīa q̄ sibi euenerāt. z sic euasit pic'm.

De scō Laurentio ¶ Ser. LIII.

Igneme exami nasti. z nō est iuēta in me iniq̄tas. ps. xvi. In verb ist⁹ possum⁹ tria notare ad ꝓmēdatiōem bt̄i Laurēt̄ij. Primū est ꝓbata ei⁹ sc̄itas. ibi. examinasti. Scōm est examinatōis eius q̄litas. ibi. igne. Tercius est ei⁹ inocētia. ibi. z nō est iuenta in me iniq̄tas. ¶ Circa ꝓmū no. q̄ examinatō dñi in pñtiest signū dilectōis. ad Heb. xij. Quē diligit dn⁹ castigat. Aug. Si except⁹ es a flagello q̄ passione. except⁹ es a nūero fideliū. noli ḡi in puerili z im̄q̄ sensu esse vt dicas. Pl⁹ amat pater meus frēm meū q̄ me. cui pmittit facere quid vult. Quia si me mouco ꝺ ei⁹ iussionē statim flagella iuenio. potī⁹ gaude sub flagell'. tibi ei⁹ erit hereditas. Ill'ad tps pcit q̄s ieternum dānabit. Nō timeas ḡ flagella. ſz tīeas exhereditari. Bre. Jō b q̄busdā pcit vt ieternū feriat. iō aūt hic ferit nō pcendo vt ieternū parcat. Aug. Hic vre hic seca vt ieternum mihi parcas. Istud sciuit. b. Laurēt̄ius. iō fuit ad sustinēdū patus. vt legī. Cū em Decius cesar btm̄ sixtū papā accepiſſz. z ad carcerem duci iuberet. bt̄us laurēt⁹ q̄ eius dyacon⁹ erat cucurrit post eū clamās. Quo ꝓgrederis pr̄ sine filio. q̄ sacerdos sctē sine mīstro properas. Tu nunq̄ sine mīstro sacrificiū offerre cōsueueras. Quid ḡ ī me displicuit paternitati tue Nunq̄d degenerē me pbasti. Expire certe vtrū mīsterū ydoneū elegerī cui ꝓmisisti dñi ci corpis z sanguīs dispēsatōez. Cui bt̄us sixtus. Nō ego te desero neq̄ derelinq̄ fili mi. ſz maiora tibi debent̄ p fide xp̄i certamia. Nos quasi senes leuioꝝ pugne cursum recipim⁹. te aūt q̄si iuuenē manet gl'osioꝝ de tirāno triumphus. Post triduū me seq̄ſ sacerdotez leuita Deditq̄ ei oēs thesauros ecclie pcipiēs vt pauptib ꝛeccūs erogaret. Bt̄us igī laurēt⁹ die pacto rcce xp̄ianos q̄siuit z vnicuiq̄ put op⁹ fuit mīstrauit diligēter Venitq̄ ad domū cuiusdam vidue q̄ mīros xp̄ianos in domo sua abscōderat. q̄m lōgus dolor capit⁹ deriebat. Bāctus aūt laurēt⁹ p ipositōem man⁹ eā a dolore capitis libauit. z pauꝑm pedes lauās oīb elemosynā dedit. Eadem eadē nocte in domū cuiusdam xp̄iani veniēs q̄ndā cecū ibidē repperit. et fcō signo crucis eū illūiauit. Cum aūt bt̄us

Sixtus decio nollenti sentire nec ydol' immolare. ipm ad decollādū duci precepit. Accurrēs aūt btūs Laurēti⁹ post ipm clamauit. Noli me derelinq̄re pater scē. q̄ thesauros tuos iaz expendi q̄s tradidisti mihi. Ecce in his verb ptz q̄z gratus fuit btūs laurēti⁹ sustiere mortez ꝓpter dm. Exemplo ipsi⁹ dēm⁹ libēter sustinere tribulatōes. sciētes q̄ b̄ totū fac̄ ds ad ꝓbatōz nrām. ¶ Sciēdū q̄ ds solet maxie hoies ꝓbare in tribu. i. in rebz amicis. z in corpe. Exemplū h⁹ hēm⁹ in btō Job q̄m ꝓbauit ds i amicis rebz z corpe. Un de eo legit Job. 1. q̄ q̄daz die dū astabāt filij sui añ altare dei affuit z sathā. Cui dns ait. Un venis. Qui ait. Circuiui terrā z pam bulaui eā. Dixitq̄ dns ad eū. Nunqd ꝓsideraſti ſuum meū iob q̄ nō sit ei similis in terra. hō simplex z rect⁹ ac timens deū z recedēs a malo. Rndit sathā. Nunqd frustra timet iob dm. Tu vallasti domū eius vniū samq̄ subam p circuitū. Extēde paululū manū tuā. z tāgā cūcta q̄ possidet. Cui dns. Ecce vniuersa q̄ hz in manu tua sunt. tm in eū non extēdas manū. Agressusq̄ est sathā a facie dmi. z cepit rēptare iob. Quadā die cū sederēt filij iob septē z tres filie in domo frīs sui ꝓmogeniti. vēit nūci⁹ ad iob di. Boues arabāt z asine pascebātur iuxt eos. venerūtq̄ sabei z tulerūt. noscq̄ pcusserūt. z effugi ego sol⁹ vt nūciarem tibi. Erāt aūt q̄nq̄gīta iuga boū z quingente asine q̄s vna die pdiderat. Et adhuc illo loq̄nte venit alt⁹ nūcius di. Ignis cecidit de celo. oēs oues z pueros ꝓbussit q̄ custodiebāt eos. z effugi ego sol⁹ vt nūciarē tibi. z septem milia ouiū fuerūt. Adhuc illo loq̄nte vēit terc̄ius nūcius caldeos veniſſe. z tria milia camelox abstuliſſe z ſuos occidiſſe. z adiecit. Ego solus ꝛc̄. Adhuc eo loq̄nte venit q̄rtus nūcius di. Filij z filiab⁹ tuis vescēt̄ib⁹ in domo primogeniti tui vehemēs vēt⁹ irruit. z assumpſit oēs cū domo. z effugi ego sol⁹ vt nūciarē tibi. Et ait iob. Dns dedit dns abstulit. sicut dño placuit ita fc̄m est. sit nom dñi bñdc̄tum. Ecce quō ꝓbauit eū dns in reb⁹ z in pueris. Et cū reuersus fuiſſz sathā ad dm. dedit ei pātez vt ꝓbaret eū i corpe. z pcuſſit eū sathā vlcere pessimo a plāta pedis vsq̄ ad vertic̄ capit̄. Qui cū radebat scabiē. sedebat in sterq̄linio. Insuper z vxor ei⁹ subsanās ei ait. Permanes adhuc in simplicitate tua. Qui ait. Quasi vna ex stultis mlieribꝫ locuta es. Si bona suscepimus de manu dñi. mala aūt q̄re nō sustineam⁹. In oīb⁹ his nō peccauit iob labijs suis. neq̄ stultū q̄d ꝺ dm locut⁹ est. Ecce quō hēm⁹ exēplu patiētie in btō iob. Modē mō ꝓbauit dns btm laurētiū. Prio in reb⁹. Philipp⁹ imperator cū fidē xpi recepiſſz. misit decio militē suum cuz exercitu suo ad galliā q̄ sibi rebellabat. Cunq̄ pspe egiſſz z terrā subiugasset. redijt. Qō audiēs Philipp⁹ occurrit ei ad ciuitatē veronā. Decius aūt in supbia elat⁹ cepit aspirare ad imperiū. Et nocte imperator dormiente in stratu suo sub papilioe. Decius latēter introiuit papilionem z dm iugulauit. Exercitū aūt q̄ cū imperatore erat ad se pce z pcio mūeribꝫ z promissis attraxit z romā ꝓperauit. Audiēs hoc philipp⁹ iuuenis occisū imperatorz filius vehemēter extimuit. z totū thesaurū pris z suū brō Sixto z Laurētio ꝓmēdauit. vt si ipm a decio interfici ꝓtigeret thesaurū ipm ecc̄ie z pauperibꝫ erogarēt. Post h̄ philipp⁹ aufugit z se a facie decij occl'tauit. Senat⁹ igit obuiā decio pcessit z in imperiū ipm confirmauit. Ne ꝺo pditorie sed zelo ydolatrie dm suum occidiſſe videret xpianos cepit crudelissime pseq̄. ꝓcipiēs illos sine vlla miseria cruciari. In hac plecutione mlta milia martyrū coruerūt. iter q̄s êt Philipp⁹ iunior martyrio coronat⁹ est. Post hoc decius inq̄sitōem thesauri dñi sui facies oblat⁹ est ei a papa Sixt⁹ tāq̄z q̄ xpm colerent z impatoris thesaurū b̄ret. Tūc decius ipm in carcere recipi iussit. donec p illata torm̄ta z xpm negaret z thesauros ꝓderet. Papa aūt ꝓmisit beato laurentio totū thesaurū. Qui tota nocte q̄ siuit yndicq̄ paupes. z thesaurū eis distribuit. In h⁹ btūs laurenti⁹ maxie est ꝓbat⁹ q̄ habuit thesaurū i sua ptāte z potuiſſz effugisse z totū obtinuisse. ſz nolujt. Un de eo cantat. Qui potuit trāsgredi et nō est trāsgressus. z facere malū z nō fec̄. Nulti em̄ dimittūt mala agere ꝓpter h⁹ q̄ nō pñt facere. sic nō fec̄. b. laurēti⁹ ¶ Scdo ꝓbauit eū dns in ꝓpio corpe. quia mlta martyria sustinuit. z tm in fide patienter pseuauit. Cū em̄ papa duceret ad mortem. cucurrit p⁹ eū clamās. Noli me derelinq̄re pater scē. q̄ thesauros tuos expendi q̄s tradidisti mihi. Qō audiēs decius. tradidit eū valeriano pfecto. vt aut thesauros ꝓdat aut dijs sacrificz Valerian⁹ tradidit eū ypolito in custodiam. Erat aūt i eade custodia q̄dā gentil'. noie Lucillus. q̄ plorādo lum̄ oc'oz amisit. Cui beatus laurenti⁹ ꝓmisit q̄ eū illuīaret si in xpm crederet. Ille aūt credidit z baptisat⁹ z illuminatur. Qō videns ypolit⁹ dixit ei. Unde mihi thesauros. Cui laurenti⁹. O ypolite si in dñm iesum xpm crediderz thesauros tibi oūdo. z vitam eternā ꝓmitto. Cui ypolitus. Si dicis scā ꝓpēses factā q̄ hortar? Ea hora credidit ypolitus z sacz baptisma cū familia suscepit. Baptisat⁹ aūt ait. Vidi animas innocētiū leras gaudere. Post hec mādauit valerianus ypolito vt laurentiū pñtaret. Cui laurenti⁹ ait. Ambulemus piter ābo. z mihi z tibi gl'a ꝓparatur. Ad tribunal igit ābo venerūt. z fit itez inq̄sitio de thesauris. Laurenti⁹ aūt p triduum inducias petijt q̄s valerian⁹ eidem sub ypoliti pollicitatōe ꝺcessit. In hoc triduo laurentius

claudos ⁊ paupes ⁊ cecos collegit. ⁊ eos ī palacio saluſtiāi coꝝ decio pñtauit di. Ecce iſti ſunt theſauri eterni q̄ nunq̄ minuent. Dorū em̄ manus theſauros in celum deportauerūt Valerian⁹ pñte decio dixit. Quid narras per mīta. ſacrifica dīs ⁊ magicam artem depone Cui laurēti⁹. Quis dz adorari. aut q̄ factus ſ'e. aut q̄ fecit. Cui ille. Niſi ſacrificabis diuerſis penis īterīb. Cui laurēti⁹. Infelix has epulas ſp optaui. gaudeo plane. q̄ hoſtia xp̄i effici meruī. Tūc irat⁹ iuſſit eum ſcorpiōib⁹ cedi ⁊ ardētes lamīas ad lat⁹ ei⁹ apponi. Dixitq̄ laurentius. Dñe ieſu xp̄e dīs de deo. mi fere mihi ſuo tuo. q̄ accuſat⁹ nō negaui nom̄ tuū. Interrogat⁹ te xp̄m ꝓfeſſus ſum. Tūc ait decius Scio q̄ p artē magicaz deludis torm̄ta. me aūt deludere non valeb. Teſtor deos ⁊ deas. q̄ niſi ſacrificaueriſ diuerſ penis punier⁹. Tē iuſſit eū plūbatī cedi. Laurenti⁹ aūt orauit di. Dñe ieſu xp̄e. accipe ſp̄m meū. Tūc audiente decio vox de celo inſonuit di. Adhuc multa torm̄ta tibi debent. Tūc deci⁹ furore repleꝰ dixit. Uiri romani audiſtī demones iſtum ſacrilegū ꝓſolantes. q̄ nec deos colit. nec torm̄ta metuit. nec iratos p̄ncipes expaueſcit Juſſit eum iterū ſcorpiōib⁹ cedi. Et ſubridēs btūs laurētius grās egit deo. ⁊ p aſtātib⁹ dīm exorauit. Tūc ait q̄dam miles. noīe romanus ad btm̄ laurentiū. Uideo inq̄t añ te iuuenē pulcerrimū ſtātem. ⁊ mēbra tua cū linthеo ſgentem. Adiuro ḡ te p ōm ne me derelinq̄s. ſz feſtināter me baptiſare ſtudeas. Tūc ait deciuſ valeriano. Puto q̄ iā p artē magicā victi ſumus. ⁊ iuſſit eum de carbaſta ſolui. ⁊ in cuſtodia ypoliti recludi. Romanū aūt afferēs vrce/um cum aq̄ ad pedes laurētū pcidit. ⁊ ſacrum baptiſma ab eo recepit. Dō audiens decius. romanū fuſtib⁹ cedi iuſſit. q̄ cū libe xp̄ianū ſe ꝓfiteret. iuſſu decī decollatus eſt. Eadē nocte laurenti⁹ ad deciū adducit. Cū aūt ypolit⁹ fleret ⁊ ſe xp̄ianū clamare vellet. dixit ad cū laurentius. Interiori homīe xp̄m ꝓfitere ⁊ abſconde. ⁊ dum clamāo audi ⁊ veni. Dia igī torm̄ta genera añ deciū afferūt. Dixit ergo decius celar laurētio. Aut dīs ſacrificab. aut nox iſta in te cū ſupplicijs expendet. Cui laurentius. Nea nox obſcura nō hz. ſed oīa in luce clareſcūt. Dixit decius. Afferat lect⁹ ferreꝰ vt recūbeſcat in eo tyrannus laurētius. Miſtri ḡ eum exuerūt. ⁊ ſup craterē ferreā extenderunt. et prunis ſuppoſitī cum cūſurcis ferreis ꝓſſerunt. Dixitq̄ laurētius decio. Uide miſer. da carbones tui mihi refrigerū p̄ſtant. tibi aut̄ ſupplicū eternum parāt. At adiect. Ecce mi/ſer aſſaſti vnā ptem. gira aliam ⁊ manduca. ⁊ eleuat⁹ in celū oculī dixit. Grās tibi ago dñe. q̄ ianuas tuas ingredi meruī. ⁊ ſic ſpūm emiſit. Cōſurgens decius cū valeriano ambulauit ī palacium tiberū. relicto coꝝpe ſup ſignez. Dō ypolitus mane rapuit. ⁊ cum iuſtino phīro ſepeliuit. Explm. Cum henric⁹ imperator/ būſſet. mīrtitudo marīa demonū añ cellam cuiuſdā heremite trāſibat. Qui ptra feneſtra interrogauit vtrūm q̄d hoc eſſet. At ille. Legio demonū ſumus q̄ ad mortē celaris peramus ſi forte in eo aliq̄d ſueniamus p̄prium. Admirauit aūt cū vt ad ip̄m rediret. Qui redīs dixit. Nihil pfecimus. q̄ dum bona ⁊ mala eius in ſtatera fuiſſent appoſita. aduſtus laurenti⁹ ollā aureā attulit. ⁊ dū ſic ſupaſſe videbamur illa addita ps ſtatere plīmū pōderauit Tunc ego iratus vnā ptē aurec olle corrūpi. Reptū eſt īgī tūc imperatorē obūſſe. ⁊ vnā aurē calicis q̄m idē imperator in honore btī laurētīj ꝓpauperat eodē tpe fractū fuiſſe.

De eodem Sermo. LIIII.

Tene me exami/naſti. ⁊ nō eſt īuēta in me iniquitas. p̄s. xvi. Nō. q̄ dīs examinauit ſcīm laurētiū in trib⁹. ſ. vt̄ hēret perfectā fidē. integram ſpē. ⁊ p̄fectam caritatē. Primo examīauit eū in fide. q̄ ſine fide nll⁹ pōt deo placere. Aug. Sine fide oīs labor vacuꝰ eſt. Tale q̄ppe eſt vt ſine fide p̄a q̄ſcūq̄ velīz dō placere. q̄le eſt ſi aliq̄s tendēs ad p̄triā in quaſcit ſe bñ victuz relinq̄t itinerī rectitudinez et improuidus ſectet erroꝛē q̄ nō ad brām vitā p̄ueniat ſed in p̄cipitī cadat. Probauit aūt eū in fide duplr. ſ. vt̄ hēret fidē interius i coꝛde. ⁊ exterius in oꝛe. Dīs duob⁹ mōis eſt fides bñda vt bō in coꝛde fidē hēat. ⁊ ꝓfiter hāc oꝛe p̄dicet. ad Ro. x. Coꝛde creditī ad iuſticiaz. oꝛe aūt ꝓfeſſio fit ad ſalutē. In his duob⁹ btūs laurentius pfectus fuit. Q̄ fidē interi⁹ habuit pz p opa eius exteriora. Fides em̄ coꝛdis ab hoīb⁹ videri nō p̄t. q̄ ſolus dīs intuet coꝛ. ſed p opa hom̄is p̄t ꝓgnoſci fides eius. Jacobi. ij Ondam tibi ex op̄ib⁹ meis fidem meā. Naz ſi bō magna opatur ſignū eſt q̄ fides ei⁹ magn̄ eſt. ſed ſi qua vel nll⁹ bona opaī. nll⁹ fides eius reputaī. q̄ fides ſine op̄ib⁹ mortua ē. Uñ pz q̄ btūs laurenti⁹ magnā fidem hūit. q̄ ꝛo plus tribulabaī. tāto maiora opabaī Cum em̄ btūs Sixtus ad carcerē duceret. cucurrit poſt eū di. Noli me derelinq̄re p̄ſcē. vt deūz eſt in p̄ce. p̄mo. Habuit aūt fidē in oꝛe. quod pz in hoc. q̄ nom̄ ieſu xp̄i publice p̄dicauit. ⁊ nūq̄ negare voluit. Cū em̄. b. laurētius decio p̄ſentatus fuiſſz. ⁊ de theſaur⁹ q̄reret. p triduum inducias petijt. ⁊ collegit vndiq̄ pauperes ceros ⁊ claudos. ⁊ ſtatuēs eos coꝝ decio. dixit. Doꝛ manus theſauros deportauerūt ⁊c. vt. s.

Secō pbauit dīs. b. laurētiū in ſpe vtrū hēret firmā ſpem in dm. Et hoc pōt pbari per

tria. Prim̃ est magnanimitas i aggrediendo terribilia pter dom. Scõm est acerbitas in sustinẽdo. Tercĩ est imobilitas in pseuerando Hec tria fuer in.b.laurẽtio. Uiriliꝛ audacꝫ ter aggressus est penas. qõ pz in .b. qz cucurrit post btm̃ Sixtũ cũ ducerẽ ad mortem dicẽs Quo pgrederꝛ sine filio pr̃ ꝛc. Ecce q̃z fortꝫ fuit ei⁹ spes in dom̃ q̃ tã patus fuit sustinere mortem. Hre. Tãto spes solidior in dom̃ surgit q̃z to maiora ds p illo ptulit. Et sic patz quõ aggressus fuit audacter Scõo sustinuit letanter sic em̃ est sustinenõ. ij. Cor. vij. Supabunde gaudeo in om̃i tribulatõe mea. Job. vi. Nec mihi psolatõ vt affligẽs me dolore nõ parcat ne dicã pmõibꝫ eius. Ber. Cũ sentio te iratũ te, spõ tũc pciũ. qz cũ irat⁹ fuerꝫ miserẽ fcor/ daberꝫ. Talẽ spem hũit .b. laurenti⁹. qz letanter sustinuit. Qõ pz in .b. q cũ decius diũsa genera tormentoꝝ iussit afferri. Rñdit. Infelix has epulas sp optaui. ꝛ gaudeo plane. qz hostia xpi effici merui. Tercõ pseuerãter pdurauit in oĩbꝫ penis suis. Uñ cũ sup cratẽ posit⁹ fuisꝫ ꝛ furcꝫ ferreis pstrigeret. uni ultauit carnificibꝫ q̃ nimis tepide punirẽt. Et dixit decio Ecce miser carbones tui refrigerũ mihi prestãt. tibi aũt supplicĩũ eternũ. ꝛ adiecit. Ecce miser assasti vnã ptẽ. gira aliã ꝛ mãduca. ꝛ g̃/ tias agẽs õo dixit. Brãs ago tibi dñe. qz ianuas tuas ingredi merui. ꝛ sic emisit spm̃. Tercõ pbauit dns laurentiũ vtꝝ pfect⁹ essꝫ in caritate q̃m hũit. qõ pz ex .b. qz mꝛta tormẽta sustinuit p deo. ꝛ p nlla a deo separi potuit. Caritas em̃ est vincl'm q̃ hõ vincit cũ õo. Hre. Amor est vincl'm vniens amãtẽ cũ amato. ꝛ ecõtra. Uñ em̃ duo vincla pnexa sunt. q̃nto magꝫ tra hunt tãto magꝫ pstrigũtur. Hoc fit qñ amor hoĩs pnexus est cũ deo. ꝛ ecõtra. Jux illud pũ vij. Ego diligẽtes me diligo. Can. ij. Dilectus me⁹ mihi ꝛ ego illi. Berñ. Quid inãt te naci⁹ vincl'o caritatꝫ qõ nec ads tribulatiõum diluit. nec vẽro minaꝝ vel pmissionũ dissoluit. nec gladio mortꝫ diuidit. Uñ Cant. viij. Fortis est vt mors dilectõ. ꝛ m'ra fortior qz pter dei dilectõz pẽnit hõ mortẽ. Augus. Nihil fortꝫ hoĩe hñte caritatẽ. Amãtẽ em̃ nulla pena pt separe a caritate xpi. Ro. viij. Quis nos sepabit a caritate xpi. tribulatõ ꝛc. q. d. nl'o mõ pñt ista hoĩem separe a caritate di. Ber. Dia guia fac amor dei leuia. Certe istõ inuẽimus in .b. laurentõ. Uñ de eo dic Amb. Fortissimũ martyrẽ seuissima psecutoꝝ flãma superare ñ potuit. qz lõge ardẽti⁹ xpi tatis radijs mens eius accensa feruebat

De assumptõe beate Marie

Sermo. LV

Intrauit ihesus in q̃dã castellũ. Au. x. Ad lr̃az istud castellũ fuit ciuitas q̃daz noĩe bethania. Per ciuitatem istã sigtur btã xpm. qm ciuitatẽ ihesus intrauit. q̃ humanam naturam ex ea assumpsit Sciendũ aũt q tria sunt q̃ reddũt aliquaz ciuitatẽ pmendabilẽ. s. mõdicia platearꝫ. abũdãtia aq̃arꝫ. ꝛ murorꝫ fortitudo. Ista tria copiosissime iuenim⁹ in hac ciuitate. i. in btã virgie Btã em̃ xpm maria pmẽdat pmoꝫ mũdicia. Fuit em̃ mũdissima corpe ꝛ aĩa. id pmendat eã spũsc̃us dicẽs Can. vij. Tota pulcẽs amica mea. ꝛ ma. nõ est in te q̃ ad aiam. Yu. dic. In corpe te pulcrã fecit xp̃s. in mente pulcram exhibuit humilitas. iocunde te intueor quia nll'am maculã in te inuenio. Sed multo amplius delectat me. qz te totam plenam dulcedine iuenio. Aug. Virgo maria pulcerrima. pudica xpo. corpe ꝛ aĩa decora. Berñ. Puto q copiosiora gratia sanctificatõis i matriam descẽdit q̃z in alios scõs. q̃ non solum ipsam ab originali pctõ mũdauit. sed ab omni peccato imunem pfuauit. Decuit em̃ regina celi dei mr̃em quodam spãli priuilegio vitaz ab om̃i pctõ ducere imunez. que partura erat humani generꝫ redẽptorem. Ozi. Quid pulcrius q̃d mũdius hac virgine q̃ in vtero sanctificat. cui⁹ corpus habitaculũ deo preparat. cui⁹ pmo sine magna vtilitate non proferꝫ cuius op⁹ iter oẽs natões humillimũ compatur. suauis p patientiã in tribulatõibꝫ. per deuotõem in meditatõibꝫ. p passionẽ in aliozꝫ afflictõibꝫ. per dulcedinem in subueniendo ipsam inuocantibꝫ. Aug. Si oẽs sancti ꝛ sancte pgregati eẽnt ꝛ q̃rerẽt ab eis an pctm̃ haberẽt quid rñderent nisi quod Johãnes dicit i epistola. i. ca. i. Si dixerim⁹ q peccatum nõ habemus nosipos seducim⁹. ꝛ xpitas in nob nõ est. excepta sola xpgine maria. de qua pter honorẽ dñi cũ de pctis agitur nll'am prius volo fieri intrentõem. Ber. Regina virgo gemmis ornata frute ꝛ specie sua ꝛ pulcritudine sua celestibꝫ cognita agminibꝫ. in mentis ꝛ corporis decore prefulgida. celi ciuium in se prouocauit aspectum. ita vt celestem nuncium ad se desup deduceret. ꝛ dei filiũ in sui concupiscẽtia incarnaret. Ecce quõ sancti pmendauerũt mõdicia huius ciuitatꝫ q̃m dns inhabitare dignatus est Uñ ps. Gl'osa dicta sunt de te ciuitas dei. Ideo bñ figurata est per illam ciuitatem q̃m vidit iohãnes descendentẽ de celo. cẽ platee ꝛ muri fuerũt ex auro purissimo. Per cẽ claritate ꝛ mundicia dicitur Apocal. xxi. Ciuitas hec non eget sole neq̃z luna. vt luceãt in ea. nam claritas dei illumiat illam Secũdo solet ciuitas commendari ex aquarũ abũdantia. sic maria pmẽdatur ex abũdãtia gratiaꝫ. Unde ait angelus ad eam. Aue gratia plena. Luce. i. Bernar. Uas liquore plenum si cõmoueat de facili effundit liquorẽ suũ. sic maria si ptinue pctis mouet effundit in nos

grām suā. Vñ ipsa ait Eccī.xxiiij. In me oīs grā vie ⁊ veritatis ⁊c. Et sequ. Trāsite ad me oēs q̄ concupiscitis me ⁊ a generatiōibz meis. i. a gratijs adimplemi. Dicit oēs. nullū excipit quātūcūq; paupem vel infirmū vl' pctōrem Ber. Maria sinū sue mie oībz aperit. Propt abūdantiā g̃ grāz suaz ꝓpat fonti. Esa. lvij Erit q̄si fons aquaz cui⁹ non deficient aque Ber. Maria ē fons indeficiens. sp scaturies sp fluens. sp aq̄s grazz oīb⁹ p̄bens. Et iō clamat Esa. lv. dicēs. Oīes sitientes venite ad aq̄s bibite cū leticia. Bern. Nec ē em illa mr̄ mie q̄ dixit ad filiū deficiēte vino in nuptijs. Vinū nō hñt. Compassa est em eoz verecundie. sic misericordē ⁊ benignissimā se exhibuit. Quid em de fonte pietatis pcederet nisi pietas. Nōne q̄ pomū tenuerit manu sua dimidia die reliq̄ die pte fuabit odorē. Quāta g̃ ꝑtus illa viscera pietatis affecit in q̄bz filius dei nouē mēsibz requieuit. Ut q̄ sic plena est maria aq̄s mie ⁊ grazz de facili effundit grāz suā ⁊ miam. q̄ p modico fuitio sibi exhibito hoī obtineat vitam eternam. Exemplum Quidam miles valde diues ad torneamentū vadens dū p q̄ndam ciuitatē iret q̄ndam ꝓginem pulcerrimā vidit filiā viri paupis. ⁊ accensus in eius amorē pentibz ei⁹ decē marcas argenti dedit vt vna nocte eā secū dormire faceret. Cūq; nocte eius lectū intrasset q̄. fuit de noīe eius. Illa aūt flens rndit. Maria vocor. Rogo g̃ te ob amorē marie cuius noīe vocor vt mihi parcas. q̄ ego vouī castitatem meā. Statim ille surrexit dicēs ob honorē eius tibi pcam. Insup vt ei fuire possis monasterio te tradā. Dupitq; ꝓginē illaz ad claustrū quoddā pmittēs q̄ in reditu suo vellet claustro satisfacere. Cūq; ad torneamentū pcessisset puella illa p dño suo btē marie sedule supplicauit. Cū aūt alij milites de torneamento redirēt ille occisus ⁊ in campo sepult⁹ nō redijt. Nō videś abbatissa se esse deceptā dixit. Puella aūt turbata beatā virginē maria intime rogabat vt de statu dñi sui sibi aliq̄d reuelaret. Cui beata ꝓgo apparens dixit. Scito q̄ miles in torneamēto occubuit ⁊ ibidē sepultus ē. sed q̄ me honorauit salutē meruit. Dic g̃ abbatisse vt cito illuc pgat. ⁊ corpus allatū in cimiterio sepeliat. Que gaudens abbatisse retulit. Cūq; crederet abbatissa. puella flens redijt ad mariā. Cui btā ꝓgo vt ꝓpius mādauit. addens de occulto pctō suo q̄ cū lacrimis ꝓfiteri deberet. ⁊ nudibz pedibus cū iuentu suo illuc iret. Nō illa audiens ⁊ signū recoḡscens facta ꝓfessiōe ad locū pgrauit. ⁊ odorē rose corpus militis iueniens in suū cimiteriū translatū honorifice sepelinit.

Tercio ciuitas est ꝓmēdabilis ꝑ murorū fortitudinē. Nam de ea dr Judith. i. Rex arphaxat edificauit ciuitatē potentissimā. Arphaxat interp̃tat saluās. ⁊ fcat saluatorē mū di. Ille edificauit ciuitatē istā. i. brām ꝓginē mariā creauit. Fuit aūt potentissima. i. fortissima ciuitas ista. q̄ nullis tribulatiōibz vel necessitatibz potuit expugnari. Nam tpe passionis cū oīes apli ⁊ amici xpi fugerent. ipsa sola fortis ⁊ imobilis pstitebat. Cui tūc filius dicere potuit illud Viere. i. Ecce dedi te hodie in ciuitatē munitā ⁊ in murū eneū. Ipsi bellabūt aduersum te ⁊ nō pualebūt. q̄ ego tecū sum. Oīes q̄ ad istam ciuitatē ꝓfugerit salui erūt. Vñ pōt designari p illam ciuitatez fugor ad quaz fugit loth. ⁊ saluatus est in ea. Ben. xix. Aug. O beatissima ꝓgo maria sic a te oīs auersus necesse ē vt peat. ita ꝓssibile ē vt oīs ad te ꝓuersus peat. Exēplū. Vir q̄dam ⁊ vxor ei⁹ vnicā bñtes filiā quā cuidam iuueni nuptui tradiderūt ⁊ genez suū secū in domo tenuerūt. Mr̄ aūt filie genez diligebat multū ꝑter h̄ mali homies dixerūt q̄ nō ꝑter filiā faceret. sz vt eidē se p filia sua ꝓiūgeret. Cū em mr̄is animū tāta falsitas pcussisset. p nimia tristicia nesciēs q̄d faceret. dolos rusticos ꝓuenit ⁊ eos in cellario suo includēs ⁊ filiā alias mittēs. genez ad cellariū mittens p vino. quē illi apprehēdētes strāgulauerūt ⁊ sup lectū suū posuerūt vestibz eū coopientes. Cūq; ad mēsaz ꝓuenerūt mariti⁹ ⁊ filia mr̄ iussit filiā vt genez excitaret. quē cū mortuū sueniisset ꝓcita redijt lamentabil'r plorans. Pr̄ ⁊ mr̄ ⁊ tota familia flebat. Tandē mr̄ rō ꝑpetrato scelere penituit ⁊ ꝓfessa ē sacerdoti. Post aliq̄d tpis int̄ sacerdotē ⁊ mr̄em orta litigiū. ⁊ sacerdos homicidiū generi sui sibi imꝓperauit. Nō cū ad noticiā hoīm deueniss mr̄ ducit ad iudiciū. ⁊ cremāda igne dānat. Cūq; illa nll'm sbsidiū iueniret. ad subsidiū btē ꝓginis ꝓfugit. ⁊ intrās eccīam añ imaginē ꝓginis se pstrauit. ⁊ se ei⁹ gre ꝓmēdauit. p⁹ modicū tpis ire ꝓpellit. ⁊ in magnū ignē ꝓiecta illesa oīno pmānsit. ac illi magz ac magz ignez augmentabāt. ⁊ illa sp illesa pmānsit. tūc lanceis ⁊ hastis eā iuaserūt nec eā tñ ledere potuerūt. Tūc iudex obstupuit ⁊ alios ꝓsecēs ipsāq; illesā abire pmisit. Cūq; domū redijss nolēs eaz ōs vltra būana suspitione fedari. Post triduū in laudē btē ꝓginis ꝑseuerantē ex hac vita vocauit.

De eodem. Sermo. LVI.

Que ē ista q̄ ascendit de deserto deliciis affluēs: innixa sup dilectu suū. Can. viij. Hāc q̄nē fecerūt angeli in assūptiōe btē ꝓgis marie admirātes q̄ esset illa q̄ ab ipo oīm creatore cū tāta leticia in celū deportabat. In q̄bz ꝓbis describit ī/mēsitas gaudioz q̄bz btā ꝓgo repleta fuit cū ea filius dei in celū itroduxit. Sciendū āt q̄

licz btã ẏgo maria mlr̃ iplex gaudiũ habuit ex pte filij sui in ℔ mõdo. tñ ispãlr̃ bũit septem gaudia satis magn̄. Primũ fuit in filij sui cõceptiõe siue anũciatiõe qñ angelꝰ nũciauit ei ꝙ mr̃ filij dei eẽ debuit. Illud gandinz nulla lingua ad plenũ explicare pt. tñ possimus cõpare gaudio qõ hz alicꝭ pauꝛ qñ magnum thesauꝛ inuenit. Job. iij. Effodiẽtes eñ vt foderẽt thesauꝛ gaudẽt z vehemẽtr cũ inuenerint sepulcꝛ thesauri. i. locum thesauri. Per thesauꝛ ꝓcãt filiꝰ dei. Mat. xiij. Dilẽ regce. i. filius dei. the. absco. in agro. i. ĩ celo. quẽ q̃ inuenit hõ. i. btã maria abscondit. z p̃ gaudio illiꝰ vadit z vendit oĩa q̃ hz z emit agruz illũ. i. volũtatẽ bñdi. Intñ ei in inuentiõe thesauri ẽ gaudia ꝙ si dña totiꝰ mũdi fuisset oĩa ꝓter eũ reliq̃sset. Hũc thesauꝛ inuẽit qñ dixit ei ãgelus. Ne timeas maria. q. d. Gaude z letare. inuenisti eñ gr̃am apud dñm. Ecce ꝯcipies z paries filiũ z vocab nomẽ eiꝰ ihus hic erit magnꝰ z filius altissimi vocabit. Ue re mlr̃ gaudere potuit qñ illũ thesauꝛ inuẽit quẽ mlr̃ cũ mag̃ desiderio in veteri testamto q̃sierũt. Unde dꝛ Cañ. v. Quesiui illũ z non inueni eũ. Q eũ cũ mag̃ desiderio q̃sierũt ptz in ℔ ꝙ mlres veterꝫ testamtl mlr̃ gaudebãt qñ moriẽtes filios post se relinq̃bant spantes ꝙ forte xps de eaꝛ stirpe nasceret. z iõ etiã steriles maledicte reputabãt. q: sine illa spe moriebant. Hinc ẽ ꝙ filia iepte duoby mẽsiby deflebat ẏginitatẽ suã. q: sine ꝓle mozi debuit. Nota hystoziã. Iudicũ. xi. Hinc est ꝙ Thamar tãq̃ meretrix ĩmũda sedebat. q: plẽ libẽter habuissz z sperauit ꝙ xps de eiꝰ genealoẏgia nasceret. cuiꝰ desideriũ xps respexit z duos filios sibi donauit. s. Phares z Zara. z inde genealogiã suã xps assumpsit. Math. i. Judas aũt genuit Phares z zara de thamar Nota hysto. si placz Gen. xxxviij. Hinc etiã ẽ ꝙ Ruth moabita ad pedes booz dormiẽtz sepiecit. cuiꝰ desideriũ dñs respexit z coram Booz grãm ei dedit. ita ꝙ eã in vxoꝛẽ ducerz ĩsup dedit ei filiũ noĩe obeth. z inde genealogiã suã assumpsit. Mat. i. Booz aũt genuit obeth ex ruth. Nota hystoz. Ruth. iij. Ecce sic pz q̃nto desiderio antiq̃ pꝛes nõ solũ iudeisz etiã gẽtiles q̃sierũt hũc thesauꝛ. i. filiũ dei sz sola maria iuenire meruit. z iõ gaudere potuit qñ angelꝰ dixit ei. Inuenisti gr̃am apud dñm. Ecce ꝯcipies z pies ꝛc. Secõz gaudiũ btẽ ẏgis fuit in salutatiõe btẽ elizabeth. De q̃ dꝛ Au. i. Exurgẽs maria post ꝯceptiõz filiũ abijt in mõtana. i. in hierlm cũ festinatõe ad domũ zacharie. z salutauit elisabeth. z exultauit. i. p̃ gaudio saltauit infans. s. iohes baptista in vtero eiꝰ. z repleta ẽ spũsctõ. z exclamauit voce mag̃ dicẽs. Bñdicta tu int mlres z bñdictus fructus ventriꝰ tui. Ecce eñ vt facta ẽ vox salutatiõis tue in auribꝫ meis exultauit infans in vtero meo. Ecce si elizabeth z iohes ex ꝓntia filij dei tñ fuerũt gauisi. q̃n to putas r̃pleta erat maria gaudio q̃ gaudiũ angelozz z totiꝰ mõdi in vtreo poꝛtauit. Aug. Gaudiũ in vtero poꝛtauit z gaudiũ mõdi genuit. Un̄ ait angelus ad pastoꝛes. Annũcio vob gaudiũ magnũ qõ erit oĩ ꝓlo. q: natus ẽ nob hodie xps saluatoꝛ mõdi. Tercũ gaudiũ fuit in filij sui ꝓturitõe. s. qñ gaudiũ totꝫ mõdo genuit. Mlr̃ ei gaudere potuit qñ illã bñdictã z letã faciẽ oclis suis ꝯspexit. in quã angeli desiderant ꝯspicere. quã etiã scrĩ pꝛes cũ tãto gaudio expectabãt z cũ desiderio magno petebãt sibi oñdi. ps. Oñde nob faciem tuã z sal. erim⁹. Moyses Exo. xxxiij. Oñesti ĩueni grãm in ꝯspectu tuo oñde mihi faciem tuã. Hester. xv. Valde mirabil̃ es dñe z facies tua plẽa grãz. Legit Gen. xlvi. ꝙ cũ Jacob videret faciẽ filij sui intñ gauisus fuit ꝙ mozi nõ formidauit. Un̄ ait. Nũc letus moriar q: vidi faciẽ tuã. Mlr̃ omag̃ maria gaudere potuit qñ letissimã faciẽ creatoꝛis z filij sui tã sedule inspiciebat. Legit eñ in cronicis ꝙ mlr̃ q̃dã bũit filiũ in bello cuiꝰ aduentũ cũ mag̃ desiderio expectabat. Cũ eũ sanũ veniẽtẽ videbat intñ gauisa fuit ꝙ ex nimia dilectiõe cozdis spñs exalauit. Certe mlr̃ mirabile ẽ ꝙ beata maria qñ illã lętissimã faciẽ respiciebat ꝙ pꝛe nimio gaudio non expirabat. Amb. O bñssima ẏgo maria q̃sputas pectoris tui archana nob reuelare valeat. q̃by modis tuũ cogitatũ ad vtrũq̃ flecrebas. cũ vnũ eũdẽq̃ dixi boĩs filiũ mãibꝫ tenerel. Hũc adoras vt dñm. illũ oscularis vt puulũ. O bñdicta regina z ẏgo maria q̃ bñ cozdi tuo erat. q̃tũ spũs tuꝰ exultabat qñ illã scissimã faciẽ inspexisti. qñ illi amabili puero vbera pbuisti z dilectissimis ãplexibꝫ crebꝛo circũdedisti Quartũ eiꝰ gaudiũ fuit in filij sui adoratione. qñ ỏ finibꝫ terre reges venerũt z filiũ suũ tãq̃ dñm celi z terre adoꝛauerũt. z tanq̃ deũ z regẽ mũeribꝫ honoꝛauert. Magnũ gaudiũ eẽt pri z mri si ipsis ãnũciaret ꝙ filiꝰ coꝛ essz electus in regẽ vl̃ epm. Sic legit de Iacob ꝙ cũ nũciatũ eẽt ei ꝙ filiꝰ ei⁹ Ioseph dñaret in tota egypto. ipse q̃si de gui somno cuigilãs ait. Sufficit mihi vt videã filiũ meũ añq̃ mozi ar. vt ỏꝛ Gen. xlvi. Mlr̃ omag̃ maria gaudere potuit qñ magi z reges filiũ suuz regẽ z dñm celi z tre nũciabãt. Mat. ij. legit ꝙ magi vidẽtes stellã pueri gauisi sũt gaudio mag̃ valde. Mlr̃ omag̃ maria gaudere potuit qñ illũ mãibꝫ ꝛtrectauit lactauit z pauit quẽ stella p̃sigurauit. Piero. dicit ꝙ maria se colo z acunutriebat. Gz credo firmissime ꝙ p̃ teneritia filij sui dilectiõe z amoze b̃ sepe abꝛiciebat. z i melliflua oscla filij sui dilcti ruebat. Quitũ

fuit in filꝝ suū obletiōe. s. qñ dilectū filiū suū celesti patri suo in templū obtulit ⁊ pñtauit. Quis multū gaudere potuit ꝙ filꝰ eius tā nobilē tā potētē pārem habuit. s. deū oīpotētē. Legit ꝙ āna ꝓphetissa eadez hora supuenit qñ maria filiū suū obtulit. ⁊ ex aspectu illiꝰ būdicti pueri sup modū gauisa ē. Et ille antiquꝰ symeon ꝙ rēsū accepat a spūsctō ꝙ nō eēt moritur⁹ ni si ꝓus videret xp̄m etiā illo tpe vēit in tēplū. Et cū accepisset puez in vlnas suas intīm gaudiū erat ꝙ amplius viuere nō curauit sz dixit. Nūc dimittis fuū tuū dñe ꝑm ꝙbū tuū in pace. Quia viderūt oculi mei salutare tuū. i. filiū tuū ꝙ saluos nos faciet. Certe si illi intīm gaudiū fuerūt ꝙ eū viderūt. multo magꝭ maria potuit gaudere ꝙ eū sp pñtē habuit ⁊ manibꝰ cōtrectauit. Propter gaudiū qđ btā maria tūc būit qñ filiū suū in tēplo pñtauit etiā cū magno gaudio accensis candelis illū die sctā eccl'ia celebrare ꝺsueuit. Ex tēplū. Cecus qdā illo die rēsoriū in bonoze brē marie ꝙginis ꝺposuit vñ lumē recepit isto mō. Ex ꝙe bonifacij ꝑpe fuerit rome mlti iudei negātes mariā pepisse ⁊ ꝙginē pmānsisse. plesq; alie hereticoz secte. Qđ audiēs qdā cecus cleric⁹ doluit. ⁊ cū eis disputās cozā oīb eos vicit. Judei ꝺfusi sibi ipz operabāt cecitatē suā ⁊ ꝙ dñs suꝰ neq; maria posset sibi reddere lumē oculoz. si tñ illūi narēt eū oēs fidem xp̄iano z suscipent. Cūq; hec cecus ꝑpe retulisset indixit ꝑꝑ triduanuz ieiuniū añ festū purificatōis ꝺueniētibꝰ oīb ad matutinas. Cecus aūt ad altare ꝓstratus ꝑ nonā lectōz lumē recepit. ⁊ spūsctō repletꝰ decātauit ꝑmo illō rēsoriū clara voce. Gaude maria ꝙgo cūctas hereses sola interemisti ⁊c. Hoc miracl'o viso ⁊ngēti iudei baptisma receperūt cū mlt'ib⁹ ⁊ puul'. ⁊ alie secte hereti coz ad fidē xp̄i ꝙuertūt. ⁊ rēsoriū illō cū ꝙsu suo illo die decātari a ꝑꝑ instituit. Sextuz gaudiū fuit in pueri sui inuētōe quē ꝑ triduū ꝓdiderat. ⁊ in tēplo sedentē iuenit. Au. ij. Cū factus essz ibs ānoz. xij. ascēdebāt in hierlm ad die pasce maria ⁊ ioseph. Peracto aūt festo cū redire vellēt ad ꝓpria ibat maria cū turba mlierz. ⁊ ioseph cū turba virorz. ⁊ putabat maria puez esse cū ioseph. ⁊ eō ioseph putabat puez eē cū maria. Ꝑiter vnꝰ diei cogue rūt puez nō eē cū eis. ⁊ turbati nimis cū mag dolore q̄sierūt eū scda die inter cognatos. tercia die regressi sūt in hierlm. ⁊ inuenerūt eū sedētē in tēplo in medio doctoz. audientē ⁊ interrogātē ita ꝓudent ꝙ oēs āmirati sūt sup eiꝰ ꝓudētia. Et dixit ei maria Fecisti nob sic vt remaneres nob ignorātibꝰ. Ecce alloquit eū dulcit cū dic fili. Nñ ptz ꝙ inf eos nō erat ⁊crepatio. sz pia de eiꝰ amissiōe q̄rulatio. Ecce pr tuus. s. ioseph ⁊ ego dolētes q̄rebam⁹ te. Jō cū dolore puez q̄sierūt. qz timuerūt ꝙ herodes q̄ eū in infantia sua q̄sierat mō iuentū occidisset. Igit cū eū viuū inuenissent pia mr mlt'ū gauisa ē. Dic ille pfamilias de q̄ Luxv. q̄ filiū suū ꝓdiderat ⁊ in iuentione sua mlt'ū gauisus alteri filio suo dixit. Epulari ⁊ gaudere optz. qz frater tuꝰ mortuus fuerat ⁊ reuixit. ꝑierat ⁊ inuentꝰ ē. Et ēt spāl'r gaudere poterat ꝙ in medio doctoz eū iueniebat Nā ꝺr Prou. x. Filiꝰ sapiēs letificat ꝑrem ⁊ matrē. Ex tēplū. ypocras recedēs a mre sua et veniēs ad studiū generale magnꝰ doctoz effectus ē. Qđ intelligēs mr eiꝰ cū magō desiderio expectabat aduētū eiꝰ. Cū ꝙ rediret ad patriā sciēs matrē eiꝰ nimis aduētū suū desiderare. timēs aūt ne in aduētu suo spūm exaltaret ꝑmisit nūciū q̄ dixit eū aliq̄ntulū ifirmari. vt sic gaudiū doloz rparz Ecce si mr illa intīm gauisa fuit de tali filio ⁊ mgro sciaz secularū. qle putas maria gaudiū habuit cū dilectū filiuz mgrm oīm in medio doctoz iueniret de celestib⁹ ⁊ dīnis disputātē. Septimū gaudiuz marie fuit in eiꝰ assumptiōe qñ dilectꝰ filius suꝰ cū mlt'itudīe angeloz ad eā venit. ⁊ cum corpe ⁊ aīa in celū itroduxit ⁊ ad dexterā suā collocauit. qđ fuit ei gaudiū sup oīa gaudia. Istud figuratū ē Hester. v. vbi hester regina placuit regi assuero. Cui rex ait q̄ est petitio tua. etiā si dimidia ꝓtē regni mei petieris dabit tibi. Et. iij. Reg. ij. Positus ē thronꝰ mr regi ad dextrā eiꝰ ⁊ dixit ei rex ꝙ postularet q̄ cūq; vellet. qz nihil sibi negare vellet. O q̄tū gaudere potuit cui tīm donatū fuit. De assūptione ista btē ꝙgis dic Bē. Quis cogitare sufficit q̄z gl'iosa bonoze regina mōi ꝓcessit. ⁊ q̄z deuoto affectu tota in eiꝰ occursum celestiū legionū mlt'itudo obuiauerit. cū q̄bꝰ ad thronū gl'ie cantic⁹ sit adducta q̄z placito vultu. q̄z serena facie. q̄z dīnis āplexib⁹ a filio sit suscepta. ⁊ sup oēm creaturā exaltata cū oī honoze ⁊ reuerētia q̄bꝰ tāta regina digna fuit cū ea gl'ia q̄ tīm filiū decuit. Diero. Credēdū est oēm militiā celoz festine obuiā venisse ꝺi genitrici. ⁊ vsq; ad thronū sibi añ ꝓstitutōz mūdi ꝑparatū cū laudib⁹ ⁊ cāticis ⁊ mag leticia ꝓduxisse. De tāto gaudio angeli āmirabant dicētes. Que ē ista q̄ ascēdit de deserto. i. de mūdo. delicijs affluēs. innixa sup dilectū suū Intīm em delitijs ⁊ gaudijs affluebat ꝙ oēs āgelos ⁊ sctos leticia replebat. Bē. Virgo gl'iosa celos hodie ascēdes. supnoz ciuiū gaudia copiosꝰ cumulauit augmēt⁹. Dec em cuiꝰ vox exultatiōis ⁊ salutatōis ipsos exultare fec̄ ꝺs adhuc viscera mrna claudūt. s. puuli nondū nati aīa liq̄facta ē vt elizabeth locuta ē Quid putam⁹. Jō fuit illa celestiū exultatio ciuiū q̄ibi vocē audire ⁊ videre facie eiꝰ bndictaz ⁊ frui eiꝰ pñtia meruerī. Nñ ipsa dic Zach. ij. Gaude ⁊ letare filia syon. i. celestis curia. qz

venio ⁊ habitabo in medio tui. Letabantur angeli qz videbāt dñam suā ⁊ reginā cū gaudijs ascēdētē. Letabant p̄archē. qz viderūt filiā suā de eoz stirpe natā. Letabāt ꝑphē. qz illā corpal'r videbāt quā figural'r p̄dixerant. Letabāt martyres qz videbāt sociā suā. ipsa em̄ fuit martyr in aīa qñ gladius passiōis p/trāsiuit aīam ei⁹. Letabant ỹgines qz viderī p̄mitiuā ei⁹. Ipsa em̄ ē ỹginū p̄mitiua. qz vo cū ỹginitatē p̄mū adinuenit. Exemplum. Clericus q̄dā brē ỹgini valde deuotus gaudia brē ỹginis spēali oz̄one ⁊ deuotiōe honorabat dicēs hāc sedule oz̄oem. Gaude dei genitrix ỹgo īmaculata. gaude q̄ gaudiū ab angelo suscepisti. Gaude q̄ genuisti eterne lumi nis claritatē. gaude mr̄. gaude dei genitrix ỹ/go maria. ru sola īnupta mr̄. te laudat omis creatura. genitrix luc̄ sis p nob̄ pia ⁊ ꝑpetua interuētrix. Quā acceptū istud brē ỹgini fuit ptz ex hoc. qz q̄dā vice in oz̄one ei apparuit. gratias reuerēs de tali salutatiōe. ⁊ addidit. quia mea gaudia recitādo me letificas. ego ī hora mortis tue letificabo te. qđ ⁊ fecit. Nam ⁊ eo agonisante brā ỹgo cū choris angelo⁹ ⁊ virginū aduēit. Quā ille vidēs ait circūstātib⁹ cedite: regina celi venit. Et dixit brā ỹgo. qz me letificasti in eo q̄ gaudia mea taz deuote sepius recitasti. ⁊ ita hūilime reuelasti. ego te sic̄ p̄misi letificabo. nec etiā dolorē tue mortz patiaris. Et ego aīam tuā cū gaudioz leticia in celū deducam.

De sctō bartholomeo. f. LVII

Pelle, p pelle ⁊ oīa q̄ hz hō dabit p aīa sua. Job. ij. Ista ꝑba loq̄bat diabolus ad dñm: qñ ipse tēptauit btm̄ Job. Et licz mēdax sit diabolus ⁊ raro verū loquat. qđ q̄libz exp̄iri valet. tñ in hoc verū dixit. qz vtili⁹ ē hoī dare pellē ⁊ corpus ⁊ oīa q̄ hz q̄ꝫ ꝓdere aīam. Et licz ponāt duo p̄m lrām. tñ vn⁹ ⁊ idē est sensus p̄m glo. Pelem. i. rē minus charā dabit hō p pelle. i. p re magis chara. ⁊ p aīa sua dabit hō oīa q̄ hz tā corpus q̄ res. Istud ꝓficatū ē in beato bartholomeo. q̄ dedit pellē. i. corpus ⁊ oīa q̄ habebat p aīa sua saluāda. ¶ Notandū q̄ legimus in sacra scḡtura de triplici pelle. Prima pellis ē res tpalis q̄ tegit corpus. Scōa ē cutis sup̄ficialis q̄ tegit caro. tercia ē vita tpalis q̄ tegit aīa. Istā triplicē cutē dedit bartholomeus p aīa sua. ¶ Pria pellis dico ē res tpal' quā dñs pellē vocat p ꝑphām Micheā. c. iij. dicēs. Ve p̄ncipib⁹ q̄ comedūt carnē ꝑpl̄i mei ⁊ pellē eoz desup excoriauerūt. i. ve p̄ncipib⁹ illis q̄ iniuste occidūt ꝑpl̄m meū. ⁊ auferunt res eoz. In ỹbis istis inuit q̄ res tpales dicunt pelles. qz sic̄ caro tegit pelle. ita tegit coz pus reb⁹ tpalib⁹. Istā pellē. i. rē tpalez dz hō dare p aīa sua. Nā dñs dicit Lu. ix. Quid p deest hoī si lucraret totū mūdū. aīam aūt suā pdat. Matḥ. xix. dixit ādolescens ad iesum. Mgr̄ qđ faciā vt habeā vitā eternā. Ille rn̄ dit. Si vis ad vitā īgredi ꝓua mādata. Cui ille. Hec oīa ꝓuaui a iuuētute mea. qđ adhuc mihi deest. Rn̄dit iesus. Unū tibi deest. Si vis pfectus esse vade ⁊ vende oīa q̄ hēs ⁊ da paupib⁹. ⁊ hēbis thesauz̄ in celo. ⁊ veni ⁊ sequere me. Juxta illud p̄ſilū dñi fecit beatus bartholomeus. Nam ipse oīa q̄ habuit ⁊ hīe potuit p̄tēplit ⁊ dimisit. ⁊ secut⁹ ē ihū. Matt. xix. Ecce nos reliq̄mus oīa ⁊ secuti sumus te. Nā sic̄ xp̄s p̄cesserat p̄dicādo. sustinēdo. circūeūdo ⁊ docēdo. ita secutus est eū sctūs bartholomeus. Un legit. Cū em̄ btūs bartholomeus p̄dicādo circūiret. venit ad finē mūdi. s. indiā. rēplū in q̄ erat ydolū noīe astaroth intrauit ⁊ q̄si pegrinus ibi habitare cepit. In h ydolo q̄dā demō habitabat q̄ se languētes curare dicebat. sz nō sanādo subaeniebat. sz a lesione cessando. Cū aūt bartho. rēplū intrass⁹ demon rn̄sum nō dabat. sz cū rēplū plenū lā/guentib⁹ eēt ⁊ nullū ab ydolo rn̄sum hīe pos/sent ad aliā ciuitatē ꝓperūt vbi aliud ydolū noīe berith colebat. q̄rentes ab eo cur ds eoz nō daret eis rn̄sum. Rn̄dit berith. Deus vr ignis ardens ē. strictus ē. nec respirare nec loq̄ audet ex illa hora q̄ bartholomeus ap̄lus dei ingressus ē. Dicūt ei. Et q̄s ē iste bartho. Ait demon. Amicus dei oīpotētis ē. ⁊ ō venit ad istā ꝓuiciā vt oēs deos indē euacuaz Et illi. Dic nob̄ sig̃ ei⁹ vt eū īuenire possim⁹ Quib⁹ demon ait. Capilli ei⁹ nigri ⁊ crispi. caro cādida. oculi grandes. nares eq̄les ⁊ directe. barba. plixa. bñs paucos canos. statura mediocris. vox ei⁹ vt tuba. collobio albo vestit⁹ ⁊ pallio q̄drāgulo. q̄ p singl'os hz gēmas purpureas. vigintisex anni sunt ex q̄ vestes ⁊ sandalia ei⁹ nec veterescūt. nec sordidāt cēties flexis genib⁹ p die orat ⁊ cēties p noctē. āgeli cū eo ābulāt q̄ nūq̄ eū fatigari neq̄ esurire p mittūt sp eodē vultu ⁊ aīo letus ⁊ hilaris ꝑuerat. oīa p̄uidet. oīa nouit. oīm gentiū lin/guā nouit ⁊ intelligit. ⁊ qđ vobiscuz loquor ipse iam nouit. ⁊ qñ q̄ritis eū si vult oñdet se vob̄. si aūt nō vult nō poteritis eū inuenire. Rogo aūt vos vt cū eū īueneritis rogare euz ne huc veniat. ne angeli sui mihi h faciant qđ socio meo iā fecerūt. Cū igit p duos dies sollicite eū q̄rerent ac mīme eū īuenirent. q̄dam die q̄dā demō iacus exclamauit dicēs. Ap̄le dei bartholomee incēdūt me oz̄ones tue. Cui ap̄s. Obmutesce ⁊ exi ab eo. ⁊ statim libera tus ē. Qđ audiēs rex regiōis illius Polemius noīe cū haberet filiam lunaticaz. misit ad ap̄lm rogans vt ad se veniret ⁊ filiam suam

Sermo LVII

sanaret. Ad quā cū apl's veniſſet ⁊ eā a cathe
nis ligatā inueniret. iuſſit eam ſolui. Ac cum
miſtri ad eā accedere nō audebāt dixit. Ago
demoniū qō in ea erat ligatū teneor vos rie/
tis. Et ſtatim cū eſſ ſoluta liberata ē. Tunc
rex camelos auro ⁊ argēto ⁊ lapidib⁹ pciosis
onerauit ⁊ apl'm ināri faciēs nullaten⁹ iueni
ri potuit. Mane igit̄ ſeq̄nti appuit apl's regi
ſoli in cubili ſuo dicēs. Ut q̄d me auro ⁊ argē
to tota die q̄ſiuiſti. iſta mūera ſunt neceſſaria
bis q̄ terrena req̄rūt. ego nihil frenū neq; car
nale deſidero. In his p; q̄ btūs bartho. pmā
pellē. ſ. res tpales ꝓtemplit ⁊ dedit oīa p aīa
ſua. Uñ bñ potuit dicere cū apl'o Phil'. iij.
Oīa arbitrat⁹ ſū vt ſtercora vt xp̄m lucrifa/ 2a
cīā. Scōa pell' quā btūs bartholo. dedit p
aīa ſua ē cutis q̄ tegit̄ caro q̄ ſibi ſubtracta le/
git̄ p fide xp̄i quā pdicauit. Tā cū bartho. ſic
dictū ē regi ſoli appuiſſet in cubili ſuo. pdica
uit ei dicēs q⁹ ſi in xp̄m credere vellet ⁊ baptiſ
maſ ſuſcipe. deū iuū ſibi oñderet ligatū igneis
cathenis. Seq̄nti igit̄ die cū ſacerdotes ydo/
lor⁹ ſacrificarēt. cepit demon clamare ⁊ dicēs
Ceſſate miſeri ſacrificare mihi ne peiora me
patiamī. q̄ cathenis igneis ab angel' ieſu xp̄i
quē iudei crucifixerūt religat⁹ ſū. putātes eū
a mortuis detineri. Ille aūt illā mortē q̄ regi
na ēna captiuauit. ⁊ ip̄m nr̄m ꝓncipē autorē
mort̄ vincul' igneis vixit. ſtatī; oēs miſerūt
funes ⁊ ſimulacrū euerterent ſz nō potuerūt.
Apl's aūt demoni p̄cepit vt inde exīēs ydolū
ip̄m cōminuerer. Qui ſtatī exīēs oīa ydola tē
pli p ſeip̄m ꝓfregit. deinde apl'o orāte oēs in
firmi ſanati ſūt. Apl's aūt illud tēplū deo de
dicauit. ⁊ demōes in deſtū abire p̄cepit. Tūc
angel⁹ dñi ibidē appuit ⁊ tēplū circūuolans
in q̄tuor angulos digito ſuo ſignū ſcē crucis
ſculpſit dicēs. Hec dic̄ dñs. ſic vos oēs ab in
firmitate vīa mūdauit. ita ⁊ tēplū hoc ab oī ſor
de mūdabit̄. ⁊ demonē quē ꝓpus colebat; quē
apl's in deſtū ire p̄cepit ꝓpus tū vob⁹ oſtendā.
quē videtes ne timeat;. ſz q̄le ſignū in bis la/
pidib⁹ ſculpſi. tale in vīis frontib⁹ ip̄rimat;.
Tūc oñdit eis ethiopē nigriorē fuligine. fa/
cie acuta. barba plixa. crinib⁹ vſq; ad pedes
ptenſis. oculis ignitis flāmas ſulphureas ex
ore ⁊ ocul' ſpirātē cathenis igneis vinctū re/
tro manib⁹ ligatis. Et dixit ei angelus. Nōn
iuſſiōe; apl'i auditi ⁊ de tēplo exiens oīa ido
la fregiſti nō te puniā. ſz vade in deſertū vbi
nulli hoīm noceas vſq; ad die iudicij. Tunc
ille cū magō vlulatu abſceſſit. ⁊ angel⁹ cūctis
videntib⁹ in celū aſcēdit. Tūc rex cū vxore ſua
⁊ filiis oīq; pl'o baptiſatus ē. ⁊ relicto regno
apl'i diſcipul⁹ effect⁹ ē. Tūc oēs ydolor⁹ pōti
fices ꝓgregati ad aſtragē regē frēm ei⁹ ꝓuene
rūt. ⁊ de deor⁹ ſuor⁹ amiſſiōe ⁊ tēpli ſubuſiōe
⁊ reg; p artē magicā deceptiōe ꝓ apl'm ſūt cō
queſti. Aſtrages ꝓo rex idignatus. mille vi/
ros armatos ad capiendū apl'm deſtinauit.
Qui cū adductus fuiſſet coā eo. dixit ei rex.
Tu es ne ille q̄ euertiſti frēm meū. Cui ille..
Ago nō euerti eū ſz ꝓuerti. Cui rex. Sic̄ tu fe
ciſti frēm meū deū ſuum relinq̄re ⁊ credere in
deū tuū. ſic; ego faciā te deū tuū relinquere ⁊
meo ſacrificare. Cui apl'us. Ego deum quem
colebat frater tu⁹ ligaui ⁊ ligatū oñdi ⁊ vt ſi/
mulacr⁹ frāgeret coegi. ſi ſic poteris facere do
meo poter; me ad ſimulacr⁹ ꝓuocare. ſin aūt
ego deos tuos cōminuā. ⁊ tu crede deo meo.
Hec illo dicente nūciat̄ regi q⁹ deus ſu⁹ val/
dach cecidiſſet ⁊ cōminut⁹ fuiſſ;. Nō audiēs
rex purpurā q̄ indutus erat ſcidit ⁊ apl'm fu/
ſtib⁹ cedi iuſſit. ⁊ ceſum viuū excoriari man/
dauit. Sic p; quō ſecundā pellē. ſ. curē carna
lem expoſuit. Tercia pellis quā expoſuit 3a
btūs bartholomeus p aīa ſua ē vita tpalis q̄
tegit̄ aīa. Et bñ ꝓpat̄ pelli. Sicut em̄ abſtra/
cta pelle mort̄ corpus. ſic mortuo corpe non
viuit aīa in iſta vita. Unde legit̄ Gen. iij. q⁹
dñs fecit ade ⁊ vxori ſue tunicas pelliceas. i.
de pellib⁹ mortuor⁹ aialiū. vt p hō ꝓſideraret
ſe mortales eſſe. Hāc. ſ. pñtem vitā mortalē
debet hō exponere p aīa ſua. Mat. x. Qui p
diderit aīam ſuā. i. vitam pñtem morti expo
ſuerit ꝓpter me inueniet eā ſu ꝓple in vita eter/
na. Sic fecit btūs bartho. q̄ vitā ſuam expo/
ſuit ꝓpter deū. Nā cū fuſtib⁹ ceſus eſſet ⁊ viu⁹
excoriatus. tandē decollatus eſt. Iz oīa pote/
rant ꝓtigiſſe. ſ. q⁹ primo fuſtib⁹ ceſus. Deinde
cruci affixus. poſtea de cruce depoſitus ⁊ ex/
coriatus. ⁊ ad vltimū decollatus. Quo mor
tuo rex aſtrages ⁊ pōtifices templor⁹ a demo
nib⁹ arrepti mortui ſunt. Xp̄iani aūt corpus
apl'i honorifice ſepelierūt. Rex aūt polemius
in ep̄m ordinat̄. ⁊ xx. annis ep̄atus officium
laudabiliter rexit. plenus ꝓfectib⁹ in pace q̄eſ/
uit. De genere aūt paſſiōis ſcī bartholomei
diuerſa opinio eſt. Nā btūs Dorotheus dic̄
q⁹ crucifixus eſt. Aīt em̄ ſic. Bartholomeus
indis pdicauit q̄ euāgeliū ſm Matheū in p
pria eor⁹ lingua tradidit. dormiuit in alba/
na ciuitate magne armenie crucifixus deorſū
habens caput. Beatus aūt Theodorus dic̄
q⁹ fuit excoriatus. in multis autē libris legit̄
q⁹ tm̄ fuit decollatus. Hec aūt ꝓprietas ta/
liter ſolui pōt. vt dicat̄ q⁹ primo crucifixus fuit
deinde añq; ibidē moreret de cruce fuit depo
ſitus. ⁊ ob maiorē cruciatum fuit excoriatus
poſtremo capite trūcatus. Cū aūt viderēt ge
tiles corpus eius ꝓpter ſignor⁹ freq̄ntia pluri
mū venerari idignati. loculo plūbeo ip̄poſitū
in mare p̄cipitauerūt q̄ nutu dīno ad ſiciliā
ad inſulā q̄ndā noīe liparitanā deuēit. Anno
dñi. ccc. xxxi. Saraceni pdictā inſulā inuaſerūt
⁊ ſepulc̄ ei⁹ ꝓfringētes oſſa apli diſperſerūt.

De decollatione sancti iohānī bap.

Recedētibꝫ ãt saracenis appuit apl's cuidaꝫ mõacho dicẽs. Surge collige ossa mea q̃ dispsa sũt. Cui ille. Qua rõne ossa tua colligere aut aliquẽ honorẽ tibi exhibeꝛ dẽmus cũ nos deleri pmiseꝛ nec aut ilia nob ipenderꝫ. Cui ille. Per multũ tpis meis meritis dñs pp'o huic pepcit. sꝫ eoꝝ pctis nimis ualescẽtibꝫ z vsq; ad celũ clamãtibꝫ iã p eis ñ potui veniã obtinere. Dꝫ cũ mõachus diceret. quõ inter tot aliorꝝ ossa sua inuenire posset. ait. Vade ad ea colligẽda ibis. z ea q̃ vt ignẽ splendẽtia videꝛ leuab. Qui omia sic inuenies leuauit. z sup q̃ndã nauẽ ascẽdẽs bñuentũ q̃ est metropol' apulie ea trãstulit. Exẽplũ. Cũ m'ler q̃dam vas olei attulisset vt in lãpadẽ sci bartho. poneret. ẽztũ cũq; vas inclinaret nihil ex eo ire volebat. cũ tñ digitũ in vas mitteret z oleũ liquidũ palparet. Tũc q̃dã astãs dixit. Puto q̃ h oleũ apl'o nõ est acceptũ vt in suã lampadẽ fundaꝛ. Quaꝛpter in aliã lãpadem infuderũt. z ptinus oleũ emanauit. Cũ fridericꝰ bñuẽtũ destrueret. z oẽs eccias q̃ ibidem erãt dirui mãdasꝫ ciuitatẽ totã ad aliũ volẽs locũ trãsferre. intendẽs vir q̃dã q̃sdaꝫ viros albatos z fulgẽtes iuenit q̃ adinuicẽ loq̃bant z aliq̃ inf se tractare videbãt. Qui vehementer admiras q̃dnã h eẽt introgauit. Vnꝰ eoꝝ ñdit. Iste ẽ sctus bartho. apl's cũ ceteris sctis q̃ꝝ in hac vrbe eccle bẽbanꝫ. q̃ uenerũt sil' vt inf se pararẽt z tractarẽt q̃li pena esset illeplectendꝰ q̃ eos de hiraculꝰ suis eiecit. z iã in t eos inuiolabili sniã statũ est. vt ille sine mora ad iudiciũ dei accedat de his oĩb rñsurus. Post modicũ ꝯo ctps dictꝰ imperor miserabil'r vitã finiuit. Ite legit in q̃dã libro de miraculis sctoꝝ q̃ q̃dã mgr festũ bartho. oĩ anno solennit celebrabat. Qui pdicãti demõ in spẽ vnꝰ puelle admodũ speciose appuit quã iniectis oculis ad pndiũ iuitauit. Qui dũ in mẽsa assisterẽt z illa in amorẽ suũ multũ euz allicere nitebaꝛ. brũs bartho. p forib ĩ spẽ peregrini affuit: z vt amore barth. introduceret obnixꝰ flagitauit. Qua dissuadẽte panis ei mittit. sꝫ ille bũc accipe recusaut. rogauit tñ magistꝝ p nũciũ vt sibi diceret q̃d in hoc ꝓriũ esse putaret. Cui cũ ille diceret risibile. Puella rñdit. Immo petiñ q̃ hõ assipit nascit atq; viuit. Qui bartho. rñdit q̃ ille bñ intulit sed ml'r pfundꝰ idagauit. Ecce dictꝰ pegrinus mgro misit vt sibi diceret. q̃s locꝰ vnꝰ pedis essꝫ vbi ds in terra maiora miracla oñdisset. Cui cũ ille diceret. Locus crucis in q̃ ds mirabilia opatus ẽ. Illa rñdit. Immo caput hois q̃ q̃si minor mõs existit. vt q̃q; apl'us sniam approbauit. Tercio q̃siuit q̃nta distãtia esset a sũmo celi vsq; ad pfundũ inferni. Cui cum mgr se nescire diceret. illa ait. mõ video q̃ pcipitor. sꝫ ego h noui qz de altero ad alterꝝ cecidi. z opteꝛ q̃ h tibi oñdam. Tũc diabolus cũ magno eiulatu se in abyssum pcipitauit.

De decollatione scti iohānis bap̃

Sermo. LVIII.

Misit herodes rex manus z tenuit Iohem. Marẽ. vi. Legit in hystoria scolastica q̃ herodes antipas z philippus frẽs carnales erãt. z se de gẽritate ad iudaismũ trãstulerũt. Cũ q̃daꝫ tẽpe herodes romã pgeret. z trãsitũ faceret p domũ fris sui philippi secrete cũ herodiade vxore fris sui pepegit q̃ in reditu suo vxorẽ suaꝫ repudiaret. z ipsam in ꝺiugẽ duceret. Dõ cũ vxor herodis irelligeret nõ expectato reditu eiꝰ ad patrẽ suũ in damascũ ereũsa. Audiẽs hec herodes herodiadẽ frẽ suo astulit. Iohes aũt eũ deh arguebat q̃ fm legẽ quaꝫ accepat fris sui vxorẽ ipo viuẽte sibi mime duceꝛ licere. Videns herodes q̃ iohes eũ sup h tã dure redarguit eũ in carcerẽ misit in castello macherũta. Et h ẽ qõd dr. Misit herodes rex manus tẽ. Dicebat aũt iohes. Nõ lz tibi hẽ coiugẽ fris tui ipso viuẽte. Ipo eĩ mortuo olim licuit. Herodias aũt insidiabaꝛ iohi z volebat occidere eũ nec poterat. sꝫ herodes metuebat iohem. q̃ sciebat eũ virũ iustũ z sctm. z libenter eũ audiebat. Et licꝫ eũ timeret z libenter audiret. tñ ꝺcupia mala subuertit cor eiꝰ. z ꝺsiliũ inijt quõ eũ occidere possꝫ. Cogitauerũt aũt ꝺsiliũ q̃ ꝺuiuiũ faceret cũctis pncipibus ĩ die nataꝛ sui. z ibidẽ filia eiꝰ caput iohis peteret. Vñ sequit. Et cũ dies oportunus accessisset z dies nataꝛ sui euenissꝫ. herodes natal'ui cenã siue ꝺuiuiũ fecẽ pncipibꝫ z tribunis z pmis. i. potẽtioribꝫ galilee. z intrauit ibi filia z ludebat. Tũc herodes illi dicens. Quicq̃d petieꝛ dabo tibi. licꝫ dimidiũ regni mei. Nõ excusaꝛ ab homicidio. iõ eĩ iurauit vt occasionẽ iueniret occidẽdi. Si eĩ pꝫ z mris interitũ postulasset. nõ vtiq; herodes ꝺsensissꝫ sequit. Que cũ exisset dixit mri sue. Quid petã. At illa. Caput iohis in disco. Cuiꝝ introisset statim ad regẽ cũ festinatõe accessit dicẽs. Volo vt pmittas mihi caput iohis bap. in disco. Et ꝺtristatus ẽ rex. i. simulabat se eẽ ꝺtristatũ ꝓpter iusurandũ. z ꝓpter sil'ũ discũbẽtes noluit eã ꝺtristaꝛ. sꝫ misso spicl'atore caput iohis pcidit ac puelle daꝛ z a puelle mri adulfe pñtaꝛ. Herodes ãt z herodias ipuniti ñ remãserũt. nã pcedẽte tpe a gaio cesarẽ ĩ exiliũ relegati vitã miserabil'r finierũt. filia ꝺo viuã fragluciuit. Et lz mõ agaꝛ eiꝰ decollatio tñ circa festũ pasce facta ẽ. Dꝫ qz caput suũ hac die reptũ legit. iõ decollatio eius hac die recolit. Legit in scolastica histo. q̃ cũ iohes essꝫ decollatus in macherũta. herodias tulit caput

eius in hierm. et occulte sepeliuit iuxta palaciuz herodis, rimēs si cū corpe sepelirēt q̄ ꝓhā resurgeret. Tpe ꝙo marciani ꝓncipis vt hz in scolastī. hyst. q̄ cepit regnare āno dñi. cccclij. Johānes caput suū duobz mōachis q̄ venerūt ihe/rosolimā reuelauit. q̄ ad palaciū q̄dā füat herodis ꝓperātes caput ipi⁹ inuenērt saccis cilicinis suoluti vestibz vt estimo q̄bz in dekto fuerat indut⁹. Qui dū cū ꝑdēo capite ad ꝓria rmea rent. q̄dā emissene ciuitatis figul⁹ pauptatez fugiēs. comitē se eisdē exhibuit. Cui illi perā cū capite ad portādū ꝓmiserūt. Qui admonit⁹ est nocte a btō iohe. vt fugerat cū capite ab ipsis. Ipe fugiēs cū scō capite emissenā vrbē est ingressus. ibiq̄ q̄diu vixit in q̄dā specu scūm venerās caput, pspitatē nō modicā assecut⁹ est. Moriēs aūt illud sorori sue sub fide ꝛuelauit et rm eūdē modū sibi ꝯnicē successores. Post multū ꝙo tpis scō marcello monacho ī eodez specu degēti. brūs iohes caput suū h mō reuelauit. Videbat em sibi dormiēti q̄ multe turbe psallētes īcederēt et dicerēt. Ecce scūs iohānes bap. venit. deīde vidit btm iohem quē/nus a sinistr̄ alter a dextris ducebāt. oēsq̄ ad eum accedētes ab eo bñdicebant. Ad q̄m cum marcell⁹ accessiss̄. eleuās eū et p mētū appbendens. dedit ei oscl'm pacis. Tūc marcell⁹ iterrogauit eū di. Dñe mi vñ ad nos venisti. Et ille. De ciuitate sebaste veni. Cū ḡ excitat⁹ fuisset de visiōe plūmū mirabat. Quadā aūt nocte dū dormirz. q̄dā ad eū veniēs excitauit eū. Et ecce cū excitat⁹ fuisset vidit stellā q̄ndā fulgentē in ostio cellule residere. q̄m surgens cupalpare vellz. subito in aliā ptē trāstulit se. Ille aūt cepit ire post eā q̄usq̄ stetit stella in loco vbi erat caput iohis. vbi fodiēs repp̄it vnā. et in ea scūm thesauz. Quidā aūt cum ñ crederet manū ad ydriā misit. et stari manus exanuit. et ydrie adhesit. Orātibz aūt socijs manū abstraxit sz īualida remānsit. Appuit aūt eidez scūs iohes di. Cū caput meū in eccīa deponet ydriā ꝓringēs sanitatē recipies. Qō et fecit et sanitatē īegrā recepit. Dec aūt cū marcellus iuliano ciuidē vbi ꝙo indicasset. ab eis est eleuatū et in vbē delatū. Ex q̄ tpe cepit in eadez vbe decollatō iohis celebrari. ipa die vt arbitramur sic ōz in hy. sco. q̄ caput ei⁹ inuentuz ē siue eleuatū. Qō postmodū ꝓstātinopolim ē trāslatū. Nā cū valēs imperator iussisset scūm corpus in vehiculo poni et ꝓstātinopolim trāsferri. cū circa calcedoniā venissent. vehiculuz trahi nō poterat q̄tū cū q̄bz boues stimul' vrgerent. Jō ipm ibidē deponere coacti sunt. Qz cū postea theodosi⁹ inde ipm afferre vellet. et matronā q̄ndā virginē custodie capitis deputatā reppisset ibidē rogauit eaz vt sibi auferri dimitteret scūm caput. Illa aūt ꝓsensit credens q̄ sic tpe valentini ita et nūc nō ꝑmitterz se auferri. Tūc deuotus imperator purpura sua caput āplectens ꝓstātinopolim trāstulit. et ibiō ecciam edificauit. Postmodū ad gallias inō est trāslatū apud pictauiā regnāte pypino vbi eius meritis pl'es mortui sunt resuscitati. Item istud festū ēt celebrat ꝑter ossium ei⁹ cōcrematōem et collectōem. q̄ ipa die fm q̄sdam fuerūt ꝓcremata. et fm q̄sdā collecta. Erāt em ꝓcremata ab infidelibz sed a xp̄ianis ꝑ pte iterum collecta. Vñ q̄si scōm martyriū patitur q̄ñ in suis ossibz ꝓcrematur. Jō eccīa tanq̄z ei⁹ scōm martyriū hoc festū celebrat. Sic eī legē q̄ cum discipl'i iohānis corpus ei⁹ apud sebasten vrbē palestine īter heliseū et abdiam sepelissent. et ad tumulū ei⁹ m'lta miracla fierēt iubente iuliano apostata gētiles ossa ei⁹ sparserunt. et cū miracla nō cessarent postea collecta et igne ꝓcremata in puluerē redegerūt et per agros vētilauerūt. Dū aūt ad cremādum ossa colligerētur. q̄dā mōachi ab iherosolimis venientes latēter se colligētibz ꝓmiserūt. et magnā eoz ptē tulerūt. ipa q̄z ossa ad philippuz iherosolimitanū epm detulerūt. Qui ea postmodū anastasio alexādrino epo misit. Postmodū ꝙo theophil⁹ eiusdē vrb̄ eps ea in templo serapis a sordibz purgata posuit. et ī honorē scī iohānis basilicā ꝓsecrauit. Jtē istō festus etiā celebrat ꝑter digiti ipius trāslatōnem et ecce dedicatiōem. Digit⁹ em su⁹ q̄ dñm oñdit vt ferk ꝓburi nō potuit. Vñ a ꝑdēcis monach ipe digit⁹ reptus q̄m postmodō vt hr in hystoscol. scā Tecla īter alpes attulit. et in eccīa scī Maximi collocauit. Dec ēt testat mgr Johānes beleth dicēs q̄ ꝑdca Tecla ipm digitū q̄ ꝓburi nō potuit. ō vltramarinis ptibz in normandiā attulit. et ibi in honore btī iohis ecclesiā fabcauit. Quā eccīaz vt ibidē dic̄ q̄dā hac die dedicatā fuisse asserūt. Vñ a dño pastatu tū fuit vt hec dies p totū mōm celebr̄ hr

¶ In natiuitate Marie virginis Sermo. LIX.

ORietur stella ex iacob Nūeri. xxiiij. i. maria nascet ō genere iacob. Verba ista loq̄bat spūsscūs p os ꝓphe Balaā. Et bñ sigtur maria p stellam. Maria em īterp̄tat stella maris. ¶ Comparatur aūt maria stelle maris ꝑter m'tas ꝓprietates. Prīo ꝑter īmobilitatē. Alie em stelle oriunt et occidūt. sz stella maris nō mouet de loco suo sz firmiter stat. Sic maria discipul' cadētibz a xp̄o fugiētibz in hora passiōis ipa sola īmobil' añ crucē stetit et firma i fide mānebat. Ber. Tāta vis amoris mētē marie accēderat. vt discipul' fugiētibz cū lacrimis crucifixās et morientē ꝙdolēs mori paro fuit. De hac stabilitate ꝓmēdat eā filius ei⁹. Diere. i. Dedi te ī ciuita

tem munitā ⁊ colūnā ferreā ⁊ murꝛ ereū. Ipsi bellabūt adūsum te ⁊ nō ꝓualebūt. qꝛ ego tecum sum. Et qꝛ ī illa die ⁊ sabbato sequēti qñ oēs ī fide dubitabāt. ipa sola i fide firmiter ꝑsistebat. ⁊ō illa dies. s. sabbatū ei spāl'r ē attributa. vt in illa die special'r honoꝛet. Quicūqꝫ ei mouet aliq̄ tēptatōe aut dubitatōe dꝛ illaꝫ stellā respicere. qꝛ ipa ꝑt eū ī fide ⁊ bono ope solidare. ¶ Exēplū. Scolaꝛ q̄dā valde lubrica mēret opꝫ v ꝛerat multꝯ annis. tñ sabbatū i honoꝛe btē ꝙgis ieiunabat. ⁊ sp illa die se a fornicatōe abstinebat. ⁊ tandē monasteriuꝫ intrauit ⁊ maria ī spāli reuerētia sp hīe cepit. q̄dā die cū egroꝛaret tēptat⁹ a diabolo dubitare cepit ī fide ⁊ despare dicēs. Que mihi misero spes cū stabo an tribunal tremēdi iudicis. q̄s mihi ꝓsubueīet. q̄s ꝑ me rñdebit cū rōez nō solū de ꝯmissis sꝫ ec̄ de omissis sū reddituꝝ. O maria ꝯsolatrix ōspatoꝝ tibi ꝯmēdo aīaꝫ meā. Et ecce eo ralia dicēte affuit maria ⁊ blāde eū ꝯsolās dixit. Respice ꝛsum. ⁊ eleuatis oculꝫ vidit celū aptū ⁊ sedēī eo ex auro ⁊ argēto ꝑparatā. Dixit q̄ illi maria. Hec sedes tibi para ē ꝑ fultio qō ipēdisti mihi. sꝫ noli vltra iā dubitare. his dict⁹ maria celū ascēdit. et ipe ex tali ꝯsolatōe ꝯfirmat⁹ oēz dubitatōz depositꝫ. ¶ Sco maria ꝯpat stelle marꝫ ꝓter sui hūilitatē. Cū ei stella illa maioꝛ sit tota terra. apparet tñ vix vn⁹ palme hñs q̄ntitatē. Sic maria cū maioꝛ essꝫ oīb⁹ sctis ⁊ angel' tñ se humilē ācillā ꝛputauit. Luc̄. i. Ecce ancilla dñi ⁊c̄. Bern̄. Nō ē magnū ī abiectōe hūilē esse sꝫ rara virt⁹ hūilitas honoꝛata. Eccl'. iij. Quāto maioꝛ es hūilia te ī oīb⁹. ⁊ coꝛā deo inuenies gꝛaz. Sic maria īuenit gꝛaz ꝓter sui hūilitatē. Lu. i. Respexit hūilitatē an. sue. Angel⁹ ꝑpter suā supbiā electꝰ ē de celo ⁊ factꝰ ē diabolus. ¶ Maria ꝙ ꝑ hūilitatē eleuata ē ī celū. et facta ē regīa celoꝝ. Oēs igit supbi sūt imitatoꝛes diaboli ⁊ hūiles marie sectatoꝛes. Exemplū. Erat q̄dā frater ordīs ꝓdicatoꝝ in cōuētu Pysanēsi btē marie valde devot⁹ q̄ scolas ⁊ studiū ꝓtermittēs oꝛōib⁹ ⁊ devotōib⁹ sp intent⁹ erat. Cui diabol⁹ ī spē virgis freqnter apparuit. mlt'a ei recitabat ⁊ revelabat. qō cū frater petro ꝓori retulisꝫ. dixit. Inīūgo tibi ℔ q̄ si de cetero venerit spues ī facīē ei⁹. Si em̄ brā ꝙgo ē. qꝛ hūilima ē nō indignabit. si autē diabol⁹ ē qꝛ supbꝰ est ꝯfusus ꝛceder. Qō cū fecisset frater idignat⁹ diabol⁹ ait. Maledict⁹ et tu ⁊ ille q̄ te ℔ docuit. Et ꝯfusus recedēs eū amplius ñ tēptauit. ¶ Tercio ꝯpat maria stelle marꝫ ꝓter ℔tutē attractiuā. qꝛ ℔t⁹ siue natura illi⁹ stelle ē q̄ se ℔tit ad ferrū. Sic maria ℔tit se ad ferrea coꝛda pctoꝝ. Ecc̄i. xxiij. Trāsite ad me oēs q̄ ꝛcupiscitꝫ me. Oēs trahit ⁊ vocat ⁊ nullū excipit q̄ntumcūqꝫ pctis ꝛuolutū. Bern̄. Peccatoꝛē q̄tucūqꝫ fetidū ⁊ imundū et toti mūdo despectū pia mr̄ nō despicit nec deserit. sed pia maū fouet ⁊ retinet donec tremēdo iudici reconciliet. Exēplū ō milite adulteꝛo. Redre ī assumptōe btē ꝙgis. Quarto cōpat maria stelle maris ꝓpter vie ostensionē. Sic ei stella marꝫ naulgātibꝫ viā oñdit ⁊ ad portū ꝓducit eos. sic maria nauigātibꝫ ī mari huius mūdi viā veritat⁹ oñdit. et eos q̄ aspererīt ad portū eterne salut⁹ ꝓducit. Ber. Ne auertas oculos a ꝯspectu tuo. si tñ vis obtinere. ꝯsideꝛa. si tñ vis obtinere mūdi ꝓcellis. Innocē. Quibꝫ putas auxilijs ꝑnt hoīes ītꝛ tot ꝓcula trāsire. Certe ināt ꝑ duo. ꝑ nauē ⁊ stellaꝫ. i. ꝑ aduiuoꝝ btē ꝙgis marie. ¶ Exēplū. Imperaꝛ q̄dā romanus hūit vxoꝛē gñe moꝛibꝫ ⁊ pulcritudīe nobilissimā quā tenerrime diligebat. Cūqꝫ locasctōꝝ ꝑ oꝛbē pegrinādo visitare vellet. fratri suo vxoꝛē regnū ⁊ oīa ꝯmisit. ⁊ ꝓfect⁹ ē. Adolescēs ille in amoꝛē hui⁹ ꝙbe dñe exarsit. Cūqꝫ ei pluries molest⁹ essꝫ ⁊ illa oīno renitereꝛ. tādē nesciēs q̄d faceret. ei rñdit q̄ turrim furmaꝫ pare faceret vbi secret⁹ q̄ desideraret explere posset. Facta aūt turri cū ille ītraret. ipa seq̄s eū turriꝫ post eū clausit. eoī turri manente. Post q̄nqꝫ annos reuertēte imperaꝛe gaudisa valde iussit maioꝛes ⁊ nobiles ei occurrere et iuuenē incōsulte de turri emisit vt fratri obuiā exiret. Qui ꝓuenīēs regīnā male eā defamauit. Cūqꝫ essꝫ reꝛsus⁹ a fr̄e quō ita pallidus esset. rñdit. Pessima meretrix vxoꝛ tua sic cū multis fornicari ꝯsueuit ꝛ me etiā tēptauit. et qꝛ ei ꝯsensum nō ꝓbui ī turri vsqꝫ nūc me inclusit. Qō audiēs imperaꝛ pene exanimis factus est ⁊ ad terrā ex doloꝛe coꝛruit. In crastino ad eū impatrix cū mlto comitatu venit. q̄ cū illuꝫ amplecti vellet sic ꝯsueuerat. ab eo ꝓcussa grauiter ī terrā coꝛruit. Quā etiā imperaꝛ ad insulā quandā ⁊ ad decollandū misit. vbi tñ añqꝫ interficerēt oppꝛimere eā voluēte seruus. sꝫ ipa dei ⁊ btē virgis inuocauit auxiliū. Quidā aūt ꝑnceps cū multis transiēs ⁊ clamoꝛē audiēs ipudicos suos occidit. ⁊ illa reqsita q̄ esset celauit. rogauitqꝫ vt eā in ancillaꝫ suscipet. qō ⁊ fecit. Cui⁹ vxoꝛ illā honestissime suscipiēs vnicū ei⁹ filiū ei ad custodiendū cōmisit. sꝫ nec ibi tēptatio diaboli defuit. Frater ꝓdicti ꝑncipis nobilis mlt'is ꝓmissionibꝫ attēptauit eā. sꝫ illa oīno negauit. Uñ nocte q̄dā ad lectū ei⁹ veniēs puerū ī sinu ei⁹ positū occidēs ⁊ gladiū in manu mulieꝛ⁊ relinquēs recessit. Cū sanguis pueri lectū ⁊ lat⁹ ei⁹ tāgeret ex citata expauit. et cū se miserā exclamasset. pr̄ et mr̄ cū lumine surgēres ⁊ videtes puerū occisum ⁊ cultrū ī manu mulieꝛ. doloꝛ coꝛ ⁊ totius familie vix potuit explicari. Uelit etiā homicida fieꝛe lachrymans. et ait fr̄i vt ignē traderet. Sꝫ ꝑnceps ⁊ vxoꝛ ei⁹ eā interfici ꝓhibētes. mandauerūt nautis q̄tin⁹ in aliā terrā

eā deducerēt. Qui in mari naute dixerūt. Eli/ge a nob ꝺmisceri aut ī mare ꝓcipitari. Que rndit se ꝓt ī mare velle ꝓcipitari. ſz muta/tata volūtate eoꝝ in q̄dā alia rupe marī eā re liquerū t. sicq; ibi ꝑmāsit. Qui afflicte dormi/ti glorioſissima deī genetrix maria apparu/it admirabili facie dicēs. Quia ꝑpt castitatē mi/ta ſustinuisti. oīs āmodo tēptatio a te expell/et et iurie q̄s passa es manifestabūt. Colligе be/bā q̄ sub capite tuo ē. et q̄buscūq; lepꝛosis de/deris bibere ī noīe dñi sanabūt. Excitata ig/it de visiōe t letata herbā collegit. Naute aūt q̄/dam venientes ad portū eā duxerūt. vbi inue/it lepꝛosum cui dedit herbā t sanat⁹ est. Exīt q̄ fama ei⁹ lōge lateq; ī ciuitatē vbi etiā lepꝛo/sus fact⁹ fuit miles q̄ occiderat filiū frīs sui sinu ei⁹. Ad quē mult⁹ ꝓcib⁹ adducta nec ab/ illo ꝛgnita a frē ei⁹ rogat vt illi subueniat. Il/la ꝙ subuenire ꝓmittit si ꝺ oīb⁹ pctis suis co/rā se t septē alīs ꝓfessus fūit. Qui ꝓfi/tens mīra dixit. ſz celauit pctm̄ qꝺ ī ea cōmise/rat. Cui illa inq̄t. Nihil ꝓficit medicina mea abscōdito alīq; pctō. Tūc dixit ei frater suus. Aperi cor tuū t q̄cq̄d ī me egisti totū tibi re/mitto. Itaq; sic manifestauit. Ꝺ ille audiēs expauit. dicēs se de nobilissime mulier⁹ amis/sione plus tristari q̄s de de filij sui ꝓditōe. Cui illa. Ego sū illa q̄ malū ꝓ malo nō reddā sed bonuz. Il loq; sanato rogat vt maneret. ſz nō acq̄euit. Manere ei noluit ſz recessit. et sanā/do lepꝛosos romā incognita ꝓuenit. Ibiq; plu/res lepꝛosos sanauit. ſz t fratrē ipatoris lepꝛa infuserat. ad quē est ꝺducta ſz incognita silr. et ꝺ pctm̄ qꝺ ꝺmiserat in eā cor̄ papa t senatu romano fecit ꝺfiteri. Quo audito impator et oēs q̄ aderant flere ceperūt. Et illo sanato ait mr. Ego sū illa. Que aūt letitia tūc romā ī/pleuit nō ē facile dicere. et voluit ꝓ⁹ roman⁹ eā in dñam t ī impatoris vxorē recipe. ſz illa pape dixit. Voui deo t btē ꝟginī castitatē in moniali veste ī tribulatōni b⁹ meis. reꝺrak aīa mea de manu tua si times vl diligz boīez pl⁹ q̄s deū. veste sacra vela me. Tūc ille mox eam bñdixit t induit eā veste moniali.

De eodem Sermo. LX.

Quis est ista que ꝓ/gꝛedit q̄si aurora cōsurgēs pulcra vt luna electa vt sol. Cant. vi. Salomon in spū ꝓuidēs ortū btē ꝟginis marie. t eā ꝺmēdare vo/lēs pulcꝛoꝝ ꝛeaturaꝝ cell eā ꝺpauit. s. auro/re lune t soli. In die ei nihil pulcr⁹ sole. in no/cte nihil pulcr⁹ luna. in ꝺfinio diei t noctiz ni/hil pulcr⁹ aurora. Bern̄. O btā ꝟginem maria si te sole dixerim⁹ splēdidioꝛ es. si rosam floꝛi/dioꝛ es. si cynomomū t balsamū oēs spēs aro/maticas excellis. q̄ ꝓuilegiū oīm gratiarū obtinuisti. Aug. Quid dicā de te ꝟgo maria minoꝛ ē laus mea q̄s dignitas tua merek. sic e/lum te vocē altioꝛ es. si formā dei te appellē di/gna extitis. Si q̄z dñam angeloꝝ te vocē sup/oīa ꝓbaris cē. ℣ Cōgat maria ꝓmo auroꝛe. q̄ sic auroꝛa est media iter diē t noctē sic maria ē mediatrix inter deū t hoīez. Per diē fcat de⁹ ꝓ noctē aūt pcōes ffcank. Ber. Secuꝝ acces/sum hēs o hō ad deū. hēs filiū añ pꝛem. t ma/trē añ filiū. Filius oñdit pri latꝰ et vulnera. mr oñdit filio pect⁹ t vbera. nec vlla ꝑt ibi esse pulsa vbi tot charitat⁹ ꝛcurrūt insignia. Trē sic auroꝛa est finis noctis t initiū diei. sic ma/ria est finis nr̄e damnatōis t initiū nr̄e salut⁹ Ber̄. Sic auroꝛa valde rutilās ꝓgressa es in mundū o maria. q̄m veri solis splēdoꝛē tante sc̄itat⁹ iubare ꝓuenisti vt vere diē salut⁹ t ꝓ/ciatōis diē quā fec̄ dñs a tua claritate dignuz initiari fuit. ℣ Scdo maria pōt ꝺpari lune. Sic em̄ luna recipit lumē a sole t transmittit ad terrā. sic maria recipit a deo gr̄az t trālmit/tit mōdo. vñ dixit ei angel⁹ ī ꝺceptōe. Inueīsti ei gr̄az apud dñm. Ecce ꝺcipies ī vtero t pa/ries filiū t vo. no. rc̄. Eandē gr̄az quā recepit a ꝺo trāsmisit mundo q̄n filiū suū edidit huic mōdo. vñ ait āgel⁹ nato dño ad pastoꝛes. Ju/nūcio vob gaudiū magnū qꝺ erit oī ꝓplo. q̄ nat⁹ ē vob hodie saluatoꝛ mūdi. ℣ Tercio ma/ria ꝑt ꝺpari soli ꝓpt mīras ꝓprietates ei⁹. Sol em̄ est ꝺdiat⁹ ī cursu. sublimis ī situ. pulcer ī aspectu. puus ī a ꝓparētia. magn⁹ in iuba. hec oīa inuenim⁹ ī maria. Ꝺpa ei ꝺdiata fuit in cursu. i. ī ꝙuersatōe bone vite. Ber̄. Volue t re/uolue tota serē sacre scꝛpture. si q̄d durū. si q̄d aspeꝛ. si q̄d īdecēs inueneriz ī maria. deinceps vt suspectā eā hēas. et ad ipam accedere verea/ris. q. ꝺ. Nihil inuenies de ea scꝛiptū nisi qꝺ honestū bonū t decēs est. Judith. viij. Nō em̄ erat q̄ de ea malū loq̄ret. Epiphan⁹. Mos su⁹ erat mūd⁹. i. modice loq̄le. expedite eloq̄n/tie. sine audacia bñ salutās. salutabat t hono/rabat oēm hoīem. et mirabāt oēs suā eloquē/tiā t sciaz. pānos ꝓpꝛij coloꝛis poꝛrabat. t a/mabat ea q̄ erāt templi. purgabat altare t templū custodiebat. alīs puellis ad ꝓpꝛia redeuntib⁹ ipa ī oꝛōib⁹. lectōib⁹. ieiunio. t labore manuū pseuerabat. t sacerdotib⁹ mīstrabat. Et q̄ oꝛ/dinatā vitā būit. iō merito soli ꝺparat. q̄ oꝛdi/nate in circulo suo currit. et distincte signa sua ptransiit. Sicbtā virgo f̄m Piero. post ascē/sionē filij sui oīa loca dñice ꝙuersatōis oꝛdia/te ptransiuit et circūiuit. et facta ei⁹ sic ad me/moꝛiā reduxit. ℣ Sunt em̄ duodecim signa in q̄bus sol cursum suū cōplet. q̄ etiā iste sol. i. maria pambulabat. ℣ Primū signū in quo sol cursum suū hz est aquari⁹. i. vir quidā qui habet in manib⁹ suis vrnā cum aqua. Sic ei solet depingi in libꝛis laicoꝝ. Per qꝺ signifi/

catur ille locus siue cenaculum in q̃ dñs aquã in peluim fudit z lauit pedes discipulorum. Hũc locũ maria sepe visitauit z reduxit ad memoriã maximã filij sui hũilitatẽ. q̃ cũ essẽ dñs oim fieri voluit seruꝰ seruoꝝ. Oñ g̃ maria ad hũc locũ veit tũc sol erat in aq̃rio. i. in pisgno. ¶ Scõm signũ est duo pisces. p q̃s figat locꝰ ille i defto vbi de q̃nq̃ panib z duob piscib satiauit dñs q̃nq̃ milia hoim. et aliꝰ locꝰ vbi de septẽ panib et paucis piscicul' satiauit q̃tuoꝝ milia hoim. Hec loca maria sepe visitauit. et reduxit ad memoriã maximã filij sui miam quã ibi oñdit qñ dixit. Miseror sup turbã qz iã triduo sustinent me nec hũt q̃d mãducẽt. et si dimisero eos ieiunos deficient i via. Mar. viij. Cũ maria ad ista loca venit tunc sol erat in' piscibus. ¶ Tercium signũ est aries seu ouis. p q̃d figat locꝰ ille siue ortus in q̃ dñs est captꝰ z ligatꝰ. Esa. liij. Sicut ouis ad occisionẽ ductꝰ e. Quẽ locũ maria sepe visitauit et reduxit ad memoriã maximã filij sui patiam. q̃ dũ male tractaret nõ aperuit os suũ z c. Oñ g̃ maria ad hũc locũ veit tũc sol erat in tercio signo. s. ariete. ¶ Quartũ signũ ẽ thaurꝰ. p q̃d figat locus ille in q̃ dñs iacebat in p̃sepio cozã boue z asino. Hũc locus sepe visitauit brã ẏgo maria. et reduxit ad memoriã maximã filij sui pauperiẽ. qz ñ erat ei locꝰ in diuersorio. sed reclinauit eũ in p̃sepio. Oñ maria ad hũc locũ veit. tũc sol erat i q̃rto signo. s. in thauro. ¶ Quintũ signũ est gemini. i. duo adolescẽtes. p q̃d figatur locꝰ ille in q̃ dñs trãsfiguratꝰ est. s. mõs thaborꝝ. in q̃ apparuerũt ei duo colloquẽtes. s. moises z helias. z dñs ibidẽ cũ tãta claritate trãsfiguratꝰ est. q̃ petrꝰ z iacobꝰ ferre nõ poterãt q̃ in terrã cadebant. Hũc locũ sepe visitauit maria. et tũc cepit cogitare z imaginari ꝺ celestib; et ad talẽ claritatẽ aspirare dicẽs cũ p̃s. Heu mihi qz incolatus meꝰ prolongatꝰ est. ¶ Sextũ signũ est cancer q̃ solet latere i cauernis terre. p q̃d figat sepulcrũ dñi in q̃ latuit trib; diebꝰ z trib; noctib. Et sicẽ cãcer deorsum gradit. sic dñs deorsum ad inferna descẽdit z suos inde liberauit. Hũc locũ sepulcri maria sepe visitauit. reducẽs ad memoriã filij sui sepulturã. et hũani generis redemptoꝝ. ¶ Septimũ signũ est leo. p q̃d figat vallis iosaphat. ad quã dñs venturus ẽ ad iudiciũ tãq̃ leo rugiẽs districtissime iudicaturꝰ ocs gẽtes. Amos. iij. Quasi leo rugiet q̃s nõ riebit eũ. Hũc locũ maria sepe visitauit reducẽs ad memoriã filij sui aduentũ ad iudiciũ. dãs nobis exẽplũ vt diẽ iudicij sp in mẽoria hẽam⁹. Hiero. Siue comedã siue bibã siue aliq̃d aliud faciã sp videt mihi illa tuba insonare auribꝰ meis. surgite mortui veite ad iudiciũ. ¶ Octauũ signũ est virgo. p q̃d significat locꝰ iste in nazareth. vbi pura ẏgo angelo annunciãte filiũ suũ ꝺcepit z ẏgo pmã fuit. Hũc locũ maria sepe visitauit reducẽs ad mẽoriã illã letissimã annunciatõz q̃ñ sibi nũciatũ fuit q̃ mr oĩpotẽtis deꝰ eẽ debuit. ¶ Nonũ signũ ẽ libra. p q̃d figat locꝰ ille i q̃ dñs est crucifixꝰ. vbi dñs in cruce tãq̃ i libra fuit suspẽsus. et vbi dñs librauit pcã nr̃a z ptra suaz misericordiã. ponẽdo pcã nostra in vno latere et suã miam i alio latere. sed sua mia maiorꝝ fuit q̃ oĩa pcã nr̃a. Istã libram optauit Job vi. dicẽs. Vtinã pcã mea appenderent in statera. i. in libra. Hũc locũ sepe visitauit maria reducẽs ad mẽoriã amarissimã filij sui passionẽ z hoĩs redemptoꝝ quã diu desiderauerat. ¶ Decimũ signũ est scorpio. et est q̃dã vermiculꝰ q̃ ore suo blãdit et cauda sua pũgit z occidit. qz venenũ i cauda sua hz. p q̃d figat locꝰ ille in q̃ dñs tradituꝰ fuit a iuda. q̃ ore suo cũ salutabat z osculabat. veneno tñ traditõis eũ occidit qñ dixit. Quẽcũq̃ osculatꝰ fuero ipse est tenete eũ. Et tibi mẽoratа est filij sui traditoꝝ. ¶ Undecimũ signũ est sagittariꝰ. p q̃d figant illa loca in q̃bus dñs p̃dicauit. vbi p p̃dicationẽ trãsq̃ p sagittã vulnerauit corda petrꝰ z ad pniam puocauit. Hec oĩa loca visitauit maria reducẽs ad mẽoriã illã illa dulcissima ẏbaz documẽta q̃ filiꝰ suꝰ docuerat. vn Luc. ij. Maria aũt ꝺseruabat omnia verba hec ꝺferens ea in corde suo. ¶ Duodecimum signũ ẽ capricornꝰ q̃ solet ad mõtes z ad aridua scãdere. p q̃d figat locꝰ ille in q̃ dñs ascẽdit. scz mõs oliueti sup quẽ ascẽdit cũ maria z discipulis suis tpos bñdicẽs z valefacies vbi cozã eis celũ ascẽdit. Hũc igit locũ visitauit maria reducẽs ad mẽoriã filij sui recessum z suã mellifluã pñtiam q̃ p̃functa erat. et tui babat z flebat q̃ ea carere dẽbat. Oñ igit maria ad hũc locũ veit tũc sol erat in. xij. signo. s. in capricorno. Oĩa g̃ loca ista ẽm Jobem gambulabat post ascẽsionẽ dñi tãdiu potuit. qz i fine vite tã debilis fcã fuit sicẽ idẽ dicit q̃ loca ꝺsueta visitare nõ potuit. Et qz ipa ita ordinatũ cursũ habuit. tõ merito soli cõparat.

¶ In festo exaltatõis sctẽ crucis Sermo LXI

Humiliauí lignuz sublime z exaltauí lignũ hũile. Eze. xvij. Duo ligna ꝓponit nob ꝓphera. vnũ sublime z aliud hũile. Sublime ẽ humiliatũ z humile exaltatũ. Lignũ sublime est filiꝰ dei Jesus christus. de q̃ dicit Gen. ij. Lignũ vite fuit in medio paradisi. i. filiꝰ dei fuit in sinu patris sibi coequalis z sublimitate filius. Hoc lignũ plãtauit pater celestis qñ filiũ suũ icarnatũ instituit et pauperi hoĩ sil'em fecit. Adeo pauꝑ fuit q̃ nõ habuit domũ ꝓpriam in qua nasceꝝ

retur. nec locū in quo poneret. nec vestē qua volueret. sed in diuersorio nascit. in presepio ponit. vilib⁹ pannis inuoluit. De sublimitate hui⁹ ligni dic̄ spōsa. Cañ. ij. Sicut malꝰ. i. pomus inter ligna silua⁹, sic dilect⁹ meus inter filios. Glo. Sic̄ malus visu odore gustu añcedit et p̄cellit oīa ligna silua⁹. sic xp̄s excellit oēs filios dei. i. scōs. Primo p̄cellit in visu. qz ī eū angeli desiderāt respicere. et adeo pulcer est aspect⁹ eius sic dicit Fulgentꝰ. q si aīa esset ī inferno et eū videre posset nullā penā sentiret. Quā faciē cū symeō in tēplo vidisset ampli⁹ viuere nō curauit. ꝫ dixit. Nūc dimittis seruū tuū dñe ꝑm verbū tuū in pa. ⁊c̄. Istā faciē desiderabāt multi p̄es antiq. ps. Oñde nobis faciē tuā et salui erim⁹. Jrē. xxxi. Oñe si inueni gratiā in oculis tuis oñde mihi faciem tuā. vt ꝺz exo. iij. Jrē. Hester. xv. Oñe val de mirabilis ē facies tua⁹ plena gr̄a⁹. Facies ista pulcerrima ita maculata fuit ī passiōe sputis judeoꝝ et paganoꝝ q tāq̄ leprosa videbatur. vt ꝺz Nat. xxvi. Expuerūt in faciē eius colaphis eū ceciderūt. et palmas in faciē eius mi serūt et dixerūt. Prophetisa nobis xp̄e q̄s est q̄ te pcussit. vñ Esa. l. Faciē meā nō auerti ab increpātib⁹ et ꝺspuctib⁹ ī me. Bern̄. Facies illa pulcerrima ī quā desiderāt angli p̄spicere ex multa pcussionib⁹ et sputis deformissima fuit. ita vt leproso similis videbat. Esa. liij. Nos reputauim⁹ eū leprosum et vidim⁹ eum nō habentē speciē neq̄ decorē. Aspect⁹ in eo nō erat. et q̄si absondit⁹ vultus ei⁹. Glo. Absondit⁹ erat sputis judeoꝝ et sanguīe suo de spinea corona fluēte simul mixto. Oia ista ꝓpter nos sustinuit. Vñ ammonet nos ps. dicens. Respice ī faciē xp̄i tui. Bern̄. O bō respice ī faciē xp̄i tui. vide eum dorso flagellatū. latere sauciatū. capite vepribus punctū. manib⁹ et pedib⁹ pfossum clauis. Sic p̄z quō lignū istud pulcerrimū inter cetera ligna silua⁹ excellētissimū est maculatū. Ber̄. O nouissimū et altissimū. o hūile et sublime. o obprobriū hoīm et gl̄ia angelo⁹. Nemo illo sublimior. nēo illo hūlior. sic illa est excellētissima et singularis. sic hūlitas ei⁹ nō est ꝺparabilis. Scōm lignū hūile qō est exaltatū est lignū sancte crucis. Istud quondā fuit hūlimū et despectissimū qz patibulū latronū et maledictū dicebat. vñ dicebant judei de x̄po illud Sap. ij. Morte turpissima ꝺdemnem⁹ eū. s. morte crucis. Hoc lignū hūile et despectū dñs tripl'r exaltauit ꝑ tria festa sc̄e crucis. Primū est festū dedicatōnis qō fuit in parasceue. Tūc em̄ dñs ꝺsecrauit lignū istud p̄cioso sanguīe suo. In b festo exaltauit dñs lignū istud tripl'r honorando. Primo in hoc q ipm̄ psonaliter ad locū passionis portare voluit. Joh. xix. Exiuit bajulans sibi crucē. Tūc impletū est illud Esa. ix Factus est p̄incipatus eius sup̄ humer⁹ eius Ecce honor crucis qz vocat cū p̄cipatū. Secūdo honorauit lignū sc̄e crucis. qz in eo mori voluit. Nō em̄ elegit molle lectū nō abyssū nec purpurā sup̄ quā moreret. ꝫ hūile lignuz et despectū vt cātat eccl̄ia. Sup oīa ligna silua⁹ tu sola fuisti excelsior in q̄ vita mōi pependit. in q̄ xp̄s triūphauit. et mors mortem superauit. Tercio honorauit xp̄s lignū sc̄e crucis qz p ipam hoīem ab eterna morte liberauit. et p pctis satisfecit in ipo q̄ nos ꝺmisim⁹ in ligno. i. Pe. ij. Qui pctā nra portauit sup̄ lignū. Et qz lignuz istud de⁹ sic honorauit q hoīem in isto ligno redemit. iō meritō oīs hō ipm̄ lignū honorare ꝺz. Et sic p̄z primū festum sc̄e crucis. Scōo exaltauit dñs lignū in festo inuentōis q̄ p terre motū et p odoris fragrantiā et miracla ipm̄ manifestauit. Req̄re in festo inuentōnis ei⁹. Tercio exaltauit dñs lignū sc̄e crucis in festo exaltatōis ei⁹ qō hodie pagit. De q̄ legit sic. Cosdre rex psarum cū oīa regna sibi subiugasset venit hierosolymā et tulit inde p̄tē crucis quā helena ibi reliq̄rat et fecit turrim de argēto et auro et gēmis. et in ea imagies solis et lunē et stellar⁹ collocauit. et in sūmo ibāt equi q̄drigas trahētes vt q̄si turrim mouerēt. et q̄si tonitrua simularēt. et p occultū iter aquā adduci fecit. et aquā desup̄ infundebat. vt quasi deus pluere videret. et in illa turri sedebat q̄si deus pater. et collocauit lignum sancte crucis ad dextrā q̄si filiū. et gallum a sinistris loco spiritussancti. et tradēs filio suo regnū. et ipe tāq̄ deus ibidē sedit. Heraclius aūt imperator ꝺtra filiū eius cū magno exercitu iuxta danubiū fluuiū dimicatur⁹ advenit. Tandē vtriq̄ p̄cipib⁹ placuit vt ipi soli sup̄ pontē dimicarēt. et q victor existeret sibi vtriusq̄ exercitus regnū siue imperiū vsurparet. Decretū etiā exp̄ssit vt qui p̄cipē suum adiuuare p̄sumeret cruribus excisis ⁊ brachijs ab eo ꝺtinuo in fluuio mergeret. Heraclius aūt inuocato auxilio sancte crucis vicit et sic totus exercitus Cosdre baptisma suscepit. Cūq̄ heraclius ad cosdrā venisset dixit. Quia lignū sancte crucis modicū honorasti. si baptisma susceperis. regnū obtinebis. Cumq̄ ille ñ acquiesceret. ipm̄ ptin⁹ decollauit. filio aūt suo baptisato regnū restituit. et destructa turri assumpsit lignū sancte crucis ⁊ hierosolymā portauit. Cūq̄ de monte olyueti descendēs portā quā dñs passurus intrauerat. in equo regio et ornamētis imperalib⁹ ingredi vellet repente lapides porte descenderūt. ⁊ se inuicē quasi paries clauserūt. Sup̄ quo cunctis stupentib⁹. angelus dñi signuz crucis in manibus tenēs supra portā apparuit dicēs. Cum rex celoꝝ per hanc portā ad passionē intraret. nō cultu regio. sed asello humili ingre/

diens. humilitatis exemplũ suis cultoribꝫ reliq̃t. Et his dictis angel⁹ abscessit. Tũc imperator lachrymis fusis seipm discalciauit et vestimenta vsq; ad camisiã exuit. crucẽq; dñi accipiẽs ad portã hũiliter batulauit. Moxq; duricia lapidũ celeste sensit imperiũ. statimq; porta se subiectis libꝫ intrãtibꝫ patefecit ingressum. Odoraq; suauissim⁹ oĩs q̃ aderãt refecit. Rex aũt deuotissim⁹ in laudẽ scẽ crucis prumpẽs ait. O crux splẽdidior cũctis astris mũdo celebris. oĩbus multũ amabilis. sancti or vniuersis. q̃ sola fuisti digna portare pciũ mũdi. Dulce lignũ dulces claui dulcia ferens pondera. salua pñtem cateruã in tuis laudibꝫ cõgregatã. tuo vexillo signatã. Statim crux in suo loco restituit. et antiq̃ miracula renouãtur. Mortuus quidã vite restituit. duodecim ceci illuminant. quattuor paralitici curãt. decem leprosi mundant. demões effugant. et a variis languoribꝫ plurimi liberant. Exemplũ. Apud cõstantinopolim iude⁹ ecclesiam scẽ Sophie ingressus quandã imaginẽ crucifixi ibi cõsperxit. qui se ibi solũ ꝯsideras gladio suo ipm in gutture pcussit. statimq; inde exuit sanguis et iudei faciẽ et caput aspersit. Qui territus imaginẽ in puteum pcipitauit. et aufugit. Quidã aũt xpian⁹ eidẽ obuiauit. sibiq; dixit. Vñ venis iudee aliquẽ hoiem occidisti. Et ille. Falsum est. Cui rursum hõ ille dixit. Vere vere homicidiũ ꝓpetrasti. et iõ sanguis aspersus es. At iude⁹ ait. Vere magn⁹ est de⁹ xpian orũ et fides vra firma et vera. Nequaq; em occidi hoiem sz imaginẽ xpi pcussi. et cõtinuo de gutture ei⁹ sanguis emanauit. Duxit autẽ iudeus illũ hoiem ad puteũ et sanctã imaginẽ extraxerũt. et iude⁹ baptisat. plaga aũt vt fert adhuc hodie i gutture eius cernit.

De eodem Sermo. LXII.

Ego si exaltat⁹ fuero a terra oĩa trahã ad meipm. Joh. xij. Hoc factũ est in passione xpi vbi xps exaltatus fuit in cruce. et q̃tum in eo fuit oĩa ad se traxit. i. hoiem ꝓter quẽ oĩa facta sunt. i. oĩm hoim genera. ¶ Sciendũ autẽ q⁹ dñs trahit hoies multis modis. Primo p gratiã inspiratoris. Jo. vi. Nemo pt venire ad me nisi pr meus traxerit eũ. Aug⁹. Ille venit ad dñm quẽ grã dei ꝓuenit. Sic traxit dñs mariã magdalenã dando ei gratiã vt ad sui ognitionẽ veniret. et cõpuncta venia postularet. Luc. Quid miramur frẽs mariã venientẽ an xpm suscipientẽ. Nã ipe p misericordiã traxit eã intus q̃ eã p mansuetudinẽ suscepit foris. Sic etiam dñs traxit petrũ qñ eũ ter negauerat. qz respexit eũ oculis mie et grẽ sue. et tunc cõpunctus flere cepit. Et quare nõ traxit sic iudã. Aug. Magne gratie cõmendatio. nemo venit nisi tractus. Quẽ trahat et quẽ nõ trahat. q̃re istũ trahit et q̃re illũ nõ trahit noli velle iudicare si nõ vis errare. Sed posset aliq̃s dicere. nẽo venit nisi tract⁹. et quo possuz venire nisi gra xpi traxerit me. Audi qd dicat Aug. Si nõ traheris ora vt traharis. Ora ergo dñm cuz spõsa di. Cañ. i. Trahe me p⁹ te. q. d. O dñe trahe me gratiã et misericordiã tuã inspirãdo mihi veram ꝓtritionẽ meoz delictoz et pfectã cognitionẽ meorũ pctoz tribuẽdo. ¶ Sic õ trahit ꝑflagella tribulatõis. Osee. xi. In funiculis adã trahã te et in vincul' charitatis. Funiculi adã sunt tribulatões. afflictões. fames. sitis. labor. dolor. frigus. estas. infirmitas. et hmõi. isti dicunt funiculi adã. q⁹ p ista flagellatus fuit adã ꝓpter pcta sua. et tractus ad penitentiã. Dicunt etiã vincula charitat⁹. q⁹ talia immittit dñs suis ex charitate. Apoc. iij. Ago q̃s amo arguo et castigo. Heb. xij. Quẽ deus diligit castigat. flagellat aũt oẽm filium quẽ recipit. Aug⁹. Si exceptus es a passione flagelloz excepti eris a nũo filioz. Hoc mõ traxit dñs beatũ paulũ. quẽ cũ pcussisset. rñdit. Dñe qd me vis facere. Exemplũ de filio ꝓdigo q̃ redire noluit ad patrẽ. sed ora fame necessitate cõpulsus venit. Aue. xv. Sic factum est de Joab q̃ noluit venire ad absalon donec mitteret seruos suos vt succenderet et segeres. ij. Re. xiiij. Sic adhuc multi sunt q̃ nõ curãt ire ad deũ nisi tribulatões et infirmitates cogant eos. ps. Multiplicate sunt infirmitates eoz postea acceleraverunt. Itẽ aliud exemplũ. Miles quidã egro⁹ rogauit quendam sanctũ virũ vt oraret p eo vt sanus fieret. Et q̃siuit vir sanctus vtrũ deuotior esset in infirmitate vel i sanitate. Rñdit. In infirmitate frequetius deũ invoco q̃z i sanitate. tũc em sepe obliuiscor eius. Rñdit vir sanctus. orabo deũ vt fuet te i illo statu in q̃ melior es. Ille in infirmitate manẽs pniaz egit. et vitam in bono finiuit. ¶ Tercio trahit nos dominus p dona charitat⁹. Hiere. xxxi. In charitate ꝑpetua dilexi te. ideo attraxi te miserãs. Deus dilexit nos perpetua charitate. Et hoc ostendit per plura et diuersa dona que cõtulit nobis. Eccl. xvij. Dedit deus homini omniũ ptãtem q̃ sunt sup terrã. Vñ deus creaturas cõdidit vt haberet vñ hoi bñfaceret. Hugo. O homo respice vniuersum mundũ et ꝯsidera si aliq̃d est q̃ tibi nõ seruiat. Omnis natura oĩs creatura ad hunc finẽ cursum suũ dirigit vt vtilitati tue deseruiat. hoc celũ. hec terra. hoc mare. hic aer. et oĩa q̃ in eis sunt. sz sol luna stelle et planete oĩa tibi famulant. Vide q̃tum te amauit q̃ tm tibi dedit. Hec dona dilectionis merito debent nos trahere ad deum. Quarto trahit nos dominꝰ p bñficiũ

passionis. Jobis.xp̃i. Ego si exaltatus fuero de terra.s.in cruce.oīa trahā ad me.i. oēm hoīem.q; p oī hoīe sustinuit passionē.ꝛ oēs paratus ē recipe ꝛ ad se trahere q̄ volūt siue sit pauꝑ siue diues.siue sanꝰ.siue infirmus.siue iudeus siue paganus. Jō nō in ciuitate sed in cōi cāpo crucifigi voluit vt oīb cōis eēt tāq; flos cāpi q̄ ab oīb cōiter bñi pt. Vñ ōr Eccī. xxiiij. Transite ad me oēs q̄ ꝺcupi.me. Et dīē oīm.ꝛ nullū excipit. Certe istud bñficiū passionis merito nos trahere ꝺz ad deuz. Bern. O q̄ gratuita dilectio ꝛ inaudita charitas. rex glie.p despectissimo ꝑmicꝺo crucifigi voluit Quis audiuit vnq; tlia.ꝛ q̄s vidit sil'e.vir ei q̄s p iusto moꝛiꝛ.ipse aūt p iniustis ꝛ īimicꝭ moꝛtuꝰ ē. Aug. Vide hō q̄ dilectiōe dilexit te ꝺs vt eiꝰ vestigia imiterꝭ. Pro te pauꝑ factꝰ ē in mꝺo vt te ditaret in celo.p te captus ē vt te de captiuitate libaret diaboli.p te ligatus ē vt ꝺ flagell' eterne ire te eriperet.p te iudicatus ē vt te a iudicio eterne dānatiōis eripet.p te coꝛonatus ē vt te coꝛonaret in cel'.p te vulneratus ē medicꝰ vt saneꝰ egrotus.p te crucifixus ē.tuas ꝺcupiscētias p hoc delēdo.p te moꝛtuus est vt te a moꝛtuis suscitaret.

De sancto matheo apostolo. Sermo.LXIIII.

Surgens secutus est eū. Mat.ix. Notādū q̄ brūs matheꝰ secutus ē dīm q̄tuoꝛ modis.q̄b ꝛ nos eū seq̄ dēmus.s.sollicit.ꝺuenīēter.letāter.ꝛ p seueranꝛ. Primo secutus ē eū celeriter.qđ ꝑz in h̄.q; statī surrexit ꝛ secutus est eū. Eccī. v. Ne tardes ꝺuerti ad dīm.ꝛ ne differas ꝺ ꝺie in ꝺiē. Debemus aūt accelerare ꝓpter triā. Primo ꝓpter moꝛtis acceleratiōē. Eccī.xiiij Memoꝛ esto q̄ moꝛs nō tardat Ber. Certū ē q̄ moꝛieris.s; incertū q̄n vel vbi. Et vbiq; moꝛs te expectat.tu q̄z si sapiēs fueris vbiq; eū expectabis. Scꝺo ꝓpter ianitoꝛis expectationē. Luc.xiij. Contēdite intrare nē.ne.s.cū fatuis ꝙginib; excludamini. Qui em̄ venerit q̄n ostiū clausum fuerit.illi dicet sic fatuis ꝙginib; Matth.xxv. Amen amen ꝺico vobis nescio vos. Tercio accelerare dēmus ꝓp amicabilē ꝺei vocationē. Quia ꝺicit Matth xi. Venite ad me oēs q̄ laboratis ꝛ oneratī estis ꝛ ego reficiā vos. Eccī.xxiiij. Venite ad me q̄ ꝺcupi.me. Certe si rex clamaret q̄ oēs q̄ ad eū venire vellent de auro q̄ntūcūq; hre vellent daret oēs festinarent. Sed rex celest' ꝑmittit scīpm ad se venientib; datuꝝ.iō merito accelerare debemus. Scꝺo secutus est eū brūs matheus ꝺuenienter.q; relictis oīb reb; tpalib; secutus est pauꝑem xp̃m. Secutus est em̄ pauꝑ.q; sciebat q̄ tpalia sunt onera impedientia ad sequendū xp̃m. Vñ ꝺicebat petrus. Matth.xix. Ecce nos reliq̄. oīa ꝛ secuti su.te. Et templū de adolescente q̄ noluit bonis tpalib; resistere. Require in ꝺuersione sancti pauli. Tercio secutus est eū leta nter.qđ ꝑz in h̄.q; fecit ei ꝺiuiū magnuz in domo sua. Ita ꝛ nos leta nter ꝛ libenter seq̄ dēmus dīm. nō coacte. q; coacta fuitia non placent deo.ps̄. Seruite dño in leticia ꝛ exultatione ꝛc. Quarto secutus est eū pseuerā ter vsq; ad finem vite sue. Matth.x. ꝛ xxiiij. Qui pseuerauerit vsq; in finē hic saluus erit. Remigius. Non inchoantib; sz pseuerantibus p̄miū attribuit. Judas secutus fuit cum matheo,sz nō pseuerauit.iō saluus factus nō est. Beatus aūt matheus pseuerauit vsq; ad moꝛtis ꝓfessionē. Illā de vita ꝛ moꝛte eiꝰ legit sic. Cū in ethiopia p̄dicaret in ciuitate nadaber inuenit ibi duos magos.s. Zareon ꝛ Arphaxat.q̄ hoīes magica arte deludebant. vt q̄scūq; vellent mēboꝝ sanitate ꝑuare vidēbant.ꝛ faciebāt se p ꝺīs adoꝛari. Matheus aūt apostolus p̄dictam ciuitatem ingressus.apud eunuchū candacis regine quē philippus baptisauerat hospitatus. ita magoꝝ maleficia deregebat.q̄ hcq̄d illi hominib; in pniciem faciebant.hoc ipse vertit in salutem. Eunucho aūt sanctū Matheū interrogante quō tot linguis loquereꝭ ꝛ intelligeret. expo suit ei Matheus quō spūsancto descendente oīm linguaꝝ scientiam recepisset.vt sicut illi qui p superbiam turrim vsq; in celum edificare volebant.p ꝺfusione linguaꝝ ab edificio cessauerūt.sic ꝛ apostoli p oīm linguaꝝ scientiā turrim nō de lapidib; sed de ꝙtutib; ꝺstruerent.p quā omnes q̄ crediderint in celū ascendant. Tunc venit q̄dam ꝺicens magos cuz duob; draconib; aduenisse q̄ ignem sulphureū ex oze ꝛ naribꝰ euomētes cūctos hoīes occidebant. Apl'us aūt signo crucis se munīēs ad eos securus exiuit. Quē mox vt dracones viderūt.ante pedes eius ꝓstrati dormierūt. ꝛ ꝺixit magis. Ubi ē ars vestra. Excitate eos si poteꝭtis.ꝛ nisi ego p vobis dīm orassem. ipsi vos iam occidissent. Et p̄cepit draconibus in noīe dñi vt abirent ꝛ neminem ledērent. Post h̄ cepit apl'us de gl'ia paꝺisi p̄dicare. Et subito regis egipti filius eufraten moꝛtuus nunciaꝭ. Quē cū magi suscitare nō possent ꝺixerunt regi q̄ in deoꝝ ꝺsortiū raptus esset.ꝛ iō simulacꝝ ꝛ tēplū ei ꝙstruere deberet Et aduocatus apl'us statim oꝛone fusa eū suscitauit. ꝓpter qđ rex misit p vniuersas ꝓuincias suas dicēs. Venite ꝛ videre deū i effigie hoīs latentem. Et venerunt cum coꝛonis et auro volentes ei sacrificare. Et respōdit matheus. Ego nō sum deus sz fuus dñi nostri ihesu xp̃i. Obtulerūt g̃ ei auꝝ ꝛ argētū de q̄b

De sancto Mauricio ⁊ so. eius

magnā eccl'iam fabricauit. in qua trigintatribus annis sedit ⁊ totā ethiopiā conuertit. Rex Ro egyptus cum vxore sua ⁊ tota familia baptisatus est. ⁊ Epigeniā filiā regis sacro velamine induit ⁊ cōsecrauit. ⁊ plusq̄ ducentis virginib⁹ p̄fecit. Mortuo illo rege hirtacus sibi successit. Qui cupiscens epigeniā p̄misit ap'lo dimidiū regnū vt faceret eā in coniugiū sibi consentire Cui ap'lus ait q̄ dñica die ad ecclesiam iret. ⁊ p̄sente epigenia cū ceteris virginib⁹ q̄bona sint iusta coniugia audiret. Hauisus ḡ ad eccl'iam venit. tunc cepit ap'ls de coniugio p̄dicare ⁊ ip̄m multū cōmendabat. ⁊ h̄ regi optime placebat q̄ epigenie vellet persuadere coniugiū. Deinde imperato silentio sermonē repetit dicēs. Cū bonū sit mr̄imoniū si saluo fedele teneat. bene sentitis astātes q̄ si regis sponsam aliquis suor vsurparet. nō solū regis offensam sz mortē insimul mereret nō q⁹ vxorē duxisse p̄bat. sz q⁹ sponsam dñi sui accipiens eius mr̄imoniū violasse conuincit. Ita ⁊ tu rex sciens epigeniam eterni regis sponsam effectā. ⁊ sacro velamine cōsecratā quō poteris sponsam potentiozis te tollere ⁊ tuo mr̄imonio copulare. Quo audito rex pre ira insaniens furibūdus recessit. Beatus aūt matheus virginē in dño cohortauit. Post missaz aūt solēnia rex speculatorē misit. q̄ iuxta ltare ap'lm stantē misso a tergo gladio interfecē Rex Ro cum nec p matronas ad eā directas nec̄z p magos potuit epigeniā aliquatenus īmutare. totam domū eius igne copioso vallauit. vt ipsam cum ceteris virginib⁹ cremaret. Ap'lus aūt eis apparens omnē ignem de domo eaz excussit. q̄ crūpens palaciuz regis inuasit. ⁊ solo rege cū filio vix euadente cuncta cōsumpsit. statimq̄ filius eius arreptus a demonio patris crimia confitens ad sepulcruz ap'li p̄erauit. Pater Ro turpissimus leprosus effectus cū curari nō posset. p̄prio gladio se interfecit. p̄p'lus aūt frēm epigenie ab ap'lo baptisatū regem constituit. qui p annos. lxx. regnauit. ⁊ filiū suū sibi substituēs xp̄ianū cultum magnifice ampliauit. ⁊ totā ethiopie p uinciā eccles'ias xp̄i repleuit. Zaroes aūt ⁊ arphaxat ab ea die q̄ ap'lus regis filium suscitauit in p̄sidam cōfugerūt. Sed Symon ⁊ Judas ibidem eos vicerunt.

De sancto mauricio et socijs eius

Sermo. LXIIII.

Beati q̄ p̄secutiōz patiunt p̄pter iusticiam qm̄ ipor est regnū celor. Mat. v. In ḡbis istis facit dñs duo. Primo hortat nos ad sustinendū tribulatiōes. ibi. Beati q̄ pse. p. Secō promittit sustinentiū retributionē. ibi. qm̄ ipor est re. ce.

Circa primū nota q⁹ p̄secutiones sustinere dēmus p̄pter multa. Primo q⁹ p̄ h̄ a pena futura liberamur. Hre. Idcirco dñs q̄busdam hic p̄cit vt in eternū feriat. ideo hic ferit vt in eternū p̄cat. Aug. Hic vre hic seca vt in eternū p̄cas. Exemplū de diuite ⁊ lazaro. Luce. xvi. Secō p̄ hoc peccatorē excecatū ad sui cognitionē p̄ducit. Hre. Oculos q⁹ culpa claudit pena aperit. De isti⁹ duob⁹ require dñica. vij. post trinitatis. in ser. Obsecro vos. Tercio p̄ tribulationē ⁊ p̄secutionē hō acq̄rit regnū celor. Vñ in ḡbo p̄posito. Beati q̄ p̄secutionē patiunt ⁊c. Act. xiij. Per multas tribulationes oport nos intrare re. ce. Hoc mō btūs mauricius ⁊ socij eius in regnū celor intrauerūt. Vñ de eis sic legit. Dyoclecianus ⁊ maximianus volentes fidem penitus extirpare. miserūt nuncios ad oēs p̄uincias vt idolis īmolarent. xp̄iani aūt remiserūt nūcios sine honore. Tunc irati imperatores miserūt lr̄as vt oēs apti armis bellicis romā venirent. Tunc hebei congregati legionem miserūt ad imperatorē. vt in bellis iust⁹ imperatores iuuarent. Sed xp̄ianos aūt nequaq̄ pugnarent. Mauricius aūt erat dux eor. Cūq⁹ romam venissent Dyoclecianus assumpta legiōe cū multis alijs Sgallias p̄cessit. Cum aūt montes alpiū transirēt. p̄cepit imperator q⁹ oēs ydolis īmolarent. Thebei h̄ audientes octo milia rib⁹ ab exercitu recesserūt. Tūc imperator misit eis nūcios vt dijs īmolarēt aut oēs decollarent. Tunc oēs vnus ait alij. festinauit ad mortē. At surgēs Mauricius ait. Cōgratulor vob⁹ vt oēs p̄ fide xp̄i mori pati estis. Si ḡ vob placz tale rūsum remādemus. Milites sumus imperator tui ⁊ ad defensiōez reipublice arma suscepimus. sz fidem xp̄i nullatenus deseremus. Quo audito imperator iussit mauricū decollari. Quo facto exuperius signifer vexillum arripiens. ⁊ stans in medio ipsor dixit gloriosus dux nr̄ Mauric⁹ de nror p̄militonū gl'ia est locutus. nec exuperius signifer nr̄. iō hec arma arripuit vt talib⁹ resistamus. p̄ficiant dextre vre arma carnalia ⁊ armemur virtutib⁹. Et talia si placz rem̄demus cesari. Milites imperator sumus tui. fui aūt xp̄i. Tibi debem⁹ militiā illi aūt innocentiā. Aut relaboris stipendiū ab ipo vite suscepimus etorditū. oia p̄ eo tormenta sustinere pati sumus ⁊ ab eius fide nūq̄ discedemus. Tūc impius cesar iussit suū exercitū totā legionē circūdari. ita vt nō vnus euadere posset. Vallant ḡ milites xp̄i a militibus dyaboli. ⁊ nephandis manib⁹ trucidant. peditib⁹ eq̄z p̄culant. ⁊ xp̄o p̄cioси martyres cōsecrāt. Dei tū nutu plures euaserūt q⁹ alibi fidē xp̄i dilatauerūt. Cū aūt p̄dam diuiderent et inuicē pugnarent. sene quendā victorem noīe

casu inde transeunte ad secum pduxādum inuitarūt. Ille aūt requirere cepit quō inter tot occisos epulari possent. audiuit a quodam q̄ p fide xpi occisi essent. Tunc ille vehementer suspirās ait. O vtinā cū illis occisus fuissem Cū aūt pcepissent q̄ xpianus esset mox eū occiderūt. Passi sūt aūt circa ānos dñi. cclxxx.

De sancto Michaele.

Sermo. LXV.

OMnes sūt administratorij spūs in mīsterū missi ppt eos qui capiūt hereditatē salutis. ad Heb. i. In xpis positis rāgit apl's mīsterū āgelorū qđ nob exhibent. vt sic ad eor laudē puocemur. Sciendū aūt q̄ angeli mīstrāt nobis multis modis. Prīo q̄ ab inimicis nos custodiūt & defendūt. s. a demonib⁹ q̄ tm̄ nob nocere nō pnt q̄tū vellent si pmitterēt. Unde ps. Angel' suis mādauit de te vt custodiāt te in oīb⁹ vīs tuis. Ber. Quā pius & bon⁹ es dñe qui nō es ptentus nr̄or fragilitate murorū sz ipsis hoīm custodijs angelorū custodiā supponis. Hac custodia angelorū bñ indigem⁹ q̄ multi sūt inimici nr̄i q̄ odiose insidiant nobis in oīm loco. ps. Respice inimicos meos q̄m mltiplicati sunt: & odio iniq̄ oderūt me. Et sic aliq̄b⁹ sanctis mōstratū est. frequēt volant circa nos sicut innūerabiles muscē. Et sicut radius sol' innūeratissimis pulueribus plenus est. sic aer malignis spiritib⁹. Bern. Si boni spūs a nob⁹ se elongarent. impetū maligno rū spirituū nullus sustinere posset. Piero. Non em̄ posset tuta esse ois caro nisi custodia āgelorū munirēt. Istud figuratū ē Tob. viij. vbi dicitur q̄ āgelus ligauit demonē in deserto ne q̄d tobie noceret. Hui⁹ em̄ religatio nihil aliud ē nisi prātis ei⁹ refrenatio. Et q̄ angeli nos ab inimicis nr̄is custodiūt. ō merito nos eos honorare dēmus. Sedo q̄ angeli in peccādo nos impedīūt. ne hō tm̄ peccet q̄tū ō sideraī. Hoc figuratū ē Numeri. xxi. vbi dr̄ q̄ Balaā iret vt malediceret pplo israelitico. stetit angelus ō euz euaginato gladio dicēs. Ego veni vt ad vsarer tibi. Nā puersa est via tua mihiq̄ ꝛria. Et sic impediuit illud peccatū qđ ꝛcepat & nō expleuit. Si aūt peccator adeo induratus fuerit q̄ peccare nō desistit angeli dolent & se dolore ostendūt. nō q̄ doloris sint capaces sz vt miseris oīdant q̄ntū p peccatis pdiderūt. Unde legit q̄ cū Jobes euāgelista q̄ndā a morte suscitasset. dixit ille q̄busdā qui manifeste beato iohāni ꝓsentire nolebāt Ego vidi o miseri angelos vestros flentes & demones gaudētes. Et vere multū nobis cōpatiunt q̄n peccamus. Unde dicit Esa. xxxiij. Angeli pacis amare flebant. i. tm̄ dolent de pctis nostris q̄ si possent flere vtiq̄ flerēt. Et sic similiter q̄n peccator conuertit lętant. Luce xv. Dico vobis gaudiuz est angelis dei sup vno peccatore penitentiā agente. Tercio angeli ad bene opandū nos excitāt. Istud figuratū est. iij. Regū. xix. in helya. qui cū dormiret sub iunipero excitauit eū angelus dicēs Surge comede grandis em̄ tibi restat via. Qui surgens reperit ad caput suū subcinericiū panē & vas aque. Et cū comedisset & bibisset ābulabat in fortitudine cibi illius vsq̄ ad montem dei oreb. Debes intelligere interpretat peccūbens. & significat peccatorē q̄ ad terrā est inclinatus & nō ad celestia. Oreb interpretat mēsa. & significat cōuiuiū qđ est in monte celesti vbi beati de mensa deitatis sempiternis pfruunt. Peccator aūt volens ad eā pficisci debz surgere a delectationib⁹ huius mūdi in quibus dormiuit q̄n eū angelus excitat. Hoc fit q̄n talis cogitatio mentē pulsat. O me miserū in peccatis multis & magnis mltis annis iacui. qđ erit auxiliū aīe mee. Ue mihi q̄d nīm debo sūmo iudici. nescio vtr̄ hodie vel cras moriar. Quando talis cogitatio vel similis mentē hoīs pulsat hoc est excitatio angeli. Tūc statim hō debet surgere & comedere subcinericiū panem. p quē significat penitentia p peccatis facienda. Si aūt durus est iste panis ꝓfortat nos angelus dicens. Surge comede & ꝓfortare. grandis em̄ tibi restat via. si viriliter ambulaueris ad montē dei. id est ad regnū dei transmeabis Bern. Curramus nō passibus corporis sed affectib⁹ suspirijs & desideriis. quia nō solū angeli sed angelorū dñs & oīs celestis curia nos expectat. Sic patz quō angeli nos custodiunt ab hostibus nostris. s. demonib⁹. & retrahunt nos a peccatis. Excitant nos in bonis opib⁹ exercendis & hoc faciunt vt salui fiamus. Si insup peccare nō desistimus. apud summū iudicē nos accusant. Bern. Angelo tuo reuerentiā exhibe. nec audeas illo ꝓsente quod me ꝓsente nō auderes. Exemplū in monacho. Require in festo sanctorū Philippi & Jacobi. in sermone Gtabunt iusti in magna ꝓstantia. Nota q̄ nouē sunt ordines angelorū. Primus vocat seraphin. & interpretat ardens. quia angeli de illo choro in diuino amore magis incalescūt De hoc ordine erūt viri ꝓtemplatiui qui diuino amore sunt dediti vt viri claustrales. Huic ordini oppositus est ordo demonū inordinatus. imo vt verius loquar exordo qui huic officio sunt deputati vt hoīes arceant ab amore dei & primi & inuitent ad amorem mundi. Iste ꝓuentus ficto vocabulo potest dici post seraphin. De isto ꝓuentu erūt illi q̄ ꝓponūt amorē mōi amori dei. Precedit aūt

scom chor. q2 post dilectionē dignior2 & fructuosior est scia. Hecūdū locū obtinet ille ordo q̄ post seraphin plenioꝛē sciaꝫ de diuinis hz. q̄ ór cherubin. Ar angeli de h̄ ordine sunt deputati ad h̄ officiū vt hoies moneāt ad diuinoꝛ intelligētiā. Isti aūt sunt q̄ sacrā pagina studēt. & intuitu dei in h̄ ordine erūt. Ille aūt ꝓcetus demonū q̄ homies arcet a scia dei cherubin est oppositus. vñ antícherubin dicit. De h̄ ꝓcentu erūt mali. q̄ potiꝰ studēt in prudentia seculi q̄z in scia dei. Sunt aūt alij spūs q̄ cū discernēdi hēant sciam inf bonū et malū. hi sortiti sūt pēale officiū vt hoies ad discernendū & iudicandū inf bonū & malū instruerent. Hi tercij ꝓstituūt ordinē q̄ thꝛoni dicūt. nō solū aūt q2 iudicēt. sz a mīsterio iudicandi thꝛoni dicūt. Isti ordini ós iudicia sua reuelat q̄ exercitur⁹ erit in celo & in terra. Per eū etiā hoies ad iudicia sua iuitat vt iuste iudicēt. & libra iusticie nō declinēt. De h̄ ordine erūt illi q̄ iuste inīaz ferūt. nec a tramite iusticie recedūt. Huic ordini oppositus ē ille ordo demonū q̄ ad h̄ deputati sunt vt hoies seducant & a libra iusticie declinare faciant. De eoꝝ ordine erūt plati & ꝓncipes q̄ nō obtinēt ordinē iusticie. Nota q̄ nō ī cherubin & seraphin p̄ponūt thꝛonis q̄ digniores sunt. sz q2 fructuosiores sūt. q2 ea ꝓsequūt fructū bītudinis. & iō ꝑmo loco seraphin ponit. Et q2 ex scia emanat iudiciū. iō post cherubin q̄ dicūt plenitudo scie ponūt thꝛoni. Sūt & alij spūs superioꝛibus spiritibus obedientes. & inferioꝛibus imperantes. qui sicut hūt in munere vt inferioꝛibus ordinibus ꝓsint. ita hūt in mīsterio vt hoies moneāt vt suis superioꝛibus obediāt. Hi q̄rtū ordinē ꝓstituūt q̄ ór dñatio. q2 etiā inferioꝛibus ordib⁹ dñant. & quō dīnis sit obediē dū ab eis docemur. De h̄ ordie erūt illi q̄ suis p̄latis regulariť obediūt & suis inferioꝛibus rōnabiliter imperant. Huic ordini oppositꝰ est ille ordo demonū q̄ hoies ad inobediēdū inuitāt. De isto collegio erūt illi hoies q̄ suis superioꝛibus ex ꝓtūacia fiūt inobedientes. & suis inferioꝛibus irrōnabiliť imperātes. Sūt alij angeli q̄ post dñationē inferioꝛibus ꝓsunt & dñant. & huic mīsterio sūt deputati vt hoies inuitēt ad vsū ꝓncipandi. eoscz vsuz & formā ꝓncipandi docēt. & ex h̄ dicūt ꝓncipatus. De h̄ ordine erūt illi hoies q̄ iuste subditos suos regūt. Huic ordini oppositus ē q̄dā ordo demonū q̄ hoib⁹ suggerūt vt nō regimē sz tyrānidē in suos subditos exerceant. De eoꝝ consortio erūt illi q̄ potius subditis suis pēsse q̄z ꝑdesse volūt. Sūt & alij angeli q̄ hūt ptātē & in munere sortiti sūt vt demones terreāt ne tātā malicīā exerceāt in hoies q̄ntaz exercere vellēt. & ne tēptēt hoies vltra q̄z ferre possent Hūt etiā in mīsterio vt doceāt hoies resiste/re tēptationib⁹ demonū. Ar hi dicūť ptātes. De h̄ ordine erūt illi q̄ bonos ꝫ malos defēdūt & ꝑuis suggestionib⁹ resistūt. & alios ad resistendū instruūt. Huic ordini oppositus ē q̄dam ꝓcentus demonū q̄ istis inq̄ntū pūt resistūt. De eoꝝ ꝓcētu erūt illi hoies q̄ mala hoib⁹ suggerūt. Sunt & alij q̄ hūt in munere vt eoꝝ mīsterio fiant miracula. & eis mediantib⁹ fiant ꝟtutes ab homib⁹. Hi adesse credunť in altari cuz panis mutať in corpus x̄pi. Hi ꝓstituūt ordinē qui dicit ꝟtutes. Illi erūt de hoc ordine quib⁹ spāliter datū est facere miracula & mirabilia. Huic ordini oppositū est quoddā collegiū demonū quoꝝ mīsterio hoies illudunť. De eoꝝ ꝓcētu erunt illi q̄ eoꝝ p̄sagijs & diuinatiōib⁹ intendunt.

Sūt & alij angeli qui hoc acceperūt in munere q̄ eis maiora celestia archana reuelanť. que circa hoies sunt exhibenda. Ar hi mīsterio acceperūt vt ea hoib⁹ nuncient. Ar hi ꝓstituūt ordinē qui dicit archangeli. De q̄z ordine erūt illi qui bona intentiōe altiora homib⁹ de deo p̄dicant. huic ordini ē ꝓximus ille ordo demonū qui homib⁹ abominabilē hereśim p̄suadent. De eoꝝ ꝓcentu erūt illi heretici qui abominabilia documenta de deo fingūt. Sunt & alij angeli qui hoc acceperunt in munere q̄ eis a dño maiora reuelanť. & hec eadem hominib⁹ nunciāt. & ad exercēda officia circa statū hoīm mittunť. Hi ꝓstituūt ordinem qui dicit angeli. Ar hi credunť esse deputati hoib⁹ ad custodiā. De h̄ ordine erunt illi qui h̄ subditos suos ꝓsunt. Huic ordini oppositus est ille ꝓcentus demonū qui nimis abominabilia & secularia de deo hominib⁹ suggerūt. De hoc ꝓcentu erunt illi minores heretici qui p maiores decipiunť.

De eodem. Sermo. LXVI

Angeli eoꝝ semp videt facie p̄is mei q̄ in celis ē. Par. xviij. In ꝟb istꝰ duplex vis āgeloꝝ describit. Prio vis administratiua q̄ mīstrant nob ex caritate. Scdo vis ꝓtēplatiua q̄ fruūť dīna claritate. Primū tangit ibi. āgeli eoꝝ. Jō em dicūť āgeli nri q2 nob mīstrant. Scdm ibi. sp videt facie pa. tc. Ar h̄ pz q̄ vbicūcz sūt angeli sp videt facie dei. alioq̄n si in terra ēent & nō possent videre facie dei cū pēa mīstrarēt nob nūc āt mīstrāt cū mag̃ gaudio q2 nraz salutē pcurāt & visiōe dei nō p̄uāt. Nota q̄ angeli sunt nob valde necessarij & h̄ ꝓpt duo. Prio q2 nos sum⁹ debiles ipsi āt fortes. iō nos custodiūt ne a diabolo vincamur. Scdo q2 nos sum⁹ insipientes. ipi āt sapientes. iō nos docēt ne decipiamur. Tercio q2 nos sum⁹ mali. ipi boni. iō p nob orāt vt exaudiamur. Quarto q2

Sermo LXVI

nos sumus turbati ipsi leti. iō de tribulatiōe nos eripiūt vt ꝓsolemur. Quito qz nos a dō elongati sum⁹. ipsi ꝙ ꝓpinq. iō nos ad celuz ducūt vt deo eternal'r pfruamur. Prio dico ꝙ nos sumus debiles. ipi ꝙ fortes. iō nos custodiūt ne a diabolo vincamur. audi q̄ debil' factus ē hō ꝙ pctm̄ in ꝓsona generꝭ hūani. vt dz Areñ. i. Infirmata ē fortus mea. dedit me dñs in manu de qua nō potero surgere. Añ pctm̄ hō erat fortis. qz diabolo si voluisset sine oī difficultate resistere potuiss. post pctm̄ ꝙ adeo debilitatus ē ꝙ cū mag̃ difficultate vix resistere pt. iō idiget mag̃ adiutorio. ꝓpt qd dō deputauit hoi fortes āgelos vt ipm custodiāt. ps. Benedicite dño oēs āgeli ei⁹ potentes fortute. Audi de fortitudie āgelox scriptū ē sic Esa. xxxvij. Cū assiriꝰ vallassent hierl'm. egressus angelus dei pcussit de assiriis centū octogintaq̄nq; milia. Ergo o hō noli timere si fragil'es ad resistēdū diabolo. fortes hēs angelos adiutores. illos honora. hos iuoca vt te audiāt. te custodiāt sic pceptum est eis. ps. Angel' mādauit de te vt custo. te in o. viis t. Cōsidera h charitatē dei q̄ celestes āgelos deputauit ad h vt te custodiāt z ꝓ te ꝑ diabolū pugnēt. Apoc. xij. Factū ē pliū magnū i celo i. in eccl'ia. michael z angeli ei⁹ pliabant cum draconе. z draco pugnauit z angeli ei⁹. z nō valuerūt. neq; inuent⁹ ē locus eox aplius in celo Ho. nō valuerūt remouere auxilia āgelox. i. nō potuerūt eciam dei deiecere in pctm̄. Cogita o hō q̄tū te dō diligat q̄ angelos in adiutoriū tibi destinat. At q̄uis vn⁹ sit deputatus q̄ te custodiat. oēs tū ꝓcordit te adiuuāt. siue deū ꝓ te orādo. siue demones a te fugādo Et iō honora āgelos z noli despare. si em̄ ml'ti sūt demones q̄ te ipugnāt. pl'es sūt āgeli q̄ te adiuuāt. Hic pfiguratū ē. iiij. Re. vi. vbi legit ꝙ cū rex syrie cū magno exercitu circūdedisset dothaim. mist er heliseī videns h timēs dixit. Deu dñe q̄d faciem⁹. At ille rñdit. Noli timere. pl'es ei nobiscū sūt q̄ cū ill'. Et ecce mons plen⁹ eq̄x z curruū igneox in circuitu heliseī. Rex syrie fcat diabolū q̄ ē rex sup oēs filios supbie. Syria interpretat sublimitas. Rex iste supbꝰ cū exercitu scz demonū circūdat dothaim. i. mūdū in q̄ ē defectus ml'tox bonox. Dothaim interpt̄at sufficiēs defectō Heliseus q̄ interpt̄at salutare dei fcat ꝓpm. cui⁹ mist er est q̄libet xpianus q̄ nō dz timere exercitū demonū. qz mons. i. eccl'a pñs plen⁹ est eq̄x z curruū igneox. i. āgelox adiuuātiū hoies. Et ꝓpank angeli eqs. qz fortes sunt. z igneis curribꝰ. qz velocit mouent ad adiuuā dū hoies. ¶ Scdo dico ꝙ nos sumus isipiētes z ipsi sapientes. z iō docēt nos ne decipiamur. Audi q̄d ꝓpha dauid dic de insipiētia hois. hō cū in honore esset nō intellexit. ꝙat⁹ ē iumēt̄ in si. z sil'is fac. est illis. Hō ꝙ pat hō iuuentis insipientibꝰ. qz ad instar iumētox delectabilia ḡrit. pntibꝰ inheret. de futur⁹ nō cogitat. inq bonū z malū nō diiudicat. Et iō ō facili posset decipi si dō sapientes āgelos q̄ eū doceāt nō destinasset sibi. De quox sapia dz Eccl. i. Prior oim creata ē sapia. i. āgelica natura. dic glo. ꝙ nō ꝓritate tēpox ipsa pcedit s; dignitate oēm creaturā pcedit. In angelis mag̃ē sapia iō nos docēt ne decipiamur. Un cū de pcul' mūdi. s. occulta ipugnatione diaboli z de apta psecutiōe ātixpi ml'ta scpta eent in Apocalipsi ne in his hoies decipiāt dictū ē in fine. Ego iesus misi angelū meū testificare vob hec in eccl'ia ad h supple ne decipiamī. Dota intētio demonū fuit circa h vt decipiant hoies. Diere. xx. Persequmur euz si q̄ mō decipiat. z ꝓualeam⁹ aduersus eū z ꝓsequmur vltiox ex eo. Si vis eox astutias euadere honora angelos vt doceant te q̄liter valeas eis resistere. dō fuire. z pctā vitare. z in bono p; seuerare ¶ Tercio dico ꝙ nos sum⁹ mali. ipsi aūt boni. ideo p nob orāt vt exaudiamur. De malicia hois dic apl's Ro. iij. Oēs peccauerūt z egēt gra dei. Oēs pctm̄ originale in vtero ꝑbūt z heu ml'ta pctā mortalia positmodū supadditū. ꝓpter q̄ indigni fiūt vt exaudiātur. Are. iij. Nos iniq egimus z ad iracūdiā puocauimus idcirco tu inexorabil' es. Sācti ꝙ angeli boni sūt qz nūq; peccauerūt. Job. v. dixit thobias ad vxorē suā. Credo ꝙ angelus dei bonus comitet ei. z bñ disponat oia q̄ circa ipm gerūt Et qz ipi bōi sūt iō ꝓ bonis orāt. Zach. i. dixit angel⁹ Dñe exercituū vsq; q̄ nō miseberis hier'm ac vbiū iuda q̄bꝰ iratus es. Audi hō si times ꝙ dō nō exaudiat p̄ces tuas inuoca āgelos vt ꝓ te orēt z exaudieris. Ad h em̄ angeli solent orantibꝰ assistere vt eox orones dō offerāt. Un angelus dixit Thob. xij. Qñ orabas cū lacrimis z sepelieabas mortuos ego oroez tuā obtuli dño. Tūc angelus oem dō offert q̄n devotione nr̄az videt z nobiscū deum orat vt nos exaudiat. Multū ḡ debes honorare angelos in terris vt ꝓ te orēt in celis. ¶ Quarto dico ꝙ nos sumus tribulati ipsi ꝙ leti. iō nos ꝙsolant z a tribulatione nos eripiūt. Mltas tribulationes sustinet hō in h mūdo. iō dicit ꝓpha. Tribulatiōes cordis mei ml'tiplicate sunt. de necessitatibꝰ meis erue me. qz hō ml'tas tribulationes patit. ne oīno desolet. ideo misericors dō angelos sibi mittit q̄ eū ꝙsolant. Un cuz thobias trist⁹ z mestus diceret angelo. Quale mihi gaudiū est q̄ in tenebris sedeo z lumē celi nō video. ait angel⁹ ad eū. Forti aīo esto in ꝓximo ē vt a dō curet⁹. Job. v. Istud figuratū ē Act. xij. vbi dz ꝙ cū petrus esset in carcere positus z vinctus cathenis duabus.

Ecce angelus dñi astitit supplē tāq̄ letus cō
solator z lumen refulsit in habitaculo carcer.
q ipm a vinculis z carcere liberauit. Carcer iste
mūdū fcat. Due catbene qbus petrus vinctus
fuit fcant duplices miserias qbus in hoc mūdo
tribulamur. s. interiores in aīa. q sunt timor.
tristicia. sollicitudo z hmōi. z exteriores i cor
pore q sūt fames. labor. morbi. mors z hmōi
Si vis ab his tribulatiōibus eripi. bonora an
gelos z eripiēt te. Hic semiplene sunt. s. exhor
tādo p patiam p quā miserias huiusmōi sua
uiter toleras. Et in morte plene. s. ab oi mise
ria liberādo. ita vt nūq̄ amplius sustineas.
Hoc erit qñ in extremis angeli ad te venient
z ad celestē gliam pducēt. Tūc scio fe qz misit dñs angelū suum z
liberauit me de manu herodis. i. diaboli. z ō
oi expectatiōe plebis iudeor. i. malor hoim q
expectabāt diē vt me tribularēt. Quinto di
co q nos sum⁹ a deo elongati. ipsi deo pinq
ideo nos ad celū ducūt vt deo pfruamur. De
elongatiōe nra dicit pba. Ecce elongaui fu
giēs z mansi in solitudie. Tūc hō elongauit
se a dño qñ p petīm a deo recessit. Tūc fo in
solitudie māsit qñ ad miserias hui⁹ mōi delect⁹
fuit. z sic delectus ē a celo z elongatus ē a dō
z pegrinus factus est in hoc mūdo. Angeli fo
sunt corax deo. Tob. xij. dixit angelus. Ego
sum raphael angelus vnus ex septē q astam⁹
añ dñm. Per septē accipe oēs. qz septenarius
nūerus fcat vnitūsitatē. pter hoc q oēs tps p se
ptē dies decurrit Isti ḡ angeli astant dō tāq̄
pinqui. z iō pñt nos q elongati sumus ab eo
ad celū pducere. Uñ officiū angelor ē aias
ad celū ducere. sic bēt Lu. xvi. Factū ē vt mo
reret mē. z por. ab angel' in sinū abrae. Cogi
ta o hō si tu poteris estimare qntā leticiā habe
bit aīa qñ egredief de corpe z a sctis angelis
assumif. z cū hymnis z cāticis ad celū pducif
Si ḡ fueris deo z angelis eius honorauer
ipsi ad te in extremis venīēt z ad celū pducēt
Cōsulo tibi vt honores angelos. z pcipue mi
chaelē que ostituit dñs pncipē sup oēs aias
suscipiendas. sic canit eccl'ia. Audi peccator
q deo nō fuis nec angelos honoras qd eue
niet tibi. In extremis boni angeli te deserent
mali te suscipient z ad infernū pducent. Uñ
beda scpsit in gestis angelor de q̄dam iuuene
q cū infirmaret venit ad eum rex z monuit vt
psiteret. Regre dñica. vi. in f. Gaudū ē āgel'

De scto Hiero. Sermo. LXVII

Dilectus deo z ho
mibus. Eccli. xlv. Uerbū istud grue
pt exponi de bto Hieronymo quē ds dilexit
in vita sua. qđ bn ostendit ei p multa signa
dilectionis. Primū signū dilectionis fuit
q eū sic pater dilectū filiū suum correxit. Heb.
xij. Quē deus diligit castigat. flagellat enim
omnē filium quē recipit. Prouerb. xiij. Qui
parcit virge odit filiū. q aūt diligit eū instant
er udit. Aug⁹. Si exceptus es a passione fla
gellor. exceptus es a numero filior. Qđ aūt
dñs correxit eū pter in eius legenda. vbi sic le
gif. Beatus hieronymus eusebij viri nobil
filius cū adhuc esset puer romā adūt z litteris
grecis hebraicis z latinis plene eruditus est.
z in dīnis libris studebat die ac nocte. Quos
dam tpe cū libros seculares z gentiles stude
re inciper. z se a diuinis abstrahere. dñs eum
correpsit hoc modo. Cū tantū amore ad libros
phos haberet q lre pphax z sacras scriptu
ras sibi nihil saperent. in quadragesima ar
dēti febre infirmari cepit. z raptus in spiritu
visum est ei vt ante tribunal iudicis traheret
Interrogatus aūt cuius cōditionis esset. rñ
dit xpianus sum. Rñdit iudex. Mō es xpia
nus. mentiris qz libros gentiliū amas. Ubi
enī est thesaurus tuus ibi est z cor tuum. At
hieronymus obmutuit. Tunc iudex insistit eū
diutissime cedi. At ipse clamare cepit. Mi
serere mei dñe miserere mei. Qui astabant p
cabant vt daret ei veniā. Ipse aūt iurare cep
pit z dicere. Dñe si vnq̄ habuero codices se
culares fac mecum sicut vis. In hec ḡ verba
iuramēti subito dimissus est. z subito reuixi
scit. z inuenit se totū lacrimis pfusum z pla
gas verbex reperit in cute. z extūc libros gē
tilium deposuit. z diuinis scripturis inhere
bat. Sic pter pmū signū dilectionis q eū tāq̄
pater de suo errore correxit. Secū dū signū
dilectionis est q ei in hac vita tribulatiōes z
psecutiones imisit vt in futura vita sibi pce
ret. Apocal'. iij. Ego quos amo arguo z casti
go. Bre. Nisi ds electi heredit̄ dare dispo
neret nequaq̄ eruditos per molestias curaret.
Ideo hic qbusdaz pcit vt in eternū feriat. iō
aūt hic ferit nō parcendo vt in eternum pcat.
Aug. Hic vre hic seca vt ieternū pcas. Exē
plum de diuite z lazaro. Lu. xvi. Jō ex carita
te pmisit hic dñs btm hieronimū tribulari et
psecutiones pati vt sibi ineternū pceret. Uñ de
eo legī sic. Dum eet hieronimus annor. fuit
in romana eccl'ia cardinal' ordinat⁹ est. Mor
tuo aūt papa liberio. hieronim⁹ dignus sum
mo sacerdotio pclamat. Sed dū q̄ndā cle
ricor lasciuiā icreparet. illi de nocte ipo nesci
ente vestē mlieris sup lectū eius posuer. quā
ipe in tenebr arripies induit suam estimās z
ad chor pcessit. Hoc aūt iō fecerūt vt mlieres
in lecto habuisse putaret. Ille aūt cor odium
siderās abscessit z heremū ītrauit. vbi pter
ōm ml'ra sustinuit. Sacco indutus erat ejus
tus a sole tāq̄ ethiops diffor mis erat. humo
iacebat. q̄tidie flebat. z potus eius parc⁹ erat.

Cunqz ibi q̄drienniū ꝓpleuissz bethleē redūt. z iuxt̄ p̄sepe dñi cellā facies ml'tos discipl'os ꝛ gregauit. ml'tos libros scp̄sit. z q̄nquagintaq̄n qz annis in labore scribēdi. dictādi. docēdi vi tam ducēs vsqz ad finē vite ꝛgo pmāsit. Ta ta denicz lassitudine fatigatus est vt in stratu suo iacēs funicl'o ad trabē suspēso supin⁹ ma nibz se leuaret. vt. l. offm̄ monasterij put pote rat exhiberet. Quadā ꝛo die leo q̄dā claudi cans monasterij ītrauit. Et cū monachi fuge rent. iheronim⁹ ei obuiā fuit. z leo sibi pedem lesum oñdit. z ꝛuocatis frib⁹ dixit. vt pedem eius abluerēt. Dō cū fecissent. inuenerūt leōis plantā a sentibz vulneratā. adhibitaqz cura ꝛ ualuit. z cū domitus esset. cum eis habitauit. Tūc iheronim⁹ iniūxit ei offm̄ vt asinū quez bēbat q̄ lignū de nemore portabat custodiret z ad pascua duceret z reduceret. Quadaz die dum pasceret asin⁹ leo obdormiuit. z merca tores trā seūtes asinū accepunt. Euigilās autē leo tristz ad monasterij accessit z p̄ verecūdia intrare nō audebat. monachi putabant q̄ asi num deuorasset. z nō dabāt ei cibū sicut ꝛsue uerūt. sed dixerūt. Vade z reliqm ptē asini de uora. Tūc offm̄ asini iniūxit leoni. Et ille li gna sibi ipposita patienter portabat. Quadaz die cum eēt in agro vidit mercatores cum asi no suo z ml'tis camel' venientes. z asinus p̄ece debat z oēs cameli p longū funicl'm copulati eūt mox̄ ē in illa regiōe leqbāt. Tūc leo hor ribil'r rugiēs occurrit. z asinū suū cauda forti ter pcutiēs ad monasterij cum fugauit. seqn tibz oīb⁹ camel'. Cunqz leo ad claustz venisset cepit letus discurrere: z se singuloz fratrū ve stigijs p̄sternere. z cauda sua alludere. Ihero nimus aūt mercatores benigne suscepit. z ve niā postulātibz dixit vt sua susciperent z alicā ñ vsurparēt. Rogabāt g̃ btm̄ iheronimū vt di midietatē olei acciperet. q̄bz tādē coact⁹ assensit z accepit. Promisert etiā sibi z suis frib⁹ sin gul'āris oleū dat̄os z beredes eoz facturos.

De scō Luca euāge. ℔. LXVIII.

Amis honorati sūt amici tui dñe. ps. cxxxviij. Da quid videēs gl'iam magnā quā mō scī accepert ī celo admirās ꝛba ista dixit. Ni mis honorati sūt. Amici ār dei fuerūt apl'i z euāgelist̄e. de q̄z nūero fuit b. Lucas euāge list̄a. q̄ oīa q̄ fecerūt ad volūtatē dei fecerunt Sz videam⁹ q̄ sūt amici ei⁹. Certe Salomō dic̄ pū. xxij. Qui diligit corde mūdicīā hēbit amicū regē. Valde vtile ē hre amicū regē cele stē. q̄ pt defendere boies z ditare. qz ē potēs z larg⁹. Nec mirz si diligis mūdos mīstros cū legak q̄ ꝛgies mīstrant ei z sequūt eū q̄cūqz ierit. Boies etiā diligūt mūdos ministros. Qui eī dño suo tpali mīstraret cū mañ sordi da nō hret p bono. sic nec in celo dñs. Et qz btūs Lucas fuit mōs mīster. de q̄ legit q̄ nū q̄z vxorē hūit. sine crimie vixit vsqz ad mortē ꝛ merito appellat eū amicū xp̄i. In sacra aūt scp̄tura legit q̄ qttuor appellati sūt amici dei. p q̄s qttuor gñā hoīm significāt. Pri mus fuit abraā. d q̄ legit. Credidit abraā deo et ꝛputatū est ei ad iusticiā z aīc⁹ dei appella tus est. Certe dictū ē ei. Egredere de terra tua et ꝺ ꝛgnatōe tua z vei ī terrā quā mōstrauero tibi. qđ ipe ad mandatuz dñi statī adīpleuit. Per abraā f̄cank religiosi q̄ egrediūt de terra ī q̄ nati sūt z ꝺ ꝛgnatōe sua z ītrāt religionē. z tales sūt amici dei. qz sp dñi esse cū eo ī domo sua. hos vocat aīcos cū dic. Q̄ia mea tua sūt q. d. qz dimisistis p̄ez z matrē z oīa vra. me bēbitz z oīa mea. i. regnū celoz. Itē abraā fu it obediēs ī īmolatōe filij sui. sic religiosi sunt obediētes. sic ptz. qz si mittunt a sup̄ioribz su is mille miliaria. oz eos ire ꝓpter obedientiaz quā ꝓmiserūt. Si igit vis vt dñs sit amicus tu⁹ tūc sis obediēs p̄lat̄z tuis. ꝓfessoribz tuis. z plebais ī bono. Alter amic⁹ fuit moises de q̄ legī q̄ loqbat cū deo vt amic⁹ cū amico suo. Per quē f̄cank doctores z p̄dicatores sci tūc loquūt cū deo qñ scp̄turas sacras exponūt De moise dr q̄ eduxit ppl'm de egypto. sic ipi ducūt ppl'm p doctrinā ꝺ tenebrz pctoz ī de serti pnīe. vt postmodū ītrēt ī terrā ꝓmissio nis. i. regnū celoz. et ꝺ p lucernā ꝛbi ꝺi. Vñ qñ bō ītrat ꝺ nocte domū suā z hz lucernā tūc videt oīa q̄ ī domo sūt. Sic etiā lucerna ꝛbi dei qñ intrat cor tāqz domū pctōris. qđ ē re nebrosum p pctm̄. videt oīs q̄ fec̄ q̄b⁹ offēdit suū creatorē. Zerc⁹ amic⁹ fuit iobes bap. de q̄ legī q̄ adhuc exñs inuentꝰ ītrauit desertū vt se ec̄a pctō custodiret. Per hūc f̄cank pctō res q̄ ītrāt desertū. i. pnīaz. Hec ei fuit pnīa p̄di catio iobis bap. Pnīaz agite appropinqbit eī reg. ce. Ar nō dic̄. appropinqbit reg̃ celoz. sz appropinqbit regnū. O q̄z remote ē pctōri qr dr q̄ si hō vineret septē milib⁹ annoz z se ptīgēt̄z. et q̄tidie iret q̄dragīta mīliaria ñ pos set illuc veīre. Sz q̄cito agit pnīaz tūc valde ꝓpe est ei. qz ī ictu oculi ibi erit si mozī pcta pnīa. Si g̃ vis q̄ xp̄s sit amic⁹ tu⁹. age pnīaz p tuis pctis. Quart⁹ amic⁹ fuit lazar⁹. Vñ dixit xp̄s. Lazar⁹ amicus nr̄ dormit. vñ iuit ad ip̄z tāqz ad amicū. lz fereret. z suscitauit eū a mortuis. Per lazarū f̄cank pctōr. q̄ tūc mozīk qñ pctm̄ mortale ꝓmittit. et feret corā deo et angl'is ei⁹ plusqz aliud cadauer. Vñ cū q̄dam heremita trāsiret cū q̄dā āgelo p q̄dā desertū circa viā iacebat quoddā cadauer putridū et feridū valde. Tūc heremita sugit ferozē z ob struxit se. angel⁹ aūt p̄cessit. post hec occurrit eis iuuenis pulcerrim⁹. tūc angel⁹ fugit eū et

obstruxit faciē suā añ eū. De q̄ heremita cepit admirari. Cui āgel⁹. Iste iuuenis q̄ occurrit ꝛ pulcer sit ī corpe tñ mortu⁹ ē in aīa. et plus fetet corā deo ꝛ angel' q̄ aliq̄ cadauer mortuū. In signū hui⁹ legī q̄ ipe dilexit pcōres penitētes. Legit de ipo q̄ ipe sp erat cū pcōribꝫ cū ipis māducās ꝛ bibēs. vñ cū q̄dā vice arguerēt eū iudei q̄ ipe cū pcōribꝫ māducaret. Rñdit ihesus. Ihō vei vocare iustos ꝛ pcōres ad pniaz. Et iō q̄ eos dilexit mlt⁹ fuit passus p eis. ad vltimū amarā sustinuit mortē. et iō si es pcōr noli despare. q̄ hēs fidelē amicū. s. xp̄m. q̄ dū te velis b ꝓtere ad eū. ī futuro tā q̄ amicū honorabit te. Et iō dr ꝙba. Nimis honorati sūt tui. Et q̄ btus lucas fuit amicus xpi. iō eū ī pūti honorauit. et ī futuro plus alijs honorauit eū xp̄us q̄ fec eū suū nunciū. Ipm etiā cū alijs. lxxij. discipul' suis ad p̄dicā dū misit añ faciē suā. Itē honorauit eū spūs sanct⁹ q̄ su⁹ mūdissim⁹ thalam⁹ fuit. Vñ legit q̄ obūt plenus spūsctō. Itē honorauit cū mr̄ ei⁹. q̄ fuit ei⁹ special' capellan⁹ cui ipa ꝙgo occultissima reuelauit de salutatōe angelica. ꝛ de alijs mlt̄ ptinētibꝫ ad necessitatē filij ipm edocuit. Itē honorauer̄t eū angli. q̄ ipz tā q̄ amicū dei ad ꝓuium celeste transtulerunt. Ad q̄ ꝛc.

De vndecim milib⁹ virginū. Sermo. LXIX

Que parate erant intranerūt cū eo ad nuptias. Mat. xxv. Per nuptias istas itelligit regnū celoz. ad q̄ null⁹ ītrare pt nisi sit par⁹. Sciendū aūt q̄ pari debem⁹ eē ad mlta. Prio dēm⁹ eē pari ad fruendū deo. ī. Re. vij. Prepate corda vra deo et fuite illi soli. Debem⁹ ḡ pari esse ad dei fruitiū p mūdiciā cordis. Videm⁹ enī q̄ rex terren⁹ vl' ꝑnceps ñ vult hr̄e fuū vl' ancillā īmundā ī fruitio suo. mlt⁹ magꝭ rex celestis vult hr̄e seruos mundos. Leui. xix. et. xx. Sctī estote. ī. mūdi. sic ꝛ ego sctūs. ī. mūd⁹ sū. ps Ambulās ī via īmaculata b mihi ministra. Vñ ber. ad q̄ndā ꝙgnē. Alma mundiciā ob quā mūdaberꝭ a deo. Hāc mūdiciā btā vrsula amauit vt se ꝑparet ad fruiēdū soli deo. Vñ de ea legī sic. In britania erat q̄dā rex xp̄ian⁹ noīe maur⁹. hns filiā noīe vrsula. q̄ adeo pulcra erat sapiēs ꝛ honesta q̄ fama ei⁹ p totum mōm resonabat. Rex aūt anglie adhuc gētil' misit nūcios ad p̄cz vt eā filio suo ī ꝓiugē copularet. Quo audito p̄ turbat⁹ q̄ gētili filiaz suā tradere deberet. ꝛ si sibi eā negaret īmicicias ꝺ eū ꝓuocaret. Visit aūt dñs ī mentē ꝙgis q̄ p̄ī suo diceret q̄ ei ꝺsensuz ꝑberet t'i ꝺitōe q̄ ipe rex anglie mitteret sibi decē ꝙgines electissimas ꝺ regno suo et cuilibz ꝙgini mille virgines associaret. ita q̄ ipamet vndecim essz. et q̄libet earū ī comitatu suo mille ꝙgines hr̄et. et sic ī vniuso fierēt. xi. milia. ꝛ q̄ filiū suum faceret baptisari ꝛ tribꝫ ānis ī fide istrui ꝛ postea eā duceret. Quo audito iuuenis let⁹ efficit ꝛ baptisat. Cōgregāt vndiq̄ ꝙgines ꝛ adusulā ducūt. p̄ ꝙo assignauit eis viros discretos et hōestos q̄ eas custodiebāt ꝛ necessaria mistrabāt. Cūq̄ tot ꝙgines ꝙgregate eēnt ꝛ fama p totū mundū volaret vndiq̄ viri ꝛ mlt̄eres clici ꝛ laici ad tā grādem miraculū ꝙcurūt. mlti epi ꝛ plati aduer̄t. et pāt⁹ eps basilicēsis affuit. et scā gerasina regia sicilie cū q̄ttuoz filiabꝫ ꝛ vno filio rlicto regno suo eis ē ꝙiūcta Ursula āt oēs ꝙgines ad fidē ꝙuit. Preparatā aūt copia ꝛ mlt̄itudie nauiū vēto ꝑspe flante subvn⁹ noctis spacio ad portū gallie q̄ Tiella dr. et inde Colonīā q̄ener̄t. et ibi appuit vrsule āgel⁹ dñi dicēs. q̄ deberet ire romā ꝛ oēs pleno nūo redirēt ꝛ ibi coronā martyrū reciperēt. Inde igit romā tēdēres ad vrbē basilicā applicuer̄t. ꝛ ibi rlict⁹ nauibꝫ romā pedestres q̄ener̄t. Ad q̄z aduēt⁹ Ciriac⁹ papa valde gaui sus cū ipe de britania nat⁹ esset. ꝛ mlt̄as ꝙsanguineas ī ter eas hr̄et ꝑas cū mag̃ honore ꝛ cū toto clero suscepit. In ipa ḡ nocte reuelatū ē pape q̄ ipe cū ꝙginibꝫ palmā martyrū eēt acceptur⁹. Ipe aūt b apō se celās corā cardinalibꝫ dignitatē ꝛ offm̄ resignāt. Dz cū oēs ꝺicerēt ꝛ maxīe cardiales ꝛ fatuū eū iudicarēt q̄ p⁹ fatuas mulierculas ire vellet nullatenus acq̄euit. et quēdā viz scm̄ q̄ amet⁹ dictus ē loco sui ī pōtificē ordīauit. Et q̄ sedē aplicā inuito clero reliq̄t nomē suū ꝺ catha logo pontificū deleuerūt. Duo aūt inicq̄ pncipes romanoz. s. maximus ꝛ affrican⁹ videtes magnā multitudinē ꝙginū ꝛ mlt̄itudinē q̄ eas seqbāt timētes ne nimis fides xp̄iana creſceret misserūt nunciū ad Julū pncipē vt ipe ꝙgregato exercitu cū veīret colonīā eas trucidaret. Beatus aūt Ciriac⁹ papa ꝛ Vincēti⁹ cardinal. et Jacob⁹ eps anthiocēs. et mlti alij epi vrbē romanā cū ꝙginibꝫ sūt egressi. Ethel⁹ aūt spōsus vrsule manēs ī britania p visionē angeli, cā admonet vt mr̄ez suā hortarer̄t fieri xp̄ianā. Nā pr ei⁹ ī pnio āno q̄ xp̄ian⁹ fact⁹ fuat mortuus ē. et Ethel⁹ eidē ī regno succesit. Cū ḡ p dicte ꝙgines a roma redirēt. Ethel⁹ a dño admonet vt ptin⁹ surgēs sponse sue occurrat. vt ibi cū ea coronā martyrū suscipiat. Ipe mox fec baptisari matrē suā. et cū ipsa ꝛ sozore sua florētina ꝛ epo Clemēte dict⁹ ꝙginibꝫ eadiunctus Marthul⁹ q̄z eps grecie ꝛ neptis sua cōstātia filia reg⁹ ꝺstātinopolitani āmoniti ꝙginibꝫ sūt adiūcti. Oēs igit p̄dicte virgines cū p̄dictis epis colonīā redeūt. q̄s barbari videntes sup eas irruerūt ꝛ oēs occiderūt. Cū aute ad beatas vrsulā ceteras virginibꝫ occisis ve-

nissent. videś pr̃inceps pulcritudinē eius nimiā obstupuit. et ꝯsolās eā sup̃ necē virginū et p̃misit sibi si fidē renueret vellet eaz ī vxorē ducere. Qz cū illa penit⁹ respuisset. ipe ꝯtemptū se videś directa sagitta eā trāsfixit. Quedā aūt ẏgo noīe cozdula tioze pterrita ī naue nocte illa se absc̃dit. ꝫ ī crastinū spōte se morti offerēs martyrū coronā suscepit. Qz cū eius festū nō fieret eo q̃ cū alīs passa nō essz. ipa p⁹ longū tps cuidā recluse apparuit p̃cipiēs vt post festū vndecim milliū ẏginū sequēti die festū ei⁹ recolat. Passe sūt aūt anno dñi. cc xxviij. ¶ Exemplū. Religiosus q̃dā cū bas ẏgines ī deuotōe mīra bīēt. q̃dā die dū gr̃iter infirmarek vidit q̃ndā virginē pulcerrimā sibi apparentē. z si eā ꝯgnosceret ingrentē. Qui dū ad ei⁹ visionē mirarek z se neq̃q̃ ipaz ꝯgnscere fatereť illa ait. Ego suz vna ẏginū ergaq̃s hēs tantā dilectōz z dilectōis affectū vt ī mercedē accipias. Si amorez honore nr̃i vndecies millies oīoz dñicā dixerī ī hora mortz in pretōz z solaciū nos hēbis. q̃ disparēte ille q̃cti⁹ potuit hīpleuit. Statimq̃z vocato abbate feč se inungi. q̃ cū inungereť subito exclamauit vt fugerēt. et venientib⁹ sacrz virginib⁹ locū darēt. Quē cū abbas q̃d hī essz īterrogaret. et ille p̃missionē virgis p ordinē enarrasset recedētib⁹ cūctis z paulopost redeūtib⁹ ipz migrasse ad dñm inuenerūt.

¶ In festo Simonis et Jude Sermo LXX

IN occisione gladij mortui sūt. Deb. xi. Nota q̃ multiplex ē gladi⁹. ¶ Primꝰ ē gladius cuāgelice p̃dicatōis. Eph. vi. Sumite gladiū spūs. i. ẏbū dei. Gladiū istū imisit dñs apl̃is ꝓphetis et p̃dicatoribꝫ. Isa. xlix. Posuit os meū dñs tāq̃z gladiū acutū. et valde acut⁹ ē gladi⁹ iste. qz scidit petrā ab aīa. Ezech. v. Fili hoīs assume tibi gla. acu. et radentē pilos. i. petrā. Per pilos ei petrā z crimīose cogitatōes itelligūť. sic ōr glosa sup illo ẏbo. Oēs capilli capitis vestri nūerati sūt. i. oēs cogitatōes z ōsideria intellect⁹ vr̃i. Nec ei oīa abraderet ab aīa vīa gladius ẏbi dei. qz aliq̃n petroz vadit ad ecclesiā cū centū vl̃ mille petis mortalibꝫ. et audito ẏbo dei ꝯcipit ꝯtritionē z ab oīb⁹ absolui. Itē adeo acut⁹ ē gladi⁹ ẏbi dei. qz secat hoīez a se ipo. i. spīm a carne. Deb. iiij. Sermo dei ē efficatioz z penetrabilioz oi gladio acutissimo. z pingēs vsq̃z ad diuisionē aīe. i. aīalitatis z spiritus. qz p verbū dei diuidi aīalitas sic carnalitas a spū. ita q̃ hō q̃ fm carnē viuere ꝯsueuerat r̃licta z abiecta carnalitate spūaliter viuere incipit. Adeo acut⁹ ē gladi⁹ iste q̃ diuidit filiū a p̃re. et filiaz a mr̃e. Un dñs ait Mat. x. Nō veni mittere pacē ꝫ gladiū. venī em̃ separare hoīez adūsus p̃rez suū. et filiā adūsus mr̃ez suā ꝛc. q. d. Affect⁹ caris q̃ ē iter filiū z p̃rez z filiā z mr̃ez aliq̃n trahit hoīez a deo z minuit caritatē. illū affectū ꝯordinatū volo āpurare p gladiū. s. p ẏbū dei. qz aliq̃n hō audito verbo dei accēdi ī charitate dei adeo q̃ obliuiscit illius affect⁹ quē hūit ad pentes. z ītrat religionē. Q; q̃ dic̃. nō veī mittere pacē ꝫ gladiū. intelligēdū ē de tali affcū q̃ hoīez peit⁹ trahit a deo. vel fac̃ vt ei min⁹ ꝓsit. Un dic̃ glo. Nō ad hoc veī vt inter hoīes carnales affect⁹ ꝯfirmē sed spūali gladio dissocie. Et ꝫ iste gladi⁹ sit valde acut⁹. tñ aliq̃ sūt ita īdurati q̃ gladius iste ñ pt̃ corda eoz vulnerare. Piere. v. Induerūt coz suū sup̃ petrā. Moises p̃cussit petrā bis cū ẏga z fluxerī aq̃. et isti cū gladio dicutiunt mīrotices z tñ nō egredi aq̃ ꝯpunctōis. Gladiū istū q̃dā portat sup̃ dorsum sic rustici. et sūt illi q̃ audito ẏbo dei statī reiciunt istud p⁹ tergū. et obliuiscūť coz q̃ audierūt. ps. Proiecisti post tergū tuū ẏmoes ei⁹. Quidā hūt hūc gladiū īuolutū z inclusuz. sic legi ō abimelech sacerdote. q̃ hūit gladiū golie īuolutū ī domo sua. Di sūt illi q̃ hūt verbū dei ī scīa et sciūt p̃dicare z nolūt z absc̃dūt sciētiā. Quidā aūt hūt gladiū istū ī ore. sic incātatores q̃ accipiūt gladiū ī os z ludūt cū eo s. q̃ alīs ẏbū dei p̃dicāt z ipimet nō opank. ps. Gladiū ī labīs coz q̃s audiuit. Quidaz hūt gladiū in māu accinctū sup̃ femur. sic milites ad pugnandū ꝓperātes. Ili sūt p̃dicatores q̃ hī ipm faciūt qđ alīs p̃dicāt. Cāt. iij. Lectulū salomonis septuagīta fortes viri ambiūt oēs tenētes gladios z ad bella doctissimi. vnusq̃sq̃ ensem sup̃ femur⁹ suū. Lectulū regis salomōis ē eccia in q̃ vei⁹ salomō. i. xp̃s requiescit. Istū ambiūt. lxx. fortes viri. i. p̃dicatores q̃ septuagīta dicūť. qz septē opa mie docet. septē sacrā ministrāt. et a septē peccīs mortalibꝫ absoluūt. et septē horis canonicis deū laudant. Gladiū istū viriliter z vtiliter p̃dicauerūt illi duo apl̃i Symō z Judas. sic pt̃z in eoz legēda. ¶ Secūs gladi⁹ ē ꝓprie vindicatōis. Istō figuratū est p gladiū sci Petri volēris se vindicare. cui dñs dixit Mat. xxvi. Mitte gladiū tuū in locū suū. q. d. Cesset vindicta exhibeas patiam. vt p hanc patiaz nos doceat z nō vindictā. Oēs ei q̃ gladio accipiūt gladio pibūt id ē q̃ gladiū accipiūt z vindictā exercēt ꝓpria auctte pibūt gladio. De q̃ ōr apoc. xix. Ab ore ei⁹ pceder gladi⁹ ab vtraq̃z pte acut⁹. i. sniavltima qñ dicet eis. Ite maledicti ī ignē eter. ꝛc. Piere. xv. Mittā post eos gladiū donec ꝯsumank. Qui seipos vindicare volūt gladio occidunk. qz nulli tm̃ nocet sic illi q̃ odiū ī corde portat. Istud figuratū est p saul q̃ seipm gladio interfecit. ¶ Tercius est gladi⁹ psecutōis

quo mali psequunt xpifideles. Et est gladius iste de q̃ dr ī verbo ꝓposito. In occisione gla/dij ꝛc. Gladi⁹ iste ostēsus est iobi Apoca. vi. Exiuit ali⁹ equ⁹ rufus ꝛ q̃ sedebat sup illū est ei datū vt sumeret pacē ō terra. et vt boies se/ipos interficerēt. et dat⁹ ẽ ei gladi⁹ magnus. Per visionē illā oñdit dñs iobi psecutōz quā apli martyres et boni xpiani passuri essent a mal' ꝓpter xp̃m. Gladi⁹ iste ẽ ꝓnio dat⁹ Nero ni. diocleciano. decio. et sic de alijs q̃ pseque/bant xpifideles. Inde dat⁹ est paganis ꝛ bar baris ꝛ alijs tyrānis q̃ xpifideles psequebant Cōtra hūc gladiū dēm⁹ ponere et crucē ꝑ scuto passionē xp̃i ꝛ psecutōes ōs passus ẽ ob amo rē ei⁹ cogitādo. A reñ. ij. Dabis ei scutū coz/dis laborē tuū. Gre. Oēm laborē supuacuū ꝛ onerosum ꝛputabit q̃ filiū dei ꝑ se crucifixū vi debit. Gladiū istū patiēter sustinuerūt isti duo apli symō ꝛ iudas. ꝛ i exēplo xp̃i roborati. vñ ait dñs Jo. xv. Si mund⁹ vos odit scitote qz me ꝓrē vos odio hūit. Et itez. Si me psecu ti sūt ꝛ vos psequēt. Et si ꝑmonē meū seruaue rūt ꝛ vr̃m ꝑuabūt. sz hec oīa facient vob ꝓpter nomē meū. Uñ dic̃ ꝓpter nomē meū. Cū eñ nomē xp̃i pdicarēt. iudei eos psequebāt ꝛ occi debāt. sic ptz ī eoz legēda. Et sic ptz de tri/bus gladijs. Prim⁹ est verbū dei qđ isti apli pdi cauerūt. et ō inimicos xp̃iane fidei viriliter di micauerūt. sic ptz ī duob⁹ magis q̃s ꝓfuderūt. et ī multis alijs q̃s ad fidē xp̃i ꝙuerterūt. Scōs gladi⁹ est ꝓprie vindicatōis quē isti duo ñ ha buerūt. Nō ptz in h̄ cū angel⁹ dei eis ꝓposuis set. vt eligerēt aut inimicoz suoz repentinuz interitū. aut ꝓpriū martyriū. sic ptz in sequēti ꝑmone. elegerūt port⁹ mori q̃ inimicoz inte/ritū. Terci⁹ est gladius psecutōis quo ipi in/terfecti su nt.

De eodem Sermo. LXXI.

Si vos odit mun/dus scitote qm̃ me prior ẽ vobis odio hūit. Joh. xv. Jsa. Et si me psecuti sunt ꝛ vos psequent. Hoc ait dñs a propinquāte hora passionis sue. In istis ꝓbis innuit dñs q̃ ma li sp psequūt bonos. h̄ em̃ fuit ab initio mūdi Diabol⁹ eī odiuit ꝛ decepit hoīez. Cayn odio hūit abel ꝛ occidit eū. cui⁹ odū pl'es sūt rōes. Prima qz boni virā malo ꝛ detestant ꝛ rep/hendūt. Joh. vij. Non aūt odit mūd⁹ qz testi moniū ꝓhibeo de illo qz opa eius mala sunt. Amos. v. Odio habuerūt corripientē. et ꝓfe cte loquentē abominati sūt. Egra mēs nō susti net p̄dicatōz. Uñ dic̃ Achab rex israel de mi/chea. iij. Re. xxij. Ego odi eū qz ꝓphetauerat mihi mala. Aug⁹. Oculis egris odiosa ẽ lux Uñ dicūt mali. Sap̄. ij. Grauis est nob etiā ad videndū. qz dissimilis est alijs vita illi⁹. Jo. iij. Qui male agit odit lucē. Boni sunt lux' q̃ lucēt ꝑ bona exēpla. sz h̄ nō p̄nt videre mali qz odiūt eos. i. Re. xviij. Faci⁹ est saul inimicus dauid et nō rectis oculis inspiciebat dauid cun ctis diebus. qz lupus ꝛ agn⁹ nō ꝙueniūt. Eccl. xiij. Sic lup⁹ cōiungat cū agno sic pcōz cū iusto Propter hāc rōes isti duo apli symō ꝛ iudas odiū ꝛ psecutōes sustinuerūt ab emulis suis qz vita eoz dissimilis erat illis. Legit ei q̃ cum iudas p̄dicādo duas ꝓuincias circūambula ret. s. mesopotamiā ꝛ pontū. et symō egyptū. deinde ambo ī psidā venerūt. et ibi duos ma gos. s. zaroen ꝛ arphaxat inuenerūt. Tūc ba/radach dux babilonie ꝺ̄ indos ad pliū iturus a dñs suis nullū potuit hēre rñsum. Pergētes igit ad phanū ꝓpie ciuitat' rñsum est eis q̃ p/pter apl'os q̃ illuc venerūt dij rñsum dare nō possent. Tūc dux eos inqrī fecit ꝛ inuctos q̃ nā essent ꝛ vñ ꝛ qre venissent req̃siuit. q̃ rñde rūt. Serui sum⁹ ihesu xp̃i ꝛ venim⁹ huc cā vre salutis. Dux rñdit. Dū felix reuersus fūo a plio audiā vos. Cui apl'i. Nūc magis aūt ꝺgnū est te ꝺgnoscere illū cui⁹ ope possis vincere. q̃ rñ dit. Dijs nr̃is potētiores vos video. p̄dicite ꝺ mihi finē belli. Cui apl'i. Ut deos tuos men/daces ec̄ ꝺgnoscas. volum⁹ vt ipi sup h̄ rñde/ant. Tūc dij rñderūt. Magnū pliū futurū ꝛ multū ꝓfm̃ extraq̃ pre moritur. Tūc apli ridere ceperūt. Dic̃ eis dux. Me tior inuasit et vos rideri. Cui apli. Noli flere qz ita ñ erit sz cras hora diei tercia venīet nūcij ō india ad te ꝛ tue se prāti cū pace subijciēt. Tūc pōtifi/ces etiā risum fecerūt ꝛ duci dixerūt. Ad h̄ isti securū te reddere volūt vt dū incaut⁹ filijs ab aduersarijs occuperis. Cui apl'i. Nō dimitt⁹ tibi. expecta vnū mēsem sz vnū die. et eras in pace victor existes. Tūc fecit eos dux cū ma/gis ꝛ pōtificib⁹ custodiri vt veritatē ꝓbaret. In crastinū venert nūcij pacē petētes vt apli dixerūt. Tūc irat⁹ dux voluit magos cū pō/tificib⁹ occidere. sz apli nō ꝑmiserūt. Tūc du xit eos dux ad regē dñm suū dicēs. O rex isti sūt dij latētes ī forma hoīm. Magi aūt veni entes dixerūt eos malignos ec̄ ꝺ regnū sub/tiliter cogitare. Dixit eis dux. Si ꝓ audetis cū eis ꝓfligite. Dicūt ꝛ magi. Si vis videre po testatē nr̃az adduc viros sapientissimos. ꝛ nos faciem⁹ eos ñ valētes loq̃. Cuiꝝ adducti eēnt viri sapientissimi magi ꝑ artē magicā fecerunt eos mutos. et postea restituerūt eis loq̃la. De inde fecerūt eos aridos ꝛ īmobiles ꝛ iterū re/stituerūt eis gressum. Deinde fecerūt eos ce/cos ꝛ dixerūt ad regē. Ecce nūc ptz q̃ dij sum⁹ Tūc dux illos ꝓfusos duxit ad apl'os. q̃ cum apl'os pānosos vidissent eos ī aīo ꝓtemsert. Quib⁹ symō. Sepe euenit vt inter scrinia au/rea ꝛ gēmata vilia habeant inclusa. et īter vi/lissimas ꝛ ligneas capsas sunt gēmaꝝ monili/

lia pciosa cõposita. Quicũq; g̃ alicui⁹ rei cupit esse possessor nõ magnope gestaroꝝ sed ipm qõ gestat expectat. Promittite g̃ vos ab idoloꝝ cultura desistere ꝛ solũ deũ inuisibilẽ adorare ꝛ nos signũ crucis in frontib⁹ vr̃is faciem⁹ vt magos ꝓfutare poterit⁹. Qõ cum fecissent ꝛ ĩ frõtib⁹ ꝓsignati essent ad regẽ ꝛeuꝝ corã magꝭ viriliter restiterũt. Et cũ a magis superari ñ possent. ĩmo ipis corã oĩb⁹ insultarẽt. tũc irati magi fecerũt veire mltitudinẽ serpentũ. stetiꝝ ad iussuꝫ regꝭ venientes apli. pallia sua de ꝑpetib⁹ ipleuerũt ꝛ ĩ magos ꝓiecerũt Et cũ ꝑpetes carnẽ eoꝝ comederẽt ꝛ ipi vt lupi vlularẽt. rogauit rex ꝛ alij q̃ aderãt apl̃os vt ꝓmitterẽt eos a ꝑpetib⁹ occidi. q̃ nõ derũt. Nõ sum⁹ missi occidere ꝫ viuificare. Et ꝓcepũt ꝑpentib⁹ q̃ omne venenũ qõ infuderãt illi retraherẽt ꝛ ad loca sua reditẽt. Et maiores cruciatus senserũt magi cũ ꝑpetes venenũ retrahẽrẽt ꝙꝫ antea cũ carnes comederẽt. Cũq; g̃ tribꝫ dieb⁹ sine potu cibo ac somno doloꝝ nimiũ cruciati fuissent apl̃i ad eos venientes dixerũt. Surgite sani ꝛ bẽbite liberã voluntatẽ faciẽdi quicq̃d vultis. Nõ ei vult de⁹ coacta fuitia. Illi aũt ĩ duricia ꝓseuerãtes ꝫ eos ꝓmouerũt totã babiloniã. Venientes aũt magi ad ciuitatẽ Samir vbi erãt. lxx. idoloꝝ pontifices hos ꝫ apl̃os ꝓcitauerũt. Cũ aũt ꝑ totã ꝓuinciã apl̃i ãbulassent venerũt ad ꝑdictã ciuitatẽ Pontifices aũt eos ceperũt. et ad templũ solis ꝓduxerũt. Demões aũt clamare ceperũt. q̃d nobis ꝛ vob⁹ apl̃i dei viui. Ecce ĩ ingressu vestro flãmis exurimur. Angel⁹ aũt dñi appauit apl̃is dicẽs. Unũ ex duob⁹ eligite. aut horũ pontificũ repentinũ interitũ aut vr̃m martyriũ. Illi aũt elegerũt magꝭ mori q̃ illi ꝓirent morte repentina. Facto aũt silẽtio apl̃i dixerũt Ut sciatis q̃ hec idola demonib⁹ plena sũt. ecce eis imperam⁹ vt exeãt ꝛ idola ꝓfringãt. statimq; duo ethiopes nigri ꝛ nudi ex simulacrꝭ exierũt. et cõfractis idol⁹ cũ maxio vllulatu recesserũt. Qõ videntes pontifices ĩ apl̃os irruerũt et eos ꝑtim occiderũt. Et statim fcã sũt toni/trua et templũ scissum ẽ. et illi duo magi ictu fulmis ĩ carbones sũt ꝓuersi. Rex aũt apl̃oꝝ corpa honorifice sepeliuit. et eis ecclesiã fabricauit. Hic ꝑꝫ quõ mali ꝑsequunt bonos. qz vita eoꝝ dissilis est eis. Scda rõ q̃re mali ꝑsequunt bonos est. qz mõm fugiũt ꝛ ꝺo seruiũt. ij. Ibi. iij. Qui pie ꝛ religiose volũt viuere in xp̃o iesu ꝑ se patiẽt. g̃ait dñs ĩ ꝓbo ꝓposito. Si de mõdo essetis qõ ꝙ uũ est diligeret. ꝫ qz vos de mũdo nõ estis sed ego vos elegi de mõdo ꝓterea odit vos mund⁹. De scõ Juda q̃ ꝛ thade⁹ ꝺr legit in scol. hist. sic. Abagarus rex indie xp̃o epl̃am tolẽ misit. Abagar⁹ euchanie filius saluatori btõ q̃ a ꝓparuit in locis hierosolymitarũ Salutẽ. Auditũ mihi ẽ de te ꝛ sanitatib⁹ q̃s facis q̃ sine medicamẽt aut herbis fãt ista ꝑ te. et q̃ ꝓbo facis cecos videre. claudos ãbulare. mortuos resuscitare. q̃d oĩb⁹ audit⁹ de te. statui ĩ aĩo meo vnũ eẽ e duobus. aut q̃ sis de⁹ ꝛ descẽder⁹ de celo vt hec facias. aut q̃ filius dei sis q̃ hec facis. ꝓterea scribẽs rogo te vt dignet⁹ fatigari vsq; ad me et ab egritudie q̃ diu laborau⁹ me curare. Nã et illud ꝙpi q̃ iudei murmurãt ad ũsus te vt lũ ĩsidiari tibi. vel q̃ ad me. qz est mihi pusilanitas et honesta q̃ vtriusq; sufficiet. Dñs aũt ĩ hec ꝓba sibi rñdit. Btus es qz credidisti ĩ me cũ ipe ñ videt⁹ me. Scriptũ est ei ꝺ me. qz hi q̃ me nõ videt credẽt. et hi q̃ me videt ñ credẽt De eo aũt q̃ scripsisti ad me vt veniã ad te. sciãs q̃ oꝝ me hec oĩa adiplere ad q̃ missus sum. expostea recipi ab eo a quo missus sum. Cum aũt assumptus fuo aliquẽ ꝺ discipulis meis mittã ad te q̃ curet ꝛ viuificet te. Uidẽs autẽ abagar⁹ q̃ xp̃m pñtialiter videre ñ poterat. pictozẽ q̃ndã ad eũ misit vt ei imaginẽ suã figuraret. Qui cũ ad eũ venissꝫ ꝓter nimiũ splendozẽ de ipi⁹ facie ꝓcedẽtẽ in ipm respicere clare ñ valebat. Qõ videns dñs lineũ pannũ a pictoze recepit. et faciei sue ĩponẽs sup̃ius imaginẽ eidẽ impssit. et regi abagaro destinauit. Predicta aũt epl̃a dñi tãte ꝓtul exitit vt in illa ciuitate edissa null⁹ hereticus vel paganus viuere potuit nec tyrann⁹ ei nocere. Nã si aliq̃ aliq̃ gẽs ꝫ ciuitatẽ illã insurrexit. infans supra portã stãs epl̃am illã legit. et eadẽ die hostes aut territi fugierũt. aut pacẽ fecerũt. hoc quondã verũ fuit ꝫ postmodũ ciuitas illa est destructa ꝓter inhabitantiũ pctã. Post ascẽsionẽ g̃ dñi. diuisis apl̃is missus est thade⁹ ad abagarũ regẽ sicẽ dñs ei ꝓmiserat. Qui cũ venisset ad eũ et discipl̃m xp̃i se dixissꝫ sibi ꝓmissum. vidit abagar⁹ ĩ vultu thadei q̃ndã mirũ et diuinũ splendozẽ ꝛ adorauit eũ dicẽs. Uere discipul⁹ es xp̃i iesu filij dei viui q̃ mihi ꝓmiserat. mittã tibi aliquẽ de discipl̃is meis q̃ te curet ꝛ vitã p̃stet tibi. Cui thade⁹. Si ĩ xp̃m credider⁹ oĩa cordis tui ꝺsideria obtinebis. Cui ille. Credo vere. et iudeos q̃ crucifixerũt eũ liberter trucidarẽ si possem. Cũ g̃ abagarus leprosus esset. thadeus epl̃am saluatoris xp̃i ꝛ sue accepit. ꝛ cũ ea facie⁹ fricauit. et statim sanatus est. Cũ aũt thade⁹ ibi pl̃m cõuertisset. ibat ĩ mesopotamiã. et rãdẽ veit ad symonẽ ꝛ cũ eo ĩ psidã ꝓperauit. Quid aũt ibi pegerũt. Redre supra in sermone pñti.

De oibus sctis. Ser. LXXII

Sapiẽtia edificauit sibi domũ. et excidit colũnas septem. puer. ix. Quis melius potuit scribere q̃z ille q̃ fuit q̃si filius sapientissimi hoĩm. s. salomõ.

Hoc verbū pmissum est verbū sapientissimi hois salomonis. q̄ spū dei p̄docuit p̄uidit et demōstrauit q̄liter de⁹ scām eccīam ī terris esset edificatur⁹ dī. Sap̄. i. diuina scīa. de q̄ ōr. Eccī. xxiiij. Ego sapia ī altissimis hīto. Edificauit sibi. i. bñplacito suo. domū. i. scām ecclesiā. ⁊ excidit colūnas septē. Prima colūna est ihesus xp̄s filius dei viui ⁊ ei⁹ mr̄ ꝯgo maria Scōa angeli ⁊ reliq̄. ix. ordies angelor⁊ ⁊ sup nor⁊ ciuiū. Tercia p̄iarche ⁊ ꝓphete. Quarta apl̄i ⁊ euāgeliste. Quīta martyres. Sexta cōfessores. Septīa ꝯgines. Et de his septez colūnis edificat eccīa. Ūñ ps. Dier⁹m q̄ edificat⁹ vt ciuitas ⁊c. Huic ꝯo ꝯcordat q̄ dñs in euāgelio hodierno ait. ponēs octo btītudines. Sed q⁊ vltīa hz cū prima eandē remuneratōz. iō vltīa cū prima ꝓ eadē p̄t reputari Ad vtrāq⁊ nāq⁊ ōr. q̄m ipor⁊ est regnū celor⁊ Hec btītudo ꝓueīt p̄mo xp̄o ⁊ mr̄i sue sīc dicū est. quor⁊ pauptas magna fuit. q̄ ptz ex eo q⁹ xp̄s dīrit. Vulpes foueas hñt ⁊ volucres nidos ⁊c. Ecce pauptas xp̄i. Pauptas btē virgīs satis apparet ex eo q⁹ se hūilē ancillā appellauit. et q⁹ sacrificiū diuitū ī purificatōe nō obtulit sz pauperū. Huius btītudinis merces oñdit cū ōr q̄m ipor⁊ ē re. ce. Et sic p̄ma colūna ē ihs xp̄s ⁊ mr̄ ei⁹. Restat g̃ q⁹ q̄ vult celestī regni p̄ticeps fieri eor⁊ auxilio ad reg. ce. puniat. Et hec ē p̄ria colūna in scā eccīa. ¶ Secunda btītudo est ꝓueniēs scōe colūne cū ōr. Btī mites. Hec ꝓueīt celestib⁹ spīritib⁹ q̄ malis angelis apostatātib⁹ et ī lite ꝺ deū manētibus sine lite ⁊ mites pseuerauerūt. et iō adepti sūt mercedē q̄ eis ascribit. Q̄m ipi possidebūt terrā. supple viuentiū. i. vitaz eternā. quā abiecti ī infernū pdiderūt. et hec est scōa colūna. ¶ Tercia btītudo ꝓueniēs ē tercie colūne q̄ est. Btī q̄ lugēt. Hec ꝓueīt p̄riarchis ⁊ ꝓphetis. q⁊ lugebāt q⁹ differebat aduētus dñi saluatoris. et iō merces eor⁊ est ꝺsolatio. q⁊ xp̄us veīt ⁊ īferno fracto eos redemit. de q̄ ipi ꝺsolati sūt. et hec colūna dom⁹ illius tercia appellat. ō q̄ fec domū a p̄ncipio. i. scē eccie. ¶ Quarta btītudo ꝓueniēs est q⁊te colūne q̄ est Btī q̄ esurīūt iusticiā. nō solū carnalē cibū vel potū sz eriā salutē oīm. quor⁊ merces est saturitas. q⁊ oīb⁹ in xp̄o credētib⁹ ipi apl̄i saturati sunt. ps. In oēm terrā exiuit so. eo. hec ē colūna q⁊ta scē eccie. ¶ Quinta btītudo est ꝓueniēs ꝺte colūne q̄ est. Btī mūdo corde. quor⁊ cor fide mundatū est. et aq̄ sangis p̄fusum fcm̄ est oīno mundū. Dis dat ꝓ mercede visio xp̄i sīc legīt de btō stephano q̄ ait. Video celos apros ⁊ ie. stan. a der. ꝺtus dei. et hec ē q̄nta colūna scē eccīe. ¶ Sexta btītudo est ꝓueniens sexte colūne q̄ est. Btī misericordes. Et ꝓueīt cōfessorib⁹ q̄ ꝓ opa mie vitā eternā meruerūt. q̄b⁹ dicturⁿ est dñs. Veīte bñdicti ⁊c. Ipor⁊ merces est q̄m ipi miaz ꝓsequenk. ꝓ quā in regnū celor⁊ vocabunk. et hec ē sexta colūna. ¶ Ultīa btītudo ꝓueniēs est vltīe colūne q̄ est Btī pacifici. Pe sūt ꝯgies q̄ pacē habuerūt ī mōdo ñ loq̄ntes cū carne p̄ria q̄ eis repugnit ꝓ luxurīā. et iō hāc mercedē receptūt q⁹ filij dī vocabūt. hec ē vltīa colūna quā a p̄ncipio seculi cepit edificare. nec ad finē mūdi ꝺsūmabit. Implorem⁹ g̃ p̄mā colūnā q̄ ē xp̄s ⁊ mr̄ sua vt regnū celor⁊ q̄ ipor⁊ est velint nob⁹ impetrī. Rogemus anglos. priarchas ⁊ ꝓphas. apl̄os. euāgelistas. martyres. ꝓfessores. et virgines vt ip̄is intercedētib⁹ ī illa die domū p̄cipe mereamur quā sapia edificauit. vbi dñs est domestic⁹. vbi ē reqes eterna. lux ꝑpetua. Q̄ō ītercedētib⁹ oīb⁹ scīs ihesus xp̄s filius dei vivi nobis p̄stare dignet. Amen.

De eodem ¶ Sermo LXXXIII

Videns ihesus turbas ascēdit ī mōtē. Mat. v. In euāgelio hodierno nos docet dñs octo btītudies q̄ dz hō, bñe q̄ ad eternā vitā vult puenire. Iste sūt figurate p octo grad⁹ q̄s vidit Ezechiel. p q̄s ascēdebat ī tēplū. Ezech. xl. ¶ Pria ē pauptas spūs. i. hūilitas. Pauper spū sūt qui se pauperes ⁊ viles p̄putāt q̄uis terrenā substāz habeāt. Sic pauper fuit Job. dauid ⁊ mlti alij. q̄ lz multa bona tpalia hārent. mīme tñ ea amauerūt. nec ī eis superbierūt. lz spū hūiles ⁊ pauperes fuerīt. vl pauptas spūs ē volūtaria pauptas. et iō pauper spū dicūt q̄ ꝓpt deū volūtarie oīa reliqrūt. De q̄b⁹ dr mat. xix. Oīs q̄ reliqrit dom⁹ agros p̄rez vl mr̄em. sorores vel frēs. aut vxorē aut libos ꝓpt no. m. cētuplū accipiet ⁊ vitā eter. pos. ¶ Secūda btītudo ē mitiū tas. de q̄ ōr. Btī mites q̄m ipi pos. ter. Mites f̄m glo. sūt q̄ recedūt a malo ⁊ viuūt ī bono malūq⁊ rācorē ⁊ irā ñ admittūt. lz oīa eq̄liter tolerāt sīc iob et alij scī. Hāc ꝯtutē docuit ille magn⁹ mgr̄ dñs nr̄ Mat. xi. Discite a me q⁊ mitis sū ⁊ hūilis cor. de q̄ ōr Eccī. xviij. Beatus vir q̄ ñ est lap̄sus ī ꝯbo oris sui. et ñ stimulat⁹ ē ī tristicia. Glo. Qui ꝯbū ꝺtentōis nō hz ī ore. nec tristiciā rācoris ī corde. h̄ mitis est ⁊ possidebit vt ā eternā. ¶ Tercia btītudo ē luct⁹ ꝓ pctis. de q̄ legr̄. Btī q̄ lugēt q̄m ip. cō. Luct⁹ intelligīt h̄ q̄ fit ꝓpt pctā ⁊ ñ ꝓpter tpale dānū nec ꝓ morte aicor⁊. Piero. Qui peccator ē pctā sua defleat ⁊ ammō peccare cauear. Bre. Qui pctā sua plāgit nec tñ deserit pene gūiorī se subīcit. Ber. Luct⁹ eor⁊ q̄ pseuerātiā nō hñt nec ꝺsolatōz. Alios inde lugētes video. lz si ō corde ꝓcederēt ille lachrye me nō tā facile illico solueret in risuz. Huc aūt cū abundanti⁹ ociosa ⁊ scurrilia ꝯba pfluant q̄bz prius lachrye mee bos de his esse nō arbitror q̄bus cōsolatio diuina ꝓmittit. quādoquidē

post illas tã facile vilis ꝟsolatio admittitur. Delicata est eĩ ꝟsolatio dĩna q̃ nõ dabit ad mittentib⁹ alienã. Hanc tercią btĩtudinẽ habuit petrus ⁊ maria magd. ⁊ iõ ꝟsolationes diuinã meruerũt in hac vita. ¶ Quarta btĩtudo est desideriũ iusticie. de q̃ seq̃t. Bti q̃ esurit ⁊ sitiũt iusticiã. Justiciã esurit q̃ ꝑm iusticiã dei ꝟuersari desiderat. Sitit iusticiã qui sciam eius acq̃rere cupit. tal⁹ saturabit largitate remunerantis dei qĩ maiora ei ũt ꝑmia q̃s sctõz desideria. Glo. Justicia est reddere vnicuiq; qd̃ suũ ẽ deo ꝓximo ⁊ sibimetipsi. Ut esuries siue sitis iusticie ẽ vehemẽs desideriũ iusticie ⁊ ꝟbi boni. de q̃bꝫ ps. Quẽadmodũ desiderat ceruus ad fontes aq̃ꝫ ⁊c. Et talis sitis siu e esuries saturabitur in vita eterna. ¶ Quinta btĩtudo est mia. de q̃ subdit. Bti misericordes qĩm ipi miam ꝟsequnt. Remigius. Misericordes dr̃ q̃si miseꝛ cor bñs. q⁹ alterius miseriã q̃si suã reputat. ⁊ de malo alteri⁹ q̃si de suo dolet. Opa mie septẽ sũt carnalia ⁊ septẽ spũalia. int q̃ vltimũ ẽ iniurias sustinere. ⁊ h̃ dr̃ opus mie. q⁹ rñsio mollis frãgit irã. Et h̃ est piũ opus. Tales ꝟsequnter miam a deo q̃ dicet eis. Uenite bñdicti. ⁊c. ¶ Sexta btĩtudo est mũdicia cordis. de q̃ dr̃. Bti mũdo corde qĩm ipi deũ vi. Mũdi corde sũt q̃s nõ arguit ꝟscia pctõz. vñ hier. iiij. Laua a malicia cor tuũ. ps. Quis ascendꝫ in montẽ dñi ⁊ ut q̃s stabit in loco scõ ei⁹. Innocẽs manibꝫ ⁊ mõdo corde. Dẽmus aũt mũdare cor tribus modis. Prio p lacrimaꝛ effusionem. Aug. Penitẽs q̃cq̃d sordis post baptismi purificationẽ ꝟxerint. oꝑtet vt abluant cum lacrimis ꝟtritiõis. Bern. Exite lacrime exite. apiant cataracte miseri capit⁹. ⁊ nõ erũpant gutte lacrimaꝛ sz flumia. si fortẽ sufficiũt abluere maculas q̃bꝫ irã dei merui. Scõo dẽmus mũdare cor p sufficientẽ ꝟfessionẽ. Ber. ad q̃ndam ꝛginẽ. Ama mũdicią ob quã amaberis. ama ꝟfessionẽ ob quã mũdaber⁹. Jrẽ Ubi freq̃ns ꝟfessio ibi decor ⁊ pulcritudo. Tercio dẽm⁹ mũdare cor p ꝟbi di auditõz. Jo. xv. Jã vos mũdi estis ꝓpt sm̃onẽ quẽ audist⁹. Sepe eĩm ꝟtingit q̃ pctõz audit ꝟbũ dei de q̃ ꝟcipit tã tã ꝟtritõz. q̃ si hret mille pctã mortalia dñs ei oia dimitteret. ¶ Septia btĩtudo ẽ pacificatio Uñ seq̃t. Bti pacifici qĩm filij dei vo. Pacificus ẽ q̃ hz pacẽ ad deũ. ad ꝓximũ ⁊ ad seipm. Ad deum hz q̃ nõ resistit ei peccãdo. Job. ix. Quis restitit ei ⁊ pacẽ habuit. Et cũ ꝓximo dẽmus hre pacẽ. Ro. xij. Cũ oĩb⁹ si fieri ꝑt pacẽ hñtes. ps. Cũ his q̃ ode. pa. erã pacific⁹. Jrez dẽmus pacẽ hre ad nosmeipsos. q̃d fit qĩm oẽs motus carnis rõni subũcimus. ⁊ vicia q̃ le dũt ꝟsciam extirpam⁹. Jtã pacẽ nõ hñt pctõres. Esa. xlviij. Nõ ẽ pax impijs. q⁹ sp hñt lesã ꝟsciam. Sap. xvij. Sp ꝑsumit seua. ꝓturba tacq; ꝟscia ⁊c. Hier. Quid ꝓdest p te alios pacificari cũ in tua ꝟscia iam sint bella vicioꝛ. ¶ Octaua btĩtudo est ꝑsecutio ꝓpt iusticiã. de q̃ subdit. Bti q̃ ꝑse. pa. ꝓpt ius. Hoc mõ xps nos ꝑcessit. ⁊ sic oꝑtet nos eũ sequi. Joh. xv. Si me ꝑsecuti sunt ⁊ vos ꝑsequẽt. Hoc mõ oẽs sancti sunt eũ secuti. Hiero. Quis sctõz sine tribulatiõe coronatus est.

De eodem. Sermo. LXXIIII.

Beati q̃ ꝑsecutiõz patiũt ꝓpt iusticiã. qĩm ipsoꝛ ẽ re. ce. Mat. v. Nota q⁹ regnũ celoꝛ dat multis generibꝫ hoĩm. Primi sunt ꝑsecutiões ⁊ tribulatiões sustinẽtes. de q̃bꝫ in ꝟbo ꝓpositio. vñ Act. xiiij. Per multas tribulationes oꝛ nos ĩtrare in re. ce. ij. Thi. ij. Etiã si sustinem⁹ cõregnabimus. Lu. xxij. Vos est⁹ q̃ ꝑmansistis mecũ in tribulatiõibꝫ meis. ⁊ ego dispono vobis sic disposuit mihi pr̃ re. vt eda. ⁊ biba. supra mẽsam meã in reg̃ m. Isto mõ oẽs sctĩ regnũ celoꝛ acq̃sierũt. Hiero. Quis sctõz sine tribulatõe coronat⁹ ẽ. ¶ Scõi sũt paupem vitã hñtes. de q̃bꝫ in euãgelio ꝓnti. Bti pauperes spũ qĩm ipsoꝛ ẽ re. ce. Bed. Nõ pauꝑtas ꝛtus ꝟuraklz amoꝛ pauptat⁹. Deinde beati paupes nõ rebꝫ sz spũ iudicãt. Glo. Paupes spũ sunt q̃ nihil hñt ⁊ oĩa possident. Jac. ij. Nõne ds elegit paupes in h̃ mõdo diuites in fide ⁊ heredes regni. Aug⁹. Pauꝑtate emit regnũ celoꝛ tm̃ valet q̃tũ hẽs. ¶ Tercij sunt seipsos hũliãtes. Mat. xix. Sinite puulos i. hũiles sine refutatione venire ad me. taliũ ẽ eĩ regnũ celoꝛ. Mat. xviij. Accesserũt discipuli ad ih̃m dicentes. Quẽ putas maioꝛẽ esse in reg̃ celoꝛ. Aduocãs ih̃s puulũ statuit eoꝛ in medio eoꝛ. ⁊ dixit eis. Nisi ꝟsi fueritis. s. a vĩa elatione ⁊ efficiami sic̃ puuli. i. hũiles nõ intrabit⁹ in re. ce. Ber. Hũilitas ẽ via ad regnũ celoꝛ. p hũilitatẽ ascẽde ad sublimitatẽ. q⁹ hec ẽ via ⁊ nulla alia ab ea. ⁊ q̃ aliter vadit potius cadit q̃ vadit. Arẽplũ in lucifero ¶ Quarti sũt volũtatẽ dei facientes. Mat. vij. Nõ eĩm oĩs q̃ dic̃ mihi dñe dñe intrabit regce. sz q̃ facit volũtatẽ pr̃is mei q̃ ẽ in celis ipse intra. re. ce. Glo. Iter regni dei ẽ obedientia. Que aũt sit volũtas dei docz apl's. i. Thes. iiij. Volũtas di est sctificatio vra. i. mũdicia Mat. v. Bti mũdo corde qĩm ipsi deũ videbũt. ps. Quis ascẽdet in mõtẽ dñi ⁊c. Jtẽ volũtas di ẽ miseri ꝓximo. Mat. ix. Miaz volo ⁊ nõ sacrificiũ. i. mia magꝫ q̃ sacrificiũ aliq̃d sine mia valet. Prou. xxi. Facere miam magis placz deo q̃ sacrificiũ. Quicũq; g̃ voluntatẽ dei fecerit regnũ celoꝛ possidebit qĩ dicet. Uenite bñdicti. Esuriui ⁊ dedistis mihi manducare. ¶ Quinti sunt de pctis pniam

agentes. Mat.iij. Penitentiã agite appro/pinq̃bit enī re.ce. Ezech.xviij. Si impius ege/rit pniam de pctō suo t fecerit iudiciū t iusti/ciam vita viuet t nō morief. Extremū de la/trone q̃ pniam agens dixit. Memento mei dñe. Cui dñs. Amen dico tibi hodie mecum eris in paradiso. ℣ Hexti sunt de deo cogitan/tes. Sap.v. ōr de viris iust⁹. Cogitatio eor apud deū altissimū. iō accipient regnū deco/ris t diadema spēi de manu dei. Prouīb.x. Desideriū suū dabit iustis. Eccl.xxiij. Trā/site ad me omnes q̃ concu.me. t a genarationi bus meis adimplemī. ℣ Septimi sunt pse/uerantes. Luc.xxij. Vos estis q̃ māsistis me cum in tribulationib⁹ meis. t ego disponam vobis sicut disposuit mihi pater meus regnū Bern. Sola pseuerantia singularis sūmi re/gis est filia. Illa enī sola est heres regni cele/stis. Apoc.ij. Esto fidelis vsq; ad mortez: et habebis coronā vite. Mat.x. Qui pseuera/uerit vsq; in finē hic saluus erit. supple in re/gno celor. ¶ Quīm sanctor festiuitas q̃tuor de causis celebrat. Primo pter cuiusdā tem/pli dedicationē. Scō pter omissor supple/tionē. Tercio pter negligentiar expiationē Quarto pter faciliorem orationū nostrar im/plorationē. ℣ Primo igit institutа est pter cuiusdā templi dedicationē. Romani enī cū vniuerso orbi dñarent templū quoddā ma/ximū structerūt t in eo ydolū suū statuerūt t oīm puinciar ydola in circuitu posuert. re/spicientia ydolū romanor. Si q̃ autē aliq̃ puincia rebellare vellet ydolū illius puincie ydolo romanor dorsum vertebat. innuens q̃ ab eius dñio recessisset. Concitī g̃ romani ad illam puinciā copiosum exercitū destina/bant t eos subiugabant. Insup singl'is dōs spēale templū edificabant. Sed qr pter mul/titudinē oīm ydola specialia templa habere nō poterant. ad maiorē sue vesanie ostentatō/nem vnū templū ceteris mirabilius edifica/bant t sublimius in honorē oīm deor erexe/rūt. t Pantheon q̃ sonat totus ds vocaue/rūt. a pan q̃ est totū t theos deus q̃ est to/tus deus. Fundamentū g̃ templi spericū ponit vt ex ipsa forma deor eternitas cognosceret. Hz qr latitudo testitudinis insustentabilis vi/debat. cū sup terrā in edificio aliq̃ntulū pces/sissent. totū intus terra replebant sil' vt ōr cuz terra denarios iacientes. t sic vlterius q̃usq; pdictū templū est mirabil'r opsum matū. Tūc data est licentia vt quicūq; terrā apportaret. totā quā in ipsa terra inueniret pecuniaz sua esset. Festine turba perat t ipm templū eua/cuat. Deniq; romani pinnā eneā t deauratā fabricant. t in sūmitate collocant. in q̃ oīes puincie mirabil'r erant sculpte. ita vt q̃cunq; versus romā veniret ꝓsus q̃ sua puincia esset scire posset. Nec aūt pinna pcedēte tpe inde cecidit. t in pdicto tēplo in sūmitate remāsit Tpe autē Foce imperatoris cū romani fidem dñi recepissent Bonifacius papa q̃rtus circa annos dñi. dc.v. pdictū tēplū in honore beate Marie t oīm martyr dedicauit. t locū sācte marie ad martyres appellauit. Nūc aūt a po/pulo sancta maria rotūda appellat. ℣ Scō est institutа pter omissor supplectionē. Mul/tos enī scōs obmisimus de quib⁹ nulla festi/uitatē siue mēoriā fecim⁹ Et qr tot sunt t tps breue est q̃ oēs spēal'r pagere nō possumus. iō mō insul' honoramus ℣ Tercio pter negli/gentiar expiationē. Licz enī paucor sancto/rū festa pagimus adhuc tñ illa pauca negli/genter facimus. quicq̃d g̃ neglexim⁹ h̄ mō supplere dēmus ℣ Quarto pter faciliorē orā/nū nrar ipetrationē. vt sic hodie honorem⁹ oēs scōs vniūsal'r. sic ipsi p nob intercedant Et istud dñs reuelauit p miraculū. Cū enī in hac nocte custos scti Petri ex deuotione oīa altaria circuisset t orasset añ altare scti Petri obdormiēs rapitur ex se. t vidit deū in sub/limi solio sedentē t beatā virginē mariā cum multitudie ꝓginū venientē. Johem baptistā cū patriarchis t ꝓphis. brīm perz cū apl'is di/scipul' t euāgelistis. postea turbam militū t martyr. Deinde turbā innūerabilīū scтor. Tūc btūs petrus inchoauit canticū t oēs p sequebant laudantes t bñdicentes deum. Et dixit angelus custodi. Hodie oēs scti ōr deū bñdicūt p honore tibi exhibito in mūdo. De/inde duxit eum ad stagnū ardentē vbi vidit hoīes alios ad genua. alios ad pectus. alios ad collū cruciari. iuxta q̃s vidit vtriusq; sex⁹ hoīes ad mēsaz sedētes pulcre vestitos t epu/lantes. t vidit alios famelicos t nudos ele/mosinā petentes. Et dixit ei. Istud est purga/torīū. Illi q̃ ad collū i stagnosūt. sūt illi q̃ pe/nitentiā sibi in ūctam añ mortem nō fecerūt Qui aūt ad pectus pniam p pte egerūt. Qui aūt ad genua fere totā opleuerūt. Qui mēdi/cant nullū h̄nt suffragiū nisi fidelīū cōes ora/tiones. Abūdātes aūt sūt ille aīe q̃bus p amicos t suffragia subuenit. Dic g̃ pape q̃ seq̃nti die post festū oīm scтor istituat agi mēoriā oīm aiar. vt saltē oīa generalia suffragia hēant q̃ specialia habere nō possunt.

In festo Aiar. Sermo. LXV.

Miserem mei mi/

Miserimini mei saltem vos amici mei. qr manus dñi tetigit me. Job.xix. Verba p/posita dixit btūs Job in psona aie in purga/torio exñtis t auxiliū nostrum implorantis.

Sciendū aūt q̃ tria genera hoīm sunt qui ad purgatoriū descēdūt. Primi sunt qui pe/

nitentiã suã p peccatis sibi iniũcta añ mortẽ nõ ꝓpleuerũt. Quicqd em̃ in purgatorio arder bñ añ negleꝛerũt nisi tñ añ mortẽ habeant tantã cordis ꝓtritionẽ que sufficere possit ad delendũ pcã. qz cordis ꝓtritio est maxia pro pctis satisfactio t maxia pctõz deletio. Dicto. Añ deũ nõ tm̃ valet mẽsura tpis q̃ntũ doloris. Tãtã posset hõ hꝛe cordis ꝓtritionẽ in vna hora q si mille pcã mortalia cõmisisset oĩa gꝛa dina relaxaret. Sicut ptz de latrone pniam in cruce agente. q̃ ait. Memento mei dñe dũ veneris in regnũ tuum. Et rndit dñs. Amen dico tibi hodie mecũ eris in paradiso. Qui ẏo nõ habuerint tantã ꝓtritiõz q̃ possit sufficere ad pctõz deletionẽ. t moꝛiunt añ penitẽtie iniũcte expletionẽ. nisi ẏo eoz satisfactio ab aliquib charis suis facieda assumat. nihilominus ipse manebit in purgatorio donec illi pniam totalr egerint. Exemplũ. Cũ q̃dã enoꝛmissimũ pctm̃ cõmisisset t ꝓfiteri nõ auderet desperauit. Quidã amicus eius instruxit eũ vt ad papã romã ꝓperaret. ꝓmittens q si añ ꝓpletionẽ pnie decederet ipse p eo satisfacere vellet. Iniũcta est ei ğ pnia talis vt tribus annis tria regna perambularet t nõ nisi vna nocte in vna villa moꝛari deberet. Cũq inchoasset pniam cepit egrotari t moꝛtuus est. Socius añ eius sicut ꝓmiserat satisfactionẽ p eo acceptauit. In fine ẏo ꝓmi anni apparuit ei defunctus in tercia pte sui coꝛpis niue candidioꝛ. in duabꝫ ptibꝫ pice nigrioꝛ. dicẽs q in pte illa q̃ nigꝝ essz miserabilr toꝛqrẽt. t in alia nõ. Scõo anno apparuit in duabꝫ ptibꝫ albꝫ. t in tercia niger. In tercio ãno totus albus grãs agẽs de sua libatione. Itẽ aliud exẽplũ. Quedã mulier moꝛtuo viro suo depauperata desp̃auit. Cui apparuit diabolus ꝓmittens ei multa bona si eius voluntati obediret. Illa ꝓmisit. At ille. Fac vt viros religiosos allicias vt tecũ fornicent t pauperes recipe t eos de nocte eĳce de domo tua. oꝛãtes in eccl̃ia stude impedire t nunq̃ ꝓfitere. Qõ t fecit t sup modũ ditata ẽ. Cũ añ moꝛti apꝓpinq̃ret. filius ei ad ꝓfitendũ eã monuit Illa rndit se ꝓfiteri ñ posse exponẽs ei totũ factũ. Sz cũ ille lacrimãdo ei instaret p ea satisfacere. ꝓmittens. illa ꝓuncta misit. p sacerdote. Cũ añ rediret inuenerũt eam moꝛtuã. Tũc filius p ea ꝓfitens t pniam septennẽ cõplens. vidit matrẽ suã cũ mag claritate grãs sibi referentẽ. Scõi q ad purgatoriũ descẽdũt sunt q satisfactionẽ iniũctã ꝓpleuerũt. Isz illa pnia ex ignoꝛãtia aut etiã negligentia sacerdotis insufficiens fuit. Di em̃ totũ in purgatorio ꝓplebunt quicqd in hac vita minus fecerũt. Deus q mẽsuras penaꝝ nouit t pctõrũ penã superaddit sufficientẽ. ne aliqõ pctm̃ maneat ipunitũ. Si tñ añ moꝛtẽ tantã habeat ꝓtritionẽ q̃ sufficere possit ad deletionẽ peccatoꝝ liber transĳbit ad regnuz celoꝝ. qz ꝫ sp addendũ est q p̃t esse tãta ꝓtritio q si hõ multa pcã mortalia cõmisisset diuina mia totuz relaxaret. Exemplũ. Latro q̃dã vidit religiosos siluã intrare in q̃ latitabat. t ad pniaz ducus cucurrit post eos clamans vt eoꝝ ꝓfessionem audirent. At illi territi fugere ceperunt. At ille currens post eos cecidit de rupe. t fracto collo expirauit. t viderũt illi angelos venientes t aiaz eius ad celũ deferẽtes. Tercũ q̃ ad purgatoriũ descendũt sunt q fm apl̃m lignũ fenũ stipulã secũ portant. p q̃ fcank pecca venialia q̃ sunt magꝝ mediocria t parua Per stipulã q̃ nõ hz magnũ calozẽ fcank venialia pua. Per fenũ qõ hz ignem t calozem fcank mediocria pcã venialia. Per lignum qõ multo foꝛtius arder q̃ fenũ fcank magna pcã venialia. Sz posset hõ tm̃ de stipulis. feno t lignis ꝓponere vt magnus ignis fieret. Sic põt hõ tanta venialia ꝓbere q magnuz purgatoriũ sustinebit. Sic legit de puella q̃dam. q cũ fuisset. xv. dieb defuncta apparuit cuidã dicens q multũ diu fuisset in purgatorio ꝓpter vnã cantilenã malã quã audierat cũ delectatione cantari. Jõ nõ putpendãt hoies pcã venialia. qz sepe sũt magꝝ q pua videnk Exemplũ. Duo socĳ religionẽ intrauerunt t se mutuo dilexerũt. Cũq vnus eoꝝ egrotaret t moꝛti apꝓpinq̃ret venit socĳ eius flens t rogans eũ si posset q de statu ei sibi reuelaret. moꝛtuus ğ ille apparuit socio suo dicens q in magnis penis purgatoriũ eet. Cũq q̃reret cãm. ait. Cũ mihi noui socci darenk de vestiario antiq̃s abscondi sub lecto meo t non restitui sicut debui. t iõ vaz. sed vade ad lectum meũ t accipiens reporta abbati. t roga vt ꝓmittat me oꝛationibꝫ fratꝝ. Cũ ergo statim abbati reuelasset t frẽs p eo oꝛassent itez apparuit ei dicẽs se esse libatũ. Sic ğ patz de tribꝫ generibꝫ hoim q ad purgatoriũ descendũt. Isti ğ nr̃m iuuamẽ iploꝛãt dicẽtes. Miseremi mei miseremini mei ꝛc. Sũt añ diũsa suffragia q̃bꝫ aĩe in purgatorio iuuari p̃nt Primũ ẽ coꝛpis xp̃i oblatio. de q̃ ponit Bregoꝛ. exemplũ in dyalogo. Quidã monachus suus noĩe iustus ad extremũ veniẽs tres aureos cyphos occulte se habuisse indicauit. t õ b ingemiscẽs moꝛtuus fuit. Sctũs añ gre. ad terꝛoꝛẽ alioꝝ iussit coꝛpus eius cũ aureis cyphis in sterq̃linũ ꝓici t sepeliri. t ꝓcepit cuidam vt. xxx. dies oi die p eo missã celebraret. Qõ cũ ipse fecisset tricesima die apparuit dicẽs se esse libatũ. Aliud exẽplũ. Cũ q̃dã argẽtũ foderet in rupe: rupes cecidit t oẽs extinxit. Unus añ eoꝝ in q̃dã ꝓcauitate iacuit sine lesiõe quẽ vtoꝛ eius existimãs moꝛtuũ fecĳ singulis dieb p eo missam legi. t obtulit vnũ panez

ꝛ mensurā vini cū candela. Diabolus aūt apparuit ꝛ tribus diebus cum ad ecclesiam ire vellet in specie hominis dicēs. Missa ē celebrata. ꝛ sic trib⁹ diebꝫ nihil fec̄. Quidā autē post ♄ in ꝑdicta rupe fodiēs audiuit q̄ndā vocē subtus dicentē. Percutias plane. q̄ capiti meo magn⁹ lapis imminet. Et cū ille tremeret ꝛ plēs vocassꝫ uteꝝ fodit. ꝛ sil'em vocē audiuit. Qui a latere fodiēs vsq; ad ip̄m pueniens sanū ip̄z extraxit. Cū aūt q̄reret quō tādiu vixisset. dixit ꝙ singul' diebꝫ sibi oblatus fuisset vn⁹ panis ꝛ mēsura vini cū cādela. excep̄tis tm̄ trib⁹ diebꝫ. Nō vtor ei⁹ audiēs coguit ꝙ diabol⁹ eā decepat ꝙ missaꝫ ꝓtermitterat. Scdo adiuuāt aīe p elemosynaꝝ largitionē. Vñ legit̄. ij. Mach. xij. Nūr fortissim⁹ iudas collatōe facta. xij. milia dragmas argēti misit hierl'imā offerri ibi ꝙ pctis mortuoꝝ sacrificiū. Vñ legit̄ in vita scti Jobis elemosynarū. ꝙ docebat hoīes libent̄ dare elemosynas. ponēs exēplū ꝙ q̄daꝫ captus a paganis tenebat in vinculis. Parētes aūt ei⁹ exīstimātes ip̄m mortuū singul' annis q̄tuor stipes p eo pauꝑib⁹ erogabāt. ꝛ sp ill' diebꝫ venit q̄dā cādidissim⁹ iuuenis. ꝛ oīa vincla sua soluēs ip̄m abire p̄cepit. Ille aūt timēs nō audebat Andē ꝓfidēs in deū abscessit. ꝛ reuertēs ad ꝑentes sing'la q̄ sibi acciderāt enarrauit. ꝛ inuentū ē ꝙ eisdē diebꝫ solutus ē q̄n ꝙ eo elemosyna dabat. In ♄ ꝑz q̄ꝫtū elemosyna valet ꝙ defunct⁹. ¶ Tercio adiuuāt ꝙ viuoꝝ oīonē. Exēplū scolar' q̄dā q̄ñcūq; p cimiterū trāsibat sp spāles oīones ꝙ defunct⁹ dicebat. Cū q; mortuus eēt ꝛ dictis vigilijs sacerdos diceret. Requiescat in pace. rñderūt oīa corpa alta voce. amē. Jtē aliud exēplū. Miles q̄daꝫ ꝙtiēs cimiterū ꝙtrāsiuit oīones ꝙ defunctis dixit. Qui miles cū ab inimicis suis deberet captiuari fugit ad cimiterū ꝛ ꝛtinuo mortui surrexerūt vnusq̄sq; instrumētū suū manu tenēs q̄si illū defendere vellēt. q̄ viso illi territi fugierūt. ¶ Quarto ꝓfūt iuuari p ieiunū. qđ ꝑz de illo q̄ ꝙ pctis sue mīis septē ānis satisfecit. Requr in eođ ꝑmōe. Jtē ꝓfūt iuuari p crucis assūptiones. q̄n ꝓꝓ dat alicui crucē ꝙ trib⁹ vl' q̄tuor aīab⁹. Exēplū. Cū ei q̄dā vice cruce ꝑdicaret q̄dā trāsiens p siluā habuit obuiam tres eq̄s nigros se ĩuicē mordētes. postea venit q̄rtus in q̄ sedit hō mirabil'r clamās. ꝛ q̄siuit vtr ne vidisset aliq̄s in equis nigris. Rñdit se tm̄ vidisse eq̄s ꝛ nō sessores. ꝛ tunc ille miserabil'r clamare cepit. O me miser qui oī auxilio sui destitut⁹. Cūq; q̄reret cām fletus sui. rñdit Tres socios habui añ quū eq̄s q̄ insidebāt equis nigris. ꝛ fuerūt demōes q̄ eos cruciabāt. ꝙ qđ amici eoꝝ crucē acceperūt. ꝛ ipsi libati sūt. Ego aūt miser nullā amicū habeo in mōo q̄ ꝙ me crucē accipiat. Tunc ille mīa motus flexis genib⁹ in terra vouit đo ꝙ ꝙ eo crucē acciper si dns eū liberet. Statim ille disp̄uit ꝛ cū magno lumine grās egit. ꝛ ī eodē loco ossa hoīs candidissima ceciderunt. equus aūt cū vlulato magno recessit.

De eodem. Sermo. LXXVI.

Mittite eis ptē qui nō ꝓparauerūt sibi. Neemie. viij. In hōbis istis hortamur ꝙ ꝓꝓhaꝫ ad suffragia facienda ꝙ defunctꝫ. ¶ Circa suffragia ꝙo facienda notāda sūt tria. Primū ē qđ ꝙ sūt suffragia. Circa q̄ scire dēmus ꝙ nō ꝓsunt his q̄ sunt in celo. q̄ nō indigēt. sꝫ cedūt in meritꝫ ozantis. ps̄. Oratio mea in sinu meo ꝑuertet. Nec ꝓsunt illis q̄ sunt in inferno. Aug⁹. Si scirē patrē meū esse in inferno nō plus ozarez ꝙ eo q̄ꝫ ꝙ diabolo. Prosūt aūt his q̄ sunt in purgatorio. sꝫ nō eq̄l'r. nā magꝫ ꝓsūt illis ꝙ q̄ bus spēal'r fūt. Si aūt fiūt in cōi ꝓsunt illis q̄ plus meruerūt in hac vita vt eis ꝑdessent. s. his q̄ plus de mīa ꝛ charitate habuerūt t'es plus de mīa ꝛ seq̄nt. Pueri baptisati. martyres. viri ꝓfecti ꝛ valde boni secuꝫ cremabilia nō ferūt. vt ait Aug. Si q̄s ꝙ istis suffragia faceret eis iniuriā faceret. Nūq; tū oīones ꝛ suffragia ꝙ valde bono facta cedūt ad meritū facientis. Vñ ps̄. Oīo mea in sinu meo rc̄. ¶ Scōm ē q̄ꝫ suffragia ꝑdesse ꝓnt. ¶ Sciēdū aūt ꝙ oꝑtꝫ fieri ab his q̄ sūt in charitate. i. sine pcō mortali. Et si sūt in pcō mortali defunctis nō ꝓt ꝑdesse. Istud est itelligendū de oīb⁹ suffragijs excepta missa. q̄ tm̄ valz a malo sacerdote q̄ꝫtū a bono. ♄ est intelligēdū ad eucharistie oblatōez. q̄ corpus xp̄i a malo sacerdote violari nō ꝓt. Aug. Difformitas medici nō ĩpedit effectū medicine. sic malicia sacerdotꝫ nō ĩpedit effectū corpis xp̄i q̄n ozat ꝙ defūctꝫ ꝙ qđ ĩmolat. Oīones aūt q̄s fac̄ malus sacerdos exñs in pcō mortali nō exaudit ds̄. Jo. ix. Scim⁹ q̄ pec. ñ ex. ds̄. Q̄ suffragia facta a mal' nō ꝓsūt ꝑz ꝙ exēplū. Requr dñica vij. in ser. Stipendia pctis. ¶ Terciū quō aīe ī purgatorio suffragia ꝙ pctis facta scire ꝓnt. ꝛ ♄ ꝑm Aug. trib⁹ modis. s. p diuinā reuelationē. p angelorꝫ manifestatiōz. ꝛ p aīaꝫ ♄ existentiū ĩtimationē. q̄ cū illuc veniūt eis hec ꝛ similia nunciare possut. Item possunt scire p penaꝫ mitigationem. cū sentiūt penaꝫ mitigationē suffragia ꝙ se fieri cogscūt. ¶ Quartū ē q̄re dns mittit aliq̄n a ꝓparere aīas ꝛ suffragia petere. ♄ fac̄ ꝓpter tria. Prio ꝓpter eoꝝ celeriorē liberationē. s. vt possint alijs suā indigentiā reuelare ꝛ suffragia petere ꝛ celerius de pena liberari. Exemplū quidā piscatores theobaldi epi in autūno magnū frustum glacieī p̄ndiderūt. Nō cū dño suo ꝓtassent:

Sermo LXXVII

Misericordia

Ꝛ pedes suos suppositisset audiuit vocē hoīs in ea. Cūq; adiurasset eū vt diceret ꝙs eēt. rn̄dit. Alia sum Ꝛ crucior in hac glacie. Et q̄siuit quō iuuari posset. Rn̄dit. Si triginta diebꝫ continue trigita missas ꝓ me celebrares liberar. Cūq; eps dimidietatē missaꝝ dixisset. Ꝛ se tā ad missaz alia ꝓparasset diabolica suggestiōe ꝺtigit q̄ hoīes illi⁹ ciuitatis inter se bella mouebāt. Vn̄ vocatus eps ad sedādā discordiā missaz ptermisit. Ite reincipiēs cū tā duas ptes cōpleuisset exercitus magn⁹ vt videbat obsedit ciuitatē. Ꝛ ꝺpulsus missam ptermisit. Tercio reincipiēs cū oēs missas vsq; ad vltimā ꝺpleuisset Ꝛ vltimā ichoare vellet tota ciuitas Ꝛ domus epi ē accensa. Ꝛ cū ꝫ sibi dicerēt. Rn̄dit. Si tota ciuitas ꝺburi deberet missam nō ptermittā. Qua celebrata glacies tota dissoluta est. Ꝛ aīa ē liberata. Ꝛ ignis q̄ē se vidisse credebāt tūc fantasma decessit. Secūdo ꝓpt nr̄am instructiōz. s. vt magnā penā infligi pctōribꝫ cogīscamus. Exēplū. Cū abbas q̄dā moriēs iterrogaret ꝺs eis vtiliōr in abbatē ꝺstitui posset mot⁹ carnali dilectōe cōsuluit vt nepotē suū substitueret. qđ Ꝛ factum ē. Cū aūt ei⁹ nepos abbas ꝺstitutus q̄dā vice staret ī ozto suo iuxt fontē audiuit vocē auūculi sui lamentabil'r de pena sua ꝺgrentē. Cum aūt ille quereret cām. Rn̄dit. Pō q Ꝛ te in abbatē substitui procurauī. Cū diceret. quō in fonte intrn̄ posset cruciari. Rn̄dit ille. Affer mihi cuppreū candelabꝝ de altari. Ꝛ ipone huic fonti. qđ cū fecisset tūcq; cera liq̄factū ē. Statim ille platurā reliḡuit Ꝛ ꝓ illo ozauit. Ꝛ tandem apparuit ei dicēs se esse libatū. Ite aliud exēplū. Mgr̄ sylo hūit pisius q̄dā scolarē morientē. quē ipse rogauit vt ad euz veniret Ꝛ de statu suo sibi ītimaret. Qui apparuit ei cum cappa de pgameno facta tota de sophismatibus septa. Ꝛ interius tota ignea. Ꝛ dixit. Dec cappa plus me ꝑmit q̄z si vnā turrim sup collū brem. quā debeo portare ꝓpter vanā gl'iaz quā de scia mea habui. Qz cū mgr̄ penā facē lem iudicaret. dixit ei vt manū extēderet. q̄ facto ille guttaz sui sudoris emisit. q̄ statim q̄si sagitta sui sudoris emisit. q̄ statim q̄si sagitta manū ei⁹ pforauit. Ꝛ statim ille territus relīgionē intrauit. Tercio ꝓpter culpe in loco ꝓpetrationē fm aug. Aie sepe pmanent in loc̄ vbi pcā ppetrauerunt. Exēplū. Sacerdos q̄dā dū balneū iraret sp̄ iuenit q̄ndā vir incognitū sibi mīstrantē. Quadā die obtulit sibi vnū panē ꝓ labore. Qui rn̄dit ei. Pr̄ aīa suz cuiusdā balneatorꝭ Ꝛ ago purgatoriū in ꝺloco vbi pcūm̄ comisi. Ꝫ rogo vt offeratis hunc panē ꝺo Ꝛ ozetz̄ ꝓ me. Ꝛ tūc sciatis me liberatū eē q̄n me ꝺ amplⁱ⁹ nō iuenietz̄. Sacerdos ꝺo ꝓ eo ꝓ vnā ebdomadā missas celebrauit. Ꝛ rediens ipm nō iuenit amplius.

De sctō Martino. ser. LXXVII

Ecce sacerdos magnus qui in diebꝫ suis placuit deo. Eccl. xliij. In ꝺbis istis ꝺmēdat btūs martinus a magnitudie sctitatis ꝓ quā placuit ꝺo Sciēdū q̄ in btō martino multa iuenim⁹ ꝓpt q̄ ꝺo placuit. cuius exēpla imitari dēmus Primū est mīa. Proub. xxi. Facere mīam magis placz ꝺo q̄z victime. Mat. ix. Misericordiā volo Ꝛ no sacrificiū. i. mīam magis volo q̄z sacrificiū sine mīa. Ratio aūt q̄re ꝺo tm placz mīa ē hec. Qz ipse natural'r misericors est. Ꝛ iō maxīe sibi placz mīa. Aug. Nihil est qđ nos ꝺo ita charos efficit sic pietas. i. mīa. Hāc ꝛutē habuit btūs martinus. Nā de eo legit. Dū adhuc esset miles Ꝛ nōdū baptisat⁹ quodam die q̄ndam pauperē nudū obuiam habuit. quē cū multi ꝓcessissent Ꝛ sui miserti non fuissent vidit eum beatus Martinus. Ꝛ misertus eius ingemuit. Ꝛ penes se nihil habens nisi vnam vestem extracto gladio eam diuisit. vnā ꝑtem ei dedit. Ꝛ alia parte rursus induit. Aūq; trūcato pallio incederet. aliqui deridebant eū. aliqui ingemiscebant q̄ sil'ia nō fecerant. Seq̄nti nocte vidit btūs martinus xp̄m indutū ꝑte clamidis qua nudū vestiuit dicentē ad angelos. Martinus adhuc catheczminus hac me ꝛtexit. Cū aūt factus esset epūs oīa que bīe potuit paupib⁹ erogauit. Quadaz die dū ad eccl'iam iret paupem nudū ꝺspexit. Ꝛ misericordia motus dixit diacono suo vt paupem vestiret. Qz cū ille facere distulit beatus martinus sacrariū intrās solā tunicam quā habuit nullo sciente pauperibuit. Ꝛ cappa sua se ꝛtexit. Diaconus autez nō intelligens eū esse nudū cū esset cuz cappa tectus rn̄dit nullū pauperem adesse. Cui ille. Deferat mihi vestis Ꝛ paupem vestiendū inueniā. Cū aūt diaconus īstaret q̄ ad missaz celebrandū ꝓcederet. rn̄dit. Non possum ꝓcedere nisi paup vestiat. Ille indignatus ad forū iuit. Ꝛ tunicā vilem antiquā Ꝛ breuē ꝓ dn̄q̄ denarīs emit. Ꝛ ad pedes eius cū indignatione ꝓiecit. Quā beatus martinus secrete induit. cuius manice vsq; ad cubitū longitudo vsq; ad genua ꝓcedebat. Ꝛ sic procedebat ad missam. Dū aūt missaz celebraret globꝰ ignеus. i. spūsanctus in specie ignis sup caput ei⁹ apparuit. Cū aūt manus in missa ad deū leuaret vt moris est. manicis lineis retro labētibꝫ cū nec brachia ei⁹ essent grossa nec mlīū carnosa. nec ꝑfata tunica ꝓtenderet nisi vsq; ad cubitū remāsēt eadē brachia nuda. Statim angeli affuerūt Ꝛ tegmēta aurea Ꝛ gēmata attulerūt. Ꝛ brachia eius nuda coopuerūt. Sic ꝑ q̄ntum misericors fuit btūs martin⁹

ad paupes. Et nō solū ad paupes: sed etiā ad peccatores. Quia oīes volentes ꝓfiteri ad compassionis sinū recipiebat. Quadaꝫ vice diabolus eū reprehendebat q̄ lapsos statim ad grām recepit. Cui rndit. O miserabilis. si tu ipse ab hoīm infestatiōe desisteres ⁊ te facto/rū tuoꝝ peniteret. ego ꝓfitus in dño xpō mi/sericordiā tibi pollicerer. Et nō solū miseri/cors fuit ad hoīes: sz etiam ad bruta aīalia. Vidit eñ q̄daꝫ die canes insequi lepore siue lepusculū ⁊ misericordia motus p̄cepit vt de sisterent ab insecutione aīalis. ⁊ statim canes q̄si vincti stetereūt. Demon etiaꝫ q̄ndā vaccā intrauit ⁊ eam vexauit. ⁊ p̄cepit ei brūs mar tinus dicens. Discede a pecude et innoxum aīal grauare desiste. Tūc demon ꝑtinus dis/cessit. ⁊ vacca ad pedes eius prosternit ⁊ ad im perīū eius cū oīmi mansuetudine ad gregem reuertit. ¶ Scōm q̄d reddit hoīem deo pla/citū est hūilitas. Judith. ix. Dñe hūilium ⁊ mansuetoꝝ tibi sp placuit deprcatio Hiero. Nihil est q̄d nos deo ita charos facit q̄z si vi te merito magni. hūilitate simꝰ infimi. Ber. In alto nō altū sapere sz hūilib ꝫsentire nihil est deo charius. nihil hoīb rarius. Nō ē ma gnū in abiectione hūilem esse. magꝝ p̄rsus et rara ꝛtus hūilitas honorata. Hāc ꝛtutē ha buit b. martinus. q̄ magnꝰ fuit tñ hūilē se fecē ⁊ reputauit. Nā de ipso legit. Pr̄ suꝰ fuit tri bunus sub Cōstātino ⁊ Juliano imparoꝝib Cū aūt p̄cepissent imparores q̄ veteranoꝝ fi liꝰ p pentib militarēt. Martinus cū essz āno rū q̄ndecim ⁊ ad militandū p patre vrgerek. erat tāte hūilitatis q̄ tm vnꝰ suo ꝫtentꝰ esse voluit. Cui tū martinus fuiēs sepius calcia/menta extrahebat ⁊ pedes tergebat. Cū autē eps factus esset ūnitus accepit dignitatē illaꝫ indignū se reputās. Cuꝫ aūt hoīes magnum honorē sibi inferrēt ⁊ eū sepius visitarent eē vrbē fere duob miliarib ꝫstruit mōasteriū vbi cū octuaginta discipul in maxīa paupta te hūilitate ⁊ abstinētia pmansit. Quadā vi ce leprosuꝫ cūctis horribilē obuiā habuit. at ipse hūilians osculatus ē eū ⁊ statim mūdat est. In cella vbi morabat nūq̄z sedes visa ē. sz sp in terra residebat. In eccl̄ia eū nemo vn q̄z sedere ꝫspexit. In eq̄ splendido sic solent dñi nūq̄z ꝫsueuerat equitare sz in vili asino. Quadā die dū in vili asino ⁊ vest itu vili eq̄ tarer ⁊ sine familia tā q̄z paup hō. occurrerūt ei alij in eq̄s. Cūq̄z eū in asino sedere viderēt expauefacti sūt. Et illi de eq̄s salientes ⁊ btm martinū arripientes fortiter pcusserūt igno/rāres q̄ ipse esset. At ille mut⁹ terga cedētib p̄buit. ⁊ p̄ḃ illi magꝝ furebāt eo q̄ ipse tāq̄z nō sentiēs ꝛbera illata ꝫtēnere videbat. Cū q̄z abire vellēt equi adeo fixi sūt terre vt q̄ntū cūq̄z pcuterēt velut lapides imobiles ꝑsiste/bāt q̄usq̄z ad viz sctm redirēt ⁊ petm suū q̄ ingnorant in ipm fecerāt ꝫfessi sūt. Tūc bea tus Martinus dedit eis licentiā abeundi.

¶ Terciū q̄ placz deo in hoīb est ꝛta fides Ecci. i. Bñplacitū est deo fides. ad Heb. xi. Sine fide ipossibile ē placere deo. Si hō hz oēs ꝛtutes ⁊ fidem nō hret nō placerer deo. Aug⁹. Sine fide ois labor vacuus est. Hoc sciuit brūs martinus iō fidē inuitis pentib recepit. Vñ de eo sic legit. Parentes sui gen tiles erāt. ⁊ cū esset ānoꝝ duodecī ūitis pen tib ad eccl̄iam ꝫfugit ⁊ se cathecuminū fieri postulauit. sic eñ erat ꝫsuetū illis rpib. Cuz aūt esset ānoꝝ. xvij. baptisatus ē. deinde reli cta milicia ad hylariū epm prexit. ⁊ ab eo ac/colitus ē ordiatus. Et p somniū dictū ē ei q̄ ad pentes suos iret ⁊ eos ad fidem ꝫuerteret Cūq̄z ꝓgeret p alpes cecidit inter latrones et cū securim vnꝰ in capite eius vibrasset ictum ferient? dextre alter sustinuit. vinctis tū post tergū mānib vni eoꝝ ad custodiendū tradit. Interrogāte aūt eū latrone si nō timeret. Rñ di. Nūq̄z se fuisse ita securꝫ. q̄ sciret miam dī in tribulatiōib maxīe affuturā. Incipiēs q̄ fidē latroni p̄dicauit ⁊ ipm ꝫūtit. q̄ martinū ad viā reducēs vitā laudablēpꝰ modū duxit. Cū ꝛo mediolanū pteriss. diabolꝰ sibi in spē hūana affuit q̄rēs q̄ ꝓgeret. Rñdit. Quo me dñs duxerit. At ille. q̄cūq̄z ierī diabolus tibi adūsabit. Martiꝰ rndit. Dñs mihi adiutoꝝ nō timebo. Ille stati euanuit. ⁊ veniēs ad p/entes matrē ad fidē ꝫūtit. p̄terī errore pma/nēte. Incepit aūt brūs martinꝰ fidē publice p dicare. Cū aūt heresis arriana p totū mundū pullularet brūs martinus viriliꝫ obstitit ⁊ ob ḃ publice cesus ⁊ de ciuitate eiectus. ⁊ rediēs mediolanū monasteriuz sibi ꝫstruxit. Sed ab arrianis inde est eiectus. Deinde eps ē ele ctus ⁊ se mortī exponēs viriliꝫ obstitit. Dum quoddā tēplū ydoloꝝ destruere vellz ⁊ paga ni ei resisterēt. tūc p triduū cilicio rect⁹ ⁊ cine/re ieiunauit. ⁊ vt ds tēplū euerteret exoꝝauit. Tūc duo angeli scutis ⁊ hastis armati vene rūt in forma militū. dicentes se missos marti no in subsidiū. Quo audito gentiles resistere ei nō p̄sumētes milit eoꝝ ad fidē ꝫuersi sunt. Itē cū alio tpe phanū quoddā destrueret gēti lib ꝺdicētib. vnus cuspinato gladio ad eū cucurrit. ⁊ brūs martinus nudā ceruicē ei exh/hibuit. sz cū ille manū extenderet vt eū pcute ret moꝝ irruit ad terrā ⁊ pstratus venia po/stulauit. Itē alio tēpe sile ꝫrigit cū ydola de/struere ⁊ q̄daꝫ eū cultro ferire vellet. in ipso ictu cultꝝ de manu eiꝰ excussum nō ꝫparuit. Sic pz quō brūs martinus pfectus fuit in fi/de misericors ⁊ hūil. ⁊ iō deo placuit. In his debemꝰ eū imitari si deo cupimus placere.

¶ De sancta elisabeth. LXXVIII

Quota pulcra es amica mea ⁊ macula in te nō est. Can. iiij. In his ꝟbis ꝓmēdat dñs spōsam suā Elisabet a pulcritudie interiori q̄ ornat aiaz. nō a beterriori q̄ nō est necessaria ad salutem. ¶ Sciendū aūt ꝙ pulcritudo aīe ꝓsistit i virtutibꝫ q̄ ornāt aīaz ⁊ faciūt eā celesti spōso amabilē. ¶ Prīa virt⁹ est charitas. scōa castitas Iste due ꝟtutes faciūt aīaz pulcrā ⁊ deo placidā. Sap. iiij. O q̄ pulcra est casta generatio cū charitate. q. d. O q̄ pulcra est corā deo aīa illa q̄ accēsa est diuina charitate. et cū hoc est casta. Charitatē ꝓfectā hūit Elisabeth. Vñ deū sup oīa dilexit. et iō dñs eā ecōtra dilexit. Prou. viij. Ego diligētes me diligo. et q̄ mane uelet ad me. i. q̄ in tuitione q̄sierit me inuenier me. Sic fecē brā Elisabeth q̄ ab infantia deū maxīe dilexit. Vñ de ea sic legit. ꝙ cū esset q̄nq̄ annoꝝ eccīaz orādi cā sepissime intrauit. ludos pueriles maxīe uitabat. Et licet psalteriū nō sciret tñ corazꝫ se expādit vt alios ad orandū ꝓuocaret. et vt nēo eā uelut occupatā ad ludū traheret. uel i orādo ipediret. se pius i ludis, ueniaz ⁊ genuflexiones faciebat. custodiēs ne alīꝫ ꝓsiderarēt. Cū maritū duxisset lz inuite de nocte surrexit nesciēte uiro suo et orauit. et ipa cū una ācilla sua ita ordīauerat vt si horā obdormiret eā ꝓ pedē trahens excitaret. Et q̄dā uice dū pedē dñe sue tāgere uellet tetigit pedē dñi. Et cū ille excitat⁹ ꝙsi uisset ꝗre ꝗ factuz sit. hoc fuit sibi intimatū et sustinuit patiēter. Cū aūt uir ei⁹ aberat cū celesti spōso i orōe ꝓnoctabat. Et iō ei signa dilectōis mutuo oñdit. q̄ sepi⁹ ei i ꝓtemplatiōe apparuit ⁊ cū eo loq̄bat. Quadā ei die dū ueniret ꝺ eccīa ex debilitate i gremiū ancille sue se posuit. et respiciēs ꝓ fenestrā vidit celū apertū ⁊ iesum ad se inclinatū ⁊ vultū serenissimū sibi ostēdentē. Ipa ꝟo huj⁹ visionis dulcedie repleta tāta hilaritate pfundit vt mirabiliter rediret. Tandē ab ei⁹ aspectu iesus se abstraxit. et subito ipa lachrymabat. Cui ite ꝙ se ostendēs dñs dixit. Elisabeth si tu vis mecū ee ego ꝟo tecū ero. hoc tū ñ audiebat ācilla. Elisabeth alta uoce rūdens dixit. Ita dñe. si vis esse mecū ego ero tecū. et me a te nūq̄ sepabo Qꝺ cū audiret ācilla interrogabat cū q̄ loq̄retur. tūc reuelauit ancille rogās vt nulli diceret. Ite cū ossa viri sui de trāsmarinis ptibus reducerent et ipa ea reciper. ait. Grās tibi ago dñe iesu q̄ dulcissimi spōsi mei ossa remisisti. et lz multū eū amauerim tñ ꝓpter amoꝝ tuuz eo libēter careo. Ut aūt totū amoꝝ suū in deū dirigeret rogauit dñm vt oīm rpaliū cōtemptū sibi donaret. et dilectōz filioꝝ suoꝝ vltra q̄ necesse esset ab ea euelleret. et sic audiuit vocem sibi dicentez. Elisabeth exaudita est orō tua. Sic ptz de prima virtute q̄ eam pulcrā ⁊ deo amabilē faciebat. s. charitas. ¶ Secūda virt⁹ q̄ facit aīaz pulcrā ⁊ decorāz amabilem est castitas ⁊ mūdicia cordis. puer. xxij. Qui diligit cordis mundiciā hēbit amicū regē. scz celestē. Hāc mundiciā hūit brā elisabeth. Gz pater ei⁹ rex vngarie eā lantgrauio Thurin/gie Ludwico nolēti licz inuite copulauit. Et licet ꝓcepto pr̄is obediuit tñ ex cōsensu cordis nūq̄ virū ꝺcupiuit. Ideo bñ potuit dicere cū Sara Thob. iij. Tu scis dñe q̄ nūq̄ ꝺcupiui virū. lz mundā seruauī aīam meā ab oī cō cupiscētia. Vñ post mortē viri nullo mō voluit alteri copulari. Oū em q̄dā ep̄s ei⁹ cognatus ipam alteri copulare uelle. incōsolabiliter fleuit dicēs. Et si aliter euadere nō potuero ego mihi ꝓsonaliter nasum abscindā. ⁊ nullus viroꝝ me curabit. Et vt castitatē ꝓfuaret corpus suū mltis ieiunijs affligebat. ⁊ a puellis suis ꝟgis horribiliter cedi iussit. Et sic ptz de ei⁹ castitate. ¶ Tercia virtus q̄ facit aīam pulcrā ⁊ deo acceptā est hūilitas. Judith. ix. Dñe hūilium ⁊ māsueroꝝ tibi placet deꝑcatio. Piero. Nihil est qꝺ nos deo ita charos facit q̄z si vite merito magni hūiliare simꝰ infimi. Eccī. iij. Quāto maior es tāto hūilia te i oībus ⁊ inuenies gr̄am apud altissimū. Sic fecit brā Elisabet. Ipa ei fuit magna fm secli dignitatē. q̄ filia regis vngarie ⁊ vxor Lantgrauie. tñ viliorē se reputauit q̄z aliquā suaꝝ ancillarū. Nā ācillis inhibuit ne eā dñaz vocarēt. Ad hospitale adhucvīro suo viuēte sepiuit ⁊ pedes pauperū lauabat. et sil'r scutellas et vtēsilia coquine lauabat. Infirmos ablue/bat. leprosos q̄s nullꝰ tāgere volebat ipa tractabat. Mortuo viro suo religiosum habitū induit. uestes nigras ⁊ albi coloris fecit. Pater ꝟo rex vngarie audiēs de ei⁹ pauptate commitē vnū illuc misit qui eā reduceret. Qui videns eā i tā vili habitu sedentē ⁊ flentē sic ait. O nūq̄ filia regis sic iuit. Cū multū instaret vt ad patrez rediret. Illa oīno recusauit dicēs se potiꝰ velle pauperē virā ducere q̄z bonis oībus abundare. ¶ Quarta virt⁹ q̄ facit aīam pulcrā est patiētia. vt hō libēter sustineat tribulatōz a deo missam. qꝺ est signū dilectōis. Apoc. iij. Ego q̄s amo arguo ⁊ castigo. Ergo. Electi filij dei feriri pīna dilectōe ⁊ correctione desiderāt et dolorē vulnerū medicinā putāt salutis. Talis fuit elisabeth que oīa aduersa libēter sustinuit. Dū em vir ei⁹ in transmarinis ptibus mortuus fuisset vasalli ei⁹ q̄ castra ⁊ munitōes eius possidebāt dicebāt ꝙ dispēsatrix bonoꝝ nimis esset ꝓdiga. Et q̄dā sero eiecerūt eā cū pueris suis de castris suis ⁊ de omni possessione sua. Aduenientē aūt nocte in domo cuiusdā tabernarū ybi porci iacebāt se cuz pueris suis recepit. Media nocte cum

fratres minores matutinas pulsarẽt veñt ad claustrũ coꝛ agẽs deo grãs ꝑ sua tribulacõe. rogãs frẽs vt ℔ deũ laudam⁹ cantarẽt. Die sequẽti vasalli ordinauerũt sibi hospitiũ i domo emuli sui. et cũ eã hospes ⁊ hospita grauiter sustinuissent ⁊ nimis molestarẽt. valefecit parietib⁹ dicẽs. ℣ libenter hoib⁹ valefacerẽ si bñficos inuenirẽ. Cũ sic ꝓpulsa ab illo loco recedere vellet et ꝑ q̃sdã lapides i via luxosa trãsiret. occurrit ei q̃dã vetula cui mlta bñficia sepe fecerat. qꝛ paup ⁊ deiecta erat. dedignabat sibi cedere. sꝫ btã elizabeth sibi cedere volens in lutũ cecidit. et surgẽs vestimẽtũ suũ ridẽs ⁊ gaudẽs rersit. ℣ qꝛ sic ꝓtut⁹ abũdabat. ĩ dñs eã ad gaudia ꝑpetua ĩuitabat. Cũ aũt appropinq̃ret tps q̃ dñs dilectã suã ad se recipere vellet. dũ febrib⁹ egrotaret. et ad parietẽ faciẽ versaꝫ teneret audiuit auiculã dulcissime cantanẽ. tũc ⁊ ipa cantare cepit. Cũq; q̃reret ab ancilla q̃re cãtaret. ait. Auicula q̃dã tã dulciter cãtauit ⁊ me ad cantũ ꝓuocauit. Auicula illa credit fuisse angel⁹ eius q̃ ei eterna gaudia nũciauit. Deinde diabol⁹ affuit. si forte in ea aliq̃d inueniret. Quẽ illa vidẽs. Fuge fuge fuge trib⁹ vicib⁹ exclamauit. ℣ propinquãte aũt media nocte dixit. Ecce appropinquat hora in q̃ oĩpotens de⁹ amicos suos ad celestes nuptias ĩuitauit. deinde emisit spm̃. Anno dñi. M.ccxxvi. Ex corpe ei⁹ suauissimus odor emanauit. Eadẽ hora auicule mlte viserũt sup̃ eccleſiã q̃s nũq; hõ viderat. q̃ tã dulciter cantabãt ita vt oẽs mirarenť. qđ creditť fuisse chori angelor aĩam ei⁹ deducẽtes. Cũq; corp⁹ eius in monumento positũ esset oleo sẽ corp⁹ btĩ Nicolai redũdauit. vbi infirmi sũt curati. leprosi mũdati. ceci illuminati. claudi sanati. et demoniaci liberati. Rogemus ergo be atã Elizabeth ꝛc.

De pñtatione gloriosi virginis Marie. Sermo LXXIX

Onite archaz in sanctuariũ tẽpli qđ edificauit Salomon. Scribũť ꝟba hec originaliť. ij. Paralip. xxv. et fuerũt ꝟba visionis Josie regis boni ad sũmi tẽpli leuitas veteris testamẽti. q̃s iussit archã in templũ dei pñtare. Tã fm Nicolaũ de lyra. multo tã tpe añq; ipe regnaret archa dñi extra tẽplũ ꝓstituta fuit. qđ Josias rex indignũ estimãs eã poni in templũ iussit. Qđ q̃dẽ factũ ꝓuenienter fuit figura ei⁹ qđ hodie factũ ẽ in btissima virgie maria. q̃ vera viua ⁊ sacratissima archa extitit. in q̃ eterni p̃ris celestis fili⁹ vnigenit⁹ incarnari voluit. nouẽ qꝛ mẽsib⁹ clausus fuit. Quã dignissimã viuã archã virginẽ bñdictã cũ sui sci parẽtes vsq; ad tps ablactacõis in domo sua extra. s. tẽplũ sollicite nutriuissent. Jã tũc nullibi iudicaret tã digne ⁊ honorifice reponendã et ꝓseruãdã sic in sacratissimo dei tẽplo illo ĩ hierlm. Ad qđ se eandẽ pñtandã sero suo voto duduz añ obligauerũt. et hodie publice ⁊ solẽniter sanctificerũt id adimplẽdo. Vñ ps. Vouete ⁊ reddite dño deo vr̃o. Ait ite. ℣ Redde altissimo vota tua. Eccs. v. Si qđ vouisti deo ne moreris reddere. Sic g̃ fecerũt quẽadmodũ i ꝟbis themaꝛ sonuit eã in templũ ponebãt. vt ait thema. ℣ Ponite archã ꝛc. ¶ Sciendũ aũt q̃ in pñti sermõe q̃tuor sũt ꝑncipaliter notãda. Primo ꝙgruẽs hui⁹ festi institutio. Secundo dicẽť vñ sumpserit sibi pñs festũ nomẽ ⁊ originẽ. et quõ fcã sit hodierna pñtatio. Tercio vt magꝛ pareat hui⁹ festi vtilitas ponenť cause rõabiles pñtationis. Quarto quõ se habuerit btissima virgo ĩ illo statu ad quẽ nũc deputata extitit. ¶ Pro primo g̃ aduertendũ est q̃ festiuitates gl'iosissime virgis marie nõ sũt aliud q̃ q̃dã celebris dies annue cõmemoratõis q̃ rundã ꝑcipuoꝛ q̃ in ea siue circa eã gesta sũt. Cũ g̃ hec eadẽ acta ꝓpter q̃ ei festiuať magꝛ cõstat in salutẽ ⁊ vtilitatẽ totius hũani generꝛ pegisse. Jdeo merito ab oĩb⁹ ꝺz cõiter eius festiuitas cũ reuerẽtia annue pagť et cõmemorari. ne ingrati inueniamur supertãtis bñficijs impẽsis. Est itaq; pñtatio btẽ marie mirificꝰ gratiosus et bñficus actꝰ posteꝰ natiuitatẽ. Quare g̃ minus festiuari deberet q̃ ipa eius natiuitas pẽsaris his tribꝰ tã enumerãdis. ¶ Primo si virgis bñdicte natiuitas scã extitit. nõ minꝰ sancta fuit eiꝰ pñtatio. qꝛ eadẽ ꝟgo q̃ in mundũ scã ẽ nata. est postea nõ minꝰ sꝫ eque vel magꝛ scã i tẽplũ pñtata a suis parẽtib⁹. nõ minꝰ sanctꝰ q̃ tũc essent cũ ipa nasceret. Ecce sanctitatẽ tã pñtate q̃ presentãtiũ pſonaꝛ. Vide etiã loci sanctitatẽ. qꝛ ad templũ tũc tpis i orbe terrarũ sanctissimũ puto salomõis. Scõo si virgis natiuitas fuit ad salutẽ generꝛ hũani. nõ minꝰ eius pñtatio. cũ ipa in ℔ tẽplo materiali suũ sanctissimũ tẽplũ aptauit ꝓparauit ⁊ dignificauit. vt essꝫ dignũ habitaculũ filij dei in q̃ incarnari voluit. Tercio si ꝟginis marie natiuitas fuit gr̃osa. vt in eius festo canit. nõ minus eius pñtatio. Quicqđ ei gr̃e meriti et dignitatꝛ ac dñi mineris bñdicta ꝟgo ex illa ei⁹ in tẽplũ pñtatõe et subsequẽti inibi hãtatione atq; ꝓcessatõne cõsecuta est. totũ nobis cessit in magnũ nr̃e salutis bñficiũ. Ptz ex his q̃ sil'is sit festiuãdi rõ vtriusq; tã natiuitatꝛ q̃ pñtationis. Pensemus tã ei⁹ hodierne festiuitatꝛ ꝙgruentiã. Cuius figurã habem⁹ in veteri testamẽto. ij. Re. vi. q̃ dauid reducẽs archã dñi de domo Obedemon ad ciuitatẽ suã hoc fecꝰ cũ magna solẽnitate. oĩ domo israel ad hoc cõgregata. ⁊ erat ibi magna iubilatio ⁊ solẽnis sacrificioꝛ

oblatio. Si ergo tāta solēnitas fiebat qñ illa lignea archa in domū dauid p̄sentabat. q̄ fuit figura hui⁹ p̄sentatōis. q̄to rōnabili⁹ est eccl̄e solennisandū in die p̄ntatōis marie i templū siue domū dei oip̄otētis. Multo em̄ p̄stātior est veritas q̄z figura. lux q̄z vmbra. Nō etiam dauid rex z pphēta iubilasset cū tāta solēnitate añ archā q̄ vtiq̄z lignea erat. licet auro circū tecta. si nō in spū pphetico signatū honorassz attendēs verā viuā archā dei signatā z figuratā p illā fuit xp̄is archā testamēti. Cōsideremus etiā charissimi pleni⁹ corresp̄dentiā iā dicte figure ad figuratū. Sicut em̄ lignea archa p̄dicta i se ptinebat tabulas veteris testamēti. ita nr̄a archa viua ad h̄ erat fabricata et in templū p̄ntata vt idonea fieret ptinere duas tabulas noui testamēti. hoc est corp⁹ et aiam dñi nr̄i ihesu xp̄i. Duo⁹ arche virgis. s. marie in templū p̄ntationē. z ibidē inhabitatōz p̄uidebat in spū dauid dicēs. Quis ascēdet i montē dñi. aut q̄s stabit in loco scō ei⁹. Et rñdit. Innocēs manibz z mūdo corde. qō de nullo homine puro dici p̄t q̄z de gl'iosa virgie maria. Quis em̄ sic innocēs z mūdus corde sic ipa. cū nēo sit mund⁹ a sorde. Uñ. i. Jo. i. Si dixerim⁹ q̄ pctm̄ nō habem⁹ ipi nos seducim⁹ et veritas in nob nō est. Sup q̄ Aug⁹. Omnino p̄ter ipam virginē mariā h̄ sit dicere veru. Habem⁹ etiā hui⁹ sil'e in nouo testamēto vicz in festo purificatōis eiusdē virgis marie Ob hoc ei eccl̄ia p̄cipue celebrat idē festū purificatōis. q̄ ea die maria ꝓgo infantulū filiuz suū ihesum p̄sentauit i templū. vt sisteret id ē offerret eū dño. Cur g̃ nō etiā sil'r celebraret ecclesia diem illū hodiernū quādo ipsa nō solum a parentibz suis est p̄ntata. sed etiā ipa se metipam p̄sentauit i templū vt sisteret se domino. Quas ꝓgruētias attendēs modernus summ⁹ pōtifex sanctissim⁹ dñs Paul⁹ scōs ad instātiā p̄ncipū Alburingie bāc festiuitatē i eoz terris celebrādā mature admisit ꝓcessit a pprobauit z firmauit. ac eē indulgētijs spālibus dotauit. Nō etiā attendētes reuerēdissimi in xp̄o prēs dñi archiepi Maguntinēsis Treuerēsis et deinde Colonien̄sis eandē festiuitatē in suis diocesibz populariter celebrandā instituerūt. Ar tm̄ ō p̄ncipali primo. Quo ad secundū mēbrū diuisionis ꝓgruit aliq̄ de parētibz virgis gl'iosissime inducere. Uñ legī in aurea legenda q̄ felices illi parētes ꝓginis bñdicte Joachim et Anna ambo iusti et scti sine reꝓhensione in oibus mādatis dñi incedentes viginti annis i mr̄imonio cohabitātes plē nō habuerūt. Ar rogauerūt in deuotis suis orōnibz z obsecratōibz altissimū q̄tinus dignarer eis fecunditatē ꝓcedere et plē dare. Uouerūt itaq̄z dño si eis sobolē ꝓcederet eaz ei⁹ seruitio oīno mācipare vellēt. Ueit tandē angel⁹ a do missus ipos q̄z ꝓsolās nūciauit eorū p̄ces exauditas. eisq̄z felicē plē. s. filiā p̄misit. et addidit sibi nomē. et q̄z d' gna scā et gratiosa esset futura īri mauit. Adiecitq̄z quō ipa futura mr̄ filij dei fieri deberet. Felices igit̄ illi ꝓuges hmōi diuinū p̄missuz patiēter z hilariter i bona spe expectabāt adimpleri. Itaq̄z anna decursis nouē mēsibz hmōi p̄missam filiā felicē mariā q̄ in vtero ei⁹ sc̄ificata est peperit. Et vt angelus iusserat Mariā vocauit. quā anna cū oi studio educauit vsq̄z ad tp̄us ablactatōis. Hec ē illa generatio de q̄ scribit Sapie. iij. O q̄z pulcra est casta generatio cū charitate. Dec breuiter in laudē parentū virginis generose sūt dicta. Quos z nos oēs honorare z inuocare debem⁹. rogātes vt xp̄z sum nepotē p̄ nobis fideliter exorēt. Uenio igit̄ ad hui⁹ mēbri p̄ncipale. Uñ. s. sumpserit nomē z originē p̄ns festū. Cōpleto igit̄ post triennīū ablactatōis tp̄e. sci parētes bñdictā filiā ambo i templū p̄sentauerūt cū oblatōibz. Audi g̃ qđ accidit ardui miraculi añq̄z ipa descenderāt in templū. Erāt ante templū quinde cim grad⁹ ascēsionis. nā q̄ templū in monte erat ꝓstitutū. altare holocausti qō forinsecus erat adiri ñ poterat nisi p hmōi grad⁹. In horū ímo virginē ꝓstituerūt volētes se z sua sacrificia p̄parare ad ascensum. Quid accidit. Medio tp̄e virgo bñdicta cūctos grad⁹ sine adiutorio alicui⁹ ascēdit ita expedite z veloci ter ac si iā p̄fecte etat' esset. nō retrospicēs. Et vt Epiphan⁹ doctor grec⁹ dicit. Stupentibus cūctis q̄ aderāt ad arā sine adiutorio aliorū venīt. seipam dño deo p̄ntans z offerens. Uñ bñ canit de ea. Qō negatuz est nature tu virtutū agis iure z potes gr̃a. Nūc vt ait magister in speculo histo. Parētes ꝓginis sacrificio suo facto fm morē legis z voto suo iā p̄fecto filiā suā p̄sentatā intra septa templi cū aliis virginibz ibidē i dei seruitio educādis dimiserūt. et ipi post grates deo redditas i domū suā reuersi sūt. Post q̄s parētes ꝓgo bñdicta nūq̄z more puule fleuit. Attendāt igit̄ pentes virgo bñdicta nūq̄z more puule fleuit. Attendant igit̄ pentes quō suas ples ad dei cultum et famulatū instruere debēt. qñ si negligētes repti fuerint arguet eos dñs de culpa. De tercio hui⁹ p̄ncipali. s. de causis rōnabilibus p̄sentationis restat dicere. Est itaq̄z p̄tia cā vt sancti ei⁹ pentes suo scō voto de q̄ dictū est supra satisfacerēt. Scda cā est vt parētes virginis angelice iussioni i h̄ obtēperarēt. Tā vt legitur i aurea legēda angel⁹ dñi dū eā nunciauit nascitura ait. Nō forinsec⁹ inter populares sz i templo dñi morabit ne q̄spiā de ea sinistrū aliq̄d suspicet. Tercia cā est. q̄ cū bñdicta virgo esset gr̃a plena z cunctis hominibz abundanti⁹ dotata. decuit vt ait brūs Diero.

in sermone eam nullis vsibꝫ esse mancipatã nisi diuinis. Cũ igit templũ dei ad hoꝛdinatum sit ⁊ dedicatũ vt in eo diuino seruiat cultui decuit mariã illud pntari. Vñ pheta ait Domũ tuã decet scitudo dñe. Et iteꝝ. Sanctificauit tabernaculũ suũ altissimꝰ. Quarta et vltia cã est vt tã nobilis thesauꝰ et tã pcios sum clenodiũ in loco magi sibi ogruo reponere tur. ipa cm est archa viua q ad instar arche veteris testamẽti locari dz in tẽplo. Vbi thema. Ponite archã ⁊c. ¶ Pro q̃rto vltimo buꝰ pncipali. quo scz se bũerit bñdicta virgo post suã pntationẽ in tẽplo. Pro q̃ sciendũ q bñdicta ẏgo in tẽplo qsi in aptiori ⁊ cõuentiori loco est adducta. vt iudies magi magisqꝫ disponeret aptaret ⁊ dignificaret ad id qd erat futura. Debuit ei fieri ⁊ suo tpe ee dignissimũ templũ filiũ dei. in q voluit incarnari. ideo digne in templũ psentat intus habitatura ⁊ quersatura vbi poterat in lege dñi ⁊ diuinis scripturis pleniꝰ eruditi. Et sic decebat virginẽ sanctã q cõem cũ deo pze habitatura erat filium segregatã esse ab alijs hoibus ⁊ a mundo et dicatã soli deo. Erat maria in ammiratiõe oib. q cũ triũ tm esset annoꝝ tã maturo gressu ãbulabat. ita pfecte loqbat. et dei laudibus insistebat vt nõ infantula putaret. sz qsi adulta esset ita in oꝛõibus plistebat. Et resplenduit eiꝰ facies vt vir potuisset in eiꝰ facie quisqꝫ intendere. Bñ ergo põt dici de ea illud. Eccl. l. Quasi luna plena in diebꝫ suis lucet. et qsi sol refulgẽs sic illa refulsit in tẽplo dei. Legimus etiã q dũ ipa horis ogruentibꝫ operi manuũ insisteret sic cetere virgines oia q anti q mulieres vir facere poterãt ista in teneritate explebat. Ecce charissimi in his oibus opata ẽ gra qõ nõ habuisset natura. Ideo hodie canit in antiphona. Radiat gra tã in puella. et sapia refulget in puula. Virgo gliosa vt legimꝰ in tẽplo dei pcipue hec tria exercebat. s. vehemẽtiã sancti desideriũ. feruoꝛẽ deuotõis. et puritatem oꝛõis. qbus attigit fontẽ illũ sublimẽ rotius gre. Sic em scriptũ est Eccl. xxxv. Oꝛõ humiliantis se nubes penetrat. Et qs hũilis si nõ maria hũilis. Et qs iustus si ñ maria iusta. Canit em de ipa. Ex te oꝛtus est sol iustitie xps deus nr. De hac virgis in tẽplo quersatõe dic beat Hiero. in quadã epla ad Chromaciũ ⁊ Heliodoꝛũ. q btã ẏgo hãc regulaz sibi statuit. vt a mane vsqꝫ ad tertiã oꝛõibus insisteret. a tercia vsqꝫ ad nonã opi manuũ vacabat. et notanter tertrino veritr ad tẽpli oꝛnatũ subtiliora pparãdo. A nona ab oꝛõe nõ recedebat qusqꝫ angelꝰ sibi apparẽs escã ei daret. ita vt vigilijs inueniret pꝛioꝛ. in sapia legis dei eruditioꝛ. in vera humilitate hũlioꝛ. in carminibus dauiticis elegantioꝛ. in charitate gratioꝛ. in oi puritate purioꝛ. in omni actõe ⁊ in oi virtute pfectioꝛ. Erat em ẏstans et immobilis. Hãc irascentẽ nẽo vidit vel audiuit vnq̃. oĩs sermo eius ita erat gra plenus vt cognosceret in lingua eiꝰ deus. Semp in oꝛõe ac instructõe legi dei pmanebat. Quotidie aũt esca quã de manu angeli accepat ipsa tm reficiebat. et escã quã a põtificibꝫ tẽpli recipiebat pauperibꝫ diuidebat. Sic ergo crescebat puella paruula suauis sine macula. pꝛudẽs ⁊ decoꝛa. vt esset vniuersis incõparabilis et nulla sibi similis. Fereretq caput virginũ excedens laudes angeloꝝ ⁊ hoim. Dicamꝰ q devote eã inuocantes. O hoim ⁊ angeloꝝ dña aduocata nra potissima. et summo nro iudici gratissima. nobis seruis tuis relaxa crimia et mẽtes nras illumina. coꝛda nra in bono tepida fac vt fiãt in deo feruida nro tremẽdo iudici te hodie psentãs p nobis loq̃ris bona. et auerte indignatiõz suã a nobis vt te intercedente hic in pñti eiꝰ gratiã. et post hãc fragilẽ vitã felicitatẽ eternã nob pstare dignet. amẽ.

¶ De scã Cecilia Ser. LXXX

Mulier diligẽs est coꝛona viro suo. puer. xij. vel. Mulier timẽs deum ipa laudabit. Prouer. xxxi. Ista ẏba pñt exponi ogrue de btã cecilia q p diligentiã viro suo Valeriano obtinuit eternã coꝛonã. Pñt etiã exponi spualiter de q̃libet fideli aĩa q hz virũ xpm. q p diligentiã suam pt in seipa viro suo acqrere vitã eternã. i. coꝛonã sempiternã. ¶ Sciendu aũt q tria sũt q cum diligẽtia facere debemꝰ. Pꝛio debemus mãdata dei diligẽter custodire. Deut. viij. Omne mandatũ qd tibi pcipio caue diligẽter vt facias vt possis viuere. In istis verbis oĩdit dñs qliter vult vt sibi seruiat. et q̃le pmiũ vult dare. Vult em vt seruiam⁹ ei integraliter ⁊ pfecte. iõ dic. Me mãdatũ. Si em hõ in vno peccaret ⁊ oĩa alia seruaret. nichil sibi pdesset ad vitã eternã. Vñ scriptũ est. Eccs. ix. Qui in vno peccat mlta pdit. Vult q̃ vt seruiam⁹ sibi diligẽter ⁊ sollicite ⁊ nõ tepide ⁊ negligẽter. Vñ scriptũ est Deut. viij. Caue diligenter vt facias. q. d. Maledicꝰ hõ q facit opa dei negligẽter. ps. Maledicti qui declinãt a mãdatis tuis. Pꝛemiũ aũt mãdata sua seruãtibꝫ diligẽter pmittit cũ doꝛ. vt possit viuere. Mat. xix. Dixit adolescẽs ad iesum. Mgr qd faciã vt vitã eternã habeã. Ait ie sus. Si vis vitã ingredi serua mãdata. Sic seruauit btã cecilia. q diligenter mãdata dei ab infantia seruauit. iõ meruit vitã eternã. ¶ Secundo debemꝰ diligẽter bñficia dei nob fcta cogitare. Deutro. vi. Caue ne obliuiscaꝝ dñi dei tui q eduxit te de terra egypti de domo seruitutis. qñ. s. p passionẽ nos liberauit de tene

bris inferni et de ptate pharaonis .i. diabo/li. Istud debem⁹ diligēter cogitare. Ecci. xxix Gratiā fideiussoris tui ne obliuiscaris. dedit ei p te aiam suā. Fideiussor ille est xpus. Totus mundus captiu⁹ tenebat a diabolo pter petiōm ōmi parētis. Et null⁹ erat i mōdo q nos redimere posset. Filius aūt dei iesus xps fideiussor nr fact⁹ est vt nos redimeret. Sed pōt hō p tā magnis rebus fidē suā pbere q oportet eū aliqñ domū t hereditatē et qñqz vitā p redemptōe exponere. Sic fecit fideiussor nr. Unde dicit Hiere. xvi. Reliqui domū meā. dimisi hereditatē. dedi dilectā aiam meā .i. vitā meaz i manū inimicoz eius. Hugo. O hō cogita diligēter qītū te deus dilexit. olim cū nō esses dilexit te vt cōderet. cū perieras fact⁹ est hō vt te redimeret. et hūliauit se vt reformaret t ostēderet qītū te diligeret nō nisi mortēdo a morte te liberaret. Istud diligēter psiderauit btā Cecilia. Unde legit de ea. Cecilia virgo gl'iosa et nobili genere romanoz orta. et ab ipis cunabulis in fide xpi nutrita. euāgeliū xpi sp gerebat i pectore suo .i. ea q scripta sūt in euāgelio de xpo. s. de pauptate. natiuitate. et passiōe sp in corde suo gerebat. t a colloquijs diuinis et oziōnib⁹ nō cessabat. et vt dñs suā castitatē cōseruaret ōtinuo eorabat. Cū aūt cuidā nobili despōsata fuisset noie valeriano sp cogitabat qliter dño suā pudicitiā seruaret. et induens se cilicio ad cutē. desup auratis vestib⁹ ornabat. Cū in domo parentū suoz nobiliū diuersa genera musicoz resonabāt. cecilia i corde suo solt dño decantabat dicēs. Fiat dñe cor meū t corpus meū imaculatū vt nō cōfundar Et biduanis ac triduanis ieiunijs oriās ōmēdabat dño suā pudicitiā. Sic ptz qliter diligēter būficia passiōis xpi recogitabat. Tercio debem⁹ diligēter ignorātib⁹ viā virtutis ostēderet docere. De hac dr Act. xviij. Apollo feruēs spū loqbat. et diligēter docebat ea q sūt iesu. Sic btā Cecilia diligēter docebat virum suū infidelē. et ad fidē ōuertit. Unde bñ figurata est p mulierē illā q dragmā pditā qsiuit donec ūueniret illā. Per dragmā pditā pt intelligi aīa valeriani. quā cecilia diligēter qsiuit qñ eū diligēter instruxit. et eā inuenit qñ eū ad pniam t ad baptismū reuocauit. Nam de ea legit sic. Uenit nox in q suscepit vna cū spōso suo cubiculi secreta silētia. et ita cecilia sponsum suū valerianū alloquit dicēs. O amātissime iuueis secretū habeo tibi dicere dū iurauerīs illud o'seruare secrete. Jurat valerianus At illa. Angelū dei hō apud me qui nimio zelo custodit cor⁹ meū. et si tetigeris me te interficiet. si aūt cognouerit q me casto amore diligis diliget te. Cui ille. Si vis vt credam verbis tuis ostēde mihi angelū. t si vere pbauero q angelus sit faciā qō hortaris. Si aūt virū aliū diligis te et illū gladio feriā Cui cecilia. Si in verū deū crediderīs t te baptisare pmiseris ipm videre valeb. Vade igit in terciū miliariū ab vrbe ad viā q appia nuncupat t pauperibus qs inuenies dices. Cecilia me misit ad vos vt ostēdatis vrbanū epm. t illi dices oīa verba mea. et cū ab illo baptisatus fueris t ad me redieris angelū dei videbis Tūc perrexit valerian⁹ illuc. et fm pcedētia signa inuenit scm Urbanū. Cūqz secū staret et ꝓba cecilie reuelaret. apparuit ei qdā senex in vestib⁹ albis tenēs librū aureis lr̄is scriptū Quē vidēs valerian⁹ cecidit territ⁹ ad terrā. Quē cū ille leuasset fecit eū legere. Unus dñs vna fides. vnū baptisma. vn⁹ dñs et pr̄oīm q sup oēs et sup oīa t in oībus nobis. Cūqz legisset dixit ei senex. Credis illa ita eē. Ille ait. Nō est aliud qō verius credi pt. Et statim ille disparuit. Et btūs urban⁹ ipm baptisauit et ad cecilīā remisit. Qui rediēs inuenit angelū cū ea i cubiculo loquentē. Angel⁹ aūt habuit duas coronas de lilijs t rosis. vnā cecilie tradidit t alterā sibi dicēs. Coronas has immaculato corpe t mūdo corde custodite. qr illas de paradiso dei attuli. nec vnqz marcescēt nec odorē amittēt. nec ab alijs nisi qbus castitas placuerit videri pñt. Tu aūt valeriane qr verbis cecilie credidisti. pete quodcūqz voluer̄s t accipies. Cui ille. Nichil i hac vita desidero nisi q frater meus Tyburci⁹ et ipe ꝓuertat. Cui angelus. Ita fiet t ambo coronā martyrū accipiet̄s Tūc frater ei⁹ tyburci⁹ venit dicēs. Miror vñ odor rosarū t liliorū hr̄e veniat. Cui valerian⁹. Coronas de rosis et lilijs habem⁹ qs videre nō potes nisi i xpm credēs baptisatus fuer̄s. Tūc cecilia eū incepit i fide docere et de christo multa dicere. At ille. Qui sic nō credit penitus peribit. Et ipe orabat dicens Miserere mei t pduc me ad baptismū. Qui cū esset baptisatus dixit se angelū i baptismo vidisse. Tunc tyburcius t valerian⁹ ceperūt xpianos qs almachi⁹ occidit sepelire. Quos cū ille argueret rnderūt se esse xpianos. pter qō fecit ipos decollari. At qdā vir noie Maximus vidit aīas eoz ab angelis i celū portari. Statim credens baptisat⁹ est. Quē fecit almachius plūbatis cedi qūsqz spm exalaret. Deinde adducta ē cecilia. t cū dijs sacrificare nollet iussa est decollari. Cūqz apparitores flerent q tā pulcra puella se morti tradideret. illa dixit. Boni iuuenes hoc nō est vitā pdere s mutuare. Dare vitā transitoriā t recipe eternā. Et incepit de vita eterna pdicare q iuuenes illi et plusqz qdringenti boim baptisma ceperūt. Tūc almachius vocās cecilīā dixit. Cui⁹ cōditionis es. Que rndit. Nobilis sum et null⁹ pria sed libera sum. Cui almachius. Ignoras cuius ptātis sum. Illa dixit. Ptās

tua est quasi vesica vēto plena. quā si acus pupugerit in nihilū redigēt. Almachius ait. Infelix ignoras qm̄ hēo ptātem mortificādi et vificādi. Cui illa. Nūc ꝓbabo te eē mentitū. Viuētes ei poteris mortificare. mortuos aūt ñ potes suscitare. Cui almachius. Depone amentiā tuā et sacrifica dīs. Cui cecilia. Tu insanies. qz lapides dicis eē deos tuos. Tunc iratus almachius iussit eā p integrā noctē in bullienti oleo cruciari. in q̄ qsi i loco frigido illesa pmānsit. Qō audiēs almachius iussit eā decollari. quā spiculator tribus ictibus i collo pcussit. tñ ica put ei⁹ amputare nō potuit. et qz decretū erat ne quartū ictū decollādus reciperet eā semiuiuā carnifex reliqt. Per triduū aūt supuiuens oīa q̄ hūit pauperib⁹ tribuit. et oēs qs ad fidē cōuerterat Urbano epo cōmendauit. et i dño recēcuit. Sanctus aūt vrbanus corpus ei⁹ sepeliuit. et domū ei⁹ vt rogauerat in ecclesiā ꝓsecrauit. Passa est aūt circa annos dñi. ccxxiij.

De sancta Katherina.

Sermo LXXXI.

Dilectus meus mihi et ego illi. Can. ij. In istis ꝓbis notat mutua dilectio q̄ erat inter xp̄m et sponsā suā katherinā. ¶ Sciendū aūt q̄ btā katherinā xp̄s tripliciter dilexit. Primo in hoc q̄ ꝓtumeliā xp̄o factā sustinere nō poterat. Anselm. Quāto qs aliū diligit tāto de bono ei⁹ gaudet et de malo ei⁹ cōturbat. et hoc ꝓprie ꝺzelus. Hāc dilectōz hūit matathias ō q̄ ꝺz. i. mach. ij. Cū videret iudeū sacrificare idolis in cōtumeliā Dei zelo accēsus eū interfecit. Hūc zelum etiā hūit btā Katherina. Unū ō ea legit. Btā katherina erat Costi regis filia. et parentib⁹ suis defunctis in palacio suo cū alijs residebat et soli xp̄o seruiebat. Maxentius aūt alexandriā veniēs oēm pl'm cōuocauit vt idol' immolarēt. Qō cū didicisset btā katherina zelo diuini amoris accensa illuc ꝓperauit et audaciter imperatori dixit. Si deū creatorē tuū agnosceres merito te salutare deberē. nūc aūt qz deum tuū nō ognoscis sz idola colis. tō nulla dignus es salūtatōe. Transq̄ añ ianuā tēpli p varias ꝓclusiones sylogismoz allegorice et metaphorice diserte et mystice multa cū cesare disputauit. Deinde redīēs ad cōe colloquium dixit. Nec tibi tanq̄ sapienti ꝓferre curaui. Nūc q̄ gre incassum cōgregasti hāc multitudinē ad colendū stulticiā idoloz. Miraris hūc tēplū manu artificū opatū. mirari ornamēta pciosa q̄ velut puluis añ faciē vēti erūt. mirare potius celū et terrā mare et oīa q̄ i eis sūt. mirare ornamēta celoz. solē vicz et lunā et stellas mirare inq̄z cursum eoz quō ab initio mundi vsq̄z ad finē currūt. At cogita qs sit qui talia creare possit. et inuenies q̄ dñs tuus q̄ sunt lapides et ligna talia nō fecerūt. sz vnus est verus deus q̄ talia creauit ex nihilo. et oēs alij sunt demonia. Ipse verus ē deus q̄ oīa creauit. q̄ de celo descēdit et factus est hō. et sanguīe suo nos redemit de morte eterna. hic est Jesus xp̄s quē xp̄iani colūt. Ad hec rex stupefactus ait. Sine o mr sine nos finire sacrificiū nr̄z et postea audiemus. Precepit q̄ eā ad palaciū duci ꝓdiligēter custodiri. admirās nimiā ei⁹ ꝓudentiā et corpis pulcritudinē. Erat ei speciosa valde et incredibili pulcritudie. oīm oculis admirabilis videbat. Veniēs igit cesar ad palaciū dixit katherine. Audiuim⁹ tuā eloquētiā et miratus sum⁹ tuā ꝓudentiā. sz i deoz sacrificijs occupati oīa plene intelligere nequiuim⁹. Nūc aūt ab ītio pgenie tuā recrim⁹. Et scā katherina ad hec. Scriptū est. Nō culpaueris ipe. Hoc faciūt stulti qs gloria vexat inanis. Cōfiteoz tñ meā pgeniē nō tumore iactātie sz hūilitatis amore. Ego ei sum Katherina Costi regis filia. q̄ q̄uis in purpura nata. et liberalib⁹ disciplinis nō mediocriter instructa. hec tñ oīa cōtempsi. et ad dñm ieiūm cōfugi. Dñs aūt qs colis nec te nec alios iuuare pōt. Cui rex. Si ita est vt asseris ergo tot⁹ mūdus errat. et tu sola verū dicis. cū tñ in ore duoz vel triū oīe testimoniū ꝓfirmet. Si angel⁹ esses et celica virtus adhuc tibi credere nēo dīet. q̄to min⁹ cū femina fragilis eē ꝓroberis. Cui illa. Ne obsecro cesar a furore te vinci ꝑmittas vt in sapientis aīo nō stet turbatio dira. Sic nāq̄ poeta ait. Tu si aīo reteris rex es. si corpe seruus es. Vidēs aūt cesar q̄ eius sapie obuiare non posset. mādauit occulte p oēs ꝓuincias vt oēs sapiētes seculi ad ꝓtoriū alexādrie festinanter venirēt. Adducti sunt q̄de diuersis ꝓuincijs quinquaginta oratores q̄ oēs mortales in oī mundana scīa et sapīa excellebāt. Quib⁹ interrogantib⁹ cur de tā remotis locis cuocati fuissent. Rūdit cesar. Est apud nos quedā puella sensu et prudētia incōparabilis. q̄ oēs sapientes cōfutat. et deos nros demones esse affirmat. quā si superaueritis cū honore magno ad ꝓpria remeabitis. Ad hoc vnus indignatus stomachāti aīo rndit. O magnū imperatoris ꝓsiliū q̄ ob vnā puelle cōflictum sapientes huius mundi de remotis ptibus aduocauit. cuz vnus ex nr̄is clientib⁹ eā leuissime poterit cōfutare. Et rex. Poterā quidē et vi hāc ad sacrificiū impellere. sed melius iudicaui vt vr̄is argumentis penitus cōfutaret. Cui illi dixerunt. Adducat ergo coram nobis puella vt sua temeritate ꝓuicta nūq̄z se sapientes vidisse agnoscat ꝓter hodie. Sed cū virgo certamen qō sibi imminebat didicisset totam se domino commendabat. Sic patet prima dilectio quā habuit btā katherina. quia cōtumeliam

dñi sui audire nō poterat. Cōtra hāc dilectōz oñdit ei dñs dilectionē suā q̄ eā ecōtra dile/ xit in b̄ q̄ ei angelū de celo misit. Uenies ad eā angelus z ꝛsolans eā dixit. Constans esto qz dñs recū est. Quinq̄ginta em̄ sapiētes ad/ ducti sunt vt recum disputent. sed dñs dabit tibi sapiam cui null⁹ resistere pōt. Insup oēs ad fidē ꝙuertēs ipsos añ te ad regnū celoz p palmā martyrū destinabis. Seq̄nti die btā Katherina añ regem ducit. z dixit imperatori Quali iudicio ꝫ vnā puellā q̄nq̄ginta oratores opponis. q̄s z p victoria remūerandos p mittis. z me sine spe mercedis pugre cōpellis Erit tñ mihi dñs ihs xps adiutor. q̄ē spes z corona p se certantiū. Uex cū oratores deuz fieri hoiem aut pati ipossibile dicerent. ẏgo b̄ a gētilib⁹ pdicarū eē oñdit. Nā plato astruit deū circūrotūdū z decurtatū. Sibilla q̄z sic ait. Felix ille ds ligno q̄ pendet ab altro. Cū g̃ ẏgo cū oratoribꝫ sapiētissime disputarz z eos aptis rōnib⁹ cōfutaret. obstupefacti illi z q̄d dicerent nō ꝙuenientes muti penitus sūt effe/ cti. Tūc iratus rex vehemēter increpare eos ce pit cur ab vna pulla tā turpiter se vinci p̄mit/ terent. Cui vnus eoz ait. Scias o rex q̄ nūq̄ aliq̄s ꝫ nos stare potuit q̄n ꝙtinuo vinceret. hec aūt puella q̄ spūsancto repleta ē sic nos cō uincit vt nos ei respōdere nō possumus. z fa/ temur eā vez dixisse. z nos oēs credimus in vnū vez deū iesum xpm. Audiens hec tyrā/ nus nimio furore succensus oēs in medio ci uitatis iussit cremari. At virgo ipsos ꝙfor/ tans ad martyriū ꝙstāres effecit. z de fide di ligenť instruxit. Et cū dolerent q̄ sine baptis/ mo decederent virgo rñdit. Ne timeatis. qz effusio vestri sanguis vobis baptismus re/ putabit z corona. Cū ergo signo sancte cruc̄ munīti flāmis fuissent iniecti. ita anias dño reddidert vt nec capilli nec vestimēta eoz ab igne lederēt. ¶ Scdo dilexit b. katherīa xpm in b̄ q̄ oīa bona mūdi ꝓpter eū ꝓtēpsit. Unō sequit. Post b̄ imperator furorē suū rpans. ẏ/ ginē blandicijs z promissis attrahere volēs ait O ẏgo generosa ꝙsulys meis acc̄ese z secūda post reginā meā eris in regno meo. Cui illa. desine talia loqui. Ego em̄ me sponsam iesu xpi tradidi. z ab ei⁹ amore nec blandimēta nec promissa nec tormenta poterūt me auertere. Tūc iratus fecit eā denudari z scorpionibus cedi. z cesam in obscuz carcerē includi. ibiq̄ duodecim diebꝫ fame cruciari. Sic ptz scda dilectio quā habuit btā Katherina ad xpm. qz ꝓter ei⁹ amorē oīa ꝓtēpsit. ẏbera z carce/ re sustinuit. Cōtra b̄ oñdit ei xps alīā dilectō nē z maiorē q̄z ante. Nā añ miserat ei angelū ad ꝙsolandū. mō venit ad eā xps cū mag̃ lu mine ꝙsolans eā z dixit. Agnosce filia creato rē tuū ob cuius amorē talia sustinuisti. ꝙstās esto qz ego tecū sum. z sic disparuit. Per duo decim aūt dies colūba ō celo ei cibū apporta uit. accidit aūt vt imperator ꝑt negocia q̄daz exiret. z regina cū porphirio media nocte ad carcerē venit. z vidit carcerē magno lumine z inestimabili fulgentē. z angelos dei vulne ra eius pungētes. Quib⁹ ẏgo pdicans xpm ad fidē eos ꝙuertit z porphirius cū ducentis militib⁹ baptisma suscepit. ¶ Tercio dilexit btā katherina xpm in b̄ q̄ ꝑt amorē ei⁹ mor rē sustinuit. Unū legit. Reuersusq̄ rex fecit eā coz̄ se duci. Dixitq̄ ei. De duob⁹ vnū eligе. Aut dijs sacrifica vt viuas z regina fīs. aut diuersis supplicijs te interire faciā. Que ait. Quecūq̄ tormēta potes excogita z nō diffe/ ras. qz carnē meā z sanguinē meū xpo ispōso meo offerre desidero. q̄ seipm̄ i cruce p me ob tulit. Tūc q̄daz pfect⁹ furenti regi psuasit vt q̄tuor rotas serris ferreis z clauis acutissimis circūseptas ꝓpararz: vt eā tā horribile tor/ mētū dissecaret. z ceteros xp̄ianos tā dire mortꝫ exemplo terreret. Ordinatūq̄ est vt due rote vno ordine volverenť. due aūt ecōtrario im/ peru agerenť. Tunc orante virgine angelus domini tanto impetu rotas illas ꝙcussit vt quatuor milia gentiliū interirent. Regina g̃ currēs regē increpauit z se xp̄iana fatet. Rex g̃ iratus ꝓcepit eā stati ꝑmo extract⁹ māmillis decollari. Itez dixit rex ad ẏginē. Sacrifi/ ca dijs z regia eris aut caput tuū amittes. Cui illa. Hec q̄cūq̄ aīo ꝙcepisti. pata sum oīa ꝓter deū sustinere. Sic ꝑz tercia dilectio btē kathe rine q̄ morti se exposuit ꝓpter xpm. Cōtra hanc dilectionē exhibuit sibi xps maximā dilectio nē in b̄ q̄ in hora mortꝫ sue affuit z aīam suaz in regnū celoz pduxit. z corpus ei⁹ ab angel⁹ ad montē synai portari iussit. Unū seq̄t. Cum btā katherina ad locū passiōis venisset. flexis genib⁹ z erectis oculis in celū orauit dicens. O dñe iesu xpe spes z salus oīm in te creden tiū. obsecro te vt q̄cūq̄ passiōis mee mēoriā egerit sive in exitu aīe sue sive in q̄cūq̄ necessi tate me ꝙuocauerit tue ꝓpiatiōis ꝙsecūt effe/ ctū. Facta ē vox de celo dicens. Ueni dilecta mea colūba mea ecce tibi tanua celi apta est. Nā z his q̄ passionē tuā deuot⁹ memnīb⁹ cele brauerint. opem de cel̄ in necessitate ꝓmitto Hoc dicto collū exprendit z est decollata. Flu xitq̄ lac de corpe ei⁹ p sanguie in signū pure ẏgnitatis sue. Angeli aūt corpus eius in aera subuebētes ad montē synai ītinere plusq̄ vi ginti diez deduxerūt z ibidē honorifice collo cauerūt. Et cui⁹ ossib⁹ īdesinenť oleū manat q̄d cūctoz debiliū mēbra sanat. Passa ē aūt circa ānos dñi. cccx. Rogemus dñm ꝛc.

¶ Paratus ꝓtinens ꝓmones de sanctis per anni circulū finit feliciter.

Tabula sermonum

parati de tpe ⁊ de sanctis ꝑ anni cursum cō/
tinens dies initia ⁊ numeꝝ eoꝝ dem ꝑmonū
in hoc libro cōtento ꝝ incipit feliciter. ⁊ ꝑmo
de tempore.

Numerus ꝓcedēs in hac tabula signat or
dinem ꝑmonū istius diei de q̄ agit. sequens
autem signat ordinē ꝑmonū totius libri.

Dñica ꝑma aduētus dñi
i Paratus est Sermo..i.
ij Prepara te Sermo.ij.
iij Hora est iam Sermo.iij.
iiij Cū appropinquasset Sermo.iiij.
v Benedictus qui Sermo.v
Dñica secūda aduentus dñi
i Quecūq; scripta sunt Sermo.vi
ij Erunt signa Sermo.vij.
iij Erūt signa in Sermo.viij.
iiij Videbūt filiū Sermo.ix.
Dñica tercia aduentus
Nolite ante tempus Sermo.x.
Feria q̄rta q̄tuor temporꝝ
i Cū audisset Sermo.xi.
ij Ecce mitto Sermo.xij.
Dñica q̄rta aduentus
i Gaudete in dño Sermo.xiij.
ij Miserunt iudei Sermo.xiiij.
iij Dirigite viam Sermo.xv.
In die natiuitatis dñi
i Paruulus Sermo.xvi.
Exīt edictū Textual' expositio
ij Inuenietis infantē Sermo.xvij.
i Apparuit benig. Sermo.xviij.
Factū est Textualis expositio.
iij Videamus Sermo.xix.
v Gaudete ⁊ Sermo.xx.
In ꝓncipio Textual' expositio.
vi Lux in tenebris Sermo.xxi.
Dñica infra octauas ntīratis.
i Qm̄ exiis si. Sermo.xxij.
Erant pater Textualis expositio
ij Positus est hic Sermo.xxiij.
In circūcisione
i Apparuit benig. Sermo.xxiiij.
Postq̄ ꝝsūmati Textual' expositio
ij Sument filij Sermo.xxv.
In ephia dñi
i Factum est aūt Sermo.xxvi.
ij Cū natus esset Sermo.xxvij.
iij Ubi est qui na. Sermo.xxviij
Dñica infra octauas epiphanie
i Proberis que Sermo.xix.
Cum iesus Textualis expositio
ij Dolentes que Sermo.xxx.
Dñica post octauas epiphanie
i Cantate dño Sermo.xxxi.
Uenit iesus Textual' expositio.
ij Sic nos decet Sermo.xxxij
iij Flete cū flentib Sermo.xxxiij.
Nuptie facte sunt Textualis expō.
Dñica ꝑma post festū epbie
Nuptie facte sunt Sermo.xxxiiij.
Dñica secūda
i Nulli malū ꝓ Sermo.xxxv.
Cū descēdisset Textualis expō.
ij Extendens iesus Sermo.xxxvi
Dñica tercia
i Non falsum Sermo.xxxvij.
ij Ascendente iesu Sermo.xxxviij.
Dñica quarta
i Sup omnia Sermo.xxxix
Sīle est regnum Textual' expositō
ij Colligite Sermo.xl.
Dñica in septuagesima
i Sic currite Sermo.xli
ij Sīle est regnū Sermo.xlij.
iij Quid hic Sermo.xliij
Dñica in sexagesima
i Libenter gl'iabor Sermo.xliiij.
Cū turba Textualis expositio
ij Dec dicens cla. Sermo.xlv.
Dñica in q̄nquagesima
i Charitas patiens Sermo.xlvi.
Assumpsit ibs Textual' expositio
ij Stans autem Sermo.xlvij.
In capite ieiunij
Thesaurisate vob Sermo.xlviij.
Feria sexta
† Astote perfecti Sermo.xix.
Dñica Inuocauit
i Acce nunc tpus Sermo.l.
Ductus est ibs Textual' expositio.
ij Ductus est iesus Sermo.li.
Feria quarta
Quicūq; fecerit Sermo.lij.
Feria sexta
Tolle grabatū Sermo.liij.
Dñica Reminiscere
i Dec est voluntas Sermo.liij
ij Mulier chananea Sermo.lv.
Feria quarta
Filys hois Sermo.lvi.
Feria sexta
Homo quidam Sermo.lvij
Dñica Oculi
i Ambulate in Sermo.lviij.
Erat iesus eyciens Textual' expō.
ij Erat iesus Sermo.lix.
Feria quarta
Honora patrem Sermo.lx.
Feria sexta
Qui biberit Sermo.lxi.
Dñica Letare
i Illa que sursum Sermo.lxij.

Tabula

ꝯ Abꝭt ieſus Sermo.lxiij.
Feria quarta
Preteriens ieſus Sermo.lxiiij
feria ſexta
Eamus z nos z moriamur Ser.lxv
Dñica in paſſione ſup ep'lam
ℓ Si ſanguis Sermo.lxvi.
ꝯ Dixit ieſus Textualis expoſitio
Dñica in paſſione ſup euãgeliũ.
ꝯ Tulerũt lapides Sermo.lxvij
Feria quarta
Oues mee Sermo.lxviij
feria ſexta
Expedit vobis Sermo.lxix.
In die Palmaꝝ
ℓ Hoc ſentite in Sermo.lxx.
Cũ approprinq̃ret. Textual' epoſitio.
ꝯ Cũ approprinq̃ret Sermo.lxxi
Feria tercia
Ego quaſi agnus Sermo.lxxij.
feria quarta
Poſt biduũ paſca Sermo.lxxiij
In cena dñi
Accepit ieſus Sermo.lxxiiij.
Ipſa die Paraſceues
ℓ O vos omnes Sermo.lxxv.
ꝯ Nolite me vocare Sermo.lxxvi.
In die Paſce
ℓ Paſca noſtrum Sermo.lxxvij
Maria magdalena. Textualis expoſitio.
ꝯ Ecce locus Sermo.lxxviij
Dñica ꝑma poſt paſca.
ℓ Omne quod natũ Sermo.lxxix.
ꝯ Videte manus Sermo.lxxx.
Dñica ſecunda
ℓ Chriſtus paſſus Sermo.lxxxi.
ꝯ Cognoſco oues Sermo.lxxxij
Dñica tercia
ℓ Obſecro vos Sermo.lxxxiij.
ꝯ Triſticia veſtra Sermo.lxxxiiij.
Dñica quarta
ℓ Sit omnis homo Sermo.lxxxv
ꝯ Cũ aũt venerit Sermo.lxxxvi.
Dñica quinta
ℓ Si quis putat Sermo.lxxxvij
ꝯ Amẽ dico vobis Sermo.lxxxviij.
In rogationibus
ℓ Confitemini Sermo.lxxxix.
ꝯ Petite z dabitur Sermo.xc.
In aſcenſione domini
ℓ Ecce aſcendit Sermo.xci
ꝯ Aſcendit deus Sermo.xcij
Dñica poſt aſcenſionis
ℓ Estote prudentes Sermo.xciij
ꝯ Cum venerit Sermo.xciiij
De ſancto ſpiritu
ℓ Factus eſt repente Sermo.xcv.
ꝯ Si quis diligit + Sermo.xcvi.
ꝯ Quã bonus z Sermo.xcvij.
Feria ſecũd poſt penthecoſtes
ℓ Adhuc loquente. Sermo.xcviij.
ꝯ Non eñ miſit Sermo.xcix.
Feria tercia
ℓ Oraueriũt ꝓo Sermo.c.
ꝯ Furnõ venit Sermo.ci.
Feria quarta
ℓ Amen dico Sermo.cij.
ꝯ Super ſeruos Sermo.iij.
feria ſexta
ℓ Omne peccatum Sermo.ciiij.
ꝯ Filius hoſs Sermo.cv.
De ſancta trinitate
Gratia dñi noſtri Sermo.cvi.
In die corꝑis xꝑi
Cenantibꝫ illis Sermo.cvij.
Dñica ꝑma poſt trinitatis
ℓ Diligamus deũ Sermo.cviij.
ꝯ Mortuus eſt diues Sermo.cix.
Dominica.ij.
ℓ In hoc cognо. Ser.cx.
ꝯ Homo q̃dam fecit Sermo.cxi
Dominica tercia
ℓ Humiliamini ſub Sermo.cxij
ꝯ Gaudiũ eſt coram Sermo.cxiij.
Dominica quarta
ℓ Non ſunt ꝯdigne Ser.cxiiij
ꝯ Estote Sermo.cxv.
Dominica quinta
ℓ Omnes vna Sermo.cxvi.
ꝯ Relictis omnibꝫ Sermo.cxvij
Dominica.vi.
ℓ Scietis fratres Sermo.cxviij
ꝯ Omnis qui Ser.cxix.
Dominica.vij.
ℓ Stipendia Sermo.cxx
ꝯ Quot panes Sermo.cxxi
Dominica.viij.
ℓ Si ꝑm carnem Sermo.cxxij.
ꝯ Non poteſt arbor Sermo.cxxiij.
Dominica.ix.
ℓ Non ſimus Sermo.cxxiiij.
ꝯ Redde rõnem Ser.cxxv.
Dominica.x.
ℓ Nemo põt dicere Sermo.cxxvi.
ꝯ Videns ieſus Sermo.cxxvij.
Dominica.xi.
ℓ Chriſtus mortuus Sermo.cxxviij.
ꝯ Qui ſe exaltat Sermo.cxxix.
Dominica.xij.
ℓ Fiduciã habemus Sermo.cxxx.
ꝯ Solutũ eſt Sermo.cxxxi.
Dominica.xiij.
ℓ Abrae dicte Sermo.cxxxij
ꝯ Diliges dñm Sermo.cxxxiij.
Dominica.xiiij.
ℓ Spiritu ambulate Sermo.cxxxiiij.

Tabula

ñ. Ite nostendite Sermo.cxxxv.
De Dominica.xv.
i. Cum tempus Sermo.cxxxvi.
ñ. Primū querite Sermo.cxxxvñ.
De Dominica.xvi.
i. Obsecro vos Sermo.cxxxviñ.
ñ. Defunctus Sermo.cxxxix
De Dominica.xvñ.
i. Obsecro vos Sermo.cxl.
ñ. Omnis qui se Sermo.cxli.
De Dominica.xviñ.
i. Gratias deo meo Sermo.cxliñ
ñ. Diliges dñm Sermo.cxliñ.
De Dominica.xix.
i. Loquimini veri Ser.cxliiñ.
ñ. Ut quid cogitatis Sermo.cxlv
De Dominica.xx.
i. Nolite fieri Sermo.cxlvi
ñ. Intrauit autem Sermo.cxlvñ.
De Dominica.xxi.
i. Induite vos Sermo.cxlviñ.
ñ. Dñe descende Sermo.cxlix.
De Dominica.xxñ.
i. Hodie Sermo.cl.
ñ. Procedens aūt Sermo.cli.
De Dominica.xxiñ.
i. Saluatorem Sermo.cliñ
ñ. Magister scimus Sermo.cliiñ.
De Dominica.xxiiñ.
i. Ambuletis Sermo.cliiiñ.
ñ. Loquente Sermo.clv.
De Dominica.xxv.
i. Ecce dies ve. Sermo.clvi.
ñ. Accepit iesus Sermo.clvñ.

Sequit de sanctis

De sancto andrea
i. Paratus sum Sermo.i.
ñ. Relictis rbetibus Sermo.ñ.
De sancto Nicolao
Ecce sacerdos magnus Sermo.iñ
De ꝯceptione Marie
Beatam me dicent Sermo.iiiñ.
De sancta Lucia
Despondi eñ vos Sermo.v
De sancto Thoma
Respondit Thomas Ser.vi.
In natiuitate dñi
Puer natus est nobis Ser.vñ.
De sancto stephano
i. Intendens in celū Sermo.viñ.
ñ. Stephanus Sermo.ix.
De sancto Jobe euangelista
i. Qui timet deum Sermo.x.
ñ. Dilectus meus Sermo.xi.
De Innocentibꝫ
i. Sine macula Sermo.xñ.
ñ. Uidi sup mon. Ser.xiñ
De sancto Thoma cantuariēsi
Usq; ad mortē saltauit Ser.xiiñ.
De sancto Siluestro
i. Cum placuerint Sermo.xv.
ñ. Honora medicum Sermo.xvi.
In die circūcisionis
Uocabit nomen eius Ser.xviñ.
In Epbia dñi
Et intrantes domū Ser.xviiñ.
De sancto Sebastiano
Beati q̄ psecutionem Ser.xix.
De sancta Agnete
Dilectus meus Sermo.xx
De sancto Uincentio
Nemo coronabit Sermo.xxi.
In conuersione Pauli
Uas electionis est iste Ser.xxñ.
In purificatione Marie.
i. Ecce venit ad Sermo.xxiñ
ñ. Tota pulcra es Sermo.xxiiñ
De sancta Dorothea
Gloriosa virgo Sermo.xxv.
In cathedra Petri
i. Exaltent eū Sermo.xxvi.
ñ. Tibi dabo claues Sermo.xxviñ
De sancto Mathia
i. Beati quos ele. Sermo.xxviiñ
ñ. Discite a me Sermo.xxix
De sancto Gregorio
Ecce sacerdos Sermo.xxx
De sancto Benedicto
Benedixitq; Sermo.xxxi.
In annūciatione Marie
i. In sole posuit Sermo.xxxñ.
ñ. Beatam me Sermo.xxxiñ.
De sancto Georgio
Induite vos arma Sermo.xxxiiñ
De sancto Marco
Ego sum vitis vera Ser.xxxv.
De scīs Philippo ꝛ Jacobo
i. Stabunt iusti Sermo.xxxvi.
ñ. Non turbetur Sermo.xxxviñ.
In inuentione sancte crucis
Uerbum crucis Sermo.xxxviiñ.
De scō Johe añ portā latinā.
Exaltauit illum. Ser.xxxix.
De sancto Johe bap.
i. Inter natos mulierꝫ Ser.xl.
ñ. Johānes est Sermo.xli.
De sancto Petro
Dixit ihs symoni petro Ser.xliñ
De sancto Paulo
Ego nō solū alligari Sermo.xliiñ.
De scō Petro ꝛ Paulo
Fecit Salomon duas Ser.xliiiñ
De visitatione Marie
Benedicta tu Sermo.xlv.

Tabula

De sancta Margaretha
Tota pulcra Sermo.xlvi
De sancta maria Magdalena.
Postq̃ ꝛuertisti Sermo.xlvij
Dimissa sunt ei Sermo.xlviij
De sancto Jacobo
Potestis Sermo.xlix
Procedens aũt Sermo.l.
Ad vincula Petri
Festum beati Sermo.li.
Petrus ad Sermo.lij.
De sancto Laurentio
Igneme Sermo.liij
Igneme Sermo.liiij.
In assumptione Marie
Intrauit Sermo.lv
Que est ista Sermo.lvi.
De sancto Bartholomeo
Pellem p pelle Sermo.lvij.
In die decollatiõis scti Johis.
Misit Herodes Sermo.lviij.
In natiuitate marie
Orietur stella Sermo.lix
Que est ista Sermo.lx.
In exaltatione sancte crucis
Humiliaui Sermo.lxi.
Ego si exaltatus Sermo.lxij.
De sancto Matheo
Surgens secutus est eũ Ser.lxiij.
De sancto Mauricio
Beati q̃ psecutionẽ Sermo.lxiiij
De sancto Michaele
Omnes sunt Sermo.lxv.
Angeli eoꝝ Sermo.lxvi.
De sancto Hieronymo
Dilectus deo Sermo.lxvij.
De sancto Luca euãgelista
Nimis honorati Sermo.lxviij
De festo vndecim miliũ ỹginum
Que parate erant Sermo.lxix.
In festo Symonis ꝛ Jude
In occisione Sermo.lxx.
Si vos odit Sermo.lxxi.
De omnibus sanctis.
Sapientia edificauit Sermo.lxxij
Videns Iesus Sermo.lxxiij.
Beati q̃ persecutionẽ Sermo.lxxiiij.
In festo animarum
Miseremini mei Sermo.lxxv.
Mittite eis partem Sermo.lxxvi.
De sancto Martino
Ecce sacerdos magnus Ser.lxxvij
De sancta Elisaberh
Tota pulcra es Sermo.lxxviij.
De presentati ne Marie
Ponite archam Sermo.lxxix.
De sancta Cecilia
Mulier diligens Sermo.lxxx.
De sancta Katherina
Dilectus meus Sermo.lxxxi.

Finit tabula sermonũ Parati de tempore ꝛ sanctis. qua bene intuita habendus sermo celeriter inuenirí poterit.

21S4450

colorchecker DIGITAL SG
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
calibrite
X-rite ColorCheckerSG S/N:151021-1259 Data 15.10.21 Item No.:MX-7181
mm
0
1
2
3
4
5
6